

LYŽAŘSTVÍ

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNĚ VÝCHOVY

ROČNÍK 68 — 1982

vedoucí redaktor JAROSLAV TROUSIL

VYDÁVÁ NAKLADATELSTVÍ OLYMPIA

OBSAH

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Politickov ýchovné články a úvodníky			Ing. Jaroslav Jurečka: Hodnocení tréninkového cyklu běžeckého dorostu	1	12
Karel Smola: Lyžaři do nového roku 1982	1	1	PhDr. Jaroslav Potměšil: K přípravě na vrcholné soutěže	2	7
Za zkvalitnění řízení politickoorganizačnické práce	1	2	PhDr. Miloš Příbramský a Jan Maršík: K vývoji techniky zatáčení	2	8
Pavel Jílek: Vítězný únor a lyžaři	2	1	PhDr. František Vaverka a Jiří Raška: Jak se odráží Armin Kogler	2	10
-tr-: Za splnění závěrů XVI. sjezdu KSČ	2	4	Jaroslav Máša a Oldřich Kobr: K tréninku mladého sjezdaře	2	11
Jiří Pilař: 25 let ČSTV a lyžaři	3	1	PhDr. Jaroslav Potměšil: Jak dál v řízení přípravy na ZOH '84	3	7
Pavel Jílek: Politickov ýchovná práce v reprezentačních družstvech	4	1	Abeceda sjízdení	3	7
Dr. Martin Schelling: Lyžuje celá rodina	5	1	Ing. Václav Hubička a Jan Maršík: Lyžování — umění ... technika	3	8
Vzorný cvičitel doc. ing. J. Balátě	5	16	PhDr. František Vaverka a Jiří Raška: Charakteristika odrazu čs. skokanů	3	9
Za další zvýšení efektivnosti a kvality práce	6	1	Pavel Borský: Stoupající prestiž sovětských sjezdařů	3	10
Jaroslav Trousil: Hodnocení uplynulého roku a další vývoj lyžování v ČSSR	6	2	PhDr. František Vaverka a Jiří Raška: Charakteristika odrazu čs. skokanů — II.	4	7
Jaroslav Trousil: Politickov ýchovná práce středem pozornosti	7	1	Ing. Karel Cihelka, CSc.: Vývoj techniky zatáčení	4	8
Masový rozvoj prvořadý společenský úkol	8	1	PhDr. Jaroslav Potměšil: Výzva rodičům a trenérům	5	7
Magda Holá: Za větší efektivnost v lyžování	8	6	Doc. PhDr. Miloslav Zálesák, CSc.: Nebezpečie zjednodušení	5	8
Pionýrská skupina Pramenáč	8	15	Dr. Jaroslav Potměšil: Zamyšlení nad letošní zimou	6	7
Spolupráce ČSTV a SSM	9	1	Ing. Václav Hubička a Jan Maršík: Lyžování — umění ... technika	6	8
František Karlík: Za zlepšení politickoorganizačnické a řídicí práce	9	6	Ing. Václav Klozar, CSc.: Bezpečnost sjezdových tratí	6	9
Vzorný trenér Ladislav Matějka	9	16	JUDr. Aleš Klempa: Na pomoc pracovníkům veřejných lyžařských škol	6	11
Spolupráce československých a sovětských lyžařů	10	1	PhDr. Jaroslav Potměšil: Co přineslo hodnocení a oponentura ve střediscích vrcholového sportu	7	7
Dr. Jaroslav Potměšil: Lyžaři na prahu olympijského roku	11	1	Školení a doškolování tělov ýchovných pracovníků	7	7
-tr-: Úspěšný seminář Vzorných oddílů lyžování	11	5	Ing. Vlastimil Horák a Ing. Jaroslav Trhlík: Technika nejlepších — ideál nebo reálný cíl?	7	8
Dynamo Pardubice nositelem Bronzové plakety	11	12	PhDr. Blahoslav Komeščík: Kurzy specializace lyžování v PO SSM	7	9
Dobrá politickov ýchovná práce lyžařů TJ Havířov	11	12	Jan Fiala: Sportovní příprava dětí do 10 let	7	10
Před výročními členskými schůzemi a konferencemi oddílů	11	13	Ing. Jan Seiler: Zpracování výsledků počítačem	7	11
PhDr. Jaroslav Potměšil: Hodnocení roku 1982	12	1	JUDr. Aleš Klempa: Na pomoc pracovníkům veřejných lyžařských škol	7	11
Pavel Jílek: Úspěchy lyžařů v soutěži o titul Vzorný	12	11	PhDr. Jaroslav Potměšil a Pavel Tillinger: Současný trénink musí vytvářet předpoklady pro výkony budoucnosti	8	7
			Zdeněk Ciller: Hodnocení motorických testů reprezentačního družstva běžkyň	8	8
			Josef Masopust: Poznámky ke školení cvičitelů II. třídy	8	9
Lékařské články			Josef Tremel: Několik poznámek k lyžařské akrobacii	8	10
MUDr. Dalibor Klečka: Zásady bezpečnosti	1	11	Evžen Týma: Proč zaostávají?	8	10
MUDr. Hana Lukášová, CSc.: Prevencia chronických poškození organismu	1	15	PhDr. Jaroslav Potměšil: Problémy přípravy na sportovní souřeže	9	7
MUDr. Milan Jirásek a MUDr. Petr Krejčí: Zvýšená pozornost zdravotnímu zajištění soutěží	2	11	Stanislav Henych: Rychlá informace a její využití při korekci a optimalizaci tréninkového procesu	9	8
Josef Tremel: Zamyšlení nad členěním lyžařské výuky podle věku	8	9	Aleš Suk: Technika a speciální výkonnost	9	9
Lyžování občanů staršího věku	8	10			
MUDr. Karel Novák: Rozbor úrazovosti v lyžování	12	13			
Metodické materiály					
PhDr. Jaroslav Potměšil: Individuální přístup v tréninku	1	7			
PhDr. Miloš Příbramský a Jan Maršík: Přivratné oblouky — ANO či NE?	1	8			
PhDr. František Vaverka, CSc.: Nezapomínáme na doskok?	1	8			
Peter Škvaridlo: Využitie algoritmickeho postupu pri nacviku techniky skoku u zdruzenára	1	10			

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
PhDr. Jaroslav Potměšil: Specializace v běhu na lyžích — nutnost nebo náhoda	10	7	Jaroslav Trousil: Jasná viděla souboj bratří Mahreových se Stenmarkem	5	6
Běhání na lyžích je radost, když...	10	7	Nejmladší přeborníci ČSSR v lyžování	5	11
Josef Tremel: Zkušenosti s výukou 4—5letých dětí	10	8	Na trávě o Velkou cenu Piešťan	5	11
PhDr. Jirí Pán: Tréninkové ukazatele žáků ST ve Vimperku	10	9	P. Mahre a E. Hessová vítězi Světových pohárů	5	12
Otakar Fischer: K přechodu žáků do dorostenecké kategorie	10	10	Zajímavosti ze světa	5	14
Josef Tremel: Možnosti zrychlování jízdy v obloucích	10	11	Antonín Husák: Družba přehlídkou nadějí	5	15
PhDr. Tadeáš Broda, CSC.: K současné výuce lyžování v ČSSR	11	7	Josef Skrbek — 65 let	5	16
Ing. Jan Fiala: Lyžařská výuka ve sportovní přípravce TJ TL Třebíč	11	8	Jaroslav Trousil: Kohút největším překvapením Svátku severu	6	3
Josef Tremel: Nácvik akrobatických skoků	11	10	Pavel Zelenka a Jaroslav Trousil: Noví mistři ČSSR v lyžování	6	4
PhDr. Jaroslav Potměšil: Fyziologie sportovní výkonnosti	12	7	Dr. Otto Kulhánek: Bilance sjezdové sezóny 1981—82	6	6
Ing. Karel Cihelka, CSC.: Tvoření navazovacích oblouků v základní etapě — I.	12	8	Ing. Václav Setnička: Poosmadvacáté Po hřebenech Krkonoš	6	12
Josef Tremel: Před další sezónou veřejných lyžařských škol	12	10	František Srp: Finále Pražské vločky	6	13
			Zajímavosti ze světa	6	14
			Harrachov se připravuje	6	15
			Nová čs. reprezentační družstva	6	16
			O. K.: Ing. Zdeněk Němeček sedmdesátníkem	6	16
			Václav Bulina	6	16
			Úspěch čs. běžkyň ve Světovém poháru	7	6
			Kogler obhájil prvenství ve SP skokanů	7	13
			Zajímavosti ze světa	7	14
			Žebříčky běžců	7	16
			-fh-: Vladimír Plíva šedesátníkem	7	16
			Harrachov se připravuje	8	3
			Zdeněk Ciller: První maratón juniora Petra Lisičana	8	4
			-tr-: Kuopio připravuje MS 1983 juniorů	8	5
			Jaroslav Trousil: Jubilejní 10. ročník VC Frenštátu	8	6
			Jaroslav Trousil a Antonín Husák: Noví dorostenečtí přeborníci ČSSR	8	11
			Žebříček skokanů	8	13
			Zajímavosti ze světa	8	14
			Šedesátiny Jana Mráze	8	16
			Pětapadesátiny J. Hocha	8	16
			Jaroslav Trousil: K 80. výročí Den lyžařů symbolickým nástupem do sezóny	9	4
			Dosud největší pohár pro mistra světa	9	5
			Přípravy ZOH 1984 v Sarajevu	9	5
			Mistrovské výkonnostní třídy 1982—83	9	11
			Šimon a Paulů vítězi Československého poháru	9	13
			Horské květy Z. Pelce	9	13
			Zajímavosti ze světa	9	14
			Jaroslav Trousil: Neuper a Škoda vítězi 10. ročníku VC Frenštátu	10	2
			Jaroslav Trousil: Marc Hodler chválí Harrachov	10	6
			-tr-: Vyrostou z nich úspěšní reprezentanti?	10	12
			Zajímavosti ze světa	10	14
			L. Masár nejlepší na trávě	10	16
			Ing. Vlastimil Horák: Horko na ledovcích	11	5
			Zajímavosti ze světa	11	14
			Cyril Petrla, Zbyněk Žďárský, Jaroslav Horáček: Letní výcvikové tábory lyžařů	11	16
			-tr-: Intersportturné prověřil skokany	12	4
			-tr-: Světový pohár v běhu žen na Šumavě	12	4
			Světová běžecká liga 1983 připravena	12	5
			-tr-: Nový světový rekord v Harrachově?	12	5
			-pl-: 5. ročník Ceny VŘSR	12	6
			Prima nejlepší na hmotě	12	12
			Jindřich Holinger: V Ústí n. L. se daří sjezdařům	12	13
			Zajímavosti ze světa	12	14

Zpravodajství

Světový pohár ve sjezdových disciplínách zahájen

-tr-: Lyžaři 26 zemí na MS 1982 v Oslo

Úspěšný vstup běžkyň do sezóny

-jh-: 50 let lyžařů TJ Vršovice 1870

Zajímavosti ze světa

Ing. Pavel Borský: Porada veřejných lyžařských škol

Čs. skokani na hmotě

-jt-: Manfred Deckert vítězem 30. ročníku Intersportturné

-tr-: Čtyři světové poháry lyžařů

-tr-: Květa Jeriová královnou bílé stopy 1981

Životní jubilea

Příprava MS 1983 v letech v Harrachově

Lyžařská sezóna v plném proudu

Zajímavosti ze světa

Čs. lyžaři v zahraničí

Výroční členské schůze oddílů

MS 1982 ve Schladmingu úspěchem Švýcarska a USA

-tr-: Světové poháry v plném tempu

Jaroslav Trousil: Larsson, Blomqvistová a Eklundová vítězi čs. běžeckého turné

Zajímavosti ze světa

Na Bohemii se zabýlisko na lepší časy čs. skokanů?

Světová běžecká liga 1982 zahájena

Jaroslav Trousil: Beran podruhé vítězem Jizerské padesátky

-po-: 4045 lyžařů ve stopě Zlaté lyže

Norští lyžaři dominovali na MS 1982 v Oslo

Světová běžecká liga

Nové světové rychlostní rekordy

Antonín Husák: Petrová a Bíreš nejúspěšnější v Juniorkritériu

Beran vítězem IX. ročníku Bielej stopy SNP

Zajímavosti ze světa

-tr-: Přebory ČSR žactva

Memoriál Honzy Seilera

-jt-: Prvenství Frykberga ve Světové běžecké lize

Jaroslav Trousil: Čtyři SP ozdobou Tatranského poháru

-tr-: Koch vítězem SP běžců

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Josef Kutheil: Na stáži u sdruženářů v NDR	12	15	MUDr. Zdeněk Novotný, CSc.: Patní třmen pro běžecké vázání	8	16
-sed-: Již dvanáctá Beskydská liga mládeže	12	15	Dr. Otto Kulhánek: Hodnocení skoku a jeho úskalí	9	2
Den lyžařů — 2. ledna 1983	12	16	Miloslav Bělonožník: Materiálová bitva ve vybavení skokanů pokračuje	9	3
Různé			-šle-: Výročí tří lyžařských průkopníků	9	4
Dr. Otto Kulhánek: Dva experimenty Super OS a startovní pořadí ve sjezdu	1	5	-bč-: Vysvědčení z lyžování	9	11
-Bur-: Volba správné délky lyží	1	6	-tr-: Tatranské skokansko-sdruženářské naděje	9	12
PhDr. Felix Chovanec: Běh na lyžích na vysokých školách	1	15	-pl-: Záloha sportovních tříd	9	13
Dr. Otto Kulhánek: FIS a mládež	2	5	O neaktivnější oddíl	9	13
Uwe Dotzauer	2	16	Vladimír Pašiak: Zjazdové lyžovanie v okrese Rimavská Sobota	9	15
Vzpomínka	2	16	Úspěchy mládeže TJ Gottwaldov	9	15
Lyžařské terény v ČSR	3	7	-pl-: Herlíkovice vyhledávaným střediskem	9	15
Dr. Otto Kulhánek: Světový rekord ve skoku a v letech na lyžích	3	12	Termínová listina čs. lyžařů	9	16
Ing. Dušan Molitoris: Urobte si tekuté vosky	3	16	Dr. Otto Kulhánek: Úvahy kolem B-licence	10	3
Dr. Otto Kulhánek: Co ukázalo MS 1982 sjezdařů?	4	11	Ján Mráz: Čo nového vo FIS?	10	4
-Bur-: Hodnocení kvality lyží	4	12	PhDr. Jaroslav Potměšil: Vzpomínka na přátele	10	5
Deník lyžaře-běžce	4	15	Vladimír Sturm: Úkoly čs. reprezentačního družstva juniorů-běžců	10	6
Jana Henzlíková: Nebojí se experimentů	4	16	Ing. Vladimír Opatrný: Malé jubileum Jablonického lyžařského maratónu	10	13
Dr. Otto Kulhánek: Sláva vítězům, čest poraženým	5	15	Lyžuje celá rodina	10	13
-js-: Záslužná práce cvičitelů	6	12	Příkladná letní činnost TSM Špičák	10	15
-kt-: Návrh na řešení problémů s jarními prázdninami	6	13	Přebory ČSR 1983	10	16
Ján Mráz: Čo nového vo FIS?	6	15	Dr. Karel Daněk: „Špičkové“ běžecké vázání — žádná novinka	10	16
Zdeněk Ciller: Trenér Zdeněk Ciller hodnotí MS 1982	7	2	Mistryně světa Raisa Smetaninová	11	2
Ing. Vlastimil Horák: Byl Schladming úspěchem?	7	4	Dr. Otto Kulhánek: SP sjezdařů 1982—83 s pozměněnou koncepcí	11	3
Dr. Otto Kulhánek: Poohlédnutí po MS '82 klasiků	7	4	Jaroslav Trousil: V Harrachově přípravy na MS vrcholí	11	4
Ota Mrákota: Vzorné tréninkové středisko na Pláních	7	13	Jiří Rázl: Zkušenosti z uplynulé sezóny sdruženářů	11	6
Jiří Rázl: Dobrá práce TSM v Harrachově	7	15	Josef Burda: Zásobení lyžařskou výbrojí a výstrojí v roce 1982	11	11
Máte zájem o lyžařský film?	7	15	Dr. Jiří Pán: Deset let sportovních tříd lyžování ve Vimperku	11	15
Analýza slalomové techniky	7	16	Předplatné Lyžařství 1983	11	16
Dr. Otto Kulhánek: Marc Hodler k situaci ve sjezdovém sportu	8	2	Dr. Otto Kulhánek: Intelektualizace práce a lyžování	12	2
Náročná příprava norských a finských skokanů	8	4	Dr. Martin Schelling: Čo chystajú lyžiari na Slovensku	12	6
Ing. Dušan Holý, CSc.: Lavína na mostíku	8	6	Mistrovství a přebory SSR 1983	12	6
Vlastimil Maxa: Úspěšná bilance TSM na Špičáku	8	12	Ing. Pavel Borský: Sjezdové lyže v nové sezóně	12	12
Ing. Václav Setnička: Rozvoj středočeského lyžování	8	13	Ing. Jiří Sedláček: Sněhové dělo Šumava	12	16
Ján Mráz: FIS body z hlediska statistiky	8	15	Poděkování	12	16
Všestranný Arturo Kinch	8	15	Předplatné Lyžařství 1983	12	16

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ LEDEN 1982 ♦ Kčs 3,—

1

O první body ve Světovém poháru

Začátkem prosince se bojovalo o první body nového ročníku Světového poháru 1981–82 ve sjezdových disciplínách. Na prvním obrázku neúspěšnější z obrátě slalomu v italské Aprice — zleva třetí Ingemar Stenmark (Švédsko), vítěz závodu Švýcar Joel Gaspoz a obhájece SP Američan Phil Mahre, který obsadil druhé místo. Na druhém vítěz zahajovacího sjezdu ve francouzském Val d'Isère Rakušan Franz Klammer, na třetím snímku Phil Mahre, který vybojoval vítězství v první kombinaci Světového poháru.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

SVĚTOVÝ POHĀR

30. ROČNÍK
INTERSPORTTURNĚ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

OBRÁZEK NA TITULNÍ STRÁNĚ POTVRZUJE, ŽE NAŠE HORY JIŽ PŘIVÍTALY TISÍCE VYZNAVAČŮ LYŽAŘSKÉHO SPORTU. PŘEJEME JIM HODNĚ RADOSTNĚ „LYŽOVAČKY“ V NOVÉM ROCE 1982 A NAŠIM REPREZENTANTŮM ÚSPĚCHY NA MISTROVSTVÍ SVĚTA A V MEZINÁRODNÍCH ZÁVODECH NOVĚ SEZŮNY. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY ZÁBĚR Z LYŽAŘSKÉ VÝUKY, O KTEROU SE ZVÝŠENÝM ÚSILÍM STARAJÍ VEŘEJNĚ LYŽAŘSKÉ ŠKOLY A LYŽAŘSKÉ ODĀILY.

lyžařství

Ročník 68

Číslo 1

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Zurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská ul. 1. Telefon čís. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. prosince 1981.

ISSN - 0323 - 1445

Lyžaři do nového roku 1982

Vstupujeme do nového roku 1982, roku mistrovství světa ve sjezdových i klasických disciplínách, kdy oslavíme čtvrtstoletí Československého svazu tělesné výchovy a 65. výročí VRSR. Usilí pracujících je v současné době zaměřeno na úspěšné realizování závěrů XVI. sjezdu KSC a plnění úkolů prvních let 7. pětiletého plánu rozvoje národního hospodářství.

Ceskoslovenští lyžaři v uplynulém roce se mohli pochlubit pěknými úspěchy Květy Jeriové, která ve Světovém poháru běžkyň obsadila třetí místo, pozoruhodným vítězstvím Jany Soltýsové-Gantnerové v Altenmarktu — prvním prvenstvím čs. reprezentantky ve sjezdu Světového poháru, dobrými výsledky Olgy Charvátové ve Světovém poháru, stejně jako štafety běžkyň ve významných mezinárodních závodech, početným ziskem medailí v soutěžích Družba ve všech disciplínách. Nemohli jsme však být spokojeni s výsledky běžců a sjezdařů - mužů, zklamáním byla velká většina umístění skokanů, stejně jako juniorů a junierek na MEJ v klasických disciplínách až na osmé pořadí Jiřího Parmy ve skoku. Sdruženářům se zatím nezdařil návrat mezi světovou špičku. V těchto případech nebyly splněny výkonnostní cíle a nebyly dosaženy výsledky odpovídající daným podmínkám sportovně technickým, materiálním i finančním. V důsledku toho bylo kritizováno předsednictvo výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV a odpovědní trenéři. Byly proto přijaty závěry k některým organizačním a kádrovým opatřením, která byla v průběhu uplynulého roku postupně řešena. Osvědčilo se zavedení důslednějšího systému odpovědnosti a plnění úkolů, pravidelná kontrola tréninkového procesu. Byl zvýrazněn význam vysoké úrovně morálně volní připravenosti členů reprezentačních kolektivů i trenérů. Využívá se k tomu všech prostředků ideově politického působení jako organické součásti tréninkového procesu. Zvýšená pozornost byla věnována práci středisek vrcholového sportu dospělých i mládeže, jakož i činnosti tréninkových středisek mládeže, sportovních tříd a internátních sportovních škol. Podarilo se zlepšit organizačskou práci a kádrové zajištění na úseku vrcholového sportu a reprezentace. Nejlepším dokladem toho je plánovitá činnost vrcholové komise pod vedením ústředního trenéra PhDr. Jaroslava Potměšila.

Dva celostátní aktivity trenérů potvrdily zlepšenou práci komise vrcholového sportu. Přispěly k ujasnění úkolů, postupů a zaměření motivace na plnění výkonnostních cílů. Výsledky kontrolních testů a kontrola tréninkového procesu ukázaly, že byla nastoupena správná orientace ve změnách struktury sportovní přípravy. Trenéři reprezentačních družstev očekávají, že jejich svěřencům se podaří splnit v letošní sezóně mistrovství světa náročné výkonnostní cíle, které jsou součástí integrovaného plánu přípravy čs. lyžařů na ZOH 1984 v Sarajevu.

V oblasti výkonnostního lyžování jsme postoupili o stupeň výše. Společenský význam výkonnostního lyžování je třeba vidět nejen v souvislosti s rozšiřováním základny pravidelně lyžujících sportovců, hlavně mládeže, ale rovněž jako základnu pro výběr talentů vrcholového lyžování. To se nám zatím ne vždy dařilo.

Zásluhou dobré práce lyžařských oddílů, veřejných lyžařských škol a našich cvičitelů dosahujeme úspěšných výsledků na úseku masového lyžování. I v uplynulém roce stovky našich cvičitelů vedly lyžařský výcvik při branných výcvikových zájezdech školní mládeže do hor a zimní rekreaci ROH, v CSR vyvíjelo činnost 78 registrovaných veřejných lyžařských škol. Přibyly další tisícovky nositelů odznaku Lyžař ČSR. Účasti několika tisíc vyznavačů lyžování se mohly pochlubit nejen Jizerská padesátka, Biela stopa SNP a závod družstev Po hřebenech Krkonoš, ale také Krušnohorská padesátka, Jablonecký maratón, dálkový pochod Po stopách I. čs. armádního sboru, akce Ve stopě Jizerské padesátky a Zlaté lyže Českomoravské vysokiny a další. To jsou nejlepší důkazy stále stoupajícího zájmu našich občanů, zejména mládeže o lyžování.

Oceňujeme celospolečenskou angažovanost členů lyžařských oddílů, která se projevila při rozvoji pracovní iniciativy a závazky při plnění úkolů socialistické výstavby i dobrovolné práce naší tělovýchovné organizace. Mají zásluhu na výstavbě dalších běžeckých a sjezdových tratí, lyžařských vleků, úpravě chat a lyžařských zařízení a zajištění zlepšených podmínek pro lyžování v horských a podhorských oblastech zařazením další výstavby do nových volebních programů.

Oceněním pečlivé a osvědčené organizačské činnosti čs. lyžařů je skutečnost, že i v nové sezóně bude v naší vlasti uspořádáno několik závodů Světového poháru kromě tradičních mezinárodních soutěží. Je to Světový pohár mužů ve slalomu a obřím slalomu 13.—14. března v Jasně, SP v běhu mužů na 15 km, žen na 10 km a skokanů na středním a velkém můstku 19.—21. března na Štrbském Plese při Tatranském poháru.

V současné době se konají členské schůze a konference oddílů, které při rozpracování závěrů XVI. sjezdu KSC a 9. zasedání ÚV ČSTV se soustřeďují na další masový rozvoj lyžování a tělesné výchovy zejména mezi mládeží, prohlubování politickovýchovné práce, zkvalitňování výkonnostního sportu a úrovně tělovýchovného procesu, jakož i zvyšování hospodárnosti a efektivity ve veškeré činnosti.

Chtěl bych poděkovat všem činovníkům a členům lyžařských oddílů za obětavou práci v uplynulém roce, závodníkům a závodnicím za jejich úsilí, pevnou vůli a odhodlanost k splnění všech vytčených cílů, úspěšné reprezentace čs. lyžování a naší socialistické vlasti. Musíme společně učinit všichni vše pro to, aby se nám to podařilo.

KAREL SMOLA
předseda VSL ÚV ČSTV

Za zkvalitnění řízení politicko- organizátorské práce

Pod heslem „Plnění závěrů XVI. sjezdu KSČ za další rozvoj socialistické tělesné výchovy“ se konalo 3. prosince v Praze 10. plenární zasedání ÚV ČSTV. Jednalo o zkvalitňování řízení a politickoorganizátorské práce.

Ve zprávě předsednictva místopředseda ÚV ČSTV ing. Július Chvalný zdůraznil, že řešení stále složitějších úkolů naléhavě vyžaduje racionalizovat řídicí procesy, rozvinout potenciál celé organizace a účinněji využívat vytvořených společenských podmínek. Tyto otázky vystupují do popředí nejen v ČSTV, ale v celé naší společnosti. Položily na ně mimořádný důraz XVI. sjezd KSČ i zasedání jejího ústředního výboru v říjnu 1981. Rostoucí nároky řízení hospodářského i sociálního rozvoje vyžadují podstatně zkvalitnit metody a styl práce státní správy, Národní fronty a jejich jednotlivých organizací. Také pro ČSTV plně platí celospolečenská tendence přechodu na intenzivní faktory činnosti, získávání vyšších hodnot z tělovýchovného procesu.

Ing. Július Chvalný připomenul, že rozhodujícím článkem ČSTV jsou tělovýchovné jednoty, ve kterých se rozhoduje o výsledcích v masovém rozvoji, výkonnostním a vrcholovém sportu. Hlavním smyslem jejich činnosti je zajistit tělovýchovnou, sportovní a turistickou činnost, vytvářet všestranné podmínky, umožňující tělovýchovné využití dětí, mládeže i dospělých. Mají se starat o politickou výchovu svých členů a příznivců, působit na ně, aby byli příkladem v disciplíně, morálce a v přístupu k plnění občanských úkolů. Není tedy málo, co se chce od tělovýchovných jednot. Právem je na ně kladen tak velký důraz a předsednictvo ÚV ČSTV požaduje, aby jim všechny vyšší články řízení poskytovaly účinnou každodenní pomoc.

Z množství úkolů tělovýchovných jednot vystupuje do popředí masový rozvoj tělesné výchovy, sportu a turistiky. Řešení této významné politické úlohy je především v řídicí a politickoorganizátorské práci, v překonávání tendence jakési klubové uzavřenosti TJ, přezíravého pohledu na ty, kteří nemají výkonnostní ambice. Vedení ÚV ČSTV záleží zvláště na mládeži dorostového věku, která v období fyzického dospívání má sportovat co nejvíce.

Lýžařské oddíly nezapomínají ani na turistické vyjížďky, které lákají stále více zájemců a zapojují je do pravidelné sportovní činnosti. Obrázek je z lyžařské túry v prachovém sněhu v Krušných horách u Božího Daru

Tělovýchovné jednoty, zejména střední a velké, zajišťují výkonnostní a vrcholový sport. Mají rozhodující odpovědnost za zastavení disproporcionálního a málo efektivního vývoje výkonnostního sportu. Klíčovým úkolem výborů TJ je účinné řízení odborů a oddílů z hlediska všestranného prohlubování jejich činnosti. Tělovýchovné jednoty mají poskytovat oddílům a odborům diferencované podmínky a tím prosazovat vyšší společenské zájmy.

Významnou úlohu v systému řízení ČSTV mají svazy a jejich orgány. Jejich odpovědnost za rozvoj odvětví je komplexní a objektivně vzrůstá úměrně s tím, jak rostou nároky na tělovýchovný proces. Orgány svazů jsou řízeny příslušnými územními orgány ČSTV a současně vyššími orgány svazů. Tato zásada dvojité podřízenosti vyplývá z principů jednoty organizace. Zásada diferencovaného řízení bude vždy zvýhodňovat odvětví olympijských sportů a odvětví s předpokladem masového rozvoje. Tato zásada je společensky správná a bude v budoucnosti uplatňována ještě hojněji.

Politickoorganizátorskou a řídicí práci vykonávají v tělovýchově především dobrovolní pracovníci, motivovaní zájmem, přesvědčením a láskou k tělovýchově. Jmenováním do funkce však ještě žádný nezískal úctu a vážnost, tu si musí vydobýt svou osobností, vědomostmi a zkušenostmi. Řízení je velmi náročné na lidskou energii, vynalézavost, v současné době vyžaduje i mnohostranné znalosti a konečně i čas. Jde o to, abychom při zefektivňování veškeré činnosti sledovali také efektivní hospodaření s časem širokého aktivu našich dobrovolných funkcionářů. Nemůže nám být lhostejné, kolik času stráví naši činovníci na schůzích, jak účelně ten čas využíváme pro řešení rozhodujících otázek.

Využívat potenciál celé organizace, plnit společenské funkce tělesné výchovy, rozvinout aktivitu všech členů a TJ předpokládá neustále na

všech stupních zkvalitňovat řízení a politickoorganizátorskou práci. Přitom je třeba dodržovat tyto hlavní zásady:

1. Neustále mít na zřeteli cíle, které pro tělovýchovu, sport a turistiku vyplývají z Hlavních směrů ekonomického a sociálního rozvoje na léta 1981 až 1985 a ze závěrů 9. zasedání ÚV ČSTV.

2. Rozvíjet a využívat možnosti celého tělovýchovného hnutí, spojovat síly prostřednictvím Národní fronty.

3. Prohlubovat charakter ČSTV jako jednotné masové dobrovolné tělovýchovné organizace, vytvářet pro funkcionáře, trenéry, cvičitele a rozhodčí vhodné podmínky.

4. Zvyšovat v praxi autoritu stanov ČSTV.

5. Upevňovat řídicí a politickoorganizátorskou práci ideovou, akční a organizační jednotu ČSTV.

6. Položit v řídicí a politickoorganizátorské práci rozhodující důraz na tělovýchovné jednoty.

7. Zabezpečovat vyšší odbornost řízení prosazování racionálních metod.

8. Využívat v politickoorganizátorské práci lépe nástroje řízení.

Všechny územní a svazové orgány ČSTV a tělovýchovné jednoty projednají závěry 10. zasedání ÚV ČSTV a pro jejich aplikaci ve vlastních podmínkách stanoví ve smyslu schváleného politickoorganizačního zabezpečení závěrů 10. zasedání ÚV ČSTV v orgánech ČSTV a tělovýchovných jednotách konkrétní postup. Trvalou pozornost věnují všechny orgány ČSTV a tělovýchovné jednoty realizaci závěrů ÚV ČSTV v praxi. Budou rozvíjet a zdokonalovat účinnost řídicí a organizační práce, popularizovat a zevšeobecňovat dobré výsledky a zkušenosti.

Výbory svazů ÚV ČSTV projednají závěry 10. zasedání ÚV ČSTV na svých zasedáních, rozpracují je do podmínek svých sportovních odvětví, přijmou konkrétní opatření ke zlepšení své práce a vytyčí rozhodující úkoly pro nižší svazové orgány do konce dubna 1982.

Světový pohár ve sjezdových disciplínách zahájen

Obháje křišťálového globusu Američan Phil Mahre a Švýčarka Erika Hessová jsou v čele Světového poháru 1981—82 ve sjezdových disciplínách po jeho prosincové části. I tentokrát začátek 16. ročníku soutěže byl poznamenán nejdříve nedostatkem sněhu a potom nepříznivým počasím, takže bylo nutno pozměnit termínovou listinu jeho úvodního dílu.

Prosincové závody soustředily zvýšenou pozornost příznivců sjezdového lyžování vzhledem k blížícímu se mistrovství světa 1982 v rakouském Schladmingu. Naznačily vyhlídky sjezdařů světové špičky v bojích o olympijské medaile a neobešly se bez několika překvapení. O první se postaral Rakušan Franz Klammer vítězstvím v zahajovacím sjezdu ve Val d'Isère. Po téměř čtyřech letech stánu na nejvyšším stupni vítězů SP (naposledy vybojoval prvenství ve sjezdu v Laaxu 12. března 1978). Posledním šokem pro experty bylo vítězství 21leté outsiderky Elisabeth Chaudová (Francie) v závěrečném prosincovém obřím slalomu v Saint Gervais.

Z čs. reprezentantů zatím bodovali jen Bohumír Zeman devátým místem v kombinaci sjezdu ve Val d'Isère a obřím slalomu v Aprice a Olga Charvátová čtrnáctým pořadím ve slalomu v Piancavallu. Potěšila zlepšená výkonnost Ivana Pacáka a dobrý začátek Jany Soltýšové-Gantnerové po operaci a nucené přestávce.

V celkové klasifikaci Světového poháru mužů po prosincové části byl v čele P. Mahre se 135 body před Švédem Stenmarkem 59 b. O třetí místo se dělili Švýcar Gaspoz s Wenzelem (Lichtenštejnsko) se stejným počtem 54 b. Následovali Müller (Švýc.) 50 a Kanadan Podborski 49 b. V soutěži žen vede Švýčarka Hessová se 148 body, následována I. Eppléovou (NSR) 139, Cooperovou (USA) 88, Wenzelovou (Licht.) 72, Francouzku Pelenovou 59 a Italkou Quariovou 57 b. V Poháru národů po 19 hodnocených je pořadí na vedoucích místech: 1. Švýcarsko 447, 2. Rakousko 430, 3. USA 353, 4. NSR 352, 5. Lichtenštejnsko 195, 6. Francie 180, 7. Itálie 179, 8. Kanada 132, 9. Švédsko 87, 10. Jugoslávie 74 b.

PRĚHLED VÝSLEDKŮ

Muži

Sjezd 6. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 3410 m, výškový rozdíl 915 m, 46 kontrolních branek): 1. Klammer (Rak.) 2:05,22, 2. Müller 2:05,48, 3. Bürgler (oba Švýc.) 2:05,63, 4. Podborski 2:05,70, 5. Read (oba Kan.) 2:06,09, 6. Wirnsberger 2:06,29, 7. Resch 2:06,45, 8. Weirather 2:06,48, 9. Pfaffenbichler (všichni Rak.) a Meli (Švýc.) oba 2:06,72, 11. Walcher (Rak.) 2:06,73, 12. Cyganov 2:07,22, 13. Makejev (oba SSSR) 2:07,32, 14. Höflechner (Rak.) 2:07,83, 15. Cathomen (Švýc.) 2:07,93. — **59. Zeman 2:12,37, 65. Pacák 2:13,56.** Z 96 startujících 62 bylo klasifikováno.

Obří slalom 8. prosince v Aprice (délka tratě prvního i druhého kola 1200 m, výškový rozdíl 390 m, v obou kolech 54 branek): 1. Gaspoz (Švýc.) 2:38,49 (1:19,76 a 1:18,73), 2. P. Mahre (USA) 2:40,47 (1:20,54 a 1:19,93), 3. Stenmark (Švéd.) 2:40,52 (1:21,03 a 1:19,49), 4. Fournier (Švýc.) 2:41,78 (1:21,15 a 1:20,63), 5. Križaj (Jug.) 2:42,08 (1:20,92 a 1:21,16), 6. Riedelsperger (Rak.) 2:42,57 (1:21,10 a 1:21,47), 7. Nöckler (It.) 2:43,10, 8. S. Mahre (USA) 2:43,20, 9. Žirov (SSSR) 2:43,56, 10. Zurbriggen (Švýc.)

2:44,10, 11. Wenzel (Licht.) 2:44,19, 12. Jakobsson (Švéd.) 2:44,58, 13. Orlnaisky (Rak.) 2:44,96, 14. Gubser (Švýc.) 2:45,12, 15. Carletti (It.) 2:45,87. — **39. Pacák 2:55,17, 40. Zeman 2:55,94.** Ze 109 startujících 48 bylo klasifikováno.

Kombinace-sjezd Val d'Isère a obří slalom Aprice: 1. P. Mahre 29,66, 2. Wenzel 53,51, 3. Stock (Rak.) 58,42, 4. Žirov 66,43, 5. Cyganov 70,52, 6. Müller 75,49, 7. Lüscher (Švýc.) 78,97, 8. Vion (Fr.) 93,72, 9. Zeman 127,66, 10. Meli 133,27, 11. Hole (Nor.) 149,41, 12. Gattermann (NSR) 156,96, 13. Hohenlohe (Mex.) 308,54.

Švéd Ingemar Stenmark v brance prvního obřím slalomu SP 1981—82 v italské Aprice, v němž se musel spojit třetím místem

Slalom 9. prosince v Madonně di Campiglio (výškový rozdíl 170 m, v prvním kole 56, ve druhém 58 branek): 1. P. Mahre 1:38,89 (47,89 a 51,00), 2. Stenmark 1:39,04 (47,53 a 51,51), 3. De Chiesa (It.) 1:39,68 (48,76 a 50,92), 4. Frommelt (Licht.) 1:39,85 (48,39 a 51,46), 5. Gros (It.) 1:40,68 (48,68 a 52,00), 6. Halsnes (Nor.) 1:40,80 (48,50 a 52,30), 7. Gruber (Rak.) 1:40,83, 8. Strand (Švéd.) 1:40,91, 9. Orlnaisky 1:41,38, 10. Girardelli (Luc.) 1:41,49, 11. S. Mahre 1:41,51, 12. Križaj 1:41,67, 13. Kaiwa (Jap.) 1:41,72, 14. Gaspoz 1:41,79, 15. Wenzel 1:41,94. — **28. Zeman 1:44,21.**

Sjezd 13. prosince v Santa Christina (délka tratě 3465 m, výškový rozdíl 839 metrů, 34 kontrolních branek): 1. Resch 2:07,41, 2. Bartelski (Brit.) 2:07,52, 3. Stock 2:07,81, 4. Podborski 2:07,91, 5. Cornaz (It.) 2:08,33, 6. Flaschberger (Rak.) 2:08,37, 7. Klammer 2:08,61, 8. Wirnsberger 2:08,89, 9. Bürgler 2:08,99, 10. Meli 2:09,09, 11. Pfaffenbichler a Weirather (oba 2:09,11), 13. Powell (USA) 2:09,17, 14. Brooker (Kan.) 2:09,34, 15. Heinzer (Švýc.) 2:09,43.

Kombinace — slalom v Madonně di Campiglio a sjezd v Santa Christina: 1. P. Mahre 18,56, 2. Wenzel 47,31, 3. Hole 103,37, 4. Gattermann 112,20, 5. Hohenlohe 258,98.

Slalom 14. prosince v Cortině d'Ampezo (výškový rozdíl 200 m, v obou kolech 62 branek): 1. S. Mahre 1:44,64 (51,85 a 52,79), 2. P. Mahre 1:44,72 (52,00 a 52,72), 3. Stenmark 1:45,70 (53,15 a 53,55), 4. Gaspoz 1:46,22 (52,95 a 53,27), 5. De Chiesa 1:46,58 (52,96 a 53,62), 6. Gruber 1:46,95 (52,67 a 54,28), 7. Girardelli 1:47,17, 8. Strolz (Rak.) 1:47,22, 9. Žirov 1:47,25, 10. Fjällberg (Švéd.) 1:47,32, 11. Nöckler 1:47,35, 12. Zurbrig-

gen 1:47,40, 13. Tonazzi (It.) 1:47,54, 14. Grigis (It.) 1:47,69, 15. Popangelov (Bul.) 1:47,79. — Zeman závod nedokončil. Ze 100 účastníků 44 bylo klasifikováno.

Obří slalom 15. prosince v Cortině d'Ampezo (výškový rozdíl 365 m, v obou kolech 52 branek): 1. Strel (Jug.) 2:41,06 (1:18,10 a 1:22,96), 2. P. Mahre 2:41,33 (1:18,04 a 1:23,29), 3. Gaspoz 2:41,43 (1:18,19 a 1:23,24), 4. Križaj 2:41,72 (1:18,60 a 1:23,12), 5. Girardelli 2:41,72 (1:18,11 a 1:23,61), 6. Zurbriggen 2:42,04 (1:18,46 a 1:23,58), 7. Stenmark 2:42,54, 8. Wenzel 2:42,89, 9. Riedelsperger (Rak.) 2:43,76, 10. Nöckler 2:43,77, 11. Ortner (Rak.) 2:43,94, 12. Sörli (Nor.) 2:44,25, 13. Lüthy (Švýc.) a Jäger (Rak.) oba 2:44,37, 15. Orlnaisky 2:44,53. — **29. Pacák 2:46,29, 30. Zeman 2:46,37.**

Sjezd 21. prosince v Crans Montaně: 1. Podborski 2:09,22, 2. Müller 2:09,37, 3. Read 2:09,83, 4. Wirnsberger 2:10,16, 5. Weirather 2:10,48, 6. Heinzer 2:10,56, 7. Walcher 2:10,57, 8. Makejev 2:10,69, 9. Bürgler 2:10,87, 10. Mair (It.) 2:10,94, 11. Öhrli (Švýc.) 2:11,01, 12. Varneret (Fr.) 2:11,11, 13. De Lago (It.) 2:11,15, 14. Brooker (Kan.) 2:11,17, 15. Bartelski 2:11,23.

Ženy

Obří slalom 4. prosince vel d'Isère (výškový rozdíl 302 m, v prvním kole 50, ve druhém 48 branek): 1. I. Eppléová (NSR) 2:30,24 (1:13,40 a 1:16,84), 2. Hessová (Švýc.) 2:30,91 (1:13,94 a 1:16,97), 3. McKinneyová (USA) 2:31,29 (1:13,74 a 1:17,55), 4. Pelenová (Fr.) 2:31,56 (1:14,11 a 1:17,45), 5. M. Eppléová (NSR) 2:31,72 (1:13,93 a 1:17,79), 6. Quariová (It.) 2:32,39 (1:14,09 a 1:18,30), 7. Serratová (Fr.) a Konzettová (Licht.) obě 2:33,10, 9. Wenzelová (Licht.) 2:33,23, 10. Kirchnerová (Rak.) 2:33,83, 11. Fernandezová (Sp.) 2:34,24, 12. Cooperová (USA) 2:34,40, 13. Kinshoferová (NSR) 2:35,24, 14. Zimová (It.) 2:35,33, 15. Steinerová (Rak.) 2:35,48. — **50. Mařasová 2:42,75, 54. Medzihradská 2:44,07, 67. Soltýšová-Gantnerová (všechny ČSSR) 2:47,18.** Charvátová závod nedokončila. Ze 115 startujících závod dokončilo 77.

Obří slalom 10. prosince v Pile (výškový rozdíl 313 m, v prvním kole 53, ve druhém 52 branek): 1. I. Eppléová 2:34,62 (1:14,90 a 1:19,72), 2. Wenzelová 2:34,89 (1:15,52 a 1:19,37), 3. McKinneyová 2:35,27 (1:16,01 a 1:19,26), 4. M. Eppléová 2:35,59 (1:16,36 a 1:19,23), 5. Hessová 2:36,27 (1:16,04 a 1:20,33), 6. Quariová 2:36,83 (1:15,84 a 1:20,99), 7. Kirchnerová (Rak.) 2:37,68, 8. Pelenová 2:37,78, 9. Kinshoferová 2:37,93, 10. Reyová (Fr.) 2:38,41, 11. Cooperová 2:38,50, 12. Hächerová (NSR) 2:38,85, 13. Steinerová 2:39,30, 14. Nelsonová (USA) 2:39,36, 15. Fernandezová 2:39,66, **16. Charvátová 2:39,70. — 60. Gantnerová 2:46,16, 68. Medzihradská 2:49,11, 70. Mařasová 2:49,55.**

Slalom 12. prosince v Piancavallu (výškový rozdíl 165 m, v prvním kole 58, ve druhém 59 branek): 1. Wenzelová 1:45,15 (52,99 a 52,18), 2. Hessová 1:45,55 (53,07 a 52,48), 3. Konzettová 1:46,03 (53,87 a 52,16), 4. Pelenová 1:46,73 (53,56 a 53,17), 5. Quariová 1:47,34 (54,76 a 52,58), 6. Cooperová 1:47,46 (54,38 a 53,08), 7. Macchionová (It.) 1:48,28, 8. Kronbichlerová 1:48,60, 9. Sölknerová (oba Rak.) 1:48,75, 10. Tlalkaová (Pol.) a Zimová obě 1:48,81, 12. I. Eppléová 1:49,08, 13. Magoniová (It.) 1:49,12, **14. Charvátová 1:49,16, 15. Serratová 1:49,21. — 48. Mařasová 1:54,52.** Gantnerová a Medzihradská závod nedokončily. Z 83 startujících 57 bylo klasifikováno.

Slalom 13. prosince v Piancavallu (výškový rozdíl 165 m, v obou kolech 60 branek): 1. Hessová 1:45,64 (52,62 a 53,02), 2. Wenzelová 1:46,44 (53,54 a 52,90), 3. Quariová 1:46,63 (53,65 a 52,98),

4. Ziniová 1:46,81 (53,36 a 53,45), 5. Pele-
nová 1:47,14 (53,59 a 53,75), 6. Steinerová
1:47,44, 7. Melanderová (Švéd.)
1:48,29, 8. Leskovšková (Jug.) 1:48,51, 9.
Tlalkaová 1:48,85, 10. Kronbichlerová
1:48,89, 11. Zavadlavová (Jug.) 1:48,94, 12.
Andrejevová (SSSR) 1:49,16, 13. Serrato-
vá 1:49,23, 14. Ederová 1:49,34, 15. Eberle-
ová (obě Rak.) 1:49,37. — **34. Mařasová**
1:53,01, 41. Madzihradská 1:55,21.
Charvátová závod nedokončila. Z 80 star-
tujících bylo 49 klasifikováno.

Sjezd 19. prosince v Saalbachu: 1. De
Agostiniová (Švýc.) 1:13,71, 2. Gros-Gau-
denierová (Fr.) 1:13,96, 3. I. Eppliová
1:14,00, 4. Sölknerová 1:14,19, 5. Pröllo-
vá (Rak.) 1:14,39, 6. Cooperová 1:14,44,
7. Lehodeyová 1:14,49, 8. Sörensenová
(obě Kan.) 1:14,50, 9. Vitzthumová (Rak.)

1:14,66, 10. Chaudová (Fr.) 1:14,74, 11.
Eberleová 1:14,75, 12. Grahamová (Kan.)
1:14,80, 13. Tolyová (USA) 1:15,06, 14.
Haightová (Kan.) 1:15,15, 15. Waldmeie-
rová (Fr.) 1:15,22. — **23. Charvátová**
1:15,41, 26. Gantnerová 1:15,53, 52. Medzi-
hradská 1:22,30, 53. Valešová 1:24,96.

Slalom žen 21. prosince v Chamonix:
1. Hessová 1:40,40 (52,49 a 49,91), 2. Kron-
bichlerová 1:41,22 (52,69 a 48,43), 3. Kon-
zettová 1:41,51 (52,96 a 48,45), 4. Pele-
nová 1:41,80 (53,41 a 48,39), 5. Quariová
1:42,07 (53,55 a 48,52), 6. Cooperová
1:42,19 (53,43 a 48,76), 7. M. Tlalkaová
1:42,36, 8. Zavadlavová 1:42,37, 9. P. Wen-
zelová 1:42,60, 10. Sölknerová 1:42,63, 11.
Frigová (It.) 1:42,66, 12. D. Tlalkaová
1:42,86, 13. Fisherová (USA) 1:43,01, 14.
Ziniová 1:43,06, 15. Leskovšková 1:43,13.

**Kombinace-sjezd v Saalbachu a slalom
v Chamonix:** 1. Cooperová 21,45, 2. Sölk-
nerová 22,18, 3. I. Eppliová 27,14, 4. Hes-
sová 27,43, 5. Nelsonová (USA) 37,64,
6. Fisherová 42,73, 7. Kinshoferová 46,39,
8. Bortková (Pol.) 83,26 b.

**Obří slalom 22. prosince v Saint Ger-
vais:** 1. Chaudová (Fr.) 2:58,14 (1:31,51
a 1:26,53), 2. I. Eppliová 2:58,44 (1:30,82
a 1:27,62), 3. Hessová 2:58,59 (1:32,08 a
1:26,51), 4. Cooperová 2:58,65 (1:31,54 a
1:27,11), 5. Konzettová 2:58,75 (1:32,12 a
1:26,63), 6. Nelsonová 2:58,77 (1:31,85 a
1:26,92), 7. M. Eppliová 2:58,87, 8. Serra-
tová 2:59,15, 9. Steinerová 2:59,42, 10.
Hessová 2:59,44, 11. Fisherová 2:59,70,
12. Pelenová 2:59,87, 13. Haasová (Švýc.)
3:00,03, 14. Merleová (Fr.) 3:00,19, 15.
Melanderová (Švéd.) 3:00,27.

Lyžaři 26 zemí na MS 1982 v Oslo

Rekordní počet 380 lyžařů a lyža-
řek z 26 zemí čtyř kontinentů je při-
hlášen na mistrovství světa 1982 v kla-
sických disciplínách, která se konají
18.—28. února v Oslo. Evropu budou
zastupovat závodníci 22 států: Belgie,
Británie, Bulharska, ČSSR, Dánska,
Finska, Francie, Island, Itálie, Jugo-
slávie, Maďarska, NDR, Nizozemí, Nor-
ska, NSR, Polsko, Rakousko, Řecko,
SSSR, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.
Dále se světového šampionátu
zúčastní lyžaři Austrálie, Japonska,
Kanada a USA.

Přijedou s doprovodem 265 trenérů,
činníků a servismanů. Zájem o mis-
trovství světa potvrzuje také účast
1100 zástupců sdělovacích prostředků.
Z toho je 540 komentátorů, reportérů
a pracovníků televizních a rozhlaso-
vých společností a 560 novinářů.

Všech 26 zemí má být zastoupeno
v závodech mužů v běhu na lyžích,
ženy nepřihlásily jen Island a Maďarsko.
Konečný termín jmenovitých přihlá-
šek, stanovený původně na 5.
února, byl organizačním výborem po-
sunut na neděli 7. února do půlnoci,
aby národní lyžařské svazy mohly při-
pravit ještě poslední kvalifikace na
první únorovou sobotu a neděli (6. a
7. 2.). Ve skokanských soutěžích bu-
dou bojovat o medaile reprezentanti
dvaceti zemí. Tyto závody z přihláše-
ných zemí neobešle Austrálie, Belgie,
Británie, Dánsko, Island a Nizozemí.
Ve skoku je novinkou letošního mis-
trovství světa soutěž družstev, stejně
jako v závodech sdruženém. V této ná-
ročné lyžařské disciplíně potěšily při-
hlášky 52 lyžařů, zatímco před dvěma
roky v Lake Placidu startovalo jen 31
sdruženářů.

Oslo je připraveno přivítat zájemce
o klasické lyžování z celého světa.
Organizační výbor šampionátu očeká-
vá, že během jedenáctidenního trvání
zhlédne závody v nově upraveném ly-
žařském areálu na Holmenkollenu
300 000 diváků a milióny budou sledo-
vat zajímavé boje nejlepších lyžařů
při televizních přenosech. Mistrovství
světa 1982 bude velkou propagací ly-
žování, norské děti od 7 do 12 let se
souhlasem Mezinárodní lyžařské fe-
derace (FIS) mají na nejvýznamnější
závod letošní sezóny volný vstup.

Světová lyžařská elita všech kla-
sických disciplín obsolvovala nároč-
né přípravné období, zaměřené k mis-
trovství světa v Oslo. Potvrdil to zvý-
šený ruch na alpských ledovcích v
letních a podzimních měsících, větš

počet mezinárodních závodů ve sko-
ku na hmotě v srovnání s rokem
1980, jakož i soutěží na kolečkových
lyžích. V listopadu využívaly repre-
zentační kolektivy prvního sněhu za
polární kruhem a v prosinci se již
rozjela nová sezóna mezinárodní zá-
vodů, jakož i první soutěže Světového
poháru skokanů, k nimž se v lednu
připojili i běžci a běžkyňe. Lednové
závodů jsou poslední prověrkou při-
pravenosti a rozhodnou o konečné no-
minaci pro světový šampionát.

Lyžařští experti očekávají, že v bě-
žeckých disciplínách mužů budou bo-
jovat o olympijské medaile sovětští
reprezentanti ze Severu. Z dalších
jednotlivců, kteří by mohli překvapit,
jsou označováni Polák Luszczyk, Fran-
couz Pierrat, Američan Koch a Švýca-
ři Renggli a Hallenbarter. V ženách
budou mít nejsilnější družstva Sovět-
ský svaz, NDR a Finsko. Překvapit
mohou Norky a do pořadí na před-
ních místech chtějí zasáhnout i čs.
reprezentantky.

Velmi pěkné výkony se očekávají
v soutěži skokanů. Největší vyhlídky
jsou dávány Norům, kteří dobře zná-
jí domácí můstky a svědomitou pří-
pravu na šampionát potvrdil Ruud a
Sätre prvními dvěma místy v zahajo-
vacím závodě Světového poháru v Cor-
tině d'Ampezzo, a vyrovnanému druž-
stvu Rakušanů. Překvapit mohou fin-
ští skokani. Po loňské slabší výkon-
nosti vzestupnou formu prokazují re-
prezentanti NDR, mezi světovou elitu
se chtějí znovu zařadit Japonci a
předpoklady k tomu mají také jedno-
tlivci jako Ulaga (Jugoslávie), Sumi

(Švýcarsko), Bulau (Kanada), Tomasi
(Itálie) a další.

V závodech sdruženém i po odchodu
Wehlinga chtějí uhájit primát závod-
níci NDR. Pilně se připravovali pře-
devším také Norové, sdruženáři SSSR,
NSR, Poláci, Švýcaři i Finové. Tato
náročná soutěž již mnohokrát přines-
la překvapení.

PROGRAM MISTROVSTVÍ SVĚTA

Čtvrtek 18. února: slavnostní zahá-
jení v 18. hod.

Pátek 19. února: 10 km ženy v 10
hod., skoky pro závod sdružený ve
13 hod.

Sobota 20. února: 15 km — druhá
část závodu sdruženářů v 11 hod.,
30 km muži ve 13 hod.

Neděle 21. února: závod ve skoku na
středním můstku ve 13.15 hod.

Pondělí 22. února: 5 km ženy ve
12.30 hod.

Úterý 23. února: první část soutěže
družstev sdruženářů — skok v 10
hod., 15 km muži ve 13.30 hod.

Středa 24. února: štafeta žen 4×5
kilometrů v 10.30 hod., druhá část
soutěže družstev sdruženářů — 3×10
kilometrů ve 13 hod.

Čtvrtek 25. února: štafeta mužů
4×10 km ve 12 hod.

Pátek 26. února: 20 km ženy v 10.30
hod., soutěž družstev ve skoku na
velkém můstku ve 13.15 hod.

Sobota 27. února: 50 km muži v
11.30 hod.

Neděle 28. února: závod ve skoku
na velkém můstku ve 13.15 hod.,
slavnostní zakončení v 18 hod. —tr-

Úspěšný vstup běžkyň do sezóny

Československé reprezentační druž-
stvo běžkyň úspěšně vstoupilo v zá-
věru druhého prosincového týdne do
nové sezóny. Startovalo na meziná-
rodních závodech v italském Val di
Sole a ve slabší konkurenci triumfo-
valo. V závodech na 5 km Květa Jeriová
vítězstvím s náskokem 20 sekund po-
tvrdila dobrou formu a všech pět
předních míst patřilo čs. lyžařkám.
Štafeta na 3×5 km vybojovala prven-
ství s půlminutovým náskokem před
lyžařkami Polska.

V běhu mužů na 15 km je překva-
pením vítězství Francouze Pierrata
před nejlepšími finskými běžci Härkö-
nenem a Kirvesniemim. Mieto se mu-
sel spokojit šestým místem.

Ženy 5 km: 1. Jeriová 14:04,7, 2.
Paulů 14:24,4, 3. Pasiarová 14:27,4, 4.
Švubová 14:36,1, 5. Svobodová (všech-
ny ČSSR) 14:40,9, 6. Caninová (Itá-
lie) 14:42,0. Startovalo 44 lyžařek ze
sedmi zemí.

Ženy 3×5 km: 1. ČSSR 42:56,3,
2. Polsko 43:27, 1, 3. Itálie I. 43:30,7,
4. Švédsko 43:58,0, 5. Itálie II. 45:34,3.

Muži 15 km: 1. Pierrat (Francie)
40:51,8, 2. Härkönen 41:09,7, 3. Kir-
vesniemi 41:18,7, 4. Ristanen (všich-
ni Finsko) a Somskar (Švédsko) oba
41:29, 6. Mieto 41:39, 7. Karvonen
41:53, 8. Teurajarvi (všichni Finsko)
41:59.

V závodech juniorů na 10 km zvítězil
Švýcar Marchon v čase 28:40.

DVA EXPERIMENTY

Super OS a startovní pořadí ve sjezdu

„Předsednictvo FIS zásadně souhlasí s návrhem komise pro sjezdové lyžování vyzkoušet nový typ obřího slalomu, tzv. super obří slalom (Super OS) a pověřuje sjezdovou komisí vypracováním základních pravidel pro tuto novou disciplínu.“ Tak je formulováno rozhodnutí, zachycené v protokole ze schůze předsednictva FIS, konané loni v květnu při 33. kongresu FIS v Puerto de la Cruz. Zpracováním základních pravidel pověřila komise pro sjezdové lyžování reprezentativní pracovní skupinu ve složení Serge Lang, Ken Read, Klaus Mayr a Peter Baumgartner (představitel SP, závodníků a sekretariátu FIS). Pracovní skupina základní pravidla vypracovala (Curych, 17. 9. 1981) a předložila je k projednání předsednictvu FIS, které je schválilo jako prozatímní řešení (Schladming, 4.—5. 10. 1981).

Dalším bodem jednání pracovní skupiny v Curychu bylo posouzení iniciativního návrhu jednoho z čelných představitelů světové špičky sjezdářů, Ken Reada, na nový způsob určování startovního pořadí v závodech ve sjezdu; návrh má být prakticky vyzkoušen již v letošní sezóně na třech závodech.

O obou experimentech, které v nejbližších dnech nepochybně projdou stadiem celé řady dětských chorob, chceme podat krátkou informaci.

SUPER OS

Super OS (prozatímní označení) se má stát závodem, ve kterém závodníci a závodnice musí zvládnout všechny požadavky přirozené lyžařské techniky (skluz, krátké skoky, oblouky o různých poloměrech) a musí prokázat, že disponují potřebnou fyzickou kondicí.

• Trať a technické podmínky

- trať musí být vedena tak, aby nedovolovala vyšší maximální rychlosti jak 100 km/hod.;
- výškový rozdíl (VR) tratě pro muže činí 500—600 m, pro ženy 400 až 500 m;
- počet bran je určen výškovým rozdílem tratě. Počet bran = 10 % VR +/- 5 bran.

Den před závodem se uskuteční 1—2 oficiálně ohlášené prohlídky tratě a pokud to podmínky dovolují (stav tratě a počasí) jedna měřená tréninková jízda, minimálně s jedním měřením mezičasů. V závodech se jede jedno kolo.

Měřenou tréninkovou jízdu a vlastní závod jsou závodníci povinni ab-

solvovat s lehkou ochrannou přilbou na hlavě.

• Body SP

Komisi pro SP bylo navrženo, aby plánované Super OS ve zkušební sezóně 1982—83 byly bodově vyhodnocovány jako řádné závody, zařazené do programu SP. V dohodě s předsednictvem FIS má komise pro SP rozhodnout, zda výsledky ze Super OS mají být bodově vyhodnocovány jako normální obří slalom, anebo jako individuální, samostatná disciplína Super OS. Na zkoušku byly připraveny čtyři závody již v letošní sezóně. Dva Super OS mužů se konaly v prosinci 1981 v Madoně di Campiglio (pro technické jezdce) a v Crans Montaně (pro specialisty ve sjezdu). Další dva pro muže a ženy se uskuteční 22. a 23. března. Výsledky nebudou vyhodnocovány jako závody SP, televize však je má snímat, aby byly získány zkušenosti pro zkušební sezónu 1982 až 1983.

STARTOVNÍ POŘADÍ VE SJEZDU

Předsednictvo FIS a především komise pro sjezdové lyžování uvítaly, že do Puerto de la Cruz na kongres FIS z vlastní iniciativy přicestoval v polooficiálním zastoupení závodníků jez-

dec světové špičky Ken Read. Předložil komisi pro sjezdové lyžování několik „zlepšovacích“ návrhů, z nichž nesporně nejzajímavější se týkal zkušebních sjezdů, při kterých by startovní pořadí závodníků bylo určeno obdobně jako při automobilových závodech formule 1, tj. na základě časů, dosažených v tréninkové jízdě. Jde o návrh, který i po provedených úpravách pracovní skupiny při curyšském jednání má ještě celou řadu otázníků. Je zajímavý potud, že je projevem praktické snahy respektovat při určování startovního pořadí také momentální kondici závodníků. Uvádíme rámcovou informaci, obecně se očekává, že projekt dozná ještě mnoha změn.

Startovní pořadí závodníků pro závod ve sjezdu podle modifikovaného návrhu Ken Reada:

— trénink se provede podle MSŘ. Poslední den před závodem se určí startovní pořadí pro vlastní závod, a to na základě časů, dosažených závodníky v prvé měřené tréninkové jízdě toho dne (tzv. rozhodná tréninková jízda);

— závodníci 1. skupiny (1.—15. jezdec podle bodové listiny FIS) si v pořadí časů, dosažených v rozhodné tréninkové jízdě, zvolí svá startovní čísla 1.—15., a to i v tom případě, že se neumístili mezi prvými 15 jezdci. Jezdci skupiny 1, kteří upadli, obdrží zbylá startovní čísla skupiny 1 (rozhoduje los);

— lyžaři, kteří nepatří do skupiny 1, ale v rozhodné tréninkové jízdě se dosaženým časem zařadí do 15. místa, obdrží startovní čísla počínaje startovním číslem 16, a to v pořadí svého umístění v rozhodné tréninkové jízdě;

— jezdci s právem na použití výjimky při dosažení 90 bodů SP, startují v rozhodné tréninkové jízdě podle této výjimky, o startovním čísle v závodech však rozhoduje jejich umístění v rozhodné tréninkové jízdě;

Ital Piero Gros (9) a Paul Frommelt (Lichtenštejnsko) zvítězili v prvních závodech FIS nové sezóny ve slalomu v italském Livignu

— dosud není jednoznačně rozhodnuto, zda závodníci, kteří nepatří do 1. skupiny, si svá startovní čísla zvolí v pořadí umístění v rozhodné tréninkové jízdě, anebo určí-li se jejich startovní pořadí podle bodové klasifikace FIS;

— jezdci, kteří nepatří do skupiny 1 a v rozhodné tréninkové jízdě upadnou, startují podle bodové klasifikace FIS (sjezd) s přírážkou 10 míst.

Poměrně komplikovaná procedura je o něco přehlednější ve schematickém zobrazení dole.

VÝZNAM OBOU EXPERIMENTŮ

Všechny dosavadní pokusy federace, podnikané od roku 1971, především v rámci soutěže o SP, zajímat specialisty ve sjezdu také na obřím slalomu, skončily neúspěchem. Techničtí jezdci byli s dvojnásobným počtem závodů (slalom a obří slalom) proti specialistům ve sjezdu ve výhodě; sjezdaři neměli nikdy šanci SP vyhrát. **O Super OS, majícím ke sjezdu blíže nežli klasický obří slalom, se předpokládá, že se stane přitažlivým závodem především pro specialisty ve sjezdu.** Pokud se tak stane, bude to první malý krůček na cestě k všestrannému lyžování.

Několik slov k druhému experimentu. Závodníci, trenéři a odborné komise FIS nepokládají bodovou listinu FIS za objektivní obraz výkonnosti

závodníků. Hlavní nedostatek vyhodnocovacího systému spatřují v tom, že výkonnost závodníka, vyjádřená ve FIS-bodech, je odvozována výhradně z výsledků, které dosahoval v minulosti, zpravidla v posledních dvou sezónách. Nejdůležitější sportovní hledisko — momentální výkonnost — se vůbec neuvažuje. Ve sjezdových závodech se podmínky na trati od startu ke startu rychle mění a startovní pořadí do značné míry spolurozhoduje o úspěchu či neúspěchu jezdce. Musí-li závodník startovat v pořadí, které mu určí body, jimiž figuruje v bodové listině FIS, je mu prakticky vzata možnost využít své momentální formy. To je trpká skutečnost.

Myšlenka Ken Reada, formulovaná jako návrh prozatím jen ve velmi hrubých rysech, je **prvním konkrétním pokusem respektovat při určování startovního pořadí pro závod ve sjezdu vedle klasifikace ve FIS-bodech také momentální dispozici závodníka.** Je pravdou, že jedna vlašťovka, zejména ta první, ještě jaro nedělá. Nicméně iniciativní návrh je nutno uvítat, tentokrát i proto, že jeho autorem je aktivní sportovec světové špičky, který pro řešení předmětné otázky je mi možná kvalifikován.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Volba správné délky lyží

V odborné literatuře alpských zemí byl zřejmějším návodem pro volbu správné délky sjezdových lyží (klasických délek, označené symbolem S), jako náhrada za výrobci dosud používaného (ale nevhodného doporučení), tj. výška postavy + počet cm.

Součtem bodů, získaných odpověďmi na jednotlivé následující otázky, získáme odpovídající délku sjezdových lyží. Lyžujete-li rychle a velmi dobře, připočtete k zjištěnému součtu bodů ještě pět.

Tělesná hmotnost lyžáře:

nad 100 kg	52 b.
90—100 kg	50 b.
89—90 kg	49 b.
70—80 kg	48 b.
60—70 kg	45 b.
50—60 kg	42 b.
40—50 kg	40 b.
30—40 kg	35 b.
méně než 30 kg	30 b.

Styl vaší jízdy

rychle bez omezení	50 b.
podle sportovních pravidel	48 b.
částečně sportovně	45 b.
s radostí z jízdy	43 b.
opatrně	40 b.
se strachem	35 b.

Jak lyžujete?

snožně v každém terénu	55 b.
rychle na boulovatém trati	50 b.
klidně a stejnoměrně	42 b.
ne vždy dokonale	35 b.

Kde převážně lyžujete?

upravované trasy	50 b.
v každém terénu	48 b.
převážně boulovatý terén	45 b.
převážně tvrdý podklad	43 b.
v hlubokém sněhu	40 b.

-Bur-

50 let lyžařů TJ Vršovice 1870

Dne 13. ledna oslavil jeden z neaktivnějších oddílů TJ Vršovice 1870 i pražského svazu lyžování — držitel čestného titulu Vzorný oddíl I. supně — padesát let své činnosti.

Na závodníky v předválečné době jako byli Štěpánek, Cetl, Čáp a Jelen vzpomíná dnes již jen hrstka zasvěcených. Viktorína, Skuhrovce, Bažanta a Faktorovou, kteří v poválečném období dosáhli i několika celostátních úspěchů, pamatuje mnohem širší okruh příznivců lyžování. Oddíl vždy vynikal především organizačními schopnostmi při pořádání lyžařských závodů i společenských akcí. Jména lyžařských rozhodčích, jakými byli do konce svého života MUDr. Hostička a Mařík a v současné době jsou ing. Krejčík, ing. Viktorín, Maříková a celá dvacítka dalších, zná většina závodníků a funkcionářů, zejména pražských.

I když řada členů oddílu zastává funkce v orgánech ČSTV, každý z nich zůstává platným členem kolektivu, z něhož vzešel. Historie oddílu je velmi pestrá, nechybí ani roky, kdy bylo „střídavě oblačno“. Vršovičtí lyžaři nebyli a nejsou mistry světa, ale jejich pilné a poctivé práce si všichni váží.

-jh-

1. den		2. den	
Start. čís.	Rozhodná trén. jízda Pořadí	Volba podle pořadí v rozhodné tréninkové jízdě Volba místa	
1	7.	7. volba	
2	10.	8. volba	
3	pád		
4	1.	1. volba	závodníci se st. čís. 3, 10, 13 v rozh. trénink. jízdě upadli: volná místa v 1. skupině rozlosována mezi ně
5	6.	6. volba	
6 vylosování	15.	10. volba	
7 závodníci	13.	9. volba	
8 1. skupiny	2.	2. volba	
9	3.	3. volba	
10	pád		
11	21.	11. volba	
12	27.	12. volba	
13	pád		
14	4.	4. volba	
15	5.	5. volba	
		Start. číslo	
16 nasazení:		21. st. čís.	v rozh. trén. jízdě do 15. místa
17 90 bodů SP		17. st. čís.	
18		22. st. čís.	
19		23. st. čís.	podle FIS-bodů
20	14.	20. st. čís.	v rozh. trén. jízdě do 15. místa
21		24. st. čís.	podle FIS-bodů
22		25. st. čís.	—
23	pád	33. st. čís.	posunout o 10 míst
24	8.	16. st. čís.	v rozh. trén. jízdě do 15. místa
25 podle FIS-		26. st. čís.	podle FIS-bodů
26 bodů	pád	36. st. čís.	posunout o 10 míst
27		27. st. čís.	podle FIS-bodů
28		28. st. čís.	—
29		29. st. čís.	—
30	12.	19. st. čís.	v rozh. trén. jízdě do 15. místa
31		30. st. čís.	podle FIS-bodů
32	11.	18. st. čís.	v rozh. trén. jízdě do 15. místa
33		31. st. čís.	podle FIS-bodů
atd.			

Individuální přístup v tréninku

Individuální přístup trenéra ke sportovci v procesu sportovní přípravy patří k nejnaléhavějším požadavkům současného tréninku. Vrcholné světové sportovní výkonnosti dosahují talentovaní sportovci, u nichž byly předpoklady vrcholné sportovní výkonnosti včas správně rozpoznány a v procesu přípravy vhodně rozvinuty.

Na druhé straně řada sportovních talentů zůstává neobjevena a množství málo perspektivních sportovců se často po dlouhou dobu pokouší o sportovní úspěchy. Vrcholný sportovní výkon vyžaduje zdravotní, psychické a mentální, fyziologické a motorické předpoklady a jejich rozvíjení ve směru nároku daného sportovního výkonu, tzn. potřeb sportovní disciplíny.

Současná tréninková praxe v oblasti vrcholového lyžování (tj. v SVSM a SVS) však uplatňuje převážně skupinový, málo diferencovaný přístup, o individuálním přístupu ke sportovci se sice hovoří, ale ve skutečnosti není (až na některé výjimky) důsledně realizován.

Kde hledat příčiny tohoto stavu. Jsou to jednak organizační a kádrové předpoklady, jednak zcela zaběhaný způsob práce trenérů a její posuzování, dále pak (a to je z tohoto hlediska zásadní) malá informovanost a nedostatečné vědomosti o individuálních zvláštностech jedinců. To je však pouze jedna část problému. Současná metodologie neposkytuje totiž trenérům přehledně uspořádané vědomosti o rozpoznávání individuálních zvláštností a především o jejich využívání.

Individuální přístup závisí na posouzení a rozpoznání co je obecného a co je zvláštního. Potřebnou srovnávací rovinu tvoří systém vědomostí a znalostí charakteristických znaků, průměrů dané populace a jejich variační šíře v antropometrii (výška těla, hmotnost, délka segmentů aj.), ve fyziologii (především výsledky funkčního vyšetřování — VO_{2max} [kg, W_{170} , TF_{max} , anaerobní prahy apod.), v motorice (výsledky testů obecné tělesné zdatnosti a v mnohých disciplínách již i speciální tělesné zdatnosti). Důležitou oblastí je znalost psychologie osobnosti (vlastností osobnosti, struktura osobnosti apod.).

Pokud je trenér schopen za pomoci realizačního týmu potřebné údaje získat a z nich vyvodit odpovídající didaktické závěry — např. volbu technických prostředků a metod, strukturu mikrocyklů, charakter a množství regenerace, frekvenci zatěžování, zaměřovací trénink, velikost, charakter a délku rozvíjení atd., dále pak hodnotit reakce sportovce a zachytit změny, pak můžeme hovořit o **individuálním přístupu**.

Přitom nechceme v žádném případě snížit hodnoty přípravy ve skupině. Ta zůstává základem — vytváří potřebné klima, rozvíjí kolektivní cvičení, motivaci a konkurenci. Zde jsou vytvářeny nejen základy budoucí sportovní výkonnosti, ale i základy chování ve společnosti a rysy osobnosti sportovců.

Základním úkolem sportovní přípravy mládeže je získat vztah ke sportu, přispět k všestrannému tělesnému i duševnímu rozvoji a vytvořit základy pro pozdější vrcholový trénink a vysokou sportovní výkonnost. Proto jde především o vysoký objem tréninkového zatížení, rozvoj všestrannosti, využívání obecných tréninkových prostředků. Cílem je osvojení a upevnění základů sportovní techniky, taktiky a získání zkušeností v provádění vlastního sportu.

Vrcholový trénink má dovést sportovce k individuálně možné nejvyšší sportovní výkonnosti. Cílem tréninku je tedy neustále zlepšovat a udržovat vysokou sportovní výkonnost. Vychází se z vybudovaných předpokladů a **trénink je zaměřen na zvýšení intenzity zatěžování při zachování vysokého objemu.** Přechází se na speciální tréninkové prostředky a dochází ke zdokonalování a stabilizaci techniky a k dalšímu rozvíjení taktických schopností.

To vše je možné jedině za předpokladu **respektování individuálních zvláštností jednotlivce a optimálního rozvoje vybudovaných předpokladů.** Při skupinovém řízení sportovního tréninku vrcholových sportovců je zde totiž reálné nebezpečí (to je sice i u mládeže, zde však s vážnějšími důsledky), že dochází ke zprůměrnování nároků tak, že nejlepší pracují pod své možnosti, podněty u průměrných nejsou dosti účinné a výkonnostně slabší mohou být

přetěžováni. Víme, namítnete, že se trénuje „individualizovaně“, tak že jsou určovány rozdílné rychlosti, časy, počty pokusů atd.

To vše však zdaleka není individuální přístup, protože v podstatě zůstávají zachovány typy tréninků, výběr metod a prostředků, frekvence a struktura zatěžování. Skutečností je, že se někteří trenéři pokoušejí vyvozovat a realizovat závěry z reakce sportovců na zatěžování, charakteru tréninku, délku a kvalitu odpočinku, sled soutěží (disciplín) apod.

V čem vlastně tkví individuální přístup — uvedli jsme, že v respektování a využívání individuálních zvláštností. To tedy znamená psychologických, fyziologických, motorických, anatomických a dalších předpokladů, ale i nedostatků(!). Prakticky jde o důsledné ujasnění individuálních předností i nedostatků. Např. u silově disponovaného skokana nadále rozvíjet a zkvalitňovat sílu, u obratného

**na POMOC
trenérům
A cvičitelům**

a pohybově nadaného sjezdaře obratnost a rychlost reakce prostřednictvím rozvoje rychlosti a síly, u rychlostně disponovaného běžce rychlost pohybu ve spojení s technikou. Dále odstraňovat nedostatky do té míry, aby se nestaly omezujícím faktorem dalšího růstu výkonnosti.

Důležité je využít dobrého vztahu sportovce k určitým tréninkovým prostředkům, metodám, ale i k prostředí. Zde však **nelze vyhovovat zálibám bez přísného posouzení účinnosti a potřebnosti prostředku či metody.** V praxi je běžné, že skokan dává přednost skokům na můstcích s umělou hmotou na úkor atletické, silové a gymnastické přípravy, podobná situace je i u sjezdařů při tréninku na svazích s umělou hmotou. Rovněž i většina běžců volí raději trénink na kolečkových lyžích i když je známo, že na plochých asfaltových drahách je celková účinnost podnětu menší než běh v terénu apod. Poměrně často je u vrcholových běžců dávana přednost rovnoměrnému zatížení nižší intenzity a delšího trvání před intenzivním zatížením.

Toho jednáni by nebylo správné chápat jako snahu vyhnout se náročným podnětům, ale je skutečností, že **není většinou dosti jasně a konkrétně řečeno co je v daném období, cyklu a dokonce mikrocyklu to hlavní a co doplňující.**

Individuální přístup je potřeba uplatňovat po dlouhou dobu. Věrohodnost a hodnota poznatků o sportovci a jeho reakcích na zatížení postupně roste. Velký význam má individuální přístup i v zaměřovacím tréninku a tréninku mezi závody vůbec.

Prvním předpokladem individuálního přístupu je **pečlivě registrovat tréninkové zatížení a reakce sportovců** na ně. Využít všech dostupných informací z psychologických a funkčních vyšetření, motorických testů a kontrolních i veřejných a mezinárodních soutěží. **Tyto poznatky doplňovat pocity** a sebezpozorováním sportovců (kontrolovat tréninkové deníky a zápisy v nich) a **především hledat vztahy a souvislosti. Vyhodnocovat, dělat konkrétní závěry a ty realizovat v další etapě přípravy.**

Je to cesta pro trenéra i sportovce velmi náročná. Jedině takové však vedou k velkým výsledkům.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

ústřední trenér a předseda vrcholové komise
VSL ÚV ČSTV

Přivrátané oblouky - ANO či NE?

K jakým změnám došlo v chápání přivrátaného postavení lyží při výuce zatáčení v poslední době?

V posledních několika letech je mezi lyžařskými odborníky i mezi lyžařskými cvičiteli často diskutována otázka, zda je vhodné zařazovat do výuky zatáčení přivrátané oblouky (ať již ve formě prostředku pro usnadnění a urychlení nácviku, nebo jako jeden z výcvikových cílů) či nikoliv. Vývoj techniky zatáčení i její výuky zaznamenal v posledních letech u nás i v zahraničí několik zvrátů, z nichž některé posunuly jak vývoj techniky, tak i metodu jejího nácviku vpřed, nebo znamenaly naopak zpomalení vývoje.

Nebude na škodu si v této souvislosti připomenout, že technika přivrátaných oblouků (v té podobě jak ji s malými obměnami známe dnes) vzniká okolo roku 1924, kdy Hannes Schneider použil při nácviku srovnávací techniky k zatáčení lyží nejprve přivrátu (oblouku v pluhu, přivrátaného oblouku a přivrátanou kristianii). S využíváním přivrátaných oblouků jako výcvikového cíle a metodického prostředku při výuce se potom setkáváme v průběhu celého dalšího vývoje techniky i metodiky nácviku až dodnes. Francouzské, rakouské, německé i další učební plány využívaly a dodnes využívají přivrátaných oblouků jako postupového mezicíle ve výuce i jako metodického prostředku k usnadnění a urychlení nácviku zatáčení.

Technika přivrátaných oblouků je tedy dnes starší nežli půlstoletí. V roce 1924 vzniká a potom se dále vyvíjí (zhruba do roku 1935) „Arberská škola“, jejímž představitel je Hannes Schneider. Okolo roku 1935 je „arberská“ přivrátaná technika nahrazována novým pojetím jízdy, které bylo charakteristické srovnáním vedením lyží — srovnáním kristianii. Teoretické základy této techniky, která již obsahovala rotační prvky, zpracovali F. Hoschek s F. Wolfgangem. Dalším vývojovým stunněm rotační techniky (po roce 1935) je „škola A. Seelose“, vycházející ze srovnávané kristianie prováděné ve výrazném předklonu nadlehčováním. Vyvrcholením rotační techniky se stala „Francouzská škola“ (E. Allais), která potom ovládala výuku plných dvacet let.

Vedle rotační francouzské techniky existovaly školy s „nerotační technikou“. Teoreticky byla nerotační technika zpracována několika autory (Matthias a Testa 1936, Reinl a Ducia 1937). Tato předválečná nerotační technika byla potom základem pro vytvoření „nové rakouské techniky“ formulované v roce 1957 v „Österreichischer Schüllerplan“. Dominantou této u nás dobře známé a donedávna s nepatrnými obměnami vyučované techniky je protirotace a stáčívé vysunutí patek lyží. Hlavně využívá přivrátaných oblouků při výuce v nejrůznějších variantách a nacvičuje je k úplné dokonalosti.

Za významný mezník ve vývoji techniky můžeme označit období okolo roku 1960, kdy v oblasti vrcholové závodní techniky můžeme pozorovat odklon od tradičního úzkého vedení lyží, od společného pohybu dolních končetin. Vznikající rakouský slalomář Josef Stiegler využívá samostatného pohybu dolních končetin, nezávisle na sobě, zaniká tzv. „blok“ ať již rotační nebo protirotační. Do techniky zatáčení na lyžích se dostává rozdělená činnost dolních končetin jako základní pohyb, kterým se současná technika odlišuje od techniky minulé.

Tato technika v uplynulých dvaceti letech si jen těžko razila cestu do učebních plánů, přestože v podmínkách závodní trať. zejména v obřím slalomu, se velmi brzo osvědčila a byla využívána všemi závodníky. Její vývoj je charakteristický snahou o co nejnižší brzdní a co největší efektivitu pohybu. Svou roli zde sehrál i vývoj vzhavení, zejména bot a lyží.

S vývojem techniky by se měla vyvíjet i metodika jejího nácviku. Ne vždy v minulosti tomu tak bylo. Právě výuka zatáčení, nácvik je vedle techniky velmi živou a často probíranou otázkou, především z hlediska její efektivity — iak co nejrychleji, nejjednodušeji, nejběžněji (a další nej...) naučit zatáčet. Uvedený vývoj techniky nebyl většinou správně pochopen, a tak se setkáváme se snahou aplikovat do nácviku moderní techniky zastaralé vyučovací postupy. Takovým konkrétním příkladem je zařazování přivrátaných oblouků do výuky v době výcvikových mezicílů, nebo alespoň jako metodického prostředku.

Příčinu spatřujeme v tom, že nebyla správně pochopena „úloha“ přivrátaného postavení lyží v současné moderní výuce. Na přivrátané postavení lyží se dnes díváme jako na **důsledek**, jehož příčiny vidíme:

- v nedokonalém zvládnutí pohybů v průběhu nácviku,
- v nedostatečném zvládnutí předcházející výuky,
- v nedostatku pohybového nadání, pohybových předpokladů,
- v psychických zábranách jedince (obavy z rychlosti, strach z pádu),
- v nedostatečné tělesné připravenosti,
- v příliš obtížném terénu, sněhu apod.

Z uvedeného vyplývá, že v průběhu nácviku techniky v základní etapě často dochází k tomu, že začátečníci využívají různou šíři stopy i přivrátané postavení lyží (jednostranný nebo oboustranný přivrát v nejrůznějších rozsahu). Tato skutečnost není na závadu za předpokladu, že umožňuje provedení a nácvik potřebných pohybových dovedností nezbytných pro správné zatočení lyží (zejména pohyb kolen dopředu a dovnitř, nezávislé pohyby nohou a další). Pokud by došlo k takovému postavení lyží není tedy podmínkou pro nácvik zatáčení, jak bylo donedávna chápáno, ale je důsledkem některých nedostatků, s kterými se při nácviku základních oblouků běžně setkáváme. Znovu zdůrazňujeme, že pokud cvičitel zařazuje přivrátané oblouky jako prostředek do výuky současné techniky, byť ve snaze urychlit nácvik zatáčení, dopouští se chyby proto, že zařazuje do výuky prostředky zastaralé, které mají odlišnou pohybovou strukturu nežli ty, které jsou pro současnou techniku zatáčení rozhodující.

Vývoj uvedeného názoru na přivrátané postavení lyží ve výuce lyžování u nás ani v zahraničí nebyl jednoduchý. Zejména jeho prosazení bylo a ještě v současnosti je značně obtížné zejména vzhledem ke značné setrvačnosti a konzervativnosti názorů většiny cvičitelů a jejich neochoty změnit zaběhlá myšlení a také pohodlnosti zvládnout moderní techniku zatáčení v praxi na sněhu.

Již v roce 1965 byl na návrh dr. Čepeláka přivrátaný oblouk jako metodický prostředek i jako vyučovací mezicíl vypuštěn z vyučovacího postupu FTVS UK Praha. O deset let později známý rakouský teoretik prof. Hoppichler vypouští z učebního plánu oblouk v přivrátu nižší lyží (s udáním, že se jedná o chybu lyžaře) a přestává diferencovat mezi oblouky z pluhu a oblouky z přivrátu vyšší lyží. V roce 1978 se prosazuje moderní výuka na půdě českého svazu, když na popud metodické komise svazu a po schválení předsednictvem VSL ČÚV ČSTV kolektivem lektorů zahájil výuku na školeních a doškolováních cvičitelů lyžování. O rok později schvaluje uvedenou výuku i orgán nejvyšší — výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV (tedy výuku s vyloučením přivrátaného postavení lyží jako metodického prostředku a výcvikového mezicíle).

Je samozřejmé, že vývoj pokračuje dál, není a nikdy nebude ukončen. Charakteristická je snaha po zjednodušení, po nalezení přímé, co nejkratší cesty ke zvládnutí techniky zatáčení. Je třeba, aby metodika nácviku držela krok s vývojem techniky, aby nedocházelo k využívání metodických přístupů, které jsou z hlediska dosažené úrovně techniky již zastaralé.

Snad se nám podařilo čtenáři vysvětlit, proč považujeme používání přivrátaných oblouků v nácviku techniky zatáčení v současné době již za překonané, zastaralé. Máme za to, že vyplývá z převážné míry z nepochopení skutečnosti, že přivrátané postavení je **důsledkem některých nedostatků** v procesu zvládnutí techniky, nikoliv prostředkem k efektivní výuce.

Závěrem shrnujeme:

- technika přivrátaných oblouků je založena na odlišných pohybových základech (odlišný vertikální pohyb, odlišný způsob zatěžování lyží apod.), které neodpovídají požadavkům současné techniky zatáčení,
- přivrátané postavení lyží nelze v současné době již chápat jako metodický prostředek nebo výukový mezicíl, ale jako důsledek některých nedostatků, které se při nácviku běžně vyskytují (zvládnutí pohybových dovedností, nevhodný terén, sněh, psychické zábrany apod.),
- příčiny, které k těmto nedostatkům vedou, musí cvičitel odhalit a vhodným metodickým působením se musí snažit o to, aby je v průběhu nácviku základních oblouků postupně odstranil.

PhDr. MILOŠ PŘIBRAMSKÝ a JAN MARŠÍK

Jiří Parma (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) bude letos obhajovat titul mistra ČSSR ve skoku na velkém můstku. Patří k nadějným závodníkům v této disciplíně

Nezapomínáme na doskok?

Prudký vývoj výkonnosti ve skoku na lyžích v posledních 4–5 letech odsunul stylové hledisko provedení doskoku poněkud do pozadí. Závodníci s extrémně dlouhými skoky vyhrávali závody i bez předepsaného doskoku. Tato skutečnost vedla k tomu, že řada trenérů i závodníků se koncentrovala především na tréninkové problémy řešící dosažení maximální délky skoku. U čs. skokanů se situace dostala tak daleko, že s kvalitně provedenými doskoky se setkáme výjimečně. Tento trend se bohužel promítá i do přípravy mladých skokanů, kde problému doskoku není věnována adekvátní pozornost.

Od ZOH 1980 se začíná i ve skoku na lyžích výrazně prosazovat skutečnost, typická pro celou řadu sportovních disciplín. Výkonnost předních závodníků se vyrovnává a světová špička se neustále rozšiřuje. V této situaci začíná nabývat na významu každý detail, který vede ke zvýšení bodové hodnoty skoku.

Jedním ze závažných zdrojů bodového zisku je stylové hodnocení skoku. Ať jsou názory závodníků a trenérů na problematiku stylového hodnocení jakékoli, jedno je jisté. Body za styl budou i v budoucnosti součástí ocenění výkonu skokana (rutinní používání exaktního měření délek na všech můstcích, které by mohlo být podkladem ke změnám hodnocení výkonu skokana, je dosud v daleké budoucnosti). Pokusme se zamyslet nad problematikou doskoku z hlediska stylového hodnocení a vyvodit závěry, které by ve svých důsledcích pomohly ke zvýšení výkonnosti úrovně čs. skokanů.

Podívejme se, jaké postavení zaujímá při stylovém hodnocení doskok. Strohá mluva pravidel (Pravidla lyžařských závodů platná od 1. 12. 1980) věnuje hodnocení doskoku podstatně větší pozornost než jiným fázím skoku. Je to dáno tím, že pohyby těla při doskoku lze poměrně dobře hodnotit kvalitativně (předepsaný pohyb vykonán: ano — ne), na rozdíl od letové fáze, kde jsou hodnoceny především obtížně kvantifikovatelné vlastnosti (klid, jistota, odvaha ap.). Maximální bodová srážka v letové fázi

dosahuje hodnoty 4 bodů, ale při doskoku až 6 bodů, přičemž se jedná o doskok bez pádu. Pravidla jasně vymezují tři předepsané kvalitativní znaky, které představují „ideální“ provedení doskoku:

- předsunutí jedné nohy,
- úzké vedení lyží (na šířku jedné lyže),
- plynulé pokrčení v kolenou a kyčlích.

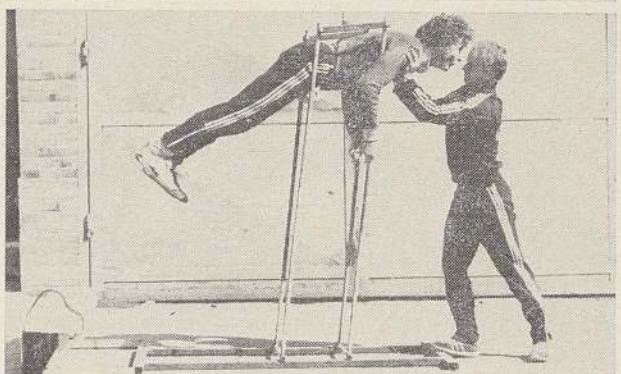
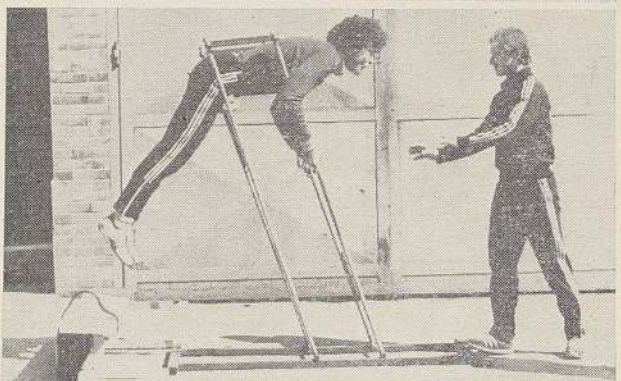
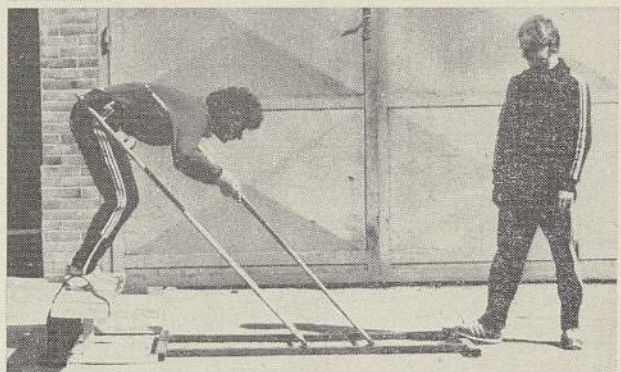
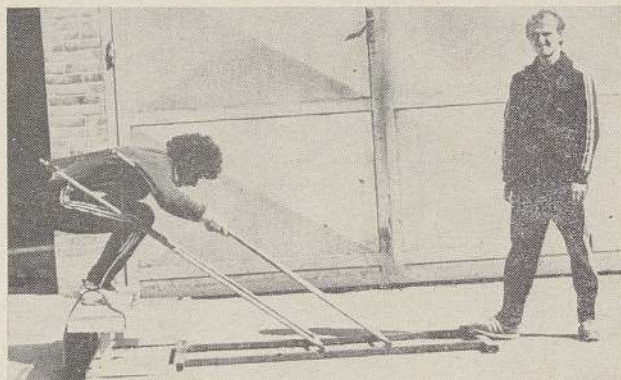
Odklady od definovaného provedení jsou trestány různě odstupňovanými bodovými srážkami, které jsou poměrně značné. Hlavní chybou, relativně dobře identifikovatelnou, je nepředsunutí nohy. Velmi kvalitní doskok (měkký, plynulý, bez porušení rovnováhy) ale bez předsunutí nohy je u každého rozhodčího podle pravidel trestán srážkou 2 body. Ostatní varianty doskoku bez předsunutí a s dalšími chybami jsou oceněny srážkami v rozmezí od 3 do 6 bodů. V našich úvahách zůstaneme u kvalitně provedených doskoků, ale bez předsunutí nohy, jinými slovy budeme operovat s minimální dvoubodovou srážkou za doskok. Při takovém provedení doskoku (a tato varianta je u čs. skokanů velmi frekventovaná) teoreticky ztratí skokan v obou soutěžních kolech celkem 12 bodů. V současném výkonnostně vyrovnaném skokanském pelotonu reprezentuje hodnota 12 bodů výrazný posun ve výsledkové listině. Např. v loňském mezinárodním závodě o Pohár Freie Presse v Oberwiesenthalu by dvanáctibodová ztráta znamenala posun závodníka z 1. místa na 4., z 6. místa na desáté a z 20. místa na 34. Když bychom chtěli dvanáctibodovou ztrátu vyjádřit v metrech délky skoku, potom na můstku $P = 70$ m obdržíme v obou skocích souhrnně 7,5 m. Z tohoto zorného úhlu se ukazuje jako paradox enormní snaha závodníka prodloužit skok o každý metr a současně podceňování kvalitně provedeného doskoku ve smyslu nedodržování elementárních zásad předepsaných pravidly. Nekvalitně provedeným doskokem se pracně získané metry délky skoku opět odepisují.

Příčinu nesprávně realizovaných doskoků nelze v žádném případě spatřovat v extrémní pohybové náročnosti tohoto prvku. Obtížnost doskoku je na stejné úrovni jako u jiných fází skoku a pravidly předepsané provedení doskoku je v plném souladu s biomechanicky účelným pohybem. Problém nekvalitních doskoků našich závodníků je třeba hledat v jiné oblasti. Jestliže se nácviku doskoku nevěnuje cílevědomá a soustavná pozornost při nácviku techniky, potom mladý skokan získá velmi stabilizované chybné pojetí doskoku, které se dodatečně odstraňuje velmi obtížně (v řadě případů se zlepšení již nedosáhne). Nesprávně zařizovaný pohybový návyk má jednu nepříjemnou vlastnost. Závodník v psychicky náročnější situaci (to je prakticky každý závod) obvykle „sáhne“ po osvědčeném pohybovém řešení, které přináší subjektivně větší pocit jistoty. Zvláště u doskoku se tato tendence projevuje velmi výrazně.

Chceme-li zvýšit úroveň čs. skoku na lyžích, je třeba vycházet z reality současného stylového hodnocení a snažit se o minimální ztrátu bodů za doskok. To předpokládá realizaci doskoku podle předepsaných pravidel, tj. dodržení základních kvalitativních požadavků na doskok. Těžištěm formování požadované varianty doskoku je zákovský věk a odpovědnost trenérů mládeže za úroveň tohoto technického prvku u dospělého závodníka je nezastupitelná. Požadavky na vnější formu pohybu při doskoku přinášejí v jasných formulacích nová pravidla lyžařských závodů. Také na práci stylových rozhodčích záleží, zda kvalitně provedený doskok se opět stane samozřejmou součástí technické vybavenosti závodníka. Jestliže závodník konkrétně pocítí v bodovém hodnocení stylu zisk nebo ztrátu bodů za dobře nebo špatně realizovaný doskok, potom jeho motivace ke zlepšení tohoto prvku bude mnohem silnější než dosud. Na práci s mládeží a na kvalitním rozhodování stylových rozhodčích záleží, zda budoucí čs. reprezentanti nebudou zbytečně ztrácet body ve vrcholových mezinárodních soutěžích za nekvalitně provedený doskok.

PhDr. FRANTIŠEK VAVERKA, CSc.

Využitie algoritmického postupu pri nácviku techniky skoku u združenára

Skokanská časť preteku združeného sa odlišuje mnohými špecifickými zvláštnosťami od skoku prostého, čím dochádza častejšie vo všetkých fázach športovej prípravy k narušeniu správnej pohybovej štruktúry. Tieto odlišnosti sú spôsobené hlavne rozdielnosťami v tréningovom procese, kde u preteku združeného sa vyžaduje venovať vo veľkej miere rozvoju vytrvalosti a vytrvalosti v sile, čo sa môže negatívne prejavovať pri rozvoji telesných vlastností, ktoré limitujú výkonnosť v skoku na lyžiach.

Tieto skutočnosti si vyžadujú venovať zvýšenú pozornosť otázkam motorického učenia uplatňovať nové prostriedky, metódy a formy v tréningovom procese. Pozitívny vplyv v tomto smere má programovo riadený proces učenia. V tréningovom procese v preteku združenom nie je možné použiť programové učenie klasického typu, preto považujeme za vhodnejší používať pojem zo sovietskej telovýchovnej praxe — metóda predpisov algoritmického typu. Dôležitým faktorom je spätná informácia, ktorú dostáva športovec od trénera, spolucvičenca a sebakontroly. Vzhľadom k náročnosti preteku združeného sme sa snažili vypracovať program, ktorý je možné uplatniť:

- ako komplex pri nácviku techniky s vysokou variabilitou,
- ako prostriedok zdokonaľovania techniky a odstraňovania jednotlivých chýb,
- aby bol schopný poskytnúť samostatné programy pre nácvik techniky v statických podmienkach — rada A, v podmienkach dynamických na mieste — rada B, v podmienkach dynamických pri pohybe vpred — rada C, a v špecifických podmienkach — rada D.

Takto bol zostavený program algoritmických predpisov, ktorý umožňuje splniť nároky naň kladené a má požadovanú variabilitu.

- Plní úlohu komplexného nácviku techniky a vo vyznačených smeroch pri zostavovaní vzorca dosiahneme vždy požadovaný metodický postup, ktorý môžeme vyjadriť vzorcom:

$X \rightarrow$ vybraný komplex $\rightarrow Y$
— kontrola sa môže prevádzať v ktoromkoľvek stupni komplexu tak, ako je to nižšie uvedené.

- Pri zdokonaľovaní techniky napr. odstránenie chýb v letovej polohe je možné vybrať program, ktorý sa dá vyjadriť vzorcom:

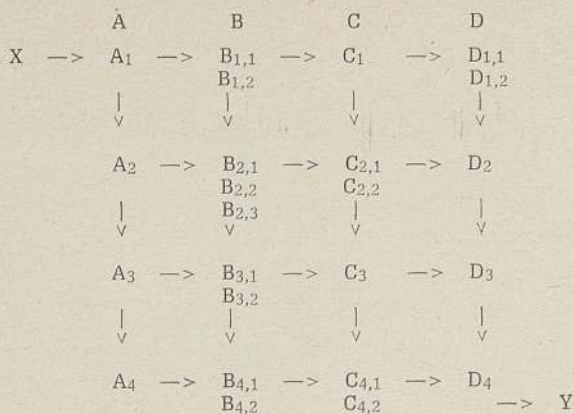
$A_3 \rightarrow B_{3,1} \rightarrow B_{3,2} \rightarrow C_3 \rightarrow \boxed{D_3 = K} \rightarrow Y$

- Vzorec pre nacvičovanie jednotlivých fáz skoku napr. odrazovej fázy je nasledovný:

$A_2 \rightarrow B_{2,1} \rightarrow B_{2,3} \rightarrow C_{2,1} \rightarrow C_{2,2} \rightarrow$
 $\boxed{D_2 = K_1} \rightarrow \boxed{Y = K_2} \rightarrow Y$

Dôležité je si uvedomiť, že program je závislý na úrovni základného lyžiarskeho výcviku, ktorý je vyjadrený v plošnom algoritmickom predpise písmenom X. Ďalej v rade D je potrebné zachovať postupnosť v prechodoch medzi mostíkmi a správne voliť ich obmenu. Cieľom celého programu je zvládnutie skoku na lyžiach v pretekoch, vyjadrené písmenom Y. Kontrola K môže vstupovať do programu v ktoromkoľvek jeho bode. Plošný algoritmický predpis potom vyzerá nasledovne:

- X — základný lyžiarsky výcvik.
- A₁ — nájazdové postavenie v klude.
- A₂ — odraz rozfázovaný na jednotlivé statické polohy.
- A₃ — letová poloha s dopomocou spolucvičenca — statická.
- A₄ — telemarkový doskok na mieste.
- B_{1,1} — nájazdové postavenie zaujaté z predchádzajúceho úlohovaného pohybu.
- B_{1,2} — nájazdové postavenie na pohyblivej podložke — lano a iné.

- B_{2,1} — skokanský odraz zo zvýšenej podložky na spoločnicu, ktorý dáva záchranu chytaním na hrudník alebo za driek.
- B_{2,2} — odraz z rôzne vysokej podložky do mäkkého materiálu.
- B_{2,3} — odraz prevádzaný na stroji pre tento účel zostrojený — trenažér (obr. 1—5).
- B_{3,1} — letová poloha nesená spoločnicou.
- B_{3,2} — letová poloha na kyvnom, alebo pohyblivom zariadení pri zavesení cvičenca v oblasti pánve.

- B_{4,1} — výpady do telemarkového doskoku zo stoja, zo stoja na zvýšenej podložke.
- B_{4,2} — zoskoly do telemarkového doskoku z rôznych podložiek.
- C₁ — nájazdové postavenie na pohyblivej podložke — kolieskové korčule, kolieskové lyže a iné.
- C_{2,1} — odraz z kolieskových lyží, korčújí, minilyží.
- C_{2,2} — odraz na špeciálnom trenažéri, dopad do molitanovej jamy.
- C₃ — let na kladkovom zariadení „typ lanovka“.
- C_{4,1} — zjazdy v doskokovom postavení.
- C_{4,2} — odskoky a doskoky na svahu, bežky, skočky.
- D_{1,1} — nájazdové postavenie na skokanských lyžiach na doskočisti skokanského mostíka (správne s meraním rýchlosti)
- D_{1,2} — skok prevedený na rôzne veľkých mostíkoch s dorazom na nájazdové postavenie.
- D₂ — skok prevádzaný s dôrazom na odraz.
- D₃ — skok prevádzaný so zameraním na letové polohy.
- D₄ — skok prevádzaný sa zameraním na telemarkový doskok
- Y — pretek v skoku na lyžiach.

Takto zostavený program bol v niektorých jeho variáciách vyskúšaný v praxi, celkové overenie nebolo možné nakoľko nie je u nás stredisko, ktoré by bolo vybavené všetkými potrebnými zariadeniami.

PETER ŠKVARIDLO
SVŠ ČH Štrbské Pleso

ZÁSADY BEZPEČNOSTI

Metodický dopis VSL ČUV ČSTV, týkajúci sa stavby slalomových tratí, je pokusom o shrnutie väčšinou známych technických a bezpečnostných zásad. Jelikož je určen jen trenérům vyšších tříd, považuje zdravotní komise VSL ČUV ČSTV za účelné upozornit širší aktiv lyžařských trenérů a funkcionářů na hlavní zásady protiúrazové zábrany při sjezdových závodech.

Za bezpečnost závodníků odpovídají podle pravidel lyžařských závodů všichni funkcionáři, především autor trati, velitel trati, TD, ředitel závodů, zdravotník a odpovědný trenér. V tréninku pak přebírá tuto odpovědnost za všechny okolnosti. Je proto nezbytné, aby si uvědomil všechny okolnosti, které mohou být příčinou úrazů a aby měl na paměti všechny bezpečnostní zásady, platné pro trénink stejně jako pro závod.

Nejvíce úrazů registrujeme zákonitě u sjezdových závodů nižších věkových i výkonnostních kategorií. Je to dáno jednak menší technickou vyspělostí závodníků, jednak většími počty účastníků těchto soutěží. Je také známo, že úrazů je v tréninku mnohonásobně více nežli v závodech. I zde jsou příčiny jasné. Tréninkových jízd skuteční závodník v sezóně několik set, ale startů v závodech má průměrně jen kolem 10—15. Závažnější však je, že právě terénu a trati je v tréninku věnována mnohem menší pozornost. Trať v průběhu tréninku nemá kdo upravovat. Trenér chce pochopitelně využít maximálně vymezený čas a je proto soustředěn více na tréninkové úkoly, méně na stav a údržbu tratě. U kolektivů mládeže lze tuto situaci řešit využitím rodičů, kteří často v hojném počtu doprovázejí své děti, jako „technické čety“. U dospělých a dorostu však tato možnost nebývá. Nezbytně tedy nic jiného, nežli vyhradit určitý čas z tréninku úpravě svahu, kterou provedou sami závodníci, a častější přestavbě trati. Tyto ztrátové časy jsou však pro bezpečnost závodníků nezbytné.

Při vlastní stavbě tratí pro trénink i pro závod platí stejné bezpečnostní zásady. Musí být nezbytnou součástí celkové koncepce stavby. Trenér — autor musí mít dostatek předvídatosti, zkušeností i fantazie k tomu, aby si dovedl představit, k jakým nepředvídaným okolnostem by během jízdy závodníka mohlo dojít. Musí mít na paměti, že neexistuje místo na trati, byt byla sebelehčí, na němž by nemohlo dojít k nekontrolovatelnému pádu nebo k nechtěné a neodobrovolné změně směru jízdy. Možností, které mohou změnit závodníkův záměr v jízdě je nesmírná spousta. A je tedy nutno, aby stavitel tratě volil trasu tak, aby ani za těchto okolností nedocházelo ke zbytečným úrazům.

V prvé řadě jsou to překážky v blízkosti tratě, na které

by mohl závodník v případě pádu narazit. A v našich podmínkách, kdy svahy nejsou často dostatečně široké, jich není málo: stromy, kůly, kameny, pařezy, přečnívající větve, různá zábradlí, strmé břehy, strže, potoky atd. Ovšem pojmy „v blízkosti tratě“ nebo „v dostatečné vzdálenosti“ jsou velmi relativní. Podle běžných zkušeností ani pětimetrová vzdálenost od slalomové branky, ani patnáctimetrová od branky obřího slalomu či sjezdu nedává záruku, že do překážky v kritickém případě závodník nenarazí. Je tedy nutno tuto bezpečnou vzdálenost hodnotit vždy z hlediska možného pádu nebo nekontrolovatelné změny směru jízdy s přihlédnutím k pravděpodobné rychlosti jízdy závodníka v tom kterém místě.

V našich zeměpisných podmínkách nebývá bohužel v posledních letech na svazích, kde se koná převážná většina závodů (kolem 1000 m n. m.) po celou závodní sezónu dostatečná sněhová pokrývka. Trať se staví často za velmi svízelných podmínek. Autor je nucen vyhledávat pro branky místa s takovou vrstvou sněhu, aby závodníci s vyššími čísly nešli už po trávě, vyhýbat se vyčnívajícími kamenům a pařezům, objevovat a vytyčovat průjezdy mezi překážkami. To mu ovšem nedovoluje dodržovat určenou koncepci stavby a trať se stávají méně plynulými a ztrácejí rytmus. To má ovšem za následek i zvyšující se nebezpečí nezvládnutí jízdy a pádu. Navíc je autor nucen přiblížit se někdy k překážkám, kterým by se za dobrých sněhových poměrů určitě zdaleka vyhnul. Tyto nepříznivé a nebezpečné okolnosti jsou ještě násobeny v tréninku skutečností, že trenér nemá dostatek času ani klidu pro stavbu trati. V takovýchto případech musí být použito všech dostupných ochranných prostředků, aby se zabránilo úrazům, jak to nařizují pravidla. Jedná se hlavně o obložení vyčnívajících překážek pytli se slámou, starými matracemi, natažením sítí nebo plotů z umělé hmoty před nimi. Tato bezpečnostní opatření bývají bohužel často podceňována a nejsou vždy ani při závodech dodržována, při trénincích pak jen zcela výjimečně a naprosto nedostatečně.

Malá pozornost bývá také často věnována dojezdovému prostoru za cílem. Autor i trenér jakoby přestal mít zájem o závodníka, který projel cílem a tak se často setkáváme s nedostatečně širokým a krátkým dojezdem. Jeho povrch je často neupravený, zvlněný, rozbrázděný zastavujícími závodníky, pokryt hlubokým neprošlápnutým sněhem apod., což vede k mnoha pádům za cílem. Hlavně nebezpečné jsou tyto pády u závodníků s menší fyzickou kondicí. Cílový prostor je součástí tratě a musí mu být proto věnována stejná pozornost. Platí to jak o jeho úpravě, tak o zabezpečení překážek v okolí. Šířka tohoto prostoru by

neměla být menší nežli 20 m a jeho délka by neměla klesnout pod 30 m.

V bezpečnosti jízdy závodníků hraje značnou roli i jejich dostatečná příprava před startem. Místo startu má být zvoleno tak, aby v jeho blízkosti byl na chráněném místě prostor pro shromažďování závodníků a jejich přípravu, ale také dostatečné místo pro rozcvičení a rozježdění.

Pozornost autora vyžadují také brankové tyče. Pravidla LZ určují jejich maximální průměr 4 cm v nejširším místě, předepisují netříštivý materiál a délku takovou, aby tyč po zapíchnutí vyčnívala nejméně 180 cm nad povrch tratě. Avšak z hlediska bezpečnostního by tyč měla mít vlastností více. Měla by být nezlomitelná, natolik pružná, aby uhnula při nárazu závodníka. Uzpůsobena tak, aby po vyražení nesjížděla se svahu a hlavně aby se nemohla zabodnout druhým koncem před závodníkem do sněhu. Všem těmto požadavkům u nás používané tyče z umělých hmot, tyčoviny nebo lískové pruty bohužel nevyhovují. Také není v moci autora, aby ovlivnil kvalitu tyčí, vytýčuje prostě

trať z toho, co mu pořadatel připraví. Avšak rozhodně a důsledně musí dbát toho, aby nepoužil tyčí nalomených, přeschlých, příliš silných nebo krátkých.

Abychom nebezpečí ze zabodnutí tyče druhým koncem do sněhu před závodníkem alespoň částečně omezili, dbáme na to, aby tyče byly vždy rádně zaraženy do sněhu, aby tak jejich shození nebo vyražení bylo co nejjvíce znesnadněno. Dobře se osvědčuje opatření horního konce tyče náležitě upevněným kvádríkem z molitanu nebo polyuretanu.

Uvedené zásady bezpečnosti nejsou jistě zcela vyčerpávající, nezahrnují celou širokou škálu nebezpečí, která ohrožují závodníka v tréninku i při závodě. Věříme však, že jejich důsledným dodržováním je možno podstatně snížit riziko úrazů, zvýšit bezpečnost závodníků, zbavit je strachu ze zranění a jiných psychických zábran a přispět tak k jejich lepším výkonům.

MUDr. DALIBOR KLEČKA
zdravotní komise VSL ČUV ČSTV

Hodnocení tréninkového cyklu běžeckého dorostu

Subkomise běhu na lyžích trenérské rady VSL ČUV ČSTV ve snaze zpřesnit pohled na závodní lyžování dorostu rozhodla rozšířit strojně početní zpracování výkonostních žebříčků dorostu 1981 o rámcové ukazatele tréninkového procesu. Obrátili jsme se na jednotlivé TSM se žádostí o vyplnění formulářů, které jsme k tomuto účelu připravili. Odpovědi jsme dostali od třinácti TSM (i když některé se značným zpožděním) a všechna tato střediska obdržela detailně zpracované žebříčky, zahrnující sledované charakteristiky tréninku a zdatnosti závodníků. Doufáme, že takto vyhodnocené žebříčky a tréninkové ukazatele se v těchto střediscích stanou podkladem pro zvyšování účinnosti tréninkového procesu.

Z těchto detailních žebříčků pak byly sestaveny tabulky, postihující určité zákonitosti uvnitř kategorií a charakterizující tréninkovou „tvář“ jednotlivých středisek. Uvědomujeme si omezenou platnost našich závěrů, ale v žádném případě nejde jen o přesnou hru s nepřesnými čísly. Jednak jsme přesvědčeni, že trenéři TSM přistoupili k vyplnění našich formulářů zodpovědně (to se ostatně projevilo, když o několika závodníchch přišly formuláře vyplněné ze dvou stran) a jednak se domníváme, že bez snahy o hledání či potvrzování zobečňujících poznatků a relací není možné zlepšit kvalitu tréninkového procesu a predikci výkonu.

Základní informace o účasti na „žebříčkových“ závodech dorostu v sezóně 1981 poskytuje tabulka 1 (11 sledovaných závodů tvořily NKZ — 4X, CKZ — 4X, P ČSR — 1X, P ČSSR — 2X):

Tabulka 1

	Dky ml	Dky st	Dci ml	Dci st
startovalo	71	49	99	96
účast nejméně na 4 závodech	56	42	69	58
účast na všech 11 závodech	24	12	22	12
zaslalo ukazatele tréninku	37	23	37	28

Samotná čísla této tabulky by si zasloužila zamyšlení a rozbor (otázky postupového klíče, šíře výkonnosti špičky atd.). V tomto příspěvku se soustředíme pouze na rozbor tabulek, vytvořených na základě dalšího zpracování získaných ukazatelů tréninku (těmito ukazateli byly — TD, TH, objem km na kolečkových lyžích, běhu, běhu na lyžích, cyklických kilometrů a her, doplňkovými parametry byly V O₂ max, výška a hmotnost).

V tabulce 2 jsou pro každou kategorii uvedeny střední hodnoty těchto parametrů závodníků první dvacítky, a dále třetí a čtvrté desítky výkonnostního žebříčku (dvacítky nebyla dále dělena pro nízký počet obdržovaných zpracovávaných parametrů). Současně jsou zde maximální a minimální hodnoty jednotlivých „položek“.

U obou dívčích kategorií je patrný výrazný vliv kvantitativní složky tréninku (špičkové objemy zaručovaly špičkové umístění) a horší umístění menších děvčat. Průměrný výškový přírůstek na kategorii je přibližně 4 cm, hmotnostní kolem 2 kg. Mladší dorostenky trénovaly častěji [počet tréninkových dnů je zhruba o 16 větších] a „hravěji“ [o 12 hodin her víc] než starší děvčata. Naproti tomu dorostenky starší jezdily víc na kolečkových lyžích (o 150 kilometrů) a cyklických km absolvovaly víc o 160. Tato čísla potvrzují přijatý metodický přístup k přípravě datových věkových kategorií, nicméně zvýšení objemu na kolečkových lyžích znamená prakticky jeho zdvojnásobení, což je rozdíl práce jen veliký. Tím spíš, že obě kategorie mají běžeckou přípravu i kilometry na lyžích ve srovnatelném objemu.

V kategoriích dorostenců není vliv objemové složky tréninku tak veliký — nárůst kvantity nebyl jednoznačně zárukou předního umístění; o diferenciaci rozhodovala ve větší míře než u děvčat kvalita (intenzita) tréninku (to potvrzují i maximální a minimální hodnoty jednotlivých parametrů a umístění „držitelů“ těchto hodnot). Poněkud horšího umístění dosáhli chlapci s větší hmotností (tedy silové typy). Výškový přírůstek mezi kategoriemi byl asi 6 cm, zato hmotnostní 11,5 kg (kluci se v tomto věku opravdu ještě bouřlivě vyvíjejí).

Mladší dorostenci absolvovali v průměru o 20 tréninkových dnů méně než jejich starší kamarádi, přičemž her bylo o 15 hodin více. Nízký počet tréninkových dnů zaradí tím spíše, že toto číslo neobstojí ani ve srovnání s dorostenkami mladšími. Běžecká příprava vykazuje u obou kategorií přibližně stejný objem, starší kluci najeli na lyžích v průměru o 175 km víc. Přírůstek v cyklických km činí zhruba 370 km, což představuje asi 13 %.

Je možné, že by tato čísla a úvahy vypadaly poněkud jinak, když by byly k dispozici údaje všech závodníků. Nicméně už teď je zřejmé, že zvolený přístup dává možnost získání těchto i dalších vztahů i závislostí tréninkového procesu. Současně se ukazují možnosti dalšího zpřesňování — objemy běžecké i lyžařské členit podle intenzity, zahrnout výsledky kontrolních testů přípravného období atd.

Další možností zpracování vybraných parametrů tréninkového procesu je vytvoření průměrných hodnot závodníků jednotlivých středisek. Získáme tak představu (byť rámcovou) o charakteristických rysech tréninku v těchto střediscích. Samozřejmě lze namítnout, že srovnávání nebude korektní pro různý počet sledovaných závodníků jednotlivých středisek. Jsme si tohoto úskalí vědomi, současně však věříme v užitečnost takového pohledu; nejde přitom vůbec o sestavení pořadu středisek, ale o relace v obsahové náplni tréninku. (V jednotlivých kategoriích jsou zahrnuta vždy ta střediska, která zde mají hodnoceny nejméně dva závodníky — pochopitelně se zasláními tréninkovými parametry).

Dky ml	TD	TH	Hry	Lyže	Kol. lyže	Běh	Cykl. km	Střední umístění	Počet závodníků
prvních									
20	270	477	60.4	1243	162	1151	2731	12.7	13
TRU	279	521	57	1354	98	1373	3239	13	3
SKI	271	480	73.3	1164	159	1060	2567	21.9	18
VIM	269	419	44	1154	313	1242	2845	22.5	2
JLI	195	455	58.3	1112	220	940	2312	29	3
TAN	204	381	28.5	1115	60	765	2218	41.5	2
LTR	189	399	22	780	706	1000	2530	43.5	2

Vysvětlivky: TRU = Lokomotiva Trutnov, SKI = Ski Jilemnice, VIM = Šumavan Vimperk, JLI — Ještěd Liberec, TAN = Seba Tanvald, LTR = Lokomotiva Česká Třebová.

V kategorii dorostenek mladších lze při srovnání s hodnotami první dvacítky říci, že děvčata v Trutnově mají větší objem běhu, hodnoty jednotlivých ukazatelů v Jilemnici se pohybují kolem průměru první dvacítky, v Liberci i Tanvaldě budou muset zvýšit počet tréninkových dnů a zvyšovat objemy běžecké přípravy atd.

Dky st	TD	TH	Hry	Lyže	Kol. lyže	Běh	Cykl. km	Prům. umístění	Počet závodnic
prvních									
20	252	491	51	1300	421	1062	2993	12.4	9
NMM	258	602	25	1605	820	1281	3703	14.3	3
VIM	198	396	42	1080	272	867	2477	22	3
SKI	251	396	51	995	238	1010	2578	23.7	11
EJA	235	345	50	904	100	740	2428	29	2

NMM = TJ Nové Město na Moravě, EJA = Elitex Jablonec.

Tréninkové objemy na lyžích a kolečkových lyžích zůstaly u starších děvčat v Jilemnici za průměrem první dvacítky, novoměstská děvčata mají naběháno výrazně víc — zvláště na kolečkových lyžích, vimperská děvčata běhala méně na suchu apod.

Tabulka 2

Kateg.	Skupina závodníků	TD	TH	Hry (hod)	Lyže (km)	Kol. lyže (km)	Běh (km)	Cyklické (km)	Výška (cm)	Hmotnost (kg)	VO ₂ max	Stř. umístění	Počet záv.
Dky ml	1.—20.	270	477	60,4	1243	162	1151	2731	165	54,7	53,8	12,7	13
	21.—30.	276	422	63	1140	158	814	2348	166	54,6	54,0	24,8	8
	31.—40.	237	455	55	1086	190	974	2430	162	55,4	50,4	35,5	8
	max. hodn.	298/3.	643/8.	117/8.	1578/21.	548/36.	1438/11.	3752/11.					
	min. hodn.	122/70.	244/70.	7/70.	542/70.	34/63.	233/63.	768/63.					
Dky st	1.—20.	252	491	51	1300	421	1062	2993	170	57,8	48,3	12,4	9
	21.—30.	247	507	46,5	1124	319	974	2682	167	57,3	45,3	25,8	6
	31.—40.	228	339	46	905	123	799	2191	164	55	47,6	35,5	6
	max. hodn.	306/13.	664/12.	105/31.	1680/12.	920/7.	1658/13.	3775/12.					
	min. hodn.	149/32.	220/36.	17/26.	667/41.	32/34.	525/21.	1886/45.					
Dci ml	1.—20.	235	442	56,5	1322	408	1116	3013	170	56,9	56,8	14,2	11
	21.—30.	233	479	76,4	1354	284	1022	3205	170	60,1	55,5	25,7	8
	31.—40.	264	472	75	1390	245	1053	3348	170	58	55,3	36,1	7
	max. hodn.	309/9.	663/19.	168/49.	1812/9.	970/12	1740/46.	4404/22.					
	min. hodn.	168/14.	219/14.	19/17.	641/14.	52/15.	548/39.	1539/14.					
Dci st	1.—20.	260	501	59,2	1578	399	1174	3686	175	69,5	55,8	14,8	5
	21.—30.	277	482	47,8	1542	424	981	3451	177	72	53,1	25,5	4
	31.—40.	221	413	39,5	1328	473	1291	3251	177	67,6	57,0	37,0	5
	max. hodn.	310/21.	671/21.	177/67.	1900/39.	788/33.	1867/48.	4606/19.					
	min. hodn.	175/61.	272/51.	16/44.	844/60.	32/54.	735/60.	2315/60.					

Dci ml	TD	TH	Hry	Lyže	Kol. lyže	Běh	Cykl. km	Prům. umístění	Počet závodníků
prvních									
20	235	442	56.5	1322	408	1116	3013	14.2	11
JHA	215	264	54.3	981	188	876	2087	17.3	3
RDJ	222	412	86	1382	166	911	2625	20	2
VRC	228	512	114.3	1603	326	754	3364	24.7	3
NMM	214	454	24.3	1513	307	911	2731	29.7	3
TRU	219	449	57.3	1052	420	1228	2977	32.7	3
SKI	284	521	99.3	1455	405	1457	3520	33.4	9
VIM	201	308	55	1130	228	784	2402	36.3	3
JLI	245	495	73	1585	294	1274	3153	40.3	3

JHA = Jiskra Harrachov, RDJ = RD Jeseník, VRCH = Spartak Vrchlaby.

Dorostenci mladší mají obecně nízký počet TD — v tomto směru mají primát ve Vimperku a Harrachově, vysoké hodnoty prakticky všech ukazatelů vykazují Jilemničtí.

Dci st	TD	TH	Hry	Lyže	Kol. lyže	Ben	Cykl. km	Prům. umístění	Počet borců
prvních									
20	260	501	59,2	1578	399	1174	3686	14,8	5
EJA	278	356	84	908	365	1171	4040	23	2
NMM	243	553	22	1658	580	983	3224	27,3	3
VIM	224	375	53	1458	353	1254	3110	35,4	5
SKI	245	486	59,5	1365	205	1133	3238	40	8

U dorostenců starších z Jablonce překvapuje malý počet km na lyžích.

Ještě jednou zdůrazňujeme, že tabulkami a poznámkami jsme nezhodnotili ani nediskreditovali jednotlivá střediska. Chtěli jsme všem poskytnout pohled na sebe i na ty ostatní. Závěry si musí udělat každý sám. Věříme, že se příznivě odrazí v nové sezóně 1982.

Ing. JAROSLAV JUREČKA

● **NORKA TORIL FORLANDOVÁ** zvítězila v prvním závodě Světového poháru profesionálek ve sjezdových disciplínách. Dvacetisedmiletá lyžařka v obou finálových jízdách paralelního slalomu v Aspen (USA) porazila Američanku Vicki Fleckensteinovou rozdílem 0,16 sek. Třetí byla Francouzka Perillatová před Stoweovou (USA).

● **ŠVÉDSKÉ REPREZENTAČNÍ BĚŽECKÉ DRUŽSTVO** tvoří Sven Erik Danielsson, Thomas Eriksson, Benny Kohlberg, Jan Ottosson, Hans Persson, Gunde Sván, Thomas Wassberg, Lars-Göran Dahl, Ingemar Sömsskar, Anders Larsson, Lena Hallénová, Marie Johanssonová, Karin Lambergová, Gunnar Mötbergová, Eva Olssonová, Carina Sandbergová a Maria Thulinová. Trenérem týmu mužů je Ake Jönsson, družstva žen Halvarsson. Z reprezentativního kolektivu odešli manželé Lundbäckovi — Sven Ake a Lena, rozená Carlssonová. Podle hlasů švédských lyžařských expertů největší vyhlídka na úspěch na mistrovství světa v Oslo má olympijský vítěz na 15 kilometrů v Lake Placidu Thomas Wassberg. Je vyzrálým závodníkem s bohatými zkušenostmi, v březnu oslaví 26. narozeniny. Wassberg na Holmenkollenu již jednou zvítězil, v roce 1980 na 50 km. V loňské sezóně po těžké chřipce měl slabší začátek, ale v jejím závěru zvítězil ve dvou závodech Světového poháru: na 30 km ve švédském Falunu a na 15 km ve finálové soutěži ve Whitehorse (Kanada). Švédskou nadějí je 22letý Thomas Eriksson, který při neúčasti nemocného Wassberga získal loni na mistrovství Švédska dva tituly. Na novou sezónu se Švédové v létě a na podzim loňského roku třikrát připravovali na ledovci na Dachsteinu, prosincový trénink měli v Östersundu.

● **SVĚTOVÝ POHÁR V LYŽAŘSKÉ AKROBACII** pokračuje 27.—29. ledna v Jack Forest (USA), 31. ledna v Morin Heights (Kanada), 5.—7. února v Mount St. Anne (Kanada), 18. února v Silvretta Nora (Rakousko), 20. až 21. února v Seefeldu (Rakousko), 26.—28. února v Oberjochu (NSR), 5.—7. března v Adelboden (Švýcarsko), 12.—14. března v Cortině d'Ampezzo (Itálie) a končí 23.—26. března v Tignes (Francie).

● **NOVÉ OBLEČENÍ** pro 160 vybraných závodníků a závodnic ve všech disciplínách a 40 trenérů a činovníků připravil pro letošní sezónu rakouský Ski Pool ve spolupráci s Rakouským lyžařským svazem. Převládají v nich světle modrá, bílá a barva námořnické modře. Sportovci byli vybaveni nejen kombinézami, teplákovými soupravami, ale také společenským oblečením. Náklady na jednoho člena reprezentačního A družstva činily 25 000 šilinků, celkové náklady více než 5 miliónů šilinků. Pro kombinézy bylo ve větrném tunelu testováno čtyřicet nových látek. Na zajištění nové lyžařské výstroje a výstroje se podílelo dvacet firem 40 různými výrobky.

● **HARRI KIRVESNIEMI** zvítězil v zahajovacím závodě nové sezóny finských běžců v Kuusamu na 15 km za 44:38 min. před Mietem 45:35. Závod žen při neúčasti Riihivuoriové a Takalové na 6 km vyhrála Hämälainiová časem 18:37 min.

● **RAKOUŠTÍ SKOKANI** se v závěru listopadu a začátkem prosince pilně připravovali na novou sezónu. V prvním kvalifikačním závodě v Ruhpoldingu zvítězil Groyer před Koglerem. Ve druhém bylo stejné pořadí na vedoucích dvou místech, třetí byl F. Koch následován Wallnerem. Třetí plánovaný závod na Hochkönig pro vysokou sněhovou vrstvu se nemohl uskutečnit. V dalším ve Sv. Mořici bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Wallner 219,3 (83 a 84), 2. sedmnáctiletý Schallert 214,5 (82 a 83,5), 3. Groyer 210,5 (75 a 86,5), 4. Kogler 205,9, 5. F. Koch 204,6, 6. Felder 201,2.

● **ITALŠTÍ BĚŽCI** již řadu let usilují o navázání na úspěch Franca Nonese, který na ZOH 1968 v Grenoble vybojoval v závodě na 30 km pro Itálii zlatou medaili a jeho krajan De Florian obsadil v třicítce 5. místo. Domácím trenérům v posledních letech se nepodařilo vytyčený cíl, aby italská re-

Zajímavosti ze světa

prezentanti byli nejméně úspěšnými Středoevropany. V neoficiálním Světovém poháru 1978—79 Maurilio De Zolt obsadil sice osmé místo za Severfany a Zimjatovem (SSSR) a Capitano byl jedenáctý, ale jejich výsledky na ZOH 1980 v Lake Placidu byly zklamáním. V nové sezóně příprava italských běžců byla svěřena finskému trenéru Viljo Saderhajuovi. V reprezentačním týmu zůstali i De Zolt a Capitano, přestože již absolvovali hodně závodních sezón. Italský lyžařský svaz ve spolupráci se Ski Poolem se postaral o finanční zajištění náročné přípravy na MS a vybavení reprezentantů nejnovější výstrojí a výstrojí.

● **DRUHÁ ČÁST EVROPSKÉHO POHÁRU SKOKANŮ** začíná 14. února v rakouském Seefeldu, pokračuje 21. února ve Vlačici (Jugoslávie), 6. března v Neustadtu (NSR), 7. března v Schönwaldu (NSR), 13. a 14. března v Kuopiu (Finsko), 21. března v Rovaniemi (Finsko), 25. března ve Sprově (Norsko), 27. března ve Stjørdalu (Norsko), 28. března v Meldalu (Norsko) a končí 25. a 26. dubna na Hochkönig (Rakousko — pořadatel Bischofshofen).

● **V POHÁRU SSSR SJEZDARŮ** v Česovoj ve slalomu mužů při neúčasti závodníků startujících ve Světovém poháru zvítězil Kedrin v čase 1:50,91 před Timofjevem 1:51,98 a Batylevem 1:53,08. Z žen byla první Karimovová za 2:06,05, následována Romanovskou 2:09,12 a Turovou 2:11,38.

● **NORŠTÍ SKOKANI** druhou prosincovou neděli měli kvalifikaci pro Intersportturné na velkém můstku v Oslo na Holmenkollenu. Zvítězil Bergerud 249,8 (101,5 a 103) před Hanssonem 247,3 (102 a 102,5), Ruudem 244,6 (99 a 107,5), Boegsethem 239,8 (103 a 99) a Sätrem 238,9 (99 a 99,5).

● **EVROPSKÝ POHÁR ŽEN** ve sjezdových disciplínách byl zahájen 13. prosince ve švýcarském středisku Zinal slalomem. Zvítězila v něm Lazaková (NSR) v čase 1:37,20 před Twardokenovou (USA) 1:37,84, Steveninovou (It.) 1:38,21 a čs. reprezentantkou Vlčkovou 1:38,64. Pátá byla Švýcarka Kaufmannová 1:38,86, následována Buderovou (Rak.) 1:39,23. Z čs. závodnic ještě bodovala Valešová, která časem 1:40,23 obsadila čtrnácté místo.

● **MLADÝ ERNST VETTORI** zvítězil v kvalifikačním závodě rakouských skokanů druhou prosincovou neděli ve Worglu s 246,2 (81 a 81,5) před Groyerem 237,6 (77 a 79,5), Steinerem 235,6 (77,5 a 79), Schallertem 234,6 (76,5 a 88), a Neuperem 234,5 (77 a 78,5).

● **NORKA FORLANDOVÁ** byla úspěšná i v dalších závodech Světového poháru profesionálek v Breckeridge (USA). Zvítězila ve slalomu před Perillatovou (Fr.), Flickensteinovou a Seatovou (obě USA), v obřím slalomu následována Noyesovou (USA), Perillatovou a Flickensteinovou.

● **V POHÁRU URALU** ve Sverdlovsku v prvním závodě mužů na 10 km zvítězil Kutukin za 26:28, ve druhém Čajko v čase 26:04 před Smirnovem 26:09 a Kutukinem 26:25, v běhu žen na 5 km Vasilčenkova za 14:44 před Smetaninovou a ve druhém závodě Ljadovová časem 14:34, následována Zimjatovovou 14:38 a Stěpanovovou 14:51. Ve štafetách parilo prvenství reprezentačním družstvům SSSR. Na 3×5 km žen zvítězila štafeta Vasilčenkova, Stěpanovová, Ljadovová za 44:41 a na 3×10 km mužů tým ve složení Nikitin, Burlakov, Smirnov časem 1:22,32.

● **BIATLONISTÉ NDR** slavili úspěchy na mezinárodních závodech ve švýcarské Pontresině v závěru druhého prosincového týdne. Olympijský vítěz Ullrich byl první na 20 km za 1:09,43 (1) před svými krajany Göthelem 1:14:05 (4) a Jungem 1:14:55 (5), závod na 10 km vyhrál v čase 33:29,25 (0), následován Italem Passlerem 34:42,40 (1) a Rakušanem Hornem 35:16,33 (3). Z juniorů na 15 km zvítězil Reiter (NSR) za 58:00 (3) a na 10 km Göthel (NDR) v čase 35:27.

● **RAKOUŠTÍ SJEZDÁŘI** před zahajovacími závody Světového poháru ve Val d'Isère měli koncem listopadu ve Fulmpes dva kontrolní testy v obřím slalomu. V prvním zvítězil Spiss za 1:12,77 před Riedelspergerem 1:12,79 a Stolzem 1:13,46, ve druhém Heidegger časem 1:13,03, následován Zollerem 1:13,20 a Riedelspergerem 1:13,38.

● **NOR RAIDAR WAHL** byl nečekaným vítězem prvního závodu profesionálů v nové sezóně. Ve finále paralelního slalomu v Sölden dvakrát porazil Rakušana Peltzera. Již v prvním kole Wahl vyřadil čtyřnásobného mistra světa profesionálů Arnolda (Rakousko).

Prevenencia chronických poškodení organizmu

So vzrastajúcimi požiadavkami na výkonnosť športovca sa zvyšuje aj intenzita tréningových dávok. Tréning vrcholových športovcov siaha často až k hraniciam ich fyzických možností. Základnou požiadavkou pre jeho vykonávanie je preto zdravotný stav. Aj keď je registrovaný športovec povinný 1 X ročne podrobiť sa celkovej lekárskej prehliadke na telovýchovno lekárske oddeleniach, aby bol pripustený k športovej súťaži, je potrebné, aby pri každom ochorení alebo poranení vyhľadal lekársku pomoc. Jedine lekár je kompetentný športovca liečiť a podľa závažnosti ochorenia, priebehu liečby povedať kedy opäť môže postihnúť trénovať a ako. Postupný prechod z rekonvalescencie do tréningu je jedným zo základných predpokladov plynulého rastu tréningovosti a lekárska kontrola základným článkom v reťazi preventívnych opatrení chronických poškodení organizmu pri športe.

Druhým predpokladom je prísne dodržiavanie fyziologických zásad tréningu, ktorými sú:

1. opakovanie cvičebných prvkov,
2. postupnosť zaťaženia (od jednoduchých prvkov k zložitým, od nižšej intenzity k vyššej),
3. dostatočná výška intenzity zaťaženia,
4. všestrannosť tréningovej záťaže,
5. vsúvanie maximálnej záťaže (formou intervalového tréningu, ktorým mobilizujeme rezervy organizmu),
6. individuálny prístup v dávkovaní tréningového zaťaženia.

Nedôsledným dodržiavaním vymenovaných zásad nemožno zabezpečiť trvalé zvyšovanie športovej výkonnosti, ale v určitých prípadoch aj poškodíme zdravie športovca. Ďalším momentom, ktorý brzdí narastanie výkonnosti, sú poruchy životosprávy a výživy, ako aj zanedbávanie regenerácie síl športovca. Ak je záťaž pre športovca neadekvátna, dochádza nielen k nepríjemným subjektívnym pocitom, ale aj k poklesu výkonu.

Pri nesprávne vedenom tréningu, trvalom porušovaní fyziologických zásad, stretávame sa niekedy s náleznami preťaženia a poškodenia najmä pohybového systému. Tieto zmeny sa vyskytujú prevažne v intervalovom tréningu ak je neúmerný schopnostiam a možnostiam športovca. Pri chronickej únave svalov z pretrénovania, nachádzame v nich zmeny hyperfunkčné, charakterizované polymerizačiou mukoproteínov a polysacharidov vo svaloch. Podobné zmeny postihujú šlachy. Okrem svalov a ich úponov trpí v lyžovaní špecifickou námahou chrbtica, najmä u zjazdárov a skokanov. Najčastejšie ide o nepriame poškodenia po opakovaných nárazoch. Uvedomme si, že chrbtica pracuje ako luk. Zachytávanie nárazov dolnými končatinami

sa prenáša do bedernej chrbtice a odiaľ do chrbtice krčnej. Na krčnej chrbtici, častejšie ako na bedernej, nachádzame zmeny cez blokové postavenia až po ossifikácie.

V lyžiarskom športe podporným momentom poškodenia organizmu je chlad. U bežcov sa často vyskytujú katary horných ciest dýchacích, ale aj chronické infekcie, ktoré ich limitujú vo výkone. Musíme preto vždy dôkladne pátrať po ložisku infekcie. Nie raz trvalé bolesti Achillových šliach mali pôvod v chronickom ložisku v krčných mandliach. Taktiež akútne vírusové alebo bakteriálne ochorenia je treba dôsledne liečiť. Včasné zaťažovanie tréningom alebo pretekcom môže športovca natrvalo poškodiť. Uvediem niekoľko prípadov: po prekonanom ochorení, ale aj pri opakovanom preťažovaní športovca sa znižuje jeho imunobiologická ochrana ako aj adaptabilita na záťaž. Nie sú zriedkavé poruchy parenchymatálnych orgánov, najmä srdca a obličiek, neskôr ich degenerácia. Dembo (1973) uvádza 10—12 % porúch parenchymu srdcového svalu u športovcov po prekonaných vírusových ochoreniach. Šigalevskij (1974) našiel chronické preťaženie srdca u 35 % plavcov. Na pitvách opakovane pretrénovaných športovcov sa našli degeneratívne zmeny v parenchyme obličiek. Sú známe akútne úmrtia po maximálnom zaťažení z metabolických zmien v srdcovom svaloch, ale tiež úmrtia pri výkone športu v stave rekonvalescencie po vírusových a bakteriálnych ochoreniach. Čakacia doba kým môže po ochorení športovec opäť trénovať, je rôzne dlhá a určujú ju môže iba ošetrojúci lekár.

Prevenencia chronických poškodení organizmu športovca spočíva najmä v dodržiavaní fyziologických zásad tréningu, v rešpektovaní okolností a podmienok za ktorých športovec trénuje, jeho zdravotného stavu, momentálnej dispozície, tréningovosti, zaťažovania podľa veku a pohlavia. Podpornými metódami je zvyšovanie odolnosti, otužovanie, využitie regenerácie, vhodné kombinovanie zaťaženia, aktívneho oddychu a spánku.

Jedno si však treba uvedomiť: na prevenciu nestačí lekár sám, ani tréner, ale ich vzájomná spolupráca za aktívnej spolupráce športovca. Systematickou výchovou je treba športovcov viesť k disciplíne a sebakontrolu. Sebakontrola znamená denné kontrolovanie a zaznamenávanie zmien pulzovej frekvencie, kontrola nepríjemných subjektívnych pocitov, najmä pocitov bolesti, ktoré má športovec ihneď oznámiť trénerovi alebo lekárovi. Vlastná kontrola v dodržiavaní denného poriadku, životosprávy a dodržiavania zásad racionálnej výživy.

MUDr. HANA LUKÁČOVÁ, CSc.
predsedkyňa ZK VLZ SÚV ČSSTV

Běh na lyžích na vysokých školách

Běh na lyžích spolu s košíkovou a odhíjenou patří mezi tradiční, rozšířené a úspěšné vysokoškolské sporty. Ačkoliv jsou města vysokých škol vzdálena od horských středisek, vždy výrazně ovlivňovala a stále ovlivňují rozvoj lyžařského sportu, a to jak v masovém, výkonnostním, tak i ve vrcholovém měřítku.

Zejména masový a výkonnostní běh na lyžích vykazuje v posledních letech na vysokých školách pozoruhodné výsledky. Na všech školách jsou v činnosti oddíly běžců, roste počet zájemců o rekreační běh na lyžích, přibývají startující na vysokoškolských závodech. Vysoké školy mají své vlastní přebornické soutěže, které vyúsťují akademickým mistrovstvím ČR a SSR, nebo zimní univerziádou. Loni se konala již XI. zimní univerziáda v Olomouci, v roce 1983 bude hostit nejlepší lyžaře vysokoškolský pedagogická fakulta v Prešově. Letos mistrovství ČR v běhu uspořádá matematicko-fyzikální fakulta UK Praha 26.—29. ledna v Novém Městě na Moravě. V českých zemích má již svou tradici také studentská liga.

Na mezinárodních závodech vysokoškolských a na mezinárodních univerziádách dosahují čs. vysokoškoláci vynika-

jících výsledků, přestože výkonnostní úroveň vysokoškolských běžců i v zahraničí má stoupající tendenci.

Vzestup běhu na lyžích na vysokých školách v zahraničí potvrzuje i stále větší počet mezinárodních závodů, jejichž termíny koordinuje zimní technická komise FISU. Přinášíme jejich přehled v letošní sezóně: 21.—24. ledna v Harzu/Clausthal (NSR), 28. ledna—1. února na Vitoše (Bulharsko), 12.—14. února v Les Rasses (Švýcarsko), 18.—20. února v Neumarktu (Rakousko), 1.—3. března v Zadově (ČSSR), 4.—8. března v Isolacciu (Itálie), 11.—14. března v Autrans (Francie), 15.—16. března v Piancavallu (Itálie) a 20.—24. března v Zakopaném (Polsko).

Dobré výsledky v rozvoji a výkonnosti v běhu na lyžích na vysokých školách se opírají o práci erudovaných pracovníků kateder tělesné výchovy na vysokých školách, kteří svojí pedagogickou a odbornou prací na vysoké úrovni připravují jak početné řady zájemců o běh na lyžích, tak i špičkové závodníky. Na studia do vysokoškolských měst přicházejí stále ve větším počtu absolventi TSM a SVSM, v poslední době i matu-

ranti lyžařských gymnázií, členové juniorských reprezentačních družstev apod.

Vzhledem ke specifickým potřebám lyžování byla střediska vrcholového sportu vybudována v menších lokalitách v blízkosti hor, kde možnost vysokoškolského studia je velmi malá. Celá řada talentovaných závodníků, kteří již prošli několikaletou náročnou přípravou v nižších člancích systému vrcholového sportu, přichází za studiem do vysokoškolských měst. Zde však ve většině případů se jejich další sportovní růst zastaví, případně i končí, neboť nemají adekvátní podmínky pro vrcholovou přípravu a závodění. Je tudíž na místě otázka, zda umíme dobře zúčtovat investované prostředky a práci, zda neztrácíme řadu talentů.

Příští mezinárodní zimní univerziáda 1983 v Bulharsku se kvapem blíží. Ještě jsou v čerstvé paměti úspěchy našich akademiků na loňské zimní univerziádě ve Španělsku. Chceme-li úspěšně reprezentovat naši vlast v Bulharsku a zopakovat tyto úspěchy, musíme již nyní řešit vyvstalé problémy a zajistit kvalitní přípravu našich vysokoškolských.

PhDr. FELIX CHOVANEC
FTVS UK

Porada veřejných lyžařských škol

V Praze se dne 31. října 1981 sešlo více než 100 zástupců veřejných lyžařských škol ČR na aktivu, který se zabýval hodnocením uplynulé sezóny, vytyčením úkolů pro příští výukové období a řešením některých konkrétních problémů, práce VLS v současném období.

Aktivu se zúčastnili vedoucí oddělení sportů ČÚV ČSTV s. Jaroslav Vostatek, předseda výboru Svazu lyžování ČÚV ČSTV s. Jiří Pilař, vedoucí ekonomického oddělení ČÚV ČSTV s. Jaromír Lhoták, předseda federální metodické komise s. dr. Tadeáš Broda a další funkcionáři zabývající se bezprostředně řízením veřejných lyžařských škol.

Zástupci uvedených složek ve svých referátech hodnotili dosavadní vývoj a výsledky systému VLS a definovali úlohu a poslání VLS jako dnes už pevné součásti celého lyžařského hnutí a jeho organizační struktury, především na úseku šíření masové lyžařské výuky v řadách organizované a zejména neorganizované lyžařské veřejnosti.

V referátech byla zdůrazněna pevná návaznost činnosti VLS na celkovou práci provozovatelských tělovýchovných jednot a jejich lyžařských oddílů, spojitost mezi masovým zaměřením VLS a masovou základnou pro výběr talentů se závodnickou perspektivou, jakož i význam činnosti VLS pro lepší využití a upevnění cvičitelských kádřů i soustavné zvyšování kvality cvičitelů a poskytované výuky. Byl zdůrazněn také význam práce VLS z hlediska politickovýchovného, především pokud jde o upevnění morálních vlastností, občanských postojů a politického uvědomění jako nedílných složek účinné sportovní výchovy v těchto školách. Vzhledem k tomu, že značnou část účastníků výuky ve VLS představuje mládež, je tato široká koncepce výuky a výchovy ve VLS obzvláště důležitá.

Aktiv se mimo jiné zabýval i řadou ekonomických a provozních otázek týkajících se práce ve VLS. Byly objasněny hlavní zásady hospodářského řízení VLS v rámci hospodaření TJ, otázky odměňování cvičitelů, byl podán výklad směrnic týkajících se otázek nákladů a jejich vyúčtování, jakož i příslušných zákonných ustanovení a pravidel v rámci ČSTV.

V obsáhlé diskusi se zástupci VLS zabývali také otázkami provozními, organizačními i praktickými při konkrétním zajišťování výukových kursů. Při této užitečné výměně zkušeností se ukázalo, jak mnohostranné a často i originální, vynalézavé a iniciativní jsou formy i metody práce VLS, které ve své činnosti musí překonávat řadu překážek. I v této souvislosti se ukázalo, že se VLS musí ve své práci plně opírat o své tělovýchovné jednoty, ale zároveň i o celé široké zázemí, které pro ně představuje neustále se zvyšující zájem o kvalitní lyžařskou výuku a současně i stále početnější aktiv pomocníků a spolu-

pracovníků a mezi nimi i kvalitních a stálých cvičitelů.

Ze široké rozpravy k těmto otázkám vyplynula potřeba vypracovat vzorový organizační řád veřejné lyžařské školy, který by mohl být dobrým vodítkem pro vypracování individuálních organizačních řádů VLS, přizpůsobených jejich konkrétním potřebám a možnostem. Kromě toho byla konstatována potřeba vypracovat pro potřeby VLS souhrn všech ekonomických předpisů, směrnic i zákonných ustanovení, které se bezprostředně týkají jednotlivých aspektů hospodaření VLS, resp. jejich provozovatelských TJ.

Na aktivu bylo také konstatováno, že v současné době funguje s předepsaným souhlasem VSL ČÚV ČSTV 79 veřejných lyžařských škol. Počítá se s tím, že tento počet se dále zvýší, a to už v průběhu nadcházejícího výukového období. Celkem se předpokládá, že do konce pětiletky se počet VLS zvýší na 120–130.

Na aktivu bylo také oznámeno, že i v minulé sezóně se podařilo poskytnout v našich VLS výuku formou uzavřeného výukového cyklu více než 30 000 žáků. Tyto uzavřené výukové cykly, v průměru šestidenní, měly formu týdenních kursů nebo sledu výukových dní o víkendech. Nemalý podíl na počtu vycvičených žáků však měly opět některé stálé VLS, které poskytují výuku v lyžařských střediscích po celou sezónu a každodenně.

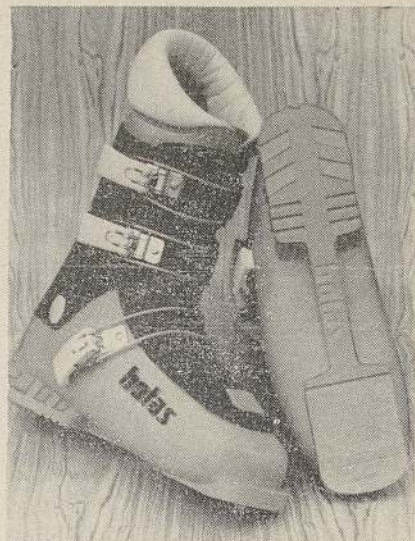
Potěšitelné je i zvýšení počtu cvičitelů VLS. Ve srovnání se sezónou 1979–1980, kdy činil jejich počet téměř 1400, se v minulé sezóně mohly VLS opírat už o práci stálého kádru 1700 cvičitelů. Soustavnou organizační a pedagogickou pomoc (pedagogický pohled při zájezdech, pobyttech apod.) poskytovalo našim školám v uplynulé sezóně přes 1000 aktivních pomocníků z řad rodičů a jiných dobrovolných funkcionářů.

Aktiv zahájil a uzavřel předseda komise masového rozvoje lyžování VSL ČÚV ČSTV s. Igor Houdek, který jménem vedení svazu a příslušných ústředních tělovýchovných orgánů popřál účastníkům další úspěchy v jejich práci na tomto úseku v nadcházejícím období.

Ing. PAVEL BORSKÝ
předseda úseku VLS

Fotografie na titulní straně obálky **Zdeněk Král**, na druhé straně **ČTK**, na třetí straně **Ivo Petřík** a **ing. Juraj Bobula**, na zadní straně obálky **ing. Juraj Bobula**.

Fotografie uvnitř měsíčníku **Zdeněk Holočka**, **ing. Vlastimil Horák**, **Ivo Petřík**, **ČTK** a archiv.

V 9. čísle loňského ročníku našeho časopisu jsme přinesli informaci o zahájení výroby nového typu sjezdových skeletových bot v n. p. Botana. Tentokrát uveřejňujeme snímek této boty a několik údajů. Výroba byla zahájena koncem třetího čtvrtletí 1981 a do konce roku bylo vyrobeno 50 tisíc párů. Vyrábí se ve velikostní skupině 6 — chlapecké v číslech 3 až 5½ za 1100 Kčs a ve skupině 7 — pánská do č. 12 za 1550 Kčs. —bur-

Čs. skokani na hmotě

Šestidílný seriál závodů na můstcích s umělou hmotou byl přípravou čs. skokanů na novou sezónu 1981 až 1982. Konaly se 4. července 1981 v Banské Bystrici (P 50 m), 9. srpna v Lomnici nad Popelkou (P 55), 22. srpna v Rožnově pod Radhoštěm (P 60), 12. září a 10. října ve Frenštátě pod Radhoštěm (P 72) a 17. října v Liberci (P 70).

Při hodnocení dvou nejlepších výsledků na malých můstcích (P 50–60 m) a dvou na středních můstcích (P 70–72 m) podle rozhodnutí subkomise skoku vrcholové komise VSL ČÚV ČSTV je toto pořadí na vedoucích místech výkonnostního žebříčku: 1. Josef Samek 926,2, 2. Leoš Škoda (oba Dukla Liberec) 921,6, 3. Milan Žingor (MEZ Frenštát pod Radh.) 915,2, 4. Josef Brzuchanský (Dukla Banská Bystrica) 910,8, 5. Jiří Parma (MEZ Frenštát pod Radh.) 907,8, 6. František Novák (Dukla Liberec) 902,7, 7. Ján Tanczos (Dukla Banská Bystrica) 899,8, 8. Ladislav Jirásko 887,7, 9. Bohumil Vacek (oba Dukla Liberec) 880,9, 10. Milan Kontúr 869,2, 11. Ján Jelenský (oba Dukla Banská Bystrica) 863,0, 12. Břetislav Novák (Elitex Jablonec) 847,6, 13. Jozef Hýsek (Dukla Banská Bystrica) 844,9, 14. Stanislav Martynek 829,6, 15. Jiří Malec (oba Dukla Liberec) 818,4 b.

V průběhu šestidílného seriálu se vystřídalo na závodech 72 skokanů.

Naše hory vítají lyžaře

Již v prosinci uplynulého roku naše krásné hory přivítaly první lyžaře. V lednu je sezóna v plném proudu a naši občané v nádherné přírodě čerpají nové síly k úspěšnému plnění pracovních úkolů. První obrázek je ze Studničné hory v Krkonoších, druhý ukazuje mládež při vleku Tatrakoma ve Ždiaru ve Vysokých Tatrách a třetí lyžaře-turisty v zasněžených Krušných horách.

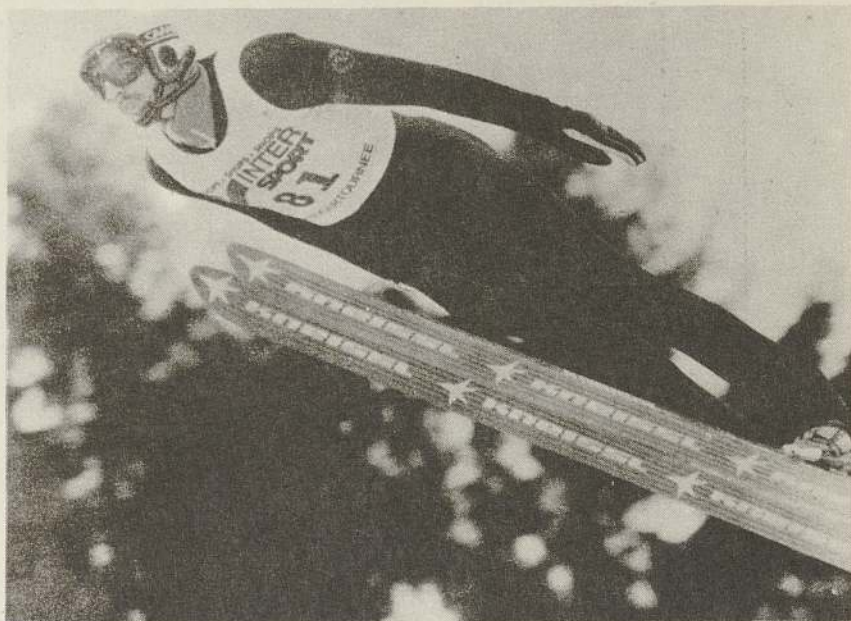
lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ ÚNOR 1982 ♦ Kčs 3,—

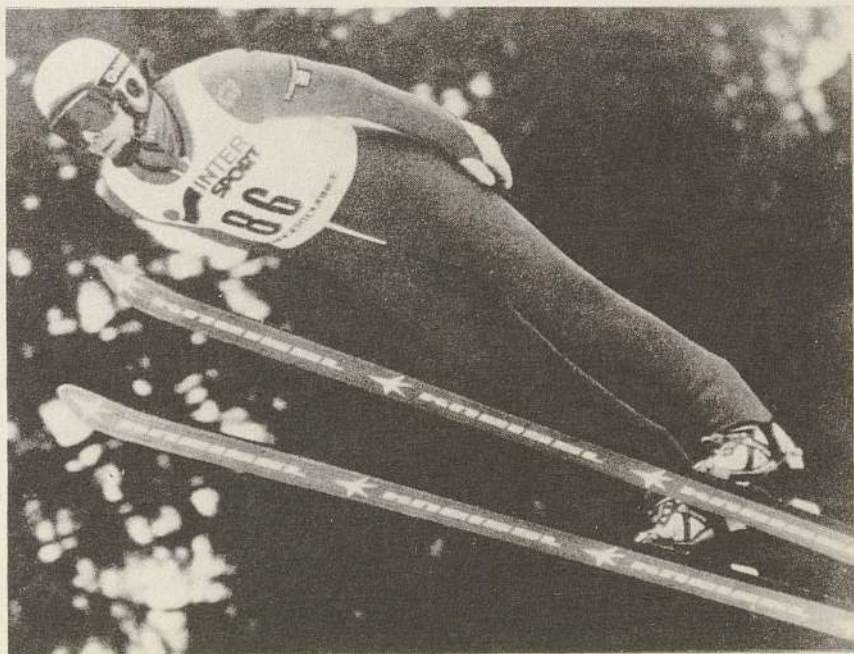
2

30. ročník Intersportturné přehlídkou nejlepších skokanů

Jubilejní 30. ročník Intersportturné byl přehlídkou nejlepších skokanů světové špičky před mistrovstvím světa 1982 v Oslo. Na prvním obrázku vítěz soutěže Manfred Deckert (NDR) při skoku v Innsbrucku, kde se dělil o první místo s Norem Perem Bergerudem. Na druhém tři nejlépeší: zleva Roger Ruud (druhý), vítěz Deckert a Bergerud (třetí). Na třetím Rakušan Hubert Neuper, jemuž se nepodařilo obhájit trofej a skončil pátý v celkové klasifikaci. Na fotografii při vítězném skoku v Bischofshofenu.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

MS 1982
VE SCHLADMINGU

SVĚTOVĚ POHÁRY

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE ČS. REPRESENTANTKA OLGA CHARVÁTOVÁ V PLNĚ JÍZDĚ PRVNÍHO SLALOMU SVĚTOVÉHO POHÁRU V NOVÉM ROCE 1982 V JUGOSLÁVSKÉM MARIBORU, KDE PŘIJEMNĚ PŘEKVAPILA TŘETÍM MÍSTEM. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY ZÁBĚR Z TURISTICKÉ LYŽAŘSKÉ TURY NA PĚKNÉM PRAŠANU V KRKONOŠÍCH Z VELKÉ ÚPY NA PORTÁŠKY. NAŠE HORY V ZIMĚ LÁKAJÍ STÁLE VÍCE LYŽAŘŮ.

Lyžařství

Ročník 68

Číslo 2

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská ul. 1. Telefon čis. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kalfkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. ledna 1982.

ISSN - 0323 - 1445

VÍTĚZNÝ ÚNOR A LYŽAŘI

Před 34 lety v únoru 1948 byl dovršen revoluční zápas dělnické třídy o nastolení socialismu v naší zemi. Pod vedením Komunistické strany Československa se dělnická třída s ostatními vrstvami pracujících chopila politické moci nad buržoazní reakcí a zahájila tak novou cestu k vybudování socialistické společnosti v Československu.

Únorové vítězství pracujícího lidu v roce 1948 mělo pro naše národy nesmírný význam. Znamenalo zásadní obrat v dalším vývoji naší společnosti. Únor 1948 položil i základy pro všestranný rozvoj našeho hospodářství v úzké spolupráci se Sovětským svazem a dalšími socialistickými zeměmi.

V roce 1968 však došlo v politice strany a státu k tragickému odklonu od revolučního odkazu Únorového vítězství. Teprve po dubnu 1969, kdy nastoupilo nové stranické vedení v čele se s. Gustávem Husákem, navázala KSČ znovu na své slavné revoluční tradice. Po překonání vnitrostranické a společenské krize se opět přihlásila k revolučnímu odkazu Února.

Ze zkušeností Vítězného února čerpá KSČ i v současné době při zabezpečování úkolů, které vytyčil XVI. sjezd KSČ v programu dalšího rozvoje naší socialistické společnosti. Náročné úkoly, které byly přijaty na XVI. sjezdu KSČ a jejich aplikace v podmínkách Československého svazu tělesné výchovy projednána na 9. zasedání ÚV ČSTV a dále rozpracována plněm VSL ÚV ČSTV na podmínky našeho svazu. Lze je úspěšně zvládnout jedině tehdy, jestliže všechny složky svazu budou cílevědomě rozvíjet účinnou ideově výchovnou práci spojenou s plněním konkrétních společenských a pracovních úkolů. Jestliže budou provádět neformální ideologickou práci mezi členy jako nedílnou součást veškeré sportovní a tělovýchovné činnosti, vysvětlovat jim smysl a cíle komunistické strany, učit je chápat rozsah a složitost úkolů, které musí řešit celá naše společnost ve všech oblastech společenského života a tedy i v tělovýchově a sportu. V podmínkách našeho svazu je třeba prosazovat úsilí o maximální efektivnost při využívání zařízení i kádrů, v plánování a vytyčování reálných cílů, které respektují i lidské možnosti.

Rok 1982 je rokem 65. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, 60. výročí vzniku Svazu sovětských socialistických republik a 25. výročí vzniku Československého svazu tělesné výchovy. Tato výročí jsou i motivem pro práci našeho svazu. Dále je rok 1982 zvláště důležitý pro členy lyžařského hnutí, poněvadž v něm se konají čtyři mistrovství světa a to dvě seniorská a dvě juniorská. Tyto světové šampionáty budou projevem připravy na ZOH 1984 v Sarajevu a určí směr dalšího vývoje vrcholového lyžařského sportu.

Za základní kritérium účinnosti politickovýchovné práce je nutné považovat konkrétní politické postoje pracovníků svazu lyžování, členů reprezentačních družstev a realizačních týmů, jejich politickou aktivitu a přístup k plnění celospolečenských úkolů.

Zvláštní péči musíme věnovat socialistické výchově mládeže. Vychovávat u ní hrdost na příslušnost k socialistické vlasti, na výsledky dosahované pracujícími pod vedením KSČ. Speciálně ideově výchovný vliv uplatňovat při výchově reprezentantů, formovat jejich marxisticko-leninský světový názor, jako základ politické motivace vrcholové sportovní a tréninkové činnosti.

Ideově politická příprava patří k významným úkolům vyplývajícím ze závěrů XVI. sjezdu KSČ. Její význam je dán stupněm rozvoje naší socialistické vlasti i zostřenou situací ve vývoji základního třídního rozporu v mezinárodním měřítku. Účinnost ideově politické výchovy se neslučuje s formálností, s rozporom mezi slovy a činy, mezi teorií a praxí. Je proto úkolem všech funkcionářů a trenérů Svazu lyžování ÚV ČSTV, abychom naše členy účinnými formami a metodami vychovávali k socialistickému přesvědčení, k hrdosti na naši socialistickou vlast a její výsledky dosažené ve prospěch pracujících, míru a socialismu. V politickovýchovné práci bude proto Svaz lyžování ÚV ČSTV za svůj základní cíl i nadále považovat vlasteneckou a internacionální výchovu v duchu politiky KSČ, výchovu socialisticky smýšlejících a jednajících sportovců.

Pokud se týče výkonnostních cílů v jednotlivých disciplínách vrcholového lyžování jsou směrem k MS 1982 a ZOH 1984 dosti významné. Zde je nutno zdůraznit, že objektivní společenské podmínky, které strana a vláda vytvářejí pro přípravu státní reprezentace jsou opravdu podmínkami a možnostmi, které může proměnit ve skutečnost jen angažovaná zodpovědná a iniciativní práce jednotlivců, funkcionářů a sportovců. Dobrá efektivní práce se musí projevat ve výsledcích evropské a světové úrovně. Výsledky v těchto soutěžích musí být kritériem úspěšnosti práce trenérů, realizačních týmů a pochopitelně samotných sportovců. Přitom je velmi důležitou věcí, aby politické postoje a vystupování funkcionářů a sportovců důstojně reprezentovaly Československou socialistickou republiku v mezinárodních soutěžích a olympijském hnutí. Není pochyb o tom, že v úzké spolupráci Svazu lyžování ÚV ČSTV s reprezentačními celky, jednotným působením trenérů a realizačních týmů ve spolupráci se stranickými a svazáckými organizacemi splníme se ctí záměry strany a vlády v rozvoji vrcholového sportu a celé československé socialistické tělovýchovy. Tak nejlépe naplníme revoluční odkaz Vítězného února.

PAVEL JÍLEK, předseda PVK VSL ÚV ČSTV

Manfred Deckert vítězem 30. ročníku Intersportturné

Po skokanských hvězdách Helmuth Recknagelovi, Horst Queckovi, Rainer Schmidtovi, Hans-Georg Aschenbachovi a Jochen Dannebergovi dvacetipětiletý Manfred Deckert je dalším reprezentantem NDR, který se stal vítězem Intersportturné. Držitel stříbrné olympijské medaile ze závodu ve skoku na středním můstku v Lake Placidu se dobře připravil k jubilejnímu 30. ročníku soutěže čtyř můstků v prosincovém výcvikovém táboře skokanů NDR v Harrachově a potvrdil, že bude patřit mezi nejvážnější uchazeče o medaile na únorovém mistrovství světa v Oslo. Nejúspěšnějším družstvem byli Norové, kteří měli čtyři závodníky v první a další čtyři v druhé desítku. Nejlepší Rakušan, dvojnásobný vítěz Intersportturné a obhájce trofeje Hubert Neuper skončil až pátý, výkonnost rakouských skokanů však stoupala od závodu k závodu. Překvapením byli mladí závodníci NSR, výsledky čs. reprezentantů byly zklamáním.

I tentokrát se k nejvýznamnější mezinárodní skokanské soutěži v úvodu sezóny sjela kompletní světová špička, účast na Intersportturné byla ještě zvýrazněna skutečností, že znamenalo důležitou prověrku výkonnosti před blížícím se mistrovstvím světa. Všechny čtyři závody byly pak součástí třetího ročníku Světového poháru 1981–82 skokanů. Při zahájení soutěže v západoněmeckém Oberstdorfu se sešlo na nájezdové věži 87 startujících ze sedmnácti zemí. Z těch, kteří mají startovat na MS v Oslo, chyběli jen Bulhaři a Poláci.

ÚSPĚCH NORŮ A DECKERTA

Norové po úspěchu v zahajovacím závodě Světového poháru v italské Cortině d'Ampezzo znovu potvrdili, že na sezónu světového šampionátu na domácí půdě jsou pečlivě připraveni a za mimořádnou péči státních a svazových orgánů se chtějí odměnit získáním medailí. Vždyť na letošním MS se poprvé bojuje i v soutěži družstev a žen medailí v této disciplíně může být bohatší než v minulosti. Vyslali na Intersportturné osmičlenný tým a všichni jeho příslušníci skončili v první dvacítkě(!): 2. Ruud, 3. Bergerud, 5. Asphol, 8. Holmen-Jensen, 14. Sätre, 16. Bremseth, 17. Hansson a 20. Mobekk. Čtyřikrát norští skokani stáli na stupních vítězů: Ruud na nejvyšším v Garmisch-Partenkirchenu a Bergerud v Innsbrucku, Asphol na druhém v Bischofshofenu a Ruud na třetím v Innsbrucku.

Nor Per Bergerud při třetím závodu Intersportturné v Innsbrucku, kde se dělil o první místo s Deckertem

Závodníci NDR pod vedením nového trenéra Hans-Dieter Grellmanna potvrdili, že po loňské slabší sezóně se jim daří návrat do světové špičky. Vítězný Deckert měl příkladně vyrovnané skoky s patřičnou délkou i hodnocením stylových rozhodčích. Při kvalitním odrazu zvítězil v Innsbrucku společně s Bergerudem, byl druhý v Oberstdorfu a Garmisch-Partenkirchenu a jeho nejhorším umístěním bylo páté pořadí v Bischofshofenu. Zvítězil s náskokem 36 bodů(!) před Ruudem a po Intersportturné se ujal vedení ve Světovém poháru. Z čtyřčlenného družstva v první patnáctce se umístili ještě Ostwald na dvanáctém a Buse na 13. místě. Neuspěl pouze Freitag.

Rakušané po loňském triumfu — vítězství Neupera, druhé místo Koglera a šesté Wallnera — byli zklamáni. Měli neúspěšný začátek, když v Oberstdorfu jejich nejlepší závodník Kogler skončil až třináctý. Postupně se však zlepšili a v závěrečném závodě v Bischofshofenu stáli Neuper a Kogler již na stupni vítězů. Mají bohaté závodnické zkušenosti a na MS se s nimi musí počítat.

Největším překvapením byly výkony mladých reprezentantů NSR, kteří za dvě sezóny pod vedením trenéra Ewalda Roschera (vrátil se do vlasti po dlouholetém působení ve Svýcarsku) učinili velké pokroky. Christoph Schwarz, Bauer a Ernst se zařadili do světové špičky. Intersportturné začalo nečekaným vítězstvím osmičlenného finského juniorského mistra světa Matti Nykänena, kerý ještě ve druhém závodě byl pátý. V závěru již neměl tolik sil, ale i jedenácté pořadí (nejlepší z Finů) v celkové klasifikaci je úspěchem. Finští skokani patří mezi ty, kteří dovedou překvapit. Japonci se zatím neprosadili, nejlepší Akimoto skončil 32., Jagi pro zranění od druhého závodu nestartoval.

ZKLAMÁNÍ ČS. SKOKANŮ

Čs. skokanům se nepodařilo překonat dlouhodobou krizi. Mezi padesát nejlepších pro druhé kolo se ve všech závodech, ale většinou jen „s vousem“ probojoval Josef Samek. Čekalo

se jeho lepší umístění než 30. v soutěži, přestože je o šest pořadí lepší než loni. Vytyčený výkonnostní cíl alespoň jednou bodovat do Světového poháru se nezdařil. Nejbližší mu byl Ján Tanczos při zahájení v Oberstdorfu, kde skončil šestnáctý. Potom již jen v Ga-Pa se kvalifikoval do druhého kola a celkové pořadí v polovině startovního pole neodpovídá čs. tradici této lyžařské disciplíny. Mladý Miroslav Slušný jel na Intersportturné na zkušenou. V minulosti několikrát překvapil dlouhými skoky, v nejsilnější mezinárodní konkurenci Intersportturné se mu to nepodařilo. Velkým zklamáním byl výkon Františka Nováka, který ani jednou nepostoupil do druhého kola a skončil až 76. Je to velmi neradostná bilance před mistrovstvím světa. Lze si jen přát, aby se výkonnost čs. skokanů zlepšila v dalších lednových závodech.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

První závod 30. prosince 1981 v Oberstdorfu. 1. Matti Nykänen (Fin.) 241,4 (109 a 104,5), 2. Manfred Deckert (NDR) 239,3 (104 a 108), 3. Thomas Prosser (NSR) 233,2 (109 a 99), 4. Ylianttila (Fin.) 226,0 (103 a 99,5), 5. Schwarz (NSR) 225,4 (105 a 98,5), 6. Holmen-Jensen (Nor.) 223,2 (100,5 a 98,5), 7. Ulaga (Jug.) 220,9 (106 a 97,5), 8. Ostwald (NDR) 220,1 (101 a 103), 9. Ruud (Nor.) 219,6 (109,5 a 92), 10. Schwinghammer 219,5 (106 a 94) a Sätre (Nor.) 219,5 (98 a 102), 12. Nakacu (Jap.) 218,4 (102,5 a 96), 13. Kogler (Rak.) 218,1 (99 a 100), 14. Bremseth (Nor.) 217,2 (105 a 93), 15. Sumi (Svyc.) 216,8 (101 a 98,5), 16. Tanczos (CSSR) 215,5 (104 a 96), 17. Asphol (Nor.) 213,2 (107 a 91), 18. Schallert (Rak.) 212,3 (105 a 92), 19. Fischer (Maď.) 210,9 (101 a 97) a Černajev (SSSR) 210,9 (100 a 96). — 53. Samek 173,0 (103 a 77), 67. Slušný 91,0 (92,5), 82. F. Novák 81,0 (83).

Druhý závod 1. ledna 1982 v Garmisch-Partenkirchenu. 1. Roger Ruud 237,0 (100,5 a 99), 2. Manfred Deckert 236,6 (100,5 a 100,5), 3. Andreas Bauer (NSR) 232,4 (98,5 a 99,5), 4. Bergerud (Nor.) 232,0 (98,5 a 98,5), 5. Nykänen 228,2 (99 a 95), 6. Schwarz 227,5 (97,5 a 97), 7. Groyer (Rak.) 222,9 (98 a 94), 8. Asphol 222,4 (98,5 a 94,5), 9. Hansson (Nor.) 222,2 (96 a 94) a Neuper (Rak.) 222,2 (96 a 94), 11. Buse (NDR) 222,0 (96 a 94),

12. Kokkonen (Fin.) 221,1 (93,5 a 96), 13. Vettori (Rak.) 217,4 (94 a 96,5), 14. Mobekk (Nor.) 216,5 (96,5 a 93), 15. Steiert (NSR) 216,0 (94 a 95,5), 16. Pusenius (Fin.) 214,4 (94 a 94), 17. Ylianttila 212,7 (94 a 91), 18. Ostwald 211,9 (93 a 95), 19. Prokopenko (SSSR) 211,2 (93 a 93), 20. Samek 211,1 (94 a 92). — 34. Slušný 203,1 (93 a 90,5), 47. Tanczos 197,7 (91,5 a 88,5), 62. F. Novák 95,5 (88,5).

Třetí závod 3. ledna v Innsbrucku: 1. Per Bergerud 243,5 (103 a 101) a Manfred Deckert 243,5 (103 a 103,5), 3. Roger Ruud 243,2 (104,5 a 101,5), 4. Bauer 241,7 (104,5 a 98), 5. Buse 234,4 (104,5 a 98) a Groyer 234,4 (101 a 99), 7. Sätre 233,9 (103 a 97), 8. Neuper 233,3 (101,5 a 97), 9. Holmen-Jensen 231,9 (102 a 98), 10. Vettori 230,6 (101 a 97), 11. Schwarz 229,6 (101 a 97), 12. Kokkonen 225,3 (102,5 a 93,5), 13. Ernst (NSR) 224,3 (100,5 a 98), 14. Asphol 223,8 (103 a 93), 15. Puikkonen (Fin.) 221,5 (97 a 97), 16. Hansson 220,6 (94 a 99), 17. Bulau (Kan.) 219,6 (96 a 97), 18. Akimoto (Jap.) 218,9 (98 a 94,5), 19. Tuchscherer (Rak.) 216,6 (97,5 a 93), 20. Tepeš (Jug.) 216,1 (97 a 96). — 45. Samek 195,7 (90,5 a 89), 59. Slušný 95,7 (90), 65. F. Novák 91,7 (87,5), 67. Tanczos 88,2 (85).

Čtvrtý závod 6. ledna v Bischofshofenu: 1. Hubert Neuper 240,0 (103 a 102,5), 2. Halvor Asphol 238,4 (105,5 a 101), 3. Armin Kogler 237,8 (102 a 102,5), 4. Ber-

gerud 237,1 (104 a 100,5), 5. Deckert 232,0 (99,5 a 103,5), 6. Ostwald 227,4 (100,5 a 101), 7. Hirner (Rak.) 225,2 (100,5 a 98), a Holmen-Jensen 225,2 (97 a 101,5), 9. Bremseth 225,0 (102 a 98,5), 10. Buse 224,4 (102 a 97), 11. Ernst 223,0 (99 a 101,5), 12. Schwarz 222,0 (99 a 99), 13. Groyer 221,8 (101 a 94), 14. Bauer 221,5 (95 a 103), 15. Ylianttila 218,4 (94 a 100), 16. Tuchscherer 217,5 (100 a 93), 17. Tepeš 217,0 (100,5 a 95), 18. Bulau 215,3 (94,5 a 100,5), 19. Ruud 215,5 (96 a 97), 20. Hansson 215,1 (97 a 95). — 48. Samek 183,3 (91,5 a 83,5), 51. Slušný 91,9 (90), 73. Tanczos 85,1, 71. F. Novák 84,9 (85).

Konečné pořadí 30. ročníku Intersportturné: 1. Manfred Deckert 951,4, 2. Roger Ruud 915,4, 3. Per Bergerud 907,9, 4. Christoph Schwarz 904,5, 5. Hubert Neuper a Halvor Asphol oba 897,8, 7. Andreas Bauer 894,5, 8. Deg Holmen-Jensen 890,8, 9. Alfred Groyer 889,2, 10. Armin Kogler 879,7, 11. Nykänen 877,5, 12. Ostwald 877,0, 13. Buse 873,4, 14. Sätre 867,3, 15. Ylianttila 866,8, 16. Bremseth 866,3, 17. Hansson 858,1, 18. Ernst 837,1, 19. Tepeš 836,9, 20. Mobekk 834,3, 21. Puikkonen 834,0, 22. Rigoni (It.) 832,7, 23. Pusenius 832,0, 24. Bulau 831,9, 25. Sumi 827,2, 26. Waldvogel (NSR) 826,4, 27. Klausner (NSR) 822,8, 28. Steiert 795,4, 29. Steiner (Rak.) 793,9, 30. Samek 763,1. — 43. Tanczos 586,5, 56. Slušný 481,7, 76. F. Novák 351,1.

Čtyři světové poháry lyžařů

Po Světovém poháru mužů i žen ve sjezdových disciplínách a stejné soutěži skokanů, druhý lednový týden bojovali o první body Světového poháru také běžci a běžkyně. Pro čs. lyžařovny byly radostné výsledky běžkyň v prvním závodě SP v Klingenthalu, kde zvítězila v desítkě Květa Jeriová, Anna Pasiarová byla třetí, Blanka Paulů čtvrtá a ještě bodovala také Gabriela Svobodová na patnáctém místě.

Příjemným překvapením bylo velmi hodnotné třetí místo Olgy Charvátové v zahajovacím slalomu lednového pořadu Světového poháru žen ve sjezdových disciplínách v jugoslávském Mariboru za Švýcarkou Hessovou a Italkou Quariovou. Čs. skokanům se nepodařilo na 30. ročníku Intersportturné překonat dosavadní dlouhodobou krizi a žádný z nich v těchto závodech SP nebodoval.

Také lednový program Světového poháru ve sjezdových disciplínách byl narušen nepříznivým počasím a špatnými sněhovými podmínkami. Některé soutěže muselo být odřeknuto, neuskutečnily se také pro oblevu závody skokanů ve francouzském St. Nizier. Boje o body ve všech pěti Světových pohárech byly významnou prověrkou výkonnosti před mistrovstvím světa.

SP VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Muži

Obří slalom 9. ledna v Morzine (výškový rozdíl 370 m, v prvním kole 56, ve druhém 54 branek): 1. Stenmark (Švéd.) 2:34,04 (1:20,30 a 1:13,74), 2. P. Mahre (USA) 2:34,57 (1:20,78 a 1:13,79), 3. Giardelli (Luc.) 2:35,00 (1:21,33 a 1:13,67), 4. Zirov (SSSR) 2:35,39 (1:21,30 a 1:14,09), 5. Strolz (Rak.) 2:35,49 (1:21,06 a 1:14,43), 6. Jakobsson (Švéd.) 1:35,81 (1:21,98 a 1:13,83), 7. Lamotte (Fr.) 1:36,03, 8. Gaspoz (Švýc.) 1:36,18, 9. Jäger (Rak.) 1:36,56, 10. Fournier (Švýc.) 1:36,89, 11. Spiss (Rak.) 2:37,20, 12. Kuralt (Jug.) 2:37,35, 13. Julen (Švýc.) 2:37,40, 14. Skajem (Nor.) 2:37,67, 15. Cyganov (SSSR) 2:38,48. Čs. reprezentanti nestartovali.

Ženy

Slalom 3. ledna v Mariboru (výškový rozdíl 170 m, v prvním kole 52, ve druhém 53 branek): 1. Hessová (Švýc.) 97,58 (46,76 a 50,82), 2. Quariorová (It.) 93,43 (46,28 a 52,15), 3. Charvátová (ČSSR) 98,53 (47,03 a 51,50), 4. Pelenová (Fr.) 98,70 (45,82 a 52,88), 5. Cooperová (USA) 99,03 (46,91 a 52,12), 6. Ziniová 99,95 (47,20 a 52,75), 7. Macchiová (obě It.) 100,10, 8. Kinshoferová (NSR) 100,25, 9. Leskovšková (Jug.) 100,53, 10. Serratová (Fr.) 100,80, 11. Kronbichlerová (Rak.) 100,82, 12. Giurová (Švýc.) 101,17, 13. Ederová (Rak.) 101,27, 14. Nelsonová (USA) 101,79, 15. Riedlová (Rak.) 101,87. — 16. Mařasová 101,96, 25. Vlčková 106,20.

Obří slalom 8. ledna v Pfronten (výškový rozdíl 305 m, v prvním kole 43, ve druhém 45 branek): 1. I. Eppleová (NSR) 2:24,70 (1:13,99 a 1:10,71), 2. Hessová 2:25,81 (1:14,97 a 1:10,84), 3. M. Eppleová (NSR) 2:25,92 (1:14,58 a 1:11,34), 4. Konzettová (Licht.) 2:26,31 (1:15,14 a 1:11,17), 5. Haasová (Švýc.) 2:26,67 (1:14,01 a 1:12,66), 6. Hächerová (NSR) 2:27,14 (1:15,50 a 1:11,64), 7. P. Wenzelová (Licht.) 2:27,42, 8. Steinerová (Rak.) 2:27,59, 9. Haightová (Kan.) 2:28,15, 10. Pelenová 2:28,48, 11. Rochettiová (It.) 2:28,53, 12. Kirchlervá (Rak.) 2:28,58, 13. Nelsonová 2:28,79, 14. Gargová (NSR) 2:28,89, 15. Melanderová (Švéd.) 2:29,00. — 23. Charvátová 2:30,26, 25. Gantnerová-Soltýsová 2:30,29, 45. Medzihradská 2:32,16, 56. Vlčková 2:33,45.

SP BĚŽKYŇ

První závod 9. ledna v Klingenthalu — 10 km: 1. Jeriová (ČSSR) 33:59,3, 2. Pettersenová (Nor.) 34:05,7, 3. Pasiarová 34:47,7, 4. Paulů (obě ČSSR) 35:05,3, 5. Myrmlálová (Nor.) 35:07,0, 6. Tomáševičová (SSSR) 35:10,1, 7. Nybratenová

(Nor.) 35:17,1, 8. Shirley Firthová (Kan.) 35:17,5, 9. Andingová (NDR) 35:42,1, 10. Hyytiäinenová (Fin.) 35:48,1, 11. Jägerová (NSR) 35:48,7, 12. Nykkelmoová (Nor.) 35:51,0, 13. Lambergová (Švéd.) 35:54,9, 14. Penttiläová (Fin.) 35:55,5, 15. Svobodová (ČSSR) 35:59,2. — Umístění dalších čs. reprezentantek: 36. Klímková-Leskovjanská 37:10,2, 38. Svobodová 37:20,9, 60. Kapeňová, 87. Tomášková.

SP BĚŽČO

První závod 9. ledna v Reit im Winkel — 15 km: 1. Mikkelsplass 46:57,4, 2. Holte (oba Nor.) 47:07,1, 3. Wassberg (Švéd.) 47:09,1, 4. Teurajärvi (Fin.) 47:27,9, 5. Pierrat (Fr.) 47:42,2, 6. Kirvesniemi (Fin.) 47:47,1, 7. Aaland 47:56,0, 8. Bakken (oba Nor.) 48:13,6, 9. Soemskar 48:14,6, 10. Köhlberg a Ottosson (všichni Švéd.) oba 48:19,5, 12. Gullen 48:20,3, 13. Aunli (oba Nor.) 48:22,7, 14. Härkönen 48:25,4, 15. Karvonen (oba Fin.) 48:28,0. — 23. Šimon 48:48,7, 27. Beran 49:03,1, 31. Svanda 49:15,9, 33. Svub 49:17,8, 40. Bečvář 49:45,1.

SP SKOKANŮ

První závod 20. prosince 1981 v Cortině d'Ampezzo: 1. Ruud 242,0 (89 a 85), 2. Sätre (oba Nor.) 241,6 (87,5 a 85), 3. Akimoto (Jap.) 235,0 (84 a 85), 4. Vettori (Rak.) 231,4 (87,5 a 83), 5. Ylianttila (Fin.) 228,9 (84 a 84), 6. Steiner (Rak.) 227,5, 7. Rigoni (It.) 226,9, 8. Sumi (Švýc.) 223,6, 9. Groyer (Rak.) 223,5, 10. Bergerud (Nor.) 222,1, 11. Tomasi (It.) 221,7, 12. Neuper 221,4, 13. Kogler 219,4, 14. Schallert (všichni Rak.) 213,8, 15. Bremseth (Nor.) 213,8.

Výsledky dalších čtyř závodů — 30. ročníku Intersportturné jsou v článku „Deckert vítězem 30. ročníku Intersportturné“ na str. 2 a 3.

Šestý závod 15. ledna v Sapporu: 1. Bulau (Kan.) 229,2 (83 a 82,5), 2. Bergerud 228,8 (85 a 77), 3. Akimoto 225,4 (80,5 a 79,5), 4. Prosser (NSR) 221,0 (83,5 a 77,5), 5. Sätre 216,6 (79,5 a 77,5), 6. Groyer 215,1 (77,5 a 77), 7. Ruud 213,2 (79 a 76,5), 8. Bauer (NSR) 211,5 (84 a 74,5), 9. Neuper 204,6 (78 a 74), 10. Kogler 204,5 (79,5 a 71,5), 11. Vettori 204,3 (80 a 74), 12. Waldvogel (NSR) 204,0 (78 a 75,5), 13. Macuhaši (Jap.) 203,7 (79,5 a 73,5), 14. Nikari (Fin.) 203,4 (77,5 a 75), 15. Buse (NDR) 202,9 (78,5 a 74).

Američan Phil Mahre vede v 16. ročníku Světového poháru 1981–82 ve sjezdových disciplínách

Za splnění závěrů XVI. sjezdu KSČ

Šesté plenární zasedání výboru Svazu lyžování ČUV ČSTV zhodnotilo poslední roční činnost svazu a projednalo postup pro rozpracování závěrů XVI. sjezdu KSČ a jejich aplikaci v podmínkách Československého svazu tělesné výchovy, stanovenou 9. zasedáním ÚV ČSTV a 10. plénem ČUV ČSTV do podmínek činnosti svazu.

Významným úkolem 6. plenárního zasedání bylo zhodnocení úrovně výkonnostního lyžování z hlediska kvality, efektivity a hospodárnosti. Na základě kritického rozboru přijalo plénum závěry k zabezpečení dalšího intenzivního rozvoje výkonnostního lyžování při respektování ekonomických podmínek a možnosti naší společnosti. Pozoruhodnými výsledky se svaz mohl pochlubit při rozvoji masového lyžování. Soutěžení o odznak Lyžař ČSR je stále oblíbenější a každoročně ve všech krajích přibývají další stovky jeho nositelů. Veřejné lyžařské školy přispěly k nebývalému rozšíření výuky lyžování pro neorganizovanou veřejnost, zejména mládež. Stovky cvičitelů lyžařských oddílů se podílely na úspěšném průběhu lyžařských výcvikových zájezdů školní mládeže a výcviku rekreatantů ROH. Tisícové počty startujících v Jizerské padesátce, závodě družstev Po hřebenech Krkonoš, v Krušnohorské padesátce, Jabloneckém maratónu, Ve stoně Jizerské padesátky a Zlaté lyže Českomoravské vysočiny, v Pražské a dalších vložkách, jakož i stále přibývajícím počtem pionýrských lig jsou nejlepším dokladem zájmu o lyžování a znamenají stále větší nároky na jejich organizátory. V bohaté diskusi delegáti hovořili o svých zkušenostech se snahou přispět k úspěšnému zvládnutí náročných úkolů v dalším období.

V závěru plenárního zasedání VSL ČUV ČSTV schválilo usnesení, v němž ukládá předsednictvu svazu:

1. Dále rozvíjet výkonnostní lyžování, orientované především na ly-

žařsky talentovanou mládež a na kvalitu a účinnost tělovýchovného procesu;

— ustavit trenérské rady pro jednotlivé disciplíny a tím zajistit zkvalitnění organizátorské a řídicí práce na úseku tréninkového procesu, — zajistit, aby pro výběr závodníků do TSM byla důsledně aplikována všechna směrnice předepsaná kritéria a nerozhodovala jen výkonnost,

— projednat s ústřední správou Tělovýchovných zařízení ČO ČSTV možnost tréninku závodníků na vyhrazených sjezdových a slalomových tratích s předností jízdy na vlečích a lanovkách. Usílovat, aby i ostatní vlastníci a provozovatelé obdobných lyžařských zařízení poskytovali závodníkům stejné výhody,

— projednat s ústřední správou Tělovýchovných zařízení ČO ČSTV, aby podřízení provozovatelé tělovýchovných zařízení zajišťovali stálou údržbu běžeckých a sjezdových tratí, jakož i slalomových svahů v jejich péči.

2. Zdokonalovat systém a kvalitu soutěží v souladu s požadavkem plánovaného růstu úrovně výkonnosti;

— uvažovat při koncipování struktury lyžařských soutěží pro 3. stabilizační období o opětovném zavedení stoutěží oddílových družstev v nové podobě pro kategorie dorostu a dospělých, počet družstev omezit na výkonnostně nejvyšší oddílové kolektivy, mající optimální podmínky pro výchovu perspektiv-

ních závodníků, zaměřit tyto soutěže obsahem, počtem a skladbou účastníků tak, aby přispěly ke kvalitní výkonnostní konfrontaci a pozitivně ovlivnily kvalitu tréninkového procesu v lyžařských oddílech,

— zvyšovat kvalitu soutěží po stránce organizační, sportovní i bezpečnostní, racionálním uspořádáním zamezit dalšímu nárůstu finančních nákladů, vytvářet podmínky, aby v případě zvýšení nákladů se závodníci ve větší míře nežli dosud podíleli na jejich úhradě,

— projednat s předsednictvem VSL ÚV ČSTV pravidla pro stavbu sportovních kalendářů při respektování zásady postupovosti mezi přebornickými a mistrovskými závody jednotlivých úrovní, počínaje přebory jednot a konče mistrovstvím ČSSR.

Lyžařským oddílům, okresním a krajským (městským) VSL se ukládá: projednat ve výborech lyžařských oddílů, okresních a krajských (městských) výborech svazu závěry plenárního zasedání a rozpracovat je do podmínek lyžařských oddílů, okresních a krajských (městských) výborů svazu.

Lyžařským oddílům se ukládá: věnovat zvýšenou pozornost tréninkovému procesu mládeže dorostového věku a zabránit úbytku závodníků této věkové kategorie. —tr—

Lyžařské oddíly tělovýchovných jednot věnují stále větší péči výchově mládeže. Svědčí o tom i tento obrázek družstva přípravků lyžařského oddílu TJ Jasná při tréninku na Zahradkách

Účastníci zasedání komise mládeže FIS při prohlídce lyžařského stadiónu v Říčkách

FIS A MLÁDEŽ

V loňském prosincovém čísle Lyžařství jsme lyžařskou veřejnost informovali o setkání komise FIS pro otázky mládeže a dětí (KM-FIS) se zástupci organizačních výborů mezinárodních závodů dětí při oslavách 20. výročí Skiinterkritéria v Říčkách. Zaznamenali jsme zásadní postoj KM-FIS a jejich jednotlivých členů k závodění dětí ve sjezdových disciplínách. Tentokrát se chceme podrobněji zmínit o výsledcích pracovního jednání KM-FIS v Říčkách, dokumentující zvýšený zájem FIS o mládež. Zasedání rozhodlo o organizační podobě mezinárodních závodů mládeže, žactva a juniorů v závodní sezóně 1981—82.

ZACTVO

Úvodem k jednacímú bodu o žactvu přednesl předseda komise Herbert Pirchner informaci o častých, v poslední době se množících, ortopedických poškozeních u mládeže, zejména kolenních kloubů a vaziva. Provedená odborná šetření ukázala, že k uvedeným škodám dochází přetěžováním mládeže, především forzírovaným tréninkem jízdy v brankách. Ale také materiál, vázání a boty se na těchto poškozeních podílejí. John Shedden, člen předsednictva Britského lyžařského svazu a KM-FIS, se touto otázkou podrobně zabýval v listopadovém čísle Ski Survey (1981) a dochází k závěru, že množící se poškození kolenních kloubů u dětí ve věku do 13 let je způsobováno příliš intenzivním tréninkem slalomů, používáním delších lyží za účelem dosažení větších rychlostí a v neposlední řadě nežádoucím používáním vyššího a mnohem pevnějšího závodního obutí, užíli tomu bylo kdykoli v minulosti. Příliš pevná bota u technicky nevyspělého mladšího žáka nebo žákyně zavinuje, že námaha, která by měla být účelně rozložena na kotníky, kolena a kyčle se v nežádoucí míře přenáší na kolena a ta nadměrně zatěžuje.

K zabránění ortopedických poškození u žactva, zejména poškození kloubů a vaziva doporučuje KM-FIS:

- používat lehce nastavená bezpečnostní vázání,
- vyloučit závodní trénink a přednostně se věnovat technickému výcviku.

V závěru své úvodní informace poukázal H. Pirchner na speciální studii (prof. dr. E. G. Huber, Salcburk), zajímavou především pro pedagogy a trenéry pracující s mládeží, která srovnává z hlediska zdravotního a

psychologického žáka lyžařských sportovních škol se žáky normálních škol. Studie vyústuje v jednoznačné konstatování, že lyžování dětí do 10 let musí zůstat hrou a nesmí se stát povinností.

Závodní pravidla

• Věkové kategorie

V souladu s rozhodnutím kongresu FIS se mládež počínaje závodní sezónou 1981—82 rozděluje do těchto věkových kategorií:

- junioři a juniorky: 18 roků
- žáci a žákyně starší: 14 a 15 roků
- žáci a žákyně mladší: 12 a 13 roků

• Mezinárodní závody dětí

— účastnické kvoty: po dlouhé diskusi bylo stanoveno toto pravidlo: „k účasti na mezinárodních závodech dětí může být v obou věkových kategoriích (žactvo mladší a starší) pozváno maximálně po 10 účastnících. Z těchto 10 účastníků nemá být více jak 6 jednoho pohlaví“;

— kvota pořadatele: je zvykem, že pořádající svaz má dvojnásobnou účastnickou kvotu, tzn. 40 závodníků, přičemž závodníci tzv. druhé kvoty jsou losováni na konec startovní listiny. Ve výsledkových listinách se závodníci druhé kvoty uvádějí normálně. Při vyhodnocování družstev však se berou v úvahu jen výsledky závodníků prvního družstva. Dvojnásobná kvota nesmí být překračována, odpovídají TD;

— funkcionářský doprovod: 1 vedoucí a max. 3 trenéři;

— cestovní a pobytové výlohy: cestovní výlohy účastníků hradí jako dosud národní svazy; pobytové výlohy včetně výloh za lanovky, výtahy apod. hradí organizační výbor závodu;

— doba závodu: mezinárodní závod dětí by neměl trvat déle jak 4 dny. Mnoho národních svazů má obtíže se školskými správami pro přílišnou absenci dětí ze škol;

— losování: při losování byly dosud vytvářeny skupiny po 15 závodnících, s 1 závodníkem každého státu v 1 skupině; při menší účasti, například při účasti 6 států, je možno vytvářet skupiny po 12 závodnících (6 × 2 závodníků).

• Změny MSŘ

— obří slalom (čl. 1139.8 MSŘ): počet bran určuje výškový rozdíl (VR) tratě; 15 % VR = počet bran +/− 3 brány;

— slalom (čl. 1139.9 MSŘ): VR pro mladší a starší žactvo max. 130 m; počet bran pro žactvo mladší — min. 30, max. 40, pro žactvo starší — min. 40, max. 50. **Autor tratě je povinen stavět slalom plynule, bez technických obtíží. Do cíle má dojet nejen nejlepší, ale i nejslabší jezdec!**

• Kalendář

Byly sestaveny kalendáře mezinárodních závodů dětí pro sezónu 1982/1983 a 1983/1984.

JUNIOŘI A JUNIORKY

• Věková kategorie: posunem věkové kategorie staršího žactva na 15 roků, bude juniorská kategorie, počínaje sezónou 1981/82 zahrnovat 3 ročníky (16, 17 a 18 roků), tedy v sezóně 1981/82 ročníky narození 1964/65/66.

• Mistrovství světa juniorů (MSJ): rozhodnutím kongresu FIS (1981) budou místo dosavadních mistrovství Evropy juniorů ve sjezdových disciplínách pořádány MSJ. MSJ 1982 ve sjezdových disciplínách se koná ve dnech 27. 2.—7. 3. v Auronu (Fr.).

• Pravidla pro MSJ: na návrh KM-FIS schválilo předsednictvo FIS pravidla pro MSJ ve sjezdových disciplínách, která byla v Říčkách doplněna o některé detailní předpisy. Pravidla zásadního významu shrnujeme:

— MSJ budou, počínaje 1982, provedena každý rok, a to v době mezi 15. lednem a 15. březnem. Nejméně

tři roky dopředu pověřil předsednictvo FIS některý z národních svazů technickým uspořádáním mistrovství;

— MSJ musí být provedeno v 7 dnech (pondělí—neděle) s programem: slalom, obří slalom, sjezd odděleně pro juniory a juniorky. Vyhodnocuje se také trojkombinace;

— národní svazy nesmí vyslat více jak 14 účastníků — závodníků a z nich nikoli více jak 10 jednoho pohlaví. Ke startu je oprávněno max. 6 juniorů a 4 juniorky v každé disciplíně. Každý národní svaz může nahlásit a vyslat max. 4 funkcionáře (1 vedoucího a 3 trenéry). Kromě toho má národní svaz právo vyslat 1 lékaře a dalšího funkcionáře na vlastní náklady;

— maximální věk závodníka/závodnice je 18 roků, minimální věk je dokončený 15. rok věku. Rozhodujícím dnem pro určení věkové kategorie je 1. leden;

— pokud to je možné mají svazy vyslat pro každou disciplínu minimálně 2 juniorky s méně jak 80 FIS body a 3 juniory s méně jak 50 FIS-body;

— o juniorkách je nutno předložit lékařské osvědčení o pohlaví;

— závody se provádí podle MSŘ-FIS. FIS-body jsou přidělovány v souladu s předpisy komise FIS pro klasifikaci závodníků ve sjezdových dis-

ciplinách. Předsednictvo FIS vysílá oficiálního zástupce FIS. Na dodržení MSŘ dohlíží 2 TD-FIS (pro závody juniorek a závody juniorů);

— cestovné účastníků z místa bydliště do místa závodů a zpět hrají v plném rozsahu národní svazy;

— organizační výbor je povinen nabídnout zahraničním výpravám v rozsahu nahlášeného maximálního počtu účastníků ceny za ubytování a stravování, snížené minimálně o 50 % pod běžné ceny příslušného místa;

— cestovné a pobytové náklady obou TD a oficiálního zástupce FIS hrají organizační výbor;

— vítěz, druhý a třetí v každé disciplíně, jakož i v trojkombinaci, obdrží mistrovské medaile FIS ve zlatě, stříbře a bronz. Medaile zajistí a platí FIS.

Každý ze čtyř prvních závodnic a šesti prvních závodníků v každé disciplíně, jakož i v trojkombinaci obdrží cenu. Tyto ceny, případně diplomy, obstará a zaplatí pořadatel.

Pravidla pro MSJ ve sjezdových disciplínách obsahují celou řadu dalších detailních předpisů. Ve všech otázkách, které pravidla neřeší, platí MSŘ.

Rozhodnutí 33. kongresu FIS o nových věkových kategoriích mládeže pro oblast mezinárodních závodů není opatřením ryze formálním. Jeho smys-

lem je skloubit všechny principy tělesného i duševního zatěžování mladého lyžaře, aby nedocházelo k narušení dlouhodobého procesu vývoje organismu, vyvolaném snahou po sportovním růstu za každou cenu.

Opatření federace proto nelze nechat nepovšimnuté ani pro oblast závodění doma. Trenérsko-metodický pohled federálního svazu na předmětnou problematiku má již velice konkrétní podobu, jak bylo koncem listopadu 1981 konstatováno na semináři TD v Bratislavě.

Konkrétní představu o přizpůsobení se předpisům federace lze shrnout takto:

— posunout věk pro přípravu žactva (přípravka) k horní hranici tzv. mladšího školního věku, tj. 10 roků;

— rozdělit žactvo jako dosud do dvou věkových kategorií, žactvo mladší 11—13 roků, žactvo starší 14—15 roků;

— rozdělit dorost jako dosud do dvou věkových kategorií, dorost mladší 16—17 roků, dorost starší 18 roků.

Z legislativního hlediska je pro realizaci uvedených změn tč. příznivá doba, připravuje se novelizace Směrnice pro závodění mládeže z roku 1979.

Informace o přetěžování fyzických a duševních sil mládeže, zejména mladšího žactva, přednesená v Říčkách předsedou KM-FIS Hubertem Pirschnerem, zazněla jako vážné varování. Náplň pohybového tréninku musí odpovídat stupni vývoje mladého lyžaře. Posuzovat tyto otázky a řešit případné problémy patří do výhradní kompetence kvalifikovaných odborníků.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

KVĚTA JERIOVÁ královnou bílé stopy 1981

Zasloužilá mistryně sportu Květa Jeriová (RH Jablonec) byla zvolena Královnou bílé stopy 1981 v anketě čs. sportovních novinářů a výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV.

Jeriová v uplynulé sezóně potvrdila, že je naší nejlepší běžkyně současné doby. Obsadila třetí místo v konečné klasifikaci Světového poháru 1980—81. Zvítězila v testovacím závodě žen na 5 km pro mistrovství světa 1982 v Oslo, byla druhá v závodě

Světového poháru na 20 km ve Falunu, třetí na 5 km SP ve francouzském La Bresse a na 10 km ve finálovém závodě SP v kanadském Whitehorse.

Druhá skončila Jana Gantnerová-Soltýsová, která se může pochlubit prvním vítězstvím čs. lyžařky ve sjezdu Světového poháru v Altemarktu. Vážné zranění a operace ji vyřadily z možnosti zasáhnout do bojů o přední místa v této soutěži. Olga Charvátová (TJ Gottwaldov) v celkové klasifikaci Světového poháru ve sjezdových disciplínách obsadila 15. místo a měla velmi úspěšný závěr sezóny.

Pořadí v anketě: 1. Květa Jeriová (RH Jablonec) 234 b., 2. Jana Gantnerová-Soltýsová (Slavia UK Bratislava) 200, 3. Olga Charvátová (TJ Gottwaldov) 75, 4. Blanka Paulů (VŠ Praha) 33, 5. Miloš Bečvář (Dukla Liberec) 24, 6. Anna Pasiarová (ČH Štrbské Pleso) 20, 7. Bohumír Zeman (PF Hradec Králové) 16, 8. Jiří Beran (Dukla Liberec) 12, 9. Jiří Parma (MEZ Frenštát pod Radh.) 8, 10. Dagmar Švubová (RH Jablonec) a František Šimon (Dukla Liberec) oba 7, 12. Ivan Pacák (Jasná Liptovský Mikuláš) a Josef Samek (Dukla Liberec) oba 3, 14. Leoš Škoda (Dukla Liberec) 2, 15. Gabriela Svobodová (RH Jablonec) a Robert Žallman (Dukla Banská Bystrica) oba 1 b.

Novináři, trenéři a funkcionáři zřídili do ankety 16 předních čs. lyžařů a lyžařek.

Životní jubilea

V posledních týdnech loňského roku a v prvních letošního oslavila řada lyžařských pracovníků významná životní jubilea. Dlouholetý činovník Svazu lyžování na zdravotnickém úseku a člen redakční rady Lyžařství MUDr. František Mach, úspěšný čs. reprezentant v běhu, účastník ZOH 1948 a uznávaný pedagog Jaroslav Kadavý a vzorný rozhodčí Ján Uher, který se zasloužil o úspěšné školení rozhodčích na Slovensku, v plné svěžesti se dožili sedmdesátin.

Dva vzorní trenéři Ladislav Matějka a František Kovář v závěru loňského roku oslavili ve Strakonických šedesátin, přední brněnský lyžařský pracovník a vzorný cvičitel doc. ing. Jaroslav Balátě padesátiny.

Všem přejeme hodně zdraví a sílu do další práce pro rozvoj čs. lyžování.
Redakce

K přípravě na vrcholné soutěže

Smyslem sportovní činnosti je dosažení vrcholné sportovní výkonnosti na nejdůležitějších světových soutěžích. Olympijské hry a mistrovství světa se tak stávají konfrontací tréninkových, ale i politických a ekonomických systémů, individuálních schopností sportovců a realizačních týmů.

Tomuto systému (včetně časového uspořádání) jsou proto podřízeny všechny aspekty přípravy. Protože jde o mimořádně závažné problémy, vracíme se k této problematice přesto, že byla dílčím způsobem z různých hledisek již rozebrána.

Podat individuálně nejlepší sportovní výkon na vrcholné světové soutěži je snem každého sportovce. K tomuto cíli zaměřuje svoji činnost. Existují však rozdíly ve schopnostech, podmínkách, ale i realizaci postupných cílů a proto se uskutečnění těchto snů daří jen několika málo jednotlivcům.

Proto existuje systém přípravy na vrcholné soutěže a o některých aspektech bychom se chtěli v tomto příspěvku zmínit. Úvodem bychom rádi připomněli, že **vrcholná sportovní výkonnost je záležitostí čistě individuální, že vrcholných sportovních výkonů je možno dosahovat na základě odpovídající přípravy a v optimálním věku.** Z tohoto hlediska je příprava dětí a mládeže „několikaletým přípravným obdobím“ (pochopitelně včetně soutěží) na hlavní období vrcholné sportovní výkonnosti.

To je neobyčejně závažné především z hlediska obsahu přípravy mládeže, dále její intenzity a pochopitelně periodizace. **Je proti smyslu vytčených cílů (toto opakujeme při každé vhodné příležitosti) používat v přípravě dětí a mládeže speciální tréninkové prostředky a vysokou intenzitu zatížení.** Protože jediné zde musíme hledat odpověď na vysokou sportovní výkonnost žactva, průměrnou v dorostu a velmi průměrnou v dospělém věku (až na malé výjimky, kterým se podařilo tyto bariéry překonat). Prakticky nevyčísitelné jsou škody způsobené těmi, kteří vedou mladé sjezdáře jen a jen do slalomových branek bez rozvíjení volné jízdy, mladé skokany na můstky bez dostatečné přípravy a jen skáčou, mladé běžce do stopy v honbě za kilometry a časem.

Pokud se nám nepodaří tuto situaci změnit, pak se do světové špičky proboují jen ti, kterým se podařilo vymknout se tomuto „omezenému systému“ a to je velice málo a je to krajně neekonomické.

Nyní však k danému tématu, tzn. k přípravě na vrcholné soutěže. Pomineme-li ostatní aspekty, pak **je možno konstatovat, že pro úspěšné zvládnutí vrcholného závodu (tím ale může být i přebor nebo mistrovství republiky, mistrovství světa juniorů, soutěže Družba socialistických zemí), nejen mistrovství světa dospělých či olympijské hry, je rozhodující především úroveň sportovní připravenosti, stabilita sportovní výkonnosti a z ní vyplývající sebevědomí, motivace, vědomí významu soutěže (tedy psychická pohoda).** Dále pak hraje důležitou roli **závodní zkušenost.**

To vlastně znamená účast na optimálním počtu soutěží — to je vysoce individuální záležitost. Zpravidla se doporučuje během roku účast na třech až čtyřech hlavních soutěžích, které mají často kvalifikační či ověřující charakter. V každém případě je chybou příliš mnoho kvalifikačních závodů. Absolutní počet soutěží závisí jednak na specifických požadavcích sportovního odvětví, individualitě sportovce, jeho zatěžovatelnosti a pochopitelně i věku.

V rychlostních a rychlostně silových sportovních odvětvích je hustota soutěží větší — dvě i více za týden, u sportovních disciplín, které mají vysoké požadavky na vytrvalost a vytrvalostní sílu (a vyvolávají velkou spotřebu energie) se osvědčují týdenní až čtrnáctidenní intervaly. Důležitým, možno říci rozhodujícím činitelem jsou zde individuální zvláštnosti a schopnost adaptace.

Existují sportovci, u kterých hustota soutěží převyšuje obvyklý průměr, např. počet turnajů Lendla v loňském roce, plavec Stock startoval v průběhu 16 dnů čtrnáctkrát, ale i Světový pohár ve sjezdových disciplínách či skoku. Dokonce i ve vytrvalostních disciplínách jsou podobné případy — Ron Clarke startoval v průběhu 56 dnů 21krát, E. Mäntyranta během 30 dnů rovněž 21krát a podobně. Příklady by se našlo mnohem víc. Je však sí třeba naprosto jednoznačně uvědomit, že takové množství sou-

těží je možné absolvovat jen po mnohaleté přípravě a mimořádné zatěžovatelnosti sportovce.

Rádi bychom uvedli, že závody a soutěže jako prostředek rozvoje sportovní výkonnosti mají svůj význam jediné tehdy, má-li sportovec k úspěšné účasti momentálně všechny potřebné předpoklady — tzn. fyzické, psychické, technické i taktické. Ruku na srdce, vážení trenéři i sportovci, zpytujte svědomí a zvažujte pečlivě soutěžní kalendář i způsob přípravy a účast na soutěžích. Ano, namítnete, že je vytvořen systém soutěží, kvalifikací, Československý pohár, celostátní kvalifikační žebříček a že neúčast, vynechání má za následek ztracený postup, zhoršení pořadí, proto předčasně požadujete povolení střídavého startu, ostaršení atd.

na POMOC trenérům A cvičitelům

Nejde-li však všechno skutečně podle potřeby (a to jde málokdy), pak je již zde jedna (přesně řečeno druhá) z příčin stagnace sportovní výkonnosti československých lyžařů ve všech disciplínách. Časté závody v takovém případě, spojené s tělesnou, ale především psychickou námahou a cestováním **nutně vedou ke snížení trénovanosti.**

Závod by měl být pro sportovce stimulem. Na všech úrovních a za všech okolností. Sportovec musí jasně vědět jaký osobní i společenský význam závod má a čeho se má dosáhnout. K tomu se musí také připravovat včetně poznání prostředí, podmínek, zvláštností tratí i meteorologických podmínek i profilu můstku apod.

Zde je **neobyčejně důležité dlouhodobě regulovat a ovlivňovat psychický stav a jeho optimalizaci.** Závažná je i **výchova k samostatnosti,** aby si sportovec dokázal poradit sám. **Velmi důležité je zde sebevědomí, které vyplývá z přesvědčení, že trénoval dobře, dosáhl výkonnosti, která ho opravňuje k účasti a je předpokladem očekávaného výsledku.** Musí však dokázat plně se soustředit, **nepodceňovat soupeře a mobilizovat všechny svoje síly.** To je ovšem odvislé od motivace. Ta se stává velmi důležitou. V žádném případě však neprospívá připouštět si delší dobu starosti o výsledek závodu. Ta má spíše negativní důsledky.

Rovněž **bezprostřední příprava ke startu je ovlivněna úrovní připravenosti, stavem aktuální výkonnosti** (tzn. sportovec je na vrcholu sportovní formy, je v útlumu, či na vzestupu), dále pak předstartovní horečkou (rozcvičují se klidněji), či apatií (rozcvičují se důkladně a intenzivně).

Z uvedených poznatků jednoznačně vyplývá, že **příprava na vrcholné soutěže je bezprostředně před nimi záležitostí vysloveně individuální.**

Přesto však platí určité zásady:

- náplň posledních mikrocyklů by mělo umožňovat plné zotavení sportovce,
 - přípravné soutěže musí nezbytně přispívat k růstu a zpevnění sportovní výkonnosti a nesmí dojít k předčasnému odčerpání fyzických a psychických sil,
 - protože po úspěšné kvalifikaci dochází zpravidla ke snížení motivace a soustředění, musíme se snažit o opětovné vystupňování zájmu.
- Rozhodující pro konečný úspěch je plnohodnotná spolupráce trenéra a realizačního týmu se sportovcem a uplatnění individuálního přístupu. Ten se může projevit zejména:
- dochází-li ke stoupající tendenci výkonnosti a existují-li rezervy v zatěžovatelnosti sportovce, pak pokračujeme v charakteru přípravy dále, nejsou-li rezervy v další zatěžovatelnosti, musíme nutně změnit charakter tréninku, zmenšit objem speciálních prostředků a „přibrzdit“ růst speciální výkonnosti,
 - jestliže v důsledku soutěží byl objem zatížení poměrně nízký, ale relativní intenzita zatížení vysoká (a pro-

to nedošlo k dalšímu růstu sportovní výkonnosti), snížíme rovněž podíl speciálních prostředků,

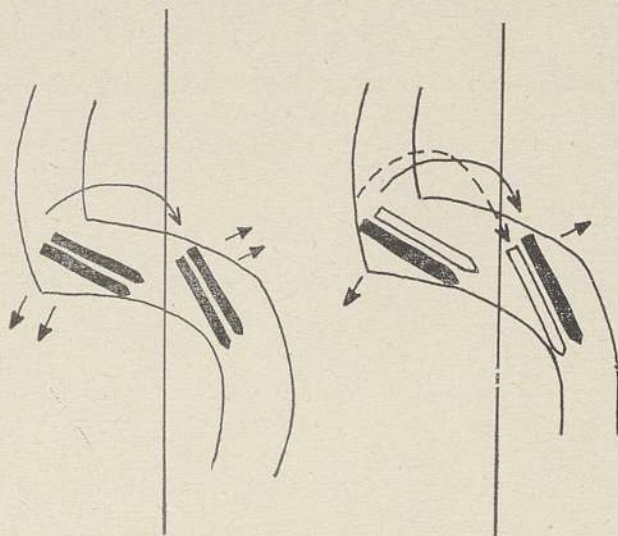
- velmi delikátní je situace, kdy přes veškerou snahu, kvalitní trénink se výsledky nedostávají. Je-li sportovec zdravotně v pořádku, trénuje-li delší dobu, pak může pomoci jen **náhlé a zcela mimořádné zvýšené zatížení**, tzn. aktivizaci objemu nebo intenzity,
- v případě skutečnosti, kdy došlo k evidentnímu přetížení (zvláště šlo-li o vysoké tréninkové dávky), **musíme nejprve snížit intenzitu a potom objem tréninku**. Důležité je zařadit dny zotavení bez přerušení tréninku. Navázat obecnými tréninkovými prostředky a velmi opatrně a postupně zvyšovat intenzitu.

Tento příspěvek přesto, že neobsáhl problematiku v plné šíři a potřebné hloubce, jsme zařadili především proto, že za jeden z hlavních úkolů pro sezónu 1981—82 jsme si stanovili úkol — zaměřit sportovní přípravu na všech úrovních sportovní výkonnosti na odpovídající vrcholy — přebor a mistrovství ČSSR, Družbu, MSJ a MS — chceme se přesvědčit a dokázat, že na mistrovství světa 1983 v letech na lyžích a ZOH 1984 a další soutěže se dokážeme plánovitě připravit. Z hlediska celého našeho lyžování jsou to velmi zásadní úkoly.

PhDr. JAROSLAV POTMĚSIL
ústřední trenér a předseda vrcholové komise
VSL ÚV ČSTV

K vývoji techniky zatáčení

Vývoj techniky zatáčení na lyžích v posledních zhruba dvaceti letech můžeme zjednodušeně charakterizovat — od techniky rotačního nebo protirotačního „bloku“ k technice „rozdělení práce dolních končetin“, od oblouků s využitím zahrnutí a odrazu z hran k obloukům s plynulou změnou polohy lyží a těla.

Obr. č. 1. Schematické znázornění oblasti napojovaných oblouků — ukončení jednoho a zahájení dalšího oblouku. Vývojové stadium techniky „bloků“ — rotačního a protirotačního. — Obr. č. 2. Schematické znázornění oblasti napojování oblouků — ukončení jednoho a zahájení dalšího oblouku. Vývojové stadium techniky charakteristické rozdělenou a nezávislou prací dolních končetin.

Domníváme se, že při hodnocení vývoje techniky v uplynulém zhruba dvacetiletém období je třeba si všimnout především změny v pohybech dolních končetin, poloze pánve a držení trupu, v pohybech těžiště ve všech třech směrech v závislosti na jednotlivých fázích oblouků a konečně změny v časových a prostorových charakteristikách některých druhů oblouků.

Uvedené změny je možno určitým způsobem časově ohraničit podle charakteristické pohybové činnosti, která se výrazněji projevovává v určitém období.

Za vrchol a současně také konec dalšího rozvoje techniky společných pohybů dolních končetin (techniky „bloků“ — rotačního a protirotačního) můžeme označit období okolo roku 1960. Tato technika byla charakteristická tím, že při překonávání spádnice při ukončování jednoho a zahajování následujícího oblouku docházelo k poměrně intenzivnímu zahrnutí a odrazu z hran, lyže se pohybovaly společně přes spádnici výrazně odlehčené, často vzduchem (obr. 1).

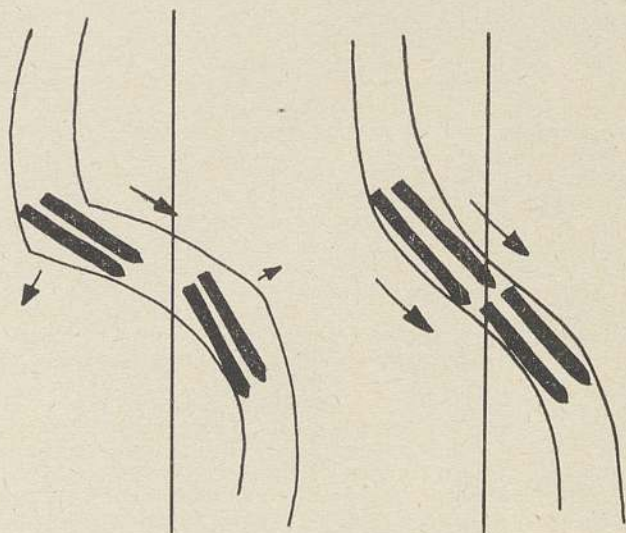
V tomto období dochází ke změnám v technice jízdy, jejichž představitelem byl vynikající rakouský slalomář Josef Stiegler, který dospěl k uplatnění odlišného způsobu napojování oblouků s využitím nezávislých pohybů nohou, na základě rozdělené práce dolních končetin. Nezávislé pohyby jedné nohy na druhé se nejvíce projevují právě v oblasti napojování oblouků (ukončení jednoho, zahájení následujícího — obr. 2).

Zahrnutí a odraz z hran se potom prováděl výrazně nad vnější zatíženou lyží, vnitřní odlehčená se přenášela vzduchem dopředu a do směru následujícího oblouku.

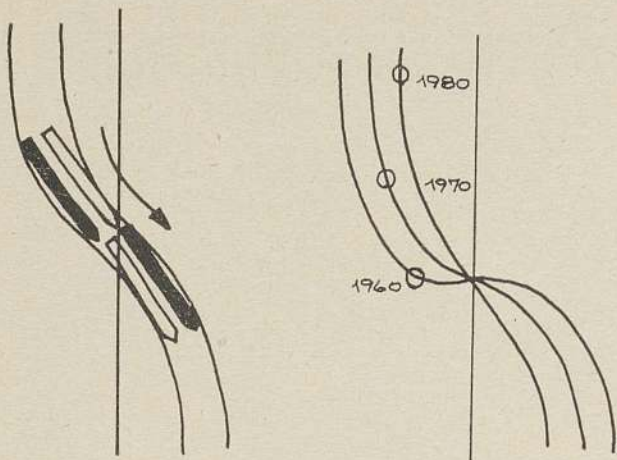
V dalším období (okolo roku 1964) můžeme označit francouzského sjezdaře Killyho za reprezentanta techniky, z níž vyšla technika „vyrovňavacích“ a „S“ oblouků. Charakteristické bylo celkové snížení postoje, snaha o stálý styk lyží se sněhem, zvětšení pohybového rozsahu dolních končetin ve směru předozadním a bočním. V neposlední řadě pak potlačení intenzity zahrnutí a odrazu z hran při ukončování oblouků (obr. 3).

V období okolo roku 1970 dochází ke zvýšení zadní části sjezdových bot, vznikají „opěrky“. Tato změna ve tvaru sjezdových bot se značně podílí na dalším vývoji techniky zatáčení. Za typického představitele tohoto období můžeme označit francouzského slalomáře Patricka Russela. Technika je charakteristická aplikací techniky vyrovnávacích oblouků (avalement) do podmínek zavřených slalomových oblouků na plochem terénu (bez nerovností) na větších sklonech svahu — vznikají vystřelované oblouky. Snahou bylo urychlit přechod z jednoho oblouku do druhého „jet“ pohybem, posunutím dolních končetin pod tělem směrem dopředu a potom do směru následujícího oblouku. Prakticky zaniká využití zahrnutí a odrazu z hran v pojetí, jak bylo předtím využíváno v převážné většině používaných oblouků (obr. 4).

Nadále zůstává zachován snížený postoj a zvětšený rozsah dolních končetin ve směru předozadním a bočním. Pohyb těžiště je plynulejší ve všech fázích oblouků, trvá snaha po zachování styku lyží se sněhem.

Obr. č. 3. Schematické znázornění oblasti napojování oblouků — ukončení jednoho a zahájení dalšího oblouku. Vývojové stadium techniky charakteristické realizací „vyrovňavacích“ a „S“ oblouků. — Obr. č. 4. Schematické znázornění oblasti napojovaných oblouků — ukončení jednoho a zahájení dalšího oblouku. Vývojové stadium charakteristické aplikací vyrovnávacích oblouků do podmínek zavřených slalomových oblouků na plochem terénu (bez nerovností) na větších sklonech svahu.

Obr. č. 5. Schematické znázornění oblasti napojovaných oblouků — ukončení jednoho a zahájení dalšího oblouku. Vývojové stadium techniky charakteristické zvětšením pohybového rozsahu dolních končetin vertikálním směrem dochází k celkovému zvýšení postoje, oblouky se zbavují snížení ve fázi ukončení oblouků — při ukončování oblouků se již nepoužívá zahranění ani odrazu z hran ve většině realizovaných oblouků. Zvýraznění rozdělené a odlišné práce dolních končetin v oblasti napojovaných oblouků. — Obr. č. 7. Schematické znázornění průběhu těžiště s vazbou jeho vzdálenosti od spádnice a bodem, kdy je těžiště těla nejnižší. Z hlediska vývoje techniky je nutné zdůraznit posun bodu, kdy je těžiště nejnižší — od spádnice zhruba do poloviny oblouku.

Italského slalomáře Gustavo Thöniho (zhruba okolo roku 1974) můžeme označit jako představitele těch sjezdářů, kteří se snažili spojit všechny dosavadní progresivní prvky, které se na vývoji techniky v předcházejícím období podílely (rozdělená práce nohou, pohyby těžiště ve všech směrech apod.). Dokázal skloubit pokrokové rysy techniky používané v minulosti Stieglerem, Killym i Russelem (obr. 5).

Dochází ke zvětšení pohybového rozsahu dolních končetin vertikálním směrem, k celkovému zvýšení postoje, oblouky se zbavují snížení ve fázi ukončení, které vyplývalo v minulosti z využívání zahranění a odrazu z hran. Bod, kdy je v průběhu oblouku těžiště těla nejnižší se přesouvá z fáze ukončení oblouku do fáze vedení, při ukončování oblouku dochází k narovnávání dolních končetin. Přestává platit, že lyžař je nejnižší při ukončení oblouku. Při ukončování se již nepoužívá zahranění ani odrazu z hran ve většině realizovaných oblouků.

Jako další pokrok můžeme označit v tomto období snahu po využití výjezdu na vnitřní lyži z oblouků v obřím slalomu (ukončení oblouku na vnitřní lyži), vedené snahou po zrychlení jízdy v oblasti přechodu přes spádnicí. Přesto je dominantní pohyb především nad vnější zatíženou lyží, po vnitřní lyži jede lyžař jen nepatrný okamžik ve fázi ukončení oblouku.

V průběhu dalšího vývoje techniky zatáčení (zhruba okolo roku 1977) dochází postupně k využívání progresivních prvků techniky oblouků pro obří slalom v podmínkách slalomových oblouků. Švédský slalomář Ingemar Stenmark je pokračovatelem cesty, která vychází ze snahy po využití techniky obřího slalomu v podmínkách časově a prostorově omezenějších — v podmínkách slalomových oblouků. To se již dostáváme do období posledních několika let, kdy lze pozorovat určité zvýšení postoje (menší předklon trupu), snahu po co nejplynulejším přechodu z jednoho oblouku do druhého s minimálním smýkáním lyží stranou, snahu po plynulém zatěžování lyží ve všech fázích oblouků. Dochází k dalšímu posunu bodu, kdy je těžiště lyžaře nejnižší; zhruba do poloviny oblouku (obr. 6 a 7). Je snaha co nejvíce zkrátit časový úsek mezi ukončením jednoho a zahájením dalšího oblouku, urychlit přechod přes spádnicí a provést jej s minimální časovou ztrátou.

Charakterizovat techniku uplynulé sezóny není snadné, neboť změny, ke kterým došlo se snadněji dají posoudit teprve s delším časovým odstupem. Navíc se domníváme,

že k zásadním změnám v poslední době nedochází, jedná se spíše o zvyšování kvality zúčastněných pohybových dovedností. Snad můžeme říci, že trvá trend využívání (jakýsi transfer) pohybů, které se podařilo zvládnout v podmínkách obřího slalomu do podmínek oblouků slalomových, kde je to s ohledem na kratší čas a menší prostor samozřejmě náročnější. Zůstává snaha po plynulém zatěžování lyží ve všech fázích oblouků, po plynulém pohybu těla sjezdáře, snaha provádět pohyby nenásilné a citlivé.

Podmínkou je i nadále zachování styku lyží se sněhem, dochází k optimálnímu využití technické dokonalosti výzbroje a výstroje. Vývoj techniky ovlivňuje vývoj vybavení a ten se podílí na vývoji techniky.

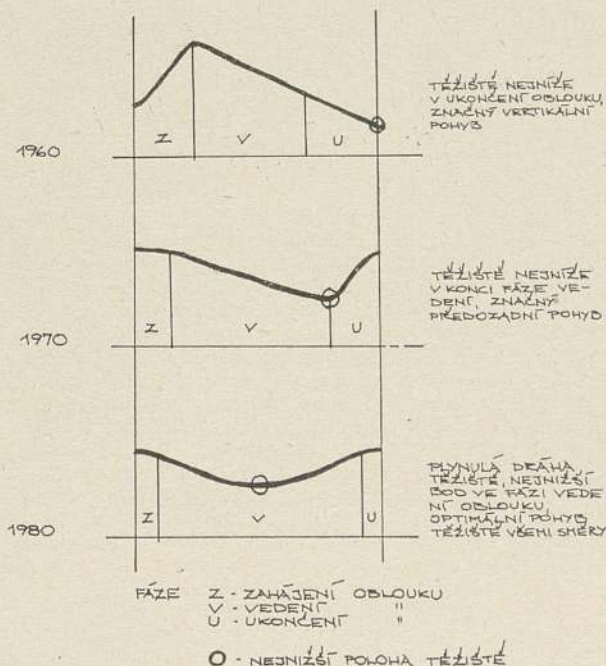
S uvedenou snahou po nenásilném a citlivém pohybu sjezdáře v obloucích souvisí úzce umění optimalizace vynakládaného svalového úsilí. Současný projev sjezdáře je charakteristický plynulou změnou polohy lyží a těla. Rozhodující zůstává i nadále vyvážené postavení těla sjezdáře nad vnější zatíženou lyží za všech okolností (tedy jak ve všech fázích oblouků, tak i z hlediska traťových a sněhových podmínek).

Z předložené úvahy vyplývá, že v uplynulých zhruba dvaceti letech došlo ve vývoji techniky zatáčení ke změnám především:

- v pohybech dolních končetin ve všech třech směrech (někdy převládá směr předozadní, jindy vertikální),
- v časovém podílu jednotlivých pohybových fází na celkovém časovém úseku, ve kterém se oblouky realizují,
- v průběhu pohybu těžiště v závislosti na jednotlivých fázích oblouku (posun bodu, kdy je těžiště nejnižší postupně až do fáze vedení ve většině používaných oblouků),
- v charakteristice pohybové činnosti u jednotlivých druhů napojených oblouků,
- v celkovém postoji a v jednotlivých polohách pánve a trupu.

V přehledu vývoje techniky jsme se pokusili postihnout některé změny, ke kterým ve vývoji vrcholné závodní techniky došlo v poslední době a vytypovat rozhodující období, ve kterých k uvedeným změnám docházelo. Proces vývoje techniky je samozřejmě kontinuální a proto je časové vymezení velmi obtížné a z toho důvodu uváděno pouze pro hrubou orientaci.

PhDr. MILOŠ PŘÍBRAMSKÝ a JAN MARŠÍK

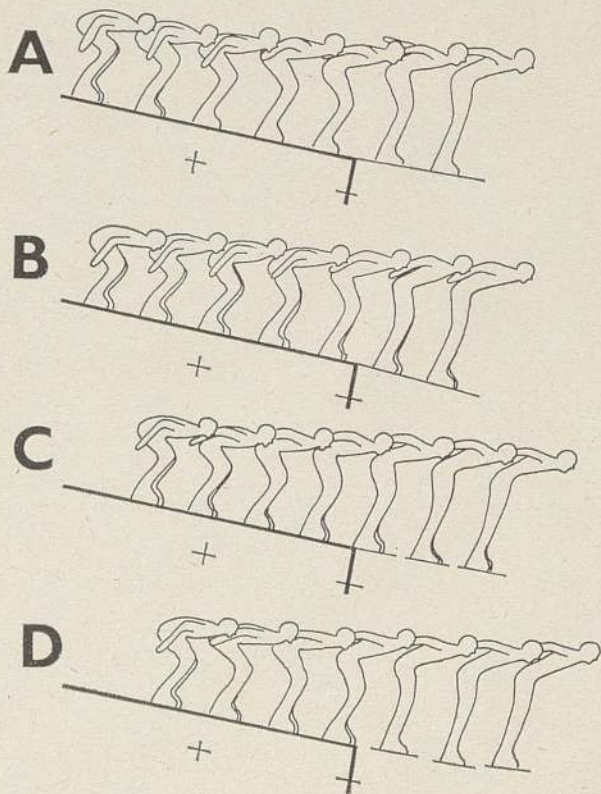

Obr. č. 6. Schematické znázornění změn průběhu těžiště v jednotlivých pohybových fázích napojovaných oblouků z hlediska vývojových stadií zdokonalování techniky zatáčení na lyžích.

Jak se odráží Armin Kogler

Na mezinárodních závodech v Oberwiesenthalu (NDR) ve dnech 28. a 29. 3. 1981 startoval vítěz Světového poháru ve skoku na lyžích 1981—82 Armin Kogler. Jeho vystoupení bylo úspěšné i v závěru sezóny, kdy v prvním závodě zvítězil a ve druhém obsadil 2. místo. Ve svém příspěvku hodláme ve formě kinogramů poskytnout vizuální představu o odrazu tohoto závodníka a upozornit na charakteristické rysy jeho pojetí odrazu. V dalších dvou následujících článcích se zaměříme na rozbor odrazů čs. skokanů, kteří se zúčastnili stejných závodů.

Série čtyř odrazů v soutěžních pokusech Koglera je uvedena na obr. 1 a základní informace o sledovaných skocích v tabulce 1. Kinogramy byly zhotoveny z filmových záznamů odrazové fáze skoku (frekvence kamery 90 obr. s⁻¹, v kinogramu je zakreslena poloha na každém 2. obrazu). Z tabulky 1 vyplývá, že závodník dosáhl ve všech čtyřech skocích vysoké úrovně nájezdové fáze skoku. Hodnoty veličiny T_{NR} se pohybují v rozmezí 59, 45 až 67, což značí vysokou nájezdovou rychlost.

Při pohledu na zaznamenávané odrazy je na první pohled nápadná vysoká standardnost provedení pohybu ve všech případech. Pohyb závodníka na jednotlivých kinogramech je v zásadních rysech naprosto shodný, odlišnosti nalezneme pouze v detailech. Koglerovo pojetí odrazu lze charakterizovat následujícími znaky:

1. Práci trupu při odrazu je možno považovat za „ideální“. Ve všech fázích odrazu má závodník optimální polohu trupu, která v maximální míře respektuje aerodynamické hledisko odrazu. Pod pojmem **optimální** rozumíme polohu, kdy trup není „zavřený“ (úhel mezi směrem pohybu a trupem je malý) ani „otevřený“ (úhel mezi směrem pohybu a trupem je velký). Optimální poloha trupu umožňuje jednak minimalizovat ztrátu rychlosti získané v nájezdové fázi skoku, jednak realizovat dostatečnou úroveň razance odrazu ve vertikálním směru.
2. Velmi rychlý pohyb dolních končetin ve smyslu vertikálního odrazu, kulminující v rozhodující fázi v posledních 2—2,5 m odraziště. Práce nohou velmi dobře koresponduje s polohou trupu a na hraně stolu se Kogler nachází v poloze, která vytváří dobré předpoklady k plynulému přechodu do letové fáze.
3. Třetím důležitým znakem je vysoká kvalita práce paží. Pohyb paží začíná z mírného pokrčení v loketním klou-

bu a je přesně sladěn s pohyby dolních končetin a trupu. Paže začínají pracovat ve vzdálenosti kolem 2 m od hrany odraziště a pohyb kulminuje přesně na hraně, kde jsou paže téměř rovnoběžné s rovinou odraziště [tato varianta respektuje všechny biomechanické principy platné pro zařazení paží do odrazu]. Důležitá je další fáze v pohybu paží za hranou odraziště. Paže již nepokračují v dalším pohybu vzhůru, ale společně s trupem tvoří z hlediska aerodynamiky velmi vhodný prostorový útvar. O tom, že i Kogler se dopouští drobných chyb, svědčí odraz B, kde je pohyb paží mírně zpožděný.

4. Jedním z rozhodujících kvalitativních znaků odrazu Koglera je přesnost odrazu, která je v jednotlivých skocích charakterizována takřka shodnými polohami těla na hraně odraziště. Výjimku tvoří odraz D, který je zpožděný (o mistrovství Koglera svědčí i to, že s touto chybou dosáhl velmi dobrého výkonu 79 m). Tato chyba pravděpodobně připravila závodníka o vítězství i ve druhém závodě. Příčinou pozdního odrazu byla nepatrná změna v poloze těla ve vzdálenosti kolem 1,5 m před hranou (malý posun těžiště vzad), což mělo za následek prodloužení doby trvání odrazu, a tedy i pozdní odraz.

ZÁVĚR

Koglerovo pojetí odrazu lze označit jako vysoce efektivní pohybové řešení, které v praxi splňuje řadu teoretických biomechanických zákonitostí odrazu lyžaře skokana. Výraznou předností Koglera je celkové sladění dílčích pohybů všech segmentů těla v jeden harmonický celek, který představuje plynulý a nenásilný přechod z oporové fáze odrazu do bezoporové fáze letu. Odraz Koglera lze v současné době považovat za optimální model odrazové fáze skoku a přiblížení se k tomuto modelu by mělo být cílem tréninkového procesu především u mladých závodníků.

PhDr. FRANTIŠEK VAVERKA a JIRÍ RAŠKA

Tabulka 1

Základní informace o kinogramech

Jméno	Kód skoku	Datum	Kolo	NR	T_{NR}	DS	Umístění v závodě
K	A	28. III.	I.	92,0	61,54	91,5	1.
O	B	28. III.	II.	92,0	59,45	88,5	
G	C	29. III.	I.	91,4	67,00	94,0	2.
L	D	29. III.	II.	91,8	59,94	79,0	

28. III. Pohár DSLV NDR v Oberwiesenthalu — NDR

29. III. Pohár „Freie Presse“ v Oberwiesenthalu — NDR

Lyžařský areál na Štrbském Plese

K tréninku mladého sjezdaře

Cílem každého sportovce je podání vrcholového výkonu v soutěži nebo závodě. Z toho důvodu je třeba přizpůsobit trénink podmínkám samotného závodu především v hlavním období ročního tréninkového cyklu. Často se mladým sportovcům stává, že trénují málo nebo vůbec netrénují v podmínkách závodu. Nejsou proto dostatečně na závodní podmínky adaptováni.

Výhodu mají závodníci, kteří se s podobnou situací střetli v tréninku v rámci „modelovaného tréninku“ a tím získali určité závodní zkušenosti. V přípravě trenéři často opomíjejí skutečnost, že sportovce připravujeme pro účast v závodech. Růst výkonnosti sportovce je nejen závislý na odtrénovaných objemech, ale také z velké míry je závislý na kvalitě tréninku.

V poslední době jsme svědky toho, že i závody mládeže bývají z hlediska podložky tratě dobře upraveny. Závodí se na velmi tvrdém sněhu nebo zledovatělé podložce. Jsme si vědomi toho, že se tyto podmínky nedají při tréninku často zabezpečit.

V několika málo tezí se přesto pokusíme vystihnout podstatu zkvalitnění tréninku a zvláště pak v období před závody.

Zásady zkvalitnění tréninkového procesu:

- dokonalé rozježdění (využití hravosti, uvolněnost),
- navození příslušných psychických stavů (soutěživost, agilnost, bojovnost, motivační úsilí),
- dokonalá prohlídka tréninkové tratě,
- připravenost sportovce k tréninku po stránce výstroje a výzbroje (lyže, hole, mazání, příprava úboru, údržba vázání),
- technické a materiální zabezpečení tréninku (barevné tyče, přednost na vlecích, startovní zařízení, praporky, dodržování startovních intervalů, startovní povel, čísla, úprava a preparace tratě),
- rozbor tréninku (vyhodnocení případného měření, rozbor techniky, případné využití videorekordéru, rozbor taktiky, doporučujeme prohlídku tratě po skončení slalomu, obřích slalomu — špatné nasazování, rozbor stavby tratě, rozbor pravidel).

V tréninku doporučujeme častější zaměření na nácvik startů. Využíváme tréninku paralelních slalomů především u kategorie dorostu. Přínos paralelních slalomů je

podněcení jejich soutěživosti, hravosti a zvýšení motivačního úsilí.

Na ukázkou uvádíme příklad tréninkové jednotky v hlavním období sjezdaře. Tréninková jednotka je spíše zaměřena k tomu, abychom zjistili jaké pojetí jízdy je z hlediska času pro závodníka výhodnější.

Příklad tréninkové jednotky sjezdaře — dorostu na sněhu při tréninku slalomu (k dispozici vlek).

1. **Nástup** (pokud možno na rovině, seznámení s tréninkovou jednotkou, hlavní zásady, kontrola lyží, vázání, rozdělení úkolů závodníkům a trenérům, případně ostatním činovníkům) 15 min.
 2. **Rozježdění na slalomovém svahu s rozcvičením** (během rozježdění provedou trenéři stavbu slalomu, rozestavení kontrol start—cíl atd.) 15 min.
tj. 1—1,5 km
 3. **Hlavní náplň tréninkové jednotky** — trénink slalomu rychlostního 25—35 branek, intenzita 90—100 %).
 - 3/1. Prohlídka tratě
 - 3/2. Navození předstartovních stavů
 - 3/3. a) 1. jízda (čas) **Vlastní trénink**
 2. jízda (čas) — porovnání času jednotlivých jízd, poznatky
 3. jízda (čas)
 - b) 4. volná jízda 2—3X (přestavba slalomu)
 5. prohlídka slalomu
 - c) 6. jízda ve slalomu bez měření
 7. jízda ve slalomu bez měření
 8. jízda ve slalomu bez měření
 9. jízda ve slalomu bez měření
 10. jízda ve slalomu bez měření
 - d) 11. volná jízda 2—3X (přestavba slalomu)
 12. prohlídka slalomu
 - e) 13. jízda ve slalomu na čas
 14. jízda ve slalomu na čas
 15. jízda ve slalomu na čas
 16. jízda ve slalomu bez měření
 4. f) 17. prohlídka tratě a stažení (úprava) svahu 1—2X, úklid
 18. volná jízda, lyžařská akrobacie
5. **Zhodnocení tréninkové jednotky** 120 min.
celkem 180 min.

JAROSLAV MÁŠA a OLDŘICH KOBR

Zvýšená pozornost zdravotnímu zajištění soutěží

V posledních letech stále stoupá počet mimopracovníků úrazů, na čemž se podstatně podílejí úrazy ze sportu. Zkoumání příčin úrazů v tělesné výchově ukázalo, že většinou úrazů, škodám na zdraví a z nich plynoucím ztrátám lze zabránit dobrou a účelnou organizací preventivních opatření. Je však třeba dosáhnout, aby se boj proti úrazům stal jedním z prvořadých úkolů trenérů, rozhodčích, funkcionářů všech tělovýchovných orgánů a zejména pak sportovců samých.

Článek 4. — Řádu úrazové zábrany ČSTV stanoví, že odpovědnost za provádění úrazové zábrany v tělesné výchově nese každý orgán ČSTV, který realizuje v rámci činnosti ČSTV tělovýchovný proces v nejšířším slova smyslu. Vzhledem k tomu, že základním předpokladem odpovědného zdravotního zabezpečení je znalost a přísné dodržování platných směrnic a pravidel, podáváme jejich přehled.

Věstník MZ ČSR-17-1872 — Zdrav. služby při provádění tělovýchovné a sportovní činnosti - článek 10 — zabez-

pečování zdrav. služeb při tělovýchovných a sportovních podnicích a akcích:

1. Zdravotnické služby při tělovýchovných a sportovních podnicích a akcích, soustředěných a výcvikových táborech zajišťují kádrově i materiálně orgány státní zdravotní správy. K tomu účelu organizace, které pořádají tělovýchovné akce, předkládají řediteli ÚNZ včas požadavky a potřebné podklady pro zajištění zdravotnických služeb a zasílají řediteli ÚNZ a v opise tělovýchovné lékařského oddělení čtvrtletní přehled plánovaných tělovýchovných akcí nebo sportovní kalendář, který předkládají příslušnému orgánu místního národního výboru.
Zrušení plánované tělovýchovné akce nebo pořádání neplánované tělovýchovné akce musí pořádající organizace ohlásit nejpozději 14 dní před termínem konání.
2. Rozsah a způsob zajištění zdravotnických služeb pro tělovýchovnou akci se řídí náročností sportu, počtem závodníků a diváků, dostupností zdrav. služby apod.

- Zdravotnické služby při tělovýchovných akcích u zvláště náročných sportů poskytují tělovýchovní lékaři, popř. lékaři pověřeni ředitelem příslušné nemocnice s poliklinikou. Tyto služby se považují za lékařskou službu první pomoci.
- O způsobu zajištění zdravotnických služeb při větších nebo významných tělovýchovných akcích celostátního nebo mezinárodního charakteru rozhoduje podle návrhu primáře tělovýchovně lékařského oddělení NsP III. typu ředitel krajského ústavu národního zdraví.

Článek 11

- Pracovník pověřený zajištěním zdravotnických služeb při tělovýchovné akci je členem organizačního útvaru ustanoveného pro vedení tohoto podniku.
- Hrozí-li nebezpečí poškození zdraví účastníků a diváků, je lékař nebo jiný zdravotnický pracovník ČÚV ČSTV Svazarmu nebo ČCK pověřený zajištěním zdrav. služeb povinen vyzvat odpovědného pořadatele, aby odstranil závalu, popř. navrhnout zastavení tělovýchovné akce.
- Pracovníci pověřeni zajišťováním zdravotnických služeb při tělovýchovné akci jsou oprávněni po předložení služebního průkazu potvrzeného orgány ČÚV ČSTV, popř. Svazarmu vstupovat do všech tělovýchovných zařízení v době tělovýchovných akcí i mimo ně a kontrolovat zdravotnická zařízení.
- Rozhodování o právech a povinnostech občanů, které vznikají v souvislosti s poskytováním zdravotnických

služeb podle těchto směrnic, je rozhodováním ve smyslu § 77 zákona č. 20/1966 Sb.

- Organizace provádějící tělovýchovnou a sportovní činnost zajišťují úrazovou zábranu cvičících a sportovců podle obecných předpisů.

Dále uvádíme výčet ustanovení Pravidel lyžařských závodů, která přímo nebo nepřímo souvisí se zdrav. zajištěním.

- Čl. 203 — Věkové kategorie.
 206 — Hlášení a povolování závodů.
 207 — Rozpis závodu.
 210 — Lékařská prohlídka [také 332, 432].
 212 — Povinnosti závodníka.
 221 — Organizační výbor.
 302 — Závodní komise a činovníci závodu [také 402, 602].
 302.2.30 — Vedoucí zdrav. služby [také 402.2.22, 602.2.10].
 302.2.31 — Lékař závodu [402.2.23].
 602.2.12 — Zdrav. hlídky.
 317 — Lékařská zařízení [také 417].
 319 — Občerstvovací stanice.
 371 — Vyloučení [také 471, 780.14].
 603.4.2. — Dohled na trénink.
 603.4.3. — Dohled na závody.

Věříme, že předložený výčet úkolů, povinností, ale také pravomocí usnadní pořadatelům zejména při menších závodech jejich organizační práci a pomůže ke zkvalitnění zdrav. zabezpečení všech lyžařských soutěží.

MUDr. MILAN JIRÁSEK a MUDr. PETR KREJČÍ

Příprava MS 1983 v letech v Harrachově

Po úspěšném mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách na Štrbském Plese ve Vysokých Tatrách bude ČSSR dějištěm dalšího světového šampionátu lyžařů.

Sedmý ročník MS 1983 v letech se uskuteční v Harrachově. Bude nejvýznamnější mezinárodní událostí příští sezóny, kdy oslavíme 80 let čs. organizovaného lyžování.

Organizační výbor MS 1983 v letech, složený ze zkušených pracovníků v čele s předsedou Vladislavem Krumerem, místopředsedou ČÚV ČSTV, má za sebou již kus úspěšné práce. Využil při ní zkušeností z prvního týdne mezinárodních letů, který se konal v Harrachově v březnu 1980. Zaměřil svou práci především na kádrové zajištění komisi, vytváření materiálně technických podmínek, na výstavbu sportovních a ostatních zařízení, včetně občanské vybavenosti, na ekonomické zajištění mistrovství světa, výtípovali ubytovacích kapacit a zpracování návrhů na propagaci.

Podle plánu práce a zpracovaného harmonogramu s uvedením všech úkolů je v pilné činnosti deset komisi. Jsou to komise: organizační, sportovně technická, hospodářská, mezinárodní, pro sdělovací prostředky, propagační, komerční, zdravotní, dopravní a sekretariát organizačního výboru.

Největší zájem je soustředěn na výstavbu sportovních a ubytovacích zařízení. Jsou budována s perspektivou jejich využití v širší míře i po MS 1983 pro návštěvníky této části Krkonoš. Pro světový šampionát jsou budovány lyžařské můstky s normovým

bodem 90 a 120 m, budova Skicentra (zahrnuje prostory potřebné k zajištění lyžařských soutěží včetně ubytovací kapacity 60 lůžek a stravovací kapacity), sedačková lanovka Harrachov—Čertova hora, potřebné dokonpleťování areálu (výsledková a informační tabule, komentátorské kabiny Čs. televize a rozhlasu, věž pro rozhodčí atd.), sjezdové a běžecké tratě a dojezdy do skokanského areálu, přístupové komunikace včetně přemostění Mumlavy, parkové a sadové úpravy ve skokanském areálu a jeho

okolí, telekomunikační a energetická zařízení.

Současně se uskutečňuje v Harrachově výstavba dalších zařízení, která budou využita v průběhu mistrovství světa. Je to především silniční komunikace mimo vnitřní Harrachov, hotel Junior s kapacitou 250 lůžek, jehož investorem je ÚV SSM, centrální čistíčka, samoobslužná restaurace, prodejna potravin a rekreační střediska několika podniků. Všechna jistě přispějí k úspěšné organizaci šampionátu.

Pohled na skokanský areál v Harrachově. Vlevo mamutí můstek, který bude dějištěm mistrovství světa 1983 v letech, vpravo velký můstek s normovým bodem 90 m

Lyžařská sezóna v plném proudu

Průznivé sněhové podmínky v prosinci loňského roku na našich horách umožnily uspořádání prvních závodů nové sezóny ve všech disciplínách. Začaly boje o kvalifikaci na mistrovství ČSSR a první body v Československém poháru, na pořadu bylo také několik veřejných závodů.

Klasifikační závody skokanů

První celostátní klasifikační závody skokanů v nové sezóně 1981–82, které byly současně kvalifikací pro účast na mistrovství ČSSR a Československém pohárem, se konaly v závěru druhého prosincového týdne v Harrachově a startovali na nich také reprezentanti NDR, kteří měli v tomto krkonošském lyžařském středisku výcvikový tábor. Nositel stříbrné olympijské medaile z Lake Placidu Manfred Deckert vybojoval prvenství v obou závodech na středním můstku, jejichž pořadatelem byla Jiskra Harrachov. V prvním čs. závodníci drželi krok se skokany NDR, kteří ve druhém dominovali.

První závod 12. prosince: 1. Deckert (NDR) 237,7 (86,5 a 85,5), 2. Samek 230,4 (82,5 a 81,5), 3. Vacek (oba Dukla Liberec) 221,6 (81 a 80), 4. Duschek (NDR) 220,1 (80,5 a 78), 5. Malec (Dukla Liberec) 209,3 (81,5 a 79), 6. Brzuchanský (Dukla Banská Bystrica) 207,0 (79 a 73,5), 7. Ostwald (NDR) 206,4 (84,5 a 74,5), 8. Slušný (Ekonom. Ban. Bystrica) 206,2 (81 a 76), 9. Freitag (NDR) 206,0 (77,5 a 75), 10. Tanczos (Dukla Ban. Bystrica) 205,5 (80 a 75).

Druhý závod 13. prosince: 1. Deckert 243,3 (85,5 a 87,5), 2. Ostwald 237,7 (87,5 a 84,5), 3. Freitag 229,2 (82 a 80), 4. Duschek 227,1 (82,5 a 81), 5. Buse (NDR) 225,6 (82,5 a 81), 6. Samek 215,1 (78,5 a 77,5), 7. Pschera (NDR) 213,9 (81 a 78), 8. Škoda (Dukla Liberec) 212,4 (78 a 78,5), 9. Tanczos 209,1 (78 a 78), 10. B. Novák (Elitex Jablonec) 202,0 (75 a 75).

Sdruženáři v Harrachově

První celostátní klasifikační závod sdruženářů a současně úvodní soutěž Československého poháru uspořádala Jiskra Harrachov 11. a 12. prosince 1981. Z mužů vybojoval prvenství Ivo Peterka z liberecké Dukly, z juniůrů Miroslav Kopal (Spartak Vrchlabí).

Muži: 1. Peterka (Dukla Liberec) 420,53 [skok 212,50 a běh 208,03], 2. Vojkůvka (ČH Štrbské Pleso) 416,10 (196,10 a 220,00), 3. Bukvic (Dukla Liberec) 415,62 (210,20 a 205,42), 4. Klimko 406,89, 5. Frák (oba ČH Štrbské Pleso) 401,42, 6. Kumpošt (Dukla Liberec) 354,47. — **Skoky:** 1. Peterka 212,5 (86,5 a 87,5), 2. Bukvic 210,2 (81,5 a 87), 3. Frák 198,4 (80 a 85,5). — **15 km:** 1. Vojkůvka 51:07,4, 2. Klimko 51:18,8, 3. Peterka 52:27,2.

Juniůři: 1. Kopal 424,12 (214,00 a 210,12), 2. R. Kumpošt (oba Spartak Vrchlabí) 389,90 (198,10 a 191,00), 3. Dvořák (Dukla Liberec) 386,90 (166,90 a 220,00), 4. Repka (ČH Štrbské Pleso) 381,00, 5. Houška 373,32, 6. Pleštil (oba Dukla Liberec) 356,88. — **Skoky:** 1. Kopal 214,0 (86,5 a 87), 2. R. Kumpošt 198,1 (83,5 a 82), 3. Pitoňák (ČH Štrbské Pleso) 185,6 (75 a 85). — **10 km:** 1. Dvořák 34:42,0, 2. Kopal 35:31,4, 3. Houška 36:06,4.

Běžci a běžkyňe na Mísečkách

Úvodní celostátní kvalifikační a klasifikační závody běžců a běžkyň, které byly současně vstupem do Československého poháru, připravil lyžařský oddíl Autoškoda Spartak Vrchlabí 19. a 20. prosince na Horních Mísečkách. První den v 25. ročníku Poháru Automobilových závodů Vrchlabí při účasti členů reprezentačního družstva mužů na 15 km zvítězil Jiří Beran (Dukla Liberec) a v závodě žen na 5 km Zuzana Matoušová (VŠ Praha). Druhý den na 10 km mužů vybojoval prvenství Miloš Bečvář (Dukla Liberec) a v běhu žen na 5 km Viera Klimková (ČH Štrbské Pleso).

15 km muži a juniůři: 1. Beran 43:38,18, 2. Šimon 43:42,04, 3. Švanda 44:05,27, 4. Jarý 44:29,30, 5. Georgiev (všichni Dukla Liberec) 44:46,05, 6. Teplý (Nové Město na Moravě — 1. juniůr) 45:05,03, 7. Blaško (ČH Štrbské Pleso) 45:06,32, 8. Molac (Dukla Ban. Bystrica) 45:07,36, 9. Bartoš (Autoškoda Vrchlabí — 2. juniůr) 45:11,88, 10. Kohút (ČH Štrbské Pleso) 45:16,73, 11. Chládek (Dukla Liberec) 45:20,54, 12. Baranyk (Nové Město na Moravě — 3. juniůr) 45:41,65, 13. Svoboda (Ski Jilemnice — 4. juniůr) 45:51,36, 14. Weiss (Dukla Liberec) 45:57,78, 15. Gallo (ČH Štrbské Pleso — 5. juniůr) 46:00,71. Startovalo 152 běžců, 149 bylo klasifikováno.

5 km ženy a juniorky — 19. prosince: 1. Matoušová (VŠ Praha) 16:48,18, 2. Svojová 16:53,14, 3. Klimková (obě ČH Štrbské Pleso) 17:00,29, 4. Nedomlelová (Studeneč — 1. juniorka) 17:24,20, 5. Bičková 17:27,66, 6. Jebavá (obě RH Jablonec — 2. juniorka) 17:30,39, 7. Paráková (ČH Štrbské Pleso) 17:38,50, 8. Havlová (VŠ Praha) 17:39,43, 9. Kepeňová (Tesla Litf. Hrádok — 3. juniorka) 17:41,41, 10. Tomášková (RH Jablonec — 4. juniorka) 17:44,47. Všechny 54 startujících bylo klasifikováno.

Muži a juniůři 10 km: 1. Bečvář (Dukla Liberec) 28:59,73, 2. Šimon 29:09,80, 3. Beran 29:19,58, 4. Švanda 29:28,71, 5. Blaško 29:40,11, 6. Georgiev 29:42,48, 7. Teplý (1. juniůr) 30:02,97, 8. Chládek 30:07,55, 9. Molac 30:09,38, 10. Jarý 20:09,44, 11. Baranyk (2. juniůr) 30:12,41, 12. Benc (Elitex Jablonec — 3. juniůr) 30:13,05, 13. Bartoš (4. juniůr) 30:16,45, 14. Lisičan (Jiskra Harrachov — 5. juniůr) 30:19,19, 15. Lichoň (ČH Štrbské Pleso — 6. juniůr) 30:31,20. Ze 156 startujících bylo 150 klasifikováno.

Ženy a juniorky 5 km — 20. prosince: 1. Klimková 17:07,48, 2. Bičková 17:26,39, 3. Tomášková (1. juniorka) 17:34,76, 4. Matoušová 17:42,48, 5. Paráková 17:43,97, 6. Svojová 17:46,35, 7. Havlová 17:49,34, 8. Jebavá (2. juniorka) 17:50,37, 9. Brabcová (Nové Město na Moravě)

17:58,43, 10. Razymová (VŠ Praha) 18:10,66. Všechny 46 startujících bylo klasifikováno.

Mach a Jeriová vítězi Šestidenní

Nejúspěšnější čs. reprezentantka Květa Jeriová a František Mach (oba RH Jablonec) se stali vítězi již 19. ročníku Šestidenních běžeckých závodů, které připravila v závěru roku RH Jablonec.

Konečné pořadí mužů: 1. Mach (RH Jablonec) 105:01, 2. Saska (Slavia VŠST Liberec) 106:23, 3. Blažek (Elitex Jablonec) 109:00. — **1. etapa 10 km:** 1. Šimůnek 30:44, 2. Mach 31:07, 3. Pospíchal 31:15. — **2. etapa 6 km:** 1. Mach 15:27, 2. Saska 15:29, 3. Blažek 15:58. — **3. etapa 4 km:** 1. Saska 11:05, 2. Mach 11:06, 3. Langmayer 11:24. — **4. etapa 4 km:** 1. Švub 8:37, 2. Šimon 8:39, 3. Beran a Svanda 8:41. — **5. etapa 6,5 km:** 1. Kyncl 19:52, 2. Houška 20:27, 3. Lagmayer a Mach oba 20:40. — **6. etapa 5 km:** 1. Kyncl 14:26, 2. Benc 14:34, 3. Miška 14:40.

Konečné pořadí žen: 1. Jeriová 54:33, 2. Svobodová 58:00, 3. Jebavá (všechny RH Jablonec) 1:01,03. — **1. etapa 5 km:** 1. Jeriová 15:23, 2. Svobodová 16:14, 3. Tomášková 17:00. — **2. etapa 3 km:** 1. Jeriová 7:36, 2. Svobodová 5:47, 3. Jebavá 6:09. — **4. etapa 2 km:** 1. Jeriová 5:12, 2. Svobodová 5:34, 3. Jebavá 5:50. — **5. etapa 4,5 km:** 1. Jeriová 13:56, 2. Svobodová 14:47, 3. Jebavá 15:17. — **6. etapa 3 km:** 1. Jeriová 7:05, 2. Svobodová 7:25, 3. Jebavá 7:38.

Cena Tanečnice 1981

Za účasti 167 mladých skokanů a sdruženářů kategorie žactva a dorostu uspořádal lyžařský oddíl MEZ Frenštát pod Radhoštěm na Pustevnách 5. ročník Ceny Tanečnice v závěru roku 1981. V kategorii mladších žáků ve skoku zvítězil v obou závodech Rázl (Jiskra Harrachov), ze starších žáků byli první Švanda (Nové Město na Moravě) a Šimon (Ještěd Liberec), v kategorii mladších dorostenců Polák (Dukla Liberec) a ze starších Cáhlik (MEZ Frenštát). Prvenství v soutěži mladších dorostenců v závodě sdruženém patřilo Jakoubkovi (Spartak Vrchlabí) a Plocovi (Dukla Liberec), oba závody starších dorostenců vyhrál Prokůpek (Spartak Vrchlabí).

Kritérium v Jilemnici

Běžecké kritérium s hromadným startem za účasti čs. reprezentantů uspořádala 30. prosince TJ Ski Jilemnice. Na trati 10 km zvítězil Miloš Bečvář z liberecké Dukly v čase 33:22,5 s náskokem 2,7 sek. před odřívovým druhem Švandou. Další tři místa obsadili Šimon — 4,2, Beran — 37,9 a Švub (všichni Dukla Liberec) — 1:09,5. V závodě žen na poloviční trati byla první Nedomlelová (Sokol Studeneč) za 19:52,9, následována Štočkovou — 35,7 a Matoušovou (obě VŠ Praha) — 42,0.

● **PREMIÉRA SUPER OBŘÍHO SLALOMU** se konala v La Villa na trati 2600 m s výškovým rozdílem 680 m a 69 brankami. Zvítězil v ní osmnáctiletý Švýcar Zurbriggen za 2:18,00 při průměrné rychlosti 67 km/hod. Další pořadí: 2. Ortnér [Rak.] — 0,73 sek., 3. Križaj — 0,93, 4. Franko [oba Jug.] — 1,63, 5. Gaspoz [Švýc.] — 1,71, 6. Halsnes [Nor.] — 1,98, 7. Vion [Fr.] — 2,47, 8. Spiss [Rak.] — 2,67, 9. Strel [Jug.] — 2,70, 10. Lüthy [Švýc.] — 2,84.

● **JAPONEC MASAHIRO AKIMOTO** zvítězil ve vánočních závodech ve skoku ve Sv. Mořici před osmnáctiletým Norem Troenem a Švýcarem Sumim. V soutěži, která patří do Evropského poháru, Troen v prvním kole skokem 95 m vytvořil nový rekord můstku (o 1 m překonal dosavadní rekord Švýcara Steinera). Druhé kolo se skákalo ze zkráceného nájezdu. Výsledky: 1. Akimoto [Jap.] 259,9 (91 a 92), 2. Troen [Nor.] 252,7 (95 rekord můstku a 91), 3. Sumi [Švýc.] 245,5 (90 a 89), 4. Tuchscherer [Rak.] 243,6 (89 a 88,5), 5. Macuhaši [Jap.] 238,2 (86,5 a 87), 6. Rohwein [NSR] 236,5 (86,5 a 90,5), 7. Jagi 235,5 (86,5 a 85), 8. Nobuo [oba Jap.] 233,6 (89 a 81), 9. Findeisen 233,5 (85 a 86,5), 10. Zitzmann [oba NDR] 231,5 (85 a 86,5).

● **KLAUS OSTWALD** vybojoval prvenství na vánočních závodech skokanů NDR na velkém můstku v Oberhofu před Meisingerem a Deckertem. Pořadí na vedoucích místech: 1. Ostwald 252,9 (114 a 112), 2. Meisinger 243,0 (106 a 114), 3. Deckert 242,9 (105 a 116), 4. Buse 241,5 (109 a 110), 5. Freitag 232,7 (102 a 111) a Auerswald 232,7 (105 a 108). V soutěži družstev zvítězil první tým Dynamo Klingenthal ve složení Freitag, Buse, Ostwald a Deckert se 740,3 b.

● **VE VILLACHU** se konal první závod Grand Prix rakouských běžců. Na trati 15 km byl první Juric za 41:17,6, následován Gattermannem 41:30,5 a Schwendingerem 42:08,4.

● **RAKUŠANKA ROSWITHA STEINEROVÁ** zvítězila o vánočních svátcích v obřím slalomu FIS v Ramsau čase 1:40,10 (52,82 a 47,28) před svými krajkami Buderovou 1:40,82, Sölknerovou 1:41,05, Kronbichlerovou 1:41,48 a Eberleovou 1:42,03.

● **FRANZ GRUBER (RAKOUSKO)** poslední prosincovou neděli byl první v mezinárodním slalomu FIS v Zell am See za účasti 113 startujících z deseti zemí. Pořadí na vedoucích místech: 1. Gruber 1:29,12 (45,36 a 43,76), 2. Orłainy 1:31,51 (46,67 a 44,84), 3. Steiner 1:31,69 (47,78 a 43,91), 4. Zoller (všichni Rak.) 1:31,94, 5. Tonazzi [It.] 1:31,99.

● **VÁNOČNÍ ZÁVODY SOVĚTSKÝCH BĚŽCŮ** se konaly v Krasnogorsku za účasti členů sborné. První den v běhu zvítězila 22letá Naděžda Šamaková za 32:59,29, následována Žabolotskou 33:23,72, Tomaševičovou 33:26,44, Karasovou 33:32,18, Uskovovou 33:36,36 a Šabalkinovou 33:40,56. Kulaková byla až desátá a Ljadovová dvanáctá. Druhý den v závodech mužů na 30 km bylo pořadí v cíli: 1. Jurij Burlakov (1:23:15,37, 2. Baťuk [Kozel] 1:23:23,19, 3. Čajko 1:23:31,36, 4. Nikitin 1:24:19,77, 5. Ivanov 1:24:38,32, 6. Kutukin 1:24:51,87,

7. Zavjalov 1:25:04,70. Zimjatov a Bělajev nestartovali.

● **LEONHARD STOCK** se stal vítězem obřích slalomů FIS poslední prosincovou nedělí v Abtenau před svými krajanými Jagerem a Hinterseerem. Výsledky: 1. Stock 2:58,03 (1:26,75 a 1:31,28), 2. Jager 2:58,22, 3. Hinterseer 2:58,23, 4. Riedelberger (všichni Rak.) 2:58,35, 5. Benedek [Jug.] 2:58,72.

● **FRANCOUZ LIONEL REY** zvítězil v zahajovacím sjezdu Evropského poháru ve švýcarském Laaxu čase 2:03,16 před Rakušany Stölzlem 2:03,19 a Gintherem 2:03,44. Ve druhém sjezdu byl první Stölzl za 2:02,59, následován Peerem [Rak.] 2:03,22 a Fretzem [Švýc.] 2:03,66.

Zajímavosti ze světa

● **ŠVĚD THOMAS WASSBERG** zvítězil první lednovou nedělí v 29. ročníku závodu Monolit v běhu na 15 km v Oslo v čase 46:53 min. s náskokem 15 sekund před Norem Oddvarem Bra. Olympijský vítěz patnáctky v Lake Placidu Wassberg potvrdil dobrou formu a svědomitou přípravu na mistrovství světa v Oslo. Další pořadí: 3. Mikkelsplass 47,17, 4. Haakon 47,24, 5. Aunli (všichni Norsko) a Mieto (Finsko) oba 47,26, 7. Bakkane 47,33, 8. Aketun 47,40, 9. Lindvall 47,50, 10. Olsen (všichni Norsko) 47,52. V závodech žen na 6 km byla první Pettersenová za 21:00, následována Böovou 21:13 a Aunliovou (všechny Norsko) 21:16 a Määtaovou [Finsko] 21:17.

● **EVROPSKÝ POHÁR SKOKANŮ** pokračoval 2. a 3. ledna ve Willingen [NSR]. První den bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Hasselberger [NSR] 228,6 (93 a 96), 2. Kelonen 222,8 (90 a 92), 3. Nykänen (oba Finsko) 221,4 (95 a 98,5), 4. Schmiediger [Švýcarsko] 213,6 (93 a 89), 5. Rohwein [NSR] 212,2 (89,5 a 91). Druhý den zvítězil Rohwein s 224,0 (99,5 a 90) před Nykänenem 235,7 (97 a 93,5). Následovali Heumann [NSR] 233,9 (95,5 a 98), Hasselberger 232,4 (94 a 94) a Krikelund (Norsko) 229,9 (95 a 97,5).

● **RAKUŠAN RUDOLF KAPPELLER** zvítězil první lednovou nedělí v Kotschach-Mauthen v mezinárodním běhu na 50 km za účasti startujících z pěti zemí čase 2:05:44,6 před svými krajanými Haringem 2:06:01,9 a Furlanem 2:06:07,2 hod. Závod na 20 km vyhrál Ital Rupil za 53:10,7 min. před Rakušanem Presslaberem 55:27,4.

● **SLALOM FIS** v Ternbergu [Rakousko] soustředil u startu 140 startujících z dvanácti zemí. Výsledky: 1. Gruber 127,09 (41,54 a 45,55), 2. Herzog 128,93, 3. Gugele (všichni Rakousko) 129,50, 4. Cerkovnik [Jugoslávie] 129,57, 5. Gaidet [Francie] 129,71.

● **SEDMNÁCTILETÁ ALEXANDRA PROBSTOVÁ** (Rakousko) zvítězila v obřím slalomu FIS při účasti 160 startujících ze čtrnácti zemí v rakouském

Hinterthiersee čase 2:05,69 před svou krajkou Gfrererovou 2:07,01 a Gergovou [NSR] 2:07,53. Čtvrtá byla Sacklová 2:08,07, následována Weberovou (obě Rakousko) 2:08,18.

● **RAKUŠAN HELMUT GSTREIN** zvítězil ve slalomu FIS 5. ledna v Holleinsteinu čase 94,33 (49,52 a 44,81) před svým krajanem Steinerem 94,85.

O třetí místo se dělili Japonci Kaiwa a Kodama stejným čase 94,95. Bulhar Popangelov byl devátý za 95,29.

● **ANDREAS WENZEL** (Lichtenštejnsko) zvítězil v prvním slalomu FIS ve švýcarském Parpanu za 95,55 (54,40 a 51,15), následován Girardellim [Luc.] — 0,46 a Švýcary Lüthym — 1,41 a Lüscherem — 2,31. Ve druhém slalomu bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Girardelli 98,60 (50,66 a 47,94), 2. Lüthy — 0,35, 3. Lüscher — 1,50, 4. Deléze [Švýc.] — 2,81.

● **JOCHEN BEHLE** se stal mistrem NSR v běhu na 50 km v Marktreudwitz čase 2:22,54 hod. Druhý skončil Notz za 2:24,31, následován P. Zipfelem 2:24,58, Schneiderem 2:25,00 a Schöbelem 2:26,24.

● **DVACETILETÝ JURIJ BURLAKOV** byl úspěšný na závodech nejlepších sovětských běžců v závěru loňského roku v Krasnogorsku. Po vítězství na 30 km byl první i na 15 km čase 42:19,05 min. Další pořadí: 2. Nikitin 42:49,89, 3. Zavjalov 42:53,19, 4. Baťuk 43:13,14, 5. Čajko 43:24,34, 6. Smirnov 43:37,26, 7. Baťukov 43:39,83, 8. Bakijev 43:52,54, 9. Mumorcev 44:08,58, 10. Sachnov 44:15,52.

● **TRIADVACETILETÝ TONI INNAUER**, zvaný králem rakouských skokanů, po svém zranění 5. prosince 1980 ve Sv. Mořici a operaci oznámil, že zanechává závodní činnosti. Při intersporturně prohlásil, že se zabývá myšlenkou zúčastnit se mistrovství světa na středním můstku v Oslo. Podle nově schválených pravidel FIS mistr světa má právo obhajovat titul (Innauer zvítězil na sedmdesátce na ZOH v Lake Placidu), aniž by omezoval počet členů družstva své země. Trenér rakouského týmu skokanů Max Golser nemá námitky proti úmyslu Innauera. Uvidíme, zda si to olympijský vítěz a mistr světa nerozmyslí.

● **ÚSPĚCHEM NORSKÝCH SKOKANŮ** skončil závod Turné tří můstků ve Villachu, započítávaný do Evropského poháru. Zvítězil Bremseth s 233,4 (84,5 a 78,5) před svým krajanem Holmen-Jensenem 230,1 (84 a 76). Další tři místa obsadili Rakušané: 3. Groyer 228,6 (81 a 76,5), 4. Kogler 225,7 (73 a 76,5), 5. Wallner 225,1 (82,5 a 75). Šestý byl Nor Mobekk před Jugoslávцем Ulagou.

● **ZÁVOD FIS** ve slalomu druhou lednovou sobotu v Hochsteinu za účasti 90 startujících z devíti zemí měl pořadí na vedoucích místech: 1. Gstrein 95,04, 2. Gruber 95,40, 3. Steiner 95,80, 4. Welbich (všichni Rak.) 96,35, 5. Pechoux [Fr.] 97,50.

● **JOACHIM ERNST (NSR)** zvítězil v mezinárodních závodech skokanů v Schonachu s 267,5 (91 a 93 — nový rekord můstku) před svými krajanými Waldvoegelem 258,1 (87,5 a 90) a H. Schwarzem 257,1 (88 a 89,5). Čtvrtý byl Nor Andersen s 255,8 (89 a 88 m).

Čs. lyžaři v zahraničí

Ceskoslovenští lyžaři v první části nové sezóny 1981—82 se zúčastnili několika závodů v zahraničí. Reprezentační družstvo běžkyň po startu v italském Val di Sole se vyznamenalo v Davosu v tradiční soutěži světové elity v úvodu závodního období. Ve štafetě 3 X 5 km porazilo silné sovětské týmy. Běžci před zahájením Světového poháru v Reit im Winkl na západoněmeckém zájezdu dominovali ve večerním závodě dvoučlenných štafet na 10 X 1,2 km ve Furtwangen, v Neukirchu v patnáctce si vedli nejlépe Švanda a junior Lisičan, kteří obsadili druhá místa ve svých kategoriích. Sdruženáři v silné mezinárodní konkurenci v Oberwiesenthalu se neprosadili v bojích o přední místa. Nejúspěšnější Jan Klimko skončil třináctý.

Vítězství štafety žen v Davosu

Trenér čs. reprezentačního družstva žen Zdeněk Ciller byl spokojen s výkonem štafety ve složení Anna Pasiarová, Blanka Paulů, Květa Jeriová, která v Davosu porazila všechny čtyři silné týmy Sovětského svazu. V závodě na 5 km vybojovala prvenství Smetaninová před Ljadovovou (obě SSSR) a Paulů. Jeriová skončila pátá a Pasiarová devátá před Kulaikovovou.

V patnáctce mužů Seveřani porazili nejlepší závodníky sborné. Zvítězil Fin Harri Kirvesniemi před držitelem zlaté olympijské medaile z Lake Placidu Švédem Wassbergem. Sověští reprezentanti Zavjalov a Čajko obsadili třetí a čtvrté místo. Bulhar Lebanov skončil sedmáctý a Polák Luszczyk až 29. se ztrátou 2:05,6 min. na vítěze Kirvesniemiho. Štafeta mužů 3 X 10 km se běžela za velkého mrazu až -24 °C, přestože start byl o dvě hodiny odložen. Seveřané se štafet neúčastnili z obavy o poškození zdraví závodníků před blížícím se mistrovstvím světa. První tři místa patřila sovětským běžcům.

Ženy 5 km: 1. Smetaninová 14:23,6, 2. Ljadovová (obě SSSR) — 13,2, 3. Paulů (ČSSR) — 17,9, 4. Lambergová (Švéd.) — 20,3, 5. Jeriová (ČSSR) — 34,6, 6. Riihivuoriová (Fin.) — 27,3, 7. Chvorovová (SSSR) — 27,6, 8. Hämäläinenová (Fin.) — 27,9, 9. Pasiarová (ČSSR) — 31,0, 10. Kulakovová — 31,9, 11. Stěpanovová — 32,5, 12. Tomaševičová (všechny SSSR) — 47,7, 13. Carlzonová-Lundbäcková (Švéd.) — 49,8, 14. Šamaková — 52,1, 15. Žabolotská (obě SSSR) — 53,1, 16. Petzoldová (NDR) — 53,9, 17. Mörtbergová — 56,9, 18. Johanssonová (obě Švéd.) — 59,0, 19. Gebalaová (Pol.) — 59,6, 20. Hesseová (NDR) — 59,7. Všech 50 startujících bylo klasifikováno. — **3 X 5 km:** 1. ČSSR (Pasiarová 15:17, Paulů 15:13, Jeriová 15:09) 45:40, 2. SSSR I. (Ljadovová 15:19, Chvorovová 15:22, Smetaninová 15:03) — 4,6, 3. SSSR II. (Tomaševičová 15:43, Stěpanovová 15:24, Kulaikovová 15:56) — 24,3, 4. Švýcarsko I. — 2:04,4, 5. SSSR IV. — 2:19,7, 6. SSSR III. — 2:42,8.

Muži 15 km: 1. Kirvesniemi (Fin.) 41:29,4, 2. Wassberg (Švéd.) — 2,4, 3. Zavjalov — 9,7, 4. Čajko (oba SSSR) — 14,7, 5. Härkönen (Fin.) — 44,2, 6. Burlakov (SSSR) — 48,3, 7. Høie (Nor.) — 50,7, 8. Smirnov (SSSR) — 51,6, 9. Pierrat (Fr.) — 53,0, 10. Teurajärvi — 1:02,1, 11. Mieto (oba Fin.) — 1:02,7, 12. Kutukin (SSSR) — 1:07,1, 13. Karvonen (Fin.) — 1:08,3, 14. Hallenbarter (Švýc.) — 1:10,5, 15. Seim (Nor.) — 1:11,9, 16. Batuk (SSSR) 1:13,1, 17. Lebanov (Bul.) a Nikitin

(SSSR) oba — 1:15,0, 19. Ročev (SSSR) — 1:15,4, 20. Ristanen (Fin.) — 1:19,9. — **3 X 10 km:** 1. SSSR I. (Burlakov 30:22, Čajko 29:56, Zavjalov 29:53) 1:30:12, 2. SSSR III. (Nikitin, Ivanov, Ročev) — 5,2, 3. SSSR II. (Batuk, Smirnov, Kutukin) — 17,8, 4. Francie — 2:35,8, 5. Švýcarsko I. — 3:29,7, 6. Švýcarsko III. — 3:46,7.

Běžci v NSR

Neobvyklý závod dvoučlenných štafet na 10 X 1,2 km při večerním osvětlení se konal 4. ledna ve Furtwangen a byl ve znamení úspěchu čs. reprezentantů, kteří obsadili tři první místa, když porazili běžce NSR a Švýcarska. Závod žen na 8 X 1,2 km vyhrály sestry Firthovy z Kanady.

Muži 10 X 1,2 km: 1. ČSSR II (Šimon, Beran) 33:19, 2. ČSSR I. (Švub, Bečvář) 33:23, 3. ČSSR III. (Švanda, Lisičan) 33:25, 4. Švýcarsko II. (Ambühl, Sandoz) 33:44, 5. NSR II. (P. Zipfel, Wolf), 34:09, 6. Švýcarsko I. (Hallenbarter, Schindler) 34:10.

Ženy 8 X 1,2 km: 1. Kanada (Shirley a Sharon Firthovy) 31:14, 2. USA I. (Bancroftová, Galanesová) 31:28, 3. USA II. (Engbergová, Paxsonová). 31:33.

Ve středu 6. ledna se stejná konkurence sešla na běhu „Kolem Neukirchu“. Na trati 15 km vybojoval prvenství v závodě mužů za stálého deště Švýcar Ambühl před čs. reprezentantem Švandou. Z juniorů Rakušan Erath, následován Lisičanem.

Muži 15 km: 1. Ambühl (Švýc.) 51:06,5, 2. Švanda (ČSSR) 51:25,81, 3. Hallenbarter 51:31,90, 4. Sandoz 51:50,20, 5. Schindler (všichni Švýc.) 52:08,40, 6. Bečvář (ČSSR) 52:09,60. — 8. Švub 52:26,00, 9. Beran (oba ČSSR) 52:42,80. — **Juniori:** 1. Erath (Rak.) 51:59,8, 2. Lisičan 52:13,0, 3. Bartoš 52:36,5, 23. Galo (všichni ČSSR) 56:43,5.

Ženy 5 km: 1. Shirley Firthová (Kan.) 19:39,70, 2. Bancroftová (USA) 19:51,70, 3. Sharon Firthová (Kan.) 19:51,80. — **Juniorky:** 1. Eggerová (NSR) 20:49,50, 2. Lengacherová (Švýc.) 21:29,00.

Převaha sdruženářů NDR

Zajímavou konfrontací výkonnosti sdruženářů ČSSR, NSR, Švýcarska a NDR byly mezinárodní závody v závěru loňského roku v Oberwiesenthalu (NDR). Domácí reprezentanti potvrdili, že i po odchodu trojnásobného olympijského vítěze Ulricha Wehlinga mají velmi silný tým a obsadili prvních pět míst. Na světovém šampio-

Švéd Thomas Wassberg bude v Oslo obhajovat titul mistra světa v běhu na 15 km, v němž zvítězil na ZOH 1980 v Lake Placidu. Obrázek je z prosincových závodů v Davosu, kde obsadil druhé místo za Finem Kirvesniemim

nátu v Oslo mají dobré vyhlídky na získání medaile nejen v soutěži jednotlivců, ale i v nově zavedené soutěži družstev. V silné konkurenci z čs. sdruženářů si nejlépe vedl Jan Klimko, který skončil třináctý se ztrátou 85 bodů na vítězného Uwe Dotzauera.

Konečné pořadí. 1. Dotzauer 440,60, 2. Schmiöder 434,99, 3. Langer 426,13, 4. Winkler 401,97, 5. Mühlh (všichni NDR) 386,42, 6. H. Schwarz (NSR) 383,57, 7. Opitz (NDR) 379,40, 8. Hetlich (NSR) 374,90, 9. Blechschmidt (NDR) 371,95, 10. Wucher 371,505, 11. Müller 368,93, 12. Scharrel (všichni NSR) 362,07, 13. Klimko (ČSSR) 355,60, 14. Weinbuch (NSR) 354,35, 15. Hurschler (Švýc.) 352,565, 16. Frak (ČSSR) 351,76, 17. Paschold (NDR) 348,815, 18. Peterka 340,225, 19. Pavlíček (oba ČSSR) 338,575, 20. Beetschen (Švýc.) 338,30, 21. M. Kumpošt (ČSSR) 334,015 b. — **junioři:** 1. Betz 406,25 2. Mehnert 398,64, 3. Hahn (všichni NDR) 397,70.

● **PATNÁCTILETÁ RAKUŠANKA WINKLEROVÁ** vybojovala prvenství ve sjezdu Evropského poháru 10. ledna v Arnoldsteinu časem 1:27,27, následována svými krajkami Wernigovou 1:27,44 a Wallingerovou 1:27,06.

● **KANAĀN PIERRE HARVEY** překvapil vítězstvím v běhu na 30 km v italském Castelrottu časem 1:35:15,9 před domácími závodníky Confortolou 1:36:15,9, Capitaniem 1:36:35,6 a De Zoltem 1:37:13,8.

● **SVĚTOVÝ POHÁR BIATLONISTŮ** byl zahájen 14. ledna ve švýcarském Egg am Etzel závodem na 20 km. Zvítězil v něm Nor Engen za 1:08:37 (3 trestné minuty). Další pořadí: 2. Pichler 1:09:07 (2), 3. Fischer (oba NSR) 1:09:16 (5), 4. Veličkov 1:09:38 (3), 5. Akulevič (oba SSSR) 1:09:49 (2), 6. Jureček (ČSSR) 1:10:25 (0), 7. Vtorušin (SSSR) 1:10:47 (3), 8. Zelinka (ČSSR) 1:10:48 (3). Z juniorů na 15 kilometrů byl první Fritzenwenger (NSR) za 55:46 (3).

Výroční členské schůze oddílů

Již první část výročních členských schůzí lyžařských oddílů potvrdila jejich aktivitu v uplynulém roce a zvýšenou celospolečenskou angažovanost. Projevilo se to příkladnou péčí a mládež, zlepšením politickoorganizačnické práce, prohloubením ideově výchovné činnosti, rostoucím počtem masových soutěží i pro neorganizované lyžaře, úspěšnou činností veřejných lyžařských škol, pomocí cvičitelů při školních zájezdech do hor a výcviku rekreatantů ROH, jakož i dalším zlepšením podmínek pro závodní i rekreační lyžování v zimních střediscích tělovýchovných jednot v horských oblastech. Plány činnosti jednotlivých oddílů na další rok naznačují, že všechny úkoly vytyčené XVI. sjezdem KSC budou jimi úspěšně splněny.

Jiskra Harrachov před MS 1983 v letech

Jiskra Harrachov byla prvním lyžařským oddílem, který připravil výroční členskou schůzi již 27. listopadu. Znamenala radostnou bilanci uplynulé sezóny a vytyčení nových úkolů, znamenajících další zvýšení péče při výchově mládeže, prohloubení politickovýchovné práce, zvýšenou hospodárnosti a efektivnosti veškeré činnosti a zkvalitnění řídicí a organizačnické práce.

Pomůže k tomu splnění závazku, který byl uzavřen na rok 1982 lyžařským oddílem Jiskry na počest 65. výročí VRSSR. V nové sezóně připravili harrachovští lyžaři 20 akcí, mezi nimiž nechybí ani školní a náborové závody. V roce 1981 při výstavbě a údržbě sportovních zařízení odpracovali členové lyžařského oddílu 3694 brigádnických hodin, další stovky hodin při zvelebování životního prostředí a při pomoci lesnímu hospodářství. V uplynulém závodním období harrachovští technici a organizátoři opět prokázali příkladnou obětavost a nadšení při pořádání Poháru přátelství skokanů za mimořádně obtížných podmínek, při mistrovství ČSSR v klasických disciplínách, Turné Bohemia i závodech mládeže.

Vzorný oddíl I. stupně TJ Gottwaldov

Vzorný lyžařský oddíl I. stupně TJ Gottwaldov na své výroční konferenci 17. prosince se mohl pochlubit velmi úspěšnou činností. Členové oddílu v loňském roce odpracovali 11 880 brigádnických hodin, které znamenaly modernizační chat, generální úpravu všech vleků, sjezdovek na Portáši i na lyžařském umělém svahu v Gottwaldově. Byla zřízena veřejná lyžařská škola pro školní mládež na umělém svahu, která má v budoucnosti působit i v zimním středisku na Portáši. Osvědčila se patronátní spolupráce se SSM ZPS Gottwaldov a na výroční konferenci byla podepsána nová patronátní smlouva na dalších pět let. Oddíl má 342 členů a 90 žáků a žaček, jejichž výchově věnuje příkladnou pozornost. O výcvik se stará 35 trenérů a 34 cvičitelů, záslužnou činností se může pochlubit 47 rozhodčích.

Členka oddílu reprezentantka Olga Charvátová v celkovém pořadí Světového poháru 1980—81 žen ve sjezdových disciplínách obsadila 15. místo, což je pozoruhodným úspěchem. V Českém poháru žáků družstvo skon-

čilo druhé za Spartakem Rokytnice z třiceti hodnocených oddílů, Fialová byla první ve starších žačkách, Adamíková druhá a Navrátilová třetí z mladších zákyň. V žákovském přeboru ČSR Adamíková zvítězila ve slalomu, Navrátilová a Fialová ve sjezdu a trojkombinaci, Adamíková a Fialová v obřím slalomu. Adamíková tento úspěch zopakovala i na přeboru ČSSR ve slalomu, Fialová ve sjezdu, Navrátilová v trojkombinaci a přidala k němu ještě prvenství v obřím slalomu, Poláček zvítězil ve sjezdu. Úspěšnou činnost lyžařského oddílu ocenil na výroční konferenci zástupce výboru TJ Gottwaldov s. Hoferek.

Budovatelská činnost novoměstských lyžařů

Pozoruhodnou budovatelskou činností se pochlubili na své výroční členské schůzi lyžaři TJ Nové Město na Moravě. Za podpory Vládního výboru pro cestovní ruch bude v letošním roce dokončena výstavba turistické chaty na Studnicích zásluhou 23 028 loň odpracovaných brigádnických hodin, z toho 4382 neplacených. V akci „Z“ byl vybudován lyžařský vlek na Bednářovci, který je již v provozu (847 hodin). Úprava tratí si vyžádala 13 208 a výstavba hospodářské budovy 562 brigádnických hodin. Další 220 hodin znamenalo pomoc zemědělství.

Lyžařský oddíl se pečlivě stará o výchovu mládeže, jeho mladí závodníci a závodnice v loňském roce vybojovali na přeborech ČSR a ČSSR celkem 34 medailí. Je to zásluha šestnáctičlenné trenérské rady oddílu, vedené Petrem Honzlem. Novoměstští lyžaři připravili loň řadu významných závodů: tradiční Zlatou lyži Českomoravské vysočiny v jejímž rámci byl uspořádán závod Světového poháru žen v běhu na 20 km, přebor ČSR žactva, přebor dorostu ČSSR a mistrovství ČSR v běžeckých disciplínách. Podíleli se také na přípravě turisticko-lyžařské akce Ve stopě Zlaté lyže Českomoravské vysočiny, která patří k nejmásovějším událostem čs. lyžování. Mají početný kádr obětavých činníků a členů oddílu.

Osvědčila se dobrá spolupráce s MěstNV a lesním závodem. Stejně bohatý program připravil lyžařský oddíl i pro letošní rok. Při stále větším zájmu o pěkné terény v okolí hotelu Ski, kde vyrůstají moderní zařízení střediska vrcholového sportu, plánují novoměstští lyžaři také turistické běžecké tratě, aby závodníkům umožnili ještě lepší přípravu.

UWE DOTZAUER

kapitán družstva sdruženářů NDR patří k závodníkům, kteří mají vyhlídky vybojovat některou z medailí na mistrovství světa 1982 v Oslo. Dobrou formu potvrdil na mezinárodních závodech koncem loňského roku v Oberwiesenthalu. Na ZOH 1980 v Lake Placidu byl pátý. Na Holmenkollenu startuje počtvrté. Poprvé jako junior v roce 1977 byl v seniorské soutěži osmý, o tři roky později zde zvítězil a loni v testovacích závodech pro MS skončil opět osmý.

Dotzauer by rád přispěl k úspěchu týmu NDR v nové soutěži družstev na světovém šampionátu 1982. Na něm sdruženáři po skocích poběží štafetu 3 x 10 km.

Vzpomínka

Ve čtvrtek 21. ledna 1982 uplynuly tři roky od tragické smrti Petra Kintzla, člena Sokola Špičák, ke které došlo při závodech ve sjezdu na červené sjezdovce ve Spindlerově Mlýně.

Jeho otec Emil Kintzl s rodinou touto cestou děkuje všem jeho kamarádům, přátelům a TJ Sokol Špičák, kteří jeho památku uctili vybudováním a odhalením památníku v prostoru sportovního areálu Špičák při 1. ročníku Memorálu Petra Kintzla. Zároveň děkuje všem členům velké lyžařské obce, kteří rodině v krutých chvílích podali pomocnou ruku a ponechávají ve svých srdcích milou vzpomínku na jejich Petra.

Fotografie na titulní, druhé a třetí straně obálky ČTK, na zadní straně obálky Ivo Petřík.

Fotografie uvnitř měsíčníku Bořivoj Černý, ing. Vlastimil Horák, Oldřich Kašpar, Tibor Lehotský, Jaroslav Trousil, ČTK a archiv.

Z bojů Světového poháru sjezdařů

I letošní 16. ročník Světového poháru ve sjezdových disciplínách se těší velké pozornosti příznivců lyžování a televizních společností. Na prvním obrázku Švýcar Joel Gaspoz, který zvítězil v prvním obřím slalomu v Aprice a dobře si vede v soutěži. Na druhém nejúspěšnější závodnice z prvního lednového slalomu žen v Mariboru: zleva druhá Italka Maria-Rosa Quariová, vítězka Erika Hessová (Švýcarsko), která je v čele celkové klasifikace, a čs. reprezentantka Olga Charvátová (třetí). Na třetím nejlepší ze zahajovacího sjezdu ve Val d'Isère: druhý Švýcar Peter Müller, vítěz Franz Klammer (Rakousko) a třetí Toni Bürgler (Švýcarsko).

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ BŘEZEN 1982 ♦ Kčs 3,—

3

Mistrovství světa 1982 ve sjezdových disciplínách

Mistrovství světa 1982 ve sjezdových disciplínách v rakouském Schladmingu a Hausu im Ennstal bylo nejvýznamnější letošní událostí sjezdařů. Na prvním obrázku záběr ze slavnostního zahájení, na druhém Francouz Michel Vion, který se stal vítězem premiéry nově zavedené kombinace. Na třetím první tři z obřího slalomu žen: zleva druhá Američanka Christin Cooperová, vítězná Švýcarka Erika Hessová a třetí Ursula Konzettová (Švýcarsko).

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

MS 1982
V OSLO

CO UKÁZALO
MS SJEZDAŘŮ?

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE ŠVÝCARKA ERIKA HESSOVÁ PŘI VÍTĚZNĚ JÍZDĚ VE SLALOMU NA MISTROVSTVÍ SVĚTA VE SCHLADMINGU, V NÍŽ VYBOJOVALA TŘETÍ ZLATOU MEDAILI A BYLA NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZÁVODNICÍ ŠAMPIONÁTU. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY ZÁBĚR Z TRADIČNÍCH SLALOMOVÝCH ZÁVODŮ MLÁDEŽE V DOBŠINĚ VE SLOVENSKÉM RUDOHOŘI.

lyžařství

Ročník 68

Číslo 3

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eldipes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská ul. 1. Telefon čís. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Káfkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. února 1982.

ISSN - 0323 - 1445

25 let ČSTV a lyžaři

Mezi významná jubilea tělovýchovného hnutí v letošním roce patří i 25. výročí Československého svazu tělesné výchovy. Za uplynulých 25 let se stal ČSTV významnou složkou Národní fronty a výrazně prohloubil svůj podíl při uskutečňování celospolečenských cílů a při výstavbě rozvinuté socialistické společnosti.

Potvrdila to i zpráva ústředního výboru KSČ předložená k projednání XVI. sjezdu KSČ v uplynulém roce, která zdůraznila podíl dobrovolných tělovýchovných pracovníků při plnění pracovních i politických úkolů. Naprosto jasnou řečí hovoří např. fakta uvedená ve zprávě ÚV ČSTV o podílu složek a členů ČSTV při plnění volebních programů Národní fronty.

V tomto celospolečenském dění nezůstávají stranou ani členové a funkcionáři lyžařských oddílů. Celou řadu příkladů a konkrétních výsledků jsme již mnohokrát uvedli a komentovali v našem odborném časopise. Dnes chceme připomenout jen některé z nich.

Za uplynulých 25 roků se podstatně rozšířila organizační a členská základna lyžařského hnutí. Tak např. v Čechách a na Moravě vzrostl počet lyžařských oddílů na 611, což znamená, že jen za posledních pět let bylo ustaveno 55 nových lyžařských oddílů. To představuje téměř 5 % mezi všemi sportovními odděleními. Průměrný počet oddílů v kraji je 76. Vyšší přírůstek za posledních pět let dosáhl jen plavání.

Obdobný nárůst byl zaznamenán i v rozšíření členské základny v lyžařských oddílech. Oddíly v českých zemích mají celkem 45 373 členů a jen za posledních pět let se počet členů zvýšil o 10 808. Pro ty, kteří se zabývají statistikou je třeba poznamenat, že stavy jsou uvedeny k závěru 6. pětiletky, to je k 31. 12. 1980.

Abychom si zbytečně „nefandili“, je třeba uvést známý fakt, že v lyžařských oddílech je organizačně zapojeno jen malé procento z té obrovské masy lyžujících veřejnosti. Rok od roku se zvyšuje počet lyžujících občanů a jsou to bez nadsázky ohromné masy našich občanů, kteří využívají blahodárného vlivu pohybu na lyžích na lidský organismus v zasněženém přírodě. Dále nebudu rozvádět tuto známou problematiku, neboť všichni, kteří pracují v lyžařských oddílech a svazech jsou si vědomi, že v této oblasti máme ještě značné rezervy.

V masovém rozvoji lyžování hrají v posledních letech velmi pozitivní úlohu veřejné lyžařské školy, jejichž počet postupně roste. Ovlivňují lyžařskou zdatnost lyžujících veřejnosti, čímž značně přispívají k bezpečnému a radostnému pobytu na horách a jsou také velmi účinným prostředkem k získávání nových členů do lyžařských oddílů. Další rozšiřování dobře pracujících veřejných lyžařských škol patří mezi hlavní úkoly lyžařských oddílů a svazů i pro příští období. Tato činnost je konkrétním projevem práce oddílů vně tělovýchovné organizace a žádanými „službami“ pro veřejnost.

Od vzniku ČSTV se rozšířila také základna výkonnostního lyžování. Podstatně vzrostly počty startujících v lyžařských soutěžích všech druhů. Bylo by nošením dříví do lesa připomínat počty účastníků masových soutěží jako jsou Jizerská padesátka - Memoriál Expedice Peru, 70 km po hřebenech Krkonoš, Bielowá stopou SNP a dalších. Stejně tak značně rostou počty startujících v ostatních soutěžích. V tomto směru můžeme být spokojeni. Jde však o to, aby náš pohled — naše hodnocení — nebylo pouze jednostranné a povrchní.

Postavme si otázku takto: Odpovídají výsledky dosažené v různých závodech od přeboru jednot až po mistrovské soutěže té skutečně široké základně výkonnostního lyžování nebo výkonnosti, která by měla vyústit od krajské přes celostátní úroveň do evropského nebo světového měřítká? Nehledáme však při odpovědi různé objektivní příčiny, ale nastavme si zrcadlo pravdy.

Přitom však mějme také na paměti, že uplynulých 25 let byla pro naše lyžování bohaté na vynikající světové výsledky našich reprezentantů. Výsledky Rašky, Rygla, Kodejšky, Šikolové, Henycha, Paulů, Höhlna a dalších, se zlatým písmem zapsaly do historie československého lyžování a československé reprezentace na olympijských hrách a na mistrovství světa.

Nelze žít jen ve vzpomínkách, třebaže jsou velmi příjemné. Z dnešní naší špičky nám dělají radost pouze děvčata v běhu v čele s Květou Jeriovou a děvčata ve sjezdových disciplínách.

Vezmeme-li tedy v úvahu výsledky dosažené za uplynulých 25 let — a z nich jsem uvedl jen ty nejvýznamnější — a k tomu přičteme dnešní skutečně optimální podmínky, pak odpověď na položenou otázku nemůže být kladná.

To není právě příjemná bilance. Abychom zúročili širokou základnu výkonnostního lyžování a dnešní optimální podmínky, musíme důkladně a s rozmyslem propracovat návaznost celé sféry vrcholového sportu, od TSM až po SVS a hlavně přitom nezapomenout na významnou úlohu LYŽAŘSKÝCH ODDÍLŮ, které vždy v minulosti, tedy i v té „zlaté“ minulosti výkonnostního lyžování byly ZÁKLADNÍM a přitom rozhodujícím článkem. Tímto základním článkem zůstanou i do budoucna.

Musíme si proto vážit všech těch dobrovolných pracovníků, kteří v lyžařských oddílech vychovali generace úspěšných lyžařských reprezentantů.

A právě tato obětavá dobrovolná práce byla za uplynulých 25 let existence ČSTV tou největší devizou, kterou naše lyžování mělo a má.

JIRÍ PILAŘ, předseda VSL ČÚV ČSTV

MS 1982

ve Schladmingu

Úspěchem lyžařů Švýcarska a USA skončilo 27. mistrovství světa ve sjezdových disciplínách, které se konalo 27. ledna až 7. února v rakouském Schladmingu a

Hausu im Ennstal. Na tomto světovém šampionátu s řadou nečekaných výsledků pro lyžařské experty vybojovali po pěti medailích. Královnou letošního mistrovství světa se stala Švýcarka Erika Hessová dobytím tří zlatých medailí v kombinaci, obřím slalomu a slalomu. Rodačka z Grafenortu oslavila 6. března své dvacáté narozeniny. Dosáhla stejně mimořádného výsledku jako předtím Rosi Mittermaierová (NSR - 1976) a Hanni Wenzelová (Lichtenštejnsko - 1980).

Další dvě stříbrné medaile odvezli do země helvetského kříže Peter Lüscher za druhé místo v kombinaci a Conradin Cathomen za stejné umístění ve sjezdu. Pro USA získal zlato Steve Mahre v obřím slalomu, dvě stříbrné medaile v obřím slalomu a slalomu a bronzovou v kombinaci Christin Cooperová, další stříbrnou Cindy Nelsonová ve sjezdu. Prestiž rakouského sjezdového lyžování zachránil 24letý Harti Weirather, který předposlední den šampionátu vybojoval prvenství v „královské disciplíně“ — sjezdu.

Švéd Ingemar Stenmark sice v obřím slalomu se musel spokojit druhým místem za S. Mahrem, ve slalomu však suverénní jízdou v obou kolech obhájil mistrovský titul. V této disciplíně překvapil třetím místem jeho krajan Bengt Fjällberg a přispěl k tomu, že Švédsko bylo třetí nejúspěšnější zemí před Rakouskem, jehož další dvě bronzové medaile přidali Anton Steiner v kombinaci a Erwin Resch ve sjezdu. O 24 medailí se rozdělili reprezentanti devíti zemí.

PŘEHLED MEDAILÍ

	zlaté	stříbrné	bronzové
1. Švýcarsko	3	2	0
2. USA	1	3	1
3. Švédsko	1	1	1
4. Rakousko	1	0	2
5. Francie	1	1	0
6. Kanada	1	0	1
7. Jugoslávie	0	1	1
8. Itálie	0	0	1
Lichtenštejnsko	0	0	1

K VÝKONŮM ČS. REPREZENTANTŮ

ČSSR na mistrovství světa ve Schladmingu reprezentovalo šest závodníků. Nejúspěšnější byla Olga Charvátová, která obsadila v kombinaci páté místo a bodovala, ve slalomu skončila devátá, v obřím slalomu 18. a ve sjezdu devatenáctá. Splnila tak své výkonnostní cíle pro světový šampio-

Švéd Ingemar Stenmark po druhém místě v obřím slalomu přesvědčivě obhájil titul mistra světa ve slalomu. Na obrázku na trati vítězného závodu

úspěchem Švýcarska a USA

nát. Jana Gantnerová-Šoltýsová po svém vážném zranění a krátké rekonvalescenci neklamala. V kombinaci se umístila patnáctá, ve své disciplíně — sjezdu 24. Po tréninku se očekávalo, že by se ve sjezdu mohla umístit do 10. pořadí. Při rozboru její jízdy se zdálo, že důležitou úlohu při horším umístění sehrála psychika a nepříliš vhodně namazané lyže. Závod se jel na trati, na níž utrpěla nepříjemné zranění. V horním rovinnějším úseku trasy její lyže byly pomalé, měla až 35. čas a takovou ztrátu již nemohla dohonit. Mladé reprezentantky Elena Medzihradská a Alexandra Mařasová, pro které účast na MS znamenala získání cenných zkušeností, neklamaly. Medzihradská byla 21. v kombinaci a 26. v obřím slalomu, ve slalomu byla diskvalifikována. Mařasová v obřím slalomu skončila 32., ve slalomu (v němž měla nejlepší vyhlídky na dobré umístění) pro zranění nemohla startovat. V závodě mužů třinácté pořadí Ivana Pacáka a patnácté Miroslava Schimmera v kombinaci z 95 startujících zasluhuje uznání. Zklamáním bylo, že ani jeden z nich nedokončil slalom. V obřím slalomu byl Schimmer devatenáctý, ve sjezdu žádný z nich nestartoval (Pacák při tréninku měl pád a zlomil jednu lyži).

„Vážím si ukázněného vystoupení všech našich reprezentantů, kteří byli dobrým kolektivem,“ řekl vedoucí čs. výpravy, místopředseda VSL ÚV ČSTV dr. Martin Schelling. „Všichni mají předpoklady dalšího zlepšení výkonnosti. Gantnerová se dovede soustředit, dostává se do formy a má pevnou vůli dosahovat opět dobré výkony. Charvátová potřebuje zvýšit koncentraci v závodě, Medzihradská a Mařasová jsou nadějami pro mistrovství světa juniorů a ZOH 1984. Pacák a Schimmer mají předpoklady úspěšně se zařadit do světové špičky a jsou perspektivními závodníky. Pa-

cák má vyhlídky pro obří slalom a sjezd, Schimmer pro slalom a obří slalom.“

PRVNÍ ZLATÁ MEDAILE E. HESSOVÉ

Po středečním slavnostním úvodním ceremoniálu byly zahájeny boje o medaile ve čtvrtek 28. ledna první částí nové disciplíny — kombinace sjezdem. V této premiéře MS startovalo 55 žen z dvaceti zemí. Sjezd se konal za vytrvalého sněžení a jeho trať byla zkrácena o 142 m. Za ztížených podmínek byla nejrychlejší devatenáctiletá Švýcarka Walliserová s náskokem 0,24 sek. před svou krajankou De Agostiniovou a Američankou Nelsonovou, které měly stejný čas. Osmé místo Charvátové bylo slibným předpokladem pro konečně dobré umístění, stejně jako dvanácté pořadí Švýcarky Eriky Hessové, která měla ztrátu na Walliserovou 0,82 sek. Husté sněžení, které začalo v noci ze čtvrtka na pátek, znamenalo pro organizátory hodně starostí. S vytrvalou nepřízní počasí se nestačila vyrovnat 250členná technická skupina, nepomohlo ani úsilí stovek vojáků a školní mládeže, jakož i moderní technika. Program šampionátu musel být několikrát pozměněn. Kombinace žen byla dokončena v neděli 31. ledna slalomem na těžkém sněhu, v němž zvítězila E. Hessová před Francouzku Pelenovou a vybojovala první zlatou medaili letošního MS. Charvátová ve slalomu skončila desátá a v kombinaci se posunula na cenné páté pořadí. Vítězka sjezdu Walliserová doplatila na hrubou chybu ve druhém kole slalomu a skončila v kombinaci až jedenáctá.

KOMBINACI MUŽŮ VYHRÁL NEČEKANĚ FRANCOUZ VION

Nepříznivé počasí mělo vliv i na změnu programu kombinace mužů. Místo sjezdem byla zahájena slalo-

mem až v pondělí 1. února. Domácí diváci se radovali z vítězství Rakušana Antona Steinera před jeho krajanem Wolframem Ortnerem a Francouzi Michele Canacem a Michele Vionem. Nejlepšího času dosáhl v obou kolech Jugoslávec Križaj, ve druhém však zachytil špičku lyže za branku, neprojel její spojnicí a byl diskvalifikován. Nestartoval Američan Phil Mahre, mezi těmi, kteří slalom nedokončili byli i Wenzel a Frommelt (oba Lichtenštejnsko). Dobře si vedli čs. závodníci: Pacák skončil čtrnáctý a Schimmer patnáctý. Kombinace byla dokončena až v pátek sjezdem, který přinesl nečekané výsledky. Očekávalo se, že Steiner si dojedě pro zlatou medaili. Ve sjezdu byl však až 23. a to stačilo jen na bronz. Ortner skončil devatenáctý a musel se spokojit čtvrtým místem v kombinaci. Nečekaným vítězem se stal 23letý Vion — zajel devátý čas ve sjezdu a zajistil si nejvyšší místo na stupni vítězů. Třinácté místo Pacáka a patnácté Schimmera v tak silné konkurenci je dobrým výsledkem.

VÍTĚZSTVÍ E. HESSOVÉ V OBŘÍM SLALOMU

V obřím slalomu žen na náročné trati v úterý 2. února Švýcarka Erika Hessová vybojovala druhou zlatou medaili. O jejím prvenství rozhodla bezchybná jízda v prvním kole, v němž získala potřebný časový náskok. Překvapením byl druhý nejlepší čas její mladší sestry Moniky v prvním kole, ve druhém však závod nedokončila. Ve druhém kole E. Hessová jela na jistotu. Stříbrnou medaili vybojovala Američanka Christin Cooperová před Ursulou Konzettovou (Lichtenštejnsko), která nejrychlejší jízdou ve druhém kole si zajistila bronz před svou krajanou Wenzelovou. Z čs. reprezentantek Charvátová obsadila osmnácté místo. Po slabší jízdě v prvním kole se ve druhém podstatně zlepšila. Hodnotně je 26. pořadí šestnáctileté Medzihradské.

S. MAHRE V OBŘÍM SLALOMU PORAZIL STENMARKA

Zajímavou podívanou a hodně překvapení přinesl středeční obří slalom mužů. Zvítězil v něm Američan Steve Mahre před obhájcem titulu Ingemarem Stenmarkem, zatímco vedoucí závodník Světového poháru Phil Mahre ztroskotal v prvním kole. „Je to zatím můj největší úspěch,“

řekl po závodě vítěz S. Mahre. „Můj bratr Phil před druhým kolem mi dal cenné rady. Vyhradil jsem to, co se nepodařilo jemu, přestože se na tento závod zvlášť pečlivě připravoval.“ Stenmark druhým místem byl zklamán. „Plnou cenu má jen zlatá medaile,“ dodal. Dobrou technickou jízdou předvedl Jugoslávec Strel — znamenala pro něho bronzovou medaili. Stenmark zachraňoval situaci ve druhém kole, po prvním byl až pátý. Dobrou formu potvrdil Švýcar Gaspoz. Z 92 startujících bylo jen 49 klasifikováno. Mezi těmi, kteří nedokončili již první kolo, byl kromě Wenzela (zachytil špičkou lyže o branku) a dobře jedoucího Itala Giorgiho také Pacák. Úspěšně si vedl Schimmer, který v silné konkurenci skončil devatenáctý.

SJEZD ŽEN ÚSPĚCHEM ZÁMORSKÝCH ZÁVODNIC

Ve sjezdu žen na Evropany nezbyla žádná medaile, neúspěšnější z nich byla čtvrtá Norka Torill Fjellstadová. Zvítězila s náskokem 0,41 sek. Kanadanka Gerry Sørensenová před Cindy Nelsonovou a svou krajanou Laurii Grahamovou. Již v tréninku Sørensenová potvrdila, že zařtečí na některou z medailí a zopakovala na stejné trati svůj loňský úspěch ze Světového poháru. Tři Kanadanky v první pěti svědčí o převaze reprezentantek této země ve sjezdu. Jana Gantnerová-Sotýsová po zranění není ještě v takové formě jako na začátku loňské závodní sezóny. Devatenácté pořadí Charvátové v soutěži 39 startujících je dobrým průměrem. Erika Hessová pro lehké zranění nestartovala a šetřila se na slalom.

TŘETÍ ZLATÁ MEDAILE E. HESSOVÉ VE SLALOMU

Třetí triumf slavila Švýcarka Erika Hessová v pátečním slalomu, v němž vybojovala již třetí zlatou medaili a stala se neúspěšnější závodnicí letošního světového šampionátu. Z 28 klasifikovaných závodnic z celkového počtu 63 startujících byla druhá Američanka Christin Cooperová před Italkou Danielou Ziniovou. Po prvním kole vedla její krajanek Quariová, ale slabší druhé kolo stačilo jen na páté místo a ztrátu velké šance. Hessová znovu potvrdila, že dovede závodit. Deváté místo Charvátové znamenalo splnění jejího výkonnostního cíle. Medzihradská po dobré jízdě v prvním kole ve druhém vyjela z trati.

WEIRATHER — JEDINÁ ZLATÁ MEDAILE PRO RAKOUSKO

Harti Weirather zachránil čest pořadající země vítězstvím ve sjezdu mužů při rekordní účasti 55 000 diváků. Příznivci rakouského sjezdového lyžování se konečně dočkali a oslavovali také třetí místo Erwina Resche. Pro stříbro si dojel Švýcar Conradin Cathomen, který byl pro tento závod jmenován v poslední chvíli po svém úspěšném startu ve sjezdu pro kombinaci. Houževnatě se připravující

Franz Klammer při pátečním tréninku měl těžký pád, utrpěl lehčí zranění, ale na svou vlastní žádost startoval se sebezapřením a obsadil sedmé místo. Makejev (SSSR) upadl při závěrečném skoku, přesto skončil šestý. Dvacetiletý Weirather na 3401 m dlouhé trati dosáhl průměrné rychlosti 106,37 km/hod. Jeho triumf je dvanáctým úspěchem Rakušana ve sjezdu na mistrovstvích světa a ZOH od roku 1931. Byl výsledkem příkladné svědomité přípravy. Weirather i ve dnech volna členů rakouského reprezentačního týmu pilně trénoval. Čs. reprezentanti se závodu ve sjezdu neúčastnili.

VE SLALOMU STENMARK OBHÁJIL TITUL

„Jsem rád, že se mi podařilo ve slalomu zvítězit a obhájit mistrovský titul,“ řekl Švéd Ingemar Stenmark po vítězství v závěrečné disciplíně MS 1982. Jeho jízda v obou kolech byla suverénní a sklídila obdiv nejen diváků, ale i všech odborníků. Z 99 startujících byla klasifikována jen necelá třetina — 32. Sympatický Jugoslávec Bojan Križaj obsadil druhé místo, Švéd Bengt Fjällberg překvapil třetím místem. Bratři Mahrové závod nedokončili, Phil byl po prvním kole pátý. Pro Pacáka i Schimmera skončil závod již v prvním kole. Nedělnímu závodu přihlíželo 20 000 diváků.

CELKOVÁ BILANCE MEDAILÍ

V dosavadní historii mistrovství světa ve sjezdových disciplínách (včetně ZOH) získali medaile reprezentanti sedmnácti zemí. Přinášíme jejich pořadí (na prvním místě jsou zlaté, na druhém stříbrné, na třetím bronzové a na čtvrtém celkový počet medailí):

1. Rakousko	52	47	52	151
2. Švýcarsko	33	40	34	107
3. Francie	33	38	23	94
4. NSR	24	27	25	76
5. Itálie	11	8	10	29
6. Kanada	9	3	4	16
7. USA	7	12	14	33
8. Lichtenštejnsko	5	7	7	19
9. Švédsko	5	1	7	13
10. Norsko	5	1	4	10
11. Británie	4	4	3	11
12. Španělsko	1	0	1	2
13. Japonsko	0	1	1	2
Jugoslávie	0	1	1	2
Polsko	0	1	1	2
16. Austrálie	0	0	1	1
SSSR	0	0	1	1

● **MISTREM ŠVÝCARSKA** na 15 km se stal Francouz Renggli časem 44:28,1, v běhu na 50 km o mistrovský titul v San Bernardinu zvítězil Konrad Hallenbarter za 2:16:23 hod.

● **NA MISTROVSTVÍ FINSKA** Juha Mieto po úspěchu na 30 km zvítězil v Kurikka i v závodě na 50 km za 2:32:05 před Hämäläinenem 2:32:39, Autiem 2:32:45, Teurajärvin 2:35:50 a Kolehmainenem 2:36:44. Mistryní žen na 20 km se stala Hämäläinenová v čase 1:06:36. O druhé místo se dělily Takalová a Hyytiäinenová stejným časem 1:08:53,0.

● **JEFF HASTINGS** se stal mistrem USA ve skoku na velkém můstku v Lake Placidu s 224,5 (109,5 a 99,5) před Bromanem 220,7 (110,5 a 96,5) a Kanadanem Richardsem 216,7 (101,5 a 103). Startovalo 61 skokanů.

Rakušan Harti Weirather vybojoval jedinou zlatou medaili pro pořadající Rakousko ve sjezdu

Přehled výsledků MS 1982 ve sjezdových disciplínách

ZENY

Kombinace: 1. Erika Hessová (Švýc.) 8,99 b., 2. Perrine Pelencová (Fr.) 17,95, 3. Christian Cooperová 20,96, 4. Cindy Nelsonová (obě USA) 21,21, 5. **Olga Charvátová (ČSSR) 31,60**, 6. Anni Kronbichlerová (Rak.) 36,76, 7. E. Eppliová (NSR) 47,27, 8. Ziniová (It.) 55,09, 9. M. Tlalkaová (Pol.) 65,86, 10. Leskovšeková (Jug.) 68,33, 11. Walliserová (Švýc.) 75,74, 12. D. Tlalkaová (Pol.) 76,34, 13. Rochettiová (It.) 76,78, 14. Jermanová (Jug.) 80,15, 15. **Jana Gantnerová-Soltýsová (ČSSR) 80,61**, 16. Zavadlavová (Jug.) 94,06, 17. Reusová (SSSR) 94,49, 18. Dornigová (Jug.) 104,81, 19. Lehodeyová 111,12, 20. Grahamová (obě Kan.) 114,06, 21. **Elena Medzihradská (ČSSR) 123,59**. Bylo klasifikováno 35 závodnic z 55 startujících v kombinaci. — **Sjezd** (délka tratě 2508 m, výškový rozdíl 642 m, 33 branek): 1. Walliserová 1:39,17, 2. Nelsonová a De Agostiniová (Švýc.) obě 1:39,41, 4. I. Eppliová 1:39,81, 5. Grahamová 1:39,95, 6. Lehodeyová 1:40,12, 7. Serratová (Fr.) 1:40,22, 8. **Charvátová 1:40,23**, 9. Merleová 1:40,27, 10. Bozonová (obě Fr.) a Fjelstadová (Nor.) obě 1:40,29, 12. E. Hessová 1:40,32, 13. Haightová (Kan.) 1:40,83, 14. Wieslerová (NSR) 1:41,06, 15. **Gantnerová-Soltýsová 1:41,10**, 16. Hächerová (NSR) 1:41,21, 17. Pelenová 1:41,32, 18. Eberleová (Rak.) 1:41,37, 19. P. Wenzelová (Licht.) 1:41,45, 20. Ederová (Rak.) 1:41,48. — **43. Medzihradská 1:47,42**. Alexandra Mařasová (ČSSR) byla diskvalifikována. — **Slalom** (výškový rozdíl 154 m, v prvním kole 46. ve druhém 47 branek): 1. E. Hessová 1:22,03 (38,98 a 43,05), 2. Pelenová 1:22,15 (39,60 a 42,55), 3. Cooperová 1:22,17 (38,25 a 42,92), 4. D. Tlalkaová 1:22,28 (40,01 a 42,27), 5. Kronbichlerová 1:23,81 (40,00 a 43,81), 6. Nelsonová 1:24,09 (40,30 a 43,79), 7. Ziniová 1:24,15, 8. M. Tlalkaová 1:24,21, 9. Zavadlavová 1:24,25, 10. **Charvátová 1:24,52 (40,82 a 43,70)**, 11. Leskovšeková 1:24,84, 12. Dornigová 1:24,92, 13. Jermanová (Jug.) 1:25,62, 14. Reusová 1:25,64, 15. I. Eppliová 1:26,60, 16. Rochettiová 1:28,06, 17. **Medzihradská 1:28,74 (42,68 a 46,06)**, 18. **Gantnerová-Soltýsová 1:29,23 (43,42 a 45,81)**, 19. Walliserová 1:30,40, 20. Ishikawaová (Jap.) 1:31,58.

Obří slalom (výškový rozdíl 345 m, v prvním kole 53. ve druhém 47 branek): 1. Erika Hessová 2:37,17 (1:20,33 a 1:16,84), 2. Christin Cooperová 2:37,05 (1:21,59 a 1:16,36), 3. Ursula Konzettová 2:38,03 (1:21,72 a 1:16,31), 4. Petra Wenzelová (obě Licht.) 2:38,05 a 1:21,81 a 1:16,24), 5. Fabienne Serratová 2:38,49 (1:21,69 a 1:16,80), 6. Tamara McKinneyová (USA) 2:38,77 (1:21,50 a 1:17,27), 7. Ziniová 2:39,31, 8. Kirchlnerová (Rak.) 2:39,63, 9. Kinshoferová (NSR) 2:39,73, 10. Steinerová (Rak.) 2:39,85, 11. Andrejevová (SSSR) 2:40,24, 12. Quariová (It.) 2:40,52, 13. Leskovšeková 2:40,73, 14. I. Eppliová 2:40,90, 15. Jermanová 2:40,92, 16. Nelsonová 2:41,03, 17. Reyová (Fr.) 2:41,30, 18. **Charvátová 2:41,42 (1:23,74 a 1:17,68)**, 19. Pelenová 2:41,61, 20. Melanderová (Švéd.) 2:41,02. — **26. Medzihradská 2:43,54**, 32. **Mařasová 2:47,09**. Ze 70 startujících 47 bylo klasifikováno. Gantnerová-Soltýsová v obřím slalomu nestartovala.

Sjezd (délka tratě 2543 m, výškový rozdíl 674 m, 33 branek): 1. Gerry Sörensenová (Kanada) 1:37,47, 2. Cindy Nelsonová 1:37,88, 3. Laurie Grahamová 1:37,91, 4. Torriell Fjelstadová 1:38,12, 5. Diane Lehodeyová 1:38,22, 6. Elizabeth Kirchlnerová 1:38,24, 7. De Agostiniová (It.) 1:38,49, 8. I. Eppliová 1:38,56, 9. Flandersová 1:38,88, 10. Oaková (obě USA) 1:38,74, 11. Gros-Gaudenierová (Fr.) 1:38,90, 12. Walliserová 1:38,94, 13. Waldmeyerová (Fr.) 1:38,99, 14. Ehratová (Švýc.) 1:39,23, 15. C. Prölllová (Rak.) 1:39,24, 16. Chaudová (Fr.) 1:39,27, 17.

Hächerová 1:39,45, 19. Ederová 1:39,50, 19. **Charvátová 1:39,60**, 20. Oertliová (Švýc.) 1:39,64. — **24. Gantnerová-Soltýsová 1:39,95**. Všech 39 startujících bylo klasifikováno.

Slalom (výškový rozdíl 176 m, v obou kolech 60 branek): 1. Erika Hessová 1:41,60 (50,93 a 50,67), 2. Christin Cooperová 1:41,93 (51,24 a 50,69), 3. Danieia Ziniová 1:41,96 (51,27 a 50,69), 4. Dorota Tlalkaová 1:42,16 (51,46 a 50,70), 5. Maria Rosa Quariová 1:42,17 (50,66 a 51,51), 6. Maria Eppliová (NSR) 1:43,85 (52,08 a 51,77), 7. Steinerová 1:43,99, 8. Jermanová 1:44,74, 9. **Charvátová 1:44,50 (52,84 a 51,96)**, 10. Serratová 1:44,89, 11. Macchiiová (It.) 1:44,97, 12. Zavadlavová 1:45,24, 13. Eberleová 1:45,83, 14. Sölknerová (Rak.) 1:45,87, 15. Bielerová (It.) 1:46,67, 16. Melanderová (Švéd.) 1:46,80, 17. Gurová (Švýc.) 1:47,26, 18. Dornigová a Kronbichlerová obě 1:47,30, 20. Reyová 1:48,26. — Z 63 startujících jen 28 byla klasifikována (Medzihradská byla diskvalifikována).

MUŽI

Kombinace: 1. Michel Vion (Fr.) 12,64 b., 2. Peter Lüscher (Švýc.) 18,08, 3. Anton Steiner 20,48, 4. Wolfram Ortner (oba Rak.) 20,69, 5. Michel Canac (Fr.) 35,42, 6. Odd Sörlil (Nor.) 46,51, 7. Oehrlil (Švýc.) 59,47, 8. Riedelsperger (Rak.) 61,13, 9. Nöckler (It.) 61,55, 10. Roth (NSR) 62,14, 11. Cyganov (SSSR) 78,91, 12. Cerkovnik (Jug.) 91,71, 13. **Ivan Pacák (ČSSR) 100,09**, 14. Chiba (Jap.) 103,15, 15. **Miroslav Schimmer (ČSSR) 103,99**, 16. Hole (Nor.) 106,16, 17. Höfleher (Rak.) 106,45, 18. Čadajev (SSSR) 116,51, 19. Marxer (Licht.) 119,73, 20. Boedker (Dán.) 128,24. — **Slalom** (výškový rozdíl 176 m, v prvním kole 66. ve druhém kole 61 branek): 1. Steiner 1:41,26 (49,88 a 51,38), 2. Ortner 1:41,41 (50,66 a 50,75), 3. Canac 1:41,87 (50,74 a 51,13), 4. Vion 1:41,91 (50,19 a 51,72), 5. Sörlil 1:42,34 (50,92 a 51,42), 6. Nöckler 1:42,88 (51,10 a 51,78), 7. Cerkovnik 1:43,02, 8. Lüscher 1:43,31, 9. Franko (Jug.) 1:44,97, 10. Roth 1:46,55, 11. Riedelsperger 1:47,14, 12. Tache (USA) 1:47,86, 13. Oehrlil 1:48,57, 14. **Pacák 1:49,56 (55,12 a 54,44)**, 15. **Schimmer 1:49,99 (54,69 a 55,30)**, 16. Cyganov 1:50,67, 17. Boedker 1:51,00, 18. Konzett (Licht.) 1:51,49, 19. Chiba 1:52,42, 20. Marxer (Licht.) 1:52,83. — **Sjezd** (délka tratě 3062 m, výškový rozdíl 909 m): 1. Cathomen (Švýc.) 1:44,43, 2. Brooker (Kan.) 1:44,57, 3. Mair (It.) 1:44,69, 4. Lüscher 1:44,76, 5. Höfleher 1:44,76, 6. Oehrlil 1:45,12, 7. Bartelski (Brit.) 1:45,24, 8. Romič (USA) 1:45,42, 9. Vion 1:45,46, 10. Meli (Švýc.) 1:45,49, 11. Cochrane (USA) 1:45,54, 12. Cyganov 1:45,73, 13. Veith (NSR) 1:45,82, 14. Vulliet (Fr.) 1:46,17, 15. Lee (Austr.) 1:46,51, 16. Riedelsperger 1:46,75, 17. Kent (Kan.) 1:46,79, 18. Verneret (Fr.) 1:46,88, 19. Hole a Ortner oba 1:47,08. — **32. Pacák 1:49,74**, 34. **Schimmer 1:49,86**. — Z 95 startujících bylo 30 klasifikováno.

Obří slalom (výškový rozdíl 396 m, v prvním kole 65. ve druhém 58 branek): 1. Steve Mahre (USA) 2:38,80 (1:21,32 a 1:17,48), 2. Ingemar Stenmark (Švéd.) 2:39,31 (1:22,69 a 1:16,62), 3. Boris Strel (Jug.) 2:39,42 (1:22,94 a 1:16,48), 4. Joel Gaspoz (Švýc.) 2:39,49 (1:21,55 a 1:17,94), 5. Bruno Nöckler 2:39,80 (1:22,74 a 1:17,06), 6. Hans Enu (Rak.) 2:39,93 (1:22,98 a 1:17,00), 7. Križaj (Jug.) 2:40,01, 8. Fournier (Švýc.) 2:40,19, 9. Navillod (Fr.) 2:40,77, 10. Strolz (Rak.) 2:41,28, 11. Halsnes (Nor.) 2:41,30, 12. Jakobsson (Švéd.) 2:41,35, 13. Julen (Švýc.) 2:41,51, 14. Franko (Jug.) 2:42,47, 15. Orlandinsky (Rak.) 2:43,07, 16. Žirov (SSSR) 2:43,63, 17. Cyganov 2:43,72, 18. Sörlil 2:44,12, 19. **Schimmer 2:44,23**, 20. Skajem (Nor.) 2:44,28. — Pacák závod

nedokončil. Z 95 startujících bylo 49 klasifikováno.

Sjezd (délka tratě 3401 m, výškový rozdíl 744 m, 37 kontrolních branek): 1. Harti Weirather (Rak.) 1:55,10, 2. Conradin Cathomen 1:55,58, 3. Erwin Resch (Rak.) 1:55,73, 4. Franz Heinzer 1:55,98, 5. Peter Müller (oba Švýc.) 1:56,05, 6. Vladimír Makejev (SSSR) 1:56,10, 7. Klammer (Rak.) 1:56,16, 8. Bürgler (Švýc.) 1:56,61, 9. Podborski (Kan.) 1:56,78, 10. Mair (It.) 1:56,85, 11. Murray (Kan.) 1:56,94, 12. Wirsberger (Rak.) 1:57,14, 13. Brooker 1:57,16, 14. Read (oba Kan.) 1:57,18, 15. Stock (Rak.) 1:57,25, 16. Bartelski 1:57,49, 17. Veith 1:57,76, 18. Cyganov 1:57,78, 19. Vion 1:57,86, 20. Verneret (Fr.) 1:58,09. — Čs. reprezentanti ve sjezdu nestartovali. Z 59 startujících bylo 54 klasifikováno.

Slalom (výškový rozdíl 224 m, v prvním kole 67. ve druhém 69 branek): 1. Ingemar Stenmark 1:48,48 (52,08 a 56,40), 2. Bojan Križaj 1:48,90 (52,39 a 56,51), 3. Bengt Fjällberg (Švéd.) 1:49,32 (52,63 a 56,69), 4. Paolo De Chiesa (It.) 1:49,37 (52,59 a 56,78), 5. Joel Gaspoz 1:49,51 (52,89 a 56,62), 6. Piero Gros 1:50,68 (53,19 a 57,49), 7. Mally loba (It.) 1:51,08, 8. Gruber (Rak.) 1:51,18, 9. Skajem 1:51,78, 10. Andrejev (SSSR) 1:52,60, 11. Halsnes 1:53,52, 12. Kaiwa (Jap.) 1:53,89, 13. Cerkovnik 1:54,71, 14. Beck (NSR) 1:55,01, 15. Hirt (NSR) 1:55,42, 16. Navillod 1:56,29, 17. Sawada 1:57,20, 18. Iwaya (oba Jap.) 1:57,28, 19. Hadiev (Bul.) 1:57,86, 20. Atienza (Šp.) 2:04,18. — Čs. reprezentanti závod nedokončili. — Z 91 startujících bylo 31 klasifikováno.

● **MEZINÁRODNÍ LYŽAŘSKÝ MARATÓN** druhou únorovou neděli v Sapporu na trati 42 km skončil úspěchem Japonců. Zvítězil v něm Minoru Takahaši v čase 1:53:27,8 před svými krajanými Kamiharakoem, který měl čas jen o desetinu sekundy horší, a Sasakim 1:53:52,9. Švéd Lundevall byl čtvrtý za 1:54:00,9, následován Satoem (Jap.) 1:55:10,7, Finem Kinnunem 1:55:53,7 a Italem Piazzim 1:56:17,8. Z žen byla první Kanadanka Monique Waterreusová časem 2:15:00,0 hod.

● **MISTREM POLSKA** ve skoku na velkém můstku v Zakopanem se stal Piotr Fijas s 248,6 (121,5 a 102,5) před Loniewskim 237,3 (115 a 99,5), J. Pawlusiakem 228,0 (111,5 a 98,5), Kowalským 219,1 (101,5 a 101) a Zwiżaczem 215,7 (105 a 93). Prvním skokem 121,5 m Fijas překonal o dva metry dosavadní rekord můstku.

● **RAKOUSTÍ SKOKANI** před odjezdem na mistrovství světa v Oslo měli druhou únorovou neděli kontrolní závody na středním olympijském můstku v Seefeldu, které byly současně Evropským pohárem. Zvítězil Kogler s 240,0 (81 a 76), před Švýcarem Sumim 235,7 (79 a 80), Neuperem 234,2 (77 a 77), Tuchschererem 230,2 (76 a 78), Felderem 229,7 (76 a 78), Bulharem Božičkovem 25,8 (77 a 76), Jugoslávцем Tepešem 223,2 (77 a 77) a Schwarzem (NSR) 220,9 (76 a 75).

Fotografie na titulní a druhé straně obálky ČTK, na třetí **Zdeněk Havelka a ČTK**, na zadní straně obálky **ing. Ladislav Denes**.

Fotografie uvnitř měsíčníku **Zdeněk Havelka, Bohumil Hynek, Jaroslav Trousil, ČTK** a archiv.

Světové poháry v plném tempu

Erika Hessová

Američan Phil Mahre a Švýcarka Erika Hessová ve sjezdových disciplínách, Francouz Paul Pierrat a československá reprezentantka Květa Jeriová v běhu a obhájce trofeje skokanů Rakušan Armin Kogler byli v

čele Světových pohárů lyžařů po jejich lednové části.

V soutěži mužů ve sjezdových disciplínách vedl Phil Mahre s 262 body před Švédem Stenmarkem 179 bodů. O třetí místo se dělili Kanadan Podborski a Wenzel (Lichtenštejnsko) s 94 body, následovali Rakušané Resch 76, Weirather 75 a Klammer 71 b. Z čs. reprezentantů si úspěšně vedl v kombinaci obřího slalomu v Adelbodenu a sjezdu ve Wengen Ivo Pacák a obsadil druhé místo, které znamená celkově šesté pořadí po čtyřech kombinacích (vede P. Mahre se 75 body). V soutěži žen bylo pořadí na vedoucích místech SP: 1. Hessová 253, 2. I. Eppliová (NSR) 242, 3. Cooperová (USA) 136, 4. Konzettová (Lichtenštejnsko) 122 b. Z čs. sjezdařek bodovala Olga Charvátová osmým místem v kombinaci v Badgasteinu a Gantnerová-Soltýsová 15. pořadím v kombinaci obřího slalomu v Pfronten a sjezdu v Grindelwaldu.

Úspěšně si vedou ve Světovém poháru čs. běžkyňe. Po třech závodech byla v čele Květa Jeriová se 78 body před svými krajankami Blankou Pauří 50 a Annou Pasiárovou 48 b. Gabriela Svobodová obsadila zatím páté místo s 38 body za Jágerovou (NSR) 40 bodů. V soutěži mužů bylo vedoucí pořadí: 1. Pierrat (Francie) 53, 2. Koch (USA) 52, 3. Wassberg (Švédsko) 41, 4. Behle (NSR) 30, 5. Kohlberg (Švédsko) 29,5 b. V Brussonu bodovali Jiří Svub, Miloš Bečvář a František Šimon.

V SP skokanů pa jedenácti závodech vedl Rakušan Armin Kogler se 104 body, následovali Bulau (Kanada) 97, Ruud 87, Bergerud (oba Norsko) 84, Rigoni (Itálie) 79 a Deckert (NDR) 76 b. Z čs. skokanů zatím bodoval jen Josef Samek v obou závodech Švýcarského turné.

SP VE SVĚTOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Ženy

Sjezd 13. ledna v Grindelwaldu (délka tratě 3200 m, výškový rozdíl 655 m, 44 branek): 1. Sörensenová (Kan.) 2:00,54, 2. Gros-Gaudenierová 2:00,86, 3. Chaudová (obě Fr.) 2:01,29, 4. Nelsonová (USA) 2:01,38, 5. Eberleová (Rak.) 2:01,39, 6. Flandersová (USA) 2:01,64, 7. Sölknerová (Rak.) 2:01,77, 8. I. Eppliová (NSR) 2:02,09, 9. Emonetová (Fr.) 2:02,45, 10. Walliserová 2:02,46, 11. De Agostiniová (obě Švýc.) 2:02,50, 12. Ederová (Rak.) 2:03,21, 13. Leavittová (Kan.) 2:03,39, 14. Hessová (Švýc.) 2:03,51, 15. Waldmeierová (Fr.) 2:03,61. — 27. Gantnerová

První body ve Světovém poháru skokanů 1981-82 z čs. reprezentantů vybojoval Josef Samek ve Sv. Mořici. Na obrázku první zleva s vítězem Rakušanem Koglerem a třetím Švýcarem Sumim

2:05,01, 46. Charvátová 2:06,69, 49. Vlčková 2:07,77, 59. Medzihradská 2:12,35.

Kombinace obřího slalomu v Pfronten a sjezdu v Grindelwaldu: 1. I. Eppliová 9,96, 2. Hessová 24,92, 3. Nelsonová 27,14, 4. Haasová (Švýc.) 35,36, 5. Kirchlervová (Rak.) 41,23, 6. Pelenová (Fr.) 41,34, 7. Chaudová 42,40, 8. Hächerová (NSR) 45,15, 9. Sörensenová 45,62, 10. Flandersová (USA) 45,96, 11. Ederová 46,68, 12. Rocchettiová (It.) 50,49, 13. Gergová (NSR) 50,82, 14. Haightová (Kan.) 53,14, 14. Gantnerová 57,93. — 21. Charvátová 68,18, 34. Vlčková 91,18, 36. Medzihradská 112,00.

Druhý sjezd 14. ledna v Grindelwaldu (délka tratě 3200 m, výškový rozdíl 655 m, 44 branek): 1. Sörensenová 2:00,14, 2. I. Eppliová 2:00,59, 3. Nelsonová 2:00,72, 4. Sölknerová 2:00,96, 5. Eberleová 2:01,26, 6. Walliserová 2:01,54, 7. Flandersová 2:01,73, 8. Wieslerová (NSR) 2:01,97, 9. Emonetová 2:02,23, 10. Mösenlechnerová (NER) 2:02,64, 11. Wolfová (Rak.) 2:02,85, 12. Kirchlervová 2:02,87, 13. Waldmeierová 2:02,88, 14. Gergová 2:02,96, 15. Ederová 2:02,97. — 18. Gantnerová 2:03,10, 47. Vlčková 2:08,59, 51. Medzihradská 2:11,98. Charvátová závod nedokončila.

Sjezd 18. ledna v Badgasteinu (délka tratě 3916 m, výškový rozdíl 698 m, 28 branek): 1. Flandersová 1:57,65, 2. Sölknerová 1:57,94, 3. Ederová 1:57,95, 4. I. Eppliová 1:58,13, 5. Chaudová a Fjelstadová (Nor.) obě 1:58,18, 7. Grahamová (Kan.) 1:58,36, 8. Nelsonová 1:58,69, 9. Hächerová 1:58,87, 10. Walliserová 1:58,99, 11. Sörensenová 1:59,02, 12. Lehodeyová (Kan.) 1:59,27, 13. C. Prölllová (Rak.) 1:59,29, 14. Waldmeierová 1:59,33, 13. De Agostiniová 1:59,40. — 23. Gantnerová 2:00,49, 35. Charvátová 2:01,55, 58. Vlčková 2:03,68, 68. Medzihradská 2:09,79, 69. Mařasová 2:11,01.

Druhý sjezd 19. ledna v Badgasteinu (délka tratě 3016 m, výškový rozdíl 698 metrů, 28 branek): 1. Ederová 1:58,10, 2. Chaudová 1:58,27, 3. Flandersová 1:58,33, 4. I. Eppliová 1:58,35, 5. Sölknerová 1:58,65, 6. Grahamová 1:58,67, 7. De Agostiniová 1:58,70, 8. Walliserová 1:58,77, 9. Waldmeierová 1:59,23, 10. Nelsonová 1:59,26, 11. Sörensenová 1:59,45, 12. Wolfová 1:59,65, 13. Gros-Gaudenierová 1:59,68, 14. C. Prölllová 1:59,74, 15. Hächerová 1:59,77. — 27. Gantnerová 2:01,01, 42. Vlčková 2:02,55, 51. Charvátová

2:03,46, 61. Medzihradská 2:09,09, 62. Mařasová 2:11,14.

Slalom 20. ledna v Badgasteinu (výškový rozdíl 162 m, v prvním kole 55, ve druhém 54 branek): 1. Hessová 1:30,66 (45,82 a 44,84), 2. Konzettová (Licht.) 1:31,16 (46,16 a 45,00), 3. Serratová (Fr.) 1:32,15 (46,28 a 45,87), 4. Cooperová (USA) 1:32,35 (46,79 a 45,56), 5. Ziniová (It.) 1:32,62 (46,58 a 46,04), 6. M. Eppliová (NSR) 1:32,80 (46,81 a 45,99), 7. Steinerová (Rak.) 1:32,81, 8. Zavadlavová 1:33,23, 9. Leskovšeková (obě Jug.) 1:34,63, 10. Marchlandiová (It.) 1:34,71, 11. P. Wenzelová (Licht.) 1:34,72, 12. Nelsonová 1:34,77, 13. Kronbichlerová (Rak.) 1:34,87, 14. I. Eppliová a Glurová (Švýc.) obě 1:34,90. — 17. Charvátová 1:35,08, 28. Medzihradská 1:38,92, 30. Velešová 1:40,09, 37. Jurečková 1:46,59.

Kombinace prvního sjezdu a slalomu v Badgasteinu: 1. Hessová 19,17, 2. I. Eppliová 38,80, 3. Sölknerová 39,26, 4. Nelsonová 41,42, 5. Ederová 50,40, 6. Ziniová 54,31, 7. Eberleová 55,85, 8. Charvátová 62,53, 9. Kirchlervová 76,64, 10. Wieslerová 86,90, 11. Robinová 108,56, 12. Monnardová (obě Švýc.) 110,10, 13. Merleová (Fr.) 114,85, 14. Janusovová (SSSR) 117,39, 15. Haightová 119,16, 16. Medzihradská 144,53 b.

Slalom 22. ledna v Lenggries (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 56, ve druhém 50 branek): 1. Konzettová 1:39,55 (52,95 a 46,60), 2. Kronbichlerová 1:39,56 (52,95 a 46,61), 3. Hessová 1:40,25 (52,94 a 47,31), 4. McKinneyová (USA) 1:40,72 (53,81 a 46,91), 5. Pelenová 1:41,36 (53,86 a 47,50), 6. M. Eppliová 1:41,63 (54,02 a 47,61), 7. Leskovšeková 1:42,04, 8. P. Wenzelová 1:42,22, 9. Ziniová 1:42,59, 10. Jermanová (Jug.) 1:42,71, 11. Glurová 1:42,76, 12. M. Tlalkaová 1:42,78, 13. D. Tlalkaová (obě Pol.) 1:42,83, 14. I. Eppliová 1:42,94, 15. Steinerová 1:43,08, 16. Charvátová 1:43,13. — 28. Vlčková 1:44,93, 32. Mařasová 1:45,49, 37. Medzihradská 1:46,27, 40. Gantnerová 1:46,83, 45. Jurečková 1:49,22.

Slalom 23. ledna v Berchtesgadenu (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 57, ve druhém 59 branek): 1. Cooperová 1:36,53 (50,39 a 46,14), 2. Pelenová 1:36,79 (50,74 a 46,05), 3. Konzettová 1:37,11 (50,60 a 46,51), 4. P. Wenzelová 1:37,60 (51,11 a 46,49), 5. Ziniová 1:37,65 (50,44 a 47,21), 6. Macchiová (It.) 1:37,97

[50,06 a 47,91], 7. D. Tlalkaová 1:38,50, 8. M. Tlalkaová 1:38,51, 9. Leskovšková 1:38,56 10. Quariová [It.] a Nelsonsová 1:38,61, 12. Bielerová [It.] 1:38,73, 13. Örtllová (Švýc.) 1:38,77, 14. Zavadlavová 1:39,08, 15. Frigová [It.] 1:39,12, 16. Charvátová 1:39,18. — 26. Mařasová 1:41,20, 33. Valešová 1:43,12, 39. Jurečková 1:47,99.

Muži

Slalom 12. ledna v Bad Wiessee (výškový rozdíl 195 m, v prvním kole 56, ve druhém 61 branek): 1. Stenmark (Švéd.) 98,96 [49,03 a 49,93], 2. Gruber (Rak.) 99,33 [48,65 a 50,68], 3. P. Mahre (USA) 99,76 [48,87 a 50,89], 4. De Chiesa (It.) 100,56 [49,45 a 51,11], 5. Wenzel (Licht.) 100,70 [49,33 a 51,37], 6. Mally 101,28 [49,59 a 51,69], 7. Gros (oba It.) 101,36, 8. Frommelt (Licht.) 101,44, 9. Popangelov (Bul.) 101,58, 10. Girardelli (Luc.) 101,82, 11. Lüthy (Švýc.) 101,86, 12. Křižaj (Jug.) 101,94, 13. Halsnes (Nor.) 102,05, 14. Nöckler (It.) 102,28, 15. Beck (NSR) 102,37.

Sjezd v Kitzbühelu 15. ledna [délka tratě 3510 m, výškový rozdíl 860 m, 24 branek]: 1. Weirather (Rak.) 1:57,20, 2. Podborski 1:57,89, 3. Read (oba Kan.) 1:57,97, 4. Resch (Rak.) 1:58,06, 5. Bürgler 1:58,13, 6. Müller 1:58,27, 7. Öhrli (všichni Švýc.) 1:58,29, 8. Höflechner (Rak.) 1:58,43, 9. Cyganov (SSSR) 1:58,62, 10. Heinzer (Švýc.) 1:58,63, 11. Klammer 1:58,87, 12. Wirnsberger (oba Rak.) 1:59,01, 13. Brooker (USA) 1:59,10, 14. Meli 1:59,21, 15. Fretz (oba Švýc.) 1:59,83.

Druhý sjezd 16. ledna v Kitzbühelu [délka tratě 3510 m, výškový rozdíl 860 metrů, 24 branek]: 1. Podborski 1:57,24, 2. Klammer 1:57,78, 3. Read 1:57,90, 4. Heinzer 1:58,00, 5. Bürgler 1:58,03, 6. Resch 1:58,05, 7. Weirather 1:58,22, 8. Stock (Rak.) 1:58,26, 9. Cathomen (Švýc.) 1:58,37, 10. Pfaffenbichler (Rak.) 1:58,43, 11. Murray (Kan.) 1:58,68, 12. Höflechner 1:58,83, 13. Öhrli 1:58,88, 14. P. Mahre 1:58,98, 15. Wirnsberger 1:59,03.

Kombinace slalomu v Bad Wiessee a sjezdu v Kitzbühelu: 1. P. Mahre 17,75, 2. Wenzel 35,02, 3. Roth (NSR) 89,88, 4. Mair [It.] 102,26, 5. Chiba (Jap.) 117,29, 6. Saunders-Sanchez (Bol.) 159,72, 7. Hohenlohe (Mex.) 272,87.

Slalom 17. ledna v Kitzbühelu (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 60, ve druhém 62 branek): 1. Stenmark 102,64, [49,07 a 53,57], 2. P. Mahre 105,80 [50,48 a 55,32], 3. De Chiesa 106,75 a S. Mahre (USA) 106,76 [50,56 a 56,20], 5. Fjällberg (Švéd.) 107,42 [51,60 a 55,82], 6. Tonazzi (It.) 107,46 [51,72 a 55,74], 7. Frommelt 107,60, 8. Strand 107,66, 8. Halvarsson (oba Švéd.) 108,04, 10. Gstrein 108,11, 11. Steiner (oba Rak.) 108,46, 12. Halsnes (Nor.) 108,67, 13. Mally 108,68, 14. Lüscher 108,73, 15. Fontaine (Fr.) 108,93. — 21. Schimmer 112,63, 24. Pacák 114,08.

Obří slalom 19. ledna v Adelbodenu (výškový rozdíl 375 m, v prvním kole 51, ve druhém 53 branek): 1. Stenmark 2:34,25 [1:15,93 a 1:18,32], 2. P. Mahre 2:36,41 [1:17,25 a 1:19,16], 3. Julen (Švýc.) 2:36,82 [1:17,10 a 1:19,72], 4. Strolz (Rak.) 2:37,07 [1:17,03 a 1:20,04], 5. Lüscher 2:37,32 [1:17,47 a 1:19,85], 6. Lüthy 2:37,44 [1:17,95 a 1:19,49], 7. Zurbriggen (Švýc.) 2:37,49, 8. Ortner (Rak.) 2:37,55, 9. Gaspoz 2:37,95, 10. Fournier (oba Švýc.) 2:38,16, 11. Jakobsson (Švéd.) 2:38,42, 12. Nöckler 2:38,45, 13. Giorgi (It.) 2:38,60, 14. Jäger (Rak.) 2:38,86, 15. Pieren (Švýc.) 2:39,16. — 24. Schimmer 2:42,00, 29. Pacák 2:43,38.

Slalom 24. ledna ve Wengen (výškový rozdíl 155 m, v prvním kole 56, ve druhém 54 branek): 1. P. Mahre 93,48 [47,46 a 46,02], 2. Stenmark 93,77 [46,48 a 47,29], 3. Frommelt 93,90 [47,47 a 46,43], 4. S. Mahre 93,95 [47,64 a 46,31], 5. Křižaj 94,36 [47,53 a 46,83], 6. Wenzel 95,22

[47,98 a 47,24], 7. Girardelli 95,82, 8. De Chiesa 95,83, 9. Steiner 95,91, 10. Strand 96,21, 11. Nöckler 96,31, 12. Canac (Fr.) 96,33, 13. Popangelov 96,36, 14. Halsnes 96,42, 15. Gstrein 96,48.

Sjezd 24. ledna ve Wengen (délka tratě 4275 m, výškový rozdíl 1012 m): 1. Weirather 2:04,43, 2. Resch 2:04,93, 3. Wirnsberger 2:04,96, 4. Klammer 2:05,34, 5. Heinzer 2:05,62, 6. Stock 2:05,65, 7. Raber (Švýc.) 2:05,96, 8. Höflechner 2:06,04, 9. Müller 2:06,19, 10. Spiess (Rak.) 2:06,20, 11. Podborski 2:06,43, 12. Makejev (SSSR) 2:06,45, 13. Pfaffenbichler 2:06,46, 14. Bürgler 2:06,54, 15. Walcher (Rak.) 2:06,67. — 50. Pacák 2:09,92.

Kombinace obřího slalomu v Adelbodenu a sjezdu ve Wengen. 1. Zurbriggen 46,2, 2. Pacák 78,5, 3. Kemenater [It.] 93,3, 4. Hole (Nor.) 112,2, 5. Saunders-Sanchez 149,8, 6. Nakamura (Jap.) 173,1, 7. Hohenlohe 179,2, 8. Guss (Austr.) 179,7, 9. Mollin (Bel.) 191,4.

Obří slalom 9. února v Kirchbergu (výškový rozdíl 392 m, v prvním kole 56, ve druhém 63 branek): 1. Stenmark 2:52,06 [1:25,03 a 1:27,03], 2. P. Mahre 2:52,98 [1:26,06 a 1:26,92], 3. Girardelli 2:54,05 [1:25,52 a 1:28,53], 4. Enn 2:54,11 [1:26,34 a 1:27,77], 5. Ortner 2:54,50 [1:26,38 a 1:28,12], 6. Franko 2:54,75 [1:26,75 a 1:28,00], 7. Kuralt (oba Jug.) 2:54,78, 8. Zurbriggen 2:54,90, 9. Křižaj (Jug.) 2:55,01, 10. Halsnes 2:55,33, 11. Gaspoz 2:55,57, 12. Strel (Jug.) 2:55,66, 13. Giorgi 2:55,94, 14. Edalini (oba It.) a S. Mahre (USA) oba 2:56,26.

Sjezd 13. února v Garmisch-Partenkirchenu (délka tratě 3220 m, výškový rozdíl 920 m): 1. Podborski 1:50,51, 2. Cathomen 1:50,81, 3. Weirather 1:50,94, 4. Stock 1:51,10, 5. Mair (It.) 1:51,15, 6. Müller 1:51,20, 7. Höflechner (Rak.) 1:51,35, 8. Lüscher 1:51,46, 9. Heinzer 1:51,47, 10. Meli 1:51,52, 11. Wirnsberger 1:51,86, 12. Öhrli 1:51,91, 13. Bartelski (Brit.) 1:51,98, 14. Pfaffenbichler 1:52,18, 15. Brooker (Kan.) 1:52,25.

SP BĚŽKYŇ

Druhý závod 15. ledna v La Bresse — 5 km: 1. Jeriová (CSSR) 15:08,01, 2. Aunillová 15:15,03, 3. Myřmalová 15:22,09, 4. Břová 15:30,04, 5. Jáhřenová (všechny Nor.) 15:30,05, 6. Jägerová (NSR) 15:30,06, 7. Paulů (CSSR) 15:35,07, 8. Thomasová (Švýc.) 15:36,09, 9. Pasiarová (CSSR) 15:40,00, 10. Tomaševičová (SSSR) 15:43,08, 11. Svobodová (CSSR) 15:44,09, 12. Nikitinová (SSSR) 15:47,04, 13. Schmidová (Kan.) 15:47,06, 14. Thulinová (Švéd.) 15:50,03, 15. Křimovová (SSSR) 15:51,06.

Třetí závod 20. ledna ve Furtwangen — 5 km: 1. Jeriová 17:03,90, 2. Svobodová 17:12,30, 3. Paulů 17:40,70, 4. Pasiarová 17:21,00, 5. Křimovová 17:34,10, 6. Jägerová 17:35,50, 7. Smirnovová (SSSR) 17:40,50, 8. Nikitinová 17:44,00, 9. Svobodová (CSSR) 17:46,90, 10. Shirley Firthová (Kan.) 17:48,70, 11. Di Centaová (It.) 17:53,30, 12. Tomaševičová 18:02,80, 13. Dabudýková (Fr.) 18:21,20, 15. Kademanová (Skotsko) 18:27,20.

SP BĚŽČO

Druhý závod 16. ledna v Le Brassus 15 km: 1. Koch (USA) 40:03,0, 2. Wassberg 40:13,2, 3. Kohlberg 40:23,9, 4. Eriksson (všichni Švéd.) 40:31,7, 5. Bellmann (NDR) 40:54,8, 6. Pierrat (Fr.) 40:58,6, 7. Bakken (Nor.) 40:59,3, 8. Behle (NSR) 41:02,8, 9. Guidon (Švýc.) 41:07,6, 10. Lebanov (Bul.) 41:09,5, 11. Monsen (Nor.) 41:18,9, 12. Galanes (USA) 41:23,0, 13. Ottosson (Švéd.) 41:32,1, 14. Luszczek (Pol.) 41:33,7, 15. Simoneau (USA) 41:39,3. — 20. Svub 41:44,6, 21. Svanda 41:45,1, 29. Beran 42:01,6, 35. Bečvář 42:09,5, 40. Simon 42:16,3.

Třetí závod 22. ledna - Brussonu — 30 km: 1. Koch 1:29:33,07, 2. Pierrat 1:31:04,08, 3. Sokarev (SSSR) 1:31:17,01,

4. Behle 1:31:17,08, 5. Luszczek 1:31:37,04, 6. Svub 1:31:48,07, 7. Vanzetta [It.] 1:31:51,08, 8. Bečvář 1:32:13,00, 9. Bakijev (SSSR) 1:32:16,07, 10. Carrara [It.] 1:32:22,04, 11. Simoneau 1:32:29,02, 12. Capitano [It.] 1:33:00,07, 13. Simon 1:33:07,02, 14. Gattermann (Rak.) 1:33:08,03, 15. Ploner [It.] 1:33:10,06, 23. Svanda 1:34:00,21.

SP SKOKANŮ

Šestý závod 15. ledna v Sapporu: 1. Bulau (Kan.) 229,2 (83 a 82,5), 2. Bergerud (Nor.) 228,6 (85 a 77), 3. Akimoto (Jap.) 225,4 (80,5 a 79,5), 4. Prosser (NSR) 221,0 (83,5 a 77,5), 5. Sätre (Nor.) 216,6 (79,5 a 77,5), 6. Groyer (Rak.) 215,1 (77,5 a 77), 7. Ruud (Nor.) 213,2, 8. Bauer (NSR) 211,5, 9. Neuper 204,6, 10. Kogler 204,5, 11. Vettori (všichni Rak.) 204,3, 12. Waldvogel (NSR) 204,0, 13. Mačuhaši (Jap.) 203,7, 14. Nikari (Fin.) 203,4, 15. Buse (NDR) 202,9.

Šedý závod 16. ledna v Sapporu: 1. Neuper 259,5 (108 a 117), 2. Bulau 238,2 (96,5 a 116,5), 3. Schwarz (NSR) 237,3 (107,5 a 107), 4. Bergerud 237,0 (99 a 113,5), 5. Prosser 234,0 (101,5 a 108,5), 6. Akimoto 233,1 (96 a 110,5), 7. Nišikata (Jap.) 230,9 (108 a 103), 8. Waldvogel 229,0 (104 a 106), 9. Groyer 225,0 (99 a 106), 10. Bauer 224,2 (95 a 113), 11. Rigoni [It.] 223,0 (100 a 105), 12. Boegseth (Nor.) 222,1 (92,5 a 111,5), 13. Kogler 215,7 (91,5 a 109), 14. Kawabata (Jap.) 207,5 (95,5 a 102), 15. Korhonul (Fin.) 202,8 (92,5 a 102).

Osmý závod 23. ledna v Thunder Bay: 1. Bulau 135,7 (94), 2. Rigoni 126,2 (89), 3. Vettori 124,1 (88), 4. Kogler 123,3 (87,5), 5. Boll (NSR) 119,5 (87), 6. Ulaga (Jug.) 117,2 (86,5), 7. Schallert (Rak.) 115,6 (85,5), 8. Tomasi (It.) 114,1 (88), 9. Tepeš (Jug.) 113,7 (84), 10. Broman (USA) 111,7 (84), 11. Schwinghammer (NSR) 106,4 (81), 12. Yliantilla (Fin.) 106,2 (79), 13. Nakacu (Jap.) 103,8 (77,5), 14. Neuper 103,7 (79), 15. Collins (Kan.) 103,4 (78,5).

Devátý závod 24. ledna v Thunder Bay: 1. Bulau 256,1 (113,5 a 120), 2. Rigoni 247,9 (110,5 a 120,5), 3. Neuper 245,4 (116 a 110), 4. Kogler 244,4 (107,5 a 110,5), 5. Yliantilla (Fin.) 237,5 (110 a 110), 6. Felder 235,5 (109,5 a 113), 7. Tuchscherer 229,3 (113 a 106,5), 8. Broman 224,6 (108,5 a 108), 9. Rohwein (NSR) 221,8 (112 a 105), 10. Richards (Kan.) 221,3 (110 a 107), 11. Tepeš 217,8 (106,5 a 105,5), 12. Troen (Nor.) 217,7 (104 a 111,5), 13. Nišikata 213,6 (99,5 a 109,5), 14. Reljonen (Fin.) 212,5 (101,5 a 108,5), 15. Ulaga 209,9 (106 a 105).

Desátý závod 27. ledna ve Sv. Mořici: 1. Kogler 245,8 (88 a 91), 2. Samek (CSSR) 245,4 (87 a 93), 3. Sumi (Švýc.) 244,3 (91 a 98,5), 4. Bauer 243,7 (89,5 a 91), 5. Buse 242,1 (90 a 89,5), 6. Rigoni 241,3 (88 a 91), 7. Neuper 240,6 (87,5 a 89,5), 8. Duschek (NDR) 236,4 (89 a 86), 9. Groyer 236,0 (84,5 a 89), 10. Opas (Nor.) 235,7 (88 a 90), 11. Ernst (NSR) 235,3 (84 a 92,5), 12. Waldvogel 234,8 (87 a 87), 13. Wallner (Rak.) 233,4 (87 a 88), 14. Bulau 233,2 (94 a 96,5 s pádem), 15. Schwarz 232,7 (86,5 a 89). — 19. Vacek 225,5 (85,5 a 85,5), 30. Slušný 219,3 (85 a 86).

Jedenáctý závod 31. ledna v Engelbergu: 1. Ostwald (NDR) 255,4 (114 a 113), 2. Rigoni 253,3 (114,5 a 108,5), 3. Kogler 240,0 (110 a 106), 4. Bauer 236,9 (108 a 109), 5. Felder (Rak.) 232,6 (108 a 107), 6. Rohwein 227,2 (109 a 105), 7. Wallner 226,5 (106,5 a 104,5), 8. Samek 226,2 (104,5 a 104,5), 9. Opas 223,4 (107 a 105), 10. Buse 222,8 (106 a 102), 11. Schwarz 221,6 (104,5 a 105,5), 12. Johnsen (Nor.) 219,2 (103 a 103,5), 13. Hirner (Rak.) 217,4 (105 a 102), 14. Groyer 217,1 (102 a 100,5), 15. Ernst 216,1 (107,5 a 101). — 19. Slušný 212,3 (103 a 102,5), 23. Vecek 207,7 (103,6 a 95,5). — tr-

Jak dál v řízení přípravy na ZOH '84

Sport sehrává v moderní společnosti velmi důležitou úlohu. V životě člověka je prostředkem seberealizace, aktivitou volného času a přispívá k obnově jeho fyzických i duševních sil. Stal se významným fenoménem společensko-politickým, mezinárodní soutěže jsou prostředkem dorozumívání mezi národy a jsou přehlídkou sportovní, kulturní a ekonomické vyspělosti jednotlivých zemí.

Dosahování odpovídajících sportovních výsledků zejména na mistrovstvích světa a olympijských hrách je kritériem úspěšnosti systémů sportovního tréninku jednotlivých zemí. Čtyřletý olympijský cyklus je základem plánování i zabezpečování přípravy.

Z uvedených důvodů je velmi aktuální důsledná realizace základních podmínek řízení právě proto, že končí první polovina OH cyklu 1980—84. Výsledky, dosažené na mistrovství světa ve sjezdových disciplínách ve Schladmingu a v klasických v Oslo jsou výchozími charakteristikami úrovně lyžování pro další etapu přípravy k ZOH '84.

Dosažení odpovídajících sportovních výsledků je jediným kritériem úspěšnosti tréninkového systému, protože sportovní výkon a jeho realizace v sobě zahrnuje všechny složky přípravy sportovce i celé oblasti zajištění. V důsledku růstu sportovní výkonnosti i rozšiřování světové špičky roste význam uplatnění všech schopností sportovce v konkrétní soutěži a podmínkách, ve které se uskuťčuje. To ovšem jednoznačně předpokládá, že se sportovci v době hlavních světových soutěží budou nacházet ve stavu sportovní formy.

Proto se v poslední době věnuje velká pozornost rozpracování principů a modelů optimálního řízení přípravy sportovců k realizaci sportovního výkonu v požadované době. Toto „časování“ sportovní formy je v současné době jedním z hlavních problémů aplikované sportovní vědy.

Je proto zdůrazňována cílová zaměřenost procesu přípravy, která spočívá v plánovaném převádění výchozího stavu sportovce do stavu programovaného. Realizace řízení sportovní přípravy vyžaduje splnění některých podmínek:

— Je potřeba znát s dostatečnou přesností a věrohodností stav, ve kterém se sportovec nachází na začátku přípravy a umět definovat stav, který by měl být dosažen na konci přípravy.

— Řízení může být úspěšné pouze tehdy, budou-li vzaty za základ takové řídicí parametry, které jsou skutečně rozhodující a budou-li vzaty v úvahu zákonitosti jejich změn.

— Řídicí parametry musí mít kvantitativní, numerický charakter. Použití charakteristik jako „větší“, „menší“ atp. nemá význam.

Plnění úkolů integrovaného plánu OH '84 v lyžování prakticky znamená zaměřit se v současné době na několik problémů:

— Kriticky zhodnotit dosažené výsledky na MS dospělých i juniorů v klasických i sjezdových disciplínách. Zároveň provést důkladnou analýzu přípravy sportovců a rozbor růstu jejich výkonnosti za poslední roky. Z toho vyplyne skutečný obraz současné výkonnosti v jednotlivých disciplínách. Jedině tak se můžeme vyhnout nesprávnému (tradicionalistickému a nic neříkajícímu) ohodnocení výchozích předpokladů jednotlivých disciplín. Nemůžeme nadále očekávat úspěšnost od všech sportovců a disciplín, i když to myslíme sebeděle. Skutečná diferenciací sportovců a disciplín existuje jen v nepatrné míře.

— Pro provedení výběru (pochopitelně musí určitou šanci dostat i ostatní) pak se vši odpovědnosti naplánuvat obsah, organizační a materiálové zabezpečení přípravy. Vycházet přitom z rozboru každého jednotlivce, přípravu podřídit centrálnímu vedení a důsledně ji individualizovat. Využít všech možností sledování a její objektivizace a všech dostupných forem zabezpečení.

— Velmi důležité je sledování probíhajících změn charakteristik výkonnosti a úrovně vlastní sportovní výkonnosti proto, aby mohla být korigována příprava. Zavést a důkladně uskutečňovat systém kontroly (aktuální i v plánovaných časových obdobích). Centrální vedení zde musí sehrát sjednocující roli co do cílů i motivace.

— Úspěšnost přípravy a její konečná realizace závisí na optimálnosti závěrečné etapy přípravy k soutěžím. Jde o specializovaný proces, vyžadující nezbytné úpravy plánu v závislosti na diagnostice stavu připravenosti. Tento postup musí být předem vyzkoušen a ověřen. Význam zá-

věrečné zaměřovací přípravy neustále vzrůstá. Při jejím uskutečňování dochází k získávání cenných informací o reakcích sportovce před i v průběhu soutěží.

— Závěrečnou etapou je potom vlastní předstartovní příprava sportovců k soutěžím, vypracování taktiky a zajištění průběhu soutěže. To předpokládá zajištění optimálního režimu činnosti na jedné a zotavení na druhé straně, dále diagnostiku a optimalizaci předstartovních stavů. Vyvrcholením je vlastní soutěž a podání očekávaného výkonu.

na POMOC trenérům A cvičitelům

Je možné, že se naznačené řešení bude zdát schematické a nic nového nepřinášející. Jsem přesvědčen, že rezervy jsou právě v důsledném uskutečňování plánu, dodržování dohodnutého režimu a podřízení zájmu celku. Skutečností je, že se v některých disciplínách nedaří rozvinout potenciální talenty, dále pak, že přicházejí silnější či slabší ročníky. Očekávat, že něco určitě vyjde, že se prostě podaří splnit plánované úkoly naprosto nestačí. Přesvědčujeme se, že ani upřímná snaha a množství vynaložené práce nestačí dnes tam, kde buď nejsou v přípravě sportovci s mimořádnými schopnostmi a nebo jejich schopnosti nedovedeme rozvinout proto, že stále zůstáváme na úrovni tradice a zkušeností.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér a předseda vrcholové komise
VSL ÚV ČSTV

Abeceda sjíždění

Český ústřední výbor ČSTV a Česká státní pojišťovna prostřednictvím podniku Sportpropag vydaly propagační brožurku Abeceda sjíždění. Seznamuje zájemce o lyžování populární formou s tím, co je zapotřebí k tomu, aby zvládli jízdu na lyžích do míry, která umožní bezpečně sjíždět stráně, případně snadnější sjezdové tratě.

Čtenáři získávají pokyny o správné sjezdové průpravě, nácviku základních oblouků, jak přejíždět terénní nerovnosti a regulovat rychlost. Dozvědí se o správném provádění oblouků pro přejíždění vln, nácviku pohybově náročnějších oblouků ve speciální etapě a jízdě v hlubokém sněhu. Abecedu sjíždění uzavírají základy slalomu.

Autory pěkné pomůcky pro všechny, kteří chtějí začít lyžovat, jsou Jan Maršík a Miloš Příbramský. O působivou výtvarnou úpravu se postaral Karel Pekárek.

Lyžařské terény v ČSR

Nakladatelství Olympia vydalo zajímavou publikaci Lyžařské terény v ČSR. Obsahuje informace o lyžařských významných oblastech ČSR. V rámci jednotlivých horských celků jsou popsána lyžařská střediska z hlediska jejich vybavenosti pro zimní sporty a doporučený nevhodnější trasy pro lyžařskou turistiku. Příručka je doplněna jednobarevnými mapkami.

Obsahuje i horské celky a střediska méně vyhledávaná a relativně klidná. Zachycuje údaje o lyžařských vlecích, sjezdových drahách, standardních běžeckých tratích i turistických trasách, uvádí údaje o dopravním spojení i ubytovací možnosti.

Publikaci napsali Petr David a Marcel Ludvík s pomocí řady spolupracovníků, mezi nimiž nechyběli ani členové a aktivisté komise výstavby Svazu lyžování. Její cena je 20 Kčs.

Lyžování—umění... technika

Uveřejňujeme pátou část názorů známého francouzského lyžařského odborníka Georsege Jouberta, publikovaných v jeho nové knize. V závěru kapitoly, kterou autor napsal „Staňte se dobrými lyžaři“, stojí dále za zmínku část, ve které se hovoří o způsobu jízdy na sněhu různých kvalit.

„Bojíte-li se obtížného sněhu (míněn sníh zvlhlý, ztěžklý — pozn. překl.), neváhejte použít starého dobrého přívratného oblouku a vzpříčení lyží v široké stopě.

Kolik dobrých lyžařů, specialistů na jízdu v úzké stopě, na odlehčení, na krátké oblouky, se najednou necítí ve své kůži, jakmile jim obtížný sníh „vezme“ lyže a brání jejich vedení. Takoví lyžaři postrádají to, co musí být první vlastností lyžaře: přizpůsobivost sněhu.

Jakmile špatně upravená nebo ztěžklá sněhová pokrývka brání nasadit oblouk, můžete vzpříčením („brakází“) lyží a svalovou silou přinutit lyže k otáčení. Je to obtížné, neboť při zahájení oblouku jsou obvykle lyže příliš otočeny a blokovány sněhem. Tento postup je spíše vhodný pro krátké napojované oblouky. Anebo můžete přivrátit vyšší lyži a plně využít přímého skluzu a přitažlivosti

Použití přívratu nebo přeskoku na svahu je účinné, nikoliv však příliš elegantní. Každý dobrý lyžař se chce dostat do oblouku způsobem jemnějším, modernějším, zejména jede-li v prachovém sněhu, který leží na tužší vrstvě, na které lyže mohou nalézt pevnější oporu.

Je třeba najít způsob, jak dostat lyže do otáčení „boční stranou“, tj. udržet je na plochách tak, že bočně krájí sníh až se dostanou do spádnice. V jízdě šikmo v úzké stopě pokrčte nohy v kolenou, otočte hrud od svahu a při zatížení patek zapíchněte nižší hůl. Na rozdíl od obvyklého zahraniční nesnažte se otáčet lyže ke svahu a do hran. Držte je na plochách a zatěžujte je méně dynamicky, než tak učiníte při zahraniční. Ihned po snížení a zapíchnutí hole následuje vertikální pohyb vzhůru za současného účinného vysunutí boku směrem vně oblouku. Lyže, vedené těsně vedle sebe, sledují pohyb vnějšího boku a dostanou se do otáčení, jejich skluznice zůstávají na sněhu celou plochou, zatímco zajišťujete rovnovážný postoj zapíchnutou nižší holí.

Osvojte si především ono účinné vysunutí (vystřelení) boků v navazovaných krátkých obloucích, kdy tento pohyb alternativně opakujete vlevo a vpravo. Pak zkoušejte rytmus tohoto pohybu prodlužovat, zpomalovat. Dostanete se tak k dalším obloukům.

Lyžování v hlubokém prachovém sněhu vyžaduje velmi jemný cit právě v místech, kde se lyže stýká se sněhem. Postupným cvičením budete stále více zaměstnávat své nohy a méně boky, a budete se orientovat na moderní techniku, používanou specialisty na hluboký sníh, kterou nazývám „surfovou“ technikou.

Při jízdě v hlubokém sněhu však nikdy nezaměňujte „účinné vysunutí boku“ s rotačním pohybem hrudi, který často vyvolá náklon vpřed.“

Závěr kapitoly „Staňte se dobrými lyžaři“ věnuje autor rozboru některých chyb. Začíná popisem chybného sjezdového postoje.

„Častou chybou, která se vyskytuje jak u průměrného, tak i u dobrého lyžaře, je buď

— postoj příliš vzpřímený, s rukama nataženými podél těla (tento postoj je v současné době velmi rozšířen),

— postoj s kotníky příliš ohnutými a kolena příliš předsunutými (pozůstatek dřívější techniky, která postupně mizí),

— postoj s hrudí „zlomenou“ a hýžděmi příliš nazpět vysunutými, často ve spojitosti s tvrdostí, nepružností dolních končetin,

— postoj příliš přisedlý, holenní kosti směřující dozadu (velmi módní před několika lety),

— postoj, charakterizovaný špatným držením paží, jejich zbytečnými, neúčelnými pohyby.“

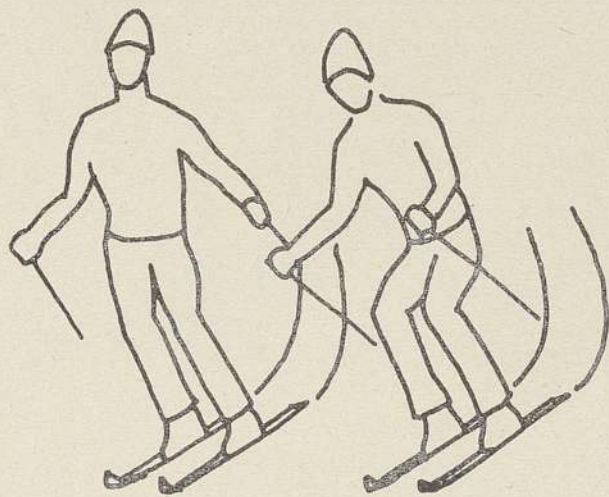
V této souvislosti pak autor uvádí některé zvláštnosti, vyplývající z anatomie lyžaře:

1. „Lyže (nohy) přilís u sebe a kolena mírně od sebe. Tato silueta není charakteristická jen pro lyžaře, jejichž dolní končetiny mají tvar „O“, ale i pro ty, jejichž dolní končetiny tento tvar získají teprve při pokrčení (a těch je dokonce více, než prvně zmíněných). Tito lyžaři mají tendenci získávat rovnováhu zatěžováním vnitřní lyže a mají potíže s vedením lyží po plochách.“

Jako nápravu doporučuje autor jednak úpravu bot (klímem), dále přizpůsobení techniky (širší stopu, přiklonění vnějšího kolena dovnitř oblouku, snížený postoj).

2. Prohnutá záda, příliš vysunutá hýždě. Pokud je toto váš případ, musíte bezpodmínečně tuto chybu odstranit cvičením na lyžích, i případně bez lyží. Zatáhněte břicho i hýždě, pánev tlačte lehce kupředu. Pokud se zvětší pokrčení nohou v kolenou za současného zmenšení prohnutí v zádech. Máte-li tendenci jezdit v příliš sníženém postoji, mírně jej zvyšte. V momentech, kdy při jízdě dochází k velkému snížení, snažte se aby vaše záda nebyla prohnutá, ale naopak, podle vzoru velkých sjezdářů současnosti, spíše zakulacená.

3. Záda příliš kulatá a hýždě „vpadlé“. Jedná se o vklonění pánve opačným směrem, než byl popisován v předchozím případě. Následek pak bývá vytlačení kolen kupředu, pokrčení kotníků, nedostatečné snížení hýždí, přílišné vztyčení horní části těla. Terénní nerovnosti vyvolávají při jízdě nežádoucí předklon, nedostatečný odklon od svahu brání správnému zatížení vnější lyže, narušeno je předozadní rovnováha, držení paží...

Pružný postoj s přikloněním boků ke svahu (vlevo) blokovávaný postoj s pánví nad lyžemi (vpravo)

zemské, která vás zavádí do linie spádnice. Je pak velmi snadné zatížit patky a následným vzpříčením obou lyží, přejít do sesouvání a oblouk ukončit.

— Na obtížném sněhu nebo při turistice se zátěží na zádech doporučuji neváhat použít základní prvky lyžařské techniky.

Pokud jde o „hluboký sníh“, existují dva typy: hluboký sníh, který leží na tvrdé, pevné podložce, dovolující lyžaři nalézt pro lyže dostatečnou vertikální oporu pro zahájení oblouku, anebo hluboký „bezdný“ sníh, ve kterém lyže nabírají rychlost způsobem, podobajícím se klouzání na vodě („hydroglisáž“). V tomto případě se běžné zahraniční stává nemožným. Devadesát procent dobrých lyžařů se v takovém sněhu necítí dobře a takový opravdu hluboký sníh nevyhledávají.

Jak odhadnout obtížnost hlubokého sněhu? Zkuste sjíždět (klouzat) 5—20 metrů po spádnici a pak v lehkém zatížení patek a ohnutí v kolenou dostat lyže do smyku. Pokud vás učili točit v předklonu, nemáte šanci a musíte se napřed této chybě odnaučit, tj. získat vyvážený postoj, dokonce s převažujícím lehkým zatížením patek.

Jakmile jste tedy zjistili, že jste schopni odchýlit dráhu lyže od spádnice, neváhejte a zkuste z jízdy šikmo ve velmi úzké stopě přeskokem přejít do skluzu po spádnici. Pokrčte lehce kolena, horní část těla natočte od svahu, zapíchněte nižší hůl a vyskočte: vaše lyže se ve vzduchu otočí a dopadnou do linie spádnice.

Pokud na prudším svahu jedete pomalu, snažte se lyže otočit až do spádnice a jet aspoň 2 metry než ukončíte oblouk. Při větší rychlosti je možno vrátit lyže na sníh ještě dříve, než dosáhnete linie spádnice, neboť tam se dostanou smykem, získaným při dopadu lyží na sníh.

Jediný prostředek proti této chybě, který mohou doporučit: v přímém sjezdu ve zvlněném terénu, v obloucích, v krátkých napojovaných obloucích si neustále připomínat zásady správného sjezdového postoje tak dlouho, až se tento postoj stane reflexivním.

4. Dolní končetiny, formované do „X“. Jde o zvláštnost typicky ženskou, způsobuje určité potíže při hranění na tvrdém sněhu při travverzování a v obloucích. Připojují se k ní často prohnutá záda a vysazené hýždě.“ (Autor zde vyslovuje naději, že výrobci sportovních potřeb budou jednou brát k těmto zvláštnostem zřetel. Současně doporučuje k odstranění těchto vad různá gymnastická cvičení.)

Mezi chybami, kterých se lyžař dopouští při vlastní jízdě, autor uvádí:

— „Nedostatečné zatížení vnější lyže a špatné vedení lyží v průběhu oblouku. V devíti z deseti případů je tato chyba spojena s naprostým nedostatkem odklonu trupu nebo jeho nevýrazným provedením (znázorněno na obrázku).“

— Nedostatečná pohyblivost dolních končetin, špatné provádění krátkých napojovaných oblouků (zde autor kritizuje francouzskou lyžařskou školu, která podle něho nedává dost prostoru pro hru nohou a krátké oblouky).

— Přílišné vklonění dovnitř oblouku při zahájení. (Autor uvádí za příklad rekreační lyžaře, kteří napodobují závodníky. Ti při závodech prudkým pohybem boků najíždějí na slalomové tyče.)

— Nedostatečné vedení lyží na ledě. (Kromě nedostatečné fyzické kondice a nedostatků ve výzbroji uvádí autor jako další příčiny: nedostatek odklonu trupu nebo jeho nevýrazné provedení, ve spojitosti s nedostatkem rovnováhy na vnější lyži, slabé zahranění v důsledku nedostatečného přiklonění kolena v okamžiku maximálního zatížení, přílišné vklonění dovnitř oblouku při jeho zahájení, příliš úzká stopa a předklon, pasivita horní části těla, příliš přisedlý postoj a v jeho důsledku toporné nohy.)“

Odpor ke špatnému sněhu. Autor uvádí dvě hlavní technické chyby, kterých se lyžař dopouští:

1. V obloucích od svahu nerespektuje fázi skluzu a nemá cit pro zrychlení, ke kterému v průběhu oblouku dochází. Naopak, snaží se vyhnout okamžiku, kdy lyže jedou po spádnicí buď tím, že v počátku oblouku lyže přetáčí, např. brakází (vzpříčením), nebo je přetáčí v okamžiku, kdy se dostanou do smyku, např. záklonem vpřed.

2. Při zahájení oblouku na upraveném povrchu používá k usnadnění otáčení náklonu vpřed, tedy způsobu, který na špatném sněhu nefunguje. Ztrácí rovnováhu a tím i odvaluje dále.

„Radím vám, abyste se patřičně vyzbrojili pro jakékoliv extrémní situace a s chutí opustili upravené dráhy,“ uzavírá autor tuto kapitolu své knihy.

Závěrem opět několik poznámek, které nás při zpracování dalšího pokračování napadly.

Jistě i méně zasvěceného překvapí použití vzpříčení lyží (brakáže) v podmínkách hlubokého sněhu. Na tvrdém podkladě je to jistě účinný způsob brzdění, ale v těžkém sněhu lze tímto způsobem ovládat lyže asi velmi obtížně. Je otázkou, zda nemá autor spíše na mysli oblouky podobné těm, které u nás vyučujeme pod názvem oblouky s přeskokem a jejichž použití je vhodné právě ve zmíněných podmínkách.

Rovněž další uváděný způsob jízdy v obtížných sněhových podmínkách je popsán poněkud nejasně (...přivrátit vyšší lyži a využít přímého skluzu a přitažlivosti zemské).

Podrobně a výstižně jsou opět na závěr kapitoly popsány a rozebrány chyby, kterých se na úrovni popsané techniky lyžaři nejčastěji dopouštějí a návod jak je odstranit. Tyto řádky jsou jistě pro čtenáře nejcennější a patří také k nejhodnotnějším v každé kapitole.

**Překlad ing. VÁCLAV HUBIČKA
komentář a obrázek JAN MARŠÍK**

Charakteristika odrazu čs. skokanů

Mezinárodní závody v Oberwiesenthalu v roce 1981 byly příležitostí k porovnání odrazové fáze skoku čs. závodníků s odrazem Armina Koglera ve stejných vnějších podmínkách skoku. Startující čs. skokany jsme podle dosaženého výkonu v obou závodech rozdělili do dvou skupin:

- I. skupina: Samek, F. Novák, Ploc a Parma,
- II. skupina: Malec, Žingor, Číž a Šmíd.

Metodika tvorby kinogramů byla obdobná jako u Koglera (viz předcházející článek v 2. čísle Lyžařství). U každého závodníka jsme zhotovili kinogram pouze u jednoho — nejzdařilejšího — skoku s největší dosaženou délkou. Vizualní informace i slovní interpretace je nutno chápat jako analytický průřez situací v období konání závodů. Přesto se domníváme, že poznatky zjištěné z této analýzy umožní zachytit charakteristické rysy individuálního pojetí odrazu sledovaných závodníků.

Cílem studie je zjistit, jaké jsou rozdíly v pojetí odrazu čs. skokanů ve srovnání s nejlepším světovým skokanem daného období. Domníváme se, že konfrontace našich skokanů s „optimálním modelem“ odrazu bude užitečná nejen pro samotné závodníky, ale především pro trenérskou veřejnost a bude sloužit k dalšímu ujasnění názorů na odrazovou fázi skoku na lyžích. Vizualní informace ve formě kinogramů může sloužit jako vhodná učební po-

můcka při nácviu techniky skoku u mladých adeptů této disciplíny.

Základní informace o vybraných odrazech jsou uvedeny v tabulce 1 a kinogramy na obr. 1. Odraz byl realizován u jednotlivých závodníků při různých úrovních nájezdové rychlosti. Vynikající kvalitu provedení nájezdové fáze dosáhli Samek a F. Novák, u nichž je hodnota T_{NR} shodná a dosahuje úrovně 74,13 bodu. Také Parma měl kvalitní nájezdovou fázi a dosáhl 59,45 T_{NR} . Nedostatky v nájezdové fázi se projeví u Ploce, jehož nájezdová rychlost byla oceněna pouhými 41,50 T_{NR} .

SAMEK

Realizace odrazové fáze je v několika podstatných rysech odlišná od odrazu Koglera. Poloha dolních končetin na začátku odrazu je shodná s Koglerem, ale postavení trupu je mnohem otevřenější. Velký úhel trupu se promítá do celého odrazu a přetrvává až do ukončení celého kinogramu. Tímto řešením vznikají nepříznivé aerodynamické poměry odrazové fáze skoku. Závodník je nucen zvýšený odpor prostředí kompenzovat zvětšením náklonem celého těla vpřed, aby získal potřebnou úroveň rotace na konci oporové fáze odrazu. Celkovým zvětšením náklonu těla se také v koncové fázi oporové části odrazu mění úhly dolních končetin (další odlišnost od srovnávaného modelu). Výsledkem celého pohybového děje je vyšší vzletová fáze, ale spojená se ztrátou rychlosti vlivem nepříznivých aerodynamických poměrů daných polohou trupu. Vysoká vzletová fáze při zhoršených aerodynamických poměrech vytváří potom problémy ve druhé části letové fáze. Ze změny polohy končetin v průběhu odrazu vyplývá vysoká razance odrazu ve vertikálním směru, která kompenzuje nedostatky v aerodynamickém řešení pohybu. Také v práci paží vidíme ve srovnání s Koglerem rozdíl v dřívějším zahájení celé akce (asi 2,5 m před hranou) a mírně větším rozsahu pohybu paží vzad.

F. NOVÁK

Výchozí poloha těla je velmi obdobná poloze Koglera. Vyšší postoj na začátku odrazu naznačuje, že F. Novák

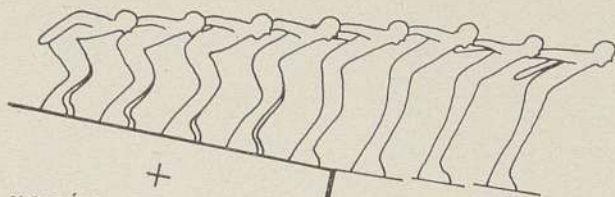
Tabulka 1: Základní informace o kinogramech

Jméno	Datum	Kolo	NR	T_{NR}	DS	Umístění v závodech
SAMEK	28. III.	II.	93,0	74,13	89,5	3.
F. NOVÁK	29. III.	II.	93,0	74,13	85,0	11.
PARMA	28. III.	II.	89,4	41,50	81,5	14.
PLOC	28. III.	II.	92,0	59,45	80,0	23.

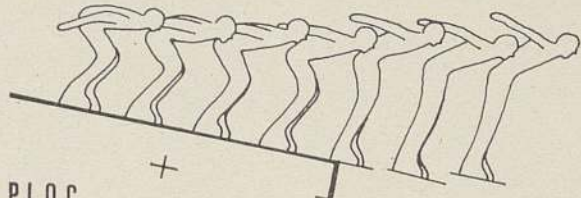
28. III. Pohár DSLV NDR v Oberwiesenthalu (NDR).

29. III. Pohár Freie Presse v Oberwiesenthalu (NDR).

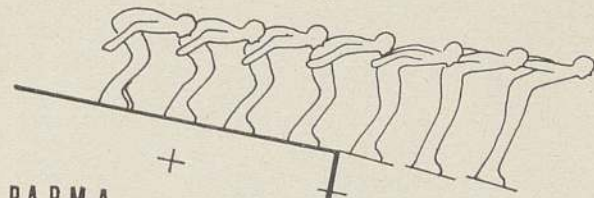
SAMEK

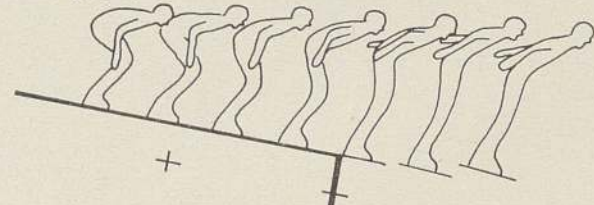
NOVÁK F.

PLOC

PARMA

je již ve vzdálenosti 2,5 m od hrany (začátek kinogramu) v pohybu směrem vzhůru. V dalším průběhu pohybu dochází k rozdílu v poloze trupu, který se u Nováka více otevírá (důsledkem je zhoršení aerodynamických poměrů odrazu). Pohybem trupu nahoru se začíná měnit úhel bérců, což lze označit termínem „pohyb kolen zpět“. Tendence trupu k otevřenému postavení je patrná po celou dobu odrazu. Velké difference vidíme v poloze paží. Pohyb paží směrem vzad je patrný již ve vzdálenosti 2,5 m

od hrany, ale především na hraně a za hranou odraziště je velmi výrazný. Přehnaným energickým zásvihem za hranou se závodník snaží kompenzovat vyšší polohu trupu a dosáhnout větší úroveň rotace. Z celkového průběhu pohybu paží vyplývá nesouhlas mezi činností dolních končetin a paží. Vyšší poloha těla na začátku kinogramu naznačuje, že odraz v závěrečné rozhodující fázi (úsek 2 m před hranou) postrádá potřebnou razanci.

PLOC

Celkovým pojetím odrazu se Ploc velmi přibližuje Koglerovi. Východí poloha těla na začátku kinogramu je u obou závodníků takřka shodná. Také vývoj pohybu trupu i práce paží má podobný průběh, jaký jsme zjistili u Koglera. Závodník se v tomto skoku odrazil evidentně pozdě. Z toho také vyplývá pozdní zahájení pohybu paží. Lze předpokládat, že výkon, při takto provedeném, ale přesnějším odrazu, by byl mnohem lepší. Na dosaženou délku skoku měly vliv také nedostatky v nájezdové fázi skoku ($T_{NR} = 41,50$). Vynořuje se otázka, proč byl odraz zpžděný, když východí poloha Ploce 2,5 m před hranou byla prakticky shodná s polohou Koglera. Jednou z možných příčin může být nižší úroveň síly a odrazové schopnosti čs. závodníka, který nestačil vzhledem ke své silové kapacitě dokončit odraz na vymezené dráze. Celkově je možno konstatovat, že pojetí odrazu u Ploce je v plné shodě s optimálním modelem odrazu, jak jej představuje Kogler.

PARMA

Odrazová fáze Parmy má řadu společných znaků s odrazem Samka. Východí postavení těla na začátku odrazu je velmi vysoké. Pohyb trupu v průběhu celého odrazu je charakteristický velkým úhlem (otevřením), které má za následek zhoršení aerodynamického hlediska odrazu (ztráta rychlosti získané v nájezdové fázi skoku). Málo příznivá poloha trupu je kompenzována, podobně jako u Samka, zvětšením předklonu celého těla, tj. posunem celého těžiště těla vpřed. Zvýšením celkového naklonění těla vpřed se zvyšuje hodnota točivého momentu, který je nutný k vyrovnání zvýšeného odporu prostředí. Paže začínají pohyb v malé vzdálenosti před hranou odraziště (1,5 m) z polohy příliš před tělem (důsledek protipohybů paží na začátku odrazu?). Význění pohybu paží na hraně stolu a v bezoporové fázi velmi dobře koresponduje s pojetím práce paží u Koglera. Poloha dolních končetin na hraně naznačuje předčasně ukončení odrazu, jehož důsledkem je menší délka skoku. (Pokračování)

PhDr. FRANTIŠEK VAVERKA a JIŘÍ RAŠKA

Stoupající prestiž sovětských sjezdařů

V posledním čísle francouzského lyžařského časopisu *Ski Flash Magazine* rozebírá známý francouzský lyžařský pedagog a trenér, specialista na alpské disciplíny Georges Joubert současné úspěchy a perspektivy sovětských špičkových závodníků v alpských disciplínách. Podkladem pro Joubertův rozbor jsou výsledky dosažené sovětskými závodníky ve Světovém poháru a na posledních ZOH v Lake Placidu.

V úvodní části poukazuje Joubert na pozoruhodné mezinárodní úspěchy, jichž sovětská závodníci už dosáhli. Vyzdvihuje například vynikající úspěch Valerije Cyganova na posledních olympijských hrách. V prvním kole obřího slalomu startoval s číslem 72 a v celkovém pořadí se umístil jako šestý. Jel na trati, která už po přejezdu dvacátého závodníka byla poznamenaná korytý a hlavně stupňovitými nerovnostmi, takže řada závodníků s mnohem nižšími startovními čísly vycházela z rytmu nebo závod dokonce vzdala. Joubert oceňuje zejména Cyganovovu jízdu ve druhém kole. Tento závodník vynikající atletické postavy (výška 180 cm, váha 80 kg) jel s maximální koncentrací a vypětím až téměř do konce a teprve v posledních brankách, s pocitem dobře zajetého kola, polevil a trochu zaváhal. Až do poslední sekundy věřil, že získá medaili. Po 8. místě, které obsadil v olympijském sjezdu, mohla tato medaile postavení sovětských závodníků definitivně upevnit. Trvalo však další rok, než získal Cyganovův přítel Alexandr Žirov — další skvělý atlet v sovět-

ském družstvu, jak zdůrazňuje Joubert (184 cm, 80 kg) první vítězství pro sovětské lyžování ve Světovém poháru. Brzy poté následovalo druhé a třetí vítězství v závěrečném pohárovém závodě v Laaxu.

Oba tyto závodníci, upozorňuje Joubert, mají společnou vlastnost — mimořádnou sílu a svalovou potenci. Avšak zatímco Žirov využívá této síly prostřednictvím mimořádně propracované a vypilované techniky, využívá ji Cyganov zcela bezprostředně a někdy dokonce brutálně prostřednictvím velmi jednoduchých a úsporných pohybových prvků.

Aby tento svůj poznatek názorně doložil, Joubert uvádí dva kinogramy průjezdu stejnou brankou obřího slalomu. Jeden zachycuje Cyganova, druhý Phila Mahra. Rozbor této fáze jízdy obou závodníků uvádí Joubert poukazem na to, že na tomto místě musela většina závodníků vyvinout přímo zoufalé úsilí o zachování správného kontaktu se sněhem a o správné zachycení na jeho tvrdém povrchu. A právě zde, na rozdíl od většiny ostatních, projíždí Cyganov „jako vlak po kolejkách“, a to díky zcela mimořádné síle na úrovni beder, stehů, nohou a hlavně jejich dolní části. Joubert upozorňuje, že právě tyto části těla sehrávají rozhodující úlohu ve správném vedení lyží a jejich zachycení na sněhu. Soudí, že síla je hlavní kvalitou čtveřice sovětských šampionů v čelné skupině světových sjezdařů. Zařazuje mezi ně Alexandra Žirova jako druhého nejlepšího na světě v obřím slalomu, Vladimira Andre-

jeva jako sedmého nejlepšího slalomáře, Valerije Cyganova jako sedmého nejlepšího sjezdaře a Vladimira Mahejeva jako devatenáctého nejlepšího sjezdaře.

Jaká je tedy analýza průjezdu obou zmíněných závodníků obtížným úsekem v podání Georgese Jouberta?

Americký šampion, dnes na třetím místě ve světovém obřím slalomu za Stenmarkem a Žirovem, absolvoval v olympijském obřím slalomu jízdu s maximální bojovností a dravostí. Medaili měl na dosah ruky, nezískal ji však v obřím slalomu, ale ve slalomu speciálu. Několikrát během své jízdy na trati obřích slalomu měl potíže, především předčasným uvolněním záběru hran při výjezdu z oblouku. Mahre se tak dostával do krátkého brzdivého smyku a tím pokaždé do příliš nízkého bodu na svahu, z něhož nemohl přejít k nasazení dalšího oblouku v nejlepších podmínkách.

1. Valerij Cyganov — průjezd brankou „jako po kolejkách“.

Dvě první sekvence kinogramu ukazují značnou shodnost pohybů a postoje amerického a sovětského závodníka. Ve třetí sekvenci — upozorňuje Joubert — je už vidět, že American se vnější lyží nezachytil na sněhu příliš dobře: vnější noha se natahuje, zatímco vnitřní lyže se na sněhu drží ještě dobře a dochází tak k téměř maximálnímu ohnutí vnitřní nohy. Stehno se téměř dotýká hrudníku. Špatné zachycení vnější lyže pokračuje i ve čtvrté sekvenci. Vnější noha je téměř úplně natažená, přičemž nenachází dostatečnou oporu. Vzniká nezbytný dojem, že vnější lyže ustřeluje. Naštěstí nalézá závodník jakž takž oporu na vnitřní lyži. Po přejetí zledovatělého místa s vnějším sklonem v této brance se Mahrovi daří sesouvavý pohyb zastavit a v páté sekvenci je vidět, že je už připraven k nasazení dalšího oblouku. Je však už na nižším místě svahu než sovětský závodník a tedy v horší výchozí pozici pro optimální provedení tohoto oblouku.

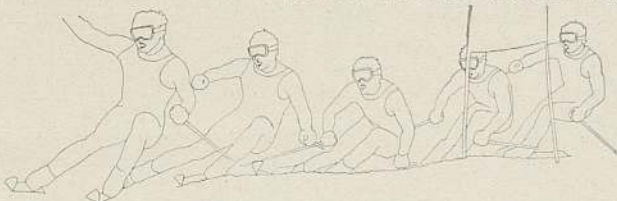
Kromě toho — v extrémní snaze přece jenom najít oporu na vnější lyži — dochází u Mahra k prohnutí vnějšího kolena dovnitř v takové míře, že jeho namáhání se pohybuje na hranici únosnosti.

Naproti tomu u Valerije Cyganova Joubert shledává, že při průjezdu tímto úsekem trati sovětský závodník neměl zvláštní potíže. Jeho jízda byla stejně hladká jako několik dní předtím v první části olympijského sjezdu se sérií velmi dlouhých oblouků na velmi strmém svahu, pokrytém rovněž umělým sněhem, na kterém se po přejezdu četných závodníků vytvářely obtížné zledovatělé plochy. Na tomto úseku byl ostatně sovětský závodník po výběrých dílčích časech v tréninku uznávaným favoritem. Ale zatímco lyže většiny závodníků na nerovnostech terénu vibrovaly, drkotaly či dokonce odskakovaly, Cyganovovy lyže klouzaly po sněhu v neochvějném klidu a kreslily dokonalé oblouky. Čím to je, ptá se Joubert. Jde o zvláštní materiál? O zvláštní techniku? O specifické fyzické vlastnosti? O zvláštní provedení technických prvků? Není pochyb o tom, že pro správné držení na sněhu jsou zapotřebí vynikající lyže a boty. Jenomže dnes mají všichni špičkoví závodníci v podstatě stejně kvalitní výzbroj. A pokud jde o techniku, je zajiště třeba dodržovat určité zásady, které zná každý závodník: na milimetr přesná opora o správné místo lyží v jejich podélné ose; úhel hranění přízpusobený přesně dvěma imperativním požadavkům — držení hran na sněhu a vedení oblouku; převážná opora o vnější lyži, na které musí ležet hlavní tíha správného držení na sněhu, přitom však i doplňující opora o vnitřní lyži, když to je zapotřebí; zlomení v bočních a vyklonění trupu z oblouku, aby byl umožněn náklon nohou dovnitř, odpovídající úhlu hranění. A jestliže praktické provedení těchto základních principů závodníku stačí k tomu, aby obtíže tratě bez větších problémů překonával, říká Joubert, pak je zbytečné, aby hledal něco jiného. A ukazuje se, že pevnost kloubů a maximální svalová síla je pro takového lyžaře, jakým je Cyganov, takovou výzbrojí, že se nemusí uchýlovat „k důmyslnějším technickým zbráním“. Z toho také vyplývá, dodává Jou-

bert, jednoduchost a účelnost průjezdu tohoto závodníka úsekem zachyceným na kinogramu.

V další části svého rozboru se Joubert zabývá právě vztahem mezi pevností svalstva a kloubů a držením hran na sněhu. Zdůrazňuje, že udržet lyži v pevné opoře na hraně, a to na tvrdém sněhu, znamená zablokovat kotník v bočním směru, aby lyže pod tlakem, který na ní noha vykonává, se nepřeklopila a nevyšla tak ze správného úhlu hranění. Čím je tlak na lyži větší (dosahuje maxima při výjezdu z oblouku), o to větší je svalová síla, které je zapotřebí k udržení kotníku v boční rovině. Jestliže svaly zajišťující tuto fixaci nemají dostatečnou sílu, pod zmíněným tlakem povolí a lyže se na nepatrný zlomek sekundy smekne. Hned poté dojde ke zkrácení povolených svalů a k opětovnému uchycení hrany na sněhu, pak další smyk a potom znovu zachycení atd. Lyže vibruje a někdy po sněhu doslova „drkotá“. Závodník reaguje tím, že zvýší úhel záběru hrany. A jestliže v této situaci už vyklonění trupu z oblouku nestačí, uchýlí se k vyklonění od kolena tedy k tomu, že dovnitř oblouku protlačí jenom bérce. Podle Jouberta však má zvýšení úhlu hranění často opačný výsledek, než jaký lyžař očekává: lyže se dostává čím dál víc do sesouvavé vibrace. Tajemství spolehlivého zachycení hrany na sněhu tkví tedy především v síle svalů po obou stranách bérců. Jejich úlohou je zabránit tomu, aby se chodidlo vůči noze bočně vychylovalo. To ovšem není všechno, co se v tomto směru od svalové potence závodníka vyžaduje.

Bylo totiž zjištěno, připomíná Joubert, že jakmile závodník „zablokuje“ nohy, aby odolal kompresím při výjezdu z oblouku, dostavuje se u něho tendence k sesouvání hrany. Dá se to snadno vysvětlit: tratě nejsou nikdy zcela hladké a lyže při skluzu překonává nerovnosti, které vedou ke střídavému zvýšení a snížení tlaku mezi hranou lyže a podkladem. Tyto změny v tlaku přispívají ke sklouzávání hrany. Pokud závodník svalstvo svých hýždí, stehien a bérců nezablokuje, provádí ohnutí příslušných kloubů spíše reflexivně, aby nadměrné tlaky neutralizoval (někdy i několikrát za sekundu). Zajišťuje tímto způsobem záběr hran. Když však naopak své svalstvo zablokoval, přičemž tento způsob vyžaduje větší sílu, dostavuje se tendence k odskakování lyží po nerovnostech podkladu a riziko smekání hran se podstatně zvyšuje. Větší svalová síla na úrovni hýždí, kyčlí, stehien a bérců dovoluje tedy pružnější provedení, což rovněž napomáhá účinnému záběru hran.

2. Phil Mahre — problémy s hraněním ve stejné brance.

Na závěr si Joubert klade otázku, zda jde jednoduše o atletickou kvalitu závodníka, anebo o kvality specifické. Jeho odpověď: nejde o jedno, anebo druhé, nýbrž o obojí. V mezinárodních sportovních kruzích se dnes už ví, že se vyskytují jedinci se základními atletickými vlastnostmi, to znamená určitým souhrnem základních fyzických kvalit, a že tento atletický jedinec může navíc získat specifické vlastnosti, které jeho účinnost v určitém sportovním odvětví zvyšují. Ideální je začít se získáváním těchto kvalit už v období formování a růstu závodníka. A souběžně s tímto růstem věnovat stoupající pozornost specifickým kvalitám.

Takto postupovali podle Joubertova mínění sovětské závodníci, kteří se dnes zařadili mezi světovou špičku. Dokonce i na nezasvěcené pozorovatele silně zapůsobily atletické vlastnosti sovětských závodníků. Jejich fyzické zdatnost sehrává významnou roli, ale to ještě není vše. Je nepochybné, že u nich byla soustavně rozvíjena i specifická svalová síla, a to metodami tak účinnými, jaké se snad nikde jinde nepoužívají. Některé rakouské testy ukázaly, že mezinárodně úspěšní závodníci jsou na úrovni stehien a hýždí vybaveni svalovou silou, která přesahuje až o 40 procent svalovou kapacitu dobrých nespécializovaných atletů.

Na závěr Joubert upozorňuje, že uvedené kinogramy tentokrát nesloužily k rozboru pohybových prvků. Každý pohyb je totiž funkčním projevem svalových sil, které jsou při jeho provedení použity. Smyslem Joubertova článku je zdůraznit vzájemný vztah a působení mezi silou a technikou.

PAVEL BORSKÝ

SVĚTOVÝ REKORD ve skoku a v letech na lyžích

Zádná z lyžařských disciplín nezná oficiálně registrované rekordy. Neoficiálně však známe jak absolutní, tak tratové rekordy ve sjezdu. Ve skoku má každý můstek svůj rekordní skok a známy jsou přirozeně i největší absolutní délky jak ve skoku, tak v letech na lyžích — také rekordy. Honba za novými rekordy, které jsme častokrát svědky, zvyšuje rizikovost a je v rozporu se zásadou, kterou je ovládná Mezinárodní soutěžní řád a také naše Pravidla lyžařských závodů — bezpečnost závodníků především!

POKROK A BEZPEČNOST ZÁVODNÍKŮ

Často slyšíme argumentovat, že bez podstupování rizika by v lyžařském sportu nebylo pokroku. To je pravda jen částečná, pravdou však zůstává, že lyžařský závodní sport je v jisté míře sportem rizikovým. Problém spočívá v tom, že je nutno rozlišovat mezi rizikem únosným a hazardem. Správně odhadnout v konkrétním případě míru rizika je úkolem i pro zkušeného odborníka často velmi obtížným. Nezbytné je, aby při rozhodování, zejména v mezních případech, byly eliminovány veškeré vlivy, které rizikovost zvyšují, např. často nekritické a nerozumné požadavky pořadatelů, trenérů apod. Rozhodování odpovědných pracovníků v závodě, především TD a členů soutěžních výborů, musí být maximálně objektivní. Musí respektovat a vycházet z konkrétní situace, ve které bude závod proveden. Bezpečnost závodníků při rozhodování musí dostat absolutní prioritu.

PŘÍPAD ZE SJEZDOVÉHO SPORTU

Jedním z odstrašujících případů honby za rekordy je případ bratra Franze Klammera, Klause. V roce 1977 zajel ve sjezdu v Lienzu Rakušan Gensbichler nový rekord. Byla mu vypočítána průměrná rychlost 111,988 km/hod. Do té doby nejvyšší průměrnou rychlost, neoficiálně registrovanou jako „světový rekord“, dosáhl Franz Klammer v Grödenu [1075] v závodě ve sjezdu, zařazeném do programu SP (111,367 km/hod.). Klaus Klammer, startující bezprostředně po Gensbichlerovi, chtěl zajet ještě lepší čas. Mladý, dosud málo zkušený závodník, jel za velmi špatné viditelnosti, nezvládl rychlost, upadl v rychlosti 120 km/hod. a utrpěl těžké poškození páteře s trvalými následky. Tragický případ Klause Klammera je příkladem hazardního počínání závodníka, toužícího po novém rekordu, ale i příkladem nezodpovědného přístupu trenéra.

VÝVOJ A REKORDY VE SKOKU

V Davosu v roce 1909 skočil Nor Harold Smith poprvé 45 m. V roce 1934, o čtvrtstoletí později, dosáhl Nor Birger Ruud na nově postaveném můstku v Planici dvojnásobně délky — skočil 92 m. Navíc tento skok naznačoval, že je možno dosahovat mnohem větších délek nežli dosud. Norský lyžařský svaz, zejména N. R. Oestgard, tehdejší norský předseda FIS, reagoval velice kriticky a vyslovil nesouhlas s novým vývojovým trendem, s prodlužováním délek sko-

ků. Federace vydala dokonce zákaz skákat na můstcích s kritickým bodem větším než 80 m. Zde začíná onen do dnešní doby diskutovaný problém: co učinit pro bezpečnost skokana při skoku blízko k bodu K, nebo za tento bod.

Planica nerespektovala zákaz federace a dalšího závodu se zúčastnili skokani z mnoha zemí. Jen norští reprezentanti, kteří v té době představovali absolutní světovou špičku, nestartovali. Obecně se očekávalo, že absencí Norů ztratí závod na sportovní hodnotě a že skončí neúspěchem. Právý opak se stal skutečností, 18letý Rakušan Sepp Bradl přeskočil v tomto závodě jako první skokan hranici 100 m; dosáhl délky 101 m a postaral se o zahájení nové éry ve vývoji skoku na lyžích. Konstruktér můstku Stanko Bloudek, ohromen Bradlovým výkonem, nadšeně zvolal: „To již nebyl skok, to byl let na lyžích.“ To bylo vhodné označení, ke slovu se dostaly aerodynamické zákony ovládající let, jejichž respektování nabylo vrchu nad silou odrazu.

Neúčast Norů na závodech na velkých můstcích vedla ke stagnaci výkonů norských skokanů a ke ztrátě jejich dominujícího postavení. Zároveň na ZOH od r. 1924 až do r. 1952 získali všech šest zlatých, k tomu 5 stříbrných a 4 bronzové medaile, na ZOH 1956 a 1960 nevybojovali ani jediné.

V r. 1948 skočil Švýcar Fritz Tschanen v Planici 120 m. V r. 1949 byl postaven nový můstek v Oberstdorfu, který umožňoval dosahovat ještě větších délek. Po původně vydaném zákazu povolila FIS v r. 1950 provést v Oberstdorfu „výjimečně“ závod, který byl pořadatelem označen za Mezinárodní týden letů na lyžích. Švéd Dan Netzell skočil 135 m. O rok později byl závod v Oberstdorfu opakován již za účasti 60 tisíc diváků. Mladý 19letý Fin Tauno Luoro dosáhl v prvním skoku délky 111 m, ustál další skok na délce 119 m a při 131 m upadl. Potom skočil ještě 132 m. Ukázalo se, že tyto dlouhé skoky jsou bezpečnější, nežli skoky na menších můstcích. To proto, že konstruktéři při navrhování můstků vycházeli z nových vědeckých poznatků a zkušeností. Skok se stal bezpečnějším nežli sjezdování, které v té době bylo zatíženo několika smrtelnými a vážnými úrazy. Největším nepřítelem skokanů vždy byl a zůstává náhlý a prudký nárazový vítr.

Při posledním skoku v Oberstdorfu čekal Tauno Luoro na uklidnění větru celých 15 min. (také rekord), pak se v hlubokém podřepu pustil po nájez-

Světový rekordman v letech na lyžích Rakušan Armin Kogler výkonem 180 metrů 26. února 1981 v Oberstdorfu, vítěz Světového poháru 1980—1981 skokanů

du a skočil 139 m; 4 m dále než Dan Netzellův rekord a 19 m za kritický bod.

Na skok Tauno Luoro reagovala FIS předpisem, který měl znemožnit skoky delší jak 10 % za kritický bod? (tehdy $P = L_1 - L_1 \cdot 1/6$). Maximálně přípustný kritický bod byl 120 m + 10 % = 132 m. Prakticky to znamenalo, že rekord Tauno Luoro 139 m již nemohl být překonán. Federace se tehdy odhodlala k ojedinělému opatření v historii sportu. Měla k tomu nejen právo, ale i vážné důvody.

Krátce nato, v r. 1954, Tauno Luoro zemřel v Rovaniemi na tuberkulózu. Jeho rekord je v odborné literatuře právem označován za milník v historii vývoje skokanského sportu.

NOVÉ REKORDY

V r. 1961 skočil Josef Slibar (Jug.) v Oberstdorfu 141 m, v r. 1964 zlepšil svůj rekord o 1 m na 142 m a Nor Lars Grini v r. 1967 na 150 m. Griniho skok znamenal návrat Norů do světové špičky skokanů. Norové sami si postavili velký můstek ve Vikersundu, na kterém v r. 1967 absolvoval rekordní skok 154 m Rakušan Bachler.

V následujících letech byly oba můstky, v Planici a v Oberstdorfu, rekonstruovány a v překonávání rekordů bylo pokračováno. V Planici v r. 1969 skočil Raška 164 m, o den později překonal rekord o 1 m Wolf (NDR) a o 5 let později Švýcar Walter Steiner o dalších 5 m na 169 m; v r. 1969 posunul Ostwald (NDR) rekord v Planici na 176 m. V Oberstdorfu dosáhl Wospivo (NDR) v r. 1973 délky 169 m a o tři roky později (1976) Rakušan Toni Innauer 176 metrů.

STANOVISKO FIS

Vývoj skoku jde nekompromisně svojí cestou; zásada, hlásaná federací, zabránit skokům ke kritickému bodu

nebo za tento bod, zůstává nevyslyšena. To se týká můstků s $P = 70$ m a $P = 90$ m, pro které dále platí „pružný“ předpis čl. 403.4.4: „je-li dosaženo 95 % délky L1 nebo je-li tato délka překročena, musí se v dalším kole zpravidla startovat z nižšího nájezdu.“ Obvyklé kontraverze mezi členy jury a překonávání rekordů můstků, ležících u převážné většiny můstků s $P = 90$ m již za kritickým bodem K, budou pokračovat.

Jiná je situace u velkých můstků. Pro můstky s $P 120$ m přijal 33. kongres FIS (1981) toto zásadní rozhodnutí: kritický bod můstku tvoří začátek oblouku R2, který po překontrolování TD, musí být veřejně jako kritický bod vyhlášen; při dosažení 95 % délky L1, musí být v dalším kole nájezd zkrácen.

V roce 1936 zakázala FIS můstky s kritickým bodem větším jak 80 m. O 15 roků později souhlasila se 120 metry, s můstků s kritickým bodem o polovinu větším. Zdá se, že touha člověka po neustále větších výkonech se sice dá pro přechodnou dobu regulovat, nelze ji však zcela potlačit. To se týká každé lidské činnosti, sport nevyjímaje. Strohá reglementace

se začne obcházet, pak porušovat a nakonec je revidována. Takový je zákon vývoje.

JAK DÁL?

Rok 1981 s MS v letech na lyžích v Oberstdorfu a s finálovými boji o SP ve skoku v Planici, se stal rokem velkého skokanského dramatu, jehož hlavním aktérem byl 21letý Rakušan Armin Kogler. Po vyrovnaném boji byl dekorován jako vítěz SP ve skoku a v Oberstdorfu vytvořil hned v prvním kvalifikačním kole nový světový rekord letem 180 m dlouhým. Ani tento výkon ale nelze patrně pokládat za nejzazší hranici lidské odvahy a dovednosti.

Otázku jak dál nelze přirozeně zodpovědět jednoznačně. Snad ale pomůže vrátit se do nedávné minulosti, kdy ve světové špičce skokanů královal Koglerův předchůdce, mimořádně talentovaný skokan, Švýcar Walter Steiner. Steiner toho mnoho uměl, dokázal skočit 5, 10 i 15 m dále nežli jeho soupeři. Byl suverénem, dovedl z každého můstku vytěžit maximum. Byl závodníkem ctižádostivým, vítězit

však byl ochoten jen tehdy, nemusel-li podstupovat nekontrolovatelné riziko. Nikdy nezhazoval a bylo-li potřeba, dokázal svůj výkon i tlumit, podržít jej technickým propočtům můstku. Nejednou volil nižší nájezd, nežli stanovila váhavá jury, např. v r. 1977 ve Vikersundu, nebo v Planici v r. 1972, kde se rozhodl dokonce pro nejnižší nájezd, aby se vyhnul riziku skočit nebezpečně daleko.

Steiner byl velkou skokanskou osobností. Většina závodníků, snad 50 nebo 90 %, na rozdíl od něho, však potřebuje, aby kontrolu nad jejich bezpečností převzal a garantoval pořadatel spolu s odpovědnými činovníky závodu, s TD a soutěžním výborem. Z tohoto pohledu je nový předpis o obligatorním snížení nájezdu při dosažení předpisem stanovené délky rozhodnutím správným, které přišlo i v pravý čas. Škoda jen, že je omezeno toliko na velké můstky ($P = 120$ m). **Bezpečnost závodníků musí mít přednost před jakýmkoli jiným hlediskem, rekordy nevyjímaje.**

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Larsson, Blomqvistová a Eklundová vítězi čs. běžeckého turné

Letošní běžecké turné ČSSR, do kterého se započítávaly výsledky mezinárodních závodů Zlaté lyže Českomoravské vysočiny v Novém Městě na Moravě a Bezroukova memoriálu na Donovalech, bylo zajímavou přehlídkou mladých reprezentantů a reprezentantek socialistických zemí a skandinávských států. V soutěži mužů zvítězil Švéd Larsson před Bulharem Christo Baržanovem a Finem Karim Väänanem, v ženách se dělily o první místo juniorky — Švédka Helena Blomqvistová s Finkou Tuulou Eklundovou. Třetí skončila další juniorka Kristina Hugossonová (Švédsko).

K letošnímu turné přijelo více než šedesát běžců a běžkyň z osmi zahraničních zemí. Zasloužili se o zajímavé boje nejen v závodech jednotlivců, ale i štafet, jichž zejména v Novém Městě na Moravě byl nebývalý počet. Pozorní novoměstští pořadatelé se pochlubili dalším zlepšením vybavení lyžařského areálu. V rekordním čase dokončili výstavbu zajímavě architektonicky řešené věže u cíle s počítačem, který zajišťuje pohodové vydávání výsledků (TP-8 mini-kompútr ZVT Banská Bystrica). Škoda, že termín závodů kolidoval se Světovými poháry, na nichž čs. reprezentanti a reprezentantky prověřovali svou výkonnost před blížícím se mistrovstvím světa v Oslo. Na Donovalech po krátké přestávce v závodní činnosti (zaviněně autonehodou) startovala jediná členka reprezentačního družstva žen Dagmar Švubová a zvítězila na 5 km před Makarovou (SSSR) a Finkou Eklundovou.

V prvním závodě žen na 10 km v Novém Městě se výrazně prosadily juniorky, které obsadily prvních šest míst — na šestém skončila neúspěšnější čs. závodnice Zora Kepeňová. Podle trenéra Jána Michalíka její forma má vzestupnou tendenci. Vítězka Seidelová (NDR), její krajanka Gun-

delová, Švédka Blomqvistová, Hugossonová a Finka Eklundová patří mezi běžkyň aspirující na přední místa na letošním juniorském mistrovství světa v Murau. Ve druhém závodě na 5 km v Donovalech se vedle Švubové již více prosadily reprezentantky Sovětského svazu, jimž patřilo také prvenství ve štafetě. V Novém Městě na 3 x 5 km dominovaly běžkyň NDR, hlavně zásluhou výborných juniorek.

V soutěži mužů v 44. ročníku Memoriálu Josefa Německého zvítězil 22letý Antti Vaisanen, člen širšího finského reprezentačního družstva před Baržanovem, který bude reprezentovat Bulharsko na MS 1982 v Oslo a svým o rok starším krajanem Väänanem. Z čs. závodníků si dobře vedl Milan Blaško, který se dělil o šesté místo s neúspěšnějším sovětským reprezentantem Alexandrem Ušakovem. Na 36. ročníku Bezroukova memoriálu patnáctku vyhrál 19letý švédský junior Larry Poromaa, který tak zopakoval svůj úspěch z novoměstské juniorské desítky. Jeho krajan Larsson byl druhý a Švédové dominovali i ve štafetě. Z čs. běžců tentokrát nejlépe zaběhl Jaroslav Kohút (ČH Strbské Pleso) a obsadil osmé pořadí. Ve štafetě ve srovnání

Vítěz 44. ročníku Zlaté lyže Českomoravské vysočiny v běhu na 30 km v Novém Městě na Moravě Fin Antti Vaisanen na trati

s Novým Městem se čs. tým zlepšil a skončil druhý před štafetou sborné. Ocenění zasluhuje druhé místo Martina Bartoše v novoměstské desítce juniorek.

Závodům v Novém Městě na Moravě i na Donovalech tentokrát přálo krásné slunečné počasí a tratě byly velmi dobře upraveny. Svědčily o tom hlasy zahraničních účastníků a jejich trenérů. Nadšení a obětaví organizátoři TJ Nové Město na Moravě po loňském uspořádání Světového poháru žen se ucházejí o organizování Světového poháru 1983 mužů. Byl by to jejich důstojný příspěvek k jubileu 80 let čs. organizovaného lyžování.

Muži 30 km: 1. Vaisanen (Fin.) 1:29:55,9, 2. Baržanov (Bul.) 1:30:17,1, 3. Väinänen (Fin.) 1:30:44,9, 4. Larsson (Švéd.) 1:31:06,0, 5. Abyšov 1:31:13,5, 6. Ušakov (oba SSSR) a Blaško (ČSSR) oba 1:31:49,2, 8. Kohút (CH Štrbské Pleso) 1:31:54,2, 9. Chládek (Dukla Liberec) 1:32:18,9, 10. Malkin (SSSR) 1:32:34,0, 11. Georgiev (ČSSR) 1:33:07,1, 12. Lukjanov (SSSR) 1:33:12,0, 13. Schmidt (NDR) 1:33:12,4, 14. Ivančev (Bul.) 1:33:58,6, 15. Dzuríčič (Jug.) 1:34:29,0, 16. Suja (Baník Rudňany) 1:34:56,2, 17. Nieminen (Fin.) 1:34:58,8, 18. Razym (Dukla Liberec) 1:35:37,6, 19. Štoček 1:36:05,8, 20. Molec (ČSSR) 1:36:10,1. — **3 X 10 km:** 1. Švédsko 1:27:05,5 [Larsson 28:47,9, Mogren 29:33,6, Poromaa 28:44,9], 2. Finsko 1:27:49,0 [Väinänen 29:00,0, Nieminen 29:55,8, Vaisanen 28:53,2], 3. SSSR 1:28:01,2 [Abyšov 29:01,0, Malkin 29:30,6, Ušakov 29:29,6], 4. NDR 1:28:50,0, 5. ČSSR 1:29:02,1 [Blaško 29:34,6, Molec 29:58,1, Georgiev 29:29,4], 6. Bulharsko 1:30:08,4, 7. Jugoslávie 1:30:47,6, 8. Dukla Liberec 1:31:26,5.

Ženy a juniorky 10 km: 1. jun. Seidelová (NDR) 34:41,5, 2. jun. Blomqvistová (Švéd.) 34:59,7, 3. jun. Gundelová (NDR) 35:11,3, 4. jun. Hugossonová (Švéd.) 35:11,4, 5. jun. Eklundová (Fin.) 35:17,9, 6. jun. Kepeňová (ČSSR) 35:31,1, 7. Jurasovová (SSSR) 35:36,4, 8. Piispanenová (Fin.) 35:38,1, 9. Rostocková (NDR) 35:38,4, 10. Reitová (Rum.) 35:44,7, 11. Rantalaová (Fin.) 35:46,4, 12. Paráková (CH Štrbské Pleso) 36:05,3, 13. Klimková (ČSSR) 36:10,7, 14. Persakovová (SSSR) 36:20,3, 15. Suchánková (RH Jablonec) 36:21,2. — **3 X 5 km:** 1. NDR 48:24,8 [Rostocková 15:55,3, Gundelová 15:57,6, Seidelová 16:31,9], 2. SSSR 49:01,5 [Jurasovová 16:15,7, Persakovová 16:20,6, Makarovová 16:25,2], 3. Finsko 49:09,2 [Piispanenová 16:02,8, Rantalaová 16:24,1, Hyytiäinenová 16:42,3], 4. Švédsko 49:54,3, 5. NDR II. 50:37,1, 6. ČSSR 50:49,8 [Matoušová 17:10,8, Klimková 16:15,0, Bičíková 17:24,0], 7. RH Jablonec 50:59,3, 8. ČSSR II. 51:39,1.

Juniři 10 km: 1. Poromaa (Švéd.) 29:12,3, 2. Bartoš (ČSSR) 30:24,7, 3. Mogren (Švéd.) 30:25,9, 4. Kršinar (Jug.) 30:38,2, 5. Baranyk (Nové Město na Moravě) 30:49,1, 6. Noren (Švéd.) 30:53,6, 7. Lisičan (ČSSR) 30:58,1, 8. Klemenčíč (Jug.) 31:11,6, 9. Slezák (Nové Město na Moravě) 31:12,6, 10. Salminen (Fin.) 31:21,5.

DONOVALY — BEZROUKŮV MEMORIÁL

Muži a juniři 15 km: 1. jun. Poromaa 42:21,9, 2. Larsson 42:31,6, 3. Lukjanov 42:49,9, 4. Väinänen 43:14,0, 5. Baržanov 43:41,6, 6. Ušakov 43:49,2, 7. jun. Mogren 43:49,6, 8. Kohút 43:54,1, 9. Malkin 43:56,4, 10. Blaško 43:56,9. — **3 X 10 km:** 1. Švédsko [Larsson, Mogren, Poromaa] 1:21:43,1, 2. ČSSR [Blaško, Georgiev, Kohút] 1:22:18,5, 3. SSSR [Abyšov, Malkin, Ušakov] 1:22:25,2.

Ženy a juniorky 5 km: 1. Švubová (ČSSR) 17:06,9, 2. Makarovová 17:19,7, 3. jun. Eklundová 17:32,8, 4. Gornovová (SSSR) 17:33,0, 5. Jurasovová 17:33,8, 6. jun. Hugossonová 17:35,9, 7. Persakovová 17:40,7, 8. jun. Blomqvistová 17:42,6, 9. Piispanenová 17:43,4, 10. Klimková 17:46,3. — **3 X 5 km:** 1. SSSR [Gornovová, Jurasovová, Makarovová] 52:06,9, 2. ČSSR [Klimková, Bičíková, Švubová] 52:20,9, 3. Švédsko [Eklundová, Hugossonová, Blomqvistová] 52:29,6.

JAROSLAV TROUSIL

Zajímavosti ze světa

• **FRANK WÖRNDL (NSR)** zvítězil v obřím slalomu FIS v Hindelangu časem 2:22,31 min. před svým krajanem Beckem 2:23,69. Další místa obsadili Švýcaři Pieren 2:24,16 a Sonderegger 2:24,33. Čs. reprezentant Kolář časem 2:24,47 se dělil o páté pořadí se Švýcarem Burgerem.

• **RAKUŠANKA SIGRID TRIENDLOVÁ** vybojovala třetí lednovou neděli prvenství ve slalomu FIS v Immenstadtu časem 95,48, následována Bulharkou Micevovou 95,51 a svou krajanou Wehrerovou 95,62. Ve druhém slalomu FIS v Immenstadtu zvítězila M. Epplová (NSR) za 98,93 před Wehrerovou 98,47 a Kätlevou [Monako] 98,54. Čtvrtá byla Bulharka Micevová časem 98,57.

• **VE SVĚTOVÉM POHÁRU BIATLONISTŮ** ve švýcarském Eggju na 10 km bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Frank Ullrich 33:25 [0], 2. Jacob (oba NDR) 34:02 [0], 3. Fischer (NSR) 34:12 [1], 4. R. Göthel 34:45 [1], 5. A. Göthel 34:47 [2], 6. Jung (všichni NDR) 34:53 [1].

• **PATNÁCTILETÁ RAKUŠANKA SIEGLINDE WINKLEROVÁ** zvítězila třetí lednovou sobotu ve sjezdu Evropského poháru v italské Valzoldaně časem 1:27,07. Druhá skončila Zechmeisterová 1:27,35 následována Gfallerovou (obě NSR) 1:27,52, Francouzku Barbierovou 1:27,53 a Rakušankou Warterovou 1:27,65.

• **PROFESIONÁLNÍ MISTR SVĚTA RAKUŠAN ANDRE ARNOLD** zaznamenal třetí lednovou sobotu v Great George (stát New Jersey) první vítězství v paralelním slalomu Světového poháru profesionálů. Ve finále porazil Američana Bruceho. Předtím vyřadil Arnold svého krajana Schuchtera. V utkání o třetí místo zvítězil Američan Edgate nad Schuchterem.

• **V ITALSKÉ VALZOLDANĚ** v prvním sjezdu Evropského poháru žen byly nejméně úspěšnější: 1. Zechmeisterová (NSR) 1:27,81, 2. Winklerová (Rak.) 1:27,88, 3. Stotzová 1:28,13, 4. Gfallerová (obě NSR) 1:28,66, 5. Geigerová (Rak.) 1:28,93, 6. Barbierová (Fr.) 1:29,05.

• **V MISTROVSTVÍ USA** v severských disciplínách v běhu mužů na 15 km v Bretton Woods zvítězil Bill Koch za 47:11,8 před Galanesem 48:06,6. Mistrovský titul v závodě žen na 5 km vybojovala Lynn Spencerová časem 18:56,5, následována Bancroftovou 19:02,9. Mistrům USA ve skoku na středním můstku v Lake Placidu se stal Reed Zuehlke s 235,8 (77 a 88,5) před Jonem Denneyem 234,6 (81,5 a 85,5) a Hastingsem 231,1 (77 a 88).

• **JUGOSLÁVEC JURE FRANKO** zvítězil poslední lednovou sobotu v obřím slalomu Evropského poháru v italském Tarvisiu časem 2:34,03. Další pořadí: 2. Giorgi (It.) 2:35,45, 3. Skajem 2:35,54, 4. Halsen (oba Nor.) 2:35,88, 5. Hinterseer (Rak.) 2:36,59.

Girardelli (Luc.) vynechal branku a byl diskvalifikován.

• **VE GSTAADU** při Švýcarském turné skokanů v soutěži družstev zvítězil tým NDR v sestavě Ostwald, Duschek, Buse se 645,0 b. před Rakouskem (Felder, Tuchscherer, Wallner) 638,0. Družstvo ČSSR (Samek, Vacek, Slušný) obsadilo čtvrté místo se 626,9 za Norskem (Kjoerholt, Johnsen, Vegar) 637,1. Další pořadí: 5. NSR II. 624,0, 6. Japonsko 621,8, 7. Itálie 614,8, 8. Jugoslávie 611,2, 9. NSR I. 608,6. Z jednotlivců byl nejlepší Ital Rigoni 227,7 (81 a 81,5) před Rohweinem (NSR) 222,7 (82 a 78). Kogler a Neuper nestartovali, opočivali před závěrečným závodem turné v Engelbergu.

• **ROGER RUUD** se stal mistrem Norska ve skoku na středním můstku v Oslo na Holmenkollenu s 253,8 (85,5 a 84). Další umístění: 2. Bremseth 252,2 (84,5 a 84), 3. Hansson 250,2 (81,5 a 84,5), 4. Sätre 246,9 (82,5 a 83), 5. Holmen-Jensen 238,7 (82 a 81,5), 6. Bergerud 237,6 (80 a 81,5), 7. Levorstad 237,2 (83 a 80,5).

• **OBŘÍ SLALOM FIS** v Kirchbergu skončil vítězstvím Švéda Torstena Jakobssona v čase 3:04,70 před Halsnesem [Nor.] 3:04,97, Ennem [Rak.] 3:05,27 a Švýcarem Zurbriggenem 3:05,67 a Gubserem 3:06,73.

• **JUHA MIETO** se stal mistrem Finska v běhu na 30 km v Lapue časem 1:22:37 před Koivistem 1:23:53 a Härkönenem 1:23:57. Čtvrtý byl Teurajärvi 1:24:07, následován Autiem 1:24:15. Mistrovský titul v závodě žen na 10 km vybojovala Maria-Lisa Hämäläinenová za 31:14. Další pořadí: 2. Määttäová 31:21, 3. Penttiläová 31:20, 4. Hyytiäinenová 31:45, 5. Takalová 32:10, 6. Riihivuoriová 31:17.

• **ŠVÝCARKA CATHERINE ANDEEROVÁ** zvítězila ve švýcarském Meiringenu v obřím slalomu Evropského poháru za 88,60. Další umístění: 2. Nanzosová (Švýc.) 88,77, 3. Aschenwaldová (Rak.) 88,91, 4. Preussová (USA) 88,92, 5. Irigová (It.) 89,33.

• **VE SVĚTOVÉM POHÁRU BIATLONISTŮ** v Ruhpoldingu (NSR) na 20 kilometrů bylo pořadí: 1. Frank Ullrich (NDR) 1:00:10,00 (2 tr. minuty), 2. Bulygin (SSSR) 1:11:48,70 (0), 3. Jacob 1:12:06,10 (2), 4. Göthel (oba NDR) 1:12:22,30 (4), 5. Engen (Nor.) 1:12:28,88 (3).

• **ITAL MASSINO RIGONI** zvítězil v letošním Švýcarském turné skokanů se 494,6 b. před Rakušanem Koglerem 485,8, Ostwaldem (NDR) 485,5 a Bauelem (NSR) 480,6. Čs. reprezentant Samek skončil pátý s 471,6 b., následován Busem (NDR) 464,9, Rakušanem Wallnerem 459,9, Norem Opasem 459,1, Rakušanem Neuperem 455,6 a Schwarzem (NSR) 454,3. Vacek skončil devatenáctý s 433,2 a Slušný dvacátý 431,8 b. z 54 klasifikovaných skokanů.

• **BENNY KOHLBERG** se stal mistrem Švédska v běhu na 30 km ve Skövde časem 1:24:03,8 hod. s náskokem 2,8 sek. před favorizovaným Wassbergem. Třetí byl Eriksson za 1:25:09,2. V mistrovském závodě žen na 10 km zvítězila již potřetí Marie Johanssonová v čase 34:24,0, následována Carlzonovou - Lundbäckovou 34:44,0 a Thulinovou 34:53,3.

Na Bohemii se zablýsklo na lepší časy čs. skokanů?

Dvacetipětiletý Josef Samek z ASVS Dukla Liberec zvítězil v XIX. ročníku turné Bohemia ve skoku na lyžích před Klausem Ostwaldem (NDR) a Rakušanem Hansem Wallnerem a postaral se o první záblesk na lepší časy čs. skokanů, jejichž reprezentační družstvo po neúspěchu na 30. Intersportturné bylo rozpuštěno. Tradiční soutěž znamenala první prověrku nově sestaveného osmičlenného reprezentačního týmu s převahou sedmi 17-19letých závodníků, s novou trenérskou dvojicí Dalibor Motejlek — Rudolf Höhnle a vedoucím realizačního týmu, předsedou komise vrcholového sportu VSL ÚV ČSTV dr. Jaroslavem Potměšilem.

Výkonnost čs. skokanů na domácích můstcích prověřila reprezentační družstvo NDR, jakož i Rakušan Wallner — patříci stále do světové špičky. V týmu NDR chyběli jen vítěz Intersportturné Deckert, zraněný při tréninku na Holmenkollenu, a Buse, který startoval na Světovém poháru. Norsko, Finsko a Jugoslávie vyslaly na Bohemii na zkušenou mladé závodníky, Sovětský svaz skokany z klubových celků. Znovu se potvrdilo, že jen závody Světového poháru mají prvotřídní mezinárodní konkurenci, v Evropském poháru dostávají příležitost především mladí skokani. Reprezentanti NDR i tentokrát dokumentovali, že mají kvalitní vyrovnané družstvo a pět jeho závodníků ze sedmičlenného kolektivu skončilo v první desítce. Z Norů Kurt Arne Overby příjemně překvapil vyrovnanými a stylově dobrými skoky ve druhém závodě v Harrachově, kde se podstatně zlepšil i Vladimír Buděrancov (SSSR) a nakonec v celkové klasifikaci uzavíral dvacítku 65 startujících skokanů z jedenácti zemí.

Samek se konečně „chytil“ a v obou kolech závodu na devadesátce na Ještědu i v Harrachově měl nejdelší skoky, oba vyhrál (nedělní jen s náskokem 0,5 bodu před Ostwaldem, který měl shodně délky skoků jako

Josef Samek (Dukla Liberec) při skoku prvního závodu Bohemie v Liberci, kde přesvědčivě zvítězil

Samek). Celkové prvenství mu patřilo s náskokem 21,9 bodu (!) před Ostwaldem, hlavně zásluhou vynikajícího prvního skoku v Liberci 115,5 metru, kdy zůstal jen půl metru za rekordem můstku. Byl to výsledek dokonalého odrazu, který je již dlouho největším nedostatkem čs. závodníků. Z ostatních členů nového reprezentačního kolektivu si nejlépe vedl Bohumil Vacek, který obsadil osmé místo v celkovém pořadí. Pavel Ploc zaskákal dobře v Liberci, kdy skončil desátý — v Harrachově to již bylo slabší (21. místo). Miroslavu Slušnému, který dovede natáhnout skoky, tentokrát přece jen ještě několik metrů scházelo k lepšímu umístění - celkově byl 13. před Plocem. Zlepšené výkony těchto reprezentantů znamenaly, že dostali příležitost startovat na Světovém poháru a nejlepší z nich neztratili možnost reprezentovat ČSSR na mistrovství světa v Oslo. Je třeba zlepšit racionalizaci tréninku, spolu-

práci trenérů a středisek, zaměřit se na rezervy v práci trenérů a přístupu skokanů. Urychlené zpracování dlouhodobé analýzy příčin současného stavu této lyžařské disciplíny by mělo odhalit všechny nedostatky a přispět k tomu, aby čs. skokani se opět zařadili do světové špičky, kam v minulosti řadu let patřili. Vždyť před námi je mistrovství světa 1983 v letech v Harrachově a neúspěšně se blíží ZOH 1984 v Sarajevu.

Turné Bohemia má příští rok jubilejní 20. ročník a má být opět zařazeno do Světového poháru. Má se konat po tradičním Intersportturné a dá se očekávat tedy opět prvotřídní mezinárodní konkurence. Bude vhodným úvodem před světovým šampionátem v letech v Harrachově a důležitou součástí oslav 80. výročí založení organizovaného čs. lyžování.

PRĚHLED VÝSLEDKŮ

První závod 23. ledna v Liberci: 1. Samek (ČSSR) 248,3 (115,5 a 109), 2. Wallner (Rak.) 235,0 (111 a 104), 3. Freitag 227,1 (103,5 a 103), 4. Ostwald (oba NDR) 226,9 (104,5 a 109), 5. Škoda (Dukla Liberec) 226,2 (106 a 107), 6. Pschera 225,9 (105 a 102,5), 7. Meisinger 224,5 (104 a 106), 8. Duschek (všichni NDR) 224,2 (105 a 108), 9. Tanczos (Dukla Banská Bystrica) 220,0 (103,5 a 104), 10. P. Ploc (ČSSR) 218,7 (102,5 a 105,5), 11. Stanarius (NDR) 218,6 (106 a 103), 12. Steiner (Rak.) 215,8 (101,5 a 103), 13. Parma 214,3 (101 a 101) a Vacek (oba ČSSR) 214,3 (101,5 a 100,5), 15. Koch (Rak.) 213,1 (103,5 a 103), 16. Malec (Dukla Liberec) 212,7 (106 a 102), 17. Slušný (ČSSR) 209,9 (104 a 102), 18. Auerswald (NDR) 209,8 (105,5 a 96,5), 19. Overby 205,1 (98 a 101), 20. Tvedt (oba Nor.) 205,0 (98,5 a 101,5), 21. Mayer 203,1 (103 a 96), 24. Číž 201,0 (100,5 a 99,5), 53. Šmíd (všichni ČSSR) 159,1 (90 a 84).

Druhý závod 24. ledna v Harrachově: 1. Samek 257,6 (118 a 116), 2. Ostwald 257,1 (118 a 116), 3. Duschek 245,4 (115 a 111), 4. Overby 242,7 (111 a 112), 5. Stanarius 241,8 (115 a 109,5), 6. Freitag 240,2 (111,5 a 109), 7. Vacek 239,1 (111,5 a 110), 8. Meisinger 237,2 (109 a 114), 9. Wallner 235,1 (111,5 a 110), 10. Steiner 229,3 (109,5 a 107,5), 11. Škoda 226,8 (110 a 107), 12. Slušný 226,6 (109 a 110), 13. Tvedt 225,3 (110 a 109,5), 14. F. Novák (Dukla Liberec) 224,1 (107 a 107), 15. Buděrancov (SSSR) 223,8 (109 a 108), 16. Auerswald 223,3 (109,5 a 105), 17. Pschera 220,8 (105 a 107) a Parma 220,3 (107 a 107,5), 19. Jirásko (Dukla Liberec) 220,7 (110 a 108), 20. Tanczos 218,6 (107,5 a 106,5), 21. P. Ploc 216,9 (109,5 a 104), 31. Číž 194,0 (102,5 a 97,5), 38. Mayer 186,1 (98 a 96), 51. Šmíd 167,9 (95 a 91).

Konečné pořadí XIX. ročníku Bohemie: 1. Samek 505,9, 2. Ostwald 484,0, 3. Wallner 470,1, 4. Duschek 469,6, 5. Freitag 467,3, 6. Meisinger 461,7, 7. Stanarius 460,4, 8. Vacek 453,4, 9. Škoda 453,0, 10. Overby 447,8, 11. Pschera 445,8, 12. Tanczos 438,6, 13. Slušný 436,5, 14. P. Ploc 435,6, 15. Parma a Steiner oba 435,1, 17. Auerswald 433,1, 18. Tvedt 430,3, 19. F. Novák 422,0, 20. Buděrancov 417,3, 27. Číž 395,0, 29. Mayer 389,2, 51. Šmíd 327,0.

Světová běžecká liga 1982 zahájena

Čtvrtý ročník Světové běžecké ligy (World Loppet League) 1982 byl zahájen předposlední lednovou nedělí 13. ročníkem Běhu Dolomity, v němž na trati 60 km z 2900 startujících zvítězil nečekaně Rakušan Rudolf Kapeller v novém rekordním čase 2:44:44,1 před Švédem Frykbergem a Norem Knotenem. Vítěz prvních dvou seriálů Světové běžecké ligy Švéd Matti Kusko skončil desátý, když po 15 km zlomil hůlku.

Výsledky Běhu Dolomity v rakouském Lienzu: 1. Kapeller (Rak.) 2:44:44,1, 2. Frykberg (Švéd.) 2:44:48,3, 3. Knotten (Nor.) 2:44:53,0, 4. Hassis (Švéd.) 2:45:20,3, 5. Björkheim 2:45:23,5, 6. Rismyhr (oba Nor.) 2:45:24,3, 7. Simon (NSR) 2:45:33,8, 8. Tornil (Fin.) 2:46:10,2, 9. Gleinser (Rak.) 2:46:14,2, 10. Kuosko (Švéd.) 2:47:08,9.

Úspěchem Norů skončil o den později 11. ročník Marcialongy na 70kilometrové trati v italské Cavalese. Startovalo více než 4500 běžců a prvenství vybojoval Dag Björkheim s náskokem 25 sekund před svým krajanem Rismyhr. I tentokrát čas vítěze znamenal nový traťový rekord.

Výsledky Marcialongy: 1. Björkheim 3:18:44, 2. Rismyhr 3:19:09, 3. Hassis 3:19:37, 4. Frykberg 3:19:53, 5. Knotten 3:20:00, 6. Chiochetti 3:20:22, 7. Piazzini (oba It.) 3:20:31, 8. Mayer (Rak.) 3:20:56, 9. Siittonen (Fin.) 3:22:13, 10. Mork (Švéd.) 3:23:26.

Beran podruhé vítězem Jizerské padesátky

Člen čs. reprezentačního družstva běžců Jiří Beran (Dukla Liberec) a Heidi Suchánková-Hanischová (RH Jablonec) zvítězili poslední lednovou nedělí v XV. ročníku Jizerské padesátky — Memoriálu expedice Peru. Opět se potvrdila mimořádná popularita tohoto nejmasovějšího čs. lyžařského závodu, jehož velkou účast startujících neohrozil ani celodenní sobotní déšť v široké oblasti Jizerských hor. Neodradil 5419 mužů a 720 žen, kteří si přijeli vychutnat kouzlo a nenapodobitelnou atmosféru tohoto závodu. Chybělo jen dalších 855 přihlášených lyžařů a 164 lyžařek.

Pro obětavé pořadatele největší liberecké tělovýchovné jednoty Lokomotivy Liberec v čele s předsedou organizačního výboru Josefem Jelínkem, ředitelem závodu Václavem Fofem a předsedou TJ Václavem Mrázem byla Jizerská padesátka opět velkou zkouškou dobrých nervů a mimořádně náročné organizační práce. Ani tentokrát nezklamali, nenechali se deprimovat celodenním sobotním lijákem, který ještě v noci ničil několikadenní úpravu trati, aby nakonec připravili pro účastníky dobré podmínky s krásným výhledem na Trosky, Kozákov a daleké okolí při výstupu ke startu na hrabětickou louku. Startovací zařízení bylo letos připraveno pro všechny čtyři vlny, výstřel ze startovací pistole, dělbuch a barevná raketa zahájily velký boj na náročné trati.

V průběhu závodu začalo sněžit a vál nepřijemný mrazivý vítr. „Na otevřených částech trasy mi protivítr často zarážel dech,“ prohlásil v cíli Jiří Beran, který zopakoval své vítězství z roku 1979 a jako jediný z mužů v patnáctileté historii Jizerské padesátky proběhl cílem podruhé s vavřínovým věncem. „Je to velký závod, na který se dlouho vzpomíná.“ Měl radost, že i manželka úspěšně absolvovala 26kilometrovou trať žen a vítala ho v cíli.

„Byla to pěkná, rychlá trať,“ poznamenala Heidi Suchánková-Heinischová. „S Bičíkovou a loňskou vítězkou Janovskou jsme se střídaly ve vedení, na posledním kilometru se mi podařilo ujet. Střetli jsme se v průběhu závodu s muži, ale galantně nám uvolňovali stopu. I to patří k hezkým vzpomínkám na závod.“

Závod byl významnou událostí nejen sportovní, ale i společenskou a politickou. Přihlíželi mu straničtí a státní představitelé v čele s vedoucím tajemníkem OV KSČ v Liberci RSDr. Adolfem Hájkem, místopředseda ÚV ČSTV dr. Rudolf Dušek, předseda VŠF ČÚV ČSTV Jiří Pilař, velvyslanec republiky Peru Jaime Cacho-Sousa, velvyslanec Ekvádoru Cesar Roman, rada mexického velvyslanectví Antonio Garcia Alonso a řada dalších významných osobností.

Na tiskové besedě předseda organizačního výboru J. Jelínek i peruánský velvyslanec J. Cacho-Sousa zdů-

Vítěz 15. ročníku Jizerské padesátky Jiří Beran v gratulačním objetí své manželky

raznili význam tohoto závodu, který přispívá k upevnění míru a přátelských styků sportovců všech zúčastněných zemí. Potvrdili to i letos svým startem lyžaři z Finska, Itálie, Jugoslávie, NDR, NSR, Norska, Rakouska, Švédska a Svýcarska. Rok od roku stoupá význam tohoto závodu, který se výrazně zapsal do historie čs. lyžování a má stále větší popularitu v celém světě. Ještě nedozněly ohlasy k letošnímu ročníku a pořadatelé liberecké Lokomotivy připravují již příští šestnáctý se zavedením dalších novinek.

Muži 50 km: 1. Jiří Beran 2:32:36, 2. František Chládek 2:36:07, 3. Jan Straník (všichni Dukla Liberec) 2:56:53, 4. Josef Langmajer (RH Jablonec) 2:39:21, 5. Richard Baranyk 2:40:58, 6. Milan Jarý 2:41:36, 7. Vladimír Razym (všichni Dukla Liberec) 2:43:24, 8. Jaroslav Saska (VŠST Liberec) 2:43:28, 9. Vladimír Janek (Sokol Studenec) 2:44:23, 10. Květoslav Zálčík (Dukla Liberec) 2:44:25, 11. Pavelek (Nové Město na Moravě) 2:44:34, 12. Jelínek (Mars Svratka) 2:45:04, 13. Krause (NDR) 2:45:07, 14. Ing. Böhm (RH Jablonec) 2:46:06, 15. Zbroj (VŠST Liberec) 2:47:02, 16. Erlebach (Sokol Nová Paka) 2:44:07, 17. Gašperčík (RH Jablonec) 2:47:34, 18. Sulc (Štáv. fakulta Praha) 2:49:02, 19. Nývlt (Lok. Trutnov) 2:49:31, 20. Duda (Elitex Jablonec) 2:50:01 hod.

Ženy 26 km: 1. Heidi Suchánková-Hanischová 1:11:26, 2. Hana Bičíková 1:11:33, 3. Zdenka Janovská 1:13:46, 4. Jana Gaudelová (všechny RH Jablonec) 1:14:08, 5. Siegfried Klíngiová (NDR) 1:18:15, 6. Jana Pavlíčková (Autoškoda Vrchlabí) 1:18:18, 7. Táňa Bláhová (Slovan Špindlerův Mlýn) 1:19:06, 8. Miroslava Cupáková (Slavia Pardubice) 1:20:04, 9. Anna Skrbková (Chemie Praha) 1:20:07, 10. Jana Hlaváčková (VŠZ Brno) 1:21:23 hod.

JAROSLAV TROUSIL

Urobte si tekuté vosky

Pre bežné lyžovanie sa mi dobre osvedčili tekuté, prípadne polotekuté vosky pripravené „po domácky“ z tvrdých voskov SKIVO, alebo aj z občas dostupných voskov HOLMENKOL, TOKO či iných výrobkov. Vosk nastúhaný čistým nožom na tenké plátky zalejem niekoľkonásobným objemom benzínu (benzínový čistič predávaný v drogériách). Nahrievaním fľaše v horúcej vode za častého premiešania obsahu sa vosk rýchle rozpustí. Pretože s teplotou okolia sa hustota zmesi značne mení, treba vhodným podielom benzínu dosiahnuť, aby vosk mal v predpokladaných teplotných podmienkach použitia požadovanú tekutosť, prípadne pre plnenie do túb, alebo téglikov, tvárnosť.

Vlastné použitie vosku je jednoduché a úsporné. Vosk naniesieme v tenkej vrstve na lyže a po niekoľkomínutovom zaschnutí sklznice kúskom plátna vyleštíme. Aj keď sa tento spôsob prípravy lyží zrejme nevyravná dobre urobenému zažehleniu vosku (no s rizikom poškodenia sklznice), rýchlosťou, nenáročnosťou a kvalitou výsledku rozhodne predčí bežne používané „studené“ nanášanie a roztieranie voskov rukou či korkom.

Tekutý vosk takto pripravený z modrého parafínu HOLMENKOL sa takmer vyrovnal výbornej „superrýchlej“ paste HOLMENKOL, ktorá sa u nás pred časom predávala. Dobrodružné povahy majú naviac možnosť overovania skluz najrôznejších voskových koktailov. Pre úplnosť pripomínam, že vzhľadom na manipuláciu s horľavinou a zdraviu škodlivými výparmi je pri príprave vosku potrebná prímerná opatrnosť.

Ing. DUŠAN MOLITORIS

4045 lyžařů ve stopě Zlaté lyže

Nové Město na Moravě se stalo třetí lednovou sobotou svátkem lyžařů. U hotelu SKI, kde ještě na každém kroku bylo cítit atmosféru velkých mezinárodních závodů 44. ročníku Zlaté lyže Československé vysočiny, se sešlo 4045 příznivců bílé stopy ze všech krajů republiky. Připraveno bylo pět tratí: 5, 10, 25 km a dvě patnáctky za velmi příznivých sněhových podmínek. Nejvíce zájemců — 1336 — absolvovalo 25 km, trať 15 km 1014, 10 km 968 a 5 km projelo 727 účastníků. Zastoupeny byly všechny věkové kategorie, nejstarším startujícím byl 76letý s. Haase z Brna, který absolvoval 25 km jako většina dříve narozených.

Každý z účastníků měl svou číslovanou kontrolní kartu a tím se zúčastnil tradiční tomboly se 40 výhrami, mezi nimiž bylo i šest párů lvů. V upomínku na velmi pěknou turisticko-lyžařskou akci si odvážel pamětní list a medaili. Novinkou bylo podávání čerstvého chleba se solí s již obvyklým teplým čajem. Pořadatelem byla tělovýchovně branná komise ZV ROH k. p. Chirána ve spolupráci s lyžařským oddílem TJ Nové Město a OV CSTV Zďár nad Sázavou. -po-

Z bojů o tituly, medaile a poháry

Jizerská padesátka — Memoriál Expedice Peru i letos patřila k největším masovým událostem čs. lyžování. Na prvním obrázku boj o dobrou pozici v prvních kilometrech po startu na hrabětické louce, na druhém vítězka závodu žen Heidi Suchánková-Hanischová (RH Jablonec). Na třetím jsou tři medailisté z kombinace na mistrovství světa 1982 ve Schladmingu: zleva druhý Švýcar Peter Lüscher, vítěz Michel Vion (Francie) a třetí Rakušan Anton Steiner.

jedlivé 131

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ DUBEN 1982 ♦ Kčs 3,—

4

O tituly mistrů světa

Boje 34. mistrovství světa v klasických disciplínách v Oslo na Holmenkollenu skončily velkým úspěchem norských lyžářů, kteří získali sedm zlatých, čtyři stříbrné a tři bronzové medaile. Na prvním obrázku běžkyně, které byly úspěšné v zahajovacím závodě na 10 km. Zleva čs. reprezentantka Květa Jeriová (třetí), vítězná Norka Berit Aunliová a Finka Hilikka Riihivuoriová (druhá). Na druhém Raisa Smetaninová (SSSR) mistryně světa na 20 km před cílem úspěšného závodu. Na třetím Rakušan Armin Kogler, který zvítězil ve skoku na středním můstku, stříbrnou medaili získal v soutěži družstev a bronzovou na velkém můstku.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

POZNÁMKY
K MS 1982 V OSLO

TATRANSKÝ
POHĚR

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE ODDVAR BRA
NA TRATI BĚHU NA 15 km V OSLO
NA HOLMENKOLLENU, V NĚMŽ SE
STAL MISTREM SVĚTA A PRO NOR-
SKO VYBOJOVAL JEDNU ZE SEDMI
ZLATÝCH MEDAILÍ. — NA ZADNÍ
STRÁNĚ OBÁLKY ZAJÍMAVÝ ZÁBĚR
Z LETOŠNÍHO 15. ROČNÍKU JIZER-
SKÉ PADESÁTKY. OBÁVANÝ „CED-
NÍK“ NEDALEKO KRÁLOVKY, KDE SE
NĚKOLIKATISÍCOVÉ STARTOVNÍ PO-
LE MUSÍ VMĚSTNAT DO NĚKOLIKA
STOP.

lyžařství

Ročník 68

Číslo 4

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská ul. 1. Telefon čís. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. března 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Politicko-výchovná práce v reprezentačních družstvech

Jestliže zhodnotíme politicko-výchovnou práci v čs. reprezentačních lyžařských družstvech od zahájení přípravného období až k vrcholným světovým soutěžím v roce 1982, je třeba zdůraznit, že naši trenéři, týmoví pracovníci i reprezentanti chápou význam neformální ideově výchovné práce ve sportovních kolektivech. V této činnosti spatřují významný prostředek formování a výchovy socialistického sportovce — reprezentanta ČSSR v duchu socialistického vlastenectví a internacionalismu. Politicko-výchovná komise VSL ÚV ČSTV závěry XVI. sjezdu KSČ, V. sjezdu ČSTV a plenárního zasedání ÚV ČSTV rozpracovala do podmínek svazu a po schválení předsednictvem VSL ÚV ČSTV jsou hlavním dokumentem pro celou oblast ideově politické výchovy.

Jednu z klíčových otázek ideologické práce představuje ideová a politická výchova našich sportovců — reprezentantů čs. lyžování. Některé zkušenosti z této oblasti ukazují, že jejich výchova musí nejen odpovídat specifickým podmínkám, ve kterých se státní reprezentace realizuje, ale zejména vysokým nárokům našich pracujících na celkovou politickou a společenskou úroveň vrcholových sportovců, reprezentujících naši socialistickou společnost doma a zejména v zahraničí. Úspěšná příprava sportovců na splnění reprezentačních úkolů v zahraničí je proto naším hlavním ideově politickým úkolem. K jeho zvládnutí je nutno především zabezpečit přípravu nejbližších vychovatelů. V ideově výchovné práci s trenéry a pracovníky realizačních týmů se osvědčily zejména semináře a besedy uskutečňované v rámci kontrolní činnosti. Důraz přitom klademe na prohlubování socialistického vlastenectví a internacionalismu.

Dalším úkolem v souvislosti s přípravou na MS 1982 v seniorské a juniorské kategorii bylo rozšířit u příslušníků těchto družstev vědomosti o politické, hospodářské a společenské situaci v zemích, kde se konalo MS. Byla stanovena i další témata pro výcvikové tábory a soustředění — jako problematika antikomunismu, historie OH a úkoly čs. reprezentace na MS 1982 a ZOH 1984. V oblasti státní reprezentace byl vytyčen požadavek dále zvyšovat osobní odpovědnost funkcionářů za všestranně vzornou reprezentaci naší socialistické společnosti v zahraničí. Ideově výchovnou práci orientujeme ke každému jednotlivci s cílem dosáhnout splnění všech sportovních a politických cílů v přípravě na MS a na ZOH 1984. Vedle sportovního růstu sledují trenéři a pracovníci lyžařského svazu morálně politický profil každého reprezentanta, jeho přístup k tréninku a reprezentaci, zájem o politické dění a společenskou angažovanost.

V souvislosti s plněním úkolů politicko-výchovné práce v OH cyklu 1984 byly provedeny kontroly spojené s pomocí členů PVK v jednotlivých výcvikových táborech a soustředěních v přípravě na důležité sportovní soutěže. Osvědčily se semináře, neformální besedy zaměřené k aktuálním otázkám mezinárodní situace a ke zkušenostem z ideově výchovné práce s vrcholovými sportovci. Z vystupování našich závodníků a závodnic i trenérů je patrné, že si váží podmínek, které jim naše společnost vytváří pro úspěšnou vrcholovou sportovní přípravu a reprezentaci ČSSR. Dalším úkolem členů PVK VSL ÚV ČSTV při těchto kontrolách bylo získat trenéry, aby více využívali masové sdělovacích prostředků k předávání zkušeností z rozvoje ideově výchovné práce se svými svěřenci. Aby propagovali v tisku socialistickou soutěž v SVS a SVS-M, činnost SSM ap. a využívali k předávání zkušeností zejména náš časopis LYŽAŘSTVÍ. Nutno konstatovat, že tento úkol se nám nedaří plnit v patřičném rozsahu.

Přestože jsme dosáhli některých pozitivních výsledků ve výchovné práci i v uplatňování ideově výchovných aspektů v práci trenérů při výjezdech do zahraničí, došlo v prosinci minulého roku u sjezdaře B. Zemana ve vztahu ke svému trenérovi k přestupku, který se neslučuje s chováním a vystupováním reprezentanta ČSSR. Tato skutečnost ukázala, že v naší práci není vše v pořádku, že přes snahu upevňovat vzájemnou důvěru mezi závodníkem a trenérem dochází v praxi i k vážným narušením kázně a socialistických vztahů. Takové chování je neslučitelné s morálkou socialistického sportovce a je nutné, aby se podobné případy v budoucnosti již neopakovaly. I zde má PVK VSL ÚV ČSTV a zejména trenéři a funkcionáři VSL značné rezervy i možnosti jak dále zkvalitňovat výchovné působení na reprezentanty a dosahovat trvale jednotného úsilí při jejich socialistické výchově k vysokému sportovnímu mistrovství a k osobní politické angažovanosti.

V současné době bude zapotřebí dále prohloubit ideově výchovnou práci k 37. výročí osvobození Československa, 65. výročí VRSR a 60. výročí vzniku SSSR a věnovat pozornost rozvinutí propagační kampaně k roku 1983, kdy čs. lyžování oslaví 80. výročí založení organizovaného lyžařského sportu v českých zemích.

Závěrem bych chtěl podtrhnout význam politicko-výchovné práce jako nejdůležitější součásti tréninkového procesu, kterou musí soustavně zabezpečovat a důsledně provádět především trenéři s týmovými pracovníky přímo v tréninkovém procesu.

Za rozhodující je nutno považovat příkladnost v chování a jednání každého funkcionáře a vlastní kvalitu veškeré práce. Vyskytující se problémy a úkoly přitom je nutno řešit s vysokou náročností a osobní odpovědností. Jen takový přístup je zárukou, že se nám podaří náročné úkoly v OH cyklu 1984 splnit.

PAVEL JÍLEK, předseda PVK VSL ÚV ČSTV

Norští lyžaři dominovali

V Oslo v husté holmenkollenské mlze v neděli 28. února naposledy zazněla fanfára královského trubače, poslední skokan se spustil do bílé tmy a skončila závěrečná soutěž 34. mistrovství světa v klasických lyžařských disciplínách. Večer bylo ještě slavnostní zakončení v Areně Centrum a to byla tečka za další slavnou stránkou lyžařské historie.

Byl to bezesporu největší světový šampionát v klasických disciplínách co do počtu disciplín, udělovaných medailí a počtu účastníků, ale především z hlediska výkonnosti, kvalitní organizace, obrovské návštěvy a nepřekonatelné atmosféry.

Hostitelé byli tak „nepohostinní“, a jejich útok na přední pozice tak prudký, že v některých disciplínách to vypadalo jako utkání Norska proti „zbytku“ světa. Reprezentanti pořádací země vybojovali sedm zlatých, čtyři stříbrné a dvě bronzové medaile, tedy více než třetinu všech cenných kovů. Novinkou letošního mistrovství světa byly premiéry soutěží družstev v závodě sdruženém a skoku. Poprvé v historii šampionátu se dělily o zlaté medaile dvě štafety mužů — Norska a Sovětského svazu. Malým stínem bezchybné organizace bylo opomenutí cílové kamery, což znamenalo protesty a dodatečná prohlášení mrtvého závodu o třetí místo ve štafetách mužů mezi Finskem a NDR, jakož i o druhé místo družstev sdruženářů mezi Finskem a Norskem. Mezi osmi zeměmi, jejichž lyžaři patřili k medailistům, je zásluhou Květy Jeriové, která skončila třetí v běhu na 10 km, i ČSSR. Dělí se o sedmé pořadí s USA a také v neoficiálním bodovém hodnocení je na sedmém místě.

Přehled medailí

1. Norsko	7	4	3
2. SSSR	2	3	—
3. Švédsko	2	—	—
4. Finsko	1	4	4
5. NDR	1	1	3
6. Rakousko	1	1	1
7. ČSSR	—	—	1
USA	—	—	1

Na prvním místě jsou uvedeny zlaté, na druhém stříbrné a na třetím bronzové medaile.

Neoficiální bodové hodnocení: 1. Norsko 94, 2. Finsko 56, 3. SSSR 45, 4. NDR 31, 5. Švédsko a Rakousko po 10, 7. ČSSR 9, 8. NSR a USA po 5, 10. Kanada 3, 11. Švýcarsko 1 b.

Vedoucí čs. realizačního týmu dr. Jaroslav Potměšil po návratu do vlasti řekl: „Československá výprava získala bronzovou medaili a 9 bodů do hodnocení národů. To je jistě dobrý výsledek. Skutečnost je, že je to zisk děvčat a ostatní disciplíny zůstaly bez bodového ohodnocení.“

Je potřeba vysoce ocenit výsledek Květy Jeriové v běhu na 10 km. V úvodní soutěži prokázala vynikající bojovnost a svoje úsilí korunovala cenným třetím místem. Výborné výkony podávala rovněž Anna Pasiárová (6. místo na 5 km a výkon ve štafetě). Štafeta žen na 4 x 5 km byla

pátá. Očekávali jsme více. Avšak ruku na srdce — štafeta zastihla naše děvčata za zenitem sportovní formy z ledna a dosažené časy (Pasiárová celkově 9., Švubová 17., Svobodová 18. a Jeriová 21. — i když už zde zjevně nastupovalo onemocnění) nedávaly lepší naději. Běh na 20 km tuto skutečnost jen potvrdil. Celkově však děvčata prokázala vysokou výkonnost a morálku a po zásluze vybojovala přípravu na ZOH 1984.

Běh mužů — spokojenost je s výsledky Jiřího Švuba ve všech třech soutěžích. Bečvář a Šimon zklamali, jejich výsledky neodpovídají možností a přípravě. V běhu mužů je potřebná důkladná analýza příčin současného stavu a důsledně pokračování v nastoupené cestě.

Skok na lyžích: Výsledky Samka na P 70 i v soutěži družstev na P 90 m

Berit Aunliová (Norsko) se třemi zlatými a jednou stříbrnou medailí byla nejúspěšnější lyžařkou letošního mistrovství světa

na MS 1982 v Oslo

jsou příslibem a určitě krokem vpřed. Vacek skákal nevyrovnaně, Slušný odvedl dobrý výkon v soutěži družstev. Ve speciální soutěži na P 90 naši skokani zklamali.

Závod sdružený: Škoda, že se v tréninku skoku zranil Frák. Kopal odvedl průměrný výkon, naznačil však, že jako junior má určité perspektivy.

Celkově je nutno konstatovat, že výsledky čs. lyžařů na MS 1982 v Oslo jsou krokem vpřed. Současně se však ukázala řada rezerv a nedostatků, které je potřeba radikálně odstranit. ZOH 1984 jsou již za dva roky a tam by se neměly opakovat. Jedině tak můžeme uspět.“

BRONZOVÁ MEDAILE JERIOVÉ NA 10 km

Zahajovací závod mistrovství světa — běh žen na 10 km — přinesl cenný úspěch Květy Jeriové, která vybojovala bronzovou medaili. Byl to úspěšný vstup čs. běžkyň do světového šampionátu, neboť v první desítce se umístila ještě Anna Pasiárová po výborném výkonu na osmém pořadí a do Světového poháru bodovala také Gabriela Svobodová, která skončila třináctá. Blanka Paulů byla 22. z 58 startujících. První zlaté pro pořádací zemi získala na rychlé trati Berit Aunliová za nadšeného jásotu mnoha tisíc diváků v cíli. Všechny čtyři Norky se umístily ve vedoucí desítce a potvrdily pečlivou přípravu na mistrovství světa.

Hilka Riihivuoriová (Finsko) obhájila stříbro z Lake Placidu, obhájkyně titulu Barbara Peizoldová (NDR) nestartovala. Překvapením bylo až sed-

mé místo nejúspěšnější sovětské reprezentantky Ljubov Ljadovové. Čtyřicetiletá Gaina Kulakovová, startující již poosmé na světovém šampionátu, byla desátá. Další dvě sovětské běžkyňe Žaboltská a Gavrikovová-Chvorovová skončily až v druhé desítce. Raisa Smetaninová pro nachlazení nestartovala.

Rozhodující pro pořadí na prvních místech byla již první polovina tratě se stoupáními. Aunliová v ní získala náskok 18,9 sek. na Riihivuoriovou. Na 5. kilometru měla mezičas 16:05,7. Třetí byla norská juniorská mistryně světa Pettersenová 16:35,9, tři desetiny sekundy před Jeriovou. Pasiárová byla desátá — 16:54,0. V druhé polovině trasy Aunliová najela na Riihivuoriovou již jen 1,7 sek. Jeriová skvělým závěrem po dobrých informacích členů realizačního týmu o situaci v závodě si zajistila třetí místo, když v posledních metrech před cílem předstihla spurtující Riihivuoriovou, která startovala před ní.

SDRUŽENÁŘ SANDBERG ZÍSKAL DRUHÉ ZLATO PRO NORSKO

Po skocích byl dvacetisetiletý norský student Tom Sandberg třináctý, v běhu na 15 km však dosáhl nejlepšího času a nakonec rozdílem 40 tisícín bodu se stal mistrem světa před favorizovanými sruženáři NDR Konradem Winklerem a Uwem Dotzauerem (—0,045 b.). „Po první polovině trati jsem doufal v bronzovou medaili. Když jsem dobíhal do cíle a slyšel mocné povzbuzování diváků, domníval jsem se, že bude možná stříbrná. Ve zlatou jsem nedoufal, tím

větší mám pochopitelně radost. Vždyť je to můj životní úspěch." Sandberg startoval již na ZOH 1976 v Innsbrucku, kde skončil osmý, o dva roky později na MS v Lahti se posunul o jedno pořadí a na ZOH 1980 v Lake Placidu byl čtvrtý.

Reprezentanti NDR znovu potvrdili, že i po odchodu trojnásobného olympijského vítěze Ulricha Wehlinga jsou světovou sruženářskou velmocí. Všichni čtyři skončili v první desítce, nejhorší Langer byl osmý. Dva čs. sruženáři Vladimír Frák a junior Miroslav Kopal byli vysláni na MS, aby se jim umožnil kontakt se světovou špičkou. Frák se zranil při tréninku skoku a soutěže se nezúčastnil. Jediný čs. zástupce Kopal v konkurenci 33 nejlepších sruženářů skončil 24. se ztrátou 40,665 b. na vítězného Sandberga.

ŠVĚD ERIKSSON VÍTEZEM TRÍČITKY

Třiaadvacetiletý Švéd Thomas Eriksson, juniorský mistr světa 1979, se stal celkem nečekaným vítězem běhu mužů na 30 km po velkém souboji s Norem Larsem Eriksem Eriksem.

O svém úspěchu rozhodl Eriksson v posledních pěti kilometrech, když na 25. km vedl ještě 28letý Erikson. „Dobře se mi běželo, doufal jsem, že bych mohl získat medaili. Na zlatou jsem však nemyslel. V posledních pěti kilometrech jsem však již doufal, že získám zlato když v závěrečných sjezdech neupadnu,“ poznamenal v rozhovoru s novináři Eriksson.

Bronzovou medaili si odnesl Američan Bill Koch a zopakoval tak své umístění v třicítce ze ZOH 1976 v Innsbrucku. Na vítězného Erikssona měl ztrátu 22,5 sek. Fin Juha Mieto, který patřil k favoritům, skončil čtvrtý za Norem Aunlim, nechal však za sebou vítěze Světového poháru Zavjalova i nadějněho Burlakova (oba SSSR). Z čs. reprezentantů v silné soutěži 75 běžců si nejlépe vedl Jiří Švub a skončil osmnáctý, když za ním doběhli Čajko (SSSR), Švédové Persson a Kohlberg, Fin Hämäläinen, Nor Aaland a Bulhar Lebanov. Méně se jim dařilo Šimonovi a Bečvářovi, kteří obsadili 34. a 38. místo.

KOGLER MISTREM SVĚTA NA STŘEDNÍM MŮSTKU

Dvaadvacetiletý Rakušan Armin Kogler, vítěz Světového poháru 1980 až 1981 a držitel světového rekordu v letech se 180 m z loňského roku v Oberstdorfu, získal první zlatou medaili v soutěži skokanů na světovém šampionátu v Oslo na středním můstku. Stříbrnou si odvezl mistr světa v letech Fin Jari Puikkonen a bronzová patřila Noru Ole Bremsethovi. Padesát tisíc diváků za pěkného počasí bylo svědky zajímavého boje, v němž druhé soutěžní kolo značně pozměnilo pořadí na vedoucích místech a přineslo nový rekord můstku, vytvořený Jarim Puikkonem — 85,5 metru.

Po prvním kole byl v čele Kogler se 123,6 b. za skok 82,5 m jen dvě desetiny bodu před Kanaďanem Bulauem, který skočil o půl metru dále. Třetí byl Nor Hansson se 123,0 [82 metrů], následován finským juniorským mistrem světa Nykänenem 122,3

[82 m], mladým Rakušanem Felderem 122,1 (82,5 m), Norem Bremsethem 122,0 (81,5 m) a Švédem Daunem 121,2 (83,5 m). Z čs. skokanů Samek byl patnáctý se 114,2 (78,5 m), Vacek 23. 111,3 (77 m) a Slušný 37. se 103,8 (74,5 m) z 59 startujících. Ve druhém kole Kogler skokem 84 m uhájil vedoucí pozici, na druhé místo z devátého postoupil Puikkonen s největším počtem bodů 128,3 b. za nový rekord můstku 85,5 m a na třetí Bremseth. Kanaďan Bulau skočil jen 81,5 m a 120,0 b. stačilo jen na šesté pořadí. Samek skočil o dva metry dále než v prvním kole a jeho 14. místo dotvzuje zlepšenou výkonnost. Pro Vacka na 25. a Slušného na 37. pořadí přinesla soutěž cenné zkušenosti.

DRUHÁ ZLATÁ AUNLIOVÉ

Závod žen na 5 km byl ve znamení úspěchu norských reprezentantek, z nichž Berit Aunliová zopakovala svůj úspěch z desítky a Brit Petter-

ssenová připojila bronzovou medaili. Nejúspěšnější Finka Hilka Riihivuo-riová si dojela opět pro stříbrnou. Další Norky Böová skončila čtvrtá a Myrmalová se dělila se Švédkou Carlzonovou-Lundbäckovou o deváté místo. I tentokrát čs. reprezentantky držely krok se Severankami — páté místo Jeriové a šesté Pasiárové jsou cennými výsledky. Zklamaly sovětské závodnice, ani jedna se neumístila v první desítce. Byly poraženy i Italkou Di Centaovou a Švýcarkou Kratzerovou. Nejlepší sovětská běžkyně v tomto závodě Kulakovová skončila až třináctá, obhájkyně titulu Smetaninová patnáctá. Z čs. závodnic bodovala ještě do Světového poháru Dagmar Švubová dvanáctým pořadím.

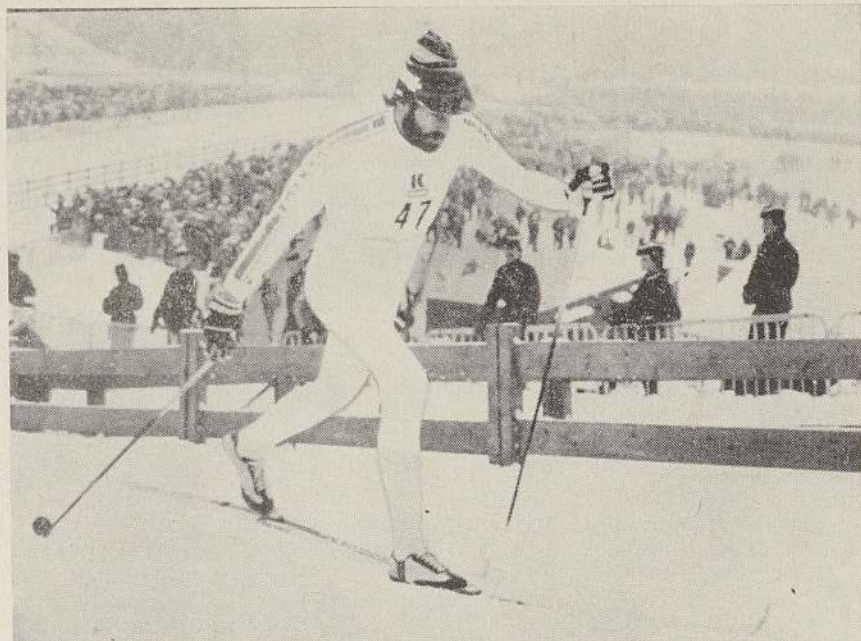
DOSUD NEJRYCHLEJŠÍ PATNÁCTKU VYHRÁL NOR BRA

Jedenatřicetiletý Nor Oddvar Bra zvítězil v dosud nejrychlejším běhu mužů na 15 km v historii mistrovství

Dva záběry z dramatického boje štafet mužů 4 X 10 km, v němž Norové i reprezentanti SSSR vybojovali zlaté medaile. Poslední členové družstva Oddvar Bra (po doběhnutí do cíle upadl) a Alexandr Zavjalov (SSSR - 1)

Švéd Thomas Wassberg zvítězil v běhu na 50 km

světa. Rozhodl o tom jeho mohutný závěr. „Měl jsem neustálé informace o průběhu závodu, v závěrečných dvou kilometrech každých 100 metrů jsem věděl jak vypadá situace. Velmi mi to pomohlo, stejně jako povzbuzování diváků,“ řekl v cíli Bra. Zatím na mistrovství světa a ZOH měl medaile jen ze štafet. Stříbrné si přivezl ze ZOH 1972 v Sapporu a ZOH 1980 v Lake Placidu, bronzové z MS 1974 a 1978. Mezi světovou běžeckou špičku však vstoupil již v roce 1973, kdy zvítězil v neoficiálním Světovém poháru. Tento úspěch zopakoval v letech 1975 a 1979. Fin Harri Kirvesniemi, který vedl ještě na 10. km s náskokem 9,6 sek., se musel nakonec spokojit s třetím místem za vítězem SP 1980—81 sovětským běžcem Alexandrem Zavjalovem.

Se Severňany a sovětskými reprezentanty udrželi rychlé tempo Jochen Behle (NSR) a Ital Giuseppe Ploner — jejich sedmé a osmé místo je velmi hodnotné. Čs. závodníci měli pomalejší začátek, i tentokrát si nejlépe vedl Jiří Švub, zejména v druhé části trasy a v konkurenci 88 běžců obsadil 23. pořadí. Patnáctku nedokončili vítěz běhu na 30 km Švéd Eriksson, Bulhar Lebanov a Australan White.

PREMIÉRA SOUTĚŽE DRUŽSTEV SDRUŽENÁŘŮ ÚSPĚCHEM NDR

Novinkou letošního mistrovství světa v klasických disciplínách byla soutěž družstev v závodě sruženém. Má pomoci k zvýšení zájmu o tuto náročnou disciplínu. Zúčastnilo se jí jen osm tříčlenných týmů, vedoucí činovníci sruženářské komise FIS očekávali větší počet kolektivů. Po skocích následovala štafeta 3 × 10 km, v níž družstva startovala podle Gunderseovy metody, takže diváci v cíli hned věděli konečné pořadí.

Podle očekávání s převahou zvítězilo družstvo NDR. Stříbrné medaile patřily finským a norským sruženářům. Poslední členové štafet Fin Etelälahti a Nor Sandberg dosáhli stejného času.

VÍTĚZSTVÍ NOREK VE ŠTAFETĚ

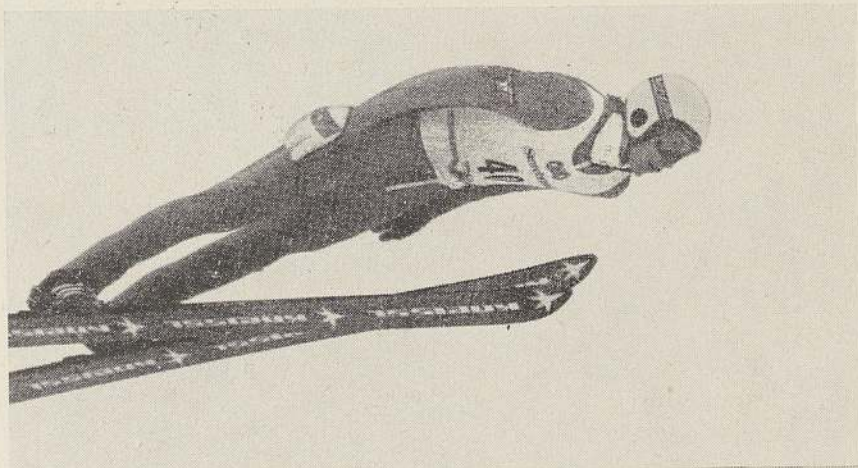
Štafeta žen na 4 × 5 km měla neočekávaný průběh pro ty, kteří vytvářeli prognózy podle výsledků dosavadních závodů jednotlivkyň na 10 a 5 km. Znovu se potvrdilo, že soutěž štafet je něco zcela jiného a běžkyňe ČSSR, které patřily mezi nejvážnější uchazečky o některou z medailí, vyšly naprázdno. Sovětské reprezentantky prokázaly stoupající formu a byly nejvážnějšími soupeřkami výborného kolektivu Norek. Tým NDR nastoupil v posledním úseku s Barbarou Petzoldovou, která měla největší zásluhu na dobytí bronzových medailí.

Pasiárová čs. štafetu velmi dobře rozběhla a předávala první Švubové v mezičase 15:40,0 před Švédkami, jejichž první úsek běžela Johanssonová. Třetí byly Finky (Hämäläinenová měla ztrátu 2,2 sek. na Pasiárovou), následovaly štafety NDR, SSSR (Ljadovová upadla, měla mezičas 15:47,1) a teprve šesté byly Norky (Böová — 7,5 sek.). Po druhém úseku už vedly Norky zásluhou Nybratenové s mezičase 31:20,2, o 4,6 sek. později předávala Žabolská Smetaninové, Švu-

bová byla třetí 0,3 sek. před Andingovou (NDR), Finka Takalová měla na Švubovou ztrátu 1 sek. Ve třetím úseku Aunliová naběhla na Smetaninovou 11,1 sek. Čs. štafeta zásluhou Svobodové byla dále třetí těsně před běžkyňemi NDR, páté Finky ztrácely na čs. běžkyňe 11,7 sek. V posledním úseku Jeriová nedolala náporu Petzoldové a v závěru byla ještě předstižena Riihivuoriovou. Necítila se dobře a byla z toho smutná, že se jí nepodařilo uhájit třetí místo.

DVĚ ZLATÉ ŠTAFETY MUŽŮ — NORSKA A SSSR

Ještě nikdy v historii mistrovství světa nepřinesly štafety mužů 4 × 10 kilometrů takové drama, jako závod na Holmenkollenu. Ani videozáznam nemohl rozhodnout o vítězi a tak zlaté medaile získali Norové i sovětský reprezentanti. Bronzové běžci Finska a NDR. Od prvního až do posledního úseku desetitisíce diváků na trati a lyžařském stadiónu byly svědky dosud nikdy nevidaného boje. Nejrychlejší 1. úsek zaběhli Švédové zásluhou Wassberga, předávali však jen 0,6 sek. před Norskem (Eriksen), třetí byla NSR (Behle — 8,8) desetinou sekundy před NDR (Bellmann). Nikitin předával sovětskou štafetu jako pátý se ztrátou 1:19,5. Na druhém úseku však Batuk (SSSR) s přemazanými lyžemi byl nejrychlejší a snížil náskok norské štafety (Aunli) na 53,2, zatímco Švédové, Finové a běžci NDR začali ztrácet cenné sekundy. Ve třetím úseku ve sjezdu Nor Mikelsplass měl těžký pád a výborné běžci Burlakov s nejlepším mezičasem v závodě 28:35,8 předával první Zavjalovi s předstihem 12 sekund před Nory, které v závěrečné desítce zastupoval Bra. Ten už na 2. kilometru dostihl Zavjalova a nastal velký boj. Asi 400 m před cílem Zavjalov nechtěně Braovi přišlápl hůlku a zlomil ji, když se ho Nor snažil předjet. Sám upadl a Bra asi 50 m pokračoval jen s jednou hůlkou, než mu podal náhradní. Zavjalov Nora dostihl a oba doběhli stejně do cíle, v němž zase upadl Bra. Stejně zajímavý a vyrovnaný byl spurt Fina Mieta a posledního člena štafety NDR Schrödera. Švédové skončili pátí před běžci NSR.

Osmnáctiletý juniorský mistr světa Matti Nykänen (Finsko) se stal nejlepším skokanem na velkém můstku na světovém šampionátu seniorů

V běhu žen na 20 km na stupních vítězů zleva druhá Norka B. Aunliová, vítězka R. Smetaninová (SSSR) a třetí Finka H. Riihivuoriová

SMETANINOVÁ NEJLEPŠÍ NA 20 km

V posledním závodě žen — běhu na 20 km — zvítězila Raisa Smetaninová (SSSR) a vybojovala svou již pátou zlatou medaili od vstupu na MS a ZOH v roce 1974 ve švédském Falunu. Dále má ve své sbírce čtyři stříbrné a dvě bronzové. Tricetiletá učitelka po závodě prohlásila: „Konečně se splnilo mé přání, přispět k úspěchu kolektivu nejčestnějších medailí. Přijela jsem do Oslo nachlazená a měla obavy, zda budu moci vůbec startovat. Poctivá příprava se nakonec péče jen vyplatila.“

Dlouho v závodě vedla Norka Aunliová, která usilovala o čtvrtý nejčestnější kov z jednoho světového šampionátu, což se dosud nikomu nepodařilo. Musela se spokojit s druhým místem, i tak však byla nejuspěšnější ze všech startujících na letošním mistrovství světa. Na Finku Riihivuoriovou tentokrát zbyl „jen“ bronz. V nejnáročnějším závodě se projevila náročná fyzická příprava sovětských běžkyň — tři skončily v první pětce. Z čs. závodnic v nejsilnější konkurenci padesáti startujících se nejlépe uplatnily Svubová a Paulů, obsadily 15. a 16. místo. Jeriová pro onemocnění nestartovala, závodů se nezúčastnila také Petzoldová.

Na 7. kilometru bylo pořadí na vedoucích místech: Aunliová 18:49,1, Smetaninová — 6,0, Riihivuoriová — 14,2, Myrmlövä — 19,8, Kulakovová — 20,4. Na 13. km: Aunliová 44:13,4, Smetaninová — 2,4, Riihivuoriová — 55,1, Myrmlövä — 1:01,2, Kulakovová — 1:03,2, Ljadovová — 1:11,4. Nejlepší závěr měly Smetaninová a Ljadovová.

NORŠTÍ SKOKANI ZVÍTĚZILI V SOUČINĚ DRUŽSTEV

Druhou novou soutěž na letošním mistrovství světa vedle sruženářů měli také skokani. Jejich 4členné kolektivy bojovaly o prvenství na velkém můstku, přičemž se hodnotily výsledky tří nejlepších závodníků. Norové měli nevyrovnanější tým a vybojovali další zlatou medaili. Příčinili se o ní Sätre, Bergerud a Bremseth. Z jednotlivců byl opět jako nejlepší na středním můstku Rakušan Kogler, který dosáhl i nejdelšího skoku 105,5 metru. Jeho krajané Wallner a Neuper již nebyli tak úspěšní a stačilo to jen na druhé místo s nepatrnou ztrátou 0,9 bodu na Nory. Třetí pořadí s odstupem 47,7 bodu obsadili Finové Korhonen, Puikkonen a Kokkonen před reprezentanty NDR Freitagem, Busem a Ostwaldem, když čtvrtý člen jejich družstva Deckert nebodoval.

CSSR měla na MS jen tři skokany. Samek, Vacek a Slušný v konkurenci 16 družstev skončili sedmí. Nejlépe skákal opět Samek. Vackovi se nepodařil první skok. Zklamali závodníci NSR. Po dobrých výsledcích v začátku sezóny jejich družstvo skončilo až jedenácté.

ŠVĚD WASSBERG VÍTĚZEM LYŽAŘSKÉHO MARATONU

Poslední zlatá medaile v běžeckých disciplínách — v běhu mužů na 50 kilometrů — patřila dvacetipětiletému Švédovi Thomasu Wassbergovi. Dovedl si nejlépe rozdělit síly v náročném lyžařském maratónu a zvítězit úspěšným závěrem před Jurijem Burlakovem (SSSR) a Norem Lars-Erikem Eriksenem. Po úspěchu v závodě na 15 km na ZOH 1980 v Lake Placidu, kde získal zlato rozdílem pouhé setiny sekundy před Finem Juhou Mitem, je to jeho druhé světové prvenství na nejvýznamnějších šampionátech klasiků. „Při zahájení MS jsem byl trochu nachlazen a s výsledky v patnáctce a třicetce nebyl spokojen. Teprve ve štafetách jsem zaběhl dobře a věděl jsem, že závod na 50 km je poslední příležitost se prosadit. Začal jsem lehce, ale trochu nervózně. Po hlášení na 12. kilometru o mém šestém pořadí jsem zvýšil tempo a začal snižovat náskok vedoucího Fina Autia. Měl jsem dostatek sil, abych ještě přidal a to rozhodlo,“ řekl po závodě Wassberg.

Výborný výkon v padesátce podali sovětské reprezentanty. Všichni doběhli v první desítce, nejhorší z nich Anatolij Ivanov skončil sedmý. Sovětské běžky začaly závod v rychlém tem-

pu a v jednu chvíli v první polovině padesátky byli v čele Zavjalov, Burlakov a Bařuk. Dlouho běžel na vedoucí pozici Fin Autio, který ještě na 25. kilometru měl náskok 10,8 sek. na Wassberga. Z Norů takticky nejlépe si vedl Eriksen. V polovině závodu měl sedmé pořadí, na 38. km již páté a v závěrečné desítce předstihl Autia a Bařuka. Z čs. reprezentantů Jiří Švub znovu dokázal dobrou výkonnost cenným 14. místem. Bečvář (22.) a Šimon (23.) nechali za sebou ze známých závodníků Itala Capitania (24.), Fina Hämälainena (27.) a Nora Aalanda (29.).

FIN NYKÄNEN MISTREM V MLZE NA VELKÉM MŮSTKU

Nejmladším mistrem světa ve skoku na velkém můstku se stal osmnáctiletý Fin Matti Nykänen, který loni stanul na nejvyšším stupni vítězů na mistrovství světa juniorů. Závěrečný závod, který měl být vyvrcholením světového šampionátu, se nevydařil. Podle prohlášení expertů za husté mlhy byl neregulérní a zástupci NSR a Rakouska protestovali proti schválení jeho výsledků. Byl zahájen se značným zpožděním a ani použitím helikoptéry se nepodařilo rozptýlit mlhovou clonu. Organizátoři při stotisícové návštěvě diváků a potížích s případným odložením z komerčních důvodů skoky na devadesátce uskutečnili. Styloví rozhodčí měli velmi ztížený úkol při špatné viditelnosti a původně ani nezaregistrovali pád Poláka Fijase. Televizní diváci tentokrát ze skoků nic neviděli.

Nykänen i za nepříznivých podmínek prokázal dobré nervy a v obou kolech měl nejdelší skoky 108,5 a 102,5 m. Druhé kolo se skákalo ze zkráceného nájezdu po pádu Rakušana Feldera při délce 103 m. Nor Olav Hansson po prvním kole měl na Nykānen ztrátu jen desetinu bodu za stylově dobře provedený skok 107 m, na třetího Koglera (102,5) však náskok 9,8 bodu. Hansson ve druhém kole skočil o metr méně než Kogler, to však stačilo na vybojování stříbrné medaile. Klaus Ostwald (NDR) dvěma vyrovnanými skoky 102 m se dělil v celkové klasifikaci o čtvrté místo s Norem Olem Bremsethem. Z čs. skokanů i tentokrát byl nejuspěšnější Samek, který za neregulérních podmínek obsadil 23. místo. Olympijský vítěz z Lake Placidu Fin Jouko Törmänen se umístil před ním na 22. pořadí rozdílem jednoho bodu, jeho krajan Puikkonen, stříbrný ze středního můstku, byl až 31.

Přehled výsledků 34. MS 1982 v klasických disciplínách

MUŽI

Závod sružený: 1. Tom Sandberg (Nor.) 426,600, 2. Konrad Winkler 426,560, 3. Uwe Dotzauer (oba NDR) 426,455, 4. Jouko Karjalainen (Fin.) 422,835, 5. Günther Schmieder (NDR) 422,320, 6. Thomas Müller (NSR) 418,400, 7. Eteřlahti (Fin.) 418,080, 8. Langer (NDR) 416,460, 9. Schwarz (NSR) 412,885, 10. Miettinen (Fin.) 411,510, 11. Bögseth (Nor.) 409,820, 12. Majorov (SSSR)

409,575, 13. Weinbuch (NSR) 408,290, 14. Lynch (USA) 407,380, 15. Andersen (Nor.) 404,820, 16. Lustenberger (Švýc.) 400,190, 17. Toikkanen (Fin.) 397,615, 18. Björn (Nor.) 397,325, 19. Cervjakov 396,020, 20. Šorikov (oba SSSR) 391,810. — **24. Miroslav Kopal (CSSR) 385,935.** — **Skoky:** 1. Schwarz 221,7 (82,5 a 82,5), 2. Schmieder 219,9 (81,5 a 83), 3. Majorov 219,5 (82 a 80,5), 4. Müller 217,6 (81,5 a 82) a Dotzauer 217,6 (81,5 a 82), 6. Wein-

buch 216,1 (80 a 81), 7. Andersen 215,0 (82 a 81), 8. Winkler 214,3 (80 a 81), 9. Cervjakov 210,4 (79,5 a 82,5), 10. Miettinen 208,4 (77,5 a 79), 11. Karjalainen 208,1 (79,5 a 79,5), 12. Sorikov 207,3 (78,5 a 79,5), 13. Björn 206,6 (78,5 a 78) a Sandberg 206,6 (78,5 a 77,5), 15. Etelälähti 206,0 (78,5 a 79). — **24. Kopal 191,3 (75,5 a 75)**. — **15 km:** 1. Sandberg 40:00,6, 2. Lynch 40:33,4, 3. Karjalainen 40:35,7, 4. Toikkanen 40:46,5, 5. Winkler 40:52,2, 6. Etelälähti 40:53,4, 7. Langer 40:56,2, 8. Dotzauer 41:14,9, 9. Hettich (NSR) 41:18,8, 10. Bögsseth 41:19,8, 11. Hurschler (Svyc.) 41:24,1, 2. Miettinen 41:53,2, 13. Schmieder 41:57,8, 14. Crawford (USA) 41:58,7, 15. Kawulok (Pol.) 42:05,1. — **19. Kopal 42:49,7**. Startovalo 33 sdruženářů, všichni závod dokončili.

30 km: 1. Thomas Eriksson (Svéd.) 1:21:52,3, 2. Lars Erik Eriksen (Nor.) 1:22:13,9, 3. Bill Koch (USA) 1:22:14,8, 4. Ove Aunli (Nor.) 1:22:45,0, 5. Juha Mieto (Fin.) 1:22:59,7, 6. Alexandr Zavjalov 1:23:00,9, 7. Burlakov 1:23:13,0, 8. Nikitin (všichni SSSR) 1:23:16,3, 9. Vanzetta (It.) 1:23:33,9, 10. Karvonen (Fin.) 1:23:39,4, 11. Pierrat (Fr.) 1:23:44,7, 12. Härkonen (Fin.) 1:23:45,6, 13. De Zolt (It.) 1:24:00,9, 14. Galanes (USA) 1:24:16,7, 15. Luszczyk (Pol.) 1:24:23,0, 19. Wassberg (Svéd.) 1:24:36,2, 17. Behle (NSR) 1:24:36,8, **18. Jiří Svub (ČSSR) 1:24:40,5**, 19. Čajko (SSSR) 1:24:49,7, 20. Bellmann (NDR) 1:24:58,8. — **34. František Simon 1:26:41,9**, **38. Miloš Bečvář (oba ČSSR) 1:27:22,7**. Ze 75 startujících 72 závod dokončilo.

Skoky na středním můstku: 1. Armin Kogler (Rak.) 249,3 (82,5 a 83,5), 2. Jari Puikkonen (Fin.) 248,6 (81 a 81,5), 3. Ole Bremseth (Nor.) 245,8 (81,5 a 82), 4. Matti Nykänen (Fin.) 244,4 (82 a 82,5), 5. Andreas Felder (Rak.) 243,9 (82,5 a 82), 6. Horst Bulau (Kan.) 243,4 (83 a 81,5), 7. Hansson (Nor.) 241,3 (82 a 79), 8. Deckert (NDR) 236,9 (79,5 a 82,5), 9. Ruud (Nor.) 236,4 (79,5 a 80), 10. Daun (Svéd.) 235,6 (83,5 a 81), 11. Ernst (NSR) 234,5 (82,5 a 80,5), 12. Rigoni (It.) 234,3 (79 a 82), 13. Buse (NDR) 233,3 (79,5 a 81,5), **14. Josef Samek (ČSSR) 232,1 (78,5 a 83,5)**, 15. Tomasi (It.) 231,6 (81,5 a 80), 16. Ostwald (NDR) 231,1 (80 a 79), 17. Sätre (Nor.) 229,6 (77,5 a 79), 18. Kokkonen (Fin.) 228,4 (78 a 79), 19. Fijas (Pol.) 227,6 (77,5 a 81,5), 20. Prosser (NSR) 226,9 (78,5 a 78,5). — **25. Bohumil Vacek 222,1 (77 a 77)**, **37. Miroslav Slušný (oba ČSSR) 206,6 (74,5 a 74,5)**. Všech 59 startujících bylo klasifikováno.

Závod sdružený družstev: 1. NDR 1295,8 (Uwe Dotzauer 438,40, Günther Schmieder 424,72, Konrad Winkler 432,80), 2. Finsko 1243,60 (Jouko Karjalainen 418,60, Rauno Miettinen 408,52, Jorma Etelälähti 416,48) a Norsko 1243,60 (Hallstein Bögsseth 430,98, Espen Andersen 405,28, Tom Sandberg 407,34), 4. NSR (Müller, Weinbuch, Schwarz) 1201,14, 5. SSSR (Červjakov, Sorikov, Majorov) 1191,36, 6. Svycarsko (Betschen, Hurschler, Lustenberger) 1122,50, 7. USA 1089,16, 8. Japonsko 1080,88 b. — **Skoky:** 1. NDR 650,0 (Schmieder 215,2, Dotzauer 222,0, Winkler 212,8), 2. Norsko 624,6 (Bögsseth 214,3, Sandberg 197,2, Andersen 213,1), 3. Finsko 613,3 (Miettinen 208,5, Karjalainen 198,6, Etelälähti 206,2), 4. NSR 611,5, 5. SSSR 610,4, 6. Japonsko 537,5, 7. Svycarsko 526,9, 8. USA 476,4. — **3 X 10 km:** 1. NDR 645,92, 2. Finsko 630,30, 3. Norsko 619,00, 4. NSR 589,64, 5. SSSR 580,96, 6. Svycarsko 595,60, 7. USA 612,76, 8. Japonsko 543,38 b. Startovalo 8 družstev.

4 X 10 km: 1. Norsko (Lars Erik Eriksen 28:44,8, Ove Aunli 29:19,2, Gunnar Mikkelsplass 29:41,3, Oddvar Bra 28:41,0) a SSSR oba 1:56:27,6 (Vladimír Nikitin 30:04,3, Alexandr Batuk 28:53,6, Jurij Burlakov 28:35,8, Alexandr Zavjalov 28:53,9), 3. Finsko 1:58:49,4 (Kari Härkonen 30:48,0, Aki Karvonen 29:47,4, Harri Kirvesniemi 28:54,8, Juha Mieto 29:19,2) a

NDR 1:58:49,4 (Uwe Bellmann, Uwe Wunsch 30:07,4, Stefan Schicker 30:17,1, Frank Schröder 29:31,2), 5. Švédsko 1:59:39,4 (Thomas Wassberg 28:44,2, Jan Ottosson 29:48,7, Sven-Erik Danielsson 31:10,4, Benny Kohlberg 29:56,1), 6. NSR 2:00:36,1 (Jochen Behle 28:53,6, Stefan Dotzler 30:46,5, Franz Schöbel 30:13,6, Josef Schneider 30:42,41), 7. Itálie 2:01:19,8 (De Zolt, Ploner, Polvara, Vanzetta), 8. USA 2:01:59,0 (Simoneau, Endestad, Caldwell, Galanes), 9. Svycarsko 2:02:59,2, 10. Rakousko 2:03:32,6, 11. Francie 2:06:04,0, 12. Japonsko 2:10:09,2, 13. Island 2:11:24,8, 14. Španělsko 2:13:42,7, 15. Dánsko 2:18:36,9, 16. Belgie 2:24:26,8, 17. Argentina 2:24:59,7 hod. Startovalo 17 štafet, všechny závod dokončily.

15 km: 1. Oddvar Bra 38:52,5, 2. Alexandr Zavjalov 39:02,1, 3. Harri Kirvesniemi 39:02,3, 4. Jurij Burlakov 39:14,4, 5. Alexandr Batuk 39:19,8, 6. Juha Mieto 39:24,7, 7. Behle 39:26,4, 8. Ploner 39:28,3, 9. Ottosson 39:30,2, 10. Mikkelsplass 39:31,8, 11. Aunli 39:35,5, 12. Pierrat 39:43,9, 13. Swan (Svéd.) 39:45,6, 14. Karvonen 39:55,0, 15. Schröder 39:55,3, 16. Harvey (Kan.) 40:02,1, 17. De Zolt 40:03,4, 18. Wassberg 40:03,5, 19. Luszczyk 40:12,4, 20. Grünfelder (Svyc.) 40:16,4. — **23. Svub 40:19,6**, **36. Bečvář 41:00,2**, **43. Simon 41:51,8**. Startovalo 88 závodníků, tři vzdali.

Soutěž družstev ve skoku na velkém můstku. 1. Norsko (Johan Sätre, Per Bergerud, Ole Bremseth) 718,5, 2. Rakousko (Hans Wallner, Hubert Neuper, Armin Kogler) 717,6, 3. Finsko (Keijo Korhonen, Jari Puikkonen, Pentti Kokkonen) 670,8, 4. NDR (Holger Freitag, Mathias Buge, Klaus Ostwald) 660,3, 5. Kanada (Ron Richards, Steve Collins, Horst Bulau) 625,7, 6. USA (Nils Stolzlechner, Reed Zuehlke, Jeff Hastings) 622,4, 7. ČSSR (Bohumil Vacek, Miroslav Slušný, Josef Samek) 606,2, 8. Japonsko 603,7, 9. SSSR 585,4, 10. Švédsko 583,3, 11. NSR 576,3, 12. Itálie 569,1, 13. Jugoslávie 557,2, 14. Polsko 539,4, 15. Francie 535,5, 16. Svycarsko 467,7 b. Startovalo 16 družstev, všechny byly klasifikovány. Nejlepší jednotlivci: 1. Kogler 249,0 (105,5 a 99,5), 2. Bergerud 245,8 (99,5 a 102,5), 3. Neuper 241,0 (100 a 100), 4. Bremseth 239,5 (100,5 a 99,5), 5. Hansson 233,2 (100,5 a 95), 6. Felder 227,6 (98 a 96), 14. Samek 220,3 (94,5 a 95).

50 km: 1. Thomas Wassberg 2:32:00,9, 2. Jurij Burlakov 2:32:34,3, 3. Lars Erik Eriksen 2:32:49,9, 4. Alexandr Batuk 2:33:19,6, 5. Asko Antio 2:33:23,9, 6. Alexandr Zavjalov 2:34:48,3, 7. Ivanov (SSSR) 2:35:43,7, 8. De Zolt 2:36:37,8, 9. Kirvesniemi 2:36:58,8, 10. Bra 2:38:19,8, 11. Lindvall (Nor.) 2:38:37,1, 12. Pierrat 2:38:42,2, 13. Notz (NSR) 2:40:18,7, **14. Svub 2:40:22,2**, 15. Caldwell (USA) 2:41:16,3, 16. Gattermann (Rak.) 2:41:41,3, 17. Hallenbarter (Svyc.) 2:41:42,5, 18. Larsson (Svéd.) 2:42:23,1, 19. Renggli (Svyc.) 2:42:23,3, 20. Polvara 2:42:27,3. — **22. Bečvář 2:43:18,6**, **23. Šimon 2:44:00,2**. Z 52 startujících 42 závod dokončilo.

Skoky na velkém můstku: 1. Matti Nykänen 257,9 (108,5 a 102,5), 2. Olav Hansson 255,1 (107 a 99,5), 3. Armin Kogler 244,7 (102,5 a 100,5), 4. Klaus Ostwald 242,6 (102 a 102) a Ole Bremseth 242,6 (102 a 99,5), 6. Pentti Kokkonen 238,5 (102 a 98), 7. Buse 237,5 (99,5 a 100,5), 8. Daun 232,8 (102 a 97,5), 9. Neuper 232,3 (99,5 a 95), 10. Bulau 231,8 (98,5 a 98,5), 11. Bergerud 231,0 (95 a 97,5), 12. Felder 229,7 (94 a 99), 13. Čerňajev 227,7 (100,5 a 92,5), 14. Rohwein (NSR) 221,7 (90,5 a 102,5), 15. Hastings 218,5 (95 a 94), 16. Broman (oba USA) 216,3 (99,5 a 90), 17. Bauer (NSR) 216,1 (86,5 a 102,5), 18. Prokopenko (SSSR) 214,5 (92,5 a 95), 19. Ylianttila (Fin.) 213,4 (88,5 a 95) a Richards (Kan.) 213,4 (95

a 91). — **23. Samek 210,4 (92,5 a 91)**, **27. Vacek 207,5 (92,5 a 90)**, **40. Slušný 191,2 (89 a 86,5)**.

ZENY

10 km: 1. Berit Aunliová (Nor.) 29:25,9, 2. Hilikka Riihivuoriová (Fin.) 29:46,5, **3. Květa Jeriová (ČSSR) 30:15,8**, 4. Brit Pettersenová 30:17,9, 5. Anette Bøová (obě Nor.) 30:20,6, 6. Marie Johanssonová (Svéd.) 30:29,3, 7. Ljadovová (SSSR) 30:30,3, **8. Anna Pasiárová (ČSSR) 30:33,7**, 9. Nybratenová (Nor.) 30:33,8, 10. Kulakovová (SSSR) 30:34,8, 11. Hämäläinenová (Fin.) 30:58,3, 12. Jägerová (NSR) 31:00,1, **13. Gabriela Svobodová (ČSSR) 31:10,2**, 14. Kratzerová (Svyc.) 31:19,4, 15. Zabolotská (SSSR) 31:20,6, 16. Andingová (NDR) 31:22,6, 17. Di Centaová (It.) 31:29,4, 18. Gavrikovová - Chvorovová (SSSR) 31:30,7, 19. Schmidtová (Kan.) 31:42,1, 20. Hesseová (NDR) 31:42,8. — **22. Blanka Paulů (ČSSR) 31:48,1**. Všech 58 startujících závod dokončilo.

5 km: 1. Berit Aunliová 14:30,2, 2. Hilikka Riihivuoriová 14:35,6, 3. Brit Pettersenová 14:48,2, 4. Anette Bøová 14:48,6, **5. Květa Jeriová 14:53,3**, **6. Anna Pasiárová 14:59,8**, 7. Sölterová (NDR) 15:01,3, 8. Di Centaová 15:04,9, 9. Carlzonová-Lundbäcková (Svéd.) a Myrmälová (Nor.) obě 15:05,2, 11. Kratzerová 15:06,3, **12. Dagmar Svubová (ČSSR) 15:06,6**, 13. Kulakovová 15:07,1, 14. Hesseová 15:10,3, 15. Smetaninová (SSSR) 15:11,4, 16. Jägerová 15:11,5, 17. Hämäläinenová 15:13,0, 18. Johanssonová 15:14,0, 19. Ljadovová 15:16,0, 20. Andingová (NDR) 15:16,7, **21. Svobodová 15:17,1**. Všech 60 startujících bylo klasifikováno.

4 X 5 km: 1. Norsko 1:02:15,9 (Anette Bøová 15:47,6, Inger Helene Nybratenová 15:32,7, Berit Aunliová 15:20,4, Brit Pettersenová 15:35,3), 2. SSSR 1:02:29,6 (Ljubov Ljadovová 15:47,1, Ljubov Žabolotská 15:35,2, Raisa Smetaninová 15:26,9, Galina Kulakovová 15:39,9), 3. NDR 1:02:57,3 (Petra Sölterová 15:42,7, Carola Andingová 15:54,1, Veronika Hesseová 15:57,5, Barbara Petzoldová 15:23,0), 4. Finsko 1:03:08,4 (Marja-Liisa Hämäläinenová 15:42,3, Helena Takalová 15:55,3, Pirkko Määttäová 16:07,9, Hilikka Riihivuoriová 15:23,0), **5. ČSSR 1:03:34,9 (Anna Pasiárová 15:40,0, Dagmar Svubová 15:56,5, Gabriela Svobodová 15:57,2, Květa Jeriová 16:01,2)**, 6. Švédsko 1:04:35,8 (Marie Johanssonová 15:41,0, Maria Thulinová 16:27,0, Karin Lambertová 16:18,1, Lena Carlzonová-Lundbäcková 16:09,7), 7. Kanada 1:05:39,0 (Shirley Firthová, Sharon Firthová, Schmidtová, Millerová), 8. Svycarsko 1:06:38,6 (K. Thomasová, Germannová, C. Thomasová, Kratzerová) 9. USA 1:06:40,9, 10. Rumunsko 1:12:09,7, 11. Británie 1:15:29,2. Startovalo 11 štafet, všechny závod dokončily.

20 km: 1. Raisa Smetaninová 1:06:16,9, 2. Berit Aunliová 1:06:20,3, 3. Hilikka Riihivuoriová 1:07:29,6, 4. Ljubov Ljadovová 1:07:45,9, 5. Galina Kulakovová 1:07:47,6, 6. Marit Myrmälová 1:07:57,3, 7. Johanssonová 1:08:07,2, 8. Bøová 1:08:13,2, 9. Hesseová 1:08:30,7, 10. Jägerová 1:08:54,6, 11. Pettersenová 1:08:58,0, 12. Shirley Firthová 1:09:00,9, 13. Gavrikovová-Chvorovová 1:09:01,9, 14. Kratzerová 1:09:05,7, **15. Svubová 1:09:17,6**, **16. Paulů 1:09:19,8**, 17. Hämäläinenová 1:09:38,4, 18. Sharon Firthová 1:09:46,8, 19. Sölterová 1:10:05,8, 20. Caninsová (It.) 1:10:05,9. — **22. Svobodová 1:10:26,8**, **25. Pasiárová 1:10:36,4**. Startovalo 50 běžkyň, závod nedokončily Carlzonová-Lundbäcková, Schmidtová a Dabudková (Fr.).

Charakteristika odrazu čs. skokanů - II.

Základní charakteristika skoků, vybraných k hodnocení odrazu, je uvedena v tabulce 1. Z hlediska výkonnosti vidíme, že Malec a Žingor dosáhli relativně dobré délky skoků a Číž se Smídem byli v závodě méně úspěšní. Kvalita nájezdové fáze, charakterizovaná hodnotami T_{NR} , je u jednotlivých skokanů rozdílná. Nájezdovou rychlost na dobré úrovni $T_{NR} = 57,81$ má Smíd, dále následuje Žingor s mírně nadprůměrnou rychlostí. Malec a Číž se pohybovali pod průměrem startujícího souboru skokanů.

ROZBOR KINOGRAMŮ

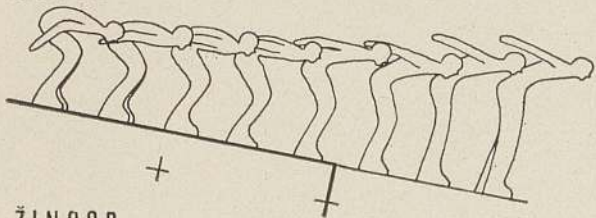
MALEC

Odráz Malce je charakteristický polohou trupu, která po celou dobu zůstává velmi zavřená. V počátečních fázích odrazu je poloha trupu v souladu s optimálním modelem (asi do vzdálenosti 1 m před hranou). V oblasti kolem hrany odraziště příliš zavřená poloha trupu vyvolává změnu v úhlovém postavení dolních končetin. Celkové těžiště těla se posouvá směrem dozadu a důsledkem této činnosti je ztráta rotace. Přečtová fáze do letové polohy trvá potom déle, což se nepříznivě projeví na výkonu. Zajímavý je pohyb paží, které nepracují plynule a nejsou sladěny s činností dolních končetin. Paže začínají pohyb vzad příliš brzy (od 1. do 2. obrazu kinogramu je již velmi zřetelný), potom následuje stagnace, neboť v dalších třech obrazech zůstávají paže prakticky ve stejné poloze. Po přechodu hrany opět dochází k intenzivnímu pohybu paží vzad do extrémní polohy za tělem. Z polohy dolních končetin se dá usuzovat, že se jednalo pravděpodobně o zpožděný odraz, což vysvětluje dosaženou délkou skoku. Pojetí odrazu u Malce je aerodynamické a změnou úhlu končetin ve smyslu většího náklonu vpřed a vhodným začleněním paží by se jeho odraz velmi přiblížil srovnávanému modelu.

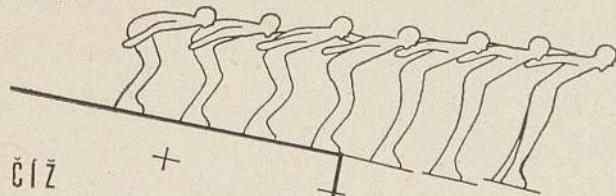
ZINGOR

Provedení odrazu u Žingora úzce koresponduje s odrazem Samka. V průběhu odrazu se plynule zvětšuje úhel

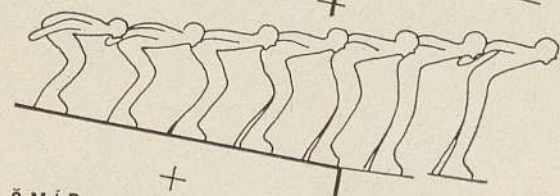
MALEC

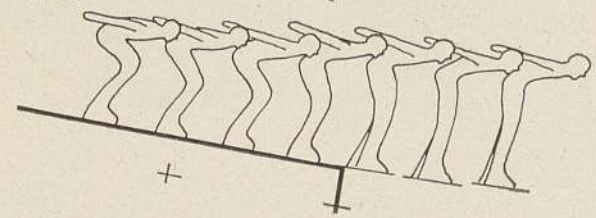
ZINGOR

ČÍŽ

ŠMÍD

trupu a výrazně se narušuje aerodynamické pojetí odrazu [ztráta rychlosti]. Otevírání trupu nutí závodníka ke zvětšení náklonu, aby dosáhl potřebné úrovně rotace. Pokud se nepodaří naprosto přesně realizovat zvětšení předklonu celého těla, potom nedostatek rotace zabrání hladkému přechodu do dalších fází skoku a důsledkem je krátký skok. Tato varianta odrazu je velmi náročná na přesnost provedení kompenzačních pohybů spočívajících ve zvětšené úrovni posunutí těžiště vpřed v koncové fázi odrazu. Práce paží je plynulá a vhodně spojená s celkovým pohybem těla. Chyby v aerodynamice a mírném zpoždění odrazu se promítly do dosažené délky skoku.

na **POMOC**
trenérům
A cvičitelům

ČÍŽ

Mladý skokan se ze všech hodnocených čs. závodníků nejvíce přibližuje optimálnímu modelu odrazu reprezentovanému Koglerem. Pohyb trupu je plynulý a z hlediska aerodynamiky optimální. Snad pouze na posledním obrázku kinogramu lze spatřit náznak většího otevření trupu. Pohyb paží je poněkud menší co do rozsahu než vidíme u Koglera, ale je plynulý a účelně začleněný do práce dolních končetin. Podstatné je nenásilné a přirozené ukončení pohybu paží do polohy shodné s modelem. Odráz je předčasně ukončený a v posledních fázích kinogramu vidíme při porovnání s Koglerem náznak nižší úrovně rotace. Velmi nízká hodnota délky skoku byla zřejmě ovlivněna nedostatky v nájezdové rychlosti, předčasným ukončením odrazu s dalšími drobnějšími chybami v odrazu a dalších fázích skoku. Pojetí odrazu u Číze je velmi perspektivní a lze předpokládat, že odstraněním drobných chyb a zpřesněním odrazu se výrazně zvýší výkonnost tohoto závodníka.

ŠMÍD

Další z mladých čs. skokanů, který se aerodynamickým pojetím odrazu přibližuje Koglerovi. Počáteční fáze odrazu jsou u obou závodníků takřka shodné, v závěru odrazu vidíme mírný posun těžiště u Šmída směrem vzad, což nepříznivě ovlivňuje úroveň rotace. Poloha trupu je po celý odraz optimální a takřka shodná s modelem. V provedení odrazu lze vyčlenit dva základní nedostatky. Vysoká poloha dolních končetin na začátku odrazu naznačuje buď vysoké výchozí postavení (dosažená hodnota T_{NR} však svědčí proti této možnosti) nebo předčasné zahájení odrazu. Malá změna polohy končetin ve směru vertikálním spíše nasvědčuje o „vypuštění“ odrazového úsilí ve vertikálním směru v rozhodující fázi těsně před hranou stolu. V principu je výsledek takového pojetí odrazu stejný jako u předčasných odrazů, tj. velká ztráta v délce skoku. Druhým nedostatkem je atypické a nekoordinované začlenění paží do odrazu. Závodník zřejmě zahájil odraz brzy a v průběhu celého odrazu jsou paže prakticky nesený v extrémní poloze za tělem, aniž by přispěly ke koordinovanému plynulému pohybu celého těla. Takové pojetí činnosti paží se velmi nepříznivě projeví v aerodynamice odrazu a promítne se do celkového výsledku skoku.

ZÁVĚRY

1. Z celkového pohledu na pojetí odrazu u sledovaných osmi závodníků vyplývá, že lze čs. skokany rozdělit do dvou skupin podle shodných charakteristických znaků.
 - A. První skupinu tvoří závodníci, u nichž je odraz charakterizován rozdílným pojetím práce trupu v konfrontaci se stanoveným modelem. Jedná se o skokany: Samek, Parma, Žingor a částečně F. Novák.

V průběhu odrazu se zvětšuje úhlové postavení trupu nad optimální hodnotu a vlivem tohoto pohybového manévru se zhoršují aerodynamické charakteristiky odrazu. Současně se vytváří nepříznivé postavení z hlediska získání rotace ve směru odrazu. Závodník je nucen kompenzovat vysoký postoj zvětšením náklonu celého těla vpřed. Tento pohybový manévr se musí uskutečnit až v průběhu odrazu, což klade vysoké nároky na pohybovou činnost závodníka. Pravděpodobnost vzniku chyby z hlediska dosažení neadekvátní úrovně rotace se zvětšuje, a tím se snižuje stabilita provedení odrazu. Chyba se projevuje obvykle v následné letové fázi, kde chybí potřebná úroveň rotace a závodník není ve vzduchu „aktivní“.

- B. Druhá skupina závodníků Ploc, Číž, Šmíd a Malec realizovala odraz s odlišným pojetím práce trupu. Uvedení skokani se velmi přibližovali odrazu Koglera a byla u nich vidět zřetelná tendence k aerodynamickému pojetí odrazu. Varianta odrazu s optimální polohou trupu není tak náročná na změny polohy těžiště v předozadním směru. Přechod do letové fáze je plynulejší a získání potřebné úrovně rotace není tak závažným problémem. Lze oprávněně předpokládat, že zvládnutím této varianty odrazu se zvýší stabilita pohybového řešení odrazu, tj. ve svých důsledcích se stabilizuje výkonnost skokana.
2. U obou skupin závodníků nacházíme řadu dalších chyb, které lze pojmově vyčlenit následovně:
- Chyby v začlenění práce paží do pohybů celého těla.
 - Chybná poloha těžiště v předozadním směru (především těžiště posunutě dozadu).
 - Nízká úroveň odrazové aktivity v závěrečné části oporové fáze odrazu.
 - Nedostatky v přesnosti odrazu (předčasně ukončený, zpožděný odraz).
- U každého závodníka se objevují vyčleněné nedostatky v nejrůznějších kombinacích a na různém stupni závaž-

Tabulka 1: Základní informace o kinogramech

Jméno	Datum	Kolo	NR	T _{NR}	DS	Umístění v závodě
MALEC	28. III.	II.	91,1	46,24	81,0	21.
ŽINGOR	29. III.	II.	90,4	56,67	81,0	16.
ČÍŽ	28. III.	II.	90,7	40,36	73,5	37.
ŠMÍD	29. III.	I.	90,7	57,81	68,5	49.

28. III. Pohár DSLV NDR v Oberwiesenthalu (NDR).

29. III. Pohár Freie Presse v Oberwiesenthalu (NDR).

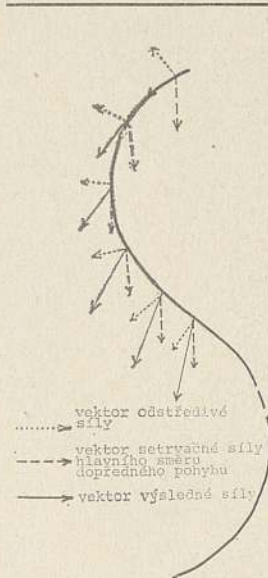
nosti. Konkrétní představa o sledovaných skokanech je uvedena v kinogramech a v textu.

3. Konfrontace techniky odrazu čs. skokanů s vítězem Světového poháru A. Koglerem přinesla řadu konkrétních poznatků a vymezila současný trend v odrazové činnosti skokana. Potěšitelná je skutečnost, že především mladá nastupující generace skokanů, která pochopitelně dosud nepodává špičkové výkony, se velmi přibližuje v pojetí odrazu k optimálnímu modelu reprezentovanému odrazem Koglera. Lze předpokládat, že při systematickém a cílevědomém tréninku by mohli naši skokani brzy navázat na dřívější postavení ve světovém skokanském pelotonu. Odpovědnost za budoucnost čs. skoku na lyžích nespočívá pouze na reprezentačních trenérech, ale především na trenérech mládeže, kteří budují základy techniky skoku. Byli bychom rádi, kdyby předložené materiály přispěly k lepší orientaci trenérů a závodníků v otázce techniky odrazové fáze skoku a přispěly k formování progresivního pojetí odrazu lyžaře skokana.

PhDr. FRANTIŠEK VAVERKA a JIŘÍ RAŠKA

Vývoj techniky zatáčení

Při tvoření navazovaných oblouků působí na lyžaře setrvačné síly hlavního směru dopředného pohybu a odstředivé síly. Grafickým znázorněním těchto vektorů dojde k výsledným silám, které jsou schematicky zakresleny na obrázku 1.

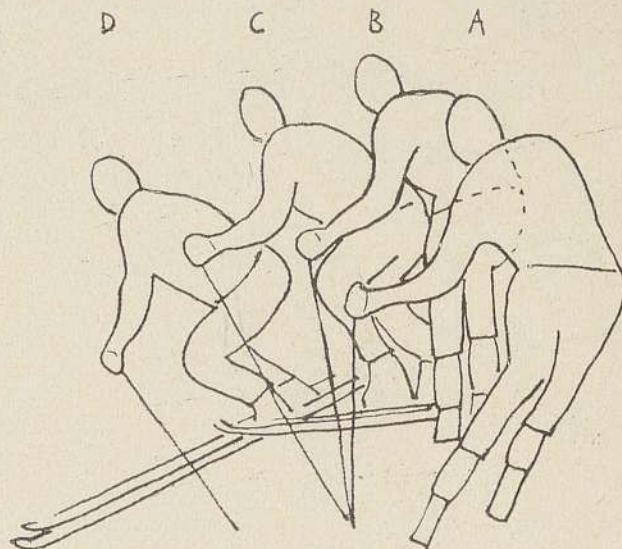

Obrázek 1: Schematické znázornění vektorů sil, které působí na lyžaře během tvoření navazovaných oblouků.

Dřívější technika tvoření navazovaných oblouků byla založena hlavně na vyrovnávání těchto sil, během tvoření celého oblouku. Pro vyrovnání sil používala stupňované přiklání kolen a odklon z boků až do konce oblouku. To znamená, že v zahájení, kde působí výsledná síla ve směru oblouku, bylo postavení lyží na hrany jen malé a odklon z boků žádný. Tak jak narůstají síly, které směřují ven z oblouku, stupňovalo se přiklání kolen a odklon z boků až do ukončení oblouku, jako obrana proti působícím silám. To se zdálo na první pohled docela logické, přinášelo to však známé problémy. Stupňováním přiklání kolen až do konce oblouku byly lyže v ukončení nejdále stranou od trupu, což vedlo ke značným potížím. Pro zahájení nového oblouku byla nutná vzájemná změna polohy lyží a trupu. Řešilo se to odrazem z hran, který tuto změnu vzájemné polohy usnadnil. V ukončení oblouku se zarazil plynulý pohyb dolních končetin energickým, rychlým pohybem kolen do-

vnitř oblouku, s následujícím odrazem z hran ve směru vzhůru a vpřed. Odraz z hran byl kombinován s protismyslem a předtočením. Vzájemné postavení těla a lyží v ukončení a zahájení oblouku, demonstruje obrázek 2. Vidíte na něm zaražení hran (A) v ukončení oblouku, při kterém dochází k okamžitému zpomalení lyží a vržení trupu do následujícího oblouku (B, C). V dalším vývoji se odraz z hran redukoval na zahranění v ukončení.

Zahájení pomocí zahranění má četné nevýhody. Zahra-

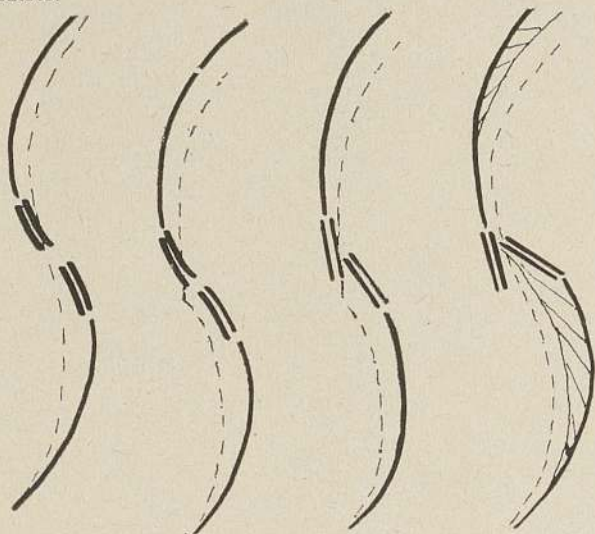

Obrázek 2: Odraz z hran (zahranění) jako impuls pro zahájení oblouku. V ukončení oblouku se provádělo zaražení hran (A). Tím došlo k okamžitému zpomalení lyží a vržení trupu do následujícího oblouku (B, C).

něním (odrazem z hran) ztrácí jízda plynulost a vedení oblouku, například ve slalomu, je příliš dlouhé. Známou zásadu „nevězt se v oblouku“ není možno realizovat, protože je při tomto pojetí největší tlak na hrany v ukončení oblouku. Zahájením dochází k příliš rychlému točivému

Vývoj techniky zahájení napojovaných oblouků.

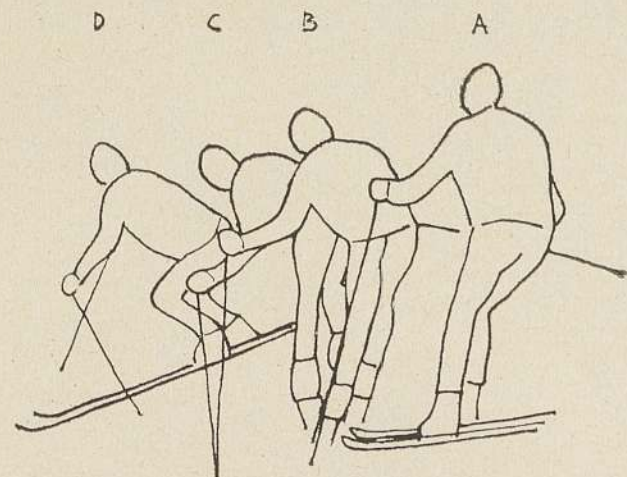
Silnou čarou znázorněna stopa lyží, čárkovane pohyb těžiště.

Obrázek 3: Vysunutí pat, příp. přeskok — Obrázek 4: Odraz z hran s neplynulou kresbou lyží — Obrázek 5: „Hadí technika“ s plynulou kresbou lyží a vkloněním těla do zahájení — Obrázek 6: Plynulý průběh změny vzájemné polohy trupu a lyží.

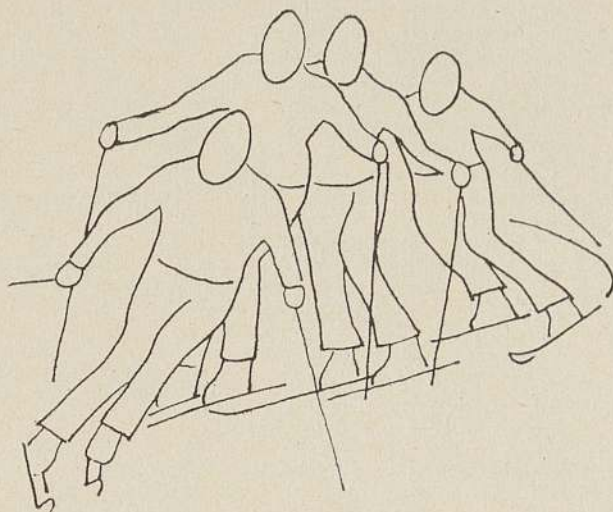
zahájení. Plynulost kresby oblouku bývá porušena vysunutím pat, které vede k určitému sesouvání v další části oblouku. Na prudkých, ledových svazích pak může odrazová noha podklouznout. Vzájemná poloha lyží a těla se mění během oblouku neplynule (ve schematické kresbě obrázek 4). I vertikální pohyb těžiště je nerovnoměrný, jak ukazuje obrázek 10. To nepřispívá ani k plynulosti jízdy. Maximální postavení lyží na hrany je v ukončení oblouku. Z toho plyne nedostatečné hranění uprostřed oblouku a lyže se nedostanou ve středu oblouku bočně od těla, jak je třeba pro jejich pevné vedení.

Přechodem k plynulému zahájení byla tzv. „hadí technika“, kde se již vědomě použilo vklonění těla do nového oblouku při zahájení. Otočení pánve ke svahu (v předtočení v ukončení oblouku) však bylo dosud tak vžitě, že si bez tohoto prvku nebylo možno zahájení představit. Docházelo tak k překlopení vrchní části těla ze svahu.

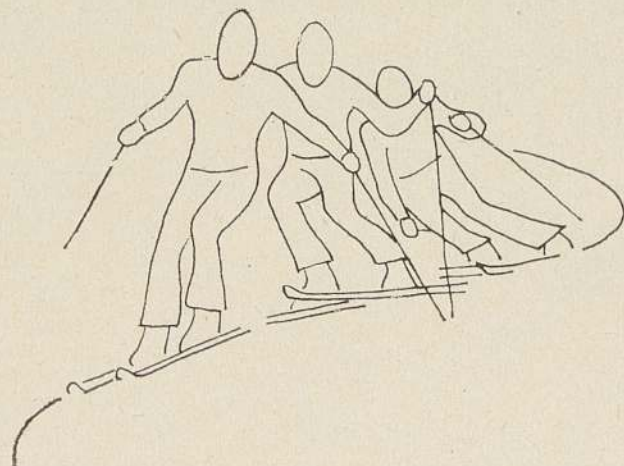
Obrázek 7: Přechodem k plynulému zahájení oblouku byla tzv. „hadí technika“. Kresba lyží je již plynulá, avšak v konci oblouku se provádělo překlopení vrchní části těla ze svahu (B, C). Hadí technika byla mezistupněm ve vývoji k plynulé změně vzájemné polohy lyží a těla. Dnes se již nepoužívá.

D C B A

Obrázek 8: Současná technika používaná na hladké trati. Těžiště těla je nejnižší v polovině vedení oblouku a postupně jde vzhůru narovnávaním kolen a přesunem pánve nad lyže v konci oblouku (B). Od (A) do (C) se těžiště posouvá poněkud vzad, v (D) dochází v okamžiku zahájení k rychlému náklonu vpřed, dovnitř nového oblouku. V ukončení oblouku přestupuje lyžař na vyšší lyži (A), dokončuje na ní zdvižení těla (B) se současnou změnou hrany a opřením do ní (C, D).

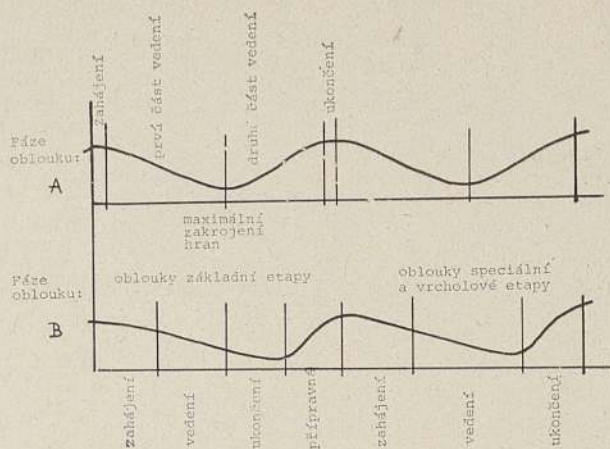
Cituji G. Jouberta, kde popisuje přechod od odrazu na „hadí nasazení“: „V trochu napřímenějším postoji udělejte pohyb, jako byste chtěli zrazit hrany. Jen co se hrany začnou zarážet, uvolněte zádové svaly; hrudník se nakloní dolů a dopředu... Hned nato skrčte dolní končetiny (nadlehčení) a lyže vcházejí do oblouku bez přibrzdění, které vzniká ze zaražení hran.“ Změny vzájemné polohy lyží a těžiště těla probíhají, jak je naznačeno na obrázcích 5 a 7. Kresba lyží je již plynulá, avšak těžiště se v zahájení přesouvá překlopením dovnitř oblouku (obr. 7). Porovnejte kinogram tzv. „hadího nasazení“ (obr. 7) s kinogramem odrazu z hran na obr. 2. Vidíte, že pozice (A) na obrázku 7 v ukončení oblouku je již vysoko a pánev je téměř nad lyžemi. Lyže nebyly v okamžiku zakončení zaraženy ani přemísťovány a jely po plynulé křivce do dalšího zahájení. V pozici (B) a (C) je překlopení vrchní části těla do dalšího oblouku. Tato tzv. „hadí technika“ byla mezistupněm ve vývoji k plynulé změně polohy lyží a těla mezi ukončením a zahájením dalšího oblouku. Dnes se již nepoužívá.

Obrázek 9: Při jízdě na nerovném terénu je — pro měkký přejezd nerovnosti v konci oblouku — těžiště při ukončení poněkud níž. Lyžař provede krátké, rychlé zdvižení kolen, mění hranu, natahuje nohy a opírá se do vnitřní hrany vnější lyže.

V posledním stadiu vývoje pak došlo k uplatnění plynulé změny polohy lyží a těla. Dnešní technika lyžování je na daleko vyšší úrovni, protože pracuje s anticipací. Pohyby jsou voleny tak, aby vyhovovaly nejenom v daném okamžiku, ale i pro tvorbu celého oblouku. Především se usiluje o optimální zakrojení hrany uprostřed oblouku, s lyžemi daleko bočně od těla. V konci oblouku se provede přestoupení na vyšší lyži, dokončení zdvižení se současnou změnou hrany, přiklonění kolena dovnitř nového oblouku v zahájení a důrazné opření do vnitřní hrany vnější lyže. Opření se provede tak, aby vyvolalo posun pánve vpřed a dovnitř tvořeného oblouku, s vytlačení vnitřního boku vpřed. Tím se dostane vedoucí noha poněkud za tělo (ve smyslu předozadním) a dojde k zakrojení vnitřní hrany vnější lyže. Lyže počnou ihned po zahájení opisovat oblouk se značně přikloněnými hranami o větším poloměru, než při prostém přiklonění kolena. Poloměr oblouku a jeho stupeň zavření je dán mírou přiklonění kolena a boků a dynamikou provedení oblouku. Správné zakrojení hrany již na začátku oblouku, umožní vedení s lyžemi bočně od těla. U krátkých oblouků se opření — do vnitřní hrany vnější lyže v zahájení — provádí v krátkém časovém intervalu. Odstředivým silám, které začnou působit až kolem středu oblouku se lyžař brání zapnutím natahovačů nohou proti opoře, kterou je zakrojená hrana vnější lyže. Pouze v malé míře se zúčastní změna polohy trupu. Za středem oblouku dochází ke zpětnému přesouvání pánve nad lyže a natahování kolena, za přispění odstředivých sil. Místo aby se lyžař bránil odstředivým silám, spolupracuje s nimi ve druhé polovině oblouku k potřebnému zdvižení. Tím se značně zmenší tlak na hranu vedoucí lyže. V konci oblouku přestupuje lyžař na vyšší lyži, dokončuje na ní zdvižení těla, současně mění její hranu a opírá se do ní.

V ukončení zmizely všechny brzdící efekty a proto jsou tyto oblouky používány ve vrcholové technice. Nemodifikovaný oblouk ve vrcholové podobě vidíte na obrázku 3. Těžiště těla je nejníže v polovině vedení oblouku a postupně jde vzhůru přesunem pánve nad lyže a narovnáním kolena. Vertikální pohyb těžiště vyplývá z objížďení lyží kolem těla. V ukončení oblouku přestupuje lyžař na vyšší lyži (A), dokončí na ní vztýčení těla (B), se současnou změnou hrany a opřením do ní (C, D). V nejvyšším bodě nastane odlehčení (C), které je využito pro nejrychlejší zahájení (D). Všimněte si předozadního pohybu těžiště od (A) do (C) a rychlého náklonu vpřed, dovnitř v okamžiku zahájení (D). Zmenšování předklonu v druhé části vedení oblouku též odpovídá zmenšování sklonu svahu při přejezdu od spádnice k vrstevnici. Důrazné opření do vnitřní hrany vnější lyže umožňuje přesné zakrojení hrany při zahájení oblouku (D). Tento způsob jízdy je na hladkém upraveném svahu považován za nej-

Obrázek 10: Vertikální pohyb těžiště. A při plynulé změně polohy lyží a trupu — současná technika. B při odrazu z hran (zahranění) v konci oblouku — dřívější technika.

rychlejší. Lyžař dobře využívá ve svůj prospěch sil, které na něho působí.

Při jízdě na nerovném terénu (vlny, boule, koryta v závodní trati), přistupuje nutnost přizpůsobení jízdy (modifikace). Na nerovném terénu je prvořadý požadavek jet měkce, tj. nenarážet špičkami lyží do boulí, i za cenu horšího zakrojení hrany vnější lyže. V obloucích pro přeježdění nerovností (patří mezi modifikované oblouky), je těžiště pro měkký přejezd nerovnosti v ukončení níže, lyžař provede krátké, rychlé zdvižení kolena, mění hranu, natahuje nohy a opírá se do vnitřní hrany vnější lyže (obr. 9). (Poznámka: při volném ježdění se snažíme ukončovat oblouk na patě boule, ve vyjetém slalomu je boule na konci koryta.) Při plynulé změně polohy lyží a těla je zásadně jiné vedení oblouku než při zahranění na konci oblouku. Ukážeme si to na středním oblouku. V dnešním pojetí koná těžiště těla vertikální pohyb podle obrázku 10A, zatímco při zahranění (odrazu z hran) za účelem impulsu pro zahájení, vykonává těžiště pohyb podle obrázku 10B. Při plynulé změně polohy lyží a těla (obr. 10A) je maximální hranění uprostřed vedení oblouku, kde zakrojená hrana umožní přesné vedení lyží. Pánev a kolena se po zahájení přesouvají dovnitř oblouku a za polovinou vedení oblouku se opět vrací nad lyže, za současného narovnávání kolena.

Dnešní technika je v podstatě jednoduchá a lze jí učit v hrubé formě již od začátečníků.

Ing. KAREL CIHELKA, CSc.

Světová běžecká liga

Stále větší zájem lyžařů-vytrvalců je o Světovou běžeckou ligu (World Loppet League), je již čtvrtý ročník v letošní sezóně měl v několika závodech dosud největší počet startujících. I tentokrát nejčetnější účastí

se může pochlubit již 59. ročník tradičního švédského Vasova běhu — více než 10 000 lyžařů. Do cíle v městečku Mora doběhl sice první Francouz Jean-Paul Pierrat, byl však diskvalifikován, neboť v průběhu závodu dvakrát změnil lyže (propozice Vasova běhu dovolují pouze jednu). Přílišná péče servismana Rossignolu znamenala ztrátu prvenství, které Pierrat na této trati vybojoval již jednou v roce 1978. Vítězem se stal Švéd

Lars Frykberg před svým krajanem Morkem. Frykberg tak po úspěchu v Běhu krále Ludvíka zaznamenal své druhé vítězství v soutěži Světové běžecké ligu.

Švéd Matti Kuosku, vítěz prvních dvou ročníků World Loppet League — loni třetí, letos vyhrál finský závod Finlandia Hiihto a ve Francii Napříč Jurou byl pátý. Frykberg úspěšně bodoval již v Běhu Dolomity (2. místo), v italském závodě Marcialonga (čtvrtý) a v další části v kanadském Riviere Rouge (třetí). Patří mezi ty, kteří mají dobré vyhlídky na prvenství v celkové klasifikaci čtvrtého ročníku.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Třetí závod — Běh krále Ludvíka (90 km): 1. Frykberg (Švéd.) 4:12:23, 2. Rismyhr 4:12:52, 3. Knotten 4:14:58, 4. Jan Björkheim (všichni Nor.) 4:15:00, 5. Siitonen (Fin.) 4:16:25, 6.

Andreassen (Nor.) 4:16:27, 7. Hassis (Švéd.) 4:18:15, 8. Simon (NSR) 4:18:33, 9. Dag Björkheim (Nor.) 4:18:58, 10. Kapeller (Rak.) 4:22:14 hod.

Čtvrtý závod — Napříč Jurou (76 km): 1. Tore (Nor.) 3:37:08, 2. Risby (Švéd.) 3:37:15, 3. Kapeller 3:37:27, 4. Jennsson 3:37:35, 5. Kuosku (oba Švéd.) 3:38:01, 6. Hassis 3:39:24, 7. Loubet (Fr.) 3:41:10, 8. Simon 3:42:10, 9. Alain Pierrat (Fr.) 3:42:28, 10. Knoten 3:43:35 hod.

Pátý závod — Riviere Rouge (55 km): 1. Rismyhr 2:52:26, 2. Jan Björkheim 2:54:32, 3. Frykberg 3:03:21, 4. Siitonen 3:07:17, 5. Gudwer (Kan.) 3:08:53.

Šestý závod — Finlandia Hiihto (75 km): 1. Kuosku 3:56:22, 2. Rismyhr 3:56:23, 3. Andreassen 3:56:24.

Šedý závod — Vasův běh (89 km): 1. Frykberg 4:28:50, 2. Mork (Švéd.) 4:29:19, 3. Gattermann (Rak.) 4:29:23, 4. Aaland (Nor.) 4:29:27, 5. Rismyhr 4:30:01, 6. Marttila (Švéd.) 4:30:18, 7. Hassis 4:32:02, 8. Blomqvist (Švéd.) 4:32:19, 9. Risby 4:33:24, 10. Lundevall (Švéd.) 4:33:45 hod.

Co ukázalo MS 1982 sjezdařů?

Již poště byl Rakouský lyžařský svaz pověřen náročným úkolem pořádáním 26. mistrovství světa ve sjezdových disciplínách. Úkolu se ujala dvě malá lyžařská střediska v oblasti Dachsteinu ve Štýrsku, Schladming a Haus im Ennstal. Vřelá pohostinnost a sportovní nadšení desítky tisíců místního obyvatelstva, perfektně upravené tratě, budované v souladu s nejnovějšími poznatky, zaručujícími maximální bezpečnost závodníků, vysokým nákladem postavené zařízení na výrobu umělého sněhu na spodním úseku sjezdové tratě pro muže a mnoho dalšího, včetně počasí, které po silných deštích a oblevě se v druhé polovině umoudřilo, vytvořily ideální podmínky pro jednotlivé mistrovské závody. MS 1982 ve sjezdových disciplínách znamenalo velký úspěch, mohutnou demonstraci umění sjezdařů a sjezdařek moderní doby. Schladming/Haus napsaly významný článek do historie závodního sjezdového sportu.

Chceme lyžařské pracovníky, trenéry, rozhodčí, organizátory a naše čtenáře seznámit s některými poznatky z MS, o kterých je možno předpokládat, že předurčují vývoj sjezdového sportu v nejbližší budoucnosti.

OHROŽENÍ MISTROVSTVÍ

Katastrofální nepřízeň počasí v prvních pěti dnech, nejdříve masy sněhu, pak teplý vítr a déšť, přinutila pořadatele realizovat nouzový program a od základu přebudovat časový rozvrh závodů. V sobotu 30. ledna nastala kritická situace, která ohrozila provedení mistrovství. Pořadatelé udělali vše, co se za dané situace dalo udělat. Nebojovali zbytečně. Po úvodních pěti dnech uhodil mráz a v údolí řeky Enns vysvitlo opět sluníčko. Srdce mistrovství začalo znovu tlouci v pravidelném rytmu, skeptici vystřídala radostná nálada a slavnostní atmosféra vydržela až do posledního dne šampionátu.

Televizní středisko zajišťovalo přímé vysílání do celého světa. Odhaduje se, že MS 1982 sledovalo 600 miliónů televizních diváků. Akreditováno bylo asi 1000 rozhlasových reportérů, novinářů a televizních pracovníků ze 45 států ze všech kontinentů. Perfektně pracovala hlasatelská služba, hlášení ve třech jazycích měla vysokou odbornou úroveň a byla podávána zábavnou formou. Zajímavou novinkou byla firmou Omega instalovaná velkorozměrová Matrix-tabule o ploše 45 m², na kterou byly přenášeny televizní signál a časové údaje z počítače. Tak bylo možno sledovat jízdu závodníka i v horních úsecích tratě a jakmile se objevil v dohledu, přenesl divák své pozorování na trať a

První úsměvy na MS 1982 ve sjezdových disciplínách nabídly fotoreportérům Američanka Nelsonová a Švýcarky Walliserová a De Agostiniová, které byly nejúspěšnější v první části kombinace — sjezdu

sledoval závěr závodu až do průjezdu cílem. Šlo o záslužný servis fanoušků v cílovém prostoru. Velkým obohacením mistrovství byla přítomnost početné závodní prominence: Sailera, Schranze, Killyho, Zwillinga, Tritschera, Neurathera, Rosi Mittermaierové, Annemarie Moserové-Pröllové, Marie-Theres Nadigové a dalších. Vytvořili odbornou kulisu mistrovství, komentovali průběh a výsledek jednotlivých závodů, porovnávali s minulostí, to vše v tisku, před kamerou nebo do mikrofonu.

KOMBINACE

V Schladmingu/Hausu absolvovala nová sjezdová disciplína — kombinace svou premiéru. Jaká je její perspektiva? Dosud nelze vyslovit jednoznačný soud o tom, zda uspěla či nikoli. Nicméně nelze nechat nepovšimnuté některé komentáře, které vyzněly spíše jako disonance nežli souhlas. Především kombinace žen: Cindy Nelsonová ve sjezdu 2. a ve slalomu 6. se v celkové klasifikaci objevila až na 4. místě. Naproti tomu v kombinaci mužů Francouz Vion 4. ve slalomu a 9. ve sjezdu, získal zlato. Žádná z medailistek, ani Hessová, nezajela sjezd do 10. místa. Ozvala se ostrá kritika. Vytýkána byla nevyváženost obtížnosti mezi oběma závody, mezi lehkým a krátkým slalomelem a obtížným sjezdem, který se jel na trati sjezdu speciál se sníženým startem jen o nenáročných 150 m. To vedlo k nespravedlivému vyhodnocení. Kritici poukazovali na dva jiné možné spravedlivější způsoby vyhodnocení, buďto součtem časového zpoždění, nebo součtem pořadí v obou závodech. Klasifikace v prvním případě: 1. Hessová 1.15; 2. Pelenová 2.28; 3. Nelsonová 2.30; v druhém případě: 1. Nelsonová 8 [2. sjezd, 6. slalom]; 2. Hessová 13 [12/1]; 3. Charvátová 18 [8/10].

Mnohem vyhraněnější postoj zaujali muži: je-li možné, aby Odd Sörli (Nor.) s umístěním na 31. místě ve sjezdu a na 5. místě ve slalomu se v kombinaci umístil na 6. pořadí, pak s kombinací není něco v pořádku. Toni Sailer řekl v rozhlase: „Nepodaří-li se federaci očistit kombinaci

od nedostatků, které vyšly na povrch ve Schladmingu, hrozí lyžování občanská válka.“ Specialisté ve sjezdu se tváří velice kysele a jejich hněv ještě zesílil po zveřejnění programu SP 1982—83.

Kombinace přinesla federaci nové starosti. Předkládány jí jsou nové návrhy, mezi nimi i návrh předsedy rakouského svazu Arnolda Kollera: v klasických závodech, např. v Kitzbühelu a ve Wengenu, vyhodnocovat FIS body jen závodníkům, kteří pojedou oba závody, sjezd a slalom.

Osud kombinace je po MS 1982 velice nejistý.

OBŘÍ SLALOM

Obří slalom žen se jel za krásného slunného počasí na mimořádně těžké trati se sklonem 52 % (1), na dobře upraveném, tvrdém, místy zledovatělejším povrchu. Závod vyhrála, jak známo, Erika Hessová. Favorizovaná Irene Eppleová (NSR), trojnásobná vítězka obřího slalomu v první části SP 1981—82, skončila až na 14. místě. Erika Hessová získala zlato prakticky hned v prvním kole, razantně zaútočila a předvedla demonstraci vrcholného technického umění a estetické krásy. Byl to velký sportovní zážitek a opravdová lahůdka pro oči sjezdařského fanouška.

Eppleová si již při prohlídce tratě stěžovala na nevhodný svah a „nemožné“ vytyčení obou kol. Hovořila o bezohlednosti k ženám, které celý rok obří slalom trénovaly a zde mají jet poloviční slalom.

Velké umírání favoritů pokračovalo. Tentokrát to postihlo dokonce Stenmarka. Musel se „spokojit“ se stříbrem a zažil přesně to, co před dvěma dny označil za osobní fiasko. Všechny tři, do té doby absolvované závody, skončily nečekanými vítězstvími a porážkami favoritů. Killy glosoval: „To krásné na MS jsou vítězství outsiderů — jezdců, o nichž se jako o vítězích neuvažovalo. Olympijské zlato však by mělo zůstat vyhrazeno favoritům.“ Komentátoři psali o těžké psychické zátěži Stenmarka. Bylo mu anonymem vyhrožováno a byl na každém kroku střežen tajnou policií, při každém dojezdu do cíle byl okamžitě

obstoupen kordonem obránců. „To je velká psychická zátěž, žije v neustálém strachu,“ prohlásila jeho stálá průvodkyně Ann Uvhagenová novinářům. On sám však se na nervy nevymlouval.

Eppleová dal za pravdu Toni Sailer: „OS nebyl nikdy závodem, který by zvedl diváka ze židle. Teď se stává ještě nudnějším. Oběma tratím vytýkám, že dovolovaly jízdu ve stejném tempu od startu až do cíle, jezdcí nebyli po celé trati provokováni k brzdění nebo ke zrychlení tempa. Tratě postrádaly fantazii a spodní část OS žen bylo vytyčena jako slalom. Nechci být věstcem, ale obří slalom v dnešní podobě se asi nedožije ctihodného věku.“ To byla narážka na Super OS. V programu SP pro sezónu 1982–83 je pro muže navrhováno již 5 Super OS a jen čtyři klasické OS; pro ženy 4/4.

SJEZD

Nepřízeň počasí dosáhla v sobotu 30. ledna svého vrcholu. Psalo se o katastrofě, o Schladmingu jako o městu alpských lagun. Sjezd mužů byl odřeknut a to byla špatná zpráva pro sjezdaře. Odklad byl nepřijemný především pro domácí jezdce, ztráceli výhodu plynoucí z domácího prostředí. Kanadánům a Švýcarům zas dělal starost materiál. Ken Read a Steve Podborski, Švýcar Toni Bürgler a Peter Renoth (NSR) společně s Rakušany Weiratherem a Wirnsbergerem se natlačili do helikoptéry a odletěli do Tauplitz, na testovací trať firmy Fischer. Zde při teplotě minus 20°C na trati 320 m dlouhé a 2 m široké (čas 12 s.) se zkoušely lyže. Každý závodník absolvoval asi 40 jízd při rychlosti 135 km/hod. v hlubokém podřepu a vyzkoušel 12 párů lyží. Kanadáné a Švýcaré odjžděli spokojeni. Obavy, že Fischer vybavuje rakouské jezdce rychlejšími lyžemi, padly.

Nahlédnutí do zákulisí přípravy sjezdového závodu světové špičky je pro normálního lyžaře jakési vykročení do říše divů: firma Atomic připravovala pro obhájce titulu Stocka 12 párů lyží; Fischer pro Wirnsbergera a Weirathera po 18 párech; Blizzard měl pro Klammera, Resche a předjezdce Pfaffenbichlera přípraveño 60 párů lyží atd.

V sobotu 7. února vidělo 55 tisíc diváků strhující závod, který vyhrál Rakušan Harti Weirather časem 1:55,10, což odpovídá průměrné rychlosti 106,37 km/hod. Stalo se to, co bylo předpovídáno: z 12 možných vítězů vyhraje ten, kdo zajede bez chyby. Hluboké propadnutí do neznáma zůstalo Rakušanům ušetřeno, vše bylo zachráněno.

Nelze se nezmínit o velkém osobním zadoštičinění, které výsledek ve sjezdu znamenal pro šéftrenéra rakouského družstva mužů Karla Kahra. Padesátník Kahr dokázal vychovat tři generace vynikajících jezdců a sjezd mužů učinit doménou Rakušanů; v neuvěřitelné sérii získali jeho jezdcí pětkrát zlato: 1974 Zwilling, 1976 Klammer, 1978 Walcher, 1980 Stock a 1982 Weirather.

Výsledky ve sjezdu žen byly právě obrácené, zklamaly Rakušanky a vyhrály zámožské lyžařky. Vítězný čas Sörensenové 1:37,47 odpovídá průměr-

né rychlosti 93,92 km/hod. Také stříbro a bronz putovaly do zámoří. **Je to vůbec poprvé, co na stupních vítězů MS ve sjezdu žen nestála žádná Evropanka.** Útěchou Evropanek bylo nevděčně čtvrté místo Norky Torill Fjellstadové, která minula bronz o 21/100 sek.

SLALOM

V posledním závodě žen, ve slalomu, zazářila opět Erika Hessová. Porážkou a velkým zklamáním rakouského družstva žen skončilo pro Rakušanky MS '82.

Ve slalomu mužů triumfoval čtyři dny po své „porážce“ v obřím slalomu Ingemar Stenmark. Ukázal s absolutní přesvědčivostí, kdo na těžkém svahu je nejlepším specialistou na kloubové slalomové tyče.

Kloubové slalomové tyče byly novinkou na MS '82. Hodně se o nich hovořilo i psalo. Zástupci ORF divákům dokonce předvedli zpomalený záběr snímku Stenmarkovy jízdy ve slalomu v Kitzbühelu. Bylo mnoho kritiky. Bratři Mahrové naproti tomu se na tiskové konferenci vyslovili pozitivně, kloubové tyče skýtají větší bezpečnost. Vše se točilo kolem základní otázky, zda kloubové tyče vyžadují novou techniku. K tomu Rolf Hefti, šéftrenér švýcarského družstva mužů: „**Tyče techniku nemění, to jasně ukázal Schladming, jen linie je jiná. Proto není třeba mnoho trénovat, ale rychle se přizpůsobit.**“

To není tak lehké, v obřím slalomu se to nepodařilo ani Stenmarkovi, který v horním úseku prvního kola jel příliš rovně a kontakt s pevnými tyčemi patkami lyží v každé zatáčce, jej stál drahocenný čas.

BILANCE MS 1982

MS 1982 Schladming/Haus přineslo řadu nečekaných výsledků, které indikují současné rozložení sil ve světovém sjezdování. Absolutně největší medailový zisk dosáhlo družstvo Švýcarska: je to jeho největší úspěch od Sappora — 5 medailí (v Japonsku to bylo 7), mezi nimi tři zlaté Eriky Hessové. Ale také v hodnocení podle bodové stupnice SP, stojí Švýcarsko na prvním místě.

V níže uvedeném přehledu znamená: A = umístění na MS, vyjádřené podle bodové stupnice SP; B = počet umístění mezi prvními 15; C = počet umístění mezi prvními 30.

Švýcarsko A - 209, B - 17, C - 24, Rakousko 163 - 20 - 24, USA 135 - 9 - 15, Itálie 111 - 14 - 19, Francie 88 - 8 - 21, Jugoslávie 77 - 12 - 16, Kanada 68 - 7 - 12, Švédsko 64 - 4 - 6, NSR 45 - 8 - 18, Norsko 39 - 5 - 10, Lichtenštejnsko 27 - 2 - 6, SSSR 26 - 4 - 13, ČSSR 23 - 5 - 11, Polsko 23 - 3 - 6, Japonsko 6 - 2 - 9.

Mezi prvními 30 se dále umístily: Holandsko, Austrálie, Británie, Bulharsko, Nový Zéland, Belgie, Maďarsko, Lucembursko, Dánsko, Libanon, Španělsko, Chile, Argentina, Řecko a Čína.

K zabránění omylu poznámka: závod MS se do SP nezapočítávají!

Z tabulky, která MS hodnotí ze širší platformy, nežli je medailové hodnocení a je tudíž i přesnější, vyplývá:

1. Nejúspěšnějšími družstvy na prvních osmi místech byly kolektivy

v pořadí: **1. Švýcarsko, 2. Rakousko, 3. USA, 4. Itálie, 5. Francie, 6. Jugoslávie, 7. Kanada, 8. Švédsko.**

2. Bez úspěchu zůstalo především družstvo NSR a také tým SSSR nedosáhl plánovaných cílů.

3. Největší neúspěch stihl rakouské družstvo žen, které poprvé od roku 1972 nezískalo žádnou medaili.

4. Hodnocení družstva ČSSR provedou trenéři a předsednictvo svazu. Na 23 bodech v přehledu se podílejí: Olga Charvátová 18 body, Ivan Pačák 3 body, Jana Gantnerová a Miroslav Schimmer po 1 bodu.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Hodnocení kvality lyží

Časopis Ski-Magazin zorganizoval testování 49 typů „S“ lyží předních světových výrobců. Testování prováděli čtyři přední světoví závodníci a čtyři normální lyžaři. Podle výsledků hodnocení jízdních vlastností a podle výsledků laboratorních měření byly lyže zařazeny do čtyř skupin: 1 — vynikající, 2 — velmi dobré, 3 — dobré, 4 — upotřebitelné.

Pro informaci uvádíme jak byly zařazeny některé u nás známé typy lyží.

Atomic ARC Carbon Bionic a Bionic Team RS — 1, Bionic Team SL — 2,

Blizzard Firebird Competition — 2, Competition PRO — 1,

Dynamic VR 15 Carbon — 3, VR 15 SD — 2, VR 15 BT — 2,

Elan RC 04 — 2, RC 05 — 1, RC 08 — 1,

Fischer RC 4 Super Comp. — 1, RC 4 Target — 1, RC 4 Superform — 2,

Hagan Racing Exclusiv — 1, Racing Super — 2,

Kästle RX National Team SL — 1, (nejlepší hodnocení), RX Team — 1,

Kneissl White Star PRO RS — 1, White Star PRO SL — 3, Red Star RS — 1,

K 2 710 PO — 3, . . .

Rossignol SM — 2, FP — 3, ROC — 2,

Völkl Explosiv R-Slalom — 1, Renn-tiger — 2.

Nové světové rychlostní rekordy

Tři nové světové rychlostní rekordy v jízdě na lyžích byly vytvořeny při letním kilometru na nově objevené trati ve francouzských Les Arcs. Již posedmé se zapsal do listiny světových rekordů osmadvacetiletý Američan Steve McKinney. Své rekordní pokusy začal v roce 1974 v italské Cervinii výkonem 189,473 km/hod. Tentokrát zlepšil svůj světový rekord 200,222 km/hod. z roku 1978 v Portillu na 201,230 km/hod.

Na světový rekord žen zaútočily sestry Cathy a Annie Breytonovy (USA) a byly rovněž úspěšné. Nejdříve Cathy držitelka dosavadního světového rekordu 169,332 km/hod. jej zlepšila na 170,293 km/hod. Potom však zajela ještě lépe její sestra Annie a posunula rychlostní rekord žen v letním kilometru na 175,353 km/hod.

Petrová a Bíreš nejúspěšnější v Juniorkritériu

Mladí čs. reprezentanti Patricie Petrová a Marian Bíreš byli nejúspěšnější v 12. ročníku Juniorkritéria ve sjezdových disciplínách 12.—23. ledna ve Spindlerově Mlýně a pro letošek získali ve dvojboji putovní poháry Československého olympijského výboru. I letos se na startu sešli nejlepší junioři socialistických zemí a měli příležitost zkonfrontovat své výkony s mladými závodníky Rakouska.

Juniorkritérium má již své pevné místo v každoroční termínové listině FIS, škoda, že se nedaří získat účast juniorů ostatních alpských zemí. Přesto v přehledu výsledků uplynulých ročníků najdeme jména, která se proslavila v historii světového sjezdového lyžování. Je mezi nimi i letošní mistr světa ve sjezdu a vítěz SP 1981 ve sjezdu Rakušan Harti Weirather (startoval zde v roce 1975), vítěz Světového poháru 1980 Švýcar Peter Lüscher (1973), rakouský olympijský vítěz 1980 ve sjezdu Leonhard Stock (1975) a řada dalších. Letos se Juniorkritéria zúčastnilo 53 juniorů a 34 juniorek z Bulharska, Maďarska, NDR, Rakouska, Rumunska a ČSSR. Bodově nejsilnější šestičlenné družstvo vyslalo Rakousko (Stangassinger 40,96, Stocker 47,33, Koschutnik 50,48 b.) a Bulharsko (Adjikov 46,48, Stankijský 51,02 b.). Z čs. závodníků měli „na úrovni“ FIS body jen Mrklas (55,24) a Gažo (59,50). V juniorkách byla „bodová“ konkurence slabá, nejlepší tři čs. závodnice Mařasová (39,56), Medzihradská (51,96) a Skotnicová (55,04) startovaly v soutěžích Světového poháru, které byly pro ně přípravou na mistrovství světa.

I při méně početné konkurenci přinesly závody velmi hodnotné boje na tratích. Přispěla k tomu vynikající kvalita „černé“ sjezdovky, na které se

letos odjely nejen slalomy, ale i obě kola obřího slalomu. Také počasí závodům přálo a technický delegát FIS a předseda její komise mládeže ing. Hubert Pirchner nešetřil slovy chvály na kvalitu tratí i organizaci závodů.

Pavlu Pochobradskému se podařilo v obřím slalomu po několika letech vybojovat čs. prvenství před rakouskými reprezentanty. V juniorkách Patricie Petrová potvrdila svou výbornou formu. Ve slalomu Thomas Stangassinger (Rak.) zopakoval své loňské vítězství, když 31 závodníků ztroskotalo [většinou v prvním kole, mezi nimi i Rakušané Stocker a Tritscher, z čs. juniorů také Pochobradský a Mrklas]. Soustředěný výkon podal Marian Bíreš. Z juniorek i tentokrát byla nejúspěšnější Petrová. Také Černocká porazila Rakušanku Schlacherovou. Zisk FIS-bodů pro juniory, kteří slalom nebo obřák dokončili, před MSJ nebyl zanedbatelný. Bodová přírážka vypočtená letos naposledy ještě tzv. BOB-systémem, činila v obřím slalomu jen 40,42 a ve slalomu 52,96 b.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ JUNIORŮ

Obří slalom: 1. Pochobradský 2:36,46 (1:13,16 a 1:23,30), 2. Adjikov (Bul.) 2:37,77 (1:13,52 a 1:24,25), 3. Bíreš

2:38,31 (1:14,68 a 1:23,63), 4. Stocker (Rak.) 2:38,85 (1:14,39 a 1:24,46), 5. Stangassinger (Rak.) 2:38,97 (1:14,79 a 1:24,18), 6. Pölgutter (Rak.) 2:41,81 (1:15,87 a 1:25,94), 7. Udatný 2:42,60 (1:16,53 a 1:26,07), 8. Koschutnik (Rak.) 2:42,61 (1:16,19 a 1:26,42) a Tritscher (Rak.) 2:42,61 (1:15,28 a 1:27,33), 10. Hošek 2:43,13 (1:16,80 a 1:26,33).

Slalom: 1. Stangassinger 1:50,60 (57,27 a 53,33), 2. Bíreš 1:50,82 (57,59 a 53,23), 3. Stankijský (Bul.) 1:53,32 (58,75 a 54,57), 4. Pölgutter 1:53,99 (59,32 a 54,67), 5. Udatný 1:54,20 (59,73 a 54,47), 6. Surovič 1:54,49 (59,49 a 55,00), 7. Vesselinov (Bul.) 1:54,65 (59,65 a 55,00), 8. Gažo 1:54,70 (1:00,43 a 54,27), 9. Koschutnik 1:55,18 (59,81 a 55,37), 10. Hošek 1:55,51 (1:00,68 a 54,83).

Dvojboj: 1. Bíreš 10,72, 2. Stangassinger 12,41, 3. Udatný 54,98, 4. Pölgutter 59,76, 5. Koschutnik 61,70, 6. Hošek 66,42,

PŘEHLED VÝSLEDKŮ JUNIOREK

Obří slalom: 1. Petrová 2:44,77 (1:17,01 a 1:27,76), 2. Chalupská 2:48,85 (1:19,98 a 1:28,97), 3. Černocká 2:49,48 (1:19,42 a 1:30,06), 4. Kebrlová 2:50,11 (1:20,09 a 1:30,02), 5. Schlacherová (Rak.) 2:50,90 (1:20,95 a 1:29,95), 6. Ivana Jandová 2:51,64 (1:20,82 a 1:30,82).

Slalom: 1. Petrová 1:37,30 (48,79 a 48,51), 2. Černocká 1:39,10 (49,05 a 50,05), 3. Schlacherová 1:41,21 (49,89 a 51,32), 4. Chalupská 1:41,34 (50,68 a 50,66), 5. Poustková 1:41,83 (50,85 a 50,98), 6. Koullová 1:42,51 (51,17 a 51,34).

Dvojboj: 1. Petrová 0,00, 2. Černocká 36,26, 3. Chalupská 50,78, 4. Schlacherová 59,19, 5. Poustková 71,80, 6. Kebrlová 72,57 b.

ANTONIN HUSÁK
ředitel Juniorkritéria 1982

Beran vítězem IX. ročníku Bielej stopy SNP

Člen čs. reprezentačního družstva běžců Jiří Beran (Dukla Liberec) po úspěchu v Jizerské padesátce první únorovou neděli dosáhl nejlepšího času v hlavním závodě IX. ročníku Bielej stopy SNP na 55 km. Nejmasovějšího lyžařského běžeckého závodu na Slovensku, který byl holdem hrdinům SNP se zúčastnilo více než 5000 startujících. Kremnica, Banská Bystrica a okolí žily zahajovací únorový víkend ve znamení této významné sportovně politické události.

Slavnostní zahájení se konalo v sobotu v podvečer v Kremnici na náměstí před památníkem SNP za účasti politických a státních představitelů, jakož i zástupců tělovýchovných orgánů. Delegaci ÚV KSS vedl P. Kukliš. Závodnický slib účastníků Bielej stopy přednesl bývalý náčelník štábu povstalecké armády v Slovenském národním povstání generálmajor J. Nosko.

Úvodem byla v sobotu na Skalce u Kremnice Malá biela stopa pionýrů. V kategorii desetiletých zvítězili Benčúrová (11. ZDŠ Dubnica) a Lepeň (ZDŠ Vyhne), z jedenáctiletých byli nejúspěšnější Paričková (1. ZDŠ Kremnica) a Klopček (ZDŠ Nováky), z dvanáctiletých Piecková (ZDŠ Čs. 22 Banská Bystrica) a Korsch (ZDŠ Kremnica), z třináctiletých Kučerová (1. ZŠ Hriňová) a Klačan (ZDŠ Čs. pio-

nýrů Banská Bystrica), v kategorii čtrnáctiletých vybojovali prvenství Luptáková (ZDŠ Detvianská Huta) a Zelený (ZDŠ Čs. pionýrů Banská Bystrica). Startovalo 563 pionýrů.

Nedělní závod na 55 km byl odstartován v Krahulích, na 21 km na Skalce s cílem v Banské Bystrici. Mezi startujícími byli i předseda SÚV ČSTV prof. dr. V. Černušák, CSC., a nejstarší účastník letošního ročníku prof. K. Stráňal. V kategorii přímých účastníků SNP na 21 km zvítězil O. Rusko (ČH Štrbské Pleso) za 1:16:05,4 před B. Strmeněm (RZ Banská Bystrica) 1:16:56,8 a J. Krasulou (Vysoké Tatry) 1:17:00. V závodě účastníků SNP na 5 km byl první M. Staroň (Javorina Lipt. Mikuláš) v čase 26:39,0.

55 km — muži 21—35 roků: 1. J. Beran (Dukla Liberec) 2:56:59,8, 2. R. Gombala (Sp. Hriňová) 3:01:23,1, 3. J. Bugan (Dukla Ban. Bystrica) 3:02:26. — **36—40 roků:** 1. Mundil (Dukla Ban. Bystrica) 3:11:55,1, 2. Bartko (Tatrasvit Svit) 3:25:26,7, 3. Zacharovský (Svazarm Turč. Teplice) 3:36:23. — **41—45 roků:** 1. Jurosz (Chemie Praha) 3:41:50,9, 2. Tóth (VŠT Košice) 3:43:36,6, 3. Franko (Lok. Kysak) 3:44:59,9 V kategorii 46—50letých zvítězil Ciboch (Dynamo České Budějovice) za 3:51:08,2, 51—55letých Blažiček (Nové Město na Moravě) 3:39:00,0 a v závodě 56letých a starších Matocha (UK Bratislava) časem 4:16:46,5 — ve stejné kategorii na 21 km byl první ing. Banko (ČH Štrbské Pleso) za 1:19:16,2.

V závodě žen na 21 km v jednotlivých kategoriích vybojovaly prvenství: 21—30leté Vidová (Nováky) 1:07:57,5, 31—35leté Staroňová (Tesla Lipt. Hrádok) 1:20:33,9, 36leté a starší Paráková (TJ Vysoké Tatry) 1:19:45,0.

● **LYŽAŘSKÝ MARATÓN MINNESOTA FINLANDIA** se konal v Bemidji v USA na trati 50 km. Zvítězil v něm Švéd Bengt Hassis v čase 2:49:03 před Norem Normannem 2:52:38 a Američany Cranmerem 2:52:41, Brockmanem 2:54:45 a Kelleyem 2:54:46 hod. Z žen byla první Jennifer Caldwellová za 3:08:49 před Ritovou (obě USA) 3:15:49. Na trati 27 km vybojoval prvenství Chase 1:39:07 a Daudrichová (oba USA) 1:49:32 hod.

● **OLGA CHARVÁTOVÁ** zvítězila ve slalomu žen Evropského poháru v Bad Kleinkirchheimu. Po prvním kole byla až třetí, ve druhém kole však zaznamenala nejlepší čas 56,20 a rozhodla o svém prvenství. Pořadí na vedoucích místech: 1. Charvátová (ČSSR) 107,29, 2. Aschenwaldová (Rak.) 107,74, 3. Johansenová (Nor.) 109,05, 4. Ladstätterová (Rak.) 109,50, 5. Fasoliová (It.) 109,56. Ze 74 startujících bylo 31 klasifikováno.

● **RAKUŠAN CHRISTIAN ORLAINSKY** byl prvním posledním únorovou nedělí ve slalomu Evropského poháru v bulharském Borovci. Zvítězil v čase 103,07, následován Bulharem Popangelovem 103,11, Švýcarem Kummerem 103,44, Rakušanem Stolzem 103,64, Švýcarem Pierenem 103,66 a čs. reprezentantem Zemanem 104,19.

● **ÚSPĚCHEM RAKUŠANŮ** skončil slalom FIS ve švýcarském Schönriedu. Prvenství vybojoval Hannes Spieß za 1:34,72 před svým krajanem Köhlichlerem 1:34,81. Třetí byl Švýcar Frautschi časem 1:35,03.

● **NORŠTÍ BĚŽCI** dominovali v mezinárodních závodech ve švýcarském Zweisimmen. Na 15 km zvítězil Karl-Kristian Aketun časem 38:30,55 před Nordbym 38:41,17 a Gröndalénem 39:18,26. Ze žen na 5 km byla první Norka Goril Stavová za 21:53,18, následována Švédkou Carlzonovou-Lundbäckovou 21:54,82.

● **MISTROVSTVÍ ŠVÝCARSKA** ve sjezdových disciplínách se konalo v Arose. Ve slalomu mužů zvítězil Lüthy časem 1:35,14 (47,17 a 47,97) před Fournierem — 1,80 sek., Sondereggerem a Kummerem oba — 2,24. Ve sjezdu se stal mistrem Müller za 2:02,31, následován Bürglerem — 0,93, Lüscherem — 1,10, Melim — 1,44 a Cathomenem — 2,02. V kombinaci bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Müller 80,70, 2. Frautschi 84,07, 3. Kern 92,74, 4. Meli 115,82 b. Ve slalomu žen byla první Erika Hessová v čase 96,23 (48,20 a 48,03) před Konzettovou — 0,29, P. Wenzelovou (obě Licht.) — 2,68, Oertliovou — 3,76 a Kästleovou (Monako) — 3,96. V obřím slalomu zvítězila Konzettová za 2:36,17 (1:23,86 a 1:12,31), následována Erikou Hessovou — 1,42, Näpfliovou — 2,11, Monikou Hessovou — 2,20 a Nansozovou — 2,82. Pořadí v kombinaci: 1. Oertliová 72,39, 2. Monika Hessová 79,38, 3. Eugsterová 99,97, 4. Schmidhauserová — 109,04, 5. De Agostiniová — 110,72 b.

● **JAPONEC HIROKAZU JAGI** zvítězil v mezinárodních závodech ve skoku na devadesátce v Sapporu s 241,2 (104 a 106,5) před svým krajanem Tanakou 218,0 (97,5 a 105) a Norem Johnsenem 205,1 (103 a 91). V závodech

sruženém byl první Nor Hallstein Bögseth se 413,695 b. před svým krajanem, olympijským vítězem Sandbergem 401,900 a Wucherem (NSR) 396,290. V běhu na 15 km vybojoval prvenství Japonec Hajasaka za 45:23,7, následován Nory Gullenem 45:32,2 a Bakkenem 45:49,2.

● **NOR IVAR MOBEKK** zvítězil v závodech ve skoku na velkém můstku v Lake Placidu před Američany Arnoldem a Johnem Denneyem. Mobeck měl také nejdelší skok 108,5 m. Soutěž se konala v době mistrovství světa v Oslo, takže na ní chyběli američtí skokani, kteří reprezentovali zemi na světovém šampionátu.

Zajímavosti ze světa

● **UWE DOTZAUER** (NDR) zvítězil v mezinárodních závodech sruženářů ve finském Rovaniemi s 421,9 b. před Finem Miettinenem 420,3 a Norem Andersenem 418,6. Z juniorů byl první Bondan 422,9, následován Garifulinem (oba SSSR) 417,5 b.

● **RAKUŠAN HUBERT STOLZ A SONJA STOTZOVÁ** (NSR) zvítězili v Evropském poháru 1981—82 ve sjezdových disciplínách. Konečně pořadí mužů: 1. Stolz 160 b., 2. Piccard (Francie) 120, 3. Pieren (Švýc.) 102, 4. Zoller (Rak.) 96, 5. Hangl 87, 6. Alpiger (oba Švýc.) a Heidegger (Rak.) oba 82, 8. Strand (Švéd.) 81, 9. Giorgi (It.) 77, 10. Niedersser (Rak.) 76. Evropský pohár žen: 1. Stotzová 140 b., 2. Winklerová (Rak.) 124, 3. Eugsterová (Švýc.) 4. Barbierová (Fr.) a Warterová (Rak.) obě 112, 6. Simnigová (USA) 111, 7. Aschenwaldová (Rak.) 100, 8. Gergová (NSR) 92, 9. Steveninová (It.) 88, 10. Riedlerová (Rak.) 84. Ve sjezdu mužů Evropského poháru je pořadí na vedoucích místech: 1. Alpiger 93, 2. Niederseer 79, 3. Peer (Rak.) 65, 4. Fretz (Švýc.) 63, 5. Piccard 62, 6. Sölle (Rak.) 53 b. Sjezd žen: 1. Winklerová 110, 2. Zechmeisterová (NSR) 63, 3. Wernigová (Rak.) 62, 4. Attiaová (Fr.) 45, 5. Barbierová 44, 6. Riedlerová 42 b. V Evropském poháru slalomářů je toto finálové umístění: 1. Heidegger 87, 2. Strand 81, 3. Gstrein (Rak.) 69, 4. Halvarsson (Švéd.) 68, 5. Stolz 60, 6. Zoller 58 b.

● **VILLAR DE LANS a LANS EN VERCORS** byly dějištěm posledních závodů Evropského poháru ve sjezdových disciplínách. Ve slalomu mužů zvítězil Švéd Strand v čase 1:39,51 před Bouvetem (Fr.) 1:40,39, Halvarssonem (Švéd.) 1:40,52, Buxmanem (USA) 1:40,92 a Rakušanem Spissem 1:41,18 min. Z žen byla první Rakušanka Sölknerová za 1:41,73, před Gergovou (NSR) 1:42,16, Aschenwaldovou (Rak.) 1:43,19, Wieslerovou (NSR) 1:43,27 a čs. reprezentantkou Mařasovou 1:43,31 min. V obřím slalomu mužů bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Villanueva (Sp.) 2:42,12, 2. Hinterseer

(Rak.) 2:42,79, 3. Beck (NSR) 2:43,09, 4. Mader (Rak.) 2:43,13, 5. Gruter (Švýc.) 2:43,91. V obřáku žen zvítězila Riedlová (Rak.) časem 2:13,72, následována Wieslerovou (NSR) 2:14,26, Steignerovou (Rak.) 2:14,36, Gergovou (NSR) 2:14,48 a Kronbichlerovou (Rak.) 2:15,16 min.

● **LIVIGNO** bylo dějištěm Světového poháru v lyžařské akrobacii. V soutěži mužů v boulich zvítězil Kanadan Keenan před svým krajanem Judgem a Italem Schenkem, v baletu Edmondson (USA) následován Reitbergerem a Garhammerem (oba NSR), ve skocích Nemsvary (Brit.) před Kanadany Rozonem a E. Larochem, v kombinaci byl první Judge před Kanadany A. Larochem a D. Larochem. V závodech žen v boulich bylo pořadí: 1. Engischová, 2. Tiampová (obě USA), 3. Barmaová (Kan.), v baletu 1. Bucherová (USA) 2. Garhammerová, 3. Fügmannová (obě NSR), ve skocích 1. Bergová (Švéd.), 2. Asselinová (Kan.), 3. Kisslingová (Švýc.), v kombinaci 1. Wirthová (Švýc.), 2. Asselinová, 3. Conroyová (USA).

● **PROFESIONÁLNÍ MISTRYNÍ SVĚTA** ve sjezdových disciplínách se stala Norka Torill Förlandová s 455 body před Francouzku Perillatovou a Američankou Fleckensteinovou — obě 390 b. Förlandová zvítězila v závěrečném paralelním slalomu v Purgatory v USA (stát Colorado).

● **OLGA CHARVÁTOVÁ** vybojovala prvenství v obřím slalomu Evropského poháru v italské Valcarlině časem 2:18,57 před Francouzku Barbierovou 2:19,75, Španělkou Fernandezovou 2:19,94, Švýcarkami M. Hessovou 2:19,98, a Eugsterovou 2:20,54 min. Ve slalomu byla první Italka Quariová časem 102,27 s náskovem 0,59 sek. před Charvátovou. Třetí byla další čs. reprezentantka Mařasová 103,56, následována Španělkou Fernandezovou 103,98 a Bowesovou (USA) 104,53.

● **KARSTEN BRANDT** z Dynama Klingenthal se stal mistrem NDR v běhu na 50 km časem 2:47:43 před Schmidtem z Oberhofu 2:49:49 hod. V závodech žen na 20 km vybojovala mistrovský titul Petra Sölterová (Vorwärts Oberhof) za 1:09:44. Druhá byla Seidlová z Klingenthalu časem 1:11:07. Juniorským mistrem na 30 km je Schröder (Dynamo Klingenthal) 1:33:02 před Bellmannem 1:33:20 hod.

● **SEVERSKÉ LYŽAŘSKÉ HRY V LAHTI** kromě závodů Světového poháru měly na pořadu ještě další soutěže při početné mezinárodní konkurenci. Muži 15 km: 1. Bra (Nor.) 45:19,0, 2. Mieto (Fin.) — 33,8, 3. Lindvall (Nor.) — 1:09,7, 4. Hallenbarter (Švýc.) — 1:18,7, 5. Behle (NSR) — 1:21,6, 6. Aunli (Nor.) — 1:23,7. — Závod sružených: 1. Miettinen 418,800, 2. Karjalainen (oba Fin.) 417,500, 3. Andersen (Nor.) 417,280, 4. Weinbuch (NSR) 404,390, 5. Björn (Nor.) 402,085 b. — Soutěž družstev ve skoku: 1. Finsko 383,0, 2. Norsko 360,9, 3. Rakousko 353,9, 4. NSR 325,5, 5. Kanada 314,4 b. — 3 × 5 km ženy: 1. Norsko I. (Böová, Nybratenová, Aunliová) 52:00,4, 2. Norsko II. 52:44,5, 3. Finsko 53:19,2.

Přebory ČSR žactva

Žákovské přebory ČSR byly přehlídkou nejlepších nejmladších závodníků a závodnic, kteří v blízké budoucnosti se mají postarat o pokračování dobrego jména čs. lyžování v mezinárodních soutěžích.

V klasických disciplínách novými přeborníky ČSR v kategorii mladších v běhu se stali Lukáš Cepelka (Veža Machov) a Eva Šírová (Sokol Dolní Branná), v soutěži starších Jiří Staněk (TJ Nové Město na Moravě) a Eva Pravečková (Slovan Karlovy Vary), ve všech štafetách zvítězili mladí reprezentanti a reprezentantky Východočeského kraje. Ve skoku mladších žáků vybojovali prvenství Radek Skopek (Ještěd Liberec) a družstvo Ještědu Liberec, ze starších žáků Miroslav Šimon (Ještěd Liberec) na můstku s normovým bodem 30 m, Pavel Kojda (Sokol Vrbno pod Pradědem) na P 48 m a družstvo Ještědu Liberec. V závodě družném jsou novými přeborníky Jiří Rázl (Jiskra Harrachov) a Jiří Švanda (TJ Nové Město na Moravě), v soutěži oddílových družstev mladší žáci Jiskry Harrachov a starší TJ Rožnov pod Radhoštěm.

Zvláštní uznání zasluhují lyžařské oddíly, které přebornické závody žactva pečlivě připravily. Jsou to Spartak Vrchlabí (běhy), TJ Desná v jizerských horách (skoky jednotlivců), Seba Tanvald (závod sdruženářů-jednotlivců) a Technolen Lomnice nad Popelkou (přebor oddílových družstev skokanů a sdruženářů). O sportovní úspěch přeborů ČSR se zasloužili trenéři mládeže, kteří své svěřence k závodům pečlivě připravili a starali se o ně během soutěže. K úspěšnému průběhu přispěla také podpora stranicích a státních orgánů ve všech dějištích přeborů. V Lomnici nad Popelkou při slavnostním zahájení připravili i průvod účastníků městem.

Přebor ČSR v běhu (13.—14. února Vrchlabí-Vejspalchy, pořadatel Spartak Autoškoda Vrchlabí) — **mladší žákyně 3 km**: 1. Šírová (Sokol Dolní Branná) 11:44,84, 2. Prokopová (Lokomotiva Teplice) 11:45,67, 3. Janáčková (RH Jablonec) 11:50,29, 4. Pokusová (Seba Tanvald) 11:51,42, 5. Cernohorská (Sokol Vyprachtice) 11:54,96, 6. Šmídová (Jiskra Harrachov) 11:58,63. — **3 X 2 km**. 1. Východočeský kraj II. (Dokoupilová, Sajdllová, Machová) 26:35,71, 2. Východočeský I. (Cernohorská, Šmídová, Šírová) 26:47,51, 3. Severočeský I. (Prokopová, Pokusová, Janáčková) 26:49,73, 4. Východočeský III. 27:25,70, 5. Jihomoravský I. 27:33,58, 6. Jihočeský 27:45,18. — **Mladší žáci 3 km**: 1. Cepelka (Veža Machov) 10:33,51, 2. Dostál (Nové Město na Moravě) 11:13,17, 3. Zelinka (Ski Jilemnice) 11:18,17, 4. Cervený (Ještěd Liberec) 11:28,94, 5. Bartoš (Slovan Karlovy Vary) 11:41,48, 6. Prokop (Elitex Jablonec) 11:41,68. — **3 X 2 km**: 1. Východočeský kraj I. (Glaser, Zelinka, Cepelka) 25:25,20, 2. Východočeský II. (Stehlík, Dostál, Lom) 26:05,27, 3. Jihomoravský I. (Zajíček, Kučera, Dostál) 26:14,26, 4. Jihočeský 26:14,32, 5. Severočeský II. 26:42,27, 6. Severočeský III. 26:46,03. — **Starší žákyně 4 km**: 1. Pravečková (Slovan Karlovy Vary) 13:57,93, 2. Bartošová (Lokomotiva Česká Třebo-

Nová věž v cíli lyžařského areálu v Novém Městě na Moravě u hotelu Ski

vá) 14:13,44, 3. Halamová (Sokol Loužnice) 14:14,52, 4. Palivcová (Jiskra Aš) 14:15,60, 5. Kulová (Slovan Karlovy Vary) 14:24,38, 6. Dvořáková (Nové Město na Moravě) 14:25,75. — **3 X 3 km**: 1. Východočeský kraj I. (Rázl, Zemličková, Bartošová) 34:25,34, 2. Jihomoravský I. (Svojanovská, Dvořáková, Pleskačová) 35:15,44, 3. Severočeský I. (Bušková, Veselá, Halamová) 35:22,24, 4. Jihomoravský II. 35:22,97, 5. Západočeský I. 35:25,37, 6. Severočeský II. 35:30,47. — **Starší žáci 5 km**: 1. Staněk (TJ Nové Město na Moravě) 17:50,42, 2. Kortus (Šumavan Vimperk) 18:20,72, 3. Rozlílek (Lokomotiva Česká Třebová) 18:27,48, 4. Raabe (Sokol Malé Svatoňovice) 18:28,92, 5. Kulka (Lokomotiva Česká Třebová) 18:32,59, 6. Herman (Spartak Letohrad) 18:51,80. — **3 X 3 km**: 1. Východočeský kraj I. (Raabe, Kulka, Rozlílek) 31:21,70, 2. Východočeský II. (Ditz, Boura, Herman) 31:28,34, 3. Západočeský I. (Šnajdr, Holý, Müller) 31:49,18, 4. Jihomoravský I. 32:29,01, 5. Severomoravský II. 32:29,17, 6. Západočeský II. 32:41,74.

Přebor ČSR ve skoku (6.—7. února v Desné v Jizerských horách, pořadatel TJ Desná) — **mladší žáci** (P 30 m): 1. Skopek (Ještěd Liberec) 241,3 (40,5 a 39,5), 2. Rázl (Jiskra Harrachov) 241,2 (41 a 40), 3. Ondrouch (Nové Město na Mor.) 221,9 (38 a 38), 4. Kavan (TJ Desná) 219,2 (38 a 35,5), 5. Raszka (TŽ Třinec) 209,8 (35 a 35), 6. Krejča (Nové Město na Moravě) 207,0 (35,5 a 35). — **Starší žáci** (P 30 m): 1. Šimon 226,5 (38 a 37,5), 2. Rehofek 225,5 (38 a 37,5), 3. Matouš (všichni Ještěd Liberec 236,0 (38 a 37,5), 4. Daněk (Dvůr Králové) 221,2 (37 a 36,5), 5. Švanda (Nové Město na Moravě) 234,3 (37 a 38), 6. Vaverka (MEZ Frenštát pod Radh.) 220,4 (37 a 37). — **P 48 m**: 1. Kojda (Sokol Vrbno pod Pradědem) 211,4 (53,5 a 55), 2. Šimon 209,0 (53,5 a 54,5), 3. Švanda 206,5 (53,5 a 54,5), 4. Šimek (Technolen Lomnice nad Pop.) 204,3 (53,5 a 53), 5. Rehofek 199,9 (52 a 51,5), 6. Daněk 190,4 (49,5 a 49).

Přebor ČSR v závodě sdruženém (13. a 14. února v Tanvaldě, pořadatel Seba Tanvald) — **mladší žáci**: 1. Rázl (Jiskra Harrachov) 430,600, 2. Skopek (Ještěd Liberec) 406,820, 3. Ondrouch (Nové Město na Moravě) 389,860, 4. Kavan (TJ

Desná) 368,650, 5. Nerad (Ještěd Liberec) 365,230, 6. Krejča (Nové Město na Moravě) 359,225. — **Starší žáci**: 1. Švanda (Nové Město na Moravě) 431,50, 2. Pustějovský (TJ Rožnov) 395,860, 3. Matouš (Ještěd Liberec) 337,990, 4. Erlebach (Seba Tanvald) 384,620, 5. Šimek (Technolen Lomnice nad Pop.) 377,660, 6. Kojda (Sokol Vrbno pod Pradědem) 371,840.

Přebor ČSR oddílových družstev (25. až 30. ledna v Lomnici nad Popelkou, pořadatel Technolen Lomnice nad Pop.) — **mladší žáci — skok**: 1. Ještěd Liberec I. (Vlasák, Nerad, Skopek) 1334,8, 2. TJ Nové Město na Moravě I. (Krejčí, Ondrouch, Krejča) 1299,1, 3. Jiskra Harrachov (Rydval, Soldát, Rázl) 1272,1, 4. Technolen Lomnice nad Pop. 1221,7, 5. TJ Desná 1190,1, 6. TŽ Třinec 1186,2. — **Závod sdružený**: 1. Jiskra Harrachov (Rydval, Soldát, Rázl) 2506,49, 2. TJ Nové Město na Moravě (Krejča, Ondrouch, Šimek) 2431,07, 3. Ještěd Liberec I. (Vlasák, Nerad, Skopek) 2401,66, 4. TJ Nové Město na Moravě II. 2131,29, 5. TJ Rožnov pod Radh. 2060,88, 6. Seba Tanvald I. 2019,29. — **Starší žáci — skok**: 1. Ještěd Liberec I. (Matouš, Rehofek, Šimon) 1:373,2, 2. Technolen Lomnice nad Pop. (Klouček, Mák, Šimek) 1313,1, 3. TŽ Třinec (Szturc, Krček, Lasota) 1310,7, 4. MEZ Frenštát pod Radh. 1307,3, 5. TJ Nové Město na Moravě 1294,9, 6. Seba Tanvald I. 1261,0.

-tr-

Deník lyžaře-běžce

Lyžařská TJ ODPM Jindřichův Hradec zadala do tisku výrobu deníků pro lyžaře-běžce. Obsahem odpovídají deníkům vydávaných OV ČSTV Semily, kde byla jejich výroba zastavena. Deníky lze objednat na adrese Lyžařská TJ ODPM, Švermova 10, 377 01 Jindřichův Hradec. Předběžná cena jednoho výtisku je 10 Kčs.

Nebojí se experimentů

Jizerské hory mají drsné podnebí, v němž poslední dobou začínají působit také civilizační vlivy. Stále více dětí zde trpí častým onemocněním dýchacích cest. Jedinou možností, jak předcházet těmto chorobám, je systematické otužování dětí už od útlého věku. Jeho různé formy se zavádějí i v předškolních zařízeních.

Na Jablonecku začala před lety jako první zkoušet saunování dětí 1. mateřská škola v Jablonci nad Nisou. Nejprve děti chodily do městských lázní a později jim rodiče vybudovali vlastní saunu z nevyužitého sklepení školy. Další zajímavou a užitečnou formou otužování dětí je předplavecký výcvik, který v této mateřské škole rovněž organizují.

Podle místních možností se v mateřských školách začíná zavádět i základní lyžařský výcvik. Je zajímavé, že v jabloneckém okrese s ním nezačali v některé venkovské škole, kde mají do přírody blízko, ale zase v té první jablonecké, která stojí ve středu města. Jednu zimu zkoušeli lyžovat na malém svahu v blízkosti školy, ale odtud je vyhnala stavba devítiletky. A tak se pomocí jednoho tatínka spojili s TJ Bižuterie, která na svahu Severáku — svou délkou a mírností zvláště vhodném pro děti — postavila dětský vlek, odpočívárnu a organizuje tu lyžařskou školu. Než se učitelky z 1. mateřské školy do tohoto experimentu pustily, narážely na četné námitky, týkající se zejména bezpečnosti dětí a jejich životosprávy. Složitě také bylo organizovat dopravu. Ale i to se díky ochotným lidem podařilo a tak minulou zimu dvacet dětí ze dvou oddělení nejstarších jelo osmkrát do hor lyžovat. Vyjžděly vždy po osmé hodině ráno se

dvěma učitelkami a jednou maminkou a zpět se vracely k obědu. Samotný výcvik, který zpočátku vedla trenérka TJ Bižuterie s. Rudolfová, probíhal formou hry. Žádné suché pokyny a „cepování“, děti jezdily s bedničkou v náručí, házely si polystyrénové kostky a míčky, ve dvojicích se držely kroužků nebo v zástupu lana, snažily se trefit do branek. Při hře nemyslely na to, že něco dělají špatně, ztratily strach a naučily se jezdit i na vleku. Hned od začátku bylo vidět, kterému děcku se rodiče věnují více a projevila se také nutnost vhodného vybavení. Dřevěné lyžičky jsou těžko ovladatelné a stačí právě jen prvním krůčkům. Vhodnější jsou lisované lyže z NDR a ideální je bezpečnostní vázání, ale to už je zase otázka dostupnosti takovéto výstroje. I přesto, že děti zdaleka neměly ideální vybavení, zvládly osm lekcí výcviku bez sebe-menšího úrazu a k plné spokojenosti své i dospělých, kteří se o ně starali. Lyžařský výcvik předškolních dětí byl trochu krokem do neznáma, ale loňská zkušenost potvrdila, že je možný. A tak letos jezdily z 1. mateřské školy v Jablonci nad Nisou na Severák další děti.

Kolektiv jablonecké 1. MŠ se tedy nebojí experimentu, přestože mnohdy učitelky musí nastavovat volný čas a bojovat s námitkami nebo i nepochopením. Zcela nezbytné je vědět kam se obrátit o pomoc, umět přesvědčit a záleží také na tom, aby myšlenku podporoval celý kolektiv. Elán a obětavost však přináší její cenou výhru: zdravé a otužilé děti, které ledacos umějí a dokážou.

JANA HENZLÍKOVÁ

Memoriál Honzy Seilera

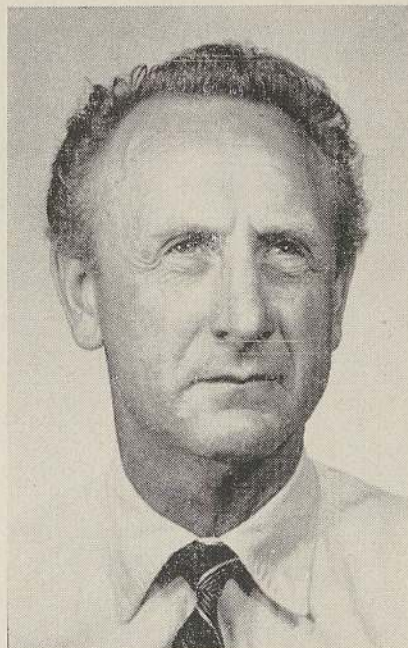
V Memoriálu Honzy Seilera, celostátním klasifikačním závodě dorostu ve sjezdových disciplínách v Bílé v Beskydech, který byl současně první částí Československého poháru, v obřím slalomu zvítězili Marian Bireš (ČH Banská Bystrica) a Patricie Petrová (Jasná Liptovský Mikuláš), ve slalomu dvakrát Luděk Mrklas (Jiskra Železný Brod), Patricie Petrová a Ivana Jandová (LIAZ Jablonec). Závodě dobře připravila TJ Vítkovice.

Obří slalom — dorostenci: 1. Bireš (ČH Ban. Bystrica) 119,56 [60,25 a 59,31], 2. Mrklas (Jiskra Žel. Brod) 120,25, 3. Pochobradský (ČH Ban. Bystrica) 121,23.

První slalom — dorostenci: 1. Mrklas 106,12 [52,42 a 53,70], 2. Udatný (Spartak Rokytnice) 106,31, 3. Pochobradský 107,06. — **Druhý slalom:** 1. Mrklas 103,80 [52,32 a 51,48], 2. Bireš 104,21, 3. Udatný 105,87.

Obří slalom — dorostenky: 1. Petrová (Jasná Lipt. Mikuláš) 62,57, 2. I. Jandová (LIAZ Jablonec) 63,23, 3. Chalupská (ČH Ban. Bystrica) 63,32

První slalom — dorostenky: 1. Petrová 102,43 [50,78 a 51,65], 2. Černocká 103,08, 3. Poustková 103,38. — **Druhý slalom:** 1. I. Jandová 93,62 [46,94 a 46,68], 2. Černocká 93,64, 3. Koulová (Slovan Pec pod Sněžkou) 94,23.

Vzorný trenér František Kovář

Jedním z vzorných trenérů v čs. lyžování je František Kovář (TJ ČZ Strakonice). Bývalý jihočeský aktivní závodník vychoval řadu běžců, kteří úspěšně reprezentovali Jihočeský kraj. Závodní činnost začínal v roce 1938 ve skromných podmínkách a lyžování zůstal věren. Když zanechal závodění jako trenér I. třídy po roce 1952 se věnoval výchově mladých běžců. Má zásluhu na dobrých výsledcích F. Pešla, ing. J. Žáka, J. Noska, V. Půbala i člena současného čs. reprezentativního družstva M. Bečváře.

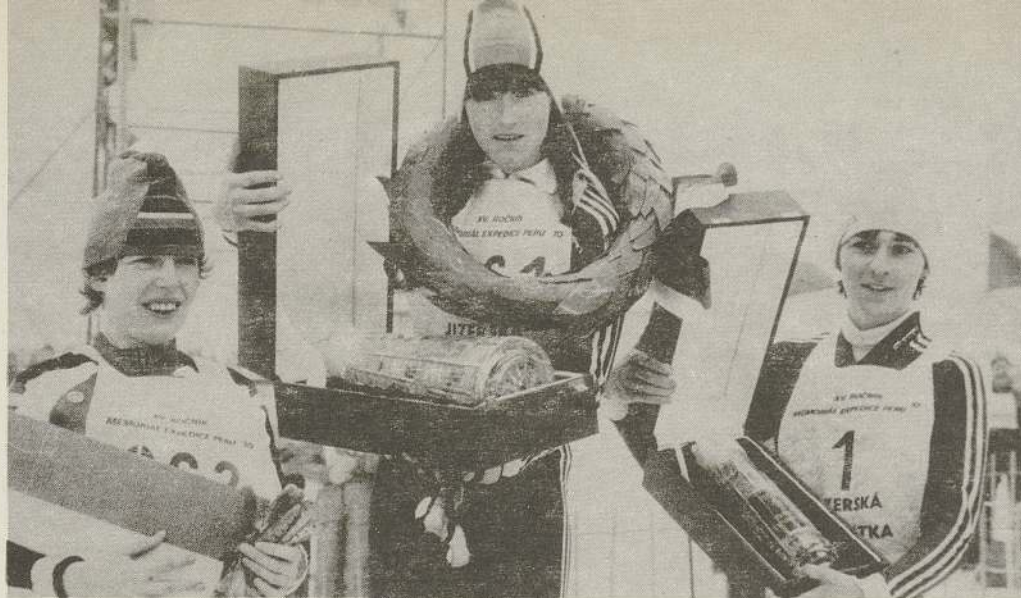
František Kovář zastával různé funkce i v okresním a krajském svazu. Patří k úspěšným propagátorům socialistické soutěže o čestný titul Vzorný a k těm, kteří se největší mírou podíleli na úspěšném brigádnickém úsilí lyžařského oddílu ČZ Strakonice.

Z závěru loňského roku oslavil mezi strakonickými lyžaři v plné svěžesti šedesátiny. Tajemník OV KSČ a předseda OV ČSTV ve Strakonici s. Ladislav Mach mu odevzdal „Veřejné uznání za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy“ II. stupně s přáním dalšího pokračování jeho veřejně prospěšné činnosti.

Fotografie na titulní a druhé straně obálky ČTK, na třetí a zadní straně obálky Ota Mrákota.

Fotografie uvnitř měsíčníku ČTK, Jiřina Polanská, Jaroslav Trousil a archiv.

Z bojů v bílé stopě

Také letošní čs. lyžařská sezóna přinesla mnoho zajímavých bojů v bílé stopě. Na prvním obrázku tři nejúspěšnější ženy z XV. ročníku Jizerské padesátky. Zleva druhá Hana Bičíková, vítězka Heidi Suchánková-Hanischová a třetí Zdena Janovská (všechny RH Jablonec). Na druhém Peter Jurko (TJ Jasná) vítěz trojkombinace a obřího slalomu Družby na Špičáku v Jizerských horách a na třetím úspěšné mladé čs. reprezentantky ve sjezdu těchto závodů. Zleva Milanová, Boráňová, Jakiminská (SSSR), Hanušová, Hozdová a Parobková.

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ KVĚTEN 1982 ♦ Kčs 3,—

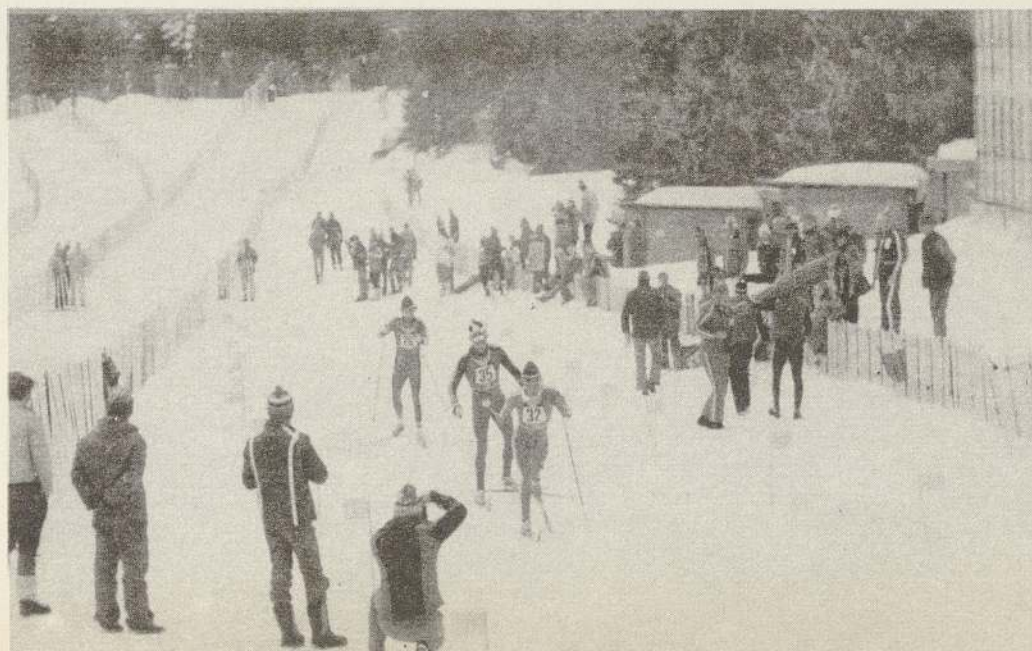
5

Z bojů na XVII. Tatranském poháru

Sedmnáctý ročník Tatranského poháru na Štrbském Plese soustředil na startu dosud nejsilnější mezinárodní konkurenci v klasických disciplínách po mistrovství světa 1970 ve Vysokých Tatrách. Vždyt se bojovalo o body ve čtyřech závodech Světových pohárů. Na prvním obrázku Nor Ole Bremseth, který zvítězil ve skoku na obou můstcích. Na druhém Blanka Paulů (ČSSR) při vítězném běhu SP na 10 km, v němž porazila i trojnásobnou mistryni světa Norku Berit Aunliovou. Na třetím zajímavý záběr z běhu mužů na 30 km. Vpředu Bulhar Simičev (32), za ním Švub (32) a Švýcar Sandoz (26).

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

K MISTROVSTVÍ ČSSR
V LYŽOVÁNÍ

SVÁTEK
SEVERU

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE PHIL MAHRE (USA), KTERÝ OBHÁJIL PRVENSTVÍ VE SVĚTOVÉM POHÁRU VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH. PHIL MAHRE VYVÍTĚL TAKÉ VE 43. ROČNÍKU VELKÉ CENY DEMÁNOVSKÝCH JESKYŇ V JASNĚ. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY KVĚTA JERIOVÁ S BRONZOVOU MEDAILÍ A MASKOTEM Z LETOŠNÍHO MISTROVSTVÍ SVĚTA V KLASICKÝCH DISCIPLÍNÁCH V OSLO

Lyžařství

Ročník 68

Číslo 5

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská ul. 1. Telefon čís. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. dubna 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Lyžuje celá rodina

Nejde o nový televizní seriál, ale názov článku, ktorý sa mi zdal byť najpriliehavejší pre súčasný rozvoj masového lyžovania na Slovensku.

Príslušníci staršej generácie sa ešte dobre pamätajú, že lyže v domácnosti — to bol znak dobre situovanej rodiny. Dnes doslova len ťažko by sme našli rodinu, kde by nemali aspoň jeden pár tenších, alebo širších lyží. Je to znak vysokej životnej úrovne, lebo k tomu patrí aj osobné auto, ale určite to prezrádza aj veľkú popularitu vyznavačov tohoto bieleho športu.

Potešujúca je skutočnosť, že mnohí občania už vlastnia nielen zjazdové lyže, ale aj bežecké. Veď kombinácia oboch druhov lyží je najideálnejšia pre každého. Radosť z rýchlosti či „tanečného“ pohybu na zjazdovke občas vymeníť za trochu námahy či prechádzky na bežkách je nielen rozkoš, či pookriatie, ale je určite tým najlepším liekom, vlastne prevenciou, čo sme mohli pre svoje zdravie v zimnom období spraviť. Je šťastím, že si to u nás už uvedomuje takmer každý, a to aj napriek pomerne vysokým finančným nákladom, ktoré s tým súvisia.

Zabezpečovať vysokú masovosť lyžiarskeho športu — to je jedna z hlavných úloh národných zväzov. Bolo šťastím pre Slovenský lyžiarsky zväz, ktorý mohol prevziať všetky dobré skúsenosti svojho partnerského zväzu v Čechách. Veď organizované lyžovanie v českých zemiach patrí medzi najstaršie na svete a za krátko si bude pripomínať už 80. výročie. Na Slovensku, žiaľ, rozvoj lyžovania nemal také dobré predpoklady a tak sme vlastne museli všetko doháňať až po oslobodení. Historický rozdiel v začiatkoch bol asi 30 rokov. V kvalite, najmä vo vysokej úrovni masového lyžovania, sa nám doteraz nedarilo rozdiel odstrániť.

V porovnaní s českými krajinami zaostávame v cvičiteľských kádriach. Počty cvičiteľov všetkých tried sú v Čechách niekoľkonásobne vyššie. Neraz len závidíme organizovanosť jednotlivých podujatí poriadaných školstvom či inými organizáciami. Často sme svedkami, že školské lyžiarske kurzy, či kurzy učňovskej mládeže na Slovensku vedú učitelia bez akejkoľvek lyžiarskej kvalifikácie.

Na Slovensku evidujeme dva tisíc trenérov a tri tisíc rozhodcov všetkých tried. Cvičiteľov máme okolo 300. Ak by všetci z nich pracovali svedomite, tak by tento stav bol v súčasnom vývoji dostatočný. Žiaľ musíme konštatovať, že aktívne pracujúcich dobrovoľných kádrov sa nám znižuje, v dôsledku toho sa často stáva, že mnohí z funkcionárov pracujú vo viacerých funkciách či úsekoch. Značne zaostávame aj pri organizovaní lyžiarskych škôl a tzv. prípraviek. Dobrú činnosť vykazovalo v tejto sezóne iba 10 lyžiarskych škôl, a to je určite málo. Nedarilo sa nám ich viac zorganizovať napriek snahe komisie základného lyžovania. Zdá sa, že iniciatívu funkcionárov zväzovala často komplikovaná administratíva pri zakladaní škôl a potom aj pri samotnej prevádzke.

Organizovanie podujatí masového charakteru však napriek uvedeným nedostatkom postupne narastá. Potešiteľné je, že s tým úmerne aj narastá počet štartujúcich. Medzi najväčšie masové preteky patrí Biela stopa Slovenského národného povstania. Takmer 700 pretekárov pribúda každým rokom. V tomto roku už štartovalo takmer šesť tisíc pretekárov. O budúci 10. ročník je už dnes taký záujem, že je takmer isté, že bude opäť prekonaný rekordný počet štartujúcich. Je potešiteľné, že dnes sa väčšina účastníkov pripravuje na tieto masové podujatia takmer celoročne a pred štartom na Bielej stope SNP sa najskôr zúčastňujú kratších behov, aby tento bol akýmsi vyvrcholením celoročnej prípravy.

Z ďalších masových podujatí spomeniem úspešné súťaže o Cenu Lastovičky, Cenu Kamaráta a Textiláka pre pionierov, ktoré od školských, cez okresné a krajské kolá vrcholia celoslovenskými pretekmi pionierov v Ružomberku.

Pomerne dobrá je spolupráca zo zložkami ROH a SZM pri mnohých pretekoch pre školskú mládež, učňov a pracujúcich. Dlhoročnú tradíciu majú napríklad preteky generácií v Častej. Populárne sú aj preteky bývalých závodníkov napríklad na Martinských holiach atď. Veľkú obľubu si získavajú tzv. rozľúčky so snehom. Ich veselá forma je pritažlivá najmä pre mladšiu mládež.

Aj keď kalendár lyžiarskych podujatí pre rok 1982 mal vyše 500 rôznych pretekov pre všetky kategórie a úseky lyžovania, zdá sa, že je to všetko málo. Záujem o pretekanie sa od tých najmladších až po tých skoršie narodených presahuje počty podujatí mnohonásobne. Tu však musia pomôcť aj ďalšie rezorty, organizácie a pod.

Plány Výboru lyžiarskeho zväzu SÚV ČSZTV na najbližších päť rokov predpokladajú zníženie nedostatkov na najmenšiu mieru. Plány však bez aktívneho prístupu, krajských a okresných lyžiarskych zväzov, telovýchovných jednôt a ďalších zložiek by sa nedali splniť. Veľký záujem o lyžovanie si túto starostlivosť zaslúži.

No a v neposlednom rade si musíme uvedomiť, že na akej úrovni budeme mať základné lyžovanie, taký bude aj výkonnostný šport a taká bude aj naša reprezentácia. A záujem nás všetkých je, aby bola lepšia ako doteraz.

Dr. MARTIN SCHELLING, predseda VLZ ČSZTV

Poznámky k MS 1982 v Oslo

Letošní 34. mistrovství světa 1982 v klasických disciplínách v Oslo bylo největším vrcholným závodem v historii lyžování nejen proto, že bylo uspořádáno nejvíce disciplín (celkem 13, devět individuálních a čtyři sou-
těže družstev), že se zúčastnilo nej-

více sportovců, na tratích a u můstků bylo nejvíce diváků, že všude vládla neprekonatelná at-

mosféra, ale především proto, že byly dosaženy mimořádné výkony a dramatická soutěž překonala všechna očekávání.

Chtěli bychom se podělit o dojmy a zkušenosti — je jich tolik, že musí být sdělovány na pokračování. Byly tak úžasné, že se pokusíme přiblížit i celkové uspořádání a atmosféru.

Norské království bylo již počtvrté organizátorem vrcholné světové soutěže — 1930 FIS závody, 1952 ZOH, 1966 MS a 1982 MS. Norsko má bohaté lyžařské tradice, 1879 byl uspořádán první Holmenkollen závod, roku 1883 byl založen Spolek pro podporu lyžování. O šest let později koupilo město Oslo lesy na Holmenkollenu pro odpočinek občanů a již r. 1890 byly vydány první mapky tratí a můstků. V současné době je na Holmenkollenu celkem 2200 km běžeckých tratí a z toho 80 km je osvětleno, dále množství můstků a sjezdových svahů. Norský lyžařský svaz byl založen 21. února 1908. V letošním roce má 260 000 členů a 1600 klubů, v soutěžích pravidelně startuje 40 000 lyžařů. V sezóně 1981–82 bylo uspořádáno 225 závodů ve skoku, stejný počet běhů, 220 turistických pochodů, 75 závodů sdruženářů, 36 štafetových soutěží a 330 závodů ve sjezdových disciplínách.

Norsko je kolébkou klasických lyžařských soutěží. Otcem moderního lyžování je nazýván Soudre Nordheim z Morgendalu v Telemarku, který přišel roku 1868 do Oslo a ohromil technikou lyžování. Obrovskou propagací lyží a lyžování byl přechod napříč Grónskem Fridjofa Nansena v roce 1888 (závodil rovněž na Holmenkollenu, dokonce přijel na lyžích z Bergenu a byl devátý).

Norové udělali pro přípravu MS obrovskou práci a skutečně nic neponechali náhodě. Šlo nejen o celkovou přestavbu Holmenkollenského areálu, běžeckých tratí a velkému můstku, ale i dobudování všech potřebných objektů pro sportovce, novináře, informace atd. Vytvořili překrásný propagační film o Oslo a mistrovství světa a ten bez jediného mluveného slova představil Norsko a Nory jako pracovitý, veselý a především sportovní národ a Holmenkollen, ten malý kopec

Z ř. běžců na MS 1982 v Oslo si neúspěšněji vedl Jiří Švub. Na 30 km byl osmnáctý, na 15 km 23. a v závodě na 50 km obsadil cenné 14. místo. Na obrázku při padesátce dostává občerstvení od jednoho z členů čs. realizačního týmu ing. L. Slonka

nad městem u přístavu jako skutečný ráj zimních sportů. Vydávali množství propagačních materiálů, dokázali v průběhu MS prakticky celé dny v rozhlase i televizi vysílat dramatické reportáže ze všech soutěží. V tomto směru předstihli i MS 1978 v Lahti. Je skutečně neuvěřitelné, kolik rozhovorů, reportáží a přímých přenosů stihli udělat. Šli dokonce tak daleko, že do všech ubytoven účastníků rozváželi kazety s videozáznamem jednotlivých soutěží.

Řadu velmi dobrých nápadů dokázali realizovat i v průběhu světového šampionátu — pozvali úspěšné reprezentanty minulých let, pořádali řadu anket pro diváky (tipování vítězů, poznávání současných reprezentantů na fotografiích z dětství atp.). Například při společenském večeru vystoupili zpěváci a hudební skupiny z různých zemí a konferenciér vyvolal známé sportovce z těchto států, kteří sólisty i skupiny uváděli.

Při mistrovství světa uspořádali Den dětí a asi 5000 malých sportovců od 2 do 13 let zaplnilo WM arénu.

Všude byla velmi dobrá organizace, množství pořadatelů sice slušně, ale velmi důrazně, střežilo pořádek. Do koridorů se skutečně dostali jen ti, kdož měli oprávnění. Na celém uspořádání lze nalézt jen dvě chyby — chyběla cílová kamera v běžích a závěrečná soutěž ve skoku byla doslova horor.

Jinak celé mistrovství budilo dojem, že soutěží Norsko proti „zbytku“ světa. Je to neuvěřitelné, ale vynikající připravenost norské reprezentace, úžasná motivace a bojovnost a skvělé domácí prostředí dokázalo, že nechyběli ani jednou, tedy v žádné disciplíně na stupních vítězů. Propukla a po celou dobu MS trvala zlatá horečka na Holmenkollenu a hlavními „zlatokopy“ byli norští reprezentanti, jak ukazují naše přehledy.

Celkové hodnocení medailí a bodů na MS 1982:

	Medaile				b.
	celkem	zl.	stř.	bronz.	
Norsko	14	6	4	4	38
Finsko	9	1	4	4	55
SSSR	6	2	3	1	50
NDR	4	1	1	2	29
Rakousko	3	1	1	1	18
Švédsko	2	2	0	0	16
ČSSR	1	0	0	1	9

Běhy celkem

Norsko	9	5	2	2	65
SSSR	5	2	3	0	44
Finsko	5	0	2	3	30
Švédsko	2	2	0	0	16
NDR	2	0	0	2	8
ČSSR	1	0	0	1	9

Běhy ženy

Norsko	5	3	1	1	39
Finsko	3	0	2	1	17
SSSR	2	1	1	0	17
ČSSR	1	0	0	1	9
NDR	1	0	0	1	4
Švédsko	0	0	0	0	2

Běhy muži

Norsko	4	2	1	1	26
SSSR	3	1	2	0	27
Švédsko	2	2	0	0	14
Finsko	2	0	0	2	13
USA	1	0	0	1	4
NDR	1	0	0	1	4

Skoky

Finsko	3	1	1	1	20
Norsko	3	1	1	1	18
Rakousko	3	1	1	1	18
NDR	0	0	0	0	6
Kanada	0	0	0	0	3
USA	0	0	0	0	1

Závod sdružený

NDR	2	1	1	0	15
Norsko	2	1	1	0	12
SSSR	1	0	0	1	6
Finsko	1	0	1	0	5
NSR	0	0	0	0	5
Japonsko	0	0	0	0	1

Výsledky soutěží velmi dobře ukazují celkovou „nadvládu“ Norů. Rozbor jednotlivých závodů ponecháme trenérům, celkový rozbor provedeme příště.

Převaha Norů v klasickém lyžování vyplývá i z historických tabulek. Zajímavé je, jak vypadá tabulka medailí na vedoucích místech v celé historii mistrovství světa a ZOH, tedy od roku 1924:

Norsko	180	64	59	57
Finsko	157	47	62	48
SSSR	121	47	38	36
Švédsko	106	39	29	38
NDR	46	16	16	14
ČSSR	31	7	13	11

V běžeckých disciplínách

Finsko	128	37	49	42
SSSR	109	44	34	31
Švédsko	91	37	24	30
Norsko	81	27	9	25
NDR	17	5	8	4
ČSSR	15	2	6	7

Ve skoku

Norsko	51	20	15	16
Finsko	17	7	6	4
NDR	16	5	6	5
Rakousko	12	3	5	4
Švédsko	10	1	2	7
ČSSR	9	2	4	3

V závodech sdruženém

Norsko	48	18	15	15
NDR	13	6	2	5
Finsko	12	3	7	2
ČSSR	7	3	3	1
SSSR	6	0	3	3
Švédsko	5	1	3	1
NSR	4	2	0	2

Doufáme, že alespoň některé z vás překvapilo „lichotivé“ umístění ČSSR. Je to z větší míry podíl z dřívějších let. I na tuto stránku úspěšnosti se příště podrobněji podíváme.

Nejúspěšnější běžkyně byla zcela po zásluze Norka Berit Aunliová (3 zlaté a jedna stříbrná medaile, ve šta-

fetě 4 X 5 km zajela nejlepší čas) — 26 let, výška 170 cm, váha 56 kg, 19 b. bez štafet. Je studentkou historie.

2. Hilka Riihivuoriová (Finsko) — 30 let, 160 cm, 54 kg, 14 b., sportovní instruktorka. Dvakrát 2. místo, jednou třetí, 2.—3. čas ve štafetě.

3. Raisa Smetaninová (SSSR) — 30 let, 162 cm, 55 kg, 7 b. Čtvrtý čas ve štafetě, je učitelkou. 1 zlatá medaile, 4. čas ve štafetě.

4. Brit Pettersenová (Norsko) — 7. bodů, 6. čas ve štafetě.

5. Květa Jeriová (ČSSR) — 6 b., 21. čas ve štafetě.

6. Anette Břová (Norsko) — 5 b., 14. čas ve štafetě.

U mužů byla situace podstatně odlišná. Vítězové jednotlivých disciplín se kromě štafet v jiné soutěži neumístili na předních místech.

Oddvar Bra (Norsko) — 31 let, 183 cm, 74 kg — 15 km, 2. čas ve štafetě.

Thomas Eriksson (Švédsko) — 23 let, 176 cm, 68 kg — 30 km.

Thomas Wassberg (Švédsko) — 26 let, 184 cm, 73 kg — 50 km, 25. čas ve štafetě.

Lars-Erik Eriksen (Norsko) — 26 let, 188 cm, 75 kg — 2. místo na 30 km, třetí na 50 km a šestý čas ve štafetě.

Juraj Burlakov (SSSR) — 22 let, 176 cm, 70 kg — druhý na 50 km, čtvrtý na 15 km a zajel nejrychlejší čas ve štafetě.

Alexandr Zavjalov (SSSR) — 27 let, 172 cm, 70 kg — druhý na 15 km, šestý na 30 a 50 km, ve štafetách zaběhl 11. čas. Byl jediným běžcem na MS 1982, který se umístil ve všech čtyřech disciplínách mezi prvními šesti.

Nejlépeším skokanem se stal:

Armin Kogler (Rakousko) — 23 let — první na P 70 m, druhý na P 90 m a získal i největší počet bodů v soutěži družstev (249,0 b.).

Matti Nykänen (Finsko) — 19 let 174 cm, 54 kg — první na P 90 m, čtvrtý na P 70 m.

Norka Berit Aunliová byla nejlepší závodnicí mistrovství světa v Oslo, kde vybojovala tři zlaté a jednu stříbrnou medaili. Záběr je z Tatranského poháru, kde si druhým místem na 10 km zajistila prvenství ve Světovém poháru 1982

Ole Bremseth (Norsko) — 21 let, 180 cm, 72 kg — třetí na P 70, čtvrtý na P 90.

Olav Hansson (Norsko) — 25 let, 179 cm, 68 kg — druhý na P 90.

Jari Puikkonen (Finsko) — 23 let, 180 cm, 68 kg — druhý na P 70.

Ze sdruženářů byli nejspěšnějšími: Tom Sandberg (Norsko) — 27 let, 173 cm, 67 kg — vítěz závodu sdruženého rozdílem 40 tisíců bodů.

Konrad Winkler (NDR) — 27 let — druhý v závodech jednotlivců, v soutěži družstev dosáhl druhého nejlepšího výsledku.

Uwe Dotzauer (NDR) — 23 let — třetí v závodech jednotlivců, v soutěži družstev zaznamenal nejlepší výsledek.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

Prvenství Frykberga ve Světové běžecké lize

Svéd Lars Frykberg vybojoval prvenství ve čtvrtém ročníku Světové běžecké ligy (World Loppet League) 1982 před Norem Magnarem Rismyhrm a svým krajanem Olou Hassisem. Po úspěchu v Běhu krále Ludvíka v NSR a ve Vasově běhu ve Švédsku zvítězil i v předposlední soutěži — švýcarském Engadinském maratónu, což definitivně rozhodlo o jeho primátu. V závěrečném závodech Birkenbeinerrennet v Norsku na 55 km skončil až 33. se ztrátou 22:19 min. na vítězného Nora Dag Atle Björkheima, ale bodově již nemohl být dostižen. Nor Rismyhr pátým pořadím v tomto závodech v celkové klasifikaci předstihl dosud druhého Hassise, který skončil v Birkebeinerrennet jedenáctý.

Ola Hassis rozhodl osmý závod Světové běžecké ligy (American Birkebeiner) na trati 55 km, v Engadinském maratónu byl druhý za Frykbergem. V závěru World Loppet League si úspěšně vedl Američan Audun Endestad (narozený v Norsku), v obou posledních závodech obsadil třetí místo. Po vítězi prvých dvou ročníků Světové běžecké ligy Švédovi Mattim Kuoskovi a jeho krajanu Sve-Ake

Lundbäckovi v loňském roce i tentokrát prvenství patří švédskému lyžaři.

Výsledky posledních tří závodů World Loppet League:

Osmý závod — American Birkebeiner (55 km): 1. Ola Hassis (Švéd.) 2:42:09, 2. Jan Björkheim (Nor.) 2:42:12, 3. Bean (USA) 2:42:27, 4. Bengt Hassis (Švéd.) 2:42:49, 5. Kappeller (Rak.)

2:45:41, 6. Kagge (Nor.) 2:47:37, 7. Kempainer 2:47:57, 8. Normann 2:49:05, 9. Lund 2:49:49, 10. Webber (všichni USA) 2:49:55.

Devátý závod — Engadinský maratón (42 km): 1. Frykberg (Švéd.) 1:50:05, 2. Ola Hassis 1:50:45, 3. Endestad (USA) 1:50:50, 4. Nordby (Nor.) 1:51:23, 5. Hallenbarter 1:51:44, 6. Sandoz (oba Švýc.) 1:51:52, 7. Ward (USA) 1:52:04, 8. Deola (It.) 1:52:06, 9. Schöbel (NSR) 1:52:12, 10. Grünenfelder (Švýc.) 1:52:43.

Desátý závod — Birkebeinerrennet (55 km): 1. Dag Björkheim 3:02:43, 2. Arvnes (oba Nor.) 3:07:28, 3. Endestad 3:07:58, 4. Jan Björkheim 3:08:57, 5. Rismyhr 3:09:19, 6. Anmarkrud 3:10:18, 7. Pedersen 3:12:16, 8. Ostberg 3:14:00, 9. Stene 3:14:05, 10. Kvernerud (všichni Nor.) 3:15:56 hod.

-jt-

Čtyři SP ozdobou Tatranského poháru

Od mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách ve Vysokých Tatrách jsme nepřivítali v ČSSR tak kvalitní mezinárodní konkurenci jak na letošním XVII. ročníku Tatranského poháru 19.—21. března na Štrbském Plese. Čtyři závody Světových pohárů byly ozdobou tradiční mezinárodní soutěže. Škoda, že ještě v závodech sdruženém chyběli tentokrát lyžaři světové špičky.

Ve Světovém poháru běžkyň se ve Vysokých Tatrách rozhodlo již o letošní vítězce, již se stala trojnásobná mistryně světa Norka Berit Aunliová. Druhé místo v závodech na 10 km za Blankou Paulů jí stačilo k celkovému prvenství, když její největší soupeřka v této soutěži Květa Jeriová se musela spokojit až třináctým pořadím. Ve Světovém poháru běžců se po předpokládaném vítězství — patnáctce na Štrbském Plese — zdálo, že druhý Thomas Wassberg (Švédsko) se stane jejím vítězem. Trochu se zapomnělo na výborného Američana Williama Kocha, který byl v Tatrách v tomto závodech čtvrtý a vítězstvím v závěrečné třicítce v italském Casteltrottu se stal držitelem SP.

Prvenství v obou závodech Světového poháru skokanů na velkém i středním můstku patřil Noru Bremsethovi, vedoucí místo v celkové klasifikaci před finále v jugoslávské Planici však uhájil obhájce trofeje Rakšan Armin Kogler před svým krajanem Hubertem Neuperem. Stačilo mu k tomu čtvrté místo na velkém můstku a osmé na sedmdesátce. Stejný úspěch jako Bremseth oslavila v běžeckých závodech čs. reprezentantka Blanka Paulů (vyhrála 10 i 5 km). Fin Harri Kirvesniemi rozhodl závod SP na 15 km, v třicítce byl druhý za Američanem Kochem. Závod sdružený byl tentokrát soutěží družstev, která přinesla úspěch čs. závodníkům. Prvenství vybojoval první tým ČSSR v sestavě Vladimír Frák, Miroslav Kopal, Jan Klímko před sdružením NDR, kteří přijeli na Tatranský pohár s druhou garniturou (Opitz, Blechschmidt, Hopf).

K VÝKONŮM ČS LYŽAŘŮ

Nejvíce bodů do Světového poháru podle očekávání získaly při Tatranském poháru z čs. reprezentačních kolektivů běžkyň. Vedle výrazného vítězství Blanky Paulů si připsaly body Švubová za páté, Pasiárová za deváté, Svobodová za jedenácté, Jeriová za třinácté, Sujová za patnácté a Klímková za osmnácté místo v závodech na 10 km. Také v mezinárodním běhu

Fin Harri Kirvesniemi vybojoval prvenství ve Světovém poháru běžců na 15 kilometrů na Štrbském Plese i v třicítce

na 5 km i při neúčasti onemocněl. Květa Jeriová v první patnáctce skončila šest čs. lyžařek (1. Paulů, 2. Pasiárová, 6. Švubová, 7. Svobodová, 11. Sujová, 15. Klímková).

V patnáctce SP mužů pro ČSSR bojovali: 8. Šimon, 11. Kohút, 15. Blaško, 18. Švanda a 19. Beran. Potěšilo umístění Kohúta a Blaška, zatímco Švubovi se tentokrát nedařilo a skončil 29. V závodech na 30 km (nezapočítával se do SP) ve vedoucí desítce se umístilo pět čs. běžců: 4. Bečvář, 6. Švub, 8. Šimon, 9. Blaško, 10. Kohút.

Pro čs. skokany byl Tatranský pohár další příležitostí, aby prokázali, že již překonali dlouhodobou krizi a potvrdili snahu o návrat mezi světovou špičku. Příležitost změřit své síly s elitou SP dostalo dvacet čs. závodníků. Josef Samek přesvědčil, že v současné době je nejlepším čs. reprezentantem a v obou závodech bojoval. Na velkém můstku skončil desátý a na středním šestý. Povzbuzením pro skokany bylo osmé místo Pavla Ploce na devadesátce, žádný jiný z čs. závodníků si již nepřipsal body do Světového poháru. V tréninku několikrát zazářil dělkou skoků na devadesátce malý Ladislav Dluhoš (MEZ Frenštát), v závodech však skončil až 57. z 82 startujících a dělkou skoků z přípravy nezopakoval.

Českoslovenští sdružení využili Tatranského poháru k zařazení čtyř tříčlenných reprezentačních kolektivů kromě dalších tří oddílových celků. Svými výsledky naznačili, že jejich výkonnost má vzestupnou tendenci a je naděje, aby ČSSR i v této náročné disciplíně se v blízké budoucnosti zařadila mezi úspěšné země v mezinárodní konkurenci.

Devatenáctého ročníku Tatranského poháru se zúčastnili reprezentanti Bulharska, Finska, Francie, Itálie, Jugoslávie, Kanady, Maďarska, NDR, Norska, NSR, Polska, Rakouska, Rumunska, SSSR, Švédska, Švýcarska, USA a ČSSR. Škoda, že na startu chyběli sovětské běžci a běžkyň, kteří v současné době měli zimní sparta-

kiádu národů SSSR v krasnojarské oblasti. Účast lyžařů a lyžařek osmnácti zemí, v jejichž řadách byli mistři světa Thomas Wassberg (50 kilometrů), Berit Aunliová (5, 10 km a ve štafetě 4 x 5 km), skokan Armin Kogler a vítězné skokanské družstvo Norska Johan Sätre, Per Bergerud a Ole Bremseth potvrzují vysokou hodnotu nejoblíbenějších čs. mezinárodních lyžařských závodů v klasických disciplínách.

HLASY VÍTEZŮ

Norský skokan Ole Bremseth: „Obou prvenství na Tatranském poháru si velmi vážím, vždyť se tu sešla výborná konkurence, která podle mého názoru byla silnější než na Intersportturné. Po úspěchu ve Světovém poháru v obou závodech na středním můstku v Lahti tato vítězství potvrzují mou vzestupnou formu. Můstky na Štrbském Plese byly dobře upraveny, pořadatelé měli zásluhu na vysoké úrovni závodů.“

Čs. reprezentantka Blanka Paulů: „Mám radost nejen z vítězství v desítce Světového poháru, ale že se mi podařilo tento úspěch zopakovat i v závodech na 5 km. Když jsem v běhu na 10 km předstihla Květu (Jeriovou), povzbudila mne do zbývajících kilometrů a byla to velmi dobrá psychická vzpruha. Úspěchy na Tatranském poháru mi pomohly k získání sebe-důvěry. Škoda, že na mistrovství světa v Oslo jsem měla menší útlum. K úspěšným výsledkům přispěly i dobře namazané lyže trenérem Bohoušem Rázlem.“

Fin Harri Kirvesniemi: „Nasadil jsem od začátku rychlé tempo se snahou získat náskok na Wassberga a to se mi podařilo. Zásluhou dobrých informací jsem v druhé polovině tratě předstihl 10—15 sekund spolehlivě kontroloval.“

William Koch: „Tatranská třicítka patří k nejlepším tratím, které jsem měl možnost absolvovat. Má členitý terén, nejobtížnější pro mne byla mezi 24. až 28. kilometrem. Ve Vysokých Tatrách se mi velmi líbí a s dosaženými výsledky jsem byl spokojen.“

PRÉHLED VÝLEDKŮ XIX. ROČNÍKU TATRANSKÉHO POHÁRU

SP v běhu mužů na 15 km — 19. března: 1. Harri Kirvesniemi (Fin.) 43:23,5, 2. Thomas Wassberg (Švéd.) 43:34,3, 3. Jochen Behle (NSR) 43:45,4, 4. Koch (USA) 43:47,2, 5. Ristanen (Fin.) 43:59,5, 6. Kohlberg (Švéd.) 44:04,4, 7. Caldwell (USA) 44:11,9, 8. Šimon (ČSSR) 44:12,7, 9. Simoneau (USA) 44:13,0, 10. Capitanio (It.) 44:15,2, 11. Kohút (ČH Štrbské Pleso) 44:22,7, 12. Luszczek (Pol.) 44:23,5, 13. Galanes (USA) 44:26,4, 14. Ottosson (Švéd.) 44:27,6, 15. Blaško (ČH Štrbské Pleso) 44:30,1, 16. Harvey (Kan.) 44:32,2, 17. Notz (NSR) 44:38,4, 18. Švanda 44:40,4, 19. Beran (oba ČSSR) 44:42,6, 20. Dotzler (NSR) 44:47,1. — 21. Bečvář (ČSSR) 44:53,9, 22. Georgiev (Dukla Liberec) 44:54,3, 24. Záchveja 45:02,4, 27. Otčenáš (oba ČH Štrbské Pleso) 45:16,1, 29. Švub (ČSSR) 45:26,8, 31. Jarý (Dukla Liberec) 45:35,3.

SP v běhu žen na 10 km — 20. března: 1. Blanka Paulů (ČSSR) 32:11,9, 2. Berit Kristine Aunliová (Nor.) 32:43,0, 3. Karin Jägerová (NSR) 32:49,6, 4. Shirley Firthová (Kan.) 32:53,0, 5. Švubová (ČSSR) 33:04,6, 6. Caninová (It.) 33:07,5, 7. Kratzerová (Švýc.) 33:28,3, 8. Thulinová (Švéd.) 33:37,4, 9. Pasiárová (ČSSR) 33:47,6, 10. C. Thomasová (Švýc.) 34:04,8,

11. Svobodová (ČSSR) 34:07,5, 12. Dal Sassová (It.) 34:20,8, 13. Jeriová (ČSSR) 34:43,7, 14. Sharon Firthová (Kan.) 34:46,1, 15. Sujová (ČH Štrbské Pleso) 34:48,1, 16. Mörbergová (Švéd.) 34:57,5, 17. Millerová (Kan.) 35:07,6, 18. Klímková (ČH Štrbské Pleso) 35:07,6, 19. Reitová (Rum.) 35:13,1, 20. Määttäová (Fin.) 35:13,9. — 24. Olšáková (Tesla Lípt. Hrádok) 35:54,1, 25. Nedomlelová (Sokol Studenec) 36:07,9, 26. Paráková (ČH Štrbské Pleso) 36:20,3, 29. Krajčirová (Tesla Liptovský Hrádok) 36:30,7, 30. Matoušová (VS Praha) 36:31,1.

SP ve skoku na velkém můstku — 20. března: 1. Ole Bremseth (Nor.) 248,2 (107 a 106), 2. Piotr Fijas (Pol.) 244,5 (109 a 106), 3. Jeffrey Hastings (USA) 242,0 (108 a 107), 4. Kogler (Rak.) 241,9 (104 a 107), 5. Sätre 232,9 (103 a 100,5), 6. Bergerud (oba Nor.) 230,1 (103 a 101), 7. Neuper (Rak.) 230,0 (104 a 101), 8. P. Ploc (ČSSR) 229,4 (106 a 100), 9. Ruud (Nor.) 224,6 (104 a 97,5), 10. Samek (ČSSR) 219,3 (104 a 93) a Rigoni (It.) 219,3 (98,5 a 101), 12. Hansson (Nor.) 218,9 (97 a 99), 13. Wallner (Rak.) 216,8 (98,5 a 101), 14. Mobekk (Nor.) 215,6 (104 a 97,5), 15. Bulau (Kan.) 215,4 (101 a 97,5), 16. Skoda (Dukla Liberec) 214,4 (98,5 a 100), Tanczos (Dukla Ban. Bystrica) 214,4 (99,5 a 99) a Vacek (ČSSR) 214,4 (98 a 98), 19. Stanarius (NDR) 212,4 (100 a 98,5), 20. Daun (Švéd.) 212,2 (99 a 99). — 24. F. Novák (Dukla Liberec) 209,0 (97 a 98).

SP ve skoku na středním můstku — 21. března: 1. Ole Bremseth 234,1 (79 a 85), 2. Olav David Hansson 230,8 (81 a 82,5), 3. Johan Sätre 230,5 (79 a 84), 4. Neuper 228,3 (81 a 80), 5. Fijas 227,4 (79,5 a 85), 6. Samek 223,6 (79 a 82,5), 7. Bergerud 223,1 (79 a 80), 8. Kogler 222,5 (79 a 79), 9. Daun 216,6 (79 a 80), 10. Felder (Rak.) 215,0 (79 a 76,5), 11. Rigoni 214,7 (76 a 79), 12. Mobekk 214,5 (78 a 80), 13. Tepeš (Jug.) 214,1 (78,5 a 78), 14. Stanarius 213,8 (77 a 79), 15. Waldvogel (NSR) 213,1 (78 a 78,5), 16. Skoda 212,1 (77,5 a 79), 17. Slušný (ČSSR) 210,1 (79 a 77,5), 18. Zitzmann (NDR) 210,0 (78 a 75), 19. Vacek 209,2 (75 a 77,5), 20. Parma 209,1 (78 a 76). — 34. Hýsek (Dukla Ban. Bystrica) 201,9 (79 a 73), 35. P. Ploc 200,7 (75 a 75), 38. F. Novák 195,7 (74 a 73,5).

Běh mužů na 30 km — 21. března: 1. William Conrad Koch 1:27:14,6, 2. Harri Kirvesniemi 1:28:09,0, 3. Maurilio De Zolt (It.) 1:28:19,8, 4. Bečvář 1:28:30,0, 5. Capitanio 1:28:38,3, 6. Švub 1:28:42,8, 7. Simoneau 1:28:45,4, 8. Šimon 1:28:46,8, 9. Blaško 1:29:00,1, 10. Kohút 1:29:15,5, 11. Renggli (Švýc.) 1:29:29,3, 12. Notz 1:29:51,1, 13. Wassberg 1:29:53,3, 14. Galanes 1:30:03,7, 15. Georgiev 1:30:07,6, 16. Švanda 1:30:22,8, 17. Beran 1:30:24,1, 18. Ristanen 1:30:31,9, 19. Simičev (Bul.) 1:30:43,2, 20. Otčenáš 1:30:45,8. — 24. Bartoš (Autoškoda Vrchlabí) 1:31:57,2, 28. Baranec (Dukla Ban. Bystrica) 1:32:37,1.

Běh žen na 5 km — 21. března: 1. Blanka Paulů 14:54,9, 2. Anna Pasiárová 15:07,3, 3. Eva Kratzerová 15:14,6, 4. Catiniová 15:15,4, 5. Shirley Firthová 15:17,2, 6. Švubová 15:18,1, 7. Svobodová 15:22,2, 8. Jägerová 15:27,1, 9. Thulinová 15:34,0, 10. C. Thomasová 15:38,7, 11. Sujová 15:48,8, 12. Määttäová 15:53,5, 13. Sharon Firthová 15:54,5, 14. Mörbergová (Švéd.) 15:55,2, 15. Klímková 15:59,7, 16. Dal Sassová 16:01,0, 17. Hyttainenová (Fin.) 16:08,0, 18. Olšáková 16:10,5, 19. Reitová 16:12,1, 20. Millerová 16:14,9. — 21. Havrančíková (Tesla Lípt. Hrádok) 16:20,2, 22. Matoušová 16:22,8, 23. Paráková 16:29,1, 25. Nedomlelová 16:33,8.

Závod sdružený družstev — 19. a 20. března: 1. ČSSR I. (Vladimír Frák 381,68, Miroslav Kopal 419,20, Ján Klímko 404,22) 1205,10, 2. NDR I. (Peter Opitz 385,43, Bernd Blechschmidt 396,08, Lothar Hopf 402,00) 1183,56, 3. ČSSR II. (Miroslav Kumpošt 401,44, Ivo Peterka 389,20, Rudolf Vojkůvka 387,70) 1178,34, 4. Polsko (Długopolski 390,90, Pawlusiak 385,34, Kawulok 398,10), 1174,34, 5. NSR (Müller 400,60, Wucher 407,44, Scharter 348,18) 1156,22, 6. ČSSR III. (Pleštil 385,30, R. Kumpošt 399,62, Tatranský 369,88) 1154,83,

7. NDR II. 1100,42, 8. ČSSR IV. 1057,94. — Skoky: 1. ČSSR I. 588,7 (Kopal 199,2 (81 a 75), Klímko 205,9 (85,5 a 72,5), Frák 183,6 (80 a 71)), 2. ČSSR II. 572,9, 3. ČSSR III. 570,8, 4. NSR 554,1, 5. Polsko 546,9, 6. NDR I. 538,8. — Běh na 3 X 10 kilometrů: 1. NDR I. (Opitz 32:05,9, Blechschmidt 31:23,4, Hopf 30:06,0) 644,76, 2. Polsko 627,44, 3. ČSSR I. 616,40, 4. ČSSR II. 605,44, 5. NSR 602,12, 6. ČSSR III. 584,90 b.

JAROSLAV TROUSIL

Koch vítězem SP běžců

Dvacetisedmiletý Američan Bill Koch zvítězil ve Světovém poháru 1982 běžců s náskokem sedmi bodů před mistrem světa na 15 km Švédem Thomasem Wassbergem, který byl v čele soutěže před závěrečnou patnáctkou v italském Castelrottu. V ní vybojoval prvenství Koch, Wassberg byl až pátý a to rozhodlo. Třetí skončil v prvním oficiálním SP běžců Fin Harri Kirvesniemi. Z čs. reprezentantů byl nejuspěšnější Jirí Švub, s 39 body se dělí o osmnácté místo s Norem Holtem.

Velkým úspěchem bylo druhé pořadí Miloše Bečváře v posledním běhu SP na 15 km v Castelrottu, kde dále bodovali Švub (osmý) a Švanda (osmnáctý).

Konečné pořadí SP 1982: 1. Koch (USA) 121, 2. Wassberg (Švéd.) 114, 3. Kirvesniemi (Fin.) 106, 4. Pierrat (Fr.) 82, 5. Bra (Nor.) 77, 6. Behle (NSR) 67, 7. Ottosson (Švéd.) a Simoneau (USA) oba 60, 9. Vanzetta (It.) 57, 10. Burlakov (SSSR) 56, 11. Eriksen (Nor.) a Luszczek (Pol.) oba 55, 13. De Zolt (It.) 54, 14. Aunli (Nor.) 50, 15. Zavjalov (SSSR) 49, 16. Kohlberg 45, 17. Eriksson (oba Švéd.) 43, 18. Švub (ČSSR) a Holte (Nor.) oba 39, 20. Mikkelssplass (Nor.) 37 b. — Umístění dalších čs. reprezentantů: 23. Bečvář 35, 32. Šimon 21, 53. Kohút 10, 61. Blaško a Švanda oba 6, 70. Beran 2 b.

Přinášíme výsledky závěrečných závodů SP běžců (výsledky devátého závodu na 15 km na Štrbském Plese jsou v článku „Čtyři SP ozdobou Tatranského poháru“ na str. 4):

Sedmý závod na 50 km 6. března v Lahti: 1. Bra 2:33:03,30, 2. Lindvall (Nor.) 2:34:19,10, 3. De Zolt 2:34:32,13, 4. Larsson 2:36:28,91, 5. Olsson (oba Švéd.) 2:37:21,31, 6. Luszczek 2:37:23,42, 7. Kirvesniemi 2:37:34,05, 8. Autio (Fin.) 2:37:41,45, 9. Vanzetta (It.) 2:37:47,10, 10. Eriksen 2:37:47,39, 11. Aunli 2:38:06,8, 12. Bakken 2:38:19,5, 13. Hagen (oba Nor.) 2:38:22,2, 14. Leppaeruo (Fin.) 2:38:55,7, 15. Wassberg (Švéd.) 2:39:22,2 hod.

Osmý závod na 30 km 12. března ve Falunu: 1. Koch 1:28:48,7, 2. Simoneau 1:29:27,4, 3. Wassberg 1:30:26,3,

Američan Bill Koch zvítězil v letošním ročníku Světového poháru běžců. Záběr je z Tatranského poháru

4. Holte 1:31:08,1, 5. Kirvesniemi 1:31:21,3, 6. Harvey (Kan.) 1:31:38,7, 7. Bra 1:31:56,7, 8. Ottosson 1:32:00,5, 9. Pierrat 1:32:05,2, 10. Persson (Švéd.) 1:32:10,0, 11. Väähän (Fin.) 1:32:27,5, 12. Eriksen 1:32:40,8, 13. Vanzetta 1:33:03,5, 14. Danielsson (Švéd.) 1:33:10,9, 15. Toftel (Nor.) 1:33:22,5 hod.

Desátý závod na 15 km 27. března v Castelrottu: 1. Koch 37:52,5, 2. Bečvář 38:52,1, 3. Kirvesniemi 38:56,9, 4. Burlakov 39:04,0, 5. Wassberg 39:08,6, 6. Vanzetta 39:17,6, 7. De Zolt 39:17,9, 8. Švub 39:22,6, 9. Zavjalov 39:24,7, 10. Harvey 39:28,8, 11. Simoneau 39:31,5, 12. Galanes (USA) 39:32,8, 13. Pierrat 39:49,7, 14. Caldwell (USA) 29:50,8, 15. Nikitin (SSSR) 39:51,1, 16. Notz (NSR) 39:52,5, 17. Ploner (It.) 39:58,9, 18. Švanda 40:01,1, 19. Bakken 40:09,1, 20. Zimjatov (SSSR) 40:14,3 min.

Ve Světovém poháru běžců se započítávaly tři nejlepší výsledky ze závodů na 15 km a tři ze závodů na 30 nebo 50 km, nejméně však výsledek z jednoho závodu na 50 km.

-tr-

JASNÁ VIDĚLA SOUBOJ bratří Mahreových se Stenmarkem

Očekávaný souboj populárních bratrů Phila a Steva Mahreových (USA) se Svědem Ingemarem Stenmarkem se stal hlavním magnetem 34. ročníku Velké ceny Demánovských jeskyň, neboť v něm šlo o důležité body Světového poháru, které rozhodovaly o vítězi dvou malých krystalových glóbusů. Přilákal první den asi 30 000 a druhý 20 000 nadšených příznivců sjezdového lyžování. Porádjící TJ Jasná Liptovský Mikuláš se podařilo získat pro tyto závody kompletní světovou špičku, v níž chybějí jen zranění závodníci.

Po třech sjezdech v zámoří se přestěhoval „bílý cirkus“ do Evropy a kandidát mistrovství světa 1987 ve sjezdových disciplínách přivítal i početný konvoj zahraničních novinářů v čele s předsedou komise SP Mezinárodní lyžařské federace a zakladatelem této soutěže Sergem Langem, jakož i řadu televizních komentátorů. Organizátoři Velké ceny Demánovských jeskyň s bohatými zkušenostmi z předcházejících ročníků, které již byly Evropským a Světovým pohárem se zhostili dobře náročného úkolu. Potvrdili, že dělají vše pro to, aby získali sympatie zahraničních funkcionářů a závodníků pro schválení kandidatury světového šampionátu. Po mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách na Štrbském Plese by to byl již druhý světový šampionát lyžařů na Slovensku po osvobození Československa Sovětskou armádou a příležitost, aby čs. lyžaři znovu potvrdili, že jsou velmi dobrými organizátory nejnáročnějších mezinárodních sportovních akcí.

MAHREOVI — BRATŘI JAK SE PATŘÍ

Bratři Phil a Steve již loni významně promluvíli do bojů o Světový pohár. Phil byl mužem, který zmařil Stenmarkovu snahu počtvrté za sebou si odnést cennou trofej a sám si odvezl krystalový glóbus do USA. Jeho bratr Steve v celkové klasifikaci skončil čtvrtý, stejně jako ve slalomu, v němž patřilo prvenství Stenmarkovi před Philem. V obřím slalomu byl jedenáctý, Phil v této disciplíně obsadil třetí pořadí. V letošním ročníku Phil byl úspěšný již v první části soutěže a potvrdil, že dělá vše pro to, aby zopakoval loňský úspěch. Účast na mistrovství světa ve Schladmingu byla pro něho zklamáním, když v obřím slalomu ztroskotal v prvním a ve slalomu ve druhém kole. Zato jeho bratr Steve se postaral o vzušení mezi odborníky dobytím titulu mistra světa v obřáku před Stenmarkem. Již tehdy se hodně hovořilo o spolupráci obou bratrů a v Jasně jsme měli příležitost se o tom znovu přesvědčit. Vzájemně se informovali krátkovlnnými vysíláčkami o záležitostech tratě a dovedli se povzbudit. Svědčí o tom skutečnost, že Steve Mahre opět vyhrál obří slalom a ve slalomu primát patřil Philovi, který se stal i vítězem dvojkombinace před svým bratrem. Na Stenmarka na stupních vítězů zbylo druhé místo ve slalomu a třetí v dvojkombinaci, v obřím slalomu byl až šestý. „Bojí mne stále ještě rameno po nepřijemném pádu při paralelním slalomu ve Švédsku,“ řekl Stenmark v rozhovoru s novináři. „Také fyzická kondice není zatím taková jako dříve a k tomu přistupuje i větší nervozita. Dru-

hé místo ve slalomu naznačilo, že piece jen moje forma stoupá. Byl bych ovšem potřeboval vyhrát.“

Dvojčata Phil a Steve Mahreovi oslavili 10. května 23. narozeniny. Usměvaví Američané byli po úspěchu v Jasně středem pozornosti nejen diváků, ale také žurnalistů. Ochoť zodpovědět všechny otázky. Phil připomněl: „Potřeboval jsem zvítězit ve slalomu, abych bodoval. Vždy když jdu na start chci zvítězit. V obřím slalomu jsem v prvním kole udělal chybu a zvítězit už nešlo. Bratr Steve to za mne napravil, zajel stejně dobře jako na mistrovství světa. Zimu společně věnujeme lyžím a léto výstavbě našeho domu, kterou jsme loni zahájili. Letos ji chceme dokončit. Daří se nám a máme z ní radost jako ze sportovních úspěchů.“ Steve prohlásil: „Phil mi dovede vždy dobře poradit. Jsem rád, že jsem vyhrál v Jasně obří slalom a dokázal, že úspěch na MS ve Schladmingu nebyl náhodný. Měl jsem trochu obavy, jak se mi bude dařit po nedávném menším chirurgickém zákroku na koleně. Pomohlo obinadlo a přivítal jsem, že trať v Jasně byla kratší. Našemu otci se splnilo jeho dávné přání a odjel s americkou výpravou k výstupu na Mont Everest. Věřím, že bude stejně úspěšný jako my na závodech v Jasně.“ Trenér technických disciplín družstva USA Tom Kelly k výsledkům svých svěřenců poznamenal: „Věřím, že příklad bratrů Mahreových pozitivně ovlivní další vývoj vrcholového sjezdového lyžování v USA. Zatím za členy reprezentačního družstva je velká výkonnostní propast.“

Rakušan Enn podal vynikající výkon v obřím slalomu, v němž obsadil druhé místo za Steve Mahrem. Bylo požitkem sledovat dokonalost jeho slalomových oblouků. Vyslovili se o ní s uznáním všichni experti sjezdových disciplín. Podle názoru trenéra čs. družstva mužů ing. Horáka jízda Enna ve druhém kole by si zasloužila být zařazena jako ukázka do učebnice o lyžování. „V Jasně se mi je to dobře a bylo pro mne ctí stát na stupních vítězů v takové společnosti, jakou jsou bratři Mahreové,“ prohlásil po závodě Hans Enn.

Technický delegát FIS Dušan Senčar (Jug.) řekl: „Oba závody SP dokázaly, že Jasná právem kandiduje na uspořádání MS 1987 ve sjezdových disciplínách.“

Trenér čs. reprezentačního družstva ing. Vlastimil Horák řekl k výkonům čs. závodníků: „Nejvíce mne potěšil Miroslav Kolář devatenáctým místem v obřím slalomu. Jeho rasantní a technicky výborná jízda ve druhém kole odpovídala mým představám. Zeman zajel dobře první kolo slalomu (byl šestnáctý), ve druhém však

Miroslav Kolář si nejlépe vedl z čs. reprezentantů v obřím slalomu v Jasně. Obsadil 19. místo.

vypadl. Závody byly příležitostí pro naše mladé sjezdaře Pochobradského, Břeše a Zailmanna. Pacák si úspěšně vedl v prvním kole obřáku, ve druhém se dopustil několika chyb.“

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Obří slalom 13. března (převýšení 320 metrů, v prvním kole 44, ve druhém 43 branek): 1. S. Mahre (USA) 2:15,07, (1:02,07 a 1:12,00), 2. Enn (Rak.) 2:15,10 (1:02,32 a 1:12,78), 3. P. Mahre (USA) 2:15,21 (1:02,75 a 1:12,46), 4. Strolz (Rak.) 2:15,66 (1:01,92 a 1:13,74), 5. Križaj (Jug.) 2:15,91 (1:02,61 a 1:13,30), 6. Stenmark (Švéd.) 2:16,02 (1:03,00 a 1:13,02), 7. Fournier 2:16,11 (1:02,57 a 1:13,54), 8. Zurbriggen 2:16,20 (1:02,41 a 1:13,79), 9. Lüthy 2:16,54 (1:03,16 a 1:13,38), 10. Gaspoz (všichni Švýc.) 2:16,98 (1:02,93 a 1:14,05), 11. Jäger (Rak.) 2:17,39, 12. Wenzel (Licht.) 2:17,53, 13. Skajem (Nor.) 2:18,15, 14. Nockler (It.) 2:18,20, 15. Ortner (Rak.) 2:18,52, 16. Halsnes (Nor.) 2:18,64, 17. Franko (Jug.) 2:18,74, 18. Giorgi (It.) 2:18,87, 19. Kolář (CSSR) 2:19,17, 20. Julien (Švýc.) 2:20,00. — Umístění dalších čs. reprezentantů: 27. Zeman 2:21,05, 32. Pacák 2:22,15, 35. Pochobradský 2:25,26, 37. Zailmann 2:26,25. Z 50 startujících 38 bylo klasifikováno.

Slalom 14. března (převýšení 170 m, v prvním kole 57, ve druhém 55 branek): 1. P. Mahre 1:27,92 (44,87 a 43,05), 2. Stenmark 1:29,51 (45,64 a 43,87), 3. Mahre 1:29,93 (45,49 a 44,45) a Steiner (Rak.) 1:29,93 (46,16 a 43,77), 5. Križaj 1:30,50 (46,26 a 44,34), 6. Ortner 1:30,61 (46,30 a 44,31), 7. Girardelli (Luc.) 1:30,68 (46,37 a 44,31), 8. Edalini (It.) 1:30,82 (45,92 a 44,90), 9. Strolz 1:31,04 (46,27 a 44,77), 10. Strand 1:31,10 (46,25 a 44,85), 11. Halvarsson (oba Švéd.) 1:31,33, 12. Popangelov (Bul.) 1:31,59, 13. Giorgi 1:31,71, 14. Nockler 1:31,78, 15. Lüthy 1:31,81, 16. Canac (Fr.) 1:32,64, 17. Skajem 1:32,99, 18. Tonazzi 1:33,12, 19. Carletti (oba It.) 1:33,62, 20. Benedig (Jug.) 1:34,03. — Umístění čs. závodníků: 23. Bireš 1:35,22, 25. Pochobradský 1:35,80. Z 55 startujících 25 bylo klasifikováno.

Dvojkombinace o Velkou cenu Demánovských jeskyň: 1. P. Mahre 2012,08, 2. S. Mahre 2028,90, 3. Stenmark 2030,71, 4. Križaj 2038,65, 5. Strolz 2041,85, 6. Lüthy 2053,46, 7. Ortner 2054,43, 8. Steiner 2057,35, 9. Nockler 2062,63, 10. Edalini 2065,75, 11. Giorgi 2065,81, 12. Skajem 2072,55, 13. Halvarsson 2073,16, 14. Popangelov 2079,77, 15. Carletti 2096,45, 16. Jakobsson (Švéd.) 2096,55, 17. Tonazzi 2098,24, 18. Navillod (Fr.) 2104,18, 19. Pochobradský 2134,89, 20. Melnikov (SSSR) 2134,91 b.

JAROSLAV TROUSIL

Výzva rodičům a trenérům

Nevychovávejte mistry světa v kategoriích dětí a mládeže!

Vážení přátelé, chtěl bych, abychom si dobře rozuměli. Spojují nás společné zájmy (máme rádi hory, lyže a sníh a život, který chceme dobře a užitečně prožít) a společné cíle (chceme, aby naše děti a také naši žáci dotáhli to, co se nám nepodařilo a splnili tak naše touhy a cíle).

Vy všichni děláte nesmírně důležitou práci při výchově mládeže ke sportu a k lyžování. Je proto potřeba ji po zaslouze ocenit a poděkovat za ni.

Péče rodičů, cvičitelů a trenérů mládeže je rozhodující pro formování názorů a postojů mladých lidí ke sportu a k životu vůbec. Je to základ, na kterém je postaven celý další výchovný proces a růst sportovní výkonnosti. Protože se zde snoubí nadšení i autorita na jedné a schopnost rychlého učení a zájem na druhé straně jde o proces výchovy, který je velice intenzivní a účinný.

V praxi se však v převážně většině případů setkáváme se snahou dosáhnout co nejvyšší sportovní výkonnosti a to již v kategorii žáků a dorostenců. Často jde o přípravu velice intenzivní a podloženou využíváním speciálních tréninkových prostředků. To má za následek skutečně rychlý růst sportovní výkonnosti se všemi důsledky ve sféře psychické i v oblasti fyziologické a motorické.

Je potřeba ještě připomenout, že často jde o biologicky i mentálně akcelerované děti, které, mají-li příležitost často být na lyžích, mít odborné vedení a prvotřídní vybavení, představují absolutní špičky svých věkových kategorií.

To by bylo v pořádku, ale nemělo by jít o výkonnost získanou intenzivním a speciálním tréninkem. Tento postup má za následek (v tomto směru existuje velké množství negativních zkušeností ve všech sportech) **stagnaci sportovní výkonnosti v pozdějším věku** a s tím související **zklamání, ztrátu sebedůvěry a velmi často i zanechání sportovní činnosti.**

Podívejme se, v čem spočívají důsledky tohoto nesprávného postupu:

— **Ve sféře psychické** — na základě vzestupu výkonnosti a názorů rodičů i trenérů o výjimečném talentu dítě uvěří a zcela přirozeně a důvěřivě očekává úspěchy a cestu ke slávě. Zvykne si podceňovat nejen ostatní, ale řadu „malíčků“ ve vlastní přípravě. Není připraveno na prohry a zklamání, často je mu věnována přehnaná péče a když má jednat samostatně, bez svého „vedení“, neobstojí. Příčiny porážek a neúspěchů hledá především ve všem ostatním a málokdy v sobě. Za vítězství může vždy on, za prohry otec či trenér, sníh, mazání, lyže apod. To jsou ovšem důsledky, které jdou velmi zřídka napravit a výsledkem je velmi často skutečné zklamání a zanechání sportu.

— **Ve sféře fyziologické** — je rozhodující postupně připraviv jednotlivé biologické systémy tak, aby byly schopny snášet zatížení při vrcholovém tréninku v pozdějším věku. Zde je nesmírně důležité provádět přípravu v souvislosti s nároky a zvláštnostmi příslušných věkových období a využít tak nesporných faktorů.

Je potřeba konstatovat, že základem zatížení v celém tréninkovém procesu mládeže je objemová příprava. Nejlépe totiž stimuluje přirozený vývoj a růst mladého organismu a perspektivně nejlépe zdokonaluje jeho adaptační funkce.

Jak se tyto závěry promítají do rozvoje jednotlivých pohybových schopností?

— Rozhodující je **vytrvalost**, zde lépe řečeno **práceschopnost**. Její zlepšení dosáhneme postupným zvyšováním počtu tréninkových jednotek (na 4–5 týdně) a jejich postupným prodlužováním (na 90–120 minut) a každodenním ranním cvičením.

K tomuto postupu byla dlouho nedůvěra, teprve výzkumy a především praxe (Sovětský svaz, Skandinávie, Amerika, ale i západní Evropa) posledních let ukázala její opodstatněnost. Dnes je již plně zdůvodněna.

— **Síla** — rozvoj a zdokonalování svalové síly je jednou z nejpropracovanějších oblastí. U tréninku mládeže se prakticky zcela využívalo zkušeností dospělých s tím,

že byly sníženy „váhy“ a celkové dávky. To bylo velmi nesprávné, nesmíme zapomínat, že organismus dítěte neustále roste a rozvíjí se.

I u dětí při rozvoji síly je potřeba především rozvíjet sílu „objemovým“ a přirozeným způsobem. To znamená v sériích starty, přeběhy, přeskoky, hody lehkým náčiním s přestávkami, do zotavení a vše v dynamickém provedení a přirozeném rytmu. Nezapomeňte rovněž, že přílišná síla rozvoje síly doprovázený růstem svalové hmoty kromě dalších negativních důsledků vede i ke zhoršení koordinace a techniky.

— **Rychlost** — současné názory na rozvoj rychlosti jsou takové, že nevhodnější a nejprogresivnější je rozvoj **střední a kontrolované rychlosti**. Ukazuje se, že ti, kteří běhali nebo cvičili volněji, ale více, za určitou dobu předčili ostatní. Přitom je naprosto nezbytné u mládeže rychlost rozvíjet. Pozor však — nelze běhat ani cvičit stále rychle. U mládeže je potřeba používat cvičení s optimální o kontrolovanou rychlostí.

**na POMOC
trenérům
A cvičitelům**

— **Ohebnost a pohyblivost** — děti 11–13leté velkou ohebností a pohyblivostí nevynikají. Z toho vyplývá nutnost věnovat se uvolňování a protahování zcela pravidelně, systematicky a především postupně.

Neméně vážné důsledky nalezneme i ve sféře motorické.

Je velkou chybou trénovat s malými dětmi stále v brančích. Nemohu získat cit pro skluz a položení lyží na plochu či na hranu. Bez ohledu na další vážné důsledky — postavení jednotlivých částí těla v průběhu oblouků apod. Zde se může ještě negativně projevit stále stejný sklon a profil svahu. Výsledkem je velmi omezený a předčasně stabilizovaný pohybový projev. Zpravidla jej nelze dále rozvíjet a tak může být vytvořena nepřeekatelatná hranice i skutečně talentovanému jedinci, který pro technické chyby nedosáhne svých možností.

Obdobná situace je i u skoku. Současná tendence skákat co nejvíce a stále na větších můstcích mají velmi negativní důsledky. Naučí sice záhy zvládnout skok jako celek a často z vysokých nájezdových rychlostí, ale ne dokonale jeho jednotlivé části, zvláště odraz. To spolu s malou všestranností a často s nízkou úrovní pohybu na lyžích vůbec je opět nepřekonatelnou bariérou.

U běhu na lyžích jde především o uplatnění předpokladů v racionální technice a po potřebnou dobu (vzdálenost). Zde platí v plné míře, že úroveň techniky pohybu a její uplatnění po delší dobu je závislé na rozvoji předpokladů. Proto je potřeba umět dobře lyžovat, být vytrvalý, silný, rychlý a obratný. I tam přistupují morálně volní vlastnosti a snaha dosáhnout stanoveného cíle.

Závěrem bych chtěl na vás všechny apelovat — **NESPĚCHEJTE**, naučte všechny děti mít rády sport, vyvolejte u nich potřebu sportovat denně, mít radost z pohybu a cítit pohyb jako životní potřebu. Naučte je vážit si práce a dělat vše poctivě a se zaujetím. Stavte před ně smělé cíle, ale zároveň je přesvědčte, že jedině poctivá, dlouhodobá a systematická příprava vede k vyplnění těchto cílů.

Byl bych skutečně rád, kdybychom se navzájem pocho- pili. Ve hře je totiž výkonnost našich lyžařů na dalších MS a ZOH. Úmyslně jsem vynechal řadu mládežnických soutěží. Cílem jsou ty velké a největší.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

Nebezpečie zjednodušenia

Poznatok o riadiacej úlohe druhej signálnej sústavy — myslenia — pri vykonávaní pohybovej činnosti patrí k najvýznamnejším objavom vo výskume vyššej nervovej činnosti človeka. Pre športovú prax z toho vyplýva dôležitosť a nutnosť používania teórie a slovného výkladu pri učení športového pohybu a jeho zdokonaľovaní. Správne využívanie teórie v procese nácviku predpokladá objektívne poznanie pohybu a jeho správne slovné vyjadrenia.

ne, ktoré vedie k chybám v teoretickom vyjadrení pohybu.

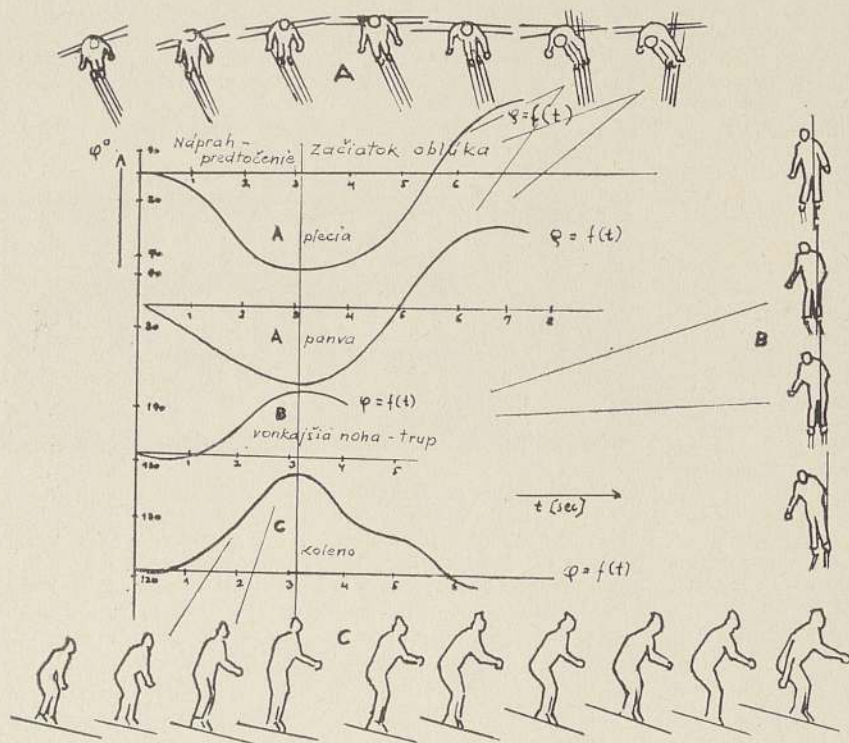
Nedostatky v teórii vznikajú tiež tým, že sa výsledky sledovania pohybu nedávajú do vzťahu k všeobecným zákonitostiam pohybu ľudského tela (biomechanike). Sledovanie tohto vzťahu nám môže pomôcť odstraňovať chyby, ktoré často vznikajú v dôsledku jednoduchého mechanického zhrňovania empirických faktov bez ich uvádzania do vzájomných vzťahov a súvislostí s vnútornými a vonkajší-

hybovým úkonom, zatiaľ čo ostatné sa zaznávajú alebo sa nepovažujú za potrebné.

Pozrime sa teraz z tohoto hľadiska na situáciu v teórii zjazdového lyžovania u nás. V poslednom čase stretávame sa tu v niektorých publikáciách s tvrdením, že oblúky, ktoré používa pretekár v slalome alebo zjazdové uskutočňujú sa — ak neberieme do úvahy pohyb vo vertikálnom smere — v podstate jedným univerzálnym pohybom a to „tlačenie kolena vonkajšej nohy zhora dopredu a dovnútra oblúka“. Tento pohyb je podľa spomenutej teórie **rozhodujúci pre uvedenie lyží do otáčania u všetkých oblúkov** bez rozdielu polomeru a dĺžky (otvorenia alebo zatvorenia) oblúkov.

Pozrime sa teraz na problém bližšie. Použitie tlačenia kolena vonkajšej nohy dovnútra pri uskutočnení oblúka nie je ničím novým. Uvádza sa ako metodická pomôcka aj v predvojnovnej lyžiarskej literatúre. Aj keď autori spomenutej súčasnej teórie nevysvetľujú prečo tento pohyb hraje úlohu pri uskutočnení oblúka, je jasné, že tu z hľadiska biomechaniky ide o využitie funkčne anatomickej stavby dolnej končatiny, kde tlačenie kolena dovnútra v polohe pokrčenia nohy vedie k vnútornej rotácii celej nohy spolu s chodidlom a lyžami v bedrovom kĺbe. Otáčivé úsilie, ktoré tu lyžiar uskutočňuje, je účelné a v modernej technike oblúkov má tento pohyb svoje významné miesto. Je však treba zodpovedať otázku: Je tým jediným univerzálnym pohybom určujúcim uskutočnenie oblúkov? Uplatňuje sa vo všetkých fázach oblúka?

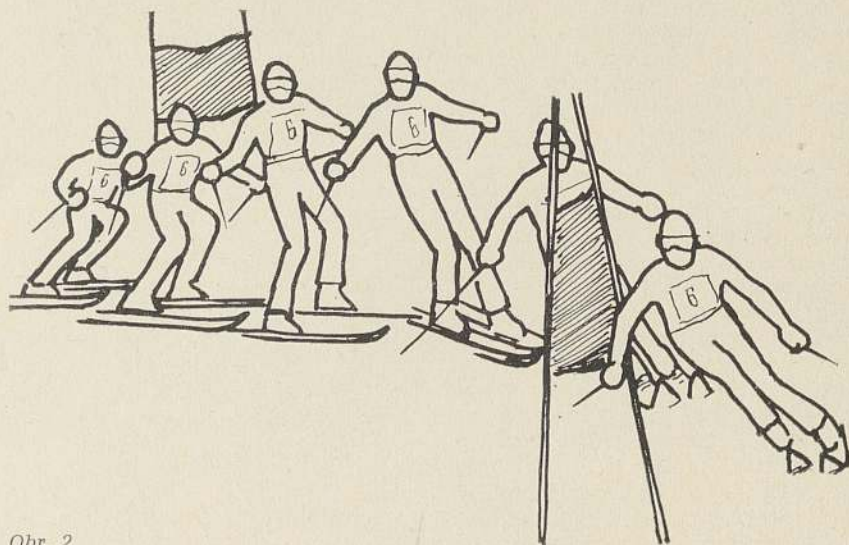
Pretože sa všeobecne považuje za nesporné jeho uplatnenie vo fáze vedenia a zakončovania oblúka, sústredíme sa v krátkom rozbere na jeho uplatnenie v úvodnej počiatkovej fáze oblúka, v ktorej uskutočňuje lyžiar prvé vytočenie lyží do nového smeru (zahájenie oblúka). Prax ukazuje, že práve táto fáza oblúka od svahu je z hľadiska osvojenia pohybu a tiež jeho efektívneho uskutočnenia najzložitejšia a najdôležitejšia.

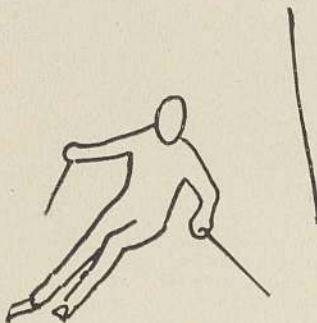
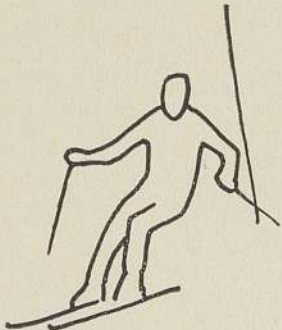
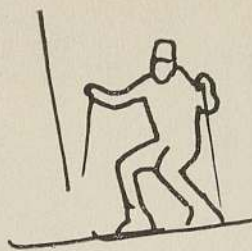
Obr. 1

Objektívne poznanie pohybu v športe má svoje ťažkosti, ktoré často vedú k nejasnostiam a rozporom v teoretických názoroch na priebeh pohybu. Platí to v plnej miere aj pre zjazdové lyžovanie. Z hľadiska výkonnosti má v zjazdovom lyžovaní dominujúce postavenie technika zmien smeru zjazdu — oblúky, ktoré tiež predstavujú technicky najzložitejšiu pohybovú činnosť. Tak ako u všetkých zložitejších pohybov musíme aj tu vychádzať z poznatku, že zrakové skúmanie alebo subjektívne sledovanie pohybu „na seba“ nemôže plne zabezpečiť objektívne poznanie priebehu pohybu. Ťažkosť poznania má príčiny nielen v rýchlosti uskutočneného pohybu, ale aj v zložitosti časového usporiadania a koordinácie dielčích pohybových činností. Rovnako aj priestorové rozloženie pohybu pri uskutočnení oblúka robí prekážky zisťovaniu pohybu. Ľudské oko, rovnako ako aj filmová kamera môže z jedného miesta zachytiť pohyb iba v jednej rovine. Pritom však pohyb prebieha súčasne v troch základných rovinách (bočnej, priečnej a čelnej). V našom prípade je to najmä vynechanie sledovania pohybu zhora v priečnej rovi-

mi činiteľmi (silami), zúčastňujúcimi sa na uskutočnení daného pohybu. Uvedený nedostatok sa potom veľmi často odráža v tom, že sa prisudzuje rozhodujúci význam pre uskutočnenie pohybu iba niektorým vybraným po-

Obr. 2

Obr. 3

V rozboře sa tu oprieme o staršie empirické skúmania (1968) pohybu pretekára pri uskutočnení oblúka od svahu a o novšie skúmania fázovej štruktúry slalomového oblúka, ktoré sa uskutočnili na výskumnom pracovisku FTVŠ UK v Bratislave (1974).

V prvom i druhom prípade išlo o použitie kinematografickej metódy. Skúmané osoby (lyžiari 1. výkonnostnej triedy) boli filmovaní pri uskutočnení oblúka od svahu o polomere 5 m z nájazdu pod uhlom 35° vzhľadom k vrstevnici súčasne v 3 základných rovinách — predozadnej, priečnej a čelnej rovine. Za ukazovateľov pohybu sme brali uhlové zmeny medzi hlavnými segmentami v kolenom kĺbe (zboku), vonkajšou nohou a trupom (zpredu) a v priečnej rovine (zhora) medzi otáčaním dolných končatín (lyží) a otáčaním trupu, určeného priečnymi osami pľiec a panvy. Druhé kinematografické sledovanie zachytávalo pohyb pretekára taktiež v priečnej rovine (zhora), v podmienkach, zodpovedajúcich nadväzovaniu oblúkov v slalome.

Filmové záznamy zo základných troch rovin boli skladané na základe synchronizácie snímania pohybu a preto nám mohli výsledky kinematografického sledovania, spracovaného do grafov a ilustrovaného kinogramami, dať obraz o skutočnom priebehu pohybu, zbavený chýb subjektívneho charakteru. (Obr. 1.)

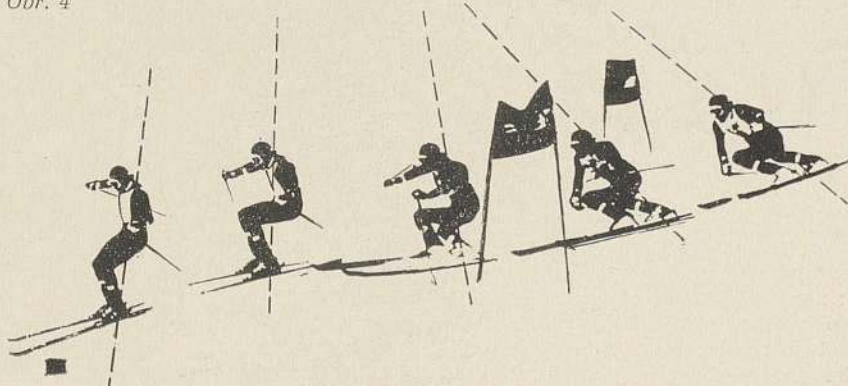
Sledovanie pohybu z boku a zhora ukázalo, že všetci sledovaní lyžiari vo fáze započatia oblúka súčasne s vystieraním otáčali telo vonkajšou stranou dopredu (náprahové predtočenie). Prvé vytočenie lyží nastalo pri zakončení predtočenia, keď sa lyžiar nachádzal ešte vo vystretí. (Obr. 1 A, C.)

V čelnej rovine (filmovanie zpredu) po krátkom vyklonení od svahu prešiel lyžiar do vystretia sprevádzaného predtočením a nachýlením pozdĺžnej osi tela od svahu. V dôsledku vystretia nôh a naklonenia osi tela od svahu sa lyže položili na plochy klzníc. Vtedy došlo aj k prvému vychýleniu (vytočeniu lyží z ich pôvodného šikmého smeru nájazdu. (Obr. 1 B.)

Ak dáme výsledky sledovania pohybu do vzťahu k funkčne-anatomickej stránke pohybového aparátu človeka a ak tieto uvedieme do súvislosti so zákonitosťami mechaniky, dochádzame k tomuto popisu techniky oblúka od svahu.

Lyžiar z postoja pri šikmom zjazde alebo zo zakončenia zatvoreného oblúka ku svahu sa zo zahranených lyží vystiera smerom hore. Súčasne s prestúpením na vonkajšiu lyžu robí náprahové predtočenie hornou vonkajšou stranou trupu dopredu a začne nakláňať telo ako celok od svahu. Naklonenie spolu s vystretím vedie k položeniu lyží na plochy. Súhra medzi ukončením (spomalením) vystierania a pribrzdzením predtočenia spôsobuje na úrovni lyží ich prvé vychýlenie (vytočenie) smerom od svahu. Napomáha mu aj presúvanie dolnej (vnútornej) lyže spolu s vnútornou stranou pánvy a trupu dopredu. Tento pohyb je dostačujúci k začatiu otáčania od svahu aj keď sú lyže položené na plochy (bez hranenia), pretože tu lyžiar využíva pôsobenia zložky gravitačnej sily pôsobiacej na lyžiara z boku. (Až do zakrivenia dráhy do smeru spádnice stáva sa táto zložka sily dostredivou silou.) Účinok gravitačnej sily na zakrivenie dráhy smerom od svahu, v podmienkach prechodného polohy lyží viac na plochy, prejaví sa najúčinnnejšie vtedy, keď sú predné časti lyží menej zafa-

Obr. 4

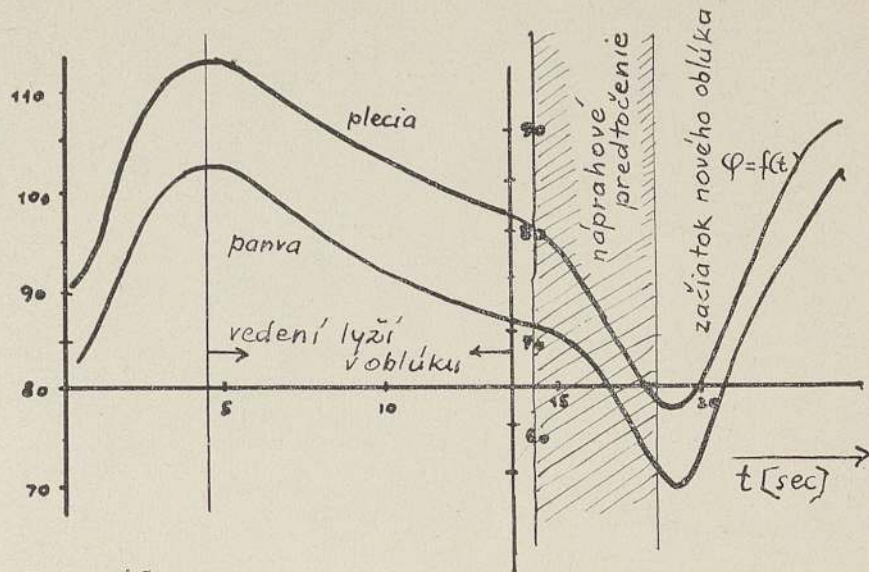
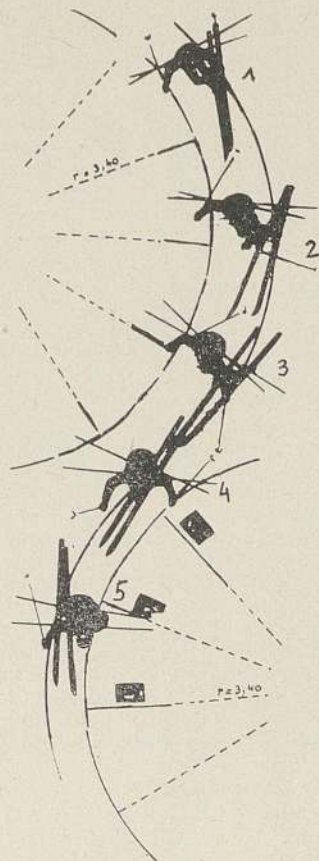

žené. Preto pri uvedení lyží do otáčania nesmie lyžiar prejsť do predklonu, do ktorého by sa dostal ak by zatlačil kolena dopredu a dovnútra oblúka. Zataženie lyží vzhľadom v prvej časti oblúka od svahu, keď sú lyže na plochách alebo iba mierne klopené na hrany, vedie k otáčaním lyží aj v dôsledku ich väčšieho posunu pätkami von z oblúka. Umožňuje to telemarkský tvar lyže.

Keď prechádza zakrivenie dráhy oblúka približne zo spádnice ku svahu zväčšuje lyžiar klopenie lyží na hrany a začne aktívnejšie otáčať lyže otáčavou činnosťou dolných končatín. V tejto časti oblúka nadobúda význam pohyb kolien dopredu a dovnútra oblúka. Tam, kde malý polomer oblúka od svahu alebo rýchlosť jazdy si v prvej časti vyžaduje väčšiu dostredivú silu než akú poskytuje zložka gravitačnej sily, začína lyžiar postupné hranenie ešte pred otáčaním dráhy zo spádnice ku svahu. Nedosahuje ho však naklanknutím a zatlačením kolien dovnútra oblúka, ale nachýlením celého tela (panvy) dovnútra. Dosiahne tak hranenie aj pri vystretí nôh. Tlačením kolien dopredu a dovnútra pri zakrivení dráhy zo spádnic ku svahu sa plní trojaká úloha. Je to nielen aktívne otáčanie lyží v priečnej rovine a klopenie na hrany, ale aj získanie predklonu, potrebného najmä pri zakrivení dráhy oblúka ku svahu.

Vo všeobecnosti platí pravidlo, že na začiatku oblúka od svahu má lyžiar ťažisko tela posunuté viac dozadu a postupným prechodom ku svahu ho posúva viac dopredu (zväčšenie predklonu). Platí to pre oblúky prestúpením ako aj pre znožené oblúky, kde sa lyžiar odráza a nasadzuje oblúk obidvomi lyžami súčasne*. (Obr. 2, 3, 4.) Táto činnosť je zreteľná u oblúka o strednom a väčšom polomere z nájazdu smerujúceho pod relatívne menším uhlom k vrstevnici (najčastejšie po predchádzajúcom viac zatvorenom oblúku). Zistili sme ju však aj u kratších oblúkov (slalomových). Ako ukazuje kinogram na obr. 5, aj tu vidieť v priečnej rovine náprahový pohyb a jeho účinok na prvé vytočenie lyží od svahu. (Nájazd zo zatvorenia predchádzajúceho oblúka sa uskutočnil pod uhlom 20° k vrstevnici. (Obr. a graf 5 - 4. figura.)

*) Namiesto odrazu z obidvoch lyží, môže tu lyžiar uskutočniť súčasne zníženie a nadľahčenie obidvoch lyží. Aj tu posúva ťažisko dozadu.

Obr. a graľ 5

Čím je oblúk uskutočňovaný z nájazdu viac vo smere spádnic, napr. u za sebou nasledujúcich otvorených oblúkov po spádnic, tým sa prirodzene zmešuje činnosť využívajúca k zmene smeru zjazdu zložky gravitačnej sily a nadobúda význam otáčavá činnosť nôh. Náprahové predtočenie sa taktiež skracaie primerane so zmenšením úhlu nájazdu ku spádnic. Je menej viditeľné, nezaniiká však, pretože obidva pohyby — náprah a výkonný pohyb — tvoria funkčne jeden celok. V istom zmysle tu možno hovoriť o reflexnom charaktere náprahu. Subjektívne ho lyžiar pociťuje ako krátke posunutie (postrčenie) trupu do smeru jazdy (spádnic), na ktoré ihneď následuje krátke točivé vtlačenie nôh dovnútra nasledujúceho oblúka.

Popis pohybu pri uskutočnení oblúka, ktorý sme tu uviedli, sa v podstate zhoduje s popismi uvádzanými v zahraničnej odbornej literatúre. Z autorov, ktorí sa zaoberajú priamo touto problematikou na vedeckom základe, považujeme za potrebné uviesť G. Jouberta (Joubert G.: Le ski, un art, une technique, Grenoble 1978), ktorý považuje za základné elementy uvedenia lyžiara do oblúka od svahu: 1. prítahovanie lyžiara váhou do smeru spádnic, 2. tendenciu lyží ísť pri položení na plochy po zakrivenej dráhe od svahu (Effet directionnel glissé). Podobné hľadisko zastávajú aj autori knihy Skilehrplan 2 (Mnichov 1981). V obidvoch publikáciách sa tiež považuje za dôležitý rotačný impulz k zahájeniu oblúka odraz z protismerne vytočených lyží. Pohyb tlačenia kolena vonkajšej nohy dovnútra oblúka považuje Joubert za potrebný až po prechode dráhy oblúka zo spádnic

ce ku svahu. S tým možno v podstate súhlasiť.

K upresneniu z našej strany ešte dodávame, že aktívna otáčavá činnosť uskutočňovaná tlačением kolien dopredu a dovnútra môže začať až vtedy, keď je potrebné prejsť do aktívneho hranenia a dosiahnuť potrebný predklon. Tento okamih nastáva po prechode spádnic a potreba tejto činnosti narastá postupne so zakrivením dráhy oblúka ku svahu.

Záverom možno povedať, že tvrdenie o zahájeniu oblúkov od svahu vytlačením vonkajšieho kolena pohybom dolných končatín zhora dolu dopredu a dovnútra tvoreného oblúka nezodpovedá skutočnosti. Ide tu o vytrhnutie jedného pohybového úkonu z celkového pohybu a ignorovanie ďalších pohybových činností lyžiara, ako pohyby za účelom využitia gravitačnej sily a dvojice síl, ktorej vznik je daný tvarom lyží. Ďalej sa neberú do úvahy pohyby aktívneho náprahového predtočenia a jeho prenosu na lyže, naklonenie tela od svahu a otáčanie s lyžami na plochách v počiatočnej časti oblúka. Rovnako závažným nedostatkom je aj ignorovanie všeobecne uznávaného poznatku o otáčavom impulze, ktorý vzniká ako dôsledok svalového predpätia pri odraze z protismerne otočených lyží pri zakončovaní predchádzajúceho oblúka.

Ako sme ukázali lyžiar pri prvom vytočení lyží nachádza sa v postojí, kedy má ťažisko posunuté viac dozadu. Zatlačenie kolien dopredu a ich vytlačenie od svahu (dovnútra začínajúceho oblúka) by vtedy, keď ešte lyže smerujú šikmo svahom, znamenalo ich zaťaženie vpredu (predklon) a predčasné klopenie na dolné (vnútorné) hrany. V dôsledku toho by došlo k zbytočnému brzdeniu tam, kde o zakrivenie dráhy zjazdu sa „postarajú“ iné silové činitele (zložka gravitačnej sily, otáčavá činnosť trupu a nôh a pod.) umožňujúce viesť zo začiatku v oblúku lyže položené na plochy.

Nemusíme tu zdôrazňovať ako je vyššie uvedené, zjednodušené vysvetľovanie techniky škodlivé pre proces technickej prípravy v zjazdovom lyžo-

vaní. Vynechanie dôležitých pohybových úkonov zúčasťnených na plnení pohybovej úlohy narúša celú štruktúru pohybovej činnosti a tým túto činnosť robí z hľadiska požiadavky racionálnej techniky neužitočnou a škodlivou.

Má však svoje dôsledky aj pre výučbu lyžovania. Ak sa vo vysvetľovaní techniky oblúkov považuje za jedine platný pohyb tlačenie kolena dopredu a dovnútra oblúka a nevidí sa jeho súvislosť s inými pohybmi a podmienkami, v ktorých prebieha, tak je prirodzené, že sa zjednodušuje aj proces nácviku.

Pohyb sa učí aj tam, kde vlastne neexistuje, napr. pri nasadení oblúka od svahu, kde sa najmä z väčšieho zatvorenia predchádzajúceho oblúka nedá bez použitia iných pohybových činností prechod dráhy oblúka od svahu prakticky vôbec uskutočniť. Vyučujúci a učiaci sa potom obyčajne riešia problém tak, že na základe pokusu a omylu so zapojením vlastného vnútorného zovšeobecňovania dochádzajú nakoniec, aj keď v zdĺhavejšom procese k osvojeniu navčivovaného pohybu.

Vynechanie chybnéj teórie stáva sa v takom prípade podmienkou úspešnosti výučby. Tým sa však už nácvik techniky pohybu vzdaluje od moderného chápania vyučovacieho procesu v telesnej výchove, v ktorom má mať teória ako prostriedok uplatnenia princípů vedeckosti významné postavenie.

Doc. PhDr. MILOSLAV ZÁLEŠÁK, CSc.

Príspevek doc. PhDr. M. Zálešáka, CSc., vedoucího katedry lyžování na FTVS v Bratislavě přináší poněkud odlišný názor na techniku a metodiku sjíždění, nežli je v současné době platný způsob, schválený před dvěma lety Svazem lyžování ÚV ČSTV.

Přesto se domníváme, že je účelné, aby se čtenáři Lyžařství s názory doc. M. Zálešáka na techniku sjíždění a metodiku jejího nácviku seznámili také s přihlédnutím k tomu, že ieprezentuje současně názor jeho pracoviště, FTVS Bratislava.

REDAKCE

Nejmladší přeborníci ČSSR v lyžování

Devatenáct mladých lyžařů a lyžařek z patnácti tělovýchovných jednot vybojovalo letos tituly přeborníků ČSSR žactva v lyžování. Nejúspěšnější z nich byl Martin Fiala ze Slovanu Pec pod Sněžkou, který vybojoval prvenství ve sjezdu, slalomu a trojkombinaci.

Po dvou titulech si odnesli ze zájímavých bojů v kategorii mladšího žactva v běhu Lukáš Čepelka z Jiskry Machov a Eva Šírová ze Sokola Dolní Branná, v přeboru staršího žactva v běhu Jiří Staněk (TJ Nové Město na Moravě) a Lubomíra Balážová (ST Štrba), ve sjezdových disciplínách mladších žáků Vlastimil Maxa (Sokol Špičák) v obřím slalomu a v trojkombinaci, z mladších žáček Jana Mravcová (LB Zvolen) ve slalomu a trojkombinaci a ze starších Romana Stejskalová (Sokol Deštné) v obřím slalomu a trojkombinaci. Je třeba ocenit záslužnou práci trenérů, kteří mládež k vrcholným závodům dobře připravili.

PŘEBOR ČSSR V BĚHU V DOLNÍM KUBÍNĚ 20.—21. února — mladší žáci 2 km: 1. Lukáš Čepelka [Jiskra Machov] 5:48,44, 2. K. Zajíček [TJ Nové Město na Mor.] 5:53,95, 3. J. Chmara [Slávia Dolný Kubín] 5:58,43, 4. M. Ursíny [Partizán Ban. Bystrica] 6:04,28, 5. R. Sosna [ČZ Strakonice] 6:06,47, 6. M. Dostál [TJ Nové Město na Mor.] 6:06,48. — **3 km:** 1. Lukáš Čepelka 10:23,11, 2. K. Zajíček 10:36,84, 3. J. Chmara 10:45,78, 4. J. Zelinka [Ski Jiřemnice] 10:47,56, 5. M. Dostál 10:47,65, 6. M. Halaj [TJ Jasná Lipt. Mikuláš] 10:53,15. — **Mladší žačky 2 km:** 1. Eva Šírová [Sokol Dolní Branná] 6:11,75, 2. H. Pokusová [Seba Tanvald] 6:22,68, 3. I. Machová 6:23,29, 4. M. Dokoupilová [obě Lok. Trutnov] 6:25,79, 5. J. Prokopová [Lok. Teplice] 6:28,44, 6. M. Hudíková [Šumavan Vimperk] 6:29,36. — **3 km:** 1. Eva Šírová 11:04,00, 2. I. Machová 11:10,22, 3. M. Dokoupilová 11:18,78, 4. M. Ivanidesová [ST Štrba] 11:22,95, 5. J. Prokopová 11:30,20, 6. S. Sobková [TJ Vyškov] 11:31,72. — **Starší žáci 3 km:** 1. Jiří Staněk [TJ Nové Město na Mor.] 8:44,18, 2. M. Snaždr [Slovan Karlovy Vary] 8:50,85, 3. M. Müller [Jiskra Nejděk] 8:56,60, 4. K. Raabe [Sokol Malé Svatoňovice] 9:09,09, 5. M. Kortus [Šumavan Vimperk] 9:09,38, 6. J. Boura [Sokol Studenec] 9:09,97. — **5 km:** 1. Jiří Staněk 13:41,71, 2. M. Müller 14:46,40, 3. M. Snaždr 13:53,24, 4. P. Filip [Slovan Karlovy Vary] 14:28,04, 5. S. Polák [Ještěd Liberec] 14:30,03, 6. M. Kulka [Lok. Česká Třebová] 14:33,38. — **Starší žačky 3 km:** 1. Lubomíra Balážová [ST Štrba] 9:44,70, 2. I. Trajčíková [Spartak ZTS Hřiňová] 9:46,34, 3. E. Svojanovská [TJ Nové Město na Mor.] 9:49,30, 4. M. Palgutová [Spartak Skuhrov] 9:55,33, 5. R. Suchomelová [Spartak Letohrad] 9:57,11, 6. I. Pleskačová [TJ Nové Město na Mor.] 10:00,62. — **4 km:** 1. Lubomíra Balážová 12:23,33, 2. E. Pravečková 12:29,88, 3. I. Rádlová [obě Slovan Karlovy Vary] 12:45,25, 4. I. Pleskačová 12:47,33, 5. I. Trajčíková 12:55,34, 6. E. Svojanovská 12:55,82.

PŘEBOR ČSSR VE SKOKU A V ZÁVĚDĚ SDRUŽENĚM V TATRANSKÉ LOMNĚCI 19.—21. února — mladší žáci skok (P 33 m): 1. Radek Skopek [Ještěd Liberec] 215,1 (40 a 39,5), 2. M. Benko [Slávia VŠE Ban. Bystrica] 202,4 (39,5 a 39,5), 3. J. Krejča [TJ Nové Město na Mor.] 194,0 (39 a 36,5), 4. D. Vlasák [Ještěd Liberec] 188,9 (37,5 a 36,5), 5. J. Láška [Technolen Lomnice n. Pop.] 187,5 (37 a 36), 6. M. Nerad [Ještěd Liberec] 186,8 (38 a 37). — **Závod sdružený:** 1. Jiří Rázl [Jiskra Harrachov 425,90], 2. R. Skopek 419,90, 3. M. Ondrouch [TJ

Nové Město na Mor.] 385,88, 4. J. Klečka [TJ Vysoké Tatry] 384,04, 5. D. Vlasák 370,30, 6. J. Láška 354,68. — **Starší žáci skok (P 55 m):** 1. Stanislav Vaško [CH Štrbské Pleso] 215,1 (62 a 62), 2. J. Šimek [Technolen Lomnice n. Pop.] 206,1 (60 a 61,5), 3. P. Seget [Slávia VŠE Ban. Bystrica] 205,4 (62 a 58), 4. J. Svanda [TJ Nové Město na Mor.] 202,9 (61,5 a 61), 5. M. Šimon 202,7 (61,5 a 59,5), 6. M. Matouš [oba Ještěd Liberec] 200,4 (60,5 a 59,5). — **Závod sdružený:** 1. Jiří Svanda 417,200, 2. S. Vaško 388,470, 3. M. Matouš 383,630, 4. J. Erlebach [Seba Tanvald] 381,130, 5. M. Pustějovský [TJ Rožnov p. Radh.] 379,535, 6. J. Šimek 378,010.

PŘEBOR ČSSR VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH V SACHTIČKÁCH 17.—21. února — mladší žáci slalom: 1. Tomáš Dumbrovský [Retězárny Česká Ves] 50,53, 2. M. Kuruc [TJ Klínovec] 51,12, 3. J. Plíva [Sokol Chuchelná] 51,22, 4. J. Krystan [TJ Semily] 51,35, 5. T. Lágrner [PS Karlovy Vary] 51,48, 6. V. Maxa [Sokol Špičák] 51,87. — **Obří slalom:** 1. Vlastimil Maxa 1:00,38, 2. M. Bučko [CH Ban. Bystrica] 1:00,46, 3. D. Kučera [Autoškoda Vrchlabí] 1:00,73, 4. P. Přihoda [Chemická Ústí n. L.] 1:01,72, 5. M. Samohel [Spartak Rokytnice] 1:01,86, 6. F. Vrbas [Sokol Špičák] 1:01,99. — **Sjezd:** 1. Pavel Přihoda 38,22, 2. D. Kučera 38,77, 3. V. Maxa 39,14, 4. M. Bučko 39,23, 5. T. Lágrner 39,48, 6. L. Smolen [CH Ban. Bystrica] 39,62. — **Trojkombovace:** 1. Vlastimil Maxa 32,81, 2. P. Přihoda 40,33, 3. M. Bučko 49,19, 4. T. Lágrner 69,37, 5. J. Plíva 94,30, 6. L. Smolen 126,44. — **Starší žáci slalom:** 1. Martin Fiala [Slovan Pec p. Sněžkou] 66,31, 2. P. Valeš [Textilana Liberec] 67,82, 3. M. Pošta [CH Ban. Bystrica] 69,11, 4. T. Kubeš [Lok. Teplice] 69,17, 5. P. Kunkela [CH Ban. Bystrica] 69,25, 6. S. Loska [Sokol Mokré Lásce] 69,30. — **Obří slalom:** 1. Martin Vokatý [Lok. Trutnov] 1:00,43, 2. M. Fiala 1:01,24, 3. M. Turčan [CH Ban. Bystrica] 1:01,42, 4. P. Veselský [Chemická Ústí n. L.] 1:02,41, 5. J. Cermák [Spartak Rokytnice] 1:02,48, 6. R. Pacák [ZVIL Ružomberok] 1:02,53. — **Sjezd:** 1. Martin Fiala 45,80, 2. M. Turčan 46,13, 3. P. Veselský 46,30, 4. F. Žádný [Autoškoda Ml. Boleslav] 46,71, 5. M. Murín [CH Ban. Bystrica] 47,06, 6. J. Cermák 47,11. — **Trojkombovace:** 1. Martin Fiala 10,38, 2. P. Valeš 90,23, 3. T. Kubeš 118,71, 4. S. Loska 120,92, 5. P. Kunkela [CH Ban. Bystrica] 133,03, 6. M. Tomáš [JAM Bratislava] 162,14. — **Mladší žačky slalom:** 1. Jana Mravcová [LB Zvolen] 50,58, 2. E. Holubová [CH Ban. Bystrica] 51,75, 3. M. Hrnčířová [Spartak Vrchlabí] 51,90, 4. J. Hlubáčková [TJ Semily] 53,26, 5. E. Šporková [CH Ban. Bystrica] 53,63, 6. D. Kapucianová [Sokol Janské Lázně] 54,04. — **Obří slalom:** 1. Elena Holubová 50,04, 2. D. Kapucianová 50,06, 3. J. Hlubáčková 50,20, 4. Z. Pažoutová [TJ Gottwaldov] 50,56, 5. J. Mravcová 50,85, 6. V. Tarasovičová [CH Ban. Bystrica] 51,02. — **Sjezd:** 1. Zuzana Kmetová [CH Ban. Bystrica] 38,59, 2. V. Schmidtová [Bohemians] 38,70, 3. H. Pochobradská a V. Tarasovičová [obě CH Ban. Bystrica] obě 39,38, 5. D. Kapucianová 39,51, 6. M. Sochodská [Chemická Ústí n. L.] 39,83. — **Trojkombovace:** 1. Jana Mravcová 59,24, 2. E. Holubová 64,87, 3. D. Kapucianová 70,55, 4. M. Hrnčířová 88,03, 5. J. Hlubáčková 91,30, 6. M. Pochobradská 99,11. — **Starší žačky slalom:** 1. Pauli Schimmerová [VTZ Chomutov] 70,01, 2. R. Stejskalová 71,23, 3. M. Kábrtová [obě Sokol Deštné] 72,39, 4. D. Dolečková 73,15, 5. R.

Šírková [obě LIAZ Jablonec] 74,24, 6. Z. Lichá [TJ Vysoké Tatry] 74,38. — **Obří slalom:** 1. Romana Stejskalová 1:03,77, 2. K. Stursová [Sokol Deštné] 1:04,05, 3. A. Adamíková [TJ Gottwaldov] 1:04,24, 4. K. Poláková [Jasná Lipt. Mikuláš] 1:04,29, 5. L. Medzihradská 1:04,33, 6. K. Mišurová [obě CH Ban. Bystrica] 1:05,18. — **Sjezd:** 1. Karin Mišurová 47,39, 2. L. Medzihradská 47,41, 3. D. Samohylová [Ještěd Liberec] 47,45, 4. A. Bodnárová [CH Ban. Bystrica] 47,49, 5. P. Navrátilová [TJ Gottwaldov] 47,50, 6. M. Rajtrová [Lok. Teplice] 48,13. — **Trojkombovace:** 1. Romana Stejskalová 37,29, 2. P. Schimmerová 66,92, 3. A. Bodnárová 91,70, 4. M. Kábrtová 96,51, 5. A. Adamíková 98,59, 6. M. Rajtrová 99,89.

Na trávě o Velkou cenu Piešťan

Lyžařský oddíl TJ Piešťany-Banka, který je největším propagátorem lyžování na trávě v ČSSR, uspořádá v sobotu 12. června v lyžařském středisku na Ahoji 3. ročník veřejných závodů ve slalomu na válcových a pásových lyžích. Loni se Velké ceny Piešťan zúčastnilo 65 startujících z jedenácti oddílů, v kategorii mužů zvítězil L. Masár (Piešťany-Banka) a z dorostenců I. Soška (Povážan Žilina Strážov). V letošním ročníku prisílili účast také reprezentanti Maďarska a Rakouska.

• **NOVÉ SVĚTOVÉ RYCHLOSTNÍ REKORDY** v jízdě na lyžích byly vytvořeny při letním kilometru v Silverstonu v USA ve státě Colorado v polovině dubna. Na stometrovém měřeném úseku Rakušan Franz Weber dosáhl rychlosti 203,155 km/hod. a překonal tak březnový rekord Američana McKinneye 201,230 km/hod. z Les Arcs [Fr.]. Také druhý Američan Watts dosáhl větší rychlosti než byl dosavadní světový rekord — 201,676 km/hod. Američanka Marti Martinová—Kuntzová vytvořila nový světový rekord žen 179,1 km/hod. (dosud její krajanka Annie Bretonová 175,353 km/hod.).

• **VÍTEZEM EVROPSKÉHO POHÁRU 1982 SKOKANŮ** se stal Rakušan Hans Wallner se 132 body před Finem Ylianttilou 99 a Rohweinem (NSR) 98 bodů. Další pořadí. 4. Hirner 87, 5. Tuchscherer [oba Rak.] 74, 6. Holmen-Jensen [Nor.] 73, 7. Felder [Rak.] 70, 8. Mobeck [Nor.] 68. O deváté místo se dělil čs. reprezentant Samek s Norem Bögsethem, oba mají po 67 bodech.

OMLOUVÁME SE ČTENÁRŮM Lyžařství, že ve 4. čísle v článku „Vývoj techniky zatáčení“ na str. 9 obrázek č. 3, 4, 5 a 6 byl vytištěn obráceně. Lyžařští cvičitelé a trenéři si toho jistě všimli.

P. MAHRE a E. HESSOVÁ vítězi Světových pohárů

Američan Phil Mahre obhájil prvenství ve Světovém poháru 1981/1982 ve sjezdových disciplínách a v soutěži žen zvítězila Švýcarka Erika Hessová. Phil Mahre získal také malé křišťálové glóbusy ve slalomu, obřím slalomu a v kombinaci, ve sjezdu patřila tato trofej Kanadanu Steve Podborskému. Poprvé od roku 1974 nezbyl žádný křišťálový glóbus na Švéda Ingemara Stenmarka. Již potřeby za sebou se musel spokojit druhým místem v celkové klasifikaci. Trojnásobný vítěz ve sjezdu Švýcar Peter Müller skončil tentokrát druhý. Měl stejný počet bodů jako Podborski, o pořadí rozhodovalo více škrtnutých bodů — u Kanadana 33, u Müllera 27.

Dvacetiletá Erika Hessová měla letos velmi úspěšnou sezónu. Na mistrovství světa ve Schladmingu dobyla mistrovské tituly ve slalomu, obřím slalomu a v kombinaci, k ním připojila prvenství v celkové klasifikaci SP a obhájila malý křišťálový glóbus ve slalomu. V kombinaci skončila druhá a v obřím slalomu třetí. Irene Eppleová (NSR) byla neúspěšnější závodnicí v obřím slalomu a v kombinaci, ve sjezdu pak Francouzka Marie-Cécile Grosová-Gaudenierová.

Z čs. reprezentantů dosáhla nejlepšího umístění v celkové klasifikaci SP Olga Charvátová, která skončila 26. s 49 body. Z žen se dále zařadily do pořadí 82 bodujícími závodnicemi: 83. Jana Gantnerová-Soltýsová 8 b., 81. Alexandra Mařasová 1 b. V klasifikaci 105 mužů je 56. Ivan Pacák s 20 body, a 75. Bohumír Zeman 10 b.

V **Poháru národů** zvítězilo Rakousko s 1493 body (95 škrtnutých) před Švýcarskem 1428 (4) a USA 1201 (166). Další pořadí: 4. NSR 671 (119), 5. Itálie 554 (51), 6. Francie 526 (26), 7. Lichtenštejnsko 446 (31), 8. Kanada

433 (61), 9. Švédsko 363 (80), 10. Jugoslávie 292 (17), 11. Lucembursko 127 (18), 12. Norsko 119 (5), 13. SSSR 101, 14. Polsko 88 (7), 15. **ČSSR 88**, 16. Japonsko 33, 17. Mexiko 29 (9), 18. Británie 25, 19. Bolívie 21, 20. Bulharsko 17 b. V soutěži družstev mužů je v čele Rakousko s 928 (75) b. před Švýcarskem 825 (97), USA 527 (130), Švédskem 318 (80), Itálií 276 (9) a Kanadou 258 (44). ČSSR je patnáctá s 30 body. V kolektivech žen jsou v čele: 1. USA 674 (36), 2. NSR 614 (119), 3. Švýcarsko 603 (107), 4. Rakousko 565 (20), 5. Francie 469 (26), 6. Itálie 278 (42). — **11. ČSSR 58 b.**

Ve **sjezdu** je pořadí na vedoucích místech — muži: 1. Podborski 115 (33), 2. Müller 115 (27), 3. Weirather 97 (33), 4. Resch 76 (9), 5. Klammer 71 (4), 6. Read (Kan.) 65 (8). — Ženy: 1. Grossová-Gaudenierová 87 (3), 2. De Agostiniová (Švýc.) 84 (1), 3. Flandersová 84, 4. Sörensenová 81 (13), 5. I. Eppleová 69 (18), 6. Sölknerová 64 (11). — **23. Charvátová 8, 28. Gantnerová-Soltýsová 7 b.**

Ve **slalomu** jsou v čele soutěže mu-

Celkové pořadí SP 1982 mužů

Do celkového hodnocení se započítávalo pět nejlepších výsledků ve sjezdu, slalomu a obřím slalomu, jakož i tři nejlepší hodnocení z pěti kombinací. V závorce je uvedeno pořadí v loňském ročníku a škrtnuté body. První je celkový počet bodů, na druhém místě body ve sjezdu, na třetím ve slalomu, na čtvrtém v obřím slalomu a na pátém v kombinaci.

1. (1.) Phil Mahre (USA)	309 (125)	9	120 (55)	105 (70)	75
2. (2.) Ingemar Stenmark (Švéd.)	211 (74)	—	110 (55)	101 (19)	—
3. (4.) Steve Mahre (USA)	183 (5)	—	92 (5)	66	25
4. (5.) Peter Müller (Švýc.)	132 (27)	115 (27)	—	—	17
5. (7.) Andreas Wenzel (Licht.)	128 (4)	—	32	36 (4)	60
6. (26.) Marc Girardelli (Luc.)	121 (18)	—	44 (6)	77 (12)	—
7. (11.) Joël Gaspoz (Švýc.)	119 (18)	—	49	70 (18)	—
8. (9.) Steve Podborski (Kan.)	115 (33)	115 (33)	—	—	—
9. (6.) Bojan Križaj (Jug.)	108 (7)	—	63 (4)	45 (3)	—
10. (8.) Harti Weirather (Rak.)	97 (33)	97 (33)	—	—	—
11. (32.) Pirmin Zurbriggen (Švýc.)	96 (20)	—	4	67 (20)	25
12. (43.) Erwin Resch (Rak.)	76 (9)	76 (9)	—	—	—
13. (14.) Hans Enn (Rak.)	75	—	—	75	—
14. (40.) Franz Klammer (Rak.)	71 (4)	71 (4)	—	—	—
15. (25.) Franz Gruber (Rak.)	69 (9)	—	66 (9)	3	—

Celkové pořadí SP 1982 žen

Stejně jako v soutěži mužů se započítávalo pět nejlepších výsledků ve sjezdu, slalomu a obřím slalomu, jakož i tři nejlepší hodnocení ze čtyř kombinací.

1. (2.) Erika Hessová (Švýc.)	297(100)	2	125(35)	105(53)	65(12)
2. (5.) Irene Eppleová (NSR)	282 (79)	69(18)	23 (2)	120(44)	70(15)
3. (4.) Christin Cooperová (USA)	198 (19)	10	83(10)	68 (9)	37
4. (14.) Maria Eppleová (NSR)	166 (40)	—	56	110(40)	—
5. (8.) Cindy Nelsonová (USA)	158 (17)	61 (1)	12	47(11)	38 (5)
6. (38.) Ursula Konzettová (Licht.)	137 (22)	—	100(22)	37	—
7. (31.) Lea Sölknerová (Rak.)	137 (11)	64(11)	32	—	41
8. (6.) Perrine Pelenová (Fr.)	125 (20)	—	67(11)	48 (9)	10
9. (7.) Tamara McKinneyová (USA)	116	—	42	74	—
10. (18.) Maria Rosa Quariová (It.)	109 (17)	—	78(17)	31	—
11. (41.) Elisabeth Chaudová (Fr.)	98	59	—	27	12
12. (31.) Gerry Sörensenová (Kan.)	90 (13)	81(13)	—	—	9
13. (19.) Holly Flandersová (USA)	90	84	—	—	6
14. (11.) Daniela Ziniová (It.)	88 (25)	—	66(25)	12	10
15. (37.) Grossová-Gaudenierová (Fr.)	87 (3)	87 (3)	—	—	—

Švýcarka Erika Hessová, vítězka Světového poháru 1982 ve sjezdových disciplínách, s křišťálovým glóbusem

žů: 1. P. Mahre 120 (55), 2. Stenmark 110 (55), 3. S. Mahre 92 (5), 4. De Chiesa (It.) 68 (8), 5. Gruber 66 (9), 6. Križaj 63 (4). — **34. Zeman 3.** — Ženy: 1. E. Hessová 125 (35), 2. Konzettová 100 (22), 3. Cooperová 83 (10), 4. Quariová 78 (17), 5. Pelenová 67 (11), 6. Ziniová 66 (25). — **21. Charvátová 17, 40. Mařasová 1 b.**

V **obřím slalomu** mužů je pořadí: 1. P. Mahre 105 (70), 2. Stenmark 101 (19), 3. Girardelli 77 (12), 4. Enn 75, 5. Gaspoz 70 (18), 6. Zurbriggen 67 (20). — Ženy: 1. I. Eppleová 120 (44), 2. M. Eppleová 110 (40), 3. E. Hessová 105 (53), 4. McKinneyová 74, 5. Cooperová 68 (9), 6. Pelenová 48 (9). — **19. Charvátová 16 b.**

Kombinace mužů: 1. P. Mahre 75, 2. Wenzel (Licht.) 60, 3. Hole (Nor.) 42, 4. Hohenlohe (Mex.) 38, 5. Gattermann (NSR) a Vion (Fr.) oba 28. — **11. Pacák 20, 24. Zeman 7.** — Soutěž žen: 1. I. Eppleová 85, 2. E. Hessová 77, 3. Nelsonová 43, 4. Sölknerová 37, 6. Kinshoferová (NSR) 24. — **17. Charvátová 8, 30. Gantnerová-Soltýsová 1 b.**

Zhodnocení letošního ročníku Světového poháru připraví trenéři čs. reprezentačních družstev.

SP VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Ženy

Obří slalom 9. února v Oberstaufenu (výškový rozdíl 308 m, v obou kolech 49 branek): 1. M. Eppleová (NSR) 2:27,79 (1:13,90 a 1:13,89), 2. Cooperová (USA) 2:27,97 (1:13,93 a 1:14,04), 3. E. Hessová (Švýc.) 2:28,35 (1:14,46 a 1:13,89), 4. I. Eppleová (NSR) 2:29,26 (1:14,67 a 1:14,59), 5. Pelenová (Fr.) 2:29,60 (1:14,71 a 1:14,89), 6. Nelsonová 2:29,96 (1:14,09 a 1:15,87), 7. McKinneyová (obě USA) 2:30,52, 8. Serratová (Fr.) 2:31,21, 9. Melanderová (Švéd.) 2:31,39, **10. Charvátová (ČSSR) 2:31,54 (1:15,45 a 1:16,09)**, 11. Walliserová (Švýc.) 2:32,09, 12. Leskovšková (Jug.) 2:32,15, 13. P. Wenzelová (Licht.) 2:32,58, 14. Preussová (USA) 2:32,76, 15. Hächerová (NSR) 2:32,82. — **26. Gantnerová-Soltýsová (ČSSR) 2:35,09.**

První sjezd 13. února v Arose (délka tratě 2460 m, výškový rozdíl 620 m): 1.

Flandersová [USA] 1:36,52, 2. Nelsonová 1:36,80 3. Walliserová 1:36,94, 4. Eberleová [Rak.] 1:36,99, 5. Grossová-Gaudenierová [Fr.] 1:37,01, 6. Oaková [USA] 1:37,05, 7. Winklerová [Rak.] 1:37,37, 8. Sörensenová [Kan.] 1:37,43, 9. Sölknerová [Rak.] 1:37,43, 10. Fjelstadová [Nor.] 1:37,65, 11. Grahamová [Kan.] 1:37,68, 12. Kirchlnerová [Rak.] 1:37,72, 13. Charvátová 1:37,73, 14. Waldmeierová 1:37,78, 15. Bozonová [obě Fr.] 1:37,82. — Gantnerová-Soltýsová závod nedokončila.

Druhý sjezd 14. února v Arose (délka tratě 2460 m, výškový rozdíl 620 m): 1. De Agostiniová (Švýc.) 1:36,67, 2. Walliserová 1:36,93, 3. Sörensenová 1:37,10, 4. Waldmeierová 1:37,37, 5. Grossová-Gaudenierová 1:37,40, 6. I. Eppliová 1:37,45, 7. Eberleová 1:37,49, 8. Grahamová 1:37,74, 9. Chaudová [Fr.] 1:37,78, 10. Winklerová 1:38,02, 11. Fjelstadová 1:38,07, 12. Sölknerová 1:38,12, 13. Charvátová 1:38,13, 14. Örtlová (Švýc.) 1:38,14, 15. Bozonová 1:38,29. — **40. Gantnerová-Soltýsová 1:41,86.**

Obří slalom 27. února v Aspen (výškový rozdíl 280 m, v prvním kole 42, ve druhém 44 branek): 1. M. Eppliová 2:13,51 [1:03,52 a 1:09,99], 2. E. Hessová 2:13,67 [1:02,83 a 1:10,84], 3. I. Eppliová 2:14,16 [1:03,41 a 1:10,75], 4. Lancasterová [USA] 2:15,26 [1:04,06 a 1:11,20], 5. Reyová [Fr.] 2:15,95 [1:04,51 a 1:11,44], 6. Melanderová 2:16,08 [1:00,00 a 1:00,00], 7. Nelsonová 2:16,33, 8. Serratová 2:16,60, 9. Fisherová [USA] 2:16,66, 10. Jermanová [Jug.] 2:16,98, 11. Walliserová 2:17,01, 12. Steinerová [Rak.] 2:17,23, 13. Fernandezová [Šp.] 2:17,33, 14. Chaudová [Fr.] 2:17,38, 15. Marciandiová [It.] 2:17,45.

Slalom 2. března ve Waterville (výškový rozdíl 162 m, v prvním kole 55, ve druhém 54 branek): 1. Konzettová [Licht.] 89,55 [45,14 a 44,41], 2. Quariová [It.] 89,85 [46,52 a 43,33], 3. McKinneyová 89,86 [46,12 a 43,74], 4. Ziniová [It.] 90,19 [46,32 a 43,87], 5. M. Tlalkaová [Pol.] 90,23 [46,75 a 43,48], 6. Steinerová 90,24 [46,57 a 43,67], 7. Sölknerová [obě Rak.] 90,33, 8. M. Eppliová 90,66, 9. I. Eppliová 90,84, 10. Serratová 90,96, 11. Preussová 91,04, 12. Walliserová 91,16, 13. D. Tlalkaová [Pol.] a Melanderová obě 91,24, 15. Riedlová [Rak.] 91,30.

Obří slalom 4. března ve Waterwille (výškový rozdíl 290 m, v prvním kole 45, ve druhém 43 branek): 1. I. Eppliová 2:11,85 [66,15 a 65,70], 2. M. Eppliová 2:12,11 [66,54 a 65,57], 3. McKinneyová 2:12,92 [66,74 a 66,18], 4. E. Hessová 2:13,51 [67,26 a 66,25], 5. Nelsonová 2:13,77 [67,08 a 66,69], 6. Melanderová 2:14,60 [67,45 a 67,15], 7. Lancasterová 2:14,62, 8. Preussová 2:15,03, 9. Quariová 2:15,09, 10. Cooperová 2:15,13, 11. Konzettová 2:15,15, 12. Serratová 2:15,40, 13. Jermanová 2:15,41, 14. Fernandezová 2:15,47, 15. Fisherová 2:15,56.

Obří slalom 20. března v Alpe d'Huez (výškový rozdíl 296 m, v prvním kole 46, ve druhém 42 branek): 1. E. Hessová 2:12,05 [1:10,90 a 1:01,15], 2. McKinneyová 2:12,09 [1:09,95 a 1:02,14], 3. Cooperová 2:13,07 [1:11,23 a 1:01,84], 4. M. Hessová 2:13,63 [1:11,77 a 1:01,86], 5. Pelenová 2:13,79 [1:11,61 a 1:02,18], 6. Charvátová 2:13,89 [1:11,50 a 1:02,39], 7. Ziniová 2:14,10, 8. M. Eppliová 2:14,15, 9. I. Eppliová 2:14,27, 10. Nelsonová 2:14,34, 11. Kinshoferová [NSR] 2:14,43, 12. Quariová 2:14,86, 13. Riedlová [Rak.] 2:15,24, 14. Walliserová 2:15,29, 15. Kronbichlerová [Rak.] 2:15,51.

Slalom 21. března v Alpt d'Huez (výškový rozdíl 172 m, v prvním kole 55, ve druhém 58 branek): 1. E. Hessová 1:41,65 [49,26 a 52,39], 2. Ziniová 1:42,57 [49,1 a 52,66], 3. McKinneyová 1:42,90 [49,74 a 53,16], 4. Quariová 1:43,20 [49,88 a 53,32], 5. Wenzelová 1:43,63 [50,34 a 53,39], 6. Macchiová [It.] 1:44,04 [50,53 a 53,51], 7. Zavadlavová [Jug.] 1:44,31, 8. M. Eppliová 1:44,47, 9. Konzettová 1:44,73, 10. Serratová 1:44,93, 11. Leskovšková 1:45,00, 12. I. Eppliová 1:45,03, 13. Reyová [Fr.] 1:45,83, 14. Frigová [It.] 1:45,90,

14. Örtlová (Švýc.) 1:46,11. — **18. Mařasová 1:46,55.**

Obří slalom 25. března v Montgenèvre (výškový rozdíl 300 m, v prvním kole 48, ve druhém 49 branek): 1. M. Eppliová 2:33,97 [1:11,04 a 1:12,93], 2. E. Hessová 2:24,33 [1:11,76 a 1:12,57], 3. Cooperová 2:24,70 [1:11,70 a 1:13,00], 4. M. Hessová 2:25,26 [1:12,21 a 1:13,05], 5. Riedlová 2:25,99 [1:12,97 a 1:13,02], 6. I. Eppliová 2:26,09 [1:12,44 a 1:13,65], 7. Ladstatterová [Rak.] 2:26,30, 8. Tomeová [Jug.] 2:26,37, 9. Nelsonová 2:26,38, 10. Steinerová 2:26,45, 11. Pelenová 2:26,46, 12. Bozonová a Andeová (Švýc.) obě 2:26,63, 14. Wolfová [Rak.] 2:26,82, 15. Ziniová 2:26,96. — **18. Medzihradská 2:26,98, 26. Valešová 2:27,42, 40. Mařasová 2:28,83.**

Slalom 27. března v San Sicariu (výškový rozdíl 165 m, v prvním kole 56, ve druhém 55 branek): 1. Cooperová 92,25 [45,06 a 47,19], 2. M. Eppliová 93,55 [45,89 a 47,66], 3. D. Tlalkaová 93,65 [45,15 a 48,50], 4. Zavadlavová 93,94 [45,87 a 48,07], 5. Nanzoová (Švýc.) 94,46 [46,04 a 48,42], 6. Sölknerová 94,71 [46,15 a 48,56], 7. Kinshoferová 94,94, 8. M. Tlalkaová a Frigová obě 94,96, 10. I. Eppliová 95,24, 11. Wenzelová 95,31, 12. Melanderová 96,10, 13. Jermanová 94,65, 14. Leskovšková 96,50, 15. Mařasová 96,60. — **16. Valešová 96,89, 24. Medzihradská 99,47.**

Paralelní slalom 28. března v Montgenèvre (výškový rozdíl 88 m, 23 branek): 1. M. Eppliová, 2. Sölknerová, 3. Pelenová, 4. Cooperová, 5. E. Hessová, 6. Nelsonová, 7. Kronbichlerová, 8. De Agostiniová (Švýc.), 9. Steinerová, 10. Eberleová (Rak.), 11. McKinneyová, 12. Ziniová, 13. Zavadlavová, 14. Walliserová, 15. Flandersová. Ve čtvrtfinále M. Eppliová porazila Nelsonovou, Cooperová zvítězila nad Kronbichlerovou, Pelenová nad E. Hessovou a Sölknerová nad De Agostiniovou. V semifinále M. Eppliová vyřadila Pelenovou a Sölknerová Cooperovou, ve finále M. Eppliová zvítězila nad Sölknerovou a v utkání o třetí místo Pelenová porazila Cooperovou.

Muži

Slalom 14. února v Garmisch-Partenkirchenu (výškový rozdíl 190 m, v prvním kole 60, ve druhém 56 branek): 1. S. Mahre 1:35,79 [49,18 a 46,61], 2. P. Mahre [oba USA] 1:36,86 [50,09 a 46,77], 3. De Chiesa [It.] 1:37,16 [50,00 a 47,16], 4. Gruber 1:37,24 [50,57 a 46,67], 5. Orlainsky [oba Rak.] 1:37,46 [50,12 a 47,34], 6. Vion [Fr.] 1:37,85 [50,51 a 47,34], 7. Lüthy 1:37,98, 8. Gaspoz [oba Švýc.] 1:38,22, 9. Steiner [Rak.] 1:38,44, 10. Gros [It.] 1:38,72, 11. Gstrein [Rak.] 1:39,14, 12. Sörl [Nor.] 1:39,42, 13. Kuralt [Jug.] 1:39,71, 14. Hirt [NSR] 1:41,38, 15. Lüscher (Švýc.) 1:43,59.

Kombinace v Garmisch-Partenkirchenu: 1. S. Mahre 28,67, 2. Vion 35,87, 3. Lüscher 67,55, 4. Gattermann 133,02, 5. Dürr [oba NSR] 133,55, 6. Hole [Nor.] 140,34, 7. Chiba [Jap.] 145,71, 8. Meli 149,30, 9. Müller [oba Švýc.] 213,08, 10. Hohenlohe [Mex.] 299,72, 11. Fulton N. Zél.] 448,41 b.

Sjezd 27. února ve Whistler Mount (délka tratě 3308 m, výškový rozdíl 792 metrů): 1. Müller 2:14,38, 2. Podborský 2:15,53, 3. Irwin [oba Kan.] 2:15,75, 4. Öhrli (Švýc.) 1:16,02, 5. Brooker [Kan.] 2:16,37, 6. Bürgler (Švýc.) 2:16,49, 7. Read [Kan.] 2:16,62, 8. Wirsberger 2:16,90, 9. Walcher 2:17,28, 10. Resch 2:17,44, 11. Klammer (všichni Rak.) 2:17,48, 12. Meli 2:18,06, 13. Weirather 2:18,12, 14. Pfaffenbichler 2:18,27, 15. Höflechner (všichni Rak.) 2:18,36.

Sjezd 5. března v Aspen (délka tratě 3170 m, výškový rozdíl 792 m): 1. Müller 1:47,17, 2. Weirather 1:47,28, 3. Cathomen (Švýc.) 1:47,55, 4. Meli 1:47,60, 5. Höflechner 1:47,74, 6. Heinzer (Švýc.) 1:47,85, 7. Öhrli 1:47,85, 8. Read 1:48,03, 9. Brooker 1:48,06, 10. Vesti (Švýc.) 1:48,34, 11. Cyganov (SSSR) 1:48,37, 12. Stock (Rak.) 1:48,49, 13. Irwin 1:48,61, 14. Podborský 1:48,84, 15. Wirsberger 1:48,97.

Sjezd 6. března v Aspen (délka tratě 3170 m, výškový rozdíl 792 m): 1. Müller 1:46,50, 2. Brooker 1:47,18, 3. Höflechner 1:47,31, 4. Weirather 1:47,35, 5. Meli 1:47,41, 6. Öhrli 1:47,69, 7. Irwin 1:47,98, 8. Cyganov 1:48,02, 9. P. Mahre 1:48,21, 10. Pfaffenbichler 1:48,31, 11. Walcher 1:48,35, 12. Resch 1:48,44, 13. Cathomen 1:48,47, 14. Podborský 1:48,67, 15. Bartelski [Brit.] 1:48,70.

Obří slalom 17. března v Bad Kleinkirchheim (výškový rozdíl 390 m, v prvním kole 52, ve druhém 54 branek): 1. S. Mahre 2:34,16 [1:15,53 a 1:18,63], 2. P. Mahre 2:34,23 [1:16,29 a 1:17,94], 3. Zurbriggen (Švýc.) 2:34,71 [1:15,99 a 1:18,72], 4. Girardelli [Luc.] 2:34,93, [1:16,00 a 1:18,99], 5. Enn [Rak.] 2:35,60 [1:16,10 a 1:19,50], 6. Fournier (Švýc.) 2:35,72 [1:16,56 a 1:19,16], 7. Giorgi [It.] 2:36,38, 8. Wenzel [Licht.] 2:36,48, 9. Hangl (Švýc.) 2:36,59, 10. Jäger [Rak.] 2:36,69, 11. Lüthy 2:36,98, 12. Križaj [Jug.] 2:36,99, 13. Ortner [Rak.] 2:37,07, 14. Halsnes [Nor.] 2:37,08, 15. Nockler [It.] 2:37,14. — **22. Zeman 2:38,80, 28. Kolář 2:41,70.**

Obří slalom 19. března v Kranjské Goře (výškový rozdíl 360 m, v prvním kole 56, ve druhém 50 branek): 1. P. Mahre 2:23,65 [1:14,54 a 1:09,12], 2. Enn 2:23,91 [1:15,14 a 1:08,77], 3. Girardelli 2:24,40 [1:15,25 a 1:09,15], 4. Gaspoz 2:24,54 [1:15,59 a 1:08,95], 5. Orlainsky 2:25,36 [1:15,65 a 1:09,71], 6. Julien (Švýc.) 2:26,05 [1:15,64 a 1:10,41], 7. Skajem [Nor.] a Wenzel oba 2:26,30, 9. Ortner 2:26,44, 10. Zurbriggen 2:26,55, 11. Fournier 2:26,80, 12. Franko [Jug.] 2:26,85, 13. Križaj 2:26,95, 14. Nockler 2:27,26, 15. Kuralt 2:27,33.

Slalom 20. března v Kranjské Goře (výškový rozdíl 200 m, v prvním kole 56, ve druhém 00 branek): 1. Križaj 98,89 [46,94 a 51,95], 2. Stenmark (Švéd.) 98,93 [46,93 a 52,00], 3. Gruber 99,10 [47,33 a 51,77], 4. Gaspoz 99,39 [47,43 a 51,96], 5. Girardelli 99,62 [48,22 a 51,40], 6. Edalini [It.] 99,83 [47,89 a 51,94], 7. Strand (Švéd.) 99,99, 8. Orlainsky 100,32, 9. Ortner 100,42, 10. Giorgi 100,93, 11. Gstrein 100,93, 12. Lüthy 101,45, 13. Skajem [Nor.] 101,75, 14. Popangelov [Bul.] 101,77, 15. Tonazzi [It.] 101,79.

Obří slalom 24. března v San Sicariu (výškový rozdíl 390 m, v prvním kole 63, ve druhém 57 branek): 1. Zurbriggen 2:42,37 [1:25,67 a 1:16,70], 2. Girardelli 2:43,03 [1:25,68 a 1:17,35], 3. P. Mahre 2:44,15 [1:27,13 a 1:17,02], 4. Enn 2:44,15 [1:27,13 a 1:17,02], 5. Stenmark 2:44,16 [1:27,58 a 1:16,58], 6. Gaspoz 2:44,23 [1:26,60 a 1:17,63], 7. Strolz [Rak.] 2:44,35, 8. Lüthy 2:44,46, 9. Wenzel 2:44,49, 10. S. Mahre 2:44,68, 11. Hinterseer [Rak.] 2:44,82, 12. Halsnes 2:45,01, 13. Gruber a Franko oba 2:45,14, 15. Giorgi 2:45,42. — **21. Zeman 2:46,24, 46. Schimmer 2:51,45, 47. Kolář 2:51,59.**

Slalom 27. března v Montgenèvre (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 64, ve druhém 65 branek): 1. P. Mahre 99,41 [50,67 a 48,74], 2. Stenmark 100,07 [50,27 a 49,80], 3. Gaspoz 100,09 [50,20 a 49,89], 4. Križaj 100,74 [50,50 a 50,24], 5. Lüthy 101,49 [51,45 a 50,04], 6. Wenzel 101,63 [51,23 a 50,30], 7. Gruber 101,74, 8. Strand 102,20, 9. Orlainsky 102,22, 10. Andrejev (SSSR) 102,68, 11. Edalini 102,70, 12. Sörl 102,81, 13. Zeman 102,92, 14. Giorgi 102,99, 15. Canac [Fr.] 103,11.

Paralelní slalom 28. března v Montgenèvre (výškový rozdíl 88 m, 23 branek): 1. P. Mahre, 2. Stenmark, 3. Enn, 4. Strolz, 5. Lüthy, 6. Wenzel, 7. Wirsberger, 8. Križaj, 9. Orlainsky, 10. Girardelli, 11. De Chiesa, 12. Öhrli, 13. Heinzer, 14. Meli, 15. Gruber. Ve čtvrtfinále P. Mahre porazil Križaje (1,349 sek.), Enn zvítězil bez boje nad Wenzelem, Strolz porazil Lüthyho (0,360) a Stenmark zvítězil nad Wirsbergerem (1,306). V semifinále P. Mahre vyřadil Enna (0,162) a Strolz vzdal Stenmarkovi. Ve finále P. Mahre zvítězil nad Stenmarkem (0,386) a ve střetnutí o třetí místo Enn nad Strolzem (1,425).

● **V CASTELROTTU** při závodě Světového poháru běžců na 15 km se konaly také štafety na 4 X 10 km. Zvítězil v nich tým USA (Simoneau, Galanes, Caldwell, Koch) v čase 1:51:18,3 hod. před družstvy Norska (G. Holte, Bakken, Eriksen, T. Holte) 1:51:27,5, Itálie I. (De Zolt, Ploner, Vanzetta, Carrara) 1:52:00,6 a NSR 1:52:04,9. Pátá z celkového počtu třínácti byla kombinovaná štafeta ČSSR a Bulharska ve složení Švanda, Baržanov, Bečvář, Švub za 1:52:32,5 hod.

● **SUPER OBRÍ SLALOM** v San Sicariu na trati 2310 m s převýšením 600 m a 53 brankami skončil vítězstvím Andrease Wenzela (Licht.) v čase 1:48,36 min. před Girardellem (Luc.) — 0,68 sek. a Švýcary Hanglem a Zurbriggenem oba — 1,36. Další pořadí: 5. Strolz (Rak.) — 1,50, 6. Meli — 1,36, 7. Lüthy — 2,09, 8. Oehrii (všichni Švýc.) — 2,42, 9. Enn (Rak.) — 2,61, 10. Müller (Švýc.) — 2,78. Čs. reprezentant Zeman byl čtrnáctý z 58 klasifikovaných se ztrátou 3,12 sek. na vítěze. Ve stejném závodě žen na kratší trati bylo umístění na vedoucích místech: 1. Nelsonová (USA) 1:30,97, 2. I. Epplová — 0,25, 3. M. Epplová (obě NSR) — 0,77, 4. Cooperová (USA) — 0,93, 5. Wolfová (Rak.) — 1,11, 6. E. Hessová (Švýc.) — 1,13, 7. McKinneyová (USA) — 1,35, 8. Charvátová (ČSSR) — 1,45, 9. M. Hessová (Švýc.) — 1,50, 10. Eberleová (Rak.) — 1,84 sek.

● **SVĚTOVÝ POHÁR V LYŽAŘSKÉ AKROBACII** byl zakončen posledními závody koncem března ve francouzském Tignes. Ve skocích mužů zvítězil Kanadán Clow před Švýcarem Wirthem a svým krajanem D. Larochem, z žen byla první Kanadanka Asselinová, následována Švédkou Bergovou a Francouzskou Frazierovou. Konečné pořadí ve Světovém poháru: 1. Clow, 2. Corriveau (Kan.), 3. Nemesvary (Brit.) — ženy: 1. Asselinová, 2. Bergová, 3. Kisslingová (Švýc.) V závěrečném závodě v kombinaci mužů vybojoval prvenství Američan Beddor před Kanadany Judgem a A. Larochem, v ženách Asselinová před Frazierovou a Kisslingovou. V baletu byl první Američan Edmondson, následován Kanadánem Cotem a Schablem (NSR), ze žen Francouzka Rossiová před Američanskou Bucherovou a Kisslingovou. Celkové pořadí SP v baletu mužů: 1. Edmondson, 2. Reitberger (NSR), 3. Schabl — ženy: 1. Bucherová (USA), 2. Rossiová, 3. Kisslingová. Konečné pořadí SP mužů: 1. Beddor, 2. Judge, 3. Bolesky (USA) — ženy: 1. Asselinová, 2. Kisslingová, 3. Wolfová (USA).

● **Ve FALUNU** mezinárodní závody v klasických disciplínách kromě Světového poháru běžců na 30 km přinesly tyto další výsledky: 4 X 10 km. 1. Norsko (Lindvall, Tofte, G. Holte, T. Holte) 2:00:09,8 hod., 2. Švédsko 2:01:27,9, 3. NSR 2:01:50,1, 4. USA 2:03:07,1, 5. Finsko 2:05:08,8. Závod sdružený: 1. Weinbuch 420,970 b., 2. Schwarz (oba NSR) 408,240, 3. Bögeseth 407,330, 4. Andersen (oba Nor.) 395,185. Skoky na velkém můstku: 1. Stanarius 235,0 (106 a 105,5), 2. Pschera (oba NDR) 228,5 (100 a 106,5), 3. Vettori (Rak.) 222,2 (105 a

97), 4. Sätre 219,5 (102 a 99,5), 5. Johannesen (oba Nor.) 218,5 (102 a 102). Skoky při umělém osvětlení na středním můstku: 1. Trón 221,4 (81 a 82), 2. Mobekk (oba Nor.) 220,2 (78,5 a 82,5), 3. Vettori 217,5 (82 a 75,5). 4 X 5 km ženy: 1. Švédsko (Johanssonová, Carlzonová-Lundbäcková, Mortbergová, Thulinová) 1:12:16,5 hod., 2. Norsko 1:12:26,7, 3. USA 1:13:16,3.

● **JUGOSLÁVEC MIRAN TEPEŠ** zvítězil v 41. ročníku mezinárodních závodů ve skoku na středním můstku ve Feldbergu (NSR) s 227,4 (86,5 a 84). Druhý byl Rakušan Wallner 226,1 (83,5 a 84), následován mistrem NSR Bauerem 222,4 (85 a 82) a Norem Opasem 219,9 (87 a 80).

Zajímavosti ze světa

● **V OBRÍM SLALOMU** v japonské Nozawě z mužů zvítězil Kaiwa (Jap.) časem 2:08,36 min. před svým krajanem Iwajou 2:09,18 a Rakušanem Liebem 2:09,72. Z žen byla první Rakušanka Vitzhumová za 2:22,09, následována Zechmeisterovou (NSR) 2:23,54 a Japonkou Takedovou 2:26,50.

● **FRANCOUZKA FABIENNE SERRA-TOVÁ**, mistryně světa 1974 v obřím slalomu a kombinaci, oznámila začátkem dubna, že zanechává závodní činnosti. Dvacetipětiletá francouzská reprezentantka v průběhu téměř desetileté závodnické kariéry zvítězila ve třech závodech Světového poháru a několik roků patřila k nejlepším ve slalomu a obřím slalomu.

● **POLÁK LUSZCZEK** zvítězil v závěru sezóny ve švédském Svansteinu v běhu na 18 km za 53:42 min. před Švédy Danielssonem — 7 sek. a Lindvallem — 42 sek. Čtvrtý byl Fin Koivisto se ztrátou 1 min., následován Norem Olsenem. Závod žen na 6 km skončil vítězstvím Norky Pettersenové v čase 19:00 před Finkou Riihivuoriou — 24 sek. a čs. reprezentantkou Jeriovou, která měla čas o desetinu sekundy horší.

● **FINKA HÄMÄLÄINENOVÁ** byla první v běhu žen na 10 km ve finském Yllaes časem 31:36 před svou krajanou Riihivuoriou 32:05 a čs. reprezentantkou Pasiárovou 32:24. Další pořadí: 4. Hyytiäinenová (Fin.) 32:49, 5. Jeriová (ČSSR) 32:55, 6. Auroraová (Fin.) 32:55. V závodě mužů na 20 km bylo pořadí na vedoucích místech: 1. De Zolt (It.) 1:06:50, 2. Kirvesniemi (Fin.) 1:07:22, 3. Lindvall 1:07:44, 4. Autio (oba Nor.) 1:07:49, 5. Vanzetta (It.) 1:07:53, 6. Luszczek (Pol.) 1:08:55 hod.

● **FIS SLALOM** žen začátkem dubna v Les Diablerets skončil vítězstvím Petry Wenzelové (Licht.) v čase 76,25 před Švýcarkou Nansozovou — 0,45 sek. a Francouzskou Guignardovou — 1,20 sek.

● **V ZERMATTU** v obřím slalomu mužů zvítězil Švýcar Zurbriggen za 2:12,59 min., následován Rakušanem Guelem — 1,20 a svými krajany Lüthym — 1,56, Gaspozem — 1,95 a Pierenem — 2,04. V obřím slalomu žen bylo pořadí: 1. M. Hessová 2:46,46, 2. Andeerová (obě Švýc.) — 0,16, 3. Wolfová — 1,49, 4. Buderová (obě Rak.) — 1,78.

● **NOR JAN LINDVALL** vybojoval prvenství v běhu mužů na 15 km ve švédské Kiruně časem 41,05 min. před Polákem Luszczeke 41:20. Třetí byl Nor Bra za 41:29, následován Finem Kirvesniemim 41:52, Švédy Erikssonem 41:56, Wassbergem 42:06 a Norem Aunlim 42:07.

● **JARNÍ ZÁVODY SKOKANŮ** v západoněmeckém Feldbergu vyhrál Fin Ronkainen s 241,5 (90,5 a 88). Další umístění: 2. Ernst (NSR) 234,0 (91,5 a 84,5), 3. Rignoni (It.) 233,8 (89,5 a 86), 4. Koch (Rak.) 231,7 (86,5 a 87,5), 5. Boll (NSR) 231,5 (86 a 86,5).

● **MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ BRITÁNIE** ve sjezdových disciplínách se konalo ve skotském Aviemore. Ve slalomu zvítězil Švýcar Thomas Bürgler časem 98,54 před Rakušany Hinterseerem 99,17, Grabberem 9,70 a svým krajanem Grüterem 99,93. — V kombinaci bylo pořadí: 1. Bürgler, 2. Hinterseer, 3. Grabber.

● **RAKUŠAN ORLAINSKY** se stal mistrem Lichtenštejska ve slalomu v Malbunu časem 94,66 před Chiakim (Jap.) — 2,48, Beckem (NSR) — 2,90 Frommeltem (Licht.) — 2,93 a Buiharem Hadijevem — 3,35. Wenzel (Licht.), Girardelli (Luc.) a Spiss (Rak.) závod nedokončili.

● **ITAL EDALINI** zvítězil v mezinárodním slalomu v italském Valmalancu časem 1:31,96, následován Japoncem Išokou 1:32,51, Gaidetem (Fr.) 1:33,39, Mallym (It.) 1:33,75 a Kummerem (Švýc.) 1:33,98 min.

● **ALAIN MÉTHIAZ** se stal novým generálním ředitelem Francouzského lyžařského svazu. Dvačtyřicetiletý Méthiaz z Thononu byl v letech 1976 až 1980 vedoucím běžců a přisuzují se mu také zásluhy za úspěch Jean-Paula Pierrata, který na MS 1978 vybojoval bronzovou medaili. Před nástupem do nové funkce byl Méthiaz vedoucím běžecké lyžařské školy v Premanonu (Jura).

● **FRANCOUZ MERLE** vybojoval prvenství v obřím slalomu FIS v Leysinu časem 2:31,09 před Rakušanem Buderem 2:31,84, a Švýcary Figinim 2:32,10 a Eugsterem 2:32,57.

Družba přehlídkou nadějí

Sportovní soutěže Družba zemí socialistického společenství se staly přehlídkou nadějí — budoucích úspěšných reprezentantů. Potvrdila to i Družba ve sjezdových disciplínách na Špičáku v Jizerských horách, kterou uspořádaly LIAZ a Bižuterie Jablonec.

V závodech dívek do patnácti a chlapců do 16 let byli nejúspěšnější mladí čs. sjezdaři. V trojkombinaci zvítězili Ludmila Milanová a Peter Jurko. Milanová získala prvenství také ve sjezdu, slalomu a i obřím slalomu, Jurko k úspěchu v trojkombinaci připojil i primát v obřím slalomu. V dalších dvou soutěžích chlapců stáli na nejvyšším stupni vítězů naděje sovětského sjezdového lyžování. Ve sjezdu Georgij Ordžonikidze a ve slalomu Andrej Selepov. Z dalších mladých čs. závodníků a závodnic podali dobré výkony především Hošek, Novotný, Parobková, Boráňová a Hozdová.

V příštím roce se má konat Družba ve sjezdových disciplínách v Sovětském svazu. Trenéři mládeže zúčastněných zemí na Špičáku v závěru trenérského semináře doporučili některé změny v reglementu Družby sjezdařů. Jedná se o zvýšení věkové hranice u hochů i dívek do 17 let a možnosti zvýšeného počtu startujících z každé země na 6 chlapců a 6 dívek (dosud mohlo startovat jen po čtyřech).

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Chlapci

Sjezd: 1. Ordžonikidze (SSSR) 1:44,44 (52,16 a 52,52), 2. Hošek (ČSSR) 1:48,15 (54,05 a 54,10), 3. D. Angelov (Bul.) 1:49,60 (54,53 a 55,07), 4. Petrik (SSSR) 1:50,09, 5. O. Angelov (Bul.) 1:50,15, 6. Novotný (ČSSR) 1:50,61, 7. Furman (SSSR) 1:51,55, 8. Jurko 1:51,70, 9. Schnierer (oba ČSSR) 1:52,08, 10. Karanov (Bul.) 1:52,31.

Obří slalom: 1. Jurko 2:12,43 (1:03,87 a 1:08,56), 2. Hošek 2:13,62 (1:04,01 a 1:09,61), 3. Novotný 2:15,09 (1:05,24 a 1:09,85), 4. Selepov (SSSR) 2:15,98, 5. Petrik 2:16,78, 6. Ordžonikidze 2:16,83, 7. Schnierer 2:16,98, 8. D. Angelov 2:17,17, 9. Zigirin (SSSR) 2:17,82, 10. O. Angelov 2:20,40.

Slalom: 1. Selepov 87,45 (43,68 a 43,77), 2. Novotný 87,74 (43,17 a 44,57), 3. Jurko 87,76 (42,89 a 44,87), 4. Matějů (ČSSR) 90,94, 5. O. Angelov 92,05, 6. Vokřál (ČSSR) 92,87, 7. Fruhn 94,03, 8. Fosceanu (oba Rum.) 94,76, 9. Ordžonikidze 94,86, 10. Foicius (Rum.) 95,56.

Trojkombovace: 1. Jurko 53,36, 2. Novotný 61,04, 3. Ordžonikidze 88,89, 4. O. Angelov 125,24, 5. Vokřál 166,81 b.

Děvčata

Sjezd: 1. Milanová 56,25, 2. Boráňová (oba ČSSR) 57,03, 3. Jakiminská (SSSR) 57,08, 4. Hanušová 57,15, 5. Hozdová 57,25,

6. Parobková (všechny ČSSR) 57,28, 7. Alexejevová (SSSR) 57,82, 8. L. Medzihradská (ČSSR) 57,88, 9. Zachová (Bul.) 58,31, 10. Abdulmaová (SSSR) 59,92.

Obří slalom: 1. Milanová 2:20,05 (1:08,32 a 1:11,73), 2. Parobková 2:20,90 (1:08,02 a 1:12,88), 3. Boráňová 2:21,10 (1:08,20 a 1:12,90), 4. Hanušová 2:23,52, 5. Hozdová 2:24,51, 6. Ichimová (Rum.) 2:26,16, 7. L. Medzihradská 2:26,42, 8. Alexejevová 2:27,22, 9. Jakiminská 2:27,71, 10. Málková (ČSSR) 2:28,61.

Slalom: 1. Milanová 90,87 (45,00 a 45,87), 2. Hozdová 91,13 (45,17 a 45,96), 3. Parobková 93,13 (46,60 a 46,53), 4. Ichimová 96,55, 5. Schimmerová (ČSSR) 96,57, 6. Zachová 97,72, 7. Bojková (SSSR)

100,29, 8. Costinasová (Rum.) 102,25, 9. Jakiminská 103,07.

Trojkombovace: 1. Milanová 0, 2. Parobková 38,02, 3. Hozdová 40,54, 4. Zachová 136,60, 5. Jakiminská 151,15, 6. Bojková 209,57 b.

ANTONÍN HUSÁK

Fotografie na titulní, druhé a zadní straně obálky Bohumil Hynek, na třetí straně obálky ing. Juraj Bobula a Bohumil Hynek.

Fotografie uvnitř měsíčníku Michael Brady, Bohumil Hynek, Josef Stránský a archiv.

Sláva vítězům, čest poraženým

Mistrovství světa ve sjezdových disciplínách (MS) je vždy velkým svátkem sjezdařů a sjezdařek. Stává se schůzkou závodníků a závodnic takměř všech národních lyžařských svazů, sdružených v Mezinárodní lyžařské federaci, na které demonstrovají své velké umění. Nejinak tomu bylo i na letošním 26. sjezdovém MS v Schladmingu/Hausu. Rekordní účast z Garmisch-Partenkirchenu (1978) byla překonána: přihlášeno bylo 281 sportovců, 96 žen z 27 států a 185 mužů z 35 zemí, mezi nimi první sjezdař tmavé pleti, Senegalec Lamine Gueye. Největší účast mužů přihlásily přirozeně alpské země; Rakousko, Švýcarsko, Francie a Itálie; obsadily celou účastnickou kvotu po 12 jezdcích, Rakušané s výhodou 1 dalšího místa pro úřadujícího mistra světa ve sjezdu Leonharda Stocka, přihlásili dokonce 13 lyžařů. Nejvíce žen vyslaly Francie a USA, po 10 závodnicích, Rakousko a NSR po 9 lyžařkách. Družstvo ČSSR tvořili 2 muži a 4 ženy.

V letech MS a ZOH se každý lyžařský svaz dostává pod značný tlak lyžařské veřejnosti a sdělovacích prostředků, pro které jediným měřítkem dobré práce svazů se stávají medaile. Deklarovat vítězství a medaile za jediný cíl sezóny pochopíme, uvědomíme-li si, ŽE TLAK JE DÍKOVÁN ZPŮSOBEM, KTERÝM JSME SI ZVYKLI ČÍST VÝSLEDKOVÉ LISTINY: ZAJÍMAVÁ JSOU JEN PŘEDNÍ MÍSTA!

ZÁVODNÍK HLAVNÍM AKTÉREM

Je dobře známo, že o vítězství v každém závodě, závod na MS nebo ZOH nevyjímaje, rozhodují především závodníci a jejich nervy. Závodníci nevyhrávají ani trenéři, ani psychologové nebo lékaři, ani jiní členové odborných štábů, které o závodníky pečují. Ti všichni jen vytvářejí podmínky a předpoklady, plánují, pomáhají, podporují, radí. V rozhodném okamžiku je závodník přenechán sám sobě, v krátkém časovém limitu zvažuje situaci, rozhoduje o taktice a odjede závod. Po závodě se oslavují jen vítězové. Ti méně šťastní se musí naučit překonávat zklamání a pokračovat v aktivním přístupu k náročným úkolům tréninku a reprezentace. Vrcholový sport je tvrdá škola.

VÍTEŽOVÉ

Mladá talentovaná Švýcarka Erika Hessová, držitelka 3 zlatých medailí ze Schladmingu, mohla po vzoru předchozích jiných děvčat, zůstat „včetněm talentem“ s příležitostními špičkovými výsledky. Jela dravě, účelně, technicky zcela bez chyby s vytříbených cítem pro pohyb, nepotřebovala takměř žádných korektur ze strany trenéra. Svého jedinečného a patrně celoživotního úspěchu by nebyla mohla dosáhnout bez tvrdé práce, bez správného postoje ke sportu a výkonu. Nescházel jí vůle, ctízádnost ani inteligence.

Totéž se týká všech ostatních vítě-

zů: Ingemara Stenmarka, největší osobnosti sjezdového sportu moderní doby; Steve Mahra, kterému se podařilo ve Schladmingu zazářit, co nikdo, ani on sám, nečekal; Gerry Sörensenové, která spolu s Nelsonovou a Grahamovou připravily Rakušankám totální porážku ve sjezdu, všechny tři medaile putovaly do zámoří; Michela Viona, jehož nečekané vítězství v kombinaci, první zlatá Francouzů od r. 1970, znamená návrat Francouzů do světové špičky sjezdařů; Harti Weirathera, který z 12 možných vítězů ve sjezdu zajel nejlépe a zachránil čest hostitelské země, která tentokrát s výsledky svých družstev rozhodně spokojena být nemůže.

RUB A LÍČ MEDAILE

Základním požadavkem úspěchu je absolutní talent. Své talentované učedníky pak sport vede k tvrdé práci. Kdo se chce vyznamenat potřebuje více než jen nadání. Nadání bez námahy a potu nevede k ničemu. Cesta vedoucí k mistrovství je strmá a kamenitá. Každá z etap je tvrdší než ta předchozí. Někde, na nějakém rozcestí, vyžaduje sport od svého učedníka plně odevzdání se do jeho služeb.

Protislužby jsou lákavé:

— vyzdvížení z anonymity, čest reprezentovat vlast, blažený pocit z vítězství po dobrém boji, respekt, obdiv a sláva;

— naplnění života, cesty do ciziny, přátelé po celém světě, šťastné návraty do vlasti z dalekých cest;

— nejlepší výzbroj, prvotřídní materiál, kvalitní oblečení, rychlé vozzy i dobré materiální zajištění, jinými slovy „pozemská uspokojení“.

Mzda za plně odevzdání se sportu přirozeně není pro každého stejná, naopak je přísně diferencována. Vítěz stojí na horní příčce, vždy nad kamarády a soupeři. Tak tomu je od paměti, vítězství jsou získávána vždy na úkor poražených.

Rubem každé medaile jsou nesporně i společenské povinnosti. Společenské angažmá a psychická zátěž každého mistra nebo mistryně světa jsou nepředstavitelné. Jsou trvalým stresem, který nelze srovnávat např. s nervovým napětím v závodech. Schůzky, besedy, dotazy, rozhovory, fotografování, na Západě pak četná smluvní jednání, jednání s obchodními firmami o reklamě, o knižních autorských právech a nakonec tisíce dopisů fanoušků. Tak se rázem změní soukromý život každého nového držitele zlaté medaile z MS, zejména tam, kde sjezdování je národním sportem, především v alpských zemích.

PORAŽENÍ

Poražení se jeden druhému zvláště nepodobají. Tvoří velmi jemně odstupňovanou hierarchii. Ingemar Stenmark při příjezdu do Schladmingu prohlásil na tiskové besedě, že pro něj na MS mimo zlata vše ostatní znamená porážku. Svě druhé místo v obřím slalomu o dva dny později proto přijal sice sportovně, ale se sklopnou hlavou. Jinak reagovali Jugoslávci Bojan Križaj (stříbro ve slalomu) a Boris Strel (bronz v OS). Oba patřili v cílovém prostoru bezprostředně po závodech nepochybně k nejšťastnějším účastníkům šampionátu. Totéž je možno říci o Švýcaru Conradinu Cathomenovi, držiteli stříbrné medaile ve sjezdu.

Ve většině odvětví sportu vrcholové úrovně na Západě mají úspěchy na ZOH, MS a závodech SP také existenční význam. Jenže zárukou úspěchu nebývá jen talent, píle a tvrdá „roboty“. Pomocí musí i laskavý osud, štěstěna. Nepřízeň těchto sil ve Schladmingu pocítil nejúspěšnější jezdec sezóny dvojnásobný vítěz SP (1981 a 1982) Phil Mahre, který po krátké jízdě několika branami v obřím slalomu byl doslova vymršten z tratě; jeho bratru Steveovi byly tyto síly příznivěji nakloněny a dovolily mu závod vyhrát dokonce s 0,5 s náskokem před Stenmarkem.

Mezi těmito daleko od sebe ležícími pozicemi je vtěsnáno tolik stupňů, kolik je závodníků. Přesto lze ony méně úspěšné rozdělit na několik kategorií nebo skupiny s přibližně stejnými, nebo obdobnými pocíty z „porážky“. Velmi kompaktní skupinu tvoří ti, kdož skončí na nevděčném 4. místě s nepatrným časovým rozdílem na 3. medailovém pořadí. Právně žehrají na nepřízeň štěstěny. V Schladmingu to byli např. Švýcar Gaspoz 0,07 s v OS; Ital de Chiesa 0,05 s ve slalomu; Kanaďanka Lehodyová 0,06 s ve sjezdu; P. Wenzelová (Licht.) 0,02 s v OS a další. Velmi obdobné pocíty prožila jistě i Olga Charvátová v kombinaci, klasifikovaná na hodnotném 5. místě. Po sjezdu (8.) měla medaili na dosah ruky. Ve slalomu však zaváhala; nadměrná psy-

chická zátěž jediné možné medailistky v družstvu CSSR tu zřejmě udělala své.

Pak tu je další skupina, závodníci střední výkonnosti, kteří měří svůj úspěch či neúspěch nikoli ve vztahu k vítězi, ale vzájemně mezi sebou. Konečně velmi početnou skupinu tvoří ti, kterým se již dlouho nic nezdařilo. Ale všichni jsou poraženi. Prognózy ani spekulace nevyšly, naděje se rozplynuly.

NEÚSPĚCH NENÍ TRAGÉDIÍ

Zklamání bylo dost a Schladming o tom vydal četná svědectví. Kamery divákům často přiblížily ztrápené obličejy poražených na rozdíl od zářících, ale i unavených tváří vítězů. Žádný z poražených však se nezlobil, vnesený soud byl akceptován, někdy snad s lehkým potřesením hlavy, nebo s mírnou nevolí, ve výjimečných případech i bušením hole do nevinného sněhu. Neúspěchy nebyly přijímány jako tragédie. Odevzdané přijaly výsledek Rakušanky. Žádná z nich nestála na stupni vítězů, věru velmi deprimující balance, uvážíme-li, že na MS a ZOH posledních 10 let získala rakouská děvčata 16 medailí. Stejně tak dopadlo družstvo žen NSR. Nejtvrději to postihlo ctižádostivou a ve SP velice úspěšnou Irene Eppelovou, která po nezdaru v kombinaci utrpěla v obřím slalomu jednu z nejtěžších porážek ve své dlouhé kariéře; nervově zdeptána odjela předčasně ze Schladmingu. Bez ofesu přijali porážku kanadští sjezdaři Podborski, Read a Murray. Zklamání odjžděli i sovětské jezdce. Jen Makejev měl blízko k úspěchu (6. ve sjezdu), ostatní zůstali daleko za plánovaným cílem (2 medaile). Tu a tam se na obrazovce objevila tvář lyžařky, která uronila nějakou tu slzičku. Rosu Mariu Quariovou zachytila kamera ještě před koncem slalomu v lítostivém pláči; první kolo zajela v nejlepším čase 27/100 s na Hessovou, v druhém kole ztratila nervy a zařadila se až na 5. místo.

Nakonec se poražení museli vyrovnat i s nevděkem fanoušků a s rozladěností svých spoluobčanů; Rakušané až do vítězství Weirathera, den před oficiálním zakončením MS, byli úplně „na dně“. A to nejtěžší: návrat do ubytoven, konfrontace s trenéry, setkání se šťastnějšími kamarády, kvselé obličejy sponsorů. Tyto tvrdé zkušenosti jsou lekcí, kterou sport uštěďuje poraženým.

ČEST MĚNĚ ÚSPĚŠNÝM

Šampionát ve sjezdových disciplínách 1982 ve Schladmingu/Hausu byl obrovským úspěchem sjezdového sportu i důkazem jeho neustále rostoucí popularity. Ti méně úspěšní nestáli v záři reflektorů, mohou se však s vítězi postavit do jedné řady. Také oni, stejně jako jejich úspěšnější kamarádi, se mohou stát příkladnými vzory pro nastupující mladou generaci. **Dejme jim čas dále se učit, pokud mají talent a disponují dvěma nezbytnými charakterovými vlastnostmi: ctižádostí a vůlí talentu využívat a inteligencí jej přeměňovat ve výsledek.**

DR. OTTO KULHÁNEK

**člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV**

VZORNÝ CVIČITEL doc. ing. J. Balátě

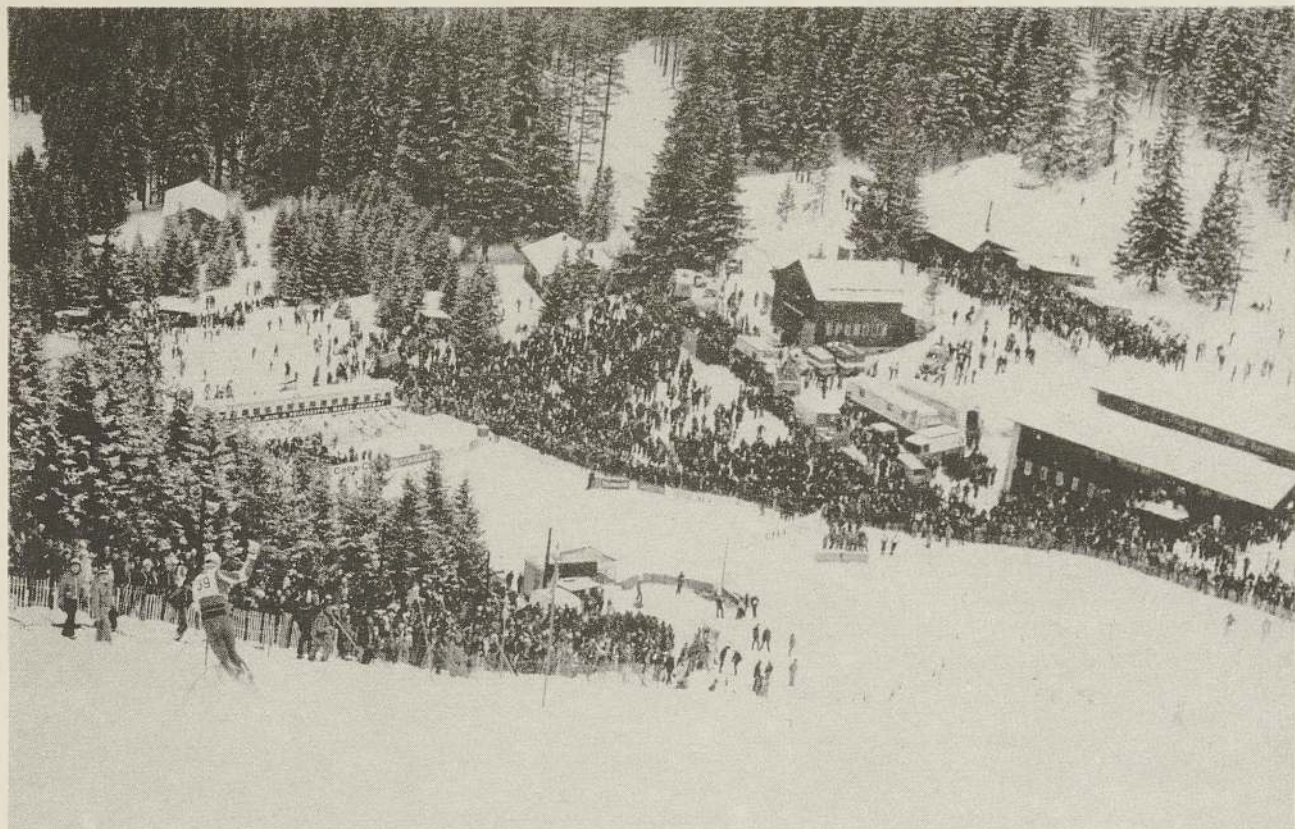
K předním brněnským lyžařským pracovníkům patří doc. ing. Jaroslav Balátě, CSC., člen TJ Turistů a lyžařů. Vzorný cvičitel, trenér a rozhodčí pracuje v brněnském lyžování již téměř dvacet let. Od roku 1969 zastává funkci předsedy VSL MěstV ČSTV. Má velké zásluhy na rozvoji masového lyžování v městě Brně, je úspěšným trenérem lyžařské mládeže.

Své odborné znalosti uplatňuje také jako lektor školení cvičitelů a trenérů lyžování. Po skončení lyžařské sezóny se věnuje tenisu a úspěšně se zúčastňuje tenisových soutěží. Loni oslavil padesátku, svou aktivitou a iniciativou je příkladem ostatním lyžařským funkcionářům.

Josef Skrbek - 65 let

Nedávno oslavil dlouholetý člen předsednictva VSL ÚV ČSTV a vedoucí skokanského úseku Josef Skrbek nositel „Veřejného uznání za zásluhy o čs. tělovýchovu“ I. stupně, pětadesátiny. Od mládí všechn svůj volný čas věnoval lyžování. Byl úspěšným závodníkem ve skoku, později působil jako trenér a funkcionář. Podílel se také v trenérské funkci na úspěšné závodnické kariéře zms. Jiřího Rašky, který se stal prvním čs. olympijským vítězem ve skoku, byl vedoucím čs. výpravy na MS 1975 v letech v Kulmu, kde zvítězil Karel Kodejška. Do dalších let přejeme jubilantovi hodně zdraví.

V Jasně o body Světového poháru

Jasná přivítala na 43. ročníku Velké ceny Demänovských jeskyň 13. a 14. března světovou elitu ve sjezdových disciplínách. Vždyť se rozhodovalo o důležitých bodech Světového poháru. Na prvním obrázku pohled na trať slalomu a velký počet diváků. Na druhém a třetím záběr ze slalomové jízdy úspěšných bratří Mahreových (USA). Se startovním číslem 10 Steve a s dvanáctkou vítěz Phil. Jeho bratr Steve skončil třetí za Stenmarkem, vyhrál však obří slalom.

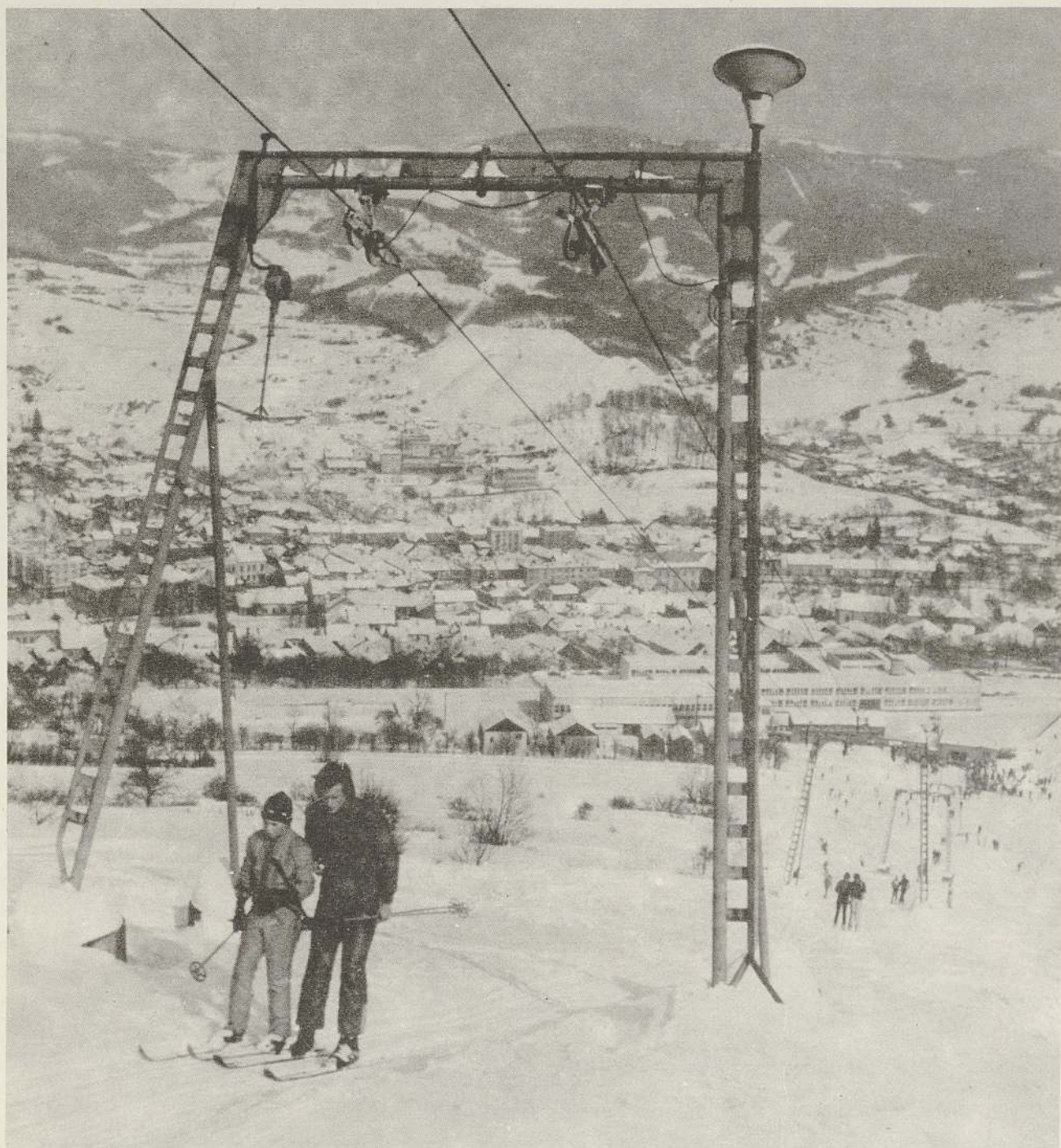

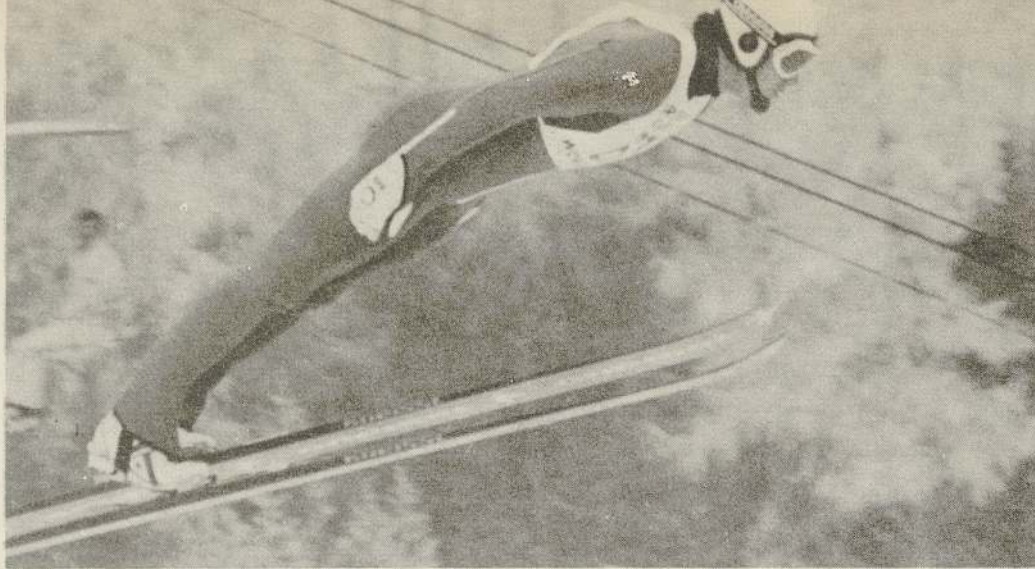

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ ČERVEN 1982 ♦ Kčs 3,—

6

Význačné postavy lyžařské sezóny 1981-82

Přinášíme fotografie význačných postav poslední lyžařské sezóny 1981—82. Na první z nich Rakušan Armin Kogler, který se stal mistrem světa na středním můstku, bronzovou medaili vybojoval na velkém a obhájil prvenství ve Světovém poháru skokanů. Na druhé Švéd Thomas Wassberg — stal se mistrem světa v padesátce v Oslo na Holmenkollenu a úspěšně si vedl i ve Světovém poháru. Na třetí Američan Phil Mahre, který obhájil prvenství ve Světovém poháru ve sjezdových disciplínách, zvítězil v Jasné ve slalomu a dvojkombinaci Velké ceny Demänovských jeskyň.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

K MISTROVSTVÍ SVĚTA
V OSLO

ŽEBŘÍČKY
ČS. LYŽAŘŮ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE ZÁBĚR Z LYŽAŘSKÉHO STŘEDISKA VE SLOVENSKÉM RUDOHORĚ. LYŽAŘSKÝ VLEK NA SVAZÍCH PIŠLA V DOBŠINĚ. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY ČS. REPRESENTANTKA V BĚHU ANNA PAŠIÁROVÁ (ČH ŠTRBSKÉ PLESO), KTERÁ V UPYNULE SEZÓNĚ SE MOHLA POCHLUBIT POZORUHODNÝMI ÚSPĚCHY.

lyžařství

Ročník 68

Číslo 6

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eldlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská ul. 1. Telefon čís. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. května 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Za další zvýšení efektivnosti a kvality práce

Jedenácté zasedání ústředního výboru ČSTV, které se konalo 22. dubna v Praze, bylo zaměřeno na závažné ekonomické otázky, úsporná opatření a efektivitu činnosti, jakož i plán rozvoje a činnosti ČSTV, investiční výstavby a také na rozpočet letošního roku. Uskutečnilo se v období 25. výročí vzniku naší jednotné dobrovolné tělovýchovné organizace. Ústřední výbor konstatoval, že dosahovanými výsledky se stal ČSTV pevným článkem Národní fronty, realizujícím důsledně politiku Komunistické strany Československa. Při této příležitosti ocenil obětavou práci svých členů, zejména funkcionářů, cvičitelů, trenérů a rozhodčích.

Významný podíl, kterým členové ČSTV přispívají k plnění úkolů celé Národní fronty, ocenil také úřadující místopředseda ÚV Národní fronty ČSSR prof. Tomáš Trávníček. Hovořil velmi zasvěceně o vlastním tělovýchovném procesu a jeho ekonomickém zajišťování. Konstatoval, že na tomto úseku jsou ještě nedostatky a rezervy. Nestačí zpracovat dobré plány a programy, je nutné pak vyvinout všechno úsilí, aby byly beze zbytku uskutečněny.

ÚV ČSTV konstatoval, že od XIV. sjezdu KSČ se postupně řešily některé ekonomické problémy tělovýchovy. Díky pozornosti a péči stranických a státních orgánů se vytvořila možnost plánovitě využívat společenské zdroje v materiálním a funkčním zabezpečení činnosti orgánů, v péči o vrcholový sport a státní sportovní reprezentaci, v investiční výstavbě a údržbě tělovýchovných zařízení i v některých druzích činnosti tělovýchovných jednot. Prohloubilo se sepětí plánu činnosti s ekonomickými podmínkami organizace, zvýšila se péče o svěřený majetek, jeho údržbu i konkrétní pomoc v hospodaření tělovýchovných jednotám a kontrola využívání finančních prostředků. Plánovitěji se budovala materiálně technická základna a stabilizovala činnost hospodářských zařízení a výrobních podniků.

I při dosažených pozitivních výsledcích existuje v práci naší dobrovolné tělovýchovné organizace, řídicích orgánů i tělovýchovných jednot ještě celá řada rezerv a nedostatků v tvorbě a v hospodárném využití materiálních a finančních zdrojů, kterým bude nutno věnovat propracovanou pozornost.

Při hledání cest dalšího rozvoje tělesné výchovy, sportu a turistiky je nezbytné v plném rozsahu realizovat závěry XVI. sjezdu Komunistické strany Československa, respektovat reálné možnosti společnosti a ve smyslu 4. a 5. zasedání ÚV KSČ z roku 1981 dosáhnout podstatně vyšší efektivnosti a úspor ve vynakládání prostředků při plnění hlavních úkolů a cílů naší organizace.

Důsledně naplňování linie XVI. sjezdu KSČ a V. sjezdu ČSTV vyžaduje orientovat pozornost v řídicí práci na zkvalitňování dalšího rozvoje masové a rekreační tělesné výchovy, na zefektivnění výkonnostního sportu, vrcholového sportu a státní sportovní reprezentace. Uplatňovat přitom progresivnější metody a postupy na všech stupních řízení, včetně tělovýchovných jednot. Bude nutno přijmout a realizovat řadu účinnějších opatření v oblasti plánování a rozpočtování činnosti, investiční výstavby, údržby, správy a využívání tělovýchovných zařízení, ve zvyšování vlastních příjmových zdrojů v tělovýchovné, sportovní a turistické činnosti. Větší pozornost je třeba také věnovat zvyšování rentability a produktivity hospodářských zařízení a prohlubování účelovosti v dotační politice. Mimořádnou pozornost v tomto směru vyžaduje účelným uplatňováním masové politické práce dále rozvíjet dobrovolnou společenskou iniciativu našich funkcionářů a prohlubovat kvalifikaci dobrovolného aktiva i profesionálních pracovníků. To musí směřovat k optimálnímu rozložení kádrů, jejich počtu a využití mzdových prostředků.

Plenární zasedání ÚV ČSTV schválením usnesení uložilo všem územním i svazovým orgánům a tělovýchovným jednotám zaměřit pozornost zejména k řešení těchto úkolů:

1. V investiční výstavbě, údržbě, správě a využívání tělovýchovných zařízení snižovat rozestavenost a důsledně dodržovat plánované termíny dokončování staveb. V širším měřítku uplatňovat úsporná řešení výstavby. Efektivněji využívat finanční prostředky, určené pro údržbu, k rozšiřování a zkvalitňování dasavadních tělovýchovných zařízení. Postupně docílit plného využívání tělovýchovných zařízení ČSTV s přiměřeným podílem uživatelů na provozních nákladech. Vytvářet podmínky pro postupné přebírání péče o údržbu a provoz vybraných tělových. zařízení tělovýchovných jednot oblastními správami TVZ.

2. Při zvyšování vlastních příjmových zdrojů a efektivního využívání finančních prostředků docílovat vyšší návštěvnosti na tělovýchovných, sportovních a turistických akcích. Současně při projednávání úprav členských a oddílových příspěvků usilovat o upevnění vztahu každého člena k ČSTV. Prohlubovat účelovou dotaci a kontrolu jejich efektivního využívání ve všech orgánech ČSTV. Docílovat vyšší efektivnosti v mezinárodních sportovních stycích s přednostním zajištěním úkolů státní reprezentace. Snižit ekonomickou náročnost soutěží jejich vhodnější organizací. Racionalizovat schůzovní činnost, aktivity, semináře, symposia a doškolování. Posoudit a objektivizovat výši rozpočtových prostředků u neproduktivních výdajů ve všech složkách ČSTV. Důsledně dodržovat směrnice ÚV ČSTV pro hospodářskou činnost tělovýchovných jednot.

(Pokračování na str. 2)

Hodnocení uplynulého roku a další vývoj lyžování v ČSSR

Hodnocení uplynulého roku a směry dalšího vývoje lyžařského sportu v ČSSR byly hlavním referátem plenárního zasedání výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV 17. dubna v Praze, který přednesl předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola. Zdůraznil, že sezóna 1981—82 byla pro československé lyžování velmi náročná.

Přijatá usnesení z posledního plenárního zasedání svazu a jednotlivých plenárních zasedání ÚV ČSTV zásadně usměrňovala činnost svazu k plnění hlavních úkolů ve všech oblastech. Šlo a dále jde o zkvalitnění úrovně organizátorské a řídicí práce ve vedení a předsednictvu svazu a v komisi vrcholového sportu. Zlepšení a zkonkretizování politicko-výchovné práce zejména u reprezentančních družstev a trenérů. Bylo třeba věnovat základní pozornost komisi vrcholového sportu a státní reprezentaci v jejím kádrovém doplnění, provést analýzu příčin nízké výkonnosti některých reprezentantů, zpracovat podklady k hodnocení vrcholového lyžování, výběru talentů a zaměření práce tréninkových středisek mládeže, sportovních tříd, středisek vrcholového sportu mládeže a dospělých včetně kontrolní činnosti. Přehodnotit mezinárodní styk podle jednotlivých disciplín se zaměřením k integrovanému plánu a k úkolům na MS 1982 a ZOH 1984.

Pokud se týká řídicí a politickoorganizátorské práce došlo k určitému zlepšení kvality plánování, jednání se stala konkrétnější i obsahově bohatší, soustředila se fundovaně zejména na kvalitu tělovýchovného procesu ve všech jeho formách. Projevilo se zlepšení i v rozborové a kontrolní činnosti. Nedostatkem bylo, že v některých případech bylo příliš mnoho času věnováno problémům, které nejsou podstatné a měly být dávno uzavřené. Někdy dochází zbytečně také k prosazování různých lokálních zájmů.

Při hodnocení politicko-výchovné práce v čs. reprezentačních družstvech je třeba zdůraznit, že trenéři, týmoví pracovníci i reprezentanti v podstatě chápou význam neformální ideové výchovné práce ve sportovních

kollektivech. V této činnosti spatřují významný prostředek formování a výchovy socialistického sportovce — reprezentanta ČSSR v duchu socialistického vlastnictví a internacionalismu. V ideové výchovné práci s trenéry a pracovníky realizačních týmů se osvědčily zejména semináře a besedy uskutečňované v rámci kontrolní činnosti. Účastníci mistrovství světa dospělých i juniorů ve sjezdových i klasických disciplínách byli seznámeni s politickou, hospodářskou a společenskou situací země, v nichž se světové šampionáty konaly. Úspěšný průběh měly semináře a neformální besedy, zaměřené k aktuálním otázkám mezinárodní situace a ke zkušenostem z ideové výchovné práce s vrcholovými sportovci. Z vystupování závodníků, závodnic a trenérů je patrné, že si váží podmínek, které jim naše společnost vytváří pro úspěšnou vrcholovou sportovní přípravu a reprezentaci ČSSR. Nedostatkem je, že trenéři velmi málo zatím využívají našeho měsíčníku Lyžařství k předávání svých zkušeností. Za rozhodující je nutno považovat příkladnost v chování a jednání každého funkcionáře a vlastní kvalitu veškeré práce. Vyskytující se problémy a úkoly přitom řešit s vysokou náročností a osobní odpovědností. Jen takový přístup je zárukou, že se podaří náročné úkoly v dalším období splnit.

Kádrové složení komise vrcholového sportu v lyžování bylo v podstatě dokončeno. K opravdu dobré práci chybí ještě dořešení některých otázek. Jsou to skutečná stabilizace kádrových otázek, konsolidace dobrých vztahů u jednotlivých družstev mezi trenéry i mezi závodníky. Bude nutné v mnohých případech uplatňovat vyšší náročnost od komise vrcholového sportu,

jejího vedení přes subkomise, trenéry až k závodníkům.

Rok 1981—82 byl pro lyžování velmi významný nejen tím, že se konalo MS dospělých i juniorů v klasických i sjezdových disciplínách, ale i tím, že byl vlastně uzavřením první poloviny olympijského cyklu a z tohoto hlediska i prověřkou práce celého lyžování. Z hlediska plnění závěrů k ZOH a z hodnocení integrovaného plánu je možno konstatovat, že řada úkolů byla splněna a plnění dalších probíhá i když na různé úrovni. Pozice lyžování na mistrovství světa opět zachraňovaly ženy, především opáté místo Jeriové a šesté Pariárové na 5 km, páté místo štafety na 4x5 kilometrů a celkové 9 bodů do hodnocení národů je třeba velmi vysoko ocenit. Nic na tom nemění skutečnost, že jsme po neobyčejně slibném začátku očekávali ještě více. Svůj velký podíl na těchto výsledcích má S. Ciller, který jako dobrý trenér chytil světový trend ve vývoji této disciplíny a svou náročností v mnohých případech až tvrdostí dokázal, že v lyžování můžeme udržet krok se světovou špičkou. Svědčí o tom i výsledky čs. reprezentantek ve Světovém poháru. Předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola vyslovil děkující slova trenéřovi poděkování za jejich vzornou reprezentaci. Běžci výkonnosti cíle nesplnili, za zlepšení lze považovat pouze výsledky Švuba na MS — čtrnácté místo na 50 km a osmnácté na 30 km. Šimon a Bečvář zcela zklamali. Je nepochopitelné, že před MS i po něm bylo dosaženo tak mimořádných výkonů u Bečváře a částečně i u Šimona. V čem hledat příčiny? Ve špatné morálce k přístupu v reprezentaci anebo špatném tréninkovém procesu se špatným načasováním formy?

Sdružení a skokani rovněž nesplnili výkonnostní cíle. Škoda, že se zranil Frák, který v tréninku prokázal dobrou formu. Pro juniora Kopala byla účast cennou školou. Z výsledků skokanů uspokojilo sedmé místo tříčlenného týmu v soutěži družstev a čtrnácté Samka na středním můstku. Určitým zklamáním byly výkony Vacka, junior Slušný na MS získával zkušenosti.

Na MS ve sjezdových disciplínách ve Schladmingu podala velmi dobrý výkon Charvátová. Skončila pátá v kombinaci a získala 2 body do hodnocení národů. Gantnerové se po zranění nedařilo, psychologický vliv měla i skutečnost, že na této sjezdovce utrpěla zranění. V mužích při neúčasti Zemana nebyly výkonnostní cíle splněny. V kombinaci oba mladí sjezdaři Pacák a Schimmer skončili na 13. a 15. místě, což je možno považovat za dobré.

Na MS juniorů v klasických disciplínách v Murau se nejlépe umístil na šestém pořadí Slušný ve skoku a štafeta na 3x10 km, v níž běžci Lisičan a Bartoš byli doplněni sdruženářem

Za další zvýšení efektivity a kvality práce

(Dokončení ze str. 1)

3. Při zvyšování rentability hospodářských zařízení realizovat v plné míře program hospodárnosti, uplatňovaný v celém národním hospodářství. Orientovat výrobní programy hospodářských zařízení především na uspokojování potřeb ČSTV a tělovýchovného hnutí. Trvale zabezpečovat úsporná opatření ve spotřebě energie a pohonných hmot a efektivní využití dopravních prostředků. Ve výrobních procesech docílovat vyšší produktivity práce a rentability.

4. Na základě usnesení z 10. zasedání ÚV ČSTV při zkvalitňování řídicí práce zabezpečovat zvyšování kvalifikace odborných pracovníků a funkcionářů. Postupně zavádět regulaci počtu pracovníků a mzdových prostředků v ČSTV. Ve všech orgánech a především v tělovýchovných jednotkách uplatňovat ve větším měřítku sepětí plánu činnosti s možnostmi finančního a materiálního zabezpečení. Prohlubovat a rozšiřovat dobrovolnou práci celého funkcionářského aktivu a členské základny. Uplatňovat zvýšenou úlohu kontrolních orgánů.

Kopalem, který ve své disciplíně byl sedmý. Ve srovnání s posledními ročníky je to určité zlepšení. Z MS juniorů ve sjezdových disciplínách ve francouzském Auronu se mladí čs. reprezentanti vrátili bez zisku bodů i dobrého umístění.

Sezóna přinesla ještě několik mimořádných, v mnohých případech překvapivých výsledků čs. reprezentantů. K nejvýznamnějším patří kromě již vzpomínaných úspěchů běžkyň v SP, dvojnásobné vítězství Blanky Pauů na Tatranském poháru, prvenství Kohůta v maratónu Svátku severu v Murmansk, druhé místo Bečváře v patnáctce SP v italském Castellettu, pět vítězství Charvátové v závodech Evropského poháru, úspěch sdruženáře Kopala v Reit im Winkel, několik dobrých výsledků skokana Samka a další.

Celkově lze konstatovat, že lyžování udělalo za uplynulou sezónou malý krok vpřed. Ke spokojenosti ještě mnoho chybí, především ve větší vyrovnanosti všech disciplín, dále podávat výkony tam, kde je to nejvíce potřeba a zvláště zlepšit práci ve střediscích. Základní motivace, základní koncentrace v tréninkovém procesu musí být časově zaměřena na tři základní soutěže: ZOH, MS a mistrovství ČSSR. Zde musí vyvrcholit realizace účelné tréninkové i politické připravenosti našich reprezentantů. V těchto soutěžích nám nejde jen o sportovní výsledky a hodnocení dobré či špatné trenérské práce v průběhu přípravy, ale též o společensko-politickou prestiž danou našim socialistickým zřízeními.

V referátu byla dále vyhodnocena práce jednotlivých komisí a úspěšný průběh mistrovských a pohárových soutěží, jakož i mezinárodních, veřejných a náborových závodů, jejichž počet stále přibývá a dokumentuje masový rozvoj lyžování v ČSSR. Zásahu na jejich dobrém uspořádání mají stovky obětavých dobrovolných funkcionářů, jejichž obětavou práci ocenil také zástupce ÚV ČSTV dr. Bohuslav Sýkora. Podrobné hodnocení, současný stav a výhledy vrcholového lyžování ve svém příspěvku rozebral ústřední trenér a předseda komise vrcholového sportu VSL ÚV ČSTV dr. Jaroslav Potměšil. Zabýval se také úspěšností jednotlivých resortů. K jeho referátu se příležitostně ještě vrátíme.

Závěry v oblasti vrcholového lyžování znamenají zvýšit náročnost a zkvalitnit organizačskou a řídicí práci od předsednictva VSL ÚV ČSTV počínaje a trenéry konče. Dbát maximální hospodárnosti ve veškeré činnosti s diferencovaným přístupem od nárokování až po realizaci. Mezinárodní styk zaměřit zásadně ve prospěch státní reprezentace. Uzavřít a stabilizovat kádrovou situaci KVS, trenérských kádrů, podle časových cyklů i reprezentačních družstev. Dále zvýšit účinnost ideově výchovné práce s reprezentanty. Společným úsilím navrhnout systém soutěží v třetím stabilizačním období, který by při maximální hospodárnosti znamenal další zkvalitnění lyžařských soutěží. Bohatá diskuse byla ve znamení snahy přispět k urychlenému uskutečnění všech těchto úkolů.

JAROSLAV TROUSIL

Kohút největším překvapením Svátku severu

K významným mezinárodním událostem závěru lyžařské sezóny patří Svátek severu v Murmansk (SSSR) za polární kruhem. Letos se konal na konci března jeho již 48. ročník a o největší překvapení se postaral Jaroslav Kohút (ČH Štrbské Pleso), který zvítězil v jeho nejoblíbenější soutěži — 9. ročníku maratónu na trati 54 km. Poprvé v historii tohoto závodu nestal na nejvyšším stupni vítězů sovětský reprezentant. Nejúspěšnější lyžař pořadající země Pavel Šajdurov z DSO vesnických klubů se musel spokojit čtvrtým místem, loňský vítěz Sergej Sokorev, člen sborné, skončil třináctý.

Velký závod s hromadným startem za účasti více než 1400 startujících z devíti zemí, z nichž 650 bylo klasifikováno v hlavní kategorii, sledovalo podle odhadu pořadatelů na lyžařském stadionu a po celé trati asi 30 000 diváků. Ve dvou okruzích přinesl zajímavý soubor mistra NDR v běhu na 50 km Karstena Brandta, Nora Arne Olsena a Jaroslava Kohůta se sovětskými reprezentanty. Kohút běžel v první polovině takticky za Olsenem, Brandem a Sokorem, dobře si rozdělil síly a osvědčila se i dobrá příprava obcerstvení trenéry J. Michalíkem a J. Bláhou za pomoci čs. běžkyň a biatlonistů. Čs. závodník prokázal příkladnou bojovnost v závěru a přiběhl do cíle s půlminutovým náskokem před Brandem a na Olsena získal 1:34 min.

V maratónu běželi ještě dva čs. zástupci Jiří Beran a Michael Georgiev. Smůlu měl Beran, kterému při hromadném startu zlomili hůlku a obtížný výstup od startu musel absolvovat jen s jednou, než dostal náhradní. „Propadl“ se hluboko do početného startovního pole a hlavně v druhé polovině závodu kilometr po kilometru si zlepšoval pořadí. Skončil čtrnáctý za loňským vítězem Sokorem. Georgiev v silné konkurenci obsadil cenné 12. místo.

Ocenění zasluhuje také páté pořadí čs. štafety ve složení Kohút, Georgiev, Beran v silné konkurenci 62 štafet(!). Před čs. družstvem byly jen reprezentační týmy SSSR. Norové skončili sedmí a štafeta NDR osmá. Ze tří čs. běžkyň byla nejuspěšnější Viera Klimková, která na 10 i 5 km při účasti 195 a 210 startujících obsadila vždy 22. místo. Pro mladé reprezentantky Zuzanu Valešovou a Marcelu Jebavou znamenaly závody získání cenných zkušeností.

Svátek severu je nazýván Polární olympiádou a má na pořadu také závody biatlonistů, sobích spřežení se saněmi a hokejový turnaj. Jeho letošní ročník zásluhou vítězství J. Kohůta v maratónu byl pro čs. lyžování velmi úspěšný. Potvrdila to beseda v tiskovém středisku, rozhovor komentátora s Kohútem v Sovětské televizi i články v Polární pravdě. Start čs.

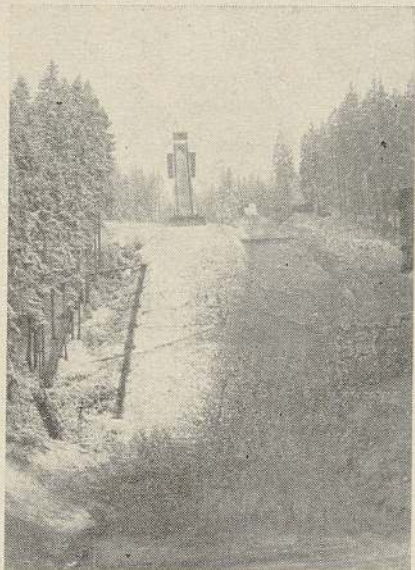
lyžařů v Murmansk přispěl k dalšímu upevnění přátelských styků se sovětskými sportovci.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Muži 3 X 10 km: 1. SSSR II. (Bělajev, Čajko, Ivanov) 1:30:01, 2. SSSR III. 1:30:09, 3. SSSR I. 1:30:20, 4. jun. SSSR I. 1:31:09, 5. ČSSR (Kohút, Georgiev, Beran) 1:31:11. — **Maratón (54 km):** 1. Kohút 2:50:20, 2. Brand (NDR) 2:50:50, 3. Olsen (Nor.) 2:51:54, 4. Šajdurov 2:53:42, 5. Šnajder (oba SSSR) 2:54:20, 6. Böhmm (NDR) 2:54:34. — **12. Georgiev 2:52:03, 14. Beran 2:58:37. — 15 km:** 1. Smirnov 43:20, 2. Piškov (oba SSSR) 43,42, 3. Olsen 43:43, 4. Bakijev a Žuravlev oba 43:44, 6. Čajko (všichni SSSR) 43:45. — **40. Georgiev 45:43, 43. Beran 45:52.** Kohút pro nachlazení nestartoval.

Ženy 3 X 5 km: 1. SSSR IV. (Šamakovová, Kulakovová, Amosovová) 54:56, 2. SSSR II. 55:37, 3. Sovětská armáda I. 55:59. — **16. ČSSR 59:55. — 10 km:** 1. Kulakovová 30:58, 2. Amosovová 31:01, 3. Zabolotská 31:31, 4. Markamanská 31:32, 5. Pujšeneová 31:34, 6. Stěpanovová (všechny SSSR) 31:48. — **22. Klimková 32:57, 26. Jebavá 33:21, 48. Valešová 33:52. — 5 km:** 1. Pujšeneová 16:27, 2. Stěpanovová 16:37, 3. Kulakovová 16:38, 4. Markamanská 16:39, 5. Paramonovová 16:48, 6. Cvetkovová a Suslovová (všechny SSSR) obě 16:49. — **22. Klimková 17:28, 44. Jebavá 17:51, 55. Valešová 18:05.**

JAROSLAV TROUSIL

Skokanské můstky v Zadově, který se stává významným lyžařským střediskem na Šumavě. V Churáňově bylo otevřeno nové SVS-M a 14. ledna 1983 bude Zadov dějištěm Světového poháru žen v běhu na 10 km

Noví mistři ČSSR v lyžování

Spindlerův Mlýn, Kremnice a Štrbské Pleso byly dějišti letošního mistrovství ČSSR v lyžování. Nejúspěšnějšími na nich byli Bohumír Zeman (PF Hradec Králové) se čtyřmi a Olga Charvátová (TJ Gottwaldov) se třemi mistrovskými tituly ve sjezdových disciplínách. Po dvou titulech vybojovali František Šimon (Dukla Liberec), Blanka Paulů (VŠ Praha) a junioři Petr Lisičan (Jiskra Harrachov) a Zora Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) v běžích.

Mistrovské tituly obhájili Olga Charvátová ve slalomu, obrím slalomu a v trojkombinaci, Bohumír Zeman v trojkombinaci, František Šimon v běhu na 30 km a štafeta Dukly Liberec na 3 X 10 km, junioři Petr Lisičan na 10 km, Zora Kepeňová na 5 i 10 km, v závodě sdruženém Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) a junior Miroslav Kopal (Spartak Vrchlabí). V mistrovství běžeckých chyběly na startu naše nejúspěšnější závodnice letošní sezóny Květa Jeriová (RH Jablonec) a Anna Pasiárová (ČH Štrbské Pleso), které se zúčastnily důležitých soutěží Světového poháru v zahraničí. Ze sjezdářské špičky se mistrovství pro zranění nezúčastnili jen Mařasová, Hojstřičová, Král a Meniár.

Vzhledem k tomu, že se sportovní technické komisi VSL ÚV ČSTV poprvé podařilo „zasadit“ konání mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách do termínu určeného Mezinárodní lyžařskou federací (FIS) pro pořádání národních mistrovství, byla na startu kromě zraněných kompletní reprezentace. Vzdor tomu, že lyžařský stadión ve Sv. Petru je již druhý rok od jarních měsíců do příchodu zimy v generální rekonstrukci, bylo překvapivě v době šampionátu v dojezdovém areálu vše na požadované úrovni. Výborně připravené tratě a vyznárná organizace ve všech směrech v průběhu celého mistrovství byla dílem pořádající Techniky Brno. K úspěchu závodů přispěla dobrá propagace, vyzdobený stadión, pohotová hlasatelská služba, dodržování časového programu i početná účast zástupců hromadných sdělovacích prostředků.

Zeman vybojoval všechny čtyři mistrovské tituly a prokázal při návratu do reprezentace, že je stále naší „jedníčkou“, měl by to však důrazněji ukázat i v mezinárodních závodech, jak to v minulosti uměl. Schimmer a Pacák po dobrých výsledcích na MS ve Schladingu se příliš nezaskvěli. Do jisté míry to bylo určitě způsobeno pochopitelným útlumem po vrcholu sezóny. V ženách potvrdila Charvátová, že je v současné době jednou z nejlepších univerzálních lyžařek vůbec a má ještě předpoklady zlepšení. Vítězství Ganterové ve sjezdu bylo jasné a nenechala nikoho na pochybách, že se po těžkém zranění navrátila na sjezdové tratě.

Také pořadatelé v Kremnici mistrovství v běžeckých disciplínách dobře připravili. Vyslovili se o něm pochvalně trenéři i závodníci. Šimon po slabších výsledcích na MS v Oslo zvítězil v třicítce a padesátce, mistrovský titul na 15 km získal Švub. V patnáctce příjemně překvapil třetím místem junior Lisičan, který dominoval v obou závodech přeboru juniorů. Z žen při neúčasti Jeriové a Pasiárové po útlumu na mistrovství světa proká-

zala opět stoupající formu Blanka Paulů. Všechny medaile v soutěži žen patřily členkám reprezentačního družstva, z juniorek stejně jako loni byla nejúspěšnější Kepeňová.

V mistrovství skokanů na Štrbském Plesu Josef Samek vyměnil loňské prvenství na sedmdesátce za mistrovský titul na velkém můstku. Na středním se stal mistrem Tanczos rozdílelem sedmi desetin bodu před Škodou. Obhájece titulu na devadesátce Parma byl až šestý, na středním můstku devátý. Vyrovnaný byl soubor v šampionátu sdruženářů mezi Klimkem a Frákem, nakonec Klimko titul obhájil — získal o 1,625 b. více. Junior Miroslav Kopal znovu potvrdil, že je největší čs. nadějí v této náročné disciplíně, která v minulosti získávala pro čs. lyžování hodně mezinárodních vavříků.

MISTROVSTVÍ ČSSR V BĚHU V KREMNICI

Muži

50 km: 1. František Šimon 2:16:13,43, 2. Jiří Beran 2:16:52,44, 3. Miloš Bečvář 2:17:43,52, 4. Georgiev [všichni Dukla Liberec] 2:18:16,86, 5. Kohút [ČH Štrbské Pleso] 2:19:17,75, 6. Švanda [Dukla Liberec] 2:20:47,84, 7. Záchveja [ČH Štrbské Pleso] 2:21:03,39, 8. Straník [Nové Město na Moravě] 2:21:48,29, 9. Chalupka [ČH Štrbské Pleso] 2:22:03,00, 10. Razym [Dukla Liberec] 2:22:08,32, 11. Langmajer [RH Jablonec] 2:23:05,47, 12. Sikora [TŽ Třinec] 2:25:23,14, 13. Žalčík [Dukla Liberec] 2:25:32,47, 14. R. Gombala [Spartak Hřiňová] 2:26:02,89, 15. Štarník [ČH Štrbské Pleso] 2:26:20,94. Z 27 startujících 21 bylo klasifikováno.

30 km: 1. František Šimon 1:34:32,52, 2. Michael Georgiev 1:34:39,85, 3. Jiří Beran 1:34:50,73, 4. Kohút 1:36:19,53, 5. Otčenáš [ČH Štrbské Pleso] 1:36:31,36, 6. Jarý [Dukla Liberec] 1:36:35,00, 7. Bečvář 1:36:48,50, 8. Blaško [ČH Štrbské Pleso] 1:37:04,21, 9. Švanda 1:37:13,38, 10. Záchveja 1:38:40,78, 11. Svub [Dukla Liberec] 1:39:49,87, 12. Straník 1:39:56,26, 13. Weiss [Dukla Liberec] 1:41:24,91, 14. Saska [VŠST Liberec] 1:41:26,76, 15. R. Gombala 1:41:51,57. Z 52 startujících 43 závod dokončilo.

15 km: 1. Jiří Švub 42:48,34, 2. Michael Georgiev 43:14,22, 3. jun. Petr Lisičan [Jiskra Harrachov] 43:21,87, 4. Švanda 43:23,34, 5. Jarý 43:27,91, 6. jun. Bartoš [Autoškoda Vrchlabí] 43:48,62, 7. Kohút 43:54,65, 8. Beran 44:03,10, 9. Otčenáš 44:13,73, 10. jun. Janoušek [Elitex Jablonec] 44:21,10, 11. Molec [Dukla Ban. Bystrica] 44:25,20, 12. Šimon 44:27,19, 13. Blaško 44:29,59, 14. jun. Svoboda [Ski Jilemnice] 44:33,66, 15. jun. Benc [Elitex Jablonec] 44:35,84. Z 94 startujících 82 bylo klasifikováno.

3 X 10 km: 1. Dukla Liberec I. [Ladislav Švanda, Michael Georgiev, Jiří Švub] 1:24:07,11, 2. Dukla Liberec II. [Šimon, Jarý, Beran] 1:24:25,71, 3. ČH Štrbské Pleso I. [Blaško, Otčenáš, Kohút] 1:25:03,02, 4. ČH Štrbské Pleso II. [Plavucha, Štarník, Záchveja] 1:26:26,29, 5. Elitex Jablonec I. [Janoušek, Benc, Špeira] 1:27:26,71, 6. Dukla Ban. Bystrica [Molec, Bugan, Baranec] 1:27:36,45,

Bohumír Zeman (PF Hradec Králové) na mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách ve Spindlerově Mlýně vybojoval všechny čtyři mistrovské tituly

7. RH Jablonec 1:27:46,45, 8. TJ Nové Město na Moravě 1:28:16,98, 9. Jiskra Harrachov 1:29:07,12, 10. ČH Štrbské Pleso III. 1:29:10,10. Z 21 startujících štafet 18 bylo klasifikováno.

Zeny

20 km: 1. Blanka Paulů [VŠ Praha] 58:22,36, 2. Gabriela Svobodová 58:36,87, 3. Dagmar Svobodová [obě RH Jablonec] 59:02,15, 4. Sujová 1:00:06,79, 5. Klimková [obě ČH Štrbské Pleso] 1:00:39,02, 6. Matoušová [VŠ Praha] 1:02:15,67, 7. Kabeláčová [Nové Město na Moravě] 1:02:47,45, 8. Razymová [VŠ Praha] 1:03:05,54, 9. Krajčirová [Tesla Lipt. Hrádok] 1:03:37,72, 10. Vašíková [Univerzita Brno] 1:04:08,27. Z 17 startujících 15 závod dokončilo.

10 km: 1. Blanka Paulů 33:01,37, 2. Dagmar Svobodová 33:53,68, 3. Gabriela Svobodová 34:15,79, 4. Sujová 35:37,51, 5. Klimková 35:48,13, 6. jun. Kepeňová [Tesla Lipt. Hrádok] 36:16,49, 7. Paráková [ČH Štrbské Pleso] 36:54,92, 8. jun. Krajčirová 36:57,66, 9. Kabeláčová 37:00,16, 10. jun. Havrančíková [Tesla Lipt. Hrádok] 37:03,29, 11. Matoušová 37:18,71, 12. Vašíková 37:21,62, 13. dor. Nedomešlová [Sokol Studenec] 37:22,88, 14. Razymová [VŠ Praha] 37:29,11, 15. dor. Kučerová [Tesla Lipt. Hrádok] 37:37,79. Z 39 startujících 38 bylo klasifikováno.

5 km: 1. Gabriela Svobodová 16:05,81, 2. Blanka Paulů 16:06,18, 3. Dagmar Svobodová 16:09,77, 4. jun. Kepeňová 16:19,80, 5. Sujová 16:25,70, 6. Klimková 16:50,14, 7. Matoušová 17:02,83, 8. Kabeláčová 17:02,91, 9. dor. Kučerová 17:05,49, 10. Krajčirová 17:08,47, 11. Vašíková 17:14,80, 12. dor. Nedomešlová 17:15,95, 13. jun. Havrančíková 17:21,91, 14. jun. Štočková [VŠ Praha] 17:22,30, 15. jun. Jebavá [RH Jablonec] 17:25,64. Všechny 43 startujících závod dokončilo.

3 X 5 km: 1. RH Jablonec [Marcela jeřavá, Dagmar Svobodová, Gabriela Svobodová] 47:29,04, 2. ČH Štrbské Pleso [Paráková, Klimková, Sujová] 48:49,94, 3. Tesla Liptovský Hrádok [Kepeňová, Havrančíková, Krajčirová] 49:05,52, 4. VŠ Praha [Razymová, Matoušová, Paulů] 49:42,89, 5. TJ Nové Město na Moravě [Chlubnová, Brabcová, Kabeláčová] 52:06,64, 6. Univerzita Brno [Nohejlová, Daňková, Vašíková] 53:30,24. Startovalo 7 štafet, všechny závody dokončily.

Junioři

10 km: 1. Petr Lisičan 30:41,14, 2. Pavel Svoboda 31:18,68, 3. Martin Janoušek 31:31,76, 4. Baranec (Dukla Ban. Bystrica) 31:41,75, 5. Bartoš 31:48,94, 6. Plavucha (CH Štrbské Pleso) 32:02,51, 7. Benc 32:27,71, 8. Lichoň 32:44,39, 9. Gallo (oba CH Štrbské Pleso) 32:47,31, 10. Baranek (Dukla Liberec) 33:08,94. Z 39 startujících 36 bylo klasifikováno.

15 km: 1. Petr Lisičan 43:21,87, 2. Milan Bartoš 43:48,62, 3. Martin Janoušek 44:21,10, 4. Svoboda 44:33,66, 5. Benc 44:35,84, 6. Lichoň 44:48,42, 7. Baranec 45:20,88, 8. Plavucha 45:24,65, 9. Daňša 45:30,82, 10. Teplý (oba Nové Město na Moravě) 45:42,99. Z 39 startujících 38 závod dokončilo.

Juniorky

10 km: 1. Zora Kepeňová 36:16,49, 2. Alžběta Havrančíková 37:03,29, 3. dor. Jiřina Nedomeřlová 37:22,88, 4. dor. Kučerová 37:37,79, 5. Stočková 38:34,69, 6. Chlubnová (Nové Město na Moravě) 38:42,65, 7. dor. Valešová (Ski Jilemnice) 38:56,58, 8. Tremková (CH Štrbské Pleso) 39:02,49, 9. Olšáková (Tesla Lipt. Hrádok) 39:32,15, 10. Holfenerová (Nové Město na Moravě) 39:42,25. Z 16 startujících 15 bylo klasifikováno.

5 km: 1. Zora Kepeňová 16:19,80, 2. dor. Mária Kučerová 17:05,49, 3. dor. Jiřina Nedomeřlová 17:19,95, 4. Havrančíková 17:21,91, 5. Stočková 17:22,30, 6. Jebavá 17:25,84, 7. dor. Vaníčková (Ski Jilemnice) 17:37,78, 8. dor. Tomášková (RH Jablonec) 17:41,08, 9. dor. Valešová 17:48,46, 10. Tremková (CH Štrbské Pleso) 17:59,34. Všechny 19 startujících závod dokončilo.

MISTROVSTVÍ ČSSR VE SKOKU A V ZÁVĚDĚ SDRUŽENÉM NA ŠTRBSKÉM PLESE

Skok na středním můstku (P 70 m): 1. Ján Tanczós (Dukla Banská Bystrica) 223,9 (82,5 a 77), 2. Leoš Skoda 223,2 (83 a 77), 3. Bohumil Vacek (oba Dukla Liberec) 219,7 (80,5 a 74,5), 4. Slušný (Slávia VŠE Ban. Bystrica) 218,2 (83,5 a 74), 5. F. Novák 211,3 (80 a 73,5), 6. Samek (oba Dukla Liberec) 206,8 (80,5 a 70,5), 7. Polák 205,8 (79,5 a 71,5), 8. P. Ploc (oba Dukla Liberec) 204,9 (75 a 77), 9. Parma (MEZ Frenštát pod Radh.) 204,6 (77,5 a 71,5), 10. Kontůr 201,0 (78 a 70), 11. Brzuchanský 200,3 (77,5 a 71), 12. Jelenský (všichni Dukla Ban. Bystrica) 197,7 (77 a 70,5), 13. Malec (Dukla Liberec) 196,0 (87 a 73,5), 14. Hýsek (Dukla Ban. Bystrica) 192,8 (77 a 66,5), 15. Číž (Slávia VŠE Ban. Bystrica) 192,7 (75 a 70). Startovalo 40 skokanů.

Skok na velkém můstku (P 90 m): 1. Josef Samek 245,3 (107 a 105), 2. František Novák 238,0 (109,5 a 105,5), 3. Pavel Ploc 236,0 (108 a 104), 4. Vacek 232,2 (103 a 102,5), 5. Hýsek 228,7 (101,5 a 104), 6. Parma 228,1 (101 a 103), 7. Skoda 224,4 (102 a 101,5), 8. Malec 214,5 (105 a 96,5), 9. Tanczós 214,1 (100 a 34), 10. Číž 211,8 (95 a 102), 11. Jirásko 204,4 (96 a 95), 12. Mayer (oba Dukla Liberec) 199,7 (94,5 a 96), 13. Brzuchanský 192,9 (95 a 88,5), 14. Slušný 192,1 (104,5 a 99,5), 15. Žingor (MEZ Frenštát pod Radh.) 179,4 (83,5 a 95). Startovalo 39 skokanů.

Závod sružený — muži: 1. Ján Klimko 430,400 (210,4 a 220,000), 2. Vladimír Frák (oba CH Štrbské Pleso) 428,775 (216,5 a 212,275), 3. Jaroslav Bukvič 403,615 (213,9 a 189,715), 4. M. Kumpošt 394,740, 5. Peterka (oba Dukla Liberec) 389,245, 6. Plecháč (VŠ Praha) 370,125. — **Skoky:** 1. Peterka 217,2, (80,5 a 80), 2. Frák 216,5 (77 a 80,5), 3. Bukvič 213,9 (77,5 a 77,5). — **15 km:** 1. Klimko 46:31,3, 2. Frák 47:22,8, 3. Kožíšek (Jiskra Harrachov) 48:45,3. Startovalo 9 mužů. — **Junioři:** 1. Miroslav Kopal (Spartak Vrchlabí) 429,600 (209,6 a 220,000), 2. Karol Tatranský (CH Štrbské

Pleso) 420,440 (204,7 a 215,740), 3. Ladislav Pleštil 399,820 (216,0 a 183,820), 4. Dvořák (oba Dukla Liberec) 396,165, 5. R. Kumpošt (Spartak Vrchlabí) 394,640, 6. J. Kovařík (CH Štrbské Pleso) 374,909. — **Skoky:** 1. Pleštil 216,0 (78 a 78,5), 2. Kopal 209,6 (70 a 75), 3. Tatranský 204,7 (70 a 75,5). — **15 km:** 1. Kopal 47:57,4, 2. Tatranský 48:25,8, 3. Dvořák 48:46,3. Startovalo 15 juniorů.

MISTROVSTVÍ ČSSR VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH VE SPINDLEROVĚ MLÝNĚ Muži

Sjezd (výškový rozdíl 453 m, 24 kontrolních branek): 1. Bohumír Zeman (PF Hradec Králové) 2:28:31 (1:13,84 a 1:14,47), 2. Robert Zallmann 2:30:65 (1:15,16 a 1:15,49), 3. Miroslav Kolář (oba Dukla Ban. Bystrica) 2:30,99 (1:15,28 a 1:15,71), 4. Soltýs (Gymnázium Kežmarok) 2:32,14 (1:15,68 a 1:16,46), 5. Stancel (UK Bratislava) 2:32,92 (1:16,28 a 1:16,64), 6. Bireš (CH Ban. Bystrica) 2:33,38 (1:16,88 a 1:16,50), 7. Mrklas (Jiskra Zel. Brod.) 2:33,63, 8. Gurský (UK

Blanka Paulů (VŠ Praha) s prvenstvím na 10 a 20 km a druhým místem na 5 km byla nejúspěšnější závodnicí na mistrovství ČSSR v běhu v Kremnici

Bratislava) 2:34,04, 9. Schimmer 2:34,07, 10. Hermánek (oba Dukla Ban. Bystrica) 2:34,33, 11. Kolín (Bohemians) 2:34,49, 12. Mudroch (Chemická Ústí n. L.) 2:34,50, 13. Bobrovský (UK Bratislava) 2:34,91, 14. Sochor (Bohemians) 2:35,05, 15. Vaňous (Technika Brno) 2:35,66. Z 64 startujících 60 bylo klasifikováno.

Slalom (výškový rozdíl 210 m, v prvním kole 66, ve druhém 55 branek): 1. Bohumír Zeman 110,20 (57,54 a 52,66), 2. Miroslav Schimmer 111,06 (57,54 a 53,52), 3. Jiří Vach (VST Košice) 112,11 (58,38 a 53,73), 4. Bireš 112,17 (58,84 a 53,33), 5. Soltýs 112,40 (58,72 a 53,68), 6. Jiří Kojzar (Dukla Ban. Bystrica) 112,72 (58,64 a 54,08), 7. Komora (VST Košice) 113,64, 8. Pochobradský (CH Ban. Bystrica) 114,23, 9. Loska (UK Bratislava) 114,68, 10. Skoda (VŠST Liberec) 115,95, 11. Čermák (Technika Brno) 116,57, 12. Kondělková (VSB Ostrava) 116,81, 13. Sobotka (Technika Brno) 117,05, 14. Vaňous 117,12, 15. Janíkovský (UK Bratislava) 117,34. Z 66 startujících 29 bylo klasifikováno.

Obří slalom (v prvním kole výškový rozdíl 310 m a 50 branek, ve druhém 340 metrů a 58 branek): 1. Bohumír Zeman

2:55,90 (1:19,15 a 1:36,75), 2. Peter Šoltýs 2:56,78 (1:19,87 a 1:36,91), 3. Miroslav Schimmer 2:57,19 (1:19,77 a 1:37,42), 4. Kolář 2:59,09 (1:21,46 a 1:37,63), 5. Bireš 2:59,64 (1:21,48 a 1:38,16), 6. Vach 3:00,33 (1:20,54 a 1:39,79), 7. Bobrovský 3:00,37, 8. Němec (Technika Brno) 3:00,88, 9. Pochobradský 3:01,11, 10. Braun (Dukla Ban. Bystrica) 3:02,08, 11. Bada (VST Košice) 3:02,26, 12. Kojzar 3:02,43, 13. Kováč (TJ Jasná) 3:02,93, 14. Vaňous 3:03,23, 15. Gurský 3:03,72. Startovalo 66 závodníků, 42 bylo klasifikováno.

Sjezdový trojboj: 1. Bohumír Zeman 0,00, 2. Peter Šoltýs 39,18, 3. Miroslav Schimmer 41,46, 4. Bireš 56,41, 5. Kojzar 101,78, 6. Vaňous 117,02, 7. Skoda 126,43, 8. Sobotka 141,16, 9. Hučík (LIAZ Jablonec) 152,38, 10. Surovič (CH Ban. Bystrica) 153,95. Bylo klasifikováno 18 sjezdařů.

Zeny

Sjezd (výškový rozdíl 453 m, 24 kontrolních branek): 1. Jana Gantnerová (UK Bratislava) 1:17,92, 2. Olga Charvátová (TJ Gottwaldov) 1:18,06, 3. Lenka Vlčková (UK Bratislava) 1:19,06, 4. Kolářová (VST Košice) 1:19,71, 5. Bergerová (LIAZ Jablonec) 1:20,14, 6. Brudná (Technika Brno) 1:20,70, 7. Valešová (Textilana Liberec) 1:20,89, 8. Lopusná (UK Bratislava) 1:20,90, 9. Chalupská (CH Ban. Bystrica) 1:21,20, 10. Skotnicová (CHZ Lítvínov) 1:21,22, 11. Rejmánková (PF Hradec Králové), 12. Petrová (TJ Jasná) 1:21,81, 13. Žáková (CH Ban. Bystrica), 14. Medzihradská (TJ Jasná) 1:21,97, 15. J. Harvanová (UK Bratislava) 1:22,30. Všechny 40 startujících bylo klasifikováno.

Slalom (výškový rozdíl 185 m, v prvním kole 45, ve druhém 48 branek): 1. Olga Charvátová 86,41 (43,26 a 43,15), 2. Ilona Rejmánková 89,24 (44,21 a 45,03), 3. Jana Zemanová (PF Hradec Králové) 89,26 (44,19 a 45,07), 4. Vlčková 89,38 (43,59 a 45,79), 5. Housková (VŠ Praha) 89,51 (44,45 a 45,06), 6. Skotnicová 89,96 (45,45 a 44,51), 7. Dvoršťáková (CH Ban. Bystrica) 90,49, 8. Zibrňová (UK Bratislava) 90,96, 9. Jandová (LIAZ Jablonec) 92,09, 10. Černocká (Slovan Šp. Mlýn) 92,16, 11. Jurečková (UK Bratislava) 92,77, 12. Milanová (TJ Jasná) 92,83, 13. Poustková (PS Karlovy Vary) 93,42, 14. Micková (Technika Brno) 95,15, 15. Pokorná (TJ Rožnov) 95,22. Ze 41 startujících 16 bylo klasifikováno.

Obří slalom (výškový rozdíl v prvním kole 310 m a 44 branek, ve druhém kole 290 m a 40 branek): 1. Olga Charvátová 2:35,42 (1:17,77 a 1:17,65), 2. Elena Medzihradská 2:36,64 (1:17,94 a 1:18,70), 3. Ilona Rejmánková 2:38,32 (1:18,99 a 1:19,33), 4. Housková 2:38,47 (1:18,74 a 1:19,73), 5. Dvoršťáková 2:38,72 (1:19,59 a 1:19,13), 6. Vlčková 2:38,73 (1:20,00 a 1:18,73), 7. J. Harvanová 2:38,80, 8. Petrová 2:39,27, 9. Zemanová 2:39,29, 10. Valešová 2:39,60, 11. Bergerová 2:39,75, 12. Milanová 2:40,36, 13. Zibrňová 2:40,47, 14. Skotnicová 2:40,68, 15. Jurečková 2:41,19. Ze 41 startujících bylo 34 klasifikováno.

Sjezdový trojboj: 1. Olga Charvátová 1,40, 2. Lenka Vlčková 54,09, 3. Ilona Rejmánková 74,46, 4. Skotnicová 89,67, 5. Dvoršťáková 97,82, 6. Zibrňová 112,10, 7. Milanová 123,84, 8. Jurečková 134,52, 9. Černocká 146,54, 10. Jandová 148,42. Bylo klasifikováno 13 sjezdařek.

PAVEL ZELENKA a
JAROSLAV TROUSIL

Bilance sjezdové sezóny 1981-82

Zima 1981—82 byla velkou sezónou se dvěma vrcholnými událostmi, MS ve sjezdových disciplínách v Schladming/Hausu a mistrovstvím světa v klasických disciplínách v Oslo a se třemi Světovými poháry; ve sjezdových disciplínách, běhu a ve skoku. Závodníci a závodnice se postarali o napínavé boje a mimořádné výkony, pořadatelé o odpovědnou přípravu s perfektními tratěmi a místky a zástupci sdělovacích prostředků o prvotřídní zpravodajství. Tisíce diváků lemovalo závodistiště, milióny příznivců sledovalo vzrušující soupeření světové špičky na obrazovkách.

Sjezdová sezóna byla zahájena jako obvykle začátkem prosince závody SP ve Val d'Isère. Ukončena byla finálovými boji ve slalomu a v obřím slalomu mužů a žen koncem března v San Scauriu v Itálii a v Montgenèvre ve Francii. Pohár národů byl v rámci SP zavřena paralelním závodem. Byla to dlouhá a pro závodníky neobyčejně náročná sezóna, která dala jednoznačnou odpověď na stále živou otázku: kdo byl nejlepším sjezdařem a sjezdařkou sezóny 1981—82, jak vypadá umístění družstev. Krátkou analýzou se pokusíme otázku zodpovědět.

SP 1982

Erika Hessová, trojnásobná mistryně světa a vítězka SP a Phil Mahre, který ve Schladmingu vyšel naprázdno, ve SP však získal čtyři z pěti titulů, se stali vedoucími postavami sjezdové sezóny 1981—82. Celé závodní období proběhlo v soubojích dvou dvojic: P. Mahre—I. Stenmark a E. Hessová—I. Epplová (NSR). Poprvé od roku 1974 nezbyla pro Stenmarka žádná trofej SP. Musel se spokojit s 2. pozicí v celkové klasifikaci, kterou ve své kariéře obsadil již potřetí. E. Hessová dosáhla ve slalomu podruhé maximální počet 125 bodů. I. Epplová uzavřela sezónu dvěma úspěchy ve SP, vítězstvím v obřím slalomu a v kombinaci. Ve sjezdu se prosadil a zvítězil jeden z favoritů, Steve Podborski, díky lepší pozici ve skrtnutých bodech proti Peterovi Müllerovi, dosavadnímu trojnásobnému vítězi. Sjezdovou trofej žen získala zcela nečekaně Marie-Cécile Grossová-Gaudenierová (Fr.) Zvítězila sice jen v jediném závodě, ale nasbírala více bodů, nežli Švýcarka Doris de Agostiniová se dvěma vítězstvími. Slušná umístění dosáhla řada dalších švýcarských lyžařů a lyžařek, nastáhlilo to však obhájení titulu vítěze Poháru národů z loňského roku. Do čela Poháru národů se posunuli těsným rozdílem 65 b. Rakušané.

PHIL MAHRE

Již 24. ledna, po Kitzbühelu a Wengen, ještě před Schladmingem, tedy dva měsíce před finálovými boji, které se opět opravdovým finále SP nestaly, přijímal P. Mahre gratulace k úspěšnému obhájení titulu vítěze SP. Boje o medaile a tituly v individuálních disciplínách se však přesto staly vzrušující a dramatickou podívanou až do posledního závodu. P. Mahre nevypadl v žádném obřím slalomu a v žádném se neumístil hůře jak do 3. místa. Teprve v předposledním obřím slalomu se mu konečně podařilo zvítězit a zajistit si vedení v klasifikaci disciplíny. Ve slalomu padlo rozhodnutí dokonce až ve finálovém závodě, ve kterém Američan Svěda porazil. Málem by bylo došlo k překvapení: kdyby byl výsledek obrácený. Kdyby Stenmark zvítězil nad Mahrem, byli by se oba stali vítězi v klasifikaci slalomu stejným počtem vítězství, 2. a 3. míst. V závěrečných bojích potvrdil P. Mahre, nejšeststrannější sjezdař současné doby, absolutní suverenitu. **Dosáhl do-**

sud největšího triumfu v historii SP, vítězství v celkové klasifikaci a ve třech individuálních disciplínách: ve slalomu, obřím slalomu a v kombinaci.

INGEMAR STENMARK

„Král“ lyží, Ingemar Stenmark, nespínil očekávání, které dlužil své pověsti. Po útlumu na začátku sezóny, začal hledat formu. V posledních závodech SP jasně zklamal, např. v obřím slalomu v Kleinkirchheimu dojel 17. s časovou ztrátou 3,73 sek. na vítěze. Tak špatné umístění nezažil v celé své závodní kariéře. Příčinou prý byla špatná zdravotní kondice, kterou on sám připisuje zranění, utrpěnému v nenáročném paralelním závodě ve Stockholmu.

Přesto přese všechno se v sezóně 1981—82 Stenmark stal ještě o poznání „nesmrtelnějším“. Žádný z velkých šampionů nedokázal získat na ZOH nebo MS třikrát za sebou vítězství ve stejné disciplíně. Stein Eriksen, Zeno Colo, Toni Sailer, Jean-Claude Killy, Gustav Thöni, Bernhard Russi, sestry Goitschelovy, Christl Haasová ani Annemarie Moser-Prölllová — žádný z nich nedokázal to, co Stenmark. Ingemar Stenmark se stal největším z velikánů sjezdového sportu: vybojoval třikrát celkové vítězství v SP, 66 vítězství v individuálních závodech SP, je dvojnásobným olympijským vítězem a pateronásobným mistrem světa. **Při listování v análech sjezdového sportu nenajdeme obdoby. Ingemar Stenmark je největší osobností, kterou sjezdování kdy vychovalo.**

POHÁR NÁRODŮ

Paralelní závod v Montgenèvre, jako finále soutěže o Pohár národů, přinesl tři vítězství: P. Mahra ve finálové jízdě proti Stenmarkovi, M. Epplové (NSR) proti Rakušance L. Sölknerové a Rakušanů v boji o celkové pořadí.

Konečná klasifikace soutěže o Pohár národů [66 hodnocení]: 1. Rakousko 1493 bodů [muži 928 b./ženy 565 b.], 2. Švýcarsko 1428 b. [825/603], 3. USA 1201 b. [527/674], 4. NSR 671 b. [57/614], 5. Itálie 554 b. [276/278], 6. Francie 526 b. [57/469], 7. Lichtenštejnsko 446 b. [182/264], 8. Kanada 433 b. [258/175], 9. Švédsko 363 b. [318/45], 10. Jugoslávie 292 b. [179/113]. — 15. ČSSR 88 b [30/58].

SUPER OBŘÍ SLALOM

Švýcarsko-lichtenštejnské tréninkové společenství dominovalo v San Scauriu při druhém experimentu v super OS mužů. Vítěz Andy Wenzel (Licht.), Pirmin Zurbriggen a Martin Hangel (oba Švýc.) tvořili trojici, která stala se na stupních vítězů. O nové čtvrté disciplíně se mnoho diskutuje. Opoziční tábor prozatím tvoří Rakušané, Kanadané, Američané a Norové. Erika Hessová varuje, aby 4. disciplína nevyprovokovala výraznou specializaci i u žen. Federace kvalifikovala všechny 3 zkoušky letošní sezóny za úspěšně a zařadila do programu SP 1982—83 pro muže 5 a pro ženy 4 super OS.

CELKOVÁ BILANCE 1981—82

V letošní sezóně se jelo celkem 81 významných sjezdových závodů: 12 na MS ve Schladmingu/Hausu, 66 ve SP a 3 zkušební super OS. Vítězství z těchto závodů byla rozdělena takto: Švýcarsko 22, USA 21, NSR 10, Rakousko 7, Švédsko 6, Kanada 6, Lichtenštejnsko 4, Francie 3 a Jugoslávie 2.

Italové zůstali v obou posledních sezónách bez vítězství.

Na uvedených úspěších se podílejí závodníci a závodnice: 11 vítězství — Erika Hessová (Švýc.), 9 vítězství — Phil Mahre (USA), 6 vítězství — Irene Epplová (NSR), Steve Mahre (USA) a Ingemar Stenmark (Švéd.), 4 vítězství — Maria Epplová (NSR), 3 vítězství — Christin Cooperová (USA, Peter Müller (Švýc.), Steve Podborski, Gerry Sörensenová (oba Kan.) Harti Weirather (Rak.) a Pirmin Zurbriggen (Švýc.), 2 vítězství — Doris De Agostiniová (Švýc.), Holly Flandersová (USA) a Ursula Konzettová (Licht.) Po jednom vítězství vybojovalo 15 závodníků a závodnic.

Z výše uvedených dat je možno odvodit tento závěr: v prvním roce, po odchodu Marie-Theres Nadigové z družstva, ztratili Švýcaři těsným 65bodovým rozdílem titul vítěze Poháru národů, který poprvé získali loňského roku. **Přesto však se jim podařilo uhájit vedoucí pozici mezi sjezdovými velmocemi před Rakouskem a USA. Za toto postavení vděčí především své mladé závodnici Erike Hessové.**

ZOH 1984

Zima 1981—82 naznačila národním svazům pozici, kterou ten který svaz zaujímá ve světovém „žebříčku“. Z ní budou vycházet při plánování přípravy své reprezentace pro příští dvě sezóny s jasnou orientací na ZOH 1984 v Sarajevu. Vidina startů na olympiádě jistě vyburcuje závodníky ke zvýšenému tréninkovému úsilí. Trenéři budou hledat vhodné a účinné formy, jak podchytit snahu svých svěřenců a jak je vést k dosažení progresivního vývoje výkonnosti. To předpokládá perfektní znalost vývojových trendů v jednotlivých disciplínách, kterým musí odpovídat volba tréninkových postupů. **Příprava na ZOH 1984 bude znamenat pro každý svaz, náš svaz nevyjímaje, mnoho kvalifikované práce. Jen ta může vést k úspěchu.**

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Zamyšlení nad letošní zimou

Skončila bezesporu jedna z mimořádně zajímavých, dramatických a velice náročných lyžařských sezón. Její průběh, uspořádání a dramaticčnost soutěží i úroveň sportovních výsledků přímo vybízejí k zamyšlení a hledání poučení. Zásadní hodnocení byla již vyslovena a napsána a proto se budeme držet roviny úvah.

V sezóně 1981–82 bylo uspořádáno mistrovství světa dospělých i juniorů v klasických i sjezdových disciplínách, dále proběhly mezinárodní soutěže, především Světové a Evropské poháry.

K nejpозорuhodnějším znakům patřilo vytvoření prostředí, lépe řečeno „domácího“ prostředí na MS. V tomto ohledu zůstane patrně Oslo nepřekonáno. Proč? Vždyť ve Schladmingu byla věnována domácím borcům rovněž velká pozornost a popularita. Vyhledky však byly rozebírány a diskutovány v tisku, všichni byli vybaveni prvotřídním materiálem a příprava včetně klasifikace v místě konání MS, ale zvláště závěrečná příprava se konala za veliké pozornosti odborníků i celé veřejnosti. To se plně projevilo i ve vlastním průběhu soutěží, kde ke zdramatizování, nervozitě a vybičování přispělo i přeložení sjezdu mužů a žen v důsledku nepřízně počasí a nevyhovujících sněhových podmínek. Celé Rakousko čekalo již na počátku triumf domácích sjezdařů a to by bylo jistě velmi příznivě ovlivnilo atmosféru dalšího průběhu mistrovství. To se však nestalo, domácí v dalších soutěžích nespíňovali očekávání a tak se napětí, nervozita i tlaky stupňovaly. Před závodem ve sjezdu to vypadalo tak, jako by na prvním místě a vítězství rakouského sjezdaře závisel osud země. Tlaky byly tak velké, že i tak zkušený realizační tým (jakým rakouský bezesporu je) kupil chybu na chybu. Naštěstí Harti Weirather svým vítězstvím situaci zachránil. Zachránil ji však opravdu? Vznikla pouze v důsledku průběhu MS? Nikoliv. Velmi poučná slova při kvalifikaci rakouských sjezdařů vyslovil šéftrenér K. Kahr: „Domácí prostředí se stává v důsledku tlaků nevhodou. Všichni očekávají jen a jen vítězství našich...“

Značně jiná byla situace v Oslo. Zde rovněž byly obrovské tlaky, ty však měly „mobilizující“ charakter a to i ve chvílích, kdy se domácím tolik nedařilo. Je však potřeba s velkou úctou konstatovat, že i při vysoké komercializaci zůstal sportovní smysl soutěže hlavním a prakticky „celé“ Norsko včetně krále Olava V. nadšeně fandilo sportu a domácím a dovedlo vytvořit naprosto jedinečné, neopakovatelné a zcela „domácí“ prostředí. To bylo patrné na každém kroku. Zdálo se, že realizačním týmem je téměř celé Norsko, ten však má jasné a pevné vedení. Je přirozené, že výsledky, dosahované domácími závodníky (chvillemi závodil skutečně celý „zbytek světa“ proti Norům) jenom přispívaly k vytváření této příznivé atmosféry. Vůbec celá příprava, organizace i uspořádání MS byly pojaty velkoryse a pořadatelům se podařilo ukázat Norsko nejen jako kolébku lyžování, v klasických lyžařských disciplínách nejlepšími, ale především v praxi dokázali dát vše do služeb organizace a výsledků. V tomto směru panovala jednota a plná spolupráce.

Proč se o těchto samozřejmých otázkách tolik rozepisují a kde v nich hledat poučení? Letos jsme byli pořadatelé Světových pohárů ve sjezdových i klasických disciplínách a v příštím roce uspořádáme mistrovství světa v letech na lyžích. Je potřeba se vážně zamýšlet nad tím, jak vytvořit „domácí“ podmínky, pozitivní atmosféru a dát vše do služeb organizace a výsledků.

Dalším významným momentem letošní sezóny bylo zaměřování sportovní formy právě na období MS. Ve sjezdovém lyžování je naprosto běžnou a osvědčenou praxí závodit co nejdříve (ovšem po dokonalé přípravě — vzpomeňte na I. Eppeleovou). Přesto však velmi záleží na skladbě disciplín, získávání sebedůvěry a zvláště stability výkonu. Nelze s potřebnou pravděpodobností získat očeká-

vaný výsledek tam, kde je plánován, když vše závisí především na „risku“ a výkon není podložen odpovídající úrovní techniky a schopností dokončit např. obě kola sialomu [tzn. zvládnout nástrahy tratě, „donutit“ se od startu až do cíle „zvažovat“ své možnosti a dokončit soutěž — ne za každou cenu, ale s co nejlepším výsledkem]. Přesto, že napsané vypadá jako formální a zbytečná poučka, praxe (naše) ji patrně potřebuje připomenout.

Zaměřování sportovní formy u skokanů na lyžích probíhalo prakticky u všech družstev přes ověřování výkonnosti na Intersportturné. Tam se představila v nejlepším světle družstva Rakouska, Norska, NSR, Finska a NDR. Rakušané, Finové a Norové byli nejvyrovnanější a dokázali udržet (nebo ještě stupňovat) úroveň sportovní výkonnosti na MS. Po Intersportturné dali přednost tréninku, nadále však ověřovali skutečnou výkonnost v některých soutě-

na **POMOC**
trenérům
A cvičitelům

žích. Překvapením bylo snížení výkonnosti družstev NSR a do jisté míry i NDR. Ukazuje se jednoznačně potřeba soustředěné přípravy (ovšem dokonale a po všech stránkách zajištěné) na hlavní světovou soutěž a její individualizace. Toto vidím jako velmi důležité při plánování, ale především při realizaci přípravy na mistrovství světa 1983 v letech na lyžích.

V běžeckých disciplínách se podobně jako v minulých letech uplatnilo několik rozdílných přístupů. V převážné většině byla dána přednost přípravě na MS před účastí ve Světovém poháru. Nejvíce se osvědčil model, který byl aplikován norskými družstvy. V prosinci a na začátku ledna ověřovala výkonnost v soutěžích SP, pak dala přednost soustředěné přípravě na MS. Sovětští běžci a běžkyně tak jako v minulosti se připravovali separátně. Přesto, že byli v Oslo více jak týden před zahájením soutěží, na začátku MS podávali běžci i realizační tým slabší výkony. Naše ženská reprezentace byla na počátku roku v oslnivé formě. Plánovali jsme udržení sportovní formy i na MS a proto byla realizována závěrečná příprava. To se však k plné spokojenosti nepodařilo. U mužů byly dosaženy některé uspokojivé výsledky po MS, zde bude třeba naprosto individuálně posoudit a realizovat přípravu v příštích letech. Překvapilo úspěšné nasazení některých běžců a běžkyň pouze do soutěží družstev u NDR. Ukazuje se vhodně nepožadovat na všech a vždy potvrzování sportovní výkonnosti, individuálně diferencovat starty v soutěžích a především realizovat optimální závěrečnou přípravu. Jedině tak lze s větší jistotou očekávat odpovídající výkonnost na hlavní světové soutěži.

Podnětů k zamyšlení je pochopitelně více, dojde postupně i na další. Chtěl jsem připomenout tyto, protože je považuji za základní a výchozí pro uplatnění dalších. Velmi bych si přál, aby vzbudily vaši pozornost a staly se předmětem úvah a realizace ve prospěch úrovně našeho lyžování.

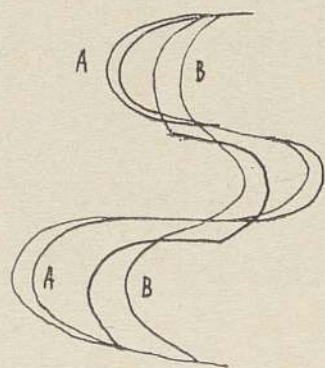
Dr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Lyžování—umění... technika

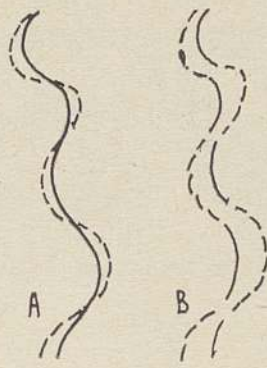
Šestá část názorů známého francouzského lyžařského odborníka Georgetse Jouberta, publikovaných v jeho nové knize, je kapitolou „Umění klasického lyžování“. Autor jí věnoval dobrým lyžařům, kteří by chtěli získat více lehkosti a elegance, aniž by usilovali o dosažení vrcholu technického pokroku.

„Jste-li jeden z nich, hledáte-li „krásné lyžování“, jako jiní hledají krásnou hudbu, doporučuji vám čtyři základní směry zdokonalování:

- jezdíte s maximálním skluzem, vyhýbejte se jakémukoliv brzdivému prvku, jezdíte jemně a s lyžemi na plochách na upraveném sněhu nebo v hlubokém sněhu, řezanými oblouky na sněhu tvrdém;
- tvrdost a nevhodnost, které tak často charakterizují počátky „hry nohou“ nahraďte lehkostí a živostí;
- poznejte a osvojte si harmonii při jízdě v nejnerovnějším, boulovitém terénu;
- buďte schopni jezdit pro aktivní odpočinek nebo i řezaným způsobem jako v závodě.

Obr. 1

Obr. 2

Chápete správně rozdíl mezi opravdovým skluzem a skluzem brzdivým? Skluz je umění maximálně vyloučit jakýkoliv brzdivý účinek v místě kontaktu lyže se sněhem. To znamená přeměnit s maximální účinností sílu, která vás jako tíže zemská táhne přímo po svahu dolů, v sílu, která působí ve směru jízdy. Kdo pochopí toto umění, pochopí základní podstatu tohoto krásného sportu, jakým je lyžování (obr. 1, 2, kde A je stopa dobrého lyžaře, B stopa průměrného).

Jste-li dobrý lyžař, jste schopni využívat vodivého účinku lyží, jakmile je při zahájení oblouku vedete ve správné poloze. Tento účinek však je pasivní, neboť odvisí od úhlu točení, úhlu zahranění, kvality sněhu, méně však od vás. Nebude vám to vadit při jízdě na širokém, upraveném hladkém svahu, může to být dokonce příjemné, odpočinkové. Jakmile však se dostanete do obtížnějšího terénu s boulemi, nerovnostmi, nebo dokonce na závodní dráhu, pak tento způsob jízdy se ukáže jako velmi neúčinný. Dobrý lyžař musí umět svým lyžím vnutit určitou trasu, musí umět si s vodivým účinkem svých lyží „pohrát“, musí prostě umět své lyže „pilotovat“.

Za tím účelem musíte soustředit svou pozornost v oblouku na nohy, především pak na vnější nohu. Ta musí totiž na sněhu umět kreslit křivku oblouku tak, jako je ruka schopna psát na papír. Docílíte toho jedině tím, že vaše nohy budou ve správné poloze vůči lyžím; hrát si se zatížením špičky i paty, stejně tak i eventuálně přitlačením vnitřního kotníku na opěrku boty při jízdě na tvrdém sněhu. Mějte vnější koleno vždy „pozorné“, schopné pomáhat pohybům nohou. Stehno musí být pod pánví, aby vaše hrud byla lehce předkloněna, paže otevřené a tělo nad boky lehce odkloněno z důvodů rovnováhy (obr. 3).

Jistě jste si již všiml, že je daleko snazší jet oblouky vzájemně napojované než je provádět izolované, tedy s jízdou šikmo mezi každým z nich.

Důvodem tu není jen využití určitého rytmu, ale také to, že postoj a pohyby při výjezdu z oblouku, síly, které působí na lyže, výrazně usnadňují nasazení dalšího oblouku.

Zjistíte také, že přechod z jednoho oblouku do druhého je snazší, jsou-li oblouky spíše zaoblenější. Získáte vždy lepší rytmus a účinnější pohyb do dalšího oblouku, pokud

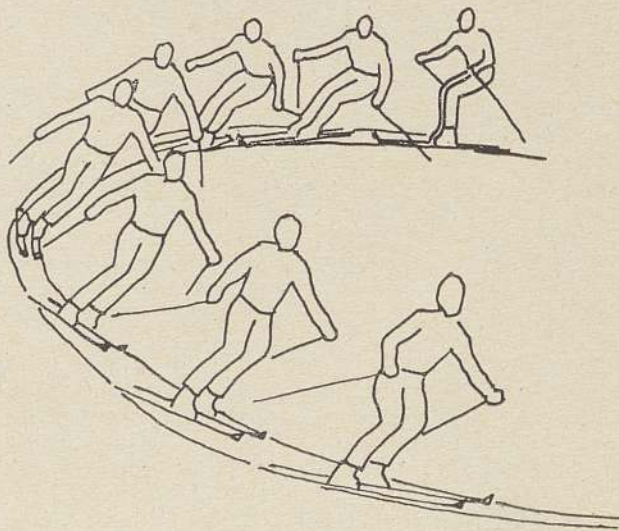
vaše oblouky budou „uzavřenější“, tj. bude-li křivka oblouku pokračovat až téměř do vrstevnice. Je to důsledek zvýrazněného vertikálního tlaku, který působí na vaše lyže na konci oblouku, a postoj, při kterém horní část těla je obvykle v okamžiku hranění přetočena směrem od svahu. Tento postoj se nazývá „anticipace“ (předtočení), neboť v daném okamžiku horní část těla je již natočena do zahajovaného oblouku, zatímco lyže směřují ještě ke svahu. Je klíčem k jemnému zahájení otáčení a ke skluzu lyží do oblouku. Dobře si zafixujte toto „předtočení“ prováděně uvolněně; má pro otáčení motorický účinek, který s určitým zpožděním působí na lyže, pokud jsou odlehčené.“

V další části udílí autor rady pro jemné vedení lyží v prachovém nebo hlubokém sněhu.

„Rovnoměrné zatížení obou lyží vedených co nejlépe po plochách, velký cit při hranění před každým obloukem i v průběhu oblouku, velký cit též při vedení lyží do otáčení, to jsou hlavní cíle, které si musíte navíc vytknout pro jízdu v tak zvláštním prostředí, jakým je prachový sníh.“

Svůj postoj musíte upravit, snížit, rovnoměrně zatížit obě nohy, se svaly pružně připravenými zjemnit veškeré reakce. Tento postoj vyžaduje velkou svalovou sílu. Neřivte se, budete-li mít po několikahodinovém lyžování v prachovém sněhu svaly nohou unavené a „ztvrdlé“.

Prachový sníh vyžaduje mimořádnou „vertikální hru“. Nejde ani tak o pouhé vztyčování těla, jako spíše o získání výšky, která umožní vzápětí skrčit více a pružněji nohy do začátku oblouku. Musíte mít pocit, že tato vertikální hra je snazší s nohama spojenýma, téměř vzájemně splenýma, což ovšem nebrání tomu, aby zůstaly velmi pružné a nezávislé jedna od druhé. K tomu se pojí i přetočení těla od svahu, které začíná při snížení a pokračuje i při následném vztyčování. Nemám na mysli postoj „anticipace“, nýbrž celkový souvislý pohyb otáčení těla od svahu. Pokud jej dobře provádíte, podaří se vám dostat lyže do otáčení velmi jemně, na plochách, tedy do otáčení, které vede vaše lyže pasivním způsobem ve směru, sledujícím pohyb vašeho těla při zahájení oblouku.

Obr. 3

Zpoždění je časově omezené; můžete od okamžiku zahájení otáčení lyží snadno zdůraznit jejich pohyb lehkým točivým tlakem nohou.

Zvýšení, za současného předtočení, se často nazývá „vymrštění pánve“ (lancer de hanche), název, dávající představu poněkud příliš dynamickou, hodící se pro krátké napojované oblouky. Již méně se hodí pro pozvolnější, rozloženější, a je třeba říci i náročnější nasazování dlouhých oblouků“.

Závěr této části pak věnuje autor popisu techniky, která v našich podmínkách nemívá praktického uplatnění. Jde o techniku jízdy v hlubokém, bezedném prašanu, kterou autor, v přirovnání k jízdě na vodních lyžích, nazývá „hydroglisáží“.

Jako podmínku zde staví velmi úzkou stopu (tedy zcela sevřené lyže), nicméně nezávislé nohy, lehké zatížení pat (nikoliv však zalehnutí do opěrek) a maximální omezení odrazu z pat a jakékoliv brzdění. Při otáčení prořezávají lyže (jejich patky) sněh svými bočními stranami.

V dalším se pak autor zabývá problematikou „řezaných oblouků na tvrdém sněhu“.

„Pokud jste již dostatečně zvládli vyjždění závěru oblouku na hranách na upraveném, ujetém sněhu, a máte-li však přesto potíže na sněhu umrzlém, zkoušejte velmi pozvolna přejít k odrazovému zatížení paty vnější nohy. Tím však není míněno zaklonění, přisednutí. Stačí k tomu jen přisunout vnější lyži 10, 15 nebo dokonce 20 cm kupředu pod tělo. Provádíte-li to pokadě, když vyjždíte oblouk na tvrdém sněhu, s nadšením zjistíte, s jakou přesností a zrychlením vaše lyže pojedou.“

Toto odrazové zatížení vnější paty je ovšem třeba provádět již od zahájení oblouku. Při výjezdu z řezaného oblouku udržíte řezanou linii zatížením nižší lyže, zatímco vyšší lyže je odlehčena nebo dokonce již zvednuta nad sněh. Vyšší lyži rychle odsuňte stranou ke svahu („boční projekce“) a navažte na tento pohyb ke svahu celým tělem. Tím přejdete k zatížení vyšší lyže s okamžitým záměrem zahájit oblouk od svahu. Za tím účelem zahraníte vnitřní hranu vyšší lyže, zatížíte její patku přisunutím pod tělo a zahájíte řezaný oblouk směrem k linii spádnice s tím, že jej dovedete tímto způsobem až do jeho dokončení.“

Ohledně zajímavé pasáže o „řezaném“ oblouku (která je francouzskou verzí oblouku s přestoupením), věnuje autor několik stránek textu různým způsobům „hry nohou“.

„Rozlišujte dobře tři typy velmi rozdílných pohybů:

- jemné točení lyží na plochách na prachovém sněhu;
- rychlé hranění jedné a druhé lyže na tvrdém sněhu;
- rychlé boční impulsy lyže při zahájení oblouku nebo v krátkých napojovaných obloucích.

Vedení lyží po plochách umožní pružnou hru nohou při točení na upraveném prachovém sněhu. Abyste mohli vést lyže pouhým tlakem nohou v patách bot, musíte najít ústřední bod otáčení lyží a vyhnout se pečlivě jakémukoliv tlaku nohou na přední či zadní část boty.

Hranění na tvrdém sněhu pak dodá hře vašich nohou přesnosti a rychlosti. Někteří dobří lyžaři dokáží solidně zahranit tam, kde je třeba, avšak nedokáží v krátkých napojovaných obloucích na tvrdém sněhu využít změny rytmu a dynamického nasazení, umožněné krátkým zahraněním mezi jednotlivými oblouky.

A pokud nestačíte oblouk nasadit nebo špatně najedete vrchol boule, není nic snazšího než bočně oddálit vyšší lyži a ve čtvrtině sekundy oblouk nasadit. Oddálit a točit ... oddálit a točit ... to je rytmus velmi poučný pro jakoukoliv příležitost a pro jakýkoliv sněh. [Jestlipak víte, že mladá francouzská závodnice Perrine Pelenová z Grenoble po jednu celou sezónu neznala jiný způsob točení, než tento?]

Závěr této kapitoly, nazvané „Umění klasického lyžování“ je věnován jízdě v bouřích. Autor předkládá čtenáři své zkušenosti a rady, jejichž jádro tvoří tzv. vyrovnávací technika jízdy, zejména pak pohyb, nazývaný jím „snížení—pohlčení“ (fléxion—avalement). Text je v podstatě podrobným souhrnem dnes více méně známých postojů a pohybů, užívaných dobrými lyžaři v nerovném, boulovitém terénu. Na svazích mírnějších i prudších, v dlouhých obloucích, při jízdě šikmo i při krátkých napojovaných obloucích.

V závěru dovoďte opět několik slov komentáře. Překvapující je názor, že navazování oblouků je snazší v uzavřených obloucích, tedy vlastně při výraznější změně směru jízdy. Je to zdůvodňováno poněkud obecně získáním lepšího rytmu a účinnějších pohybů do dalšího oblouku.

Domníváme se, že čím je změna směru jízdy při napojování oblouků výraznější [zavřené oblouky], tím jsou kladené větší nároky na úroveň zvládnutí techniky zatáčení. Proto při nácviku postupujeme naopak od oblouků jetých při spádnicí na mírnějších sklonech svahu (malá změna směru jízdy), k obloukům vyjžděným více k vrstevnici (větší změna směru jízdy).

Anticipaci (předtočení) chápe autor více méně jako aktivní pohyb ve směru následujícího oblouku, který se s „určitým zpožděním“ přenesne na lyže za předpokladu, že jsou odlehčené. Rádi bychom zdůraznili, že anticipaci nelze v současné době chápat jako aktivní pohyb trupu, nýbrž naopak jako důsledek vyvážené polohy trupu ve vztahu k dynamickému pohybu dolních končetin. „Postoj anticipace“ nevzniká tedy pohybem trupu, ale aktivním pohybem dolních končetin.

S názorem G. Jouberta na potřebu zatížení patky vnější lyže pro zlepšené vedení oblouku jsme se již v našem překladu setkali. V krátkém pojednání o tzv. „řezaných“ obloucích doporučuje zatížení patky vnější lyže již v okamžiku zahájení oblouku. Dále se opět setkáváme s odsouváním lyže stranou (boční projekce) jako pomůckou pro zahájení oblouku.

Jinými slovy „řezané“ oblouky jsou oblouky jeté s lyžemi zatíženými více v jejich zadní části za účelem zlepšeného vedení v oblouku. Tedy dobrého vedení lyží v obloucích (s minimálním smykem) dosáhneme zatížením patek?

Ti lyžaři, kteří se dokáží bezpečně pohybovat na zledovatělých tratích, nebo ti, kteří zkusili závodit, dobře vědí, jak důležité je využívat naopak předních částí lyží pro zajištění dobrého vedení v obloucích uskutečňovaných na tvrdém podkladě. Z toho vyplývá i potřeba optimálního zatížení lyží v jejich přední části dostatečným náklonem kolen vpřed a dovnitř oblouku. Tento pohyb je doprovázen pohybem boků, vnitřní bok je vpředu a ve fázi vedení co nejvíce uvnitř oblouku.

Poznámka o technice jízdy Pelenové ve vztahu k doporučenému „oddálení a točení“ pro jakoukoliv příležitost je přece jen poněkud zjednodušující.

**Překlad ing. VÁCLAV HUBIČKA
komentář a obrázky JAN MARŠÍK**

Bezpečnost sjezdových tratí - I.

Stále více vystupuje do popředí a stále více se v lyžařském světě diskutuje o nebezpečí, které s sebou přináší sjezd na lyžích. Jsou zdůrazňována hlediska obecně morálky a sportovní etiky, ale více pozornosti poutá prohlubující se specializace závodníků na slalom, obří slalom a sjezd. Zdá se, že vedle ostatních faktorů i nebezpečí a rizikovitost sjezdu přispívá k postupu této specializace.

Obecně vzato je logické, že sjezd na lyžích a svým způsobem i obří slalom a slalom a nakonec lyžování vůbec je činností, při které může dojít k úrazu snáze, než při chůzi, běhu nebo některých jiných sportech. Je to způsobeno rychlostí, jejíž nebezpečí je nesporné, i když relativní. Technicky a psychicky zdatný jedinec je rychlostí ohrožen daleko méně než ustrašený začátečník. Nám jde o závodníky, jejichž ohrožení dostává s nabývajícím rychlostí jiné kvalitativní znaky, než ohrožení lyžující veřejnosti.

Ovlivňující činitele bezpečnosti závodníka jsou výzbroj a sjezdová trať. Výzbroj ovlivnila bezpečnost závodníků pozitivně zavedením bezpečnostního vázání, holí bez špiček, používáním ochranné přilby a kvalitních brýlí, avšak také negativně, a to lepší skluznicí, pružností a tvarem lyží a oblečením s minimálním odporem vzduchu, což vše přispívá k zvýšení rychlosti, a tím ke zvýšení nebezpečí. Tolik o výzbroji.

Problémy spojené se sjezdovou tratí jsou daleko komplikovanější. Trať a její parametry jsou pro bezpečnost závodníka rozhodující. Už při projektování a zakládání tratě je třeba zvažovat všechna možná nebezpečí a preventivně jim čelit. Rozhodující je délka trati, poměr délky a výškového rozdílu, prudké úseky a jejich délka, mírné úseky, boule, příčný sklon tratě, poloměr zatáček a v neposlední řadě pádový prostor na vnější straně zatáček.

Svýcar Peter Müller patří k nejlepším sjezdařům světové špičky a dovede si poradit s obtížnostmi tratě v nejvyšší rychlosti

Vysvětlíme nyní co ovlivňuje takzvanou objektivní bezpečnost závodníka na sjezdové trati. Je to jeho počáteční rychlost, čímž rozumíme rychlost v okamžiku pádu, koeficient tření jeho obleku a povrch sjezdovky. Zranění závodníka může nastat při pádu, při skluzu a při nárazu na překážku. Náraz na překážku má ze všech zdrojů zranění nejtěžší následky, a proto je třeba věnovat jeho zábraně největší pozornost.

Na třech faktorech: rychlosti, skluznosti obleku závodníka a povrchu tratě závisí, zda se závodník, který upadl zastaví ještě v prostoru tratě nebo narazí na překážku. Z údajů získaných z mnoha pádů na SP a EP vyplývá, že pád závodníka jedoucího rychlostí 90–100 km na trati se sklonem 20° vyžaduje brzdou dráhu 80–100 m. Délka této brzdě dráhy se snižuje, jestliže závodník neklouže, ale pohybuje se v pádu skoky, je vyhazován a dotýká se podložky nárazy, při kterých se spotřebuje více kinetické energie než při skluzu. Podobně se délka brzdě dráhy snižuje vhodným oblečením s vysokým koeficientem tření (viz nařízení FIS). Brzdě dráha se měří na přímce pádu, to znamená, že v případě pádu v přímé jízdě, pokračuje ve směru jízdy, v případě pádu v oblouku tvoří tečnu v oblouku dráhy v bodě pádu.

Při základních úvahách o délce brzdě dráhy můžeme uvažovat s tím, že brzdě dráha v metrech odpovídá zhruba rychlosti v km/hod. jakou se závodník pohyboval v okamžiku pádu. Tento údaj bude příliš nízký v případě prudšího svahu a v případě velmi kluzného nebo ledového povrchu tratě nebo se naopak sníží při měkkém a velmi brzdícím sněhu.

Délka brzdě dráhy a šířka volného prostoru sjezdovky rozhodují o tom, zda závodník přejde do klidu ještě na trati nebo zda narazí na překážku.

Při nárazu na překážku dochází k vážným zraněním proto, že se ve velmi krátkém čase musí zlikvidovat velká kinetická energie pohybujícího se lyžaře. Hodnota této kinetické energie závisí na hmotnosti lyžaře a na jeho rychlosti. Pro krajní případ, kdy se lyžař o hmotnosti 80 kg pohybuje rychlostí 100 km/hod., což je 28 metrů/

/sek., činí 220 kg/sek. Tento číselný údaj znamená, že abychom lyžaře zastavili, musíme na něho působit silou 220 kilogramů po dobu 1 sekundy (nebo silou 2200 kg po dobu 0,1 sek.). Poranění lyžaře je závislé na čase, za který je zbrzděn. Narazí-li do betonové zdi, bude zbrzděn za velmi krátký čas, působící síla bude ohromná a stejně jeho poškození. Jiným faktorem je plocha, na kterou uvedená síla působí. Při našich úvahách máme na mysli vždy ideálně pružnou a poddajnou brzdící plochu, která působí rovnoměrně na celé tělo lyžaře, konkrétně dobře vypnutou síť. Z výsledků měření v kosmonautice a automobilismu vyplývá, že lidský organismus snese bez poškození zrychlení (nebo zpomalení) cca 800 kg za předpokladu ideálního rozložení síly na celé tělo pokusné osoby.

Sledujme nyní dále náš výpočet pro lyžaře 80 kg těžkého a narazivějšího rychlostí 100 km/hod. do překážky. Jeho zastavení vyžaduje sílu 220 kg po dobu 1 sek. Připustíme-li přetížení 800 kg, vyjde nám na zastavení minimální čas

$$\frac{1 \cdot 220}{800} = 0,27 \text{ sek.}$$

Tento údaj o minimálním čase bezpečného zastavení byl platil, kdyby překážka působila od prvního styku s lyžařem ihned příslušným odporem. Ve skutečnosti však každá elastická překážka, ať už hmota nebo síť, působí zprvu velmi malým odporem, který se zvyšuje úměrně s deformací. Podle experimentálně zjištěných podkladů vzrůstá odpor parabolicky a vypočtený čas 0,27 sek. musíme násobit koeficientem 1,5, abychom dostali skutečný čas deformace od nulového až po konečné zatížení 800 kg. Výsledný čas tedy bude $0,27 \cdot 1,5 = 0,40$ sek.

Z praktických důvodů nás zajímá velikost deformace nutná k zachycení lyžaře. Deformaci vypočteme podle vzorce

$$\frac{2}{3} v \cdot t, \text{ což v našem případě je } \frac{2 \cdot 28}{3} \cdot 0,4 = 7,4 \text{ m.}$$

Provedeme-li podobný výpočet pro rychlost závodníka 50 km/hod. dospějeme k času deformace cca 0,2 sek. a k velikosti deformace cca 2 m.

Tento celkem pracný výpočet nahradila sjezdová komise FIS zjednodušeným a kdekoli rychle použitelným vzorcem:

Minimální deformace ochranné sítě

$$S = \frac{0,786}{1000} \cdot v^2,$$

kde v je rychlost lyžaře v km/hod.

Vypočtené minimálně nutné deformace počítají s nárazem kolmo na ochranný prostředek. Při nárazu šikmo působí na síť pouze část síly a deformace se snižuje. Tak například vypočtená deformace 7,4 m (pro lyžaře 80 kg a rychlost 100 km) se při nárazu v úhlu 45° sníží na 3,9 m.

Znalost minimálně nutné deformace je nezbytná při konstrukci veškerých ochranných zařízení. Každé ochranné zařízení, které tuto skutečnost nerespektuje, může být nakonec nebezpečné už tím, že vzbuzuje v závodníkovi a trenérovi neoprávněný pocit jistoty. Do této kategorie ochranných prostředků patří dnes už zakázaná lisovaná sláma, ale například pro větší rychlosti i sebezpružnější matrací obalený sloup elektrického vedení. Nutný deformací prostor musí být za sítěmi ať už na trati nebo při zajištění cílového prostoru.

Z toho co bylo řečeno vyplývá, že není důležitý pouze ochranný materiál jako takový, ale i způsob jakým je umístěn a upevněn.

Je třeba věnovat všem těmto poznatkům náležitou pozornost počínaje projektantem sjezdové tratě, přes provozovatele, ředitele závodu, autora tratě i technického delegáta závodu. Je třeba pořádat sjezdové závody pouze na tratích objektivně bezpečných, což znamená minimálně to, že trať nemá techniky nezvládnutelné prvky (poloměr zatáček, boule, povrch) a že závodník nemůže při pádu narazit na tvrdou překážku. I potom zůstane ještě ve sjezdu dost subjektivního nebezpečí, které tuto disciplínu nesporně povznáší nad ostatní dvě a zaslouží si odpovědného přístupu činovníků.

ing. VÁCLAV KLOZAR, CSc.

(při použití materiálů sjezdové komise FIS)

Na pomoc pracovníkům veřejných lyžařských škol

V Lyžařství č. 11/1980, u článku předsedy úseku veřejných lyžařských škol komise masového rozvoje VSL ČÚV ČSTV ing. Pavla Borského, bylo publikováno plné znění Pokynů pro zřízení a provozování veřejných lyžařských škol tělovýchovných jednot (dále jen Pokyny). Tento dokument, schválený sekretariátem ČÚV ČSTV a výborem Svazu lyžování ČÚV ČSTV, byl také zveřejněn ve Zpravodaji VSL ČÚV ČSTV č. 4/1980 a vychází ze Zásad pro poskytování placených tělovýchovných služeb, schválených předsednictvem ČÚV ČSTV 9. dubna 1980 (Zpravodaj VSL ČÚV ČSTV č. 2/1980).

Pokyny znamenají kodifikaci základních zásad pro ustavení, organizaci a provoz veřejných lyžařských škol tělovýchovných jednot a určují jejich místo v organizačním systému ČSTV.

Pro velkou odlišnost podmínek, v nichž jednotlivé veřejné lyžařské školy pracují, omezují se Pokyny opravdu jen na nejzákladnější ustanovení, neboť šlo především o to, aby byly upřesněny a pevně vtyčeny zásady, o nichž až dosud nebylo zcela jasno, diskutovalo se o nich a panovaly o nich nejednotné názory v tělovýchovných jednotách, v orgánech i u jednotlivých pracovníků podřlejších se na činnosti veřejných lyžařských škol (dále jen VLŠ).

V této stati bych chtěl podrobněji rozebrat některá ustanovení Pokynů, vysvětlit jejich důvody, dosah a další souvislosti a pomoci tím pracovníkům VLŠ ke správné aplikaci tohoto předpisu. Navazují tím na pojednání veřejné lyžařské školy a právní řád, uvedené v Lyžařství č. 1/1980. Také na aktivu pracovníků VLŠ v Praze dne 21. 10. 1981 se vyskytly některé dotazy a diskusní příspěvky svědčící o tom, že mnohým pracovníkům i funkcionářům není zcela jasno, jak by měl správně postupovat.

DOSAH POKYNŮ

Je nezbytné si v prvé řadě uvědomit, že jde o pokyny týkající se výhradně veřejných lyžařských škol tělovýchovných jednot v rámci ČÚV ČSTV, tedy nikoliv jiných společenských nebo socialistických organizací, u nichž obdobné formy výuky případně rovněž existují (ROH, SSM, cestovní kanceláře apod.). Jde o zcela specifickou formu plnění úkolů tělovýchovné organizace, jíž se v nejširší míře přispívá k masovému rozvoji určitého odvětví sportu. Masový charakter této formy tělovýchovné činnosti vyplývá jednoznačně již z výše zmíněných Zásad pro poskytování placených tělovýchovných služeb a není možné jej narušovat např. tím, že pod jménem VLŠ bude provozována činnost pro vybraný a omezený okruh sportovců bez toho, že by se umožnil přístup dalším zájemcům především z řad členů ČSTV, ale také neorganizovaných občanů.

ZŘÍZENÍ VLŠ

O zřízení VLŠ rozhoduje výbor příslušné tělovýchovné jednoty, ovšem možnost provozování je vázána ještě na souhlas výboru Svazu lyžování ČÚV ČSTV, na takzvanou licenci. Toto opatření je nezbytné k tomu, aby byla zachována kontrola nad podmínkami, za jakých je VLŠ zřizována, a zjištěno, zda jsou vytvořeny předpoklady pro její úspěšný provoz na patřičné úrovni. Proto se k žádosti o licenci vyžaduje též doporučení OV ČSTV (příp. MěstV ČSTV) a KV ČSTV (v Praze MěstV ČSTV) a každou žádost o licenci před předložením předsednictvu VSL ČÚV ČSTV projednává jeho komise pro masový rozvoj lyžování. Souhlas může být předsednictvem výboru svazu lyžování také odvolán, ukáže-li se, že je tak třeba učinit například proto, že VLŠ správně nepracuje, že souhlasu bylo dosaženo nesprávným postupem, na základě nepravdivých údajů nebo podobně. Souhlas k provozování VLŠ stává se tak potvrzením kvalitativních předpokladů pro školu samotnou a opravňuje ji také k tomu, aby požádala případných výhod poskytovaných těmto zařízením (materiálových, finančních apod.). Ze strany svazových orgánů je pak tímto způsobem zajišťováno, aby VLŠ pracovala podle jejich představ a byly vytvořeny potřebné podmínky pro výuku na vysoké úrovni. Je tím zabezpečováno také to, aby byly vytvořeny předpoklady jednotného ideového působení na účastníky výuky, zejména na mládež.

CHARAKTER ČINNOSTI VLŠ

Výuka ve VLŠ je placenou tělovýchovnou službou, což je třeba chápat tak, že se zde spojuje plnění úkolů tělovýchovné organizace s poskytováním služeb občanům. Jde

tedy v podstatě o plnění úkolů v tělovýchově na vyšší kvalitativní úrovni, neboť zde přistupuje odpovědnost za řádné provedení služby podle zákonných zásad a občan jako příjemce služby může použít zákonných prostředků ke své ochraně pokud jde o kvalitu, cenu, včasnost, náhradu škody apod. To je jistě pokrok proti dřívějšímu stavu, kdy práce tělovýchovné organizace v této oblasti byla chápána jako činnost sice společensky prospěšná, avšak vůči občanu bez právních závazků pokud jde o úroveň, rozsah, náplň. Morální povinnost je tedy nahrazena povinností právní, vzniklou na základě smluvního vztahu mezi frekventantem a VLŠ, jíž tím nastává zákonná povinnost poskytnout službu tak, aby potřeba občana byla řádně uspokojena. Občan-účastník tohoto smluvního vztahu pak vznikají práva a povinnosti, vymezené v ustanoveních § 234 až 236 občanského zákoníku. Mezi ně patří např. možnost odstoupení od smlouvy, nebyla-li služba provedena ani v dodatečně přiměřené lhůtě, právo na slevu z ceny při nedostatečně provedené službě, právo na náhradu škody nedodržením smluvního závazku

Společně sjždění dětí na laně. Závěr z výuky VLŠ Ještědu Liberec, která letos oslavovala již 23. úspěšnou sezónu

nebo porušením jiné právní povinnosti. Z povinností občana v tomto smluvním vztahu je možno poukázat na povinnost součinnosti, které je k provedení služby třeba. Jinak má totiž organizace právo na náhradu nutných nákladů, které vznikly tím, že občan potřebnou součinnost odepřel (např. nedostavil se včas na místo odjezdu, neměl potřebnou výzbroj a výstroj pro předpokládaný druh výcviku, neposkytl správné informace o svém zdravotním stavu atp.).

POPLATKY ZA VÝUKU

V rámci předpisů občanského zákoníku i podle Pokynů je třeba, aby za výuku ve VLŠ byl předem stanoven poplatek (cena) a to tak, aby jím byly kryty výdaje spojené s výukou (provozem VLŠ). Bez souhlasu občana, tj. účastníka výuky, nesmí být předem stanovený poplatek měněn. Vychází se z předpokladu, že půjde o krytí skutečných nákladů (doprava, ubytování, stravování, poplatky za vleky, odměna cvičitelům, úhrada jejich výdajů atd.). Není tedy možné tyto poplatky již předem kakulovat tak, aby vznikaly přebytky v podobě zisků, neboť pak by šlo již o formu hospodářské činnosti, která by nebyla v souladu se směrnicemi pro hospodářskou činnost tělovýchovných jednot ČSTV. Může se ovšem stát, že z různých důvodů přebytky vzniknou. Pak je třeba — nepřichází-li v úvahu vrácení peněz frekventantům VLŠ — aby těchto prostředků bylo použito k zabezpečení úkolů masového rozvoje tělovýchovy v tělovýchovné jednotě, jak to výslovně určují Zásady pro poskytování placených tělovýchovných služeb v ČÚV ČSTV.

Do oblasti odpovědnosti lze zařadit též zákonnou odpovědnost za škodu na vnesených nebo odložených věcech podle § 433 odst. 2 občanského zákoníku, podle něhož, je-li s provozováním nějaké činnosti zpravidla spojeno odkládání věcí (taková situace může nastat při lyžařském výcviku), odpovídá ten, kdo činnost provozuje (organizuje) občanovi za škodu na věcech odložených na místě, kam se obvykle odkládají. Tuto odpovědnost nelze vyloučit jednostranným prohlášením (např. „Za odložené věci se neručím“ apod.).

(Pokračování)

JUDr. ALEŠ KLEMPA, člen KMR VSL ČÚV ČSTV

Poosmadvacáté Po hřebenech Krkonoš

Také letošní již XXVIII. ročník závodu Po hřebenech Krkonoš měl nenapodobitelnou atmosféru. Je sice pravda, že masových lyžařských závodů máme u nás již celou řadu, ale zatímco všechny ostatní jsou soutěžemi jednotlivců, krkonošská „sedmdesátka“ je závodem desetičlenných družstev mužů a pětičlenných kolektivů žen. Když na někoho v jeho průběhu přijde slabší chvíle, není na trati sám, má zde ostatní členy družstva, kteří mu pomohou.

Když 6. března 1955 vyjelo na trať I. ročníku závodu Po hřebenech Krkonoš pět hlídek, jistě nikdo z těch 50 prvých průkopníků nečekal, jaké oblíbenosti se bude jednou tento závod těšit. Letos se k němu přihlásilo 550 družstev mužů a 200 kolektivů žen, což představovalo 6500 lyžařů a lyžařek. Z nich na start přišlo 5855 a do cíle doběhlo 5820, kdy závod nedokončila pouze tři družstva mužů a jedno družstvo žen. Každým rokem rostoucí počty startujících kladou na pořadatele a rozhodčí ze Slovanu ÚV ČSTV a RH Hradec Králové, jimž v posledních letech pomáhají RH Harachov, Slovan Špindlerův Mlýn a

další složky nemalé nároky. Odměnou je jim spokojenost všech startujících z dobře připraveného závodu.

Mezi pořadatele závodu přišel i letos předseda ČÚV ČSTV dr. Miroslav Hlaváček, pod jehož záštitou se závod koná. Sám poznal soutěž již v I. ročníku jako aktivní závodník a mohl se proto i k řadě problémů vyjádřit. Závod probíhá na území Krkonošského národního parku a požadavky KRNAP na chráněné přírodní území bylo třeba bezpodmínečně dodržovat.

Trať sedmdesátky mužů byla letos proti minulým ročníkům zkrácena o úsek u Obrův boudy a vrátila se tak prakticky na trasu, na níž se konalo

osmnáct ročníků — naposledy v roce 1975. Není proto divu, že tratový rekord „staré“ sedmdesátky byl letos výrazně zlepšen. Ženy mají svoji pětadvacítku dokonale najetou, takže rozdíl mezi loňským a letošním vítězným časem byl pouhých 16 sekund.

Letošní ročník se konal za příznivých sněhových i povětrnostních podmínek. Na startu kromě lyžařů byli již tradičně i horolezci, vodáci, turisté, atleti, veslaři, házenkáři, odbíjenkáři, fotbalisté a nechyběli ani zápasníci z Tanvaldu, pólisté z Hradce Králové, softbalisté z Prahy a judisté z Trutnova. Pod startovním číslem 21 běželo družstvo cyklokrosařů, složené z reprezentantů v čele s mistrem světa Fišerou. Závod není určen jen mladým, ale i těm dříve narozeným. Dokumentoval to kolektiv „skotačivých dědků“ se startovním číslem 369.

V závodě mužů zvítězilo družstvo RH Jablonec ve vynikajícím čase 3:52:28 hod. s téměř desetiminutovým náskokem před Lokomotivou Trutnov 4:01:12 a reprezentačním kolektivem Horské služby 4:01:21. Čas vítězů oceňuje každý, kdo si sám někdy projel jen část trasy. Vždyť již v prvých kilometrech čeká na účastníky převýšení 680 m, když ze Špindlerova Mlýna stoupají přes Mísečky na Jestřábi boudy do nadmořské výšky nad 1400 m. Náročný je i další úsek přes Voseckou boudu, Špindlerovku, Luční boudu, Voseckou boudu až k Lyžařské boudě na Liščí hoře, stejně jako závěr závodu končící sjezdem po „turistické“ sjezdovce do stadiónu ve Sv. Petru.

Bojem o sekundy byl závod žen, v němž dominovaly pražské vysokoškolačky. Zvítězilo družstvo matematicko-fyzikální fakulty v čase 2:33:55 rozdíllem pouze čtyř sekund před kolektivem stavební fakulty, třetí byly ženy RH Jablonec.

Rozhodčí v cíli se pěkně zapotili. Například během 30 minut mezi 15.00 a 15.30 hod. dojelo do cíle 125 družstev, přičemž v posledních pěti minutách tohoto rozmezí to bylo 26 kolektivů. K povinnostem rozhodčích patří i kontrola úplnosti družstva, protože čas se měří až poslednímu členu kolektivu. I jejich výkony, stejně jako závodníků, zasloužily obdiv.

Ing. VÁCLAV SETNIČKA

Záslužná práce cvičitelů

Již pátou sezónu ukončila veřejná lyžařská škola TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm na Pustevnách tradičním závěrečným závodem svých absolventů ve slalomu a veselým karnevalem masek. V osmi celodenních lekcích se 32 adeptům lyžařského umění věnovalo 12 zkušených cvičitelů pod vedením Zdeňka Přečka. Patří jim dík nejen za kvalitní výuku, ale i náročnou organizaci výjezdových lekcí z Frenštátu pod Radhoštěm na Horní Bečvu a Pustevny.

Pokroky svých ratolestí ve věku 6 a 7 let — žáků prvních ročníků frenštátských ZŠ mohli během výcviku sledovat i rodiče, kteří v hojném počtu přišli povzbudit malé závodníky při jejich prvním startu na závěr VLŠ 1982. Pět let činnosti veřejné lyžařské školy při TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm je důkazem trvalé péče lyžařského oddílu o masový rozvoj tohoto krásného zimního sportu. Nejen s vítězi slalomového závodu Janou Krmelovou, Danielem Štěrbou a Jiřím Baláčem, ale i s dalšími frekventanty jubilejního 5. ročníku VLŠ se jistě v dalších letech setkáme mezi úspěšnými závodníky okresu Nový Jičín, Severomoravského kraje a možná i v reprezentaci ČSSR.

-js-

Na obrázku žáci a cvičitelé veřejné lyžařské školy TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm po závěrečném závodě ve slalomu na Pustevnách

Fotografie na titulní straně obálky ing. Ladislav Deneš, na druhé straně ing. Juraj Bobula a Bohumil Hynek, na třetí ing. Zdeněk Bednář, ing. Juraj Bobula a Oldřich Pojezný, na zadní straně obálky Bohumil Hynek.

Fotografie uvnitř měsíčníku Bořivoj Černý, ČTK, ing. Jiří Sedláček, František Srp a Jaroslav Trousil.

Finále Pražské vločky

Již 8. ročník Pražské vločky vyvrcholil o prvním dubnovém víkendu v Peci pod Sněžkou na svahu Javoru finálovým závodem ve slalomu, který uspořádal Svaz lyžování MV ČSTV Praha. Závěrečného třetího kola soutěže se v sobotu zúčastnilo 53 mladších žáků a 43 mladších žákyň, v neděli pak 48 starších žáků a 35 žákyň. Závod se konal na pečlivě připravené trati za polojasného mrazivého počasí. Pohár Pražské odborové rady po závěrečném bodovém hodnocení všech tří kol získal ZV ROH Fyzikálního ústavu ČSAV.

Finále předcházela dvě kola: základní a oblastní. V prvním kole, vypsaném pro pražské děti bez ohledu na organizační příslušnost, se v 8. ročníku zúčastnilo 31 000 mladých lyžařů a lyžařek. Několikaletý úspěch Pražské vločky je výsledkem příkladné spolupráce na úseku masového rozvoje tělovýchovy mezi MV ČSTV a závodními výbory ROH, zastoupenými Pražskou odborovou radou. Pražská vločka se stává pravidelnou součástí programu zimních pionýrských táborů (ZPT), které se konají o jarních školních prázdninách. Při této příležitosti se uskutečňují první a druhá kola soutěže. V posledních letech VSL MV ČSTV Praha vyškolovalo 1200 pracovníků ROH pro vedení ZPT. K úspěšnému průběhu ZPT a tím i Pražské vločky výrazným způsobem přispívají lyžařští cvičitelé ČSTV, kteří se starají o odborný lyžařský výcvik v průběhu jarních prázdnin.

Základní a oblastní kola mohou probíhat současně také v rámci ČSTV mezi jednotlivými pražskými oddíly. Letošního finále Pražské vločky se zúčastnili mladí lyžaři šesti pražských lyžařských oddílů tělovýchovných jednot a třiceti ZV ROH pražských závodů, podniků a institucí. Příkladem

Záběr z finále Pražské vločky v Peci pod Sněžkou

Pražské vločky příznivě ovlivnil soustředění lyžařské mládeže v ostatních českých krajích.

Předseda komise masového rozvoje VSL MV ČSTV Praha s. ing. V. Palíčka v rozhovoru při finálovém závodě na svahu Javoru konstatoval, že je škoda, že soutěž Pražské vločky zatím nepronikla do základních škol. Zde by její cestu mohly připravit mládežnické organizace, které naleznou v MV ČSTV v tomto směru plnou podporu.

Reditelem dvoukolového slalomu pro mladší žactvo na trati s výškovým rozdílem 140 m a 32 brankami a pro starší na trase o 100 m delší s 41 brankami byl ing. St. Zlatohlavý, předsedou organizačního výboru L. Sulc. Závodům přihlíželi také zástupci VSL ČUV ČSTV R. Schröfel a Pražské odborové rady O. Nejedlý. Čas vítězky mladších žákyň kategorie ČSTV Jarmily Falbrové 76,41 a kategorie ZV ROH Martiny Lebedové 81,20 svědčí o sportovní hodnotě soutěže.

Mladší žákyně ČSTV: 1. J. Falbrová (Sokol Krč), 2. M. Nedvěďová (Tempo), 3. L. Švábíková (Sokol Horní Počernice). — **ZV ROH:** 1. M. Le-

bedová, 2. Z. Marečková (IKEM), 3. A. Soušková (Potravinoprojekt).

Mladší žáci ČSTV: 1. V. Spěvák, 2. D. Kučera, 3. P. Anton (všichni Tatra Smíchov). — **ZV ROH:** 1. J. Ptáček (Kovošrot), 2. S. Zdražil, 3. J. Stehlík (oba Ústav hygieny).

Starší žákyně ČSTV: 1. J. Klementová (Sokol Horní Počernice), 2. O. Chitussiová (Naftové motory), 3. H. Škvorová (Tempo). — **ZV ROH:** 1. Z. Jakušová (FZÚ), 2. M. Vaníčková (ÚJV), 3. K. Gandiová (Kancelářské stroje).

Starší žáci ČSTV: 1. J. Myška (Sokol Krč), 2. J. Plíšek (Sokol Horní Počernice), 3. P. First (Sokol Krč). — **ZV ROH:** 1. J. Šmíd (ÚJV), 2. D. Pernický, 3. J. Rossmesl (MBÚ).

Soutěž ukončil předseda politicko-výchovné komise VSL ČUV ČSTV Bedřich Včeliš poděkováním všem závodníkům za dobré výkony a organizátorům za příkladnou přípravu soutěže. Ocenil význam Pražské vločky, která se stala významnou náborovou soutěží mládeže a přispívá k masovému rozvoji lyžování.

FRANTIŠEK SRP

Návrh na řešení problémů s jarními prázdninami

Lyžařský oddíl TJ Škoda Plzeň je poměrně velkým oddílem, ve kterém se sdružují lyžaři běžci, a to kromě značného počtu závodníků nemá řada sportovních lyžařů a asi 100 frekventantů víkendové lyžařské školy. Oddíl je celkem dobře vybaven. Má své vlastní rekreační středisko s kapacitou 60 lůžek, vlastní sněžný skútr, kterým upravuje stálé běžecké tratě a v současné době tři lyžařské vleky (začíná s budováním dalšího), vše v blízkosti ubytovny.

Protože se v oddíle věnujeme převážně mládeži, to znamená dětem, které ještě navštěvují různé školy, každoročně vznikají problémy s ubytovací kapacitou v době vánočních a jarních prázdnin. Tím se dostáváme k jádru problému. Uvážíme-li rozhodnutím ministerstva školství jsou jarní prázdniny v jednotlivých krajích v různých termínech. Pokud by tedy došlo k vzájemné dohodě mezi lyžařskými oddíly o vzájemném poskytnutí ubytovacích kapacit v době jarních prázdnin, bylo by možné touto

cestou bez problémů pro jarní prázdniny ubytovací kapacitu lyžařských oddílů zdvojnásobit, případně i ztrojnásobit. Pokud se najde některý lyžařský oddíl, který vlastní nebo disponuje s lůžkovou kapacitou, ať napíše na adresu ing. Karel Ticha, Smrková 12, 312 04 Plzeň. Touto cestou by mohla postupně vzniknout určitá burza, která by pomohla řešit ožehavý problém a navíc umožnila poznat i jiné hory.

Lyžařský oddíl TJ Škoda Plzeň nabízí turistickou ubytovnu s kapacitou 60 lůžek s ústředním topením, teplou a studenou vodou, možností vaření, pokoje jsou převážně čtyřlůžkové. Ubytovna je v Hojsově Stráži (960 m) na Šumavě. K dispozici jsou běžecké tratě a cvičná louka s lyžařskými vleky. Vzdálenost asi 6 km po státní silnici od Špičáku.

Oddíl odpoví všem a na požádání zašle i seznam oddílů, které na tuto výzvu odpověděly. Ukončení celé akce pro rok 1983 by mělo být do konce srpna 1982. -kt-

● **FINÁLE EVROPSKÉHO POHÁRU SKOKANŮ** se konalo o posledním dubnovém víkendu na Hochköniku. V prvním sobotním závodě zvítězil Fin Kari Ylianttila s 252,1 (88 a 95) před svým krajanem Korhonenem 243,9 (88,5 a 91,5) a Rakušanem Vettorim 242,2 (86,5 a 91,5). Čtvrtý byl Buse (NDR) 238,5 (84,5 a 91), následován Trønem (Nor.) 236,0 (87,5 a 86,5) a Rakušanem Groyerem 235,5 (81,5 a 90). Groyerovi stačilo sedmé místo s 234,6 (86 a 87) k získání Evropského poháru již před závěrečným závodem. Josef Samek s 231,2 (82,5 a 89,5) byl devátý v konkurenci 58 skokanů z deseti zemí a Bohumil Vacek třináctý 226,2 (80 a 89,5). V druhém nedělním závodě bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Vettori 242,6 (84 a 96,5 — nový rekord můstku), 2. Felder (Rak.) 236,6 (86,5 a 89), 3. Trøn 233,0 (82 a 89,5), 4. Ylianttila 230,2 (82,5 a 87), 5. Buse 229,5 (85,5 a 86), 6. Samek 228,5 (80 a 89), 7. Vacek 228,2 (82 a 87,5). Vítězem Poháru Hochköniku se stal Vettori se 484,3 před Ylianttilou 482,3 a Korhonenem 471,4 b.

● **MISTREM KANADY** v běhu na 15 km v Edmontonu se stal Pierre Harvey časem 47:09 s náskokem 42 sekund před Salmim. Třetí Goodwear měl ztrátu 1:04 min. na Harveye.

● **DESÁTÝ ROČNÍK KOASA BĚHU** na trati 72 km v rakouském St. Johannu za účasti 3267 startujících vyhrál Rakušan Walter Mayer v novém traťovém rekordu 3:04:52 hod. před svými krajany Kapellerem 3:04:53 a Wallnerem 3:04:54. Čtvrtý byl Siemon (NSR) za 3:04:56, následován Janachem (Rak.) 3:06:19 a Pichlerem (NSR) 3:06:45. V závodě žen zvítězila Kathrin Glaslová (NSR) časem 3:41:55. Na trati 42 km byli první Gleinser (Rak.) 1:53:48 a Riermeierová (NSR) 2:18:35.

● **BARBARA PETZOLDOVÁ**, která patří k nejúspěšnějším běžkyním NDR, zakončila aktivní závodní činnost. Dvacetiletá reprezentantka vybojovala celkem deset medailí na ZOH a mistrovství světa. Jsou mezi nimi i dvě zlaté ze ZOH 1980 v Lake Placidu, kde získala prvenství v běhu na 10 km a přispěla k vítězství štafety žen NDR. Letos se zasloužila o třetí místo štafety NDR na mistrovství světa v Oslo, jako úspěšně finišující členka družstva.

● **SERGEJ SOKOREV** se stal mistrem SSSR v posledním závodě na 70 km v Kandalakši. Při účasti nejlepších sovětských běžců-vytrvalců zvítězil časem 3:34:36 hod., následován Lukjanovem 3:35:47 a Bakijevem 3:36:31. Další umístění: 4. A. Sergejev 3:37:45, 5. Běljajev 3:38:14, 6. Ušakov 3:38:42, 7. Lejst 3:39:41, 8. Abysov 3:39:44, 9. Achmetov 3:40:05, 10. G. Sergejev 3:40:10. Mistrovský závod na nejdělsí trati se konal v polovině dubna již popatnácté, vždy v Kandalakši.

● **NOR EDWIN HALSNES** je novým profesionálním mistrem světa, které bylo zakončeno ve Vailu v USA (stát Colorado). Dvaadvacetiletý norský reprezentant již v první své profesionál-

ní sezóně stanul na nejvyšším stupni se 169 body před Američany Vanattou 164,5 a Dodgem 156 b. Loňští nejúspěšnější profesionálové obhájce titulu André Arnold a Hans Hinterseer (oba Rak.) skončili v poli poražených.

● **HANDICAPOVÝ ZÁVOD** nejlepších švýcarských sjezdářů v Engelbergu vyhrál Julien před Zurbriggenem, Alpi-genem a Cathomenem. Vítězka Světového poháru Erika Hessová skončila pátá.

● **ŠVÝCARSKÝ LYŽAŘSKÝ SVAZ** schválil nové vedení reprezentačních družstev ve sjezdových disciplínách. Šéftrenérem mužů zůstává Rolf Hefti, sjezdaře v SP povede Karl Frehsner, jeho novým asistentem je Heiner

Zajímavosti ze světa

Iten, který dosud vedl kondiční trénink. Trenéry slalomu a obřího slalomu v SP jsou Roland Francey a Sepp Stalder, v Evropském poháru nově Erwin Cavegn a Riccardo Zanoni. Zatím není obsazeno místo trenéra pro kondiční přípravu. Novým šéftrenérem žen je Jean-Pierre Fournier (dosud trenér slalomu a obřího slalomu), sjezdařky v SP nově povede Rakušan Dieter Bartsch a Gustav Chable, ve slalomu a obřím slalomu nově Philippe Chevalier a Martin Rufener, kondiční příprava byla svěřena Jacquesovi Reymondovi.

● **NOVÉ TRENÉRY** pro svá reprezentační družstva hledá Švýcarský lyžařský svaz. Fin Juhaní Repo, který připravoval švýcarské běžce pro letošní MS v Oslo, se vrátil do vlasti a svou trenérskou činnost u družstva běžkyň ukončil také Švýcar Hermann Walther. Není bez zajímavosti, že technický ředitel Švýcarského svazu lyžařů Hans Schweingruber kromě osobního jednání s některými zahraničními trenéry hledá trenéry i pomocí inzerátu ve finském tisku.

● **MEZI KANDIDÁTY** nového reprezentačního družstva SSSR běžců pro ZOH 1984 v Sarajevu patří také tři junioři. Jsou to Vladimír Smirnov, Andrej Astaškin a Alexej Uškalkenok.

● **V KIROVSKU** v závěrečných mezinárodních závodech sezóny ve sjezdových disciplínách v dvoukolovém obřím slalomu žen zvítězila čs. reprezentantka Monika Hojstřičová v čase 2:56,56 před Andrejevovou a Fomichevovou (obě SSSR). Z mužů byl první Alexandr Kostroma (SSSR) za 2:46,73 před Kolářem (ČSSR) a svým krajanem Melnikovem.

● **ZINAJDA AMOSOVÁ** vybojovala prvenství ve všesvazových závodech odborářů v dubnu v Murmansk v běhu na 10 km časem 45:54, následována Paramonovovou 36:39 a Peršino-

vou 36:40. Z mužů na 15 km za silného větru zvítězil Devjatjarov za 50:26 před Malkinem 50:37 a Oljušinem.

● **NOVÉ POŘADÍ FIS** ve sjezdových disciplínách bylo stanoveno po skončení sezóny 1981—82. V první skupině patnácti nejúspěšnějších není žádný z čs. reprezentantů, nejlepší umístění má Olga Charvátová — šestnácté ve slalomu a devatenácté ve sjezdu. Vedoucí pořadí u mužů patří Švéd Ingemar Stenmarkovi ve slalomu a obřím slalomu, Švýcaru Petru Müllerovi ve sjezdu, v soutěži žen ve sjezdu Kanadance Gerry Sorensenové, ve slalomu Eric Hessové (Švýcarsko) a v obřím slalomu Irené Eplelové (NSR).

Muži — sjezd: 1. Müller (Švýc.) 0,00, 2. Weirather (Rak.) 0,73, 3. Podborski (Kan.) 1,96, 4. Cathomen (Švýc.) 2,93, 5. Resch 3,44, 6. Klammer (oba Rak.) 3,87, 7. Brooker (Kan.) 4,52, 8. Mair (It.) 5,62, 9. Stock 5,69, 10. Höfleher (oba Rak.) 5,71, 11. Read (Kan.) 5,77, 12. Bartelski (Brit.) 5,78, 13. Bürgler (Švýc.) 5,86, 14. Wirsberger (Rak.) 5,99, 15. Meli (Švýc.) 6,37. — Slalom: 1. Stenmark (Švéd.) 0,00, 2. P. Mahre 0,46, 3. S. Mahre (oba USA) 5,50, 4. Križaj (Jug.) 6,93, 5. Gaspoz (Švýc.) 8,84, 6. Gruber (Rak.) 8,95, 7. De Chiesa (It.) 11,30, 8. Steiner (Rak.) 11,78, 9. Frommelt (Licht.) 12,23, 10. Ortner (Rak.) 13,99, 11. Girardelli (Luc.) 14,35, 12. Vion 14,99, 13. Canac (oba Fr.) 15,77, 14. Strand 15,80, 15. Fjällberg (oba Švéd.) 15,82. — Obří slalom: 1. Stenmark 0,00, 2. Gaspoz 0,85, 3. S. Mahre 1,37, 4. P. Mahre 1,77, 5. Zurbriggen (Švýc.) 2,14, 6. Enn (Rak.) 2,16, 7. Strel (Jug.) 3,19, 8. Girardelli 3,92, 9. Križaj 5,38, 10. Strolz (Rak.) 6,29, 11. Fournier 7,76, 12. Lüthy (oba Švýc.) 9,65, 13. Franko (Jug.) 9,94, 14. Wenzel (Licht.) 10,20, 15. Nöckler (It.) 10,62.

Ženy — sjezd: 1. Sorensenová (Kan.) 0,00, 2. Flandersová (USA) 0,22, 3. De Agostiniová 0,23, 4. Walliserová (obě Švýc.) 1,28, 5. Gros-Gaudenierová (Fr.) 1,56, 6. Ederová (Rak.) 1,93, 7. Nelsonová (USA) 2,04, 8. I. Eplelová (NSR) 3,22, 9. Chaudová (Fr.) 3,25, 10. Grahamová (Kan.) 3,64, 11. Sölknerová (Rak.) 3,72, 12. Fjeldstadová (Nor.) 4,34, 13. Eberleová (Rak.) 4,70, 14. Oaková (USA) 6,46, 15. Lehodeyová (Kan.) 6,70 — 19. Charvátová (ČSSR) 9,22. — Slalom: 1. E. Hessová (Švýc.) 0,00, 2. Konzettová (Licht.) 2,10, 3. Cooperová (USA) 2,15, 4. Pelenová (Fr.) 3,81, 5. H. Wenzelová (Licht.) 5,09, 6. Kronbichlerová (Rak.) 5,31, 7. D. Tlalkaová (Pol.) 5,48, 8. Ziniová 5,57, 9. Quariová (obě It.) 5,63, 10. McKinneyová (USA) 6,78, 11. Sölknerová 11,66, 12. Steinerová (Rak.) 11,73, 13. M. Eplelová (NSR) 12,41, 14. P. Wenzelová (Licht.) 12,49, 15. M. Tlalkaová (Pol.) 12,63, 16. Charvátová 12,45. — Obří slalom: 1. I. Eplelová 0,00, 2. M. Eplelová 0,20, 3. E. Hessová 1,29, 4. McKinneyová 1,98, 5. Cooperová 2,68, 6. Konzettová 5,06, 7. Nelsonová 7,04, 8. Serratová (Fr.) 7,06, 9. M. Hessová (Švýc.) 7,32, 10. Pelenová 8,75, 11. H. Wenzelová 9,93, 12. Steinerová 10,46, 13. Haasová (Švýc.) 10,98, 14. P. Wenzelová 11,04, 15. Ziniová 11,57.

ČO NOVÉHO VO FIS?

Rok 1982 bol rokom MAJSTROVSTIEV SVETA V LYŽOVANÍ. Konali sa štyri majstrovstvá sveta, pre dospelých v klasických a zjazdových disciplínach, pre juniorov v klasických a po prvý krát pre juniorov aj 1. majstrovstvá sveta v zjazdových disciplínach vo francúzskom, pomerne menej známom, lyžiarskom stredisku Auron asi 100 km od Nizzy.

V zásade všetky mali veľmi dobrú organizačnú a technickú úroveň, jednako najviac kritiky si vyslúžilo Oslo, posledným pretekom v skoku na veľkom mostíku. Zdá sa, že MS v Oslo a napokon aj MSJ v Auron, kde neboli vyjasnené finančné problémy, sa bude ešte osobitne zaoberať predsedníctvo FIS na svojom budúcom zasadnutí.

Boli tieto majstrovstvá sveta dospelých posledných krát usporiadané v párnom roku? To je otázka, na ktorú dá odpoveď rokovanie 34. kongresu FIS v roku 1983. Všetko však hovorí pre to, že skutočne dôjde k schváleniu nového cyklu v MS a tak najbližšie by sme už mali absolvovať v roku 1985.

Svetové poháry v lyžovaní fungovali v roku 1982 už v plnej svojej hodnote. Zjazdový mal zpočiatku „snehové“ problémy. Lepšej popularite sa tešili už aj skokanský a bežecký Svetový pohár, ten druhý pre nás aj najmä pre skvelé výsledky našich bežkýň. Zdá sa, že je už iba otázkou času, kedy na Svetový pohár „nabehnú“ aj združenári. Napred chcú však stabilizovať a k väčšej popularite doviest doterajšie preteky. Nový systém združenárskych pretekov formou turné bol v roku 1982 úspešný. Zdá sa, že aj u združenárov sa „blýska na lepšie časy“.

Ako nová súťaž sa začína ujímať „SUPER G“. Podrobnejšie o nej v „Lyžařství“ napísal Dr. Otto Kulháněk. S doterajšími viac menej skúšobnými pretekmi v super obrovskom slalome sú dobré skúsenosti a tak predsedníctvo FIS uložilo komisii pre alpské lyžovanie, aby na svojej najbližšej schôdzi začiatkom júna v Interlakene posúdilo zaradenie Super G aj do súťaží o Svetový pohár. Zatiaľ by to mali byť len u mužov najviac 3 preteky.

Ako je známe na majstrovstvách sveta v Oslo po prvý krát v histórii lyžiarskeho športu použité zariadenia pre **elektronické meranie dĺžok skoku**, ktoré inštalovala firma ROBOTRON z NDR. Za týmto účelom boli spracované aj dodatky k pravidlám skoku. Hoci v zásade meranie fungovalo dobre, predsa len nejaké „det-ské choroby“ sa objavili. Iste sa tieto na základe získaných skúseností odstránia. No lyžiari si vydýchli, že „konečne“ je tu objektívna moderná metóda merania, ktorá eliminuje ľudské chyby.

Medzinárodná lyžiarska federácia FIS je spolu s ďalšími zimnými športami členom Generálneho združenia olympijských športov, ktoré má teraz stále sídlo v Monaku — v Monte Carlo. Ziaľ vládne medzi nimi nespokojnosť, pretože problematika zimných športov sa v tomto združení prerokováva len celkom okrajovo. Preto sa 6 hlavných zimných športov (lyžo-

vanie, hokej, krasokorčuľovanie, sanie, boby a rýchlokorčuľovanie) združilo do **Asociácie medzinárodných federácií zimných športov**, na ktorej čele je prezident FIS Marc Hodler.

Veľmi závažný krok k ďalšej autonómii zimných športov sa urobil na spoločnej porade výkonného výboru Medzinárodného olympijského výboru a predstaviteľov olympijských zimných športov na spoločnom zasadnutí, ktoré sa konalo v dňoch 2. a 3. decembra 1981 v Sarajeve. Hoci sa tu predovšetkým prerokovali otázky vlastných príprav na ZOH, jednako sa hovorilo o tom, aby Asociáciu zimných športov uznal MOV ako osobitnú organizáciu, aby sa osobitne prerokovávala otázka televíznych prenosov zo ZOH, aby jednotlivé zimné športy mali väčšie zastúpenie v olympijských komisiách a pod.

V poslednej informácii „Čo nového vo FIS“ som informoval o záveroch z olympijského kongresu, ktorý sa vlni konal v Baden-Baden (NSR). Poukázal som, že jedným z hlavných záverov, platných pre všetky medzinárodné športové federácie bola problematika **dopingu**. FIS sa s touto otázkou veľmi vážne zaoberá. Lyžiarsky zväz NDR podal veľmi podrobný a presný návod na pravidlá resp. ich spresnenie pokiaľ ide o vykonávanie dopingových kontrol na pretekoch poriadaných FIS. Tieto návrhy podporujú zväzy ZSSR a Fínska. Návrhy boli prijaté a zdravotná komisia FIS (ktorá by sa mala rozšíriť) má v tomto smere predložiť návrhy pre decembrové zasadnutie predsedníctva FIS resp. pre kongres v roku 1983.

Kalendárne konferencie vo svojom klasickom prevedení ako „malé kongresy FIS“ sa už od roku 1982 nebudú konať. Kalendár pre klasické disciplíny bude schvalovať priamo predsedníctvo FIS. U zjazdových disciplín, ktoré jednako sú populárnejšie a termínovo aj komplikovanejšie, sa ešte kalendárna konferencia uskutočnila v dňoch 4.—6. júna 1982 v Interlakene (Švajč.).

V dlhodobom plánovaní **vrcholných svetových podujatí** rozhodlo predsedníctvo FIS už s predstihom o konaní týchto podujatí pre najbližšie roky.

Ako je známe v roku 1984 na ZOH sa nebude môcť uskutočniť súťaž v skoku družstiev, ktorú ale kongres FIS schválil do programu majstrovstiev sveta v klasických disciplínach a ktorá súťaž sa konala v rámci MS v Oslo. Pridelenie týchto „majstrovstiev sveta v súťaži družstiev v skoku“ bolo schválené pre Engelbeig (Švajč.) na deň 19. februára 1984, teda ihneď po ZOH v Sarajeve.

Tak isto tomu bude aj v súťaži družstiev v združenom preteku, kde sa majstrovstvá sveta uskutočnia v roku 1984 v Rovaniemi (Fin.). Presný termín bude stanovený na zasadnutí predsedníctva FIS v decembri 1982 v Ríme.

Majstrovstvá sveta juniorov v klasických disciplínach sa uskutočnia v dňoch 11.—13. marca 1983 v Kuopio (Fin.). V roku 1984 budú v Trondheim (Nor.) a 1985 v Täschi (Švajč.).

Majstrovstvá sveta juniorov v zjazdových disciplínach sa budú konať v zatiaľ neurčenom stredisku v Taliasku, v roku 1984 v USA, kde stredisko taktiež nie je zatiaľ určené a pre rok 1985 sa navrhuje, aby to bola Jasná v ČSSR (toto samozrejme predpokladá prerokovanie a súhlas našich vrcholných telovýchovných orgánov).

JÁN MRÁZ
predseda medzinárodnej komisie
VZL ÚV ČSTV
a člen predsedníctva FIS

Harrachov se připravuje

Nejvýznamnější mezinárodní lyžařskou událostí v ČSSR v roce 1983 bude VII. mistrovství světa v letech na lyžích, které se bude konat 17. až 20. března v Harrachově. Krkonošské lyžařské středisko se na světový šampionát připravuje již od roku 1977, kdy byla zahájena na severním svahu Čertovy hory výstavba mamutího můstku s normovým bodem 120 m. V březnu 1980 byl již dějištěm prvního mezinárodního týdne letů, v němž zvítězil Kanadán Steve Collins před Rakušanem Arminem Koglerem a Norem Tomem Levorstadem.

Letní a podzimní měsíce jsou rozhodující pro úspěšné dokončení výstavby a úprav lyžařského areálu i jeho okolí, na níž se podílí 35 dodavatelských a subdodavatelských firem. V červnu, září a říjnu se očekává také brigádnická pomoc členů tělovýchovných jednot, především z lyžařských oddílů, kteří budou mít v Harrachově významné lyžařské středisko pro klasické i sjezdové disciplíny. V červenci a srpnu v rámci letní aktivity pomohou harrachovským organizátorům mládežnické kolektivy při finálních pomocných pracích. Na světovém šampionátu se očekává účast reprezentantů asi dvaceti zemí, pro mistra světa harrachovští skiáři připravili 120 cm vysoký pohár z křišťálového skla. V nejbližším okolí zajistili pořadatelé pro návštěvníky světového šampionátu 3000 lůžek.

Nová čs. reprezentační družstva

Čs. reprezentační družstva lyžařů pro novou sezónu 1982—83 byla schválena na plenárním zasedání výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV 17. dubna v Praze.

Běžkyně: Květa Jeriová (1956 — RH Jablonec), Anna Pasiárová (1949 — ČH Štrbské Pleso), Blanka Paulů (1954 — VŠ Praha), Dagmar Švubová (1958 — RH Jablonec) Gabriela Svobodová (1953 — RH Jablonec), Zora Kepeňová (1963 — Tesla Liptovský Hrádok), Marcela Jebavá (1963 — RH Jablonec), Alžběta Havrančíková (1963 — Tesla Liptovský Hrádok). Trenér Zdeněk Ciller.

Juniorky: Alena Tomášková (1964 — RH Jablonec), Marta Kučerová (1965 — Tesla Liptovský Hrádok), Jiřina Nedomelelová (1965 — Spartak Vrchlabí), Mária Cerovská (1965 — ISS Banská Bystrica), Ladislava Brabcová (1967 — Nové Město na Moravě), Anna Janoušková (1965 — RH Jablonec), Zuzana Valešová (1965 — ISS Jilemnice), Petra Šimůnková (1966 — RH Jablonec). Trenér Ján Michalík, asistent Jiří Bláha.

Běžci: Jiří Švub (1956 — Dukla Liberec), Ladislav Švanda (1959 — Dukla Liberec), Miloš Bečvár (1957 — Dukla Liberec), Michael Georgiev (1959 — Dukla Liberec), Petr Lisičan (1962 — Spartak Vrchlabí), Milan Blaško (1961 — ČH Štrbské Pleso), Jaroslav Kohút (1957 — ČH Štrbské Pleso), František Šimon (1953 — Dukla Liberec). Trenér Milan Urbanec.

Juniři: Pavel Benc (1963 — RH Jablonec), Jan Baranyk (1963 — Nové Město na Moravě), Martin Janoušek (1963 — RH Jablonec), Otakar Beneš (1964 — Spartak Vrchlabí), Štefan Lichoň (1964 — ČH Štrbské Pleso), Jaroslav Slezák (1964 — Nové Město na Moravě), Martin Bartoš (1962 — Spartak Vrchlabí), Jiří Teplý (1962 — Nové Město na Moravě). Trenér Vladimír Sturm, asistent Petr Honzl.

Skokani: Josef Samek (1957 — Dukla Liberec), Bohumil Vacek (1963 — Dukla Liberec), Pavel Ploc (1964 — Dukla Liberec), Miroslav Slušný (1964 — ISS Banská Bystrica), Jiří Parma (1963 — Dukla Banská Bystrica), Jindřich Mayer (1964 — Dukla Liberec), Petr Cíž (1965 — ISS Banská Bystrica), Jiří Malec (1962 — Dukla Liberec), pro mistrovství světa 1983 v letech ještě František Novák (1958 — Dukla Liberec), Ján Tanczos (1955 — Dukla Banská Bystrica). Trenér Dalibor Motejlek.

Juniři: Milan Cáhlik (1965 — SVSM Frenštát pod Radhoštěm), Ladislav Dluhoš (1965 — SVSM Frenštát pod Radhoštěm), Miroslav Polák (1966 — Dukla Liberec), Tomáš Portyk (1966 — Dukla Liberec), Vladimír Podzimek (1965 — Dukla Liberec), František Pustka (1966 — SVSM Frenštát pod Radhoštěm), Jiří Raška (1967 — SVSM Frenštát pod Radhoštěm), Martin Šva-

gerko (1967 — ISS Banská Bystrica). Trenér Rudolf Höhn.

Sjezdárky: Olga Charvátová (1962 — VŠ Praha), Jana Gantnerová (1959 — UK Bratislava), Alexandra Mařasová (1965 — Autoškoda Vrchlabí), Elena Medzihradská (1964 — TJ Jasná), Ivana Valešová (1963 — VŠ Praha), Monika Hojstričová (1963 — TJ Jasná), Ilona Rejmánková (1962 — Autoškoda Vrchlabí), Patricia Petrová (1964 — TJ Jasná). — Trenér Pavol Štastný, asistent Miroslav Němec.

Juniorky: Petra Skotnicová (1964 — CHZ Litvínov), Iveta Černocká (1965 — Slovan Špindlerův Mlýn), Petra Jandová (1966 — Ještěd Liberec), Dita Koullová (1966 — Slovan Pec pod Sněžkou), Ludmila Milanová (1967 — TJ Jasná), Hana Hordová (1967 — Spartak Rokytnice), Simona Paulovičová (1967 Gymnázium Kežmarok), Zlatica Parobková (1967 — ČH Banská Bystrica). Trenér Vincent Kekeli, asistent Jaromír Petřík.

Sjezdáři: Miroslav Kolář (1961 — Dukla Banská Bystrica), Ivan Pacák (1962 — TJ Jasná), Miroslav Schimmer (1961 — Dukla Banská Bystrica), Petr Šoltýs (1963 — Gymnázium Kežmarok), Bohumír Zeman (1957 — PF Hradec Králové), Robert Žallmann (1963 — Dukla Banská Bystrica). Trenér ing. Vlastimil Horák, asistent Marian Králík.

Juniři: Marian Břeš (1964 — ČH Banská Bystrica), Pavel Pochobradský (1965 — ČH Banská Bystrica), Luděk Mrklas (1964 — Jiskra Železný Brod), Robert Hermánek (1963 — Dukla Banská Bystrica), Igor Gažo (1964 — TJ Jasná), Peter Jurko (1967 — TJ Jasná), Antonín Novotný (1966 — KRNAP Strážné), Michal Hošek (1966 — TJ Klínovec). Trenér Petr Molčan, asistent ing. Karel Žallmann.

Sdruženáři: Vladimír Frák (1961 — ČH Štrbské Pleso), Ján Klimko (1960 — ČH Štrbské Pleso), Miroslav Kopal (1963 — Dukla Liberec), Ivo Peterka (1960 — Dukla Liberec), Rudolf Vojkůvka (1960 — ČH Štrbské Pleso), šestý člen bude doplněn v závěru roku po Poháru přátelství. Trenér Peter Škvaridlo, asistent Tomáš Kučera.

Juniři: Ladislav Pleštil (1964 — Dukla Liberec), Tomáš Ploc (1966 — Dukla Liberec), Petr Prokůpek (1965 — Spartak Vrchlabí), Dušan Pitoňák (1965 — ČH Štrbské Pleso), František Repka (1966 — ČH Štrbské Pleso), Ladislav Lubas (1963 — Dukla Liberec), Josef Kovařík (1966 — ČH Štrbské Pleso), osmý člen bude doplněn v závěru roku. Trenér Ladislav Rygl, asistent Lubomír Foltman.

Ing. Zdeněk Němeček sedmdesátníkem

Místopředseda VSL Severomoravského kraje, nositel medaile dr. Miroslava Tyrše ing. Zdeněk Němeček oslavil 16. června sedmdesátiny. Dlouholetý obětavý lyžařský pracovník je neustále aktivní a plný elánu, pracuje v komisi rozhodčích VSL ČUV ČSTV.

Sportovní činnost začínal v národní házené, brzy se věnoval lyžování, atletice a tenisu a mohl se pochlubit dobrými výsledky v těchto sportech. Závodní kariéru v lyžování ukončil v roce 1948, v tenisu o dvanáct let později. Jako dobrovolný lyžařský pracovník prošel různými funkcemi ve všech organizačních člancích svazu. V letech 1958 až 1964 byl předsedou ústřední komise rozhodčích a členem předsednictva ústřední sekce lyžování. Působí jako úspěšný lektor ústředních školení VSL ÚV ČSTV, neboť má bohaté zkušenosti.

Do dalších let mu přejeme hodně zdraví a dobré nálady při úspěšné práci pro rozvoj čs. lyžování.

O. K.

Václav Bulina

Nečekaná a bolestná ztráta postihla severočeské a celé naše lyžařské hnutí. Dne 19. března zemřel ve věku 57 let Václav Bulina, cvičitel I. třídy, dlouholetý předseda komise masového rozvoje lyžování KV ČSTV v Ústí nad Labem a nadšený propagátor veřejných lyžařských škol.

Václav Bulina byl zkušeným funkcionářem a své zkušenosti ochotně předával svým mladším spolupracovníkům. Významně se podílel na výchově pedagogických lyžařských kádrů, založil a dlouhou dobu vedl veřejnou lyžařskou školu Chemičky Ústí n. L.

Začátkem března letošního roku se ještě zúčastnil doškolení cvičitelů I. třídy v Nízkých Tatrách. Vzpomínat na něho budou nejen jeho vrstevníci, přátelé a lyžařští pracovníci, ale i jeho žáci VLS z Telnice, Klínovce, Severáku nebo Luční houdy.

Čest jeho památce!

OHLÉDNUTÍ za sezónou

Rok od roku stoupá počet lyžařských akcí. Potvrdila to i uplynulá sezóna, kterou nám připomenou tři zcela různé fotografické záběry. První z nich je ze startu VI. ročníku turisticko-lyžařské akce Ve stopách Zlaté lyže Českomoravské vysočiny v Novém Městě na Moravě. Druhý ukazuje slalomovou trať Světového poháru v Jasné, který patřil k nejvýznamnějším mezinárodním událostem v ČSSR. Třetí je trochu neobvyklý. Je to „Skok do jara“ zvláštním stylem při „Loučení s Rampuškem“ v závěru března v Deštném v Orlických horách. Krkonoše mají Krakonoše, Orlické hory zase Rampuška.

JEDLIČKA 587

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ ČERVENEC 1982 ♦ Kčs 3,—

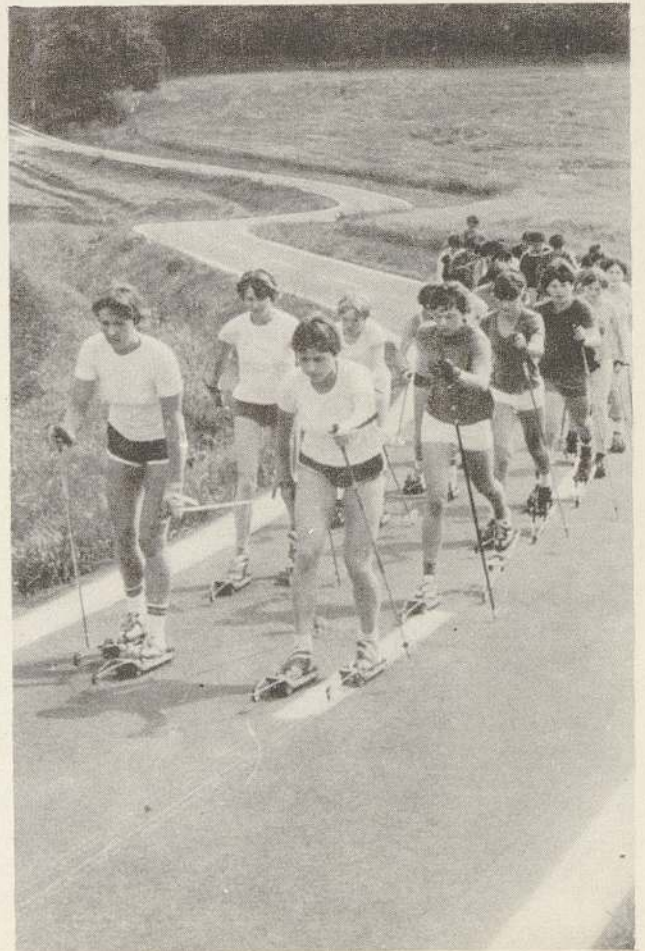
7

Opět na kolečkových lyžích

Řada závodníků a závodnic v letních měsících vyměnila běžky za kolečkovou lyže. Tam, kde mají asfaltové dráhy, jsou jednou částí tréninku v přípravném období. K nejlepším asfaltovým drahám patří trať v Jilemnici. Náležitě ji využívají žáci a žákyně lyžařského gymnázia, mladí lyžaři z tréninkového střediska mládeže, jakož i běžci Ski Jilemnice. Naše dva záběry jsou z přípravy jilemnického lyžařského gymnázia.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

MARC HODLER
K SJEZDOVĚMU
LYŽOVÁNÍ

PŘÍPRAVY MSJ 1983
VE FINSKU

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE POHLED DO
HNILECKÉHO ÚDOLÍ VE SLOVEN-
SKÉM RÁJI. LYŽAŘSKÝ VLEK NA
VRCHOL GUGLY. — NA ZADNÍ STRÁ-
NĚ OBÁLKY MISTR SVĚTA 1982 V BĚ-
HU NA 50 km ŠVĚD THOMAS WASS-
BERG. NA LETOŠNÍM TATRANSKÉM
POHÁRU V ZÁVODĚ SVĚTOVÉHO PO-
HÁRU NA 15 km OBSADIL DRUHÉ
MÍSTO ZA FINEM KIRVESNIEMIM.

lyžařství

Ročník 68

Číslo 7

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská ul. 1. Telefon č. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. června 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Politickov ýchovná práce středem pozornosti

Politickov ýchovná práce byla středem pozornosti jednání 7. plenárního zasedání VSL ČÚV ČSTV, které se konalo 8. května v Paláci kultury v Praze. Hovořila o ní většina ze 14 diskutujících. Vždyt 56 % z celkového počtu 611 lyžařských oddílů v ČSR a 39 % kolektivů mládeže je zapojeno do socialistické soutěže o čestný titul Vzorný. Z nich 89 již získalo titul I. stupně, 134 II. stupně a 111 titul Vzorný III. stupně a 53 bronzovou plaketu ČSTV.

O dobrých výsledcích na úseku ideov é výchovné práce svědčila zpráva PVK VSL ÚV ČSTV, kterou přednesl předseda komise Bedřich Včeliš. Socialistická soutěž Vzorný pomáhá k pravidelnému organizování náborov ých a veřejných lyžařských závodů především pro mládež, úspěšnému plnění podmínek odznaku Lyžař ČSR a lyžařských vloček, v letním období k přípravě různých sportovních soutěží pro veřejnost. Při všech lyžařských závodech a soutěžích organizátoři dbají na bezpečnost závodníků a veřejnosti a zajišťují kvalitní zdravotní zabezpečení. Náborov é závody pomáhají získat další členy do lyžařských oddílů, zvláště mládež. Soutěž přispívá k rozvíjení činnosti veřejných lyžařských škol a spolupráci se školami, SSM, ROH a dalšími organizacemi na tomto úseku. Dbá na účinný, kvalitní a celoroční tréninkov ý proces lyžařských kolektivů, ale i trenérů a cvičitelů. Pomáhá při náboru nových rozhodčích a zajišťuje vyškolení svých cvičitelů a trenérů lyžování IV. třídy. V oblasti výkonnostního a vrcholov ého lyžování se zaměřuje na plnění limitů výkonnostních tříd včetně norem odznaku zdatnosti BPOV a PPOV. Při údržbě a úpravách zlepšuje kvalitu lyžařských zařízení a dbá na jejich bezpečnost. Podílí se na úpravě lyžařských sjezdovek a běžeckých tratí, jakož i skokanských můstků a ve spolupráci s národnými výbory napomáhá při úpravě a zajištění bezpečnosti turistických sjezdovek a svahů pro veřejnost. Dárcovstvím krve, mnoha stovkami odpracovaných brigádnických hodin, pomocí při zemědělských pracích a zvelebování obcí a měst, sběrem odpadov ých surovin a dalšími akcemi se nejlépe projevila zvýšená celospolečenská angažovanost členů lyžařských oddílů v posledním období, jak dokumentovaly některé příspěvky diskutujících ze všech krajů.

Předseda VSL ČÚV ČSTV Jiří Pilar hovořil o úspěšném masov ém rozvoji a zvýšení úrovně výkonnostního lyžování, kladech uplynulé lyžařské sezóny. Ocenil péči oddílů, věnovanou přípravě členských schůzí a konferencí oddílů. V diskusi na nich byla opět velká kritika na kvalitu a nedostatek lyžařských potřeb, zejména pro běžecké lyžování. Předsednictvo se zabývalo problémem sportování mládeže dorostov ého věku v návaznosti na pardubickou konferenci. Zástupci předsednictva se sešli s vedením komise učňovské mládeže ČÚV ČSTV a dohodli se o vzájemně lepší spolupráci. Byla zhodnocena činnost sportovních tříd a tréninkov ých středisek mládeže. Přijatá opatření pro pružnější a účinnější spolupráci byla zařazena do plánu práce trenérských rad. Mimořádné dotace na podporu soutěže o titul Vzorný dostaly lyžařské svazy Severočeského, Severomoravského a Západočeského kraje, které měly lepší výsledky. Předsednictvo v současné době zpracovává Základní předpoklady výkonnostního lyžování do roku 1990 pro sekretariát a předsednictvo ČÚV ČSTV. Byl zpracován pořadník padesáti míst, kde výhledov é budou umístěny přístroje pro seřizování lyžařského bezpečnostního vázání. V současné době dostalo již 82 tělovýchovných jednot souhlas k provozování veřejných lyžařských škol. Zástupci předsednictva jednali se zástupci České státní pojišťovny o realizaci dotaci pro podporu veřejných lyžařských škol. Předběžně bylo dohodnuto, že dotace budou přidělovány cestou KV ČSTV a to po stránce pojišťovny přes krajské pobočky ČSP. Výbor Svazu lyžování ČÚV ČSTV dodal České státní pojišťovně všechny potřebné písemné podklady, zatím však nebyla tato akce ukončena. Zpracovávají se zásady soutěží pro III. stabilizační období. Byly ustaveny trenérské rady všech čtyř lyžařských disciplín. Toto opatření se ukázalo velmi prospěšným, neboť se výrazně zlepšila úroveň řízení této důležité oblasti lyžařské činnosti. Kritéria pro výběr závodníků do tréninkov ých středisek mládeže jsou dodržována. Zatím se nepodařilo zařadit nejtalantovanější sdruženáře z Moravy do střediska vrcholov ého sportu mládeže.

Obsažnou zprávu o soutěžích uplynulé, mimořádně dlouhé sezóny, přednesl předseda STK Ing. Miroslav Jedlička, ČSc. Všechny plánované přebornické a pohárov é soutěže byly uskutečněny a zásluhou obětavých pracovníků pořádacích oddílů měly úspěšný průběh.

Komise masov ého rozvoje vyhlásila akci Den lyžařů na 2. ledna 1983, která bude významným vstupem do jubilejního roku 80. výročí organizovaného lyžování v českých zemích. Lyžařské oddíly připraví první lednovou neděli masov é akce ve všech disciplínách podle místních podmínek.

Plenární zasedání bylo příležitostí i k malé slavnosti. Za vzorné zajištění nejvýznamnějších akcí byly vyznamenány diplomy lyžařské oddíly TJ Nové Město na Mor., Technolenu Lomnice nad Pop., TJ Desná, TJ Jesenný a Pramet Šumperk. Čestné ceny za vítězství v Českém poháru v běhu na lyžích převzali Michael Georgiev (Dukla Liberec), Iva Drahekoupilová (VŠ Praha), junioři Richard Baranyk (Dukla Liberec) a Jana Chlubnov á (TJ Nové Město na Moravě). Zásluhou práci lyžařských funkcionářů v minulém období a zejména dobré výsledky na úseku ideov é výchovném ocenil ve svém diskusním příspěvku zástupce ČÚV ČSTV Rudolf Sanitrák.

JAROSLAV TROUSIL

Trenér Zdeněk Ciller hodnotí MS 1982

Pro přímé účastníky mistrovství světa 1982 skončila opět jedna kapitola sportovního úsilí a životního nasazení. Bez ohledu na dílčí cíle, které každý z nás jistě měl a které si také osobně vyhodnotil, cítím i já potřebu pokud možno objektivně zhodnotit to, co dnes již patří minulosti.

Pro poučení se pokusím přiblížit okamžiky, ve kterých jsem chyboval, i ty, které považuji za zdařilé. Druhý roční tréninkový cyklus ve čtyřletém OH cyklu byl důležitou stabilizační etapou. Reprezentační kolektiv byl zúžen na pět běžkyň. Hlavní důvody byly tyto:

- vytvořit maximální podmínky v přípravě pro výkonnostně stabilizovaný kolektiv. Tento kolektiv nesplňuje předpoklady pouze teoreticky, ale v minulých sezónách si podporu a pozornost zasloužil pro skutečně dobré sportovní výsledky v reprezentaci. Chci tím říci, že jsem nechtěl do reprezentace nikoho, kdo by v minulosti nepotvrdil, že je schopen obstát ve světové soutěži.
- Zařadit do reprezentace jedince s příznivou odezvou organismu na fyzické i psychické zatěžování. Předpokladem jsou rovněž minimální zdravotní obtíže, schopnost zvládnout dlouhé a náročné cestování, které mnohdy provázají i stresové situace. Je potřeba si připomenout, že ne každý je schopen ve světovém lyžařském „kolotoči“ za těchto okolností obstát na úrovni.
- Připravit v klidu, bez zdlouhavých k. o. systémů kvalifikačních stanovených kolektiv reprezentantek na stanovený úkol: MS 1982.
- Získat jedno umístění do 5. místa a jedno do 6. místa.

Tento úkol jsme splnili. Získali jsme 3. místo, 5. místo, 6. místo v závodech jednotlivkyň a 5. místo štafety. Družstvo žen tím přispělo do hodnocení národů 9 body, na ZOH 1980 v Lake Placidu to bylo 7 bodů.

Za nezdařilé v obecné části přípravy jsem považoval:

- častou fluktuaci na tréninku ze stadijních důvodů,
- častou nemocnost jako důvod pro nesplnění tréninkových úkolů,
- operaci mandlí a nežádoucí tréninkovou výšeč u nejlepší reprezentantky Květy Jeriové,
- nezajištěný rehabilitační výcvikový tábor u moře,
- organizačně špatně zvládnuté a pomalé přesuny na zahraniční výcvikové tábory a zpět,
- v sezóně 1981 nedodané a v sezóně 1982 teprve po urgenci dodané smluvní hole Liljedahl,
- havarovanou a v dosahovaném spojovacím rádiu neuspokojivou techniku (vysflačky),
- dlouhodobou záležitost — spolehlivý dopravní prostředek pro družstvo běžkyň.

Za zdařilé v obecné části přípravy jsem považoval:

- kádrové složení družstva, jeho vysokou morální i sportovní úroveň,

- dostatečnou společenskou i morální podporu pracovníků ÚV ČSTV a VSL ÚV ČSTV,
- tři výcvikové tábory na ledovci, absolvované během obecné přípravy,
- možnost připravovat se v optimálních podmínkách v zahraničí (Světový svaz, Davos, Seiser Alm),
- možnost systematické konfrontace s nejlepšími závodnicemi na světě (Světový pohár 1982),
- nové běžecké tratě a osvětlené lesní sektory pro přípravu na SVS Rudé hvězdy v Jablonci n. N. jsou včetně všestranné podpory TJ Elitex — provozovatele veškerého zařízení, které v Jablonci používáme,
- kromě B. Paulů dobré sociální podmínky reprezentantek.

Závěrečnou přípravu jsme absolvovali v italském Seiser Almu v nadmořské výšce 2000 m, na prachovém sněhu a perfektně upravených tratích. Touto vysokohorskou přípravou jsem chtěl dopracovat funkční schopnost všech reprezentantek na individuální stropové hodnoty. Bez této přípravy bychom rozhodně nevyužili toho, co jsme se naučili vyzískávat opakovanou přípravou v obdobné výšce na Dachsteinu. Podobný systém uplatňují trenéři, metodici a lékaři ostatních dobře lyžujících zemí. Po návratu domů a reaklimatizačním odpočinku se reprezentantky připravovaly pod vedením osobních trenérů takto: Jeriová a Svobodová v Jablonci n. N. — trenér Ciller, Pasiárová — Pasiár, Švobová a Paulů — B. Rázl na Štrbském Plese. Do Vysokých Tater jsem zajel na dva dny podívat se na trénink. Před odjezdem do Oslo jsem pro každou členku družstva plánoval závod v místních podmínkách. Při Poháru Skloexportu Svobodová porazila Jeriovou o několik sekund. Zda se Jeriová tolik zhoršila nebo Svobodová tolik zlepšila, to jsem pouze tušil. Ve skutečnosti se stalo obojí.

PODMÍNKY V OSLO

Při příjezdu do Oslo jsem věděl, že musím včas stihnout několik věcí:

- především získat dobrou orientaci o sněhových podmínkách na tratích, abych nabyl jistotu a přehled, potřebný pro dobré mazání lyží.
- Udržet dobré psychické a pracovní ovzduší celého kolektivu.
- Ve stresových situacích udržet kázeň, samostatnost, sebevědomí a dostatečný odhad i přehled reprezentantek.
- Dosáhnout toho, aby každá reprezentantka byla pro jednotlivý závod dobře zapracovaná. Zde se vyskytovaly obtíže s pohybem po trati.

Trenér Zdeněk Ciller maže lyže Gabriele Svobodové

- Vytvořit optimální podmínky, aby se Jeriová pohybově a technicky srovnala — chýtila.

Za nejvážnějšího nepřítele během MS jsem považoval jakékoliv onemocnění horních cest dýchacích. Tím více, že se ve výpravě tato onemocnění od prvopočátku vyskytovala.

Oslo se na účastníky MS 1982 v klasických disciplínách pečlivě připravilo. Barevné televizory v pokojích hotelu Smestad nám umožňovaly sledovat na světovém šampionátu každou maličkost. K vymoženostem patřily videozáznamy, které se pořizovaly v každém hotelu pro všechny výpravy. Po každém závodě jsme se mohli v klidu několikrát podívat, jak to vlastně doopravdy bylo. Dopravu zajišťoval reklamní Opel-tým. Z hotelu na lyžařský stadión Holmenkollen jsme autem dojeli za osm minut. Každá výprava měla k dispozici dvě buňky, které sloužily především pro přípravu lyží i jako šatna. Jedna byla přímo na dvoře hotelu a praskala ve švech. Byl v ní uloženo lyže celé naší výpravy, pracovat současně při malém prostoru v ní mohli pouze dva lidé. Druhá buňka umístěná přímo nad stadiónem pod můstken, měla dva propanbutanové hořáky a sverky pro přípravu lyží. Dalo se v ní slušně pracovat a v tomto vymezeném prostoru byly soustředěny všechny firemní servisní stánky.

Na rozjížděcí stopu jsme se dostali rychle, ale nedala se využít pro zkoušení vosků, byla zde totiž jiná kvalita sněhu než na závodní trati. Počáteční úseky tras a prostor stadiónu byl ohraničen drátěným plotem, další úseky tratí pak plotem ze silných sítí z umělých vláken, vyrobených ve Francii. Vše bylo střeženo po celý den příslušníky armády. Bez trenérské pásky nebo startovního čísla se nedalo nikam projít. Po tratích se dalo jezdit pouze po směru, vracení bylo téměř nemožné a to nám značně komplikovalo zkoušení vosků. Spojovací technika nám sice pracovala, ale rozhodně ne tak, aby byla dokonale prospěšná a užitečná. Mazání lyží je

vždy klíčovou záležitostí, má-li se dosáhnout výsledků, které odpovídají možnostem závodníků. Při reprezentačních startech v zahraničí jsem na tuto práci převážně sám s děvčaty. Na mazání mám svoji metodiku a systém, který se mi trvale osvědčuje. Mezi zahraničními kolegy mám v tomto směru autoritu, ale mezi svými ji musím tvrdě obhajovat. Proto jsem se to slušně naučil a spoléhám především sám na sebe. Třídím informace o testování od děvčat tak, abych se dostal co nejdříve k ideální volbě pro závod. Tak jako na ZOH v Lake Placidu i v Oslo jsem požádal o spolupráci ústředního trenéra dr. Potměšila a dr. Weisshäutela. Osvědčili se v USA i v Norsku. S výjimkou závodu na 20 km, který jsem organizačně nezvládl právě proto, že se do procesu kolem mazání lyží zapojilo příliš mnoho osob, jsme mazali na letošním MS špičkově. Že to nebylo a není jednoduché bylo vidět i na některých výsledcích lyžařských velmocí.

BRONZOVÁ MEDAILE JERIOVÉ

V zahajovacím závodě Květa Jeriová vybojovala první medaili (bronzovou) z desetikilometrové trati pro čs. ženskou reprezentaci (na MS 1970 na Štrbském Plese Šikolová byla čtvrtá, stejně jako Paulů na MS 1974 ve Falunu). Pro Jeriovou to byla nejrychlejší desítka jakou kdy absolvovala a ve zpoždění na vítězku také (na MS 1978 — 2:29,71, na ZOH 1980 — 58,01) nejspěšnější. Dalším milým překvapením bylo osmé místo Pasiárové. Spokojen jsem byl i s třináctým místem Svobodové. V závodě se příliš nedařilo Blance Paulů a 22. místo bylo asi největším zklamáním pro ni samotnou. Zhoršený výkon lze částečně přičíst i fyziologické indispozici. Květa Jeriová získala medaili díky své nesmírné bojovnosti, rovněž Pasiárová a Svobodová potvrdily, že jejich výsledky v průběhu sezóny nebyly náhodné. V závodě se příliš nedařilo největším reprezentantkám. Před závodem bylo stanoveno výkonnostní kritérium pro nasazení do závodu na 5 km — závodnici, která se neumístí do 20. pořadí, vystřídá Svubová.

DOSUD NEJRYCHLEJŠÍCH 5 km

Závod na 5 km byl dosud nejrychlejší v historii MS a ZOH. Opět zvítězila Norka Aunliová před Finkou Riihivuoriou. V předcházející sezóně na této trati byla první Jeriová a i tentokrát byla pokládána za jednu z favoritek. Skončila pátá, ale osobně se domnívám, že výkon který podala, představuje absolutní světovou špičku. Před závodem jsme předpokládali, že velký tlak musíme očekávat od celého norského družstva, což se potvrdilo. Bronzová medaile nám unikla o 4,9 sek. V předvečer závodu Jeriová špatně usínala, považují to za důsledek psychické náročnosti celé soutěže. Bezprostředně před zahajovacím závodem se poměrně obtížně koncentrovala ve srovnání s jinými starty. Příčinu jsem spatřoval v tom, že se v prostoru mazání lyží pohybovalo více lidí, než bylo účelné. Příčinu, že nám unikla bronzová medaile, však spatřuji v tom, že závodnice nevolila nevhodnější lyže. Vzala si lyže, na kterých se sice cítí dobře, ale ty byly ve sjezdech zjevně pomalejší, což

pravděpodobně rozhodlo o jejím umístění. K této taktické chybě došlo proto, že Květa má s volbou klustrových lyží značné problémy. Přesto si však jejího bodovaného místa musíme cenit. Za vynikající považují šesté pořadí Pasiárové. Podala svůj životní výkon a poprvé v historii se jí podařilo získat bod v individuální soutěži. Tím splnila i svůj osobní výkonnostní cíl. Významný podíl na tomto úspěchu má její osobní trenér — manžel Daniel Pasiár, kterému jsme umožnili spolupráci. Dvanácté místo Svubové je mnohem kvalitnější než její 11. pořadí před čtyřmi roky na 10 km na MS 1978. Její zpoždění za vítězkou je pouze 36,4 sek., k osmému místu jí scházely pouze dvě sekundy. Svě určitě sehrálo i nevhodné vylosování (startovní číslo 5), na trati bojovala pouze s časem. Svobodová skončila 21. — umístění nevypadá sice uspokojivě, zpoždění 46,9 sek. za vítězkou však reprezentuje velice slušnou úroveň. Výsledek všech čtyř reprezentantek na 5 km rozhodl i o složení štafety.

ŠTAFETY SE NÁM NEVYDARILY

Ve štafetách bylo naším tajným cílem získat třetí místo. Samotný závod se však od samého začátku vyvíjel v náš neprospěch. Na prvním úseku si nejlépe vedla čs. reprezentantka Pasiárová, která zaslouhuje absolutorium. Pro nás bylo nepříznivé, že po prvním úseku předávalo šest štafet v sedmi sekundách. Tato situace se opakovala i po absolvování druhého úseku, na kterém čs. barvy hájila Svubová. Udržela kontakt s čelnou skupinou pěti závodnic, když ze špičky odpadla Švédka Lambergová. Pozice pro medailová umístění si upevnily štafety Norska a SSSR. Bylo jasné, že na dalších třech místech se bude rozhodovat mezi NDR, Finskem a ČSSR. Na třetím úseku běžely za NDR i Finsko nejslabší závodnice a proto se náskok vedoucích štafet zvýšil na 53 sek. Svobodová opět předávala jako třetí avšak společně s ní přijela Hesová (NDR). 11 sek. měla zpoždění Finka Määttäová. Tato situace se stala pro ČSSR velmi nepříznivou. Květa Jeriová nastupovala do závodu s příznaky onemocnění horních cest dýchacích (silné bolesti v krku), což bylo značným handicapem. Petzoldová, kterou družstvo NDR nasadilo do jediného závodu štafet, podala vynikající výkon. Dva kilometry se drže v těsném závěsu za Jeriovou, potom ji předjela a svůj náskok stále zvyšovala. Finka Riihivuoriou, která ve všech hladkých závodech získala medailová umístění, plynulou jízdou se Jeriové stále přibližovala, po 3. km posunula finskou štafetu na čtvrté pořadí. Získali jsme tedy páté místo, což není úspěch, ale musíme si přiznat, že jsme pomýšleli výše. Znovu se potvrdilo, že za každou chybu se platí, každý neostatek se projeví. Mám na mysli mazání, které tentokrát v případě Jeriové nebylo zcela ideální. Již skutečnost, že se necítila zcela fit znamenalo, že nebyla schopna závodit na hladších lyžích. Museli jsme dát více vrstev radiálního vosku a to nakonec ovlivnilo i jízdni vlastnosti lyží. O pátém místě čs. štafety se rozhodlo v druhé části trati na sjezdových partiích. Po tomto závodě Jeriová onemocněla a proto jsem rozhodl, že nebude startovat v posledním závodě na 20 km.

chacích (silné bolesti v krku), což bylo značným handicapem. Petzoldová, kterou družstvo NDR nasadilo do jediného závodu štafet, podala vynikající výkon. Dva kilometry se drže v těsném závěsu za Jeriovou, potom ji předjela a svůj náskok stále zvyšovala. Finka Riihivuoriou, která ve všech hladkých závodech získala medailová umístění, plynulou jízdou se Jeriové stále přibližovala, po 3. km posunula finskou štafetu na čtvrté pořadí. Získali jsme tedy páté místo, což není úspěch, ale musíme si přiznat, že jsme pomýšleli výše. Znovu se potvrdilo, že za každou chybu se platí, každý neostatek se projeví. Mám na mysli mazání, které tentokrát v případě Jeriové nebylo zcela ideální. Již skutečnost, že se necítila zcela fit znamenalo, že nebyla schopna závodit na hladších lyžích. Museli jsme dát více vrstev radiálního vosku a to nakonec ovlivnilo i jízdni vlastnosti lyží. O pátém místě čs. štafety se rozhodlo v druhé části trati na sjezdových partiích. Po tomto závodě Jeriová onemocněla a proto jsem rozhodl, že nebude startovat v posledním závodě na 20 km.

OBTÍŽNOST ÚSPĚŠNÉHO MAZÁNÍ LYŽÍ NA 20 km

V závěrečné dvacítky jsem projevils určitou nespokojenost v přípravě lyží před závodem. Vážným nedostatkem bylo zjištění, že na skluznici nedrží parafin. Jako důvod vidím nadměrné používání spray Swix na čištění skluznic. Jeho mastnota pak nedovoluje, aby parafin pronikl do skluznice. Zůstane pouze na povrchu a brzo odejde. Dalším negativním jevem bezprostředně před startem byl určitý neklid, který vznikl z velmi problematického mazání. Názorů na mazání na problematickém sněhu, jaký byl v posledním závodě, bylo pochopitelně dost, jejich množství a nejednotnost působily pochopitelně i na závodnice a rušilo to jejich koncentraci. V tomto závodě vytrvalostního typu jsme neměli příliš velké vyhlídky na bodovací umístění. Pasiárová a Svobodová absolvovaly již čtvrtý závod. Relativně největší šance měla Paulů, která v polovině trati z čs. reprezentantek měla nejlepší mezitím, nakonec však skončila šestnáctá. Pochvalu za bojovný výkon zaslouhuje Svubová, která se deset kilometrů držela za Norkou Pettersenovou, v závěru jí ještě ujela a obsadila 15. pořadí. Zvítězila dvojnásobná olympijská vítězka Smetaninová před Norkou Aunliovou. Pro nás dopadla tato konfrontace nejméně příznivě. Je však třeba vidět, že jsme se na ni speciálně nepřipravovali, protože se zaměřujeme na kratší závody, v nichž máme větší vyhlídky na bodovaná umístění. To jsme také na tomto mistrovství světa potvrdili. Zisk 9 bodů je během mé trenérské práce zatím rekordní počet.

Na MS 1982 v Oslo se mnou spolupracovali dr. J. Potměšil, dr. J. Weisshäutel, trenéři D. Pasiár a B. Rázl, jakož i realizační tým pod vedením ing. L. Slonka, CSc., který zajišťoval informace čs. reprezentantek na trati. Jejich práce rovněž přispěla k dobrým výsledkům našich závodnic.

ZDENĚK CILER

trenér čs. reprezentačního družstva běžkyň

Květa Jeriová byla nejspěšnější čs. reprezentantkou na MS 1982 v Oslo

Byl Schladming úspěchem ?

Letošní sezóna patřila opět k velmi vážným zkouškám našeho sjezdového lyžování v mezinárodní konkurenci. První polovina přípravy k Zimním olympijským hrám 1982 je za námi. Je třeba reálně zhodnotit výsledky a samotnou přípravu našich závodníků, aby cíle vytčené pro Sarajevo nezůstaly pouze snem.

Kritika na každé významné světové závody je především odrazem organizace, počasí a zejména kvalitou tratí. Schladming neměl v začátku štěstí na počasí a program musel být velmi improvizován. S odstupem času můžeme říci, že průběh všech závodů a tréninku byl s přehledem řízen a dobře organizován. Mužské mistrovské tratě ve většině případů byly situovány do Schladmingu. Oba sjezdy, obří slalom, slalom speciál, až na kombinační slalom v Hausu. Pořadatel tratě pro slalom speciál, obří slalom a spodní část sjezdové tratě uměle sněhovými děly nastříkal již koncem listopadu. Organizační výbor byl v tomto směru opravdu prozíravý, poněvadž za normálního stavu by třídní dešť sněh odpavil. Jednoznačně lze konstatovat, že tratě pro všechny disciplíny byly opravdu vynikající. Zejména obří slalom, jak profilem, stavbou a dokonalou preparací tratě byl pro kompletní závodní pole bez handicapu. Reliéfm nebyla žádná trať stereotypní a nikterak jednoduchá. Trať sjezdu velmi rychlá, tři technicky náročné skoky, většina zatáček odklopených na ledovatém podkladu, zejména ve spodní části tratě. Slalomová trať na dojezdu sjezdu podle mého soudu byla v závěru příliš strmá. Velmi náročná z titulu stavby tratě. Hodně se hovořilo jak mezi závodníky, trenéry, novináři a lyžařskými experty o umělém sněhu. Totéž, co mělo svou premiéru v Lake Placidu na OH 1980. Názozy jsou rozdílné. Z hlediska trvanlivosti je ověřeno, že je bezkonkurenční. Záludný je snad při vedení oblouku. Oblouk se nedá tak se stoprocentní jistotou vyříznout, jako na normálně vodou či chemicky preparované tratě.

Co se objevilo nového ve Schladmingu? Především novinka, která se se zájmem očekávala, byla poprvé zařazena soutěž v novém pojetí kombinace. Slalom kombinační a sjezd kombinační. Odlišnost proti speciál slalomu žádná. Rozdíl v tratě kombinačního sjezdu byl pouze v tom, že byl od startu klasického sjezdu oříznut o 370 metrů délkových. To představovalo jen jednu jednoduchou levotočivou zatáčku a jednu ostřejší hranu, na které byl start. Další technické části včetně vytyčení byly shodné. Do závodu bylo přihlášeno 94 závodníků. K favoritům patřil samozřejmě Phil Mahre, ten však nenastoupil, toužil a šetřil síly na jednu ze slalomových disciplín. Wenzel zmařil své naděje hned v úvodním slalomu. Medaile pak čekaly na Ortnera, Steinera a Lüschera. Po obou vynikajících výkonech zvítězil zasluženě Francouz Vion, který více než po desetiletí obnovil slávu země se sjezdařskou tradicí. K novince patřily určitě sklopné slalomové tyče, které byly použity v obou slalomech. O nich později více.

Jak hodnotit vystoupení našich reprezentantů? Úkoly pro mistrovství

světa ve Schladmingu byly relativně těžké. Jedenkrát do 6. místa — Zeman, jedenkrát do 15. místa — Zeman, Pacák, Schimmer. Cíle byly dány jmenovitě na závodníky a resorty. Při neúčasti Zemana zůstalo umístění do 15. místa. Ukázalo se, že cíle byly reálné, oba dva nominovaní závodníci (Pacák a Schimmer) své výkonnostní cíle splnili. Umístění, která oba závodníci docílili, nebyla v těžké konkurenci náhodná. Není možné jejich umístění snižovat. Výkon, který podali, byl v současné době jejich maximální. Mistrovství světa mělo vysokou sportovní hodnotu a konkurenci. Závodníci přistoupili příkladně k plnění úloh jak v tréninku, tak jejich nasazení v závodech bylo maximální. Mistrovství světa a ZOH jsou závody s nejvyšší sportovní hodnotou. To předpokládá podat výkon na hranici úplného maxima i s rizikem vypadnutí, zvláště ve slalomových disciplínách, kombinaci z toho nevyjímaje. Je třeba vyzvednout výkon našich závodníků v kombinaci, Schimmera v obřím slalomu. Na druhé straně se však musíme kriticky dívat na jejich vystoupení ve slalomu speciál.

V této disciplíně i po stránce FIS bodů máme rezervy. Hlavní nedostatky vidím v koncentraci na závody, ale také zčásti v samotném tréninku. Vývoj disciplíny za použití sklopných slalomových tyčí prodělává jistou takticko-technickou změnu v pojetí jízdy. Zkracuje dráhu jak těžiště, tak vedení lyží. Přibližuje se maximálně ke spádnici. Naši reprezentanti v těchto tyčích netrénovali, nebyly k dispozici v přípravném období v tréninku. Tím byli jistým způsobem handicapováni, aby si osvojili novou techniku jízdy. Samozřejmě nechci tento fakt považovat za dominantní, jako omluvu za neúspěch ve slalomu. Je to však realita, která je bezpodmínečně nut-

Miroslav Schimmer obsadil na MS 1982 ve Schladmingu patnácté místo v kombinaci

ná pro budoucnost tréninku speciálslalomu. Tento úkol je zejména pro realizační tým. Docílené výsledky našich závodníků prokázaly, že model přípravy a sestavení soutěží před MS byly správné. Škodou zůstane, že s. Zeman podcenil a nerespektoval účastnit se stanoveného programu daného komisí vrcholového sportu do MS. Při jeho výkonnosti bylo reálně splnění umístění do 6. místa v kombinaci. U Pacáka a Schimmera se ukázalo zpětným hodnocením celé sezóny, že svůj nejvyšší výkonnostní vrchol měli právě v době konání MS.

Ve Schladmingu a v celé sezóně bylo docíleno dílčích úspěchů. Některé cíle zůstaly nesplněné. Taková je skutečnost a stav za prvé dva roky ZOH cyklu. Je třeba ocenit započatou spolupráci realizačního týmu. Pokusit se ve všech směrech precizovat jednotlivé dílčí záměry a dovést je do reálné podoby ve formě hodnotných výsledků pro čs. sjezdové lyžování na olympijských hrách v Sarajevu v roce 1984.

Ing. VLASTIMIL HORÁK
trenér reprezentačního družstva sjezdařů

Poohlédnutí po MS '82 klasiků

Oslo a legendární Holmenkollen zažily v letošní zimě největší lyžařský svátek všech dob. Boje o mistrovské tituly zastínily vše, co bylo v Oslu kdy pořádáno, včetně MS 1930 a 1966 a ZOH 1952. MS 1982 zazářilo rekordní účastí závodníků, vynikajícími sportovními výkony, dramatickostí bojů a v neposlední řadě nadšenou diváckou kulisou. Norové slibovali klasikům velkou soutěž a svůj slib do puntíku splnili.

Z hlediska sportovního byli Severané odhodláni odčinit porážku z Lake Placidu (1980), kde z třiceti medailí získali jen 13; zlato dokonce jen dvakrát; Thomas Wassberg (Švédsko) v pamětihodné patnáctce a Jouko Tormänen (Finsko) na velkém můstku. Norové mysleli v první řadě na Nikolaje Zimjatova (SSSR), trojnásobného olympijského vítěze z Lake Placidu, který však pro nemoc do Osla nepřišel. Vzpomeňme v této souvislosti na MS 1966 v Oslu, na kterém slavil triumfy Nor Gjermond Eggen (tříkrát zlato).

Norům se revanše podařila. Podporování nadšenými projevy sympatií a povzbuzováním všude, kde se závodilo, podél tratí a u můstků, sbírali tituly a medaile a šokovali soupeře, včetně Švédů a Finů.

Tímto článkem nemíníme detailně hodnotit průběh jednotlivých závodů a výsledků mistrovství. Těch se dotkneme jen rámcově. Chceme se známit lyžařského fanouška s některými informacemi, o kterých se domníváme, že jej mohou zajímat a pomohou mu získat ucelenější pohled na současnou situaci v klasickém závodním sportu.

Severní marka, mekka norských běžců a běžkyň a Holmenkollen, nejslavnější skokanský můstek světa, se staly deset dnů středem pozornosti 1153 akreditovaných zástupců sdělovacích prostředků: 393 novinářů, 160 fotografů a 600 pracovníků televizních a rozhlasových společností. Hostitelská země sama přihlásila 224 novinářů a 103 fotografů; list Verdens Gang vyslal 39 zástupců, Aftenposten 30. Na deseti km trati, na které se běžela štafeta, bylo postaveno 28 televizních kamer. To svědčí o pověstné popularitě klasického lyžování v celém Norsku.

Přihlášena byla rekordní účast 29 zemí s 334 závodníky a závodnicemi. 132 běžců, 80 běžkyň, 82 skokanů a 40 sruženářů. Ze 132 běžců však bylo možno přihlásit ke startu v jednotlivých závodech jen 95 lyžařů; přihlášeno bylo 19 štafet. Rozděleno bylo 73 medailí (nový rekord), 15 ve skoku, 12 v kombinaci a 46 v běhu.

NORDMARKA A HOLMENKOLLEN

Nordmarka je opravdovým eldorádem norských běžců a běžkyň. Měřil jen 170 tisíc ha, délka udržovaných běžeckých tratí však je 2200 km a po nich se ve slunný den prohání až 100 tisíc běžců a běžkyň.

Skokanský můstek na Holmenkollenu je nejstarším můstkem světa, byl postaven v roce 1892. Odhaduje se, že na něm vyzkoušelo své skokanské umění již asi 10 tisíc skokanů. Od roku 1895 je významným závodníkem za mimořádné výkony udělována medaile Holmenkollenu; dosud bylo touto medailí poctěno 28 skokanů.

Dlouhá léta byl můstek na Holmenkollenu tzv. malým můstkem. Po celá desetiletí se na něm prováděly stavební úpravy; prodělal celkem 15 přestaveb. Vývoj skoku s vysokou úrovní výkonnosti, podporovaný federací, konzervativní Nory nakonec přesvědčil, že je nutno se vývoji podřídit a můstek přizpůsobit nové generaci vrcholových sportovců. Holmenkollen dostal současnou moderní podobu (P = 85 m, TP = 95 m, K = 105 m) s vestavěným elektronickým zařízením na měření délek skoku.

SPORTOVNÍ VÝSLEDKY — RÁMCOVÁ BILANCE

Největší postavou MS 1982 v klasických disciplínách byla trojnásobná mistryně světa a stříbrná na 20 km, Norka Berit Aunliová. Aunliová podala fantastický výkon, byla celé mistrovství ve vrcholné formě a stala se právem národní hrdinkou.

Z ostatních žen se do medailového umístění probojovaly jen čtyři závodnice: Raisa Smetaninová (SSSR — zlato 20 km), Finka Riihivuoriová (dvakrát stříbro, jednou bronz), naše Květa Jeriová (bronz 10 km) a Norka Pettersonová (bronz 5 km). Ve štafetovém běhu zvítězily Norky před běžkyněmi SSSR a NDR. Zdravotní problémy měla dvojnásobná olympijská vítězka z Lake Placidu Barbara Petzoldová (NDR); startovala jen ve štafetě. Zasloužený obdiv sklízela dobrými umístěními několikanásobná mistryně světa a olympijská vítězka, čtyřicetiletá Galina Kulakovová (SSSR).

V družstvech předčili Norové sedmi zlatými, třemi stříbrnými a čtyřmi bronzovými medailemi všechna ostatní družstva. Dokázali na domácí půdě odčinit dvě velká zklamání: Lake Placid 1980, kde dominovali sovětský závodníci (SSSR 8 medailí, z toho čtyři zlaté; Norové třikrát bronz) a Lahti 1978, kde pro Nory zbyla jediná bronzová medaile. Pa Norech uspěli nej lépe Švédové s dvěma mistry světa Thomasem Erikssonem (30 km) a Thomasem Wassbergem (50 km). Finské družstvo získalo čtyřikrát stříbro, čtyřikrát bronz a v závěru se dočkalo ještě mistrovského titulu a zlaté medaile vítězstvím mladého, talentovaného skokana Matti Nykänena na velkém můstku. SSSR měl medailové zisky jen v bězích. Jeho reprezentanti zvítězili spolu s Nory ve štafetě mužů a v závodech jednotlivců se postarali oba mladí nastupující běžci Zavjalov (15 km) a Burlakov (50 km) o stříbrné medaile. Celkem si sovětské družstvo z Osla odváželo dvě zlaté a tři stříbrné medaile. Mladý Rakušan Armin Kogler dvěma perfektními skoky zvítězil na můstku P = 70 m a získal zlato, na můstku P = 90 m získal bronz, stříbro vybojovalo ra-

kouské družstvo v závodě družstev ve skoku. Nejlepšími sruženáři v Oslo se již tradičně stali závodníci NDR (zlato v závodě družstev, stříbro a bronz v závodě jednotlivců). Vítězství v jednotlivcích museli postoupit Sandbergovi (Nor.) který čtyřmi setinami bodu odsunul Winklera na druhou pozici. Bill Koch (USA) v závodě na 30 km zaběhl posledních 5 km v nejrychlejším čase, jeho výsledný čas 22,5 sek. za vítězem však stačil jen na bronz.

DVA ZÁVODY DRUŽSTEV

V Oslu se poprvé uskutečnily dva nové závody: závod družstev ve skoku a v závodě sruženém. Skokani, obdobně jako běžci, mají dnes se závodem družstev a s lety na lyžích čtyři závody a čtyři tituly mistrů světa.

Prvý závod družstev ve skoku měl dramatický průběh: v prvním kole vedli Rakušané 4,2 b. před Nory. V druhém kole Norové Rakušany předčili velmi těsným rozdílem 0,9 b. Minimální rozdíl 0,9 bodu při celkovém počtu bodů vítěze (718,5 b.) odpovídá méně jak 1 m délky. Stříbrní byli Rakušané (717,6 b.) a bronzovi Finové (670,8 b.).

Iniciátorem závodu družstev sruženářů je předseda komise FIS pro závod sružený Helmut Weinbuch. Závod má pomoci popularizovat klasickou kombinaci, především však má sruženářům umožnit start v dalším závodě. Závod má bezvýhradní souhlas především závodníků. Slabá účast (klasifikováno 8 družstev) a velké bodové odstupy mezi jednotlivými družstvy však indikují, že idea ne našla spontánního přijetí. Závod družstev v závodě sruženém vyhrála NDR, která se tak revanšovala za to, že poprvé od roku 1970 nezvítězila v závodě jednotlivců.

STÍNY MISTROVSTVÍ

Klasické MS 1982 mělo také nedostatky, a to v oblasti, kde by se to nejméně očekávalo, na úseku spor-

Záběr ze startu závodu mužů na 50 km na MS 1982 v Oslo. Právě se vydal na trať čs. reprezentant Miloš Bečvář (start. číslo 35)

tovně technickém. Důkazem toho jsou dva protesty v závodech štafet, kterým bylo vyhověno a jeden ve skoku, kterému jury nevyhověla. Zamýšlíme se nad událostmi ve štafetách.

Budiž předesláno, že kongres FIS (1981) zrušil měření běhů s přesností na 1/100 s. a rozhodl měřit tyto závody v budoucnosti s přesností na 1/10 s. Kongres nerespektoval doporučení odborné komise FIS, která se změnou nesouhlasila. Riziko, že při vyrovnanosti a šíři světové špičky běžců a běžkyň bude velmi často docházet k umístěním ex aequo a na čele závodu i k tzv. mrtvým závodům, vzala federace na sebe. Bylo velkým překvapením, když se toto riziko v tak plastické formě projevilo hned při prvé příležitosti na MS 82.

Štafetový závod mužů byl nepochybně nejnapínavějším a nejdramatičtějším závodem celého MS. K exaktnímu stanovení vítěze scházela cílová kamera, oba finišerami Zavjalov (SSSR) a Bra (Nor.) projížděli cílem prakticky na stejné úrovni. MSŘ neobsahuje žádné předpisy, jak rozhodnout při tak těsném průjezdu cílem. Video-záznam nebyl průkazný a jury nezbývalo, nežli za vítěze vyhlásit štafetu sovětskou i norskou a udělit také dva tituly mistrů světa ve stejné disciplíně. To je novinkou, která připomíná rozdílné řešení při patnáctce v Lake Placidu, kdy Wassberg o 1/100 s rychlejší nežli Mieto se stal olympijským vítězem. Tenkrát se v kruzích federace uvažovalo, má-li 1/100 s = 6 cm na trati 15 km mít tak tvrdý dopad na závodníkovu umístění a bylo plaidováno pro vyhlášení dvou olympijských vítězů na 15 km.

V Oslu dvě minuty po vběhnutí obou vítězných štafet do cíle došlo k repríze. Juha Mieto (Fin.) a Frank Schröder (NDR) proběhli podle časomíry ve stejné 1/10 s cílem, podle videozáznamu však Fin protínal špičkou lyže cílovou čáru první. Jury ve složení dva Norové, Kanadan, Američan a Fin přiznala Finům třetí místo a bronz, což vedlo k okamžitému protestu NDR. Protest projednávalo předsednictvo FIS. Jakmile se stalo zřejmé, že padne opět šalamounské rozhodnutí o stejném umístění Finů a NDR, přihlásili Norové další protest. Ve štafetovém běhu pro závod družstev se sdruženém závodě došlo mezi Etelälahtim (Fin.) a Sandbergem (Nor.) k podobné spornému průjezdu cílem se stříbrem, přiznaným Finům a bronzem Norům.

Předsednictvo rozhodlo takto:

● **Štafeta mužů 4X10 km:**

- klasifikace štafet SSSR a Norska na prvním místě se zlatem a titulem mistrů světa se potvrzují;
- štafeta Finska a NDR se umístily ex aequo na 3. místě, obě obdržely bronzové medaile;

● **Štafeta pro závod družstev ve sdruženém závodě:**

Štafety Finska a Norska se umístily ex aequo na 2. místě, obě obdržely stříbrné medaile.

V závěru se k záležitosti vyjádřil předseda FIS Marc Hodler: „Dynamický vývoj sportu překonal existující pravidla. Budeme muset mnohé přezkoušet a vytvořit pro klasický sport novou koncepci. Video-kamera s 1/25 s nemůže poskytnout stejný

obraz jako filmová kamera s 1/100 s. Naše rozhodnutí bylo učiněno jasnou většinou hlasů. **Verdikt vyslovený v Lake Placidu v případě Wassberg—Mieto byl správný, neboť šlo o závod jednotlivců, ve kterém závodník závodí s časem. V závodech jednotlivců setrváváme nadále při měření na 1/10 s. Naproti tomu ve štafetě jde o boj muže proti muži, rozhodujícím kritériem pro umístění závodníka v tomto závodě není čas, ale pořadí průjezdu cílem.**

CO UKÁZALO MS 1982?

MS 1982 v klasických disciplínách bylo velkým úspěchem. Organizace byla perfektní, sportovní výkony na vysoké úrovni. Dosud nikdy na ZOH a MS nebyly běhy tak rychlé jako tentokrát. Vítěz běhu na 15 km Oddvar Bra dosáhl neuvěřitelného času 38:52,5 min. (Lahti 1978 J. Luszczyk 49:09,37 min.; Lake Placid 1980 Thomas Wassberg 41:57,63 min.). Fantastická je vyrovnanost světové špičky

ve všech disciplínách, získat medaili nebylo ještě nikdy tak obtížné, jako v Oslu 1982. V kombinaci zvítězil Sandberg náskokem 4/100 b. proti Winklerovi; štafetový závod mužů vyústil v „mrtvý“ závod, zlato a titul získaly dvě štafety — štafeta SSSR a Norska.

Mezi aktéry zajímavých a vzrušujících bojů bylo mnoho radosti, ale také zklamání. Vítězství a dobrá umístění v závodech je možno pečlivě připravovat a napláňovat elektricky naprogramovat však je nelze; člověk zůstává vždy jen člověkem.

Historie zaznamenala, že MS 1982 v klasických disciplínách skončilo přesvědčivým vítězstvím Norů s největší hrdinkou mistrovství, trojnásobnou mistryní světa 1982 Berit Aunliovou. Je až neuvěřitelné k jaké zásadní změně v rozložení sil u světové špičky může dojít během krátké doby dvou sezón.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Úspěch čs. běžkyň ve Světovém poháru

První oficiální ročník Světového poháru 1982 běžkyň skončil pozoruhodným úspěchem čs. reprezentantek. Všechny pět členek reprezentačního družstva se umístilo ve vedoucí patnáctce 68 klasifikovaných. Trofej získala trojnásobná mistryně světa Norka Berit Aunliová před svou krajankou Brit Pettersenovou a nejméně úspěšná čs. lyžařkou Květou Jeriovou. Anna Pasiárová skončila šestá, Blanka Paulů sedmá, Gabriela Svobodová třináctá a Dagmar Švubová čtrnáctá.

Výsledky posledních závodů SP běžkyň:

Lahti 6. března — 10 km: 1. Břová 38:11,9, 2. Aunliová 36:18,2, 3. Nybraatenová 36:26,8, 4. Myrmálová 36:38,9, 5. Pettersenová 36:40,4, 6. Johanssonová 37:07,8, 7. Pasiárová 37:18,6, 8. Hämläinenová (Fin.) 37:19,1, 9. Bratbergerová (Nor.) 37:28,6, 10. Jeriová 37:53,6.

Falun 10. března — 20 km: 1. Pettersenová 1:05:00,5, 2. Myrmálová 1:05:22,2, 3. Břová 1:05:35,7, 4. Johanssonová 1:06:01,5, 5. Aunliová 1:06:23,4, 6. Shirley Firthová 1:06:46,1, 7. Pasiárová 1:06:54,4, 8. Skeimeová (Nor.) 1:07:44,5, 9. Nybraatenová 1:08:15,0, 10. Bratbergerová 1:08:36,0. — 16. Jeriová 1:09:41,8.

Kiruna 4. dubna — 5 km: 1. Pettersenová 16:15,7, 2. Aunliová 16:21,1, 3. Nybraatenová 16:45,6, 4. Riihivuoriová 16:51,7, 5. Jeriová 16:52,4, 6. Myrmálová 16:53,6, 7. Nykkelmoová (Nor.) 16:53,8, 8. Johanssonová 16:54,3, 9. Žabolotská (SSSR) 16:59,1, 10. Paulů 17:08,4. — 14. Pasiárová 17:12,8.

Z devíti závodů Světového poháru běžkyň se započítávají nejlepší výsledky ze dvou závodů na 5 km a čtyři ze závodů na 10 nebo 20 km, nejméně však výsledek z jednoho závodu na 20 km. Jeriová získala maximální počet 26 bodů za vítězství v závodech na 5 km v La Bresse a ve Furtwangen, na 10 km v Klingenthalu, 19 bodů za třetí místo na 10 km na MS v Oslu, 11 bodů za desáté pořadí na 10 km v Lahti a 5 bodů za šestnácté místo na 20 km ve Falunu. Škrta se jí 16 bodů za páté místo na 5 km na MS v Oslu, 11 bodů za desáté pořadí na 10 km v Lahti a 16 bodů za páté místo na 5 km v Kiruně.

Konečné pořadí v SP 1982 běžkyň:

1. Aunliová 136, 2. Pettersenová (obě Nor.) 126, 3. Jeriová (ČSSR) 113, 4. Myrmálová 104, 5. Břová (obě Nor.) 95, 6. Pasiárová 92, 7. Paulů (obě ČSSR) 81, 8. Jägerová (NSR) 79, 9. Nybraatenová (Nor.) 76, 10. Johanssonová (Švéd.) 72, 11. Shirley Firthová (Kan.) 65, 12. Riihivuoriová (Fin.) 61, 13. Svobodová 56, 14. Švubová (obě ČSSR) 43 b. — Pořadí zemí: 1. Norsko 711, 2. ČSSR 476, 3. SSSR 245, 4. Švédsko 165, 5. Finsko 154, 6. Kanada a NSR obě 110, 8. Švýcarsko 83, 9. NDR 68, 10. Itálie 52 b. — Celkové pořadí zemí (SP běžkyň i běžců): 1. Norsko 1099, 2. ČSSR 595, 3. Švédsko 521, 4. SSSR 490, 5. Finsko 430, 6. USA 278, 7. Itálie 237, 8. NSR 208, 9. Kanada 146, 10. Francie 111 b.

Co přineslo hodnocení a oponentura ve střediscích vrcholového sportu

V uplynulých týdnech bylo dokončeno hodnocení činnosti a výsledků za uplynulý rok a zároveň byla provedena oponentura tréninkových plánů na roční tréninkový cyklus 1982/83 ve všech střediscích vrcholového sportu dospělých i mládeže. Jaké jsou poznatky a zkušenosti z této velice důležité etapy práce středisek a řídicích útvarů?

Je potřeba konstatovat, že podkladové materiály pro vyhodnocení byly všeobecně na podstatně vyšší úrovni než v minulém roce. Zvýšená kvalita byla patrná i po obsahové stránce. Přesto však byla nadále malá pozornost věnována příčinám zhoršených výsledků, či časovému posunu sportovní formy a soustředila se především na vysvětlování příčin neplnění plánovaných sportovních ukazatelů.

Hlavním bodem jednání (často dlouhých a dramatických) byla oponentura tréninkových plánů na RTC 1982/83. I zde byly podkladové materiály, především po formální stránce, dobře připraveny. Klíčovými problémy jednání byly některé části plánu. K nim vždy patřily stanovené výkonnostní cíle — především centrální (ty jsou stanoveny pro členy reprezentačních družstev dospělých a juniorských), ale často i cíle středisek.

Odpověď na otázku proč tomu tak je, je velmi jednoduchá a zdánlivě i logická. Proto, že se trenéři brání přijmout vysoké výkonnostní cíle, protože za jejich plnění či neplnění, nebo dokonce překročení, jsou hodnoceni. To je jistě velmi správné, ale na druhé straně se setkáváme s negativními důsledky přístupu trenérů, tj. s opatrnickým a snahou „vybojovat“ co nejnižší cíle a pak je překročit atd. Zvláště paradoxní je situace u členů reprezentačních družstev. Podle integrovaného plánu přípravy československých sportovců a olympijských her 1984 jsou stanoveny cílové, ale i průběžné výkonnostní cíle. Ty je nutno jednoznačně rozepsat na členy reprezentačních družstev, tzn. členy jednotlivých resortů a středisek. A zde právě nastává často „lícitace“ kdo je lepší, kdo horší, proč výkonnostní cíle nejdou přijmout a podobně.

Dalším rozhodujícím problémem je stanovení tréninkových ukazatelů, jejich rozpis na jednotlivce (a tedy individualizace) a objem, tj. splnění požadavků daných minimálních závazných tréninkových ukazatelů. Naštěstí se s těmito problémy v plné míře setkáváme již jen u části trenérů. Minimální závazné tréninkové ukazatele jsou chápány jako limitující a některé tréninky formálně a nesprávně je „plánují“ sportovcům s tím, že plní plánovací pokyny. Na druhé straně je považují za omezující v tom smyslu, že jim neumožňují individualizovat a nemohou proto ve skutečnosti „tvořivě“ pracovat. Je to pochopitelně laciná výmluva. Skutečná individualizace se zpravidla promítá do skladby tréninkových ukazatelů a především jejich rozložení v RTC podle promyšleného záměru a tomu odpovídá i plán a náplň výcvikových táborů a soutěží. Na druhé straně oponentní komise s pochopením (protože to považuje za velmi důležité a dobře ví, že „skupinový“ trénink nemá ve vrcholovém sportu až na výjimky svoje opodstatnění) projednává všechny individualizační snahy, staví se za ně a jsou protokolovány.

Velmi závažnou součástí plánů je plán výcvikových táborů a především plán soutěží, z hlediska reprezentace potom plán mezinárodního sportovního styku. Musím konstatovat, že v této oblasti je nepochopení skutečnosti, že výcvikové tábory i mezinárodní sportovní soutěže a vrcholné domácí soutěže jsou prostředky pro zvyšování a regulaci výkonnosti nejmarkantnější. Zatím bohužel panuje názor „pro všechny všechno“, především pak „co nejvíce“. Přitom není zvažována otázka: je to účelné, přinese účast na sérii soutěží potřebný efekt? Málokdo si klade otázku poměru tréninku a soutěží v hlavním období, především kolik a jak u koho. Zatímni názory, že závodit, závodit a zase závodit je cesta k do-

sažení vrcholné sportovní výkonnosti v mezinárodním měřítku neobstojí, pokud skutečně nejde o individuální případy a období sportovní formy, či prověřování schopností jednotlivců.

Zcela specifickou oblastí jsou vztahy mezi trenéry. Jsou pochopitelně „komplikovány“ resortními zájmy. Potřebují však jednoznačné odzvonění na úrovních:

- trenér reprezentačního družstva a osobní trenéři ve střediscích,
- předseda vrcholové subkomise disciplíny a trenéři středisek,
- a konečně ústřední trenér a ostatní profesionální pracovníci vrcholového lyžování.

Na těchto vztazích a vzájemné hluboké a především tvořivé spolupráci totiž závisí vývoj sportovní výkonnosti a prakticky budoucnost lyžování u nás. Potřebujeme trenéry vzdělané, zkušené, schopné organizátory, odpovědné pedagogy, ale hluboce lidské a přesvědčené, že jedině ve vzájemné spolupráci je možno dosáhnout mimořádných výsledků. Přesvědčili jsme se, že opatrnickost, vypočítavost, snaha dělat co nejméně a očekávat co nejvíce vede k průměrnosti, zklamání a zhoršení vzájemných vztahů. S tím úzce souvisí snahy pracovat „podle“ v minulosti osvědčených postupů, především neriskovat a mít tak zaručen „vypočítaný“ výsledek. To ovšem prakticky znamená negaci práce trenérů jako tvořivých pracovníků, stagnaci sportovní výkonnosti a zaostávání sportu jako takového.

Pevně věřím, že tato situace nepřevládne, že je pouze přechodná a že ty zdravé tendence v lyžování budou rozhodovat o jeho dalším rozvoji a výsledcích československé lyžařské reprezentace ve významných světových soutěžích.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

ústřední trenér a předseda vrcholové komise VSL ÚV ČSTV

Školení a doškolení tělovýchovných pracovníků

Výbor Svazu lyžování ČUV ČSTV ve spolupráci s tělovýchovnou školou ČUV ČSTV a výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV připravily ve druhém pololetí letošního roku několik školení a doškolení.

Plán akcí VSL ČUV ČSTV:

9.—12. září doškolení trenérů II. třídy skoku a závodu sdruženého ve Frenštátě pod Radhoštěm.

23.—28. září doškolení trenérů II. třídy běhu na lyžích v Novém Městě na Moravě.

8.—10. října školení rozhodčích II. třídy — 1. běh v Novém Městě na Moravě.

16.—17. října doškolení rozhodčích II. třídy — 1. běh v Olomouci. — Doškolení rozhodčích II. třídy — 2. běh v Roudnici nad Labem.

22.—24. října školení rozhodčích II. třídy — 2. běh v Roudnici nad Labem.

Plán akcí VSL ÚV ČSTV:

10.—12. září doškolení rozhodčích I. třídy — 3. běh v Bratislavě.

17.—19. září školení rozhodčích I. třídy — 2. běh v Bratislavě.

8.—10. října školení rozhodčích I. třídy — 1. běh v Novém Městě na Moravě.

15.—17. října doškolení rozhodčích I. třídy — 1. běh v Jičíně.

22.—24. října doškolení rozhodčích I. třídy — 2. běh v Novém Městě na Moravě.

-jm-

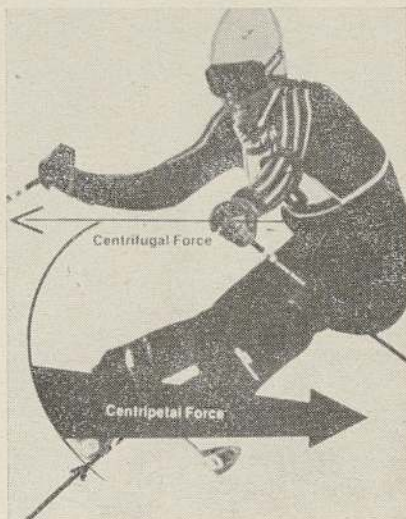
Technika nejlepších - ideál nebo reálný cíl?

V 11. čísle Lyžařství ročníku 1981 jsme se zabývali stručným výkladem mechaniky sjezdového lyžování a popisem pohybu paží a holí na příkladech předních světových závodníků. V tomto pokračování se budeme zabývat pohybem těžiště ve vertikální a horizontální rovině.

PŘIKLONĚNÍ DO OBLOKU

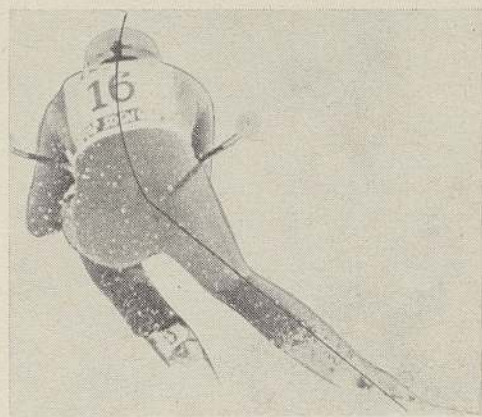
To, co dělá slalomáře dobrým, je schopnost udělat zatáčku po předem určené trase. Jak jsme se již minule zmínili, obtížnost jízdy ve slalomové trati spočívá v oka-

hnutí. Sjezdaře během provádění oblouku můžeme přirovnat k cyklistovi (obr. 2). Prostý přesun těžiště dovnitř zatáčky provádí cyklista tak, aby výslednice vnějších sil směřovala do spojnice bodů dotyku galusek se silnicí. Protože tvar galusky (pneumatiky) je válcový, je adheze k vozovce ve velkém rozsahu nezávislá na úhlu kole k podložce. Jiná je situace u sjezdaře, který zvětšením úhlu lyže se sněhovou podložkou zvyšuje měrný tlak v linii dotyku a tím ji více do sněhu zařezává. Zvětšení měrného tlaku se však platí zvýšením tření (obzvláště při

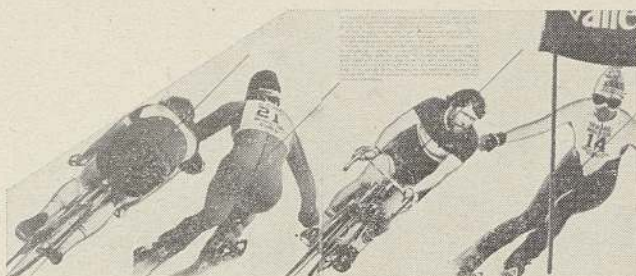
Obr. 1 — Kompenzace odstředivé síly působením dostředivé síly na úrovni vnitřní hrany vnější nohy. Centrifugal Force — odstředivá síla, Centripetal Force — dostředivá síla

mžité kompenzaci vnějších sil za současně maximálního omezení brzdících účinků lyží — udržení skluzu, to vše za účelem udržení těžiště po nejkratší a nejplynulejší

Obr. 4 — Přiklonění do oblouku v rychlé sjezdové zatáčce je provedeno přesunutím těžiště do středu zatáčky při zachování aerodynamického postoje.

měkčí podložce) a tím menším dopředným skluzem. Optimalizaci popsaných faktorů řeší sjezdař v každém okamžiku oblouku za variabilních traťových podmínek a poloh měřů zatáček. A s jakým výsledkem je vyřeší, to udává jeho čas v cíli.

Obr. 2 — Srovnání dostředivého přiklonění u cyklisty a sjezdaře. Výslednice působení vnějších sil musí u obou procházet body dotyku (příp. jejich spojnicemi) s podložkou.

Obr. 5 — Velký rozsah vertikálního pohybu v oblouku obřího slalomu v podání I. Stenmarka

dráze. Aby mohl lyžař vnějšími silám úspěšně vzdorovat, musí na úrovni hran (přesněji na úrovni vnitřní hrany vnější lyže) vyvinout odpovídající dostředivou sílu (obr. 1). K tomu používá technických prvků, které umožňují přesun jeho těžiště dovnitř oblouku — přiklonění do oblouku

Obr. A

Obr. B

Obr. 3 — Ukázka pohybu horní části těla vzhledem k části spodní (A) a srovnání polohy ramen ve dvou snímcích sekvence (B). Horní část těla se otáčí kolem vertikální osy a je nakloněna v oblouku směrem dopředu

Pokud zde budeme dále mluvit bez jakékoliv poznámky o přiklonění lyžaře do oblouku, myslíme tím pohyb, jehož výsledkem je nasměrování výslednice vnějších sil do vnější nohy. Typický pohyb lyžařova těla ve slalomovém oblouku je kombinace otočení trupu kolem vertikální osy (přesněji kolem vnějšího kyčelního kloubu) a ohnutí směrem dopředu kolem boční (laterální) osy. Zde je nutno si připomenout, že sjezdař se nikdy v oblouku neohýbá do strany, ale otáčí se kolem vvislé osy. Ohýbání do strany má za následek zkřečovatiné pohyby a neschopnost pružně odolávat statickým a dynamickým silám během oblouku. Správná poloha ramen a trupu je na ukázce na obr. 3, dvojexpozice na obr. 3 B zdůrazňuje, že pohyb trupu kolem vvislé osy je relativní vzhledem k lyžím, nikoliv ke sněhové podložce (více v kapitole o zatáčení).

Jinak řeší kompenzaci odstředivé síly závodník při rychlé zatáčce ve sjezdu (obr. 4), kde musí brát v úvahu působení odporu vzduchu a zachovat sjezdový postoj. Dovnitř oblouku se naklání celým tělem (porovnej s cyklistou), velikost hranění je zvyšována pohybem kolena dovnitř oblouku.

Obr. 6 — Charakteristickým rysem techniky předních slalomářů je zachování pevného držení horní části těla během oblouku. H. Hemmi to zde ukázkově provádí na trati paralelního slalomu v součinnosti s vertikálním pohybem a bočním krokem

VERTIKÁLNÍ POHYB

Jedním ze základních rysů techniky předních světových závodníků je velký rozsah pohybu těžiště ve vertikálním, horizontálním a předozadním směru — samozřejmě úměrně ke traťové situaci. Z funkčního hlediska je větší volnost torzních pohybů, když je kloub v ohnuté poloze nikoliv natažené, vertikální pohyb zde napomáhá k pohybům ve funkčních kloubech. Změny hranění a přiklonění se dějí během oblouku plynule, jejich hodnota se zvyšuje měkkým pohybem kotníků, kolen, kyčlí a zad. Ke konci oblouku nastává maximální flexe, maximální přiklonění a hranění, největší zatížení vnější nohy. Tato koncová poloha je vzhledem k nízkému umístění těžiště stabilní, sjezdář se však musí vyvarovat dalšímu setrvání v této poloze, protože silná svalová kontrakce by mohla přinést zkrčování dalšího pohybu. Na obr. 5 si všimněte velkého rozsahu vertikálního pohybu a sníženého postoje při výjezdu z oblouku. Poloha trupu je však v každé fázi oblouku téměř stejná, jen ke konci oblouku je zřejmě zvýšené působení vnějších sil. Pevné držení horní části těla je dalším rysem techniky předních světových slalomářů (obr. 6).

Pravidelný a plynulý vertikální pohyb má i další význam — udržení stálého kontaktu se sněhovou podložkou, ať je profil terénu jakýkoliv. Ve většině případů je u branky závodník ve snížené poloze, zatímco mezi brankami je „nahoře“. Jede-li se však závod v korytech, je potřeba použít opačného časování, v korytě se musí provádět extenze končetin, aby se udržel stálý tlak na sněh, při výjezdu z branky v místě přechodové boule se provádí absorbce tlaku na lyže snížením postoje. Všechny tyto

pohyby musí přicházet s určitým předstihem před nerovností; sjezdář musí změnu terénu předvídat (anticipovat), aby byl schopen udržet lyže v kontaktu s podložkou. A to je možné pouze za plynulého rytmického vertikálního pohybu.

Obr. 7 — Ingemar Stenmark předvádí ukázkově přiklonění do oblouku během zatáčky obřího slalomu, která je umístěna na terénním zlomu

Nejlepší sjezdáři během tréninku hledají neustálé optimum mezi nejlepší rovnováhou a nejlepší relaxací. Přes působení některých sil během zatáčky se snaží co nejrychleji zaujmout neutrální uvolněnou pozici, kde je to jen možné. To je i jeden z důvodů rychlého ukončení oblouku, rychlého „zvednutí se“ okamžitě po průjezdu kolem vnitřní tyče branky — v této zvýšené poloze dochází k menší únavě.

Klasickou ukázkou výše popisovaných zásad je fotosekvence I. Stenmarka v jedné brance obřího slalomu umístěná na terénním zlomu (obr. 7). Velký rozsah vertikálního pohybu, dokonalé zatížení vnější nohy v důsledku extrémního přiklonění do oblouku, dokonalé vedení vnější lyže a její neustálý kontakt se sněhem bez náznaků brzdících pohybů (všimněte si, že od vnější lyže téměř neodletuje sněh), pevné držení horní části těla — to vše charakterizovalo I. Stenmarka v této době (rok 1979) a činilo ho v této disciplíně téměř neporazitelným.

Ing. VLASTIMIL HORÁK a Ing. JAROSLAV TRHLÍK

Kursy specializace lyžování v PO SSM

Ústřední politická škola Socialistického svazu mládeže v Seči, nositel vyznamenání Za zásluhy o výstavbu a Československé ceny míru, v minulých letech s úspěchem pořádala ve spolupráci s okresní školou pro přípravu pionýrských pracovníků v Písku kursy specializace lyžování pro vedoucí pionýrských oddílů a skupin. Konaly se v Popelné na Šumavě v rekreačním středisku n. p. Elektřipřístroj Písek vždy začátkem ledna po dobu pěti dnů. Organizační a hospodářské záležitosti zajišťovali pracovníci Okresního domu pionýrů a mládeže v Písku, o problematiku odbornou, obsahovou a metodickou se starala katedra tělesné výchovy, turistiky a branné výchovy ústřední politické školy SSM Seč.

Obsah kursu byl stanoven osnovami pro danou specializaci (Zásady výběru a systém přípravy pionýrských pracovníků — 1978) v rozsahu 28 hodin. Tematické celky v osnovách jsou rozděleny na základní učivo (Cíl a úkoly tělesné výchovy, Úvod do pedagogiky a psychologie, Tělovýchovný proces apod.) a užší specializaci lyžování. V ní se během 14 hodin probírala technika a metodika, organizace výcviku a závodů, názvosloví, výzbroj a výstroj a pobyt v zimní přírodě. Z uvedeného je patrné, že osnovy specializace lyžování (spolu se základním učivem) jsou na úrovni nižších kvalifikací Svazu lyžování ÚV ČSTV pro cvičitele.

Oba kursy probíhaly za účasti pionýrských vedoucích velmi rozdílné úrovně v lyžování. V zásadě jsme dělili

účastníky podle vstupní diagnostiky na dvě družstva, která tvořila tzv. družiny pionýrského oddílu. Celý kurs modelově měl průběh jako zimní pionýrský tábor (oddílová rada, sportovní referent, činnosti družin apod.). Teoretická zaměstnání jsme plánovali především jako besedy a účastníky školení jsme vedli k samostatné práci a podílu na zaměstnání formou referátů, hodnocení výcviku v družině apod. Velkou pozornost jsme věnovali názornosti a přiměřenosti teoretických poznatků (metodické filmy, smyčky, vlastní filmovou dokumentaci jsme vytvořili požadovaný „rozšířený sensorický kanál“ a přímou vazbu na praktický výcvik). Značná část praktického výcviku byla zaměřena na využití běžeckých lyží v základní etapě lyžařského výcviku vzhledem k možnostem a poslání lyžování v PO SSM. Součástí praktického výcviku byly metodické výstupy účastníků motivované jako pionýrská schůzka oddílu v zimě a zaměřené na nácvik dovedností hrou a na lyžařské závody. V závěru kursu jsme připravili objektivní hodnocení úrovně účastníků.

V rámci našeho výzkumu objektivního hodnocení lyžařského výcviku a z pedagogických důvodů závěrečné hodnocení účastníků obsahovalo: měření výkonů (závod v běhu a ve slalomu), testování (běh střídavý, běh soupažný, odšlapování, přejezd nerovností, otevřené zkrácené oblouky, zavřené střední oblouky) a posuzování dovedností (kontrolní seznam podstatných dovedností výcviku, párové srovnání účastníků v družinách). Teorii jsme hod-

notili standardizovaným didaktickým testem s upraveným hrubým skóre podle obtížnosti otázek. Ačkoliv se toto hodnocení zdá být složité a obsáhlé, nepůsobilo nám žádné obtíže. Podle součtu pořadí ze všech hodnocených položek jsme určili celkový výsledek kursu. Závěrem

chceme poděkovat všem spolupracovníkům těchto kursů a cvičitelům lyžování doporučit uvedenou formu lyžařského výcviku jako zimního pionýrského tábora při kurzech.

PhDr. BLAHOŠLAV KOMESTÍK, ÚPŠ SSM Seč

Sportovní příprava dětí do 10 let

Již pátý rok se v TJ Turistů a lyžařů Třebíč zabývali systematickou prací s dětmi do deseti let. První přípravy vznikly u lyžařského oddílu této TJ a na jejich práci se v počátcích podíleli zejména lyžařští cvičitelé a trenéři.

V současné době je v systému výchovy začleněno více než 80 dětí. Třebíčská tělovýchovná jednota se snaží o všeobecnou sportovní přípravu pokud možno na nejvyšší odborné úrovni. TJ Turistů a lyžařů má pět oddílů: lyžování, vodního lyžování, orientačního běhu, kanoistiky na divoké vodě, horolezectví a odbory ZRTV a turistiky. Počtem členů se řadí mezi pět největších TJ v okrese. Složením oddílů je poněkud netypická a vzhledem k tomu, že větší polovina oddílů nemá okresní svaz, musí sama mimo jiné zajišťovat i nábor mládeže. V popularitě sportů vede sjezdové lyžování.

Pod názvem lyžařská školka zahajoval oddíl lyžování ve školním roce 1977—78 s dětmi ročníků 1972 a 1973 cvičením rodičů a dětí. Počáteční výběr dětí byl získán nábohem, pro posouzení motoriky dětí byl sestaven pohybový test. Skládal se z kotoulu ze stoje, přechodu kladiny a výběhu na zavěšenou lavičku (ve výši pasu dětí) se seskokem. Druhým stejně důležitým předpokladem byl zájem rodičů o sport a ochota spolupracovat. Přesto, že na všech mateřských školách ve městě bylo rozdáno 600 letáků s přihláškami, k úvodnímu testu přišlo jen 10 dětí, během dvou měsíců se stav stabilizoval na 12 dětí. Test dělaly všechny a neobjevilo se dítě, které by bylo výrazně slabší.

První rok se rodiče s dětmi scházeli na pravidelném cvičení jednou týdně pod vedením trenéra II. třídy a cvičitelky III. třídy lyžování za vydatné pomoci některých rodičů, zejména dvou učitelek mateřské školy. Kromě základní pohybové přípravy jsme začali s výukou lyžování a s plaváním. Jediný týdenní výcvikový tábor v závěru sezóny se konal na improvizovaném lyžařském hřišti. Z terénních tvarů se nejvíce osvědčily příčné vlny, šlapací varhany a podélný hřbet. Výstupová cesta posypaná senem dětem umožňovala samostatné stoupání. Používali jsme slalomové tyče s obrázky z polystyrénu, vyrobené rodiči.

V průběhu druhého a zejména třetího roku, kdy počet dětí byl doplněn na 18, vznikla nutnost přípravku zaměřit daleko širěji než na lyžování. Začaly se také projevat rozdílné předpoklady pro různé druhy sportů u jednotlivých dětí. Zároveň ve školním roce 1979—80 začalo obdobné cvičení mladších dětí (narozených 1974—1977), které se později rozdělilo na dvě skupiny po dvou ročnících. V trenérské radě jednoty byl zpracován pětiletý plán přípravy nejmenších dětí s několika zásadními pravidly:

- sportovní přípravku otevřít vždy jedenkrát za dva roky společně pro celou TJ (dva ročníky dětí),
- od rodičů dětí požadovat maximální spolupráci,
- náklady dětí na výcvik hradí rodiče, trenéři jsou dotoováni TJ,
- výcvik bude pojat v nejvyšší šíři: atletika, gymnastika, pohybová příprava, míčová technika, plavání, skoky do vody, trampolína, sjezdové lyžování, běh na lyžích, orientační běh, vodní lyžování, kanoistika, turistika i vysokohorská se základy horolezectví,
- příprava bude mít jednoho vedoucího s pokud možno nejvyšší kvalifikací, na výcviku se budou podílet trenéři všech oddílů TJ,
- všestranný výcvik bude zaměřen na pokud možno největší počet zvládnutých dovedností a pohybových stereotypů bez silového a výrazně vytrvalostního tréninku, který by děti v tomto věku přetěžoval,

První krůčky na lyžích nejsou snadné, ale děti se brzy zbaví strachu

- přestože se jedná o přípravu na výkonnostní sport, bude omezeno závoděním s tím, že děti budou do závodů nasazovány diferencovaně podle schopností od 3. ročníku přípravy (6—7 let),
- na závěr pětiletého výcvikového cyklu budou děti podle pohybových předpokladů, výsledků činnosti, zájmu a lékařské prohlídky rozděleny do jednotlivých oddílů TJ k provozování výkonnostního sportu.

Specifika práce s dětmi a rozšíření členské základny přípravek stále více zatěžovalo lyžařský oddíl, takže loni na podzim došlo k ustavení nového oddílu: ZRTV rodiče a děti — sportovní přípravy.

V současné době kromě tří přípravek (P I. ročníky 1972—73, P II. ročníky 1974—75, P III. ročníky 1976—77) se nový oddíl zabývá cvičením s nejmenšími dětmi ročníků 1978—79, pro které průběžně zpracováváme náplň činnosti a předpokládáme, že tyto děti budou tvořit jádro přípravy P IV. S dětmi pracuje 55členný kádr trenérů a cvičitelů různých sportovních odvětví, kteří se z 80 % rekrutují z řad rodičů. Tím je zajištěn příliv nových aktivních kádrů do jednotlivých oddílů.

První pětiletý výcvikový cyklus všeobecné sportovní přípravy TJ Turistů a lyžařů Třebíč letošním školním rokem skončil. I když práce nebyla bez problémů, tak podle výsledků dětí jak ve výcviku, tak v závodech se ukazuje, že se jedná o perspektivní směr přípravy nejmenších, který by si zasloužil vyzkoušení a ověření i v podmínkách jiných tělovýchovných jednot.

JAN FIALA, metodik TJ TL Třebíč

Zpracování výsledků počítačem

Zpracování výsledků závodů ve sjezdových disciplínách a jejich vyhotovení v potřebném počtu je jednou z velmi náročných činností, doprovázejících uspořádání závodů. Vyžaduje kvalitní a spolehlivou práci funkcionářů. Jestliže dnes požadujeme, aby účastníci zároveň s ukončením závodů a vyhlášením vítězů obdrželi oficiální výsledky při svém odjezdu, pak pořadatel stojí mnohdy před neřešitelným problémem, pokud nemá k dispozici odpovídající technické prostředky.

Ve snaze vyhovět všem požadavkům účastníků závodů, jsme vypracovali systém zpracování výsledků na počítači. Vzhledem k tomu, že místo konání závodů je obvykle velmi vzdáleno od některého výpočetního střediska, vzniká nebezpečí chyb při přenosu údajů. Proto jsme hledali možnost využití takového počítače, který je snadno přemístitelný (osobním vozem) přímo do místa závodů. Z daných možností byl zvolen počítač typu Hewlett-Packard 1000, který se v tomto směru velmi osvědčil.

Chceme čtenáře Lyžařství seznámit se systémem, který již několik let používáme a který nám prokazuje neocenitelné služby.

1. PŘÍPRAVNÉ PRÁCE PŘED ZÁVODY:

- 1.1 Podle zaslanych přihlášek vložíme do paměti počítače všechny potřebné údaje každého přihlášeného závodníka. Jsou to: kódové číslo, jméno, rok narození, VT, TJ, body sl., osl. z platné LB.
- 1.2 Z vložených dat nám počítač vytiskne dvojmo tzv. **prezenční seznam**, který při prezentaci upravíme — závodníci, kteří byli přihlášení a nepřijeli se škrtnou, nově přihlášení a prezentovaní se doplní se všemi daty a provede se kontrola vložených údajů.
- 1.3 Po ukončení prezentace se vloží do počítače změny, doplnky a případné opravy dat a vytiskne se tzv. **losovací seznam**. V tomto podkladu je uveden (podle disciplíny, která bude losována), seznam závodníků v pořadí podle platných bodů, bezbodoví na konci. Tyto seznamy se rozdávají vedoucím družstev, čímž odpadne zdlouhavé čtení a losování se zkrátí.
- 1.4 Při losování se přiřadí k prvním závodníkům startovní čísla. Ostatní závodníci (od st. č. 16 výše) mají svá startovní čísla již přiřazena.
- 1.5 Losovaná čísla se opět vloží do počítače a vytiskne se startovní listina, kterou je možno vyvěsit ještě večer po poradě, případně rozdat.

2. VÝSLEDKY ZE ZÁVODU

- 2.1 Počínaje dojezdem prvního závodníka cílem se vkládají do počítače docílené časy v 1. kole (příčemž existuje možnost autom. převodu časových hodnot přímo z elektr. měření). Počítač průběžně zpracovává předběžné výsledky, které hlasatel může odečíst z displeje (okamžitě umístění) a rozhlasem informovat veřejnost.
- 2.2 Počítač vytiskne předběžné pořadí prvních deseti, po dojetí skupiny 20, 40, 60, 80, 100 závodníků.
- 2.3 Souběžně se vkládají do počítače místo docíleného času informace o tom, že závodník **odstoupil**, nebo byl **vyločen** (evidentně).
- 2.4 Po ukončení I. kola se vloží oficiální údaj o všech **vyločených** a počítač vytiskne **startovní pořadí pro II. kolo** (cca 10 sekund po ohlášení vyločených závodníků).
- 2.5 Ve druhém kole se opakuje postup obdobně jako v I. kole. Po jeho ukončení se opět vloží oficiální údaje o vyločených (číslo závodníka, branka, jméno rozhodčího).
- 2.6 Počítač zpracuje výsledky včetně bodů FIS a pohárových a vypočte přírážku BOB. Tisk oficiálních výsledků se provede buď na blánu, nebo ormigovou matici, podle způsobu rozmnožování, který je k dispozici. Časově vychází tisk cca 7 sekund jednoho listu výsledků, přičemž na tento list se vejde pořadí 30 závodníků. První list začíná počítač tisknout cca 10—15 minut po ohlášení vyločených závodníků.
- 2.7 Ručně se napíše pouze titulní stránka, limit získání VT a legenda. U jednokolových závodů odpadne bod 2.5.
- 2.8 Výsledky se rozmnoží, uspořádají, sepnou a provede se jejich distribuce.

Po několikaleté zkušenosti můžeme prohlásit, že v současné době je celý systém propracován tak spolehlivě, že nedochází k chybám, odpadá zbytečná nervozita a manuální počítání. Práce hlavního rozhodčího, TD a sekretariátu je usnadněna. Kompletní výsledky rozdáváme všem účastníkům cca 45 minut po dojezdu posledního závodníka cílem.

Pokud by některý oddíl, pořadající vrcholové závody, měl zájem, rádi sdělíme všechny podrobnosti o programu počítače. Dotazy zasílejte na adresu: Lyžařský oddíl TJ Vítkovice, Miroslav Blaheta, 706 02 Ostrava 6.

Ing. JAN SEILER

Na pomoc pracovníkům veřejných lyžařských škol

Přinášíme druhou část článku, který má pomoci řešit některé problémy pracovníkům veřejných lyžařských škol. Rozebírá některá ustanovení Pokynů pro zřízení a provozování veřejných lyžařských škol tělovýchovných jednot.

OSOBY PROVÁDĚJÍCÍ VÝUKU

Výukou ve VLS mohou být pověřeni cvičitelé s kvalifikací nejméně III. třídy. Rozumí se samozřejmě cvičitelé lyžování. Toto opatření bylo přijato proto, aby byla zaručena patřičná úroveň výuky, neboť cvičitelé III. třídy jsou školeni a doškolení na úrovni krajů. Toto ustanovení ovšem nevylučuje, aby při výcviku spolupůsobili též cvičitelé IV. třídy, ale jen s podmínkou, že půjde o činnost pomocnou, řízenou po stránce výuky cvičitelem vyšší kvalifikační třídy. Ten musí výuku usměrnit a je též odpovědný za její správné provádění. Záleží na příslušné VLS, jak tuto činnost zorganizuje. Zásadně však není možné, aby ve VLS působili samostatně cvičitelé IV. třídy nebo aby jejich podíl na celkovém počtu cvičitelů VLS byl dokonce převažující.

Jak Zásady pro poskytování placených tělovýchovných služeb tělovýchovnými jednotami, tak Pokyny a stejně i Status lyžařského cvičitele (viz Lyžařství č. 1/1981) počítají s odměnou za výkon cvičitelské činnosti. Ve VLS je tato odměna plně odůvodněna, neboť práce lyžařského cvičitele v této oblasti se svou intenzitou a celkovým

charakterem již z rámce plnění dobrovolné funkce ve společenské organizaci vymyká. Lyžařský cvičitel ve VLS má odpovědnost za úroveň výcviku, za dosažené výsledky, má stanoveny povinnosti vůči tělovýchovné jednotě i cvičencům, za nesplnění povinností může být postížen hmotně i disciplinárně. Jeho odměna je zakalkulována ze celospolečenských prostředků. Splňuje též předpoklady uvedené v článku III. bod 4 Směrnice pro uzavírání dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr v ČSTV [č. 7/1972 Sb. směrnice a pokynů ÚV ČSTV]. Je tedy plně společensky odůvodněná. Výši odměny může určit sama VLS v rámci své pravomoci, má však přihlížet k sazebníku odměn za práce vykonávané v ČSTV mimo pracovní poměr a zejména dodržovat závazně stanovený limit odměn, které činí u cvičitele I. třídy 10,— Kčs, u cvičitele II. třídy 9,— Kčs, u cvičitele III. třídy 8,— Kčs, u cvičitele IV. třídy 7,— Kčs, a to vždy za jednu hodinu praktické výukové činnosti. Tuto odměnu lze zvýšit až o jednu třetinu jako náhradu za čas strávený přípravou k vlastní pedagogicko-tělovýchovné činnosti.

Vyplacená odměna podléhá dani ze mzdy, kterou je třeba srazit a odvádět příslušné okresní finanční správě do 3 dnů po výplatě odměny převodem z účtu nebo v hotovosti poštovní poukázkou. Daň musí srazit a odvést tzv. plátce, tedy ten, kdo odměnu vyplácí, v našem případě tělovýchovná jednota, která VLS provozuje.

Odměnou není však náhrada za použití vlastní lyžařské výzbroje a výstroje, pokud toto bylo se cvičitelem sjednáno. Tuto náhradu je třeba dohodnout zvláště a vycházet přitom z hodnoty používané výzbroje a výstroje, jejího opotřebení, rozsahu použití a životnosti. Takovou náhradu připouští již zmíněná směrnice č. 7/1973 Sb. směrnice a pokynů ÚV ČSTV a je podložena též ustanoveními zákoníku práce. Její poskytování je plně společensky odůvodněné, zejména proto, že cvičitel (na rozdíl od jiného funkcionáře, jakým je např. trenér, rozhodčí apod.) se při své práci bez dobré výzbroje a výstroje nemůže obejít, neboť se po něm požaduje, aby cvičencům sám vzorově předváděl jednotlivé prvky, jimž se mají učit, a je též žádoucí, aby jeho výzbroj i výstroj sloužila cvičencům za vzor. Proto musí mít potřebnou úroveň. Nákupní ceny kvalitní lyžařské výzbroje a výstroje v současné době však nejsou právě nízké a pro cvičitele, je-li nucen pořizovat si tyto věci výhradně z vlastních prostředků, znamenají značné finanční zatížení. Navíc výzbroj podléhá značně rychlé amortizaci. Sotva tedy je možné po cvičiteli spravedlivě žádat, aby nesl ze svého výdaje, jež vynakládá v souvislosti s výkonem své cvičitelské činnosti pro veřejnost, tedy ve společenském zájmu, když navíc je možno tyto výdaje zakalkulovat do nákladů výcviku, to znamená přenést je na cvičence, jimž je tato placená služba poskytována. Vhodné by jistě bylo, aby sama VLS zabezpečila cvičiteli zapůjčení potřebné výzbroje, případně výstroje. Pokud to nelze zajistit, je možno řešit věc poskytnutím peněžní náhrady, úměrné době používání předmětů pro účely výcviku ve VLS. Je však třeba, aby o takové náhradě rozhodl výbor tělovýchovné jednoty.

PRACOVNÍ VZTAHY

Tím, že cvičitel vykonává ve VLS placenou činnost, vstupuje s příslušnou tělovýchovnou jednotou, která VLS provozuje, do pracovního vztahu. Ten ovšem nebude obvyklým pracovním poměrem na základě pracovní smlouvy, neboť téměř vždy jde o výkon práce mimo hlavní zaměstnání, narázově v době pracovního volna. Výjimku mohou tvořit případy, kdy práce ve VLS je hlavním zaměstnáním. Ty se však zatím vyskytují jen zřídka, třebaže jde o žádoucí tendenci ke stabilizaci kádrů-pracovníků VLS a k zajištění kvality těchto služeb na profesionální úrovni. Nejrozšířenější a neúčelnější formou je provádění těchto prací na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, jak je to upraveno ustanoveními § 232 až 239 zákoníku práce. Taková dohoda může mít dvojí formu:

1. Jako dohoda o pracovní činnosti, při níž jde o výkon opakující se pracovní činnosti a průměrná doba skutečného výkonu práce nepřesahuje polovinu stanovené týdenní pracovní doby. Takováto forma dohody předpokládá tedy určitou pravidelnost výkonu pracovní činnosti a sjednává se buď na určitou dobu nebo i s platností neomezenou. Aplikováno na činnost ve VLS šlo by tedy o takový případ, kdy se předpokládá permanentní a pravidelná činnost. Pokud není sjednána dohoda s omezenou časovou platností, pak je třeba sjednat i způsob jejího zrušení a výpovědní lhůtu.

Důležité je, že k platnosti takovéto dohody se vyžaduje vždy písemná forma, a pokud pracovník je v jiném stálém pracovním poměru, vyžaduje se též písemný souhlas zaměstnavatele. V dohodě samotné je třeba vždy uvést přesně způsob odměňování a podmínky, které byly sjednány pro řádný a bezpečný výkon práce.

Pro účely VLS tělovýchovných jednot vyhovuje však zřejmě lépe, bude-li použita další možná forma, tj.

2. Dohoda o provedení práce. Ta se uzavírá k provedení určitého, předem stanoveného úkolu, jehož vykonáním pracovní vztah končí. Taková dohoda nemusí mít podle zákona ani písemnou formu a k jejímu uzavření není zapotřebí souhlasu zaměstnavatelské organizace pracovníka. Podle směrnic platných v oblasti ČSTV se však žádá, aby byla uzavřena písemně tehdy, je-li dohodnutá odměna vyšší než 300,— Kčs. Pro odstranění možnosti případných nedorozumění lze doporučit, aby dohoda o provedení práce byla vždy písemná.

Bylo řečeno, že k dohodě o provedení práce nevyžaduje zákon souhlas zaměstnavatele. To platí obecně. Může však jít o takový případ, že zaměstnavatelská organizace má ve svých interních předpisech nebo pracovních řá-

Účastníci III. ročníku závodu veteránů na Špičáku, jejichž průměrný věk byl 63 roků. Bylo mezi nimi pět bývalých krajských přeborníků Západočeské župy. Ve dvoukolovém slalomu zvítězil J. Pavlík před F. Svehlou a J. Tolarem, v běhu byl nejrychlejší J. Nesvadba. Připravený závod sdružený se nemohl uskutečnit pro nepříznivé sněhové podmínky.

dech stanoveno, že pracovník je povinen opatřit si její souhlas též s uzavřením dohody o provedení práce. Taková povinnost je někdy uvedena i v zákonném předpise platném pro určitý druh pracovníků. To však se dotýká jen vztahu dotyčného pracovníka k vlastní zaměstnavatelské organizaci. Pokud by tedy takto stanovenou povinnost nesplnil, porušil by pracovní kázeň na svém pracovišti, za což by mohl být příslušně postížen. Na samotné uzavření dohody o provedení práce a její platnost tato skutečnost však nemá vliv.

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODY

U dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr odpovídá pracovník za škodu způsobenou zaviněným porušením povinností při výkonu práce stejně jako pracovníci v normálním pracovním poměru. Při úmyslné způsobené škodě a škodě způsobené v opilosti je povinen nahradit škodu v plném rozsahu. Při škodě z nedbalosti je tato povinnost omezena obdobně jako u pracovníků v pracovním poměru. Při uzavřené dohodě o provedení práce nesmí takováto náhrada škody způsobené z nedbalosti přesahovat třetinu skutečné škody a nesmí být ani vyšší než třetina odměny sjednané za provedení této práce. Plnou škodu lze však vymáhat i tehdy, byla-li pracovníkem uzavřena zvláštní písemná dohoda o tzv. hmotné odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, které je povinen vyúčtovat. Je proto třeba takovouto zvláštní dohodu uzavřít s pracovníkem VLS tehdy, jsou-li mu do rukou svěřovány ceniny, hotové peníze či jiné předměty, o nichž musí skládat účty. Pokud by taková zvláštní dohoda uzavřena nebyla, mohla by nastat pro VLS resp. pro tělovýchovnou jednotu svízelná situace při vymáhání schodku, neboť pracovníku by bylo třeba prokazovat alespoň nedbalostní zavinění, což bývá často obtížné. Je-li však smlouva o hmotné odpovědnosti uzavřena, pak je na něm samém, aby prokázal, že případný schodek nezavinil, jinak musí škodu uhradit.

Stejně jako každý jiný pracovník v pracovním poměru je i při dohodách o pracích mimo pracovní poměr pracovník oprávněn požadovat náhradu za škodu utrpěnou při výkonu práce a v souvislosti s ní úrazem či v důsledku nemoci z povolání, a to v rozsahu stanoveném zákoníkem práce [ztrátu na výdělku popř. důchodu, bolest a tížení společenského uplatnění, účelné vynaložené náklady spojené s léčením, věcnou škodu].

JUDr. ALEŠ KLEMPA
člen KMR VSL ČUV ČSTV

Vzorné tréninkové středisko na Pláních

Představovat veřejnou lyžařskou školu tělovýchovné jednoty Ještěd Liberec by jistě bylo nošením dříví do lesa, neboť její činnost je po léta známá mezi širokou veřejností. Během výcvikových hodin dává možnost děvčatům i chlapcům naučit se lyžařské abecedě pod odborným vedením zkušených cvičitelů. V letošním roce ji na cvičném svahu Bucharka a na ještědských sjezdovkách absolvoval opět jeden tisíc dětí. Jakousi nástavbou školy je sportovní lyžování v němž bylo ve dvanácti družstvech zařazeno 140 školáků ve věku od čtrnácti let. Tady získávali cenné zkušenosti pro závodní sjezdové lyžování.

Poslední skupinou je sportovní lyžařská základna s devadesáti dětmi od 5 do 8 let, které se k tréninkům scházejí již během podzimu v tělocvičně. V zimě měli kromě sobot a nedělí tréninky i ve všední dny. Jsou to především děvčata a chlapci s určitou perspektivou dalšího výkonnostního růstu, jež později přecházejí do oddílu závodního lyžování.

V letošním roce přišli členové úseku sportovní lyžařské základny, v jehož čele stojí S. Kvičala, s novou soutěží pro organizované, ale i neorganizované děti Liberecka. A tak světlo světa spatřil první ročník Ještědského pohárku 1982, jenž se skládal ze čtyř závodů — dvou slalomů a dvou obřích slalomů, které se vždy jely na Pláních pod Ještědem. Na startu každého ze závodů se sešlo více než sto dětí, pro které organizátoři připravili nejen výborně upravenou trať, ale i elektrickou časomíru, komentování jízdy rozhlasem a samozřejmě, že nescházelo ani závěrečné slavnostní vyhlásování vítězů. Závodní získaly obrovskou popularitu mezi dětmi i jejich rodiči a umožnily tak vychutnat pravou atmosféru soutěžení od předškolní kategorie až po starší žactvo. Umístění do desátého místa se bodovala a nakonec byli známí i celkoví vítězové v jednotlivých kategoriích — M. Jirásková, L. Rousek, J. Přihalová, R. Meier, R. Kavková a J. Rasl.

Ještědský pohárek, který se jel jako veřejný závod žactva, měl nesporně přínos pro rozvoj závodnických zkušeností těch nejmladších adeptů sjez-

Dva záběry z veřejného lyžařského závodu žactva na Pláních, které se letos poprvé jely jako seriál pod názvem Ještědský pohárek 1982

dového lyžování. Za jeho vzornou organizací stáli M. Brynda, M. Vodrážka, S. Kvičala a další, kteří s dětmi pracují po celý rok.

Na slavnostním vyhlášení celkových výsledků pohárku v předvečer prvomájových oslav v restauraci Centrum v Liberci obdržel mladší žák R. Meier putovní pohár za nejlepší

výsledky v sezóně. Do dalších dnů čeká celou lyžařskou rodinu úseku sportovní lyžařské základny několik náročných úkolů. Vlastními silami chtějí na Pláních vybudovat vzorné tréninkové středisko mládeže. Již v letních měsících se začne budovat nový vlek typu Metasport a chata.

OTA MRÁKOTA

Kogler obhájil prvenství ve SP skokanů

Rakušan Armin Kogler, který byl neúspěšnějším skokanem na letošním mistrovství světa v Oslu, obhájil také prvenství ve Světovém poháru 1981—82. Společně s Hubertem Neuperem, druhým v celkové klasifikaci, měli největší zásluhu na vítězství Rakouska v Poháru národů před Norskem a Finskem. Nejvyrovnanější kolektiv měli Norové — čtyři skončili v první desítce, Ole Bremseth zvítězil v šesti závodech druhé části letošního SP.

Z čs. skokanů, usilujících o překonání dlouhodobé krize a opětový návrat mezi světovou špičku, v silné konkurenci 68 klasifikovaných závodníků Josef Samek obsadil šestnácté místo zásluhou několika dobrých výsledků v závěrečné části soutěže. V Poháru národů skončila ČSSR osmá z patnácti zemí.

Konečné pořadí SP 1981—82 skokanů: 1. Kogler 189, 2. Neuper (oba Rak.) 174, 3. Bulau (Kan.) 150, 4. Nykänen (Fin.) 138, 5. Bremseth 136, 6. Bergerud (oba Nor.) 129, 7. Rigoni (It.) 125, 8. Ruud 112, 9. Sätre (oba Nor.) 100, 10. Bauer (NSR) 85, 11. Deckert (NDR) 84, 12. Groyer (Rak.) 83, 13. Hansson (Nor.) 74, 14. Felder (Rak.) 71, 15. Buse (NDR) 67, 16. Samek (ČSSR) 63 b. — Umístění dalších čs. reprezentantů. 38. P. Ploc 16, 48. F. Novák 8, 66. Škoda a Vacek po 1 b. — Pohár národů: 1. Rakousko 803, 2. Norsko 776, 3. Finsko 306, 4. NSR 234, 5. NDR 216, 6. Kanada 186, 7. Itálie 152, 8. ČSSR 94, 9. USA 86, 10. Jugoslávie 58 b.

Přehled výsledků závěrečných závodů SP skokanů:

Lahti 4. března — P 70 m: 1. Bremseth 246,0 (83,5 a 84,5), 2. Kokkonen (Fin.) 243,8 (82,5 a 83,5), 3. Bulau 241,2 (85 a 82,5), 4. Nykänen 238,3 (82,5 a 83,5), 5. Hansson 236,3 (84 a 79), 6. Kogler

235,1 (83 a 81). — Lahti 7. března — P 70 m [pro nepříznivé počasí se nekonal závod na velkém můstku]: 1. Bremseth 244,5 (84,5 a 83,5), 2. Nykänen 242,2 (80,5 a 83,5), 3. Groyer 241,0 (85 a 80,5), 4. Kokkonen 240,0 (85,5 a 82,5), 5. Kogler 238,3 (82 a 84), 6. Sätre 238,1 (86,5 a 80).

Lety 12.—14. března v Kulmu: 1. Neuper 1172, 2. Nykänen 1131, 3. Felder 1101, 4. Kogler 1099,5, 5. Bremseth 1070,5, 6. Wallner (Rak.) 1017 b. — 13. F. Novák 931,5, 14. P. Ploc 931,0, 15. Samek 929,0, 18. Vacek 906,5, 22. Škoda 890,0, 28. Slušný 849,0 b.

Planica 27. března — P 70 m: 1. Bremseth 264,6 (89 a 94), 2. Bergerud 256,0 (88 a 92), 3. Rigoni 251,4 (88 a 90,5), 4. Hastings (USA) 251,1 (90,5 a 90), 5. Wallner 248,6 (87 a 88,5), 6. Neuper 248,1 (87,5 a 88). — 13. Samek 235,1 (88,5 a 82), 16. Vacek 231,4 (84 a 84,5), 29. P. Ploc 210,7 (80 a 79), 34. Parma 203,3 (78,5 a 76,5). — Planica 28. března — P 90 m: 1. Bremseth 260,6 (120 a 111), 2. Neuper 257,6 (118 a 113), 3. Rigoni 247,4 (114 a 109), 4. Kogler 242,9 (115 a 108), 5. Samek 236,9 (114 a 104), 6. Bauer 234,9 (111 a 112). — 22. Vacek 204,2 (109 a 91), 25. Ploc 203,2 (101 a 99), 31. Parma 182,9 (94 a 94).

• DO ČS. JUNIORSKÉHO REPRESENTAČNÍHO DRUŽSTVA běžců byli zařazeni Martin Petrásek (1966 - KRNAP Strážné) a Aleš Vaněk (1964 - Ski Jilemnice) místo Martina Bartoše a Jiřího Teplého.

● **V EVROPSKÉM POHÁRU 1982** SKOKANŮ zvítězil Rakušan Wallner se 132 body před Ylianttilou (Fin.) 99 a Rohweinem (NSR) 96 b. Samek s 67 body skončil desátý. Umístění dalších čs. závodníků: 44. Vacek 24, 49. P. Ploc 22, 61. Škoda 16 b. v soutěži 132 klasifikovaných. Čs. skokani se zúčastnili jen několika závodů Evropského poháru. Pořadí zemí: 1. Norsko 715, 2. Rakousko 670, 3. Finsko 464, 4. NSR 359, 5. NDR 224, 6. ČSSR 145 b. — bylo klasifikováno 15 zemí

● **FIN ESKO AUTIO** zvítězil poslední květnovou neděli v 8. ročníku jarního mezinárodního závodu v běhu na lyžích na Grossglockneru. Na trati 21,7 km v nadmořské výšce 2300 až 2500 m startovalo 700 běžců a běžkyň z jedenácti zemí. Hlavní mezinárodní soutěž byla ve znamení soubroje Fina Autia s Polákem Luszczekem. Polský reprezentant více než deset kilometrů běžel v čele závodu, v jeho závěru však již neměl dostatek sil, aby odolal výborně finišujícímu Finu Autiovi. V kategorii účastníků masových běhů vybojovali prvenství Švýcar Daniel Doriguzzi a Švýčarka Patricia Gacondová. Výsledky hlavního mezinárodního závodu: 1. Autio (Fin.) 1:10:47 hod., 2. Luszczek 1:12:12, 3. Bodz (oba Pol.) 1:13:38, 4. Peter Zipfl (NSR) 1:13:57, 5. Larsson (Švéd.) 1:14:09, 6. Mayer (Rak.) 1:14:23, 7. Fahndrich (Švýc.) 1:16:16, 8. Cerman (Jug.) 1:16:45, 9. Juric (Rak.) 1:17:39, 10. Podlogar (Jug.) 1:17:43, 11. Lanzhoer 1:20:12, 12. Schuty (oba Rak.) 1:20:16, 13. Bobersek (Jug.) 1:20:21, 14. Gacond (Švýc.) 1:22:32, 15. Luttonen (Fin.) 1:23:11 hod. — Kategorie účastníků masových běhů: 1. Doriguzzi 1:16:47, 2. Kooster (oba It.) 1:18:00, 3. Pichler (NSR) 1:19:14. — Ženy: 1. Gacondová 1:32:40, 2. Germánová (obě Švýc.) 1:33:46, 3. Fallerová (NSR) 1:38:38.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1982—83 VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH** má stanovený program závodů po zasedání komise Mezinárodní lyžařské federace (FIS) 4.—6. června ve švýcarském Interlaken. Soutěž mužů bude mít na pořadu 32 závodů, z toho po jedenácti sjezdech a slalomech a deset obřích slalomů (čtyři super obří slalomy). Dále bude hodnoceno pět kombinací. Světový pohár mužů bude zahájen 5. prosince sjezdem ve švýcarském Laaxu. Pokračuje 9.—11. prosince ve francouzském Val d'Isère sjezdem a super obřím slalomem — hodnotí se současně jako kombinace, 4. prosince v Courmayeur (It.) slalomem, 19. prosince ve Val Gardéně (It.) sjezdem, 21. a 22. prosince v Madonně di Campiglio (It.) slalomem a super obřím slalomem (hodnotí se současně jako kombinace), 4. ledna 1983 v Parpanu (Švýc.) slalomem, 8. a 9. ledna v Morzine (Fr.) dvěma sjezdy, 11. ledna v Adelbodenu (Švýc.) obřím slalomem, 15. a 16. ledna ve Wengen (Švýc.) sjezdem a slalomem (současně kombinace), 27. ledna v Sarajevu (Jug.) sjezdem, 29. a 30. ledna v Kranjské Goře (Jug.) slalomem a obřím slalomem, 5. a 6. února ve Sv. Antonu (Rak.) sjezdem a slalomem — hodnotí se současně jako kombinace, 9. února v Garmisch-Partenkirchenu (NSR) super obřím slalomem, 12. února v Marksteinu (NSR) slalomem, 13.

února v Todtnau (NSR) obřím slalomem, 22. února v Gällivare (Švéd.) obřím slalomem, 24. února v Taernaby (Švéd.) slalomem, 27. února v Osiu slalomem, 4.—6. března v Aspen (USA) sjezdem a obřím slalomem, 12. a 13. února v Lake Louise (USA) sjezdem a super obřím slalomem, 19. až 21. března je závěr v japonském Furanu slalomem a obřím slalomem, současně se koná i paralelní slalom.

Světový pohár žen má úvodní sjezd a obří slalom 7. a 8. prosince ve Val d'Isère. Soutěž pokračuje 10. prosince slalomem v Itálii (dějiště bude určeno dodatečně), 15. a 16. prosince v italském Piancavallu sjezdem a slalomem — současně první kombinace, 19. prosince v Zell am See (Rak.) super obřím slalomem, 8. a 9. ledna 1983 v Pfrontenu (NSR) sjezdem a super obřím slalomem, 11. ledna v Schruns (Rak.) sjezdem a slalomem — současně se hodnotí jako kombinace, 21.—23. ledna v Megève/St. Gervais (Fr.) sjezdem a obřím sla-

tenkirchenu (NSR), 4. ledna v Innsbrucku (Rak.), 6. ledna v Bischofshofenu (Rak.) — čtyři závody Inter-sportturné 8. ledna v Liberci, 9. ledna v Harrachově (Turné Bohemia) 15. a 16. ledna v Lake Placidu (USA), 22. a 23. ledna v Thunder Bay (Kan.) 26. ledna ve Sv. Mořici, 28. ledna v Gstaadu, 30. ledna v Engelbergu (tři závody Švýcarského turné), 18.—20. února lety ve Vikersundu (Nor.) 25. a 27. února ve Falunu (Švéd.), 4. a 6. března v Lahti (Fin.), 10. března Raetingen (Nor.), 11. března v Baerum (Nor.), 13. března v Oslu, 26. a 27. března je finále v jugoslávské Planici.

● **PĚT MEZINÁRODNÍCH ZÁVODŮ** ve sjezdových disciplínách se bude konat v nové sezóně v ČSSR. Jejich termíny byly schváleny na červnovém zasedání komise FIS v Interlaken. Je to 13. ročník Juniorkritéria 26.—29. ledna 1983 ve Špindlerově Mlýně, 12. ročník Skiinterkritéria žactva 30. ledna až 6. února v Říčkách a ve Vrátné. 12. února Velká cena Slovenska ve Vysokých Tatrách (Světový pohár žen — slalom), 14.—20. února mezinárodní mistrovství ČSSR v Jasně a mezinárodní závody vysokoškolačků 7.—10. března ve Špindlerově Mlýně.

● **EVROPSKÝ POHÁR 1982—83 SKOKANŮ** začíná 11. prosince v norském Rauforsu, pokračuje 12. prosince v Lillehammeru (Nor.), 26. prosince ve Sv. Mořici (Švýc.), 7. ledna 1983 v italském Tarvisiu, 8. ledna v rakouském Villachu, 9. ledna v jugoslávském Mariboru, 15. ledna v Chamonijs (Fr.), 16. ledna v Le Brassus (Švýc.) a Schwarzach (Rak.), 22. a 23. ledna ve Willingen (NSR), 23. ledna v Bevil-valbergu (Fr.) a první část končí 30. ledna ve španělské La Molina. Z třinácti závodů se hodnotí výsledky sedmi nejlepšími závody. Druhou část EP 6. února zahajují závody v Klagenfurtu (Rak.). O body EP se pak soutěží 13. února v Seefeldu (Rak.), 20. února v Travníku (Jug.), 12. března v Schönwaldu (NSR), 13. března v Titisee/Neustadtu (NSR), 18. března ve Sproev (Nor.), 19. března ve Sjørdalu (Nor.), 20. března v Meldalu (Nor.), 26. a 27. března ve finském Kuusamu a finále je 23. a 24. dubna na Hochkönigu (rakouský Bischofshofen). Z patnácti závodů druhé části se započítává do Evropského osmi nejlepších výsledků. Celkem tedy mohou skokani získat body z patnácti závodů.

● **BEZPEČNOST SJEZDOVÝCH TRATÍ** je trvalým problémem a proto se o ní znovu jednalo na zasedání komise FIS pro stavbu a schvalování tratí začátkem června v Interlaken. Požaduje se, aby k ochranným sítím v místech předpokládaného kontaktu byly umístěny plastické fólie vysoké 80 cm.

● **NA KONGRESU FIS 1983** v Sydney se bude jednat o dosavadním systému pořádání mistrovství světa, případně jeho změně na liché roky 1985 a 1987 a bude také rozhodnuto o pořadateři MS 1986 (v případě změny zda kandidatura platí také pro roky 1985 nebo 1987). Žádost o uspořádání světového šampionátu musí být zaslána FIS nejpozději do 30. listopadu 1982, stejně jako další návrhy pro pravidlový kongres.

Zajímavosti ze světa

lomem, 29.—30. ledna v Les Diablets (Švýc.) sjezdem a slalomem (současně kombinace), 5. a 6. února v Sarajevu sjezdem a obřím slalomem, 9. února v Mariboru (Jug.) slalomem, 12. února ve Vysokých Tatrách slalomem (Velká cena Slovenska), 5. a 6. března ve Waterville Valley (USA) sjezdem a obřím slalomem, končí finálovým slalomem a obřím slalomem ve Furanu, kde se jede také paralelní slalom. Světový pohár žen obsahuje devět slalomů, po osmi slalomech a obřích slalomech (dva super obří slalomy) a tři kombinace.

● **KONGRES MEZINÁRODNÍ LYŽAŘSKÉ FEDERACE (FIS)** v pořadí již 34. se bude konat 8.—15. května 1983 ve Sydney (Austrálie). V roce 1985 se připravuje kongresové zasedání lyžařů v kanadském Vancouveru.

● **JUNIORSKÁ MISTROVSTVÍ SVĚTA 1983** v klasických disciplínách budou uspořádána ve finském Kuopiu, v roce 1984 v norském Trondheimu a o rok později ve švýcarském Taeschu. O tituly juniorských mistrů světa ve sjezdových disciplínách budou bojovat nejlepší mladí lyžaři a lyžařky v příštím roce v Itálii, v roce 1984 v USA. Dějiště těchto juniorských světových šampionátů budou teprve určena.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1982—83 SKOKANŮ** má na programu 26 závodů ve dvou částech. V první, která končí 30. ledna 1983, se hodnotí sedm nejlepších výsledků ze čtrnácti závodů, ve druhé pět z dvanácti závodů. Ze Švýcarského turné se započítávají dva nejlepší výsledky ze tří závodů, stejně jako z třídenních letů v norském Vikersundu a ze tří březnových závodů v Norsku. Světový pohár začne 18. prosince v italské Cortině d'Ampezzo na středním můstku. Další závody jsou 30. prosince v Oberstdorfu (NSR), 1. ledna 1983 v Garmisch-Par-

Dobrá práce TSM v Harrachově

V předvečer letošního 1. máje přijal předseda MěstNV v Harrachově Jaroslav Físer nejúspěšnější lyžaře harrachovské Jiskry. Ocenil jejich dosažené výsledky, tréninkovou práci a v závěrečné besedě se hovořilo nejen o současnosti a budoucnosti harrachovského lyžování, ale došlo i k rekapitulaci výsledků předešlých let.

S Harrachovem jsou spjata jména řady slavných lyžařů minulosti. Patří mezi ně bratři Lenemayerové, bratři Riegrův, Melich, Nüsser, Bulín, Motejlek, Farský, bratři Kučerové, Ulrych, bratři Rázlové a další. Harrachov byl kolébkou klasického lyžování, které se zde pěstovalo od školních lavic a ctilo jako první zákon. Bude pokračovat Harrachov v úspěšné tradici výchovy nových reprezentantů? Jak se daří plnit tento náročný úkol v současné době, kdy se změnila podmínky v tělovýchově a světová konkurence se zvětšila?

Vznikl systém vrcholového sportu, řada sportovních tříd a tréninkových středisek mládeže (TSM) vychovává naše budoucí reprezentanty. Také v Harrachově bylo 1. dubna 1975 zřízeno TSM v lyžování při TJ Jiskra Harrachov. Podklady pro jeho založení byly dány dobrou prací tehdejší sportovní základny, vedené Antonínem Lenemayerem s výbornými sněhovými podmínkami a materiálovou základnou pro lyžařský trénink na můstcích a běžeckých tratích. Vzniklé TSM představuje nový specializovaný útvar vrcholového sportu s těmito hlavními úkoly:

— **výběr a soustředování sportovně talentované mládeže** ze spádové oblasti Semilská, kde velmi dobře pracují lyžařské oddíly Technolenu Lomnice n. Pop., Technometry Semily, Spartaku Rokytnice n. Jiz. a samozřejmě Jiskry Harrachov, která je doposud největším dodavatelem mladých talentovaných lyžařů. Mimo uvedenou oblast zajišťuje péči pro TJ Desná, Sokol Vlastiboř a Sokol Ješený.

— **Organizuje a zajišťuje sportovní přípravu** v souladu s Programy sportovní přípravy tak, aby rozvíjelo předpoklady pro budoucí vrcholové sportovce. Tréninkový proces zajišťují dva profesionální trenéři Jiří a Vladimír Rázl společně s trenéry Jiřím Matouškem z Desné, Vladimírem Votočkem z Rokytnice, Mojmírem Stuchlíkem ze Semil, Mirkem Vedralem z Lomnice n. Pop. a Karlem Farským z Harrachova. Těžiště sportovní přípravy je jednak v lyžařských oddílech, jednak v centrálních výcvikových táborech a kontrolních srazech. Tyto společné akce situuje TSM v létě k rybníkům do Českého ráje a do Lomnice n. Pop. v areálu skokanských můstků s umělou hmotou, v zimě využívá sněhových podmínek Harrachova a Horních Míseček.

— **Současné s tréninkovým procesem zajišťuje politicko-výchovné působení** v souladu s posláním ČSTV v těsné spolupráci s rodiči, školou a PO SSM. TSM má vlastní pionýrský oddíl Sněhová vložka, v jehož rámci je plněn pionýrský program. Brigádnická činnost je každoročně vyčíslena 1000 hodinami při údržbě a budování sportovních zařízení v Harrachově, Desné a v Lomnici nad Pop. Vzdělá-

vací činnost uskutečňuje středisko pořádáním besed s vynikajícími závodníky (Raška, T. Kučera, Motejlek) a formou přednášek na daná a aktuální témata (k nejzdařilejším patřilo 70 let lyžování v Harrachově). Na závěr každého RTC je individuální vyhodnocení v interní soutěži Lyžař TSM.

Svědomitým plněním těchto hlavních úkolů se středisko snaží vychovávat následovníky předešlých generací reprezentantů-lyžařů. Již sedm let pracuje TSM v Harrachově a za tu dobu předalo do vyšší péče vrcholového sportu celkem 28 členů klasického lyžování, z toho 11 sruženářů, 9 běžců a 8 skokanů. Podle statistiky průměrně každý rok předalo čtyři sportovce do SVS-M, tj. 10 % každoročně zařazených do péče střediska. V nových reprezentačních družstvech pro sezónu 1982-83 jsou tři zástupci: Petr Lisičan, Pavel Ploc a František Novák, v juniorské reprezentaci čtyři odchovanci: Portyk, Podzimek, Prokúpek a Tomáš Ploc. Součástí tréninkového procesu je účast v nejvyšších soutěžích, kde za dobu sedmi let získali příslušníci TSM na úrovni ČSR 25 přebornických titulů, 21 stříbrných a 17 bronzových medailí, v přebornických soutěžích ČSSR dobyli 10 zlatých, 9 stříbrných a 6 bronzových medailí. To je výsledek ve výchově nových reprezentantů a současně odpověď na otázku v úvodu článku. Na těchto výsledcích se podílejí do značné míry lyžařské oddíly spádové oblasti. S těmi, které věnují velkou pozornost mládeži, je spolupráce kvalitnější. Při práci se TSM stále setkává s různými problémy. V prvních letech to bylo převedení finančních prostředků na vytvoření kádrových a materiálně technických podmínek pro trénink, v současnosti vidí středisko největší problém ve výběru talentů z hlediska širší základny, z níž vyhledává nadané děti pro klasické lyžování. V posledních letech klesá počet zájemců o tyto olympijské, ale náročné disciplíny. S tímto stavem se nechtějí v Krkonoších smířit z hlediska tradice a celospolečenského zájmu. Naše socialistické společnost zde vytváří stále lepší podmínky pro lyžování. Tím je jednoznačně dán směr pro činnost tělovýchovných jednot v této oblasti. Proto je nutné, aby lyžařské oddíly spádové oblasti Semilská se především orientovaly na práci s mládeží, aby v získávání co největšího okruhu zájemců o klasické lyžování viděly hlavní smysl své činnosti. Tím budou dány základy pro další zlepšení činnosti TSM, pro které je rozhodujícím hlediskem výchova budoucích reprezentantů a jejich další úspěšné vystupování ve světových soutěžích. Toto nemůže být zájmem jen několika nadšenců, ale zásadou v řídicí činnosti odpovědných orgánů ČSTV.

Jiří Rázl (Jiskra Harrachov) byl nejúspěšnějším závodníkem v žákovské kategorii. Zvítězil v osmnácti závodech, stal se přeborníkem ČSR a ČSSR v závodech sruženém a vítězem Českého poháru 1982 ve skoku i v závodě sruženém

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří pomohli TSM v jeho činnosti: oddílu lyžování Jiskry Harrachov v čele s H. Burgrem, oddílu lyžování Technolenu Lomnice v čele se S. Dlouhým, J. Mazánkoví a M. Stuchlíkoví ze Semil, V. Votočkovi z Rokytnice nad Jiz. a J. Matouškovi z Desné v Jizerských horách.

JIRÍ RÁZL
vedoucí trenér TSM Harrachov

Máte zájem o lyžařský film?

Metodická komise Svazu lyžování a fotofilmové oddělení tělovýchovné školy ČUV ČSTV dokončují v současné době práce na metodickém instruktčním filmu, který nese pracovní název Abeceda zatáčení na lyžích. Film je barevný, doplněný trikovými záběry a schematy, délka přibližně 330 metrů (asi 30 minut). Ukazuje současný způsob výuky zatáčení v základní a speciální etapě, tedy výuku začátečnicků i pokročilých lyžařů.

Je určen především pro potřeby školení a doškolování cvičitelů a trenérů lyžování, které provádí tělovýchovná škola, ale jsme přesvědčeni, že poslouží stejně dobře na zimních výcvikových kurzech všech typů škol, stejně jako na akcích SSM, ROH a jiných organizací.

Předpokládáme rovněž, že o něj bude zájem ve veřejných lyžařských školách, které se zatím potýkají s nedostatkem populárních informačních materiálů.

Film si včas objednejte na fotofilmovém oddělení tělovýchovné školy, Zdena Tůmová, Spartakiádní stadion, 160 17 Praha 6. Přibližná cena je 3000 Kčs.

Žebříčky běžců

František Šimon (Dukla Liberec), Blanka Paulů (VŠ Praha) a junioři Petr Lisičan (Spartak AŠ Vrchlabí) a Zora Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) jsou v čele výkonnostních žebříčků v běhu na lyžích za rok 1982. V kategorii staršího dorostu jsou to Otakar Beneš (Ski Jilemnice) a Alena Tomášková (RH Jablonec n. N.), z mladšího dorostu Martin Petrásek (KRNP Strážné) a Ladislava Brabcová (TJ Nové Město na Moravě).

Do žebříčku mužů bylo letos zařazeno 125 závodníků, z nichž bylo 79 mužů, 45 juniorů a jeden dorostenec, mistrovskou třídu si vybojovalo 15 lyžařů. Do konečného hodnocení byly závodníkům započítány čtyři nejlepší výsledky z dokončených CKZ (celkem jich bylo 13) včetně zahrnuté časové přírážky BOB a pořadí závodníků je dáno hodnotou průměrného zpoždění na vítěze v jednotlivých čtyřech započítaných závodech.

Pořadí mužů: 1. Šimon, časové zpoždění 0,0 (počet závodů 7 — loňské pořadí 1.) body FIS 220,00, 2. Beran 16,1 (11 — 5.) 217,58, 3. Bečvář (všichni Dukla Liberec) 17,7 (6 — 2.) 217,34, 4. Kohút (ČH Štrbské Pleso) 29,8 (13 — 6.) 215,65, 5. Georgiev (Dukla Liberec) 31,6 (13 — 10.) 215,26, 6. Blaško (ČH Štrbské Pleso) 35,3 (12 — 11.) 217,70, 7. Švanda 36,6 (11 — 4.) 214,51, 8. Svub 1:04,1 (4 — 3.) 210,38, 9. Jarý (všichni Dukla Liberec) 1:06,7 (9 — 7.) 210,00, 10. Otčenáš (ČH Štrbské Pleso) 1:13,7 (11 — 16.) 208,94, 11. Chládek (Dukla Liberec) 1:21,2 (9 — 8.) 207,82, 12. jun. Benc (Elitex Jablonec) 1:35,6 (7 — 3. dor.) 205,66, 13. Nýč 1:36,2 (10 — 15.) 205,57, 14. jun. Lisičan (oba Jiskra Harrachov) 1:36,4 (5 — 14.) 205,54, 15. Záchveja (ČH Štrbské Pleso) 1:37,5 (11 — 12.) 205,36.

Do žebříčku žen bylo zařazeno 55 závodnic, z toho 15 junierek a čtyři dorostenky. Hodnotily se čtyři nejlepší výsledky z 13 CKZ jako mužů. Mistrovskou třídu si vybojovalo 9 závodnic.

Žebříček žen: 1. Paulů (VŠ Praha) 0,0 (5 — 2.) 220,00, 2. Svubová 17,2 (6 — 4.) 214,87, 3. Svobodová (obě RH Jablonec) 25,1 (5 — 5.) 212,47, 4. Sujová (ČH Štrbské Pleso) 42,0 (12 — 10.) 207,40, 5. jun. Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) 44,8 (7 — 7.) 203,56, 6. Klimková (ČH Štrbské Pleso) 48,9 (13 — 6.) 205,33, 7. jun. Je-

bavá (RH Jablonec) 1:04,1 (9 — 18.) 200,77, 8. Matoušová (VŠ Praha) 1:06,7 (11 — 13.) 199,99, 9. Bičíková (RH Jablonec) 1:13,1 (10 — 15.) 198,07, 10. jun. Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) 1:18,0 (10 — 20.) 196,60, 11. Kabeláčová (Nové Město na Mor.) 1:18,9 (11 — 16.) 196,33, 12. Paráková (ČH Štrbské Pleso) 1:20,9 (11 — 17.) 195,73, 13. jun. Olšiačková (Tesla Liptovský Hrádok) 1:22,9 (9 — 23.) 195,13, 14. Razýmová (VŠ Praha) 1:23,2 (11 — 19.) 195,04, 15. Suchánková (RH Jablonec) 1:31,3 (6 — 14.) 192,61.

Junioři: 1. Lisičan 0,0 (7 — 1.) 220,00, 2. Bartoš (oba Spartak AŠ Vrchlabí) 2,3 (7 — 7.) 219,66, 3. Baranec (Dukla Ban. Bystrica) 3,6 (10 — 6.) 219,46, 4. Benc (Elitex Jablonec) 5,0 (8 — 3. dor.) 219,25, 5. Baranyk 24,4 (8 — 2. dor.) 216,34, 6. Teplý (oba Nové Město na Mor.) 31,9 (8 — 4.) 215,22, 7. Svoboda (Ski Jilemnice) 32,8 (10 — 10.) 215,08, 8. Baranyk (Dukla Liberec) 39,4 (8 — 9.) 214,09, 9. Janoušek (Elitex Jablonec) 50,8 (8 — 6. dor.) 212,38, 10. dor. Lichoň (ČH Štrbské Pleso) 52,3 (5 — 8. dor.) 212,16.

Junioroky: 1. Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) 0,0 (7 — 1.) 220,00, 2. Jebavá (RH Jablonec) 0,0 (7 — 3.) 220,00, 3. Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) 8,5 (8 — 5.) 217,45, 4. dor. Tomášková (RH Jablonec) 15,5 (4 — 4.) 215,35, 5. Olšiačková (Tesla Liptovský Hrádok) 22,2 (7 — 11.) 213,34, 6. dor. Nedomlelová (Sokol Studenec) 23,6 (4 — 1. dor. ml.) 212,92, 7. Štočková (VŠ Praha) 40,6 (8 — 8. dor.) 207,82, 8. Dobrotová (VŠ Ban. Bystrica) 54,4 (8 — 4. dor.) 203,68.

Dorostenci starší: 1. Beneš (Ski Jilemnice) 220,00, 2. Lichoň (ČH Štrbské Pleso) 219,59, 3. Slezák (Nové Město na Mor.) 215,80, 4. Vaněk (Ski Jilemnice) 212,37, 5. Korunka (Jiskra Harrachov) 211,70, 6. Šimek (Lokomotiva Česká Třebová) 210,98. — **Mladší:** 1. Petrásek (KRNP Strážné) 220,00, 2. Benko (ČH Štrbské Pleso) 217,20, 3. Nýč (Ještěd Liberec) 213,40, 4. Staňo (Nové Město na Mor.) 209,17, 5. Rössler (Seba Tanvald) 207,00, 6. Krották (VŠ Ban. Bystrica) 206,38.

Dorostenky starší: 1. Tomášková (RH Jablonec) 220,00, 2. Kučerová (Tesla Liptovský Hrádok) 218,24, 3. Nedomlelová (Sokol Studenec) 217,20, 4. Cerovská (VŠ Ban. Bystrica) 213,62, 5. Vaníčková (Ski Jilemnice) 213,10, 6. Janoušková (Elitex Jablonec) 210,13. — **Mladší:** 1. Brabcová (Nové Město na Moravě) 220,00, 2. Semeráková (Lokomotiva Trutnov) 216,32, 3. Čmuchařová (Ski Jilemnice) 213,62, 4. Bajčíková (Vlašské Meziříčí) 212,39, 5. Štencarová (Ski Jilemnice) 211,74, 6. Klingerová (Sokol Studenec) 210,49.

Vladimír Plíva na trati letošního ročníku Jabloneckého lyžařského maratónu

Vladimír PLÍVA šedesátníkem

Tajemník OV ČSTV v Jablonci nad Nisou, zakladatel a dlouholetý předseda lyžařského oddílu Jiskry Mšeno později Navety a nyní Elitexu Jablonec Vladimír Plíva oslavil 9. dubna šedesátiny. Mezi lyžaři je populární osobností, stále se ještě zúčastňuje vytrvalostních lyžařských běhů. Letos kromě Memoriálu expedice Peru absolvoval Krušnohorskou padesátku, Jablonecký lyžařský maratón a byl členem družstva v závodě Po hřebenech Krkonoš. Je všestranný i v současných sportovních disciplínách, v současných sportovních disciplínách je stáří zdatnosti o Pohár ČŮV ČSTV za jablonecký okres, který díky jeho organizačnické činnosti získal tuto trofej letos už poosmé.

Ve funkcionářském aktivu ČSTV patří mezi „pamětníky“. Již od roku 1951 působil v orgánu libereckého kraje, po územní reorganizaci je stále tajemníkem OV ČSTV v Jablonci nad Nisou. Díky jeho organizačnické činnosti patří tento územně nejmenší okres za „nej sportovnějším“, neboť má nejvyšší procento občanské organizovanosti v ČSTV a z hlediska vybavenosti sportovními zařízeními patří k nejfundovanějším. Bohatě organizační schopností V. Plívy jsou v současné době využívány i v organizačním výboru MS 1983 v letech na lyžích v Harrachově, v němž byl pověřen funkcí předsedy pořadatelské subkomise.

Přejeme jubilantovi hodně zdraví a úspěchů v jeho další organizačnické i sportovní činnosti. —fh—

Fotografie na titulní straně obálky ing. Ladislava Deneš, na druhé straně Zdeněk Havelka a Jaroslav Trousil, na třetí straně ing. Ladislav Deneš a Bohumil Hynek, na zadní straně obálky ing. Juraj Bobuľa.

Fotografie uvnitř měsíčníku ing. Juraj Bobuľa, ing. Ivo Doušek, ing. Miroslav Jedlička, Roman Lang, Jiří Rázl, Ota Mrákota, Jiřina Polanská, Josef Stránský a Jaroslav Trousil.

Analýza slalomové techniky

Filmové studium Barrandov na požadavek Ministerstva školství SSR v Bratislavě zhotovilo film Analýza slalomové techniky. Je rozbořením jízdy nejmodernějších světových a čs. závodníků současné doby a byl natočen přímo v závodech. Odborníci ohodnotili jeho výbornou úroveň. V určitých částech je zpomalovaný a vrácený zpět v nejdůležitějších fázích techniky.

Film znamená velmi vhodnou didaktickou pomůcku pro oddíly, TSM, střední a vysoké školy. Jeho přibližná cena je 1000 Kčs. Lze jej objednat na adresu: Učební pomůcky, odbytový oddělení, Jegorova 42, 975 35 Banská Bystrica.

Dějiště velkých závodů

V ČSSR je několik lyžařských středisek, která se stala dějištěm tradičních mezinárodních závodů. Patří mezi ně i Vysoké Tatry a Ještěd, z nichž přinášíme dva obrázky. Na prvním z nich sjezdový areál na Skalnatém Plese, který je dějištěm tradičních obřích slalomů o Velkou cenu Slovenska. Na druhém pohled na věž u skokanských můstek na Ještědu v Liberci, kde se letos konal již XIX. ročník Turné Bohemia. Jubilejní XX. ročník v příštím roce bude Světovým pohárem skokanů.

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ SRPEN 1982 ♦ Kčs 3,—

8

Masové akce středem zájmu

Každým rokem stoupá zájem o masové lyžařské závody a akce. Potvrdila to i uplynulá sezóna a je potěšitelnou skutečností, že přibývá i počet lyžařských oddílů, které se zaměřily na jejich uspořádání. Velkou oblibu si získaly nejen Jizerská padesátka, závod družstev Po hřebenech Krkonoš, na Slovensku Biela stopa, turisticko-lyžařské akce Ve stopách Jizerské padesátky a Zlaté lyže Českomoravské vysočiny, v roce 1980 založená Krušnohorská padesátka, dálkový pochod Po stopách I. čs. armádního sboru, Jablonecký maratón, a řada dalších závodů. Potvrzují to i naše dva obrázky. Na prvním hemžení lyžařů na startu Ve stopách Jizerské padesátky, na druhém záběr ze závodu družstev Po hřebenech Krkonoš.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

PROBLÉMY
ZÁVODU SKOKANŮ

MANIFESTAČNÍ
DEN LYŽAŘŮ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

MLÁDÍ JE NADĚJÍ ÚSPĚŠNĚ BUDOUCNOSTI ČS. LYŽOVÁNÍ. NA IITULNÍ STRÁNCE OBÁLKY JEDEN Z ÚČASTNÍKŮ ZÁVODŮ MLÁDEŽE VEŘEJNĚ LYŽAŘSKÉ ŠKOLY JEŠTĚ DU LIBEREC, KTERÁ SE DOBRĚ STARÁ O VÝCHOVU TALENTOVANÝCH ZÁVODNÍKŮ I VÝUKU NEORGANIZOVANÝCH LYŽAŘŮ. — JIZERSKÁ PADEŠÁTKA JE JEDNÍM Z DŮKAZŮ MASOVĚ ZÁKLADNY ČS. LYŽOVÁNÍ. DOKAZUJE TO I OBRÁZEK STOVEK LYŽAŘŮ POCHODUJÍCÍCH Z BEDŘIHOVA KE STARTU ZÁVODU NA HRABĚTICKOU LOUKU NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY

lyžařství

Ročník 68

Číslo 8

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidipes, PhDr. F. Chovanec, J. Kötland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil a dr. J. Soukup. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská ul. 1. Telefon čís. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. července 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Masový rozvoj prvořadý společenský úkol

Masový rozvoj tělesné výchovy a sportu je prvořadým společenským úkolem ČSTV. To bylo hlavní téma 12. zasedání ÚV ČSTV, které se konalo 23. června v Praze. Jednání se zúčastnili také pracovníci oddělení společenských organizací a národních výborů ÚV KSČ Miroslav Štrunc, zástupci ÚRO, ÚV SSM, ÚV Svazarmu, ÚV SDR a některých ministerstev a resortů, jejichž orgány se společně s ČSTV podílejí na masovém rozvoji tělesné výchovy.

XVI. sjezd KSČ ocenil práci na úseku masového rozvoje tělesné výchovy a sportu především z hlediska celospolečenské úlohy, kterou masově usku-tečňovaná tělovýchova a sport v naší společnosti plní. Tělesná výchova a sport se stávají stále více součástí socialistického způsobu života našich lidí. Rozbor podílu ČSTV na masovém rozvoji tělesné výchovy v ČSSR za období od 3. zasedání ÚV ČSTV v roce 1974 potvrzuje, že nastoupená cesta byla správná, že se podařilo dosáhnout určitého posunu v chápání významu masových forem práce v naší organizaci i v celém tělovýchovném hnutí. Nebyla to vždy cesta bez překážek. I když ve všem nebyly záměry zcela naplněny, může se ČSTV pochlubit splněním významných úkolů.

Za pozitivní můžeme především označit rozvoj členské základny, stále rostoucí účast dospělých i mládeže v organizovaných sportovních soutěžích i nejrůznějších akcích masového charakteru, přípravu a průběh ČSS 1975 a 1980, zvyšující se vliv ČSTV na vědomí nevyhnutelnosti tělovýchovných aktivit v široké veřejnosti, zejména v kategorii dospělých, účinnější podíl ostatních společenských organizací a resortů, především NV, na vytváření podmínek k rozvoji tělesné výchovy, postupné prohlubování součinnosti složek tělovýchovného hnutí, především metodou uplatňování společných programů.

Zhodnocení stavu současně ukazuje, že problémy a nedostatky se projevují v tom, aby masový rozvoj tělesné výchovy a sportu byl považován za skutečně prvořadý úkol naší organizace, v širším zapojení žactva a dorostu do organizované tělesné výchovy, v rozvoji podmínek k tělesné výchově na sídlištích a v organizaci tělovýchovných aktivit ve víkendových oblastech, v materiálním zabezpečení masových forem tělesné výchovy, v racionálním využívání tělovýchovných zařízení a objektů, v péči o rozvoj masových a rekreačních forem tělesné výchovy v některých středních a velkých tělovýchovných jednotkách, v tělesné výchově starších občanů, v návaznosti přechoda sportovců z výkonnostního sportu do masových a rekreačních forem tělesné výchovy a sportu, v tělovýchovných službách, v zavádění tělovýchovných chviliek na pracovištích i v zabezpečování vlivu závodů na formy tělesné výchovy.

K řešení uvedených problémů má přispět program masového rozvoje tělesné výchovy v ČSTV po XVI. sjezdu ČSTV. Je základním východiskem i dlouhodobým podílem ČSTV na masovém rozvoji tělesné výchovy v čs. tělovýchovném hnutí. Je třeba respektovat změny v náplni využití volného času občanů, zejména v nových sídlištích, úpravu pracovní doby, vyšší směnnost a zvyšující se nároky na psychické zatížení lidí ve výrobním procesu, ale i změny v dopravě atd. Významná je proto efektivnost využití času, který lidé věnují tělovýchovné činnosti. Oprávněně chtějí, aby tato činnost byla funkční, dobře organizovaná a odborně vedená. Nejedná se o malý úkol. Jeho postupné naplňování si vyžádá zvýšení kvality práce, vyšší efektivnost a hospodárnost ve využívání společenských zdrojů. Předpokládá i obětavost, citlivý přístup, náročnost a z toho vyplývající změny ve vědomí našich funkcionářů.

Program masového rozvoje tělesné výchovy po XVI. sjezdu KSČ má tři části a sleduje:

1. Spontánně uskutečňované tělovýchovné aktivity.
2. Částečně organizované formy, akce, soutěže apod.
3. Plně organizovaný, systematický, tělovýchovným pedagogem řízený proces v TJ včetně dlouhodobých tělovýchovných služeb. Jde o náročné úkoly přesahující rámec tělovýchovné organizace.

Společenská závažnost dalšího masového rozvoje vyžaduje respektovat závažnou zásadu — spolupráci se všemi partnerskými složkami tělovýchovného hnutí.

V prvé části programu — spontánní tělovýchově — je vedoucí úloha ČSTV v jednotném řízení a odborném metodickém ovlivňování propagačně osvětové činnosti. V částečně organizované tělesné výchově je vedle organizování vlastních akcí nejvýznamnějším úkolem ČSTV vnější metodické působení a organiza-torská pomoc institucím, které tuto činnost zabezpečují, jako jsou ROH, SSM, PO SSM atd. Třetí část programu je vedle výkonnostního sportu dominantou činností ČSTV. Úspěšná realizace si vyžádá řadu opatření k dalšímu zkvalitňování tělovýchovného procesu.

Při zabezpečování úkolů dalšího masového rozvoje hrají stále významnější úlohu sportovní svazy. Rekreační činnost v pojetí práce sportovních svazů v podmínkách tělovýchovných jednot proto považuje ÚV ČSTV za jednu z klíčových otázek dalšího zvyšování autority celé organizace a široké veřejnosti.

V současné době v ČSSR snad neexistuje rodiny, jejíž alespoň jediný člen by nelyžoval. Nejmohutnější rozvoj je patrný právě na úseku neorganizovaného lyžování a tím větší úkol čeká federální i oba národní svazy lyžování. Stále přibývající počet masových závodů a akcí, zlepšená úprava sjezdových a běžeckých tratí, výstavba nových lyžařských vleků, 82 veřejných lyžařských škol TJ v ČSR v uplynulé sezóně, pomoc cvičitelů lyžování při rekreaci a zimních pionýrských táborech ROH, jakož i výcvikových zájezdů školní mládeže jsou nejlepšími doklady úspěšného plnění úkolů členů lyžařských oddílů při masovém rozvoji lyžování. Dobré zkušenosti je třeba využít a ještě dále je rozšířit.

MARC HODLER k situaci ve sjezdovém sportu

Závodní sjezdový sport se nemusí obávat o svou existenci, jeho existenční oprávnění je neotřesitelné. Nicméně interpretace jeho jednotlivých disciplín ze stran autorů a stavitelů trati, pomineme-li tlaky diktované topografií a prostorovými možnostmi svahů různých míst, zdaleka neuspokojuje. Naopak vedla k vývojovým tendencím, které odpovědné pracovníky Mezinárodní lyžařské federace stále více znepokojují.

V posledních dvou letech se FIS znovu intenzivně zamýšlí nad smyslem a cílem závodního sjezdování, nad jeho identitou. Není pochyb o tom, že současný sjezdový sport dospěl ve svém vývoji k nové křižovatce. Dosáhl nebyvalé výkonnosti, patrně velmi blízko hranic lidských možností, ale vyvolává také četné pochybnosti nejen na úseku bezpečnosti jezdců (sjezd), ale i v oblasti jeho estetických forem (slalom), jakož i v základním zaměření a poslání. V kostce řečeno: jde o to, vyrovnat se s převratnými změnami posledních patnácti let.

Několik dnů před MS 1982 a pak v samotném Schladmingu, zodpověděl Marc Hodler, předseda Mezinárodní lyžařské federace, při dvou příležitostech novinářům četné otázky s aktuální tematikou. Zaujal kritický postoj především k poslednímu vývoji ve sjezdu a informoval o některých reformních plánech federace. Šlo o osobní názory, dá se však předpokládat, že opatrný diplomat Hodler neřekne nikdy nic neuváženého. Nic, co by neměl prokonzultováno s nejbližšími spolupracovníky. Mnohé z toho, co bylo řečeno, bude nepochybně realizováno již v sezóně 1982 až 1983. Podstatný obsah zajímavých odpovědí M. Hodlera na otázky novinářů předkládáme našim čtenářům jako informaci.

LYŽOVÁNÍ JE LIDOVÝM SPORTEM

— Ve Schladmingu jste pozval bývalé šampióny Toni Sailer, Karia Schranze, Jeana-Claude Killyho a Bernharda Russiho na večeri, abyste s nimi pohovořil o budoucnosti sjezdového sportu. K jakým závěrům jste dospěli?

„Nešlo o závěry, jen o pohovor jak o některých problémech smýšlíme. V popředí dnes stojí požadavek zbrzdit vývoj ke specializaci. To nemá znamenat zvrátit vývoj zcela k všestrannému jezdci. Vezměme si sjezd: sjezd se musí opět změnit z výhradně rychlostní, skluzové a skokanské zkoušky ve více technickou disciplínu se začleněním švihů a terénních obtížností. Snížení rychlosti je již delší dobu zakotveno v předpisech. Dnes se sjezdy jezdí na hranici odpovědnosti. Je přirozené možné, aby i za současné situace závod proběhl dobře, to tenkrát když vše: trať, viditelnost, materiál atd. hraje dohromady. Ale vysadí-li jeden článek, jsou sjezdy při dnešních rychlostech nad míru rizikově zatíženy.“

— Co tomu řeknou Rakušané, kteří si opětovně stěžovali na odlehčené tratě pro prince a černochoy (narážka na Huberta z Hohenlohe a Senegale Lamine Gueye, oba startovali ve Schladmingu)?

„Musíme si ujasnit, že vývoj ve sjezdu, pokud jej nebudeme mít pod kontrolou, půjde směrem ke gladiát-

torskému sportu. My ale v lyžování spatřujeme stále ještě lidový sport — federace sdružuje 49 svazů s 800 milióny až 1 miliardou lyžařů. Ani ti nejlepší z nich se nesmí stát gladiátory.“

SUPER OBŘÍ SLALOM

— V této zimě uspěl pokus s novou disciplínou, se Super OS. Co s ním FIS sleduje?

„Řekl jsem již, že odpovědnost za sjezd lze v současné době přejímat jen za zcela ideálních podmínek. Rychlosti se všeobecně zvýšily, technická obtížnost trati se radikálně snížila. Pomocí Super OS zamýšlíme sjezd opět zpomalit a zvýšit jeho technickou náročnost, lépe využívat svahu. Super OS má vyplnit stávající mezeru, vložit do trati opět některé přirozené obtížnosti, dříve tak charakteristické pro každý závod ve sjezdu.“

— Super OS jde tedy jasně ve směru sjezdu a nikoli ve směru obřího slalomu?

„Ano, Chceme zabránit tomu, aby v družstvech vedle technických jezdců a specialistů ve sjezdu se nevytvořila ještě třetí skupina jezdců. Super OS se má stát závodem především pro specialisty ve sjezdu. Má ovšem být atraktivní i pro technické jezdce. Časová náročnost bude co nejmenší: jedna prohlídka trati a jedna neměřená tréninková jízda. Závod ve sjezdu přestává být lidovým sportem, kterým lyžování rozhodně je.“

— Jistý výrobce lyží prohlásil, že si dělá starosti s koncipováním modelu lyže pro Super OS. Může nová disciplína ovlivnit také výrobu lyží?
„Myslím, že ano. Nová disciplína s ohledem na rozdílný způsob jízdy vyvolá asi potřebu nového typu lyže.“

BEZPEČNOST

— Zlepšila se bezpečnostní zajištění?

„Zcela určitě. Důkazem je pád Valerie Cyganova. Dříve by pád v Kitzbühelu na „Steihangu“ byl velice kritickou záležitostí, závodník by byl katapultován přes balíky slámy ven z tratě. Možná, že pěnová guma a nové sítě zachránily Cyganovovi život.“

LOSOVÁNÍ SJEZDU

— Co soudí FIS o návrhu Ken Reada, dát sjezdařům možnost, aby si v pořadí svého umístění v poslední tréninkové jízdě, sami zvolili startov-

Zakladatel Světového poháru ve sjezdových disciplínách a předseda komise SP Serge Lang (Francie) s bratry Mahreovými (USA), kteří patřili k nejlepším závodníkům letošního ročníku SP

ní čísla, tzn. upustit od losování prvních 15 jezdců?

„Problém leží u nás na stole. Doporučili jsme jezdcům, aby nám koncem sezóny řekli, která čísla by si byli zvolili a jaký je jejich zásadní postoj k návrhu. V roce MS jsme nechtěli nic měnit, ale v příští zimě se zcela určitě pokusíme o to, aby jezdec, který byl v tréninku nejpřehlednější, nebyl v závodě na nově napadlém sněhu v nevýhodě tím, že by musel startovat jako první.“

PORUŠENÍ REKLAMNÍCH PŘEDPISŮ

— Pro nedovolenou reklamu na rukavicích byl ve Wengenu (slalom) diskvalifikován Joël Gaspoz a ve sjezdu do kombinace žen tři lyžařky ze socialistických států. Proč toto divadlo?

„Tato záležitost je opravdu dost směšná (žádná výhoda v závodě). Šlo nám ale o to, dokázat, že to s prosazením předpisů myslíme vážně. Nechceme dovolit, aby nám sponzoři určovali co se smí nebo nesmí, anebo, aby provokovali k boji, kdo z koho.“

[Poznámka: Jak známo, pokračovala celá komedie ještě na MS — Hessoové, Pelenové a Cooperové a dalším 15 děvčatům hrozila diskvalifikace ve slalomu do kombinace pro neodpovídající velikost písmen v názvech firem na kombinézách a čapkách. Heinz Krecek, pověřenec FIS pro kontrolu materiálu, ironicky označován za „Idi Alpina“ se ale musel podřídit rozkazu svého šéfa Marca Hodlera: žádné hromadné diskvalifikace na MS! Došlo jen k velkému přelepování písmen na startu. FIS vede v této věci nerovný boj. Má sice právo rozhodovací, ale vše je proti ní: firmy, závodníci, trenéři. Předpisy o velikosti písmen, dohodnuté s MOV a zakotvené v MSŘ, jsou závodníky brány na vědomí s velkou neľibostí. FIS tu nesmí přepínat luk. Sponzoři mohou rázem otočit kohoutkem a zastavit přísun prostředků. Přání sponzorů po účinnosti reklam musí být bohužel respektována, jinak by byl konec závodnímu lyžování v dnešní jeho podobě. Kontrola je nutná, všechny zúčastněné strany však musí projevít smysl pro porozumění a jistou toleranci.]

— Nebylo by pro závodníky a závodnice přijatelnější, aby se kontrola dělala už na startu a nikoli až v cíli?

„Ano, to je správné a my to v budoucnosti budeme také tak dělat.“

SJEZDOVÁ KOMBINACE

— Stane se kombinace se čtyřmi separátními závody (sjezd, slalom — muži, ženy) olympijskou disciplínou?

„Rozhodnutí leží prakticky u MOV. Musíme zhodnotit co experiment ukázal na MS. Jisté je, že se zařazením kombinace do programu ZOH můžeme počítat jen za předpokladu, že nebudeme požadovat zvýšení kvóty závodníků, oprávněných startovat. Lužovóni je jediným odvětvím sportu, které mu je dovoleno na OH startovat se čtyřmi závodníky v každé disciplíně, zatímco ostatní sporty mají právo stavět maximálně 3 závodníky.“

[Poznámka: Víme, že zkušenosti s kombinací na MS 82 nebyly příliš povzbudivé.]

VÍCE MS V BUDOUCNOSTI

— Proslýchá se, že FIS zamýšlí opustit tradiční rytmus pro pořádání MS a počet MS zvýšit (během čtyř roků 3 MS)?

„Dosud nepadlo rozhodnutí, ale dá se předpokládat, že příští kongres FIS rozhodne v tomto smyslu.“

— Některé svazy se vyslovily proti tomuto plánu, odvolávají se na omezené finanční prostředky.

„Federaci je tento problém přirozeně znám. Díky ochotě televizní společnosti ABC jsme v situaci, že budeme moci náklady svazům refundovat. ABC je na věci velice zainteresována pod podmínkou, že bude dosaženo permanentního zvýšení vysílacího rytmu.“

— S jakou náhradou mohou velké svazy počítat?

„ABC je ochotna zaplatit za každé MS 1,2—1,5 mil. \$, možná i více. Tuto částku bychom dali k dispozici národním svazům na přípravu MS, rozuměj pro třetí MS během 4 roků. Národní svazy, velké a malé, ustaví komisi, která vypracuje klíč na určení podílů jednotlivým svazům.“

— Nebude to narušovat program SP?

„Světový pohár se bude muset přizpůsobit. Nabízíme závodníkovi, který byl zraněn a nemohl se MS zúčastnit, o jednu šanci více, aby se o mistrovský titul mohl ucházet.“

MATERIÁL

— Na materiálové frontě ve sjezdovém sportu nastal klid a došlo k jakési stabilizaci poměrů. Proč?

„Protože hojně odmítáme, protože provádíme rigorózní prohlídky, pro sazujeme plnění našich předpisů. Kromě toho jsme vyhlásili zásadu, že v roce MS a ZOH musí být nový materiál přihlášen ke schválení minimálně šest měsíců před konáním MS resp. ZOH a že materiál musí být přístupný všem družstvům. Schvalujeme však vše, co přináší pokrok a respektuje zásadu stejných podmínek a stejné šance pro každého.“

CO LZE DEDUKOVAT Z ODPOVĚDÍ?

Marc Hodler musel odpovídat na různé, specificky zaměřené otázky. V podtónu jeho odpovědí se zračila starost federace o další vývoj závodního sjezdového sportu. Opustíme rámec otázek a pokusme se shrnout zásadní postoj federace k současné situaci.

Masová eskalace sjezdování, technický vývoj a mimořádně vystupňované materiální a technologické požadavky podpořily vzestup výkonnosti především závodníků — specialistů. Tento vývoj se dá těžko zastavit, čas se nedá zvrátit. Zavedení kombinace se zvláštním závodem ve sjezdu a ve slalomu, myšlené jako pokus, jednak zmírnit negativní důsledky vyhraněné specializace, jednak poskytnout fair šanci i závodníkům lyžařsky méně vyvinutých zemí, např. Řekům nebo Číňanům, obě země vyslaly reprezentáčnÍ družstva do Schladmingu, vyněžlo bohužel prozatím naprázdno.

V odvětví sportu, jehož extrémní zvláštnost spočívá v tom, že nemůže být trénováno před domovními dveřmi, ani v halách, ani v městech, nýbrž jen a jen v horách a navíc na zvláštním prvku — sněhu, sport, který vyžaduje dobré podmínky infrastruktury a který pro dlouhé cestování za tréninkem a závody je mimořádně náročný na čas, pro takový sport je základní zákon sportu — stejné podmínky pro každého — ne-realizovatelný.

V celém sportovním dění patrně neexistuje žádné jiné MS s tak velkými výkonnostními rozdíly mezi nejlepšími a těmi ostatními, jako tomu je v lyžování. Ti, kdož jsou zvýhodněni klimatem a topografií, budou vždy privilegováni. Závody FIS, především MS a ZOH, se však nikdy nesmí stát „gladiátorskými hrami“. Sjezdový sport, za jehož rozvoj i vývoj federace odpovídá, musí zůstat sportem lidovým, přístupným oně miliardě lyžařů, kterých předseda federace vzpomenu! v jedné ze svých odpovědí. Ani ti nejlepší jezdci se gladiátory stát nesmí!

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Harrachov se připravuje

Nejsevernější rekreační středisko Krkonoš — Harrachov — žije v letních měsících ve znamení zvýšeného stavebního ruchu. Všechno je ve znamení příprav VII. ročníku mistrovství světa v letech na lyžích, které se zde koná 17.—20. března 1983. Výstavba sportovních a místních zařízení finišuje, aby byla dokončena než napadne první snh.

Od začátku června pomáhaly v úpravě terénu i dalších pracích třicetičlenné brigády z tréninkových středisek mládeže v Liberci, Jilemnicích, Rokycnicích, Teplicích a v Novém Městě na Moravě, středisek vrcholového sportu pražské Sparty a Jablonce. V červenci a srpnu to byla velká příležitost pro letní aktivitu mládeže.

Všechny komise organizačního výboru MS 1983 v letech mají plné ruce práce. S blížící se zimou stoupá zájem o šampionát i ze zahraničí, neboť bude přehlídkou světové skokanské špičky. Pilně se připravuje i čs. reprezentační družstvo, které chce v nejsilnější konkurenci čestně obstát. Mistrovství světa začíná ve čtvrtek 17. března tréninkem, slavnostní zahájení je 18. března v 10 hod. a o půl hodiny později je na programu první závod. Druhý závod v sobotu 19. 3. a třetí v neděli 20. března začínají v 10.30 hodin.

Náročná příprava norských a finských skokanů

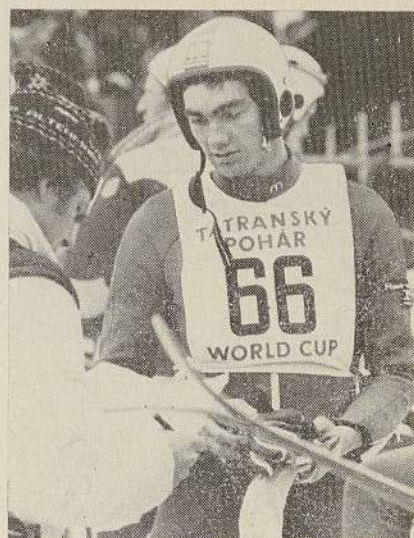
O náročnosti přípravy norských a finských skokanů, kteří s Rakušany v současné době znamenají světovou špičku v této lyžařské disciplíně, se mohl přesvědčit na květnové konferenci skandinávských trenérů čs. člen skokanské komise FIS Miloslav Bělonožník. Přivezl z ní řadu poznatků, nad nimiž by se měli zamyslet naši trenéři a závodníci.

Norové měli v uplynulé sezóně přípravu na mistrovství světa rozdělenou na pět period. První část začínala 18. května 1981 a končila 26. července. Měla jeden šestitýdenní a druhý čtyřtýdenní cyklus. Hlavním cílem byl základní trénink a stanovení osobních cílů pro každého závodníka. Vybraní skokani se podrobili lékařské prohlídce, kontrolním testům, měli rehabilitaci u moře v Jugoslávii, absolvovali skoky na hmotě v Trondheimu (v průměru 56 skoků) a byli čtrnáct dnů na ledovci. Závěr první části byl zaměřen na maximální sílu. Druhá perioda od 27. července do 4. října měla dva čtyřtýdenní a stejný počet třítýdenních cyklů. Na můstcích s umělou hmotou ve střední Evropě a ve švédském Falunu v průměru měli členové družstva 120 skoků. Podrobili se testům na vysoké tělovýchovné škole. Třetí část přípravy trvala od 5. října do 22. listopadu a zahajovaly ji kontrolní testy. Znamenala po jednom třítýdenním a čtyřtýdenním cyklu. Norští skokani při ní využili tréninku na můstku s ledovou stopou ve Vuokati, byli na sněhu v Trysilu a měli v závěru výcvikový tábor ve Svatém Mořici. V této periodě absolvovali 160 skoků. Čtvrtá perioda začínala 23. listopadu 1981 a končila 10. ledna 1982 (jeden třítýdenní a dva dvoutýdenní cykly). Již druhý týden se uskutečnil první trénink na velkém můstku s normovým bodem 90 m. V začátku prosince se konaly vyřazovací závody a v předvánočním týdnu na Holmenkollenu členové družstva v průměru absolvovali 90 skoků. Před odjezdem na Intersportturné se norští reprezentanti mohli pochlubit 265 skoky na sněhu. Příprava na mistrovství světa vyvrcholila v závěrečné periodě od 11. ledna. Byla rozdělena na jeden třítýdenní a dva dvoutýdenní cykly. Norští reprezentanti se zúčastnili několika závodů, které kombinovali s tréninkem, testy a velkou pozornost věnovali psychologické přípravě. Již dva roky pracují norští skokani s americkým psychologem. Jednou z povinností členů reprezentačního družstva je přečíst knihu Jak se stanu úspěšným. Přípravě na mistrovství světa v Oslu byla věnována mimořádná pozornost a projevilo se to také dotací jednoho miliónu norských korun. Norové pracují převážně na bázi osobních trenérů.

Finové měli rozdělení přípravy na MS na periody podobně jako norští skokani. Pracují v několika družstvech. Šéftrenérem je N. Halonen, je muž podléhají A družstva skokanů i sruženářů, která jsou 6—8členná. Hlavním trenérem juniorů je Räsänen, který řídí práci trenéra juniorského reprezentačního týmu skokanů

S. Pelliho a družstva sruženářů. T. Partonena, jakož i dalších čtyř trenérů mládeže do 16 let (25 skokanů a sruženářů). Ve státní péči je celkem 16 trenérů a 60 skokanů. Střediska Finského lyžařského svazu mají můstky s normovými body 10, 30, 50, 70 a 90 m. Ve Vuokati, kde byl postaven první můstek s ledovou stopou, je sportovní gymnázium. Studují zde talentovaní lyžaři všech disciplín. Není bez zajímavosti, že finští žáci do deseti let skáčou na běžkách. Pozoruhodné je, že finští skokani podle zprávy trenérů v jednom dni v tréninku absolvují až 50 skoků, v sezóně průměrně 800—900 skoků. Osmnáctiletý juniorský mistr světa Matti Nykänen který letos zvítězil na MS v Oslu na Holmenkollenu na devadesátce a na středním můstku byl čtvrtý, se může v letošní sezóně pochlubit absolvováním 1500 skoků (před dvěma roky prý to bylo dokonce 5000 skoků!). Jari Puikkonen, který vybojoval stříbrnou medaili na sedmdesátce, však absolvoval jen 250 skoků.

Nejskromnější ze skandinávských skokanů jsou Švédové, kteří nemají takovou finanční podporu. Ale i Švédové se postupně snaží zlepšit podmínky pro tuto lyžařskou disciplínu. Má na tom zásluhu i čs. trenér Jáchym Bulín, jehož práci Švédský lyžařský svaz vysoce hodnotí. Zlepšenou výkonnost švédských skokanů potvrdil Daun osmým místem na velkém a desátým na středním můstku na MS 1982. Soustředěnou přípravu mají švédští skokani ve Falunu s pěkným

Ole Bremseth patří k nejlepším norským skokanům. V letošním ročníku Světového poháru obsadil páté místo. Na Tatranském poháru zvítězil na obou můstcích

lyžařským stadiónem a můstkem s umělou hmotou P 70 m. Chtějí zde postavit a pokrýt hmotou ještě dva malé můstky s normovými body 30 a 50 m. V tomto městě je také lyžařské gymnázium a skokanské disciplíně se věnují příslušníci armády.

Ve všech skandinávských zemích začínají trénink vytrvalostí, pokračují vytrvalostní silou, maximální a rychlou silou a nezapomínají na techniku. Velkou pozornost věnují soutěžím mládeže. Mají zvláštní mistrovství pro 15leté a 16leté chlapce. Pro jedenáctileté, dvanáctileté, třináctileté a čtrnáctileté skokany pořádají celostátně jen závody družstev (každý tým má po jednom skokanu z jednotlivých věkových kategorií). Z distriktů postupuje po dvou družstvech. Rozvětvené jsou kvalifikační závody v nižších složkách. Masová skokanská základna významně pomáhá při výběru budoucích reprezentantů.

První maratón juniora Petra Lisičana

Petr Lisičan, mladý sympatický chlapec z Krkonoš, který na letošním mistrovství ČSSR obsadil v běhu mužů na 15 km třetí místo, se stal zcela oprávněně oporou čs. mužské reprezentace při jarním severském turné 1982. Z třinácti závodů, které na Severu absolvoval, bylo jeho nejhorším umístěním 9. pořadí. Konfrontoval svou výkonnost mezi nejlepšími juniory Skandinávie. Kromě Svahna a Östlunda dokázal střídavě všechny porazit. Dva jmenovaní byli však postrachem i kategorie mužů.

Již ve švédské Kiruně se Lisičan odvážil mezi nejlepší světová běžecá esa a absolvoval svou první třicítku v životě. Ze sedmdesáti startujících skončil 26. V závěru turné se závodilo téměř každý den. Hlásila se únavu nejen ze závodů, ale i z cestování. Poslední den se mu naskytla příležitost absolvovat maratón na 60 km v Ylläs. Nikdo jiný z čs. výpravy se již neodvážil na tento závod vážně

pomyslet a vydat poslední síly. Petr však ano.

Večer před závodem si pečlivě připravil lyže, ráno namazal několik vrstev modrého extra a fialového swixu, do ledvinky dal bílý swix, čtyři kostky dextroenergeny a odešel na start. Z 500 startujících v silné konkurenci vybojoval cenné vítězství. Zvědavě jsem se Petra vyptával na průběh závodu.

„Hned po startu se utrhla asi desetičlenná skupina. Snažil jsem se v ní udržet, přestože nasazené tempo se mi zdálo vysoké. Po každých deseti kilometrech byla občerstvovací stanice, kde se podávala mimo jiné i borůvková polévka. Moc mi chutnala, dá se říci, že jsem jel jen na borůvkové polévky a myslím, že mi moc pomohly. Asi po 15. kilometru jeden závodník ujel a my jsme za ním zůstali jen tři. Snažili jsme se spolupracovat a dohonit uprchlíka. Asi na 25. kilometru se mi podařilo odjet mým dvěma partnerům a dojet vedoucího závodníka. V polovině tratě jsme se domnívali, že máme dostatečný náskok. Začalo však sněžit a ve stopě bylo asi 10 cm nového sněhu. Přestože jsme se střídali ve vedení, dalším dvěma vytrvalcům se podařilo nás znovu dojet. Před 40. kilometrem bylo dlouhé táhlé stoupání. Přijel jsem však na občerstvovačku, s chutí vypil další dávku borůvkové polévky a aniž bych se rozhlédl skočil jsem do stopy a ujížděl dál. Bylo mi milé, že na mne všichni přihlížející tak křičí a ještě jsem přidal. Asi po sto metrech mi vjel nějaký lyžař do stopy, nejspíše pořadatel, a přinutil mne abych se vrátil. Pochopil jsem, že jedu špatně, vrátil jsem se, ale tím jsem ztratil tvrdě vybojovaný náskok. To mě hodně naštvalo, ale říkal jsem si, že se musím pokusit zno-

vu ujet. Naštěstí už byla rychlá stopa, ale umydlená a já jsem začal smekat. Všiml jsem si, že moji soupeři mají výborný servis, protože vyměnili lyže. Já jsem však byl sám jen s ledvinkou a voskem. Promyšel jsem si, jak co nejrychleji přimazat, abych neztratil kontakt s vedoucí skupinou. Už ve sjezdu jsem si při pravil vosk, pořádně jsem to rozpíchal a dohonil své soupeře. Za jízdy jsem vypnul obě lyže a připravil se na to, že uskočím a obě naráz chytím. Jedna mi však ujela. Asi po deseti metrech jsem ji dohnal a bleskově namazal – vosk naštěstí chytal. Všechny další úkony jsem dělal za jízdy a asi po kilometru jsem dohnal vedoucí skupinu. Přimazání mi pomohlo, v dalším dlouhém stoupání přišla opět moje chvíle. Znovu jsem se ujal vedení a získaný náskok se ukázal rozhodující. Cíl byl už blízko, měl jsem radost a těšilo mne, že se o ni budu moci podělit s celým naším kolektivem. Když jsem přijel do cíle, vrazili mi do rukou pohár, vyfotili mne a ačkoliv mne hřála radost z vítězství, necítil jsem se nejlépe. Prý jsem byl bledý až zelený a klepaly se mi nohy. Dal jsem si lehkou saunu, sprchu a budu rád na můj první lyžařský maratón vzpomínat. Už se těším na další zimu a zkusím to znovu,“ poznamenal Petr Lisičan.

Závěrem je třeba říci, že se s podobným nadšením jako v případě juniora Lisičana tak často nesetkáváme. Nechtě se jeho přístup stane příkladem pro všechny mladé talenty. Je to přesně to, co naše reprezentace potřebuje. Nadšení, zdravá ctizádost, radost ze závodění. Díky za dobrý příklad.

ZDENĚK CILLER

trénér čs. reprezentačního družstva běžkyň

Kuopio připravuje MS 1983 juniorů

Finské město Kuopio bude dějištěm juniorských mistrovství světa 1983 v klasických disciplínách. Pilně se již připravuje na uspořádání šampionátu nejlepších mladých lyžařů a lyžařek, který se koná 11.–13. března v rámci oslav 75letého trvání Finského lyžařského svazu. Byl založen 26. února 1908, přestože ve Finsku se lyžovalo již mnohem dříve. Sté jubileum prvních oficiálních lyžařských závodů ve Finsku bylo oslaveno v roce 1979.

Kuopio je známo jako sportovní město, v němž jsou zastoupeny téměř všechny druhy sportů. Nejpopulárnější je zde kopaná, ze zimních sportů pak běh na lyžích. Město oslavilo letos 200leté trvání. Má krásné okolí s mnoha jezery, což znamená dobré podmínky pro rekreační sportování. Celkem 30,7 % obyvatel je členy některého sportovního klubu, asi polovina všech občanů města se věnuje kondičnímu sportu. Vedle kopané a lyžování se těší největší oblibě hokej a odbíjená. Největšími sportovními kluby jsou Kuopion Palloseura EV (1290 členů), Budoverein Sakura EV (1218), Kuopion Pallotoverit (1109) a Kuopion Riento EV (1003). Celkem vyvíjí činnost 54 sportovních klubů v tomto městě, které se může pochlubit tréninkovými prostory o rozloze 8000 m².

Lyžařský Puijo stadión, který již půlstoletí byl dějištěm významných závodů s mezinárodní účastí, bude přestavěn do konce letošního roku nákladem 5 milionů finských marek. Největší částka byla věnována na vybudování moderního můstku pro skoky s normovým bodem 70 m, který nahradí dosavadní dřevěný můstek.

V příštích letech se počítá s výstavbou velkého můstku (P 90 m). K dispozici je i nová věž pro rozhodčí. Bě-

Výstavba nového můstku na lyžařském stadiónu Puijo, který bude dokončen před zahájením nové sezóny

žecké tratě byly nově upraveny a lyžařští odborníci se o nich vyslovili s uznáním.

Juniorská mistrovství světa v klasických disciplínách v příštím roce budou uspořádána již pošesté. Jejich předchůdcem bylo devět ročníků mistrovství Evropy, poslední z nich se konal v roce 1976 v Liberci. Dějištěm prvního ročníku MSJ o rok později bylo švýcarské lyžařské středisko Sainte Croix. Další ročníky byly uspořádány v těchto městech: 1978 Murau (Rakousko), 1979 Quebec (Kanada), 1980 Örnsköldsвик (Švédsko), 1981 Schonach (NSR).

Mistrovství světa 1983 juniorů bude slavnostně zahájeno ve čtvrtek 10. března v 18 hod. V pátek 11. března v 10 hod. bude odstartován běh juniorů na 10 km jako první část závodu sruženého, 11.30 hodin běh juniorek na 5 km a ve 13 hodin běh juniorů na 15 km. V sobotu 12. března pokračuje závod sružený skoky v 10 hod., večer v 19 hod. se koná neoficiální soutěž tříčlenných družstev skokanů. V neděli 13. března dopoledne jsou na pořadu štafety 3X5 km juniorky v 9.30 hod. a 3X10 km junioři v 11 hod. Ve 13 hod. začíná boj o titul mistra světa ve skoku na sedmdesátce a v 18 hod. je slavnostní zakončení.

Předsedou organizačního výboru MSJ 1983 je Osmo Jääskeläinen, místopředsedou Osmo Karhunen a sekretářem Harri Hämäläinen, v čele čestného výboru je zástupce předsedy městské správy Juhani Koskinen. -tr-

Jubilejný 10. ročník VC Frenštátu

Frenštát pod Radhoštěm se stal významným střediskem čs. skokanů v přípravném období se svým můstkem s umělou hmotou, který řadu let s normovým bodem 72 m byl největším na světě.

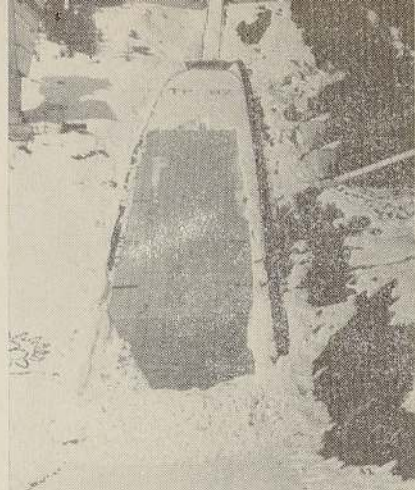
Zasloužil se o rozvoj skoků na hmotě pravidelným pořádáním mezinárodních závodů, pokrytím můstku P 35 m v roce 1971 první čs. krytinou z umělé hmoty vyvinutou a vyrobenou členy TJ MEZ Frenštát za účinné pomoci národního podniku MEZ Frenštát a n. p. Technoplast, dodavatele polotovaru — fólie z umělé hmoty Durofil, n. p. Koh-i-noor Bílovec, který zajistil nýty a závěsné spony, jakož i světovým rekordem 91 m na hmotě Jochena Danneberga (NDR) 12. září 1976 a zejména symposiumem Mezinárodní lyžařské federace (FIS) 9. září 1977 za účasti předsedy FIS Marca Hodlera a gen. sekretáře Gian-Franca Kaspera na téma „Budoucnost skoku na lyžích“, při němž se hovořilo i o perspektivách závodů na hmotě v letním období a možnosti uspořádání mistrovství světa v této disciplíně v blízké budoucnosti.

Mezinárodní závody o Velkou cenu Frenštátu pod Radhoštěm pořádáné každoročně v září od roku 1973 soustřeďovaly vždy na startu kvalitní konkurenci, v níž nechyběli ani mistři světa, olympijští vítězové a medailisté z těchto nejvýznamnějších mezinárodních soutěží.

Letos v sobotu 11. září se koná jubilejný 10. ročník, pořádaný v rámci oslav 600 let města Frenštátu. Byli k němu opět pozváni skokani světové špičky a pro čs. závodníky znamená první prověrku připravenosti na novou sezónu a mistrovství světa 1983 v letech v Harrachově. Čs. reprezentační družstvo skokanů, které usiluje o návrat mezi světovou špičku, bude mít ve Frenštátě před Velkou cenou výcvikový tábor.

Přehled medailistů dosavadních devíti ročníků nejlépe dokazuje kvalitu tohoto závodu. Z čs. reprezentantů se podařilo jen třikrát vybojovat prvenství: dvakrát Leoši Škodovi (1973 a 1979) a jednou Františku Novákovi (1977). 1973: 1. H. Wosipiwo (NDR), 2. T. Pawlusiak (Polsko), 3. M. Wolf (NDR) — 1974: 1. H. G. Aschenbach, 2. B. Eckstein, 3. J. Danneberg (všichni NDR). — 1975: 1. W. Steiner (Švýcarsko), 2. M. Weber (NDR), 3. H. Wallner (Rakousko). — 1976: 1. J. Danneberg, 2. H. Glass (oba NDR), 3. R. Bachler (Rakousko). — 1977: 1. F. Novák (ČSSR), 2. J. Sätre (Norsko), 3. L. Jirásko (ČSSR). — 1978: 1. L. Škoda, 2. J. Samek (oba ČSSR), 3. P. Bergerud (Norsko). — 1979: 1. L. Škoda (ČSSR) 2. J. Danneberg, 3. M. Weber (oba NDR). — 1980: 1. K. Ostwald, 2. T. Meisinger (oba NDR), 3. L. Škoda (ČSSR). — 1981: 1. P. Ulaga (Jugoslávie), 2. K. Ostwald (NDR), 3. V. Brejčev (Bulharsko).

JAROSLAV TROUSIL

Lavína na mostíku

Dňa 27. marca 1982 došlo na Štrbskom Plese v priestore skokanského areálu k uvoľneniu relatívne veľkej základovej lavíny na doskočišti malého mostíka. Tento ojedinelý prípad bol zaznamenaný o 14,20 hodín v dôsledku oteplenia, pri ktorom maximálna teplota vzduchu dosiahla až +15,4°C. Súčasne prevládalo jasné, slnečné počasie.

Môžeme konštatovať, že hlavnou príčinou pádu uvedenej lavíny bol popri vysokých teplotách vzduchu aj vhodný sklzný horizont vytvorený umelou hmotou uloženou na doskočišti.

Uvedená lavína, ktorá sa uvoľnila týždeň po pretekoch Tatranského pohára, je výstrahou a iste bude nutné uvažovať o opatreniach, ktoré by zabránili podobnej lavíne, ktorá by mohla mať aj tragické následky.

Ing. DUŠAN HOLÝ, CSc.

Za väčšiu efektívnosť v lyžovaní

Úlohy stanovené XVI. zjazdom KSČ vyžadujú uplatnenie politiky vysokej efektívnosti a kvality vo všetkých odvetviach národného hospodárstva. Tento trend tvorí základ i pre činnosť ČSZTV. Jedenáste zasadnutie Ústredného výboru ČSZTV konštatovalo, že od XVI. zjazdu KSČ sa postupne riešili viaceré ekonomické problémy telesnej výchovy. Popri dosiahnutí pozitívnych výsledkov javí sa však v práci našej organizácie i celý rad rezerv a nedostatkov pri hospodárnom využívaní materiálnych a finančných zdrojov. Je preto potrebné dosahovať stále vyššiu efektívnosť a úspory vo vynakladaní prostriedkov pri plnení hlavných úloh a cieľov našej organizácie.

Pracovný program hospodárskej komisie VZL v súlade s uzneseniami XI. zasadnutia ÚV ČSZTV sa zameriava veľmi intenzívne na dodržiavanie zásad úspornosti v lyžiarskom dianí. Rozpočet VZL sa pohybuje ročne vo výdajovej časti okolo 2,5 mil. Kčs.

V roku 1981 sa nám podarilo zosúladiť skutočnosť s rozpočtom, najmä v domácich súťažiach a keď sa stretávame stále s vyššími čiastkami za refundáciu mzdy pracovníkov-funkcionárov.

Rezervy funkcionárov treba hľadať v domácom prostredí. Je potrebné zvyšovať počty kvalifikovaných funkcionárov predovšetkým z bezprostredného okolia pretekov a súčasne umožňovať získanie kvalifikácie aj mládeži, ktorá hlavne v dňoch pracovného voľna môže vydatne pomôcť.

Táto zložitá otázka súvisí aj s ťažkosťami pri plnení rozpočtovanej čiastky na školenie, doškolovanie a semináre. Často sa stretávame s neochotou uvoľniť pracovníkov na tieto akcie. Vynakladané finančné prostriedky nám neprinášajú vždy žiadaný a očakávaný efekt.

Považujem za potrebné apelovať aj touto cestou na vedúcich pracovníkov, aby uvoľňovali svojich zamestnancov na tieto dôležité a prospešné telovýchovné akcie.

Na margo hlavne domácich súťaží je potrebné pripomenúť prísne dodržiavane hospodárskych smerníc ÚV ČSZTV a pokynov, ktoré vydal VZL ako prílohu súťažného poriadku v roku 1980. Pri zúčtovaní poskytnutých finančných záloh treba dbať na tieto predpisy a zálohu použiť len na náklady, ktoré povoľujú vyševedené smernice.

Rezervy máme hlavne s nákupom materiálov pre poriadanie pretekov. Je vždy zakúpený materiál inventarizovaný, nekupuje sa každoročne to isté množstvo plotov, tyčí, lopát a iného pomocného materiálu? Venuje sa dostatočná pozornosť výskumu pri zadávaní výroby nových materiálov? Napríklad, budeme mať dobré, kvalitné a pri tom cenovo výhodné kĺbové slalomové tyče pre budúcu zimnú lyžiarsku sezónu? Nevyskytuje sa i v niektorých prípadoch anarchia?

Sú vždy rešpektované patričné zodpovedné komisie VZL?

Nemali by sa tiež zamyslieť telovýchovné jednoty, lyžiarske oddiely, ktoré sú majiteľmi lyžiarskych vlekov nad ich efektívnejším využitím?

Veľkou bolesťou sú nákupy materiálu a investícií z dovozu. V tomto je nám veľa dlžien náš obuvnícky a odevný priemysel, ktorý neuspokojuje plne naše požiadavky. Pýtame sa, čo je s našimi snehovými pásovými vozidlami zn. Lavína? Kedy budeme môcť uspokojiť našu širokú verejnosť a pretekárov s dobre upravenými traťami našimi vlastnými strojmi?

Týmto spôsobom by som mohla dlho vymenovávať rezervy, ktorými môžeme prispieť k zefektívňovaniu lyžovania. Bez aplikácie ekonomických princípov však zefektívňovanie v lyžovaní nemôžeme docieľiť. Všetci máme predsa spoločného menovateľa — lásku k lyžovaniu a pohybu v prírode. Verím preto, že nájdeme spoločného menovateľa aj v otázke ekonomiky.

Záverom poďakujem slová predsedu ÚV ČSZTV s. A. Himla na rokovaní 11. plenárneho zasadnutia ÚV ČSZTV: „V súčasnej dobe si nemôžeme v žiadnom prípade dovoliť plynúť s peniazmi a hodnotami, ktoré sú telovýchovnej organizácii zverené. Je treba, aby náklady nerástli rýchlejšie než výsledky, hlavne vo vrcholovom a výkonnostnom športe. Úlohou dneška je znížiť nerentabilné výdaje na minimum.“

MAGDA HOLÁ
predsedkyňa hospodárskej komise
VSL ÚV ČSTV

Současný trénink musí vytvářet předpoklady pro výkony budoucnosti

V lyžování jsme svědky neustálého růstu sportovní výkonnosti a pochopitelně i zdokonalování a prohlubování jednotlivých oblastí zajištění tréninkového procesu. Z tohoto hlediska jsou na trenéry, členy realizačních týmů a sportovce kladeny stále nové, často velmi vysoké požadavky a nároky.

Jde zejména o znalost tendencí dalšího vývoje výkonnosti disciplíny a o charakteristiky očekávané výkonnosti — tzn. anatomické, fyziologické, psychologické, technické i taktické. Teprve tehdy mohou být vyvozeny nároky na sportovce a jako další stupeň rozpracovány plány přípravy, zvoleny tréninkové prostředky a jejich zastoupení a využití v ročním i dlouhodobém tréninkovém cyklu, aplikace tréninkových metod, hledání vhodných talentů a neoptimálnějších způsobů zajištění přípravy.

Vezmeme-li konkrétně v úvahu, že v současné době dosahují nejen muži, ale i ženy průměrných rychlostí na sjezdových tratích nad 100 km/hod., že současné progresivně konstruované můstky umožňují skoky na P 70 m kolem 90 m, na P 90 m až do 120 m a mamutí můstky s P 120 m až do 170—180 m, že na běžeckých tratích žen se dosahuje rychlostí až 5,70 m/s, tj. kolem 20 km/hod., u mužů 6,40 m/s, tj. kolem 23 km/hod., pak je třeba vidět, že:

- ne každý může těchto výkonů dosáhnout a proto **míra talentu, jeho výběr a rozvoj** hraje velmi důležitou roli,
- ne ledajaký, ale **promyšlený, cílevědomý trénink na úrovni současných požadavků** je nezbytnou nutností,
- je potřeba dosáhnout skutečně **optimálního zajištění ve všech potřebných oblastech** a to důsledně realizovat,

— trenér musí být na potřebnou úroveň řízení připraven nejen odborně, ale i lidsky a morálně.

Za nejdůležitější vůbec považujeme pochopení tohoto vývoje, jednotlivých složek na něm se podílejících a z toho vyplývající změny myšlení trenérů, sportovců i všech spolupracovníků.

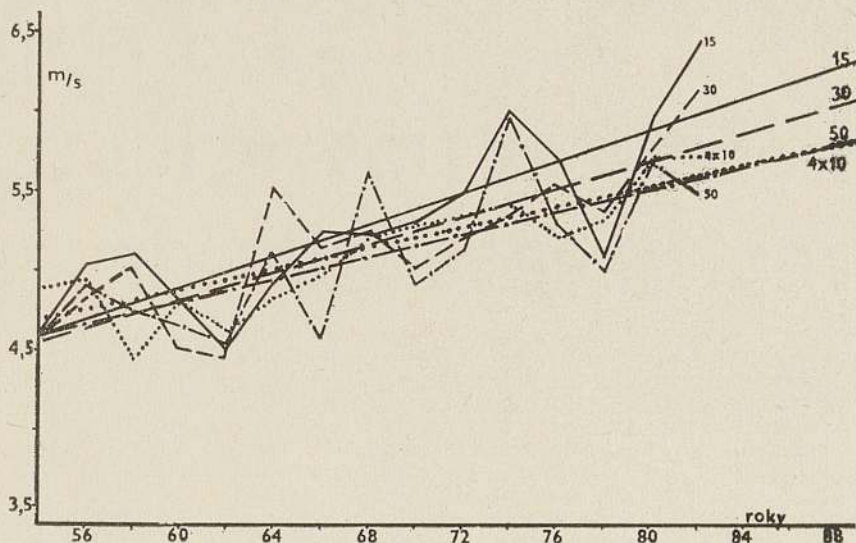
Jde totiž o to, skutečně přehodnotit dosavadní přístupy, práci všech, vlastní obsah a strukturu přípravy včetně kontroly, soutěží, výcvikových táborů a mezinárodního styku. Je potřeba pochopit, že to, co vyneslo do světové špičky československé lyžaře v letech 1968—1974 byla jednak metodika pří-

pravy (v té době skutečně nejlepší), dále pak podmínky, odpovídající domácí konkurence a především práce a zaujetí těch nejlepších pro věc. To se od té doby až na výjimky nepodařilo realizovat.

Jednou z příčin je i to, že stále „čekáme“ výsledek od běžců mužů, skokanů, sjezdařů i sruženářů, ne-

na POMOC trenérům A cvičitelům

chceme však připustit, že se nejdříve musí „něco“ změnit... Prvotní je jistě myšlení, pochopení —

Disciplína	Umístění	OH	MS	OH	Umístění	OH	MS	OH
		1984	1986	1988		1984	1986	1988
15 km	1.	41:03	40:24	39:45	1.	6,09	6,19	6,29
	10.	42:01	41:20	40:39	10.	5,95	6,05	6,15
30 km	1.	1:26:39	1:25:25	1:24:10	1.	5,77	5,85	5,94
	10.	1:27:52	1:26:39	1:25:28	10.	5,69	5,77	5,85
50 km	1.	2:28:01	2:26:12	2:24:25	1.	5,63	5,70	5,77
	10.	2:32:21	2:30:09	2:28:17	10.	5,47	5,55	5,62
4×10 km	1.	1:57:47	1:56:21	1:55:08	1.	5,66	5,73	5,79
	10.	2:04:22	2:02:46	2:00:59	10.	5,36	5,43	5,51
5 km	1.	14:59	14:43	14:28	1.	5,56	5,66	5,76
	10.	15:28	15:09	14:51	10.	5,39	5,50	5,61
10 km	1.	30:05	29:30	28:56	1.	5,54	5,65	5,76
	10.	31:09	30:31	29:55	10.	5,35	5,46	5,57
4×5 km	1.	1:00:50	59:25	58:10	1.	5,48	5,61	5,73
	10.	—	—	—	10.	—	—	—

z toho vyplyne změna podmínek (nebo jejich lepší využívání), změna systému práce a doufejme i výsledky.

Chtl bych uvést jeden konkrétní příklad. Běh na lyžích prodělal v posledních letech obrovský růst výkonnosti (lyže, hole, boty, vázání, oblečení atd.), úprava a profily tratí, přesto však oněch v průměru 5:30 min na 5 km a téměř 10 minut na 10 km u žen, a 10 min. na 15 km, 15 minut na 30 km a 36 minut na 50 km mužů zlepšení je z velké části „zásluhou“ systému přípravy sportovců, jejich talentu a jeho rozvoje, jakož i způsobu závodění.

Přesto se očekává další růst sportovní výkonnosti v běhu na lyžích. Konkrétně na léta 1984—1988 vypa-

Prognózy výkonnosti v běhu na lyžích pro roky 1984 až 1988 (vyjádřené v očekávaných časech) a předpokládaných rychlostech

dají prognózované výkony vyjádřené v rychlostech (m/s) i v časech (min.) jak uvádíme v tabulkách. Graficky vyjádřené trendy růstu výkonnosti jsou na obrázcích (obr. 1 muži a obr. 2 ženy).

Za povšimnutí stojí skutečnost, že u žen dochází (pozor, není uveden vývoj běhu na 20 km, který nemá dostatek podkladů pro krátké trvání jeho zařazení) ke sblížení vývojových

trendů. Je to snad proto, že nároky všech tratí jsou přibližně stejné, anebo proto, že současný trénink umožňuje absolvovat všechny tratě na vysoké úrovni? (viz např. Aunliová a další). Je snad trénink žen dosud málo specifikován, nebo nejsou odhaleny možnosti ženského organismu ve vytrvalostních disciplínách.

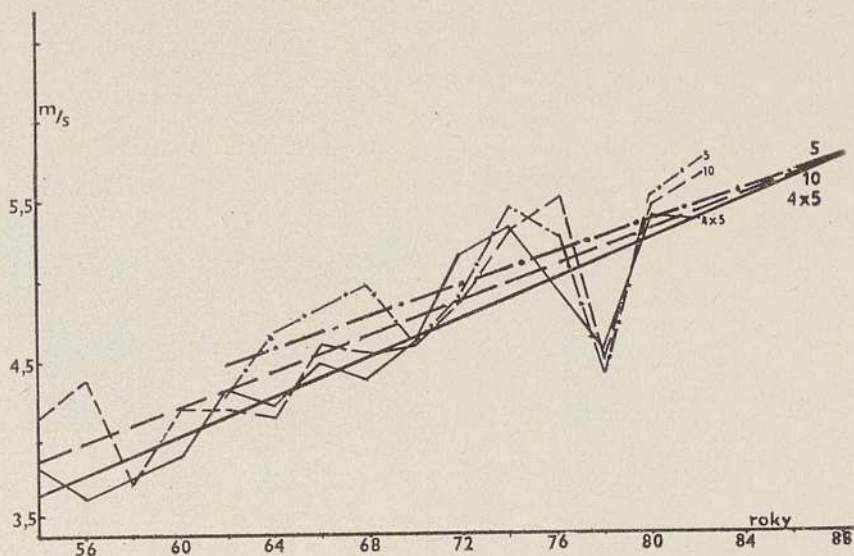
Naproti tomu u mužů dochází k dalšímu oddalování jednotlivých

tratí. Je to jenom dědictví minulosti, nebo důsledek současného tréninku (vítězové jednotlivých disciplín se např. na MS 1982 v Oslu jinde ne umístili). Domníváme se, že jsou zde skutečně významné podněty pro zamýšlení nad další přípravou v běhu na lyžích na vrcholové úrovni.

Považuji proto za zcela správné názory Zdeňka Cillera, že běžkyně musí mít především vynikající tělesnou kondici již v létě a jeho pokus stanovit hranice či limity v jednotlivých testech motorické výkonnosti (kros běh na dráze atd.). Situaci má sice ulehčenou tím, že může srovnávat se světovou špičkou, přesto však je to bezesporu progresivní tendence a bylo by dobře hledat její konkrétní vyjádření i u jiných lyžařských disciplín.

Nadále však zůstává velmi vážná otázka postupu od žákovského věku a zde děláme mnoho chyb proto, že spěcháme, nemáme trpělivost a chceme mít rychle a zadarmo mistry světa. Proto nelze v žádném případě kopírovat přípravu dospělých na mládež. Výběr talentů a jejich rozvoj v žákovském a dorosteneckém věku je vedle úkolů reprezentace v přípravě na ZOH 1984 nejdůležitější otázkou současného lyžování.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
a PAVEL TILLINGER

Hodnocení motorických testů reprezentačního družstva běžkyň

Počínaje rokem 1977 vždy v červnu a září absolvují čs. reprezentační družstva žen a juniorek lyžařek-běžkyň standardní testovou baterii zaměřenou na prověření výkonnosti. Testy se uskutečňují vždy v Jablonci nad Nisou. Pojednáte došlo k této prověrce i letos v červnu.

Srovnáváme-li výkonnosti našich reprezentantek v obecné (letní) přípravě s výkonností v přípravě speciální (zimní — závodní) je zde bezesporu přímá závislost.

Naše nejlepší reprezentantka zasloužila mistryně sportu Květa Jeriová je trvale nejlepší v obecné části přípravy a v průběhu šesti let se v testech stále zlepšuje. Tato úroveň se trvale u této reprezentantky také projevuje při úspěšné reprezentaci v běhu na lyžích. Květa Jeriová je naše absolutní špička! Její úroveň je taková, že patří i do současné světové špičky. Chceme-li i v budoucnu úspěšně reprezentovat, musíme dosáhnout toho, aby i úroveň ostatních reprezentantek byla na nejbližší úrovni Květy Jeriové nebo lepší. Nezvládnutí tohoto úkolu bude pro nás znamenat v budoucnu zhoršení reprezentačních výsledků.

Takto stanovený požadavek splňují za Květou Jeriovou v současné době ještě Blanka Paulů, Anna Pasiárová a Gabriela Svobodová.

Za uspokojivé lze ještě považovat úroveň mladých: Aleny Tomáškové — 2:32 min./5 km a — 29 sek./1500 m, Zuzany Valešové — 2:51 min./5 km a — 25 sek./1500 m a Jiřiny Nedomlelové — 2:50 min./5 km a — 36 sek./1500 m. Je však třeba pochopit, že věk není žádná zásluha a tak ani uvedená zpoždění v těchto případech nejsou nic radostného.

V prověrce síly paží mají opět úroveň pouze Květa Jeriová, Gabriela Svobodová a Anna Pasiárová. To, co vykazují ostatní, je pro potřeby reprezentace opět slabší!

V rychlostně silovém testu 300 metrů běh do kopce je situace obdobná. Tento test lépe vyhovuje našim potřebám a vystřídá test přeběhy laviček, k němuž mnoho

závodnic nenastupovalo ze zdravotních důvodů. Přesto i v novém testu se vyskytl případ, že závodnice odstoupila pro bolesti v kolenním kloubu. Shodou okolností je to již třetí případ běžkyně ze střediska vrcholového sportu mládeže v Novém Městě na Moravě (Švubová, Chlubnová, Brabcová).

Mám možnost hodnotit šest let zpětně a proto tvrdím, že nelze budovat úspěšnou reprezentaci na výsledcích, které podávají nové členky reprezentačního družstva žen: Zora Kepeňová — 4:47 min. / 5 km a — 1:05 min. / 1500 metrů, Beta Havrančíková — 3:31 min. / 5 km a — 44 sek. / 1500 m, Marcela Jebavá — 2:53 min. / 5 km a — 45 sek. / 1500 m.

Kdo není schopen být na úrovni nebo blízko současné světové špičky v obecné přípravě, nemůže vůbec uspokojivě obstát při reprezentaci v běhu na lyžích. Tento fakt pochopí každý, kdo to myslí s vrcholovým lyžováním vážně a upřímně. Je třeba včas a kriticky situaci hodnotit a přijmout opatření, která by přispěla ke zlepšení současného stavu.

Doporučuji zařadit do tréninku všech lyžařek-běžkyň SVS a SVS-M:

- opakované běhy do kopců,
- trénink síly paží a trupu (shyby, kliky, šplh na laně, další přirozené formy),
- trénink síly dolních končetin (pětiskok snožmo, desetiskok střídmonož, víceskoky, dřep na levé a pravé noze),
- omezit všechny tréninkové prostředky v obecné přípravě zejména kolo, které nejsou zaměřeny pro rozvoj speciální síly a atletického běhu,
- zařadit pravidelně kompenzační a uvolňovací cvičení,
- trénink více zaměřit na rychlostní vytrvalost směrovanou k výkonu trvajícím dvacet minut.

Všem reprezentantkám seniorské a juniorské kategorie, které si již nezajistily zařazení do OH přípravy 1984

uložit, aby v podzimních motorických testech nebyly horší jak:

- A. 16 % za nejlepší v běhu na 5 km v terénu, to je čas přibližně 19:10 min.,
- B. 12 % za nejlepší v běhu na 1500 m, to je čas přibližně 5:12 min.,
- C. 30 % za nejlepší v silovém testu (kliky na lavičce), to je přibližně 30 kliků za 45 sek.,
- D. 20 % za nejlepší 3X300 m do kopce, to je v součtu přibližně čas 4:02 min.

V případě neúčasti Květy Jeriové na podzimních testech v září 1982 platí uvedené výsledky.

Reprezentantky, které tento cíl v jarním nebo podzimním testu 1982 nesplní, doporučuji vyřadit z reprezentace.

Obdobná opatření a limity by měla být přijata i pro střediska vrcholového sportu dospělých i mládeže.

ZDENĚK CILLER

trénér čs. reprezentačního družstva běžkyň

Zamyšlení nad členěním lyžařské výuky podle věku

V současné době je výuka lyžování dětí a mládeže v ČSR organizačně zajišťována na dvou úsecích — VVLZ (7. třída základní školy, 1. ročník střední školy) a veřejné lyžařské školy při lyžařských oddílech tělovýchovných jednot ČSTV. Na X. kongresu Interski v roce 1975 ve Vysokých Tatrách jsme měli možnost seznámit se se zahraničními názory (Rakousko, NSR) na věkové členění lyžařské výuky dětí a mládeže. Výuka je rozdělena na čtyři základní kategorie:

1. období — navykání, seznamování věk 2—5 let
2. období — hra věk 5—9 let
3. období — učení věk 9—12 let
4. období — trénink věk 12—16 let

Každá z těchto skupin je charakterizována několika základními podmínkami, které ji odlišují od ostatních a jejich splnění umožňuje dosažení neoptimálnějších výsledků.

Pro potřeby lyžařské výuky v ČSR považujeme za vhodnější přijmout členění výuky na základě struktury naší nové školní soustavy. Lyžařskou výuku potom rozdělíme na tři věkové stupně:

1. stupeň — navykání, seznamování věk 3—5 let
2. stupeň — hra věk 6—10 let
3. stupeň — učení věk 11—14 let

V době od 3 do 5 let navštěvují děti mateřskou školu, od 6 do 10 let chodí na 1. stupeň základní školy a ve věku 10—14 let jsou žáci na 2. stupni základní školy. Výhodou tohoto rozdělení bude možnost vzájemného využívání a přenosu pedagogických a didaktických poznatků mezi lyžařskými školami ČSTV a základními školami ministerstva školství.

Námi navrhované spojení 3. a 4. období (učení a trénink) do společného výukového stupně považujeme v našich podmínkách za vhodnější. Rozhodující věkový úsek tohoto stupně je období 10—12 let (proto je někdy uvá-

děn samostatně), který je pro učení považován z hlediska rozvoje motoriky jedince za rozhodující. Často se hovoří o „zlatém věku dětské motoriky“. V této době zároveň dochází postupně k přirozené diferenciaci další výuky. Talentovaní jedinci pokračují v dalším výcviku pod vedením trenérů formou sportovního tréninku, průměrně, případně méně pohybově vybavení žáci dále rozvíjejí v rámci svých možností lyžařské dovednosti, získané v předcházejícím výcviku nebo s výcvikem postupně začínají. U této skupiny se stále jedná o učení, které realizují cvičitelé nebo učitelé.

Uvedené rozdělení je samozřejmě pouze schematické, skutečná mentální úroveň i celkový tělesný rozvoj mnoha dětí neodpovídá v obou směrech kalendářnímu věku. V extrémním případě se setkáme s dvěma dvanáctiletými dětmi, z nichž jedno bude svým celkovým rozvojem na úrovni devítiletého a druhé na úrovni patnáctiletého dítěte. Je úkolem cvičitelů nebo učitelů při lyžařské výuce, aby dokázali situaci ve své výukové skupině pedagogicky a didakticky posoudit a s využitím vnitřní diference stanovit odpovídající výukové úkoly pro všechny žáky.

S přihlédnutím ke značným rozdílům v obsahu, metodách i formách výuky uvnitř vymezeného věkového období (3—14 let) není často užívané označení dětská lyžařská výuka úplně přesné. Doporučujeme hovořit o lyžařské výuce dětí a mládeže s důsledným označováním dětí, cvičitelé dětí, dětská lyžařská výuka (pro první dvě skupiny) a mládež, cvičitelé mládeže a lyžařská výuka mládeže (pro třetí skupinu). Označení cvičitel a lyžařská výuka používat u výuky dospělých zájemců. Dá se předpokládat, že se uvedené diferenciaci brzy dočkáme i v oblasti kvalifikace lyžařských cvičitelů. V lyžařsky vyspělých zemích je podobné členění kvalifikace zavedeno již několik let.

JOSEF TREML

Poznámky ke školení cvičitelů II. třídy

Vybraný lyžařský cvičitel III. třídy se jednoho dne stává účastníkem školení vyššího stupně kvalifikace. Doposud se školil nebo doškoloval ve svém kraji. Nyní to je v kolektivu lidí, kteří reprezentují všechny kraje ČSR. Okolo něho jsou tedy nové tváře, včetně učitelů školení. Ti patří do lektorského sboru tělovýchovné školy ČUV ČSTV. Každý den prvního běhu školení je nabit od budíčku do pozdních večerních hodin. Téměř všichni jsou náročností požadavků překvapeni a většinou zjistí, že doposud podcenili běhání nebo lyžařskou teorii. Účastníci se také dostanou do změněné sociální role — z učitelů na svahu se stanou žáci. Jejich dosavadní sebedůvěra ve vlastní lyžařské umění je poněkud zviklána. Ne každý se dokáže v nové situaci dobře orientovat, ale protože zkoušky jsou až v příštím roce, bývá průběh školení klidný.

Ve druhém běhu se zpravidla scházejí ve stejném kolektivu, přednášek je méně, intenzita výuky na sněhu již nikoho nemůže překvapit, ale přesto se klid vytrácí. Myšlenky na zkoušky v závěru týdne nenechají nikoho na pokoji. Proto se pilně dohání vše, na co nezbyl během roku čas. Účastníci začínají brát lyžování opravdu vážně. Dokladem toho jsou velmi dobré známky z teorie. Těžší je dohnat základní nedostatky v technice sjíždění nebo běhu. Lektor má možnost jen zkvalitňovat předem získané do-

vednosti. Ti, kteří na sobě průběžně „nepracovali“, si začínají uvědomovat své slabiny a obavy z neúspěšného výsledku zkoušek nenechají jejich nervovou soustavu v klidu. Je na pedagogicko-psychologických schopnostech každého člena lektorského sboru, aby se tato atmosféra nepřenesla i na ostatní. Napětí snižuje i přesná informace (nejlépe již v 1. běhu) o rozsahu a formě zkoušek. Nesmí se podcenit ani působení na morálně volní vlastnosti účastníků. Každý z nich by si měl uvědomit, že získání vyššího stupně kvalifikace znamená nejen zkvalitnění osobní techniky a získání dalších teoretických poznatků, ale i zkvalitnění příštího metodického působení.

K obvyklým problémům, které ovlivňují ovzduší zkoušek, se v roce 1981 přidal ještě jeden. Došlo ke sjednocení výuky sjezdového lyžování na úrovni federálního svazu. Většina účastníků musela již v prvním běhu opravit svůj názor na lyžařskou výuku. Ano jen názor, protože se nezačalo „nově“ lyžovat, ale progresivněji učit. Lyžařský cvičitel má mít pedagogické předpoklady a musí umět lyžovat. To platilo vždy. Nová forma výuky si vyžaduje větší vědomosti a schopnosti, ale to je v současné době samozřejmostí v každé lidské činnosti. Náročnost „nové“ techniky údajně měla mít vliv na výsledky zkoušek. Proč tedy polovina z osmnácti propadajících při praktické

části zkoušek nesplnila podmínky také z techniky běhu? Pochopitelně je těžší pro běžce nebo sjezdaře zkouška z opačné disciplíny. Jakou specializaci má však účastník školení, který neobstál ani v jedné? Zkušenosti ukazují, že specialista, který „umí“, zvládne úspěšně obě zkoušky.

Výsledky zkoušek může ovlivnit i odpovědnost krajských svazů při výběru delegátů. Žádná omluva neobstojí tam, kde zjistíme již při zahájení školení, že delegovaný lyžařský cvičitel III. třídy neprokazuje základní dovednosti ani na úrovni dosavadní kvalifikace.

Vysoký počet neúspěšných absolventů loňského březnového školení vyvolal nespokojenost účastníků. Ve dnech zkoušek dosáhly emoce vrcholu. V takových situacích dochází ke skryté (častěji) nebo veřejné kritice. Vhodná

forma veřejné kritiky může odhalit nedostatky a zlepšit kvalitu naší práce. V každém školení je účastníky volena samospráva a ta má právo sdělit vedení kursu připomínky účastníkům k výuce nebo zkouškám. Na členech samosprávy je, aby posoudili oprávněnost připomínek.

Nechtějme klamat sami sebe, vždyť každý z nás dobře ví, že jedině ten cvičitel, který dobře ovládá teorii a praxi, se stává pro žáky skutečnou autoritou. Bez tohoto předpokladu ji nikdo nezíská ani s nejvyšší „potvrzenou“ kvalifikací. Slevit z úrovně při praktických zkouškách znamená slevit i z nároků na kvalitu výuky lyžování u nás — a to si jistě nepřeje žádný cvičitel.

JOSEF MASOPUST

člen lektorského sboru VSL ČUV ČSTV

Několik poznámek k lyžařské akrobacii

Lyžařská akrobacie byla na 32. kongresu Mezinárodní lyžařské federace (FIS) 13.—20. května 1979 v Nizze přijata mezi lyžařské disciplíny a byla schválena předložená pravidla. Od tohoto zasedání se koná oficiální mistrovství světa a Evropy, jakož i Světový pohár. V souvislosti se schválením kanadského města Calgary dějištěm ZOH 1988 se v odborných lyžařských časopisech alpských zemí objevily optimistické úvahy o možnosti zařazení některých disciplín lyžařské akrobacie do olympijského programu. Tyto úvahy vycházejí ze značné obliby lyžařské akrobacie v Kanadě (asi 300 aktivních vyznavačů) a z faktu, že Kanadáné v poslední době si z každého mistrovství světa odvázejí nejméně tři tituly. Předpokládá se, že Kanadáné v rámci ZOH 1984 v Sarajevu se budou snažit předvést několik atraktivních ukázek a propagačně je využít.

Lyžařská akrobacie se stala právoplatnou součástí lyžařského sportu a její vývoj jde velice rychle kupředu. Příprava špičkových závodníků vyžaduje několikaletý metodicky vedený trénink, který se uplatňuje zejména v alpských zemích a v Kanadě.

Výuka lyžařské akrobacie počátkem sedmdesátých let prožívala ve všech alpských zemích obrovskou „konjunkturu“. Poptávka mnoha žáků po této lyžařské novince si vynutila, že převážná většina alpských lyžařských škol zařadila mezi své učitele specialisty pro výuku základů lyžařské akrobacie. V současné době nabízí výuku jednotlivých disciplín lyžařské akrobacie několik největších lyžařských škol. Některé prvky lyžařské akrobacie při pedagogickém mistrovství učitele se mohou stát i pravidelnou součástí základní lyžařské výuky. Při pohybových předpokladech a stupni výuky žáků lze zařadit pro rozšíření variability výukových situací některé základní prvky. Platí to zejména o základních obloucích z baletu na lyžích. S velkým zájmem a nadšením provádějí je v rámci svého tréninku děti a mládež. Podmínkou pro účelné využití prvků lyžařské akrobacie je však jejich perfektní znalost.

Díleč poznatky a zkušenosti s výukou lyžařské akrobacie — hlavně baletu na lyžích máme i v ČSSR. Ve spolupráci s cestovní kanceláří Sport-turist uspořádala okresní lyžařská škola v Klatovech už pět ročníků týdenní výuky základů lyžařské akrobacie ve sportovním areálu Špičák na Šumavě. Po nesmělých začátcích, kdy účastníci neměli žádné speciální vybavení (především kratší lyže) a pouze očekávali ohromnou atrakci ze strany instruktora, se vytvořila skupina mladých nadšenců akrobacie, kteří se v posledních letech na Špičáku pravidelně sjíždějí. Díky stále stoupající úrovni účastníků jsme letos začali zkoušet i některé skoky. Po celou dobu výcviku nedošlo k žádnému zranění. Fakultativním způsobem jsme ověřovali možnost výuky lyžařské akrobacie i u studentů gymnázia. Ukázalo se, že jednodušché prvky z baletu na lyžích zvládnou studenti i na dlouhých lyžích. Při důsledném dodržování metodických doporučení a bezpečnostních návodů je možno uvedené prvky provádět i při základní lyžařské výuce. Rozhodující podmínkou je, aby vyučující cvičitel nebo učitel měl podrobné znalosti celé problematiky lyžařské akrobacie.

Je třeba počítat s tím, že lyžující mládež bude mít o základní prvky z lyžařské akrobacie stálý zájem ve

snaze poznávat stále něco nového, zajímavého. Důležité je zájem využít a metodicky správně usměrnit. Často ještě přetrvává názor, že se jedná o hazardní, velmi nebezpečný sportovní výstřelek. Tato představa vychází z dřívější situace, kdy docházelo k těžkým zraněním některých účastníků, kteří v honbě za vysokými výdělky nebo drahými věcnými cenami riskovali nad svoje možnosti. Při odborné vedeném tréninku a zachování všech obecně platných tréninkových zásad je bezpečnost závodníků stejná jako u všech ostatních sportů.

JOSEF TREML

Proč zaostávají?

Ve sjezdovém lyžování vidíme, že v nižších věkových kategoriích někteří závodníci v růstu výkonnosti zaostávají nebo i trvale stagnují a to i při nezmenšeném tréninkovém úsilí. Příčin je několik. Chci se zmínit o dvou z nich.

Limitujícími předpoklady, zda bude sjezdař nadprůměrný, je míra jeho odvahy a dále jeho výbušnost (je to nervová labilita v tom dobrém žádaném směru a je ji možné nazvat též reakční rychlostí).

Cílem trenéra je připravit své svěřence k dnešnímu modernímu, odvážnému a výbušnému pojetí jízdy. Mají k tomu všichni naši svěřenci reálné předpoklady?

Na vyšších místech v zákovských žebříčcích se umísťují až na nepatrné výjimky děti, které mají tzv. rodičovské zázemí. Bez obětavosti rodičů těchto dětí, včetně značné finanční pomoci, je dnes opravdu těžké vyniknout.

Ne vždy však zvolí tito rodiče svým dětem správný sport, a tak se stává, že jsou často vkládány naděje do těchto tzv. akcelerovaných dětí, které později zaostávají právě z důvodů nedostatku odvahy a reakční rychlosti. Rychlostní schopnosti člověka jsou pod dosti přísnou genetickou kontrolou a jejich rozvíjení je omezené. Zatím co pro určení míry těchto speciálních rychlostních schopností máme již řadu testů, obtížnější je to v oblasti testování odvahy dětí. Dosavadní zkušenosti ukazují, že prakticky bez rizika můžeme testovat odvalu dětí pomocí různých skoků do vody z třímetrového prkna. Další možnosti poskytuje ještě velká trampolína.

Při výběru dětí, například pro sportovní třídy lyžování se sjezdovým zaměřením, je třeba otestovat odvalu i reakční schopnosti i u dětí, které jsou v době výběru lyžařsky nejvýkonnější. Výsledky testů jsou někdy překvapující a je třeba z nich stanovit závěry a seznámit s nimi i rodiče. Předvede se tím často přehnanému vkládání nadějí a tím pozdějšímu zklamání rodičů, dětí i samotných trenérů.

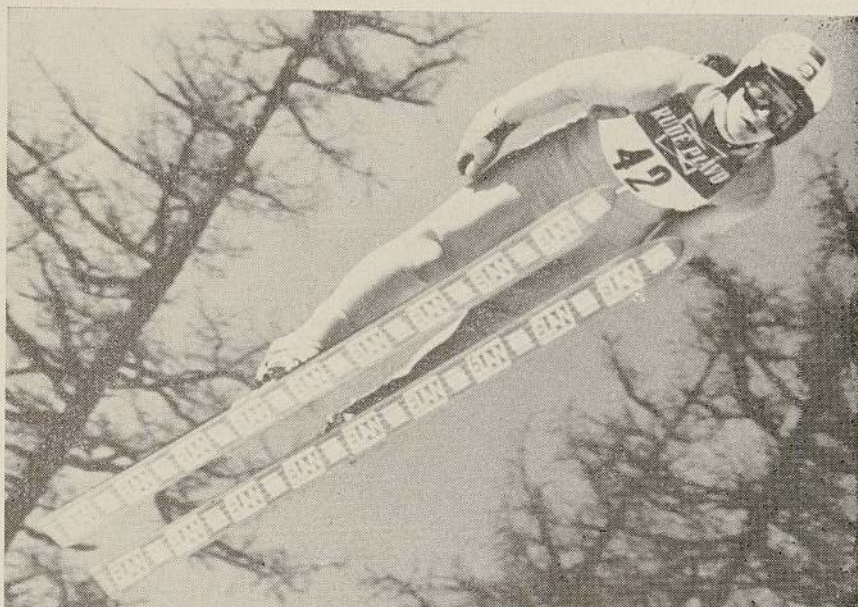
EVŽEN TÝMA

Noví dorostenečtí přeborníci ČSSR

Prehliďkou nejlepších mladých Československých lyžařů a lyžařek byly dorostenecké přebory ČSSR, které uspořádaly Sokol Hamrská - Velké Hamry II (běžecké disciplíny), Jiskra Harrachov (skok a závod sdružený) a TJ Jasná Liptovský Mikuláš (sjezdové disciplíny). Jedenáct nejúspěšnějších závodníků, osm závodnic a čtyři štafety stanuli na nejvyšším stupni vítězů.

Po třech titulech přeborníků ČSSR vybojovali ve sjezdových disciplínách v kategorii mladšího dorostu Peter Jurko (TJ Jasná Liptovský Mikuláš) a Petra Jandová (Ještěd Liberec), v přeboru starších dorostenců ve sjezdových disciplínách Marian Břeš (ČH Banská Bystrica). Dvěma prvenstvími se mohou pochlubit ve sjezdových disciplínách starší dorostenky Patrice Petrová (Jasná Liptovský Mikuláš - sjezd a slalom) a Ivana Jandová (LIAZ Jablonec - obří slalom a trojkombinace), v běhu mladší dorostenec Martin Petrásek (KRNAP Strážné) a v kategorii starších dorostenců Otakar Beneš (Ski Jilemnice), ve skoku starších dorostenců Ladislav Dluhoš (MEZ Frenštát pod Radhoštěm), který zvítězil na můstcích s normovým bodem 54 i 70 m.

Po jedné zlaté medaili vybojovali ve sjezdových disciplínách v soutěži mladšího dorostu Miroslav Rycek (TJ Vítkovice - sjezd) a Ludmila Milanová (Jasná Liptovský Mikuláš - obří slalom), ze staršího dorostu Pavol Pochobradský (ČH Banská Bystrica - obří slalom), v běhu mladších dorostenek Vladislava Brabcová (TJ Nové Město na Moravě - 5 km) a Petra Šimůnková (Elitex Jablonec - 3 km), v běhu starších dorostenek Alena Tomášková (RH Jablonec n. Nisou - 5 km) a Jiřina Nedomlelová (Sokol Studenec - 7 km), ve skoku mladších dorostenců Miroslav Polák (P 54 m) a Tomáš Ploc (oba SVS-M Dukla Liberec - P 70 m), v přeboru mladších sdruženářů František Repka (CH Štrbské Pleso) a v kategorii starších Ladislav Pleštil (SVS-M Dukla Liberec). V běžeckých štafetách dva přebornické tituly získala družstva OV ČSTV Semily 3x5 km starší dorostenky (Květa Vaníčková, Zuzana Valešová, Jiřina Nedomlelová) a 3x7 km starší dorostenci (Aleš Vaněk, Václav Korunka, Otakar Beneš), po jednom Elitex Jablonec - mladší dorostenky 3x3 km (Sárka Zurynková, Marie Hanischová, Petra Šimůnková) a CH Štrbské Pleso - mladší dorostenci 3x5 km (František Michalák, Marian Petruch, Ivan Benko). Přeborníci v závodě sdruženém L. Pleštil a F. Repka potvrdili, že jsou dobrými skokany. První z nich v kategorii starších dorostenec k přebornickému titulu připojil ještě stříbrnou medaili ve skoku na můstku P 54 m a bronzovou na sedmdesátce, druhý bronzovou na můstku s normovým bodem 70 m. Skokanský přeborník na sedmdesátce Tomáš Ploc byl třetí v závodě sdruženém.

V přeboru ČSSR mladších dorostenců ve skoku na můstku s normovým bodem 54 m zvítězil Miroslav Polák (SVS-M Dukla Liberec), který patří k nadějším v této disciplíně. Překvapil letos vítězstvím na mistrovství ČSR mužů na sedmdesátce v Harrachově

Ocenění zasluhují pečliví organizátoři dorosteneckých přeborů ČSSR. Běžecké připravil vzorný lyžařský oddíl I. stupně Sokol Hamrská - Velké Hamry II. V předvečer zahájení bojů se konala slavnostní schůze k 25. výročí založení lyžařského oddílu, který se může pochlubit řadou obětavých funkcionářů, nadšených propagátorů lyžování. Jiskra Harrachov opět dokumentovala, že patří k neaktivnějším lyžařským oddílům, který zaměřuje svou pozornost především na mládež. I v letošní sezóně připravila zdařilou sérii závodů pro naše lyžařské naděje, především ve skoku a v závodě sdruženém. Přebor ČSSR ve sjezdových disciplínách se konal v jasné bezprostředně po skončení Světového poháru. V hlavních funkcích organizačního štábu vystřídali další činovníci tohoto vysoce činnorodého lyžařského oddílu „garnituru“ organizátorů Světového poháru. Z dorostenecké špičky tentokrát chyběly Alexandra Maňasová a Elena Medzihradská, které startovaly v závodech SP v zahraničí.

Všechny dorostenecké přebory ČSSR měly úspěšný průběh a dobře připravené tratě a můstky. Uveřejňujeme přehled výsledků:

PŘEBOR ČSSR V BĚHU VE VELKÝCH HAMRECH II

Mladší dorostenci 7 km: 1. M. Petrásek (KRNAP Strážné) 22:29,84, 2. I. Benko (CH Štrbské Pleso) 23:47,58, 3. J. Štochl (Ski Jilemnice) 24:06,10, 4. M. Kapusta (Slavia Banská Bystrica) 24:14,23, 5. F. Michalák 24:14,89, 6. M. Petrucha (oba CH Štrbské Pleso) 24:19,91. — **5 km:** 1. M. Petrásek 15:15,40, 2. R. Nyč (Ještěd Liberec) 15:39,86, 3. V. Staňo (TJ Nové Město na Moravě) 15:44,32, 4. M. Petruch 15:48,24, 5. I. Benko 15:48,65, 6. F. Michalák 15:52,07. — **3x5 km:** 1. CH Štrbské Pleso (F. Michalák, M. Petruch, I. Benko) 48:09,40, 2. TJ Nové Město na Moravě (Nečas, Buchta, Staňo) 48:22,06, 3. Ještěd Liberec (Nyč, Jiřina. Faistauer) 48:47,58, 4. OV ČSTV Semily 48:55,09, 5. Spartak ZTS Hřiňová 49:11,34, 6. OV ČSTV Jablonec 49:44,56.

Starší dorostenci 7 km: 1. O. Beneš (Ski Jilemnice) 22:17,47, 2. V. Korunka (Jiskra Harrachov) 22:42,30, 3. P. Šimek (Lokomotiva Česká Třebová) 22:42,74, 1. S. Lichoň (CH Štrbské Pleso) 22:45,00, 5. A. Vaněk (Ski Jilemnice) 22:56,05, 6. J. Dratva (CH Štrbské Pleso) 23:15,04. — **10 km:** 1. O. Beneš 29:44,57, 2. S. Lichoň 30:10,78, 3. P. Šimek 30:27,17, 4. V. Korunka 30:31,95, 5. A. Vaněk 30:46,09, 6. P. Plecháč (Sokol Studenec) 30:54,54. — **3x7 km:** 1. OV ČSTV Semily I. (A. Vaněk, V. Korunka, O. Beneš) 1:09:07,95, 2. CH Štrbské Pleso (Dratva, Augustiňák, Lichoň) 1:09:52,41, 3. Lokomotiva Česká Třebová (Karlík, Klacil, Šimek) 1:10:33,02, 4. OV ČSTV Trutnov 1:10:55,66, 5. TJ Nové Město na Moravě 1:11:09,80, 6. Tesla Liptovský Hrádok 1:11:20,18.

Mladší dorostenky 5 km: 1. L. Brabcová (TJ Nové Město na Moravě) 17:11,32, 2. P. Šimůnková (Elitex Jablonec) 17:59,69, 3. I. Čmucharová (Ski Jilemnice) 18:02,41, 4. S. Zurynková (Elitex Jablonec) 18:02,69, 5. I. Stencarová (Ski Jilemnice) 18:07,63, 6. L. Klingerová (Sokol Studenec) 18:08,99. — **3 km:** 1. P. Šimůnková 10:16,61, 2. L. Brabcová 10:19,60, 3. J. Semeráková (Lokomotiva Trutnov) 10:30,91, 4. I. Čmucharová 10:30,95, 5. J. Staršila (Slávia Banská Bystrica) 10:33,49, 6. I. Stencarová 10:34,48. — **3x3 km:** 1. Elitex Jablonec (S. Zurynková, M. Hanischová, P. Šimůnková) 32:11,59, 2. OV ČSTV Semily I. (Stencarová, Klingerová, Čmucharová) 32:27,80, 3. OV ČSTV Semily II. (Dušková, Šaldová, Reslerová) 33:19,89, 4. Slávia VŠ Banská Bystrica I. 33:30,98, 5. Tesla Liptovský Hrádok 33:43,02, 6. CH Štrbské Pleso 33:43,73.

Starší dorostenky - 5 km: 1. A. Tomášková (RH Jablonec) 17:27,85, 2. A. Janoušková (Elitex Jablonec) 17:45,45, 3. J. Nedomlelová (Sokol Studenec) 17:48,21, 4. M. Cerovská (Slávia VŠ Banská Bystrica) 17:50,20, 5. K. Vaníčková (Ski Jilemnice) 17:55,63, 6. L. Gabriellová (TJ Nové Město na Moravě) 18:01,07. — **7 km:** 1. J. Nedomlelová 25:58,17, 2. A. Tomášková 26:03,01, 3. K. Vaníčková 26:45,29, 4. A. Pavlová (Šumavan Vimperk) 26:58,06, 5. A. Janoušková 26:59,09, 6. Z. Valešová (Ski Jilemnice) 26:59,27. — **3x5 km:** 1. OV ČSTV Semily (K. Vaníčková, Z. Valešová, J. Nedomlelová) 53:52,60, 2. OV ČSTV Jablonec (Raimová,

Janoušková, Tomášková) 54:21,61, 3. Ski Jilemnice (Stočeková, Mečířová, Sasková) 56:29,49, 4. Slávia VŠ Banská Bystrica I. 57:43,98, 5. Ještěd Liberec 57:44,09, 6. Slávia VŠ Banská Bystrica II. 59:31,04.

PŘEBOR ČSSR VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH V JASNĚ

Mladší dorostenci — sjezd: 1. M. Rycek (TJ Vítkovice) 1:29,38, 2. J. Kočárek (Ještěd Liberec) 1:29,44, 3. M. Hošek (Klínovec) 1:30,13, 4. M. Poláček (TJ Gottwaldov) 1:30,23, 5. A. Novotný (KRNAP Strážné) 1:30,70, 6. J. Valeš (Textilana Liberec) 1:30,88. — **Obří slalom:** 1. P. Jurko (Jasná Liptovský Mikuláš) 2:25,31, (1:10,14 a 1:15,17), 2. A. Novotný 2:26,62, 3. M. Hošek 2:27,76, 4. M. Rázus (Jasná Liptovský Mikuláš) 2:27,82, 5. M. Zibrňák (Tatran Harmanec) 2:29,13, 6. M. Rycek 2:29,19. — **Slalom:** 1. P. Jurko 1:39,55 (52,25 a 47,30), 2. A. Novotný 1:40,88, 3. M. Hošek 1:41,12, 4. M. Rázus 1:42,34, 5. I. Mančík (ZTS Martin) 1:45,91, 6. S. Rec (Baník Ostrava) 1:46,19. — **Sjezdový trojboj:** 1. P. Jurko 116,68, 2. A. Novotný 122,14, 3. M. Hošek 125,11, 4. M. Rázus 156,87, 5. I. Sršeň 209,58, 6. I. Mančík 211,15 b.

Starší dorostenci — sjezd: 1. M. Břeš (ČH Banská Bystrica) 1:23,86, 2. B. Mudroch (Chemická Ústí n. L.) 1:24,35, 3. P. Pochobradský (ČH Banská Bystrica) 1:24,91, 4. L. Mrklas (Jiskra Železný Brod) 1:25,13, 5. Z. Meniár (ČH Banská Bystrica) 1:25,34, 6. I. Gažo (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:25,72. — **Obří slalom:** 1. P. Pochobradský 2:21,24 (1:08,13 a 1:13,11), 2. L. Mrklas 2:21,75, 3. M. Břeš 2:21,96, 4. P. Udatný (Spartak Rokytnice) 2:23,28, 5. Z. Meniár 2:23,59, 6. I. Gažo 2:25,00. — **Slalom:** 1. M. Břeš 1:36,84 (49,73 a 47,11), 2. P. Pochobradský 1:37,56, 3. M. Krajiňák (Gymnázium Kežmarok) 1:39,05, 4. I. Gažo 1:39,32, 5. P. Udatný 1:40,35, 6. Z. Meniár 1:40,84. — **Sjezdový trojboj:** 1. M. Břeš 3,96, 2. P. Pochobradský 15,48, 3. I. Gažo 57,30, 4. Z. Meniár 58,05, 5. B. Mudroch 62,46, 6. P. Udatný 85,66 b.

Mladší dorostenky — sjezd: 1. P. Jandová (Ještěd Liberec) 1:25,89, 2. Z. Parobková (ČH Banská Bystrica) 1:26,24, 3. S. Paulovičová (Gymnázium Kežmarok) 1:26,39, 4. H. Hozdová (Spartak Rokytnice) 1:26,39, 5. L. Milanová (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:26,76, 6. D. Buociková (ČH Banská Bystrica) 1:27,71. — **Obří slalom:** 1. L. Milanová 1:08,75, 2. H. Hozdová 1:08,86, 3. P. Jandová 1:08,90, 4. S. Paulovičová 1:09,45, 5. Z. Parobková 1:10,57, 6. D. Koullová (Slovan Pec pod Sněžkou) 1:10,73. — **Slalom:** 1. P. Jandová 1:39,61 (49,66 a 49,95), 2. D. Koullová 1:40,45, 3. Hozdová 1:40,78, 4. Milanová 1:41,55, 5. Parobková 1:42,33, 6. A. Boráňová (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:43,57. — **Sjezdový trojboj:** 1. P. Jandová 35,71, 2. H. Hozdová 48,88, 3. L. Milanová 56,91, 4. Z. Parobková 78,55, 5. D. Koullová 96,01, 6. L. Jakubcová (UK Bratislava) 133,31 b.

Starší dorostenky — sjezd: 1. P. Petrová (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:24,05, 2. P. Skotnicová (CHZ Litvínov) 1:25,12, 3. H. Poustková (PS Karlovy Vary) 1:25,17, 4. V. Tichá (VSZ Košice) 1:26,35, 5. J. Chalupská (ČH Banská Bystrica) 1:26,67, 6. I. Černocká (Slovan Špindlerův Mlýn) 1:26,92. — **Obří slalom:** 1. I. Jandová (LIAZ Jablonec) 1:08,00, 2. I. Černocká 1:09,57, 3. H. Poustková 1:09,73, 4. P. Skotnicová 1:09,75, 5. I. Dubcová (SÚ N. Hamry) 1:10,16, 6. B. Buociková (Gymnázium Kežmarok) 1:10,94. — **Slalom:** 1. P. Petrová 1:38,52 (48,85 a 49,67), 2. I. Jandová 1:39,27, 3. Y. Bujoková (TŽ Třinec) 1:40,19, 4. I. Černocká 1:41,05, 5. I. Dubcová 1:41,93, 6. H. Poustková 1:42,32. — **Sjezdový trojboj:** 1. I. Jandová 49,03, 2. T. Poustková 59,41, 3. I. Černocká 63,74, 4. I. Dubcová 99,72, 5. J. Chalupská 119,35, 6. E. Jarnotová (Baník Ostrava) 154,06 b.

K nejpůsobnějším závodníkům dorosteneckého přeboru ČSSR ve sjezdových disciplínách patří v kategorii mladších dorostenců Peter Jurko (TJ Jasná Liptovský Mikuláš). Vybojoval tři přebornické tituly ve slalomu, obřím slalomu a sjezdovém trojboji

PŘEBOR ČSSR VE SKOKU A V ZÁVODĚ SDRUŽENĚM V HARRACHOVĚ

Mladší dorostenci skok — P 54 m: 1. M. Polák 206,3 (70 a 50), 2. T. Portyk (oba SVS-M Dukla Liberec) 172,2 (66,5 a 51,5), 3. F. Repka (ČH Štrbské Pleso) 190,9 (69,5 a 45), 4. J. Raška (MEZ Frenštát p. Radh.) 190,8 (66 a 46,5), 5. T. Ploc (SVS-M Dukla Liberec) 188,9 (66,5 a 48), 6. M. Svagerko (Slávia VŠ Banská Bystrica) 183,5 (67,5 a 44). — **P 70 m:** 1. T. Ploc 224,9 (84,5 a 84,5), 2. M. Polák 221,1 (79 a 87), 3. M. Máliš (ČH Štrbské Pleso) 203,5 (79,5 a 80,5), 4. T. Portyk 202,6 (80,5 a 78), 5. J. Raška 202,5 (74 a 81), 6. F. Repka 216,7 (78 a 78). — **Závod sružený:** 1. F. Repka 423,300, 2. J. Kovařík (ČH Štrbské Pleso) 414,350, 3. T. Ploc 408,550, 4. M. Máliš 377,700, 5. M. Pelant 366,425, 6. J. Tkáčik (oba SVS-M Dukla Liberec) 364,700 b.

Starší dorostenci skok — P 54 m: 1. L. Dluhoš (MEZ Frenštát pod Radh.) 217,7 (62 a 63,5), 2. L. Pleštil 216,5 (64,5 a 62), 3. T. Smid 213,9 (62 a 62,5), 4. V. Podzimek (všichni SVS-M Dukla

Liberec) 210,0 (62 a 62), P. Číž (Slávia VŠ Banská Bystrica) 202,4 (65 a 54,5), 6. M. Cahlík (MEZ Frenštát pod Radh.) 196,8 (60 a 57,5). — **P 70 m:** 1. L. Dluhoš 210,0 (62 a 62), 5. P. Číž (Slávia a 87,5), 3. L. Pleštil 218,2 (82 a 82,5), 4. T. Smid 217,7 (80,5 a 81,5), 5. V. Podzimek 203,0 (74 a 78,5), 6. M. Cahlík 200,4 (77 a 79,5). — **Závod sružený:** 1. L. Pleštil 413,64, 2. P. Prokúpek (Spartak Vrchlabí) 400,80, 3. D. Pitoňák (CH Štrbské Pleso) 383,20, 4. J. Marek (Spartak Vrchlabí) 375,82, 5. J. Kerda 355,94, 6. Z. Kvasnička (oba SVS-M Dukla Liberec) 352,16 b.

JAROSLAV TROUSIL a ANTONIN HUSÁK

Československý pohár

Ilona Rejmánková a Bohumír Zeman (oba PF Hradec Králové) zvítězili v Československém poháru 1982 ve sjezdových disciplínách v kategorii dospělých, Patricia Petrová (Jasná Liptovský Mikuláš) a Marian Břeš (ČH Banská Bystrica) v kategorii dorostu. Z oddílů byly nejpůsobnější v Československém poháru dospělých UK Bratislava s 2044 body (muži 1010, ženy 1034) před ČH Banská Bystrica 1125 b. (526 — 599), Duklou Banská Bystrica 1016 (1016 — 0), Technickou Brno 879 b. (553 — 326), LIAZ Jablonec 803 (389 — 414) a PF Hradec Králové 783 b. (271 — 512). V pohárové soutěži dorostu je pořadí na vedoucích místech: 1. Gymnázium Kežmarok 890 b. (dorostenci 519, dorostenky 371), 2. ČH Banská Bystrica 863 b. (575 — 288), 3. Jasná Liptovský Mikuláš 348 b. (788 — 440).

Muži: 1. Zeman (PF Hradec Králové) 181 b. (celkem 208 b.), 2. Šoltýs (Gymnázium Kežmarok) 166 (224), 3. Břeš (ČH Ban. Bystrica) 163 (274).

Ženy: 1. Rejmánková (PF Hradec Králové) 168 (304), 2. Vlčková 185 (192), 3. J. Harvanová (obě UK Bratislava) 164 (233).

Dorostenci: 1. Břeš 133 (177), 2. Pochobradský (ČH Ban. Bystrica) 124 (162), 3. Mrklas (Jiskra Žel. Brod) 116 (132).

Dorostenky: 1. Petrová 141 (235), 2. Jandová (LIAZ Jablonec) 118 (209), 3. Černocká (Slovan Špindlerův Mlýn) 116 (197).

MIROSLAV ŠENK

Úspěšná bilance TSM na Špičáku

Treninkové středisko mládeže z Domažlic bylo 1. července 1980 převedeno na Špičák, kde pracuje při TJ Start Luby a sportovním areálu tohoto lyžařského střediska. Sestnáct chlapců a děvčat zařazených do střediska dosáhlo v posledním roce velmi dobrých výsledků. Přebornice ČSR a ČSSR 1979—80 v běhu Mrázová byla předána do SVS-M Vrchlabí, Hlaváčková do SVS-M Zadov a dalších pět členů je sledováno ve výběru pro středisko vrcholového sportu mládeže.

Družstvo mladých sjezdařů se letos dokázalo zařadit mezi špičku v ČSSR. Šest jeho členů přivezlo devět medailí z přeborů ČSR a ČSSR. Vlastimil Maxa se stal přeborníkem ČSSR v obřím slalomu a trojkombinaci, bronzovou medaili vybojoval ve sjezdu, na přeboru ČSR zvítězil v obřím slalomu a byl druhý v trojkombinaci, v dorosteneckém přeboru ČSR obsadil dvakrát čtvrté místo. František Vrbas se stal žákovským přeborníkem ČSR ve sjez-

du, v dorosteneckém republikovém přeboru byl pátý a v žákovském přeboru ČSSR sedmý. Vojta v obřím slalomu přeboru ČSR žáků skončil třetí a v přeboru ČSSR devátý, v dorosteneckém přeboru ČSSR čtvrtý a dvakrát šestý. V přeboru ČSSR dorostu v obřím slalomu Dan Broda získal stříbrnou a ve sjezdu R. Řehořová bronzovou medaili. Dobrymi výsledky se mohla pochlubit také Tremlová.

Žebříček skokanů

Josef Samek a dorostenci Miroslav Polák (oba Dukla Liberec) a Ladislav Dluhoš (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) jsou v čele výkonnostního žebříčku čs. skokanů pro rok 1982. V soutěži mužů se hodnotilo pět nejlepších výsledků z deseti závodů, v kategorii mladšího i staršího dorostu čtyři z osmi závodů.

Muži: 1. Josef Samek (1200,0), 2. Leoš Škoda (oba Dukla Liberec) 1175,4, 3. Ján Tanczos (Dukla Banská Bystrica) 1172,5, 4. Bohumil Vacek (Dukla Liberec) 1148,5, 5. Miroslav Slušný (Slávia Ekonom Banská Bystrica) 1140,9, 6. František Novák (Dukla Liberec) 1140,1 b., 7. Parma (MEZ Frenštát p. Radh. — nyní Dukla Banská Bystrica) 1115,2, 8. P. Ploc (Dukla Liberec) 1113,2, 9. Hýsek (Dukla Banská Bystrica) 1108,8, 10. Malec (Dukla Liberec) 1103,4, 11. Brzuchanský (Dukla Banská Bystrica) 1061,3, 12. Mayer (Dukla Liberec) 1059,7, 13. Jelenský (Dukla Banská Bystrica) 1053,9, 14. Číž (Slávia Ekonom Banská Bystrica) 1047,9, 15. Žingor (MEZ Frenštát p. Radh. — nyní Dukla Banská Bystrica), 1008,7, 16. Kontůr (Dukla Banská Bystrica) 1001,8, 17. Jirásko (1001,6, 18. Polák (všichni Dukla Liberec) 959,0, 20. Dluhoš (MEZ Frenštát p. Radh.) 940,2 b.

Dorostenci mladší: 1. Miroslav Polák (Dukla Liberec) 124, 2. Jiří Raška (MEZ Frenštát p. Radh.) 114, 3. Tomáš Ploc (Dukla Liberec) 112, 4. F. Repka (ČH Štrbské Pleso) 106, 5. Portyk (Dukla Liberec) 106, 6. Bražina (MEZ Frenštát p. Radh.) 96, 7. J. Kovařík 94, 8. Málíš (oba ČH Štrbské Pleso) 90, 9. Pustka (MEZ Frenštát p. Radh.) 82, 10. Švagerko (Slávia Ekonom Banská Bystrica) 70 b.

Dorostenci starší: 1. Ladislav Dluhoš (MEZ Frenštát p. Radh.) 959,2, 2. Ladislav Pleštil 950,8, 3. Tomáš Šmíd (oba Dukla Liberec) 932,0, 4. Pitoňák (ČH Štrbské Pleso) 924,7, 5. Harabiš 909,7, 6. Cahlík (oba MEZ Frenštát p. Radh.) 905,9, 7. Podzimek (Dukla Liberec) 901,2, 8. Ovšonka 888,8, 9. Mišány (oba Slávia Ekonom Banská Bystrica) 876,8, 10. Klíma (MEZ Frenštát p. Radh.) 872,9 b.

Vlastimil Maxa byl neúspěšnějším závodníkem TSM na Špičáku. Stal se přeborníkem ČSSR v obřím slalomu a trojkombinaci. Na obrázku na nejvyšším stupni po vítězství v přeboru ČSR v obřím slalomu před Kučerou (Autoškoda Vrchlabí) a Vojtou (Spartak Rokytnice). Pátý byl František Vrbas z TSM Špičák

Tyto úspěchy jsou plodem dlouholeté tréninkové práce již v lyžařské škole. Okresní lyžařská škola mládeže při OV ČSTV Klatovy pečovala o talentovanou mládež našeho okresu již před otevřením TSM. Vedoucí trenér současného TSM Vlastimil Maxa pracoval již pět let na půlroční úvazek (pouze v zimní sezóně) v této škole. Jako metodici spolupracovali dr. Potměšil a dr. Broda. Jedná se o internátní lyžařskou školu v zimním období. Děti ze spádové oblasti se soustřeďují od 26. listopadu na Špičáku a bydlí v ubytovně sportovního areálu. Dochází denně do školy v Železné Rudě vzdálené 4 km, kde jsou zařazeni do příslušných tříd. Celá škola má upravený rozvrh pouze na dopolední vyučování, každé odpoledne děti trénují. Běží na tratích v Železné Rudě v zařízení Tatranu a sjezdáři ve sportovním areálu na Špičáku. Po tréninku přebírá děti pedagogický dozor, který s dětmi v tělocvičně bydlí a individuálně dohlíží na školní úkoly. Předností ubytování je bydlení přímo v hale (100 m od vleků), kterou mají žáci k dispozici pro regenerační a uvolňovací cvičení. Nejdůležitější při této internátní formě je, že děti mají denní kontakt se školou a proto za všechna léta nedošlo k jedinému případu zhoršení prospěchu. Trenér jedenkrát týdně sám dochází do školy na konzultační hodiny s třídními učiteli a ředitelem ZŠ, při nichž se probírá prospěch a kázeň dětí. Po celou dobu internátního ubytování ve sportovním areálu bydlí také lékař, který pečuje po zdravotní stránce o mladé závodníky a závodnice TSM.

Tato kvalitní péče o talentovanou lyžařskou mládež v našem okrese je zásluhou OV ČSTV v Klatovech a jeho předsedy dr. Steidla. Umožnil nám dobrou přípravu mládeže již před otevřením tréninkového střediska na Špičáku. Okresní lyžařská škola je v činnosti dále a vychovává přípravku pro TSM. Organizačně obě tyto

složky spolupracují. Děti z TSM internátně bydlí v zařízeních sportovního areálu a částečně jsou i společně tréninky.

Hlavními důvody výrazného zlepšení výkonnosti našeho TSM je vytvoření dobrých podmínek ve sportovním areálu. Znamená to uzavření sjezdových tratí, úprava rolbou, předností účastníků TSM na vlecích, zapůjčení sněžného skútru pro úpravu běžeckých tratí, možnost zapůjčení mikrobusu pro dopravu na soustředění a závody. K dispozici je tělocvična přímo u sjezdovky (v plánu je ještě bazén a sauna). V příští sezóně již budou v provozu sněžová děla, která dávají naději včasného sježdění na začátku zimy. V radě TSM jsou zástupci lyžařské školy a sportovního areálu, čímž je zajištěn bezprostřední kontakt a vzájemná spolupráce, která již v letošním roce přinesla své ovoce.

VLASTIMIL MAXA
trenér TSM Špičák

Rozvoj středočeského lyžování

Pěkných úspěchů bylo dosaženo v posledním roce v rozvoji výkonnostního sportu ve Středočeském kraji. I když se jedná o kraj, který nemá pro lyžování příliš příznivé klimatické podmínky, probíhá zde velmi úspěšně pohárová soutěž v běžeckých disciplínách. Do pohárové soutěže v běžeckých disciplínách bylo zařazeno osm závodů, v nichž startovalo 653 závodníků a závodnic. Rovněž v pohárových soutěžích žactva a dorostu ve sjezdových disciplínách bylo vypsané osm závodů, k nimž nastoupilo 998 startujících a 590 splnilo limit II. nebo III. výkonnostní třídy. Ještě větší počet účastníků byl v deseti závodech pohárové soutěže dospělých ve sjezdových disciplínách. Startovalo 1599 lyžařů, z nichž 791 splnilo limit výkonnostní třídy. Sou-

těž dospělých se těšila oblibě i mezi závodníky jiných krajů. Startovali v ní též lyžaři z Prahy, Východočeského, Jihočeského a dokonce i Severomoravského kraje.

Rozvoj závodního lyžování mezi mládeží podporuje Pohár lyžařské mládeže Středočeského kraje, který je soutěží okresů. Zapojilo se do ní jedenáct z celkového počtu 12 okresů kraje. I letos obhájil prvenství okres Mladá Boleslav získkem 2984 bodů před Kladnem a Mělníkem. Další pořadí: 4. Praha-východ, 5. Příbram, 6. Kolín, 7. Nymburk, 8. Benešov, 9. Praha-západ, 10. Kutná Hora, 11. Rakovník. I to je bezesporu pěkný úspěch, neboť řada z těchto okresů byla ještě donedávna v lyžování zcela neznámá.

Ing. VÁCLAV SETNIČKA

● **EVROPSKÝ POHÁR 1982—83** mužů ve sjezdových disciplínách bude zahájen 18. a 19. prosince dvěma sjezdy ve Švýcarsku (dějiště bude teprve určeno). Pokračuje 8. a 9. ledna 1983 dvěma slalomy v Berchtesgadenu (NSR), 14.—14. ledna sjezdem a slalomem v Santa Catalině (It.), 20.—21. ledna a 26.—27. ledna čtyřmi sjezdy ve Francii (pořadatelé dosud neurčeni), 29.—30. ledna dvěma obřími slalomy v rakouském Lekmvas, 8. až 9. února v Monte Pora (Itálie) slalomem a obřím slalomem, 2.—3. března stejnými disciplínami v Sella Novea (It.), 5.—6. března v rakouském Villachu, 8.—9. března v jugoslávské Tržiči, 12.—13. března dvěma slalomy v Bad Wiessee (NSR), 16.—17. března slalomem a obřím slalomem v Šarplanině (Jug.). Stejně disciplíny jsou na programu 20.—21. března v Borovci a 23.—25. března v dalším bulharském lyžařském středisku v Pamporovu, jako finálově. Celkem v Evropském poháru muži absolvují 7 sjezdů, 9 obřích slalomů a 12 slalomů.

Evropský pohár 1983 žen zahajuje až 8. a 9. ledna sjezdem a slalomem v italské Valzoldaně. Pokračuje 15.—16. ledna dvěma sjezdy v dosud neurčeném švýcarském lyžařském středisku, dalšími dvěma sjezdy v Grindelwaldu (Švýc.), 28. a 29. ledna sjezdem a slalomem v rakouském Hausu, 26. a 27. února dvěma slalomy v Immenstađu (NSR), 5. a 8. března slalomem a obřím slalomem ve Zwieselu (NSR), 9.—11. března na Bledu (Jug.) dvěma slalomy a obřím slalomem, 14.—15. března v Abetone (It.) slalomem a obřím slalomem, stejné disciplíny jsou na programu 18.—19. března ve Val Costa (It.) a 22.—24. března ve finále soutěže v bulharském Pamporovu. Evropský pohár žen obsahuje po šesti sjezdech a obřích slalomech a devět slalomů.

● **ZIMNÍ SPARTAKIÁDA SPŘÁTELŇNÝCH ARMÁD** v roce 1983 se koná 7.—14. března v Oberhofu (NDR). Bude to již 9. ročník této soutěže. V posledním VIII. ročníku 1981 v Bulharsku vybojovali čs. armádní lyžaři a biatlonisté pět medailí. Stříbrné štafeta ve složení Šimon, Bečvář, Švub a Beran na 4x10 km a biatlonista Skalnfk na 10 km, bronzové Bečvář v běhu na 30 km, Schimmer ve sjezdové trojkombinaci a štafeta biatlonistů ve složení Jureček, Skalnfk, Zahourek a Zelinka.

● **SVĚTOVÁ SÉRIE**, která je úvodem do mezinárodní sezóny sjezdařů, se letos koná v italském Bormiu. Bude zahájena 23. listopadu super obřím slalomem mužů i žen, pokračuje 24. 11. obřím slalomem žen, další den stejnou disciplínou mužů, 26. 11. slalomem žen, 27. 11. slalomem mužů a končí 28. listopadu paralelním slalomem žen a mužů.

● **ŠVÝCARŠTÍ SJEZDAŘI** se pilně připravují na novou sezónu. Po červených výcvikových táborech obou reprezentačních družstev mužů a žen v Unterägeri, Curychu, Willisau a v Magglingen a tréninku na ledovci na Zermattu odcestovali koncem července k šestitýdenní přípravě do Austrálie.

● **LYŽOVÁNÍ NA TRÁVĚ** ve Švýcarsku získává stále více příznivců. Přispěly k tomu i dobré výsledky švýcarských reprezentantů na mistrovství světa (tři tituly mistrů světa). Do nového reprezentačního družstva byli zařazeni: mistr světa ve slalomu R. Christen, mistr světa v obřím slalomu a kombinaci E. Gansner, M. Näpflin, H. Benz, H. Mann, B. Länglinger, H. Niederer, W. Marti, B. Bircher, W. Bitter, G. Pedimainová, H. Rüeschová a L. Hügiová. Mistrovství Švýcarska se koná 2.—3. října v Humpfu.

● **BUWI BRADL**, úspěšný rakouský skokan, který jako první v roce 1936 v jugoslávské Planici překonal stometrovou hranici skokem 101 m, zemřel ve věku 64 let. V roce 1938 Bradl svůj světový rekord v Planici zlepšil ještě o dalších šest metrů na 107 m. Bradl na Hochköniku u Bischofshofenu vybudoval nejvyšše položené skokanské středisko v Evropě, kde se každoročně na prvním sněhu připravuje řada reprezentačních družstev.

Zajímavosti ze světa

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA JUNIORŮ** bude uspořádáno také v roce 1983. Dějištěm sjezdových disciplín bude 31. ledna—8. února italské lyžařské středisko Sestriere. O mistrovské tituly v klasických disciplínách budou bojovat mladí lyžaři a lyžařky ve finském Kuopiu 11.—13. března.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1982—83 ŽEN** v běhu na lyžích bude zahájen 12. prosince v italském Val di Sole závodem na 5 km. Bude pokračovat 7. ledna 1983 desítkou v Klingenthalu (NDR), 14. ledna v Zadově na Šumavě dalším během na 10 km, 19. února v Kavgolovu (SSSR) závodem na 20 km, 24. února desítkou ve švédském Falunu, 3. března ve finském Lahti během na 20 km, 9. března v Oslo na Holmenkollenu další dvacítkou a končí finálovým závodem na 10 km 19. března v Anchorage (USA).

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1982—83 BĚŽCŮ** začíná 11. prosince patnáctkou v rakouském Ramsau na Dachsteinu, pokračuje stejnou tratí 18. prosince ve švýcarském Davosu, 8. ledna 1983 první třicítkou ve francouzském La Bresse, 20. února v Kavgolovu (SSSR) první padesátkou, 25. února ve Falunu (Švédsko) druhou třicítkou, 4. března ve finském Lahti druhou padesátkou, 11. března třetím závodem na 50 km v Oslo na Holmenkollenu a stejně jako ženy i muži mají finálový závod 20. března v Anchorage (USA), kde poběží závěrečnou patnáctku.

● **ZÁVODY DRUŽBA** také v lyžování jsou přehlídkou nejlepších nadějných závodníků a závodnic zemí socialistického společenství. V roce

1983 se budou konat v Sovětském svazu. Dějištěm klasických disciplín bude 10.—16. března Leningrad, závody ve sjezdových disciplínách budou uspořádány 22.—28. března ve Lvově.

● **FRANZ RENGGLI** se vzdal účasti ve švýcarském reprezentačním družstvu běžců. Tento třicetiletý závodník startoval na mistrovstvích světa 1974 ve Falunu, 1978 v Lahti, letos v Oslu a na ZOH 1976 v Innsbrucku a 1980 v Lake Placidu.

● **FRANZ HEINZER**, člen švýcarského reprezentačního družstva sjezdařů, chyběl na prvním výcvikovém táboře v přípravném období. Startuje také v motokrosech a při závodě utrpěl zranění kolena. Na zájezdu v Austrálii však již nemá chybět.

● **ŠVÝCARSKÝ LYŽAŘSKÝ SVAZ** má v současné době 125 000 členů. V letošním roce získal 8000 nových vyznavačů lyžování. Ueli Wenger, který v letech 1974 a 1975 připravoval tým švýcarských běžců, potom působil ve Španělsku a naposled u švýcarských biatlonistů, se stal novým trenérem švýcarského reprezentačního družstva běžkyň. Švýcarští sjezdaři po tréninku v Austrálii a krátkém odpočinku budou mít od 12. září týdenní výcvikový tábor ve Sv. Mořici.

● **MEZINÁRODNÍ SEMINÁŘ BĚŽECKÝCH TRENÉRŮ** se konal v polovině června v Davosu za účasti 76 trenérů z osmnácti zemí. Nechyběli ani zástupci z Austrálie, USA a Kanady. Velmi zajímavý program připravili členové běžecké komise FIS prof. dr. Dieter Martin (NSR), Kristen Kvello (Norsko) a Christian Egli (Švýcarsko) s příspěvkem zkušených trenérů. Všechna témata byla přednášena v německém, anglickém a francouzském jazyce.

● **KONGRES SVĚTOVÉ BĚŽECKÉ LIGY** — Worldloppet League — se konal ve Sv. Mořici. Již pátého zasedání této soutěže se zúčastnili zástupci deseti zemí a také předseda FIS Marc Hodler a gen. sekretář Gian-Franco Kasper. Ročník 1983 Světové běžecké ligy bude obsahovat devět závodů a uskuteční se při nich první dopingové kontroly.

● **O ZMĚNĚ ORGANIZACE SVĚTOVÉHO POHÁRU** ve sjezdových disciplínách se hovořilo na zasedání komise FIS v Interlaken. Předseda komise Serge Lang doporučuje pořádat SP v Evropě v prvních dvou etapách v místech, kde tyto závody se konají pravidelně a mají dlouholetou tradici (Wengen, Val d'Isère, Kitzbühel). V poslední třetí etapě pak po určitých oblastech: USA, Japonsko, ČSSR, Bulharsko, Švédsko, Norsko. Italové předložili protinávrh, který byl prý konzultován s předsedou FIS Marcem Hodlerem. Podle něho prvé dvě etapy by se konaly jako kvalifikační. Poslední etapa jak „finálová“ za účasti nejlepších závodníků z Evropského poháru a nejlépejších sjezdařů s B licenci. Byla určena pracovní skupina na zpracování tohoto návrhu, v níž jsou zástupci NSR, Švédska, Itálie, Švýcarska, USA a předseda komise S. Lang.

FIS body z hlediska statistiky

Každý průměrný lyžiar a samozrejme pretekáři vedú čo sú to FIS body a ako sa počítajú. Toto druhé je už síce trochu komplikované a sú k tomu potrebné doklady a podklady, ale dá sa to pomerne rýchlo naučiť. FIS body ako je známe sú základným kritériom pre zaradovanie do výkonnostných skupín pri losovaní a teda „boj“ pretekárov sa sústreďuje na čo najlepšie umiestnenie aj preto, aby pretekár dosiahol čo najlepšie FIS body a vytvoril si dobrú štartovnú pozíciu.

Dnes sa pozrieme na FIS body z hľadiska štatistiky, ktorá je tiež zaujímavá. Obmedzíme sa pravda, vzhľadom na rozsiahlosť celkovej štatistiky, len na to aké body dosahujú čs. zjazdári a zjazdárky a aká je ich pozícia vo FIS tabulkách z hľadiska svetového. A kvôli kompletnosti štatistiky, ale aj ako možnú pomôcku pre našich trénerov uverejňujeme všetkých čs. pretekárov a pretekárky podľa poslednej 4. listiny FIS bodov platnej na obdobie od 25. apríla do 30. septembra 1982.

Je samozrejme, že listiny sú už spracované počítačom a to mini-komputerom Olivetti, ktorý vlastní sekretariát FIS. Listiny obsahujú bodové hodnotenie 1047 pretekárov a 2382 pretekárky. Hádám aj z tohoto hľadiska treba posudzovať niekedy vysoké číslo umiestnenia našich pretekárov. V listinách sú uverejnené pretekárky, ktoré dosiahli najmenej 80 bodov v jednotlivých disciplínach a u mužov je to 40 bodov.

Zjazd ženy: 19. Charvátová 9,22, 37. Gantnerová-Šoltýsová 16,37, 102. Vlčková 34,85, 237. Medzihradská 62,53, 261. Hojstřičová 66,06, 301. Petrová 74,76, 308. Jurečková 76,64, 316. Valešová 78,17. Klasifikovaných celkom 327 pretekárky.

Slalom ženy: 16. Carvátová 13,45, 39. Mařasová 25,12, 67. Valešová 37,25, 98. Vlčková 45,14, 111. Medzihradská 48,43, 121. Petrová 51,37, 143. Skotnicová 56,69, 175. Gantnerová-Šoltýso-

vá 62,41, 176. Rejmánková 62,77, 224. J. Harvanová 73,49, 241. Zibrínová 75,86 b. Klasifikovaných 266.

Obrovský slalom ženy: 22. Charvátová 14,15, 49. Medzihradská 24,57, 68. Valešová 28,82, 72. Mařasová 31,00, 87. Gantnerová-Šoltýsová 34,66, 116. Vlčková 41,48, 230. Rejmánková 60,09, 244. J. Harvanová 62,60, 275. Petrová 67,36, 335. Zibrínová 74,90, 370. Kolátková 78,21. Klasifikovaných celkom 390 pretekárky.

Pre zaujímavosť uvádzame poradie našich pretekárky podľa dosiahnutých najlepších bodov zo všetkých troch disciplín a v nadväznosti (bez poradia) aj všetky ostatné pretekárky uvedené v bodovej listine FIS, aj keď majú body len z 2 disciplín: 1. Charvátová 36,82 [zjazd 9,22 — slalom 13,45 — obrovský slalom 14,15], 2. Gantnerová-Šoltýsová 113,44 [16,37 — 62,41 — 34,66], 3. Vlčková 121,47 [34,85 — 45,14 — 41,48], 4. Medzihradská 135,53 [62,53 — 48,43 — 24,57], 5. Mařasová 139,82 [83,70 — 25,12 — 31,20], 6. Valešová 144,24 [78,17 — 37,25 — 28,82], 7. Petrová 193,49 [74,76 — 51,37 — 67,36], 8. Jurečková 242,25 [76,64 — 83,00 — 82,61], 9. J. Harvanová 246,74 [110,65 — 73,49 — 62,60], 10. Hojstřičová 254,30 [66,06 — 84,11 — 104,13], 11. Kolátková 284,84 [87,29 — 119,34 — 78,21], 12. Bergrová 293,41 [85,28 — 109,93 — 98,20], Černocká [0 — 103,07 — 123,67], Chalupská [0 — 132,18 — 121,46], Jandová [0 — 131,23 — 0],

Koulová [0 — 130,48 — 0], Rejmánková [0 — 62,77 — 60,09], Žáková [0 — 81,60 — 134,83], Zemanová [0 — 106,28 — 113,98], Zibrínová [0 — 75,86 — 74,90].

Zjazd muži: 188. Pacák 38,15, 201. Žallmann 39,16 b. Klasifikovaných 210.

Slalom muži: 57. Zeman 26,80. Klasifikovaných 133.

Obrovský slalom muži: 40. Zeman 18,74, 91. Kolář 27,26, 113. Pacák 29,59 b. Klasifikovaných 229.

Celkové poradie: 1. Zeman 117,49 [71,95 — 26,80 — 18,74], 2. Kolář 119,42 [43,64 — 48,52 — 27,26], 3. Schimmer 133,80 [43,87 — 62,87 — 27,06], 4. Žallmann 134,38 [39,16 — 48,82 — 46,40], 5. Pacák 141,65 [38,15 — 73,91 — 29,59], 6. Šoltýs 152,22 [47,93 — 59,80 — 44,49], 7. Bireš 208,51 [103,94 — 53,54 — 51,03], 8. Bobrovský 269,73 [106,26 — 85,22 — 78,25], 9. Vozárik 291,14 [115,53 — 86,80 — 88,81], 10. Renner 305,52 [102,71 — 111,59 — 91,22], 11. Hermánek 336,69 [148,72 — 122,38 — 65,59], 12. Gurský 348,42 [135,07 — 113,40 — 99,95], 13. Kič 354,77 [130,19 — 118,09 — 106,49], 14. Štancel 363,74 [115,76 — 135,26 — 112,72], Gažo [0 — 81,18 — 55,90], Janíkovský [0 — 117,44 — 120,66], Komora [0 — 0 — 111,44], Kondělka [0 — 125,73 — 106,67], Král [0 — 0 — 117,63], Loska [0 — 124,34 — 111,95], Meniar [0 — 125,01 — 65,22], Mrklas [0 — 63,42 — 50,52], Němec [0 — 147,51 — 95,51], Škoda [0 — 142,85 — 109,04].

JÁN MRÁZ

Všestranný Arturo Kinch

Obdiv sklízel na letošním mistrovství světa v klasických disciplínach v Oslu dvacetipätiletý Arturo Kinch z Kostariky prestože ve všech třech závodech, jichž se zúčastnil, byl poslední. V běhu na 15 km skončil 85. se ztrátou 16:48 min. na Nora Braa, na 30 km 72. o 40:26 min. byl pomalejší než vítězný Švéd Eriksson a 42. na 50 km — zůstal 1:22:00 hod. za vítězem Wassbergem (Švédsko).

Kinch žije většinu roku v USA, kde je pracovníkem chemického průmyslu. Začínal se sjezdovým lyžováním v Coloradu a v roce 1980 startoval na ZOH v Lake Placidu ve slalomu a obřím slalomu — rovněž bez úspěchu.

„Miluji lyžování a chci je propagovat v Kostarice. Přestože v naší zemi vzhledem ke klimatu není sněž, našli by se adepti tohoto sportu“, prohlásil A. Kinch. „Dalo by se lyžovat na trávě, což získává stále větší oblibu a je uznávanou disciplínou Mezinárodní lyžařské federace.“

Arturo Kinch má velké plány do budoucnosti. Chce startovat na ZOH 1984 v Sarajevu ve sjezdových i klasických disciplínach. Má příslibenou finanční podporu několika továrníků, aby se mohl boj o olympijské medaile zúčastnit a dobře se na ně připravit. Kinch je mimořádným příkladem boje proti specializaci v lyžování...

Pionýrská skupina Pramenáč

Žáci lyžařského oddílu Lokomotivy Teplice jsou členy pionýrské skupiny Pramenáč. Pracují aktivně v pěti pionýrských oddílech, z nichž čtyři se věnují běžeckému a jeden sjezdovému lyžování. Při soustředěních a letních táborech plní jednotný výchovný systém podmínky Pramenáč a Cest. V příštím roce PS Pramenáč oslaví deset let své existence. Tři žakovské kolektivy obhájily čestný titul Vzorň kolektiv mládeže ČSTV a soutěží nadále.

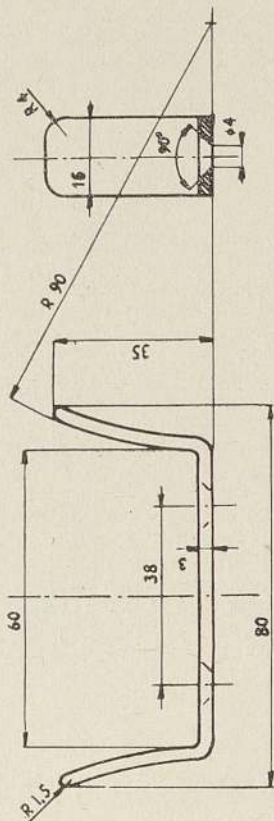
Vyvrcholením pionýrského roku je pobyt v pionýrském táboře v Defurových Lázanech, vodáckém táboře a turistickém putování po Slovensku. Celá skupina se podílela na přípravě okresní pionýrské ligy v lyžování a lyžařského sportovního karnevalu v Novém Městě v Krušných horách. Pionýři pravidelně plní podmínky odznaku zdravotní, jakož i podmínky dalších zájmových odznaků: Lyžař ČSR, Plavec ČSR, Mladý sportovec, Turista apod. Všichni členové závodních žakovských družstev získali odznak zdravotní.

Rodiče dětí jsou členy Kruhu přátel pionýrské organizace, který je největší v teplickém okrese. V uplynulé sezóně rodiče vydatně pomáhali při úklidu — čistění běžeckých tras, stavěli mostky přes potoky a udržovali běžecké stopy v prostoru Nové Město v Krušných horách—Moldava. Mnozí z rodičů byli také nápomocní při zajišťování III. ročníku Krušnohorské padesátky.

Vedoucím žactva běžeckého lyžování teplické Lokomotivy je trenér Josef Plecítý. Jemu pomáhali trenéři R. Stochl, V. Polák a R. Máder, cvičitelky Krsková a Uhrová, jako pomocníci Ing. Matějková, Duspiva a Ing. Staněk, o mazání lyží se staral H. Eckert. Tento kolektiv zajišťoval celou lyžařskou sezónu a nedošlo k jedinému případu nezajištěného tréninku nebo závodu. V uplynulé sezóně si neúspěšněji vedli Jitka Prokopová, která na přeboru ČSR obsadila druhé a Mirek Mikeš osmé místo v kategorii mladšího žactva. V červenci byli teplotičtí pionýři — lyžaři opět na putovním vodáckém táboře na Vltavě.

Patní třmen pro běžecké vázání

Volná pata u běžeckých lyží umožňuje sice volný pohyb nohy a z hlediska bezpečnosti je předností. Avšak při zatáčení a pluzení se značně snižuje ovladatelnost lyže v důsledku upevnění boty pouze v její přední části. Snadno pak dochází k vysunutí paty mimo plochu lyže, čemuž nemohou zabránit ani hroty pod podpatkem; dochází i k uvolnění boty

Patní třmen pro běžecké vázání

v přední části v čelisti vázání. To vše ztěžuje ovladatelnost lyže.

K omezení pohybu paty boty do stran při její základní poloze, tj. když dosedá na lyži, což je bezpodmínečně nutná poloha při zatáčení (přívratem, kristiánkou) nebo při pluzení, užívám již téměř 10 let velmi jednoduché zařízení, omezující pohyb paty

do stran. Tím se podstatně zlepšil ovládání lyží, aniž jakkoli trpěla bezpečnost. Při pádu v okamžiku, kdy se bota zvedne nad úroveň této „běžecké patky“, jak jsem zařízení prostě nazval, je pata zcela volná, jako by třmene nebylo.

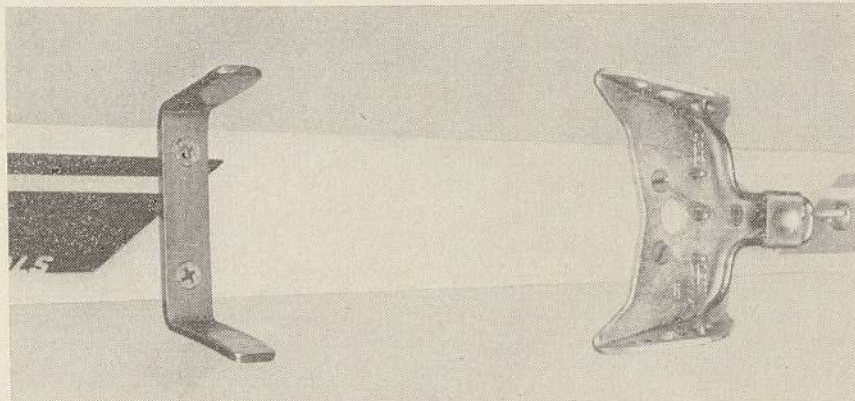
Zařízení spočívá v jakési kovové vidlici nebo třmenu, zhotoveném z železného nebo duralového pásku o šíři cca 16 mm a síle 3 mm. Má tvar hranatého U, jehož boky jsou vysoké 3–3,5 cm a poněkud sešikmeny s okraji vyhnutými ven, takže se lehce nálevkovitě směrem nahoru rozšiřují, aby bota svým podpatkem do třmenu dobře zapadla. Síře spodiny tohoto třmenu odpovídá šíři opatku boty, je však asi o 3 mm širší. Třmen se připevňuje dvěma zapuštěnými vruty k lyži tak, aby byl uprostřed pod opátkem boty. Zařízení je možno zhotovit takřka „na koleně“, jak je patrné z připojeného technického náčrtu a fotografie. Pokud montujeme třmen na nové lyže, je vhodné počítat s určitou malou jeho vahou při vyvažování běžecké lyže.

„Běžeckou patku“ jsem vyzkoušel již po dlouhá leta a spolu se mnou celá rodina i moji známí, a velmi se při turistice osvědčila. Třmen zlepšuje významně ovladatelnost lyže zvláště při zatáčení. Při pluzení šetří botu, jejíž podrážka se jinak v koláčicích vázání snadno uvolňuje. Účinek pluzení je mnohem větší, neboť je možno se do lyže opřít bez nebezpečí, že lyse pata boty dostala mimo lyži. Při jízdě ve stopě třmen nikterak nevádí, neboť je mnohem užší než čelist vázání. Tím, že zlepšuje třmen ovladatelnost lyže, přispívá současně i k bezpečnosti jízdy.

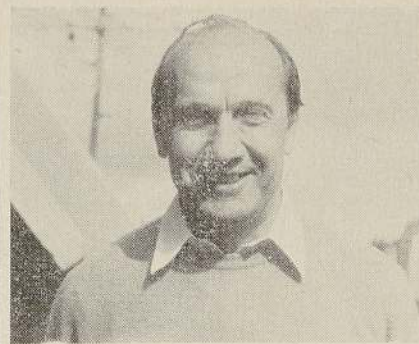
MUDr. ZDENĚK NOVOTNÝ, CSc.

Fotografie na titulní a zadní straně obálky **Ota Mrákota**, na druhé straně **Ota Mrákota** a **Václav Jirkovský**, na třetí straně obálky **Hana Nováková**, **Zdeněk Havelka** a **Jaroslav Trousil**.

Fotografie uvnitř měsíčníku **Ing. Juraj Bobula**, **Bohumil Hynek**, **Tibor Lehotský**, **Pavel Mikeska**, **Maroš Mladoň**, **MUDr. Zdeněk Novotný** a **Jaroslav Trousil**.

PATNÍ TŘMEN PRO BĚŽECKÉ VÁZÁNÍ. Materiál: ocelový — duralový pásek 16/3 mm. Na schématu uvedený rozměr vnitřní šíře třmenu (60) odpovídá menší botě. Jinak je třeba upravit tento rozměr podle šíře podpatku (v jeho polovině); ostatní rozměry zůstávají stejné.

Šedesátiny Jána Mráze

Nechce se tomu ani věřit, ale je to skutečnost. Předseda mezinárodní komise VSL ÚV ČSTV a člen předsednictva Mezinárodní lyžařské federace (FIS) **Ján Mráz** oslavil šedesátiny. Na červnovém zasedání předsednictva federálního svazu na Churáňově místopředseda ÚV ČSTV dr. **Rudolf Dušek** mu odevzdal Medaili **J. F. Chaloupeckého**, kterou doplnil sbírku tělovýchovných vyznamenání tohoto obětavého lyžařského pracovníka. Soudruh **Mráz** prošel všemi funkcemi a jeho zásluhy o rozvoj lyžování jsou oceňovány i FIS.

Při slavnostním aktu na Churáňově dr. **R. Dušek** vyzdvihl dlouholetou obětavou činovníckou práci **Jana Mráze** pro rozvoj čs. lyžování, připomenul jeho zásluhy při bezchybné organizaci MS 1970 v klasických disciplínách na Štrbském Plese, které byly významnou úspěšnou mezinárodní sportovní i politickou událostí. Ocenil také jeho významný podíl na úspěších socialistického sportu a jeho systému v Mezinárodní lyžařské federaci. Předseda VSL ÚV ČSTV **Karel Smola** poděkoval **J. Mrázovi** za jeho příkladnou organizační činnost v našem ústředním svazu a dobrou pozici čs. lyžování v mezinárodní federaci.

Ján Mráz své bohaté zkušenosti odevzdává mladším lyžařským funkcionářům. Má zásluhu na velmi dobře pracující mezinárodní komisi VSL ÚV ČSTV, dovede účinně pomoci v činnosti předsednictva a při řešení jednotlivých problémů. Je také pravidelným dopisovatelem našeho odborného měsíčníku a informuje čtenáře Lyžařství a novinkách a zajímavostech v Mezinárodní lyžařské federaci.

Do dalších let mu přejeme hodně zdraví, spokojenosti a úspěchů v osobním životě i v jeho neúnavné práci pro rozvoj a úspěchy čs. lyžování.

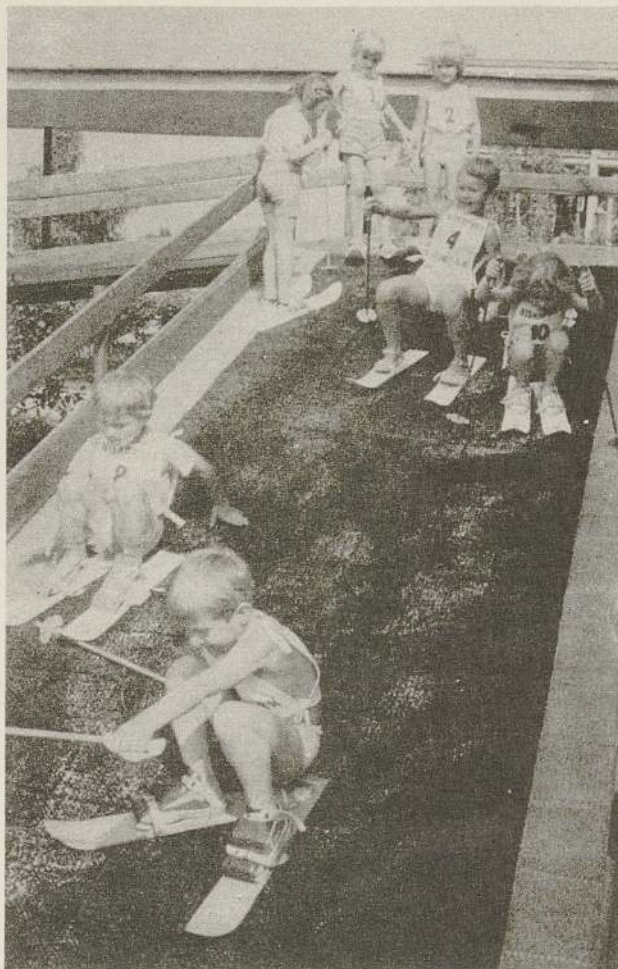
Redakce

Pětapadesátiny J. Hocha

Tajemník Svazu lyžování ČSTV **Jindřich Hoch** oslavil v červenci 55. narozeniny. Při této příležitosti mu místopředseda ÚV ČSTV dr. **Rudolf Dušek**, odevzdal veřejné uznání Za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně.

Jindřich Hoch je duší všech akcí čs. lyžování. Zasloužil se o masový rozvoj lyžařského sportu v ČSSR, dobrou organizaci a zajištění mezinárodních závodů, jakož i vybavení čs. reprezentačních družstev kvalitní výzbrojí a výstrojí.

Redakce Lyžařství mu přeje hodně zdraví a zdatu v další práci pro úspěchy čs. lyžování.

Na trávě, hmotě i na koloběžkách

Ani v letních měsících lyžaři neodpočívají. V posledních letech stále větší oblibě se těší lyžování na trávě na válcových a pásových lyžích. V ČSSR je největším propagátorem této disciplíny TJ Piešťany Banka. Na prvním obrázku nejúspěšnější závodník této tělovýchovné jednoty Lubomír Masár při atraktivním skoku. Dráhy s umělou hmotou Nisportu se staly příležitostí pro závodění dětí z mateřských škol jak ukazuje náš druhý obrázek. Koloběžek k tréninku v letním období využívají závkyně lyžařského gymnázia v Jilemnici

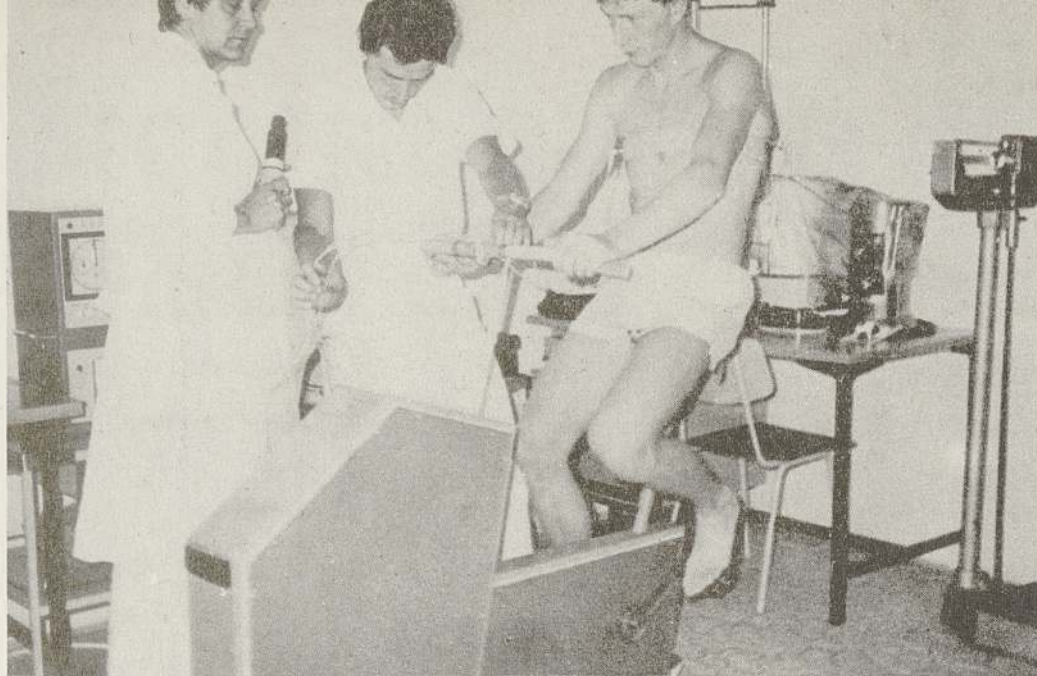

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ ZÁŘÍ 1982 ♦ Kčs 3,—

9

Z letní přípravy lyžařů Dukly Liberec

Letní měsíce jsou důležitou součástí přípravy všech družstev lyžařů Armádního střediska vrcholového sportu Dukly Liberec, které soustřeďuje řadu členů čs. reprezentačních družstev v klasických disciplínách. Na prvním obrázku prom. pedagoga Bořivoje Dvorského sružená Miroslav Kopal při funkčním ergospirometrickém vyšetření, které provádí MUDr. J. Šíkola se zdravotní sestrou P. Řehákovou. Na druhém skokan Stanislav Martyněk při napodobivém cvičení na „hrazdičce“, pomáhá mu Jiří Malec a trenér D. Motejlek přihlíží. Na třetím snímku běžec Jiří Švub při standardním motorickém testu na ERGO-SKI, který sledují trenér S. Henych a M. Georgiev.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

10. ROČNÍK
VC FRENŠTÁTU

CO NOVÉHO
VE FIS?

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

SLOVENSKÉ HORY PĚKNÝMI TERÉNY A PŘÍRODNÍMI KRÁSAMI STÁLE VÍCE LÁKAJÍ MILOVNÍKY LYŽOVÁNÍ. NA TITULNÍ STRÁNCE POHLED DO HNILECKÉHO ÚDOLÍ S LYŽAŘSKÝM STŘEDISKEM MLYNKY VE SLOVENSKÉM RÁJI — RUDOHŘÍ Z VRCHOLU GUGLY. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY NOVÝ SEDAČKOVÝ VÝTAH ZE SKALNATÉHO PLESA NA LOMNICKÉ SEDLO VE VYSOKÝCH TATŘÁCH.

Lyžařství

Ročník 68

Číslo 9

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Posměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávký příjímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. srpna 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Spolupráce ČSTV a SSM

Socialistický svaz mládeže a jeho Pionýrská organizace patří k nejvýznamnějším partnerům Československého svazu tělesné výchovy, kteří se podílejí na masovém rozvoji tělesné výchovy a sportu. Úspěšná spolupráce přinesla řadu pozoruhodných výsledků a neustále se prohlubuje i ve všech sportovních svazech. SSM a PO SSM usilují, aby chlapci a děvčata využívali svůj volný čas k všestrannému rozvoji svých duševních a fyzických schopností. Při organizování zájmové činnosti z potřeb a zájmu mladých lidí pečují o to, aby hodnoty nejen přijali, ale také je vytvářeli, kolektivně žili a mnohostranně se realizovali. Proto podporují zájmovou činnost svých členů ve všech oblastech, v neposlední řadě také ve sféře tělesné výchovy, sportu a zájmové braně činnosti.

Tělesná a branná výchova se významně podílejí na harmonickém rozvoji mladého člověka a představují vysoce účinný prostředek zdravotní prevence, reprodukce jeho pracovní či studijní síly, zvyšování psychické a hlavně fyzické odolnosti. Lyžování patří mezi sportovní odvětví, která jsou nejhodnějšími prostředky k získávání mládeže pro pravidelný pohyb a tělovýchovné vyžití, pro zvyšování fyzické kondice a připravenosti. Pobyt v zasněžené přírodě v horských oblastech přináší načerpání nových sil pro plnění pracovních a studijních úkolů.

Pro koncipování záměrů i úkolů SSM a jeho Pionýrské organizace v rozvoji tělesné výchovy a sportu mezi II. a III. sjezdem byly základním východiskem dokumenty předsednictva ÚV KSČ z března 1978 k masové tělesné výchově, k výkonnostnímu a vrcholovému sportu. V souladu s nimi byl přijat Program rozvoje tělesné výchovy a sportu v SSM a PO SSM do III. sjezdu SSM. Je ve shodě s celospolečenským úsilím o cílevědomější spojení všech opatření v oblasti tělesné výchovy a sportu s potřebami i úkoly dalšího ekonomického a sociálního rozvoje naší socialistické společnosti. V souladu se závěry XVI. sjezdu KSČ se stále více stává středem zájmu zvýšení efektivnosti a kvality veškeré tělovýchovné činnosti a dosažení vyšší jednoty v působení všech složek tělovýchovného hnutí. Potvrdilo to i červnové 12. zasedání ÚV ČSTV, které stanovilo program masového rozvoje tělesné výchovy po XVI. sjezdu ČSTV. Jeho společenská závažnost vyžaduje další prohloubení spolupráce ČSTV se všemi partnerskými složkami tělovýchovného hnutí, v první řadě i se Socialistickým svazem mládeže a jeho Pionýrskou organizací.

Tělesná výchova a sport jsou nejen jednou z možností jak trávit volný čas, ale stávají se důležitým faktorem při utváření rysů socialistického způsobu života většiny našich mladých. Je i zásluhou SSM a jeho PO, že do pravidelné činnosti tělovýchovných jednot je zapojeno téměř 530 000 dětí do patnácti let, 185 000 chlapců a více než 68 000 dívek ve věku 15—18 let. Neustále stoupá i počet mládeže v lyžařských oddílech, jakož i masy neorganizovaných mladých lyžařů a lyžařek, soutěžících o odznak Lyžař ČSR a startujících v lyžařských náborových akcích. Projevuje se to i ve stále větší účasti frekventantů veřejných lyžařských škol, přibývajícím počtem účastníků zimních pionýrských táborů mládeže a lyžařských výcvikových zájezdů školní mládeže. I v Socialistickém svazu mládeže a jeho Pionýrské organizaci je charakteristickým rysem tělovýchovné a branné činnosti rozvoj specifických tělovýchovných, branných a turistických činností a soutěží. Jejich přitažlivý a ideový obsah přináší jak masovou účast, tak účinné propojení s ostatními výchovnými složkami. Přitom respektuje zvláštnosti jednotlivých věkových a sociálních skupin mládeže, které mají nejen relativně odlišné zájmy, ale často i různé podmínky k provozování tělesné výchovy a sportu. Hlavním úkolem současnosti je dosáhnout toho, aby každý pionýrský oddíl a základní organizace SSM přešly od organizování jednorázových a nepravidelných akcí k soustavným tělovýchovným a sportovním činnostem. Podmínkou je zásada kvalifikovaného organizátora pro každý základní článek a odborně připraveného instruktora tělesné a branné výchovy pro každý kroužek. Přispěje k tomu ještě těsnější spolupráce s ČSTV a Svazem při přípravě potřebných počtů kádrů a jejich plného využití. Ke splnění tohoto úkolu je připraven i Svaz lyžování ÚV ČSTV a oba národní svazy.

Lyžařské oddíly, sportovní třídy lyžování, lyžařská gymnázia, tréninková střediska mládeže i střediska vrcholového sportu mládeže a dospělých mají velmi dobré zkušenosti z činnosti svých pionýrských a svazáckých skupin. Výrazným způsobem se podílejí nejen na plnění výkonnostních cílů, zaktivizování činnosti, ale i úspěšně ideově výchovné práci. Nejlepším dokladem toho jsou pionýrské skupiny Pramenáč v Lokomotivě Teplice, skupiny Horal ve Ski Jilemnice, pionýrské skupiny v TSM Harrachov, Vrchlabí, Rožnově pod Radhoštěm a jinde, svazácké skupiny v ASVS Dukla Liberec a Dukla Banská Bystrica.

Spolupráce Svazu lyžování ÚV ČSTV se SSM a jeho Pionýrskou organizací je cenným přínosem. Znamená stále stoupající počet mládeže v lyžování a úspěšné plnění prvořadého společenského úkolu.

Hodnocení skoku a jeho úskalí

Na tradičním hodnocení skoku na lyžích, starém pomalu celé století, nezměnila nic ani doba počítačů. O vítězi a poraženém rozhoduje, jak známo, dvoji hodnocení: délky a stylu skoku. Jde o vyhodnocování anachronické, odporující moderním požadavkům o objektivním a spravedlivém ohodnocení výkonu sportovce. V letošní zimě se celý systém vyhodnocování skoku dostal opět do ostré palby kritiky odborného tisku. Plastičky obraz na předmětnou problematiku vyplyne z porovnání výsledků světové špičky na skokanském Intersportturné v posledních třech letech. V sezónách 1979—80 a 1980—81 byly bodové rozdíly mezi závodníky na prvních deseti místech ještě několika bodové. To byl svět stylových rozhodčích ještě jakžtakž v pořádku, ale jen proto, že stylové známky ještě neměly onen rozhodující vliv na konečné vyhodnocení skokanova výkonu. V letošní sezóně byly bodové rozdíly v čele výsledkových listin již jen desetinkové, tedy velmi těsné. Dá se předpokládat, že délka se v blízké budoucnosti bude měřit některou z objektivních metod. Pak bude úspěch či neúspěch skokanů světové špičky, a ne jen jich, v rozhodující míře závislý na stylových známkách, pokud systém hodnocení skoku nebude od základu změněn.

SKOKANSKÉ TURNÉ 1980, 1981 a 1982

Porovnání výsledků světové špičky na Intersportturné posledních tří sezón dává tuto obraz:

1979—80: v Oberstdorfu zvítězil Danneberg rozdílem 4,7 b. před Neuperem, v Garmischi Neuper 1,8 b. před Puikkonenem, v Innsbrucku Neuper 8,5 b. před Sumim a v Bischofshofenu Weber 3,2 b. před Glassem;

1980—81: v Oberstdorfu byl první Neuper rozdílem 4,5 b. před Puikkonenem, v Garmischi Bulau 8,8 b. před Bergerudem, v Innsbrucku Puikkonen 4,9 b. před Neuperem a v Bischofshofenu Kogler 5,5 b. před Neuperem;

1981—82: v Oberstdorfu zvítězili Nykänen rozdílem 0,6 b. před Deckertem, v Garmischi Ruud 0,4 b. před Deckertem, v Innsbrucku zvítězili ex aequo Deckert a Bergerud s 0,2 b. rozdílem před třetím Rogerem Ruudem. Kromě toho se o 5. místo dělili další dva závodníci Groyer s Busem. V Bischofshofenu činily bodové rozdíly na čelných místech: mezi Aspholem a Koglerem na 2. a 3. místě 0,8 b., Bergerud na 4. místě měl od Koglera odstup 0,5 b., Jensen a Hirner na 7. a 8. místě byli ex aequo, na 9. místě skončil Bremseth se ztrátou 0,2 b. a na 10. místě Buse s rozdílem 0,3 bodu.

DVAKRÁT ODHADNUTO — ALE VÝSLEDEK V DESETINÁCH BODU

V některých případech desetiny bodů již nevystačují. Logickým závě-

Rakušan Armin Kogler v nové sezóně bude obhajovat prvenství ve Světovém poháru skokanů

rem by mělo být, přejít po vzoru hodnocení ve sjezdovém sportu na setiny bodu. To ale nepřichází v úvahu, působilo by to nepřesvědčivě uvážíme-li vznik výsledné známky. Pro osvěžení paměti těch, kdož nejsou se skokem v živém kontaktu: délku skoku určuje, prakticky odhaduje měřič délky s přesností 0,5 m. Má velmi těžký úkol, sleduje doskok skokana na přiděleném úseku (1—3 m), při rychlosti doskoku cca 100—130 km/hod. Metry se pomocí tabulky převádí na bodové hodnoty. Stylové známky určí 5 rozhodčích stylu v teoretickém rozmezí 0—20 bodů; nejnižší a nejvyšší z pěti známek se škrtaří. Uvedené dvě hodnoty, délka a styl, subjektivně zjišťované a proto nikoli vždy přesné, tvoří celkový bodový výsledek skoku.

• Hodnocení délky

Na současném způsobu zjišťování délky skoku, necht' je jakkoli pochybené, nelze krátkodobě nic změnit. V dohledu však je jasná perspektiva. Odhad s mnoha jeho chybami, bude v blízké budoucnosti nahrazen objektivním měřením délky na bázi vyzkoušeného a dobře fungujícího systému elektromagnetického nebo elektronického. V NDR se pomocí speciální přístrojové techniky délky objektivně měří již delší dobu. Také Frenštát vyvíjí zařízení pro objektivní měření délky, kterého má být poprvé použito u příležitosti letošní Velké ceny Frenštátu. Prozatím jedinou významnou soutěží, na které bylo použito progresivní techniky pro objektivní změření délky, bylo MS 1982 v Oslo.

• Hodnocení stylu

Jiná je situace u stylu, který při současné šíři a vyrovnanosti světové špičky [těsné bodové rozdíly] prakticky rozhoduje o pořadí na předních místech výsledkové listiny. Přitom je obecně známo, jak často nepřesné a pochybené je stylové ohodnocení skokana. Uvedme některé příklady z le-

tošního Intersportturné: v Innsbrucku se v prvním kole Ivar Mobæk dotkl rukama sněhu; jeho skok byl ohodnocen 6 — 17,5 — 7,5 — 7 — 17,5 b. Jinými slovy třikrát jako pád a dvakrát jako skok bez pádu. Mobæk tedy obdržel za svůj skok o značný počet bodů více nebo méně, nežli dostat měl. Co taková několikabodová chyba znamená z pohledu desetin bodu, které v současné době rozhodují o umístění v celkové klasifikaci, není třeba rozebírat.

Pro neudržitelnost systému hodnocení v dnešní jeho podobě stačí uvést méně drastické případy: pád Fina Nykänen v Innsbrucku byl ohodnocen 7 — třikrát 8 a 10(1) b. Deseti body ohodnotil skok finský rozhodčí stylu. Vedle Nykäneny byli v Innsbrucku hodnoceni s dvoubodovými rozdíly ve stylu i Ostwald a Sumi. Ostwalda to postihlo ještě jednou v Garmischi. V Oberstdorfu bylo mezi prvými 50 skokany dokonce 8 skokanů s dvoubodovými rozdíly.

Malé intermezzo do našich úvah: rozhodčí, kteří se specializovali na skok, si jistě vzpomenou na překvapivý výsledek v Sapporu [1972] na velkém můstku. Nemám na mysli nečekaný úspěch Poláka W. Fortuny [zlato], jako spíše stříbro W. Steinera. Při doskoku Steinera v druhém kole ukázali délku dva rozhodčí: jeden 103 m, druhý 103,5 m. Své hlášení rychle odvolal druhý rozhodčí — ze zlata pro Steinera se stalo „jen“ stříbro. Mezi vítězem a čtvrtým místem činil rozdíl 0,7 b. Tenkrát byl těsný výsledek kvalifikován spíše jako náhoda, byl vydáván za senzaci. Výsledky na MS v Lahti [1978], bodový rozdíl mezi zlatem a bronzem činil 0,8 b., však dávaly tušit, že jde o nový vývojový trend ve výkonnosti nejen u světové špičky, ale hluboko do středu startovního pole. Přesvědčivě byl tento trend potvrzen jak na letošním Intersportturné, tak na MS v Oslo.

CELKOVÝ DOJEM ZE SKOKU

V Oslo se poprvé v historii MS pořadatelé postarali o objektivní hodnocení aspoň jedné části skoku — délky. O to více se sportovní osud závodníků přesunul do rukou rozhodčích stylu. Stylování je reglementováno obsáhlými předpisy, které styloví rozhodčí dobře ovládají, i když to neplatí absolutně. Na jeden z předpisů však je třeba zvláště poukázat, má zcela obecný charakter: „Pro určení stylové známky je nutno vzít v úvahu celkový dojem skoku od začátku do konce.“ Jde o předpis, spíše o pokyn, kterému nelze rozumět jinak než že skok v jeho celkovém provedení má působit estetickým dojmem, má být proveden v nenásilném osobním stylu skokana. V hodnocení závodníka výkon musí být tudíž zhodnocena i individuální „krása“ jeho skoku. Závodníci naproti tomu chtějí skákat co nejdále, což převedeno do praxe znamená skákat maximálně účelně. Mají-li skákat daleko, musí skákat funkčně, tj. technicky perfektně a dynamicky, dalo by se říci bez zvláštního ohledu na krásu. A to se zdá být v zásadním rozporu v pohledu na spravedlivé hodnocení skoku, zejména za současné vysoké úrovni

výkonnosti až do 20.—25. místa „světového žebříčku“.

Pro zkušební rozhodčí nebývá obtížné rozeznat míru technické dokonalosti provedeného skoku; co ale je krásný, esteticky provedený skok? Štíhlý skokan působí v letu jistě lépe nežli skokan silnější, nebo menšího vzrůstu. Při uvažování o kráse skoku jde o posuzování jakýchsi poměrných hodnot mezi extremami. Některý ze skokanů se vůči svým soupeřům jeví v letu lépe, jiný zase méně dobře. Tyto poměrné hodnoty ale nemají nic společného s technickým uměním skokana.

Nejnovější poznatky o vývoji skoku a jeho hodnocení, jak bylo demonstrováno na významných závodech letošní sezóny, zejména na MS v Oslo, vedou ke zjištění, které lze formulovat takto: **uvážíme-li vyrovnanost výkonnosti neustále se rozšiřující světové špičky, vyjádřené oněmi desítkami bodových rozdílů, jak bylo ukázáno výše, stává se známka za styl — správná či nesprávná — rozhodující složkou pro celkovou klasifikaci závodníka.**

HOLMENKOLLEN 1982

Osud tomu chtěl, že na nejstarším a nejslavnějším můstku světa, na Holmenkollenu, a to ještě při MS, bylo celému lyžařskému světu předvedeno, jak problematickou hodnotu má stylové hodnocení skoku. Na tomto můstku byl absolvován závěrečný závod, kulminační bod programu MS 1982. Bohužel, v ten den se vítr, déšť se sněhem a mlha postaraly o poměry, které hraničily s regularitou závodu. Závod musel být několikrát přerušena a bylo nebezpečí, že nebude ani dokončen. Obdiv patří norským fanouškům (přihlíželo asi 120 tisíc diváků), kteří se nepřízní počasí nedali odradit, přestože ze závodu mnoho neviděli. Stejně tak úřadující rozhodčí stylu neviděli vše, co by vidět měli. Tím méně ovšem mohli posuzo-

vat „celkový dojem“ skoků. Bylo dokonce nutno pověřit dva činovníky na doskoku, kteří podávali informace na věž rozhodčích o tom, jak závodník absolvoval závěrečnou fázi skoku. **To tu ještě nebylo, neboť rozhodčí rozhodovali nejen subjektivně, ale byli při rozhodování dokonce závislí na zprostředkovatelích, dalších subjektech.** Marně bychom hledali předpis v MSR, který by podobné hodnocení stylu dovozoval. A to byl také důvod protestu rakouského trenéra Maxe Golsera, kterému však jury nevyhověla. Ti z nás, kdož sledovali závod na obrazovkách, byli šokováni, když krátce po ohodnocení jednoho ze skoků všemi rozhodčími jako skoku bez pádu, bylo hodnocení, zřejmě na popud informátorů z doskoku, změněno na skok s pádem.

V závodě zvítězil mladý (18½), mimořádně talentovaný Fin Matti Nykänen, který se stal nejmladším mistrem světa ve skoku a v klasickém sportu vůbec. Dosáhl v obou kolech nejlepšího hodnocení. Bodový rozdíl mezi ním a Norem Hanssonem v prvním kole činil jednu desetinu bodu(!); v druhém kole svůj náskok zvýšil na 2,8 b. Na 4. a 5. místě se umístili Ostwald a Bremseth ex aequo, mezi 6. a 7. místem byl rozdíl 1 b., mezi 8. a 9. a 10. místem po 0,5 b.

Zajímavým výsledkem z pohledu problematiky, které je článek věnován, je výsledek docílený v závodě družstev ve skoku. Závod byl proveden rovněž na Holmenkollenu a zvítězili v něm Norové před Rakušany rozdílem 0,9 b. Tento minimální bodový rozdíl při celkovém počtu 718,5 bodu družstva je jasným svědectvím o tom, jak stoupl význam stylové známky pro konečnou klasifikaci závodníků.

ZÁVĚR

O vítězi a poraženém ve skoku rozhodovaly v letošní sezóně častokrát desetiny bodu, a to s výjimkou Osla,

při odhadnutých délkách a stylových známkách, které v nemálo případech u téhož závodníka diferovaly o 1—2 body. Na Holmenkollenu rozhodčí stylu pro mluhu skoky řádně sledovat ani nemohli a nebyl to jen Holmenkollen. Vyvstává otázka, zda-li praktikovaný způsob hodnocení je vůbec ještě slučitelný s obecně platnou zásadou fair play. Řečeno prostě je za stávajících podmínek rozumné a správné se křečovitě držet tradice? Nebylo by lépe styl opustit a uvažovat jen o délkách?

Cílem článku bylo poukázat na úskalí v hodnocení skoku. Nebylo úmyslem posuzovat MS 1982 v Oslo, o kterém víme, že se stalo velkým svátkem klasiků, mohutnou demonstrací odhodlání, vytrvalosti a technického umu skokanů, sdruženářů, běžkyň a běžců.

Ze zorného úhlu problematiky, v článku rozebírané, bylo ovšem možno se nedotknout obtíží, jimiž bylo zatíženo stylování na Holmenkollenu. Situaci, vytvořenou na můstku, organizátoři řešili jistě v dobré víře, že jednájí ve prospěch závodníků i diváků. Dostali k tomu i placet přítomných funkcionářů federace. Snad proto je možno velmi ostrá a kritická slova, která se objevila v odborném zahraničním tisku, pokládat za bouři ve sklenici vody a věřit, že případ bude brzo zapomenut. **V pozadí každého porušení zásadního předpisu MSR se však rodí vždy nová nebezpečí — nebezpečí precedentu.**

Zkušenosti z posledních dvou sezón a z MS 1982 volají po hledání objektivního způsobu hodnocení skokanova výkonu. To je požadavek, jehož význam a naléhavost nejsou o nic menší, nežli je úsilí dostat pod kontrolu rychlost ve sjezdovém závodě. Federace by oba problémy měla řešit se stejnou naléhavostí a důsledností.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Materiálová bitva ve vybavení skokanů pokračuje

V posledních letech jsme svědky mnohých novinek ve skoku na lyžích. Každá novinka je výsledkem pečlivého bádání s jediným cílem, dosáhnout příznivějších podmínek v rozhodujících fázích skoku na lyžích, především při nájezdu a při letu vzduchem. Proto také komise závodního vybavení FIS na svém zasedání 4. června 1982 v Interlaken ve Švýcarsku řešila mimo jiné tři skokanské problémy.

1. SKOKANSKÉ LYŽE S DVOJITĚ ZAHNUTOU ŠPIČKOU

Jugoslávská firma Elan vyvinula v roce 1980—81 novou skokanskou lyži s dvojitě zahnutou špičkou. V roce 1981 byly provedeny praktické zkoušky skokany Jugoslávie, ČSSR a Norska. Na podzim roku 1981 při svém řádném zasedání komise pro závodní vybavení FIS tyto lyže nepovolila pro používání při závodech uvedených v mezinárodním kalendáři FIS, ale umožnila provádět další praktické zkoušky. Dále byla firma Elan požádána, aby předložila výsledky zkoušek v aerodynamickém tunelu a to neutrálním a veřejně uznávaným institutem. Během závodního ob-

dobí 1981—82 byly tyto lyže zkušeny mnoha předními závodníky a jak vyplynulo při besedě skokanské komise FIS s trenéry reprezentačních družstev skokanů při finále Světového poháru v Planici, shodují se všichni v názoru, že tyto nové lyže jsou ve vzduchu stabilnější. Po odrazu je větší vztlak na přední část lyží (lyže rychleji přijdou, jak říkají skokani) a v závěrečné fázi letu jsou stabilnější. Podobné výsledky byly zjištěny i při zkouškách v aerodynamickém tunelu. Materiálová komise FIS na zasedání 4. června 1982 po delší diskusi tyto lyže povolila k používání na všech závodech v závodním období 1982—83. Po zkušenostech

v příští sezóně komise závodního vybavení FIS celou situaci znovu posoudí a definitivně rozhodne. Zda-li i další výrobci skokanských lyží přizpůsobí své výrobky této novince zatím není jasno. V každém případě se jedná o podstatnou změnu, která bude mít pravděpodobně i vliv na stavbu můstků (bude stačit menší nájezdová rychlost).

2. SKOKANSKÉ VÁZÁNÍ S VODÍTKEM LANEK

Již v roce 1979 vyvinula firma Adidas-Kneissl nové skokanské vázání. Vodítko lanek bylo povoleno k vyzkoušení na závodech v letech na lyžích v roce 1980 a v květnu 1980 komise pro závodní vybavení FIS povolila k používání za předpokladu, že firma Adidas změnila podrážku skokanských bot a oficiálně prohlásí, že pro všechny zájemce bude toto zařízení k dispozici. Jelikož všechny po-

žadavky byly splněny a toto vodítko lanek poskytuje určitou dodatečnou stabilizaci lyží během letu a tím přispívá k bezpečnosti závodníků, bylo v říjnu 1980 definitivně povoleno k používání na všech závodech. Při kongresu FIS v květnu 1981 zdravotní komise FIS vznášela námítky proti vodítkům lanek s odůvodněním, že toto zařízení znemožňuje uvolnění lyže od bot při pádu skokana a tím je nebezpečné. Proto bylo s okamžitou platností zakázáno. Už na podzim téhož roku byl snahy o znovupovolení tohoto zařízení, což však nebylo povoleno. Při zasedání komise pro závodní vybavení FIS 4. VI. 1982 bylo vodítko lanek po zvážení všech kladů i záporů znovu povoleno.

3. SKOKANSKÉ OBLEKY

Ukazuje se, že skokanské oblečení má velký vliv na výkon skokana na lyžích. Jsou proto stále snahy závodníků a trenérů obcházet předpisy. Jak je známo, látka na tyto obleky musí mít propustnost aspoň 50 l a to ve všech částech stejnou. Objevily se ovšem takové stříhy kombinéz, které sice před oblečením této podmínce vyhovují, ale jelikož přední část je úzká a při oblečení se protáhne, tak se zvětší propustnost až na 200 litrů. Zadní část má menší propustnost a tím vzniká tak zvaný balónový efekt. Podobného efektu se skokani snaží dosáhnout otevřením zdrhovadla na přední části obleku. To všechno vede ke snaze vrátit se k větší propustnosti a k jiné struktuře látky. Zatím však nedošlo k žádné změně.

MILOSLAV BĚLONOŽNÍK

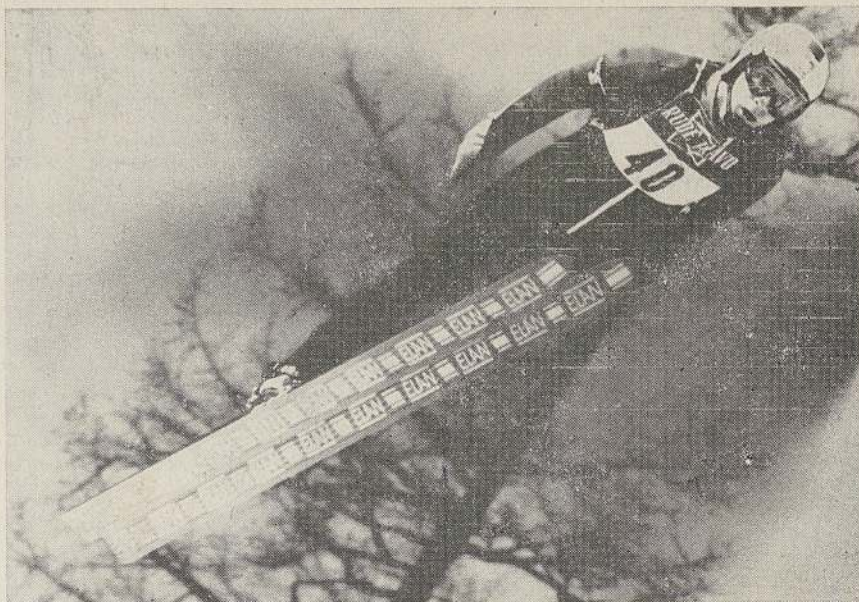
Výročí tří lyžařských průkopníků

Na letošní rok připadají výročí několika našich lyžařských průkopníků kteří nejen stáli u kolébky lyžování v českých zemích a tento sport všude náležitě propagovali a zaváděli, ale kteří o něm zanechali do dnešní doby i staré písemné památky v podobě prvních našich lyžařských knížek.

Mezi tyto pamětníky, na které letos vzpomínáme, patří známý titel a obdivovatel Krkonoš, učitel, geolog a spisovatel Josef Aleš. Narodil se před 120 lety — 28. října 1862 v Písku a zemřel před 55 lety 27. září 1927. Pod pseudonymem Aleš-Lyžec vydal roku 1909 za přispění Svazu lyžařů knihu *Obrazy horské zimní krásy*.

Významným průkopníkem a propagátorem lyžování na Ostravsku byl začátkem našeho století Eduard Šebela. Jeho spis *Návod k jízdě na lyžích* vyšel péčí Pohorské jednoty Radhošť v roce 1907 a patří mezi nejstarší v české lyžařské knihovničce. E. Šebela zemřel ve svých necelých 74 letech 26. července 1952.

Ve stejném roce, i když o něco později, zemřel v Praze profesor ČVUT Ing. arch. Karel Vávra, jeden ze zakladatelů českého sportu, zvláště turistiky a lyžování. Napsal a současně i ilustroval známou a ve své době velmi oblíbenou knihu *Sport na lyžích*, která vyšla v roce 1910. —šle—

Osmnáctiletý Pavel Ploc (SVS-M Dukla Liberec) patří k nadějným skokanům čs. reprezentativního družstva. Na letošním mistrovství ČSSR na velkém můstku vybojoval bronzovou medaili

K 80. VÝROČÍ DEN LYŽAŘŮ symbolickým nástupem do sezóny

Příští rok uplyne 80 let od vzniku organizovaného lyžařského sportu v českých zemích. Svaz českých lyžců později přeměnovaný na Svaz lyžařů Království českého byl založen 21. listopadu 1903 na schůzce zástupců prvních tří českých lyžařských spolků Českého Ski Klubu, Českého klubu SKI Jilemnice a Českého Ski Klubu Vysoké nad Jizerou v Jablonci nad Jizerou. Ve všech lyžařských oddílech a svazových orgánech si připomenou v roce 1983 toto významné jubileum. Výbor Svazu lyžování ČUV ČSTV na svém květnovém plánním zasedání na počest osmdesátky českého lyžování vyhlásil Den lyžařů kteroužto akci schválil i sekretariát ČUV ČSTV.

Ukutečně se v neděli 2. ledna 1983 všude tam, kde budou příznivé sněhové podmínky. Den lyžařů se stane symbolickým nástupem milovníků lyžování do zimní sezóny. Akce se mohou zúčastnit všichni občané bez omezení věku. Pořadatelé budou lyžařské oddíly tělovýchovných jednot, ale Den lyžařů mohou organizovat i organizace SSM, Svazarmu, školy, případně další organizace Národní fronty.

V běhu se bude soutěžit ve čtyřech věkových kategoriích: pro 10—12leté bude připravena trať do 2 km, pro 13—14leté do 3 km, pro 15—18leté do 5 km a pro 19leté a starší do 10 km. Ve slalomu se počítá s třemi kategoriemi a počtem branek podle místních podmínek. Desetiletí až čtrnáctiletí budou mít nejvýše 20 branek, 15—18letí nejvýše 25 branek, devatenáctiletí a starší nejvíce 30 branek.

K organizačnímu a propagačnímu zajištění Dne lyžařů vydá VSL ČUV ČSTV plakát, na kterém pořadatelé akce označí místo akce, kde se bude konat jakož i vypsané disciplíny. Plakáty budou distribuovat výbory krajských svazů lyžování do 30. listopadu 1982. Přihlášky k těmto náborovým závodům se budou přijímat na určeném místě startu.

Výbor Svazu lyžování ČUV ČSTV vyzývá všechny lyžařské oddíly, aby zajistily maximální účast občanů na Dni lyžařů, pozvaly ke spolupráci všechny další oddíly a odbory své tělovýchovné jednoty, jakož i všechny místní složky Národní fronty. K propagaci využijí oddíly všech dostupných prostředků (propagační skřínky, místní rozhlas, krajský a okresní tisk atd.). VSL ČUV ČSTV očekává, že všichni organizovaní lyžaři svým dílem přispějí k úspěchu Dne lyžařů. Stane se dobrou příležitostí k prověření fyzických schopností všech účastníků.

Oslav bude využito k bilanci práce lyžařských oddílů a svazových orgánů na výročních členských schůzích oddílů a konferencích lyžařských svazů. Některé oddíly k jubileu připravují také výstavy a besedy se současnými i bývalými reprezentanty a funkcionáři. Bude to další příležitost k zintenzívnění činnosti a úspěšnému plnění všech vytyčených úkolů.

Redakce Lyžařství očekává, že oddíly, okresní a krajské svazy ji budou informovat o přípravách Dne lyžařů a dalších akcí k jubileu. Dobré náměty budou zveřejněny v našem odborném měsíčníku, který jedno číslo ročníku 1983 věnuje 80. výročí organizovaného lyžování v českých zemích.

JAROSLAV TROUSIL

Dosud největší pohár pro mistra světa

Harrachovští pořadatelé připravili dosud největší pohár pro mistra světa v letech na lyžích v historii dosavadních šesti ročníků. Ze VII. ročníku světového šampionátu, který se koná 17.—20. března 1983, si odveze nový mistr světa mohutný pohár z křišťálového skla, vážící 27 kg.

Tuto nádhernou trofej dokončili pracovníci harrachovských skláren obrovského podniku Crystal. Do jeho výroby vložili své umění a dlouholeté sklářské zkušenosti předseda lyžařského oddílu Jiskry Harrachov Herbert Burger a bývalý čs. skokanský reprezentant Hubert Rieger. Zaslouhuje ocenění, že harrachovští lyžaři se věnují nejen organizaci a přípravám 7. ročníku MS, ale zapojili se

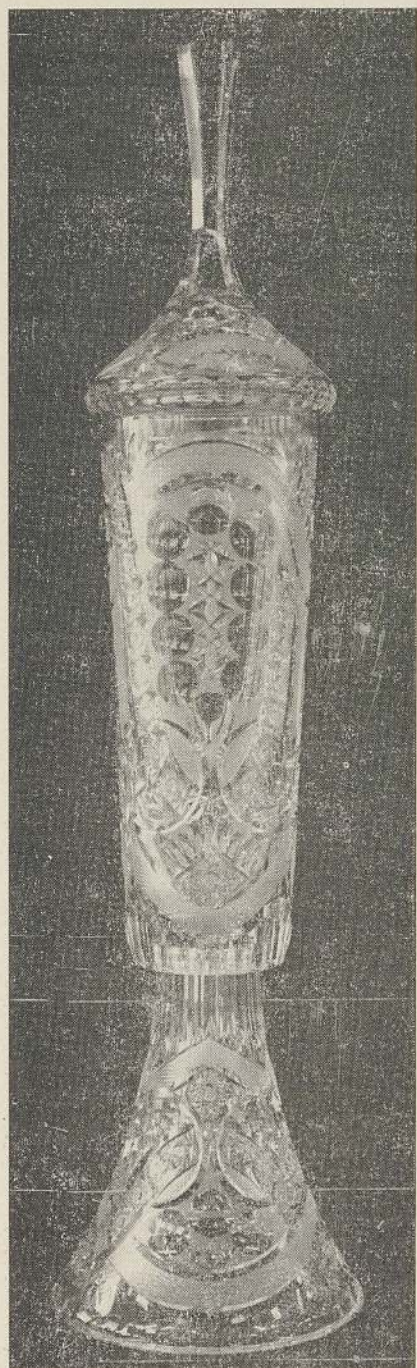
i do tak náročné práce jako byla výroba poháru pro vítěze, v němž symbolicky 1 cm poháru se rovná 1 m obřího můstku s normovým bodem 120 m, takže pohár měří 120 cm. Skládá se ze tří částí a v současné době je umístěn na celoroční výstavě skla v Jablonci nad Nisou, uspořádané k 270. výročí založení harrachovské sklárny. Příští rok bude na výstavě v Harrachově.

Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl v úvodním bulletinu 7. MS v letech na lyžích v Harrachově mj. napsal: „Masový rozvoj tělesné výchovy a sportu je stěžejním úkolem státních orgánů i společenských organizací. Stranické i vládní orgány považují tělesnou výchovu a sport za nedílnou součást všestranného harmonického rozvoje občanů socialistické společnosti a vynakládají velké prostředky na vytvoření co nejlepších podmínek pro tělovýchovné a sportovní vyžití milionů našich občanů, zejména mládeže.

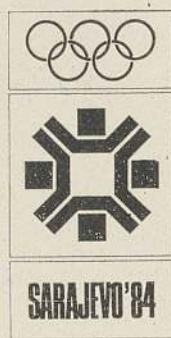
Chceme, aby se i účastníci mistrovství světa v letech na lyžích přesvěd-

čili o tom, že sport v naší zemi plní ušlechtilé poslání v rozvoji člověka, že jej považujeme za prostředek poznání a porozumění mezi lidmi, za přirozenou základnu prohlubování přátelství mezi národy a upevňování míru na celém světě. Věříme, že k tomuto ušlechtilému cíli přispěje i mistrovství světa v letech na lyžích v Harrachově.“

Zájem o 7. ročník MS v letech je ve všech zemích, které se věnují této náročné lyžařské disciplíně. Podle dosavadních informací ze zahraničí nebude příští rok v Harrachově chybět žádný z „letců“ světové špičky. Obhájcem mistrovského titulu z roku 1981 v Oberstdorfu je Fin Jari Puikkonen. Zvítězil s náskokem 60,5 bodu před Rakušanem Arminem Koglerem. Bronzovou medaili vybojoval Nor Tom Levorstad s 1068,0 b. Následovali: 4. Markku Reijonen (Finsko), 5. Horst Bulau (Kanada), 6. Halvor Asphol (Norsko). Umístění čs. reprezentantů: 12. Samek, 26. Parma, 32. Škoda, 35. Jelenský. Startovalo 70 závodníků z patnácti zemí. Čs. reprezentační družstvo má pečlivě naplánovanou přípravu na mistrovství světa se snahou znovu úspěšně zasáhnout do bojů světové elity, jako tomu bylo v minulosti.

Přípravy ZOH 1984 v Sarajevu

Organizační výbor ZOH 1984 v letních měsících úspěšně pokračoval v přípravách her bez nejmenšího odpočinku. Bylo třeba zajistit, aby všechna olympijská zařízení byla k dispozici pro testovací závody již v sezóně 1982 až 1983. Olympijská hala Zetra bude slavnostně otevřena 14.

prosince 1982 mezinárodními krasobruslařskými závody.

Byl již schválen program slavnostního zahajovacího ceremoniálu na stadionu Koševo, který se uskuteční ve středu 8. února 1984 ve 14.30 hod., jakož i zakončení ZOH v neděli 19. února 1984 ve 20 hod. V kulturním zábavním programu vystoupí 5000 mladých sportovců. Režisérem pořadu je Aleksandar Jevđević, hlavním choreografem Slavko Pervan, hudební doprovod připravuje Boris Urjič, scénář Meta Hočevar, kostýmy Vanja Popovič, televizním poradcem je Zeljko Marjanovič.

Organizátoři ZOH v Sarajevu přivítali v posledních měsících řadu delegací mezinárodních sportovních federací a národních olympijských komiteů. U příležitosti 12. sjezdu SKJ navštívili dějiště ZOH zástupci Alžírsko, Argentiny, Číny, Holandska, Indie, Malty, Mozambiku a Venezuely. Delegáti Mezinárodní federace bobistů (FIBT) a Mezinárodní federace sánkařů (FIL) provedli kontrolu výstavby dráhy na Trebeviči. Místopředsedové obou federací Luciano Galli a Richard Hartmann se vyslovili s uznáním o olympijských drahách.

Úspěšná je pomoc brigád SORA Sarajevo ze všech jugoslávských republik při výstavbě a úpravě olympijských zařízení. Na 5. konferenci jugoslávského olympijského výboru v Bělehradě delegáti konstatovali, že vše je připraveno k zahájení ZOH. Jak se podle jednotlivé republiky a oblasti na finančním zajištění: město Sarajevo a Bosna a Hercegovina 4 716 082 000 dinarů, Makedonie 40 774 500, Slovinsko 77 059 000, Srbsko 169 309 500, Chorvatsko 171 093 000, Černá Hora 17 056 250, Vojvodina 81 395 250 a Kosovo 17 220 000 dinarů.

Malebná kulisa běžeckých závodů na letošním mistrovství světa v Oslu na Holmenkollenu

Za zlepšení politickoorganizačnické a řídicí práce

Rídicí práce v Československém svazu tělesné výchovy je výrazně určena existencí územní a odvětvovou strukturou organizace na jedné straně a dobrovolnými funkcionáři a profesionálními pracovníky na straně druhé. Ovšem úkolem je společně působení všech uvedených faktorů a pracovníků v souladu se stanovenými cíli. Při zabezpečování rozvoje lyžařského sportu v ČSSR v masových formách, ve výkonnostním a vrcholovém sportu to znamená, že sféra územních i svazových orgánů, jakož i aktiv dobrovolných i profesionálních činovníků musí působit jednotně a organizovaně. K tomu je třeba dodat, že ne vždy jsou tyto skutečnosti v praxi uplatňovány, často se na ně zapomíná, což přináší mnohé problémy, které se musí dodatečně řešit.

Máme-li hovořit o úrovni poznávání a rozborové činnosti v rámci našeho svazu musíme konstatovat, že v této oblasti máme rezervy. Jde hlavně o hloubku pronikání do podstaty jevů, v odhalování příčin nedostatků a tím i přijímání správných závěrů. Některé problémy nejsou dostatečně včas analyzovány a tím i konkretizovány a proto konečná rozhodnutí nemohou být někdy dostatečně konkrétní.

Dají se zlepšit i metody naší práce. U některých funkcionářů se projevuje málo pohotovosti a důsledné plnění stanovených úkolů v určených termínech. Vyskytuje se někdy mnoho živelnosti, rutinérství, šablonovitosti a administrativního přístupu. Jednotlivé úkoly je třeba plnit s dostatečným odstupem času tak, aby nedocházelo ke šturmování a tím i méně kvalitnímu plnění úkolů bez patřičného času na jeho promyšlení.

I v obsahových otázkách, jako mnohotvárnosti tělovýchovného procesu se dá ještě hodně zlepšit. Týká se to hlavně nepravdivého projednávání otázek masového a výkonnostního sportu, které spadají do kompetence národních svazů. Tato problematika ve spolupráci s republikovými svazy je třeba věnovat ještě větší pozornost. Není dostatečně využívána otázka dohod mezi ČSTV a ROH, jakož i mezi ČSTV a SSM. Máme také rezervy v dostatečném ovlivňování investiční poli-

tiky lyžařského sportu. Je nutno připomenout, že hlavním obsahem činnosti VSL ÚV ČSTV je zajišťování státní reprezentace, což znamená vrcholový sport. Ale i při tom nemůžeme na shora uvedené skutečnosti zapomínat.

Rízení organizace v současných podmínkách není jednoduchou záležitostí. Klade stále větší nároky na tvůrčí schopnosti funkcionářů, mnohostranné znalosti a i na čas. V budoucnu půjde hlavně o zefektivňování činnosti, efektivní hospodaření s ekonomickými podmínkami a časem při velmi kvalitním plnění daných úkolů.

Všechny tyto uvedené zásady musí být respektovány v té nejdůležitější naší činnosti, tj. při plánování. Při plánování musí jednotlivé dílčí plány jako plán činnosti, rozpočet, plán materiálního zabezpečení, investiční, mezinárodních styků atd. mít bezpodmínečně obsahovou spojitost. Nesmí docházet k tomu, aby plnění dílčích plánů bylo sledováno odděleně bez návaznosti. To má těsnou návaznost na efektivnost, což znamená abychom dosáhli stanovené výkonnostní cíle s vynaložením co nejmenších prostředků. Při této příležitosti je nutno si uvědomit, že lyžování ve své vrcholové formě je celoroční činností a klade značné požadavky z hlediska světového trendu lyžování i v letních a podzimních měsících s požadavkem na ujeté kilometry před zahájením závodní sezóny. Při plánování je nutno bezpodmínečně vyžadovat konkretizaci stanovených cílů. Jedině tak lze pak vlastní plány důsledně vyhodnocovat a přijímat patřičná opatření. Tuto zásadu je třeba důsledně dodržovat zejména ve vrcholovém lyžování.

Dubnové plenární zasedání VSL ÚV ČSTV potvrdilo dobrou práci ústřední kontrolní a revizní komise našeho svazu, která poukázala na některé nedostatky. Další posun vpřed by přineslo následné sledování dopadu usnesení předsednictva až do posledního článku, tj. do oddílů. Pravidelná hloubková kontrolní činnost na všech úrovních pomůže k včasnému vyřešení všech nastalých problémů.

Nejzávažnější otázkou současnosti

a další budoucnosti se stává ekonomika, která je určujícím faktorem naší činnosti. Bude to od všech funkcionářů vyžadovat se vši důsledností uplatňovat Soubor opatření k zdokonalení plánovitému řízení, včetně dalších ekonomických opatření, která vstoupí v platnost. Bude to pro nás znamenat, že při řízení budeme muset dbát o to, aby vynaložené prostředky byly dávány tam, kde to je společensky nejefektivnější, kde jsou záruky účelného využití. To bude znamenat zavést a uplatňovat v plném rozsahu diferenciaci podle dosahovaných výsledků a splnění výkonnostních cílů. V otázce soutěží bude nutné provést úpravy tak, aby za stejné náklady bylo možné jich uskutečnit více, hlavně pak pro mládež. Znamená to snižovat nákladovost a hledat formy větších příjmů i cestou úprav vstupného apod.

V investiční politice půjde o větší kázeň, prosazování lepší koncepčnosti, odstraňování dlouhodobých problémů a zabezpečení vyšší efektivnosti.

Celkové uplatnění ekonomických nástrojů nebude jednoduchou záležitostí. Půjde o to, abychom v řídicí práci bojovali o změny v myšlení některých našich funkcionářů. Bude nutno je naučit využívat existující zdroje podle cílových záměrů ČSTV a nikoli k prosazování lokálních zájmů. V tomto směru dále zvýšíme naše úsilí v kontrolní činnosti. Jedině tak se nám podaří odhalit a využít všechny rezervy, které v naší řídicí činnosti máme a budeme naplňovat slova, která řekl gen. tajemník ÚV KSČ a prezident ČSSR Gustáv Husák na 4. zasedání ÚV KSČ: „Musíme problémy kritičtěji analyzovat, účinněji řešit, přijaté závěry důsledněji uvádět do života a kontrolovat jejich plnění. Sjednocujícím prvkem celého politického systému je program strany, závěry stranických orgánů, zodpovědnost komunistů vůči straně, vůči našemu lidu, necht' jsou v jakékoliv funkci, na kterémkoliv úseku.“

FRANTIŠEK KARLÍK
předseda organizační komise
VSL ÚV ČSTV

Problémy přípravy na sportovní soutěže

Jedním ze závažných problémů našeho současného lyžování je příprava na soutěže a zaměřování sportovní výkonnosti na hlavní závody roku. S tím pochopitelně souvisí i systém soutěží a jejich rozdělení v průběhu závodního období.

V tomto příspěvku se zaměříme na problémy přípravy. Je všeobecně jasné, že soutěže mají velký vliv na vývoj trénovanosti a růst sportovní výkonnosti. Z tohoto hlediska jsou důležitým, tréninkovým prostředkem specifického závodního tréninku. Co však je nejdůležitější — jsou vyvrcholením tréninkové práce, často dlouhé a namáhavé a proto je potřeba přípravě na ně věnovat mimořádnou pozornost.

Z hlediska ročního i víceletého plánu sportovní přípravy je potřeba s dostatečným časovým předstihem jednoznačně určit hlavní soutěž, na kterou bude zaměřena příprava, dále důležité soutěže (zpravidla kvalifikace), na kterých bude růst sportovní výkonnosti a tím i oprávněnost nominace sledován. Ostatní soutěže mají potom charakter kontrolních a přípravných.

Vzniká otázka **Jak často závodit** — nejlepší odpovědí je často proč? V tréninku se dále jen zřídka vytvářet specifické závodní situace jak z hlediska fyzického tak především psychického zatížení. Získávání závodních zkušeností je velmi důležité pro další vývoj sportovní výkonnosti sportovce.

Přesto však nelze při plánování a především při realizaci přípravy zapomenout na zásadu, že není možné zajistit růst a stabilitu sportovní výkonnosti po dobu závodního období v lyžování, tj. 2—3 (někdy i čtyř) měsíců bez odpovídajícího tréninku. Představa, že trénink mezi soutěžími, tj. prakticky během týdne postačí, je nereálná. Toto zdánlivě zcela vyvracejí příklady jako I. Stenmark, A. Moserová, nebo O. Bra či G. Kulakovová, K. Winkler, A. Kogler a řada dalších lyžařských fenomenů. Musíme si však uvědomit, že schopnost podávat vysoké sportovní výkony po delší dobu je výsledkem talentu a práce a schopností tréninkem získanou sportovní úroveň plně uplatnit v soutěžích.

Zcela jiná situace je u „všech ostatních“, kteří na tento „lyžařský olymp“ se chtějí dostat. Mají k tomu prakticky jen jednu cestu: **připravovat se lépe** (tzn. více, kvalitněji, promyšleněji) a postupně být lepšími.

Osvědčilo se zúčastnit se během roku kromě vrcholného závodu jen menšího počtu hlavních závodů.

Z hlediska lyžování je vrcholným závodem pro všechny kategorie a disciplíny mistrovství ČSSR. Relativně pevné termíny uspořádání v jednotlivých letech umožňují plánovat a realizovat zaměřenou přípravu na tuto soutěž a z dosažených výsledků a získaných zkušeností také odpovědně vyvozovat závěry pro další roky.

Ztíženou situaci mají reprezentanti, kteří mají úroveň sportovní výkonnosti prokazovat v mezinárodních soutěžích — z tohoto hlediska mají bezesporu prioritu ZOH, dále MS. Celkovou situaci „zkomplikovaly“ světové poháry. Tím vzrostl počet „důležitých“ soutěží např. ve sjezdových disciplínách, ale i skoku na neúnosnou míru, která má za následek nejen „přetížení“ sportovců, ale i přemíru cestování.

Tuto situaci řeší sportovci různých zemí rozdílně. Např. lyžaři SSSR a NDR, v poslední době i Finsko se některých soutěží nezúčastňují proto, aby získali čas a prostor pro nerušený trénink apod. Celkově je však patrné zvýšení individualizace v účasti na soutěžích.

Vychází se z individuálních schopností sportovce a jeho zatěžovatelnosti — např. kolik závodů potřebuje sportovec k tomu, aby se rozzávodil — tzn. dosáhl určitého optima fyzických i psychických schopností, úrovně techniky a stability výkonu — je to tedy výchozí úroveň pro zvyšování sportovní výkonnosti, dále **jak dlouhý zaměřovací cyklus má být realizován** — obvykle 3—5 týdnů, trénink musí být plně podřízen stanovenému cíli.

U vrcholových sportovců by měl být trénink před důležitými závody plně individualizován a je potřeba se vyvarovat všeobecných schémat.

Zcela zvláštní situace je z hlediska reprezentace nyní prakticky rok před ZOH 1984. Jde totiž o to, bez ohledu na ostatní vlivy a zájmy (především světové poháry) zaměřit přípravu na předolympijské soutěže. Promyšleně do ní začlenit individuálně potřebný počet soutěží, a záro-

veň (a to je velmi důležité) využít sezónu 1982—83 k přípravě na ZOH 1984. Vytyčené úkoly se zdají být na první pohled v naprostém souladu. Prakticky to však znamená stanovit individuální plány (a také je v rámci možností dodržet), nepodlehnout panice, když se růst a úroveň sportovní výkonnosti nebude vyvíjet podle představ.

Z toho vyplývají zvýšené nároky na práci trenérů a realizačních týmů. Tento přístup staví na hlubší promyšlenosti a vyžaduje větší pružnost řešení a rozhodování. Znamená zdůraznění osobnosti jednotlivých sportovců i trenérů a prosazení individuální práce. Na druhé straně však také pochopení nadřízených orgánů, trpělivost a důvěra.

Na závěr bych chtěl uvést několik metodických pokynů:

- sportovec by se měl zúčastnit závodů jen tehdy, má-li potřebné předpoklady — to platí zejména u mládeže,
- jen když je zdravý — to je velmi důležité! Ke startu nemocného v soutěži (ani nominací) neopravňuje skutečnost, že se jako dorostenec neprobojuje např. na Družbu apod. Připravujeme ho přece na vrchol sportovní výkonnosti v dospělosti,
- v účasti na soutěžích udělejme skutečný systém, musí jich být dost, ale přemíra, spojená s velkým cestováním a vynecháním tréninků škodí,
- od počátku připravujeme sportovce tak, aby byl v optimálním psychickém stavu. Snažme se regulovat zejména předstartovní stavy. To, co často lehce podceníme u mládeže, nelze již napravit u dospělých,
- vzrušivé typy by se měly rozvíjet klidněji, ti apatičtější naopak svižně a více,
- sportovec by měl startovat s přesvědčením, že trénoval správně, že je schopen podat dobrý výkon a ideální je, když se na závod těší a chce ukázat, jak dobře pracoval,
- nesmírně závažná je schopnost soustředit se na závod. Nepodceňovat soupeře, ani podmínky. Chybou jsou ovšem přehnané obavy o výsledek závodu,
- je potřeba přesvědčovat sportovce, že jedině náročná soutěže se silnými protivníky i tvrdými podmínkami povedou ke zvýšení jeho sportovní výkonnosti.

Z hlediska závěrečná příprava na soutěže je potřeba respektovat některé metodické zásady:

- přípravný mikrocyklus musí mít takovou náplň, aby sportovec k soutěži byl zotaven a motivován,
- kontrolní závody nesmí být nikdy vrcholem (jsme však bohužel často svědky, že to tak je a potom ať přijde potopa), ale musí přispívat k výstavbě výkonnosti, kontrole a jejímu zpevnění,
- po úspěšné kvalifikaci nebo dobrém výkonu v první soutěži, či splnění osobního výkonostního cíle se často snižuje pozornost, bojovnost, musíme se proto u takových sportovců záměrně snažit o vystupňování bojové připravenosti,
- po vyčerpávajících kvalifikačních závodech, které si vyžádaly maximální výdaj fyzických i duševních sil, vkládáme asi jednotýdenní odlehčující cyklus, převládá všeobecně rozvíjející zatížení, snižuje se objem speciálních prostředků,
- dochází-li v posledních kontrolách ke strmému růstu sportovní výkonnosti, je nutno snížit intenzitu zatížení a poněkud zvýšit objem,
- jestliže byl objem zatížení v předcházejících cyklech v důsledku častých závodů poměrně nízký, ale intenzita vysoká a nedocházelo ke zvyšování výkonnosti, je nutno zvýšit celkový objem tréninku a snížit podíl specifického závodního zatížení. Na konci cyklu pak ovšem musí být zařazeno náhlé zvýšení intenzity — např. dvakrát kontrolní závod na kratší trati,
- jestliže i při dobré tréninkové práci nedochází k očekávané výkonnosti a jedná se o zdravé a delší dobu trénující sportovce, osvědčilo se náhlé zvýšení objemu nad minulé průměry, nebo náhlé zvýšení intenzity,
- objevují-li se stopy přetížení, je potřeba snížit objem i intenzitu přípravy, zařadit zotavovací dny, trénink však nepřerušit a zvýšit podíl nespecifických prostředků. Při normalizaci stavu sportovce zatížení opatrně zvyšujeme včetně podílu specifických prostředků.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Rychlá informace a její využití při korekci a optimalizaci tréninkového procesu

Využití rychlé informace v současném moderním tréninku ve vrcholovém sportu je nezbytné. Poznatky z tréninkového procesu SSSR, NDR, USA a dalších zemí ukazují na značné a důsledné využívání těchto možností za podpory odborníků z oboru teorie sportovního tréninku, za pomoci lékařských a vědeckých týmů.

V současné době je plánování tréninku a využívání jak rychlé informace, tak ostatních informací z různých oborů v běhu na lyžích na poměrně nízké úrovni a tento stav má mnoho objektivních příčin.

Při stavbě ročního i dlouhodobého plánu je trenér odkázán na svoje zkušenosti, které získá při své práci, na poznatky z odborné literatury, případně na zkušenosti jiných trenérů, kteří jsou ochotni tyto zkušenosti předat. Ve střediscích není většinou lékař, který by se spolupodílel na přípravě, natož na stavbě tréninkového plánu. Dosud většinou existuje představa, že úkolem sportovního lékaře je udržení zdraví závodníků, případně provedení jednorázového laboratorního vyšetření. Psychologové jsou zatím v běhu na lyžích popelkou. Jejich práce se omezuje většinou na vstupní testy a tím další spolupráce s trenéry končí. Metodici většinou nemohou svoji práci řádně vykonávat, protože jsou zavaleni administrativní činností a touto prací zaměstnávají i trenéry, místo aby jim byli nápomocni při sportovním tréninku. Prosazují, aby trenéři splnili se závodníky minimální hodnoty tréninkových ukazatelů po splnění kritérií na zařazení do středisek vrcholového sportu dospělých a mládeže. Kam se v této oblasti vytratila trenérská tvořivost? Vždyť právě zde se má projevit schopnost trenéra. Proč je mu někým určeno kolik km má splnit v různých prostředcích? Vždyť i v našem odborném měsíčníku se objevují články pro trenéry mládeže, které si navzájem odporují. Považují za jejich hlavní chybu volání po velkém objemu již v útlém

věku a po přílišné specializaci. Proč mají kupř. již dorostenci jezdit na kolečkových lyžích a skákat imitace, když na tyto tréninky nejsou ještě dostatečně připraveni silově a ani funkčně. Touto specializací jim bereme chuť do tréninku, protože se stává stereotypním. Mládež chodí na trénink jenom proto, aby ho splnila a ne proto, že by se chtěla ještě zlepšovat. Je třeba, aby mladí trénovali z vlastního přesvědčení a touhy po lepším výsledku ve světové konkurenci.

Při hledání vhodné baterie testů by měl pomoci tým odborníků, který by tuto baterii testů vyzkoušel na kontrolní skupině a předložil jí k posouzení trenérům. V běhu na lyžích jsou předepsány testy, které se dělají již jen ze setrvačnosti, přestože nejsou zcela vyhovující. Dělají se dvakrát do roka na začátku a na konci letního přípravného období. V závěru letního přípravného období se organizují tyto testy v Jilemnicích a Jablonci nad Nisou pro všechny SVS a SVS-M v ČSSR. Organizací a uspořádáním těchto testů jsou pověřováni trenéři reprezentačních družstev. Naskytá se otázka „Jaký význam má takové jednorázové testování?“ Známe případy, že někteří závodníci nebo střediska se speciálně připravují na to, aby vynikli v těchto testech. Jsem přesvědčen, že je třeba připravit test, který se dá dělat průběžně celé léto, ale i v zimě, aby bylo možno průběžně zjišťovat zlepšování výkonnosti, což má i psychický význam v tréninku závodníka.

Otázka nalezení optimálního poměru mezi tréninkem a odpočinkem je velmi složitá a vyžaduje mravenčí práci. V současných podmínkách je velmi těžko proveditelná, neboť by vyžadovala lékaře, který by se této práci věnoval a spolupracoval s trenérem neustále. Bylo třeba dělat odběry krve pro vyšetření LA průběžně. Uskutečňuje se u reprezentačního družstva 2–3krát za léto, jednou za zimu. Ve zbytku tréninkového roku to musí trenér odhadovat podle vlastních zkušeností nebo dosazených časů na kontrolních okruzích. Pro zjištění adaptability organismu na zátěž je možné vyšetřit močovinu a krev v každé laboratoři bez složitých přístrojů a velmi rychle.

Zpětná informace vzniká na základě výsledků vyhodnocení čtyřtýdenních cyklů v běhu na lyžích vlastně neexistuje. Ústředí výzkumného ústavu v Praze vyžaduje již šest let od závodníků pravidelné zaslání splněných tréninkových ukazatelů. Vyhodnocení těchto ukazatelů je děláno 1–2krát ročně a je ještě omezeno na pouhá vypočtení ukazatelů splněných jednotlivými středisky. Znamená to tedy zbytečné papírování a zatěžování metodiků, trenérů a závodníků.

Poukázal jsem na některé nedostatky v pomoci a řízení práce trenérů. Chtěl bych ukázat svou představu, jak by tato pomoc a spolupráce měla vypadat. V mnohých zemích je i na vyšší úrovni.

Trenér musí znát dobře závodníky po všech stránkách: psychické, zdravotní, morálně volní apod. Ale to všechno nestačí k tomu, aby vždy rozpoznal skutečný a objektivní stav organismu závodníka. Zde přichází v úvahu nové poznatky zejména z teorie informace a tzv. zpětných informací, které by měly být jedněmi z neobjektivnějších pomocníků trenérů. Zpětná informace, kterou rozumíme veškeré subjektivní a objektivní příznaky a fyziologické ukazatele, jež se mění vlivem tréninkového působení na trénovaného jedince.

Rychlá informace má různý charakter. Může být o momentálním stavu ze dne na den, kdy může pomoci většímu lékaři např. rozborem krve apod. Může také posloužit k optimalizaci týdenního nebo čtyřtýdenního tréninkového cyklu, kde by trenérům měli pomoci kromě lékařů také metodici a psychologové. Nebo je rychlá informace určena pro stavbu ročního případně dlouhodobého čtyřletého tréninkového cyklu a zde by měl pomoci již celý racionalizační tým se všemi praktiky i teoretiky.

Ideální stav využití rychlé informace:

- při stavbě čtyřletého dlouhodobého nebo ročního plánu by se měli zúčastnit a pomoci novými poznatky získanými při vyhodnocování tréninkových roků lékaři psychologové, metodici a teoretici z oblasti tréninku.
- Na základě zkušeností hlavně psychologie zvolit vhodné prostředky a prostředí, které mají velký vliv na psychiku závodníka.

Lékařské vyšetření při kontrolních testech běžkyň je důležitou součástí přípravy

- c) Najít vhodnou baterii testů, určit systém jejich vyhodnocování, abychom v průběhu celého tréninkového roku mohli objektivně ověřit trénovanost a růst sportovní výkonnosti.
- d) S pomocí lékařů a realizačních týmů zvolit ideální rovnováhu mezi náročným tréninkem v oblasti anaerobní a anaerobního prahu a odpočinkem.
- e) Ověření objektivní únavy u závodníků, reakce na trénink a navrhnout změny tréninkového programu na základě vyhodnocení čtyřtýdenních tréninkových cyklů vrcholové komisi VSL ÚV ČSTV.

Závěrem bych chtěl konstatovat, že využití rychlé in formace v běhu na lyžích má značně velké rezervy. Mnozí trenéři nejsou schopni ji ani využít pro příliš velké za-

tížení jinou činností, kterou by měli dělat ostatní spolupracovníci. Dále se domnívám, že v současné době v této lyžařské disciplíně až příliš voláme po mládí, které zatěžujeme nadměrným tréninkem a potom v době, kdy by se mělo ukázat ovoce dlouhodobé práce, se objevují zdravotní potíže nebo již nechutí k dalšímu tréninku. Chceme již u mladých zařazovat specializaci a to ještě v růstové fázi, což má potom za následek zdravotní defekty, neboť mladý organismus ještě není na tuto zátěž dostatečně připraven. Proč jsou střediska a SVS-M hodnocena podle výsledků v dorosteneckých kategoriích a ne podle zastoupení a výsledků jejich svěřenců v reprezentačních družstvech?

STANISLAV HENYCH, trenér Dukly Liberec

TECHNIKA A SPECIÁLNÍ VÝKONNOST

Časté spory trenérů a dnes ještě ne zcela jednoznačně vymezený podíl rozvoje techniky v metodice tréninku vedou k otázce, do jaké míry má zdokonalování techniky běžeckých způsobů vliv na výkonnost běžce, popřípadě má-li vůbec nějaký vliv.

V lyžařsky vyspělých státech je praxe odlišná, v sovětské metodice je nácviku techniky věnována značná pozornost, ve skandinávských zemích jsou dokonce v kategoriích mládeže pořádány závody, kde se hodnotí technika podobně jako v krasobruslení, naproti tomu třeba v NDR je otázkám techniky v metodice tréninku věnována jen minimální pozornost.

Práci, které analyzují podíl techniky ve struktuře vlastní výkonnosti je poměrně málo. Z tohoto důvodu a také proto, že se stále kriticky vyjadřujeme k přílišné „specializaci“ tréninku mládeže v běhu na lyžích, kde postrádáme při přechodu do vyšších článků vrcholového sportu kvalitní pohybový projev [ze stránky techniky jak základních běžeckých způsobů, tak i všech pohybových dovedností, nezbytných při absolvování běžecké trať], všímáme si v tomto příspěvku článku V. I. Kovrovského Zdokonalování techniky běžeckých způsobů a rozvoj vytrvalosti mladých lyžařů běžců.

Experiment s Žáky sportovní školy [32 běžců 15–16letých, ve sportovní klasifikaci SSSR na úrovni III. VI dospělých] měl za hlavní cíle zkvalitnění metodiky zdokonalování techniky a rozvoj vytrvalosti. Byly vytvořeny dvě skupiny [16 sportovců v každé] A jako kontrolní, B jako pokusná. Zpočátku nebyly mezi skupinami rozdíly ani v technice běhu, ani v úrovni rozvoje speciální vytrvalosti.

Kontrolní skupina trénovala podle obecně aplikované metodiky, vycházející z programů sportovních škol. Technika lyžařských způsobů byla v zimních cyklech nacvičována a zdokonalována v začátku tréninkových jednotek před rozvojem tělesných vlastností. Skupina B (experimentální) prováděla technický výcvik variabilně podle speciálně zpracovaného programu: v přípravě a hlavní části, zrovna tak i v závěrečné části tréninkové jednotky. Pedagogický experiment trval 5 měsíců. Tréninky na lyžích probíhaly 4x týdně a byly dvouhodinové. Hlavními úkoly tréninkových jednotek byly: 1. osvojení jednotlivých způsobů běhu na lyžích, 2. rozvoj speciální vytrvalosti.

Každá TRJ začínala chůzí, lehkým během, všestranně rozvíjejícími cviky — vše v dobře upravené stopě, na rychlém sněhu a s nízkou intenzitou. Po tréninku následovaly úseky s vysokou intenzitou od 20–30 minut; spor-

ovní hry, cvičení všeobecně rozvíjejícího charakteru a uvolňovací cvičení činily pak závěr tréninkových jednotek.

Při nácviku techniky se postupovalo takto: nejprve střídavý běh dvoudobý, dále soupažné způsoby — jízda s odpichem soupaž, jednodobý, dvoudobý, trojdobý běh s odpichem soupaž, střídavý běh čtyřdobý a jeho varianty.

Při technickém výcviku se pozornost věnovala především správné přípravě na odraz, racionální odpich a odraz, dlouhý skluz, schopnost uvolnit se po odrazu, pravidelné dýchání. V období rozjiždění se používalo rovnoměrné metody. Mladí lyžaři trénovali s nízkou a střední intenzitou, délka trvání zátěže byla poměrně dlouhá — do 2 hodin nepřerušovaného běhu. Po dvou týdnech přešla skupina ke střídavým tréninkům, realizovaným vysokou intenzitou.

V začátku hlavního období dosáhla úroveň připravenosti sportovců dostatečně vysokého stupně. Tehdy trénovali na závodních tratích s obtížnými profily. Tréninková zátěž byla plánována při respektování sportovního kalendáře lyžařských soutěží. Režim práce se stal tvrdší. V tréninkových jednotkách se občas používalo kontrolní metody.

V této etapě se k rozvoji obecní vytrvalosti užívaly běžné prostředky (běh v terénu a na lyžích s různým cvičením, posilování a cvičení ve dvojicích, volný běh na lyžích v lehkém i těžkém terénu). K rozvoji speciální vytrvalosti pak běh na lyžích ve II. a III. intenzitě, pro rozvoj rychlosti pak štafetové přeběhy. Obecná tělesná připravenost se udržovala pomocí běhu, SH, gymnastických cvičení, cvičením s náčiním a na náradí. Pro získání odvahy se skákalo přes překážky, ze sněhových můstek, v různých postojích se sjížděly prudké svahy. Zvláštní pozornost byla věnována speciálním průpravným cvičením techniky běhu na lyžích, zejména pak technice dvoudobého běhu střídavého v různých podmínkách pro skluz. Při volbě tréninkových koleček se mladí ve sjezdových úsecích s častou změnou směru učili racionálně a efektivně projíždět tyto náročné úseky.

Při nácviku byla široce používána názorná metoda, sportovci sledovali filmy a filmové smyčky, zachycující nejlepší lyžaře-běžce sborné, kinogramy, kinografy a srovnávali je s filmovými smyčkami, natočenými v průběhu tréninku kontrolní a experimentální skupiny. V hlavním období se sportovci zúčastnili 16–20 soutěží. Registrace časových ukazatelů a počtu cyklů „levá — pravá“ dvoj-

Dynamika ukazatelů tělesné a technické připravenosti 15–16letých lyžařů-běžců

ukazatele	skupina	úvodní měření	konečné měření	dynamika	míra spolehlivosti	
					t	p
Čas na 10 km, min.	A	41,02 ± 0,31	39,25 ± 0,29	1,45	1,3	0,1
	B	41,16 ± 11	37,62 ± 0,24	3,63	2,4	0,05
Čas na 100 m z chůze, s	A	26,52 ± 0,25	25,3 ± 0,23	1,22	2,2	0,05
	B	25,96 ± 1,35	25,0 ± 0,25	0,96	2,07	0,05
Počet kroků na 25 m úseku	A	15,88 ± 0,2	15,37 ± 0,20	0,51	1,8	0,1
	B	15,75 ± 0,45	15,43 ± 0,34	0,32	0,68	0,1
Čas na úseku 25 m — 2 km, s	A	9,7 ± 0,08	9,5 ± 0,08	0,2	1,7	0,1
	B	9,4 ± 12	9,07 ± 0,15	0,33	1,7	0,1
Počet kroků 25 m úsek - 10 km	A	18,0 ± 0,53	17,88 ± 0,20	0,12	0,21	0,1
	B	16,81 ± 0,42	16,12 ± 0,31	0,69	1,3	0,1
Čas na úseku 25 m — 10 km	A	10,1 ± 0,14	10,02 ± 0,55	0,18	0,15	0,1
	B	10,32 ± 0,13	9,01 ± 0,15	1,31	6,55	0,001

dobého kroku se prováděla ve skupině A i B pro rozcvičení na trati 10 km; na pětadvacetimetrových úsecích v začátku druhého a desátého km tratě se měřila rychlost a počítala se frekvence odrazů dvoudobého běhu střídavého.

Jak ukázalo sledování, byly na konci pedagogického experimentu ukazatele technické připravenosti ve skupině B stabilnější (časové a prostorové charakteristiky), ačkoliv rychlost absolvování 100 m z chůze nevykázala ve sledovaných skupinách podstatný rozdíl. V B skupině se zkrátily čas na 10 km (speciální vytrvalost). Počet kroků na 25 m úseku byl u skupiny B v začátku i konci trati nižší než ve skupině A, ale rychlost vyšší díky mohutnějšímu odrazu a délce kroku. Ve skupině A zvýšili sportovci frekvenci kroků na konci desetikilometrové distance ve srovnání se začátkem, avšak rychlost v konci byla nižší, než u skupiny B. U těchto sportovců se vytvářel falešný pocit zvýšení rychlosti.

Realizovaný experiment dovolil udělat tyto závěry:

1. Zdokonalování techniky při různě velikých zátěžích vytrvalostního charakteru má efektivní vliv na stabilitu ukazatelů technické připravenosti mladých lyžařů běžců.
2. Variabilní zdokonalování techniky při trénincích mladých běžců 15–16letých dobře podporuje rozvoj speciální vytrvalosti.
3. Variabilní zdokonalování techniky jednotlivých běžecích způsobů v lyžařských závodech působí na zlepšení sportovních výsledků.

ALĚS SUK

(Volný překlad článku V. I. Kovrovského Zdokonalování techniky běžecích způsobů a rozvoj vytrvalosti mladých lyžařů běžců z časopisu Lyžnýj sport 1981/.)

Jiří Švub (Dukla Liberec) patřil k neúspěšnějším čs. běžcům sezóny 1981–82. Na obrázku je na trati třicítky Tatranského poháru, v níž obsadil šesté místo v silné mezinárodní konkurenci

Lyžování občanů staršího věku

Vytváření podmínek pro aktivní život starších občanů je nedílnou součástí socialistického systému komplexní společenské péče. V současné době se otázky života starších občanů staly také předmětem zájmu mezinárodní organizace pro vědu a kulturu UNESCO. Na letošní rok zařadila do svého programu také problematiku života starších občanů jako širší celosvětový problém. Naše vláda, orgány Národní fronty a všechny společenské organizace se přihlásily ke spolupráci při rozvíjení a zdokonalování systému péče o tyto občany.

Československý svaz tělesné výchovy se rovněž přihlásil ke spolupráci, neboť sdružuje ve svých řadách dosti značný počet občanů středních a vyšších věkových skupin, kteří aktivně cvičí a sportují, nebo vykonávají cvičitelskou, trenérskou či funkcionářskou činnost.

Zdravotnická rada ČUV ČSTV zvážila tyto společenské souvislosti a navrhla zpracovat metodické návody pro sportování občanů středních a vyšších věkových skupin a zpracovat zásady organizování tělovýchovných akcí pro ně. Pracovní skupina předsednictva VSL ČUV ČSTV ve složení MUDr. Věra Mudrová, Jan Maršík a Igor Houdek zpracovala tento návrh pro lyžování, jehož hlavní zásady uveřejňujeme.

Hovoříme-li konkrétně o sportování starších občanů v lyžování, je nutné si uvědomit, že žádné jiné sportovní odvětví nedoznalo v posledních letech takové masovosti jako lyžování. Dnes prakticky nenajdeme rodinu, ve které by alespoň jeden její člen nelyžoval. Výuka lyžování je zařazena jako povinný předmět na ZŠ i na školách vyšších typů. Komu přirostlo lyžování k srdci, těžko se ho vzdá i v pozdějším věku. Přesto však výuka lyžování spadá a vždy bude spadat do dětského či mladistvého věku a těžko si budeme představovat šedesátiletého občana, který v tomto věku začíná s výukou lyžování. Na druhé straně však můžeme v tomto věku vidět řadu dřívějších sportovců, závodníků či funkcionářů, kteří bravurně zdolávají překážky běžecích či sjezdových tratí. Záleží tudíž na předchozímu stupni trénovanosti a pohybové aktivitě jedince. Tělesná aktivita je jeden z nejdůležitějších předpokladů k tomu, aby lidský věk u člověka probíhal relativně v dobré fyzické a mentální pohodě. Na druhé straně nemůžeme vyžadovat extrém, který by již byl ze zdravotního hlediska, ale hlavně z hlediska úrazové zátěže nežádoucí. Je třeba rozlišit starší občany v věkové skupině a dále na skupinu již od mládí se nějakým způsobem aktivně zúčastňujících pohybové aktivity a ly-

žování a na druhé straně skupinu občanů, kteří žádné sporty dříve neprováděli.

Mezinárodní gerontologická asociace rozděluje lidský věk takto: produktivní věk — od 45 do 55 let, lidé starší — od 55 do 74 let, lidé staří — od 75 do 89 let, lidé dlouho žijící — 90 let a starší.

U lidí staršího a starého věku, kteří dosud neprováděli tělesnou aktivitu, bude vyžadovat pouze přiměřené dávkování pohybu při zachování určitých předpokladů, tzn. vhodné prostředí, mírné teplo, nezatěžovat do vyčerpání, cvičení v pomalém tempu beze změn v poloze hlavy, bez velkých silových cviků, s omezením rychlostních prvků. Důležitá jsou dechová cvičení, někdy je možno zařadit i přiměřený vytrvalostní výkon. Pro tyto lidi je vhodná např. turistika, plavání, v některých případech lyžařská turistika na běžkách po příslušném zaškolení a při zachování přiměřenosti v intenzitě, která se samozřejmě řídí zdravotním a funkčním stavem občana. Celá řada lékařských pracovišť se zabývá otázkou, zda ve starším věku provádět sport závodně nebo jen pro zdraví. U lyžařského sportu nesmíme opomenout ani zvýšené nároky na lyžařské vybavení, otázky mnohdy svízelné dopravy do horských středisek, často obtížné stravování, nedostatečné prostory pro odpočinek starších občanů apod.

Pro skupinu osob, které již od mladšího věku se lyžováním zabývaly, jsou možnosti daleko větší a v tomto sportovním odvětví jsou již také řadu let plně využívány. Jedná se většinou o bývalé závodníky, trenéry, cvičitele či jiné funkcionáře, kteří mají neustále kontakt s lyžováním a sami jej i ve vyšším věku provozují. Nechybějí ani závodní veteráni, celých lyžařských rodin pod heslem Buď fit nebo Lyžuje celá rodina. Tyto akce mají spíše masový charakter a jsou velmi oblíbené.

Lyžování starších občanů lze shrnout do těchto hlavních bodů:

1. Dosud nelyžující občany zapojit jen do rekreačního a turistického lyžování pro zdraví. Doporučuje se výuka či zaškolení do lyžařské turistiky. Je nutné zajistit pro starší občany vhodné školitele a dostupnost lyžařského vybavení. Sjíždění na lyžích ze zdravotního hlediska pro tyto občany nedoporučujeme vůbec.

2. Pro již lyžující sportovce staršího věku dále rozšiřovat počet již pořádaných akcí. Osvědčily by se areály zdraví s udržovanými běžecími tratěmi různých délek, na nichž by si podle časového limitu mohli ověřovat svou fyzickou zdatnost. Bylo by vhodné zavést 100 zimních kilometrů, analogickou akcí jakou mají turisté.

Vysvědčení z lyžování

Vejřejná lyžařská škola Ještědu Liberec se může pochlubit více než dvaceti-letými zkušenostmi a pozoruhodnými úspěchy v lyžařské výuce. Zaměřila se především na výchovu mládeže a není proto náhodou, že z liberecké VLS vyšla řada velmi dobrých závodníků.

V uplynulé sezóně akci pro začínající adepty sjezdového lyžování, z níž jsou také dva obrázky, připravil Ještěd Liberec již potřetí. Otcem myšlenky byl nestor lyžařských svahů a tenisových dvorců O. Ševčík spolu s J. Lukešem. Tenkrát začínali s 35 zájemci a celá agenda se vešla do náprsní kapsy. Podmínky s dneškem, kdy je k dispozici vleky a umělá hmota pro letní výcvik vybraných talentů, se se začátky nedají srovnávat. V současné době začíná sezóna pro 150 obětavých cvičitelů již v říjnu zápisem do kursů. První lednovou sobotu si devět set dětí ve dvou základních věkových kategoriích (od 5 do 8 let a od 8 do 14 let)

oblékne moderní lyžařské vybavení a vzhůru na svah.

Objektiv fotoaparátu Bořivoje Černého byl svědkem výcvikové lekce nejmladších dětí, které s velkým nadšením vnikaly do tajů lyžařského umění pod vedením zkušeného cvičitele S. Havlíka a nových mladých cvičitelů Čejchana a Dufka. Vlek vyvezl děti na vrchol výcvikového svahu a lekce začala rozcvičkou. Potom byl na programu závod mezi slalomovými brankami. Nechyběly ani pády a slzy, ale mnohem více bylo radosti a rodiče s velkým zájmem sledovali šťastné oči svých ratolestí.

V současné době je evidence všech členů VLS tak dokonalá, že o každém záčkově vědí cvičitelé téměř vše.

Každému jednou evidovanému se příští sezónu opět nabízí nová lekce. Mohou se pochlubit vlastní legitimací, do které po každé lekci cvičitel zaznamenává splněnou výkonnostní třídu. Je jich celkem sedm a rodiče mají možnost kontroly lyžařského růstu svých dětí. Zájem o dobře organizovanou VLS mládeže je nejen z Liberce a širokého okolí, ale i z Prahy -bč-

Mistrovské výkonnostní třídy 1982-83

V uplynulé sezóně sedmdesát čs. lyžařů a lyžařek splnilo sportovně technické výkonnostní třídy 1982-83. Z tohoto počtu je 49 mužů a 21 žen. Nejvíce mistrovských výkonnostních tříd získali sjezdaři 18 a běžci 15. Uvádíme přehled nových nositelů mistrovských VT.

Běžci: M. Bečvář (Dukla Liberec), jun. P. Benc (Elitex Jablonec), J. Beran (Dukla Liberec), M. Blaško (ČH Štrbské Pleso), M. Georgiev, F. Chládek, M. Jarý (všichni Dukla Liberec), J. Kohút (ČH Štrbské Pleso), jun. P. Lisičan, J. Nyč (oba Jiskra Harrachov), D. Otčenáš (ČH Štrbské Pleso), F. Šimon, L. Švanda, J. Švub (všichni Dukla Liberec), Š. Záchveja (ČH Štrbské Pleso).

Běžkyně: H. Bičková, jun. M. Jevavá, K. Jeriová (všechny RH Jablonec), jun. Z. Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok), V. Klimková (ČH Štrbské Pleso), Z. Matoušová (VŠ Praha), A. Pasiárová (ČH Štrbské Pleso), B. Paulů (VŠ Praha), M. Sujová (ČH

Štrbské Pleso), G. Svobodová, D. Švubová (obě RH Jablonec).

Sdružení: J. Bukvič (Dukla Liberec), V. Frák, J. Klimko (oba ČH Štrbské Pleso), M. Kumpošt, I. Peterka (oba Dukla Liberec), R. Vojkůvka (ČH Štrbské Pleso).

Skokani: J. Hýsek (Dukla Banská Bystrica), J. Malec, F. Novák (oba Dukla Liberec), J. Parma (MEZ Frenštát), P. Ploc, J. Samek (oba Dukla Liberec), M. Slušný (Slávia VŠE Banská Bystrica), L. Škoda (Dukla Liberec), J. Tanczos (Dukla Banská Bystrica), B. Vacek (Dukla Liberec).

Sjezdové disciplíny — muži: Jun. M. Bíreš (ČH Banská Bystrica), M. Bobrovský, T. Gurský (oba UK Bratisla-

va), R. Hermánek (Dukla Banská Bystrica), J. Hoffmann (LIAZ Jablonec), J. Kojzar, M. Kolář (oba Dukla Banská Bystrica), D. Kondělka (Baník 1. máj), R. Loska (UK Bratislava), jun. L. Mrklas (Jiskra Železný Brod), J. Němec (Baník Ostrova), M. Schimmer (Dukla Banská Bystrica), I. Sochor (Bohemians Praha), P. Šoltýs (Gymnázium Kežmarok), J. Štancel (UK Bratislava), J. Vach (VŠT Košice), B. Zeman (PF Hradec Králové), R. Žallmann (Dukla Banská Bystrica).

Sjezdové disciplíny — ženy: J. Gantnerová, J. Harvanová (obě UK Bratislava), O. Charvátová (TJ Gottwaldov), M. Kolátková (VŠT Košice), jun. E. Medzihradská, jun. P. Petrová (obě Jasná Liptovský Mikuláš), I. Rejmánková (PF Hradec Králové), L. Vlčková (UK Bratislava), J. Erlebachová-Zemanová (PF Hradec Králové), K. Zibrínová (UK Bratislava).

Tatranské skokansko- sdruženářské naděje

Návštěvníci Tatranského poháru na Štrbském Plese každoročně obdivují malé záky, kteří jako vlajkonosi sjíždějí střední i velký můstek při zahájení skokanské soutěže a ti vyspělejší již odvážně skáčou na sedmdesátce. Ti nejmenší — desetiletí — jsou z přípravky TJ Vysoké Tatry ze základní školy v Tatranské Lomnici. O přípravu těchto mladých skokanů a sdruženářů se již několik roků stará trenér Ján Hanus.

Měli jsme příležitost je sledovat i na letošním XVII. ročníku Tatranského poháru. Ti nejmladší začínali se skákáním v letošní sezóně na malých můstcích s normovými body 12 až 35 m. Obdivovali jsme otcovskou péči s. Hanuse, který je přivezl na Štrbské Pleso mikrobusem, zájem a nadšení lyžařských nadějí.

Ti zkušenější mladší a starší záci (11—14letí) startují již v národních soutěžích ve skoku i v závodě sdruženém. Jsou členy TSM a TJ Vysoké Tatry, ČH Štrbské Pleso, Družstevníka Štrba, sportovních tříd a Družstevníka Liptovská Kokava. Starají se o ně trenéři Skvaridlo, Seidl, Čunderlík, Kovařík, Vrbičan a Ing. Rúčka.

Starší zák ČH Štrbské Pleso a člen SVS-M Stanislav Vaško se stal letos přeborníkem ČSSR ve skoku a obsadil druhé místo v závodě sdruženém. Nejdelšího skoku dosáhl na Štrbském Plese na středním můstku 70 m. Mladší zák TJ Vysoké Tatry a člen

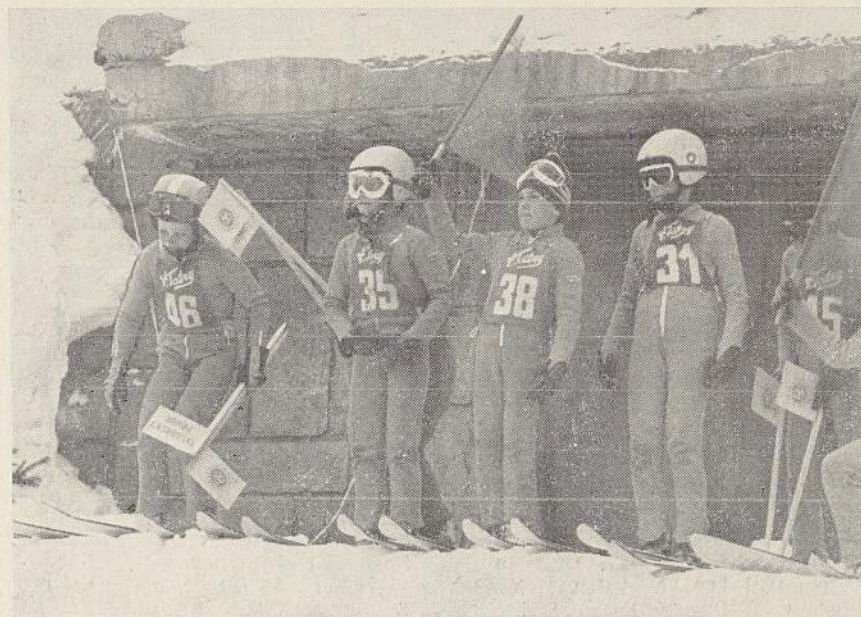
Tatranské skokanské a sdruženářské naděje se svým trenérem Jánem Hanusem na Štrbském Plese

TSM Jozef Kečka je přeborníkem SSR v závodě sdruženém, na přeboru ČSSR 1982 skončil čtvrtý. Další mladší zák TJ Vysoké Tatry Juraj Sedlačko byl druhý na letošním přeboru SSR v závodě sdruženém. Má osobní rekord 63 m na můstku v Tatranské Lomnici s normovým bodem 55 m. Jožko Koreň, Peter Vrbičan, Otto Miškovec a Lubo Krasula z TJ a TSM Vysoké Tatry se též umístili na předních místech přeboru SSR a startovali na přeboru ČSSR.

Z dalších mladých závodníků, kteří ještě loni na Tatranském poháru účinkovali jako vlajkonosiči, letos dosáhli velmi pěkných výsledků v kategorii dorostu bratři Repkové (SVS-M ČH Štrbské Pleso). Nejstarší František se stal přeborníkem ČSSR v závodě sdruženém a ve skoku skončil třetí. Úspěšně reprezentoval ČSSR i v závodech Družba v bulharském Borovci. Také Jožko Kovařík, Miroslav Málíš a Dušan Pitoňák obsazovali místa mezi nejlepšími. Nyní dosta-

„Otec“ malých lyžařů Ján Hanus se stará i o správné přidělení startovního čísla

nou příležitost, aby porovnali svou výkonnost i se zahraniční konkurencí sdruženářů na Tatranském poháru. Lze si jen přát, aby obětavost jejich trenérů a závodnická píle a vytrvalost jim přinesly úspěchy i v mezinárodní soutěži. —tr—

Fotografie na titulní a zadní straně obálky Ing. Ladislav Deneš, na druhé straně Bořivoj Dvorský a na třetí straně obálky František Srp, Vlastimil Maxa a Oldřich Kašpar.

Fotografie uvnitř měsíčníku Ing. Juraj Bobula, Bořivoj Černý, Ing. Ladislav Deneš, dr. M. Hanák, Bohumil Hynek, Bohumil Kos, Zdeněk Springl a Jaroslav Trousil.

Při zkoušce zahajovacího ceremoniálu pod hranou středního můstku na Štrbském Plese

Šimon a Paulů vítězi Československého poháru

Členové reprezentačního družstva František Šimon (Dukla Liberec) a Blanka Paulů (VŠ Praha) zvítězili v letošním ročníku Československého poháru v běhu na lyžích, v němž se hodnotilo pět nejlepších výsledků. Další místa obsadili Jaroslav Kohút a Milan Blaško (oba ČH Štrbské Pleso) v soutěži mužů, Dagmar Švubová a Gabriela Svobodová (obě RH Jablonec) v soutěži žen. Po pěti hodnocených závodech mělo 28 mužů a 27 žen.

Muži: 1. Šimon (Dukla Liberec) 151, 2. Kohút 138, 3. Blaško (oba ČH Štrbské Pleso) 134, 4. Georgiev 122, 5. Bečvář 118, 6. Beran 117, 7. Švanda 105, 8. Jarý 92, 9. Švub 89 [jen čtyři absolvované závody], 10. Chládek [všichni Dukla Liberec] 88, 11. Záchveja 82, 12. Otčenáš (oba ČH Štrbské Pleso) 81 b., 13. Molec (Dukla Banská Bystrica) a Straník (TJ Nové Město na Moravě) oba 78, 15. Bartoš (Autoškoda Vrchlabí) 75 b.

Ženy: 1. Paulů (VŠ Praha) 117, 2. Švubová 149, 3. Svobodová (obě RH Jablonec) 136, 4. Klimková 124, 5.

Sujová (obě ČH Štrbské Pleso) 115, 6. Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) 114, 7. Matoušová (VŠ Praha) 99, 8. Paráková (ČH Štrbské Pleso) 94, 9. Bičková 91, 10. Jebavá (obě RH Jablonec) a Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) obě 88, 12. Kabeňáčková (TJ Nové Město na Moravě) 86, 13. Olšáková (Tesla Liptovský Hrádok) 85, 14. Razymová (VŠ Praha) 84, 15. Krajčířová (Tesla Liptovský Hrádok) 81 b.

Vítěz Československého poháru 1982 v běhu na lyžích František Šimon (Dukla Liberec)

Záloha sportovních tříd

Horské květy Z. Pelce

O Horské květy Zdeňka Pelce, které byly současně Českým pohárem dorostu ve sjezdových disciplínách, se soutěžilo na traťích sportovního areálu v Herlíkovicích. V obřím slalomu dorostenců zvítězil B. Mudrych z Chemičky Ústí n. L. před A. Novotným (KRNP Strážné) a J. Krýdlem (Chemička Ústí n. L.). V závodě dorostenek byla první H. Poustková [PS Karlovy Vary], následována L. Kebrlovou (Autoškoda Vrchlabí) a B. Hanušovou (Bižuterie Jablonec).

Ve Vrchlabí při základní škole Zdeňka Nejedlého jsou sportovní třídy sjezdového lyžování, které vychovávají budoucí příslušníky místního tréninkového střediska mládeže, odkud je už jen krůček do střediska vrcholového sportu. Aby získali více času vychovat TSM zdatné sjezdaře, přišli s nápadem založit přípravku. Už loni v září hned po zahájení školního roku vyšli do vrchlabských škol na průzkum a ukázalo se, že téměř stovka žáků z prvních až čtvrtých tříd ZŠ má zájem naučit se lyžovat a závodit.

Lyžařský oddíl Spartaku Vrchlabí získal i dobrovolné trenéry, kteří se těchto malých lyžařů ochotně ujali a pilně s nimi trénovali dvakrát v týdnu. Nejprve využívali jen louky u nemocnice, kde se malí lyžaři učili základům lyžování a většina z nich sotva stála na lyžích. Později přesídlili na příkré stráně herlíkovickeho sportovního areálu, které zatím sjížděli jen šikmo, naučili se zatáčet a krůček po krůčku zvládat techniku jízdy na lyžích. Koncem února byla pro lyžařský potěr z přípravky vytyčena na tankově kopci nad Vrchlabím závodní slalomová trať, na kterou vyrazila stovka malých závodníků. Nikdo by v nich nepoznal neohrabané a bujácné začátečníky. Bravurně sjížděli závodní trať a poradili si mezi brankami s jejími těžkostmi a zálužnostmi. Poprvé okusili závodnické kouzlo a převzali z rukou pořadatelů první medaile, diplomy a ceny. Ani se jim nechtělo odevzdat startovní čísla.

Jiří Pešek, Petráň, manželé Poncovi, učitelka Tryznová a Urválek z TSM Vrchlabí mohou mít ze svých malých svěřenců radost. Sportovní třídy mají zdatnou zálohu, z níž budou moci snáze vybírat své žáky, což znamená zase jeden stupínek k budoucím úspěchům. -pl-

Ludmila Milanová (TJ Jasná Liptovský Mikuláš) patří k nadějným čs. závodnicím ve sjezdových disciplínách. Na Družbě v Jizerských horách zvítězila ve všech závodech: ve sjezdu, slalomu, obřím slalomu a v trojkombinaci

O neaktivnější oddíl

V okrese Gottwaldov pořádají každoročně soutěž O neaktivnější oddíl lyžování. Letos se jí zúčastnilo 13 oddílů. Zvítězil TJ Gottwaldov s 1046 body před Moravíi Otrokovic 992 a Jiskrou Otrokovic 833 b.

● **NOVÝ MŮSTEK S UMĚLOU HMOU** TOU byl otevřen v Meinerzhagen [NSR]. Zahajovací závody, které se zde konaly třetí červencovou sobotu, skončily velkým úspěchem Norů. Zvítězil Olav Hansson s 259,9 (65,5 a 65) před svými krajany Bögsethem 257,0 (64,5 a 64,5), Mobekkem 255,5 (64 a 64,5), Bremsethem 255,0 (64 a 66 — rekord můstku) a Bergerudem 254,0 (65 a 64). Šestý skončil Bauer (NSR) s 247,0 (64,5 a 63). Závody sledovalo 2500 diváků.

● **HANS ENN**, úspěšný rakouský reprezentant ve sjezdových disciplínách, nositel bronzové olympijské medaile za třetí místo v obřím slalomu v roce 1980 v Lake Placidu, byl těžce zraněn při automobilové nehodě poblíž Zell am See. Čtyřiařicetiletý závodník byl vyproštěn z hořícího vraku požárníky a převezen do nemocnice. Kromě dalších zranění má zlomenou levou nohu.

● **KLUB PRO VÝSTAVBU SKOKANSKÝCH MŮSTKŮ** byl ustaven ve švýcarském Kanderstegu. Jeho předsedou je bývalý úspěšný skokan A. Däscher. Prvním cílem klubu je zřídit na můstku s umělou hmotou v Kanderstegu ledovou nájezdovou stopu. Její předností je, že podmínky i za měnícího se počasí jsou regulérní a stejné. Podle prvních zkušeností z můstku ve finském městečku Vuokatti nájezdová rychlost na ledové nájezdové stopě v létě je shodná jako v zimě. Její zřízení v Kanderstegu si vyžádá náklad 250 00 švýcarských franků.

● **ŠVÝCARSTÍ SJEZDÁŘI** měli první výcvikový tábor reprezentačního A i B družstva na ledovci v novém přípravném období v polovině července v Zermattu. V Laaxu na ledovci se v červenci připravovalo také švýcarské reprezentační družstvo běžkyň.

● **ŠPANĚL JUAN MENO** zvítězil v červencových mezinárodních závodech skokanů na můstku s umělou hmotou v Oberstdorfu [NSR] s 233,2 b. (51 a 43) před Sternkopferem [NSR] 222,9 (49 a 49).

● **ZÁJEZD ŠVÝCARSKÝCH SJEZDÁŘŮ DO OCEÁNIJE** měl nečekaně pozměněný program. Tepelná vlna v Austrálii znemožnila přípravu, která musela být přeložena na Nový Zéland. Po týdenní aklimatizaci v Canbertě se švýcarští reprezentanti připravovali za příznivých sněhových podmínek v Mount Hutt, kde se také konaly mezinárodní závody.

● **FIN JARI PUIKKONEN**, mistr světa 1981 v letech na lyžích, zvítězil první srpnovou sobotu na mezinárodních závodech skokanů na můstku s umělou hmotou v Berchtesgaden [NSR]. Závodů se zúčastnilo 81 startujících z deseti zemí a zajímavé boje sledovalo 3500 diváků. Druhý byl Bauer [NSR] před dalším Finem Kokkonem, švédským světcem čs. trenéra Jáchyma Bulína Daunem, mistrem světa a vítězem Světového poháru skokanů Rakušanem Koglerem. Výsledky závodů: 1. Puikkonen (Finsko) 267,7 (89 a 93), 2. Bauer (NSR) 251,0 (87,5 a 87,5), 3. Kokkonen (Finsko) 245,2 (82,5 a 89,5), 4. Daun (Švédsko) 242,8 (86,5 a 89), 5. Kogler (Ra-

kousko) 240,5 (83 a 87), 6. Rohwein [NSR] 239,1 (85,5 a 88), 7. Wallner [Rakousko] 239,0 (85,5 a 84,5), 8. Rigoni [Itálie] 237,8 (84,5 a 85,5), 9. Vettori [Rakousko] 235,6 (83 a 85,5), 10. Tepeš [Jugoslávie] 233,2 (84 a 85,5).

● **ANNEMARIE BISCHOFBERGEROVÁ**, dvaadvacetiletá švýcarská sjezdářka, utrpěla těžká zranění při jízdě na koloběžce na ostrově Malorka. Byly zjištěny zlomeniny v oblasti krku a poranění páteře. Bischofbergerová je v léčení v kantonální nemocnici v St. Gallen.

● **ÚSPĚCHEM RAKUŠANŮ** skončily mezinárodní závody skokanů na hmotě druhou srpnovou sobotu v Bad Aussee [NSR]. Ze 66 závodníků z dvacíti států byl první Armin Kogler s náskokem pouhých 0,4 bodu před svým krajanem Hansem Wallnerem. Třetí skončil Fin Kokkonen, z Norů

Zajímavosti ze světa

byl tentokrát neúspěšnější Roger Ruud, který obsadil sedmé místo. Pořadí v závodech: 1. Kogler 241,0 (70 a 72), 2. Wallner (oba Rakousko) 240,6 (70,5 a 71), 3. Kokkonen (Finsko) 235,1 (67,5 a 71,5), 4. Tepeš [Jugoslávie] 232,4 (70 a 70), 5. Rigoni [Itálie] 231,8 (69,5 a 68,5), 6. Felder [Rakousko] 230,7 (69 a 69,5), 7. Ruud [Norsko] 229,4 (67,5 a 70), 8. Steiner [Rakousko] 227,8 (67 a 68,5), 9. Tomasi [Itálie] 225,3 (68,5 a 68,5), 10. Nykänen [Finsko] 223,5 (67 a 69), 11. Neuper [Rakousko] 221,6 (67,5 a 66,5).

● **ŠVÝCARSKÉ BĚŽKYNE** měly první kontrolní sraz před novou sezónou v Aeschi, muži absolvovali úvodní soustředění v Bad Zurzachu — nechyběla při něm ani cyklistika, kopaná, házená, pozemní hokej, posilování a kontrolní běhy. V polovině července běžci trénovali na ledovci v Zermattu, běžkyne v Laaxu.

● **LICHTENŠTEJNŠTÍ SJEZDÁŘI** budou i v nové sezóně trénovat společně se švýcarskými reprezentanty. Tato dohoda obou lyžařských svazů byla uzavřena od roku 1967 a osvědčila se. V letošní sezóně budou lichtenštejnští sjezdaři dotováni částkou 500 000 švýcarských franků.

● **ŠKOLA, POVOLÁNÍ A VRCHOLOVÝ SPORT** byl název semináře, který připravil Švýcarský svaz lyžování. Hlavní přednášku měl vedoucí mládeže svazu Silvio Pool.

● **SKOKANI NDR** měli první závody v nové sezóně na můstku s umělou hmotou v Oberwiesenthalu druhou červencovou neděli. Zvítězil Matthias Buse z Klingenthalu s 261,9 b. před Findeisenem 256,5 a Freitagem 248,3 bodu. Čtvrtý byl Zitzmann s 243,9 b., následován Auerswaldem 241,6 a Stannariusem 237,7 b.

● **JUGOSLÁVEC MIRAN TEPEŠ** zvítězil v 11. ročníku mezinárodních závodů ve skoku na můstku s umělou hmotou o Pohár Kranje první červencovou nedělí před svými krajany Benedikem a Globočnikem. Z juniorů byl první Jugoslávec Pelhan před čs. reprezentantem Čížem. Nejdelší skok měl v prvním kole čs. závodník Slušný 55,5 m, ale upadl a skončil šestý. Stejný osud postihl v prvním kole Ulagu a odsunul ho až na 17. místo. Výsledky mužů: 1. Tepeš 232,2 (54 a 53), 2. Benedik 226,7 (53 a 51,5), 3. Globočnik 224,6 (52 a 50,5), 4. Gašpirc 224,0 (52,5 a 50,5), 5. Norčič (všichni Jugoslávie) 217,4 (51,5 a 49,5), 6. Slušný (ČSSR) 211,6 (55,5 s pádem a 53). Junioři: 1. Pelhan [Jugoslávie] 217,8 (50,5 a 51), 2. Číž (ČSSR) 205,2 (50 a 47), 3. Eržen [Jugoslávie] 202,0 (47,5 a 47).

● **ŠVÝCARSKÝ LYŽAŘSKÝ SVAZ** určil reprezentační družstva v klasických disciplínách pro novou sezónu 1982—83. Do A týmu běžců byli jmenováni J. Ambühl (23 roků), A. Grünenfelder (22), G. Guidon (21), K. Hallenbarter (29), F. Pfeuti (24) a F. Renggli (30), do B družstva Fähndrich (22), Marchon (20), Pürro (22), Renggli (21), Rey (24), Sandoz (21) a Schindler (25). V reprezentačním kolektivu žen jsou E. Kratzerová (21) a C. Thomasová (22), v druhém celku K. Thomasová (21), ve třetím Bieriová (23), Gacondová (27), Germannová (27) a Scheideggerová (22). V A družstvu skokanů je jen H. Sumi (23), v B týmu Balanche (18), Hauswirth (17), Piazzini (17), Reymond (17), O. Schmid (17) a Schönenberger (17). Pro reprezentaci v závodech sdruženém byli vybráni dva závodníci. Do A týmu W. Hurschler (23) a do B družstva Bühler (19).

● **MISTR SVĚTA ARMIN KOGLER** [Rakousko] zvítězil předposlední srpnovou nedělí v Berchtesgaden u mezinárodních závodech skokanů na hmotě před Kanaďanem Bulauem a svým krajanem Felderem. Startovalo šedesát závodníků z pěti zemí, zajímavým bojem přihlíželo 2500 diváků. Kogler měl v prvním kole nejdelší skok 92 m, ve druhém Bulau skočil o půl metru dále. Výsledky: 1. Kogler [Rakousko] 262,7 (92 a 90), 2. Bulau [Kanada] 261,4 (89 a 92,5), 3. Felder 249,1 (89 a 87), 4. Neuper (oba Rakousko) 248,0 (89 a 88), 5. Schwarz 239,6 (85 a 86), 6. Bauer (oba NSR) 239,2 (85 a 87), 7. Steiner 236,2 (85,5 a 84), 8. Groyer (oba Rakousko) 233,7 (83 a 84).

● **V EVROPSKÉM POHÁRU** v lyžování na trávě z mužů zvítězil Švýcar Christen s 204 b. před Riewem [NSR] 174 a svým krajanem Gansnerem 121. Z žen byla první Rakušanka Hirschhoferová 199 b. s náskokem 47 bodů před Singleovou, třetí skončila Dougosová (oba NSR) 146. V závěrečných závodech v rakouském Gutenstenu v obřím slalomu vybojovali prvenství Christen a Müllerová [NSR], ve slalomu Gansner a Hirschhoferová.

● **KLAUS OSTWALD** zvítězil v dvouetapových srpnových závodech skokanů NDR na hmotě v Mühlleithen a Pöhla s 469,8 b. před Findeisenem 459,8 a Pscherou 446,4 b.

Zjazdové lyžovanie v okrese Rimavská Sobota

Okres Rimavská Sobota patrí k južne situovaným okresom Slovenska. Jeho severná časť však končí v Slovenskom rudohorí, kde sú veľmi dobré podmienky na pestovanie zimných športov. Oblasť Tisovca, Klenovca a Ratkovej poskytuje najlepšie terény pre zjazdové lyžovanie.

Najdlhšiu tradíciu v lyžovaní majú Tisovčania. V roku 1937 sa usporiadali v Tisovci prvé preteky v slalome. Od tohoto času sa tradícia udržuje až dodnes. Prudký vzostup zjazdového lyžovania nastal v päťdesiatych rokoch. Preteky sa organizovali na masovej základni. Najznámejšie boli preteky na Fabovej holi, kde boli ideálne lyžiarske terény a podmienky. Schádzali sa tu k športovému zápoleniu lyžiari z gemerskej oblasti a Horehronia.

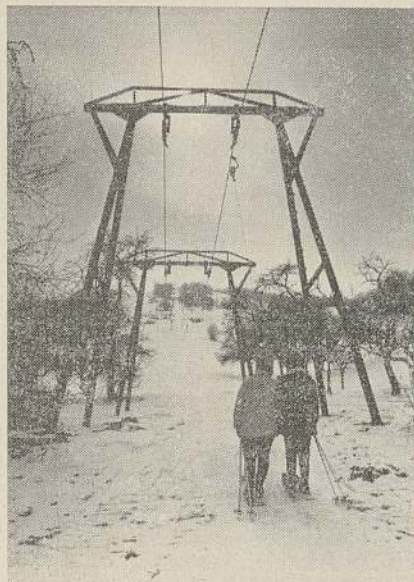
Koncom sedemdesiatych rokov sa začali aktivizovať lyžiarske oddiely v TJ Slovan Rimavská Sobota, v TJ Iskra Hnúšťa a v Družstevníku Klenovec. Rýchle sa začala dobudovávať i technická základňa lyžovania. Postavili sa vleky VL-200 v Ratkovej, Hnúšti, Klenovci a v bánovskej doline pri Tisovci. Skvalitnenie technickej základne veľmi prospelo úrovni lyžovania. Zo širokej masovej základni sa postupne vypracovali zjazdárske talenty. Originálnym technickým riešením lyžiarskeho vleku sa predstavil klenovskí lyžiari. Kombináciou vznetového motoru, ako pohonnej jednotky a POMA-systému vznikol vlek, ktorý slúži lyžiarom od roku 1981. Je situovaný v Skorušinej pod Klenovským veprom.

K najúspešnejším sezónam patrí sezóna 1981—82, kde sa už v decembri vytvorili veľmi dobré snehové podmienky. Súťaže v slalome sa uskutočnili v Skorušinej a obrovský slalom a zjazd pripravili Tisovčania v Rejkove. Zjazd sa málokedy podarí usporiadať kvôli náročným podmienkam tejto disciplíny. Tohoročné snehové pod-

mienky však boli výborné a zjazdová trať mala prevýšenie 310 m a dĺžku 1700 m.

VLZ pri OV ČSZTV v Rimavskej Sobote v tejto sezóne už musel limitovať počty pretekárov na okresných súťažiach. Je to neklamný znak dvíhajúcej sa úrovne zjazdového lyžovania. Ukazujú sa i talenty v žiackych kategóriach. Sú to: Kamil Borš z Rimavskej Soboty, Norbert Kanik z Hnúšte, Rastislav Jacho a Marín Chamula z Tisovca. Títo pretekári získavajú už skúsenosti i v krajskej súťaži, kde sa zatiaľ umiestňujú v strede pretekárskeho poľa, ale tvrdá konkurencia v tejto súťaži sa im zatiaľ nedovoľuje presadiť.

Cielavedomá práca funkcionárov trénerov a učiteľov pomaly prináša ovocie. Lyžovanie — pretekárske i turistické si získava čoraz viac priaz-

Lyžiarský vlek na vrchol Rejkova u Tisovce pomáha k rozvoji sjezdového lyžovania v tiseveckej oblasti

nivcov a za snehom do severnej časti okresu prichádzajú milovníci bieleho športu zo širokého okolia.

VLADIMÍR PAŠIAK

Úspechy mládeže TJ Gottwaldov

Také letošní sezóna bola ve znamení úspechů žáků a dorostu lyžařského oddílu TJ Gottwaldov. V současné době soustřeďuje 93 žáků, 35 dorostenců a 30 dětí v přípravce.

Žáci obhájili prvenství v okresní pohárové soutěži s náskokem 123 bodů před RH Gottwaldov. Také v krajské pohárové soutěži byli první, následování Slávií Uherské Hradiště a Zetorem Brno. Rovněž dorostenci TJ Gottwaldov byli nejúspěšnější v krajském poháru s velkým bodovým náskokem před Železárnami Prostějov.

Okresními přeborníky ve slalomu se stali mladší žák J. Graubner, starší žačka Sovičková, v kategorii předžáčeků Bellay a Hřčková. Tituly krajských přeborníků vybojovali Knotek ve slalomu mladších žáků, Pažoutová a Adamíková v obřím slalomu a ve slalomu mladších a starších žákyň, Poláček a Bělašková v obřím slalomu mladšího dorostu. Přebornicemi ČSR se staly Pažoutová ve slalomu, obřím slalomu a trojkombinaci mladších žákyň a Navrátilová ve sjezdu starších žaček.

Herlíkovice vyhledávaným střediskem

Když se řekne Herlíkovice, představuje si návštěvník Krkonoš půvabnou kolonii dřevěných domků, obydlených převážně zaměstnanci hornovrchlabské Tesly, poskládaných po straně nad sebou jako stavebnicové kostky. Jiný si vzpomene na úpravnu vody, která tu má své sídlo a zásobuje pitnou vodou obyvatele celého tohoto koutu Krkonoš. Lyžařům a obdivovatelům krás zimní horské přírody se zcela určitě vybaví sportovní areál, který postupně vznikal kolem pěkné ubytovny Spartaku Vrchlabí za vydatné pomoci brigádníků převážně z řad sportovců, jimž věrně již několik roků slouží.

Herlíkovice leží na cestě mezi Horním Vrchlabím a Špindlerovým Mlýnem. Pokud toto proslulé rekreační středisko se dá nazvat rájem, pak jsou Herlíkovice alespoň předrájím, neboť tvoří přestupní stanici mezi

městským labyrintem a oázou vlídné pohody, která tak blahodárně působí hlavně na ty, kteří žijí ve velkoměstech.

V Herlíkovicích pod majestátnou horou Žalý jsou dvě sjezdovky. Ta spodní „malá“ se úmyslně vyhýbá slunci, aby co nejdéle do jara sloužila svému účelu, horní „velká“ se naopak obrací po celé délce k blahodárným slunečním paprskům. Zato se dříve zazelená. K oběma vedou lyžařské vleky a sjezdové trati slouží z velké části především žákům sportovních tříd lyžování, členům TSM a SVS z Vrchlabí. Je jich tu stále plno. Ve všední dny přicházejí rovnou ze školy i s taškami s učením, o sobotách nedělích (pokud nejsou někde na závodech) pomalu po celý den. Vleky obsluhují a také opravují převážně trenéři, podle možností vype-

mohou i členové místní TJ — tatínkové nadějných ratolestí.

V ubytovně Spartaku se neustále střídají turnusy školní i učňovské mládeže z nejrůznějších míst kraje i odjinud. Buď si zde osvojují základy lyžování, nebo se v jízdě na lyžích zdokonalují. Také v přílehlé zotavovně ministerstva vnitra tráví vikendovou i delší rekreaci příznivci zimních sportů. Herlíkovice nezůstaly utajeny ani zahraničním návštěvníkům Krkonoš a není divu.

Lyžařský oddíl Spartaku Vrchlabí má již také svou rolbu na úpravu sjezdových tratí a tak jejich kvalita je velmi dobrá. Herlíkovice se rok od roku stávají stále více populární, neboť poskytují dostatek příležitosti k aktivnímu odpočinku i k vychutnávání klidu a bohatství přírodních krás.

-pl-

Termínová listina čs. lyžařů

Výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV schválil kalendář soutěží na závodní období 1982—83. Mistrovství ČSSR dospělých bude zahájeno již 30. prosince 1982 v Harrachově vytrvalostními běžeckými závody mužů na 50 km a žen na 20 km. O poslední mistrovské tituly budou bojovat muži a ženy ve sjezdových disciplínách 13.—18. února v Jasně za mezinárodní účasti. Vrcholné soutěže mládeže zahajuje přebor ČSSR žactva ve sjezdových disciplínách 17.—20. února na Spicáku v Jizerských horách a 18.—20. února přebor ČSSR dorostu v běhu na lyžích v Hřiňové. Uzavírá je přebor ČSSR dorostu ve skoku a v závodě sdruženém 4.—6. března na Slovensku (pořadatel bude teprve určen).

Přinášíme termínovou listinu hlavních závodů:

17.—19. prosince 1982: Pohár přátelství sdruženářů — závod družstev na Štrbském Plese, pořadatel ČH Štrbské Pleso

18.—19. prosince. Kvalifikační závody, CKZ a Čs. pohár v běhu mužů, žen, juniorů a junierek na Horních Mísečkách, Autoškoda Vrchlabí

30. prosince. Mistrovství ČSSR v běhu mužů na 50 km a v běhu žen na 20 km v Harrachově, VŠ Praha

8.—9. ledna 1983: Turné Bohemia ve skoku — Světový pohár v Harrachově a Liberci, OV Bohemia

12.—16. ledna: Mezinárodní běžecké turné — Bezroukův memoriál a Zlatá lyže Českomoravské vysočiny na Donovalech a v Novém Městě na Moravě, OV ČSTV Zvolen a TJ Nové Město na Moravě (muži a junioři 15 km, 3 x 10 km — 30 a 10 km, 3 x 10 km)

14. ledna: Světový pohár žen v běhu na 10 km v Zadově, OV - Sokol Stachy

14.—15. ledna: Kvalifikační závody CKZ a Čs. pohár v běhu žen a junierek na 10 a 5 km, OV - Sokol Stachy

15.—16. ledna: Kvalifikační závody, CKZ a Čs. pohár v běhu mužů na 30 km a juniorů na 10 km v Novém Městě na Moravě, TJ Nové Město

Kvalifikační závody, CKZ a Čs. pohár skokanů v Liberci (dvakrát P 90 m), ještě Liberec

16.—19. ledna: CKZ a Čs. pohár dorostu ve sjezdových disciplínách (dvakrát obří slalom, jednou slalom) v Harrachově, LIAZ Jablonec n. N.

22.—23. ledna: CKZ a Čs. pohár dorostu sdruženářů na Slovensku (pořadatel dosud neurčen) — P 50 a 70 m

24.—28. ledna: Čs. univerziáda ve sjezdových disciplínách v Ráčkově dolině, PF Prešov

26.—28. ledna: Mezinárodní Junior kritérium ve slalomu a obřím slalomu ve Spindlerově Mlýně, Slovan ÚV ČSTV Praha

29.—30. ledna: CKZ a Čs. pohár dorostu v běhu v Novém Městě na Moravě, TJ Nové Město

Kvalifikační závody, CKZ a Čs. pohár sdruženářů v Tanvaldě a Plavech, Seba Tanvald

30. ledna—6. února: Mezinárodní Skiinterkritérium žactva ve sjezdových disciplínách v Ríčkách a Vrátné (dvakrát slalom a obří slalom), OV Skiinterkritéria

2.—6. února: Mistrovství ČSSR a přebory juniorů ČSSR v běhu v Jablonci-Břízkách, pořadatel RH Jablonec n. N.

4.—6. února: Mistrovství ČSSR ve skoku a v závodě sdruženém a přebor ČSSR juniorů sdruženářů v Harrachově, Jiskra Harrachov

11.—13. února: CKZ a Čs. pohár dorostu sdruženářů na Zadově, Sokol Stachy

11.—12. února: CKZ a Čs. pohár ve slalomu a obřím slalomu na Šachtíčkách, ČH Banská Bystrica

12. února: Velká cena Slovenska — Světový pohár žen ve slalomu ve Vysokých Tatrách, OV Velké ceny Slovenska

13.—18. února: Mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách s mezinárodní účastí v Jasně, TJ Jasná

14.—17. února: Velká cena Demánovských jeskyň mužů ve slalomu a obřím slalomu s mezinárodní účastí v rámci mistrovství ČSSR v Jasně, TJ Jasná

17.—20. února: Přebory ČSSR žactva ve sjezdových disciplínách na Spicáku v Jizerských horách. LIAZ Jablonec n. N.

18.—20. února: Přebor ČSSR dorostu v běhu v Hřiňové, TJ ZTS Hřiňova

19. února: CKZ a Čs. pohár dospělých ve sjezdu v Jasně, TJ Jasná

25.—27. února: Přebor ČSSR žactva ve skoku a v závodě sdruženém v Desné a Velkých Hamrech, TJ Desná

26.—27. února: Přebory ČSSR žactva v běhu v Jedlově, TJ Jiskra Varnsdorf

26. února: CKZ a Čs. pohár dorostu ve sjezdu ve Spindlerově Mlýně, Spartak Vrchlabí

4.—6. března: Přebor ČSSR dorostu ve skoku a v závodě sdruženém na Slovensku (pořadatel dosud neurčen)

5.—6. března: CKZ a Čs. pohár mužů, žen, juniorů a junierek v běhu v Ráčkově dolině, Tesla Liptovský Hrádok

7.—10. března: Mezinárodní Pohár osvobození ve sjezdových disciplínách ve Spindlerově Mlýně, Technika Brno

12.—13. března: CKZ a Čs. pohár dospělých (dva slalomy) — finále ve Spindlerově Mlýně, Technika Brno

CKZ a Čs. pohár dorostu v běhu na Horních Mísečkách, Ski Jilemnice

17.—20. března: Mistrovství světa v letech na lyžích v Harrachově, organizační výbor 7. MS

19.—20. března: CKZ a Čs. pohár dorostu ve sjezdových disciplínách (dva slalomy) — finále na Martinových Holcích, STS Martin

22.—23. března: Kvalifikační závody, CKZ a Čs. pohár skokanů a sdruženářů na Štrbském Plese, organizační výbor Tatranského poháru

25.—27. března: Mezinárodní závody Tatranský pohár v klasických disciplínách — Evropský pohár skokanů na Štrbském Plese, organizační výbor Tatranského poháru a ČH Štrbské Pleso

10. září: 11. ročník Velké ceny Frenštátu ve skoku na umělé hmotě s mezinárodní účastí, MEZ Frenštát

Vzorný trenér Ladislav Matějka

Jedním ze vzorných trenérů čs. lyžování je Ladislav Matějka ze Strakonice. Bývalý reprezentant v atletice a automobilový soutěžní jezdec začínal jako aktivní lyžařský závodník ve sjezdových disciplínách v roce 1938. Patřil k úspěšným jihočeským lyžařům a tomuto sportu zůstal věren. Po zanechání závodní činnosti věnoval se výchově sjezdařské mládeže a funkcionářské práci nejen v oddíle, ale také v okrese a v kraji. Svě bohaté zkušenosti uplatňuje i jako člen kontrolní a revizní komise VSL ÚV ČSTV.

Členové lyžařského oddílu TJ ČZ Strakonice pod jeho vedením v posledních letech v akci Z odpracovali více než 30 000 brigádnických hodin při výstavbě tělovýchovného střediska, ubytovny, sauny, parkoviště, slalomového svahu, lyžařského vleku a turistických běžeckých tratí na Kubově Huti. Ladislav Matějka patří také k úspěšným iniciátorům socialistické soutěže o čestný titul Vzorný. Je nositelem veřejného uznání Za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy II stupně, které mu bylo uděleno loni v závěru roku při jeho šedesátce.

Svou aktivitou a elánem je příkladem mladším funkcionářům a je oblíben v jihočeské lyžařské rodině. Do další záslužné, obětavé činnosti mu přejeme hodně zdraví a nových úspěchů.

UZÁVĚRKA PŘIHLÁSEK K XVI. ROČNÍKU JIZERSKÉ PADESÁTKY je 15. října 1982. Pořádající Lokomotiva Liberec, Jablonecká 21, 461 04 Liberec si však vyhrazuje uzavřít příjem přihlášek před uzávěrkou, dostoupí-li počet účastníků stanoveného limitu. Závod se koná v neděli 30. ledna 1983. Muži běží 50 km ve čtyřech kategoriích: do 40, do 50, do 60 let a starší 60 let, ženy 20 km ve třech kategoriích: do 40, do 50 let a starší 50 let.

XIII. ROČNÍK BESKYDSKÉ LIGY MLÁDEŽE byl zahájen poslední srpnovou sobotou na můstcích s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm. Z mladších žáků zvítězil T. Raszka (TŽ Třinec) před J. Vaverkou (MEZ Frenštát), ze starších F. Malina (TJ Rožnov) před S. Lasotou (TŽ Třinec), z dorostenců vybojovali prvenství F. Janák a M. Dluhoš (oba MEZ Frenštát).

MLÁDEŽ má v lyžování zelenou

Naše mládež v lyžování má stále více příležitostí k závodění. Svědčí o tom rok od roku stoupající počet závodů a náborových akcí pořádaných lyžařskými oddíly. V těch nejvýznamnějších se střetávají naděje čs. lyžování, jak to potvrzují tři obrázky z uplynulé sezóny. Na prvním z nich čilý ruch na startu finále Pražské vločky v Peci pod Sněžkou, na druhém nejúspěšnější tři mladší žáci v přeboru ČSSR ve sjezdu v Šachtíčkách — zleva D. Kučera (Autoškoda Vrchlabí), P. Příhoda (Chemička Ústí n. L.) a V. Maxa (Sokol Špičák), na třetím slavnostní rozdělení cen na 20. ročníku mezinárodních závodů žactva Skiinterkritéria ve sjezdových disciplínách v Říčkách v Orlických horách.

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ ŘÍJEN 1982 ♦ Kčs 3,—

10

Z letní přípravy

Dávno pryč jsou doby, kdy léto pro lyžaře znamenalo dny odpočinku. V současné době bez náročné letní přípravy nelze očekávat dobré výsledky v zimní sezóně. Toho jsou si dobře vědomi všichni lyžaři světové špičky a ani naši nejlepší závodníci a závodnice nechťejí zůstat pozadu. Potvrzují to i tři naše obrázky z letního tábora Armádního střediska vrcholového sportu Dukly Liberec v borových lesích v Hamru na jezeře. Na prvním z nich se věnují členové běžeckého družstva pádlování na kanoích, na druhém mladí běžci vyjíždějí na koloběžkový maratón, třetí je z motorických testů a biochemického vyšetření (trenér Stanislav Henych měří tepové hodnoty čs. reprezentanta Jiřího Švuba).

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

PŘÍPRAVA
NA LEDOVCI

DO PŘEDOLYMPIJSKÉHO
ROKU

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ ČS. REPREZENTANKA ANNA PASIAROVÁ (RH ŠTRBSKÉ PLESO), KTERÁ LETOS PŘÍJEMNĚ PŘEKVAPILA DOSUD NEJLEPŠÍMI VÝSLEDKY VE SVĚ ZÁVODNÍ KARIÉRE. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY TŘI NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZÁVODNÍCI SVĚTOVÉHO POHÁRU 1982 VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH NA STUPNÍCH VÍTĚZŮ. ZABĚR JE Z VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ KOMBINACE 43. ROČNÍKU VELKÉ CENY DEMÁNOVSKÝCH JESKYŇ V JASNĚ. ZLEVA AMERIČAN STEVE MAHRE, KTERÝ SKONČIL V SP TŘETÍ, UPROSTRĚD VÍTĚZ SP JEHO BRATR PHIL MAHRE A VPRAVO ŠVĚD INGEMAR STENMARK — V SOUTĚŽI O VELKÝ KRISTÁLOVÝ GLÓBUS OBSADIL DRUHÉ MÍSTO. OČEKÁVA SE, ŽE TITO ZÁVODNÍCI I V NOVÉ SEZONĚ SVEDOU ROZHODUJÍCÍ BOJE O TUTO TROFBU.

lyžařství

Ročník 68

Číslo 10

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchov. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršik, J. Maša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. září 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Spolupráce československých a sovětských lyžařů

Každoročně si připomínáme dějinný význam Velké říjnové socialistické revoluce a výročí vzniku prvního socialistického státu — Svazu sovětských socialistických republik. VŘSR před 65 lety byla inspirujícím příkladem pro naplnění internacionálních myšlenek k vytvoření světové socialistické soustavy, znamenající určující sílu současného světového vývoje. Nesmrtelné myšlenky Velkého října, úspěšně uváděné do života sovětským lidem pod vedením Komunistické strany Sovětského svazu ukazují pracujícím všech zemí cestu ke skutečné svobodě, míru a společnému pokroku. Světodějný význam Velké říjnové socialistické revoluce je znásobován úspěchy, kterých dosahují národy Sovětského svazu již šedesát let v politické, hospodářské i kulturní oblasti. Také letos jsme vzpomenuli 140 000 sovětských hrdinů, kteří na našem území položili své životy za svobodu našeho lidu.

Jsmo hrdi na to, že ve společném boji proti hitlerovskému fašismu bylo na věčné časy zpečetěno přátelství s našim osvoboditelem — Sovětským svazem, že KSČ jako vedoucí síla čestně obstála v národně osvobozené boji. Zijeme v současné složité mezinárodní situaci, v níž je charakteristické úsilí zemí socialistického společenství v čele se Sovětským svazem a pokrokovými silami světa o udržení a další prohloubení atmosféry mezinárodního uvolňování napětí a mírového soužití zemí s rozdílným společenským zřízením. Podporujeme všechny neúnavné snahy Sovětského svazu zabránit snahám reakčních sil, vedených USA s úsilím stále rozšiřovat stav jaderných zbraní středního doletu. Upřímné přátelství, nerozborné spojenectví a všestranná spolupráce se Sovětským svazem a ostatními zeměmi socialistického společenství nám pomáhá řešit všechny obtížné úkoly a zajišťovat další rozvoj životní a kulturní úrovně našeho lidu.

Sovětská tělovýchova je velkým vzorem pro ostatní země socialistického společenství. Sovětské sportovce se mohou pochlubit stále většími úspěchy v nejvýznamnějších mezinárodních sportovních soutěžích a že jsou vzornými organizátory prokázali při posledních olympijských hrách 1980 v Moskvě. Také v lyžování v běžeckých disciplínách od prvního vystoupení na mistrovství světa 1954 klasiků ve švédském Falunu vybojovali sovětské reprezentanty mnoho zlatých, stříbrných a bronzových medailí. I v závodech sdruženém a ve skoku se mohli pochlubit řadou mezinárodních úspěchů, v posledních letech zasáhli také do bojů na předních místech ve sjezdových disciplínách a stali se obávanými soupeři zkušených závodníků alpských zemí, USA a Kanady.

Československo-sovětská spolupráce v lyžování má dlouholetou úspěšnou tradici. Neustále se prohlubuje zejména od úspěšného působení zasloužilého trenéra A. N. Bažukova v naší vlasti v roce 1961, což výrazně přispělo k zlepšení tréninkových metod čs. běžců a běžkyň. Naši lyžaři s vděčností vzpomínají na srdečné styky a přátelské vztahy se sovětskými sportovci. Vždyť pomoc sovětského lyžařství našemu je značná, zvláště v klasických disciplínách, v nichž jsme po roce 1948 značně čerpali z jeho zkušeností.

Sovětské lyžaři vstoupili na mezinárodní kolbiště až v roce 1951, kdy se zúčastnili IX. světových akademických her v rumunské Poianě a obsadili první místa ve všech běžeckých disciplínách. Jejich již dříve vzpomínaný start na MS 1954 v klasických disciplínách skončil jejich překvapujícím úspěchem. Potom se již stále častěji setkávali českoslovenští a sovětské lyžaři na významných mezinárodních závodech. Byla to nejlepší příležitost k prohloubení vzájemných styků závodníků, závodnic, trenérů i ostatních lyžařských funkcionářů. Českoslovenští lyžaři stále častěji jezdili na závody a tréninková soustředění do SSSR a sovětské lyžaři zase do ČSSR.

Naši běžci, běžkyňe, sdruženáři a skokani mnohokrát využívali prvního sněhu za polárním kruhem v Kirovsku a Apatitech k úvodní přípravě na novou sezónu, sovětské skokani a sdruženáři pak přijížděli k nám na trénink na místech s umělou hmotou. Řada mezinárodních závodů se stala vítanou příležitostí k změření sil lyžařských reprezentantů obou zemí.

V ČSSR jsme pravidelně vítali sovětské skokany na Velké ceně Frenštátu pod Radhoštěm na můstku s umělou hmotou a na Turně Bohemia, běžce na Zlaté lyži Českomoravské vysočiny a Bezroukové memoriálu, sdruženáře na Zimních mírových slavnostech v Tanvaldě, reprezentanty všech klasických disciplín na Tatranském poháru na Štrbském Plese, sjezdaře na Velké ceně Slovenska a Demánovských jeskyň, juniory na Juniorkritériu ve Spindlerově Mlýně a ty nejmladší na Skiinterkritériu žactva v Říčkách a Jasně. Naši lyžaři se pravidelně zúčastňují mezinárodních běžeckých závodů v Kavgolovu a Svátku severu v Murmanskú za polárním kruhem, skokani startují v Baku-riani a na Chibinském jaru v Kirovsku, sjezdaři v závodech v Kirovsku a Terskolu.

V úvodu nové sezóny jsme v září přivítali sovětské skokany na 10. ročníku Velké ceny Frenštátu pod Radhoštěm a rýsují se nejlepší předpoklady dalšího prohloubení spolupráce lyžařů, trenérů, metodiků a dalších lyžařských funkcionářů obou zemí v závodním období 1982—83.

Neuper a Škoda vítězi 10. ročníku VC Frenštátu

Vítězství v jubilejním 10. ročníku Velké ceny Frenštátu pod Radhoštěm ve skoku na můstku s umělou hmotou druhou zářijovou sobotu patřilo dvěma závodníkům: 22letému rakouskému vítězi Světového poháru skokanů 1980 Hubertu Neuperovi a 29letému Leoši Škodovi z Dukly Liberec. Již potřetí stanul Škoda na nejvyšším stupni vítězů této významné mezinárodní soutěže na hmotě, v níž nevynechal jediný z deseti dosavadních ročníků. Stejně jako Neuper a letošní mistr světa na středním můstku a nejspěšnější skokan posledních dvou ročníků SP Armin Kogler (Rakousko) — skončil třetí — byl dekorován tradičním valašským kloboukem, který si dvojnásobný mistr světa Hans-Georg Aschenbach (NDR) podle prohlášení na besedě s novináři hodnotí jako jednu z nejzářivějších trofejí své dlouholeté úspěšné závodnické kariéry.

Jubilejní ročník závodu se pečlivým organizátorům z lyžařského oddílu vzorné TJ MEZ vydařilo. Úspěšně zapojili tuto nejvýznamnější čs. akci skokanů na hmotě do rámce oslav 600 let města Frenštátu a i tentokrát nalezli mimořádnou podporu stranických orgánů a rady MěstNV. Přijetí vedoucích a trenérů výprav, zástupců FIS, delegace VSL ÚV ČSTV v čele s předsedou Karlem Smolou a dalších představitelů politického a sportovního života se již stalo tradicí. I tentokrát bylo úvodem k odpolednímu velkému boji na můstku. Předseda MěstNV Miloš Viček všechny srdečně přivítal a zdůraznil důležitost závodu, který významně přispívá k upevnění přátelských styků a mírové spolupráci sportovců zúčastněných zemí. Tentokrát přijeli do Frenštátu reprezentanti Bulharska, Finska, Maďarska, Jugoslávie, NDR, NSR, Polska, Rakouska, SSSR, Švédska a ČSSR.

Frenštátské pořadatelé v rekordně krátké době položili na celý můstek 44 tun umělé hmoty Durokrytu na podkladovou palubovku a připravili elektromagnetické měření délek skoků, vyvinuté pracovníky Palackého univerzity z Olomouce. V době od června do konce srpna odpracovali 10 687 brigádnických hodin, mnoho členů lyžařského oddílu věnovalo na úpravu můstku i část své dovolené. Ve zkušebním provozu je nový dvojsedačkový výtah, jehož investorem je ÚV ČSTV, generálním projektantem Sportprojekt Praha — ateliér Ostrava, dodavatelem koncernový podnik MEZ. V rámci mimořádné doby členů TJ MEZ a s pomocí brigádníků se podařilo urychlit výstavbu 295 m dlouhého výtahu s výškovým rozdílem 73 m a 27 dvojsedačkami. Po komplexních zkouškách v příštím roce bude sloužit i veřejnosti kapacitou 600 lidí za hodinu. Nový „kábát“ a úprava můstku obdivovali všichni zahraniční účastníci.

Trénink nelze srovnávat se závodem

Znovu se potvrdilo, že trénink, zkušební kolo a závod je něco zcela jiného. V páteční odpolední oficiální přípravě favorizovaní Rakušané Kogler a Neuper se nevypljali k plnému výkonu a i ve zkušebním kole se zdálo, že se jim příliš nedaří. Neuper skočil v oficiálním tréninku 75 a 80 m, ve zkušebním kole 76 m, v závodě 90,5 m a v opakovaném druhém kole 86,5 m (předtím rovněž 86,5 m), Kogler v měřeném tréninku 79,5 a 82 m, ve zkušebním kole jen 76 m jako Neuper, při hodnocení 87 a 86 m (87,5 m). V závodě oba zkušební rakouští reprezentanti se dovedou vypnout k vrcholnému výkonu, jejich předností je klidný let a jistý doskok. Klausu Ostwaldovi (NDR) — vítěz VC

Frenštátu z roku 1980), s nímž mnoho odborníků počítalo i na letošním nejvyšším stupni vítězů, se nepodařilo zopakovat nejdlejší nejvýrovnanější skoky 86 a 89 m z oficiální přípravy a musel se spokojit až jedenáctým místem.

Závod udělal Leoš Škoda

O dramatický a zajímavý závod se nejvíce zasloužil Leoš Škoda (Dukla Liberec). Motivací pro něho je snaha znovu si vybojovat účast v reprezentačním družstvu a splnil se mu vytožený cíl — potřetí vyhrál Velkou cenu (Škoda zvítězil v ročnících 1973 a 1979). Ukázal mladším kamarádům, jak se má bojovat. V prvním kole vyrovnal skokem 91 m rekord frenštátského můstku Jochena Danneberga (NDR) z roku 1976 a za nejdlejší skok v soutěži získal pohár Čs. televize Ostrava. Po prvním kole byl v čele soutěže s náskokem 0,8 bodu před Neuperem, který skákal těsně před ním. Ve druhém kole měl závod patřičnou gradaci, když Neuper druhým nejdleším skokem v druhé části soutěže 86,5 m [Kogler a Ostwald skočili o metr dále] se ujal vedení v celkové klasifikaci s náskokem šesti bodů před Koglerem. Škoda se plně soustředil na druhý skok. Po důrazném odrazu dolétl na značku 92,5 m [2,5 m za kritický bod můstku], utrhlo se mu však vázání na jedné lyži a následoval ošklivý pád. Jury rozhodla o snížení nájezdu a 64 závodníků muselo druhé kolo opakovat. Drama vyvrcholilo, když předposlední Neuper znovu zopakoval délku 86,5 m (druhý nejdleší skok opakovaného druhého kola — Jugoslávce Tepeš skočil o půl metru dále). Škoda jako poslední skákající však ani po nepřijemném pádu neztratil nervy a skočil 86 m. Znamenalo to celkový stejný počet bodů 247,5 jako Neuper a poprvé v historii závodu dva vítěze. Lze si jen přát, aby Škodovi se stejně dobře dařilo v závodech na sněhu.

Pro čs. skokany byl výcvikový tábor před závodem a Velká cena Frenštátu součástí přípravy na sezónu a 7. mistrovství světa 1983 v letech v Harrachově. Z reprezentačního týmu si nejspěšněji vedl Bohumil Váček, který v dobré mezinárodní konkurenci 75 skokanů obsadil páté místo a i v přípravě odváděl nejvýrovnanější výkony. Do první dvacítky se ještě dostali: 14. Jiří Parma, 17. Peter Cíž a 20. Pavel Ploc (v oficiálním tréninku vyrovnal rekord můstku 91 m). Chyběl nemocný Miroslav Slušný. Z členů juniorského družstva se nejlépe umístil Miroslav Polák na 35. místě. V družstvu NDR chyběl zraněný Buse, do první desítky se dostal jen Ulf Findeisen z Traktoru Oberwiesenthal, obsadil sedmé pořadí, zkušený Ostwald s Zitzmannem zaha-

jovali druhou desítku. Sovětský svaz vyslal tři skokany z klubových celků, neboť ve stejném termínu se konalo mistrovství SSSR na hmotě. Výkony Vladimíra Bojarinceva z Leningradu a jeho šesté pořadí bylo příjemným překvapením. Jugoslávci přijeli s devíti skokany a i při neúčasti obháje trofeje Primože Ulagy, který vykonává brannou povinnost, měli v první desítce dva závodníky. Bogdan Norčić opět začal svědomitě trénovat a chce Jugoslávii reprezentovat na ZOI 1984 v Sarajevu. Skončil osmý před svým krajanem Miranem Tepešem. Finové vyslali do Frenštátu tři skokany druhé garnitury pod vedením trenéra Tapia Räisänen, mistra světa 1978 na velkém můstku. Pasí Ronkainen čtvrtým místem a stylově dokonalými skoky potvrdil, že se řadí k dobrým skokanům. Čs. trenér Jáchym Bulín přijel s dvěma mladými závodníky, z nichž Anders Daun již v uplynulé sezóně patřil mezi světovou špičku. Jeho předností jsou dlouhé skoky, potřebuje však zlepšit jejich technické provedení. Uzavíral vedoucí desítku ve Frenštátu. Bulháři tentokrát skákali slaběji, přestože absolvovali výcvikové tábory v NDR a ve Frenštátě. Škoda, že v soutěži chyběli Norové, kteří se v letošní sezóně mohou pochlubit vynikajícími výsledky na hmotě.

Téměř 7000 diváků vytvořilo pěkný rámeček závodů, které se konaly za slunečného počasí. Soutěž byla mimořádnou společenskou a sportovní událostí Severomoravského kraje. Velmi vhodným spojením kultury a sportu byla výstava kresleného humoru, především se sportovní tematikou, kterou připravily muzeum ve Frenštátě, organizační výbor Velké ceny a redakce časopisu Stadión. Slavnostního zahájení se zúčastnili také její autoři Jaroslav Dostál, Lubomír Kotrha a Jiří Vaněk. Výstava je otevřena do 31. října.

Výsledky X. ročníku VC Frenštátu pod Radhoštěm: 1. Neuper (Rakousko) 247,5 (90,5 a 86,5) a Škoda (Dukla Liberec) 247,5 (91 a 86), 3. Kogler (Rakousko) 237,6 (87 a 86), 4. Ronkainen (Finsko) 237,3 (88 a 82), 5. Vacek (ČSSR) 236,9 (87 a 84), 6. Bojarincev (SSSR) 234,2 (87 a 84,5), 7. Findeisen (NDR) 233,4 (87,5 a 81), 8. Norčić 229,7 (86 a 83), 9. Tepeš (oba Jugoslávie) 228,3 (83 a 87) a Daun (Švédsko) 228,3 (86,5 a 83,5), 11. Ostwald 227,1 (82,5 a 83), 12. Zitzmann 223,1 (83 a 82,5), 13. Wiesner (všichni NDR) 223,0 (84 a 88,5), 15. Fijas (Polsko) 221,6 (82,5 a 83). — Umístění dalších členů čs. reprezentačního družstva mužů: 17. Cíž 219,1 (82,5 a 82,5), 20. P. Ploc 216,7 (85,5 a 78,5), 22. Malec 214,3 (80,5 a 82), 31. Mayer 204,0 (78,5 a 78,5), 36. Tanczos 200,2 (76,5 a 77,5), 42. F. Novák 196,5 (77,5 a 74,5).

Nejllepší čs. junioři: 35. Polák 200,6 (80 a 73), 44. Svagerko 195,4 (78,5 a 75), 59. Dluhoš 183,7 (73 a 73,5).

JAROSLAV TROUSIL

Úvahy kolem B-licence

Avery Brundage, svého času samozvaný strážce čistoty olympijské kvalifikace, chtěl v roce 1968 v Grenoblu vyloučit sjezdový sport z olympijských her. Jako důvod uváděl, že sjezdový sport se dostal do přílišné závislosti na podpoře ze strany výrobců lyžařské výzbroje a výstroje, jinými slovy příliš se „zkomercializoval“ a tím se odrodil olympijské myšlence. Pro jeho nástupce Michaela Killanina a Juana-Antonio Samaranceho tento argument v úvahách o olympijské kvalifikaci již neměl místa. Naopak, nový šéf MOV — po vyhlášené reformě prováděcích předpisů k známému, často citovanému kvalifikačnímu pravidlu 26 MOV — prohlásil v Schladmingu při MS 1982, že přechává Mezinárodní lyžařské federaci (FIS) volnost v rozhodování, chce-li držitele tzv. B-licence nechat startovat na ZOH 1984, přestože tito závodníci svá vítězství a slavná jména propůjčovali za úplatu k reklamním a propagačním účelům. Vskutku velkorysé gesto nejvyššího představitele MOV. Zaslouhuje se nad ním zamyslet.

ŠEDESÁTÁ LÉTA

Uprostřed šedesátých let byl amatérismus pojem, převzatým z minulosti, jehož obsahem, zjednodušeně řečeno, byla nezištná náklonnost, nebo láska k něčemu, např. ke sportu. Profesionalismus naproti tomu byl prací, která má být odměňována mzdou. Takto byly ještě před čtvrtstoletím oba pojmy definovány a od sebe přísně odlišovány, jako černý a bílý.

Traduje se, že posledním amatérem ve sjezdovém sportu byl Toni Sailer na ZOH 1956 v Cortině d'Ampezzo. Přesněji řečeno, Toni Sailer na těchto hrách byl posledním amatérem, ale současně i prvním profesionálem. Tenkrát 29. a 30. ledna po dvou senzačních vítězstvích v obřím slalomu a ve sjezdu na lyžích firmy Kneissl ještě s pojistnými řemeny, nikdo, jezdcí ani výrobci lyží netušili, že by vítězství, i když šlo o olympijské zlato, se dalo zpeněžit. Šlo o jiné hodnoty, o ideály a nadšení.

O den později 31. ledna zvítězil dvojnásobný olympijský vítěz potěšil ve slalomu. Jeho úspěch vyvolal bouři nadšení, která zachvátila celý lyžařský svět. Toni Sailer se stal pojmem, stal se velkou lyžařskou osobností. A v těchto historických hodinách, bezprostředně po vítězstvích nad světovou elitou, získalo olympijské zlato reálnou hodnotu. Firma Kästle byla první, která využila situaci. Reagovala rychle — nabídla klempířskému tovaryši z Kitzbühelu za přestup od firmy Kneissl peníze. Sailer nabídku přijal a slalom již jel na lyžích firmy

Kästle. Hovořilo se o 20 tisících šilinků, pro Sailera tehdy mnoho peněz. O deset let později by „pětihvězdičkový“ amatér Karl Schranz za tento obnos nebyl oblékl ani kombinézu.

Cortina 1956 znamená zásadní zvrat v otázce amatérismu. Amatéri a profesionálové se sblížili a promíchali se, ostré pojmové kontury mizely. Závodníci se stávali zaměstnanci výrobních firem, které z výplat odváděly skromné daně; větší obnosy se proplácely „na černo“ a zdaňovány nebyly. Přesto příjmy Toni Sailera porovnáno s příjmy závodníků pozdějších let, lze označit za příjmy chudého profiamatéra, i když byly větší nežli příjmy jeho mistra.

Hrdina z Cortiny musel o dva roky později na MS 1958 v Bad Gasteinu obhajovat své početné olympijské medaile. Chtěl zvítězit, oblíbil si triumfy i peníze. Oněť zazařil, zvítězil však „jen“ ve sjezdu a v obřím slalomu. Ve slalomu byl druhý, Japonec Igaja získal bronz. Se třemi zlatými olympijskými medaillemi a čtyřmi zlatými medaillemi z MS se Toni Sailer stal nejspěšnějším sjezdařem své doby, amatér nebo profesionál? Pro Japonce Igaju se i bronzová medaile z Bad Gasteinu stala základem pro jeho budoucnost, stal se několikanásobným milionářem ve své zemi.

ZÁKROK FEDERACE

Professionalismus, jak se vyvíjel v druhé polovině let šedesátých a na začátku let sedmdesátých, byl nepřijatelný a federace společně s členskými svazy hledala rozumné východisko z nebezpečné situace. V dlouhých a namáhavých jednáních s MOV prosadila FIS spolu se svazy dalších sportovních odvětví přizpůsobení pravidla 26 MOV o olympijské kvalifikaci potřebám novodobého sportu. Čl. 208—215 MSŘ, navazující na citované pravidlo, zejména po jejích novelizacích v roce 1975, se pak staly impulsem pro revoluční vývoj závodního sjezdového sportu s jeho právem obdivovanou výkonností úrovní.

B-LICENCE

V první polovině sedmdesátých let se do popředí zájmu federace a lyžařských svazů, zejména alpských zemí, jakož i výrobců lyžařských materiálů, sdružených v poolech, dostala otázka další liberalizace kvalifikačních pravidel. 30. kongres FIS v San Francisku (1975) přijal nový předpis (čl. 212.3 MSŘ), umožňující

Rakušan Toni Sailer se čtyřmi zlatými medaillemi z mistrovství světa a třemi ze ZOH byl nejspěšnějším sjezdařem své doby. Stal se prvním lyžařským profesionálem

svazům vytvářet kategorii závodníků se speciální kvalifikací. Podle tohoto předpisu, dosud platného, se závodník může vzdát olympijské kvalifikace a ponechat si kvalifikaci FIS s právem na členství v družstvu svého svazu a s právem startovat ve všech mezinárodních závodech FIS, včetně MS; nemůže ovšem startovat v závodech ZOH. Materiální obsah předpisu, zakotvený v čl. 212.3 MSŘ prakticky znamená, že závodníkovi je dovoleno uzavírat osobní smlouvy s výrobci a obchodními firmami, kterými za úplatu přijímá závazky reklamního nebo propagačního charakteru. Smlouvy uzavírá závodník s firmami přímo, nikoli již prostřednictvím svazu podle čl. 212.3 MSŘ. Svazy mají možnost licencovat své závodníky ve dvou kategoriích, v dosavadní kategorii s olympijskou kvalifikací, nebo v nové kategorii s kvalifikací pro účast na závodech FIS a MS. Závodníkům této nové kategorie je vystavována tzv. B-licence.

Problematikou B-licencí se v minulosti zabývaly převážně svazy alpských zemí (OPA - Organisation des Pays Alpines). Po delších jednáních dospěla organizace k závěru, že systém financování závodního sjezdového sportu v alpských zemích sice není ideální, ale že po řadu let celkem uspokojivě funguje. K vydávání B-licencí se rozhodly toliko svazy Švýcarska, Lichtenštejnska a z nealpských zemí svaz Švédska, a to jen ve zcela výjimečných případech. Podmínky švýcarského svazu pro získání B-licence jsou velmi tvrdé: závodník je povinen zaplatit svazu ročně 18 tisíc švýc. frs. za trénink a 8 tisíc švýc. frs. za každý závod. Sám si hraje cestovní výlohy a z částky, kterou získal za reklamu, odvádí svazu 5%. Takměř prohibitivní podmínky a přesto někteří závodníci na ně přistoupili, např. Hemmi. Jinak zaměřeny jsou podmínky švédského svazu: věk závodníka 24 roků (závodnice 23 roků), závodník musí být nositelem aspoň

Hanni Wenzelová (Lichtenštejnsko), olympijská vítězka 1980 ve slalomu a obřím slalomu, jakož i Světového poháru 1980, je závodnicí s B-licencí

jedné zlaté olympijské medaile, jedné zlaté medaile z MS a jedného celkového víťazství ve SP. Podmienky zcela jednoznačne ušité na mieru Stenmarka.

SOUČASNÉ STANOVISKO MOV

Novelizácií prováděcích předpisů k pravidlu 26 MOV, usnesenou na zasedání MOV v Baden-Badenu na podzim roku 1981, nastala v otázce licencování závodníků nová situace. Přáním předsedy MOV J. A. Samaranche nepochybně je, zbvavit se omezené kvalifikace, konkrétně B-licencí v lyžování a profilicencí v jezdecktví. Není tajemstvím, že Samaranch M. Hodlerovi již také doporučil B-licenci zrušit.

Zrušení systému dvou kvalifikací by jistě uvítala převážná většina svazů alpských zemí i svazy USA a Kanady. Svazy Rakouska a NSR se od samého počátku vyslovovaly zásadně proti B-licencím. Hlavním jejich argumentem byla a je obava, že přímá podpora několika vybraných závodníků by způsobilá velký únik poolových prostředků, jimiž jsou ve značném rozsahu alimentována a financována reprezentační družstva. Švýcarský svaz se tomuto nebezpečí vyhnul tím, že své závodníky s B-licencí zavázal k odvodu určité částky z výtežků, které z uzavřených smluv o reklamě získávají.

Marc Hodler na otázku novinářů o možnosti zrušení B-licence nedávno prohlásil:

„Osobně jsem nikdy nepředpokládal, že by nové předpisy MOV umožnily, aby závodníci, kteří svého času uzavřeli osobní smlouvy o reklamě, se mohli znovu kvalifikovat pro ZOH. O problému budeme jednat, prozatím vyčkáme další vývoj. Jasně se mi zdá, že závodníkovi, vlastníkovi B-licenci, nemůžeme licenci odejmout nebo zrušit; platnost těchto licencí a příslušných smluv je nutno nechat termínově doběhnout.“

Prozatím však — do objasnění všech právních aspektů — je jistě

Švéd Ingemar Stenmark dovedl využití B-licencie k reklamní propagaci firem

správně, zastavit vystavování nových B-licencí.“

SAMARANCH A HODLER NEJEDNOTNI?

V Schladmingu, na MS 1982, Samaranch jasně prohlásil, že nebude mít námitek proti případným startům Ingemara Stenmarka a Hanni Wenzelové v Sarajevu na ZOH 1984. Předpokladem je, aby FIS zrušila B-licencie a aby Stenmark a Wenzelová upravili své smluvní vztahy s poolovými firmami prostřednictvím svých svazů.

FIS váhá a právem se obává jistých právních překážek. Současně platné, velmi tolerantní pravidlo 26 MOV na-

dále výslovně vylučuje přímé smluvní vztahy mezi závodníkem a firmou. Hanni Wenzelová a Ingemar Stenmark, jako závodníci s B-licencí, jsou v kolizi s citovaným pravidlem 26. Z tohoto pohledu se zdá, že jediná cesta jak získat znovu olympijskou kvalifikaci, je cesta reamaterizace.

Jaké bude rozhodnutí federace? Marc Hodler, velký taktik, zaujímá vyčkávací stanovisko. Neznámá jsou dosud stanoviska samotného Stenmarka a Wenzelové; prakticky jde jen o ně. Jsou či nejsou vůbec zainteresováni na startu v Sarajevu?

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Čo nového vo FIS ?

Zdalo by sa, že letné obdobie — obdobie dovoleniek — je pre lyžiarov oddychovým obdobím. Tie časy sú už dávno preč, ba naopak najmä tréneri, ale aj administratívny pracovníci majú v prechodnom období veľa práce. Nie je tomu inak ani v medzinárodnom lyžiarskom hnutí a v jeho vrcholnej organizácii FIS.

Kalendárna konferencia FIS, ktorá sa konala v dňoch 4.—6. júna 1982, prerokovala len program **zjazdových disciplín**, keď kalendár klasických disciplín bol daný k schváleniu členom predsedníctva FIS per rollam. K nijakým zásadným zmenám v štruktúre súťaží nedošlo.

V rámci kalendárnej konferencie FIS sa konali zasadnutia viacerých komisií, a to: Komisie svetového pohára, Komisie pre pravidlá a kontrolu pretekov, Subkomisie pre európsky pohár, Komisie pre stavbu zjazdových a slalomových tratí, Komisie pre FIS body, Materiálovej komisie a zišli sa tiež prezidenti alpských zemí. A tak možno povedať, že sa v Interlakene (Švajčiarsko) zišiel „malý kongres FIS“.

Obavy z „materiálovej vojny“ vo FIS sa ukázali na šťastie pre lyžiarsky šport neopodstatnené. Iste je to aj vďaka aktivite materiálovej komisie FIS, ktorú vedie člen predsedníctva FIS Ludwik Schröder z NDR. A tak k diskusií zostávajú len problémy posúdenia a eventuálneho schválenia

- nového finského skokanského viazania „Huoni“,
- nové skokanské viazanie firmy Adidas a Kneissl s nadstavcom,
- skokanské lyže s upravenou špičkou,
- dvojaká dĺžka bežeckých lyží,
- nové helmy pre Super G (obr. slalom),
- nové rukavice k jazde v nových slalomových paliciach (výška výše lakta),
- nové zjazdové lyže tzv. „Swing Control Abfahrtski“.

Ako sme už predtým informovali pripravuje sa reorganizácia administratívy FIS. Príslušná komisia predsedníctva FIS na tejto úlohe intenzív-

ne pracuje. Navrhla a predsedníctvo FIS schválilo **pracovné poriadky pre jednotlivé komisie**, v ktorých je vymedzená jednak kompetencia príslušnej komisie a jednak práva a povinnosti ako aj zásadné úlohy komisií. To je teda prvý výsledok práce komisie a ďalej bude nasledovať revízia stanov FIS.

Svoju činnosť započala tiež novo utvorená **subkomisia pre poolové otázky**. Jej úlohou je:

- prerokovanie otázok týkajúcich sa poolových otázok a výmena informácií o rôznych poolových systémoch,
- fungovať ako spojovací orgán medzi FIS a priemyslom lyžiarskej výbroje a výstroje,
- snažiť sa o zlepšenie problematiky kvalifikácie pretekárov.

Táto otázka je zaujímavá i pre náš zväz, pretože sme v styku s rôznymi firmami, ktoré sú členmi predovšetkým poolových združení v alpských, ale aj čiastočne v škandinávskych zemiach.

Sekretariát FIS pripravuje už v spolupráci s Austrálskym lyžiarskym zväzom organizačné zabezpečenie **34. kongresu FIS**, ktorý sa bude konať v dňoch 8.—15. mája 1983 v Sydney. Zabezpečená je výhodná doprava do Sydney z rôznych európskych letísk a účastníci pri ceste späť budú môcť za výhodných podmienok stráviť tiež dovolenky v ďalších východoazijských metropolách ako Singapore, Honkongu, Filipínach, Rangúne ba aj v ČER. Pomerne drahé sa ale javí ubytovanie a stravovanie v hoteloch. Návrhy pre tento „pravidlový“ kongres je potrebné predložiť generálnemu sekretárovi FIS do 30. novembra 1982.

JÁN MRÁZ
predseda medzinárodnej komisie
VZL ÚV ČSTV
a člen predsedníctva FIS

VZPOMÍNKA na přátele

Jak jsem byl v ruské lázni...

Při jednom ze svých studijních pobytů v Sovětském svazu jsem se dostal do Běloruské SSR a hlavního města Minska. Musím přiznat, že jsem byl zklamán, protože o místě mého studijního pobytu — Raubiči — jsem nikdy dříve neslyšel a nevěřil jsem ani, že tam trénuje kompletní reprezentační družstvo běžců a běžkyň SSSR.

O to bylo větší moje překvapení, když jsem poznal, že Raubiči je skvěle koncipované tréninkové středisko a že je tam skutečně celá sborná běžců v čele s Běljajevem, Saveljevem, Bažukovem, Kulakovovou, Amosovovou, Smetaninovou a dalšími. Celý kádr řídil V. I. Kamenskij spolu s hlavními trenéry V. Ivanovem a A. Bystrovem.

Středisko, jeho vybavení, tréninkové možnosti i přípravu sovětských běžců a běžkyň jsem popsal při návratu, tentokrát chci vyprávět o skvělé pracovní atmosféře a rád bych přidal jeden osobní zážitek.

Nikdy bych nevěřil, že v září může být v Bělorusku tak špatné počasí. Pravidelné ranní mrazíky byly během dne střídány studenými dešti a v řídkých březových hájích i na běžeckých tratích se proháněl chladný vítr. Tréninkový program běžců i běžkyň byl velmi tvrdý a představoval vedle běhů v terénu běhy na kolečkových lyžích, speciální posilování a další činnosti. V prvních dnech jsem do tréninkového střediska dojížděl, ale brzy jsem měl všechno oblečení úplně promočené a deštník několikrát obrácený naruby. Během tréninku se všichni včetně trenérů a členů realizačního týmu

Pohled na část tréninkového střediska sovětských lyžařů (střelnice biatlonistů) v Raubiči, vzdáleném 24 km od Minska

občerstvovali teplým nápojem a tak i já jsem se postupně stal jedním z nich.

Nepřízeň počasí a tvrdá dřina kolektiv neobyčejně semkla. K tomu podstatnou měrou přispělo i vedení Vinivániče Kamenského (nositele Leninova řádu a dalších vysokých sovětských vyznamenání), který se projevil nejen jako vedoucí trenér, ale i jako vynikající pedagog a citlivý člověk. Dodnes si vzpomínám jak uvolnil manžele Ročevovy domů, když se dozvěděli, že jim onemocněl synek. Na můj udivený pohled s úsměvem odpověděl: „Nedokázali by se soustředit. Všimni si, jak budou po návratu zaujaté trénovat.“ Měl pravdu.

Rád vzpomínám na den, ve kterém byl individuální trénink a pro některé členy volný den. Byla zorganizována výprava na „griby“. V životě jsem tolik hub neviděl, s Galinovou Kula-

kovou jsme brzy měli plný „hokejový pytel“ a ostatní zcela zaplnili kufr volhy. Vinivánič dirigoval: „Ty neber, nejsou hezké, tamhle jsou krásnější.“ A tak jsem se naučil znát „mechogriby, zeleňjaky“ a další. Zpracování a marinování zabralo více času než sbírání.

Dny mého pobytu rychle ubíhaly. Byly plné konkrétních poznatků z vlastního tréninkového procesu i oně nedefinovatelné, bojové, pracovní a tvořivé atmosféry. Nechyběly ani večery se zpěvem a dalšími kulturními programy. Jednou Vinivánič Kamenskij prohodil: „Vot, Jaroslav, ty charošij člověk, ale musíš vydržet jednu zkoušku. Znáš ruskou baňu?“ A tak to vlastně všechno začalo. Saunu mám rád a snažím se vždy využít příležitost a udělat něco pro své zdraví. Šli jsme do bani a mladci nesli dubové větvičky. Vinivánič byl vážný a připadal mi jako ruský bohatýr. V sauně bylo krásně, vedle běžců — olympijských vítězů a dobrých kamarádů, moudrých a vzdělaných trenérů jsem si připadal nádherně. Pak však Vinivánič prohlásil: „No, Jarod, dovoju.“ Postavili se kolem mne, zapěli krásnou ruskou dumku, přiložili pod kotel a začali kolem mne mávat dubovými větvemi. Ležel jsem na rozpálených prknech a snažil se „scurknout“ do klubička, vzduch byl vřelý a připadal mi jako nabitý elektrickým výboji. Stále zpívali a třeli mne dubovými větvemi... Uvědomoval jsem si, že reprezentuji a že husité také něco vydrželi. Zakousl jsem se do předloktí a statečně trpěl. Když jsem myslel, že už je všeho konec, obrátili mne a začalo to znova...

Nikdy nezapomenu, jak jsem potom stál u rozpálené ruské pece, venku lilo jako z konve a větve bříz se chvěly v divokých poryvech větru. „Ty adin iz nas!“ Díky, přátelé!

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

Člen sborné Isajev při tréninku na kolečkových lyžích na asfaltové dráze v Raubiči

Úkoly čs. reprezentačního družstva juniorů-běžců

Cíle a úkoly čs. reprezentačního družstva juniorů - běžců pro sezónu 1982 až 1983 byly stanoveny na základě výsledků uplynulých závodních období a jsou obsaženy v integrovaném plánu přípravy.

Obsahují prakticky dva hlavní body:

1. Úspěšnou reprezentaci ČSSR na mistrovství světa juniorů v Kuopiu (Finsko), závodech Družba v Leningradě a mezinárodních závodech.
2. Připravit nejlepší juniory do reprezentačního družstva ČSSR mužů.

Každoročně jsou pro juniory - běžce pořádány dvě velké mezinárodní soutěže. Je to mistrovství světa juniorů, které se příští rok koná v rámci oslav 75letého trvání Finského lyžařského svazu. Zúčastnit se mohou junioři narození 1963 a mladší. Dále soutěž zemí socialistického společenství Družba, jejímž pořadatelem v roce 1983 je Sovětský svaz. Startovat mohou ročníky 1964 a mladší. Termín obou soutěží je bohužel shodný 10. až 13. března 1983.

Stanovené výkonnostní cíle

Stanovenými výkonnostními cíli na mistrovství světa juniorů v Kuopiu je jedno umístění do 6. pořadí a jedno do 10. místa. Na letošním MSJ v Rakousku dosáhli nejlepších výsledků 13. Lisičan na 15 km a šestá štafeta ČSSR na 3 x 10 km.

Na závodech Družba v Leningradě jsou plánována dvě umístění do třetího místa a jedno do 6. pořadí. Na letošním Družbě byl Janoušek šestý na 10 km a štafeta ČSSR na 4 x 10 km třetí. Cíle pro novou sezónu jsou ještě tím tvrdší, že pořádatel Sovětský svaz, který v současné době znamená světovou běžeckou špičku v kategorii seniorů i juniorů, může do soutěže vyslat trojnásobný počet lyžařů (jako pořádatel země), tj. osm jednotlivců a dvě štafety.

V průběhu sezóny v rámci přípravy na MSJ a Družbu se junioři zúčastní mezinárodních závodů v ČSSR i v zahraničí. Čeká je těžký úkol: obhájit 12 medailových umístění do třetího pořadí ze sezóny 1981-82.

O splnění uvedených úkolů bude usilovat reprezentační družstvo juniorů ve složení: Jan Baranyk, nar. 1963, Pavel Benc, 1963 (oba Dukla Liberec), Otakar Beneš, 1964 (Ski Jilemnice - SVSM Vrchlábí), Martin Janoušek, 1963 (SVSM Jablonec n. N. - od 1. října Dukla Liberec), Štefan Ličnoň, 1964 (ČH Štrbské Pleso), Martin Petrášek, 1966 [Jiskra Harrachov - SVSM Vrchlábí], Jaroslav Slezák, 1964 (SVSM Nové Město na Moravě), Aleš Vaněk, 1964 (Ski Jilemnice - SVSM Vrchlábí). Trenérem zodpovědným za přípravu a výsledky je Vladimír Sturm, jeho asistentem Petr Honzl.

Věřím, že společnými silami (všech osobních trenérů závodníků a výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV) se nám podaří úkoly pro sezónu 1982-83 splnit.

VLADIMÍR STURM

Marc Hodler chválí Harrachov

Předseda Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Švýcar Marc Hodler v neděli 12. září večer přicestoval na krátkou návštěvu do ČSSR, aby s členy organizačního výboru VII. mistrovství světa 1983 v letech na lyžích a s vedoucími činovníky výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV jednal o přípravách této významné mezinárodní sportovní události, zajištění spolupráce s FIS a televizních přenosů do zahraničí.

Z ruzyňského letiště odjel Marc Hodler ihned do Harrachova. V pondělí si prohlédl výstavbu lyžařského areálu, nových ubytovacích zařízení, sedačkové lanovky na Čertovu horu, přístupových komunikací, parkoviště a dalších objektů. Navštívil také sklárny oborového podniku Crystalex v Novém Boru a okolí Harrachova. V pondělí se setkal s předsedou ÚV ČSTV Antonínem Hímlem na slavnostní večeři a v úterý dopoledne před odletem z Prahy absolvoval na letišti tiskovou besedu s novináři, kde zodpověděl všechny jejich otázky. Chceme informovat čtenáře našeho odborného měsíčníku o nejzávažnějších odpovědích Marca Hodlera, které v některých bodech navazují na článek dr. Otto Kulhánka „Marc Hodler k sítuaci ve sjezdovém sportu“, který byl uveřejněn v letošním 8. čísle.

— Jak jste byl spokojen s přípravami VII. mistrovství světa 1983 v letech?

„Jsem nadšen přírodními krásami tohoto lyžařského krkonošského střediska a vhodným zasazením mamutího můstku do malebné horské krajiny. Je to nejkrásnější můstek na světě s působivě volenou přírodní nájezdovou věží. Neviděl jsem nic, s čím bych nebyl spokojen. Věřím, že úspěšný průběh mistrovství světa bude odpovídat vzorně připraveným podmínkám. Líbí se mi architektonické řešení atraktivního lyžařského střediska.

Můstek má moderní parametry. Sklon doskočiště 38 stupňů přispívá k bezpečnosti závodníků při jejich náročných výkonech. Na všech dosavadních pěti obřích můstcích se pohyboval mezi 40-41 stupni, budeme vyžadovat napříště úpravu jejich doskočiště na osmatřicetistupňový sklon. Stavební podniky při dokončení především ubytovacích zařízení budou mít ještě hodně práce, ale věřím, že všechno vás zvládnou. Měl jsem příležitost se přesvědčit o čilém stavebním ruchu.“

— Co říkáte poháru pro vítěze?

„Je to dosud nejpětiší a nejkrásnější pohár pro vítěze lyžařských závodů. Vítěz nebude mít snadné dopravit 120 cm vysokou a 37 kg vážící broušenou křišťálovou trofej. Bylo by asi nejlepší, kdyby ji získal váš reprezentant,“ dodal s úsměvem M. Hodler.

— Jaká bude konkurence a výkony?

„Očekávám, že v Harrachově nebude chybět žádný ze závodníků světové špičky. Velký zájem je o televizní přenosy do zahraničí, neboť lety slibují zajímavou podívanou. Není správné v letech na lyžích hovořit o světových rekordech. Federace je také neuznává. Vždyt každý můstek má trochu jiné parametry, rozhodující jsou podmínky při závodě — termika, zda vane protivít atd. Každý můstek má své rekordy, harrachovský při ideálních podmínkách by mohl být dějištěm toho nejdelšího. V prvé řadě však vždy myslíme na bezpečnost závodníků.“

— Co je nového ve FIS?

„Agenda Mezinárodní lyžařské federace je stále náročnější. Přibýlo nám mistrovství světa v lyžařské akrobacii, uvažuje se o světovém šampionátu ve slalomových disciplínách na trávě, stoupl počet Světových pohárů a domnívám se, že není daleko doba, kdy se uskuteční též mistrovství světa ve skocích na umělé hmotě. Tím se také rozšířil počet komisí federace a uvažujeme o novém způsobu řízení FIS. Stal by se o ně řídicí výbor doplněný zástupci sjezdové, běžecké a skokanské komise. Sdružení by měli své delegáty v běžecké i skokanské komisí. Účast na pravidlovém 34. kongresu FIS 8.-15. května 1983 v Sydney je finančně velmi náročná, předpokládáme, že zasedání většiny komisí FIS se proto uskuteční v Evropě.“

(O návrhu na pořádání tří mistrovství světa během čtyř let a nové organizaci Světového poháru ve sjezdových disciplínách jsme již psali.)

V závěru tiskové besedy předseda FIS M. Hodler ocenil úspěšnou organizační práci čs. funkcionářů pro rozvoj lyžování a jejich příkladnou pečlivost při pořádání všech mezinárodních závodů. Vyslovil přesvědčení, že i mistrovství světa 1983 v letech na lyžích v Harrachově potvrdí tuto skutečnost. Přislíbil svou účast na této významné sportovní události a pravděpodobně přijede i na Světový pohár běžky 14. ledna 1983 v Zadově na Šumavě.

JAROSLAV TROUSIL

Specializace v běhu na lyžích - nutnost nebo náhoda

Pokusy o specializované zaměření přípravy v běhu na lyžích na jednotlivé tratě se dějí již dávno. Čas od času se tyto problémy aktualizují a stávají se předmětem diskusí trenérů a odborníků. Ačkoliv v atletice jsou tyto otázky hluboce rozpracovány, v bězích na lyžích přetrvávala (a dosud přetrvává) „univerzálnost“ v tom smyslu, že běžci i běžkyně jsou schopné zaběhnout „všechny“ tratě, tzn. 5–10 i 20 km u žen a 10–15–30 a 50 km u mužů.

Přesto určitá specializace jednotlivců existuje, vzpomeňme v posledních letech Bra, Mieta, Bažukova, Aunliovou, Petzoldovou, Jeriovou apod. Otázkou zůstává, do jaké míry je „specializovanost“ těchto sportovců dána talentem a inklinací k určitému druhu zatížení a z toho vyplývající „specializovanost“ přípravy. V tomto příspěvku máme na mysli „specializovanost“ záměrnou, tzn. vytvoření takového tréninkového režimu, který by vedl dlouhodobě k vytvoření potřebných předpokladů a vysoké výkonnosti na určitých tratích.

Velkým přínosem pro řešení této problematiky byly bezesporu výkony běžců a běžkyň na letošním MS v Oslu. Nejen proto, že bylo dosaženo nejvyšších průměrných rychlostí v historii běžeckých soutěží (ženy 5 km 5,75 m/s, čas vítězky 14:30,2 min., 10 km 5,66 m/s, 29:25,9, 4x5 km 5,40 m/s 1:02:15,9, 20 km 5,03 m/s, 1:06:16,9, muži 15 km 6,43 m/s, 58:52,5, 30 km 6,10 m/s 1:21:52,3, 4x10 km 5,72 m/s, 1:56:27,6, 50 km 5,72 m/s ve Falunu 1974, 2:19:45,26), ale především proto, jak se umístili jednotliví nejlepší běžci a běžkyně a kam směřuje trend vývoje běhu na lyžích.

Jistě si ještě pamatujete, že Berit Aunliová byla suverénně nejlepší, dále pak Hilka Riihivuoriová, Raisa Smetaninová, Brit Pettersenová, Květa Jeriová a Anette Böová. Ženy přitom projevily „všestrannost“ a nejlepší z nich se umístily na předních místech ve všech soutěžích. Svědčí snad tato skutečnost, že fyziologické nároky tratí od 5 do 20 km jsou „lépe zvládnutelné“, nebo že současný trénink nejlepších žen je „univerzální“ a možnosti ženského organismu též?

Naproti tomu běžecké soutěže mužů neměly takového „suveréna“ jako byla Aunliová a vítězové jednotlivých soutěží (Oddvar Bra, Thomas Eriksson, Thomas Wassberg) se kromě štafet v žádném jiném závodě mezi prvními neumístili a někteří dokonce ani v některé soutěži záměrně nestartovali (T. Eriksson, O. Bra). Takže vlastně „univerzální“ běžce zastupovali Lars Erik Eriksen (druhý na 30 km, třetí na 50 km a šestý čas ve štafetě), Jurij Burlakov (druhý na 50 km, čtvrtý na 15 km a nejrychlejší čas ve štafetě) a Alexandr Zavjalov (druhý na 15 km, šestý na 30 km a 50 km a jedenáctý čas ve štafetě) — byl jediným běžcem, který se ve všech čtyřech závodech umístil do šestého místa.

Nezávažnějším faktem, dokumentujícím tuto skutečnost, jsou však trendy vývoje ženského a mužského běhu na lyžích (viz obrázky v našem odborném měsíčníku Lyžařství, ročník 1982, čís. 8, strana 7 a 8). V běhu žen dochází ke sblížení vývojových trendů na tratích 5 a 10 kilometrů a ve štafetě 4x5 km. Běh na 20 km má zatím krátké období a nelze dosti spolehlivě stanovit průběh dalšího vývoje, i když je celkem logické, že nemůže být daleko od ostatních tratí a „musí“ je v podstatě kopírovat.

Otázkou zůstává, zda je to přednost nebo nedostatek současného tréninku a jaký má být vývoj dalšího běhu na lyžích žen. Za současné situace a předpokládaného vývoje jde o „prodloužení“ schopnosti běžet vyšší průměrnou rychlostí po delší dobu, tzn. i na delších tratích pro konkrétního jedince.

V běhu na lyžích mužů (viz obrázek v čís. 8) dochází naopak k oddalování jednotlivých tratí a jejich diferenciaci od 15 do 30 a 50 km. Štafety jsou natolik ovlivněny taktikou a dalšími okolnostmi, že se projevují netypicky. Opět vyvstává otázka, zda je současný stav „zaviněn“ příliš specializovaným tréninkem na jednotlivé tratě) naše znalosti však svědčí spíše o opaku), nebo zda fyziologické nároky tratí na 10–15 km na jedné a 30 a 50 km na druhé straně jsou natolik odlišné, že vyžadují záměrné ovlivňování přípravy.

Ze sledování Išmajeva a Širkovce (překlad IDS P 75/82) vyplývá, že fyziologické nároky tratí na 15–30 a 50 km jsou ve více rozdílné.

Ukazatele aerobní a anaerobní kapacity

Ukazatel	15	30	50 km
Spotřeba kyslíku — ml/kg/min	87	85	83 % max.
Plicní ventilace — l/min	84	73	69 % max.
Tepová frekvence — tepů/min	94	90	89 % max.
Kyselina mléčná — mg %	75	39	28 % max.
Kyslíkový dluh — ml/kg	77	47	42 % max.

na POMOC trenérům A cvičitelům

Z uvedených charakteristik je zřejmé, že požadavky běhu na 15 km a 30 a 50 km jsou rozdílné. Projevuje se zřejmá závislost na délce trati, a to signalizuje nutnost specializované přípravy ve smyslu různého poměru zatížení různě intenzity.

Má-li se zaměřená příprava osvědčit musíme si uvědomit, že kumulativní účinek se projeví teprve za dostatečně dlouhé období odpovídajícími změnami funkčních možností a vytvořením příznivých funkčních předpokladů a výkonu. To však znamená absolvovat potřebné objemy a po dostatečně dlouhou dobu.

Výsledky uskutečňovaného pedagogického experimentu ukázaly, že pro přípravu lyžařů běžců na 15 km se osvědčil jiný poměr zatížení než pro přípravu na 30 a 50 km.

Poměr tréninkových zatížení různého zaměření v %

	Zatížení		
	aerobní	smíšené	anaerobní
15 km	40	50	10
30 a 50 km	60	30	10

Závěrem bych chtěl říci, že v minulosti známe řadu případů, kdy záměr připravit se na kratší trať se projevils dobrým výsledkem na delší trati a dokonce i naopak. Uvedená skladba tréninku nemůže být v žádném případě receptem, jen příkladem a především podnětem ke tvořivé práci.

(S použitím zahraničních materiálů.)

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Běhání na lyžích je radost, když...

Filmové oddělení tělovýchovné školy ČUV ČSTV dokončilo barevný 16mm film „Běhání na lyžích je radost, když...“ Je věnován nejširší lyžařské běžecké veřejnosti. Rovněž velmi dobře poslouží při školeních trenérů a cvičitelů lyžování, zejména nižších kvalifikací. Propaguje běh na lyžích v našich krásných horách. Je zaměřen na běžec-kou průpravu a základní nejpoužívanější způsoby běhu na lyžích. Ukázky jednotlivých způsobů běhu předvádí čs. reprezentantka Blanka Paulů.

Film je možno objednat na adrese: Filmové oddělení TŠ ČUV ČSTV, Spartakiádní stadión, 160 17 Praha 6 - Strahov. Jeho cena pro tělovýchovné orgány je 3660 Kčs, pro ostatní 4575 Kčs.

Zkušenosti s výukou 4-5letých dětí

Lyžařská výuka dětí a mládeže prožívá díky bohaté činnosti veřejných lyžařských škol bouřlivý rozvoj. Více než 80 veřejných lyžařských škol v ČSR realizuje v nejrůznějších podmínkách, organizačních formách a domníváme se i s různým zdrojem informací o metodice výuky jednotlivých věkových skupin u celkově značného počtu účastníků. V převážné většině případů tvoří jádro žáků veřejné lyžařské školy děti a mládež ve věku 6—14 let, což představuje z hlediska členění výuky podle věku 2. a 3. stupeň. Výuka 1. stupně — děti ve věku 3—5 let se objevuje v programech VLS spíše výjimečně. Také zveřejňování získaných zkušeností v odborném tisku je spíše výjimkou (Lyžařství 1981/6 — ing. P. Hlaváček).

Chceme pracovníky lyžařského hnutí na úseku výuky lyžování seznámit s některými poznatky, které jsme získali při výuce 4—5letých dětí letos v březnu.

Po sedmiletých zkušenostech s organizací lyžařské výuky 6—10letých a 11—14letých připravili pracovníci naší lyžařské školy výuku i pro děti předškolního věku. Naším cílem bylo prověřit možnosti výuky této věkové skupiny v organizačních podmínkách naší školy. Základním bodem organizace výuky v naší lyžařské škole je každodenní dojíždění vlakem nebo individuálně na trase Klatovy — Špičák a zpět. Výuka pro různé skupiny se koná po oba dny víkendů v období leden—březen. Pro výuku dětí 4—5letých jsme zvolili čtyři soboty v březnu 1982. Soboty — po zkušenostech s dětmi 6—10letými, které mohly nedělit úspěšně využít k odpočinku a přípravě do školy (zkušenost cvičitelů, ale především rodičů), března — vzhledem k delším dnům a naději na teplé slunečné počasí.

Nábor dětí jsme po konzultaci s odborem školství ONV v Klatovech provedli na jedné vytypované mateřské škole, kde se vedoucí lyžařské školy zúčastnil rodičovského sdružení a seznámil rodičovskou veřejnost s celým naším záměrem. Výsledkem bylo patnáct závazných přihlášek. S ředitelkou mateřské školy jsme projednali, že každý výukový den pojedou jako pedagogický dozor dvě učitelky, které za tuto práci budou finančně odměněny. Lyžařská škola na každý den výuky těchto dětí zajistila tři cvičitelky, které měly bohaté zkušenosti s prací u dětí 6—10letých na dětském lyžařském hřišti.

Režim výukového dne byl přibližně následující: 8.30 sraz na nádraží v Klatovech, 9.00—10.15 doprava v rezervované části vagonu ČSD na Špičák, 10.30—12.00 výuka na dětském lyžařském hřišti, 12.00—13.00 odpočinek, strava v klubovně sportovního areálu Špičák, 13.00—14.00 výuka, 14.00—14.30 odpočinek v prostorách dětského lyžařského hřiště, 14.30—15.15 hry na sněhu bez lyží, 15.30 ukončení, odchod na nádraží, 16.00—17.15 doprava do Klatov, 17.15 odevzdání dětí rodičům v Klatovech.

Pro dobu přepravy a odpočinku měly učitelky připraveny jednoduché hry a zábavy, s jejichž pomocí vyplňovaly dětem volný čas. Přípravu lyžařské výstroje dětí z nádraží Špičák do prostoru dětského lyžařského hřiště (asi 300 m) a zpět zajišťovaly cvičitelky hromadně na dětských saních. Přítomnost učitelek z mateřské školy se

V některých případech lyže těm nejmenším překážely

osvědčila. Představovaly pro děti záruku každodenního rytmu, určitým způsobem nám při výuce nahrazovaly rodiče. Jejich znalost jednotlivých dětí pomáhala cvičitelkám při práci s dětmi, přítomnost známých učitelek umožňovala pak dětem snadněji se vyrovnat se značnými změnami, které celodenní „výlet“ na Špičák představoval. Pokud některý den přijeli na Špičák rodiče zúčastněných dětí, mohli sledovat celou výuku pouze z povzdálí. Nechtěli jsme, aby přítomnost rodičů některého žáka jakýmkoliv způsobem ovlivňovala jeho aktivitu, ale i aktivitu ostatních dětí. Všechny rodiče na náš požadavek jednoznačně přistoupili a plně se osvědčili.

Cvičitelky při vlastní výuce plně respektovaly fakt, že výuka lyžování 4—5letých dětí má za úkol seznámit a navyknout je na zimní prostředí a na základy pohybu na lyžích. Je potřeba u dětí tolerovat některé jevy, které jsou dány jejich věkem a vzrůstem (široká stopa, přímý sjezd většinou v hlubokém dřepu, postavení lyží na vnitřních hranách atd.). Veškerou činnost orientujeme k vytvoření lyžařské rovnováhy, pocitu sněhu a lyží, nacvičované prvky uskutečňujeme pouze v hrubé formě. Výuka se konala na pečlivě upraveném svahu v prostorách dětského lyžařského hřiště. Kromě patnáctičlenného družstva 4—5letých dětí nebylo na dětském lyžařském hřišti žádné jiné družstvo, děti tedy nebyly ničím při výuce rušeny. K výcviku jsme využívali rovinu a velice mírný svah s rovným dojezdem. Celý prostor výuky byl pečlivě vyznačen praporky, obrázky, míči atd.

V průběhu čtyř výukových dnů zkoušely děti postupně následující cvičení:

- průpravná cvičení (s holemi — bez holí, s lyžemi — i bez lyží, slalomy, sjezdový postoj, střídavé zatěžování lyží),
- chůze sunem (nejdříve bez holí na rovině),
- obrat přešlapováním,
- výstup chůzí s přídupem, u zdatnějších oboustranným odvratem,

Nácvik přímého sjezdu s oporou o slalomovou tyč, nesenou cvičitelkou

- sjíždění — s oporou o slalomovou tyč drženou cvičitelkou
 - bez opory (různé úkoly — snižování a zvyšování postoje, ve dvojicích apod.)
 - náznaky zatáčení (mezi slalomovými tyčemi, míči, obrázky apod.).
- Uvedený způsob organizace výuky dětí 4–5letých na stupni seznamování, který jsme v naší lyžařské škole ověřovali v zimní sezóně 1982, se plně osvědčil. Prokázal, že je možno i u dětí předškolního věku realizovat výuku jízdy na lyžích s denním dojížděním bez pomoci rodičů, není tedy třeba zajišťovat několikadenní pobyt na horách. Podmínkou je dostatečný počet zkušených cvičitelů a pedagogického dozoru, odpovídající terény pro výuku a prostory pro ohřátí a odpočinek. Přiměřené výsledky se potom určitě dostaví.

JOSEF TREML

Tréninkové ukazatele žáků STS ve Vimperku

Vysoké nároky kladené na každého občana naší společnosti vyžadují, aby naše vzdělávací soustava dále prohlubovala a zkvalitňovala přípravu kvalifikované, uvědomělé a harmonicky rovnuté mladé generace. Hlavní úkol základní školy (ZŠ) je zefektivnění výchovně vzdělávacího procesu logickým uspořádáním učiva, větší orientací na přiměřené osvojování návyků a dovedností nutných pro život v rozvinuté socialistické společnosti.

Vedle rozvoje duševních schopností klade nová výchovně vzdělávací soustava (NVVS) zvýšené nároky i na rozvoj tělesné a fyzické připravenosti. Vždyť tělesná zdatnost byla odjakživa jednou z nejvíce ceněných vlastností člověka a je tomu tak dodnes, dokonce možná ještě více, protože nás civilizaci pokrok zbavuje postupně nutnosti rozvíjet fyzickou námahu.

Posláním tělesné výchovy (Tv) organizované na ZŠ je rozvoj pohybových schopností, vypěstování smyslu pro účelný a estetický pohyb, osvojení si náležitého fondu pohybových a hygienických návyků a dovedností. Sportovní příprava se zaměřuje na základní úkol — naučit mládež všem důležitým pohybům potřebným nejen pro život a práci, ale i pro rekreaci. Zdokonalení základních dovedností probíhá na II. stupni ZŠ v hodinách Tv, sportovních hrách a pro opravdové sportovní talenty ve sportovních oddílech, sportovních třídách a tréninkových střediscích mládeže, kde se příprava zaměřuje jak na masový, tak i výkonnostní a vrcholový sport.

Sportovní třídy jako základní články, TSM jako nadstavba jsou organizace zabezpečující systematické rozvíjení pohybových dovedností. Snahou obou institucí je rozvíjet pohybové nadání tak, aby se na základě získaných schopností a vrozených dispozic mohl jedinec připravit pro vrcholový sport.

Možnost vychovat vrcholového sportovce je závislá na kvalitě adeptů — na tom, jaké jedince se výběrovým řízením v žákovském věku podaří pro práci v TSM a ST objevit a do systematické práce zařadit. Dnes už není tak moc pravdou, že vynikající sportovci vyrůstali z masy, ale spíše jsou vychováni systematickou a na vědecké bázi propracovanou soustavou metod.

Základní podmínkou je racionální, na široké základně organizovaný výběr adeptů. Největším problémem současnosti při výběrovém řízení je nejednotnost ve stanovení prediktorů, tj. požadovaných vlastností, schopností eventuálně ukazatelů, které se dají měřit a používat při rozhodování o vhodnosti jednotlivců pro výkonnostní sport a dále pak nejednotnost v používání metod výběru.

Všem, kteří okolo sportovních talentů pracují, je jasné, že výběr je úkol náročný, dlouhodobý, který si vyžaduje řadu podkladových materiálů. Odborná literatura uvádí, že právě 6–10letá mládež má nejlepší předpoklady zvládnout pohybové dovednosti, že v tomto věku lze nejlépe ovlivnit předpoklady k pozdějšímu aktivnímu sportovnímu jedinci, kteří prokážou největší míru talentu. Výběrovým řízením, jak se provádí na ST ve Vimperku, jsme se zabývali v Lyžařství 1979 č. 6 a 10. V tomto článku bychom chtěli ukázat, jakých hodnot — norem — jaké úrovně by

Tabulka normativních hodnot stanovená pro žáky sportovních tříd lyžování ve Vimperku

Kategorie I. rokem

Kateg.	KKŽ	P ČSR	P ČSSR	Ø pros.	STP	Lavičky	Kros	Dráha	Lékařské sledování										
									J	TJ	T hod	Celkem km	Celkem SKI km	výška	hmotn.	OBI	VC	W170	W170/kg
Ml. žci	10			1,7	150	3:32,0	15:06,0	6:12,0	30	135	180	680	430	150	39	26	2170	107	2,8
	15	úč.	úč.	2,0	120	4:14,0	18:07,0	7:26,0	24	108	144	744	344	150	40	27	2000	85	2,1
Ml. žky	12			1,5	150	3:48,3	10:41,0	4:40,0	30	130	170	600	410	150	40	27	2000	85	2,1
	15	úč.	úč.	2,0	120	4:34,3	12:49,0	6:00,0	24	104	126	480	328	150	40	27	2000	85	2,1
St. žci	10	30	35	1,8	188	3:23,0	13:42,0	5:40,0	46	253	354	1870	800	162	50	30	3220	152	3,1
	15	35		2,0	150	4:04,0	16:22,0	6:48,0	37	202	283	1496	640	150	40	27	2000	85	2,1
St. žky	10	30	35	1,6	187	3:25,0	9:46,0	4:17,0	35	245	341	1400	663	158	46	29	2600	122	2,7
	15	35		2,0	150	4:06,0	10:43,0	5:08,0	28	196	273	1120	530	150	40	27	2000	85	2,1

získat bronzový odznak PPOV a III. VTŽ v lyžování

Kategorie II. rokem

Kateg.	KKŽ	P ČSR	P ČSSR	Ø pros.	STP	Lavičky	Kros	Dráha	Lékařské sledování										
									J	TJ	T hod	Celkem km	Celkem SKI km	výška	hmotn.	OBI	VC	W170	W170/kg
Ml. žci	5	16	13	1,7	150	3:32,0	15:06,0	6:12,0	30	135	180	680	430	150	39	26	2170	107	2,8
					180	3:42,0	9:33,0	4:00,0	36	156	204	720	492	150	40	27	2000	85	2,1
Ml. žky	6	31	—	1,5	150	3:48,3	10:41,0	4:40,0	30	130	170	600	410	150	40	27	2000	85	2,1
					230	2:42,0	12:30,0	5:20,0	55	304	425	2244	960	150	40	27	2000	85	2,1
St. žci	5	24	24	1,8	188	3:23,0	13:42,0	5:40,0	46	253	354	1870	800	162	50	30	3220	152	3,1
					230	2:44,0	8:50,0	3:50,0	42	294	409	1680	796	150	40	27	2000	85	2,1
St. žky	4	24	22	1,6	187	3:25,0	9:46,0	4:17,0	35	245	341	1400	663	158	46	29	2600	122	2,7
					187	3:25,0	9:46,0	4:17,0	35	245	341	1400	663	158	46	29	2600	122	2,7

získat bronzový nebo stříbrný odznak PPOV a II — I. VTŽ v lyžování

kros: 2000 m mladší kategorie
3000 m starší kategorie

dráha: 1000 m mladší kategorie
1500 m starší kategorie

se mělo při výchově v lyžařských sportovních třídách dosahovat — respektive kterých hodnot chceme v dalších letech dosahovat u nás.

Domníváme se, že hlavním kritériem pro práci ST je úspěšnost jejich absolvování v dalším životě a to nejen na poli sportovní slávy, ale i při výkonu občanského povolání. Termínem *normy* označujeme určitá pravidla života v ST. Stanovují, jaké morálně volní vlastnosti, dovednosti, charakter musí mít jedinec, chce-li se věnovat závodnímu lyžování, nebo jakých tréninkových ukazatelů je třeba dosáhnout, aby práce v ST byla efektivní aby se vynaložená práce a prostředky vrátili v podobě dobrých sportovních a studijních výsledků. Zde by bylo vhodné připomenout statě o výchovné práci uveřejněné v našem časopise dr. J. Potměšilem, ústředním trenérem VSL ÚV ČSTV.

Aby každý člen ST chtěl se zájmem tyto normy plnit, je třeba vytvořit systém sociálního přesvědčení o správnosti věci odpovídající dimenzím zájmů ST. Toto přesvědčení pak aktivizuje odolnost vůči nezdarům, mobilizuje síly. Aby se toto přesvědčení vytvořilo, je třeba splnit několik základních podmínek:

- a) stanovit správnou cílovou motivaci ve sportu i v životě,
- b) vytvořit systém odměn a trestů, a to jak ve škole, tak ve sportovní činnosti,
- c) systematickou výchovně vzdělávací prací naučit jedince základním dovednostem potřebným pro lyžařský sport,
- d) přesně stanovit tréninkové úkoly pro jednotlivá věková období a zabezpečit jejich realizaci.

V protokolech úspěšnosti žáků ST za leta 1977—1980, které jsme zpracovali, je charakterizován jak tělesný rozvoj a výkonnostní ukazatele (podle našeho názoru působí jako základní na pohybovou činnost), tak i další ukazatele charakterizující ostatní schopnosti našich žáků — prospěchový průměr, umístění na přeboru ČSR, přeboru ČSSR...

METODIKA PRÁCE

Jako základní kritérium pro zařazení do souboru, se kterým jsme pracovali, bylo použito výsledků dosažených v krajském kvalifikačním žebříčku (KKŽ). V návaznosti na umístění v KKŽ jsme uvedli umístění v P-ČSR, P-ČSSR,

výsledky v testech [STP speciální tělesné připravenosti] a prospěchový průměr. Pro názornost a jako ukázkou intenzity tréninkové práce pak hodnoty tréninkových ukazatelů — počty tréninkových jednotek, tréninkových hodin, celkem naběhaných kilometrů (na lyžích i na suchu), kilometry naběhané na lyžích a v neposlední řadě i výsledky LTS (lékařsko-tělovýchovného sledování).

Na základě zpracování uvedených parametrických hodnot jsme stanovili model, který by měl každý žák přijatý do ST na naší škole splnit, nebo se co možná nejvíce stanoveným hodnotám přiblížit.

ANALÝZA DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ

V letech 1977—1980 byl sledován vývoj vybraných žáků ST, kteří se podrobili systematickému sportovnímu tréninku. Jak je z výsledků patrné, v jednotlivých letech docházelo k změnám jak v motorických, tak i ostatních projevech činnosti. Proto byl na základě získaných výsledků stanoven normativ — tj. hodnoty ukazatelů, kterých žáci ST mají dosáhnout v prvním roce v kategorii ml. žactva (5. tř.) a st. žactva (7. tř.) a ve druhém roce ml. žactva (6. tř.) a st. žactva (8. tř.). Hodnoty normativů korespondují s ideálními hodnotami stanovenými pro přípravu mladých lyžařů v našich podmínkách.

ZÁVĚR

V dalším období práce ST bychom chtěli na základě stanovených normativů zpřesnit přípravu žáků a sledovat odezvu jak po stránce sportovní, tak i prospěchové ještě důsledněji než tomu bylo dosud. Zatím se nám v naší praxi potvrzuje, že žák, který podává dobré výsledky ve školní práci, podává dobré výsledky i na poli sportovním. Proto i naše snaha je zpřesnit prospěchový průměr dosažený našimi žáky a průměr 2 ponechat jen v nejkrajnějších případech.

Po čtyři roky budeme sledovat dané normativy u jednotlivců, zprůměrujeme dosažené hodnoty a opět vyvodíme závěry pro naši další práci. Věříme, že tímto způsobem nejen zlepšíme kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, ale i tréninkovou morálku některých našich žáků, což se jistě projeví i ve zlepšených sportovních výsledcích.

PhDr. JIŘÍ PÁN

K přechodu žáků do dorostenecké kategorie

V souvislosti s dosaženými výsledky ve sjezdových disciplínách u žáků se mnohdy zamýšlíme nad problémy, které vznikají při přechodu do dorostenecké kategorie. Při změnách a rozdílech ve výsledcích se hledají příčiny, které na první pohled souvisejí s poklesem výkonnosti, což bývá zdůvodňováno jako nedostatek zájmu, tréninkového úsilí atp. To však zpravidla bývá jen část důležitých příčin, mnohdy ale ne jediných a nejzávažnějších.

Z hlediska subjektivních příčin při „nezdaru“, na kterých nese údajnou vinu závodník, existují i příčiny objektivního rázu. Rozhodující úlohu zde hraje tréninkový systém se záměrně určenými postupy, které již v raném žákovském věku dávají mladému závodníkovi pohybové znalosti, dovednosti i návyky. Ty však plně bude využívat mnohdy až v pozdějším věku, v našem případě v dorostenecké kategorii. Jedná se zejména o použití technik, jejich modifikaci a autorelaxaci. Jestliže modifikací techniky (Maršík a Příbramský — Sjezdové lyžování) rozumíme přizpůsobení jízdy měnícím se podmínkám v dané traťové a terénní situaci, kterou lyžař řeší podle svých možností, schopností a předpokladu, potom v širokých souvislostech je u žáků potřeba brát v úvahu i jejich tělesnou váhu, výšku, délku a váhu lyží a přirozeně i změny, ke kterým dochází v důsledku růstu.

Získávání znalostí a pohybových dovedností během výcviku nesmí bránit dalšímu zdokonalování a rozšiřování techniky především na cestě ke konečným „čistým“ tvarům oblouků. V těchto případech se vždy jedná o snahu vytvářet takové učební metody, které jsou v souladu s technikou špičkových jezdců.

Dlouholeté zkušenosti ve výsledcích práce cvičitelů a trenérů, kteří využívají poznatků z praxe výchovně výcvikových zájezdů školní mládeže, je nutno v současné době hodnotit tak, že učební základ výuky a lyžařského výcviku tvoří snožné oblouky přenášením váhy a přestupováními. Tato skutečnost je zvláště tím, že tyto oblouky jsou základem nebrzdivého otáčení, a že ze široké stopy je

možno urychlovat jízdu. V mnoha případech však kročnou technikou výuka a výcvik žáků nejen začíná, ale také bohužel mnohdy i končí. Je to z toho důvodu, že rozhodující většina žáků vzhledem k tělesné váze a krátké délce lyží dosahuje relativně standardní — pomalé rychlosti v jízdě.

Ta umožňuje, že žáci i v hustě postavených slalomových brankách projíždějí technikou oblouku s přestoupením, protože za pomalé jízdy je na provedení dostatek času. To vede nakonec k tomu, že ke splnění výcvikových cílů závodníka ve své kategorii nemusí žáci rozšiřovat pohybové znalosti a dovednosti jinou technikou ani modifikací techniky. Jinak řečeno, žáci vzhledem ke svojí váze a délce lyží dosahují pomalejší rychlosti v jízdě, vystačí obloukem s přestoupením jako jedinou technikou pro všechny případy, které se vyskytují ve sjezdových disciplínách. Tak v tréninkových plánech mohou plnit úkoly velkého počtu najetých branek a nemusí „ztrácet čas“ dalším mnohdy pracným zdokonalováním nácviku jiné techniky.

Pokud se týká autorelaxace, věnuje se jí v tréninkových plánech všeobecně malá pozornost. V některých případech se využívá cvičení jógy k svalovému uvolnění mimo závod a k potřebné koncentraci před závodem. V našem případě mám však na mysli relaxaci během závodu se zaměřením na uvolnění příslušných svalových partií, které jsou v činnosti při vlastní jízdě.

V závodní činnosti je všeobecně uznávanou zákonitostí pohybu, že při sportovním výkonu při napnutí svalstva musí následně dojít k jeho uvolnění. Nelze dosáhnout špičkových výkonů bez respektování této zákonitosti. S touto skutečností např. počítají kvalifikovaní trenéři v atletice, tenise, plavání i jiných sportovních odvětvích. Je známo, že rekordman v plavání uváděl, že uvolnění paží po záběru při kraulování věnoval záměrně intenzivní pozornost několik let, než dosáhnul požadovaných výsledků.

Autorelaxace spadá do sféry kombinované pohybové činnosti, kde (podle dr. Zálešáka) jsou vnější znaky po-

hybu současně odrazem skryté činnosti vnitřních svalových sil. Jede-li závodník proto celou dobu jízdy v závodě na trati, a to především v obou druhých slalomu v oblouku na jedné, zpravidla vnější noze, podle uvedených zásad musí druhá být uvolněna a očišťovat — relaxovat, aby byla připravena k činnosti na druhou stranu otáčení v oblouku. S tím se ztotožňují i publikované výzkumy laboratoře pro biomechaniku švýcarské vysoké školy technické v Curychu (Jürgen Kemler z NSR), kde při testování námahy lidského těla měřením otřesu při lyžování se zjistilo, že síly zrychlení mohou působit na lyžařovo tělo větším zatížením, než jaké musí vydržet kosmonauti při startu a návratu na zemi.

Záměrné vkládání autorelaxace do tréninkových plánů není jednoduchou záležitostí. Vyžaduje nejen vysokou kvalifikovanost trenérů, ale i tréninkových postupů. Auto-

relaxace se nedá zvládnout během krátké doby. I při složitosti jejího nácviku mám však za to, že je na ní třeba upozorňovat již při základním lyžařském výcviku.

Závěrem článku ještě jednu připomínku, která zdánlivě s danou problematikou nesouvisí. Závodní lyžování, a to i u dětí, je řehole. Při respektování všech zásad intenzivního tréninku by se však nemělo zapomínat na to, čeho chceme lyžováním dosáhnout. Norové v dětských lyžařských školách se snaží vyučováním naplnit heslo: „Děti na lyžích jsou šťastné děti a lyžování má být pro ně hru a radost.“ Podle našeho pojetí tělesné výchovy bychom na obsahovou stránku tohoto hesla při sestavování tréninkových plánů žáků neměli zapomínat.

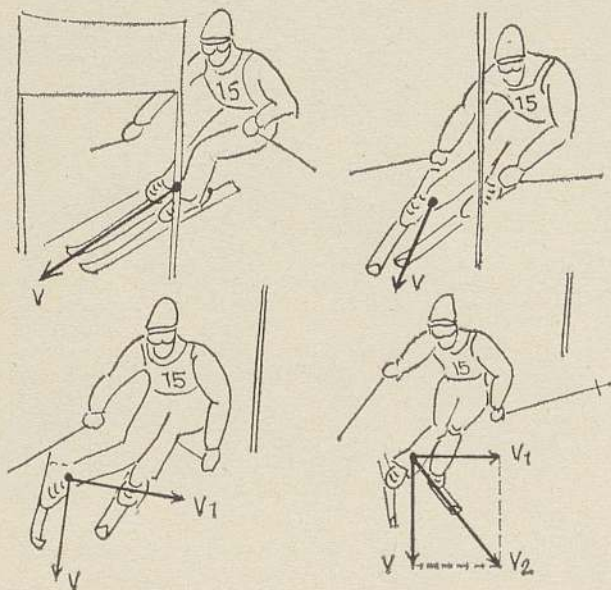
OTAKAR FISCHER

vedoucí VLŠ Sigma Dolní Benešov

Možnosti zrychlování jízdy v obloucích

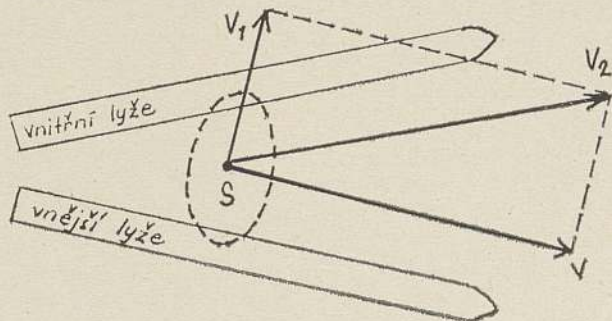
Smyslem současné závodní jízdy sjezdáře i slalomáře je snaha jet po celou délku tratě co nejrychleji, tzn. v maximální míře vyloučit všechny brzdivé momenty a pokud terénní a traťová situace dovolí jízdu ještě zrychlovat. Zrychlení jízdy můžeme dosáhnout v určitých podmínkách několika způsoby — pro současnou závodní techniku slalomu a obřího slalomu je velice vhodně využít oblouk přestoupením z odšlapu. Pokusme se najít nejdůležitější faktory, které zrychlení jízdy při oblouku přestoupením z odšlapu způsobují.

Oblouk s přestoupením z odšlapu je charakterizován silným odrazem z vnější nohy opřené o vnitřní hranu vnější lyže v konci jednoho oblouku a přenesením tíhy těla na vnitřní lyži, na které pokračujeme ve skluzu v jiném směru, měníme linii původního oblouku a postupně zahájíme nový oblouk. Z hlediska mechaniky pohybu se lyžař v každém okamžiku své jízdy pohybuje určitou rychlostí V v určitém směru. Při přestoupení stranou pomocí odrazu a zvednutí z vnější lyže uděluje lyžař svému trupu zrychlení stranou a nahoru. To je možné pouze tehdy, když se lyžař nachází v rovnovážném, klidném postoji na sněhu. Na tvrdě preparovaných závodních tratích jsou nejdůležitější podmínkou pro vyvážený postoj jezdce v konci oblouku výborné vnitřní hrany lyží. Síla, která vyvolala zrychlení pohybu na konci oblouku, se rozkládá na svislou a vodorovnou komponentu. Svislá komponenta se působením zemské přitažlivosti ruší, vodorovná komponenta, směřující kolmo k podélné ose vnější lyže, uděluje trupu dostatečnou rychlost V_1 . Původní rychlost jízdy V a nová rychlost V_1 se spojují dohromady do své společné rychlosti V_2 . Tato výslednice V_2 je větší, než původní rychlost V a má také nový směr, tzn. že také vnitřní lyže, na kterou přenášíme váhu trupu, musí jet v novém směru. Tyto teoretické poznatky představují pro závodníka nutnost po odrazu z vnitřní hrany vnější lyže nechat vnitřní lyži klouzat v novém směru. Nepodaří-li se mu to, celkové zrychlení V_2 bude pouze nepatrné.

Stupeň celkového zrychlení V_2 je závislý:

a) Na velikosti zrychlení stranou V_1 . Čím větší bude zrychlení V_1 , tím větší bude i celkové zrychlení V_2 . Velikost složky V_1 závisí na silových schopnostech jezdce, který po odrazu z vnější lyže na konci oblouku překonává značnou odstředivou sílu.

S těžiště

b) Na přesnosti nasazení vnitřní lyže do nového směru V_2 . Pokud jezdce z jakéhokoliv důvodu (terénní nerovnost, špatná rovnováha atd.) vede vnitřní lyži nepřesně, dochází k dalšímu rozkladu sil, který má za následek snížení výsledného zrychlení.

c) Na schopnosti jezdce přestoupit na vnitřní lyži přesně v okamžiku, ve kterém vzniká nová jízdní rychlost V_2 . Vnitřní lyže musí být nasměrovaná přesně ve stejném směru jako výsledná složka V_2 a tím tato lyže jede v ideální linii. Splnění tohoto faktoru je asi jeden z nejobtížnějších úkolů současné techniky a je jednou z hlavních příčin rozdílu ve výkonnosti jednotlivých závodníků. Kvalita provedení je ovlivněna cítem pro skluz a vysokým stupněm pohybové koordinace, které může jezdce získat až po mnohaletém tréninku. Veliký význam zde má respektování metodických postupů nácviku závodní techniky (od dlouhých ke krátkým obloukům, od otevřených k zavřeným obloukům atd.) a maximální využití nejmodernějších pomůcek didaktické techniky (videozáznam, instruktérské filmy, smyčky atd.).

Můžeme tedy shrnout, že chce-li lyžař svoji jízdu zrychlovat s využitím oblouku přestoupením z odšlapu, musí respektovat splnění těchto tří podmínek.

- silný dynamický odraz z vnější nohy (vnitřní hrana vnější lyže),
- zasazení a vedení vnitřní lyže ve směru, který je výslednou komponentou jízdní rychlosti V a dodatečně boční rychlosti V_1 ,
- přenesení váhy těla (přestoupení) na vnitřní lyži v okamžiku, kdy vzniká nová jízdní rychlost V_2 .

Pro trenéry vyplývá z našich několika poznámek závěr, že nácvik zrychlení jízdy s využitím oblouků přestoupením z odšlapu můžeme u závodníků zařadit až na určitém stupni silových schopností a při určité úrovni techniky jízdy daného jezdce. Předčasný nácvik může v důsledku nesplnění vymezených podmínek zafixovat v technice jízdy vážné chyby, které se budou těžko odstraňovat.

JOSEF TREML

Vyrostou z nich úspěšní reprezentanti?

Desetidílný seriál závodů žactva ve skoku na můstku s umělou hmotou LVT (Libereckých výstavních trhů), který letos již podeváté uspořádala vzorná TJ Slavia VŠST Liberec, je svým způsobem unikátem. Každoročně soustřeďuje na startu v době školních prázdnin mladé nadějně skokany ze všech končin ČSSR a letos k nim přibyli i mladí závodníci z družebního SG Dynamo Zinnwald (NDR). Na těchto závodech se nejlépe ukazuje, které lyžařské oddíly pečují o výchovu mládeže, mají nadšené a obětavé trenéry v této důležité věkové kategorii a nezapomínají na celoroční přípravu.

Předseda organizačního výboru závodu LVT ing. Miroslav Kumpošt dovedl dát dohromady dobrý kolektiv organizátorů a nalezl podporu i u některých závodů v libereckém okrese, které dotovaly soutěž pěknými cenami. Po deseti závodech v kategorii mladších žáků (ročníky 1971 a 1972) zvítězil Jaroslav Krejča z Nového Města na Moravě před Tomášem Bergerem z pořadající jednoty a Martinem Berkou z Jiskry Harrachov. Ze starších žáků (ročníky 1969 a 1973) vybojoval prvenství Miroslav Šimon z Ještědu Liberec před oddílovými druhy Radkem Skopkem a Martinem Řehořkem. Nejúspěšnější mladí skokani z Dynama Zinnwald v obou kategoriích skončili pátí: Matthias Beck mezi mladšími a Sven Seidel mezi staršími žáky.

Závody se konaly 24. července—3. srpna za velkého vedra na můstku s normovým bodem 25,5 m a kritickým 30,5 m. Těšily se značnému zájmu návštěvníků LVT, vzhledem k tomu, že můstek s dobrým technickým vybavením je ve středu města. Startovalo 34 mladších a 36 starších žáků, z toho bylo 14 ze SG Dynamo Zinnwald.

V úvodním závodě mladšího žactva zvítězil Beck (Dynamo Zinnwald) se 167,7 (23,5 a 23) před Krasulou (TSM Vysoké Tatry) 166,4 (23 a 21,5), ve druhém Krejča (TJ Nové Město na

Moravě) s 204,3 (28,5 a 27), následován Krasulou 181,7 (26 a 23), ve třetím opět Krejča se 197,9 (27 a 27,5) před Krasulou 175,2 (24,5 a 24,5), ve čtvrtém Krejča 208,2 (28,5 a 28), následován Bergerem (Slavia VŠST Liberec) 181,7 (25,5 a 23,5), v pátém Krejča 209,7 (28,5 a 28) před Pidaníčem (Jiskra Harrachov) 191,4 (26 a 26), v šestém Krejča s 207,3 (28,5 a 27), druhý byl Berger 198,5 (25 a 26), v sedmém Krejča 209,8 (27,5 a 28), 2. Berka (Jiskra Harrachov) 195,6 (26 a 26,5), v osmém bylo stejné pořadí: 1. Krejča 206,9 (28,5 a 26), 2. Berka 187,2 (25 a 24), v devátém vybojoval prvenství Krejča 205,8 (27,5 a 28) před Beckem 198,0 (27 a 26,5) a v desátém opět Krejča 210,2 (28,5 a 28), následován Berkou 191,2 (25,5 a 26).

Konečné pořadí mladších žáků: 1. Jaroslav Krejča (TJ Nové Město na Moravě) 1461,1, 2. Tomáš Berger (Slavia VŠST Liberec) 1314,2, 3. Martin Berka (Jiskra Harrachov) 1295,0, 4. Lubo Krasula (TSM Vysoké Tatry) 1275,0, 5. Matthias Beck (SG Dynamo Zinnwald) 1270,6 b.

V kategorii starších žáků v prvním závodě zvítězil Skopek s 205,6 (27,5 a 27,5) před Šimonem (oba ještě Liberec) 201,1 (28 a 27), ve druhém Skopek 215,2 (30,5 a 28,5) následován Řehořkem (Ještěd Liberec) 207,7 (29 a 27,5), ve třetím Skopek 206,9 (28,5 a 28,5), druhý byl Šimon 205,6 (28,5 a 29), ve čtvrtém Řehořek 210,6 (28,5 a 29) před Šimonem 210,5 (29 a 29,5), v pátém Šimon 214,7 (29,5 a 29,5), následován Skopkem 213,4 (28,5 a 28,5), v šestém bylo stejné pořadí: 1. Šimon 213,7 (29,5 a 29,5), 2. Skopek 210,1 (29 a 28,5), v sedmém 1. Šimon 217,1 (30 a 30), 2. Skopek 212,5 (29,5 a 29), v osmém 1. Šimon 214,3 (29,5 a 28,5), 2. Skopek 212,7 (28 a 28,5), v devátém se dělili o první místo Kaděra (Jiskra Harrachov) 208,0 (28 a 28) s Vavrkou (MEZ Frenštát) 208,0 (28 a 28), v desátém zvítězil Šimon 216,9 (30 a 29,5) před Řehořkem 210,4 (28,5 a 28,5).

Konečné pořadí starších žáků: 1. Miroslav Šimon 1492,8, 2. Radek Skopek 1477,9, 3. Martin Řehořek (všichni ještě Liberec) 1465,2, 4. Petr Vavřka (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) 1428,0, 5. Sven Seidel (SG Dynamo Zinnwald) 1400,7 b.

Lze si jen přát, aby nejmladší skokani pokračovali v dobrých bojových výkonech a s pomocí trenérů dále je zlepšovali a pomohli z krize této oblíbené čs. lyžařské disciplíny, která v minulosti nám přinesla mnoho významných mezinárodních úspěchů.

Jaroslav Krejča (TJ Nové Město na Moravě) zvítězil v kategorii mladšího žactva 9. ročníku LVT '82. Vybojoval prvenství v devíti z deseti závodů

Radek Skopek (Ještěd Liberec) byl nejpětším soupeřem svého oddílového druha J. Šimona v kategorii starších žáků

V soutěži staršího žactva LVT '82 patřil primát Miroslavu Šimonovi z Ještědu Liberec

Malé jubileum Jabloneckého lyžařského maratónu

V roce 1979 měl svoji premiéru veřejný závod Jablonecký lyžařský maratón, který je pořádán na počest Vítězného února. První ročník i všechny následující plně potvrdily životaschopnost nápadu uspořádat takový závod v těsném prostorovém i časovém sousedství s již zavedenou tradiční Jizerskou padesátkou. Na rozdíl od všech podobných akcí s masovou účastí je zvláštností a současně i přitažlivostí Jabloneckého maratónu start ve vlnách po 200 lyžařích v pěti minutových intervalech. Tento způsob umožňuje vyhnout se všem nepříjemnostem závodů s hromadným startem — zejména kolizím, ucpání tratě a podobným nedostatkům. Každý účastník může prakticky v pohodě realizovat cíl, který si pro absolvování závodu vytkl. I závodník ve třetí vlně může zasáhnout do boje o prvenství, každý lyžař-turista má příležitost ve svém tempu projet celou trasu závodu.

Jubilejní V. ročník se koná v neděli 13. února 1983 se startem v 9 hod. v lyžařském areálu TJ Elitex nad Jabloneckou přehradou. Muži si mohou vybrat tratě 50 a 30 km, pro ženy je připravena dvacetikilometrová trasa. Startování ve vlnách spolu se skutečností, že se jedou tři závody, ztěžují situaci pořadatelů. Závod organizuje TJ Elitex Jablonec nad Nisou spolu s Rudou hvězdou Jablonec. Letos ve 4. ročníku byly zajištěny podmínky pro zpracování výsledků ve výpočtovém středisku v plném rozsahu, čímž byly odstraněny nedostatky, ke kterým docházelo dříve ve výsledkových listinách. Dobrá organizace závodu si bezpodmínečně vyžaduje včasnou uzávěrku přihlášek. K jubilejnímu V. ročníku je uzávěrka 31. prosince 1982. Zaslějte je na adresu: TJ Elitex, Sportovní 310, 466 04 Jablonec nad Nisou.

Na stejnou adresu je možno psát si o přihlášky a propozice závodu. V průběhu Jabloneckého maratónu je poskytováno občerstvení, pro vzdálené účastníky závodu zajišťují pořadatelé ubytování. V cíli obdrží každý závodník, který absolvuje zvolenou trasu, odznak Jabloneckého lyžařského maratónu.

Závod je rychlejší než Jizerská padesátka, což je dáno výškovým profilem tratí i tím, že hlavní závod není celou padesátkou, délka tratě se pohybuje mezi 42—45 km v závislosti na sněhových podmínkách. Ačkoliv v předchozích ročnících závodu pořadatelé nezaznamenali žádný vážný

úraz, nedoporučují účast úplným lyžařským začátečnickům ani těm, kteří plně nezvládli techniku jízdy na lyžích. Jede-li se závod na zmrzlém sněhu, lyže se při sjezdech pořádně rozjedou a poradit si s nimi může pouze ten, kdo to opravdu umí.

V letošním IV. ročníku startovalo 1500 lyžařů a turistů (první ročník začínal s necelou pětistovkou závodníků). Těšíme se, že se druhou únorovou nedělí v příštím roce znovu setkáme se všemi nadšenými milovníky bílé stopy a přírodních krás Jizerských hor.

Ing. VLADIMÍR OPATRŇÝ
předseda organizačního výboru JLM

Tak to vypadalo po startu první vlny IV. ročníku Jizerského lyžařského maratónu

Lyžuje celá rodina

V lyžování jsou stovky rodin, které celé nebo většina jejich členů se věnují lyžování. Lyžující děti a mládež jezdí na hory obvykle v doprovodu svých rodičů. Výbor Svazu lyžování ČUV ČSTV a jeho komise masového rozvoje se snaží umožnit aktivní lyžování všem vrstvám našich občanů. Uvědomují si, že většina těch dospělých nemá vždy možnost zúčastňovat se aktivně lyžařských soutěží. To je vedlo k vypracování návrhu nenáročné soutěže Lyžuje celá rodina.

V uplynulé sezóně se tento zajímavý námět pokusně ověřoval ve čtyřech lyžařských oddílech. Osvědčil se a je proto právem doporučován jako zajímavé obohacení činnosti lyžařských oddílů. Jsou oddíly, které s touto činností mají již několikaleté zkušenosti. Každý z nich ji pořádá jiným způsobem. Měly by se stát příkladem dalším oddílům při masovém rozvoji lyžování.

Sokol Špičák uspořádal letos již 4. ročník soutěže Závodí celá rodina v obřím slalomu. Startovalo 26 tříčlenných družstev. Jejich členové splnili současně podmínky pro získání Sumavské vločky. Rozhodčími při

těchto závodech byli mladí aktivní závodníci oddílů.

TJ Chrást u Plzně připravila i tentokrát 4. ročník Trojboje rodin. Závodilo se ve slalomu a obřím slalomu, ale také v plavání. Letos se soutěže zúčastnilo 23 rodin (o tomto závodu jsme psali v Lyžařství 1980 čís. 8).

TJ Spofa Praha využila lyžařského kursu rodičů s dětmi (4—5 let). Výuka lyžování předškolní mládeže v horském terénu se uskutečnila odděleně od rodičů. Na závěr byl uspořádán závod rodičů s dětmi v nenáročném sjezdu s měřením času.

Sokol Krč vyzkoušel novou úspornou formu soutěže. Jejimi účastníky byli žáci a dorostenci závodního družstva ve sjezdových disciplínách a jejich rodiče nebo sourozenci, pro které byl uspořádán závod v jiném termínu, obvykle v závěru sezóny. Časy tří nejlepších členů rodiny se sečetly a připočetly k času rodinného příslušníka — žáka nebo dorostence — z prvního a posledního závodu v sezóně, a to pouze z prvního kola. Pořadí bylo určeno nejlepšími součtovými časy. Tento způsob je přínosem i pro soutěžící žáky a dorost, neboť motivací u nich zůstává nejlepší výsledek i tehdy, nemají-li ve vlastním závodě naději na přední umístění. Rodiče a sourozenci se snaží navazovat na výsledky svých dětí a sourozenců vlastní aktivní činností. Uvedená forma je velmi ekonomická, šetří čas všech zúčastněných a umožňuje lepší termínové rozložení celé akce.

Redakce Lyžařství přivítá zprávy o zkušenostech z podobných soutěží jiných lyžařských oddílů a jejich doplnění fotografiemi.

● **DEVADESÁT SKOKANŮ** z třinácti zemí se zúčastnilo první zářijovou neděli mezinárodních závodů na hmotě ve švýcarském Kanderstegu. V nejkvalitnější konkurenci letošního roku zvítězil nositel stříbrné medaile z mistrovství světa 1982 na velkém můstku Nor Olav Hansson před finským mistrem světa Mattim Nykänenem a jeho krajanem Jarim Puikkonenem. Seveřané dominovali v tomto závodě — v první desítce byli tři Norové a stejný počet Finů, dva Rakušané Wallner a Felder, Američan Hastings a Švýcar Sumi. Mladí čs. závodníci se v silné mezinárodní konkurenci neprosadili. Bohumil Vacek skončil 43. a Pavel Ploc 77. USA vyslaly do Švýcarska deset a Japonsko devět skokanů, většinou dosud neznámých reprezentantů. Z Japonců si nejlépe vedl zkušený Yagi, který skončil 17. Výsledky 3. ročníku mezinárodních závodů na hmotě: 1. Hansson (Norsko) 260,6 (88,5 a 90), 2. Nykänen 257,5 (89 a 91), 3. Puikkonen (oba Finsko) 253,1 (87,5 a 88,5), 4. Bergerud (Norsko) 249,6 (88 a 88), 5. Ruud (Norsko) 249,3 (88,5 a 87), 6. Wallner (Rakousko) 249,0 (89 a 86), 7. Hastings (USA 247,8 (87 a 89,5), 8. Korhonen (Finsko) 247,2 (88 a 86,5), 9. Sumi (Švýcarsko) 245,3 (87 a 86), 10. Felder 244,9 (88 a 86), 11. Kogler (oba Rakousko) 244,7 (86 a 86), 12. Kokkonen (Finsko) 244,6 (87 a 86,5), 13. Mobekk (Norsko) 244,5 (85,5 a 87), 14. Colin (Francie) 242,9 (85 a 89), 15. Bremseth (Norsko) 242,0 (85 a 87), 16. Rigion (Itálie) 240,8 (82,5 a 88). Umístění čs. reprezentantů: 43. Vacek 216,3 (78 a 80), 77. P. Ploc 178,8 (77 a 66). V soutěži družstev zvítězilo Finsko s 510,6 bodu před Norskem I. 510,2, Norskem II. 493,6, Rakouskem I. 489,6, Rakouskem II. 485,3 a Japonskem 479,0 b.

● **TRAGICKOU SMRTÍ** při automobilové nehodě na Novém Zélandu zemřeli dlouholetý italský reprezentant ve sjezdových disciplínách 26letý Bruno Nöckler a italský šéftrenér sjezdařů Illario Pecorari, jakož i asistent trenéra Karl Pichler. Při havárii byl zraněn také masér italského reprezentačního družstva sjezdařů Ruzzo. Italský tým měl letní výcvikový tábor v novozélandských Alpách. Nöckler byl sedm roků členem reprezentačního družstva. V roce 1972 zvítězil v Evropském poháru, letos na mistrovství světa ve Schladmingu obsadil v obřím slalomu páté místo.

● **SKIKLUB GSTAAD** oslavuje letos 75leté trvání. O jeho aktivní činnosti svědčí, že celkem jedenáctkrát uspořádal mistrovství Švýcarska, z toho čtyřikrát ve skoku. Mezi jeho 300 členy jsou také známí reprezentanti ve skoku Mösching, Grüningen a Sumi. Gstaad je jedním z dějišť tradičního Švýcarského turné skokanů.

● **ŠVÝCARŠTÍ SJEZDAŘI** se předčasně o týden dříve vrátili z letního soustředění na Novém Zélandu. Pro oblevu a špatné sněhové podmínky v Austrálii musel být změněn původní plán výcvikového tábora a znamenal značné zvýšení nákladů. Proto trenér Karl Frehsner se sedmi závodníky pro nedostatek finančních prostředků přiletěl do Švýcarska o sedm dní dříve. Přesto byl Frehsner s průběhem pří-

pravy spokojen, byla zaměřena především na obří slalom a slalom. Nechyběly však ani čtyři dny intenzivního sjezdového tréninku.

● **DANILO PUDGAR** je novým trenérem jugoslávského reprezentačního družstva skokanů. Letní přípravu zahájil s týmem začátkem července na padesátimetrovém můstku s umělou hmotou v Kranji, potom se jugoslávští skokani připravovali v rakouském Stamsu, zúčastnili se několika mezinárodních závodů na hmotě a nechyběli ani na Velké ceně Frenštátu pod Radhoštěm. Mezi členy nového reprezentačního kolektivu je i Bogdan Norčić, který chce zakončit dlouholetou úspěšnou závodnickou kariéru startem na ZOH 1984 v Sarajevu. Brannou povinností kromě Ulagy vykonává v současné době také Lotrič.

Zajímavosti ze světa

● **ČTVRTÝ ROČNÍK SVĚTOVÉHO POHÁRU SKOKANŮ** bude zahájen 18. prosince v italské Cortině d'Ampezzo. Loni v tomto závodě zvítězil Nor Ruud před svým krajanem Sätrem a Japoncem Akimotem. Vítěz SP 1981 a 1982 Rakušan Kogler byl v zahajovacím závodě až třináctý. V úvodním ročníku Světového poháru skokanů 1980 vybojoval prvenství Neuper (Rakousko).

● **LYŽAŘSKÝ SVAZ USA** jmenoval pro Světový a Evropský pohár ve sjezdových disciplínách sedm mužů a deset žen. Z reprezentačního A-týmu mužů jsou to bratři Phil a Steve Mahreovi, z B-družstva John Buxman, Tris Cochrane, Steve Egg, Doug Powell a Jace Romick. A-kolektiv žen tvoří Christin Cooperová, Holly Flandersová a Cindy Nelsonová, v B-družstvu startují Abbie Fisherová, Heidi Preussová, Karen Lancasterová, Maria Maricichová a Reobbecca Simmingová.

● **V POHÁRU LÉTA** polských skokanů na umělé hmotě, který tvořily dvoudenní závody v Bílé o prvním zářijovém víkendu, zvítězil Janusz Duda s celkovým počtem 459,6 b. (47,5 a 46 a 47,5 a 52 m) před Pawlusiakem 448,1, Zwijaczem 442,4, Tajnerem 439,9, Loniewskim 437,2 a Kawulokem 433,4 b.

● **ERIKA HESSOVÁ (ŠVÝCARSKO)**, vítězka Světového poháru 1982 ve sjezdových disciplínách, natáčel s dětmi film pro Mezinárodní lyžařskou federaci. Bude určen pro propagaci lyžování zejména ve vývojových zemích. Jeho režisérem je Christian Neureuther.

● **AMERIKAN BILL KOCH**, který na ZOH 1976 v Innsbrucku vybojoval v běhu na 30 km stříbrnou a na letošním mistrovství světa v Oslu bronzovou medaili na této trati, má podle zpráv zahraničního tisku startovat na

ZOH 1984 v Sarajevu také v závodě sdruženém. Již v uplynulé sezóně několikrát trénoval skok. Necháme se tedy překvapit.

● **V NSR** řada bývalých úspěšných reprezentantů se věnuje přípravě lyžařské mládeže. Jsou mezi nimi sdruženáři Georg Thoma, skokan Walter Tusch a sjezdáři Christian Neureuther a Max Rieger.

● **LEDOVEC NA DACHSTEINU** také letos je cílem první podzimní přípravy běžců světové elity. Svou účast již ohlásili reprezentanti Sovětského svazu, Finska a USA. Následovat budou jistě ještě další země.

● **SZCZYRK** byl střediskem zářijové přípravy polských sdruženářů. Byla zaměřena především na přespolní běhy, jízdu na kolečkových lyžích a skoky na hmotě v Bílé. K novým mladým členům výběru patří Tadeusz Bafia, Janusz Gurla a Karol Koltas.

● **ŠVÝCARSKÉ REPREZENTAČNÍ DRUŽSTVO SJEZDAŘEK** mělo první výcvikový tábor na ledovci v Zermattu na Malém Matterhornu. Přípravovalo se společně se švýcarskými slalomáři, jejichž šéftrenérem je Roland Francey. Závodníci i závodnice prokázali dobrou fyzickou připravenost. Podle názoru Franceye je nutno náročnost tréninku rozumně stupňovat, aby forma reprezentantů měla stále stoupající tendenci v průběhu závodní sezóny.

● **JANUSZ DUDA** zvítězil v závodech polských skokanů na hmotě v polovině září v Zakopaném před Wegrzynkiewiczem a Fijasem. Výsledky: 1. Duda 238,1 (76 a 76,5), 2. Wegrzynkiewicz 225,1 (74,5 a 73), 3. Fijas 220,8 (71,5 a 75,5), 4. Tajner 217,3 (74 a 70,5), 5. Marek 215,7 (73,5 a 70), 6. Kowalski 213,3 (71,5 a 70,5).

● **HANI WENZELOVÁ (LICHTENŠTEJNSKO)**, vítězka Světového poháru 1980 ve sjezdových disciplínách, se po skončení letošní sezóny podrobila operaci kolena. Na první společné přípravě se švýcarskými reprezentantkami na ledovci na Malém Matterhornu prokázala, že i v nové sezóně bude patřit k nejlepším závodnicím Světového poháru.

● **NA JUBILEJNÍM 20. SPORTOVNÍM SVÁTKU VOLKSTIMME** začátkem září ve Vídni byli mezi čestnými hosty také vynikající lyžaři zemí socialistického společenství. Na tuto významnou událost přijela i mnohonásobná olympijská vítězka a mistryně světa v běhu Galina Kulakovová (SSSR) a trojnásobný olympijský vítěz v závodě sdruženém Ulrich Wehling (NDR).

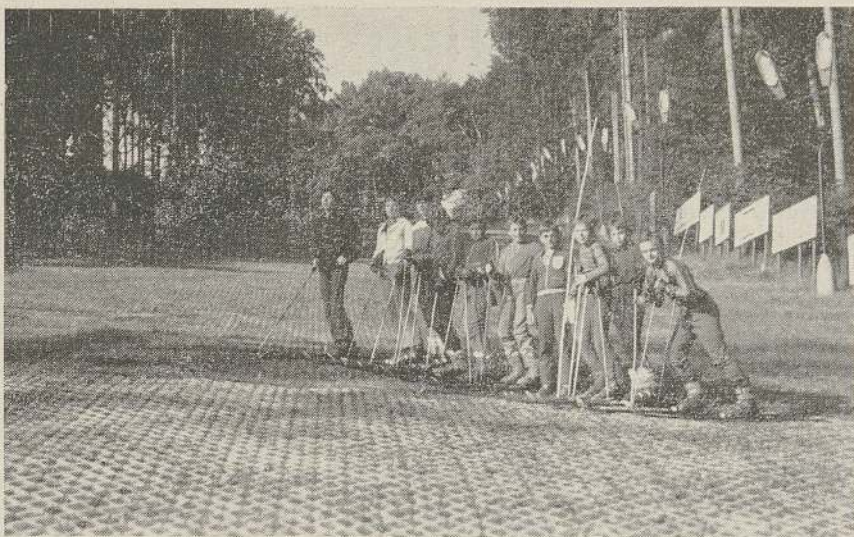
● **ŠVÝCARSKÝ SVAZ LYŽAŘSKÝCH CVIČITELŮ** má 6029 členů, z toho je 2386 profesionálních instruktorů (110 ze zahraničí). Na říjnovém zasedání v Zermattu oslavil svaz padesátileté trvání. Jeho předsedou je dr. Adolf Odermatt z Engelbergu, předsedou technické komise Karl Gamma. V lyžařských švýcarských školách letos 23 648 absolventů splnilo podmínky bronzového, 12 849 stříbrného a 930 zlatého odznaku, 270 úspěšně zvládlo náročné běžecké testy.

Příkladná letní činnost TSM Špičák

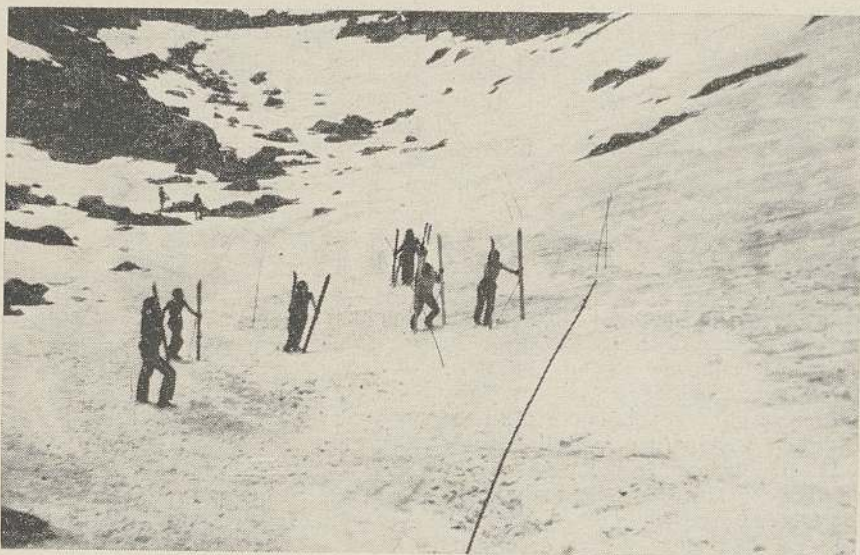
Tréninkové středisko mládeže ve sjezdových disciplínách na Špičáku, které se mohlo pochlubit velmi dobrými výsledky v uplynulé sezóně, připravilo na léto čtyři výcvikové tábory. Jejich pestrost a zajímavost byla odměnou mladým závodníkům za úspěšné plnění výkonnostních cílů.

První výcvikový tábor se uskutečnil 22.—29. června ve Vysokých Tatrách. Mladí sjezdaři si ještě zalyžovali na posledním sněhu a vysokohorskou turistikou rozvíjeli všeobecnou vytrvalost. V druhé polovině července 19. až 25. 7. strávili mladí lyžaři týden na vlnách Vltavy a přehrady na Lipně. Byla to příležitost k soutěži obratnosti na lodi, vytrvalostnímu závodu i windsurfingu.

Ve dnech 1.—8. srpna následoval cyklistický výcvikový tábor. Členové TSM se vydali na kolech do Maďarska a zpět. Trenér Vlastimil Maxa proěřoval jejich sjezdařskou odvahu v zábavním parku Vidán na horské dráze. Osvědčila se i regenerace v termálních lázních v Budapešti po nejdelší etapě, měřící 140 km. Poslední soustředění před zahájením školního roku bylo 22.—29. srpna na Špičáku. Mladí sjezdaři využívali při něm nově vybudovaný svah s umělou hmotou a tím zahájili činnost sportovního areálu Sokola Špičák.

Zahájení na hmotě na Špičáku

Využití posledního sněhu k tréninku ve Vysokých Tatrách

Na Téryho chatě ve Vysokých Tatrách

Cyklistický zájezd do Budapešti

L. Masár nejlepší na trávě

Již potřetí zvítězil Lubomír Masár z pořadající TJ Piešťany Banka v letním slalomu na trávnicích válcových a pásových lyžích o Cenu města Piešťan. Závod byl poznamenán deštivým počasím a výsledky druhého kola byly anulovány pro neregulérnost tratě. V hlavní kategorii mužů startovalo 27 lyžařů, mezi nimi tentokrát byli i závodníci z moravských krajů a z Prahy. Zajímavé byly také boje žactva a dorostu.

V běžeckém slalomu mužů patřilo prvenství Milanu Nemcovi (Jasná Liptovský Mikuláš) před závodníky Vodních stavb Praha Srpou a Suchopárem. Z žen byla první Ludmila Nemcová (Jasná Liptovský Mikuláš) s náskokem 5,45 sek. na Janečkovou (Piešťany Banka).

Výsledky letního slalomu na trávnicích lyžích o Cenu města Piešťan:

Muži: 1. Lubomír Masár (Piešťany Banka) 47,26, 2. J. Rutka (Slovan PS Ostrava) 47,33, 3. L. Fajt (Metra Blansko) 49,73, 4. ing. P. Vidlička (Slovan PS Ostrava) 53,84, 5. D. Halaj (Baník Hodruša) 59,37, 6. M. Ptáček (Vodní stavby Praha) 1:02,26.

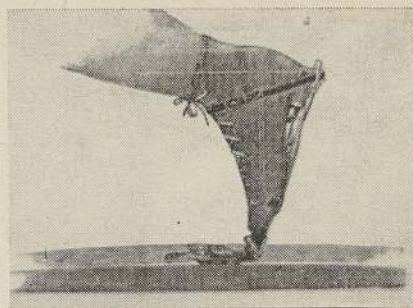
Dorostenci: 1. M. Kříž (SMF Žilina) 55,85, 2. I. Herinek (Bezovec Piešťany) 1:00,33, 3. M. Zabák (ZPS Detva) 1:04,39.

Dorostenky: 1. K. Holaňová (Slovan

PS Ostrava) 1:17,49, 2. Z. Cettlerová (Baník Hodruša) 1:31,92.

V závodě žáků byl první P. Choděra (Slovan PS Ostrava) za 1:01,07 před J. Masarovičem (Banovec Piešťany) 1:12,77 a ze žáček zvítězila I. Kalabová v čase 1:07,50, následována Z. Kalabovou (obě Banovec Piešťany) 1:22,34.

V běžeckém slalomu mužů zvítězil M. Nemeč (Jasná Liptovský Mikuláš) za 53,47 před D. Srpou 54,13 a J. Suchopárem (oba Vodní stavby Praha) 54,91. Z žen byla první L. Nemcová (Jasná Liptovský Mikuláš) v čase 1:06,59 následována T. Janečkovou (Piešťany Banka) 1:12,04 a M. Gajíkovou (Start Piešťany) 1:25,44. V dorostu patřilo prvenství M. Ptáčkoví (Vodní stavby Praha) a K. Holaňové (Slovan PS Ostrava), v kategorii žactva Š. Benešovi (TJ Vítkovice) a M. Krumníkové (Slovan PS Ostrava).

»ŠPIČKOVÁ« běžecká vázání- žádná novinka!

Deset let se už vžila běžecká vázání s upínáním před špicí boty — Adidas, Suveren, Salomon, ovšem i čs. vázání podobného typu. A přesto si mnozí myslí, že tu jde o vázání docela moderní, předstihující dřívější tradice. To je hrubý omyl. Podobná vázání byla zavedena (a patentována) už v roce 1909. Obvyčejnou běžeckou (turistickou) botou se tu šláplо na plechovou a drátěnou plošku, která se upevnila přes patu k botě řemínkem. Tato nosná ploška byla vpředu — tedy před špicí boty — s lyží volně spojena pantem (závěsem), v němž patrně byla navíc zamontována i pružina, tlačící mírně nosnou plošku boty do vodorovné polohy.

Docela vtipná konstrukce — pro turistické kondiční a rekreační běžecké lyžování by se výtečně hodila i dnes, vždyt běžecké boty s dopředu protaženou špicí se velmi špatně hodí pro popojíždění v masových hromadných prostředcích, popocházení mezi okrajem města a začátkem sněhové pokrývky či lyžařských stop, atp. Měla ovšem tutéž nevýhodu, kterou má i většina dnešních „špičkových“ (i jiných) vázání, totiž stlačený sešlápnutý sníh, postupně se přilepující do úhlu mezi nosnou ploškou boty a samotnou lyží.

Dr. KAREL DANĚK

● Prof. dr. BOHUMIL SÝKORA, DrSc., člen předsednictva ÚV ČSTV, předseda výboru Vysokoškolského sportu ÚV ČSTV a velký propagátor lyžování oslavil začátkem září své šedesátiny. Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl mu při této příležitosti odevzdal medaili J. F. Chaloupeckého.

Fotografie na titulní a zadní straně obálky ing. Juraj Bobula, na druhé straně Bořivoj Černý a Bořivoj Dvorcák, na třetí straně obálky Jaroslav Trousil.

Fotografie uvnitř měsíčníku Bořivoj Černý, dr. Karel Daněk, Bohumil Hynek, Vlastimil Maxa, dr. Jaroslav Potměšil, Josef Stránský, Jaroslav Trousil a archiv.

PŘEBORY ČSR 1983

Sportovně technická komise výboru Svazu lyžování ČOV ČSTV již připravila termínovou listinu hlavních závodů v nové sezóně 1982—83. Přinášíme termíny a pořadatele přeborů ČSR 1983 v jednotlivých disciplínách:

14.—16. ledna: Přebor ČSR mužů ve skoku v Liberci — pořadatel Ještěd Liberec

Přebor ČSR mužů v závodě sdruženém — Ještěd Liberec

22.—25. ledna: Přebor ČSR dorostu ve sjezdových disciplínách ve Špindlerově Mlýně — Slovan ÚV ČSTV Praha

24.—30. ledna: Přebor ČSR žakov-

ských družstev ve skoku a v závodě sdruženém v Lomnici nad Popelkou

— Technolen Lomnice nad Popelkou

24.—29. ledna: Přebor ČSR žactva ve sjezdových disciplínách — Spartak Rokytnice

29. ledna—4. února: Přebor ČSR dospělých ve sjezdových disciplínách — TJ Klínovec

5.—6. února: Přebor ČSR dorostu v běhu — Šumavan Vimperk

11.—13. února: Přebor ČSR žactva ve skoku — TJ Desná

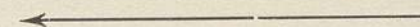
12.—13. února: Přebor ČSR žactva v běhu — Sokol Studenec

17.—20. února: Přebor ČSR mužů a žen v běhu — Sokol Hamrská

18.—20. února: Přebor ČSR dorostu v závodě sdruženém — Technolen Lomnice nad Popelkou

Přebor ČSR žactva v závodě sdruženém — TJ Rožnov

25.—27. února: Přebor ČSR dorostu ve skoku — Sokol Stachy

K nejvýznamnějším běžeckým závodům v závěru sezóny v SSSR patří Svátek severu v Murmanskú za polárním kruhem. Startují v něm nejlepší sovětské lyžaři a lyžařky ze všech republik a oblastí, jakož i závodníci ze zahraničí. V letošním ročníku bylo nejpětším překvapením vítězství Jaroslava Kohúta (ČH Štrbské Pleso) v 9. ročníku maratónu na trati 54 km. Na obrázku sovětská reprezentantka Julia Stěpanovová, která v běhu na 5 km obsadila druhé místo za Alite Pujšeneovou s náskokem jedné sekundy před Galinou Kulakovovou

ZADOV roste do krásy

Zadov na Šumavě je ve znamení urychlené výstavby lyžařských zařízení a stává se významným střediskem. Letní a podzimní měsíce byly příležitostí k dokončování pěkné stavby sportovního hotelu Pozemními stavbami České Budějovice, který vidíte na prvním obrázku. Na druhém je lanovka od chaty Komsomol na Churáňov. I v létě ji využívali turisté. Na třetím je pohled ke vchodu běžeckého stadiónu, kde za dosavadní dřevěnou chatou vyrostla nová větší zděná a s patřičným vybavením. Zadov bude 14. ledna 1983 dějištěm závodu žen Světového poháru v běhu na 10 km.

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ LISTOPAD 1982 ♦ Kčs 3,—

11

Kontrolní testy běžkyň

Důležitou prověrkou výkonnosti reprezentačních družstev dospělých i juniorských běžců a běžkyň se stala standardní zářijová testová baterie. Běžkyňe ji absolvují pravidelně od roku 1977 v Jablonci nad Nisou, letos při ní nechyběly ani závodnice ze středisek vrcholového sportu. Na prvním obrázku slavnostní zahájení testů. Na druhém naše současná nejúspěšnější běžkyňe Květa Jeriová (RH Jablonec) při běhu na 1500 m, při němž dosáhla nejlepšího času ze všech závodnic 4:32,1 min. a ve srovnání s loňskem se zlepšila o 5,6 sek. Třetí fotografie je ze startu juniorek v přespolním běhu na 5 km.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

HODNOCENÍ
ROKU 1982

INTERSPORTTURNÉ
PROVĚŘÍ SKOKANY

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNECE ŠVĚD INGE-
MAR STENMARK, KTERÝ I V NOVÉ
SEZÓNĚ BUDE PATŘIT K NEJVÁŽ-
NĚJŠÍM UCHAZEČŮM NOVÉHO ROČ-
NÍKŮ SVĚTOVÉHO POHÁRU VE SJEZ-
DOVÝCH DISCIPLÍNÁCH. RÁD BY ZŮ-
PAKOVAL SVĚ PRVENSTVÍ Z ROKU
1978, KDYŽ V POSLEDNÍCH ROČNÍ-
CÍCH SE MUSEL SPOKOJIT S DRU-
HÝM MÍSTEM. — NA ZADNÍ STRA-
NĚ OBÁLKY ZABĚR Z LYŽAŘSKÉHO
AREÁLU NA ŠTRBSKÉM PLESE, KTERO-
UBY V PŘÍŠTÍM ROCE BUDE DĚJIS-
TĚM MNOHA VÝZNAMNÝCH ZÁVODŮ.

lyžařství

Ročník 68

číslo 11

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Kliment-
ská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. října 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Lyžaři na prahu olympijského roku

Ve středu 8. února 1984 budou slavnostně zahájeny XIV. ZOH v Sarajevu v Jugoslávii. Psal jsem tento článek 26. září 1982 — kdy bylo 500 dní do zahájení olympijských her. Jak vypadal tento pětistý den lyžařů před ZOH? Trenéři Zdeněk Ciller a Milan Urbanec odjžděli s běžkyněmi a běžci na přípravu na ledovci na Dachstein, Pavol Šťastný a ing. Vlastimil Horák dokončovali přípravu sjezdařek a sjezdařů v Hintertuxu, skokani pod vedením Dalibora Motejlka a PhDr. Františka Vaverky se vraceli z výcvikového tábora v NDR, kde se připravovali společně s reprezentačním družstvem NDR. Do NDR odjeli sdruženáři s trenéry Petrem Škvaridlem a Ladislavem Ryglem. Proběhlo oponentní řízení Základních programových materiálů všech disciplín na vědeckometodickém oddělení ÚV ČSTV (které mají být rozhodujícím metodickým materiálem jednotlivých disciplín v celé šíři lyžování od výkonnostního až po vrcholový sport). Ve středu se uskutečnilo jednání zástupců VSL ÚV ČSTV s řídicím útvarem resortu ministerstva národní obrany, ve čtvrtek redakční rada časopisu Lyžařství a vedení VSL ÚV ČSTV, v pátek pak seminář k problematice letů na lyžích jako součást speciální přípravy k MS 1983 v letech na lyžích v Harrachově. Proč toto uvádím, chci autenticky dokumentovat činnost, která se v lyžování uskutečňuje a jejímž cílem je úspěšné vystoupení československých lyžařů na XIV. ZOH v Sarajevu.

Podle integrovaného plánu přípravy čs. sportovců na ZOH 1984 plánují lyžaři získání jedné medaile a 16 bodů do hodnocení zemí. Vycházejí z výsledků XIII. ZOH 1980 v Lake Placidu, 34. MS v klasických disciplínách v Oslu a 26. MS ve sjezdových disciplínách ve Schladmingu se jeví tyto cíle jako reálné pro kolektiv běžkyň v čele s Květou Jeriovou, částečně pro ženy sjezdařky. Ostatní disciplíny, tj. běžci, skokani, sjezdaři a sdruženáři musí svoje ambice (tedy kvalitu práce a její výslednost) jednoznačně dokázat na předolympijských soutěžích 1983.

Jsou tedy postaveny konkrétní výkonnostní cíle a časové zařazení jejich prokázání. Především zaměření přípravy k hlavní mezinárodní soutěži má v lyžování svůj zásadní význam. Proto, abychom umožnili konfrontaci úrovně sportovní výkonnosti pro širší okruh lyžařů, předbílá mistrovství ČSSR v klasických disciplínách jako druhý vrchol bezprostředně soutěžím na předolympijské zkoušce v Sarajevu a ve sjezdových disciplínách prakticky časově následuje. Těmito opatřeními vytváříme tlaky na trenéry i sportovce pro vyvrcholení úrovně sportovní přípravy.

Jak vypadá současný stav přípravy v jednotlivých disciplínách? Ten je možno charakterizovat jednak plněním tréninkových plánů, jednak výsledky probíhajících (proběhnuvších) testů.

Protože jsme si vědomi, že tyto ukazatele ještě nezaručují výkonnost v zimě, ale jsou základními předpoklady, omezíme se na konstatování aktuální skutečnosti.

V běhu žen probíhá tréninkový proces i individuální realizace uspokojivě u základního kádrů. Trenér disciplíny řídí přípravu, spolupracuje s osobními trenéry a výsledky testů svědčí jak o plnění tréninkových ukazatelů, tak o dobré úrovni stavu připravenosti. Rovněž morálka členek družstva a přístup jednotlivých běžkyň je na vysoké úrovni. Za příznivou lze považovat skutečnost, že např. 13 běžkyň zaběhlo 1500 m na dráze pod 5 minut, dále že 11 závodnic zaběhlo kros na standardní trati pod 19 minut, že byly překonány osobní nejlepší výkony, alarmující je však nízká úroveň speciální svalové síly horních končetin, a to i u některých předních reprezentantek. Celkově je však možno vyslovit spokojenost se současným stavem přípravy.

U běhu mužů ačkoliv výsledky kontrolních testů ukazují na jednoznačný progres v hlavních disciplínách (kupř. 17 běžců na 3 km pod 9 minut, 12 závodníků v běhu na Zály pod 41 minut) nemůžeme být úplně spokojeni. Přístup jednotlivců i individualizace tréninku není uspokojivá a hlavním otázkám zůstává prokázání vysoké úrovně sportovní výkonnosti na mistrovství ČSSR a předolympijských závodech 1983 v Sarajevu. V této disciplíně máme zjevné rezervy a je potřeba je urychleně odstranit a prokázat výsledky. Jinak musí dojít stejně jako u ostatních disciplín k radikálnímu přehodnocení podmínek i obsahu přípravy.

Ve skoku na lyžích probíhá zásadní přehodnocení struktury přípravy. Skokani absolvovali v průběhu letní přípravy několik mezinárodních soutěží na umělé hmotě s nepřesvědčivými výsledky. To však nemusí znamenat nic vážného. Na Velké ceně Frenštátu pod Radhoštěm zejména mladí dokázali, že umějí bojovat i skákat. Podobné výsledky byly docíleny i na výcvikovém táboře v NDR. Svědčí to o skutečnosti, že patrně nejmladší reprezentační skokanské družstvo na světě má předpoklady k vysoké sportovní výkonnosti, jde jen o to, prokázat je v potřebné době. V této disciplíně zvláště záleží na přístupu sportovců a osobních trenérů. Skokani mají předolympijskou sezónu „zkomplikovanou“ konáním MS v letech na lyžích v Harrachově 17.—20. března 1983. Připočteme-li Intersportturné na přelomu roku, pak je v této disciplíně vytvářen tlak na výkonnost prakticky tři měsíce, tj. od 30. prosince 1982 do 20. března 1983. Zde bude potřeba velmi vážně individualizaci přípravy a soutěží a především tréninkové „bloky“ v průběhu sezóny.

(Pokračování na str. 2)

Členky čs. reprezentačního družstva žen a juniorek - běžkyň na startu zářijového kontrolního testu v přespolním běhu v Jablonci nad Nisou.

Mistryně světa Raisa Smetaninová

K nejméně úspěšným reprezentantkám SSSR v běhu na lyžích patří Raisa Smetaninová. Letos byla jedinou členkou sborné žen, která na mistrovství světa v Oslu vybojovala zlatou medaili vítězstvím na nejnáročnější trati 20 km.

Raisa Smetaninová se narodila 29. února 1952. Měří 161 cm a váží 55 kg. Začala závodit v Syktyvkaru pod vedením trenéra Viktora Ivanova. V roce 1973 na mistrovství SSSR obsadila třetí místo na 5 i 10 km a byla zařazena do reprezentačního celku. V tomto roce absolvovala také první mezinárodní závody. Na Švédských lyžařských hrách byla čtvrtá na 10 km, šestá na 5 km a členkou družstva, které zvítězilo ve štafetách. V Murmanskú obsadila třetí místo na 10 km a ve finském Kuopiu byla na této trati třetí. V dalších letech se mohla pochlubit řadou mezinárodních úspěchů v nejvýznamnějších soutěžích.

Zúčastnila se zatím dvou zimních olympijských her v roce 1976 v Innsbrucku a o čtyři roky později v Lake Placidu. Startovala na mistrovstvích světa 1974 ve Falunu, 1978 v Lahti a letos v Oslu. Její úspěšnou bilanci z těchto nejvýznamnějších závodů nejlépe vyjadřují tři zlaté, dvě stříbrné a tři bronzové medaile ze světových šampionátů, tři vítězství a dvě druhá místa na ZOH.

Smetaninovou jsme také přivítali loni v ČSSR na dvacátce Světového poháru v Novém Městě na Moravě, kde zvítězila před svou krajkou Chvorovovou, Norkou Myrmlövovou a čs. reprezentantkou Jeriovou. Stala se pak vítězkou prvního Světového poháru žen 1981 před Norkou Aunliovou a Jeriovou.

Smetaninová letos v Oslu oceňovala velmi dobrou výkonnost čs. běžkyň a vzpomínala na svůj start v ČSSR. Líbilo se jí pečlivé uspořádání novoměstských závodů, byla překvapena velkou účastí diváků po celé trati a měla radost z velkého povzbuzování příznivců lyžařského sportu v průběhu závodu na náročné trati.

Raisa Smetaninová při ložském vítězném závodě Světového poháru na 20 km v Novém Městě na Moravě

Lyžaři na prahu olympijského roku

(Dokončení ze str. 1)

Zeny sjezdárky prokázaly v přípravě i testech zlepšení. Přístup k tréninku je dobrý, probíhá individualizace, otázkou (a velmi vážnou) je skutečnost, zda zlepšení je opravdu významné a vytváří optimální předpoklady k dosažení světové výkonnosti rovněž na sněhu v hlavních soutěžích. Přesto je možno konstatovat, že příprava probíhá uspokojivě.

Sjezd mužů — přesto, že tréninkové ukazatele jsou plněny na úrovni plánu a dokonce dochází i k individuálním zlepšováním ve stanovených testech (včetně Zemana), není možné vyslovit spokojenost se současným stavem a úrovní přípravy. Existují stále rezervy v úrovni připravenosti, ale i v přístupu sjezdařů.

Závod sdružený — i při veškerém úsilí realizačního týmu, trenérů i závodníků nejsme spokojeni se stavem přípravy. Přesto, že byly překonány nejlepší výkony v řadě tradičních testů (Rožnov, Liberec atd.), nepodařilo se výrazně zlepšit výkon na Zály a rovněž výsledky testu střednědobé vytrvalosti neukazují na výraznější progres. Před touto disciplínou stojí jednoznačný úkol: dokázat na předolympijských závodech 1983 v Sarajevu výrazné zlepšení výkonnosti ve světovém měřítku.

Uvedené cíle však nejsou jedinými v tomto předolympijském roce. Čekají nás ještě mistrovství světa juniorů — pro klasické disciplíny ve finském Kuopiu, pro sjezdové disciplíny v italském Sestriere a tam bychom měli prokázat zlepšení úrovně sportovní výkonnosti proti roku 1982. Protože jediné ti, kteří se výrazně projeví na MSJ 1983, mohou být posilou pro ZOH 1984.

Vedle uvedených výkonnostních cílů a rozboru tréninkového procesu se uskutečňuje „přestavba“ metodické práce a obsahu tréninkového procesu. Došlo k ukončení kádrových problémů a tím k vytvoření podmínek kvalitní práce vrcholové komise lyžování a subkomisí jednotlivých disciplín. To má pochopitelně odraz i v předsednictvu výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV a na úrovni projednávání odborných problémů.

Ve všech disciplínách se projevila snaha o prohloubení politickovychovné práce, což přispívá k úspěšnému průběhu jednotlivých výcvikových táborů. Jsou připraveny podmínky i pro zlepšení práce jednotlivých realizačních týmů. Celkově se mnohem lépe daří spolupráce s jednotlivými články vrcholového sportu a tím byly vytvořeny podmínky zlepšení práce v lyžování vůbec.

Zároveň bych chtěl uvést, že lyžování jako celek si uvědomuje svoje úkoly, že na nich odpovědně pracuje a že věří v jejich splnění. O tom však rozhodne celková úroveň práce a zapojení trenérů, funkcionářů a především samých sportovců.

Právě proto jsme přešli od metody přesvědčování a získávání jednotlivců na „naši stranu“ k metodě tvrdého řízení. Příklady atletů, veslařů a vzpěračů ukazují, jak k celé přípravě přistupovat a jak investovanou práci i prostředky úspěšně realizovat. Je potřeba dosáhnout zapojení všech k plnění společných úkolů, podřízení osobních zájmů zájmům celku, důsledné plnění i těch zdánlivě malých drobností a náročný a kritický přístup k sobě i ostatním a nekompromisní řízení. Lyžování má svoji šanci před sebou — dnes pětistý den před ZOH 1984.

Dr. JAROSLAV POTMĚŠIL, ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

SP sjezdařů 1982-83 s pozměněnou koncepcí

Světový pohár ve sjezdových disciplínách 1982—83 bude proveden převážně ještě v tradiční formě. Existují však náznaky, že v další sezóně dojde k některým zásadním změnám, zaměřeným k oživení pohasínajícího zájmu diváků o sjezdový sport! Nejdůležitější z diskutovaných otázek je nepochybně požadavek alpských zemí na časové rozdělení sezóny do dvou částí. To by mělo zvýraznit význam a hodnotu tradičních sjezdových závodů v měsících prosinec/leden v alpských zemích při respektování množících se požadavků na pořádání více závodů ve státech mimo alpské oblasti, ve Skandinávii, v socialistických státech a v zámoří.

Jisté změny resp. novinky se objeví již v sezóně 1982—83. Poprvé bude do programu zařazen a vyhodnocován tzv. Super obří slalom (Super OS) čtyři u mužů a dva u žen. Jistou vahavost projevovaly ženy. Obtíže však se podařilo překlenout a Super OS přejde z fáze zkoušek, které proběhly v minulé sezóně a měly problematický výsledek, do zkoušek ohněm, u mužů ve Val d'Isère, v Madonně di Campiglio, v Garmischu a v Lake Louise; u žen v Zell am See a v Pfrontenu. Kromě toho pojedou muži a ženy po jednom Super OS v rámci soutěže Světové série.

POSLÁNÍ SUPER OS

O Super OS jsme zveřejnili několik krátkých informací na začátku roku (Lyž. 1/82). Vzhledem k tomu, že proti zavedení Super OS byly vysloveny četné námitky a výhrady ze stran závodníků, závodnic a trenérů, je účelné vysvětlit některá nedorozumění, týkající se smyslu a poslání zavedené novinky.

Zopakujeme ve stručnosti stanovisko FIS:

Nikdy nebylo úmyslem nahradit sjezd, tím méně pak obří slalom ve dvou kolech, Super OS. Nový typ obřího slalomu nemá být pokládán za 4. sjezdovou disciplínu (původní informace zněly opačně!). Super OS je opcí mezi dvěma formami obřího slalomu, mezi obřím slalomem ve dvou kolech s výškovým rozdílem omezeným nejčastěji na 350 m a jednokolovým obřím slalomem s ideálním výškovým rozdílem kolem 550 m. Trať Super OS musí být stavěna v terénu s větší topografickou členitostí, a to tak, aby byla rychlejší nežli trať OS ve 2 kolech. Závodníci musí prokázat, že zvládají všechny požadavky sjezdové techniky (skluz, krátké skoky, obilouky v různých polohách) a že disponují potřebnou fyzickou kondicí.

Stavbou tratě se Super OS musí stát zcela přirozeným typem závodu, stojícím o nuanci blíže „volnému“ sjezdu, nežli os 2 kolech; jinými slovy je myšlen jako stupeň mezi sjezdem s nejlepšími závodníky a tradičním os ve 2 kolech a obráceně mezi tímto závodem a sjezdem. Posláním Super OS je obohatit sjezdový sport, který se zdá být uzavřen do úzkých hranic sterilní specializace. To je stručně shrnutí oficiálního stanoviska.

Zvláštní otázkou je určování startovního pořadí a bodové vyhodnocování. Startovní pořadí v Super OS se určuje takto: závodníci se zařadí lo pořadí podle svých nejlepších FIS bodů. Přitom nerozhoduje, ve které disciplíně závodník body získal. Prvních 15 závodníků tvoří skupinu, startovní pořadí určí los. Další se do startovního pořadí řadí podle FIS bo-

dů. Mezi závodníky se stejným počtem FIS bodů rozhodují o jejich startovním pořadí FIS body v jednotlivých disciplínách v tomto pořadí: 1. FIS-body v obřím slalomu, 2. FIS-body ve sjezdu, 3. FIS-body ve slalomu.

Pro vyhodnocování, jak ve FIS-bodech, tak v bodech SP platí, že Super OS není zvláštní disciplínou a příslušné body jsou pokládány za body obřího slalomu.

KALENDÁŘ SP

V programu SP závodů pro muže figuruje šest nových pořadatelů a šest nových míst, ve kterých se závody pojedou: Parpan, Sarajevo (předolympijská zkouška), Markstein, Todtnau, Gälliware, jakož i Tärnaby, domovská obec Ingemara Stenmarka. S ohledem na úspěch Kanadank ve sjezdu žen na MS 1982 ve Schladmingu (zlato Gerry Sorensonové a bronz Laurie Grahamové), bude poprvé v historii SP uskutečněn sjezd žen v Kanadě, v St. Anne.

Také s kalendářem byly obtíže. Některé svazy, mezi nimi italský, který již předložil konkrétní návrhy, projevíly přání najít, pokud jde o časový rozvrh závodů, takové řešení, které by sezónu ukončilo v době pro diváky nejpriznivější. Konkrétně v době, kdy zájem veřejnosti o lyžování začíná ustupovat, především v západní Evropě, a zaměřuje se na jiná sportovní odvětví, např. na fotbal a cyklistiku. To je typické, zejména pro alpské země. K tomuto požadavku zaujímá komise SP toto stanovisko: posunout finále na konec února nebo začátek března je požadavkem jednostranným, respektujícím výhradně zájmy specifické skupiny států. Diváci alpských zemí sledují závody SP na obrazovkách, na tratích nebo v odborném tisku s velkým zájmem a zalíbením listopadem počínaje. Od polovice února zájem klesá, diváci se cítí lyžováním přесечeni (zejména je-li o vítězi SP již rozhodnuto) a zaměřují se na jiné sportovní akce. Naproti tomu v jiných částech světa je zájem o závody SP v té době ještě velmi živý a podmínky pro jejich pořádání jsou stále ještě velmi dobré. To se týká střední Evropy, socialistických států, Skandinávie, Severní Ameriky, Španělska a některých dalších zemí. Mezi těmito dvěma póly je nutno najít nové a rozumné řešení, jehož cílem musí být posílení přitažlivosti závodů SP. Takové je stanovisko komise SP.

KOMBINACE SLALOM/SUPER OS

Muži pojedou přibližně stejný počet závodů jako v minulé sezóně (32). Ženám byl na přání trenérů program zúžen, pojedou jen 8 sjezdů, 8 sla-

lomů a 10 obřích slalomů (včetně Super OS). Hodnoceno bude několik kombinací, mužům 5, ženám 4. Novinkou je, že závody do kombinace se již nepojedou rozděleně na různých místech, nýbrž tak, jak tomu bývalo před lety při tradičních kombinacích (Wengen, Kitzbühel atd.). Muži kombinují sjezd a Super OS ve Val d'Isère, slalom a Super OS v Madonně di Campiglio, sjezd a slalom ve Wengenu, Kitzbühelu a ve St. Antonu. Kombinace slalom a Super OS se pojedou vůbec poprvé a je lákavou kombinací pro Stenmarka, který až dosud o Super OS nechtěl nic slyšet. Ženy se drží dosavadních forem dvojboje. Jedou 1 kombinací sjezd/obří slalom ve Val d'Isère a 3 kombinace sjezd/slalom v Piancavallu, ve Schrunsí a v Les Diablerets.

Do hodnocení se započítávají: ženám 4 výsledky v každé disciplíně (podle pravidel polovina výsledků disciplíny s nejmenším počtem závodů), a 3 výsledky z kombinací; mužům po 5 výsledcích v každé disciplíně jako loňského roku, a tři výsledky z kombinací.

Ve finále (18.—21. 3.) opět ve Furanu, jedou muži a ženy v závěru obvyklý paralelní závod, jehož výsledky se započítávají do hodnocení družstev (Pohár národů).

SVĚTOVÁ SÉRIE

Sezóna 1982—83 bude tentokrát zahájena tzv. Světovou sérií. Také v této soutěži bylo vyhověno přání po přesunu termínu zahájení soutěže z března do listopadu. Organizátorem závodů (slalom, obří slalom, Super OS a paralelní závod pro muže a ženy) je tradičně Bormio. Konají se 23.—28. 11. 1982, výsledky se do klasifikace SP nezapočítávají.

JDE O POKUS

Nepolevující dynamika rozvoje závodního sjezdového sportu s jeho přetoknými změnami vnesla během let a dosud vnáší mezi partnery sjezdového dění, mezi závodníky a trenéry na straně jedné a federací s jejich odbornými komisemi na straně druhé, značný neklid rozporné až konfliktní povahy. Nejvíce diskutovaným problémem již několik let je bezesporu extrémní specializace závodníků. Federace hájí neústupné stanovisko, že specializace v její současné vyhraněnosti nepříznivě ovlivňuje vývoj sjezdového lyžování. Obává se rozdělení světové elity do dvou nebo i tří skupin a rozbití závodního sjezdového sportu vrcholové úrovně. Zavedením Super OS a zařazením většího počtu různých kombinací do SP je novým, dalším pokusem ztlumit podle názoru federace nezdravé tendence ve vývoji závodního sjezdování. Jde o pokus, o jehož úspěchu nejsou ani autoři zcela přesvědčeni.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

V Harrachově přípravy na MS vrcholí

Již za čtyři měsíce bude v Harrachově zahájeno VII. mistrovství světa v letech na lyžích, které patří k nejvýznamnějším mezinárodním sportovním událostem roku 1983 v ČSSR. Přípravy k uspořádání světového šampionátu 17. až 20. března v této atraktivní lyžařské disciplíně v těchto dnech vrcholí. Kdo delší dobu nebyl v Harrachově, tak by toto krkonošské středisko zimních sportů nepoznal. Potvrdil to i předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, který se zúčastnil říjnového zasedání organizačního výboru MS v letech a besedy s novináři v Harrachově.

„Byl jsem překvapen, co se zde v poslední době všechno udělo.“ prohlásil Antonín Himl. „Je to velkorysý perspektivní řešení střediska lyžování, turistiky a rekreace pro vr-

cholové čs. sportovce i nejširší veřejnost. Vyžaduje však ještě mnoho úsilí a trpělivé práce.“

VÝSTAVBA HARRACHOVA

V současné době je Harrachov stále velkým staveništem. Byla dokončena plynofikace v souladu s plánem komplexního řešení otázky Krkonoš, jakož i kanalizace, energetické zásobení je zajištěno. Mamutí můstek s normovým bodem 120 m a s ideálním 38stupňovým sklonem je ve znamení posledních úprav, výsledková světelná tabule Nisaspportu již byla náležitě vyzkoušena, kabiny pro televizní a rozhlasové komentátory jsou připraveny, věž pro rozhodčí je ve znamení posledních „kosmetických“ úprav. Dokončuje se výstavba dvou-sedačkové lanovky Tatra-Poma, při níž nechyběl ani francouzský odborník. Je dlouhá 1360 m s převýšením 350 m a dvěma mezistanicemi na dojezdu a u nájezdu mamutího můstku. Dopraví 900 lidí za hodinu a v létě bude využívána turisty. Její kapacita je největší v horách českých zemí.

Dlouholetým problémem Harrachova byla automobilová doprava, zejména v zimních měsících jedinou příjezdovou komunikací. Nový silniční ob-

chvat svede veškerou dopravu mimo město. Jeho realizaci zajistili pracovníci národního podniku Silnice Hradec Králové, závod Rychnov nad Kněžnou. Na rozlehlém novém parkovišti je místo pro více než 300 aut. První prověrkou silničního obchvatu a nového parkoviště bude lednový závod skokanského Turné Bohemia, který je současně Světovým pohárem. Již v závěru letošního roku bude v provozu nová prodejna potravin, která je architektonickou zajímavostí krkonošského střediska zimních sportů. K pěknému vzhledu města přispívají nové fasády domů, jakož i rekonstrukce zotavoven ROH. Rozsáhlé úpravy se uskutečnily také v tělovýchovném středisku ČSTV v Rýžovišti. Nové interiéry všech pokojů i společenských místností a modernizace všech zařízení přispívají k zpříjemnění pobytu. Pilně se pokračuje na dokončení výstavby hotelu SSM Junior, jakož i rekreačních chat několika podniků a závodů.

HARRACHOV VZOROVÝM STŘEDISKEM

Budování lyžařského střediska je několikaletou záležitostí a bude pokračovat i v příštím roce po MS v letech a podle plánů v roce 1990 má být dokončen harrachovský sportovní areál. Jeho součástí bude fotbalové hřiště, běžecká dráha, tenisové kurty, volejbalové hřiště, bazén, posilovna, jakož i lyžařské běžecké tratě a nová sjezdovka s využitím lanovky. Všechny lyžařské skokanské můstky jsou již v provozu.

Předseda ČÚV ČSTV dr. Miroslav Hlaváček na tiskové besedě zdůraznil,

Tak vypadala výstavba dolní stanice lanovky začátkem října

že Harrachov má být vzorem pro budoucí modelová střediska sportu, turistiky a rekreace v horách. Přispěje k získání zkušeností, jak připravovat podobná zařízení kolem roku 2000.

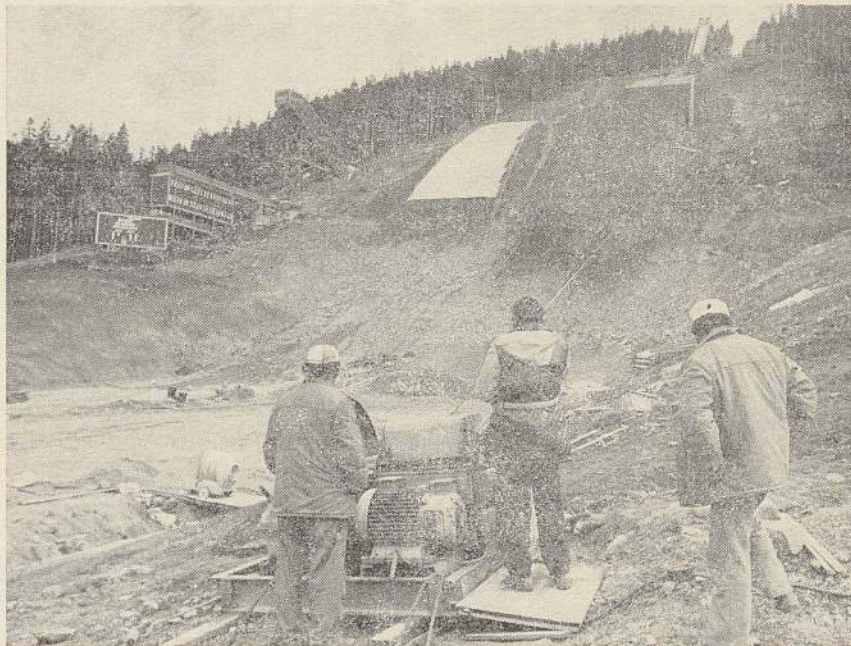
Předseda organizačního výboru VII. mistrovství světa v letech na lyžích, místopředseda ČÚV ČSTV Vladislav Krumer ocenil podporu místních, okresních a krajských stranických a státních orgánů, jakož i ÚV ČSTV při zajišťování náročných úkolů. Připomenul, že členové organizačního výboru a obětaví harrachovští občané učiní vše pro úspěšné zajištění MS a dobrou propagaci naší socialistické tělovýchovy.

PILNÁ ČINNOST KOMISÍ

Všechny komise organizačního výboru v posledních měsících před zahájením světového šampionátu mají plné ruce práce. Byl již vydán první bulletin MS s pěknými barevnými fotografiemi Harrachova a Krkonoš, připomíná sportovní tradice tohoto krkonošského střediska, přináší program MS, jakož i přehled šesti nejlepších závodníků v dosavadní historii šesti ročníků šampionátu. Mezinárodní komise připravila česko-německo-anglicko-francouzsko-ruský slovník lyžařských výrazů, lyžařským svazům jednotlivých států byly rozeslány přihlášky k MS, pro novináře, televizní a rozhlasové komentátory akreditační listy. Pro návštěvníky ze zahraničí zajistil organizační výbor ubytování v širokém okolí Harrachova, připraveny jsou pěkné suvenýry.

První porada vedoucích družstev a trenérů s losováním se uskuteční ve středu 16. března ve 20 hodin. Ve čtvrtek od 10 hodin je tříkolový oficiální trénink, slavnostní zahájení 7. MS v letech je připraveno v pátek 18. března v 9.30 hodin a o hodinu později začíná první závod. V sobotu v 10.30 hodin bude zahájen druhý a v neděli 20. března ve stejnou hodinu třetí — závěrečný závod. Slavnostní zakončení na dojezdu můstku je plánováno ve 14 hodin. Světový šampionát uzavře společenský večer.

JAROSLAV TROUSIL

Pohled na mamutí můstek při posledních říjnových úpravách

Horko na ledovcích

Letošní léto se opravdu vydařilo. Komu však nešlo k duhu — alpským ledovcům. Jejich tváře dostaly zabrat jaksepatri. Horko bylo nejen na nich, ale začíná být i ve všech nejlepších lyžařských reprezentačních týmech. Vždyť olympijský oheň v Sarajevu vzplane už za 400 dnů. Po sezóně mistrovství světa ve Schladmingu by nové závodní období mělo být zdánlivě klidné, ale je třeba si v něm již zkusit sladit optimální výkonnost do hlavních soutěží. Cíle pro ZOH 1984 jsou vysoké a již letošní sezóna musí naznačit, že nejsou snem.

Jako každoročně příprava začala v tělovýchovném středisku v Nymburce v polovině května. Téměř kompletní čs. družstva až na zraněné se podrobila kontrolním testům. Maturity složili Šoltýs, Valešová a Rejmánková, provedly se individualizace v tréninku, zpřesnil se program pro každého závodníka a příslušná střediska vrcholového sportu. Dohady byly i bouřlivé, ale hlavně vedoucí ke spolupráci a absolutní disciplíně. Využilo se pozvání firmy Elan pro její závodníky (Zeman, Kolář, Valešová, Jurko), kteří absolvovali trénink na Kaprunu a v Julských Alpách na starém sněhu. Trenér družstva Marian Králík komentoval přípravu za zdařilou, ale trochu málo co do počtu dnů byla příležitost k lyžování. Začátkem července čtyři děvčata (Gantnerová, Charvátová, Mařasová a Medzihradská) s dvěma muži (Pacák a Schimmer) trénovali devět dnů na ledovci Col d'Iseran. Účast na místních závodech v obřím slalomu při startu francouzského reprezentačního družstva ukázala, že naše lyžařky mají předpoklady být výkonnostně silné. Charvátová zvítězila, Mařasová byla třetí. Oba muži Pacák a Schimmer skončili

na konci první desítky. Kondiční trénink probíhal vždy odděleně: muži, junioři, ženy-juniorky. Využila se střediska v Nymburce, hotel FIS na Štrbském Plese, Banská Bystrica a Frenštát pod Radhoštěm. Účast a plnění úkolů v kondičních výcvikových táborech podmiňovaly výjezd do zahraničí na trénink na sněhu. I jeden chybějící neomluvený tréninkový den se neodpustil. Bohumír Zeman absolvoval kondiční přípravu po dohodě s komisí vrcholového sportu individuálně s kontrolou v Praze formou limitovaných testů.

Příprava na sněhu je u obou reprezentačních kolektivů diferencována. Maximální možnost přípravy mají Zeman, Charvátová, Gantnerová a Mařasová, ostatní muži a ženy budou trénovat pouze podle výkonnosti. Cílem je více než 50 dní u vybraných závodníků, 40 dní u Schimmera, Pacáka, Koláře a Medzihradské, ostatní maximálně 25 dní tréninku na sněhu.

Jak se jevíli naši reprezentanti při přípravě na sněhu? Dejme přednost ženám. Pozitivně dobře vypadá po stránce technické a zejména kondiční Jana Gantnerová, posuzovaná nejen trenérem Pavlem Štastným, ale i tre-

néry a servismany zahraničních týmů. Mařasová se lepší po stránce kondiční i technické. Charvátové rostou konkurentky v družstvu, a to je plus pro sílu celého týmu. Zeman shodil pár kilogramů jak mu bylo určeno, zvětšila se flexibilita, rezervy v síle i vytrvalosti ještě existují. Po stránce technické se jeví velmi dobře Kolář a se Schimmerem se v ASVŠ Dukla Banská Bystrica kondičně zlepšili. Pacák, Schimmer i ostatní členové družstva mají částečně technické chyby, přinesené již z mládí. Vybavení lyžemi a potřebnou výstrojí probíhá jako v minulosti z čs. poolu. Z důvodů ekonomických došlo k některým změnám firem. Zeman si zvyká na boty Nordica, Žallmann na Kästingery. U lyží se nic podstatného nezměnilo.

Na sněhu naši závodníci trávili tradičně nejvíce času v rakouském Hintertuxu. Letos byl v Alpách na podzim nejméně velkým horkem postiženým střediskem. Sešla se zde nejsilnější „esa“ ve sjezdových disciplínách z Rakouska, Kanady a Norska. Celkem v Hintertuxu trénovali reprezentanti devíti zemí.

Úroveň našich reprezentantů jde nahoru. Věřme, že ženy, které mají vysoké cíle, psychicky vydrží a prodají ve světových soutěžích maximum. Muži, kteří letos startují ve čtyřech ve Světovém poháru, by se měli více objevovat na prvních stránkách výsledkových listin. Zemanova chuť do závodů a tréninku ať zůstane až do Sarajeva. Jen tvrdá práce a disciplína všech může být zpečetěna dobrými výsledky v celé sezóně.

Ing. VLASTIMIL HORÁK

Úspěšný seminář Vzorných oddílů lyžování

Stalo se dobrou tradicí, že z podnětu výboru Svazu lyžování ČÚV ČSTV a jeho politickovýchovné komise se každoročně koná seminář zástupců Vzorných oddílů lyžování a Vzorných kolektivů mládeže. Je příležitostí, aby jeho účastníci bilancovali a zamýšleli se nad prací a činností politickovýchovného úseku. Letos se uskutečnil poslední zářijovou sobotu v Praze a potvrdil úspěšnou činnost lyžařů v českých zemích na tomto úseku.

Nejlepším dokladem toho je skutečnost, že z celkového počtu 611 oddílů je 379 zapojeno v této socialistické soutěži, z nichž 334 již titul získalo. Je mezi nimi 89 oddílů — nositelů I. stupně, 134 II. stupně a 111 III. stupně. Z 240 soutěžících kolektivů mládeže je hrdými nositeli již 177. Do vyšší formy soutěže o bronzovou plaketu ČSTV se přihlásilo zatím 53 oddílů, z nichž dvacet bronzovou plaketu získalo. Jsou to: Poldi SONP Kladno, Autoškoda Mladá Boleslav, Motor České Budějovice, TJ Kovářská, VTŽ Chomutov, VJS Jirkov, Bižuterie Jablonec n. Nisou, SEŠ Louny, CHZ Litvínov, Lokomotiva Teplice, Dynamo Pardubice, RH Pardubice, TJ Turnov, Ski Jilemnice, TJ Semily, TJ Svitavy, Sokol Malé Svatoňovice, Jiskra Ústí nad Orlicí, TJ Rožnov a Železářny Prostějov.

Letošní rok se vyznačoval tím, že

problematika politickovýchovné práce byla v širším záběru projednána 8. května na plenárním zasedání VSL ČÚV ČSTV, které přijalo podnětné usnesení a v návaznosti byly vyhlášeny kvalitativní ukazatele socialistické soutěže ČSTV a čestný titul Vzorný v lyžování. Výbor svazu přijal také zásady pro hodnocení aktivity politickovýchovných komisí krajských svazů lyžování. Tyto dokumenty se staly základními materiály a zdroji podnětů a námětů.

Účinným nástrojem politickovýchovné práce je a zůstává socialistické soutěžení. I při dílčích nedostatcích lze říci, že dlouholeté zkušenosti ze soutěže o čestný titul Vzorný i v podmínkách lyžařských oddílů dokazují, že cesta nastoupená vzornými kolektivy je správná a přináší cenné hodnoty výchovné i materiální. Zvláště soutěž Vzorných kolektivů mládeže,

kteřá se začala plně rozvíjet od roku 1980 a jejich neustále se zvyšující počet je toho nejlepším dokladem. Jejich činnost v četných případech rozhodujícím způsobem ovlivňuje výsledky mnohých oddílů i celých tělovýchovných jednot. VSL ČÚV ČSTV nechce směřovat výchovné cíle soutěžení jen na tyto kolektivy, ale už z jejich povahy vyplývá a také z obsahu soutěže těchto kolektivů, že na tuto oblast je nutno klást největší důraz a hledat účinné formy a prostředky.

Statistický přehled za rok 1981 dokazuje, že v soutěži o titul Vzorný si nejlépe vedl Východočeský kraj, který v ní měl zapojeno 85 oddílů — z toho 76 nositelů. Na druhém místě byl Severomoravský kraj se 76 oddíly před MV Praha s 53 soutěžícími oddíly. Nejvíce Vzorných kolektivů mládeže má zapojených Severočeský kraj 72 před Severomoravským krajem 54 a Jihomoravským se 42 kolektivy.

Bohatá a hodnotná diskuse znamenala cennou výměnu zkušeností ze soutěže a řadu podnětů jak přispět k dalšímu prohloubení politickovýchovné aktivity členů lyžařských oddílů.

-tr-

Zkušenosti z uplynulé sezóny sdruženářů

Protože vstoupila příprava na novou sezónu do druhé poloviny, domnívám se, že je třeba provést shrnutí poznatků a zkušeností z uplynulého RTC, který byl zvláště významný z hlediska dalšího rozvoje disciplíny. Po šesti letech absence ve vrcholných světových soutěžích dostali čs. sdruženáři příležitost změřit své síly na MS 1982 v Oslu, jež bylo vyvrcholením první poloviny čtyřletého olympijského cyklu 1981—1984. Na otázku jak vypadá další perspektiva naší disciplíny je nezbytně nutné provést rekapitulaci minulé sezóny.

KATEGORIE ŽACTVA

Jedním z hlavních úkolů této kategorie je získání co největšího počtu mládeže pro závod sdružený, abychom měli dostatečnou základnu pro výběr těch nejlepších. Z tohoto hlediska se práce českých lyžařských oddílů, které se zabývají výchovou mladých sdruženářů, jeví jako dobrá. Výkonnostní žebříček klasifikuje u obou kategorií 77 závodníků. Chybí zastoupení lyžařských oddílů z oblasti Krušných hor a Šumavy, kde jsou vybudované podmínky pro závod sdružený, a větší podíl slovenských lyžařských oddílů ve výchově nových sdruženářů. Druhým hlavním úkolem je kvalita tréninkového procesu, která vytváří předpoklady pro vysokou sportovní výkonnost. Zatím jediným kritériem kvality jsou dosažené výsledky v závodech a porovnání těchto výkonů s výsledky v běhu a ve skoku na lyžích. Celkem 35 mladých sdruženářů je držitelů I. výkonnostní třídy. V kategorii mladších žáků to byli především Jiří Rázl, Radek Skopek a Martin Ondrouch, kteří podávali vyrovnané výkony v obou disciplínách. Ukazuje se však že pro tuto kategorii je největším problémem zvládnutí můstku P 30 m a osvojení techniky běhu na lyžích. U starších žáků se zvýšila průměrná skokanská výkonnost ve srovnání se závodním obdobím 1980—81, v běžecké části byla zvládnuta i trať 5 km dlouhá. Zde dominoval Jiří Švanda, který se pochlubil vysokou úrovní v obou disciplínách, u ostatních je zvláště na výzvě jen jedna. Žáci sdruženáři hráli prim ve skokanských soutěžích a převážná část nejlepších umístění patří jim. Do SVS-M byli převedeni: Matouš, Erlebach, Švanda, Kejda, Kubíček, Duchek a Pustějovský jako sdruženáři a Šimek se Strnádkem přešli ke skokům do SVS-M. Do této dobré bilance přispělo vhodné uspořádání celé řady soutěží. Měly vhodné zvolené rozpisy a postupnost od okresních až po vrcholové soutěže. Ve většině případů byla věnována mimořádná pozornost společenskému významu a dobré organizaci soutěží.

KATEGORIE DOROSTU

Až na několik výjimek je tato kategorie vysloveně záležitostí závodníků ze středisek vrcholového sportu. To ukazuje na výběrovost sdruženářské disciplíny, která je tak náročná a není možné na této úrovni připravovat dorostence v lyžařských oddílech či TSM, kde pro to nejsou vytvořeny podmínky. Hlavním úkolem ve sportovní přípravě je přechod na spe-

ciální sdruženářskou přípravu se zaměřením na vysokou výkonnost. Nutno konstatovat, že závodnické pole je velmi úzké a velmi nevyrovnané, proti loňsku poklesl počet závodníků. Na druhé straně je potěšitelné, že došlo k výraznému výkonnostnímu vzestupu špičky této kategorie (Pleštil, Tomáš Ploc, Repka, Kovařík, Pitoňák) a jejího rozšíření. Rozbor výsledků ukazuje, že výkonnost ve skoku je vyšší (dva tituly přeborníků ČSSR ve skoku drží sdruženáři), než běžecká stránka. Výkonnost v běhu zaostává za výkonností ve skoku a je nutno si položit otázku, zda zde nezačíná problém běžecké výkonnosti sdruženářů v kategorii mužů. Špička dorostenců nás reprezentovala v Družbě, kde dosáhli velmi dobrých výkonů, především Ladislav Pleštil, který obsadil páté místo. Kritika musí padnout na soutěže této kategorie. Nabídka je velice chudá. Jen několika málo soutěžemi a pouhým trénováním mládež u závodu sdruženého, jehož kořením jsou přece závody, neudržíme!

KATEGORIE JUNIORŮ A MUŽŮ

Jedná se o velmi malý počet závodníků, rekrutujících se výhradně ze středisek vrcholového sportu ČH Štrbské Pleso a Dukly Liberec. Jediným a rozhodujícím kritériem úspěšnosti této věkové kategorie jsou dosažené výsledky v mezinárodních závodech a plnění výkonnostních cílů integrovaného plánu. Uprímně řečeno, stanovené výkonnostní cíle byly příliš vysoké, ale závodníci nepodávali však ani výkony odpovídající našim podmínkám a možnostem. Přesto, že byla snaha zkvalitnit přípravu sdruženářů zvýšením podílu běžecké přípravy a intenzity tréninku, nedošlo ke splnění hlavních tréninkových úkolů, tj. zvýšení výkonnosti v běhu a stabilizace skokanské úrovně. Ukazuje se, že nestačí jen snaha trenéra reprezentativního družstva, ale především příprava reprezentantů ve střediscích vrcholového sportu je a bude rozhodující pro budoucí výkonnost. Na druhé straně je však pro nás povzbudivé vystoupení v soutěži družstev jak v Nesselwangu (NSR), tak na Tatranském poháru, kde jsme závod dokonce vyhráli.

Jaké byly konkrétní nedostatky:

- kvalita tréninkového procesu z hlediska intenzity v běžecké přípravě, která má v obou SVS rozdílné dimenze
- chyběla v běžeckém projevu rychlostně silová stránka, která byla tak patrná u nejlepších světových závodníků

- neschopnost opakovat tréninkové výkony ve skoku ve vlastním závodě
- rozdílnost výkonů ve skokanském závodě v jednotlivých kolech
- další nedostatky lze spatřovat v politickovychovné práci, neboť ne všichni závodníci se snažili podat ten nejlepší výkon a dokonce v Dukle Liberec byli čtyři závodníci vyřazeni pro porušování tréninkové morálky během jedné sezóny. Lepší situace byla u juniorů z hlediska reprezentace. V průběhu sdruženářského turné v NSR dosáhl Mirek Kopal hodnotných výkonů. Jeden závod vyhrál, jednou byl šestý a v závodech družstev podal výkon, který pomohl týmu k dobrému umístění. Druzí dva měli nevyrovnané výkony. Ladislav Lubas byl běžecky jeden z nejlepších, ale skokanský ztrácel mnoho bodů. Totéž platilo o Romanu Kumpoštovi, ale obráceně. Zde je nutno připomenout, že se trenéru Láďovi Ryglvi podařilo celkem usměrnit přípravu Kopala, ale škoda, že výkonnostní cíl na MSJ nám utekl o několik desetin bodu.

Závěrem je možno shrnout zkušenosti do několika bodů s těmito charakteristickými problémy, které bychom měli ihned začít řešit:

1. Závod sdružený se stal vysloveně výběrovou záležitostí od žákovských kategorií až po reprezentaci a jeho rozvoj nemůže počítat se stimuly masových sportů, ale jeho rozvoj bude odvislý od fungování systému vrcholového sportu.

2. Značné rezervy jsou ve výběru talentů, když si uvědomíme, že se pohybová koordinace a vlastní nácvik techniky skoku nejlépe rozvíjejí v 9 až 10 letech dítěte, což je všeobecně známo a tato skutečnost nás nechává příliš klidnými. Cestu hledáme v přepracování věkových hranic pro výběr do TSM, budováním malých lehkých skokanských můstků a v posílení náborových závodů místního a okresního charakteru.

3. Hledáme zvýšení popularity a atraktivnosti naší disciplíny v lepší organizaci a zajišťování domácích soutěží. Zaměříme mezinárodní sportovní styk i na juniorské a dorostenecké kategorie tak, aby talent nemusel čekat na mezinárodní „křest“ do 18 či 19 let. Jinak ztrácí motivaci, odejde ke snazší disciplíně nebo zanechá sportování.

4. Účinnost tréninkového procesu je stále nedostatečná, a proto je nutné přehodnotit sporovní přípravu ve smyslu výše uvedených úkolů a nedostatků.

5. Činnost středisek na všech úrovních je různá, a proto je třeba přistoupit k účinné kontrole práce jednotlivých středisek z hlediska plnění výkonnostních cílů a závazných ukazatelů sportovní přípravy.

Shrnuté body představují takové problémy, které jsme schopni v rámci Svazu lyžování ÚV ČSTV řešit, a proto jsem se záměrně nedotkl takových oblastí jako je výzbroj a výstroj, ekonomické záležitosti apod.

JIRÍ RÁZL

předseda vrcholové subkomise
závodu sdruženého VSL ÚV ČSTV

K současné výuce lyžování v ČSSR

V posledních letech se stala v ČSSR výuka lyžování masovou záležitostí, která nemá ve světě obdoby. V současné době velký rozvoj veřejných lyžařských škol, povinný lyžařský výcvik školní mládeže, sportovní třídy a tréninková střediska mládeže zajišťují lyžařský výcvik pro každého občana na všech úrovních. Proto se také zdůrazňuje důležitost jednotného perspektivního a postupného lyžařského výcviku od lyžařských základů až po výkonnostní a pro ty nejlepší i vrcholové lyžování. V našich podmínkách musíme chápat lyžařský výcvik v dialektické rovině se životem v naší socialistické společnosti spojený s jednotnou výchovně vzdělávací soustavou.

Úroveň lyžařského výcviku, zejména jeho obsahová stránka, při tak masovém provádění byla a je stále námětem četných diskusí našich lyžařských odborníků. Z větší části jsou vedeny diskuse ve snaze o nejlepší zkvalitnění lyžařské výuky. Nebylo tomu tak vždy v minulosti, kdy se často střetávaly nejrůznější individuální zájmy.

Po mnoha letech problému tzv. nejednotného výcvikového postupu se předsednictvo VSL ÚV ČSTV v listopadu 1979 rozhodlo svolat k těmto otázkám poradu předních odborníků z ČSSR. Na této poradě bylo rozhodnuto používat metodický postup předložený VSL ČÚV ČSTV podle kterého se už ve sportovních oddílech v českých zemích a částečně na Slovensku vyučovala školní mládež od roku 1966. Rozhodnutí bylo zveřejněno předsedou VSL ÚV ČSTV s. Karlem Smolou v roce 1980 v Lyžařství č. 2.

Nové pojetí výuky se lišilo od tradičních alpských škol především ve své dialektice se zřetelem na rozvoj pohybových dovedností od všestranného lyžařského výcviku ke specializovanému závodnímu výcviku nebo k náročnějšímu rekreačnímu lyžování. Je výsledkem dlouhodobých dílčích výzkumů u široké populace, které začaly v roce 1962 a stále pokračují.

Tyto dílčí výsledky výzkumu byly průběžně publikovány v TVM, Lyžařství, četných metodických listech, učebních skriptech a publikacích.

Na jaře 1981 byla ustavena nová federální komise výuky lyžování VSL ÚV ČSTV. Činnost komise vychází ze zásad jednotného řízení metodické činnosti v ČSTV, která je založena na mnohostrannosti a komplexnosti tělovýchovného procesu. Ideovost a jednotnost jako výraz pojetí výchovného procesu v aplikaci na lyžování charakterizuje nejpodstatnější kvalitativní stránku její činnosti.

Pro splnění těchto zásad komise výuky přijala tento program:

- v souladu s posláním socialistické tělovýchovy orientovat další rozvoj lyžování na kvalitativním rozvíjení masového lyžování jakožto jednu z nejmasovějších forem tělesné výchovy
- v oblasti výuky lyžování uplatňovat poznatky z teorie vyučování a teorie motorického učení
- vycházet ze všestranného lyžařského výcviku a z našich společenských přírodních podmínek
- ve sjždění a zatáčení vycházet z analýzy současné techniky a obdobným způsobem uplatňovat pojetí turistického lyžování a běhu na lyžích

Záběr z veřejné lyžařské školy OV ČSTV Klatovy před školní mládeží na Špičáku

- hledat neefektivnější cesty zvládnutí základního výcviku
- vytvářet u cvičenců otevřené pohybové dovednosti pro všestranné využití od rekreačního až po závodní lyžování
- spolupracovat a podílet se na koordinaci výuky lyžování ve školství, ROH, armádě, Svazarmu, SSM a PO
- spolupracovat s odbornými katedrami na FTVS a FTVŠ, katedrami na pedagogických fakultách a katedrami TV na fakultách vysokých škol
- připravit materiály pro školení a doškolení cvičitelů I. třídy a zvýšit jejich technickou a teoretickou úroveň

na POMOC trenérům A cvičitelům

- obsahově zabezpečit semináře lektorů a konference cvičitelů I. třídy
- u stávajících cvičitelů formou doškolení prověřit a zvýšit technickou, tělesnou a teoretickou úroveň tak, aby odpovídala současným požadavkům lyžování
- podílet se na tvorbě a lektorování publikační činnosti a vědeckých materiálů v oblasti metodiky a techniky lyžování v časopise Lyžařství, metodických dopisech, knižních publikacích, referátů na konferencích, filmu a televizi
- zabezpečit přenos vědeckých poznatků v lyžování do praxe
- koordinovat a metodicky řídit metodické komise VSL ČÚV a SÚV ČSTV
- spolupracovat s metodickými komisemi lyžařských svazů jiných států
- spolupracovat a podílet se na práci v mezinárodních lyžařských organizacích
- aktivně se zúčastnit mezinárodních kongresů a seminářů

- V průběhu jednoroční činnosti komise jsme provedli:
- analýzu výuky lyžování v oblasti zatáčení a zaujali stanovisko k postupu řešení některých diskutovaných problémů jednotnosti výuky
 - analýzu stavu cvičitelských kádrů včetně aktualizace evidence
 - uskutečnili dvě doškolení a jedno školení cvičitelů I. třídy

Stále aktuální a diskutovaný problém je jednotnost nebo nejednotnost lyžařského výcviku. Otázky nejednotnosti nejsou jen naší záležitostí. Byly a jsou rozdílné výcvikové postupy jednotlivých lyžařských států, jak je průběžně dokumentováno na jednotlivých mezinárodních kongresech o výuce lyžování. Nejednotnost v lyžařském výcviku se projevuje nejen mezi výukou jednotlivých mezinárodních svazů, ale můžeme ji pozorovat i v rámci jednotlivých zemí.

Proč tomu tak je? Je nutno si ujasnit, že v závodním lyžování je jedině kritérium úspěšnosti dosažený výkon závodníka, dosažený tou nejdokonalejší technikou. Neúčelný a nevhodný způsob jízdy se bezprostředně projevuje zhoršeným výkonem.

V nezávodním lyžování je situace složitější, zde totiž není jedině kritérium hodnocení dosahování výcvikových cílů. Vzniká řada otázek, jak vůbec stanovit výcvikové cíle, je vhodnější učit co nejrychleji i za cenu vytváření nedokonalých dovedností, ale za cenu brzkého zvládnutí obtížného terénu, nebo učit pomaleji se zřetelem na plynulý rozvoj pohybových dovedností až k jejímu rekreačnímu využití či realizovat výcvik ve smyslu návaznosti základního výcviku — rekreačního využití — sportovního využití až po závodní? Je řada dalších otázek a jaké výcvikové cíle a úkoly stanovit není tedy jednoduché.

Určení výcvikových cílů a zaměření lyžařského výcviku je dáno jednak společenskými, přírodními, ekonomickými podmínkami, jednak je ovlivněno řadou dalších aspektů

subjektivního rázu, tj. věkem a pohlavím, zájmem a zaměřením, předchozí připraveností atd.

Kritérium úspěšnosti výcviku u nás je v prvé řadě otázka míry plnění výchovně vzdělávacích a zdravotních úkolů ve všech složkách, které provádějí lyžařský výcvik.

Výcvikové cíle jsou formulovány a realizovány pomocí učebního programu. Učební program je třeba chápat jako jednotu tří základních složek:

— obsahové stránky, tj. učivo

— způsob jeho provádění, tj. techniky provádění

— a vlastního výcvikového postupu, tj. metodiky

Pokud je stanoven jasný, jednotný výcvikový cíl, musí být jednotný učební program, a to ve všech jeho třech složkách. K dosažení výcvikového cíle vede jen jedna, ta nejlepší, nejúčelnější cesta a v tom spočívá jednota výcviku. Je nutno dodat, že jednotnost v realizaci učebního programu nelze chápat dogmaticky, ale dialekticky.

Učební program představuje jen obecnou směrnicí a na jeho základě se sestavuje konkrétní výcvikový plán vzhledem ke konkrétním okolnostem výcviku — kupř. lyžařská úroveň, čas, který je k dispozici, vybavení, prostředí, možnost využití vleku, věk atd. Například máme žáky, kteří jsou nešikovní, obézní, bázlivi atd., pro které se vyžaduje použití odlišného způsobu výcviku — méně náročný terén, pomalejší postup, ale rovněž tak použití širší stopy a přívratného postavení lyží. Prostorů — mnohdy příliš náročný terén — vyžaduje v podstatě od prvních pohybů na lyžích nácvik brzdění a přívratné polohy lyží. Jinými slovy řečeno použití širší stopy. Přívraceneho postavení lyží a oblouků z přívratu musíme pojímat jako metodické prostředky, jejichž pomocí cvičitel v určitých případech spěje k výcvikovému cíli. Zejména nácvik přívratných oblouků nelze chápat jako nácvikové mezicíle a nemají představovat samostatný nácvik až k dokonalé-

mu provádění. Zůstaneme-li totiž dále při nácviku přívratných oblouků může dojít k tomu, že si žáci na přívratné pohyby natolik zvyknou a návyky se natolik stabilizují a zafixují, že vzniká určitá bariéra pro nácvik pohybových dovedností současně techniky.

Abý program byl splněn, komise vytyčila tyto cíle a úkoly:

1. Naučit takové pohybové dovednosti na lyžích, které zajišťují bezpečný a estetický pohyb v terénu a na svahu a přitom jejich pohybový základ je v souladu s pohybovými znaky současně techniky.
2. Učit tak, aby technika jízdy byla zvládnutelná
 - a) relativně v krátké době
 - b) širokou populací i bez zvláštních dispozic a předpokladů.
3. Učit takové pohybové dovednosti, které v „budoucnu“ nebudeme muset pracně odstraňovat a budou v souladu se současnou technikou.

Chceme-li splnit tyto cíle, musíme si jasně uvědomit poslání cvičitele. V dnešní době je třeba chápat osobnost cvičitele jako odborně fundovaného tvořivého pedagoga, který dokáže sám rozhodnout jaké prostředky použije pro nácvik jízdy na lyžích v určitém okamžiku a prostředí. V současnosti již nechápeme cvičitele jako pracovníka, který úzkostlivě postupuje ve výcviku podle předem seřazených cviků za sebou bez ohledu na cvičence a prostředí, ve kterém pracuje.

Vážíme si práce cvičitelů, víme, že mají bohaté zkušenosti a poznatky. Proto se obracíme na všechny lyžařské cvičitele, aby své zkušenosti z výuky a veškeré připomínky týkající se lyžařské výuky adresovali na komisi výuky lyžování VSL ÚV ČSTV. Těšíme se na spolupráci.

PhDr. TADEÁŠ BRODA, CSc.
předseda komise výuky VSL ÚV ČSTV

Lyžařská výuka ve sportovní přípravce TJ TL Třebíč

V 7. čísle letošního ročníku *Lyžařství* jsme seznámili čtenáře se sportovní přípravou dětí do 10 let v TJ Turistů a lyžařů Třebíč. V dalším příspěvku chceme volně navázat a popsat lyžařský základní a sjezdářský výcvik, který první příprava absolvovala za 5 let své existence.

V roce 1977, kdy jsme zahajovali, nebyl v Československu výcvik dětí natolik popularizovaný a nebylo s ním tolik zkušeností jako nyní. K některým dnes běžným závěrům jsme přišli vlastní cestou. Naopak, některé z publikovaných metod se nám nepotvrdily a v našich podmínkách se ukázal efektivnější jiný způsob výuky.

Jako cíl pětiletého plánu jsme si vytkli zvládnutí pohybových dovedností na úrovni I. části speciální etapy zatáčení na lyžích (členění a terminologie je v celém článku použita podle Příbramského a Maršíka) rozšířené o některé prvky závodní přípravy ve sjezdu u dětí talentovaných, ostatní jsme chtěli naučit druhou část základní etapy.

Náplní lyžařské výuky prvního roku (věk dětí 4—5 let) byly základní prvky a sjezdová průprava. Učili jsme děti ve vlastním středisku asi 10 výcvikových hodin a na šestidenním soustředění dětí s rodiči denně asi jeden a půl hodiny ve dvou až třech částech na improvizovaném lyžařském hřišti. Z terénních tvarů se nám osvědčily: souměrná vlnovka, šlapací varhany a cesta posypaná senem ke stoupání, jako pomůcky jsme používali polystyrenová zvířátka a slalomové tyče.

Klíčovou dovedností se ukázalo **vstávání** za různých podmínek. Na hřišti si děti (ze začátku s pomocí cvičitele a slalomových tyčí užitých buď v držení před tělem nebo jako „nosítka“) rychle osvojily snižování těžiště při jízdě na vlnách i předozadní stabilitu. Problémy činily pokusy o rozdělenou práci dolních končetin, zejména jízda na jedné lyži. Při chůzi do kopce stromkem děti někdy zapichovaly hole doprostřed mezi lyže. Snažili jsme se je opravovat, ale již ve druhém roce tuto chybu nedělaly. Byla zřejmě způsobena menší délkou paží u dětí vzhledem k trupu.

Používali jsme měkké lyžařské boty naší výroby „Kordovanky“ a lyže z umělé hmoty bez hran opatřené lankovým vázáním s volnou patou a čelistmi — výrobek NDR. „Kordovanky“ se nám v prvních třech letech osvědčily více než přezkové boty, které dětem dovolí při jízdě „sedět v opěrkách“. Lyže bez hran byly i pro první rok nevyho-

ující. Proto jsme ve druhém roce (i když s problémy) opatřili dětem lyže s hranami a umělou skluznicí (Sulov Mini Master) v délkách 110—120 cm podle výšky a věku s jediným v té době dostupným „bezpečnostním“ vázáním z umělé hmoty, které k nám bylo dodáváno na dětských lyžích Germina. Nemělo však přesně definovanou vypínací sílu a těžko se nazouvalo při vypnutí na svahu, když se do paty dostal sníh.

Výcvikovým cílem druhého roku byly základy zatáčení na lyžích. Výcvik probíhal v rozsahu 15 cvičebních jednotek ve střediscích v okrese a 7 dní na soustředění, již v podmínkách cvičného místy boulovatého svahu o sklonu nejvýše 15 stupňů. Jak jsme již předeslali, děti v první sezóně nezvládly postup podle sjezdové průpravy, neuměly bruslit, odšlapovat a odšlapy do S. Přes málo výrazné přenašlení váhy způsobené malou stabilitou na jedné noze jsme začali nacvičovat vlnovku střídavým vytlačováním kolena nad více zatíženou lyží dopředu a dovnitř oblouku. Výsledkem bylo navazované zatáčení v klouzavém pluhu nebo rozšířené stopě. Přechod z oblouku do oblouku děti uskutečňovaly postupnou změnou hranění, kterou zvládly za krátkou dobu takřka podvědomě. Pluh ani rozšířenou stopu jsme s dětmi jako zvláštní prvek nenacvičovali.

V průběhu prvního roku, ale i ve druhém roce děti většinou lyžovaly bez holí nebo hole jenom vezly. Bavilo je skákat ze sněhového můstku, i když skok často končil pádem. Jakmile dokázaly jet (na velmi mírném svahu s dojezdem do roviny) vlnovku jenom s mírným pluhem, začali jsme s nimi jezdit na louce tak, že oblouky o středním poloměru dělaly v krajích svahu a mezi nimi jely šikmo. Jízda šikmo byla dobrým cvikem pro odstraňování pluhu a průpravou pro zatěžování lyží. Koncem soustředění na horách v únoru dokázaly již některé děti z mírného svahu bruslit a jezdily i na jedné lyži. Zvládly také základy jízdy na vleku.

Ve třetím roce (6—7 let) jsme od začátku zimní sezóny důsledně začali s opakováním sjezdové průpravy a doucením prvků, které děti zatím dobře neuměly, tedy s nácvikem bruslení, později i bruslení do kopce s holemi a dále s nácvikem zatáčení podle postupu ČSTV. Většina dětí sjezdovou průpravu zvládla rychle, i když k někte-

Jeden z členů sportovní přípravy TJ TL Třebíč Tomáš Nováček, který zvítězil v meziokresní soutěži ve sjezdových disciplínách

rým prvkům jsme se později ještě vraceli. Cílem třetího ročníku bylo zvládnutí 1. části základní etapy zatáčení, s důrazem na točení na hranách lyží, vyloučení smyku a zvyšování rychlosti. Objem byl proti druhému roku zvýšen o sedmidenní soustředění o vánocích. Stanovený cíl se nám podařilo splnit, i když při některých prvcích, zejména v hlubším sněhu nebo na bouľkách děti omezovala nedokonalá výzbroj, zejména boty. Ke konci třetí sezóny nejlepší správně píchaly v obloucích, zároveň však jsme všechny dovednosti i oblouky nacvičovali bez holí. Zvláštní pozornost zaslouží skok. Zajímavé je, že se stejnou chutí jako chlápci využívala i děvčata všech příležitostí závodit na sněhovém můstku.

Čtvrtý rok předpokládal zvládnutí 2. části základní etapy zatáčení a u talentovaných dětí nácvik sjezdových postojů, návyk na rychlost, dále získání citu pro skluz lyží a první zkušenosti ze závodů v okresním měřítku. V realizovaném plánu byla dvě soustředění o 15 dnech celkem a 20 cvičebních jednotek v okresních střediscích. Talentovaní, což byla asi polovina z 18 dětí, byli ještě na dalším čtyřdenním soustředění v těžších podmínkách.

Děti byly vybaveny přezkovými botami Alpina a lyžemi Sulov RS-02 v délkách 130–140 cm, které se osvědčily i v páté sezóně. Pro nedostupnost vázání Marker M 4–5 jsme použili M 4–8. I když nastavení na první stupeň se podle měření tibie zdálo pro děti 7–8 let předimenzované, vázání vypínalo bezpečně a žádné z dětí si nezlomilo ani nenatáhlo nohu i když některé pády hezky nevypadaly. V průběhu sezóny jsme se často vraceli k odšlapování a zejména k odšlapům do S (navazované odšlapování s přechodem spádnice). Tato dovednost se ukázala jako rozhodující pro dokonalé zvládnutí nezávislé práce nohou v obloucích. Užívali jsme ji v rozmanitých terénních i traťových podmínkách, stejně jako v různé rychlosti. Prvek jsme procvičovali i závodivě mezi tyčemi a v „paralelním slalomu“. Zvláště náročnou variantou bylo odšlapování do S bez holí.

V průběhu čtvrté sezóny většina talentovaných dětí začala projevovat smysl pro skluz a pro jízdu v oblouku po hraně bez smyku. Zároveň se zkracováním poloměru oblouku a s prací rukou jsme vzhledem k reálným lyžařským terénům, v nichž se děti nejčastěji pohybovaly, nacvičovali (dá se říci, že úspěšně) střední oblouky pro přejíždění vln sloučením dvou pohybových dovedností:

- vytlačování kolena nad zatíženou lyží dopředu a dovnitř oblouku
- současná práce kolen ve směru vertikálním pro vyrovnání nerovností terénu.

Po předvedení a slovní instrukci „oblouky jeďte bez ohledu na bouľe a přitom musíte lyže udržet na zemi“, děti tuto dovednost zvládaly dobře. Všechny po sezóně spolehlivě jezdily na vleku včetně POMY.

V pátém roce jsme již diferencovali při výcviku na sněhu děti, u nichž se projeví větší schopnosti pro sjezdové lyžování (stejně tomu bylo u všech ostatních sportů, kterými děti v přípravce prošly), a vytkli jsme si za cíl zvládnout první část speciální etapy zatáčení, zejména rozlišení oblouku s postupnou změnou hranění a oblouku s odrazem z hran s důrazem na optimální použití vzhledem ke sklonu svahu, rychlosti a poloměru oblouku. Děti se naučily základem jízdy v hlubokém sněhu, dále zdokonalily techniku sjezdu a procvičovaly vedení lyží v oblouku i v elementárních podmínkách tratě obřího slalomu. Slalom jsme nenacvičovali, zato jsme začali se základy lyžařské akrobacie. Trénink v tyčích včetně závodů nepřesáhl 30 % doby výuky.

Celkový objem přípravy v poslední sezóně byl asi 20 dnů v nejbližším okolí a tři soustředění o celkové délce 13 dnů. Trénink na soustředěních byl dvofázový po 1,5 hodiny. Děti méně talentované (které však většinou vynikají v jiných sportech) absolvovaly asi 70 % výuky a zvládly bezpečně zatáčení na úrovni základní etapy.

Zúčastnili jsme se okresních a meziokresních závodů. V meziokresní sjezdařské soutěži okresů Třebíč, Znojmo, Vyškov a Blansko, kde se jely dva obří slalomy a jeden závod ve sjezdu, jsme vyhráli tři kategorie a z dvanácti „medailových míst“ (přípravka, mladší žactvo, hoši, dívky) obsadili osm. V okrese děti neměly soupeře.

O lyžích, botách a vázání, které jsme v průběhu pěti let pro děti používali, jsem se zmínil. Pod vázání M 4–8 jsme navrhli a vyrobili lehkou brzdu, která se pro dětské lyže do 140 cm osvědčila zejména pro jednoduchost a malou váhu. Avšak při lyžování malých dětí se kromě základní výzbroje uplatňuje řada důležitých maličkostí, jejichž opomenutí může výcvik značně narušit nebo i znemožnit. Vymenuji ty, které se nám ukázaly jako nejdůležitější.

Do šesti let používaly děti kombinézu vcelku, později bundu, ne moc dlouhou, aby nebránila v pohybu a oteplovačky. V posledních dvou letech měly šponovky a na ně při špatném počasí oteplovačky na zipy zboků. Při vlhkém sněhu nebo mrholení se osvědčil igelit na zadek mezi oteplovačky a punčocháče. Na nízké lyžařské boty naší výroby jsme používali pro děti silonové návleky proti padání sněhu svrchu do bot. Hole jsme v prvních dvou sezónách používali poněkud delší, asi po ramena, dětem sloužily hlavně při stoupání. Od třetího roku měly hole normální délku. Neosvědčily se nám brýle Okula-baby, nedržel v nich filtr a neustálé nasazování zdržovalo. Pro děti od šesti let máme dobré zkušenosti s brýlemi Okula-Mistral. Od čtvrtého roku děti používají dětské lyžařské přílby Cassida-ski.

Na shrnutí lze říci: ověřili jsme u 18 sportovně nadprůměrně nadaných dětí vybraných ve věku 4–5 let v pěti sezónách lyžařskou výuku po speciální etapu zatáčení na lyžích. Ve věku 4–6 let se děti nenaučily dostatečně výrazně zatěžovat vnější lyží v oblouku a základy zatáčení zvládly za použití klouzavého pluhu. Ve školním věku do 10 let jsme s úspěchem použili oficiální postup ČSTV.

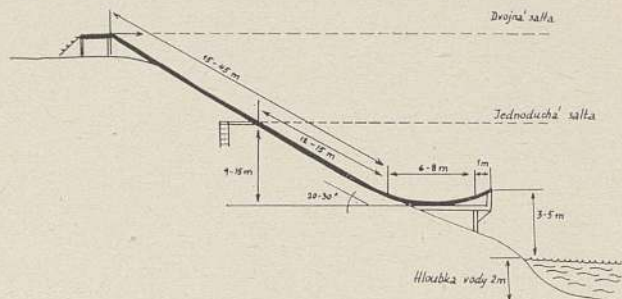
Klíčovými prvky jsme při výuce lyžování sledali: 4–5 let vstávání, 5–6 let zatáčení při správném pohybu kolena nad vnější lyží (vlnovka v klouzavém pluhu). 6–8 let odšlapování do S jako měřítko schopnosti správného zatěžování lyží v oblouku. Od 8 do 10 let jsme největší důraz kladli na vedení lyží v oblouku po hranách a na cit pro skluz lyží v různých terénních a sněhových podmínkách. Dosažené výsledky je však nutno chápat v širších souvislostech. Lyžařská příprava byla jen jednou ze součástí komplexní pohybové přípravy (a to asi 30 % objemu), která evidentně ovlivňovala také schopnosti dětí pro lyžování. Tím bylo možno snížit objem na lyžích proti specializovaným sjezdařským přípravkám. Při užším zaměření na sjezdové lyžování bychom se asi dostali dále, ale chtěli jsme se ubránit tomu, aby za několik let se děti ocitly ve „slepé uličce rané specializace“, kdy chybí všeobecná fyzická i pohybová připravenost pro nácvik dovedností na úrovni vrcholové etapy.

Ing. JAN FIALA

Nácvik akrobatických skoků

V našem časopise jsme přinesli řadu informací o všech odvětvích lyžařské akrobacie. Kromě jiného jsme uvedli, že je vhodné akrobatické skoky nejdříve nacvičovat na umělém můstku s doskokem do vody. O některých zkušenostech z tohoto způsobu tréninku, ověřených v našich podmínkách, chceme čtenáře informovat.

Podmínkou úspěšného zahájení celé této činnosti bylo získání dostatečného množství odpovídajících a přesných údajů o stavbě, rozměrech a povrchu můstku i o případných odlišnostech ve výstroji a výstroji při skocích do vody. Možnosti pro stavbu můstku na skoky do vody jsou v podstatě tři:

Obrázek č. 1: Plán můstku pro skoky do vody

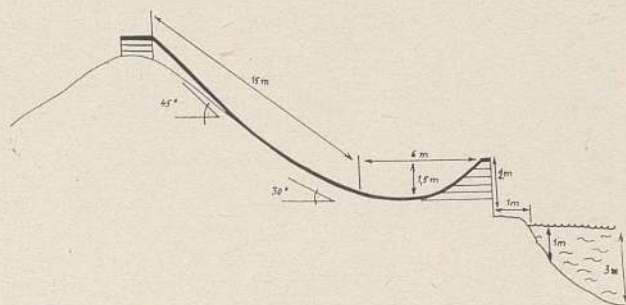
a) upravit zvýšený břeh v okolí vodní plochy do potřebného tvaru můstku,

b) na rovném břehu postavit nájezdovou konstrukci můstku,

c) kombinovat první a druhou možnost.

Ke stavbě tréninkového můstku pro nadšence z okresní lyžařské školy v Klatovech jsme zvolili první možnost. Využili jsme zatopenou pískovnu v bezprostředním okolí města, kde se v současné době těží pouze výjimečně. K přípravě nájezdu jsme využívali haldy skrývky, která dosahovala až blízko k vodě. Při volbě rozměrů jsme používali návod, který nám zaslali pořadatelé letního kempu pro vyznavače lyžařské akrobacie a lyžařských skoků do vody z Rakouska (obrázek 1).

Náš můstek jsme přizpůsobili daným možnostem (obrázek 2). Výšku nájezdu jsme upravili buldozerem a zvýšili třemi starými pneumatikami. Na rovné ploše, kde za-

Obrázek č. 2: Plán můstku v Klatovech

činná nájezd, jsme upevnili lyžařské hole, které jezdec využije k odrazu při rozjezdu. Nejnižší místo nájezdu je v podstatě na úrovni břehu. Materiál na zvýšení odrazového stolu nahnul buldozer a přesné úpravy jsme udělali lopatami. Pro zvýšení pevnosti jsme odrazový stůl z obou stran i čela zajistili fošnami. Sklon odrazového stolu je upraven pro salta vpřed a vzad. Pro vzpřímené skoky jsme odrazový stůl v letošní sezóně nepřipravovali. Celá plocha nájezdu a odrazového stolu je pokryta starým kobercem, od nejnižšího bodu nájezdu až k odrazové hraně starým linem. Na této podložce je položen pás kartáčů z umělé hmoty, které se využívají na lyžařských svazích s umělou hmotou. Šířka pásu kartáčů umělé hmoty je na začátku nájezdu asi 80 cm, postupně se rozšiřuje asi na 120 cm. Podle prováděných skoků (salta vpřed, salta vzad) se přesouvá pás kartáčů na odrazovém stole na potřebný sklon. Nejpříjemnější trénink skoků do vody je v teplém, slunečném počasí. Všichni lyžaři ale vědí, že tyto podmínky nejsou vhodné pro jízdu na umělých kartáčích. Hmota je suchá a tím i pomalá. Při tréninku je

tedy stále potřeba počítat s kropením hmoty a občasným namazáním kartáčů vyjetým olejem. Rychlost nájezdu se tím evidentně zvyšuje.

Výstroj při nácviku skoků tvořily plavky, tepláky, tričko a lehké šustákové kalhoty a bunda. Při všech skocích jsme používali vodáckou vestu, která plnila úlohu tepelné izolace, ochrany před nárazy při špatně provedeném skoku a nadlehčení při plavání ke břehu. V zahraniční literatuře a metodických návodech je pro nácvik akrobatických lyžařských skoků do vody většinou doporučována ochranná helma. Důvodem pro její používání je ochrana zdraví žáků v lyžařských školách, které lyžařské akrobatické skoky vylučují. Při našem tréninku jsme žádnou ochrannou helmu nepoužívali.

Největší problém jsou lyže a boty. Je třeba počítat se značnou amortizací jednak při nájezdech na hmotě, jednak při stále opakovaném styku s vodou. „Obětovali“ jsme jeden pár bot Alpina, o které se při nácviku střídalo všech 6-8 účastníků tréninku. Drobné rozdíly ve velikosti doplnil potřebný pár ponožek. Po skončení tréninku jsme vnitřní botičku vzali domů vysušit, ostatní výstroj jsme nechávali v prostoru pískovny. Lyže jsme používali kompaktní, 180 cm dlouhé, značka Kästle. Vázání Marker — špička M 3, pata FD. Délka lyží 180 cm je pro popisované využití příliš velká, ale kratší ojeté lyže jsme neměli k dispozici. I pro skoky do vody platí současná tendence při volbě délky lyží — pro muže i ženy mít délku 160 až 170 cm. Podle zvolených skoků se bez ohledu na značku používají kratší lyže při skocích s vrutem, delší lyže nám naopak zaručují větší stabilitu při doskoku.

Fotografie tréninkového můstku v Klatovech pro nácvik akrobatických skoků

Zásobení lyžařskou výzbrojí a výstrojí v roce 1982

Situace v zásobování vnitřního trhu lyžařskou výzbrojí a výstrojí z tuzemských zdrojů ve srovnání s loňským rokem se letos opět zlepšila. I při veškerých snahách výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV a jeho komise výzbroje a výstroje trvá pokles dovozu výrobků z kapitalistických států pro nedostatek devizových prostředků.

LETOŠNÍ NOVINKY

Tuzemská výroba přinese opět řadu nových výrobků, některé jsou již dokonce na trhu. Jsou to dětská vázání na nejkratší lyže (nikoli kluzky) s názvem upínač dětské boty. Je to pojistná špička a jednoduchý upínač boty — výrobce družstvo Lověna Praha, cena cca 100 Kčs. Výroba je plánována na čtvrté čtvrtletí 1982 v celkovém množství 10 000 párů.

Další novinky připravil Filmový průmysl Barrandov, a to komplet MR-Rotamat, což je špička nového typu (M 40) a Rotamat Compact v počtu 5000 párů a komplet M 3 S + M 30 s brzdou v počtu 8100 párů.

S doplňkem jako novinkou přichází Niasport, a to brzdou k vázání N 10 (dětské), kterého by mělo být na trhu 20 000 párů.

Sportcentrum České Budějovice zahájí výrobu brzd lyží pod otočný talíř Rotamatů FD a Compact — celkem 15 000 párů.

Družstevní kombinát Dražice uvádí na trh vázání ISO T 50, což je vázání pro turistické běžecké boty s nosem a dále vázání ISO R 50 (závodní) s upevňovacím pérem opět kruhového průřezu.

V národním podniku Sport již naběhla sériová výroba běžek Polar, což jsou celoplastické běžky s vložkou v místě upevňování vázání pro jeho lepší přišroubování. Ve sjezdových lyžích přijde na trh minimálně 3000 párů celoplastických lyží vzor Gama, což je výrazně zlepšená obdoba dětských Bet, délky 185—205 cm.

Botana Skuteč zahájí výrobu turistických běžeckých bot s podešví ISO T 50 v počtu 24 700 párů a nových sjezdových skeletových bot z TPE se čtyřmi přezkami v plánovaném počtu 28 000 párů.

Družstvo Dřevotvar Znojmo začalo výrobu duralových běžeckých holí vzor Ideál, kterých letos vyrobí 45 000 párů.

Okula Nýrsko uvedla na trh nový typ sjezdových brýlí vzor Astro špičkové úrovně a dále ochranný štítek pro běžce.

Brnosport, podnik ČO ČSTV, vyrábí převlékačí soupravy vzor Štrba v počtu 2870 kusů a čepice se štítkem — 15 120 kusů.

Kras Brno připravil běžeckou kombinézu (pod kolena) v počtu 1550 kusů, obdobný výrobek zajišťují Polaban Nymburk a Techniasport Ústí nad Labem, kteří dodávají podle přání odběratelů.

Nepříznivá je situace ve výrobě šponovek, kde došlo k přeplnění skladů výrobky VD Pleta Prešov a tím obchod od jiných výrobců nové a lepší výrobky nenakupuje.

ZABEZPEČENÍ VÝKONNOSTNÍHO A VRCHOLOVÉHO SPORTU NAŠIMI VÝROBKY

Běžecké lyže pro sezónu 1982—83 vyrobí n. p. Sport 500 párů závodních běžek Bohemia Super a 900 párů Bohemia. Na celé množství zpracovala komise výzbroje a výstroje ve spolupráci se subkomisí běhu rozdělovník na jednotlivá SVS a lyžařské oddíly TJ.

Závodních běžeckých bot s podešví ISO R 50 bude dodáno 10 900 párů a příslušného vázání bude více než dvojnásobek. Toto bez rozdělovníku — volný nákup v obchodní síti.

Běžecké kombinézy jsou k dostání v obchodní síti. Z dovozu přijdou na trh běžecké vosky Swix a běžecké hole Elan rovněž do obchodní sítě.

Sjezdové vázání. Na základě dohody vyrobí Filmový průmysl Barrandov 700 párů vázání vzor M 4—15 + Rotamat Compact (případně FD) v závodním provedení. Distribuci provede DZ Pardubice podle rozdělovníku.

Národní podnik Sport vyrobí jako ověřovací sérii cca 300 párů závodních sjezdových lyží podle konstrukce Kneissl z dovezených materiálů. Jejich distribuci dohodne komise výzbroje a výstroje se subkomisí sjezdových disciplín.

Skokanské lyže vyrábí n. p. Sport Nové Město na Moravě, skokanské boty Botana Skuteč, přílby VD Tvar Par-

dubice, skokanské kombinézy n. p. Svit. Všechna střediska a lyžařské oddíly obdržely informaci, že termíny objednávky u výrobců jsou do 30. dubna každého roku. Vosky Skivo č. 7 na hmotu se objednávají hromadně prostřednictvím oddílu v Lomnici nad Popelkou. Skokanské vázání je zajišťováno v NDR v množství cca 200 párů ročně. Usměrněním vývoje skokanské výzbroje byl subkomisí skoku pověřen s. Jiří Raška.

CELKOVÝ PŘEHLED DODÁVEK PRO VNITŘNÍ TRH

Běžecské lyže

výrobce n. p. Sport	- 105 070 párů
dovoz SSSR	80 000 párů
dovoz Rakousko — Fischer	430 párů

Sjezdové lyže

Výroba n. p. Sport	
kluzky	53 400 párů
dětské sjezdové	110 000 párů
lyže pro dospělé	56 790 párů
výroba n. p. Drevindustria	
dětské sjezdové	48 940 párů
juniorské sjezdové	37 600 párů
lyže pro dospělé	38 300 párů
dovoz	
Elan RC 04	500 párů
Elan RC 05	1 500 párů
Elan RC 08	1 000 párů
Kästle RX NT	300 párů

Völkl dětské	500 párů
--------------	----------

Vázání běžecké

výrobce DK Dražice	
ISO NN 75	180 000 párů
ISO NN 79	9 000 párů
ISO R 50	30 000 párů
ISO T 50	30 000 párů

Vázání sjezdové

výrobce Filmový průmysl Barrandov	
bezpečnostní špička M 3 S	45 000 párů
bezpečnostní špička M 4—15	15 100 párů
bezpečnostní pata Rotamat FD 8	58 950 párů
bezpečnostní pata	
Rotamat Compact	15 110 párů
kompletní vázání	
MR-Rotamat s brzdou	5 000 kompletů
kompletní vázání	
M 3 S—M 30 set s brzdou	8 100 kompletů
výrobce Koh-i-noor Bílovec	
bezpečnostní vázání deskové G 30	
v provedení Kid, Junior a Standard	
s nášlapnou patou a brzdou	
celkové množství	150 000 párů
dětské vázání lankové	67 300 párů
výrobce VD Lověna Praha	
bezpečnostní vázání Mistrál	13 000 párů
upínač dětské boty	10 000 párů
výrobce VD Drukov Brno	
bezpečnostní špička M 4—8	7 000 párů
bezpečnostní špička	
vzor M 4—12	11 000 párů
patní automat vzor M 4—8	9 000 párů
patní automat vzor M 4—12	9 000 párů
výrobce VP ČO ČSTV Niasport	
dětské bezpečnostní vázání N 10	20 000 párů
dovoz	
bezpečnostní vázání	
Tyrolia 150	3 000 párů

Hole běžecké

výrobce VD Dřevotvar Znojmo	
běžecské hole duralové	45 000 párů
dovoz	
SSSR	120 000 párů
Elan	1 000 párů

Hole sjezdové

výrobce VD Dřevotvar Znojmo	
dětské hole	26 000 párů

hole pro dospělé	78 000 párů
výrobce Koh-i-noor Břilovec	
hole pro dospělé	61 000 párů

Boty běžecké

výrobce Botana Skuteč	
dětské NN 75	9 000 párů
pro dospělé NN 75	135 000 párů
závodní ISO R 50	10 900 párů
turistické ISO T 50	24 700 párů
dovoz	
Alpina	15 200 párů

Boty sjezdové

výrobce Botana Skuteč	
skelet původní čtyřpřezkový	8 000 párů
skelet šedočerný třípřezkový	9 000 párů
nový skelet čtyřpřezkový	28 000 párů
dovoz	
Dynafit (Rakousko)	8 000 párů
Alpina (Jugoslávie)	8 200 párů
Nordica (Itálie)	2 800 párů (pro Tuzex)

Boty skokanské

výrobce Botana Skuteč	100 párů
(nejsou další požadavky)	

Břýle

Okula Nýrsko
v současné době má ve svém výrobním programu osm typů brýlí pro sjezdové disciplíny a jeden ochranný štítek pro běžce.

Přilby

VD Tvar Pardubice vyrábí pro obchodní síť dětské sjezdové přilby a na objednávky oddílů a středisek přilby pro skokany.

Příslušenství

brzdy lyží	
výrobce Lověna	40 000 párů
výrobce Sportcentrum	
pro pat. aut. M 4—8 a M 4—12	5 000 párů
pro Rotamat FD a Compact	15 000 párů

Další doplňky jako jsou sněhové talíře ve třech typech, ostříče hran, stěrky, orovnače skluznic, žehličky, stabilizátory, spínací pásky jsou dodávány podle požadavků obchodu.

Vosky

výrobce VD Druchema Praha	
běžecské — jednotlivé kusy	164 000 kusů
běžecské sady (à čtyři druhy)	25 000 sad
běžecské tekuté — skare	30 000 kusů
běžecské tekuté — klistr	30 000 kusů
sjezdové — jednotlivé kusy	53 000 kusů
sjezdové sady (à čtyři druhy)	53 000 sad
pro skokany na hmotu Skivo č.7	1 000 kg

Oblečení

výrobce Kras, n. p., Brno	
oteplovačky dívčí a dámské	30 380 kusů
oteplovačky chlapecké a pánské	36 130 kusů
bundy dívčí a dámské	78 940 kusů
bundy chlapecké a pánské	138 420 kusů
šponovky dívčí	1 220 kusů
šponovky pánské	13 200 kusů
běžecská kombinéza závodní (pod kolena)	1 550 kusů
výrobce VP ČO ČSTV Brnosport	
oteplovačky dámské	900 kusů
bundy pánské	600 kusů
bundy dámské	450 kusů
šponovky	1 200 kusů
převlékačí souprava	2 870 kusů
čepice se štítkem	15 120 kusů
kamaše	11 100 párů

Dalšími výrobci běžeckých kombinéz jsou Polaban Nymburk, Tosta AŠ, Techniasport Ústí nad Labem, kteří dodávají podle požadavků.

Neradostné je konstatování, že i při maximální snaze se nám nepodařilo plně rozvinout spolupráci s n. p. Tatrasvit, kterému jsme detailně specifikovali požadavky jak pro výkonnostní sport, tak i pro širokou spotřebitelskou veřejnost a ačkoliv vše bylo vedením podniku akceptováno, zatím nic nebylo splněno.

I při uvedených, někdy až značných číslech o dodávkách na trh, vyskytují se některé přetrvávající sortimentní nedostatky. Jsou to hlavně dětské běžecké lyže a běžecké boty, dětské sjezdové hole, běžecké hole pro dospělé hlavně dlouhé nad 140 cm, sjezdové lyže pro dospělé v ceně nad 1000 Kčs a omývač vosků. Jsou to položky, které jsou stále předmětem našich jednání s výrobcí a podle jejich příslibu všechny budou řešeny.

JOSEF BURDA

předseda komise pro výzbroj a výstroj VSL ÚV ČSTV

Dynamo Pardubice nositelem Bronzové plakety

Mezi první lyžařské oddíly, které v socialistické soutěži získaly Bronzovou plaketu, patří Dynamo Pardubice. Jeho členové se hlásili do soutěže s perspektivou tvrdé brigádnické práce. Oddíl čekala totiž výstavba nového lyžařského vleku Tatra-Poma H-60 svépomocí. Byla zahájena na jaře roku 1980 a v únoru 1981 [za necelý rok] byl již v provozu. Jen při výstavbě vleku odpracovali členové oddílu 4200 brigádnických hodin.

Brigádnickou morálku udržuje oddíl jednoduchým systémem. Každoročně výbor stanoví počet povinných brigád. Kdo je splní, má vlek zdarma a přednostní ubytování v chatě. Kdo ne, musí platit. Během několika let této praxe si na ni všichni zvykli a dnes to členové oddílu považují za samozřejmost. Tento ekonomický faktor však není jedinou příčinou dobré morálky. Ve výboru i mezi členy oddílu je řada lidí, kteří mají autoritu a příkladný elán, kterým dokážou strhnout ostatní.

Nejedná se však jen o stavbu vleku. Oddíl musí zajišťovat provoz a údržbu vleku, starat se o pořádek v chatě, sklízet seno, provozovat v sezóně a zásobovat občerstvovací kiosk Seník. Pro zvýšení bezpečnosti lyžařů

dobrou úpravou svahu zakoupili lyžaři Dynamo v minulém roce Lavinu 1000 a v současné době svépomocí dokončují pro ní stavbu garáže. Oddíl má vlastní elektrické měření, výrobné jeho členy, provozuje servis seřizování a kontroly bezpečnostního vázání. Každoročně ve svém areálu v Javořím dole pořádá nejméně tři lyžařské závody, pečuje o sbor cvičitelů, rozhodčích i trenérů.

Jak to všechno v oddíle stihnou?

Práci dovedou dobře rozdělit, výbor má autoritu, „ulejváky“ lyžaři pardubického Dynama netrpí. K dobré práci přispívá i Vzorný kolektiv mládeže, který v této soutěži pokračuje. Všichni činovníci i členové oddílu se snaží mladé dobře vychovávat. Za nejdůležitější považují osobní příklad. Jestliže v oddíle vydrží závodník od žákovských let do dospělosti, nemají s ním už žádné problémy — je kovaným dynamákem.

Dobrá politicko-výchovná práce lyžařů

K nejlepším oddílům, zejména v plnění politicko-výchovné a budovatelské práce, jakož i v soutěživosti v okrese Karviná patří lyžaři TJ Náradí Havířov. Ačkoliv se jedná o poměrně malý oddíl s 95 členy, založený teprve v roce 1976, může se pochlubit řadou pozoruhodných úspěchů.

Je zapojen do socialistické soutěže o čestný titul Vzorný I. stupně. Zaměřil se především na mládež, spolupracuje s DPM, základními školami na území města a se středním odborným učilištěm Dolu Dukla. Každoročně zajišťuje SHMU s komisí pro mládež a tělovýchovu při MěstNV v Havířově a uskutečňuje lyžařský výcvik neorganizované mládeže. Při budování nového lyžařského vleku Tatra-Poma v akci Z ve spolupráci s MNV Morávka odpracovali členové 5320 brigádnických hodin. Rada lyžařů TJ Náradí věnovala svou dovolenou, aby byl splněn termín výstavby v jednom roce. Pro úpravu svahu získal v lednu oddíl Lavinu. V současné době pracují havířovští lyžaři na terénních pracích při budování parkoviště a plní tak oddílový socialistický závazek, uzavřený na počest 65. výročí VRSR. Vybavení a zařízení pro úspěšnou lyžařskou činnost pro nejbližší veřejnost se stala celospolečenskou záležitostí všech členů oddílu a zasluhuje veřejné uznání.

Před výročními členskými schůzemi a konferencemi oddílů

K 80. výročí organizovaného lyžování v českých zemích

Vstupujeme do významného období výročních členských schůzí a konferencí oddílů, které se budou konat od 15. listopadu do 18. února 1983. Většina lyžařských oddílů je uskutečnit před zahájením sezóny. Jejich posláním je komplexně zhodnotit výsledky, dosažené při realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ a splnění úkolů, vytyčených poslední výroční členskou schůzí nebo konferencí oddílů.

Rok 1983 je rokem významných politických, společenských a tělovýchovných výročí a událostí. Jsou to především 35. výročí Vítězného února, 35. výročí sjednocení čs. tělovýchovy, červnový Světový kongres mírových sil v Praze, 40. výročí podepsání Smlouvy o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi Československem a Sovětským svazem, IV. sjezd ČO ČSTV, VI. sjezd ČSTV a 80 let od vzniku organizovaného lyžařského sportu v českých zemích. Sněmování členů oddílů bude příležitostí k uzavření nových závazků na počest těchto výročí a událostí.

Výročních členských schůzí a konferencí oddílů využijí lyžaři k nástupu do oslav významného jubilea lyžařského sportu. Při této příležitosti budeme hodnotit výsledky, kterých u nás lyžování dosáhlo a vzpomeneme všech těch sportovců a funkcionářů, kteří se o jeho rozvoj a Sovětským svazem, IV. sjezd ČO ČSTV, VI. sjezd ČSTV a 80 let od vzniku organizovaného lyžařského sportu v českých zemích. Sněmování členů oddílů bude příležitostí k uzavření nových závazků na počest těchto výročí a událostí.

Ohlédneme-li se zpět, tak se nám zcela zřetelně vynoří především období po osvození naší vlasti Sovětskou armádou a vítězství dělnické třídy nad reakcí v roce 1948, které umožnily na bázi sjednocené tělovýchovy širokým vrstvám našeho lidu aktivně se věnovat lyžařskému sportu. Materiální prostředky lidové demokratického a později socialistického státu věnované na rozvoj tělovýchovy a sportu a skutečně masová základna lyžařského sportu přinesly své konkrétní výsledky i v oblasti vrcholového sportu. Mezi ně rozhodně patří úspěchy dosažené našimi nejlepšími

Nová pěkná lyžařská a turistická ubytovna na Českomoravské vysočině bude slavnostně otevřena před zahájením nové lyžařské sezóny na Studnici. Byla vybudována zásluhou velkého brigádnického úsilí lyžařů a dalších členů TJ Nové Město na Moravě. Bývá zde pravidelně první sníh v této oblasti a také poslední jarní.

závodníky — Cardalem, Henrichem, Raškou, Ryglem, Kodejškou, Šikolovou, Paulů, Höhnlem, Hubačem a dalšími, kteří se zlatým písmem zapsali do historie československého lyžování. V současné době si udržuje světovou špičku kolektiv běžkyň v čele s Květou Jeriovou a sjezdačky Gantnerová-Šoltýsová a Charvátová.

Minulé úspěchy dosažené v oblasti lyžařského sportu nás zavazují rozhodněji řešit současné problémy a vytvořit takové podmínky, které by zabezpečily další úspěšný rozvoj a reprezentaci ČSSR v jednotlivých disciplínách lyžování. Máme zkušený funkcionářský kádr, který je schopen tento úkol úspěšně realizovat. Jde o to soustředit jeho síly a zkušenosti hlavním směrem a v praxi využít všech osvědčených a nových poznatků v přípravě a výchově talentované mládeže, které je třeba věnovat stále kvalifikovanější pozornost. Volit takové formy a metody práce, jejichž prostřednictvím by byli neformální a zajímavým způsobem získávání k aktivní práci pro naši socialistickou společnost. Vést je k přesvědčení, že právě v práci pro společnost je nejen hlavním smysl a revolučnost dnešní doby, ale i základní šance pro každého mladého člověka. Výchova mládeže, formování vlasteneckého a internacionálního vědomí mladých sportovců je proto prvořadou povinností všech vychovatelů-trenérů a funkcionářů lyžařského sportu.

V současném období realizace závěrů XVI. sjezdu KSČ a zostřené mezinárodní situace se stupňují nároky na pracovní a politickou aktivitu každého našeho občana. Stupňují se nároky na intenzivní rozvíjení neformální politikovými výchovné práce jako jednoho z významných předpokladů splnění všech vytyčených úkolů. V tomto směru jednoznačně vystupuje do popředí výchova k čínorodému socialistickému vlastenectví spojenému s formováním pocitu odpovědnosti za další

úspěšný rozvoj naší společnosti u každého občana našeho státu. Formovat zejména u mládeže takové vlastnosti, které naše společnost potřebuje a které by měly být pro mládež socialistického státu charakteristické. Hrdost na dosažené úspěchy, láska k socialistické vlasti spojená s čínorodým a tvůrčím přístupem k plnění pracovních úkolů na pracovišti či ve škole — to jsou základní rysy, které musíme cílevědomě rozvíjet i u naší mladé sportovní generace.

Vrcholem úsilí u každého sportovce je reprezentace ČSSR. Těto pocity se dostává skutečně jen nejlepším z nejlepších — je to projev nejvyšší cti a uznání celé naší společnosti.

Využijme proto 80. výročí organizovaného lyžařského sportu k tomu, abychom se zamysleli nad tím, jak dále a efektivněji rozvíjet tradice našeho lyžování. Věnujme společně všechny síly a schopnosti ke zkvalitnění úrovně řídicí a organizátorské práce, ke zlepšení politikovými výchovného působení zejména u reprezentačních družstev a trenérů.

Cílevědomým ideologickým působením povedeme naše členy k aktivní realizaci politiky KSČ při rozvoji naší socialistické společnosti.

Při vyhlásování nových závazků nezapomeneme na další rozšíření náborových lyžařských závodů a soutěží zejména pro mládež, aktivizování veřejných lyžařských škol, zvyšování kvality v socialistické soutěži o čestný titul Vzorný, získávání dalších dobrovolných dárců krve, příkladnou organizací Dne lyžařů, který 2. ledna 1983 bude na počest 80. výročí lyžování symbolickým nástupem do sezóny, zlepšování podmínek v lyžařských střediscích i další úkoly. Všechny akce v příštím jubilejním roce budou oddíly pořádat v rámci oslav 80. výročí a přejeme jim při nich hodně zdaru a úspěchů!

Politikovými výchovná komise VSL
ÚV ČSTV

● **PÁTÝ ROČNÍK SVĚTOVÉ BĚŽEC-KÉ LIGY** — Worldloppet League bude zahájen 23. ledna 1983 Během Dolomity (Dolomitenlauf) v rakouském Lienzu na trati 60 km. Letos v tomto závodě zvítězil Švéd Matti Kuosko před svým krajanem Lundbäckem a Norem Knottenem. Soutěž pokračuje o týden později 12. ročníkem závodu Marcialonga, jehož trať vede z italské Moeny do Cavalese a měří 70 km, 6. února Během krále Ludvíka (König-Ludwig-Lauf) v NSR, 20. února ve Francii závodem Napřič Jurou (76 km), ve stejném termínu se koná v Kanadě Rivière Rouge Race (55 km), 26. února v USA závodem American Birkenbeiner Race (55 km), 27. února ve Finsku během Finlandia Hiihto (75 kilometrů), 6. března již 60. ročníkem tradičního Vasova běhu (Vasaloppet) na trati 89 km, 13. března norským závodem Birkebeinerrennet (55 km). Letos ve Světové běžecké lize zvítězil Švéd Lars Frykberg, následován Norem Magnarem Rismyrem a Švédem Olou Hassisem. Prvenství v prvních dvou ročnících Worldloppet League vybojoval Mati Kuosko, ve třetím získal primát olympijský vítěz 1972 na 15 km ze Sappora a mistr světa 1978 na 50 km ve finském Lahti Švéd Sven-Ake Lundbäck.

● **MEZINÁRODNÍ TRÉNINKOVÝ TÁBOR SKOKANŮ** připravuje i letos v úvodu sezóny švýcarský Skiclub Alpina ve Sv. Mořici. Bude zahájen 29. listopadu a potrvá do 19. prosince. Kromě dobře upraveného můstku budou mít účastníci tábora k dispozici plavecký bazén, saunu a kryté tenisové dvorce.

● **NA TURNÉ TŘI MŮSTKŮ**, které je součástí Evropského poháru, byli pozváni také čs. reprezentanti. Soutěž mužů i juniorů začíná 8. ledna 1983 v jugoslávském Mariboru, pokračuje 9. ledna v rakouském Villachu a končí 10. ledna v italském Tarvisiu.

● **OSMÝ ROČNÍK MEZINÁRODNÍCH ZÁVODŮ V BĚHU** bude uspořádán ve švýcarském Davosu. V sobotu 18. prosince je na pořadu závod žen na 5 km a mužů na 15 km, v neděli 19. prosince se poběží štafety 3 × 5 km žen a 3 × 10 km mužů. Pořadatelé i letos očekávají silnou mezinárodní konkurenci.

● **MEZINÁRODNÍ ŠVÝCARSKÉ BĚŽECKÉ TURNÉ** v nové sezóně se bude konat koncem března 1983. Bude zahájeno 23. března štafetami žen na 2 × 3 km v Kanderstegu. Další den pokračuje v Obergoms závodem žen na 8 km a mužů na 12 km, 26. března v Blonay tratěmi 7,5 km žen a 15 km mužů, 27. března ve Zweisimmen během žen na 6 km a mužů na dvojnásobné trati, 29. března v Gantersch 5 km žen a 10 km mužů a končí 30. března v Langis závodem žen na 7,5 km a mužů na 15 km.

● **NOVÝMI ROZHODČÍMI FIS** pro závody ve skoku byli schváleni: G. Poitrot, J. Gaillard (oba Francie), P. Sequin, J. Winkler (oba Kanada), D. Wicklund (Švédsko), A. Hoser (Rakousko), R. Tarkkila (Finsko), A. Rink (NSR) a E. Lunde (USA). Od roku

1983 noví rozhodčí FIS a kandidáti na složení zkoušek pro funkci technického delegáta FIS nesmí být starší 40 roků, v šedesáti letech končí rozhodčí svou funkci na mezinárodních závodech.

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA 1984 DRUŽSTEV SDRUŽENÁŘŮ** se bude konat ve finském Rovaniemi. Technickým delegátem FIS je Nor M. Dobloug. Družstva skokanů budou bojovat o titul mistrů světa v olympijském roce ve švýcarském Engelbergu. Jako technický delegát FIS byl určen W. Happle (NSR).

● **VIII. MISTROVSTVÍ SVĚTA 1985 V LETECH** uspořádají Jugoslávci. Bude se konat v Planici, technickým delegátem je Nor T. Yggeseeth. V roce 1984 se konají mezinárodní závody v letech v Ironwoodu (USA) a v Oberstdorfu (NSR), technickými delegáty FIS jsou H. H. Gasser (Švýcarsko) a F. Sigut (Rakousko).

Zajímavosti ze světa

● **ALPENTRIS 1983** je soutěž tří běžeckých závodů na dlouhých tratích v alpských zemích, které jsou součástí Světové běžecké ligy i Euroloppet. Začíná 23. ledna v rakouském Lienzu Během Dolomity (60 km), pokračuje 30. ledna italskou Marcialongou z Moeny do Cavalese (70 km) a končí 6. února v Oberammergau (NSR), kde se koná Běh krále Ludvíka (90 km).

● **SVĚTOVÝ POHÁR SKOKANŮ 1982—83** bude zahájen 18. prosince v italské Cortině d'Ampezzo. Jedním z pěti stylových rozhodčích bude zástupce ČSSR. Čs. rozhodčí bude působit také na závodech Světového poháru v Norsku: 10. března 1983 v Raellinge, 11. března v Baerum a 13. března v Oslo na Holmenkollenu.

● **V ITALSKÉM VAL DI SOLE** se koná úvodní závod Světového poháru 1982—83 v běhu žen. Na programu je 12. prosince 5 km, technickou delegátkou FIS je Švédka Inge Löwdinová. Mezinárodní závody Trofeo Val di Sole pokračují 13. prosince štafetami žen na 3 × 5 km, 14. prosince během mužů na 15 km a končí 15. prosince štafetami mužů na 3 × 10 kilometrů.

● **TESTOVACÍ ZÁVODY K ZOH 1984 V SARAJEVU** se konají na olympijských tratích 27. ledna až 13. února 1983. Úvodní disciplínou je 27. ledna sjezd mužů ve 12 hod., v sobotu 5. února ve 12 hod. si vyzkouší sjezdovou trať ženy. Klasické disciplíny zahájí ve čtvrtek 10. února v 9 hod. ženy během na 5 km, v 11 hod. bude odstartován závod mužů na 15 km, ve 12.30 hod. sruženáři mají první část — skoky. Další den je na pořadu v 9 hod. běh sruženáři na 15 km, ve 12.30 hod. skoky na středním můstku

(P 70 m). V sobotu 12. února v 9 hod. ženy poběží 10 km, v 11 hod. bude odstartována třicítka mužů. V neděli 13. února ukončí testovací závody v 8.30 hod. štafety žen 3 × 5 km, v 10.30 hod. štafety mužů 3 × 10 km a ve 12.30 hod. soutěž skokanů na velkém můstku s normovým bodem 90 m.

● **DRUŽBA**, která je soutěží olympijských nadějí zemí socialistického společenství, v sezóně 1983 bude uspořádána v Sovětském svazu. Dějištěm klasických disciplín 10.—16. března je Leningrad, sjezdové disciplíny se konají 22.—28. března ve Lvově.

● **MEZINÁRODNÍ ZIMNÍ UNIVERZIÁDU** v příštím roce připravují Bulhaři. Jejím dějištěm je 19.—27. února 1983 Sofia. Klasické i sjezdové tratě budou vytyčeny na Vitoše.

● **ULF FINDEISEN** zvítězil v kontrolních závodech skokanských reprezentantů NDR a ČSSR, které se konaly koncem září na závěr společné přípravy v Oberwiesenthalu. Z čs. závodníků si nejlépe vedl Jiří Malec, který obsadil páté místo. Výsledky: 1. Findeisen 258,9 (89 a 90), 2. Zitzmann 256,9 (97 a 88), 3. Ostwald 252,7 (89 a 88), 4. Weissflog (všichni NDR) 239,4 (86 a 83), 5. Malec 238,0 (87 a 88), 6. Číž 232,8 (86 a 82), 7. Deckert (NDR) 232,3 (83 a 85), 8. P. Ploc 229,7 (86,5 a 83), 9. Vacek 227,2 (85,5 a 79), 16. Tanczos 217,4 (84 a 77,5), 17. Slušný 211,2 (81 a 78,5), 20. F. Novák 198,4 (79 a 72,5), 23. Mayer 177,5 (75,5 a 67), 24. Parma 159,3 (50 a 83) — při prvním skoku vyjel z nájezdové stopy. Na závodech na malém můstku v Pöhla bylo pořadí: 1. Findeisen 248,9 (60,5 a 60), 2. Pschera 240,9 (59,5 a 58,5), 3. Weissflog 232,0 (57,5 a 57,5), 5. Tanczos 227,8 (59,5 a 59), 8. Vacek 226,7 (56 a 58), 9. Parma 226,5 (56,5 a 58,5), 11. F. Novák, 16. Číž, 17. P. Ploc, 21. Malec, 23. Slušný, 24. Mayer.

● **190 LYŽAŘSKÝCH ŠKOL** mají v současné době ve Švýcarsku. Svaz švýcarských lyžařských cvičitelů oslavuje letos padesátileté trvání a ve dnech 29. listopadu až 3. prosince pořádá 50. kurs pro vedoucí lyžařských škol. V uplynulé sezóně se švýcarské lyžařské školy mohly pochlubit 6 295 322 výcvikovými hodinami.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1982—83 BĚŽCŮ** zahajuje v sobotu 11. prosince v rakouském Ramsau závod na 15 kilometrů. V neděli 12. prosince jsou na programu štafety 3 × 10 km. Z Ramsau se přesunou účastníci SP do švýcarského Davosu, kde absolvují další patnáctku 18. prosince. Pro ženy vypsali pořadatelé rámcový závod na 5 km. V neděli 19. prosince se poběží štafety: ženy 3 × 5 km a muži 3 × 10 km.

● **IVANO RUZZO**, dvacetipětletý masér italského družstva sjezdářů, je čtvrtou obětí automobilové nehody na Novém Zélandu. Zemřel v nemocnici v Aucklandu po třináctidenním bezradném léčení.

Deset let sportovních tříd lyžování ve Vimperku

V souvislosti se zahájením nového školního roku jsme si připomenuli, že je tomu právě deset let, kdy byla otevřena první sportovní třída se zaměřením na lyžování v Jihočeském kraji.

Tělesná výchova a sport mají v naší společnosti nenahraditelné místo v procesu formování uvědomělého občana — zejména mládeže. Obě činnosti přispívají k všestrannému rozvoji osobnosti, k upevnování morálních a volních vlastností a zdraví. Tělovýchovná činnost je jedním z produktů naší doby a součástí dnešní kultury.

Ve svém celku se sport uplatňuje jako socializační a komunikační faktor, jako důležitý prostředek sebeuplatnění. Pro své významné místo v životě společnosti, pro svou spjatost se společností se ve svém základním projevu stal jednou z oblastí měření sil mezi socialismem a kapitalismem. Svou přitažlivostí, emočními faktory ovlivňuje sport mladou generaci. Stejně jako v jiných oblastech lidské činnosti se vyhledávají a vychovávají talentovaní jedinci s cílem dosáhnout ve svém oboru určitého mistrovství, tak je tomu i ve sportu.

S cílevědomou výchovou sportovců se započalo po jednání XIV. sjezdu KSČ. Na počátku sedmdesátých let začaly vznikat sportovní třídy v atletice, plavání, sportovní gymnastice a lyžování. Dne 1. září 1972 byla jedna z lyžařských sportovních tříd otevřena i na ZŠS československo-sovětského přátelství ve Vimperku. Od té doby se každoročně otvírá další a další ročník sdružující jedince z celého okresu, kteří mají o lyžování zájem. Za dobu deseti let, co sportovní třídy ve Vimperku existují, prošlo jimi od 5. do 9. třídy 800 žáků.

Cíl sportovních tříd spočívá ve všestranném rozvoji osobnosti mladého člověka, v rozvoji pohybových dovedností, návyků a zabezpečení výkonnostního růstu tak, aby po absolvování ZŠ byl jedinec nejen schopen pokračovat ve sportovní činnosti, ale dovedl se uplatnit i v občanském povolání.

Pracovní činnost ve sportovních třídách je časově i obsahově náročná, ale není na překážku harmonickému rozvoji osobnosti mladého jedince. Žáci sportovních tříd si kromě školní a tréninkové práce najdou, i když v menším měřítku (podle svého zájmu), čas na mimoškolní práci a rozvoj dalších svých schopností a dovedností ať už v LŠU či zájmových kroužcích DPM nebo nepovinných předmětech organizovaných v rámci CVS na škole.

Je potěšitelné, že žáci sportovních tříd mají v průběhu celé desetileté historie lepší prospěchový průměr než žáci paralelních tříd. Průměrný prospěch sportovních tříd se pohybuje mezi 1,5—1,7 a pravidelně asi 75 % z vycházejících žáků se dostává na střední školy a SOU s maturitou podle svého zájmu.

Je všeobecně známo, že sportovní život je sám o sobě znamenitým výchovným prostředkem. Jeho prostřednictvím lze působit na morálně volní vlastnosti, charakter a velmi intenzivní působení zde má i kolektiv. Ve ST se daří mnohem lépe rozvíjet například kritičnost, sebekritičnost, ohleduplnost, toleranci, odhodlání, sebeovládání a samostatnost v jednání. Umožňují to hodiny společně strávené ve školní práci, na tréninku, ale i systematická práce všech trenérů a pedagogů při výcvikových táborech, kde jsou žáci odkázáni sami na sebe a musí se se všemi překážkami vypořádat sami.

Příznivě se spojení duševní a tělesné činnosti projevuje i v dalších činnostech, které žáci ST stejně jako ostatní žáci školy musí absolvovat v práci zájmových oddílů PO a ve společensko-prospěšné činnosti.

Jak z celkové práce ST vyplývá, jedná se o pravidelně organizovaný, pedagogicky vedený Tv proces, který svým charakterem přispívá k individuálnímu růstu mladého jedince a k upevnování jeho zdraví. I tuto skutečnost je možno dokladovat konkrétními čísly. Žáci ST v průměru ročně zameškají 70 hodin, což je asi o 40 až 50 hod. méně než ostatní žáci tříd paralelních.

Za své desetileté existence dosáhly ST řady úspěchů sportovních nebo ostatních. V roce 1977 udělila vláda ČSSR a ÚRO kolektivu pracovníků ST čestný název Vynikající kolektiv roku; okresní i městské orgány mnohokrát ocenily záslužnou práci žáků i pedagogů ST.

Za období let 1975—1982 získali žáci ST 411 výkonnostních tříd, 29 titulů okresních a 34 titulů krajských přeborníků. Z řad žáků ST bylo vybráno šest do SVS-M a z 80 % tvořili i členy TSM. Tréninkové mu středisku mládeže ve Vimperku bylo od jeho založení předáno do péče celkem 58 žáků ST a asi 60 žáků přešlo na sportovní třídy gymnázia, které jsou také zaměřeny na lyžování.

Naši žáci se zapsali i do listin vítězů významných republikových přeborů. V roce 1974 na přeboru sportovních tříd ČSR obsadili třetí místo, v roce 1975 v národním finále sportovní ligy PO v Rýmařově rovněž třetí pořadí. O rok později M. Pernekrová na přeboru ČSR starších žákyň byla třetí a v přeboru ČSSR obsadila dvakrát druhé místo, v přeboru ČSR mladších dorostenek L. Kollerová byla druhá stejně jako kolektiv v přeboru ČSR sportovních tříd a v národním finále sportovní ligy PO ve Valaš-

Tři nejúspěšnější v jubilejním 10. ročníku Velké ceny Frenštátu ve skoku na můstku s umělou hmotou. O prvenství se dělily Škoda (Dukla Liberec) s Rakušanem Neuperem, třetí skončil jeho krajan Kogler

ských Kloboukách. V r. 1977 M. Pernekrová byla třetí v přeboru ČSR, v roce 1978 kolektiv v národním finále sportovní ligy PO v Krkonoších druhý, stejná místa obsadili mladší žák A. Králík v roce 1979 v přeboru ČSR a letos starší žák M. Kortus v přeboru ČSR.

Jako členové lyžařského oddílu Šumavanu Vimperk se všechny čtyři třídy zapojily do soutěže o čestný titul Vzorový kolektiv mládeže ČSTV a každoročně tento titul obhajují. Řada žáků ST díky svým dobrým sportovním výsledkům, morálním vlastnostem i výsledkům školního prospěchu bývá vybírána do reprezentačního celku okresu pro utkání s družebním okresem NDR Neuhausen v lyžování. I v tomto mezinárodním porovnání sil dosahují žáci ST dobré umístění.

Co říci závěrem? Stejně jako sport bude stále více nedílnou součástí našeho života, poroste i význam sportovních tříd. Půjde však o ještě dokonalejší využití prostředků i lidské-trenérské práce, půjde o důsledné plnění základního poslání ST, tj. systematické výchovy mladých sportovců.

Zájem na dalším růstu úrovně sportovních tříd by měli mít všichni, jimž leží na srdci příští úspěchy našeho sportu, neboť směrnice XVI. sjezdu KSČ je jednoznačná a platná pro všechny: „Dále zlepšovat podmínky pro rozvoj tělesné výchovy a sportu obyvatele a zejména mládeže.“

PhDr. JIRÍ PÁN

Letní výcvikové tábory lyžařů

Rok od roku přibývá letních výcvikových táborů, které pořádají lyžařské oddíly a tréninková střediska mládeže. Přispívají k stmelení kolektivu, prohloubení kázně, překonávání různých překážek a samostatnosti jednání mládeže, pro niž jsou většinou připraveny. Jsou radostným pobytem v přírodě a dobrou přípravou na novou sezónu.

GOTTWALDOVŠTÍ ŽÁCI A DOROSTENCI V JEDOVNICI

Výbor a trenérská rada lyžařského oddílu TJ Gottwaldov také letos připravila pro vybrané žáky a dorostence letní výcvikový tábor v druhé polovině srpna v Jedovnici u rybníka Olšovec, který leží v krásném prostředí chráněné krajiny moravské oblasti. Soustředění se zúčastnilo 28 mladých lyžařů a lyžařek, kteří byli rozděleni do šesti družstev.

V přípravě se kladl důraz na všestrannost, vytrvalost a sžití kolektivu. Dopolední trénink začínal ranní rozvíčkou. Byl zaměřen na vytrvalost a zlepšení fyzické kondice. Měl na programu speciální posilování, terénní běh na 400 m, slalomový běh mezi stromy, starty a sprinty. Odpolední část byla vyplněna plaváním, jízdou na nafukovacích kajacích, výukou windsurfingu, cyklistikou, jízdou na skateboardech a turistickými pochody. Přispěly k poznání okolí Jedovnice a Moravského krasu. Celodenní program začínal v 7.15 budíčkem, v 19.00 bylo hodnocení dne, seznámení s plánem na zítřek a končil ve 21.30 večerkou. Vedoucím tábora byl s. Jindřich Novotný, o přípravu a program šesti družstev se starali trenéři ing. Bellay, ing. Dufek, ing. Gurecký, Graubner, Navrátil, Petrla, Pavlas a Vojas, o zdraví účastníků tábora pečovala MUDr. Kalvodová.

Na závěr se konaly kontrolní testy, které se skládaly z terénního běhu na 400 m, běhu na 50 m, pětiskoku, slalomu a veslování. Vyhodnocení testů a vyhlášení výsledků bylo u závěrečného tábora. V kategorii mladšího žactva měli nejlepší výsledky

Vojasová a Knotek, ze staršího žactva Navrátilová a Směkal, z dorostu Bělašková a R. Hofman.

CYRIL PETRLA

MLADÍ VYŠKOVŠTÍ LYŽAŘI V ROHÁČÍCH

Po letošní vydatné zimě další prověrkou fyzické zdatnosti pro 34 členů jednotlivých kategorií pionýrské skupiny sjezdového lyžování při ODPM ve Vyškově a Vzorného lyžařského oddílu TJ Vyškov I. stupně bylo letní soustředění v závěru srpna v malebném zákoutí Západních Tater — Roháčů. Strávili šest krásných dnů v chatě Pod Náružím vysoko v lesích, vzdálené asi 7 km od Bobrovice.

Jednotlivá družstva pod vedením svých trenérů absolvovala přitažlivá „roháčská“ putování. Vedla často i na dvoutisícové horské velikány — Baníkovské sedlo, nejvyšší vrchol Roháčů Baník, Tři kopy, Babky, Ostrý a Sívý vrch a další. Jedna z výprav vedla též kolem vodních dominant tohoto kraje Černého a Bílého bobroveckého plesa a kolem Roháčských ples.

Na lyžařském soustředění samozřejmě nechyběla i dobrá zábava. Jako vždy i tentokrát jsme si u táboráků zahráli, zazpívali a ti starší zavzpomínali na léta dřívější. Vedení oddílu i jednotliví trenéři hodnotili letošní výcvikový letní tábor po všech stránkách kladně. Dík patří ODPM ve Vyškově za vydatnou pomoc, jakož i vedoucím pracovníkům oddílu ing. J. Berčíkovi a A. Markovi, kteří se největší měrou zasloužili o velmi dobrý průběh „velkého tréninku na suchu“. Jistě přispěje i k zlepšením výsledkům na sněhu v nové sezóně.

ZDENĚK ŽDĚŘSKÝ

LYŽAŘI KRUPKY POPÁTĚ V PÍSKU

Lyžařský oddíl TJ Krupka v druhé polovině srpna již popáté připravil pod vedením trenérů čtrnáctidenní soustředění v Písku, kterým zahajuje se svými svěřenci přípravné období. Pravidelně se ho zúčastňuje 30—35 členů. Jedním z hlavních úkolů, na který klademe důraz, je stmelení kolektivu. Každým rokem nám po výběru z lyžařské školy přibude nějaká nová tvář a zde dostane první příležitost jak se zapojit do kolektivu.

V průběhu letního výcvikového tábora účastníci plní podmínky odznaku zdatnosti a dalšími formami přípravy získávají fyzickou zdatnost. Velmi pěkně zařízený svah s umělou hmotou v Písku nám pomáhá k odstranění chyb a zdokonalení techniky jízdy na lyžích u těch pokročilejších a získávání základních dovedností u nových svěřenců. K plnění všech úkolů přípravy využíváme zařízení Spartaku Písek, VTJ Písek, areálu zdraví nad lyžařským stadionem, lesů a lesních cest v okolí Otavy.

Mimo sportovní činnost jsme našim svěřencům zajistili i další sportovní a kulturní zážitky. Navštívili jsme finále Turnaje přátelství juniorů v odbíjené, turnaj v ledním hokeji o Pohár SNP, muzeum v Písku a výstavu Země živitelka v Českých Budějovicích. Zahájení přípravy tímto způsobem bychom chtěli doporučit i dalším lyžařským oddílům. V závěru bychom chtěli poděkovat výboru lyžařského oddílu Spartaku Písek, který nám již pátý rok umožnil a zajistil tento způsob přípravy v Písku.

JAROSLAV HORÁČEK

Předplatné Lyžařství 1983

Upozorňujeme naše čtenáře, aby si u doručovatelů Poštovní novinové služby včas zajistili předplatné nového ročníku Lyžařství 1983. Noví zájemci o náš měsíčník mohou tak učinit objednávkou na redakci Lyžařství, Klimentská 1, 115 88 Praha 1.

● ČLENOVIA TJ BEZOVEC PÍEŠŤANY a široká veřejnost sa v uplynulých dňoch rozlúčili s jedným zo zakladajúcich členov TJ a lyžovania Vladom Brnom. Bol rozhodcom I. triedy a nositeľom niekoľkých telovýchovných vyznamenaní. Česť jeho pamiatke!

● TJ ČZ STRAKONICE nabízí ke koupi nepoužité gumové pásy part number 1087510 pro sněžný dvoupásový skútr značky SNO-TRIC SC 20. Dotazy adresujte na sekretariát TJ ČZ Strakonice.

Fotografie na titulní a zadní straně obálky ing. Juraj Bobula, a na druhé straně obálky M. Vavřín a na třetí straně obálky ing. Jiří Sedláček.

Fotografie uvnitř měsíčníku Evžen Beran, Karel Čvančara, Jaroslav Kabát, Jaroslav Trousil a M. Vavřín.

V devátém čísle Lyžařství byl autorem fotografie na str. 8 Peter Pecho.

Dorostenecké družstvo TJ Vyškov u chaty Pod Náružím v Roháčích

Frenštátské středisko skokanů v novém hávu

Závodníci i diváci letošního jubilejního 10. ročníku Velké ceny Frenštátu pod Radhoštěm na můstku s umělou hmotou obdivovali nové zlepšení skokanského areálu na Horečkách. Celý můstek je pokryt 44 tunami nové umělé hmoty Durokrytu na podkladové palubovce s elektromagnetickým měřením délek skoku a ve zkušebním provozu je nový dvojsedačkový výtah na nájezdovou věž. První obrázek ukazuje brigádnické úsilí členů TJ MEZ Frenštát při úpravě terénu a pokládání nové hmoty. Během tří měsíců odpracovali 10 687 brigádnických hodin. Na druhém pohled na můstek při jeho nových úpravách a na třetím výtah se stanicí u nájezdové věže.

lyžařství

ROČNÍK 68 ♦ PROSINEC 1982 ♦ Kčs 3,— 12

Obhájí světové poháry?

V prosinci byly zahájeny nové ročníky Světových pohárů ve všech disciplínách. Na čtyřech obrázcích přinášíme obhájce těchto trofejí. Na prvním z nich je vítězka SP 1982 ve sjezdových disciplínách Švýčarka Erika Hessová (vlevo) s čs. reprezentantkou Olgou Charvátovou, na druhém neúspěšnější běžec Američan Bill Koch, na třetím skokan Armin Kogler (Rakousko) a na čtvrtém obhájce SP ve sjezdových disciplínách, usmívající se Američan Phil Mahre.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

DO NOVÉHO
ROKU 1983

SVĚTOVÉ POHĀRY
ZAHĀJENY

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

*STĀLE VĚTŠÍ POČET MLĀDEŽE SE
VĚNUJE LYŽOVÁNĪ. O SPRÁVNĀU
VÝUKU SE STARAJĪ VEŘEJNĚ LYŽAŘ-
SKĚ ŠKOLY ODDĪLŮ, KTERĚ VŽDY
V ZÁVĚRU PRO NI PŘIPRAVUJĪ ZĀ-
VODY. NA TITULNĪ STRĀNCE JE PĚK-
NÝ ZĀBĚR Z TAKOVĚHO ZĀVODU
VLŠ JEŠTĚDU LIBEREC. — NA ZAD-
NĪ STRĀNĚ OBĀLKY NEJLEPŠĪ DRU-
ŽSTVA SDRUŽENĀRO NA STUPNĪCH
VĪTĚZŮ PŘI VYHLĀŠENĪ VÝSLEDKŮ
LETOŠNĪHO XVII. ROČNĪKU TATRA-
SKĚHO POHĀRU. PŘINESL JEDEN
Z MĀLA ŪSPĚCHŮ ĀS. REPREZEN-
TANTŮ V TĚTO DISCIPLĪNĚ, KTERĪ
OBSADILI PRVNĪ A TŘETĪ MĪSTO*

lyžařství

Ročník 68 číslo 12
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. listopadu 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Hodnocení roku 1982

Co přinesl a jaký vlastně byl pro československé lyžování rok 1982? Probíhal pod vlivem významných událostí — 65. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, 60. výročí vzniku SSSR a 25. výročí založení ČSTV. V práci lyžařského hnutí byla uplatňována linie XVI. sjezdu KSČ a V. sjezdu ČSTV zejména v oblasti řízení, rozvoje masového, výkonnostního a vrcholového sportu.

To konkrétně znamenalo kritický přístup k dosaženým výsledkům, hledání progresivních metod a forem práce na všech úrovních řízení, především však realizování účinných opatření v oblasti plánování, rozpočtování, koncepcí i metodiky přípravy a jejího zajištění. Dále pak odkrývání rezerv v práci funkcionářů, trenérů i sportovců. Aktivizaci lyžařských oddílů, tréninkových středisek mládeže, sportovních škol a středisek vrcholového sportu. Zkvalitnění práce subkomisí jednotlivých disciplín a především komise vrcholového lyžování.

Z hlediska hodnoty sportovních výsledků na 34. MS v klasických disciplínách v Oslu a 27. MS ve sjezdových disciplínách ve Schladmingu lze vyslovit plnou spokojenost s třetím místem a bronzovou medailí Květy Jeriové v běhu na 10 km, dále pak s jejím pátým místem na 5 km a šestým Anny Pasiárové na stejné trati a pátým pořadím štafety na 4 x 5 km. Celkem 9 bodů do hodnocení země je pravým „pokladem“ do hodnocení úspěšnosti lyžování. Je třeba vysoko hodnotit i celkové třetí místo Jeriové ve Světovém poháru běžkyň, šesté Pasiárové a sedmé Blanky Paulů. Velmi cenné je i páté pořadí Olgy Charvátové ve sjezdové kombinaci na MS ve Schladmingu.

Ostatní disciplíny se ani při určitém zlepšení neprosadily. To znamená, že muži běžci, skokani, sruženáři a muži sjezdaři nesplnili stanovené výkonnostní cíle. Přesto bylo v některých dalších soutěžích dosaženo dobrých výsledků — např. pět vítězství Charvátové v Evropském poháru sjezdařek, vítězství Jeriové a Paulů v závodech Světového poháru běžkyň, druhé místo Miloše Bečváře v Castelrottu, prvenství Jaroslava Kuhůta v maratónu v Murmansk, druhé místo Ivana Pacáka v kombinaci v Adelbodenu. Náznamy zlepšování výkonnosti byly i u skokanů a sruženářů. Nespokojenost pramení ze skutečnosti, že nejlepší výsledky disciplín a sportovců nebyly dosaženy v hlavních světových soutěžích, na které byla zaměřena naše pozornost. To je z hlediska přípravy na MS 1983 v letech a především na ZOH 1984 velmi závažný problém.

Spokojenost nelze vyslovit ani s výsledky juniorů na MSJ 1982. V Murau byl šestý Miroslav Slušný ve skoku a štafeta se sruženářem Kopalem na 3 x 10 km obsadila rovněž šesté místo. Ostatní nesplnili stanovené výkonnostní cíle. Ve srovnání s minulými lety se nedařilo ani juniorským sjezdařům v Auronu. Z ostatních výsledků lze přičíst k aktivům roku první místo sruženáře Miroslava Kopala v Reit im Winklu a slibné výsledky běžce Petra Lisičana v závěru sezóny.

Výsledky v soutěži olympijských nadějí země socialistického společenství Druha ve sjezdových disciplínách byly velmi pěkné — Ludmila Milanová, Peter Jurko a další ukázali talent, na jeho záročení si však musíme ještě počkat. Obdobná situace je v této věkové kategorii i ve skoku (Petr Číž a Miroslav Polák) a v závodě sruženém. Běžecké disciplíny zatím udržují třetí pozici za NDR a SSSR.

Z hlediska výsledků dosažených na MS ve Schladmingu i Oslu a především z analýzy přípravy byla vyvozena řada důležitých závěrů pro plány a realizaci přípravy na předolympijské soutěže 1983 v Sarajevu, MS 1983 v letech v Harrachově a především na ZOH 1984.

Pozornost byla proto zaměřena jednak na oblast plánování a vyhodnocování, dále na oponentury plánů ve střediscích vrcholového sportu. Musím konstatovat, že i při větším chápání potřeb celku stále nezdědky dochází k prosazování vlastních zájmů středisek, trenérů, sportovců a dokonce i rodičů. Byly učiněny podstatné kroky k překonání těchto „ochranných bariér“. Tyto výchovné lekce je nutno opakovat tak dlouho, až společně chápání centrálních úkolů bude vlastní všem zainteresovaným pracovníkům.

Při vyhodnocení výsledků práce minulého roku a oponenture plánů letošního byly uplatněny jednotné požadavky. Setkali jsme se na jedné straně s pochopením a skutečnou snahou pracovat co nejlépe, ale i s tendencemi nekomplikovat si život, za každou cenu uhájít své pozice atd. Existují zápisy a protokoly — věřím, že stejné období v příštím roce proběhne lépe, že bude přibývat spolupráce a zlepšování vztahů. Toto chápeme jako důležité vyústění politickovychovné a řídicí práce.

Zlepšila se práce subkomisí jednotlivých disciplín a práce komise vrcholového lyžování. Přešli jsme od metody přesvědčování, vysvětlování a přemlouvání k metodě (tvrdého) řízení. Přesto však přetrvávají nedostatky. Jsou zejména ve schopnosti každého jedince splnit důsledně a co nejlépe (bez ohledu na další okolnosti) své úlohy, předvídat a pracovat s předstihem, prostě s výhledem do budoucnosti.

Obdobná situace se objevuje i v práci sekretariátu výboru svazu lyžování, ve vedení některých středisek a dokonce i řídicích útvech resortů. Z těchto hledisek výsledky práce — nejen sportovní výkony, ale ty především, ale i vztahy, systém práce celého hnutí a oblasti vrcholového sportu zvláště, jsou velmi důležité pro činnost a úspěšnost lyžování v příštích letech.

V průběhu tréninkového roku 1982 se podařilo uskutečnit většinu plánovaných akcí: tréninkově regenerační tábor u moře pro běžce a běžkyně, soutěže na umělé hmotě pro skokany, přípravu na letní sněhu pro sjezdaře a

[Pokračování na str. 2]

Intelektualizace práce a lyžování

Dávno jsou pryč doby, kdy tělovýchova a sport byly zálibou malého počtu fanoušků. Bez ohledu na to, zda si to jako jednotlivci uvědomujeme či nikoliv, stává se sportovním dnes nezbytnou potřebou každého z nás. Období, ve kterém žijeme, je charakterizováno značnou akcelerací změn v životě lidí. Masový a vše prostupující nástup vědy a techniky vyvolává zásadní změny v povaze práce. Mechanizace, automatizace a v poslední době robotizace, snižují poměrně rychlým tempem podíl fyzické námahy. Hovoříme o intelektualizaci práce, která bude čím dále tím více ovlivňovat způsob našeho života.

Mimoriádný vzestup zájmu o tělovýchovu a sport započal bezprostředně po druhé světové válce. Postupem let se stal jakýmsi celoživotním fenoménem. Víme, že již pro batolata existují cvičební programy, právě tak jako pro starší generace se v různých sportech pořádají veterániády.

Obecně je uznáváno, že pravidelné pěstování sportu se stalo významným faktorem v boji s nežádoucími výsledky vědeckotechnického pokroku, prostředkem ke zvyšování odolnosti lidského organismu vůči zápornému působení moderního způsobu života.

Chceme se pokusit poukázat na podkladě odhadů a některých statistických dat v jakém rozsahu se na „regeneračním“ procesu člověka podílí lyžování.

MASOVÉ LYŽOVÁNÍ

V posledních patnácti letech dosáhlo masové lyžování vysokého stupně rozvoje ve světě a také u nás doma. Nejmohtnější rozvoj je patrný na úseku neorganizovaného lyžování. Na jedné z tiskových besed, pořádaných ve Schladmingu u příležitosti MS ve sjezdových disciplínách v únoru letošního roku odhadl předseda Mezinárodní lyžařské federace Marc Hodler, že neorganizovanému lyžování se po celém světě věnuje 800 miliónů až 1 miliarda lidí. Prakticky se lyžuje všude tam, kde leží snh, tedy na všech kontinentech světa, Afriku nevyjímaje.

Také v našem tělovýchovném sys-

tému zaujímá lyžařský sport pro svou masovou základnu — lyžuje asi 3½ miliónu našich občanů — významné místo. Panuje obecný názor, že není rodiny, ve které by nebyly aspoň jedny lyže. VSL ČUV ČSTV pokládá rozvoj masových forem lyžování za úkol prvořadého politického významu, na jehož plnění se pod jeho vedením musí podílet všechny složky organizovaného nebo částečně organizovaného lyžování v ČSR. Počet akcí zaměřených k masovému rozvoji lyžování se v posledních letech podstatně zvýšil a mimořádný zájem široké veřejnosti o běh na lyžích je velkým příslibem do nejbližších let. Zelenou dostaly veřejné lyžařské školy, jejichž počet již překročil osmdesát. Jsou účelně rozmístěny po celé ČSR a jsou určeny pro širokou neorganizovanou lyžařskou veřejnost. Ta rok od roku narůstá a věnuje se lyžování většinou živelně bez jakékoli přípravy. Z toho-

to pohledu je lyžařská výuka veřejnosti významným příspěvkem k masovému rozvoji lyžování na vyšší kvalitativní úrovni.

Kriticky je nutno přiznat, že i při nesporných úspěších, kterých bylo v masovém rozvoji lyžování dosaženo, se svazu, ale zejména společenským organizacím a resortům zatím nedaří ovlivnit způsob života většiny mládeže.

ZÁVODNÍ SPORT

Závodní lyžování je ovládáno zcela jinými zákonitostmi, nežli lyžování masové. Především je organizováno a jeho provádění je ovládáno striktními pravidly. To neznamená, že závodník je donucován, aby se podřizoval autoritě sportovních pravidel, podřizuje se jim dobrovolně. Tato svoboda ve spojení s autoritou je jedním z důležitých znaků nejen závodního lyžování, ale každého závodního sportu. Je jednou ze složek toho, co obecně označujeme fascinací sportu.

Závodní sport, zejména jeho vrcholná forma, se dnes stává „laboratoř“. Ověřují se nejen metody a prostředky růstu sportovní výkonnosti, ale i rehabilitace po vysokém zatížení, nově se zaměřuje celé tělovýchovné zdravotnictví.

I při vysoké náročnosti na přípravu a jeho praktické provádění neztratilo závodní lyžování nic na dynamičnosti svého růstu. O tom mimo jiné svědčí i nejnovější statistická data, zveřejněná federací. Týkají se počtu mezinárodních závodů, členěných na závody klasické a sjezdové, pořádaných pod patronací FIS po celém světě. Srovnání sezóny 1982/83 s uplynulým závodním obdobím indikuje jisté tendence v počtu a zeměpisném rozložení mezinárodních lyžařských soutěží a závodů.

KLASICKÉ DISCIPLÍNY

V mezinárodním lyžařském kalendáři 1981—82 bylo vypsáno celkem 192 klasických soutěží s 580 závody ve 20 státech. V sezóně 1982—83 figuruje 227 soutěží s 560 závody v 21 zemích.

Sezóna 1982—83 tudíž zaznamenává potěšitelný nárůst o 35 soutěží i když závodů je o 20 méně. Tento pokles závodů se týká některých „mamutích“ běžeckých soutěží s nadměrným počtem závodů v mnoha kategoriích a rozdílných délkách tratí.

Nejvíce klasických soutěží sezóny 1982—83 uspořádají Rakušané, 28 proti 26 v minulém závodním období. Následuje Švédsko 23/25, Finsko 26/25, Itálie 24/22, Norsko 20/16, USA 12/13, NSR 18/12, Švýcarsko 15/11, Francie 12/9, Jugoslávie 6/7, Japonsko 5/7, ČSSR 8/5, NDR 4/4, Kanada 12/2, SSSR 5/2 a některé další státy (Španělsko, Polsko, Rumunsko, Bulharsko, Dánsko, Řecko a Island).

Hodnocení roku 1982

(Dokončení ze str. 1)

sjezdařky. V závěru přípravného období probíhají výcvikové tábory běžců, sjezdařů a části skokanů v Sovětském svazu za polárním kruhem, sjezdařů na ledovci a prvé garnitury skokanů rovněž. Přesto existují stále nedostatky, které jsou ve včasné zajištění výstroje (to však souvisí s celkovou politickou a ekonomickou situací ve světě). Vedle toho jsou značné rezervy v přípravě, jejím objemu a intenzitě, v nasazení a motivaci trenérů, sportovců i pracovníků realizačních týmů. Je nezbytností, aby pozitivní motivace a důsledná práce převládaly a výsledky se projeví především v hlavních světových soutěžích.

V letošním roce byly jasně a pevně stanoveny úkoly a cíle pro rok 1983 s výhledem na ZOH 1984. Vzhledem k tomu, že jediné lyžařky běžkyňe dokázaly skutečně přesvědčivě svoji výkonnostní úroveň ve světovém měřítku, mají přípravu a účast na ZOH zajištěnou. Všechny ostatní disciplíny, tzn. muži běžci, skokani, sruženáři a muži i ženy ve sjezdových disciplínách musí oprávněně zařazení mezi kandidáty ZOH 1984 prokázat v předolympijských soutěžích 1983 v Sarajevu a na mistrovstvích ČSSR. Byly proto trenéry i sportovci rozpracovány individuální úkoly a postupy jak v přípravě, tak i v soutěžích.

Úspěchů bylo dosaženo v masovém rozvoji lyžování a to i přes stále trvající problémy s lyžařským vybavením, ubytovacími kapacitami a úpravou lyžařských tratí, svahů a můstků. Lyžování se stalo skutečně masovým sportem, kterému v současné době se věnuje podle odhadu více než tři milióny našich občanů.

Příští rok, rok 1983 je rokem 80. výročí založení organizovaného lyžování v českých zemích. Chceme v něm prokázat, že lyžování je nejen krásným sportem, významnou pohybovou aktivitou občanů, ale i významným společenským a politickým faktorem na mezinárodním poli. Čekají nás nejen předolympijské soutěže v Sarajevu, ale i MS v letech na lyžích v Harrachově a také Den lyžařů 2. ledna 1983. Svoje úsilí zaměříme na plnění stanovených úkolů.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

ústřední trenér a předseda vrcholové komise VSL ÚV ČSTV

V ČSSR z masových běhů má největší tradici Jizerská padesátka, jejíž XVI. ročník bude uspořádán 30. ledna 1983. Snímek z letošního ročníku ukazuje více než šestitisícovou účast

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

V mezinárodním lyžařském kalendáři pro sezónu 1981—82 bylo vypsáno 331 mezinárodních soutěží ve 24 státech s 840 závody. Pro sezónu 1982 až 1983 je přihlášeno 456 soutěží ve 25 zemích s 958 závody.

Sjezdový sport tedy zaznamenává potěšitelný nárůst 25 soutěží a 118 závodů. Rozhodujícím pro tento vzestup bude nepochybně oživený zájem Spojených států o mezinárodně vypsané sjezdové závody. USA nahlásily pro zimu 1982—83 148 závodů, zatímco v sezóně 1981—82 uspořádaly 25 závodů.

Zajímavé je i srovnání závodů žen a mužů v jednotlivých disciplínách.

Rok		Sjezd	Slalom	Obří slalom
1981—82	ženy	71	160	131
	muži	92	203	181
1982—83	ženy	87	178	165
	muži	105	215	208

Obzvláště potěšitelné je zjištění, že ženy pojedou letos o 16, muži o 13 mezinárodních sjezdů více nežli v loňské sezóně. To svědčí o tom, že intenzivní snaha federace o zachování sjezdu přináší první i když skromné úspěchy.

Obdobně jako u klasiky je možno i na sjezdovém úseku provést srovnání počtu mezinárodních soutěží, pořádaných v jednotlivých členských zemích FIS. Nejvíce mezinárodních soutěží ve sjezdových disciplínách v sezóně 1982—83 nahlásila Itálie — 64 proti 57 soutěžím v sezóně 1981 až 1982. Následují Rakousko 48/46,

Francie 16/44, Švýcarsko 45/35, Kanada 20/25, NSR 24/25, Jugoslávie 25/23, USA 41/18, Švédsko 14/10, Norsko 8/9, Austrálie 3/6, Španělsko 6/5, ČSSR 5/5, Británie 3/4, Bulharsko 7/4, Japonsko 9/2 a některé další státy (Rumunsko, Lichtenštejnsko, Argentina, Chile, SSSR, Finsko, Polsko, Řecko, Nový Zéland, Nizozemsko a Turecko).

CELKOVÉ POČTY SOUTĚŽÍ

Při interpretaci statistických dat o mezinárodních soutěžích a závodech FIS je třeba si uvědomit, že nemohou být podkladem pro jakési hodnocení činnosti jednotlivých svazů. Ve srovnání mezi sezónou 1981—82 a sezónou 1982—83 ukazujeme na zeměpisné rozložení klasických a sjezdových mezinárodních lyžařských soutěží v jejich úhrnu.

Nejvíce mezinárodních soutěží pro sezónu 1982—83 nahlásila Itálie — 88 proti 79 soutěžím v sezóně uplynulé. Následují Rakousko 76/72, Švýcarsko 60/46, NSR 42/37, Švédsko 37/35, USA 53/31, Jugoslávie 31/30, Finsko 30/25, Kanada 32/27, Francie 28/53, Norsko 28/25, Japonsko 14/9, ČSSR 13/10, Bulharsko 9/5, Španělsko 8/7, SSSR 6/3, Polsko 5/4, Rumunsko 3/3 a Řecko 2/0. Následuje několik dalších států.

Pro sezónu 1982—83 je mezinárodně naplánováno 583 soutěží s 1518 závody, 560 klasickými a 958 sjezdovými. Každý závodník bude mít možnost si dostatečně zazávodit.

K dokreslení celkové situace je třeba podtrhnout, že mezinárodní závody FIS tvoří jen malou část soutěží, které členské svazy federace organizují. Většina svazů — členů FIS pořádá mnoho soutěží a závodů jen na národní nebo regionální a nikoli na mezinárodní úrovni. Máme na mysli především národní mistrovské závody pro vrcholové a výkonnostní lyžaře, početné regionální, klubové nebo oddílové závody apod. Přehled o celkovém počtu těchto závodů přirozeně není k dispozici. Federace odhaduje, že jejich 52 členských svazů pořádá ročně asi 6000 závodů.

DÁLKOVÉ BĚHY

V roce 1922 byl poprvé odstartován běh na „obrovskou“ vzdálenost 86 km ze Sälenu do Mory — Vasův běh. Tehdy nikdo netušil, že o 50 let později nebudou podobné běhy žádnou zvláštností. Podle mezinárodního kalendáře 1982—83 bude provedeno o 14 mezinárodních dálkových běhů více nežli v předchozí sezóně. Obzvláštní aktivitu na tomto úseku vyvíjejí Rakousko, Itálie a Finsko. Pro masovou účast závodníků na dálkových bězích se pro ně vžilo označení masových běhů. Masových běhů rok od roku přibývá a počítají se již na stovky s účastí statisíců závodníků.

Masové běhy z hlediska našich úvah jsou s ohledem na hromadnou účast závody zvláštního typu; výkonnost účastníků je velmi rozdílná. To přirozeně přináší i některé problémy. V zásadě však masové běhy představují sportovní činnost určenou především pro sportovce, kteří mají na mysli zdravotní hledisko. Mají pomáhat odstraňovat pohybové manko, které přináší moderní život.

ZÁVĚR

Technický pokrok je provázen ústupem tělesného pohybu jak v pracovním procesu, tak při využívání volného času. Profesor Murarov (Kyjev) poukázal na to, že za posledních 100 let klesl v průmyslových zemích podíl tělesného (svalového) výkonu na celkové spotřebě energie z cca 90 % na 1 %. Dnes žijící generace si „odsedí“ 150 tisíc hodin svého života. Snaha po upevnování a udržování zdraví a dobré kondice se v době, ve které žijeme, stává hodnotou, zasluhující, aby se o ni všestranně pečovalo. Organismus musí sportem získat to, co mu každodenní život odnímá. Lyžování, jeden z nejmasovějších sportů současnosti, se tu stává pomocníkem nadmíru efektivním.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

O stále stoupající oblibě masových běhů v celém světě svědčí záběr z American Birkebeiner Race v USA, který patří do Světové běžecké ligy

Intersportturné prověří skokany

Do druhé třetíky vstupuje letos Intersportturné, které se již tradičně v úvodu lyžařské sezóny stalo přehlídkou světové špičky skokanů a důležitou prověrkou jejich výkonnosti. Jeho 31. ročník bude zahájen ve čtvrtek 30. prosince v Oberstdorfu, pokračuje na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu, v úterý 4. ledna 1983 v Innsbrucku a končí ve čtvrtek 6. ledna v Bischofshofenu.

V posledních letech se Intersportturné stalo významnou součástí Světového poháru, do něhož se započítávají výsledky na všech čtyřech místcích. V jubilejním 30. ročníku 1981—82 startovali reprezentanti sedmnácti zemí a podobná účast se očekává i v nové předolympijské sezóně. Jsou předpoklady, že většinu startujících přivítáme i v ČSSR, neboť na Intersportturné navazuje 8. a 9. ledna jubilejní 20. ročník Turně Bohemia v Harrachově a Liberci — oba závody patří rovněž do Světového poháru. Pro Harrachov Bohemia je současně prověrkou připravenosti na MS 1983 v letech, které se uskuteční v tomto krkonošském lyžařském středisku 17.—20. března.

WIRKOLA A RAŠKA NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ

Organizátoři Intersportturné vedou pečlivou kroniku této soutěže, jejíž nejlepší závodníci a funkcionáři s nejpočetnější účastí jsou pravidelně odměňováni. Dosud nejúspěšnějšími skokany Intersportturné jsou již několikrát trojnásobný vítěz soutěže a dvojnásobný mistr světa Nor Björn Wirkola, který při sedmi startech získal 421,5 bodu, a čs. olympijský vítěz Jiří Raška, který vybojoval prvenství v Intersportturné 1970—71, s 284 body (při účasti v deseti ročnících). Jsou nositeli čestného odznaku s brilianty stejně jako Recknagel (NDR) 277,5 (7 startů) a Fin Kirjonen 264

body (6). Zlaté odznaky za zisk více než 200 bodů získali Danneberg (NDR) 242 (8), Bolkart (NSR) 224 a Kankkonen (Finsko) 221 b. (7). Mezi nositeli stříbrného odznaku je také čs. reprezentant Zbyněk Hubač se 136,5 bodu.

Přehled dosavadních vítězů Intersportturné: 1953 Bradl (Rak.), 1953 až 1954 Björnstad (Nor.) 1954—55 Silvenoinen (Fin.) 1955—56 Kamenskij (SSSR), 1956—57 Uotinen (Fin.), 1957—58 Recknagel (NDR), 1958—59 Recknagel, 1959—60 Bolkart (NSR), 1960—61 Recknagel, 1961—62 Kirjonen (Fin.), 1962—63 Engan (Nor.), 1963—64 Kankkonen (Fin.), 1964—65 Brandtzæg (Nor.) 1965—66 Kankkonen, 1966—67 Wirkola (Nor.), 1967 až 1968 Wirkola, 1968—69 Wirkola, 1969—70 Queck (NDR), 1970—71 Raška (ČSSR), 1971—72 Mork (Nor.), 1972—73 Schmidt (NDR), 1973—74 Aschenbach (NDR), 1974—75 Pürstl (Rak.) 1975—76 Danneberg (NDR), 1976—77 Danneberg, 1977—78 Ylianttila (Fin.), 1978—79 Kankkonen (Fin.), 1979—80 Neuper (Rak.), 1980—81 Neuper, 1981—82 Deckert (NDR).

KDO ZVÍTĚZÍ V 31. ROČNÍKU?

K nejvážnějším favoritům 31. ročníku Intersportturné 1982—83 patří reprezentanti Norska, Finska a Rakouska, kteří mají nejvyrovnanější družstva. Překvapit mohou skokani NDR i někteří další jednotlivci. V 30. ročníku bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Deckert (NDR) 951,4 b., 2. Ruud 915,4, 3. Bergerud (oba Nor.) 907,9, 4. Schwarz (NSR) 904,5, 5. Neuper (Rak.) a Asphol (Nor.) oba 897,8 bodu.

Pro čs. reprezentanty je Intersportturné důležitou prověrkou a má potvrdit vzestupnou formu mladých závodníků, kteří bojují o návrat mezi světovou špičku, kam v minulosti tato lyžařská disciplína čs. závodníků patřila. Je to úkol velmi obtížný.

V Oberstdorfu má můstek normový bod 90 m a kritický 110 m, držitelem rekordu můstku je Rakušan Groyer skokem 113 m z roku 1979. V Garmisch-Partenkirchenu je P 85 m a K 107 m, rekordmanem je Japonec Akimoto skokem 102 m z roku 1981. Olympijský můstek Bergisel v Innsbrucku má parametry P 88 m a K 106 m, poslední rekord můstku vytvořil v roce 1980 Rakušan Neuper. V Bischofshofenu má můstek Paul Ausserleitnera normový bod 88 m a kritický 111 m, držitel rekordu jsou Rakušané Innauer z roku 1976 a Kogler z roku 1981 skokem 108 m. -tr-

Peter Číž z Banské Bystrice patří k nadějným čs. skokanům

V BĚHU ŽEN NA ŠUMAVĚ

Zásluhou pozoruhodných úspěchů čs. reprezentantek ve Světovém poháru 1982 v běhu žen i v nové sezóně bude uspořádán jeden ze závodů této soutěže v ČSSR. Jeho dějištěm je 14. ledna Zadov na Šumavě, kde na Churáňově vyrůstá moderně vybavené lyžařské středisko pro klasické disciplíny.

Nový ročník Světového poháru běžkyň obsahuje devět závodů a byl zahájen v sobotu 12. prosince na trati 5 km v italském Val di Sole. Pokračuje druhou lednovou sobotu 8. ledna 1983 v Klingenthalu (NDR) desítkou. Třetím závodem je druhá desítka v Zadově. Organizační výbory Klingenthalu a Zadova úspěšně spolupracují. Bude zajištěna společná doprava závodnic autobusem z NDR na Šumavu, kde se v sobotu 15. ledna uskuteční ještě mezinárodní běh žen na 5 km.

Z Klingenthalu přicestují zahraniční výpravy na Šumavu již v pondělí 10. ledna navečer. V úterý a ve středu od 10 do 13 hod. bude neoficiální a ve čtvrtek 13. ledna ve stejnou dobu oficiální trénink. Večer v 18 hod. před hotelem Churáňov je slavnostní zahájení. Závod Světového poháru na 10 kilometrů bude odstartován v pátek v 10 hod., v sobotu 15. ledna ve stejnou hodinu poběží ženy 5 km. Technickou delegátkou FIS je Michaela Endlerová (NSR).

Organizační výbor v čele s předsedou dr. Rudolfem Duškem, místopředsedou ÚV ČSTV, pečlivě připravuje uspořádání závodů. Znamenají mimořádnou sportovní událost šumavské oblasti a celého Jihočeského kraje.

Po Zadově je tento další program závodů Světového poháru běžkyň: 10. února 5 km v Sarajevu, 19. února 20 km v Leningradě, 26. února 10 km ve Falunu, 5. března 5 km v Lahti, 12. března 20 km v Oslu, 19. března finále SP — 10 km v Anchorage (USA). Obhájkyně Světového poháru a trojnásobná mistryně světa Norka Berit Aunliová bude na startu nového ročníku SP chybět, neboť očekává narození dítěte. Častější a početnější v předolympijské sezóně bude účast sovětských reprezentantek, které se pilně připravují na ZOH 1984 v Sarajevu. -tr-

Nový světový rekord v Harrachově?

Jen tři měsíce zbývají do zahájení VII. mistrovství světa v letech na lyžích, které se koná 17.—20. března 1983 v Harrachově.

Tuto významnou sportovní událost očekávají s mimo-

řádným zájmem nejen příznivci čs. lyžování, ale zejména experti této náročné a atraktivní lyžařské disciplíny. Mezinárodní lyžařská federace (FIS) sice neuznává světové rekordy a jak připomenul při letošní zářijové návštěvě dějiště světového šampionátu předseda FIS Marc Hodler, každý můstek má trochu jiné parametry, rozhodující při závodě je termika, zda vane protivítr, atd., takže každý můstek má své rekordy, ale světová federace je nezaznamenává. Přesto však sportovní tisk v celém světě a historie lyžování registruje světové rekordy ve skoku na lyžích. Držitelem posledního je skokem 180 m Rakušan Armin Kogler z kvalifikačních letů VI. MS 26. února 1981 v Oberstdorfu.

I Harrachov zásluhou Koglera je již zapsán v přehledu světových rekordů. Při tréninku k prvnímu mezinárodnímu týdnu letů v krkonošském středisku 27. března 1980 skokem 176 metrů vyrovnal světový rekord svého krajana Antona Innauera z 5. 3. 1978 v Oberstdorfu, který 16. 3. 1979 v Planici již jednou vyrovnal Klaus Ostwald (NDR). Po nové úpravě harrachovský mamutí můstek má ideální 38stupňový sklon a podle expertů bude umožňovat bezpečně dlouhé lety kolem 170 m. „Budou-li příznivé sněhové a povětrnostní podmínky, dá se očekávat nový světový rekord,“ prohlásil člen skokanské komise FIS a ředitel závodů VII. MS Miloslav Bělo nožník. Příznivci lyžování se mají na těšit, neboť Harrachov v březnu přivítá nejlepší skokany světové špičky a na závody se přijede podívat i řada těch skokanů, kteří v začátcích letů patřili k světovým rekordmanům. Každá země k mistrovství světa může vyslat pět reprezentantů, z nichž po tréninkových letech jmenuje jen čtyři pro světový šampionát. Některé státy obesílají mistrovství světa jen jednotlivci.

Také poslední měsíce letošního roku v krkonošském středisku zimních sportů pokračují přípravy k zahájení VII. mistrovství světa. Všechny plánované úkoly jsou úspěšně plněny, úprava můstků a hlediště byla dokončena. V době redakční uzávěrky tohoto čísla čekali v Harrachově na první snh. Začátkem listopadu pracovníci francouzské firmy Pomagal-ski zavěšovali sedačky na lanovku vedoucí na Čertovu horu, která má mezistanice na dojezdu a u nájezdu mamutího můstku. Zkušební jízdy se uskuteční v prosinci, v lednu mají

Předseda organizačního výboru VII. MS 1983 v letech a místopředseda ČÚV ČSTV Vladislav Krumer (vlevo) a předseda Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Marc Hodler projednali všechny otázky, týkající se světového šampionátu v Harrachově

dvousedačkovou lanovku Tatra-Poma využívat již účastníci závodu Turné Bohemia, který je současně Světovým pohárem skokanů na harrachovském můstku s normovým bodem 90 m. S velkým zájmem je sledováno dokončení hotelu SSM Junior, v němž budou ubytováni zahraniční účastníci MS a stane se společenským centrem světového šampionátu.

Technickým delegátem FIS na VII. MS v letech je Gerhard Hochmuth (NDR), stylovými rozhodčími O. Ježek (ČSSR), E. Perin (Itálie), T. Sand Hansen (Norsko), A. Arrius (Švéd

sko), R. Wohlwend (Švýcarsko), F. Rogers (USA) a N. Ivannikov (SSSR). Hlavním rozhodčím je Kyi Nakamura (Japonsko).

Uzávěrka přihlášek jednotlivých svazů je 31. prosince 1982, jmenovité přihlášky závodníků musí být zaslány organizačnímu výboru do 10. března 1983. Prezentace se uskuteční ve středu 16. března od 8 do 17 hodin v závodní kanceláři, která bude na Rýžovišti. Losování je připraveno 16. března ve 20 hod. a 17. března v 17.30 hodin.

-tr-

Světová běžecká liga 1983 připravena

Také pátý ročník Světové běžecké ligy (Worldloppet League) 1983 bude mít na pořadu deset závodů. Letošní soutěž znovu potvrdila stále stoupající zájem o lyžařské závody na dlouhých tratích. Očekává se, že rekordní účast v některých masových bězích bude v příštím roce znovu překonána.

Podmínka celkové klasifikace je náročná. Závodník se během jednoho roku musí zúčastnit šesti z celkového počtu deseti závodů, přičemž jeden musí absolvovat v Severní Americe a jeden ve Skandinávii. I tentokrát desetidílný seriál začíná předposlední lednovou nedělí Během Dolomity v rakouském Lienzu a končí předposlední březnovou nedělí v Norsku závodem Birkebeinerrennet.

Prvé dva ročníky Worldloppet League skončily vítězstvím Švéda Matti Kuoska. Ve třetím vybojoval prvenství jeho kraján Sven-Ake Lundbäck, letos zvítězil další Švéd Lars Frykberg.

Přehled závodů 5. ročníku Světové běžecké ligy 1983:

Datum	název	km	země	rok založení
23. 1.	Běh Dolomity (Dolomitenlauf)	60	Rakousko	1970
30. 1.	Marcialonga	70	Itálie	1972
6. 2.	Běh krále Ludvíka (König-Ludwig-Lauf)	90	NSR	1970
20. 2.	Napříč Jurou	76	Francie	1975
20. 2.	Rivière Rouge Race	55	Kanada	1977
26. 2.	American Birkebeiner Race	55	USA	1973
27. 2.	Finlandia Hiihto	75	Finsko	1974
6. 3.	Vasův běh (Vasaloppet)	89	Švédsko	1922
13. 3.	Engadinský maratón	42	Švýcarsko	1969
20. 3.	Birkebeinerrennet	42	Norsko	1932

Čo chystajú lyžiari na Slovensku

Už zanedlho prevezme žezlo lyžiarsky šport. Lyžiarska sezóna v Československu bude opäť bohatá na rôzne podujatia. Na Slovensku pripravujú stovky neúnavných funkcionárov dovedna takmer tisíc pretekov pre zjazdárov, bežcov, skokanov a združenárov všetkých vekových kategórií.

Našou hlavnou úlohou bude ďalší rozvoj masového športu. Do rôznych foriem pretekového lyžovania chceme zapojiť čo najviac členov a najmä mládež s cieľom získavať talenty pre výkonnostný a vrcholový šport, aby sa skvalitnila tak aj naša reprezentácia. Na druhej strane budeme vytvárať podmienky pre regeneráciu síl čo najväčšieho počtu našich občanov.

V tejto oblasti bude určité aj v roku 1983 našim najmasovejším podujatím vytrvalostný beh na lyžiach Biela stopa SNP. Bude to už jubilejný X. ročník a tak predpokladáme, že niekoľko tisícová masa sa ešte rozšíri o nových pretekárov. Bielej stope bude predchádzať niekoľko ďalších vytrvalostných behov po rôznych kútoch Slovenska. Budú o niečo kratšie ako Biela stopa, ale budú dobrým tréningom pred našim najdlhším vytrvalostným podujatím. Lyžiarski činovníci v Kremnici usilovne pracujú na prípravných prácach na lyžiarskom múzeu, ktoré by radi v budúcom roku dali do prevádzky.

Ďalej to budú desiatky rôznych verejných pretekov pre každého záujemca. Nasledovníkov našli aj preteky generácií, ktoré už niekoľko rokov tak úspešne poriadajú Družstevníci v Dolanoch. Tradiáciu nenarušia ani rôzne podujatia organizované PO, SZM, ROH a ďalšie, ako sú napríklad Cena kamaráta, prebory zotavovní, prebory jednotlivých rezortov, škôl, podnikov, závodov atď.

Pre výkonnostných športovcov sme pripravili súťaže už podľa overených metód. Sú to rôzne kvalifikačné preteky v rámci Slovenska a tí najlepší sa potom zúčastňujú na celoštátnych podujatiach. Z celoštátnych a medzinárodných podujatí budú na Slovensku:

12.—13. I. Bezroukov memoriál na Sliachi — medzinárodné bežecké preteky,

30. I.—6. II. Skiinterkritérium Vrátna—Ričky, pre mladých zjazdárov,

12. II. Veľká cena Slovenska — Svetový pohár v slalome žien ve Vysokých Tatrách,

13.—18. II. M-ČSSR v zjazdových disciplínach na Chopku to bude zároveň aj ako Veľká cena Demänovských jaskýň. Budú to vlastne majstrovstvá ČSSR s medzinárodnou účasťou. Chceme tým umožniť, aby čo najviac našich pretekárov malo možnosť získať FIS body.

Pohľad na cívovú rovinku slalomu a obrátneho slalomu v Jasné, kde sa v prieštírom roce uskuteční mistrovstvi ČSSR ve sjezdových disciplínach s mezinárodní účastí

18.—20. II. P-ČSSR v behu dorastencov v Hriňovej.

4.—6. II. P-ČSSR dorastencov v skokoch a pretekoch združených v Ban. Bystrici,

25.—27. III. Tatranský pohár na Štrbskom Plese v klasických disciplínach.

Ešte v tomto roku sa uskutoční na Štrbskom Plese Pohár priateľstva v pretekoch združených 17.—19. decembra 1982.

Všetci slovenskí lyžiari sa veľmi tešia na najdôležitejšie podujatia v Československu a to sú: Majstrovstvá sveta v letoch na lyžiach, ktorá sa uskutočnia v Harrachove 17. až 20. III. a tiež svetový pohár v behu žien v Zadove 14. I.

Preteky, to samozrejme nebude všetko, čo v budúcej sezóne chystáme. Vyškolili sme desiatky nových rozhodcov, cvičiteľov, trénerov a ďalších funkcionárov, ktorí budú zabezpečovať tréningový proces a všetky podujatia.

Hodláme podstatne rozšíriť lyžiarske školy podľa vzoru Českého lyžiarskeho zväzu a to tak, aby v každom mestečku či lyžiarskom stredisku, kde sú dobré lyžiarske podmienky, bola možnosť výučby základov lyžovania. Tí skúsenejší by sa potom mali zdokonaľovať v tzv. prípravkách, ktoré sú organizované pri lyžiarskych oddieloch. Kvalifikovaní cvičitelia budú vyučovať základy lyžiarskej abecedy aj vo všetkých zotavovniach ROH, kde sú na to vyhovujúce podmienky.

Priebeh lyžiarskej sezóny využijeme aj na výber talentov, ktorí by potom v nasledujúcom roku mali nastúpiť do gymnázia v Kežmarku, Internátnej športovej školy v Banskej Bystrici, či do jednotlivých stredísk na všetkých stupňoch, alebo lyžiarskych tried.

Tí najlepší sa budú podieľať na štátnej reprezentácii, ktorá nebude chýbať na žiadnom svetovom podujatí.

V budúcom roku sa celé lyžiarske

hnutie na Slovensku zapojí do celoštátnej akcie príprav na VI. zjazd ČSTV. Chceme čo najdostojnejšie pripraviť všetky konferencie LO, OV LZ, KV LZ a konferenciu Výboru lyžiarskeho zväzu SÚV ČSZTV.

Začal som masovým lyžovaním a krátkym zamyslením sa o tomto najdôležitejšom úseku našej činnosti chcem aj skončiť. Zjazdárov v budúcej sezóne bude vyťahovať vyše sto nových lyžiarskych vlekov, ktoré vyrobila Tatra-Poma. V prevádzke bude niekoľko desiatok udržiavaných slalomových lyžiarskych tratí. Mnohé z nich majú aj umelé osvetlenie. Našou snahou bude vytvoriť aspoň primerané podmienky aj pre bežcov. Chceli by sme, aby pri väčších lyžiarskych centrách boli v prevádzke upravované bežecké trate pre každého záujemca. Bude to ťažká úloha, ale stojí za námahou. Pookriatie a zdravie, ktoré poskytuje beh, či prechádzky zimnou prírodou sú nenahraditeľné.

Dr. MARTIN SCHELLING
predseda VLZ SÚV ČSZTV

5. ročník Ceny VŘSR

Pátý ročník slalomu na suchu o Ceny VŘSR na Jankově kopci nad Vrchlabím za účasti 80 startujících z řad žáků a dorostu uspořádaly sportovní třídy spolu s PO SSM ZŠ Zdeňka Nejedlého, TSM a SVS-M Vrchlabí 20. října za slunného počasí. V kategorii mladšího žactva zvíťazili R. Havlíček před R. Kebrlem a P. Peřinová, následovaná D. Havlíčkovou, ze stašského žactva byli nejlepší J. Dařílek před R. Popovem a I. Trojanová před M. Antoňovou, v kategorii dorostu zvíťazili P. Čermák před M. Hoškem a H. Hozová před L. Kebrlovou. Alce na počest 65. výročí VŘSR byla velmi úspěšná.

-pl-

Fyziologie sportovní výkonnosti

Trenérská práce vyžaduje kromě dalších důležitých vlastností a schopností především mnoho zkušeností a vědomostí. Zvláště proto, aby trenér mohl svůj plánovaný postup postavit a zdůvodnit a všechny dosažené (ale i ty nedosažené) výsledky (díleč i finální) hodnotit, plán znova korigovat atd.

K tomu potřebuje neustále studovat. Buďme však upřímní — máme málo času, ne vždy dost odhodlání a důslednosti a často ovšem málo příležitosti. Skutečností je, že ne vždy bývá po ruce vhodná literatura (to nemá být v žádném případě omluva).

Proto je tento příspěvek poněkud neobvyklý, ale chce právě přispět v tomto směru — dát vhodný typ trenérům a cvičitelům. Jde o knihu FYZIOLOGIE SPORTOVNÍ VÝKONNOSTI od autorů Václava Seligera a Miroslava Choutky. Vydalo ji letos nakladatelství Olympia Praha. Stojí 9 Kčs a první vydání má 120 stran.

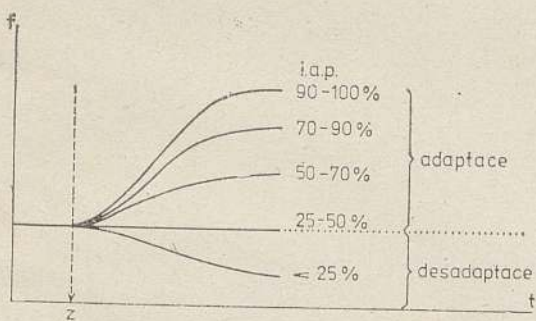
Jedná se totiž o mimořádně vhodnou publikaci právě pro práci trenérů a cvičitelů. Je to knížka malá, ale je v ní uloženo a velmi přístupnou formou popsáno tolik poznatků a zkušeností, že může být skutečným průvodcem všem, dokonce i sportovcům na jejich obtížné cestě za vrcholy výkonnosti.

Na začátku jsou vysvětleny základní pojmy — **zdatnost, výkonnost a adaptace**. Pro nás jsou velmi důležité zvláště adaptační procesy. Adaptace je vysvětlována jako **působení změn vnějšího prostředí na organismus**, jehož důsledkem je rozšiřování životaschopnosti jedince. Je tedy biologicky pozitivním jevem. Právě **využívání poznatků o mechanismech adaptace organismu v tréninkovém procesu** je východiskem **cílevědomého zvyšování sportovní výkonnosti** jedince.

Další částí je podstata sportovního tréninku, sportovní trénink je chápán jako specializovaný tréninkový proces, jehož cílem je dosahování individuálně maximální výkonnosti. Velmi podnětnou částí je **adaptace morfoloogická a funkční**, ve které je uváděno přizpůsobení hlavních funkcí organismu na tréninkové zatížení. Přehledné tabulky umožní při důkladném studiu udělat si představu, jak se **vlastně projevuje přizpůsobení orgánů s funkcí**.

Za vůbec nejceněnější (pro nás) považují část publikace **ZATĚŽOVÁNÍ A ADAPTACE**. Zde je probírána na několika stránkách tematika zatěžování z hlediska **intenzity, objemu, frekvence a praktických poznatků o struktuře zatěžování**. Z fyziologického hlediska je pro zvyšování sportovní výkonnosti **rozhodujícím činitelem intenzita** zatěžování, měnící se proporce mezi intenzitou, dobou trvání a frekvencí určují charakter zatížení, tzn. jeho specifickou ve vztahu k požadovanému účinku tréninku.

Jako příklad uvádím schematické znázornění vlivu intenzity adaptačních podnětů (i. a. p.) v % maxima na rozvoj adaptace některé funkce (f) v průběhu času (t) — obrázek č. 1.

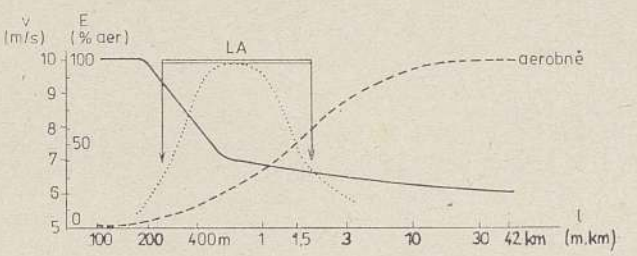

Čím je intenzita podnětů vyšší, tím rychleji nastává adaptace, při velmi nízké intenzitě nastává naopak desadaptace.

ROZVOJ POHYBOVÝCH SCHOPNOSTÍ je podán z fyziologického hlediska a je proto zdůrazněn význam energetického metabolismu a jeho funkčního zajištění. Je rozebírán **rozvoj síly, rychlosti a vytrvalosti**.

na POMOC trenérům A cvičitelům

Názorné je schematické zobrazení rychlosti běhu (s) na různé vzdálenosti s vyznačením podílu aerobně štěpné (čárkovaně) energie (E) z celkového výdaje energie a rozsah produkce laktátu (LA) s naznačeným kvantitativním hlediskem (tečkovaně) — obrázek č. 2.

Přínosem jsou **fyziologické aspekty METOD VYTRVALOSTNÍHO TRÉNINKU**, především však **použití tréninkových metod**. Další částí je aplikace principů tréninku z hlediska fyziologie.

Velmi potřebnou je problematika **RŮSTU SPORTOVNÍ VÝKONNOSTI**. Podnětné je už úvodní schéma celoživotního růstu výkonnosti (které si vždy nejsme ochotni uvědomit) — obrázek č. 3.

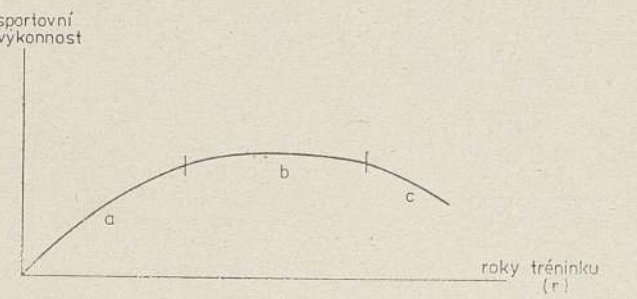
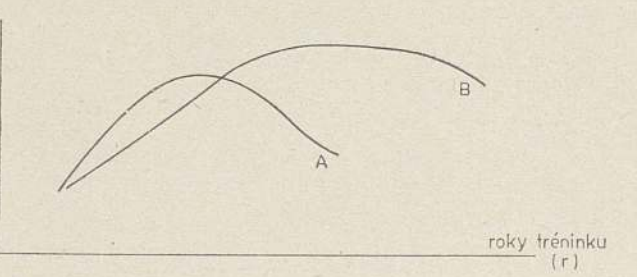

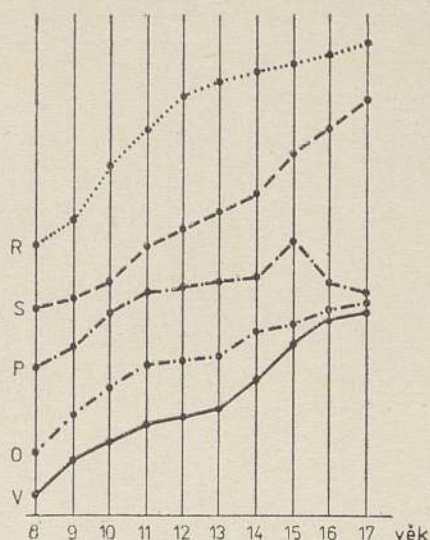
Schéma vývoje sportovní výkonnosti, dělí se na tři části: a — **růst sportovní výkonnosti**, b — **stabilizace**, c — **pokles sportovní výkonnosti**.

Názorná a pro nás velmi aktuální je uvedená křivka vývoje sportovní výkonnosti při různých koncepcích dlouhodobého tréninku — obrázek č. 4.

A — **úzce specializovaný trénink**
B — **trénink přiměřený vývoji**

RŮST TRÉNOVANOSTI A SPORTOVNÍ FORMA — v této kapitole jsou probírány **ukazatele trénovanosti, testování, sportovní forma** a další činitele ovlivňující trénovanost. Další částí jsou **ZVLÁŠTNÍ STAVY V TRÉNINKOVÉM PROCESU** — únava, přepětí a přetrénování s přehledně uvedenými příznaky.

Zajímavou částí je bezpochyby TRÉNINK DĚTÍ A MLÁDEŽE. Trenéry těchto věkových kategorií a i rodiče a samotné sportovce zaujme schéma přirozeného vývoje pohybových schopností ve věku 8—17 let — obrázek č. 5.

- R — rychlostní schopnosti
- S — silové schopnosti
- P — pohyblivost
- O — obratnost
- V — vytrvalostní schopnosti.

ZVLÁŠTNOSTI TRÉNINKU ŽEN — zde možná povede k zamyšlení uváděná skutečnost, že u řady sportů až na střelbu a lukostřelbu je výkonnost žen v % nejbližší výkonnosti mužů a sice mezi 92—94 %.

Smyslem příspěvku nebylo opsat uváděnou a podle mého názoru velmi přitažlivě a přitom pochopitelně napsanou knížku. Chtěl jsem na ni upozornit a proto jsem použil několika zajímavých problémů a jejich přiblížení. Doufám, že se podařilo vzbudit vaši pozornost. Věřte, že získané poznatky skutečně za to stojí.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Tvoření navazovaných oblouků v základní etapě — I.

Moderní výuka lyžování se snaží přejít po zvládnutí průpravných cviků (přímý sjezd na mírném svahu do protisvahu, odšlapování, bruslení, přestupování z lyže na lyži při přímé jízdě, jízda přes terénní nerovnosti, terénní skok atd.) pokud možno ihned k navazovaným obloukům, v jednoduché formě. Bylo totiž zjištěno, že dynamická práce různých částí těla je rychleji pochopitelná a snáze zvládnutelná v komplexním pojetí — za určitých zjednodušujících podmínek — než výuka jednotlivých pohybů a jejich náročná dodatečná synchronizace.

Nejprve tedy rozebereme nutné pohyby, jejich vzájemnou koordinaci a potom si řekneme jak relativně jednoduchým způsobem budete postupovat.

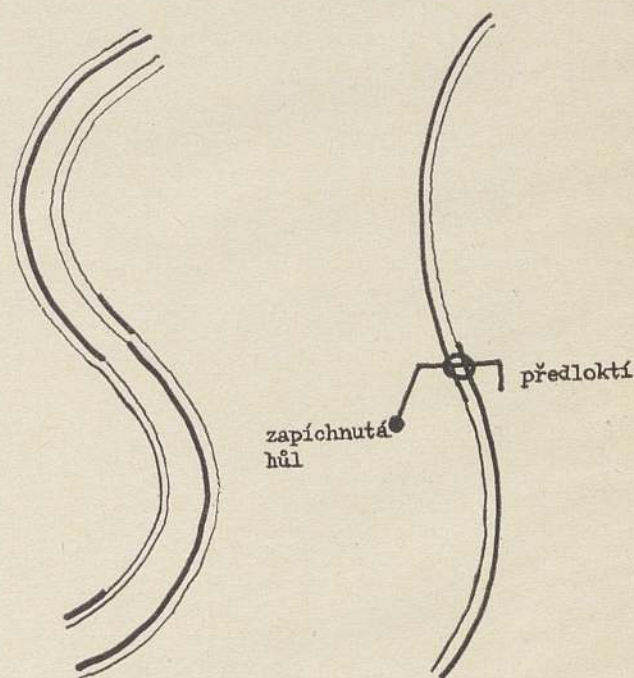
Oblouky v základní etapě tvoříme zásadně na vnitřní hraně vnější lyže, jak je schematicky naznačeno na obrázku 1. Druhá lyže je přiložena na sněh. Z toho tedy vyplývá, že pro zahájení navazovaného oblouku přestoupíte na vyšší lyži, změníte její hranu a opřete se do ní, abyste mohli začít vést oblouk po vnitřní hraně vnější lyže. V ukončení oblouku opět přestoupíte na vnitřní lyži, změníte její hranu, atd. Abyste mohli vést oblouk po vnitřní hraně, musíte se v zahájení opřít do hrany a tím posunout kolena a pánev dovnitř tvořeného oblouku a za polovinou vedení oblouku přesouvat pánev zpět nad lyže a narovnávat kolena z příklonění. Přistupuje ještě předozadní pohyb, který ulehčuje ukončení a zahájení oblouku — a torze pro zlepšení setrvačnosti dopředné jízdy. Všechny pohyby musí být vzájemně správně synchronizovány. Teď jsem vás jistě polekal. Nestrachujte se však, ukážeme si jak postupovat jednoduchým způsobem. Při výuce pohybů totiž možno s úspěchem využít vrozené, nebo již zvládnuté pohybové dovednosti k tomu, abychom se naučili v jednoduché formě nové pohybové úkoly. Budete se proto nejprve učit navazované oblouky ve zjednodušené formě, tzv. protaženou vlnovku.

PROTAŽENÁ VLNOVKA

Ve zjednodušené formě půjde o střídavé opírání do vnitřní hrany vnější lyže. Koleno nohy, o kterou se opíráte, tlačíte dovnitř — tím se lyže postaví na hranu. Střídavé opření do vnitřní hrany vnější lyže si vyzkoušejte na místě, bez lyží. Stoupněte si například na pravou nohu, kolena ohněte mírně vlevo. Přestupte na levou nohu (stoupněte si na ni), aniž byste měnili polohu kolena a ohněte kolena vpravo. Přestupte na pravou nohu a ohněte kolena vlevo, atd. Pohyby provádějte v rytmu pomalého pochodu. Stůjte vzpřímeně. Naučte se dobře tyto základní pohyby na místě. Je to základ tvoření navazovaných oblouků. Obě krajní pozice měňte plynule, se správným přestupením z nohy na nohu. Velmi dobře si můžete protaženou vlnovku nacvičit na kolečkových bruslích, na asfaltovém chodníku, z mírného kopce.

Nácvik na sněhu

Najděte si mírný, upravený svah. Jak jste se naučili, opřete se při jízdě ve spádnicí do vnitřní hrany např. pravé lyže, přestupte na levou nohu a opřete se stejným způsobem do vnitřní hrany levé lyže. Pozor: opření do vnitřní hrany je v zahájení, ihned po přestoupení, nikoliv v ukončení oblouku, jak tomu bylo při odrazu z hran. Přestupování z nohy na nohu provádějte v rytmu pomalého pochodu. Stehno vedoucí (zatížená) nohy je po opření téměř svisle, koleno se pohybuje dovnitř a dopředu. Opření do vnitřní hrany vyvolá posun těžiště vpřed a dovnitř oblouku. Schematické znázornění zatěžování

Obrázek 1: Schematické znázornění tvoření oblouků na vnitřní hraně vnější lyže. Silnou čarou je znázorněna zatížená hrana, slabou čarou ostatní hrany obou lyží. V ukončení oblouku se provádí přestoupení a změna hrany

Obrázek 2: Píchání v navazovaných obloucích. Zapíchnutí hole se provádí na konci oblouku v okamžiku, kdy začínáte přestupovat na vnitřní lyži. Silnou čarou je znázorněno vedení oblouku na zatížené lyži, slabou čarou nezátížená lyže

lyží je na obrázku 1. Tímto sledem jednoduchých pohybů zajistíte nejdůležitější požadavky pro tvorbu navazovaných oblouků. Opřením do hrany přikloníte kolena a před dalším opřením je opět automaticky narovnáte. Potřebnou změnu hrany tak provedete samovolně, aniž byste ji sledovali. Opřením do hrany v zahájení dojde k posunutí těžiště vpřed a v konci oblouku vzad. Stejně tak se automaticky upraví odklon z boků. To jen na vysvětlenou. Budete-li správně přestupovat a opírat se střídavě do vnitřní hrany vnější lyže, vyjdou vám všechny pohyby správně, aniž byste si uvědomili, že je děláte. Nemyslete proto na nic jiného a řiďte se tím, co bylo řečeno. Při jízdě nesmíte chtít vědomě zatáčet. Zvláště vy, kteří jste se učili jezdit přívratem, vyvarujte se jakéhokoliv vysouvání patek lyží, dřepů, odrazů a podobně. Zatížená lyže, do jejíž hrany se opíráte, začne sama zatáčet bez vašeho dalšího přičinění. Tímto způsobem budete tvořit protaženou vlnovku po spádnicí. Nečekejte až se vám lyže zatočí a ihned přestupte na druhou lyži. Čím otevřenější oblouky (méně zakulacené) budete tvořit, tím snáze se vám povede zahájení nového oblouku. Hlavně se nesnažte tlačit lyže do oblouku, nebo je dokonce vzpříčovat. Ideální bude, až dokážete vést paty lyží po stejné dráze, kterou projely špičky — jako po kolejkách. Snažte se nepadat ze zatížené hrany. Vždy musíte jet po vnitřní hraně vnější lyže. Pokud z hrany spadnete na vnitřní lyži, ihned se na ni postavte, změňte hranu a opřete se do její vnitřní hrany. Přestoupení by mělo být okamžité, aniž byste jeli v konci oblouku po dvou lyžích. Vlnovku ukončete odšlapováním do zastavení. Zdokonalením jízdy přejdete na zvýrazněnou vlnovku.

ZVÝRAZNĚNÁ VLNOVKA

Pokud se vám již daří rytmicky přestupovat z lyže na lyži a opírat se v zahájení do vnitřní hrany vnější lyže, můžete přistoupit ke zvýrazněnému pohybu.

Nácvik

Zvýrazněte rozsah přiklání kolena ke svahu. Zvětšené přiklonění kolena kompenzujte zvětšeným odklonem z boků, který však zbytečně nepřehánějte. Odklon z boků vám má zajistit pouze rovnováhu při jízdě na vnitřní hraně vnější lyže. Snažte se o velký rozsah pohybu kolena, aby se zatížená lyže dostala co nejvíce na hranu. Zvýrazněná vlnovka v základní formě má již znaky moderního lyžování. Pohybově nadané děti zvládnou jízdu za jednu sezónu. Jejich pohyb na mírném až středním svahu již působí dojem dobrého lyžaře.

Prodlužte poněkud oblouky zpomalením rytmu pohybů a opírejte se důrazně do vnitřní hrany vnější lyže. Jeďte chvíli na této hraně (až do nového přestoupení), aniž byste z ní spadli na vnitřní lyži. Je výhodné jet poněkud rychleji, aby se začaly uplatňovat odstředivé síly, které vás udrží na vnitřní hraně. To je základ lyžování, který budete potřebovat i ve vrcholové etapě. Čím lépe dokážete udržet rovnováhu na zakrojené vnější lyži, tím lepšími budete lyžaři. K udržení rovnováhy na vnější lyži vám pomůže tlačení vnitřního boku vpřed. Asi se vám z počátku nebude tento prvek dařit. Stačí však když si představíte, že trup „jede sjezd“ a pouze nohy pod ním tvoří oblouky. Vidíte, opět komplexní představa. Snažte se udržet osu ramen a boků (která prochází rameny, resp. boky) kolmo ke spádnicí, místo abyste torzí vyrovnávali postavení trupu proti otáčejícím se lyžím. Doufám, že mi rozumíte. Dbejte hlavně, aby se vám nepřetáčela pánev v konci oblouku. To by vedlo k obtížím při dalším zahájení.

V případě, že se vám vlnovka daří, můžete zrychlit jízdu, popř. přejdete na poněkud strmější svah. Pokuste se v zahájení ještě výrazněji opřít do vnitřní hrany vnější lyže. Tím se vám během vedení oblouku dostanou lyže dále bočně od těla a budou opisovat zavřenější oblouk. Trup mějte vzpřímený, stehno vedoucí nohy (tj. která zatěžuje hranu) mějte v zahájení, při opření do hrany, svisle. Udržte se na zakrojené hraně po celé vedení oblouku. Správné vedení zatížené lyže po hraně si můžete zkontrolovat tak, že při přestoupení zdvihnete asi o 5 cm patku vnitřní lyže. Její špička se opírá o snih. Během celého oblouku byste měli bez zakolísání takto nepatrně zdviženou patku vnitřní lyže udržet nad sněhem, aniž byste padali ze zatížené lyže. Pocit pevného opření do hrany, s protlačeným vnitřním bokem vpřed (v zahájení) vám zajistí i rovnováhu. Trup mějte vzpřímený, neseďte si.

Postupně můžete přejít na poněkud větší sklon svahu. Pokud se vám nedaří, jak je třeba, vraťte se k protažené

vlnovce. V ní je vše velmi zjednodušené. Nespěchejte tedy a zůstaňte u protažené vlnovky, dokud si nevytvoříte patřičné pohybové návyky.

ZÁKLADNÍ STŘEDNÍ OBLOUK

Než začnete nacvičovat střední oblouk, měli byste dobře ovládat zvýrazněnou vlnovku. Jedná se totiž o základní pohybové dovednosti, bez nichž nemůžete dále pokračovat. Buďte k sobě náročni. Na počátku nácviku je ve vlnovce vedení oblouku jen tak dlouhé, jak dlouho se udržíte na vnitřní hraně vnější lyže. Jakmile spadnete na vnitřní lyži, můžete ihned změnit její hranu a opřít se do ní pro nové zahájení. Kdo však chce začít trénovat základní střední oblouk, měl by již mít ve zvýrazněné vlnovce pocit, že dokáže jet po vnitřní hraně vnější lyže, aniž by ztrácel rovnováhu. Když tedy vše ovládáte, můžeme se pustit do nácviku základního středního oblouku. Jinak raději ještě zdokonalujte zvýrazněnou vlnovku.

Nácvik

Vyberte si střední upravený svah, abyste mohli jezdit rychleji. Moderní lyžování totiž kalkuluje s odstředivými silami, které využívá ve svůj prospěch.

Rozjedte se mírně šikmo (téměř ve spádnicí), přestupte na vnější lyži, okamžitě změňte její hranu — přikloněním kolena dovnitř následujícího oblouku a opřete se pevně do ní. Reakcí na opření se dostanete dopředu a dovnitř oblouku. Vedoucí lyže se vám zakrojí vlivem přiklonění kolena. V konci oblouku opět přestupte na vnitřní lyži a rychlým pohybem kolena dovnitř následujícího oblouku změňte její hranu. V zahájení mějte stehno vedoucí nohy svisle. Tak se dokážete v předklonu pevně opřít do hrany. Pozor: předklonem je míněno posunutí těžiště vpřed, aniž byste se ohýbali v pase. Během tvoření oblouku se soustředte na vyváženou jízdu, s tlakem do vnitřní hrany vnější lyže. Od poloviny vedení oblouku přesouváte pánev opět nad lyže, narovnávejte kolena a přestupujete na vnitřní lyži atd. Dbejte na plynulost všech pohybů. Jeden pohyb navazuje na druhý, aniž by se někde zastavil. Jakékoliv setrvání v jedné pozici je naprosto chybné.

Poznámky

Jistě jste si všimli, že pohybové prvky nutné pro tvoření oblouků jsou stejné jako u zvýrazněné vlnovky. To je samozřejmé! U středního oblouku vám však tyto pohyby nevyplnou samovolně z přestupování z lyže na lyži a opíráním do vnitřních hran. Fáze vedení oblouku je zde delší a z toho vyplývá nutnost vědomého provedení všech pohybů. Je třeba si v zahájení uvědomit opření do vnitřní hrany — z kterého vyplyne přiklonění kolena s odpovídajícím odklonem z boků — tlačení vnitřního boku vpřed a během celého oblouku správné vyvážení jízdy tlakem do vnitřní hrany vnější lyže. Pozor: po přestoupení **nejde o jízdu na vnější hraně vnitřní lyže. Jakmile přestoupíte, musíte ihned změnit hranu a opřít se do ní.** Je samozřejmé, že každý pohyb má ve vybroušeném provedení určitou optimální míru, danou okamžitou potřebou. Vy však ze začátku pohyby raději přehánějte tak, jak jsem vám doporučil, abyste se je dobře naučili. Teprve později si citem vyberete správnou intenzitu. Pokud jste si dosud nevytvořili správné základní stereotypy, trénujte ještě raději protaženou vlnovku.

Jeďte ze začátku otevřené oblouky, které jsou snazší, než zavřené. Postupně zvyšte poněkud rychlost, abyste mohli využít odstředivé síly. Mějte vzpřímený postoj. Nepřidávejte žádný jiný pohyb. Jakékoliv souhyby — jako sedání, pumpování, gymnastické předklony a z toho plynoucí vysazování hyždí — je hrubá chyba. Vertikální pohyb vyplyne z pohybu lyží, které objíždějí trup. Nepřetáčejte se během vedení oblouku za lyžemi. Nevysouvajte v zahájení patky lyží, nebo je dokonce nevzpříčujte. Všechny pohyby musí být plynulé, jeden pohyb navazuje bez přerušení na druhý.

Pro dobré vedení lyží je třeba zvykat si již od začátku na správné přestoupení v ukončení oblouku. Poznámka: přestoupení na vnější hranu vnitřní lyže ještě patří do ukončení oblouku, protože zahájení dalšího oblouku začíná až po změně hrany. Oblouk je zahájen teprve postavením vnější lyže na vnitřní hranu.

Ve vrcholovém lyžování je možné tvořit a končit oblouk na kterékoliv lyži. Zahájit však musí i ten nejlepší jezdec — za předpokladu, že neeší havarijní situaci — vždy na budoucí vnější lyži.

Nyní se naučíte píchání holí

Paže držíte stejně, jako v základním postoji. Zapíchnutí hole se provádí na konci oblouku, v okamžiku, kdy začínáte přestupovat na vnitřní lyži. Hůl zapíchnete v úrovni bot, dolů ze svahu, pohybem předloktí dolů. Ihned hůl opět vytahujete zpětným pohybem ze sněhu, aby vám při rychlé jízdě nestrhla paži vzad. Vzdálenost zapíchnutí hole od těla bude záviset na výšce postavy a strmosti svahu. Zapíchnutá hůl slouží k opoře těla, hlavně v krátkých obloucích, na ledě a strmém svahu. Učte se to však již nyní, abyste vyhmátlí koordinaci pohybů. Již od začátku si zvykejte provádět pohyb pažemi při píchání umírněně. Stejně, jako všechny pohyby v navazovaných obloucích, i píchání holemi je rytmický, nepřerušovaný pohyb. Jedna ruka jde dolů, pro zapíchnutí hole, druhá jde současně nahoru, aby se na píchnutí připravila. Můžete si píchání nacvičit na místě. Na obrázku 2 je schematicky znázorněno. Při jízdě mějte stále pocit, že nohy tvoří oblouky střídavě po jedné a druhé straně trupu. Při píchání se nikam nenatahujte. Tak, jak držíte paže v základním postoji, zdvihněte mírně předloktí v loketním kloubu, zapíchněte hůl a opět ji pohybem předloktí vytáhněte. Prohlédněte si pohyb paží na různých kinogramech.

Zdokonalení

Pokud máte pocit, že již správně jedete otevřený střední oblouk, pokuste se oblouky poněkud zavřít. K tomu je nutné, aby vaše lyže opisovaly během vedení oblouku

křivku dále stranově od těla, než dosud. V konci oblouku musí však být lyže opět pod tělem. Docílíte toho tím, že v zahájení ještě víc překlopíte koleno dovnitř oblouku a pevným opřením do vnitřní hrany vnější lyže posunete pánev dopředu, dovnitř následujícího oblouku. Je třeba jet alespoň střední rychlostí, abyste využili odstředivé síly. Stehno vedoucí nohy je svislé. Snažte se, aby se vám lyže ihned v zahájení dostaly co nejdále bočně od těla. Pochopitelně, že nejdále bočně od těla jsou lyže uprostřed vedení oblouku. Lyže pod vámi však jedou tak rychle, že je třeba provést uvedené pohyby již v zahájení. Než se dostanete do maximální polohy, ujedou zatím lyže takový úsek, že bude provedení správné. Podarí-li se vám zakrojit dobře hrany ještě před spádníci bočně od těla — máte záruku, že se vám již od podložky neutrhnou a nedojde k sesouvání. Buďte v zahájení vpředu. Velkou chybou je záklon v začátku oblouku. Pokuste se vnímat odezvu lyží a přizpůsobte jí rytmus svých pohybů. Ideální bude, až dokážete s lyžemi spolupracovat. Při tréninku přecházejte postupně na poněkud větší sklon a méně upravený svah. V bouřích však prozatím nejezděte. Vracejte se opět na mírnější, dobře upravený terén s požadavkem provést cviky s větší přesností. Volte širokou variabilitu podmínek tak, aby ještě odpovídaly vaší úrovni lyžování. Prudký sklon by u vás vyvolal strach z jízdě ve spádníci. Vyberte si proto svah jen tak prudký, abyste se na něm nebáli jet sjezd alespoň 30 až 50 metrů. (Pokračování)

Ing. KAREL CIHELKA, CSc.

Před další sezónou veřejných lyžařských škol

Veřejné lyžařské školy stojí na prahu nové zimní sezóny. Výsledky posledních několika let nenechávají nikoho na pochybách, že zima 1982–83 bude v oblasti lyžařské výuky stejně úspěšná jako sezóny minulé. Prvořadým činitelem v této vysoce záslužné činnosti je lyžařský cvičitel. Mnohé tělovýchovné jednoty, provozující VLS posuzují celou činnost pouze podle toho, jestli „klopne“ pokladna. Výchovný, vzdělávací, zdravotní a společenský význam práce svých cvičitelů nechávají mimo rámec pozornosti.

Co ale dělají sami cvičitelé pro zlepšení tohoto stavu? Nestává se jim, že s posledním obloukem na sněhu zároveň pronesou: „Tak ahoj příští zimu“ a spěchají za svým letním koníčkem — windsurfingem, tenisem nebo zahrádkářským opojením na chatě? Věnoval každý cvičitel v zimě v době volna potřebnou pozornost zdokonalování techniky jízdy i úrovni svého předvádění jednotlivých prvků vyučovací látky? Provedl cvičitel celkovou analýzu výsledků své práce za uplynulou sezónu a přijal z ní pro svoji další práci potřebné poučení? Našel každý cvičitel tolik času a trpělivosti, aby na své lyžařské výzbroji a výstroji provedl potřebné opravy a údržbu po zimní sezóně a odpovídajícím způsobem jí uložil (alespoň tak dobře, jak rád a často radí svým žákům)? Zamyslel se cvičitel nad velkým dílem zásluh, které pro práci lyžařské školy představují řidiči všech autobusů, kteří žáky lyžařské školy dopravují na hory, všichni pracovníci stravovacích a ubytovacích zařízení jejich služeb jsme využili a především celá ta armáda vlekářů a lanovkářů, pracovníků zimních středisek a další nadšenci, bez jejichž pomoci a spolupráce bychom těžko dosáhli dnešních výsledků. Uvědomil si každý cvičitel kus dobré práce příslušných funkcionářů tělovýchovné jednoty, lyžařského oddílu i vedení své lyžařské školy na plynulém průběhu celé činnosti? Dokáže to při výroční schůzi tělovýchovné jednoty nebo lyžařského oddílu několika upřímnými slovy ocenit? Obětoval každý cvičitel přes léto trochu volného času, aby svojí brigádnickou činností pomohl dále rozvíjet materiální podmínky své lyžařské školy nebo lyžařského oddílu?

Jsme přesvědčeni, že převážná většina cvičitelů VLS si rozsah i dosah svého působení plně uvědomuje. V praxi se přesvědčují o tom, že jejich činnost je náročně sledována očima lyžujících žáků, případně jejich rodičů. Dobrý cvičitel ví, že dnes už nestačí výborně lyžovat, být prvotřídně oblečen a do bronzova opálený jinoch. Požadavek na současného cvičitele je daleko větší. Celá jeho činnost musí mít vysokou pedagogickou, didaktickou a metodickou úroveň, v průběhu výuky musí cvičitel nacvičovaný lyžařský prvek nejen dokonale předvést, ale také v jízdě žáků

poznat případné chyby a dokázat je opravit a doporučit způsob zlepšení.

Praktické poznatky z didaktického procesu, které cvičitel průběžně získává, představují veliké bohatství. Tvoří základ pro formování a zdokonalování diferencované výuky v jednotlivých skupinách žáků ve VLS, na které se cvičitel přímo podílí. Rozhodující roli v celém tomto procesu sehrávají ti cvičitelé, kteří ve VLS působili a působí především pro svůj vztah k našemu krásnému sportu. Jejich základní devizou je výborný osobní vztah ke všem žákům, příkladné vystupování v průběhu celé výuky, bezvadný stav celé výzbroje a stálá snaha naučit svěřené žáky co nejvíce. Tito cvičitelé si uvědomují, že žák zaplacením stanoveného poplatku vyjádřil svou důvěru k lyžařské škole a tu není možno zklamát. Pro tyto cvičitele není jejich povinnost vymezena pouze určeným časovým úsekem výuky, ale také spokojeností a zlepšujícími se výsledky jeho žáků. Je velikým bohatstvím našeho lyžařského hnutí, že takových cvičitelů máme stále dostatečné množství.

JOSEF TREML, vedoucí VLS Klatovy

Lyžařská škola TJ Spoje Brno zahajuje každoročně svou činnost už v podzimních měsících kondičním cvičením v přírodě

Úspěchy lyžařů v soutěži o titul VZORNÝ

Ideově politická výchova ve Svazu lyžování ÚV ČSTV vychází z celospolečenských úkolů vytyčených na XVI. sjezdu Komunistické strany Československa. Aktivní formování socialistického uvědomění příslušníků svazu lyžování je úzce spjato s objasněním současných náročných úkolů ekonomického rozvoje Československé socialistické republiky a její zahraniční politiky, orientované k všestrannému upevňování světového socialistického společenství, míru a spolupráce mezi národy.

Ideologická práce je výrazně ovlivněna takovými vnitropolitickými událostmi letošního roku jako byl 10. všeodborový sjezd a III. sjezd Socialistického svazu mládeže. Současně navazuje na významná vnitropolitická a mezinárodně politická výročí — 65. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, 60. výročí vzniku Svazu sovětských socialistických republik a 35. výročí Vítězného února. Ve sportovní oblasti plně využíváme 25. výročí založení Československého svazu tělesné výchovy a 80. výročí založení organizovaného lyžařského sportu především k výchově mládeže. S těmito politickými událostmi a výročími je všestranně spjata ideově politická práce s příslušníky svazu lyžování, zejména s reprezentanty jako důležitý motivující činitel v rozvíjení vlastenecké a internacionální výchovy.

Ideově politická výchova je tímto svým základním zaměřením orientována k rozvíjení účinných forem a metod výchovné práce s mládeží — k neformálnímu rozvíjení jejich socialistického uvědomění, socialistického vlastenectví a internacionalismu projevujícím se v jejich aktivním přístupu k plnění úkolů na pracovištích, ve školách i ve sportovní oblasti. U reprezentantů potom v samotném plnění náročných úkolů reprezentace ČSSR.

Při plnění závěrů V. sjezdu ČSTV je nutné cílevědomě a soustavně zkvalitňovat všechny složky socialistické

tické výchovy. Věnovat ještě větší pozornost tomu, aby členové lyžařských oddílů a reprezentačních družstev byli zapojeni do socialistické soutěže o titul VZORNÝ a současně plnili příkladně svoje pracovní a studijní úkoly. Socialistická soutěž o titul VZORNÝ se v průběhu svého trvání stala důležitou součástí tělovýchovného procesu a velmi účinnou, konkrétní složkou politickovýchovné práce mezi našimi členy. Ve svých kritériích a obsahu vychází důsledně z političnosti tělovýchovného procesu a sehrává významnou úlohu v upevňování a prohlubování socialistického charakteru celé organizace.

Socialistická soutěž je jedním z významných prostředků k uskutečňování cílů socialistické společnosti, tj. výchově socialistického člověka. Posláním pracovníků politickovýchovných komisí, lyžařských funkcionářů a členů představenstva všech stupňů je rozvíjet socialistickou soutěž se specifickou na náš lyžařský svaz. Tato soutěž má v Čs. lyžařském svazu ve srovnání s jinými sportovními odvětvími velmi pozitivní trend a je již pozitivním oceněním práce nás všech, že mezi jednotlivými svazy ČSTV zaujímá přední místo.

Pro ilustraci uvádím přehled rozvoje socialistické soutěže ve Svazu lyžování ÚV ČSTV k 1. 10. 1982. Jde prakticky o porovnání růstu soutěživosti o titul VZORNÝ za poslední tři roky.

ket pro vzorné oddíly lyžování, v soutěži o bronzovou plaketu je 53 lyžařských oddílů.

Za tyto výsledky patří uznání všem pracovníkům PVK ČÚV ČSTV, zejména předsedovi PVK s. Bedřichu Včelíhošovi a s JUDr. Bohumilou Vidurovi, dále pracovníkům PVK KV ČSTV až do stupně okresů a lyžařských oddílů TJ, kteří práci zkvalitňují a promyšleně přistupují k vlastnímu provádění soutěže.

Závěrem bych chtěl zdůraznit skutečnost, že stav socialistického soutěžení v Čs. svazu lyžování má vzestupný trend. Zdůrazňuji, že kvalita socialistické soutěže a veškerá politickovýchovná práce je jedním z významných kritérií pro hodnocení úrovně lyžařských funkcionářů na všech stupních řízení. Je nutno ji soustavně zkvalitňovat a důsledně provádět především trenéry a cvičitelé jako nedílnou součást tréninkového procesu. Správně politicky musí působit i ostatní činovníci a funkcionáři, každý v okruhu své působnosti, neboť socialistická výchova sportovní mládeže je prvořadým úkolem nás všech.

Za rozhodující je nutno považovat vlastní kvalitu veškeré práce. Vyskytující se problémy a úkoly přitom řešit s vysokou náročností a osobní odpovědností. Jen takový zásadový přístup je zárukou, že náročné úkoly v roce 1983 odpovědně a důsledně splníme.

PAVEL JÍLEK
předseda PVK VSL ÚV ČSTV

Mistrovství a přebory SSR '83

Přinášíme termínovou listinu mistrovství a přeborů SSR 1983 v jednotlivých lyžařských disciplínách:

20.—23. ledna: Mistrovství SSR mužů a žen v běžích a ve štafetách v Mlynkách — pořadatel TJ Mlynky

20.—23. ledna: Přebory SSR žactva ve sjezdových disciplínách v Jezersku — Start Kežmarok

29.—30. ledna: Mistrovství SSR mužů a žen ve slalomu a obrím slalomu ve Vrátné — VSDS Žilina

2.—6. února: Dorostenecké přebory SSR ve sjezdových disciplínách v Jezersku — Slávia Gymnázium Kežmarok

4.—6. února: Mistrovství SSR mužů a žen ve sjezdu a sjezdovém trojboji na Opalisku — Pokrok Závažná Poruba

11.—13. února: Přebory SSR žactva v běhu v Kremnici — Baník Kremnica

19.—20. února: Přebory SSR žactva ve skoku a v závodě sdruženém v Banské Bystrici — Slávia Banská Bystrica

26.—27. února: Mistrovství SSR ve skoku na středním můstku a v závodě sdruženém, přebory SSR dorostu ve skoku a v závodě sdruženém v Banské Bystrici — Slávia Banská Bystrica

3. března: Mistrovství SSR ve skoku na velkém můstku na Štrbském Plese — Slávia Banská Bystrica

Stav v roce 1979

Počet lyžařských oddílů	965
Z toho zapojeno v soc. soutěži	372
Z toho III. stupeň má	199
Z toho II. stupeň má	124
Z toho I. stupeň má	49

Stav v roce 1982

1035 oddílů
544 oddílů
174 oddílů
159 oddílů
98 oddílů

Početní přehled rozvoje socialistické soutěže v republikových svazech:

Český svaz lyžování

Stav v r. 1979	Stav v r. 1982
Celkem 580 oddílů	623 oddílů
Z toho v soutěži	
308 (60%)	379 (61%)
Z toho III. st. má 151	111
Z toho II. st. má 112	134
Z toho I. st. má 45	89

Slovenský svaz lyžování

Stav v r. 1979	Stav v r. 1982
celkem 385 oddílů	412 oddílů
64 (17%)	165 (40%)
48	63
12	25
4	9

Jestliže porovnáme výsledky socialistického soutěžení o titul VZORNÝ v roce 1979 s výsledky v roce 1982 je nutno konstatovat, že došlo v této oblasti, zejména ve Slovenské socialistické republice k podstatnému zlepšení. Procentuální relace SSR vůči ČSR byla v roce 1979 necelých 28 procent. V roce 1982 je zapojení lyžařských oddílů na Slovensku proti ČSR 44 %, tj. zvýšení o 16 %. I přes toto výrazné zlepšení jsou zde ještě rezervy zejména pokud se týče rozvoje socialistické soutěže a práce politickovýchovných komisí jednotlivých stupňů.

Novelizace zásad socialistického soutěžení o titul VZORNÝ nabyla platnosti od 1. 1. 1980. Soutěž se dále rozšiřuje o plakety. Která z TJ má již I. stupeň, může podat (viz zásady soc. soutěžení o titul VZORNÝ) přihlášku do soutěže postupně o bronzovou, stříbrnou a zlatou plaketu. Tyto nejvyšší stupně, příslušné plakety uděluje představenstvo ÚV ČSTV na návrh představenstva ČÚV nebo SÚV a po předchozím projednání a doporučení KV ČSTV.

V březnu až květnu 1982 bylo na schůzi představenstva ČÚV ČSTV schváleno udělení 20 bronzových pla-

Sjezdové lyže v nové sezóně

Odborné zahraniční časopisy přinášejí ve svých podzimních číslech informace o vývoji a novinkách ve výrobě sjezdových lyží a lyžařské výzbroje vůbec. Věnují se rozboru, hodnocení a laboratornímu testování těchto výrobků.

Výhled na trh příští sezóny připomíná, že vývoj lyží byl odjakživa pozvolný a postupný, a proto ani letos nepříjdou na trh žádné revoluční novinky. Dochází v posledních letech i k určité konvergenci donedávna odlišných konstrukčních pojetí. To se projevuje například v tom, že se stírá rozdíl mezi lyžemi francouzské a rakouské výroby. Rakušané přebírají to, co se pokládalo za charakteristiku francouzských lyží (lehká váha, snadná točivost, pružnost sklolaminátové konstrukce), zatímco Francouzi převzali pro své konstrukce některé charakteristiky rakouských lyží (stabilita a plynulost skluzu, umožňované kovovou konstrukcí).

Výsledkem je moderní všestranná lyže, která se lépe otáčí, je živější, její vedení je plynulejší a lépe kontrolovatelné v různých sněhových podmínkách než u dřívějších lyží. Jsou-li tyto lyže správně udržované a voscované, plní spolehlivě všechny tyto úkoly.

Nová sezóna přináší širokou paletu zajímavých nových modifikací. Například firma Rossignol vyrábí všechny své špičkové modely ve variantě VAS (Vibration Absorbing System). Jednotlivé modely tohoto systému mají ve své konstrukci různé rozmístěné tlumicí materiály, sloužící k maximálnímu omezení vibrace.

Již v minulé sezóně měli tyto lyže k dispozici téměř všichni světoví špičkoví závodníci jezdicí na lyžích této značky. Tento systém má přispět zejména k lepšímu záběru hran (u slalomové lyže FP) k lepšímu tlumení nárazů (u lyže CMV pro jízdu v bouřích). Nejeftektivnější se tento systém projevuje u obrázkového modelu SM.

Kástle uplatňuje v konstrukci třídlínné jádro Tricore: ke konstrukci

jádra se používají různé materiály podle účelu lyže. Umožňuje to jemné vyladění, dávkování torzní tuhosti v zájmu lepšího záběru hran (u závodních lyží) a snadnějšího otáčení (u sportovních modelů). Firma Dynamic se zase snaží dosahovat těchto efektů variací profilu lyží v oblasti vázání. Výsledkem jsou pronikavé změny v rozdělení tlaku u špičkových lyží této značky. Výrobce zdůrazňuje „rovnoměrné rozdělení tlaku hran“ na sněh, lepší tlumení nárazů a širší pásmo použitelnosti u každého jednotlivého modelu. Firma K2 zase provedla na první pohled nepatrné, ale přesto efektivní konstrukční změny u svých lyží určených pro obří slalom. Výsledkem je snadnější otáčení a lepší vedení stopy.

Celkově se v produkci sjezdových lyží všech specialit projevuje v nové sezóně nejvýraznější trend k výrobě velkého množství sportovních modelů. Dynastar, Olin, Atomic a Swallow doplnily svou paletu novými modely sportovních lyží a v menším rozsahu tak postupují i firmy Elan a Spalding.

Pokud jde o změny povrchové části lyží, které mohou být někdy neméně významné než změny vnitřní, firma Fischer zdokonalila své skluznice, které nyní vyrábí s lepšími skluzovými vlastnostmi. Firma Blizzard zase uvádí na trh slalomové lyže s hranami postavenými do ostrého úhlu (méně než 90 stupňů), což má umožnit jejich lepší záběr na tvrdém sněhu.

Jiné firmy se zase zaměřily na to, že doplňují mezery ve svém sortimentu modelů. Firma Head například dává na trh nově slalomové lyže typu „soft“ pro rekreační závodění. Kneissl klade důraz na nový model rekreač-

Svět Ingemar Stenmark i v nové sezóně bude startovat ve Světovém poháru, v němž letos stejně jako loni skončil druhý za Američanem Philem Mahrem. Záběr je z letošního závodu SP v Jasně

ních lyží s „opačným zakřivením“, zvaný OP. Podstatně prý usnadňují sjíždění příležitostnému lyžaři.

Pokud jde o čistě povrchovou úpravu, nedochází k výraznějším změnám. Téměř polovina lyží na letošním trhu má šedou nebo stříbrnou barvu, zatímco asi 20 procent modelů je provedeno v bílé barvě. Některé firmy však chtějí tento dlouhodobý trend narušit a uvádějí vybrané modely v červené, vínové, světle modré a černé barvě.

V cenové politice výrobců nelze určit jednotnou linii. Asi polovina největších firem zvýšila ceny u svých špičkových modelů o 20 a více dolarů. Jiné udržely své ceny na loňské úrovni a několik jich ceny dokonce snížilo.

Odborné časopisy připojují podrobnější informace o nových obrázkových lyžích. Připomínají, že jejich určením jsou dlouhé oblouky při velké rychlosti, přičemž se tyto vlastnosti lyží projevují nejlépe na hladkých, otevřených svazích, na nichž si lyžař může zvýšenou rychlost dovolit. Tyto lyže se obvykle projevují velmi dobře i v hlubokém prachovém sněhu, ale už méně dobře na bouřatých svazích.

K dosažení těchto vlastností se výrobci uchylují k různým metodám. Již tradičně bývají lyže pro obří slalom širší než slalomové lyže, s větším poloměrem bočního vykrojení pro provádění delších oblouků. Ale dnes tomu vždy tak není. Někteří výrobci, jako Elan, K2, Kneissl, Blizzard a Century, používají stejného bočního vykrojení jak pro slalomové, tak pro obrázkové lyže a diferencují u nich jen ohebnost (obrázkové lyže jsou poněkud tužší než slalomové lyže, zejména ve špičce) a hmotnost (vyšší hmotnost dostávají lyže určené pro rychlostní oblouky, aby se zvýšila jejich stabilita). Také torzní tuhost je u obrázkových lyží vyšší než u slalomových, aby byla zajištěna jejich pevnost při velkých rychlostech. Zvýšení torzní tuhosti a hmotnosti dosahují výrobci obvykle tím, že v konstrukci používají kovový materiál. Jde buď o vrstvy v plné délce lyže, anebo alespoň o kratší vložené vrstvy ve vybraných částech lyže.

{Ze zahraničních pramenů}

Ing. PAVEL BORSKÝ

Parma nejlepší na hmotě

Jiří Parma (Dukla Liberec) je první na výkonnostním žebříčku čs. skokanů ze šestidílného seriálu závodů na hmotě před Leošem Škodou a Bohumilem Vackem. Hodnotily se nejlepší výsledky ze tří závodů, přičemž nejméně dva musely být na sedmdesátce.

XII. ročník Poháru Národní fronty se konal 9. října při umělém osvětlení ve Frenštátě pod Radhoštěm za účasti 70 startujících a přinesl výsledky: 1. Parma (Dukla Banská Bystrica) 239,2 (86,5 a 85), 2. Číž (Slovácko VŠE Banská Bystrica) 234,8 (87 a 83), 3. Tánčzos (Dukla Banská Bystrica) 231,0 (86 a 83,5), 4. Škoda 227,1 (84 a 81), 5. Vacek (oba Dukla Liberec) 222,9 (81 a 82,5), 6. Duda (Polsko) 221,6 (83 a 80), 7. Jirásko (Dukla Liberec) 218,9 (83 a 80,5), 8. Zwijacz (Polsko) 216,1 (81,5 a 81,5), 9. P. Ploc (Dukla Liberec) 213,8 (82,5 a 80), 10. Hýsek (Dukla Banská Bystrica) 213,7 (80,5 a 78,5).

III. ročník Poháru SČSP uspořádal 16. října Ještěd Liberec při účasti 31 skokanů a stejného počtu dorostenců. Výsledky: 1. Škoda 236,6 (83,5 a 85,5), 2. Vacek 236,0 (81,5 a 84) a Tánčzos 236,0 (83 a 85), 4. Parma 234,2 (82 a 85,5), 5. Hýsek 231,2 (80,5 a 82), 6. Jirásko 231,0 (83,5 a 84,5), 7. Malec (Dukla Liberec) 223,2 (78,5 a 86,5), 8. Slušný 222,2 (81 a 81,5), 9. Jelenský (oba Dukla Banská Bystrica) 218,2 (78,5 a 81,5), 10. P. Ploc 217,7 (80,5 a 79,5). Z dorostenců zvítězil Dluhoš (MEZ Frenštát) 222,7 (80,5 a 79,5) před Polákem (Dukla Liberec) 219,3 (78,5 a 80) a Harabišem (MEZ Frenštát) 207,9 (74,5 a 80).

VŽZ 1982 skokanů na hmotě: 1. Parma 717,6 b., 2. Škoda 714,2, 3. Vacek 702,7, 4. Tánčzos 692,7, 5. Hýsek 670,8, 6. P. Ploc 662,8, 7. Malec 659,8, 8. Jelenský 656,7, 9. Mayer (Dukla Liberec) 654,4, 10. dorostenec Číž 649,8 b.

Rozbor úrazovosti v lyžování

Sledujeme-li vývoj statisticky vykazovaných úrazů v lyžování v ČSR za posledních pět let můžeme konstatovat příznivou tendenci stále menšího počtu. V roce 1977 bylo hlášeno 218 úrazů, o rok později 210, v roce 1979 — 201, v roce 1980 — 195, loni jen 179 úrazů. Potěšitelné je především to, že konečně podstatně ubylo úrazů při doplňkové sportovní činnosti, kterých bylo loni 23 proti 38 v roce 1980.

Převládají především úrazy při sjezdových disciplínách, kterých bylo loni 84 (v roce 1980 — 83), v klasických disciplínách došlo k 44 úrazům (53), v rekreačním lyžování bylo v roce 1981 hlášeno 28 úrazů. Ve sjezdových disciplínách bylo 37 úrazů při slalomu, 23 při obřím slalomu a 24 při sjezdu, což svědčí o zvýšeném nebezpečí při technických disciplínách. V klasických disciplínách bylo nejvíce úrazů na trati 15 km (12), při skocích (6) a na trati 3 km (5).

Pokud se týká věkových kategorií k největšímu počtu došlo ve věku od 15 do 19 let — celkem 55, z toho při sjezdových disciplínách 27 a při klasických 13 úrazů. V přípravné tělesné výchově je nejvyšší četnost úrazů při kopané — 8.

Loni opět převládaly úrazy na úrovni soutěží krajských (53) stejně jako v roce 1981 (58). K menším počtům došlo na úrovni okresní (26), celostátní (22) a národní (14). Dostí vysoký je počet úrazů při rekreačním lyžování (40).

Mnohem větší počet úrazů se stal při tréninku než při závodech. Sedmáct úrazů, k nimž došlo nárazem na pevnou překážku, svědčí o tom, že je nutné věnovat zvýšenou pozornost stavbě tratí. Z technických příčin převládá vliv terénu, který byl hlavním důvodem u celé čtvrtiny všech úrazů. Je potěšitelné, že mizí úrazy způsobené výzbrojí a výstrojí. U poranění kloubů se podílí pouze 10 % a u poranění kostí dokonce jen 0,3 procenta. Ze subjektivních příčin vzniklo 71 % pádem při nezvládnuté technice jízdy a 26 % nesprávně provedeným cvikem. Zanedbatelné jsou úrazy, k nimž došlo nekázní nebo agresivitou.

Při rozboru charakteru poranění vyplývá, že převládají úrazy kloubů, kterých bylo dvacet, a zlomeniny, kterých bylo 40. Z poranění kloubů je to především poškození vazů kolených (13) a distorse hlezna (18). U poranění kostí jsou to zlomeniny bérce (19), hlezna (10), předloktí (9), zápěstí (7). Tři otrasy mozku nás nabádají k povinnému nošení přilby při sjezdových disciplínách a skocích. Je potěšitelné, že vymizely omrzliny.

Ačkoliv se dále zvýšil počet členů lyžařských oddílů a rozšiřuje se počet aktivních závodníků [což je patrné především v účasti na soutěžích pořádaných ČSTV, při masových závodech a ze stoupajícího počtu rekreačních lyžařů vedených členy ČSTV], přesto stále klesá počet závažných úrazů, které se odrážejí ve statistice ČSTV. To však nás nesmí ukoľébávat k spokojené nečinnosti v úrazové zábraně, ale naopak to musí zvyšovat naše úsilí v tomto oboru tělovýchovné činnosti.

Statistika ČSTV sice nepodchycuje všechny úrazy, které se stanou při

lyžařském výcviku a závodní činnosti, přece však eviduje ty nejzávažnější z nich. Je potěšitelné, že počet těchto úrazů neustále klesá, ačkoliv lyžařská základna se stále rozšiřuje. Pokles úrazovosti je výsledkem neúnavné práce na poli úrazové zábrany, již se věnuje v současné době pozornost ve všech složkách ČSTV. Nicméně stále ještě dochází k mnoha zbytečným úrazům, kterým by se dalo předcházet cílenou činností osvětovou, metodickou a organizační.

Především je záležející stále vysoká úrazovost mládeže ve věku od 15 do 18 let, která zatěžuje statistiku téměř třetinou. Odpovídá to psychologii této věkové kategorie. Mladí lidé jsou již tělesně vyspělí téměř na úrovni dospělých, ale protože mají dosud malé životní zkušenosti, mají značný sklon k riskování a k přeceňování vlastních schopností. Půjde především o to podchytit tyto mladé lidi organizačně, správně je metodicky vést, školit je o nebezpečí úrazu, úrazové pre-

veni a zábraně a aktivně je do nich zapojovat. Tyto požadavky lze jistě dobře skloubit s výchovnými cíli ČSTV, neboť právě v této kategorii se objevují vyložené sportovní talenty a naděje na špičkové sportovní výkony. To znamená orientovat výchovnou a metodickou činnost na tuto věkovou kategorii.

Dále je nutné věnovat stále pozornost výběru a údržbě lyžařských tratí a organizaci sportovní činnosti na nich. V tomto oboru činnosti máme stále velké rezervy. Víme, že lyžařské terény budou stále více zatěžovány zvyšujícím se počtem lyžařů a poroste také riziko úrazů především ze střetů.

I nadále je třeba věnovat pozornost vývoji bezpečnosti lyžařské výstroje a výzbroje a především dbát na její správné využívání.

Také je možné snižovat úrazy, k nimž dochází při doplňkové sportovní činnosti. Příprava závodníka „na suchu“ by měla být organizovaná a tudíž úplně bezpečná. Dobře se připravít na lyžování, při kterém nelze zcela vyloučit riziko úrazu, lze i bez riskantní doplňkové činnosti jakými jsou např. kopaná nebo box.

MUDR. KAREL NOVÁK
člen zdravotní komise VSL ČÚV ČSTV

V Ústí nad Labem se daří sjezdařům

Tréninkové středisko mládeže při TJ Chemička Ústí nad Labem patří již řadu let mezi nejspěšnější sjezdařská TSM v českých krajích. Úspěchy závodníků tohoto střediska v sezóně 1981—82 tuto skutečnost znovu potvrzují. Kádr TSM tvoří lyžaři Chemičky, dále jsou zde soustředěni vybraní žáci a dorostenci z okresů Děčín, Teplice a Most. Všechna tato města leží v nadmořské výšce kolem 200 m na úpatí Krušných hor a na svazích Telnice, Bourháňka či Klínů, kde tito mladí závodníci vyrůstají. Tato střediska neznamenaají mnoho v lyžařském světě, avšak blízkostí k městským aglomeracím mají lyžaři možnost takřka denního pobytu na sněhu.

Žáci Chemičky zařazení do TSM dosáhli v uplynulé sezóně pozoruhodných výsledků, na přeboru ČSR pouze závodníci Sokola Deštné získali více medailí. Zlato z tohoto přeboru přivezli Veselský a Příhoda, třikrát stříbro Sochocká, dvakrát Veselský a jednou Příhoda, dvě bronzové medaile získala Holingerová a jednu Příhoda. Přeborníkem ČSSR ve sjezdu se stal Příhoda a druhé místo obsadil v trojkombinaci, Veselský skončil třetí ve sjezdu. Zásahu na těchto úspěších má silný a dobře pracující trenérský kolektiv, dále podmínky, které jsou po leta pro rozvoj sjezdařského sportu ústeckými lyžaři vytvářeny. V Telnici jako prvním čs. lyžařském středisku je již od roku 1965 v provozu zařízení na výrobu umělého sněhu a areál s umělou hmotou vybudovaný téměř v centru města. Již řadu let má oddíl vlastní lyžařskou školu a pro

letní přípravu vybudoval postupně letní výcvikový tábor v jižních Čechách na břehu Otavy, kde již deset let se každoročně vystřídá 70 závodníků.

Příprava na novou sezónu probíhala v tělocvičně a především v lyžařském středisku v Zadní Telnici, Mladí lyžaři se mohou každoročně pochlubit také stovkami brigádnických hodin při údržbě lyžařského střediska. Cílem celého kolektivu v sezóně 1982 až 1983 je úspěšně navázat na úspěchy posledního závodního období.

Ing. JINDŘICH HOLINGER
trenér TSM Ústí n. L.

Pavel Příhoda (TSM Chemičky Ústí nad Labem), žákovský přeborník ČSSR ve sjezdu

● **TROJNÁSOBNÍMI MISTRY SVÝCARSKA** v lyžování na trávě se stali Christen a Büsserová. Ve slalomu mužů zvítězil Christen před Gansnerem, v obřím slalomu byl druhý Lenzlinger, který obsadil druhé pořadí i v kombinaci za Christenem. Ve slalomu žen vybojovala prvenství Büsserová následována Hügiovou, v obřím slalomu byla druhá Zuberbühlerová a v kombinaci Elserová. Závody se konaly v Mumpfu.

● **RAKOUSTÍ SJEZDÁŘI** v říjnu pilně trénovali na ledovci v Hintertuxu. Na programu měli i několik kontrolních závodů. Zahajovali je slalomáři. Ve dvou ze šesti testů byl nejrychlejší Gruber, v jednom zvítězili Strolz, Orlainsky, Hinterseer a Mader. Mezi sjezdáři nechyběl ani olympijský vítěz 1976 Franz Klammer, jehož svědomitost v přípravě byla příkladná.

● **KANADANÉ** se pilně připravují na novou sezónu ve sjezdových disciplínách. A tým mužů tvoří Todd Brooker, Robin McLeish, Steve Podborski a Ken Read, jediným členem B družstva je Bob Styan, v reprezentativním C kolektivu jsou Gary Athans, Felix Belczyk, Chris Kent, Doug Kerr a Jim Read. V reprezentativním družstvu žen jsou: Laurie Grahamová, Diana Haightová, Shanne Leavittová, Dianne Lahodeyová a Gerry Sorensonová. Šéfoachem družstva mužů je John Ritchie, novým trenérem sjezdářů Joey Lavigne, jeho asistentem Wayne Gruden. Vedoucím kolektivu žen je Currie Chapman, trenéry Stewart Green a Luc Robillard. Kanadští trenéři technických disciplín absolvovali letos společnou přípravu na sezónu se skandinávskými specialisty v Norsku, několik norských trenérů oplátkou bylo v prosinci pozváno do Kanady. Jediný člen kanadského reprezentačního A týmu Ken Read společně s C družstvem se připravoval na novou sezónu na Novém Zélandu. Read považuje trénink na Novém Zélandu za lepší než na alpských ledovcích, kde zejména v letošních podzimních měsících byly špatné sněhové podmínky. Read zahajoval přípravu na závodní období v novozélandském lyžařském středisku již popáté. Reprezentační kolektiv Kanadčanek trénoval v Evropě v Söldenu.

● **ZVÍTĚZIT V POHÁRU NÁRODŮ** ve sjezdových disciplínách je cílem reprezentantů USA v roce 1983. Vedoucí sjezdového úseku amerických lyžařů Bill Marolt pokládá splnění tohoto úkolu za reálné. Předpokládá, že se to podaří bratrům Phil a Steve Mahreovým společně s Christianou Cooperovou, Holly Flandersovou, Tamara McKinneyovou, Cindy Nelsonovou a několika dalšími, většinou novými závodníky. „Chceme zopakovat úspěchy posledního závodního období,“ prohlásil B. Marolt. „Není ne-reálné věřit, že Phil a Steve Mahreovi obsadí prvá dvě místa v celkové klasifikaci Světového poháru a že také některá z členek reprezentačního družstva žen vybojuje prvenství v SP 1983. Tamara McKinneyová, Christin Cooperová nebo Cindy Nelsonová patří mezi ty, které v příštím roce mají největší vyhlídky získat velký křišťálový glóbus.“

Po odchodu Milla, Pattersona a Andersona bylo družstvo mužů znovu doplněno a tvoří je jedenáct reprezentantů. V čele s Dougem Powellem

a nováčkem kolektivu Mikiem Brownem, který byl nejrychlejší téměř ve všech kontrolních testech, zaměřují se členové týmu především na sjezd. Do této skupiny patří Tris Cochrane, Andy Chambers, Mike Farny, Bill Johnson, Alan Louba, Mark Lewis, Andy Luhn, Jaco Romick a Paul Mahre, mladší bratr Phila a Steve Mahreových, čelných závodníků kolektivu USA, kteří teprve v říjnu zahájili trénink na Mount Hoodu ve státě Oregon. Část slalomářů USA se připravovala v září v italském Schnalstalu, potom v říjnu a listopadu ve státě Colorado až do 24. listopadu. Pak vybraní závodníci odcestovali do Evropy.

Reprezentační kolektiv A a B žen tvoří Christin Cooperová, Holly Flandersová, Cindy Nelsonová, Tamara McKinneyová, Cindy Oaková, Heidi

Zajímavosti ze světa

Preussová, Maria Maricichová, Abby Fisherová, Karen Lancasterová a Rebecca Simningová. Kondiční výcvikový tábor měly na Havaji. Pět se jich potom zúčastnilo přípravy na Novém Zélandu. Zbytek družstva — mladé závodnice Pam Fletcherová, Julie Stuatadová, Heidi Bowersová, Eva Twardokensová a Eva Phiosová byly pozvány do výcvikového tábora na Mount Hoodu. Od konce září do poloviny října se celé družstvo připravovalo na zahajovací závody v Söldenu a potom v Tignes.

● **ŠVÝCARSTÍ BĚŽCI** a běžkyně začátkem listopadu absolvovali třítýdenní přípravu ve finském Yllasjärvi téměř 200 km za polárním kruhem pod vedením nového finského trenéra Jormy Kortelainen. Denní dávka za mrazivého počasí (až -17 stupňů C) na prachovém sněhu byla 40-60 km pro ženy a 50-70 km pro muže. Dvě dlouhé tréninkové dávky absolvovali švýcarští reprezentanti a reprezentantky v době od 8 do 16 hod. Program doplňovala gymnastika, sauna, masáže a plavání v bazénu se střídavým odpočinkem. Přípravy se zúčastnilo dvanáct mužů a čtyři ženy, asistentem trenéra byl August Broger. Účastníci soustředění využívali také posilovací aparát, speciálně zkonstruovaný původně pro veslaře, který výrazně posiluje horní část paží. Původně se měli švýcarští lyžaři přesunout na druhou část výcvikového tábora do Kuusama. V tomto lyžařském středisku bylo však jen 10 cm sněhu, a proto zůstali v Yllasjärvi, kde byly ideální podmínky pro trénink. Společně se švýcarskými běžci se zde připravovali také finští reprezentanti a v závěru jejich přípravy sem přicestovali Italové.

● **INGEMAR STENMARK** společně s dalšími členy švédského reprezentačního družstva přicestoval v polovině října k tréninku do rakouského Hintertuxu. Byl doprovázen svou přítelkyní Ann, která nechyběla při kondiční přípravě ani na slalomové trati.

„Mým cílem v nové sezóně je zvítězit ve Světovém poháru ve slalomu a obřím slalomu,“ prohlásil Stenmark. „Super-G slalomu se nezúčastním a s vítězstvím velkého křišťálového glóbusu nepočítám, boj o něj přenechám ostatním kandidátům.“ Loni měl trenér Hermann Nogler k účasti Ann při přípravě výhrady, letos mu stálá účast blondýny nevádí, naopak prý pomáhá k úspěšnému průběhu tréninku. Před výcvikovým táborem v Hintertuxu byl Stenmark jen čtyři dny na ledovci v Cervinii při testování lyží. Po přestávce před zahájením Světového poháru počítá ještě s třítydenním tréninkem, který mu má postačit. V létě Stenmark jen běhal a jezdil na kole, aby udržel dobrou kondici. V Göteborgu se zúčastnil desetiboje sportovních hvězd v němž zvítězil před fotbalistou Kevinem Keeganem a hokejistou Wayneem Gretzkym. Dalšími účastníky byli Borg, Pelé a Ray Sugar Leonard.

● **SOVĚTSKÁ SBORNÁ** běžců a běžkyň po podzimní přípravě zahájila trénink na sněhu. Ústřední trenér Viktor Baranov v předolympijské sezóně počítá s řadou mladých závodníků a závodnic vedle zkušených reprezentantů a reprezentantek. Ve sborné ukončila svou činnost nejúspěšnější sovětská běžkyně Galina Kulakovová, počítá se však s účastí trojnásobného olympijského vítěze Nikolaje Zimjatova, který pro omezení chyběl na letošním mistrovství světa v Oslu a po delší přestávce opět pilně trénuje. V družstvu žen vedle Raisy Smetaninové, Ljubov Ljadovové, Naděždy Šamakové a Ludmily Zimjatovové je řada mladých závodnic, mezi nimi i sedmnáctiletá perspektivní juniorky Taťána Burkanová a Světlana Nikitinová. V reprezentačním kolektivu mužů společně se Zimjatovem se připravují Alexandr Zavjalov, Jurij Burlakov, Alexandr Čajko, Alexandr Kutukin a Anatolij Ivanov, jakož i devatenáctiletý juniorský mistr světa Vladimír Smirnov. První závody se konaly začátkem prosince na Uralu. Sovětské běžci a běžkyně se v nové sezóně zúčastní Světového poháru a předolympijských závodů v Sarajevu, které budou projevkou jejich výkonnosti před ZOH 1984.

● **ITALSTÍ LYŽÁŘI** v nové sezóně znovu budou usilovat o návrat mezi světovou špičku ve sjezdových disciplínách. Podle prohlášení místopředsedy svazu Ericha Demetze a šéftrenéra Seppa Messnera mají k tomu pomoci především Michail Mair, který startuje v první skupině FIS ve sjezdu, Bruno Nöckler (obhájil tuto pozici v obřím slalomu) a z mladých Oswald Tötsch, který byl druhý na mistrovství světa juniorů ve slalomu. Přesvědčili Paola de Chiesu, aby do ZOH 1984 zůstal v družstvu slalomářů a svůj návrat do reprezentace oznámil Piero Gros. Nástupci trenéra Pegorariho a jeho zástupce Pichlera, kteří zahynuli při automobilové nehodě na Novém Zélandu, se stali Tino Pietrogiovanna a Guido Vittur.

● **PHIL A STEVE MAHREOVI** dokončili letos v létě výstavbu Philova domu, o němž vítěz Světového poháru hovořil při Velké ceně Demänovských jeskyň v Jasně. Phil se oženil se svou přítelkyní Holly, s níž má dceru Lindsay a bydlí v novém domě.

Na stáži u sdruženářů NDR

Na základě dohody lyžařských svazů NDR a ČSSR jsem se zúčastnil koncem září týdenního výcvikového tábora reprezentačního družstva sdruženářů NDR v Oberwiesenthalu. Znamená pro mne získání cenných zkušeností z přípravy nejlepších závodníků NDR, kteří v této náročné lyžařské disciplíně patří ke světové špičce. Byl jsem s reprezentanty NDR společně ubytován v lyžařské škole u můstku, stravoval jsem se s nimi a zúčastnil všech akcí v průběhu jejich soustředění.

Hlavním trenérem reprezentačního družstva mužů byl Gerd Höffer, trenérem juniorského týmu Jürgen Meinel, spolupracovali kluboví trenéři Horst Müller (Motor Zella Mehli), Siegfried Böhmé (Dynamo Klingenthal) a Dietmar Hopfer (Traktor Oberwiesenthal). Přípravy se zúčastnili muži: G. Schmieder, J. Glass, U. Dotzauer, B. Blechschmidt, A. Langer, P. Opitz, L. Hopf a junioři M. Hahn, O. Warg, H. Hunger a J. Beetz. Dalšími členy výcvikového tábora byli videotechnik L. Rohlle a masérka — studentka sportovního lékařství na praxi. Úspěšný průběh přípravy dále zajišťovali dva pracovníci, kteří měřili délky skoků, nájezdovou rychlost a vyhodnocovali skoky, další tři za-

bezpečovali provoz lanovky a kropeň hmoty na můstku.

Výcvikový tábor byl zaměřen na skokanský trénink s dvěma kontrolními závody, průběžně s třemi tréninkovými jednotkami běhu a čtyřmi tréninkovými jednotkami v hale. Denní program po budičku, rozcvičení, sprchování, otužování a snídaní začínal první částí tréninku od 8.45 do 10.45 hod. Od 11 do 12 hod. byly masáže, stejně jako po obědě od 12.45 do 13.30 hod. Od 13.35 do 15.45 hodin následovala druhá část tréninku. Po svačince opět masáže a studium jednotlivců, v 18 hodin večere, v 19.30 až 21.00 hod. třetí část tréninku a ve 22.30 hodin večerka.

V prvním kontrolním závodě ve skoku, který se konal třetí den výcvikového tábora, zvítězil Schmieder 217,5 (86,5 a 85,5) před Dotzauerem 214,6 (84 a 85), Opitzem 214,2 (83 a 84,5) a Hungerem 206,8 (81,5 a 84,5), ve druhém závodě (šestý — závěrečný den VI) bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Dotzauer 216,3 (85 a 88), 2. Hunger 212,5 (87 a 85), 3. Opitz 205,5 (85 a 82,5), 4. Schmieder 202,4 (82,5 a 83,5) — startoval se zraněným kotníkem.

Přehled plnění plánu výcvikového tábora o jednotlivých dnech [T] = tréninkové jednotky, TH = tréninkové hodiny, PVC = skoky na umělé hmotě, KL = kolečkové lyže]:

	TJ	TH	PVC	Hry hod.	KL km	kros km	výb. síla poč. skoků
20. 9.	3	5,15	13	0,45	—	—	70
21. 9.	3	6,15	8	1,30	25	—	—
22. 9.	3	5,15	11	0,30	—	—	140
23. 9.	2	3,45	—	0,30	20	—	62
24. 9.	3	5,45	14	—	—	10	—
25. 9.	1	1,30	4	—	—	—	—
Celkem	15	27,45	50	3,15	45	10	272
Plán	15	27,00	51	—	45	10	—

Plánované úkoly pro tento výcvikový tábor byly v objemu i intenzitě splněny. Počet hodin her a počet skoků výbušné síly nebyl v týdenním plánu uváděn.

Stáž ve výcvikovém táboře sdruženářů NDR byla pro nás přínosem. Měl jsem možnost poznat práci trenérů a přípravu závodníků NDR v jejich

domácích podmínkách. Pro potřeby VSL ÚV ČSTV jsem zpracoval podrobnou zprávu. K vytvoření ucelené představy o tréninku světové sdruženářské špičky by bylo vhodné realizovat podobnou stáž v další sdruženářsky silné zemi (SSSR, NSR, Norsko, Finsko).
JOSEF KUTHEIL

Již dvanáctá Beskydská liga mládeže

Každoroční přehlídkou mladých skokanů Severomoravského kraje se stala Beskydská liga mládeže, založená v roce 1971 a osm let později současně hodnocená jako Severomoravský pohár. Její dvanáctý ročník měl na pořadu čtyři závody, do konečného pořadí se započítávaly tři nejlepší vý-

sledky a do Severomoravského poháru největší počet bodů docílený rovněž ve třech závodech. Vítězství se hodnotilo 26 body, druhé místo 22, třetí 19, čtvrté 17 b. a každé další o jeden bod méně až do dvacátého pořadí — 1 bod. Vítězi letošního ročníku v kategorii mladších žáků (ročníky 1971 a 1972) se stal Tomáš Raszka (TŽ Třinec), ze starších žáků (1969 a 1970) František Maluna (TJ Rožnov), z mladších dorostenců (1967 a 1968) Jiří Raška a ze starších dorostenců Ladislav Dluhoš (oba MEZ Frenštát p. Radh.).

Průměrná účast v každém kole letošního ročníku byla 80 startujících, nejlépe si vedli mladí skokani MEZ Frenštát, TŽ Třinec a TJ Rožnov p. Radh. Projevil se také výkonnostní růst mladých závodníků TJ Vrbo pod Pradědem. První a závěrečné kolo na můstcích P 15, 35 a 72 m uspořádal lyžařský oddíl TJ MEZ Frenštát pod Radh., druhé a třetí kolo soutěže na můstcích P 28 a 60 m TJ Rožnov p. Radh. V příštím roce po dokončení můstků v Nýdku přibude k tradičním

pořadatelům i TJ TŽ Třinec, Škoda, že již druhý rok zahájí bez závodu i vlastních skokanů hmotou pokryté můstky v Písařově.

Konečné pořadí v Beskydské lize mládeže a Severomoravském poháru:

Mladší žáci: 1. T. Raszka (TŽ Třinec) 720,0 — 78 b., 2. Kubán (TJ Rožnov) 640,5 — 63, 3. J. Vaverka 634,3 — 63, 4. Bartoš (oba MEZ Frenštát) 589,8 — 51, 5. Rotter (TJ Rožnov) 591,5 — 47, 6. R. Raszka (TŽ Třinec) 554,7 — 45 b.

Starší žáci: 1. Malina (TJ Rožnov) 720,0 — 78 b., 2. S. Lasota (TŽ Třinec) 696,9 — 70, 3. P. Vaverka 650,5 — 58, 4. Žárský (oba MEZ Frenštát) 654,7 — 57, 5. Fíurášek 591,0 — 46, 6. Bill (oba TJ Rožnov) 581,3 — 44 bodů.

Mladší dorostenci: 1. Raška 720,0 — 78 b., 2. Janák 659,4 — 67, 3. Miška (všichni MEZ Frenštát) 629,7 — 63, 4. Čejka 583,1 — 51, 5. Vrábek (oba TJ Rožnov) 521,6 — 51 b., 6. Petr (MEZ Frenštát) 491,6 — 44 b.

Starší dorostenci: 1. Dluhoš 713,8 — 71 b., 2. Harabiš 698,1 — 65, 3. Bražina 695,5 — 61, 4. Marek 679,2 — 59, 5. Čáhlík 690,6 — 56, 6. Pustka (všichni MEZ Frenštát) 657,2 — 49 bodů.
-sed-

Vítězové 12. ročníku Beskydské ligy mládeže. zleva Tomáš Raszka, Ladislav Dluhoš, František Malina a Jiří Raška

Sněhové dělo Šumava

Každého návštěvníka lyžařského střediska OV ČSTV Klatovy na Špičáku u Železné Rudy upoutá před hlavní budovou červeně natřený exponát jednoho ze dvou úspěšných prototypů nového typu sněhového děla Šumava. Nestojí zde jen pro úpravu, ale má za sebou již více než 100 hodin provozních zkoušek, při nichž potvrdilo naděje svých tvůrců z lyžařských oddílů TJ Start Luby a TJ Škoda Klatovy.

Je výrazným pokrokem ve srovnání s dosavadními kompresorovými typy kanonů ze Spindlerova Mlýna a Telnice a právem na něj podal kolektiv vynálezců vedený Josefem Malátem a JUDr. Františkem Steidlem patentní přihlášku. Bratříček tohoto prvního prototypu prošel v zimě 1982 zkouškami ve středisku Závažná Poruba na Slovensku, kde po 70hodinovém provozu získal od pracovníků TJ Pokrok s. Ferjančíka a Ludo Miši velmi kladné hodnocení.

Ve spolupráci s koncernovým podnikem Škoda Plzeň a k. p. Škoda Klatovy se podařilo zvládnout náročnou technologii výroby rozhodujících dílců, zejména odlitku axiálního ventilátoru a je zpracována kompletní výkresová dokumentace mobilního i stabilního provedení. Pro vlastní potřebu areálu vyrábějí klatovští lyžaři deset kusů stabilních děl k novému slalomovému svahu, který uvedou do provozu na začátku sezóny 1982–83. Sami věří, že pro potřebu široké veřejnosti v dalších střediscích se brzy najde mezi výrobními podniky ČSTV oficiální výrobce tohoto potřebného zařízení.

Jaké jsou technické parametry sněhového děla Šumava? Především je známou podmínkou minusová teplota okolního vzduchu a potřebná kapacita vodního zásobníku. Již při -3°C a tlaku vody 0,1 až 0,15 MPa (dříve 1 atmosféra) spotřebuje 50 l/min, ze které vyrobí cca 100 l kvalitního sněhu o měrné hmotnosti 0,4 až 0,6 t/m³. Znamená to minimální výkon 6 m³ za hodinu provozu. Při nižších teplotách až -20°C je efekt výroby sněhu značně vyšší. Při tlaku vody 0,3 až 0,35 MPa je spotřeba 200 l/min a za hodinu vyrobí dělo Šumava až 25 kubíků hutného sněhu. Dolet vyráběného sněhu od ustaveného děla je bez vlivu větru 10 až 40 m podle nastavení. Hlavním pohonem děla je asynchronní elektromotor o výkonu 15 kW, 2900 ot/min, typ F160M02 vyráběný v k. p. MEZ Frenštát. Vstupní

teplota vody pro dělo je $+2^{\circ}$ až 4°C a vzhledem k množství vyráběného sněhu je potřeba dostatečného zdroje s obsahem cca 200 m³.

Aktivita lyžařských oddílů v celé ČSSR jistě rozšíří tento výrobek svých šumavských kolegů do dalších středisek, neboť jeho předností, zejména podstatně nižší energetická náročnost, několikanásobně vyšší výkon a snadná obsluha budou velkým přínosem pro zkvalitnění sjezdových tratí i skokanských můstků a prodloužení jejich provozuschopnosti.

Ing. JIRÍ SEDLÁČEK

Poděkování

V závěru roku děkujeme všem dopisovatelům, fotografům i čtenářům, kteří svými příspěvky a připomínkami nám pomáhali zlepšit úroveň našeho měsíčníku. Těšíme se na jejich další spolupráci. Říjnové číslo 1983 bude zaměřeno k oslavám 80 let organizovaného lyžování a přivítáme písemné a fotografické materiály z těchto začátků čs. lyžování.

REDAKCE

Předplatné Lyžařství 1983

Upozorňujeme naše čtenáře, aby si u doručovatelů Poštovní novinové služby včas zajistili předplatné nového ročníku Lyžařství 1983. Noví zájemci o náš měsíčník mohou tak učinit objednávkou na redakci Lyžařství, Klimentská 1, 115 88 Praha 1.

Fotografie na titulní straně obálky Ota Mrákota, na druhé straně ing. Juraj Bobula, Dalibor Hynek a ČTK, na třetí straně Štefan Gregorička, Jaroslav Horáček a ing. Jirí Sedláček, na zadní straně obálky ing. Juraj Bobula.

Fotografie uvnitř měsíčníku ing. Juraj Bobula, ing. Ivo Doušek, ing. Jindřich Holinger, Dalibor Hynek, Ota Mrákota, ing. Jirí Sedláček, Jaroslav Trousil a archiv.

Den lyžařů 2. ledna 1983

Symbolický slavnostní nástup do nové sezóny a roku 1983, který je rokem 80. výročí vzniku organizovaného lyžařského sportu v českých zemích, připravují lyžaři ve všech krajích v neděli 2. ledna. Doufejme, že příznivé povětrnostní podmínky a dostatek sněhu umožní uspořádat náborové soutěže v běhu a slalomu nejen v horách, ale i v ostatních oblastech.

První zprávy o přípravách Dne lyžařů, o němž se jistě bude hovořit i na výročních členských schůzích lyžařských oddílů, jsme dostali z libereckého okresu.

Lokomotiva Liberec ve spolupráci s Ještědem Liberec připravuje závody v běhu všech kategorií pro nejširší veřejnost v Bedřichově.

Spartak Hodkovice uspořádá náborové soutěže v běhu i slalomu. Připravuje poradenskou lyžařskou službu pro veřejnost, o Dni lyžařů budou jízdy na vleku zdarma, vyhodnocení budou zasloužilí lyžařští pracovníci oddílu.

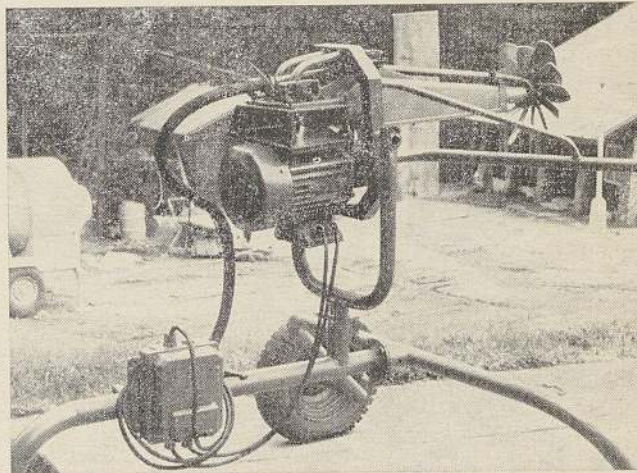
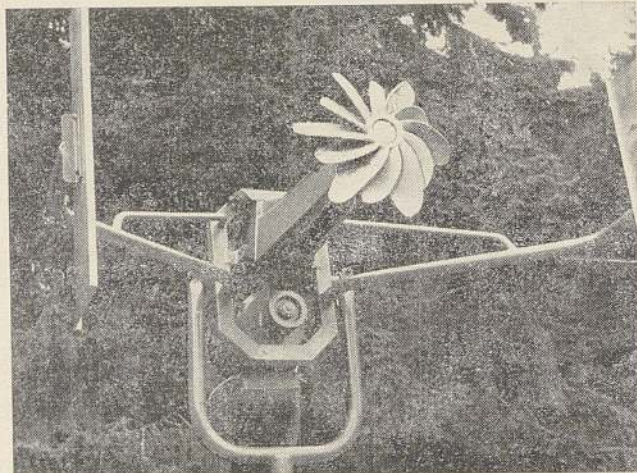
Ještěd Liberec připravil přebory absolventů veřejné lyžařské školy a Den lyžařů bude příležitostí k předání odznaků Lyžař ČSR.

Sokol Libverda uspořádá okresní žakovské přebory v běhu a Jiskra Textilana Liberec náborové závody pro nejširší veřejnost ve slalomu.

ZÁVODY POSTARU

Zajímavou akcí k osmdesátiletému jubileu připravuje jeden ze zakládajících členů Svazu českých lyžců Český ski klub Vysoké nad Jizerou. V sobotu 26. února 1983 uspořádá závody postaru. Jejich účastníci budou opatřeni výzbrojí a výstrojí z let kolem roku 1900. Lyžaři z Vysokého předpokládají, že se jim přihlásí hodně vyznavačů lyžařského sportu, kteří přijedou s lyžemi i úbory svých otců a dědečků. Byli by rádi, kdyby i diváci navštívili závody v oblečení, jaké se nosilo na hory před osmdesáti lety.

▼ Tak vypadá sněhové dělo Šumava

Než napadne sníh

V prosinci začala nová lyžařská sezóna. Než napadl sníh však lyžaři neodpočívali. Dokazují to nejlépe také tři naše obrázky. Na prvním z nich je dorostenec Martin Križ (SMF Žilina), který zvítězil ve své kategorii v III. ročníku Ceny města Piešťan v lyžování na trávě. Druhý je z výcvikového tábora lyžařů TJ Krupka v Pisku. Je na něm mládež tohoto oddílu se svým trenérem po skončené výcvikové hodině na umělém svahu Spartaku Písek. Třetí snímek je zajímavým záběrem pádu Leoše Škody v druhém kole 10. ročníku Velké ceny Frenštátu na umělé hmotě, kdy při skoku 92,5 m se mu utrhlo vázání na jedné lyži. Neztratil však odvahu při opakovaném skoku a společně s Rakušanem Hubertem Neuperem se stal vítězem dramatického závodu

